5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacţia şi Administraţia: IAŞI Str Primăriei 27 | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul VII.—No. 1027 Marţi 1 Iunie 1910

Liberalii sfidează ţara

Avem supt ochi cele zise de fruntaşii liberali la marea lor întrunire din Bucureşti.

Şi a vorbit Camera deputaţilor — d. M. Ferekide.

Şi a vorbit Senatul—d. C. Climescu.

Şi au vorbit bătrînii partidului — d. C. Nacu şi At. Mitescu.

Şi a vorbit tineretul din centru — I. Gh. Duca şi C. Banu.

A vorbit şi guvernul—d-nii *Emil Costinescu* şi *Ionel Brătianu*.

Cu toată cernerea făcută printre oratori, cu toate ciuruirea sentimentelor şi tendinţelor vrăjmaşe ce clocotesc în partid, cuvîntul de ordine fu dat, că guvernul e omogen, partidul e omogen, programul de guvern neistovit şi că dar, faţă cu o opoziţie ruptă şi agresivă, datoria guvernului liberal e de a rămînea la putere.

Intăia observare generală: din aerul general al întrunirei reiese mai mult o atmosferă de osanale şi de admiraţiuni reciproce, care tocmai cu vădită intenţie ascund stările de fapt ale partidului. Precum fumul gros de deasupra craterului acopere grozăvenia genunei vulcanului, asemenea şi osanalele de admiraţie, ce se rîdică celor interesaţi acoper, genunea putrezeciunei lor morale şi politice.

Excesul de osanale arată dar, putreziciunea politică a regimului, cum şi adîncile dezbinări, ce clocotesc la baza partidului.

O a doua observare generală, e că prin ciuruirea listei s'au scos generoşii gălăgioşi şi găunoşi, cari deveniră agresivi în timpul din urmă, şi prin tactică şi disciplină de partid au fost scoşi pur şi simplu de pe listă, pentru a nu strica acordul osanalelor.

Şi după toate aceste cerneri şi ciuruiri, iată Senatul, iată Camera, iată pe bătrîni şi tineri, toţi într'un cor dovedind ţării, că opera politică a guvernului nu e isprăvită şi că dar, faţă cu termenul legal al legislaturei mai au sesiunea a patra, care trebue să închidă rodnica legislatură actuală.

Intrunirea a avut caracterul unei polemici cu opoziţia. Mai toţi oratorii au stat de vorbă cu opoziţia, răspunzînd la criticile drepte aduse regimului liberal. Dacă contra Carpişiilor oratorii au avut cuvinte de a înfiera agresiunile făcute în seara de 28 April la locuinţele miniştrilor, contra noastră n'au avut ce aduce de cît aşa zisa lăcomie de putere.

Dnii C. Nacu şi C. Banu ne au făcut cinstea de a se ocupa de noi, cel întîiu acăţîndu se asupra firmei, cel de al doilea asupra imboldului, care a provocat succesele noastre.

Cît e de conservator şi cît e de democrat partidul nostru şi şeful nostru stau dovada cei 17 ani de activitate rodnică şi positivă, ce şeful nostru a dat ţării, în numele ideii conservatoare, iar democraţia conservatoare are tăria şi siguranţa în masele compacte de cetăţeni, se s'au înscris în rîndurile noastre, cum şi în miile de voturi, cu care candidaţii noştri au întrecut pe candidaţii guvernului, cu toate ticăloşiile administraţiei, desfăcute ori unde au fost alegeri parţiale.

De aceia glumele d-lui C. Nacu nu se încadrează cu pretinsa măreţie a întrunirei; iar bănuiala ce a aruncat'o d. C. Banu că succesele noastre s'ar explica prin lăcomia de putere, d-sa ştie prea bine că puterea nu vine de cît cui se cuvine, şi ţara singură e în drept să desgneze cui se cade să i-a puterea.

Dar, şi aici e nodul chestiunei.

D. Emil Costinescu, ministru de finanţe, a mers aşa de departe cu sfidarea ţării, că şi-a permis să erijeze în principiu, că numai doi factori pot dărăma un regim: *Regele* şi *parlamentul*. Iar ţara pe care politica liberală a îngrămădit'o în vagoane de toate clasele ca să vină cu miile pe gratis, şi cu dînsa să-şi facă ochi că încă îi are asentimentul, această ţară nu cîntăreşte pentru nimic în ochii Excelenţei sale, d-lui Emil Costinescu.

Da, ţara serveşte liberalilor ca ogor de experimentat anarhia şi ţara anonimă fără răspundere e asmuţită la ori-ce ocazie ca să tulbure ordinea; iar ţara legală, aceia care singură are putere de a impune părerea ei, e ştearsă de pe harta politică liberală. Aceasta singură dovedeşte starea de decădere a regimului liberal.

Iar mai pre sus de toate şeful partidului a reeditat îmbărbătările uzate ale unei sesiuni rodnice, — după ce aceasta de a treia a fost o batjocură— şi în figuri sarbede supte din o lectură de anecdote istorice a încheiat cu foc bengal marea întrunire liberală, trădînd mentalitatea bătrînului Ion Brăteanu, care se lăuda cu străinătatea, iar de la Greci în loc de a vorbi de Domokos a început cu Salamina şi cu Temistocles.

Cu asemenea întrunire s'a făcut o hiroseală în banii ţării, dar regimul n'a cîştigat nimic, şi s'a desgolit cît e de putredă pretinsa armonie politică liberală.

Gh. Ghibănescu

Belcic la congresul liberal

— Asasinul lui Taman declară, că a făcut parte din delegaţia clubului liberal din Iaşi —

Să trăiţi, sărut mînă,
domnule prim-procuror,

Sîmbătă dimineaţa mă aflam în piaţa Halei. Fără de cinci bani în buzunar, am reuşit să tîrguiesc mai multe d'ale mîncărei, nu doar pe tibişir, nici cu bani peşin, ci fără para chioară în buzunar, cum vă spuneam, dar cu talentul meu.

După aceea m'am dus la crişmă la „cinci drumuri", am mîncat, am băut vin cu sodă, am pus furculiţa şi cuţitul în buzunar, am deschis fereastra ce dă în stradă şi am ieşit la aer curat.

Ducîndu-mă aşa în vale, înspre strada Albă, trecui pe lîngă casa lui conu Tanase Gheorghiu, care se afla în grădinuţă. „Sărut mîna, cucoane, îi zic eu". „Pare că te-aşi cunoaşte", răspunde cc. Tanase. „Cum să nu mă cunoşti: eu sunt Popovici Gheorghe, alegător, om de al dv". „Ia poftim înăuntru, îmi zice cc. Tanase". Intru eu înăuntru, cc. Tanase îmi deschide uşa de la cancelarie şi mă pofteşte să intru eu mai întăiu. Eu îl împing, el mă împinge şi iată-ne înăuntru.

„Şezi, îmi zice el". „Iacă şed". „Fumezi"? „Cum să nu". Şi cc. Tanase îmi întinde o tabacherniţă. O iau în mînă, o cîntăresc pe sub masă: grea—argint curat. Trebue să mai fi avînd pereche la dînsa, mă gîndesc eu, şi bag tabacherniţa în tureatca ciubotei,

— Vrea să zică eşti de-ai noştri?

— Din tot sufletul cucoane Tanase.

— Dacă eşti de ai noştri să mergi astă-zi cu noi la Bucureşti. Cum ai zis că te chiamă?

— Popovici Gheorghe, sărut mîna, din neamul Popoviceştilor.

— Ce profesiune ai?

Sunt om gospodar. Un stînjen de loc de vie am, un bordei, mai vacă, mai bou, mai să mă iertaţi doi porci...

— Iată, ai un bilet de drum de fer: la dus are să-ţi iee jumătate, la întors cealaltă din bilet. Ai să mergi cu noi. Duminică să vii la băile Eforiei, După aceea am să te prezint primului ministru şi cînd te vaîntreba cum ie pe la Iaşi, tu să răspunzi: „cum nu se poate mai bine"!

Am luat biletul, l'am pus în buzunar şi am întrebat:

— De... cc. Atanase, bun o fi el biletul, cu el te duce trenul. Dar stomăcelul? Lui îi trebue aghiazmă şi ceva naforă

— Mi a dat şi cinci franci şi mi a zis „la revoar, la gară".

— La revoar cc. Atanase, sărut mîna.

Cînd să ies, văd eu că omul se uită la dreapta, la stînga, sub masă, se caută, scotoceşte

— Ei fi prăpădit ochelarii, pacatele mele.

— Nu. Tabachera.

— Ai s'o găseşti. La revoar.

Cc. Atanasie m'a dus pînă afară la poartă. Tocmai trecea o birjă.

— Ia stai mă, îi zic eu. Poţi veni de seară la 8 jum., să mă iei la tren?

Pot. Unde staţi?

— Strada de sus, drept lîngă alamar.

— Ştiu.

— Apoi dacă ştii să vii. Dă arvona.

— Poftim 1 leu.

— Doi să dai, pungaşule. Vă ştiu eu pe voi, birjarii.

Cînd m'a văzut cu cc. Atanase—cum era să nu-mi dee?

*

Seara am venit la tren. Pe jos—se înţelege. Biletul de tren l'am vîndut cu 15 lei. Am mers gratis.

Am petrecut halal. Am vîndut tabachera lui cc. Atanasie şi am tras o beţie ca aceea.

Inapoi am venit tot gratis. Acum sunt iarăşi în Iaşi şi mă pun la dispoziţia dv., d-le prim procuror, cu o singură condiţie: dacă mă veţi prinde.

Cu profund respect
Belcic
zis şi aeroplanul
p. c. c.
Un smintit

CATE VA NOTE

Cronica scandaloasă a Iaşului a adăugit o pagină proaspătă la înaintele ei volume: un părinte profund îndurerat ar fi descoperit, într'o mahala a Iaşului, un cuib de amorezi: eleve, cu pestelce scolastice d'inainte, făceau lecturi amuzante şi probe practice de istorie, cu elevi în plină uniformă şi cu număr pe tunice.

Nimic nou sub soare. In şcoalele secundare ale centrului cultural, în bietul Iaşi al lui G. Asaki şi al lui Miron Costin, bântue cea mai mare imoralitate. Dacă pe sub bănci, în timpul clasului, nu se savurează proza *Neamului Românesc*, nici acea a *Tutirezului*, se citesc sau se scriu srisori de dragoste. Junele, cu număr la tunică, cîntă frumuseţea salcîmului, pe cînd juna, despre care cei de acasă se plîng că ie anemică din cauza excesului de învăţătură—acea jună scrie poste-restante, rădică de acolo scrisori sub cifra 1000—Bonheur, şi are şi un pied à terre în Sărărie, în comun cu alte perechi — căci mijloacele materiale restrînse dictează această concentrare amoroasă sub unul şi acelaş acoperemînt.

Actualul ministru al instrucţiei, cînd va afla despre toate acestea, va comite, probabil, o nouă lugubră circulară în care va protesta contra atrupamentelor în aceeaşi cameră şi în contra imoralităţei în genere.

Atît va face. Şi pas de va putea stinge pojarul elevei o biată circulară ministerială!

Imoralitatea se va întinde, fiindcă ea găseşte teren priincios în educaţia ce se dă tineretului, în excesul de libertate de care se bucură.

Numai cu vre-o zece ani în urmă, cînd nu exista uniformă, nici pestelcă, nici naţionalism—şcoala nu era focar de imoralitate ca în prezent.

Ca să mergem pe calea cea bună trebue să ne întoarcem îndărăpt; ferească D zeu să mergem înainte.

Chestii locale

HAITA LIBERALĂ

Eri s'a făcut alegerea a doi membri în consiliul de administraţie al casei de Economie din Tataraşi.

Casa numără un frumos capital de aproape 300000 lei. Economisind zi cu zi, ban cu ban, cetăţenii Iaşani din partea locului şi-au strîns micile lor economii şi imitînd pilda societarilor de la Prima societate de economie din poarta Palatului, cum şi pe cetăţenii din Păcurari, şi-au asociat economiile lor ca să le fructifice. Graţie unor consilii de administraţie cinstite, corecte şi harnice Tărărăşenii au putut spori economiile lor pentru a preface părăiaşul lor în rîu mare economic, care să satisfacă multor nevoi. E de ajuns a pomeni în capul celor ce au căpatat încrederea locuitorilor pe bătrînul şi veneratul Gh. Daraban, cinstea personificată, pentru ca să ne explicăm lucrurile.

Cu sacrificii de timp, cu servicii gratuite în mare parte, capitalul social a mers sporind, şi iată că astăzi, cînd a atins cifra de trei sute mii lei, mulţimea capitalului a deschis apetitul vanitos al lihniţilor de liberali. Din vreme clubul liberal a fost strîns spre a lua măsuri cum să facă cum să dreagă ca reuşita candidaţilor liberali să fie asigurată. Şi cum alt chip nu era să învingă de cît scandalul, s'a organizat o bandă din toţi casapii abatorului şi zarzavagii Ciurchilor, şi în cap cu avocatul Toma, cea mai hidoasă expresie a colectivistului îmbuibat, dar şi setos, s'a pus pe scandal.

Pe cînd d-nii societari ai casei, erau pe punctul de a se concerta între ei să deschidă şedinţa—era a 2-a în serie şi se putea lucra cu ori-cîţi membri erau prezenţi — şi să aleagă biuroul provizor al întrunirei, avocatul Toma pus în pragul uşei dintre odăi, a început a vocifera, că ce însamnă aceasta, că biuroul trebue să se aleagă în odaia dintăi, nu în cea de din dos, şi de o dată a răcnit *„pe ei, băţi, daţi băţi"*.

Intr'o clipită ceata zarzavagiilor, cu pantalonii creţi, cu jeletcile roşii, cu cămăşoiu, se nepuşti, şi cu ciomege şi reteveele în aer vociferau. N'a trecut un minut şi loviturile au început a curge, dînd ca orbi peste cap, peste braţe, pe spate, în coaste. Era o învălmăşală demnă de autorii, cari organizară scandalul. Cei mai prudenţi eşiră pe fereastră, pe uşile laterale; cei însă care avură naivitatea a crede că s'ar putea împotrivi se aleseră cu capul spart, cu pielea obrazului spintecată; şi cel întăiu care suferi de pe urma agresiunei fu prietenul nostru *G. Ciurea*. Abia fu tărît afară şi scos din mînele hidrei anonime, care puţea a rachiu cale de o poştă.

Poliţia ce era în faţă, căci comisia a 5-a e chiar în faţa localului Casei de Economie, e cea întăiu vinovată. Ea a ştiut de organizarea bandei şi a privit tot timpul cu ochiul nepăsătorului, dar şi doritor de scandal, să vază ce-o eşi. Intervenirea poliţiei n'a slujit la nimic, căci agresiunile de vorbe n'au contenit şi între puşti şi baionete, cu parchetul faţă abia s'a putut ţinea întrunirea şi face a legerea, care după statute era obligatoriu să se facă.

Infierăm în faţa opiniei publice această procedare. Intreaga administraţie liberală e răspunzătoare de această sălbătăcie, plecînd de la prefectul poliţiei în jos. Insuşi ajutorul de primar, d. Fântînariu, ştiind ce se organizează a evitat să dea localul şcoalei primare hatmanul Nicoară, scriind direcţiunei şcoalei că n'o îndeamnă să cedeze localul. Iar avocatul Toma, care din păcate e şi avocatul casei de economie, trebuia stupit şi huiduit în stradă pentru că abătîndu-se de la datoria sa de reprezentant al casei, s'a făcut unealta partidului său spre a asmuţi cetele de beţivi şi casapi să snopeasca pe oameni în bătăi. Simţindu-şi însă pielea în joc a şters'o frumos pe din dos, grăbindu se cu un ceas mai înainte de a se demite din postul de avocat al casei, el neputînd fi de cît cap de deberdei nu avocat public. Ruşine lui.

***

OAMENI ŞI LUCRURI

UN PRIZONIER

N'am putut de cît să-i preschimbăm urîcioasa cuşcă de lemn într'una elegantă şi încăpătoare de metal; în locul aerului unei dugheniţe strîmte, i am oferit spaţiul unei camere luminoase şi mari, vecinătatea unei grădini cu miros de trandafiri. Dar atîta tot. Soarta lui însă a ramas aceeaşi: la noi ca şi aiurea el e tot sărmanul canar exilat, singuratic, cîntînd a jale, îndărătul gratiilor subţiri, lovindu se de fierul aspru de cîte ori se încumetează a face o mişcare spre libertate...

In schimb, ce frumos umple aierul de triluri fermecătoare sau de ţiituri melodioase! Cîntă oare, cît e ziua de mare, în amintirea cuiva, în dorul cuiva? Fără îndoială. In ochii lui bruni, mici şi rotunzi, aureolaţi de culorile vii ale penelor şi reflectînd roşaţa ciocului, e greu de desluşit un înţeles; el pune toată simţirea şi voinţa numai în cîntec şi într'acesta descoperim ecourile dorurilor lui,—ori mai drept ni le suggerează cu răsunetele lungi, profunde ale cîntării care e condiţionată de singurătatea lui de izolarea lui şi pe care noi le gustăm—plăceri egoiste! —cu preţul dorului care l torturează...

Singura manifestare care pare a-l „interesa" întru cîtva e muzica. Şi cum e cuşca aşezată de asupra pianului, de cîte ori clapele sună, el pare a suferi o iritaţiune care l provoacă pe acest mic cîntăreţ inconştient dar superb, pe micul „Canarusso", cum i am zis în glumă, care nu are nimic din puterea lui Carusso, dar are o infinită putere, a sa proprie.

Pe ce căi şi în ce măsură simte el impresia sunetelor ritmice? Ce anume îi se comunică lui din armonia muzicei noastre care nu este a lui? E greu de priceput, dar interesant de observat.

In una din aceste din urmă seri, a fost pus la o încercare mai grea. Pianul a răsunat toată vremea acompaniînd cu graţie cîntecul unui tenor cutremurător şi al unui tenor liric, însinuant. Şi în mijlocul tăcerei solemne cu care ascultam cu toţii, subjugaţi ori transportaţi,—canaraşul arunca mereu cîte un ţiuit ori cîte un tril neisprăvit. Era ecoul unei plăceri, tresărirea unei emoţiuni, ori numai o sfruntare? Cine poate şti ce senzaţii i-au produs cîntările atît de mult admirate şi serbătorite de noi în lumina albă a serei tîrzii şi într'un cor de veselie şi bună dispoziţie sufletească!

In muzica noastră e cîte ceva din toate: şi plăcere şi durere şi elan şi pasiune şi regret şi dorinţă şi extaz şi frivolitate şi avînt şi dorinţă şi amintire şi uitare şi înflăcărare şi resignare şi regrete pentru trecut şi speranţe pentru viitor... Muzica *lui* însă, e o manifestare a vieţei sale însăşi, adusă din poezia codrului unde a crescut şi a iubit, — întocmai ca şi cîntătoarea lui Rostand, fără studii şi fără artificii:

J'ai dans mon coeur tous les sanglots
Tous les pays dans ma prunelle
...Je suis la Chanson Eternelle.

De aceea i s'o fi părînd o provocare în toate acele melodii, o ironie în inimile femeilor-vrăjitoare şi în loc de a scoate un tril fermecător, el ne aruncă doar un ţiuit de mînie în oara aceasta tîrzie cînd — de obiceiu — se odihneşte în închisoarea lui, visînd vre o cănăriţă cu pene galbene, în pădurea înverzită şi răsunînd de concerte, în luna Mai...

Noi însă urmăm a ne admira tenorii noştri şi în veselia tuturora nu e nici o clipă de milă pentru soarta micului prizonier-cîntăreţ..

Rodion.

EDUCAŢIA MORALĂ

In ceea ce priveşte educaţia morală— şi tot cu referire la observaţiile făcute cu ocazia conferenţelor generale de dăunăzi,—constatăm că puţin progres se cunoaşte pentru că educaţia de la şcoală este în contrazicere cu cea de acasă. In această parte a educaţiei, copiii suflă influenţa mai multor factori. Invăţătorii la şcoală le predau o morală umanitară, bazată pe solidaritatea ce trebue să domnească între oameni. Părinţii însă acasă le insuflă o morală bazată pe principiul luptei pentru existenţă rău înţeleasă, care consideră lumea cealaltă ca pe o turmă de lupi doritoare de a profita de munca noastră. Societatea are şi ea vederile ei în această privinţă, servitorii altele în casele mari. De cîte ori nu s'au văzut aceştia înlesnind pe furiş copiilor plăcerile de cari au fost opriţi de către părinţii lor pentru o greşală oarecare! Aşa în cît educaţia morală ce primeşte un copil este un amestec nebulos de mai multe feluri de educaţie, pe care el este nevoit să o primească. Şi numai acea care îl ţine mai multă vreme sub a sa influenţă, numai aceia trumfă. La şcoală copilul stă 5 ore şi încă în tot acest timp el nu sufere influenţa educaţiei numai de la învăţător; şcoala este plină de o mulţime de copii „cu rele porniri" aşa zise, mai bine am zice „cu rea educaţie de acasă", cari, prin faptul că sunt copii au o influenţă nefastă asupra celorlalţi copii, mult mai mare de cît influenţa moralizatoare a exemplelor şi a perceptelor învăţătorului.

In această privinţă iniţiativa Cercului didactic, prin preşedintele lui, d. C. Meissner, patronată de I. P. S. Sa Mitropolitul Pimen, este cît se poate de nimerită. Mulţumită *şcoalei de corecţie* ce aceştia vreau să înfiinţeze, majoritatea copiilor din şcoalele ordinare vor fi scutiţi de influenţa vătămătoare a copiilor stricaţi. Pe de altă parte şi aceştia fiind conduşi cu mai multă îngrijire, vor putea să şi corige defectele contractate pînă la acea vrîstă şi să devie cetăţeni folositori societăţii. Aşa că educaţia morală reuşeşte aşa de puţin din pricina scurtimei timpului în care copilul sufere influenţa unei bune educaţii. Afară de acestea mai este şi pricina că buna educaţie morală nu se predă prin metoadele cele mai raţionale cum se predă cea rea. Aceasta din urmă într'adevăr întrebuinţează metoadele cele mai raţionale, pe care ar trebui să le copiem noi, aceştia care vrem să facem educaţie bună.

Să luăm seama, spre pildă, cum cine-va să învaţă a spune minciuni. La şcoală educaţia morală ca metoadă, lasă mult de dorit. La şcoală educaţia morală se face numai cu ajutorul pedepselor şi a recompenselor. Pe cînd acasă ea se face cu ajutorul exemplelor şi se ştie ce puternică influenţă au acestea asupra unui individ şi mai cu seamă asupra unui copil.

In această ordine de idei interesante

sunt părerile fruntaşilor literaturei noastre, Caragiale şi Vlăhuţă, emise de ei într'o corespondenţă asupra subiectului: *morală* şi *educaţie*.

„Pretindem de la dascal nici mai mult nici mai puţin, zice Caragiale; de cît să ne facă dintr'un boboc de scaete un trandafir de lună, o privighetoare dintr'un pui de vrabie şi dintr'un căţelandru de vulpe un prepelicar de rasă. Şi să nu uităm că aceste metamarfoze cerem să ni le săvîrşască şcoala în a zecea parte a timpului; căci, cum am aratat, nouă din zece părţi şi le petrec —bobocul între bălăriile lui; puiul sub streşina unde s'a păzit, şi căţelandrul, în vizuină, ori pe lîngă coteţe."

„Trebue să mărturisim că pretenţiile acestea sunt cam exagerate... Ar trebui prin urmare, în interesul educaţiunei tinerilor noastre generaţii să ne întrebăm, poate face ca atîtea şi astfel de minuni?... N'ar fi vremea să iasă din mintea familiei şi a societăţei această nemărginită încredere în închipuita putere magică a învăţăturii de carte?"

Vlăhuţă mai încrezător în şcoală, răspunde: „Ce mi vorbeşti tu de *900 de ceasuri*? (Atîta timp ar sta copilul sub influenţa şcoalei din 8760 de ceasuri cît are anul). Un sfat bun, un cuvînt plin de iubire, deci *principiu* de viaţă, spus într'un minut, răsună în vecii vecilor. Spune-l numai din inimă, spune-l „cu credinţă şi cu dragoste" în ceasul cel bun,—şi puterea lui de fecundităţi îşi va face loc prin vîlorul şi întunericul tuturor *celorlalte* mii de ceruri".

Cerem prea mult învăţătorului? Să dea cît poate numai dorul, să-i fie din toată inima—şi va da mai mult de cît îi cerem noi. Zici că societatea de astăzi e rea şi-i pune pedici? Să şi-o facă mai bună pe cea de mîine. El poate face minunea aceasta. Cum?

Iubindu-şi neamul lui în sufletele pe care le pregăteşte".

Aşa e, vom zice şi noi. Dar pentru aceasta ar trebui ca şcoala să fie populată cu nişte copiii ideali, iar pe catedră să nu fie de cît maiştri ca Vlăhuţă Şi până atunci mai e ceva.

C. V. Buţureanu
Institutor

Cronica religioasă

In haosul şi anarhia ce bîntue acum biserica noastră, ne bucurăm cînd avem de semnalat şi o notă bună în favoarea acestei sfinte Instituţii, în timpul din urmă atît de mult compromisă de unele înalte feţe bisericeşti.

Aşa pe ziua de eri, Duminică 30 Maiu semnalăm trei momente înălţătoare pentru biserică, săvîrşite însă din partea a unor mai mici feţe bisericeşti.

1) La catedrala Mitropolitană, predica a fost ţinută de pr. *Pavel Savin*, directorul Seminarului local, tratînd despre „Insemnătatea Evangheliei şi foloasele ei pentru omenire". Sf. Sa, cu inteligenţa şi verva-i cunoscută şi cu vocea-i puternică de predicator, şi-a desvoltat predica după toate regulile omiletice, mişcînd profund pe credincioşii auditori.

De alt-fel Sf. Sa se distinge şi ca un eminent pedagog şi educator al viitorilor clerici predicatori, făcînd onoare bisericei şi şcolei noastre.

2) Preotul *Alexandru Şerban*, fost Protoereu al judeţului Iaşi, unul dintre clericii distinşi ai Iaşului a ţinut la penitenciarul din localitate, numit şi „Poarta verde". o conferinţă religioasă, tratînd— cu toată căldura unui bun predicator — despre „Pocăinţă şi efectele ei".

Sf. Sa, între altele, arată că Dumnezeu se îndură de păcătoşi—dacă aceştia îşi mărturisesc păcatele, le pare rău că le-au făcut şi şi cer ertare. Mîntuitorul Hristos, zice conferenţiarul, n'a venit pe pămînt să cheme la pocăinţă pe cei drepţi ci pe cei păcătoşi şi nu s'a înjosit să petreacă şi să mănînce cu păcătoşii. Dacă vă veţi pocăi şi vă veţi îndrepta, spune deţinuţilor şi judecătorii omeneşti se vor îndura de voi şi vor uşura ori erta greşalele voastre; dar mai ales bunul Dumnezeu va da mîntuire sufletelor voastre în lumea ceealaltă.

O ast-fel de expunere călduroasă a conferinţei a mişcat pînă la lacrimi pe deţinuţi.

3) In localul Seminarului local d. *Const. Vuza*, licenţiat în teologie, secretar al Seminarului a ţinut o conferinţă la societatea culturală „Viitorul" despre: „Rolul bisericei creştine în desvoltarea culturală a Statelor".

D-sa a atins în general rolul bisericei în trecutul istoric al popoarelor. Unde Biserica a fost în legătură cu Statul, poporul a progresat pe toate terenurile cultural, moral, material etc.

Venind la biserica romînă în special, arată activitatea şi foloasele ei pentru poporul romînesc.

Conclude că preste tot locul, biserica ia parte cînd singură, cînd în tovărăşie cu Statul, la binele şi progresul omenirei.

D. Vuza este un tînăr teolog care promite mult în viitor şi va fi de sigur un element de valoare în clerul nostru.

Am dori, ca asemeni momente înălţătoare pentru biserică, să se întîmple cît mai adesa în oraşul nostru, — numit pe drept cuvînt, — oraşul prin excelenţă al culturei laice şi religioase.

Ezechil.

Marele scandal de eri

— Scursoare colectivistă şi scursoare junimistă, în unire cu funcţionari şi cu jupuitori de la Abator, au provocat ieri sub patronajul poliţiei, un scandal enorm, urmat de bătăi, la alegerea de la Casa de Economie —

La Casa de Economie din suburbia Tataraşi s'a efectuat ieri alegerea noului consiliu de administraţie.

Din vreme am aratat, că pentru acea alegere au făcut cartel între ele scursori junimiste şi scursori colectiviste, şi am atras atenţia primului-preşedinte al tribunalului — fără de nici un succes, de altmintreli, că grefierul secţiei sale, un cibotar alcoolic, face ingerinţi, asmuţînd pe cobeţivii săi la scandal, ca să se menţie, în contra ordinului expreso al ministrului, casier-beţiv al societăţei.

Acest grefier-cibotar în unire cu avocatul Toma, un colectivist furios pînă îi trage cine-va palme; împreună cu tuberculosul Andoniu, cu Stoica, fratele celebrului seu frate, frumosul la ochi Bogdan—toţi aceştia junimişti; apoi: Toma, fratele imbecilului, învăţător la Şipote; Botez, perceptor la Abator; o sumă de jupuitori de la Abator şi consilierul comunal Drăghici—întreaga această bandă, înarmaţi cei mai mulţi cu bîte groase—au invadat în localul societăţei de la oarele 11 jum. dimineaţă.

De îndată ce s-a deschis şedinţa şi prietenul nostru Pella a propus să se aleagă biroul—avocatul Toma a strigat: **„înainte băieţi, daţi băieţi".**

Imediat au invadat jupuitorii, în frunte cu Toma, cu grefierul Zamfirescu şi cu perceptorul Botez şi atunci am asistat la scene de o sălbătăcie puţin comună.

Beţivii au lovit cu bîtele pe prietenii noştri, care nici nu se aşteptau să fie atacaţi, de oare ce purtarea lor a fost, precum era firesc, din cele mai calme

Prietinul nostru George Ciurea a fost grav rănit; a fost transportat şi pansat la spitalul israelit; doctorandul Al. Simionescu, care căta să se refugieze din mulţime, a fost d'asemenea lovit la cap şi, plin de sînge, a fost transportat şi pansat la Spiridonie.

Ceilalţi prieteni, veniţi să-şi exercite dreptul de vot, ca acţionari, au fost bătuţi, grămăditi, înjuraţi, de banda sălbatecă şi avinată.

*

Poliţia avea ordin să nu intervie. Aşa poruncise, din ajun, celebrul prefect al poliţiei şi cunoscutul Tanase Ghiorghiu, despre ale cărei gheşefturi ne vom ocupa mai pe larg.

Rămaşi astfel fără de nici un ajutor, a trebuit să se facă apel la parchet. D. L. Antoniu, a mers în oraş şi a adus pe primul procuror şi pe procurorul Skarlet.

Un beţiv de a grefierului Zamfirescu nu s'a sfiit să pună mîna în piept primului procuror.

In urmă toată banda a fost dată afară. Individul Toma, rămas singur, a propus să facă scuze, dar a fost dat afară.

*

Votarea a urmat apoi în linişte, alegîndu-se preşedinte al biroului de vot d. Al. Dabija şi secretari domnii C. Jornescu şi D. Botez, avocaţi.

Grefierul Zamfirescu, furînd condica de procese verbale, a fost somat s'o dee îndărăpt.

*

Astă-zi s'au făcut plîngeri primului-procuror, decanatului baroului şi primului preşedinte al tribunalului, contra grefierului Zamfirescu şi avocatului Toma, care este secretarul decanatului.

*

Intre bătăuşi se mai aflau: Marcu, funcţionar la primărie, fratele acestuia, student în medicină, Bantăş, copist la tribunalul s. III şi Răileanu, farmacist la Spiridonie.

*

Rezultatul alegerei a fost: candidaţii noştri au intrunit 425 voturi; acei ai beţivilor cîte un vot; şapte voturi anulate.

Litere-Ştiinţe-Arte

„Cugetările unei Regine".—Se intitulează cea mai nouă proşură editată de colecţia populară „Lumen".

A pune la dispozitia ori cui—cu un preţ minim—această preţioasă operă e o faptă în adevăr vrednică de laudă Căci este o operă unitară şi fragmentară colecţia de „cugetări" din care „Lumen" a redat în traducere pe cele mai caracteristice. E o filosofie, unică şi înaltă, care străbate ca un fir neîntrerupt din lumina lor, şi această constituie legătura dintre dînsele şi fac în acelaşi timp marea lor valoare. Apărute, cu mulţi ani în urmă, în limba franceză sub titlul „Pensées d'une Reine" ele au adus Carmen Sylvei nu numai laudele unanime ale presei, dar şi un însemnat premiu din partea Academiei Franceze, consacrînd pe poeta-suverană drept o scriitoare laureată menită a-şi face drumul glorios în arena literelor, indiferent de situaţia Ei de Regină.

Prevederele au fost confirmate cu prisosinţă şi din acest punct de vedere „Cugetările" au o adevărată importanţă istorică, în afară de valoarea lor literară şi filosofică. Ele au atras, pe vremuri, luarea aminte asupra personalităţii unui scriitor necunoscut ori neapreciat până atunci şi care avea să cucerească locul de frunte prin o neîntreruptă serie de creaţiuni poetice.

*

Raportul noului spital femeesc din Londra cuprinde remarcabile cifre care pun în evidenţă activitatea doctoreselor din marea Capitală. In anul trecut au fost căutaţi esclusiv de femei-medici un număr de 33.228 pacienţi. Ghirurgi femei au executat cele mai grele şi mai complicate operaţiuni cu deplin succes. Unele doctorese au ajuns la aşa faimă în practica lor, încît sunt chemate în consultări de medici cu mare vază.

*

A apărut în editura „Lumen" No 51 „Adevărul şi Minciuna" şi alte povestiri traduse de A. Luca din opera marelui scriitor L. Tolstoi. Preţul 15 bani.

*

Firma „Pathé" din Londra a întemeiat în acel oraş o... gazetă vie. E vorba de un film cinematografic, redactat în forma unei reviste ilustrate şi putînd fi „citită" de 10 milioane locuitori. Numai în Londra sunt 500 localuri cinematografice unde se poate ceti „ziarul" în chestiune. Directorul publicaţiunii, Valentin Steer, are corespondenţi în toate oraşele şi le comandă rapoarte fotografice relative la toate întîmplările zilei, mari şi mici. Aşa bună oară dăunăzi, la debarcarea fostului preşedinte al Statelor Unite, direcţia a comandat corespondentului... „cincizeci metri Roosewelt" şi aşa mai departe.

*

Iată care ar fi, după un studiu nou şi documentat din „Mercure de France", istoria vieţei lui Shakespeare, în rezumat, S'a născut din părinţi bine situaţi la 1564 la Stratford, a căpătat primele învăţături de pe acele vremuri, apoi tatăl seu—negustor sărăcind şi ruinîndu-se: Shakespeare a dus o tinereţe grea şi cam dezordonată. S'a însurat de tînăr, cu o fată mai învrîstă cu 8 ani decît el, pe care o sedusese şi pe care n'a putut-o suferi toată viaţa, deşi a avut cu ea două fete şi un băiat.

Făcîndu-se actor şi autor de piese, a ajuns bogat şi la vrîsta de 34 ani s'a înamorat de Mary Titton, o damă de onoare a reginei, dar a fost trădat în acest amor şi a suferit foarte mult, din care pricină s'a şi retras la Stratford, unde şi-a petrecut ultimii ani în tristeţă.

*

STRUNA ZILEI

GREŞALA NEERTATA

Un bogătaş care a murit în sudul Franţei, fără moştenitori, a lasat casei Rotschilzilor toată averea sa de trei milioane.

Ziarele

Lăsînd Rotschilzilor—bieţii!—
Milioane, ce 'nţeles-a?
Iată, fără îndoială,
Bani ce şi-au greşit... adresa.

INFORMATII

❑ **Administraţia ziarului „Opinia" primeşte abonamente de viligiatură cu:**

2 lei PE LUNA în ori-ce parte a ţărei, şi

3 lei 50 PE LUNĂ în străinătate.

❑ *La întrunirea liberală de ieri a vorbit în numele Iaşului şi al Senatului d. C. Climescu, fost profesor, vice-preşedintele Senatului.*

D. Climescu a fost de o slugărnicie fără nume faţă de I. Brătianu, despre care a zis că a moştenit şefia partidului de la tatăl său, ca şi cum d. Dim. A. Sturza n'ar fi existat nici odată.

Slugărnicia bătrînului şi banalului pretins om politic, a produs mirare la Iaşi, unde d. Climescu face pe disidentul, refuzînd să presideze şedinţele clubului şi fiind d-sa acela, care, în spirit de desidenţă, a dat ordin să se publice în ziarul liberal local, cunoscuta scrisoare a d-lui Mărzescu contra d-lui Fîntânariu.

Liberalii explică botezul subit al d-lui Climescu prin faptul, că primul ministru a dat ieri o vizită la Continental, „oratorului" de la întrunirea de după prînz.

❑ **Revizorul şcolar de Fălciu.** — Ne ocupăm cu greaţă de persoana acestui domn revizor şcolar, care a început a şi lua vînt în unealta servilă a mai marilor săi Amenzi, avertismente, dări în judecată ridicule, nimic nu iartă, nimic nu-l opreşte de a se face hidos şi respingător.

A dat în judecată pe învăţătorul St. Tobu, pentru că într'o zi a lipsit de la şcoală, dus după afaceri în regulă; consistorul permanent a ridiculizat nătîngia revizorului e Fălciu. A pîndit la gară pe institutorul Gh. Vezbianu, care se întorcea de la o nuntă din Olteneşti, că ia spus după un ceas în cancelarie că prea petrece mult pe la nunţi.

Dacă revizorul de Fălciu se poartă calicos şi mînîncă pe degeaba pe la casele oamenilor e treaba d-sale. — Pe învăţătorul I. Polcovnicu de la Dolbeşti l'a dat iarăşi în judecată pentru că e colţos. Pe bătrînul învăţător N. Oghinea în o casă cu 13 copii l'a amendat cu leafa pe o lună aşa din senin; aşa pe învăţătorul Ulea şi alţii. Ori unde se duce face pîrjol. Şi pentru ce? Pentru că—zice d-sa—marea majoritate a învăţătorilor din Fălciu n'au simpatii liberale, căci nici dr. Lupu nici d. D. A. Teodor nici revizorul Dimitriu, nu pot schimba simpatiile corpului didactic rural, care a văzut cum sunt trataţi de liberali.

Zilele trecute d. Dimitriu a fost la şcoala la Covasna, unde e învăţător bătrînul învăţător C. Hotnog, un model de corectitudine şi datorie. Revizorul şcolar venise să încaseze parale pentru nişte cărţi ale lui N. Mocanu, fostul revizor terfelit cu afacerea de la Avereşti. Cărţile nu se primise la Covasna, pentru că nu se expediase, şi la întîmpinările ce i le face învăţătorul, revizorul a început în clas, în auzul copiilor să răcnească: *„d-ta, d-le învăţător, vorbeşti prea tare, ş'am să te dau în judecată"*.

Dacă d. revizor se face încasator pe metoadele răsuflate ale lui Mocanu, credem că d-sa face un abuz de putere, căci cartea aceea nu mai corespunde programului şi apoi nici nu şi-a plătit datoria faţă de librăria editoare din Iaşi, ca să o mai desfacă cu deasila la învăţător.

Revizorul de Fălciu trebue ocolit de toată suflarea dăscălească; din pragul şcoalei în afară trebue tratat cum se cuvine.

❑ **C. F. R.**—Direcţia generală a căilor ferate a trimes o circulară inspecţiei de mişcare Iaşi, prin care face cunoscut că de la 2 Iulie st. n. se vor pune în circulaţie trenurile de plăcere. Aceste trenuri vor circula până la 27 Septembrie Copii între 4 şi 10 ani vor putea călători, doi cu un bilet.

— Direcţia generală mai face cunoscut că staţia Călineşti, de pe linia Bucureşti-Piteşti, este autorizată să execute serviciul de telegraf privat şi de stat.

❑ Aseară regimentul 7 roşiori, sub comanda d lui locot. Col. Călinescu, a făcut exerciţii de îmbarcare în gara Iaşi.

❑ Prefectura judeţului a cerut administratorilor de plăşi ca să trimeată telefonic în fie care zi, relaţiuni asupra stărei sămănăturilor precum şi pagubile din ultimul timp.

❑ De oare ce lucrările autorităţilor comunale din judeţ, pentru constatarea întinderei islazurilor nu s'au putut termina, până la 15 April ministerul agriculturei a admis o amînare până la 1 August, cînd lucrarea trebuie trimisă ministerului.

❑ Se ştie că poligonul de tragere la ţintă a soldaţilor din garnizoana locală se află în apropierea satului Şorogari şi cum adesea ori glonţele trase spre ţintă nimeresc în casele locuitorilor din acel sat, s'a intervenit la prefectura judeţului pentru a se lua măsuri.

❑ Casa Şcoalelor a cerut prefecturei judeţului să-i înainteze un tablou de comunele care voesc a face împrumuturi pentru construirea de localuri de şcoli, urmînd a se face repartizarea fondurilor disponibile.

❑ Un incendiu a izbucnit eri dimineaţa în comuna Movileni, distrugînd casele locuitorului Andrei Ionescu, căuzîndu-i pagube de 5000 lei.

❑ Matei Donici, proprietar şi comerciant din Roman, alegător în colegiul I de cameră şi II senat s'a înscris în partidul conservator democrat.

❑ Membrii consiliului de higienă a oraşului au fost convocaţi pentru mîine seară Marţi 1 Iunie.

❑ D. Dim. Patraşcanu, prof. demisionînd din comisia examinătoare a elevilor preparaţi în particular, de curs secundar a fost numit în loc d. Vasile Botez.

❑ **Cine** are necesitate de lemne de construcţie, sau or-ce a te articole de lemn să se adreseze la Fabrica „Fortuna", Iaşi str. Moţoc.

SPECTACOLE

— La grădina Cuza-Vodă, din strada Lăpuşneanu, în afară de splendidele reprezentaţii ale cinematografului Gaumont va avea loc şi debutul duetului Amelias.

Celebrul duet italian, care şi-a făcut renumele în străinătate, debutînd în faţa capetelor încoronate, va începe debutul în astă seară Luni, cu următoarele bucăţi: Wilhelm Tell, duet de mandoline, Aria din Opera Gioconda, executată de soprana primadonă d-na Amalias, Aria din Pagliacci, executată de aceiaşi primadonă şi Duetul Napolitan, executat de soţii Amelias.

Astă-zi este ultima serie a programului, care cuprinde splendidele bucăţi: două surori, mare dramă; cascadele din Suedia, după natură, isprăviile unui beţiv etc.

Mîine seară Marţi program nou, pentru prima oară: oraşul Borneo, după natură, Un al doilea Wilhelm Tell, mare dramă, legenda Stelei, fantasie în culori, Recrutul din anul 1809, comedie etc.

DIVERSE

— Eri s'a efectuat alegerea comitetului de la Cercul „Salvarea Economică" a funcţionarilor publici şi pensionari din Iaşi. A fost ales următorul comitet: Preşedinte Savel Grosu; vice preşedinte Gh. A. Lupu; membri: Teodor Rochie, Gh. Popescu, Gh. S. Gheorghiu, Gh. Lazăr, Stef. Simionescu, Alx, Vasiliu, Gh. Velescu, casier Ch. Constantinescu, director N. Popescu-Ialomiţu şi secretar comptabil Ionescu E Ioan.

— Duminecă, 6 Iunie, va avea loc în sala Teatrului Regal (foasta sala Pastia), o frumoasă serată dansantă, organizată de către Societatea „Unirea" a lucrătorilor tipografi.

Băile OGLINZI

3 kilom. dela tîrgu Neamţ, 50% reducere prin gara Paşcan

Sesiunea de la 1 Iunie la 1 Septembrie

Staţiune climaterică de primul rang, situată în munţii Neamţului, *la o altitudine de 500 metri* de asupra nivelului mărei, de unde domină toată regiunea înconjurătoare, ferită de curenţi, încunjurată fiind din 3 părţi cu o pădure seculară şi un parc splendid.

Clima temperată, aerul curat şi hygienic de aci, unite cu poziţiunea sa pitorească, îi dă coloritul şi farmecul încîntător al naturei bine-făcătoare.

Băile Saline de aci sunt din cele mai concentrate şi rivalizază cu băile similare din Hall, Ischl, Reichenhall etc.

Cabinele de Baie şi Hidroterapie instalate în modul cel mai higienic şi modern, **sunt toate în faianţă.**

Băile au efect miraculos asupra **Rheumatismul, scrophulosei, limfatismul, cloro anemie, debilitate, rachitism, ischias, paralisii, neurastenie, sifilis, boale pe piele, boale de de copii şi de femei, leucorea, metrită, peri şi parametritele, fibrome, sterilitate,** etc.

Un pavilion modern pentru inhalaţie cu apă minerală, esenţă de brad şi diverse substanţe medicamentoase apropriate.

Hotel şi Restaurant excelent; o Orchestră din cele mai bune amuzează publicul.— **Masa**, table d'ôte 4.50 lei pe zi de persoană, inclusiv cafeaua cu lapte; copii pînă la 10 ani, 3 lei pe zi.

Pentru distracţiuni s'a rădicat pentru sezonul curent o clădire grandioasă, prevăzută cu săli de dans, biliard, de lectură, săli pentru diferite jocuri, casino şi bufet deosebit.

Eftin şi Folositor

Pentru persoanele ce nu se pot deplasa, recomandăm **sarea extrasă din apele minerale de Ogliuzi,** care, din cauză că e mult introdusă, ne-a pus în plăcuta posiţiune, a scădea preţul unei cutii de 2 kilo de la lei **1·50** la **1·20.**

Sarea minerală de oglinzi se află depusă spre vînzare, în Bucureşti: la farmacia d-lui Stoenescu, şi *Centrala* în Iaşi la farmacia Fabini şi în Tg. la Ad-ţia Băilor.

Serviciul medical este încredinţat d-lui **Profesor Universitar Dr. V. Bejan,** medic şef al malternităţei din Iaşi, care va face şi operaţiunile cerute, asistat de d-uu Dr. *I. Rosenfeld.*

Persoanele cari nu vor să stee la Oglinzi, găsesc în Trg. Neamţ numeroase loeuinţi confortabile şi eftine, cu sau fără menaj şi cari se vor transporta la băi cu tramcarele administraţiei la fiecare 15 minute.

Pentru ori-ce informaţiuni, a se adresa de pe acuma la subscrişii în Trg. Neamţ.

Exploatatorii băilor Oglinzi: *Rudolf Fritz & Dr. I. Rosenfeld.*

Ultime INFORMAȚII

❑ **D Take Ionescu a telegrafiat ieri tuturor președinților cluburilor noastre, că întrunirea publică a partidului conservator-democrat, va avea loc Duminică, 6 Iunie, ora trei p. m., în sala băilor Eforiei din București.**

Comitetul general al partidului se va întruni a doua zi luni, ora 9 dimineață și ora trei după prînz, în saloanele clubului.

❑ *D. P. Fîntînariu, prim-ajutor de primar, a refuzat să facă parte din delegația liberală, care a mers la București.*

D. Fîntînariu este supărat, că s'a publicat cunoscuta scrisoare contra d sale în gazeta locală a partidului.

❑ *Din Iași au fost improvizați cincizeci de țărani ca să meargă, ca delegați ai clubului liberal, la întrunirea din București.*

Cei 50 de țărani au fost, de fapt, podari, fanaragii și alte asemenea profesiuni, cari au fost îmbrăcați în costume țărănesti, luate din garderoba teatrului.

In tren se afla și d. Gr. Buicliu, membru în comitetul teatral, care se arăta foarte îngrijat de soarta costumelor teatrului.

❑ *Următoarea mișcare în magistratura inamovibilă, se va face pe ziua de mîine: d. Cuculi, actual consilier la Curtea de Casație, s. III, va fi numit președinte la secția II, în locul d-lui N. Mandrea; d. Gr. Stefănescu, actual procuror general delegat, va trece din nou consilier la Casație, cu delegație de inspector judecătoresc pentru Curțile de Apel; d. Scarlat Popescu, actual consilier și inspector judecătoresc, va fi numit procuror-general inamovibil la Casație; domnii Alesiu și E. Atanasiu, actuali consilieri la Curtea de Apel din București, vor fi numiți consilieri la Casație în locurile vacante.*

❑ *Iată numele eroilor, cari au schingiuit ieri, lumea la alegerea de la Casa de Economie, conduși fiind de junimiști și colectiviști: Ion Ungureanu, Toader a Jandarifei, V. a Brăndușei, Const. Fancelu, D. Bociu și Grig. Botez (perceptor la Abator).*

❑ *Junimiștilor are să le fie rușine lor singuri de rușinea lor. Eri pe cînd se ținea întrunirea publică în București, care întrunire fusese special aranjată contra lor, la Iași, într'o alegere particulară, scursori junimiste au mers la olaltă cu scursori colectiviste, ca să dee mînă de ajutor junimiștii unui individ Toma și unui grefier bețiv!*

Hal de partid!

❑ *Primul-procuror a deschis astă-zi o anchetă privitoare la scandalurile de ieri.*

Pentru mîne, ora 12, au fost citați, spre a fi interogați, vre o trei zeci martori, între alții, domnii L. Antoniu și Vesp. Pella.

— *Procesul celebru al cîrciumarilor din Iași, este pe cale de a fi redeschis, dar pe altă cale. De această dată se pare că cîrciumarii se vor judeca între ei și iată cum: cînd au pornit cîrciumarii campania contra d-lui Șumuleanu, se formase un comitet de resistență, compus din 10 cîrciumari, care luase asupra lor ori-ce responsabilitate.*

In urmă, însă, cei zece nu s'au ținut de cuvînt, lăsînd pe fie-care să plătească amenda la care a fost condemnat.

Acum cîrciumarii au intentat acțiune penală celor zece cîrciumari. Afacerea a fost repartizată la cabinetul II, al d-lui jude-instructor Kessim.

❑ La secția III-a a tribunalului, urma să se judece astăzi procesul pentru contrafacere de etichete, pe care societățile „Vichy" și „Giesshübler" au intentat-o fabricei de ape minerale „Dochia" din Iași.

Avocatul celor două societăți străine, d. Anibal Teodorescu, fiind concentrat ca ofițer în rezervă, judecarea a fost amînată pentru 20 Septembrie.

❑ **Societatea tramvaiului din Iași a renunțat să mai facă recurs contra deciziunei Curței de Iași, relative la despăgubirele ce-au fost acordate victimelor accidentelor din 1905.**

◑ **Revizoratul școlar a înaintat ministerului instrucțiunii, rezultatul conferințelor generale ce s'au ținut în luna Aprilie, precum și numele acelor învățători care au lipsit de la acele conferinți.**

❑ **Camera de comerț a cerut prefecturii județului ca să oprească pe vînzătorii ambulanți, cari vînd obiecte oprite de regulament.**

❑ **In urma cererii casei școalelor, revizoratul școlar al județului a trimes tabloul de școalele care au nevoie de reparație și care se va face în vacanță după terminarea cursurilor.**

❑ De cît-va timp s'au pripășit în poliția ieșană, o serie de indivizi, care, nu numai că nu au cele mai elementare cunoștinți ce li se cer, dar se poartă într'un chip așa de barbar cu publicul ce are nenorocirea de a avea interese pe la poliție, că, în adevăr, îți face impresia că acești oameni au crescut numai în pădure și sunt lipsiți de bunul simț.

Unul din aceștia e și individul Vlădescu, spre rușinea poliției, sub-comisar la s. III a, care a avut astă-zi o atitudine atît de obraznică față de tînărul Cristofor, avocat, în cît a revoltat chiar și pe colegii lui. D. Cristofor, care avea de cercetat interesele unui client, atrase atenția sub comisarului Vlădescu, că ar putea fi mai politicos. Bruta polițienească, se găsi ofensat și dădu ordin gardiștilor să aresteze pe d. Cristofor! Natural, că superiorii lui Vlădescu, au recunoscut grosolănia ce a făcut'o acesta și au dat dreptate d-lui Cristofor.

Dar, n'ajunge atîta,—nu e acesta primul caz. Am primit și altădată plîngeri că la comisia a III-a nu e chip să intri pentru vre-o reclamație ceva, de scîrba brutelor a la Vlădescu, care, dacă cu un avocat si-a permis să fie atît de impertinent, apoi cu cei mai naivi ce trebuie să fie.

Atragem atențiunea d-lui prefect asupra acestui fapt și sperăm că va lua măsuri.

❑ D. Vasile Dimitriu, care fusese numit în comisia examinatoare pentru abilitare de docenți, a demisionat

❑ Celebrul bătăuș Rang, care a făcut'o ieri pe bătăușul la alegerea din Tatarași, a fost numit portărel la Iași, în locul decedatului Eugen Filipescu.

❑ **Mîine, începe examénul elevilor pregătiți în particular pentru cursul secondar.**

Iată programa examenului de curs superior ce se va ținea la liceul Internat: 1 lunie clasele 4 și 5, fizica, cl. 6 și 8 istoria, 2 lunie cl. 6, 7 și 9 greaca și engleza, 3 lunie cl. 4 și 5 istoria, cl. 6 romînă, cl. 7 muzica și filosofia, 4 lunie cl. 6 fizica, 5 lunie cl. 7 fizica, 6 lunie cl. 4 și 5 germana, cl. 7 istorie, cl. 8 filozofia, 7 lunie cl. 6 7 și 8 latina, 8 lunie toate clasele gimnastica, 9 lunie cl. 4 și 5 muzica, cl. 6 și 8 franceza, 10 lunie cl. 4 și 5 geografia, cl 7 romîna, 12 lunie cl. 7 germana, 13 lunie cl. 4 higiena și dreptul, cl. 6 muzica, clasa 8 muzica și dreptul, 14 lunie clasa 4 și 5 romîna, cl. 6 și 8 matematicile, 15 lunie cl. 4 și 5 matematicile, cl. 6 religia, 16 lunie cl. 4 desemaul, cl. 6 și 8 germana, cl. 7 matematicile; 17 lunie, cl. 4 și 5 religia 18 lunie cl. 4 și 5 latina, cl. 6 și 8 șt. naturale, cl. desemn, 19 lunie, cl 5 și 6 desemn, cl. 7 șt. naturale.

❑ Societatea viticolă a trimes un apel la toți membri săi cît și la particulari, de a răspunde dacă să înscriu ca participanți la expoziția de struguri și fructe, ce se va organiza la 15 Septembrie, anunțînd tot odată care sunt produsele ce vor să le expună.

❑ N. Ionescu, revizor școlar, s'a reîntors eri de la Bivolari unde s'a făcut o anchetă importantă.

❑ Mîine se va începe la școalele primare rurale din județul nostru, de absolvire.

Examenele se vor ținea la reședința cercurilor respective.

❑ **D. agregat Mezincescu, care a fost numit în comisia de examinare a candidaților la posturile de medici primari de județe, n'a fost primit de direcția generală, de oare ce nu este agregat definitiv.**

Consiliul profesoral al facultății de medicină din Iași, a ales în loc pe d. profesor Manicatide.

Din cauza acestei schimbări, concursul, care trebuia să înceapă mîine, a fost amînat la 5 lunie.

❑ Profesorii liceului militar din Iași vor da un banchet la sfîrșitul septămînei, în onoarea d-lui colonel Georgescu, fostul comandant al școalei.

❑ D colonel Musteață, comandantul brigăzii, va trece în inspecție, mîine Marți, Mercuri și Joi, regimentul 7 roșiori din localitate.

❑ S'au mai primit pentru statua lui M. Kogălniceanu următoarele sume:

110 lei; Tiberiu Popescu, dir. gimnasinlui din Tîrgu-Jiu, carnet; 550 lei; Conferința d-lui L. D. Teodoru, secretar general la instrucție, organizată de d. I. Panaitescu, prefectul de Putna și I. Iordănescu dir. lacului a Focșani; 34 1 lei, Festivalul din Caracal, organizat de un comitet și confirința d-lui prof. Leon Grigorescu; 5 V. Mihailescu prof. Craiova. Total 1006 lei.

Petru Rășcanu

❑ **Procesul Bardasare și Atanasiu.**— Ni se scrie din București următoarele asupra mersului procesului înscenat de cazacii d-lui Haret în contra d-lor Bardasare și Atanasiu.

Simbătă 29 c. a avut loc două ședințe la consiliul Permanent, una dimineața și alta după amează pentru procesul privitor la certificate și diplome, născut din intrigi și calomnii contra d-lor Em. P. Bardasare directorul școalei de Belle-Arte și a profesorului Atanasiu.

Cu toate itele țesute nu s'a putut arunca absolut nimic în sarcina integrului profesor A. D. Atanasiu, care a fost de o exactitate exemplară, și a și fost scos din cauză în ședința de după amează. In ședința de dimineață aproape nici nu-i lăsau să vorbească. Asemenea nu s'a găsit nimic compromițător pentru d. Bardasare, care e în al 32-lea an de serviciu, dar se caută motive de d. inspector general Antonescu pentru administrație, încît se mai ține azi Luni, dimineață, 31 Maiu, o ședință, cînd va vorbi din partea d-lor Bardasare și Atanasiu dinstinsul profesor universitar Rădulescu-Motru care va arăta cum oameni corecți și integri, intrigi din partea colegilor și secretarului și prin slăbiciuni din partea autorității școlare superioare, sînt chemați de geaba în fața consiliului permanent. Dacă voiau să îl scoată din direcție pe d. Bardasare, nu era nevoe de înscenări, după cum vom dovedi prin acte, ca să îl aducă înaintea consiliului permanent, ci pur și simplu, directorul fiind omul de încredere al ministrului, putea să i se ceară dimisia sau să îl înlocuiască în ori-ce moment. Dar liberalii se pretează la tot felul de micimi de suflet.

❑ D. ing. Teodorescu, directorul fabricei de tutun a luat inițiativa de a procura locuințe pentru lucrătorii și lucrătoarele fabricei.

Ar fi o măsură bună pentru bietele lucrătoare, căci cele mai multe locuesc departe de fabrică, pe la extremitățile orașului. Și, credem că inițiativa va reuși, după cum a reușit să se facă multe îmbunătățiri până acum la fabrica de regie, cum e, în primul rînd, cantina, unde lucrătoarele, în schimbul sumei de 4 lei lunar, iau dejunul în fie-care zi, cantină așa de bine îngrijită, că s'ar putea zice, cu drept cuvînt, că nu există nicăeri în Iași alta, la fel. Fabrica mai are apoi un curs de adulți, și un cor, compus din lucrătorii și lucrătoarele fabricei, care, datorită muncii depuse de tînărul Cirillo, profesor de muzică, a făcut progrese enorme. Acest cor execută bucăți atît de frumos și atît de bine, în cît te uimește.

❑ **Interesantul program de astă seară —cu totul nou—al teatrului Cinematografic Pathé Frères din grădina Bragadiru, cuprinde în partea sa științifică: Microcul febrei recurente (Spirilul d rului Obermeyer). Este a doua serie a Microcinematografiei Pathé, invenție proprie a acestei cel bre case, care constă într'o legătură a cinematografului cu un microscop special construit care are proprietatea de a mări până la 16,000 de ori obiectul cinematografiat. Vedem pe pînză colosal mărit, microbul acestei boli precum și toate fazele experiențelor.**

Febra recurentă bîntue Irlanda, Rusia și unele părți din Germania megieșite cu imperul rus —Experiențele sunt făcute asupra momițelor și microbii frigurilor apar atît de mariți, că pot fi observați în toate mișcările lor. Aceste experiențe sunt foarte interesante și îndemnăm mai cu samă pe oamenii științei să asiste la această miraculoasă desfășurare.

Noul program cuprinde apoi o frumoasă comedie, intitulată: Omul care și a perdut capul—Leontina, este deasemenea o splendidă comedie de moravuri pariziane; multe vederi după natură, precum Kairuan (Africa de Sud), insula Marken, în golful Zuyderzee (Holanda)—Tipuri și vederi din București și alte sujete admirabile complectează noul program.

Mîine Marți: Inmormîntarea Regelui Eduard VII al Angliei (a 2-a serie)

Ultima Oră

— SERVICIUL TELEGRAFIC SPECIAL AL „OPINIEI" —

București 31 Mai

Afacerea de la Belle-Arte din Iași

București. — Consiliul permanent al instrucției, s'a pronunțat azi după amiază la orele 1, în procesul d-lor Em. Bardasare, directorul școalei de Belle-Arte din Iași și al d-lor A. D. Atanasiu, Mureșanu și Gh. Popovici, profesori.

D. Emil Bardasare a fost destituit; d. A. D. Atanasiu a fost achitat; d-lor Mureșanu și Gh. Popovici, li s'a aplicat o amendă echivalentă cu salariul pe zece zile.

Mișcarea în Magistratură

București.—Pe ziua de astă-zi s'a făcut o mare mișcare în magistratură, care cuprinde și următoarele:

D. Demostene Cuculi, consilier la Curtea de Casație secția I-a, a fost înaintat președinte la secția II-a în locul rămas vacant prin retragerea d-lui Mandrea;

D. Scarlat Popescu, consilier la secția I-a de la Casație, a fost înaintat procuror general la aceiași curte, în locul vacant; d. Djuvaru, consilier la secția a 3-a a Casației, a fost permutat la s. I-a, în locul d-lui Scarlat Popescu; d. A. Alexiu, consilier la Curtea de Apel a fost înaintat consilier la Inalta Curte de Casație, secția I-a, în locul d lui Cuculi; d. Gh. Buzdugan, consilier la Curtea de Apel, a fost înaintat președinte la secția a IV-a, aceași curte.

D. Al. D. Oprescu, procuror general la Curtea de Apel Ilfov, a fost numit procuror la aceiași Curte, în locul d-lui Buzdugan.

D. T. Coandă, actual inspector de judecătorii de ocoale și tribunale, a fost numit consilier la Curtea de Apel, în locul d-lui Alexiu.

D. N. Schina președintele secției de notariat Ilfov, a fost înaintat consilier la Curtea de Apel din București, în locul d-lui Zamfirescu, înaintat.

D. C. Maleșteanu, președintele Trib. secția III Dolj, a fost numit procuror de secție pe lîngă Curtea de Apel din Craiova.

D. I. Ionescu-Dolj, judecător de ședință trib Ilfov a fost înaintat președinte de secție de notariat, în locul d-lui Schina.

D. V. Popovici, judecător de instrucție trib, Ilfov, a fost numit preș. al trib. Dolj secția III a.

D. I. Vasilescu, procuror la trib. Argeș, a fost numit jude de instrucție la tribunalul Ilfov.

D. Andrei Rădulescu, judecător de ședință la trib. Argeș, a fost permutat în aceiași calitate la trib. Ilfov.

D. Tache Teodoreanu, jude de instrucție la trib. Buzeu a fost numit judecător de ședință la trib. Argeș.

D. M. Haralamb, judecător de instrucție la Trib. Tulcea a fost permutat la Buzeu.

D. Traian Alexandrescu, procuror Trib. Tulcea, a fost numit judecător de instrucție la același tribunal.

D. M. Misir, magistrat stagiar Trib. Ilfov secția II-a, a fost numit procuror la aceiași secție.

D. G. Ionescu, magistrat stagiar la parchetul Trib. Fălciu, a fost numit procuror la Trib. Tulcea; d. Gh. Roșianu, procuror Trib. Teleorman, permutat la Vîlcea; d. C. Radovici, magistrat stagiar la Trib. Dorohoi, a fost numit procuror la Trib. Teleorman; d. Pantelemon Paveleanu, magistrat stagiar Trib. Olt, a fost numit procuror la Trib. Argeș; d. V. Arghir, judecător la ocolul Pașcani, a fost permutat la ocolul Broșteni (Suceava); d. C. Dornescu, judecător provizor la Resboieni-Valea Albă (Neamț) a fost permutat la Pașcani.

D. Gh. Ionescu, judecător la ocolul Broșteni, jud. Suceava a fost permutat la Răsboeni, Valea Albă.

D. Atanasie Dumitrescu a fost numit magistrat stagiar la Trib. Tutova.

D. Leon Isac Bey a fost numit magistrat stagiar la Trib. Bacău.

D. Stefan Stefănescu numit magistrat stagiar la Trib. Suceava.

D. Stefan Bălănescu, magistrat stagiar la Trib. Buzeu, a fost numit judecător la ocolul Giurgiu.

D. C. Tăutu numit magistrat stagiar parchetul Dorohoiu.

Gh. Dan stagiar parchetul Fălciu.

D. Mihai Apostoleanu magistrat stagiar ocolul Săveni, permutat la judecătoria Ploești rural.

D. M. Popovici, magistrat stagiar Țibănești permutat la Fălciu.

D. C. Boian, secretar archivar cl. II la Sindicatul Trib. Iași a fost înaintat clasa I-a.

D. Ion Rang a fost numit portărel la Trib. Iași, în locul ramas vacant prin moartea lui V. Filipescu.

Moștenitorul Turciei în Bulgaria

Sofia.—Azi la orele 9 **dimineața, pe o vreme splendidă, a avut loc o în o noarea principelui Izzedin, o mare revistă militară la care au luat parte 8000 de soldați din toate armele. După revistă, trupele au defilat, păstrînd o ținută admirabilă.**

Situația în Smirna

Constantinopol.—**Autoritatea vilaetului Smirnei publică un comunicat, zicînd că indivizii cari au încercat să forțeze încuitorile magazinelor grecești, sunt supuși unei pedepse aspre.**

Guvernul face cercetări asupra deraierii trenului convențional. Un atentat nu este exclus; din cauza importanții lui strategice a podului Kou, care a fost distrus, serviciul se face prin transbordare. Șeful trenului a fost găsit oribil sdrobit sub un vagon, vagonul postal a fost salvat.

Victimile vasului „Pluvoise"

Calais.—Două din cadavrele scoase din „Pluviose" nu sunt de recunoscut; pentru unul cu toate aceste, s'a putut stabili identitatea.

*

Calais.—Ceasornicul ofițerului Engel s'a găsit oprit la 2 și 3 minute în momentul casastrofei, ceia ce probează scufundarea imediată în momentul circuirei.

In chestia Cretei

Salonic. — Șejcul Muhsin Fany din Serre, a adresat o scrisoare dischisă regelui Angliei, prin care îi arată eroarea în care se află, fiind în favoarea Greciei în chestia Cretană. Cu chipul acesta 30 milioane de mahomedani ar fi crud desamăgiți. Scrisoarea produce aci mare impresie printre mahomedani.

Mănăstire atacată de hoți

Kostorna.—Niște hoți au atacat mănăstirea din districtul Vetluga, răpind 10,000 ruble. Mai tîrziu patru din ei au fost arestați; banii nu s'au găsit la ei.

De vînzare: Doi buhai de rasă, de cîte 2 ani ½; mai multe vaci și viței.

A se adresa la Administrația Fermei D lui Al. A. Badareu Iași.

ANUNCIU

Se aduce la cunoștința celor interesanți că subscripțiunile pentru acțiunile **Societății Govora-Călimănești** se primesc în zilele de 8, 9 și 10 Iunie și de Banca Agricolă sucursala Iași, Strada Ștefan cel Mare No. 38.

Doritorii de a adera la această subscripțiune sunt rugați a se presinta în zilele mai sus indicate în birourile Băncii Agricole Sucursala Iași pentru efectuarea subscrierii și facerea vărsămintelor respective.

Prospecte și ori-ce informațiuni cu privire la condițiunile de subscriere se pot lua lua zilnic de la Banca Agricolă Sucursala Iași

Banca Agricolă
Sucursala Iași

LAXIN

Bonboane purgative
din fructe
UȘOB DE LUAT DE COPII ȘI ADULȚI
Gust plăcut.- Efect sigur
Aprobat de Onor. Consiliu Sanitar Superior No. 9499
Se recomandă în special contra:
Constipației, Leneviei intestinale, Hemoroizilor, Congestiunei, Migrenei, etc.
Prețul unei cutii LEI 1.75
Depozit la toate farmaciile și drogueriile
Depozit general Farmacia Rothbard-Iași

ROMANIA

Primăria urbei Piatra

(JUDEȚUL NEAMȚU)

PUBLICAȚIUNE

Noi Primarul orașului Piatra-N aducem la cunoștința amatorilor că, în ziua de **(1) una Iulie 1910**, ora 4 p. m. se va ținea în localul acestei Primării, licitațiune pentru darea în întreprindere a executărei lucrărilor de alimentare cu apă potabilă a orașului Piatra.

Licitațiunea se va face prin oferte scrise sigilate, care se vor primi în arătata zi între orele 10 a. m. și 4 p. m. cînd licitația se va declara închisă și se va proceda imediat la deschiderea ofertelor.

Proectul complect a acestei lucrări, compus din planuri, devize și caet de sarcini, precum și celelalte condițiuni, se pot vedea în toate zilele de lucru, la Secretariatul Primăriei Piatra între orele 9—12 dimineață și 3—5 după amează.

Valoarea lucrărilor după deviz se urcă la suma de 762.462 lei.

Pentru a fi admiși să concureze la adjudecațiunea lucrărilor, concurenții trebue să probeze prin cetificate că au executat ca Ingineri, sau ca întreprinzători, lucrări similare sau de artă, de o mare importanță, în mod conștiincios. si satisfăcător.

Aceste certificate trebuesc depuse la Primărie cu 10 zile înainte de termenul licitațiunei, iar Primăria își rezervă dreptul absolut de a aprecia valoarea lor și a hotărî care cari concurenți vor fi admiși la licitațiune.

Odată cu oferta, concurentul va trebui să depună o garanție provizorie de 30498 lei 50 bani în efecte publice garantate de stat.

Garanția definitivă va fi de 6% din valoarea totală a lucrărilor.

Dispozițiunile art. 72—83 din legea comptabilității publice sunt obligatorii.

Primar, N. I. IOANIU

Secretar, *Mih. Grigoriu*

No. 2180
1910 Aprilie 21

Gheaţă! Lipsa de Ghiaţă înlăturată Gheaţă!

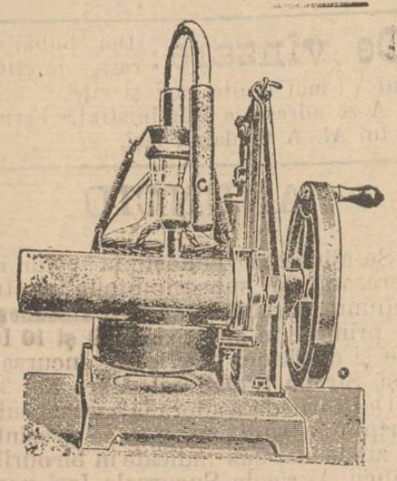

Demonstrator: D-l G. LEONIDA

Cea mai bună maşină de Gh aţă din lume de manipulat cu mîna sau Motor „RAPID“

In 5 minute Gheaţă şi în 3 minute băuturi răcoritoare

Prepa rarea Gheţei aproape gratis. — Gheaţă fără microbi

De intrebuinţat: *La case particulare, la cafenele, la cofetării, la băcănii, la birturi, în spitale, pe vapoare, pe moşii şi ori unde în ori-ce climă şi la ori-ce temperatură*

Nefuncţionarea Maşinei exclusă

N'are nevoe de reparaţiuni

Un copil de 10 ani póte manipula maşina

Maşina se poate vedea funcţionând la: **„Banca Fortuna“**

— BUCUREŞTI, Strada Lipscani No. 10 —

Preţul maşinei complecte **LEI 320**, franco la ori ce gară, fără vamă! Condiţiuni de plată: **LEI 100** la comandă, restul Ramburs, timpul de predare 20 de zile de la primirea comandei. **Nu confundaţi această maşină cu altele care funcţionează cu diferite săruri costisitoare.**

Devize pentru instalaţiuni speciale cu producţiuni zilnice de la 500—20.000 Kgr. la cerere.

— Căutăm reprezentanţi în provincie —

Important pentru toti Domnii agricultori

Subsc m aţii, unici fabricanţi al renumitelor pluguri universale, **construite numai de oţăl bătut peste tot,** facem atent pe onorb. public cumpărător pen'ru al feri de imitaţiuni, că numai aceste pluguri care port Marca **Porcul Mistreţ** pre um mai jos desemnat şi cu inscripţia firmei Gebrüder Eberhardt Ulm, sunt original ale noastre şi să găsesc numai în depozit la casa **fraţii Bachstez în Iaşi** strada de sus No. 127 (sub Cabinetul Istoric.)

FABRICA DE CARAMIZI

cu aburi şi cuptor sistematic

lângă abatorul comunei Iaşi, legată cu reţeaua tramvàiului electric

Fabrica de tuburi de beton în ciment

(Şoseau Arcu 11 | 19)

Proprietatea fraţilor RAMEDER

Recomandă produsele ei, ca: cărămizi presate şi tuburi de ciment, în ori-ce diametru şi dimensiune.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia“ strada Primăriei No. 27

3 ani de succes 3

GRADINA BRAGADIRU

In fie-care seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program va începe în fiecare Luni—al doilea în fiecare Joi—ambele programe s'ptămînale vor fi

Absolut noue

N: se va repeta nici odată vreunul din subiectele deja aratate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Matineurile urmează regulat în tot timpul verei—fiecare Duminică 4 ore ziua în sala Circului S.dolli.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

„ANCORA“

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente
în VIENA fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romania prin Inaltul Decret Demnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1859.

Fanduri de garanţii la 31 Decemb. 1908

PESTE 180 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romania

LEI 6,547,500

Suma a garărilor aflate în vigoare la 31 Decembrie 1908 a fost de 86, 82. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,323 0 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 880 Milioane de franci.

Societatea „ANKER“ încheie asigurări.

a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurări.

d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul asiguratului.

e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor la caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia **Bucureşti**

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Alfons Herovanu

AVOCAT

a Bărboi No. 15—

— a. m. şi 4— p.

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai la de

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 85 – Iaşi

„Loteria Regatului Romîn“

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa I-a Loteriei VIII

s'au pus în vânzare

Tragerea la 10 (23) Iunie 1910

Se poate cîştigă în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar cîştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vânzare:

1/1 Una optime	Lei	1,50
1/4 Un sfert	Lei	3,00
1/2 Una jumătate	Lei	6,00
1 Loz întreg	Lei	12,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz intreg
1,50	3 lei	6 lei	12 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primariei No. 17.—Instalaţiune cu motoare electrice executată de I. Iohann Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI Str. Primăriei 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII.—No. 1028 Mercuri 2 Iunie 1910

TOT PRIMARIA

Avem o administrație comunală pe care de sigur nimeni nu ne o nvidiază. Trinitatea din fruntea ei o fi bună pentru ori-ce, dar nu pentru o gospodărie temeinică și sănătoasă a orașului.

Acum cîte-va zile în urmă, gazeta locală a partidului liberal, anunța pe toată lumea, că administrația ca acea care îngrijește acum de noi, nici n'am avut, nici vom avea. Budgetul, sărmanul budget al comunei, se va solda cu excedent. Se dădea chiar cifra excedentului. In urma negreșit a unei așa strălucite situațiuni financiare, a fost nevoe a se face, tot pe socoteala noastră a contribuabililor, un nou împrumut de peste un milion și jumătate. Ni se spune că e tot pentru apă. Dar cheltuelile făcute pentru aducerea ei, ar trebui să înceteze a fi un secret pentru marea mulțime a celor interesați. Era și în interesul administrației, ca să pună capăt o dată vorbelor de tot felul, ce cu această ocaziune, circulă.

Mulți cetățeni se gîndesc dacă n'ar fi cu cale să provoace întruniri publice, în care să someze Primăria, ca să dea explicațiile necesare, pentru întrebuințarea fondurilor, ce a avut la îndemînă în acest scop.

Este apoi și o regulă financiară, de care trebue să se țină socoteală, și aceasta e publicitatea conturilor respective. Și această regulă, admisă de întreaga noastră legislațiune, n'ar putea fi călcată, fără să atragă după dînsa oare cari consecinți.

In toate părțile lumea se agită, căutînd să-și mai ușureze mijloacele de traiu. Articolele de prima necesitate, pînea și carnea sunt scumpe, iar budgetul celor mulți n'a mai crescut de aproape un deceniu. E datoria unei Primării, veșnic atentă la bunul traiu al administratorilor săi ca să chibzuiască măsurile, prin cari aceste articole ar putea fi mai eftine.

Toți cunoaștem că, datorită speranțelor unei recolte frumoase, prețul grîului a scăzut și a scăzut simțitor. Evident este că și pînea, ar trebui ca urmare a acestui fenomen să fie mai eftină.

Ce exemplu înălțător dă acum Primăria Craiovei, care se pare că-și înțelege mai bine rostul său, de cît aceea a noastră. Consiliul comunal de acolo a hotărît ca, cu începere de la 5 lunie prețul pînei să se sca de cu 5 bani la kilogram. Este aceasta un exemplu frumos, pe care Primăria cetatului oraș îl dă tuturor celorlalte orașe.

Pînea astă-zi a întrat în nevoile tîrgoveților. Ea este pentru dînsul un articol de strictă necesitate. Și prin urmare, e o datorie a celor ce-l administrează ca atunci, cînd lucrul e posibil, cum e acum, să i înlesnească putința de a și-o procura. Administrația noastră comunală nu se prea sinchisește de așa nimicuri, Ea înoată în fericire și iluziuni.

In loc de a se îngriji de un lucru așa de puțin însemnat, ca cel arătat mai sus. Primăria noastră a găsit momentul să trimeată o comisiune de trei persoane în Rusia, să cumpere cai.

Mulți se întreabă pentru ce? Să fie pentru serviciile de curățit gunoaele, cari nu se curață, sau pentru trăsurile, cari preumblă administrația.

Și dacă pentru acest din urmă scop s'au cumpărat caii, atunci fericții contribuabili, nu vor putea de cît să se bucure. Administrația comunală, care s'a ilustrat în acești aproape patru ani, prin od hnă și nepăsare, trebue menajată acum. Trebue ca trinitatea, care s'a ostenit peste măsură, de atîta nelucrare, să stea acum mai pe moale, să mai iea aer în trăsurile Primăriei.

Ce să mai zicem despre celalalt articol, care iarăși face parte din strictul necesar al nostru. Toți știm cît de scump am plătit și continuăm a plăti acest articol. Și evident că l plătim scump, de și altă dată kilogramul de carne a fost mai sus de 80 bani, cum e acum. Dar scumpetea e relativă. Au fost timpuri cînd vitele erau foarte eftine, dar carnea s'a menținut tot la prețul de acum și chiar ceva mai ridicat. Se putea face dar, ca să fie mai eftină, dar cine era s'o facă? De sigur nu o administrație ideală, cum e aceea a noastră, care nu catadicsește să se ocupe cu lucruri așa mici.

S'ar putea zice și se pare că chiar se zice, că toată atențiunea Primăriei a fost absorbită de marea problemă a aducerei apei și canalizării orașului. Dar, dacă aici unde pretinde că s'a dat atîta osteneală Primăria, ar face lucru bun și eftin, de sigur multe păcate i s'ar erta. Pînă astă-zi nu vedem de cît, că lucrul e scump. N'au ajuns cele 13 milioane, a mai trebuit încă 1 milion și jumătate. Mulți cred, că nici aceasta nu va fi de ajuns. Așa, că chiar în această privință, Primăria ne va da scump, ceea ce ne promite a da. Fi-va bun?

Sub aceste trei puncte: pînea, carnea, apa, administrația actuală n'a făcut ce trebuia. Dar în celelalte privinți: lucruri de edilitate, higienă, școale, biserici etc., făcut-a ceva mai mult, ori mai bine?...

Lumea noastră însă e îndelung răbdătoare. Așa e de răbdătoare, că parcă îți vine să zici, că încă administrația nu face atîta reu, cît poate ea să rabde. Orășenii se mulțumesc să dea din umări și să aștepte realizarea proverbului că, „ulciorul nu merge de multe ori la apă".

Observatorul imparțial vede însă, că sunt motive de nemulțumire. Nemulțumirea aceasta poate în curînd ajunge pînă a nu mai fi suportabilă și atunci greu va fi pentru cei ce au provocat'o.

Pînă acum, mulți își împutau, că au dat grija intereselor lor pe mîni neexperimentate. Cînd primul ajutor de Primar nu știe încă ce e gospodăria proprie a lui, ce are să știe el de aceea a altora? Cînd cel al doilea ajutor nu cunoaște greutățile și sarcinile ce apasă asupra celui ce are nenorocul să aibă un imobil în blagoslovitul oraș Iași, cum are să asculte și să dea satisfacție celor aflători în această categorie și apelează la dînsul?—**R.**

FUSEA-CLIMESCU
SENILITATE POLITICĂ

Congresul mare al liberalilor, cel cu țara cărată cu trenul la București, a avut darul să desmorminteze două momii: pe octogenarul liberal-democrat Fusea din Tîrgoviștea, și C. Climescu din Iași. *Extrema se tangunt* **ar zice străbunicii lui Fusea; căci de la senilitatea lor fizică s'a adăpat senilitatea lor intelectuală.**

Miile de cetățeni cărați cu trenurile la București, au fost siliți să asculte 2 declarațiuni de cea mai mare insemnătate și de cea mai nouă actualitate.

Așa bătrînul Fusea a declarat că s'a născut liberal, de pe vremea lui Ion Cîmpineanu și Ion Voinescu II a lui Grigore Alexandrescu, cînd erau puțini la număr liberalii Romîniei; a crescut cu liberalismul lui Eliade, Tel și Magheru; s'a copt în liberalismul lui C. A. Rosetti și Ion Brăteanu, și după ce l'au amorțit toate organele, ultima lui dorință e să moară alăturea cu *boborul*.

Fusea născut lîngă *bobor* **a trăit lîngă** *bobor* **și dorește să moară lîngă** *bobor*, **curat ca Simeon bătrînul zicînd „Acum slobojește-mă, Doamne, că văzură ochii mei pe fiul statuei mîntuirea mea".**

Iar poporul entusiasmat din sală: și la mulți ani *„Nea Fusea"*.

Iar fostul rectore al Universității de Iași, în senilitatea sa de septagenar, legînd fus de Fusea, și în doru i nebun de a proslăvi pre fiul, și a adus aminte că e fiul Tatălui seu și a închinat osanale lui Ionel Brătianu, care a moștenit de la tatăl său partidul liberal.

Iată o moștenire care nu e prevăzută în legea taxelor de timbru și înregistrare, cum să se taxeze cu 4% ca moștenire directă, ori cu 12%, ca moștenire colaterală. D. Climescu nu ni-a spus-o și nici nu putea s'o spună, căci întâi despre sine nu ar putea spune cum poate fi trecut în actul de împărțeala al celor 3 frați.

Țara știe că Brătenii au moștenit milionul de la partid, au moștenit legatele lui Simulescu; au moștenit Florică; țara mai știe că dinastia a luat în întreprindere băncile, creditele, casa rurală, fabricile de hârtie, băile de ape minerale, bulevardele lăptăria comunală, brutăriile, luminările, gazul și *cetera*; **dar că a moștenit partidul asta n'o știe țara. Din contra, țara știe, că partidul l'a moștenit pe Ionel Brătianu de șef în dauna partidului și a țării**

Dar cu oameni, cari doresc se moară lîngă popor și socotesc partidele ca bunuri patrimoniale, nu se guvernează mai departe,—ci e aproape groapa politică.

CATE-VA NOTE

Multe figuri i s'au făcut d-lui Brătianu de cînd „a moștenit" șefia partidului liberal. Cu prilejul întrunirei de Duminecă a venit, în fine, și rîndul primului-ministru să facă figură, ba chiar două figuri, ambele cu totul extra-ordinare:

Figura I (reprodusă după notele stenografice): „orbii și oamenii pătimași pot să creadă, că grîul, cînd stă în ogor, este perdut, pentru că ei nu văd; dar în realitate, în acel moment, el suge sucurile pămîntului și încolțește pentru o viață nouă și pentru un rod nou". (Aplauze prelungite).

Figura II (tot după notele stenografice): „popularitatea noastră am semănat o în ogoarele nuoi și pe drumul pe care am apucat, vom continua cu încrederea și cu gestul larg al semănătorului, convinși că încredințăm grînele noastre ogorului unui popor menit să trăiască și să se dezvolte". (Aplauze nesfîrșite, ovațiuni nesfîrșite și entuziaste).

Ambele aceste figuri, reproduse de noi după notele stenografice ale ziarului *Furturul*, au fost făcute de d. Brătianu la sfîrșitul discursului său și constitue, deci, perorația agricolă a oratorului.

Agricolă — fiind-că cine vorbește de semănături, de sucul pămîntului și de ogoare — face agricultură.

Oratorul a eșit foarte regretabil cu figurile sale, fiind-că, în loc să fi vorbit de viticultură și de viițe americane, în care este specialist, a vorbit de grîu și de gestul larg al sămănătorului.

Chestii școlare

Procesul de la școala de Belle-Arte

Pentru d. Haret e o pacoste că e o școală de arte frumoase în Iași; mai e altă pacoste că Iașii mai are o pinacotecă; altă pacoste că mai are și un conservator de muzică și declamație.

Școlile acestea au dat mult de furcă d-lui Haret, întâiu că aceste școale sînt pentru esteți și d. Haret nu e un estet. Și apoi de ce am cere omului ceia ce D-zeu nu i-a dat.

Iașul are o școală de Arte frumoase, cu o bogată pinacotecă. De 50 de ani există școala, condusă bine de directori vrednici ca moș Panaiteanu, ca moș Stahi, ca moș Bardasare; zicem moși, căci în 50 de ani de traiu bătrînii directori erau moși pentru elementul tînăr din corpul didactic.

Din simple bănueli că d. Bardasare n'ar fi fost tocmai bun cu votul său la 10 Ianuarie, administrația liberală a înscenat d-lui Bardasare tot felul de mizerii. Las' că i se pusese de secretar pe un redactor la *Mișcarea* care se făcuse unealta adversarilor, dar i-a fost lesne cărdășiei liberale să găsească nodul în papură.

In sinul corpului didactic de la școala de Arte frumoase este o urîtă dușmănie veche. Animozitățile au mers crescînd din an în an și cum *frățuții* nu lipsesc nici acolo, s'a găsit îndată coada de topor să facă vîlvă în țară, că s'au furat tablouri de la pinacotecă și că directorul Bardasare știe. Ziarele cărdășiei liberalo-junimiste au dus campania, care au discreditat Iașii și școlile din loc prin atacurile ei. *Secolul*, *Voința*, *Viitorul*, *Minerva*, *Sara*, *Epoca*, *Evenimentul*, *Mișcarea*, nu era zi lăsată de D-zeu să nu scrie cîte o nouă infamie.

Răul a plecat de la însuși d. Haret, care în plin parlament a atacat ca un nevropat pe profesorul Atanasiu, mărturisind că el a dictat persecuția contra d-lui Atanasiu, căci voește a-l da afară din învățămînt. Atunci cazacii s'au năpustit cu furie și au găsit unealta în secretarul școalei și în cei 2 corifei ai zarvei: Sever Mureșanu și Gh. Popovici.

Multe procese scandaloase s'au perindat la Consiliul permanent. Cazacismul d-lui Haret a fost întrecut de astă dată. In loc de a se cere unui bătrîn profesor, care 32 de ani a slujit școalei românești, scurt și simplu „D-le nu mai ai încrederea mea, dă-ți demisia de la direcție, sau ți-o iau așa din bun proiosul meu, d. Haret a tărît înaintea mamelucului de Stefan Ioan și ceilalți doi inconștienți din consiliul permanent pe acest bătrîn profesor pentru a-i scoate ochii cu un regulament stupid de 27 de ani inaplicabil, și cu acte de cancelarie trecute prin conferințele școlare și aprobate de minister, ca să dovedească că d-sa e un butoiu de fiere fără fund și care împroașcă tot ce e cinstit, demn și muncitor în ogorul școalei.

Din labirintul de infamii ce le-a urzit căzăcismul d-lui Haret, procesul celor 4 profesori de la Iași e o nouă și puternică răsbunare politică ce și-o face pătimașul Haret contra celor ce nu se mlădie.

Iar mîne cînd se va resfoi întregul dosar al proceselor tratate la consiliul permanent, atunci se va da la iveală infernul lui Haret care a stăpînit școala romînă în cel de al 3-a al său minister. Noi nu ne îngrijim de lovirile materiale, care se dau; acele sînt trecătoare; ceia ce ne doare este denigrarea simțului de dreptate și pervertirea minții din echitate în potlogărie și arbitrar.

Justiția școlară a suferit foarte mult de pe urmele d-lui Haret și viitorimea ne va demasca că tocmai profesorii în politica Haretistă s'au arătat cei mai slugarnici în a făptui ori ce infamie.

Procesul profesorilor de la școala de arte frumoase din Iași va rămînea o icoană vie de stupiditate haretistă și de călcarea celor mai elementare noțiuni de respect al omului, de cinste și de demnitate personală. **Stop.**

OAMENI ȘI LUCRURI

Ironia milioanelor

Lăsînd de o parte nota glumeață a faptului, ni se pare că merită cîte-va reflecții știrea că un francez oare-care a lăsat averea sa întreagă, drept moștenire, casei Rotschild din Paris. E vorba de un „client" al casei în chestiune, de unul care probabil, s'a lăsat mulți ani administrat de această instituție financiară cu renume universal și care și-a văzut avutul atît de bine fructificat în cît i-a păstrat un adînc sentiment de admirațiune pînă la moarte.

In lipsă de moștenitori, omul s'a gîndit, se vede, că nicăiri banii lui n'ar putea fi întrebuințați mai cu... folos de cît la banca Rotschilzilor, unde domnește tradiția ordinei și a unei bune gospodării cu adevărat. Și atunci a avut acea stranie inspirație de a proclama drept... moștenitori veseli pe acei care-și exercită Suveranitatea în mijlocul Republicei, dominînd piața lumei cu atot puternicia lor în domeniul finanțelor.

Nu e mult de cînd stingherul milionar Osiris a lasat formidabila sa avere institutului Pasteur, recunoscînd prin acest gest măreț importanța binefacerilor îndeplinite de generosul așezămînt științific. Exemplé de atare natură nu sunt rare în omenirea modernă, chiar dacă nu se destinează adeseori instituțiilor de cultură sumi imense—de mai multe zeci de milioane—ca în cazul lui Osiris.

Scandinavul Nobel a reușit, mai mult ca ori care altul, să-și lege amintirea de fundațiunea care-i poartă numele. Marile premii internaționale ce se acordă în toți anii celor mai meritoși apostoli ai păcii în omenire,— premii ce provin din veniturile uriașei averi agonisită prin descoperirea dinamitei distrugătoare, reîmprospătează mereu amintirea lui și-i asigură nemurirea.

S'au văzut cazuri în care suveranii Europei au moștenit averi mari, fie de la admiratori, fie de la... originali. Une ori atari testamente sunt legate de condițiuni imposibile.

Dar în cazul recentei moșteniri lasată Rotschilzilor, nu se pomenește de nici o condițiune, de nici o curiozitate, — afară de această singură curiozitate, mare prin ea însăși, de a lăsa milioane—cui nu-i trebuie.

Cîți oameni de geniu, cîte necunoscute talente, cîte timide imaginații nu s'ar fi putut înlesni să și iea zborul, cu ajutorul acelor trei milioane! E drept că Rotschilzii n'au acceptat suma, ci—la rîndul lor—au avut inteligența s'o destineze unui așezămînt de bine facere, ei însuși fiind cunoscuți prin dăruicia lor.

De ce subiect de intime regrete, de nemărturisite dorinți—vor fi, cu drept cuvînt, milioanele aceste cari au chinuit, se vede, gîndul posesorului lor, nehotărît și capricios. Milioane vagabonde cari,—între proiectele lui,—vor fi rătăcit zi cu zi, vor fi colindat din loc în loc, pînă cînd le-a găsit destinația: în caseta Rotschilzilor miliardari unde vor putea fi în bună companie și la adăpostul risipei...

Sau să fie poate convingerea că acești suverani nu au averea pe care o... merită? Ideea că-i amenință într'o zi sărăcia?

Pînă acum numai un poet de geniu ca Théophile Gauthier a făcut această ironie pe seama lor, scriind într'un moment de ciudă și sarcasm:

En attendant l'argent qui me vient de Hanovre,
Je pense, en soupirant, combien Rothschild est pauvre!..

Hanovra era orașul lotăriilor. Cîți poeți nu așteaptă „cîștigul mare" și salvator, în timp ce vre-un nebun stingher sau avar lasă Rotschilzilor milioane de prisos!

Rodion.

Birouri anti-sinucigașe

Pe zi ce trece sinuciderile devin mai numeroase. Asupra cauzelor acestui fenomen s'a vorbit și se vorbește destul. Dar e de la sine înțeles că una din cauze este însuși felul de a fi al vieții moderne, cu luptele ei febrile, cu înfrîngerile pe cari le pricinuește în fiecare zi.

Și fiind-că Londra e una din localitățile cele mai bîntuite de flagelul sinuciderilor, era firesc ca din Londra să pornescă cea dintâi inițiativă pentru stavilirea răului.

S'au înființat la Londra două birouri cu menirea de a împiedica sinuciderile: unul pentru bărbați și unul pentru femei.

Succesul a fost din capul locului strălucit — zic dările de seamă. Chiar în primul an 1125 de persoane, care ajunseseră la disperare și nu mai vedeau altă soluție de cît sinuciderea, au fost salvate de aceste birouri.

Un colaborator al lui *Frankfurter Zeitung* povestește adevărate minuni.

Au venit la birou nenorociți de tot felul: oameni în mizerie, care nu-și mai puteau găsi un rost în lumea asta; artiști flămînzi de glorie, descurajați că gloria nu mai vine; soți înșelați, cari nu mai puteau trăi după trădarea suferită; profesori, desnădăjduiți că omenirea nu-i urmează; bolnavi de nervi, cari nu mai aveau putere să îndure suferința, — în sfîrșit, tot soiul de candidați la sinucidere au venit la birou și au plecat zîmbitori, căci fuseseră rechemați la viață, li se arătase o nouă țintă care putea să le mîngîe sufletul.

Succesul a fost atît de mare în cît aderenți din toate părțile au înființat și filiale. Asemenea filiale sunt în multe orașe ale regatului, sunt și la Paris, la New-York, Berlin, Milan, Bruxelles, Tokio, Buenos Aires, Kingston (Jamaica), Copenhaga, Berna, Melbourne, etc.

Și pretutindeni rezultatele sunt satisfăcătoare, foarte satisfăcătoare.

*

Prin ce mijloace reușesc birourile astea să se schimbe starea sufletească a candidaților?

Pentru cei disperați din cauza situației materiale, lucrul e foarte ușor. Nu că biroul ar avea fonduri. Veniturile lui abia îi ajung pentru chirie și cheltuelile de cancelarie. Dar are relații întinse în toate clasele, cuvîntul lui ascultat pretutindeni, așa că nu este om fără lucru pe care să nu-l poată plasa, nu este om care să aibă novoie de o intervenție—pentru o chestie dreaptă—și biroul să n'o poată face cu succes.

De multe ori, tocmai fiind-că are de a face cu nenorociți de tot felul, biroul știe să combine interesele lor respective, așa că printr'o singură lovitură salvează pe mai mulți de odată.

Iată un caz: un negustor de obiecte muzicale, foarte cinstit, dar nepriceput, își incurcă afacerea în așa hal, în cît e pe cale să dea faliment. Aceasta îl desperează și omul e gata să se sinucidă. Biroul se obligă imediat să-i descurce afacerile.

In aceași timp, un funcționar comercial, specialist în asemenea mărfuri, rămîne din întîmplare fără ocupație, e literatmente muritor de foame și e gata și el să se sinucidă.

Soluția e și găsită: biroul trimete pe funcționar la un cunoscut negustor din această ramură, care-l supune unui examen serios și l declară excelent în

meseria lui. Atunci biroul îl însărcinează să cerceteze situaţia negustorului quasi-falit. El raportează că în adevăr e lucru cinstit acolo şi că, cu oare-care sprijin, omul poate fi salvat. Şi ast-fel, iată-i salvaţi pe amîndoi: negustorul, cu un mic credit capatat prin mijlocirea biroului, reîncepe afacerea, avînd ca funcţionar principal pe specialistul care murea de foame.

Pînă şi un ziarist care rămăsese fără slujbă, a fost plasat la una din cele mai mari gazete din Londra.

*

Dar am zis că nenorocirile de ordin material se înlătură uşor. Interesant e că biroul a recoltat succese şi în domeniul moral. Prin ce mijloace? Cum să salvezi pe omul înşelat de nevasta sa? Să-i dai altă nevastă?

In acest domeniu intervine alt soiu de procedeuri, în care principalul rol îl are *persuasiunea*.

Biroul are excelenţi predicatori, cari sunt foarie buni psihologi şi cari ştiu cum să vorbească nenorociţilor. Se înţelege, fie care nenorocit e socotit ca un caz deosebit, căci ce se potriveşte unuia nu se potriveşte celuilalt. După predică urmează fapta.

Fie care individ e plasat într'un anumit mediu, i se sugerează un anumit *ideal*, potrivit cu firea lui şi astfel începe să se deprindă din nou cu viaţa. In acelaşi fel se procedează şi cu bolnavii propriu zişi.

*

Este însă o mare lipsă în dările de seamă. Nu ni se spune dacă aderenţii birourilor umblă ei *să caute* pe candidaţii la sinucidere. Căci este de crezut că aceia cari sînt în adevăr hotărîţi să se sinucidă nu se mai duc pe la birou, iar aceia cari se duc n'au de loc gîndul acesta, în tot cazul n'au intrat încă în baza *ideii fixe*.

E probabil deci că aceste birouri nu pot avea rezultatele dorite în ce priveşte scopul lor *esenţial*. Nu mai puţin ele constitue una din cele mai importante instituţii de bine facere, una din cele mai măreţe manifestări de solidaritate socială.

Şi este sigur că mulţi dintre cei ajutaţi de aceste birouri chiar dacă nu vor fi fost candidaţi serioşi, ar fi putut să devie, dacă n'ar fi fost salvaţi la timp.

Şi sunt foarte de laudă acei oameni cari cu sacrificiul liniştei lor proprii şi-au luat sarcina de a se ocupa de nevoile altora. Este forma cea mai superioară a filantropiei, căci a da bani cînd ai de unde—singura filantropie, care se practică la noi, şi încă!...—nu însemnează a fi făcut o adevărată jertfă.

Liviu

Cronică bisericească

— Bătae între călugări —

O telegramă din Constantinopol din 30 Maiu ne anunţă, că în urma unei certe a avut loc o cruntă bătae între călugării de la „Sf. Munte". Doi dintre ei au fost omoriţi, iar 16 au fost grav răniţi.

Altă dată telegraful ne-a adus ştirea, că o ceartă cu loviri violente a fost între călugării arabi şi greci din Ierusalim de la prioritatea asupra „Locurilor Sfinte". Insă o asemenea ceartă aici e permanentă şi din cînd în cînd cu izbucniri violente.

Iar la noi în ţară, zilnic cetim prin jurnale, că cutare călugăr snu călugăriţă de la cutare monastire a părăsit monastirea ori au fost excluşi din viaţa monahală pentru purtări imorale şi scandaloase.

Nu mai vorbim de călugării, cari vieţuesc în mijlocul societăţei, aceştia mai tot deauna au fost şi sunt „o piatră de scandal".

Toate acestea încă odată ne arată reaua întocmire şi proasta organizare a monastirilor şi a monahilor:

In statea actuală, cei mai mulţi dintre ei fiind tineri şi ducînd o viaţă sedentară negreşit, că—în lipsă de alt ceva mai bun de făcut—se apucă de săvîrşit acte imorale şi scandaloase. Pe cînd, avînd diverse ocupaţiuni, acestea nu le-ar da răgaz nici a se gîndi la „ticăloşii şi blestemăţii".

De aceea *mare om* se va chema acela în biserica noastră, care ar face opera sănătoasă, morală de *reorganizare a monăstirilor şi monahiilor*.

Intr'un număr din urmă al acestui jurnal, ne am mai ocupat despre această importantă chestiune bisericească, arătînd atunci şi care era părerea pentru această reorganizare a mult regretatului Episcop Melhisedec şi anume pe scurt, ca numai oamenii *bătrini* să fie admişi la călugărie, „cari—după ce şi-au isprăvit rolul în societate — doresc a-şi sfîrşi viaţa în liniştea monăstirească".

Iar călugării tineri actuali să fie supuşi la diverse ocupaţiuni intelectuale, de asistenţă ori caritate publică, agricole industriale; şi locurile vacante ce s'ar face prin încetarea din viaţă a acestora sau din alte cauze, să nu se mai complecteze; ca ast-fel să ajungă odată vremea, să nu rămînă de cît numai călugări bătrîni şi neputincioşi.

Noi ne dăm numai părerea—pe cît este posibil într'un articol de ziar—rămîne ca *cei în drept* să studieze această însemnată problemă bisericească, în toate amănuntele ei şi să-i dea soluţia cuvenită şi satisfăcătoare şi moralei publice.

Continuarea mai departe a unei atare stări de lucruri ar compromite şi mai muit această instituţie creştinească, aceste monumente istorice, monăstirile, cari odată erau fala şi podoaba naţiuaei şi bisericei romîne!

Ezechil.

Litere-Ştiinţe-Arte

Un epizod.—Povestea tragicului sfîrşit al Mariei Antoaneta, spectacolul tragic al ghilotinei care s'a dezonorat pentru totdeauna prin decapitarea Suveranei, a fost reactualizat în oraşul nostru graţie ingenioasei reconstituiri a cinematografului Pathé. Iată acum şi un interesant epizod istoric, în legătură cu cel de mai sus, care circulă prin presă. Printre victimele ghilotinei, complici ai Mariei Antoanetta a fost şi frizerul acesteia, Jean Antie pe care protocolul îl înregistrează ca... îngropat în 1791. Acelaşi Jean Antie e trecut şi în alt protocol al stării civile, ca mort în 1820.

Un istoric englez publică în „Harpers Weecly" un studiu documentat, dovedind că frizerul în chestiune a fost dus în adevăr la moarte, dar că ghilotina fiind deranjată de prea multe operaţii, execuţia fu suspendată, iar osînditul putu să scape cu concursul norodului. Fugit în Rusia s'a reîntors în Paris după o lipsă de 15 ani, aşa că a murit în 1820, o singură şi ultimă dată. Astfeliu se explică ciudatul caz al omului care a murit de două ori, în chip oficial, după protocoalele stării civile.

*

La München are loc o expoziţie de artă islamită. Pentru intăia dată lumea mahomedană se înfăţişează Europei într'o expoziţie aşa de complectă.

*

La Boulogne-sur-Mer se va ridica un monument comun pentru amîndoi fraţii Coquelin, lucrat de sculptorul Maillard.

*

Profesorul dr. Schvenninger, fostul medic şi intim al lui Bismarck a împlinit 60 de ani.

*

Un nou trust s'a întemeiat în America acel al teatrelor. Cinci organizaţi cu cîte 20 milioane mărci capital fiecare, s'au aliat pentru a înfiinţa teatre în toate localităţile cari au de la 25 000 locuitori. Teatre fixe ori teatre de sezon. Trustul va cumpara de la autori anumite piese, drame, opere, operete, farse, cari îi vor aparţinea escluziv şi vor fi jucate pe cele 250 de scene proiectate de fundatorii zisului trust.

*

Ziarul „Comoedia" anunţă că cunoscutul roman al lui Gabriel D'Annunzzio „Oraşul mort" a fost prelucrat de componiştii Raoul Pugiro şi Nadia Boulanger pentru o scenă de operă.

*

Jean Charcot şi membrii expediţiunii la polul sud s'au reîntors la Paris.

La gară au fost întîmpinaţi de prinţul Roland Bonaparte preşedintele societăţii geografice şi de un reprezentant al ministrului de instrucţiune publică.

*

STRUNA ZILEI

MIJLOC PROMPT

Fără a mai aştepta rezultatul urnei, Toma fugi pe o uşă de din dos...
Opinia

C'a fugit—vă spun motivul
La u'eche, nu în plin:
Ca să iasă în alegeri.
A luat prea mult... „laxin".

INFORMATII

❑ **Administraţia ziarului „Opinia" primeşte abonamente de viligiatură cu:**

2 lei PE LUNA în ori-ce parte a ţărei, şi

3 lei 50 PE LUNĂ în străinătate.

❑ D. A. A. Badareu a plecat ieri la Bucureşti, de unde se va întoarce mîine Mercuri.

❑ Se află acum că d na şi d. Dimitrie Sturza au felicitat călduros pe d. C. I. Stoicescu şi pe fiul acestuia, cu prilejul zilei lor onomastice.

In momentul în care d. Stoicescu duce cunoscuta companie contra Brătienilor, felicitările d-lui Sturza sunt semnificative.

❑ Recompense în procesul Jellea.

D. Popovici, judecătorul de instrucţie care a instruit afacerea atentatului contra primului ministru a fost înaintat preşedinte de tribunal; d. Oprescu, procuror general, care a susţinut acuzarca la juraţi, a fost înaintat consilier la Curtea de Apel din Bucureşti.

❑ D. Scarlat Popescu care a făcut, în vremuri, anti stelianism, s'a pus definitiv sub ordinele d-lui Stelian, primind postul de procuror general al Casaţiei.

❑ **Armonia liberală.**—*Voinţa Prahovei*, ziarul personal a d-lui C. Stoicescu, publică, în prima pagină şi cu litere mari următoarea interesantă convorbire:

„Un personagiu politic liberal, dintre cei marcanţi, membru al Senatului, a avut într'una din zilele acestea, o convorbire foarte interesantă cu domnul Tache Protopopescu, senator, convorbire la care era de faţă şi un ministru dintre cei noi.

Personagiul în chestiune, fiind îndemnat să asiste la întrunirea guvernamentală de Duminică 30 Mai, a declarat categoric că nu va lua parte, nevoind să se solidarizeze cu acţiunea domnului Ionel Brătianu, care a dovedit că nu are pregăti rea necesară pentru a fi şef de partid.

In urma acestor cuvinte, domnul Take Protopopescu l'a întrebat:

— Ce vrei? Unde poţi să găseşti, în partid, alt şef în afară de Brătianu?

Răspunsul pe care l'a primit, la aceste întrebări, senatorul de Olt, a fost următorul:

— Il vom găsi pe acela care trebuia să fie dacă, din nenorocire, domnul Brătianu ar fi căzut sub gloanţele ucigătoare ale lui Jelea.

La aceste cuvinte, cu sub înţeles, domnul Protopopescu a replicat:

— Dar se poate concepe ideea unui partid liberal fără Brătieni? Atunci ce să facă fraţii Brătieni?

— Ce să facă? Iată ce să facă:

Unul să se ducă să'şi vază de treburi la Mihăileşti; altul, de treburi la Florica: iar al treilea, la Drăgăşani.

Cu chipul acesta, ţara va respira, iar cîte şi trei fraţii îşi vor vedea în linişte de treburi.

Garantăm autenticitatea acestei convorbiri".

❑ La revizoratul şcolar s'a început alcătuirea tabloului de numărul elevilor din şcolile rurale cari se vor prezenta la examenul de absolvire şi cari tablou va fi înaintat casei şcoalelor.

❑ Joi, 10 Iunie, terminîndu-se concentrarea de 20 de zile, a soldaţilor din garnizoana locală li se vor da concedii de cîte o lună de zile pentru a se duce la munca cîmpului.

❑ D. Gr. Simionescu inspector financiar al circumscripţiei Iaşi, se află de eri în inspecţie, în localitate.

❑ Sanatorul de tuberculoşi de la Bîrnova e aproape terminat.

Inaugurarea se va face în primele zile ale lunei Septembrie.

De o camdată sanatoriul va avea 100 de paturi şi treptat se va mări cînd se va simţi necesitate.

❑ Recensemîntul copiilor de şcoală va începe la 1 August de oare ce înainte de această dată cea mai mare parte dintre părinţii copiilor sunt în vilegiatură.

❑ Serviciul sanitar al judeţului a dat în judecată pe mai mulţi comercianţi de băuturi spirtoase din judeţ, pentru că s'a dovedit că falşificau băuturile.

❑ Zilele acestea va fi convocată delegaţia judeţiană, pentru a vota mai multe deschideri de credite cerute de unele comuni.

❑ **S. P. A.**— Duminică 30 Mai a. c., la oara 3 p. m., în localul şcoalei primare de băeţi „Gheorghe Asachi" s'a ţinut adunarea generală a membrilor societăţei romîne pentru protecţiunea animalelor. Preşedintele societăţei, a propus, în semn de omagiu, a se transmite din sinul adunărei, o telegramă d lui Ioan Kalinderu, membru al academiei şi preşedinte de onoare al societăţei.

Apoi preşedintele a făcut darea de seamă asupra activităţei societăţei în cursul anului 1909, — arătînd cu deamănuntul toate lucrările şi toate intervenirile ce s'au făcut pe lîngă autorităţile oficiale pentru a da tot concursul la urmărirea cazurilor de asuprire a animalelor,—îndemnînd pe d-nii membri ai societăţei a lucra din resputeri pentru ca scopul în a proteja animalele, să fie cît se poate de bine realizat.

Mulţămeşte directorului şcoalei Gheorhie Asachi, pentru binevditoarea ospitalitate ce acordă comitetului pentru ţinerea şedinţelor lunare şi a adunărei generale, în localul şcoalei. — Mulţămeşte de asemenea autorităţilor locale—anume d-lor Prefecţi de judeţ şi de poliţie, — precum şi d lui primar, pentru concursul dat în toate ocaziunile — şi roagă a se acorda acest concurs societăţei, şi pe viitor. Aminteşte cu deosebită pietate despre membrii decedaţi în cursul anului 1909—precum şi despre numărul de membrii ordinari şi afiliaţi, care se găsesc în fiinţă.

D-l Casier Hugo Ulrich, espune în mod amănunţit darea de seamă a gestiunei financiare pe 1909—din care în rezumat rezultă, că încasările în cursul anului 1909, s'au urcat la suma de: 321 lei, iar cheltuelile la suma de 290 lei 30 bani.

După aceasta a urmat distribuirea medaliilor la persoanele şi membrii care prin activitatea lor în sensul ideilor conducătoare ale societăţei au bine meritat de ele.—Această distribuţiune s'a făcut cu predarea totodată şi a unei adrese elagioase şi s'a făcut în ordinea următoare: D-lor preşedinte Cuza, preşedinte de onoare I. Kalinderu,—Membre protectoare Erato Vasescu Marie Stîrcea Marie Gustav Ulirich,—membrei d-na Maria Apotheker, d lui colonel Manolescu, Mladian, d lui prefect: Săndulescu, director poliţiei d. Zdrobici,—membrilor V. Purcheria, G. Calmutzchi, V. Radovici, P. Costinescu, C. Zota, Mihai Iorofeu şi Nichită Iwanow.

La fine a avut loc distribuirea premiilor concursului şcolar in ordinea următoare:

Din cursul secondar premiul I iu elevii Siminschi Teodor, Jellea Emil, Ştefan Tiberiu de la liceul Naţional şi eleva Eglantina Ştefan de la Externatul „Oltea Doamna", toţi aceşti 4 premianţi pe lîngă cărţi au mai primit şi cîte o medalie.

Premiul a 2-lea Manoliu Alexandru, din liceul Naţional şi Atanasiu Adela din Externatul „Oltea Doamna".

Din cursul primar premiul I-ia elevii Dobreanu Traian, Antoniu A. Eugeniu de la şcoala „Carol I", Gheorghiade C. Vasile de la şcoala „Gh. Asachi," Tarnoschi Neagoe de la şcoala „Al. Cogălniceanu.—Premiul al 2-lea elevii Adamin Aurel de la şcoala „Carol I", Popovici Vasile şi Havanek George de la şcoala „Vasile Adamachi". — Premiul al 3-lea Lascar A. Grigorie de la şcoala „Carol I" şi Nubert Nicolai de la şcoala „Gh. Asachi".

Terminîndu-se aceste solemnităţi s'a deschis discuţiunile şi diverse propuneri—la care au luat cuvîntul d. Colonel Manolescu Mladian, vice preşedintele, d. dr. Leon Cosmovici, d. Preşedinte A. C. Cuza, după care încheere a avut loc votarea noului comitet pe 1910, —realegîndu se tot vechiul comitet cu singura nemaniare că în locul d-lui dr, C. Enaşescu care s'a retras, a fost ales ca vice preşedinte d. medic veterinar E. Iliescu, — actualminte membru în consiliu, iar în locul vacant de membru ordinar Vasile Radovici.

La ora 4 jum. p. m. adunarea a fost declarată ca terminată.

❑ **Locuri vacante în învăţămînt** — In învăţămîntul primar urban şi rural din judeţul Iaşi, sunt vacante următoarele locuri:

Grădina de copi din comuna Gropniţa-Focuri; postul I, 90 lei lunar din Costuleni-Haliţa: posturi a 65 lei lunar: Andrieşeni p. II, Spireni p. II, Aroneanu Dorobanţu p. 1, Băiceni-Cirjoaia p. II, Bălţaţi-Valea Oilor p. I, Bivolari-Tabăra p. II, Braeşti-Cristeşti p. I, Bucium-Păun p. 1, Buznea-Dădeşti, Găueşti p. 1, Cepleniţa-Bădeni p. II, Corneşti Ciurbeşti, p. I, Costuleni-Măcăreşti p. II, Cucuteni-Horleşti p. II, Golăeşti-Chişărăi postul I, Gropniţa-Bulbucani p. II, Gropniţa-Sîngeri p. I, Hermeziu-Bălteni, Holboca-Ruseni, Mădîrjac-Frumuşelile, Mogoşeşti-Hadîmbu p. I, Mogoşeşti-Mînzeşti p. II, Plugari Lupăria, Rediu-Mitropoliei-Ţipileşti, Scobinţi-Sbereni, Sculeni-Sorca p. I, Sineşti p. II, Sineşti-Storneşti, Şipote Hălceni, Voineşti-Lungani, Voineşti-Slobozia p. I, Voineşti p. I, Belceşti Ulmi, Liteni, Balţaţi-Sîrca, Lungani-Juncu p. I.

❑ **Cine** are necesitate de lemne de construcţie, sau or-ce alte articole de lemn să se adreseze la Fabrica „Fortuna", Iaşi str. Moţoc.

❑ **In chestia Bele-Artelor.**— Eri dimineaţă a avut loc a treia şedinţă a Consiliului Permanent în chestia certificatelor şi diplomelor de la şcoala de Bele Arte din Iaşi.

A vorbit d. Rădulescu-Motru din partea d lui Bardasare şi Atanasiu, iar d. Insp. General Lupu Antonesca ca acuzator.

A. D. Atanasiu fusese încă de Sîmbătă scos din cauză. Cu toate că în sarcina d lui Bardasare nu s'a găsit nici un fapt precis de oare care însemnătate dar rezoluţia d-lui Ministru fiind pusă pe raportul inspectorului, că va fi revocat după judecata Consiliului Permanent i s'au făcut imputări de administraţie slabă. Deci lucrul fusese aranjat dinainte.

După o scurtă deliberare a dat următoarea hotărîre:

D nii Profesori Gh. Popovici şi Dr. Sever Mureşeanu pedepsiţi cu oprirea lefei pe 10 zile pentru instigaţii, publicaţii şi ofense aduse directorului şi colegilor.

Nu se anulează nici o diplomă şi nici un certificat, afară de certificatul de diplomă eliberat din eroare fostului secretar C. B. Penel şi semnat de Dobre.

D. Bardasare va fi revocat din direcţie şi Consiliul Permanent propune ca director să se numească o persoană străină de Şcoală.

D. A. D. Atanasiu e scos cu totul din cauză negăsindu-se nici o neregulă în sarcina sa.

Altă pedeapsă de cît avertisment dat, în April a. c., d-lor d ri Sever Mureşeanu şi Em. P. Bardasare pentru procesul verbal din Martie 1896 nu se mai dă.

SPECTACOLE

— La cinematograful Gaumont, din grădina Cuza-Vodă, strada Lăpuşneanu, în astă-seară Marţi începe noul şi bogatul program, care cuprinde între altele: oraşul Borneo, după natură, cu străzile şi împrejurimile sale minunate; apoi emoţionanta dramă „Recrutul din anul 1809", interpretată de cei mai distinşi artişti din Paris; hazlia comedie „Un al doilea Wilhelm Tell", frumoasa fantezie în culori „Legenda Stelei", şi alte numeroase piese sportive, umoristice, instructive etc. etc.

In antract va debuta celebrul duet italian „Les Amelias", care a avut onoarea a debuta în prezenţa capetelor încoronate din Europa. Duetul va executa: Wilhelm Tell, duet de mandoline, Aria din Opera Gioconda, executată de soprana primadonă d-na Amalias, Aria din Pagliacci, exscutată de aceiaşi primadonă şi Duetul Napolitan, executat de soţii Amelias.

DIVERSE

— D. D. Atanasiu a fost numit secretar comptabil la corporaţia din Vaslui.

— Comenduirea pieţii a cerut prefecturei poliţiei urmărirea mai multor soldaţi dezertori.

Cereţi pretutindeni şi întrebuinţaţi ca

APA DE MASA HIGIENICA

— NUMAI —

APELE Mineralizate „SINTEZA"

Aprobate de Direcţia Generală a Serviciului Sanitar

PREPARATE DE

Doctorul RATIANU

Doctor în Chimie de la Universitatea din Geneva Fost Director al Laboratorului de Chimie al Comunei Iaşi

Apele mineralizate „SINTEZA" sunt preparate în mod ştiinţific cu apă sterilizată şi cu componentele chimice, riguros dosate, care se găsesc în apele minerale naturale. — Compositia lor fiind constantă rivalizează în calitate cu apele de Vichy, Vittel, Giesshübler etc., şi constitue ast-fel

SALVAREA

D-voastră contra boalelor infecţioase epidemice fiind în acelaş timp indispensabile ca apă de masă persoanelor ce suferă de guttă, artritism, nisip la rinichi sau beşică, acreală exagerată a stomacului, diabet etc.

— SEDIUL FABRICEI STRADA ALEXANDRI No. 14 —

— La cerere se expediază la domiciliu cu 20 bani flaconul de un litru. —

— Preţul se înţelege fără sticle, care se socotesc cu 30 bani bucata şi se primesc înapoi. —

Depozit la Marele Magazin de Coloniale şi delicatese ERMACOV Piaţa Unirei

Se expediază contra ramburs în toată ţara

Ultime INFORMAȚII

❑ **Darea în judecată a d-lui Bălăşescu.**—*Am anunţat dăună-zi, că ministrul a chemat la Bucureşti pe preşedintele unui tribunal din jurisdicţia Curţei de Apel din Iaşi şi i-a cerut să se lăse mutat la alt tribunal.*

D. V. Bălăşescu—preşedintele tribunalului Tutova—despre el este vorba, a refuzat să se supună cererei ministrului.

Astă-zi d. Bălăşescu a fost dat în judecata consiliului superior al magistraturei şi va fi primul caz ce-l va judeca a această instanţă superioară.

*

D. Bălăşescu, care este păsuit de mult de d. Stelian, a mai fost dat judecăţii şi achitat de Curtea de Apel din Galaţi. Acum a fost dat judecăţei în baza unui raport, de acum vre-o patru luni, al d-lui Suciu, fost procuror general la Iaşi, care a găsit că d. Bălăşescu este un magistrat foarte bun, dar că ar fi arătat oare-care simpatii politice cu prilejul judecărei unor procese electorale.

*

Consiliul superior al magistraturei se compune din d-nii: Cuculi, Iulian, Giuvaru, Oscar Niculescu, Stambulescu şi Buzdugan.

In afară de aceştia, consiliul cuprinde doi consilieri ai Curţei de Apel din care face parte magistratul dat judecăţii. Din aceşti doi consilieri unul este tras la sorţi, celălalt este numit de ministru.

Pentru cazul special a fost tras la sorţi d. D. Grigorovici; pe cine va numi ministru nu se ştie încă.

*

La ultima întrevedere ce a avut loc între ministru şi d. Bălăşescu, d. Stelian a cerut magistratului să se lase mutat unde va voi el—ministrul.

Magistratul a declarat că nu va consimţi la mutare de cît cînd va fi mutat la Bucureşti sau ori unde aiurea prim preşedinte.

❑ D. G. Vîrnav-Liteanu, avocat al casei sf. Spiridon din Iaşi, a fost numit, pe ziua de azi, avocat al C. F., în locul d lui Al. Mimi, numit procuror general.

In locul vacant, la Spiridonie, va fi avansat d. Octav Velciu, iar în locul acestuia va fi numit d. I. Dimitriu.

❑ Primul procuror a cerut declararea în stare de faliment, din oficiu a lui Kiva Leizerovici, str. Socola, dispărut; Thé Bank of Roumania a cerut declararea în faliment a lui D. Goldstein, An., Panu 31; Arnold Kasner, cere declararea în stare de faliment a lui Iancu Rotenstein, str. Socola 177.

❑ La ministerul de interne urmează să se iscălească astăzi decretele pentru numirea d-lui Puiu Alixandrescu ca inspector poliţienesc la Iaşi; Bogdan poliţai la Constanţa şi Paladi la Bucureşti.

❑ Camera de punere sub acuzare, primind opoziţia procurorului a ordonat judecătorului de instrucţie de Neamţ să facă un supliment de instrucţie în afacerea cunoscutului faliment Moscu Iacobi.

❑ Inspectorul judecătoresc al tribunalelor d. M. Balş. va sosi Joi în Iaşi în inspecţie.

❑ Depozitul de recrutare şi mobilizare va începe la 15 Iunie, clasarea şi repartizarea tinerilor recrutaţi, la regimentele respective.

Comisiunea se va compune din d-nii: Col. N. Cernătescu, căp. Duca şi locot. Stamboală.

❑ Societatea de bine-facere şi ajutor reciproc, „Moldova", îşi va sărbători a zecea aniversare de la sfinţirea drapelului, în ziua de 7 Iunie c., la orele 9 a. m., cînd membrii societăţei vor pleca împreună cu toate societăţile de binefacere din Iaşi, la biserica Sf. Treime din Păcurari, iar la orele 12 va avea loc banchetul în sala societăţei de gimnastică, sport şi muzică.

Cu această ocazie, societatea va îmbraca 4 elevi saraci.

❑ Iată situaţia epidemică, în oraşul nostru, în intervalul de la 22—31 Mai c.:

Febră tifoidă 6 cazuri; scarlatină 4 cazuri; difterie 34 cazuri, 1 mortal; tusă-convulsivă 19 cazuri, 1 mortal.

Consiliul de higienă al oraşului se întruneşte astă seară, pentru a lua mai multe măsuri.

❑ La conferinţa cercului cultural ce s'a ţinut la Sineşti, au vorbit învăţătorii C. V. Dimitriu, Petru Pomărleanu, Gh. Milieş şi Vasile Alexandrescu despre: Cum poate învăţătorul să-şi cîştige autoritatea morală asupra şcolarilor şi părinţilor copiilor şi s'a ajuns la concluzia că învăţătorul trebue să fie prototipul moralităţii, ca el să şi cunoască meseria perfect de bine şi să-şi îndeplinească datoria cu cea mai mare sfinţenie.

❑ Senatul universitar şi consiliul profesoral al facultăţei de medicină din Bucureşti, au delegat pe următorii profesori cu cercetarea titlurilor şi lucrărilor candidaţilor la catedra de patologie externă de la facultatea din Iaşi: d-nii Toma Ionescu, Severeanu, Demosthene, Rîmniceanu şi Angelescu.

❑ In contra ordonanţei de neurmărire a judecătorului de instrucţie, în afacerea privitoare pe S. Bernfeld şi S. Rapaport, învinuiţi de contravenţie la legea sanitară a făcut opoziţie primul procuror.

Camera a primit opoziţia.

❑ Examenul elevilor de curs primar, pregătiţi în particular, va începe în ziua de 13 Iunie.

Comisiunile examinatoare se vor alcătui la ministerul instrucţiunii, zilele acestea.

❑ In afacerea furtului comis la d. Bogonos din strada Primăreei' misterul încă domneşte.

De şi servitorul Pelin făcuse declaraţii că el ar fi autorul, totuşi el n'a declarat unde sunt bani furaţi, iar în timpul din urmă neagă totul.

Astă-zi Vasile Pelin a fost înaintat parchetului.

❑ Administraţia Casei şcoalelor, avînd grija de a înzestra cu materialul didactic necesar, şcolile primare, atît urbane cît şi cele rurale, a cerut revizoratului şcolar, ca la inspecţiile ce le face, să se intereseze şi de starea dotaţiunilor şcolare, aducînd la cunoştinţă toate lipsurile şi degradările ce s'ar constata, cum şi asupra cui cade responsabilitatea, pentru ca să se ia din timp măsurile cuvenite.

❑ La examenul de capacitate a şcoalei normale „Vasile Lupu" s'au prezentat doi candidaţi din anul trecut, 22 din seria cl. VI a anului acesta, precum şi următorii seminarişti: Andrei Constantin, Nicolaescu Dimitrie, Petrovanu Gheorghe, Tebeica Dimitrie şi Vuza Constantin.

❑ **La examenul de capacitate de la şcoala normală „Vasile Lupu" s'au propus la lucrările de limba romînă următoarele cinci chestiuni: 1). Evenimentele politice şi culturale din epoca lui Matei Basarab şi Vasile Lupu; 2) Cum se înfăţoşază în literatură română epoca lui Ştefan cel Mare; 3) Care au fost în ţările romîne, principalele probleme politice şi culturale între 1848—1866; 4) Insemnătatea operei literare a lui Vasile Alexandri pentru educaţia naţională şi al 5) Să se aprecieze urmările curentului latinist pentru limba şi literatura romînilor?**

Potrivit regulamentului, anul acesta s'au ales aceste cinci chestiuni numai din limba şi literatura romînă.

❑ **Crima din Mah. Frumoasa.**— O crimă s'a săvîrşit eri pe la orele 5 şi jumătate, în mahalaua Frumoasa, pe şesul dintre secţia de pompieri şi biserica Frumoasa.

D. Alex. Neculau, pensionar şi epitrop al bisericei Frumoasa a fost împuşcat de Gh. Ipate, dascăl la acea biserică. D. Al. Neculau, se întorcea din oraş, unde fusese pentru a achita nişte contribuţiuni către stat şi la locul aratat mai sus, a fost întîmpinat de Ipate, care era înarmat cu un revolver. Ipate avea aerul a reproşa ceva d-lui Neculai şi la un moment dat descărcă mai multe focuri de revolver lovindu-l pe acesta în braţul stîng şi în coasta stîngă.

La detunătura produsă de armă, toţi vecinii s'au adunat şi au privit cu groază cele întîmplate, cunoscînd fie care spiritul blînd şi împăciutor al d-lui Neculau. Soţia acestuia prinzind de veste şi venind la faţa locului, a rămas în nesimţire cînd a văzut pe soţul ei împuşcat şi cu mare greutate a fost readusă la viaţă şi transportată acasă.

Victima, d. Neculau a fost transportat la spitalul Sf. Spiridon, unde a fost internată.

Cauzele care l'au determinat pe Ipate să atenteze la viaţa d-lui Neculau, nu se cunosc precis. Se spune însă, că d. Neculau, în calitatea sa de epitrop al bisericei Frumoasa, făcea observaţii dascalului de la Biserică, Ipate, pentru purtarea sa necorectă şi pentru—că adese ori se îmbată. Ipate, care e o fire răutăcioasă din cale afară şi care nu suferea nimănui, nici să'i facă observaţii, nici să-i dea sfaturi, găsi că epitropul bisericei la care servea, îi prea făcea observaţii şi se hotărî să'l omoare.

Acum 3 ani în urmă, Ipate avea în comuna Galata o casă şi o vie. Nişte rude i-au propus ca după moarte să lase casa şi via surorii lui. Devenit furios, fără a spune nimănui nimic, Ipate luă un topor şi risipi casa pînă la pămînt. Se duse apoi în vie şi distruse toată viţa. Mai apoi s'a mutat în Frumoasa unde şi-a construit casă, alături de d. Neculau.

Criminalul a fost arestat la comisia II-a, care l'a înaintat parchetului.

❑ Direcţia generală a c. f. r. a făcut cunoscut printr'o circulară, inspecţiei de mişcare Iaşi, că, conform regulamentului, şefii staţiilor nu vor mai fi numiţi, de cît după ce vor trece un examen de capacitate.

❑ Examenul de capacitate pentru impiegăţii de mişcare din circ. Iaşi s'a terminat.

Toţi candidaţii au reuşit.

❑ Comisiunea de recensămînt general va mai lucra în următoarele comune, din judeţul nostru:

Sineşti de la 31 Mai—7 Iunie; Lungani 8—17 Iunie; Cucuteni 19 Iunie—4 Iulie; Voineşti 5—15 Iulie; Mogoşeşti 16—22 Iulie; Copou 23 Iulie—2 August; Aroneanu 4—10 August.

❑ Grănicerii de la Ungheni surprinzînd pe soldatul dezertor Arsenie Petrinski din Kişinău, l'au condus la arest unde i s'a luat interogatorul. Spre seară numitul a spart uşa arestului şi s'a aruncat în Prut, voind a se reîntoarce dincolo. Fiind observat de grăniceri, unul din ei se aruncă în apă să l prindă. Arsenie însă apucă pe grănicer şi-l vîră sub apă încercând să-l înece. Observînd ceilalţi grăniceri, au sărit în apă şi prinzîndu-l l'au arestat din nou.

❑ Astă-noapte, muncitorul sîrb Iacob Miletki, de pe moşia Erbiceni s'a strangulat cu un bici, într'o şură a vitelor la locul numit iazul ursului.

Din cercetările făcute de secţia de jandarmi, s'a constatat că numitul suferea de durere de cap de mai bine de două săptămâni, iar în ultimul timp nu mai putea nici să muncească.

❑ Astă seară Marţi 1 Iunie, teatrul Pathé Frères din grădina Bragadiru, reproduce exact pe miraculoasa sa pînză, funeraliile regelui Eduard al Angliei. In grupul de monarhi şi moştenitori de tronuri cari au întovărăşit augustele rămăşiţe, se distinge foarte bine A. S. R. Principele Ferdinand al României care a luat parte la cermoniile înmormîntărei. **In acest grup se află apoi regii Norvegiei, Greciei, Spaniei, Bulgariei, Danemarcei, Portugaliei, Belgiei, Prinţul moştenitor al Turciei, Arhiducele moştenitor al Austriei. In cele 8 trăsuri cari urmează se află Regina Alexandra cu fiicăsa, Impărăteasa văduvă a Rusiei, Mary noua Regină a Angliei cu micul duce de Cornouailles. Exprezidentul Roosevelt şi d. Pichon ocupă a opta trăsură.**

Interesantul program de astă seară cuprinde în partea sa ştiinţifică: Microcul febrei recurente (Spirilul d rului Obermeyer). Este a doua serie a Microcinematografiei Pathé, invenţie proprie a acestei celebre case, care constă într'o legătură a cinematografului cu un microscop special construit care are proprietatea de a mări până la 16,000 de ori obiectul cinematografiat. Vedem pe pînză colosal mărit, microbul acestei boli precum şi toate fazele experienţelor.

Noul program cuprinde apoi o frumoasă comedie, intitulată: Omul care şi a perdut capul—Leontina, este deasemenea o splendidă comedie de moravuri pariziane; multe vederi după natură, precum Kairuan (Africa de Sud), insula Marken, în golful Zuyderzee (Holanda)

Mîine Mercuri reapare Pathé-Journal într'o edţie cu totul specială.

Ultima Oră

— SERVICIUL TELEGRAFIC SPECIAL AL „OPINIEI" —

Bucureşti 1 Iunie

Mari ploi la Viena

Bucureşti.—O telegramă din Viena anunţă că eri seara a fost acolo o adevărată rupere de nori.

Mai multe străzi au fost inundate.

Greva la Brăila

Brăila.—La Brăila s'a proclamat greva generală.

Birjarii s'au asociat şi ei la grevă.

Furtună în Oltenia

Craiova.—Aproape în toată Oltenia s'a deslănţuit o groaznică furtună, urmată de o torenţială ploaie.

Linia ferată Vîrciorova—T-Severin e complect inundată, din această cauză trenurile nu mai circulă pe această distanţă.

Instalarea noilor cosilieri la casaţie

Bucureşti.—Astă-zi s'a făcut la Curtea de Casaţie, instalarea d-lui preşedinte Cuculi, şi a d-lor consilieri Alexiu şi Anastasiu, precum şi a noului procuror general Sc. Popescu.

Chestia atacărei vaporului „Imparatul Trayan"

Bucureşti. — Ministrul lucrărilor publice a primit azi dimineaţă o nouă telegramă din partea comandorului Perieţeanu, comandantul vaporului «Imparatul Trayan» care a fost atacat de greci la Pireu.

In această telegramă d-sa zice că confirmă cele aratate în prima telegramă, anume că la sosirea vaporului în port, un mare număr de greci s'au urcat pe bord şi au atacat vaporul, pentru a elibera pe un criminal grec care comisese o crimă în Turcia.

D. maior Mihailescu, inspectorul maritim din Constanţa a plecat la Constantinopol, pentru a ancheta cazul.

Vaporul «Imparatul Trayan» va sosi mîine diminevţă în Constanţa.

Situaţia în Albania

Constantinopol.—După depeşile primite din Albania de Sus, comandantul trupelor turceşti îşi continuă mişcarea sa înainte spre Marin aşi Malissia, au fost arestate 22 persoane la Haza şi Prizrend. Starea de asediu a fost ridicată la Djako.

Ciocnire de trenuri

Helingsfors.—Un tren **de marfă s'a ciocnit cu tren de călători în staţia Sakenbaka. Sunt trei morţi şi 14 răniţi.**

Duel între deputaţi

Viena. — Deputatul ruso fil Markow, simţindu-se ofensat de deputatul rutean Pihuljak, care condamnase în şedinţa de azi faptele ruso-fililor din Galiţia şi Bucovina, a trimes martori colegului său Pihuljak.

Parlamentul francez

Paris. — Camera a început azi după amiază desbaterile interpelaţiunilor despre politica generală. Tribunele erau arhipline. Această discuţie va ţinea mai multe zile, dat fiind numărul oratorilor înscrişi.

Situaţia în Serbia

Belgrad.—Guvernul serbesc a dat comunicatul următor: singurul motiv de demisiune a cabinetului, e atitudinea cîtor-va deputaţi din majoritatea parlamentară cu privire la art. 18 din legea electorală. Cu toate că cabinetul a pus chestia de încredere, toate motivele celelalte despre politica externă sau internă nu sunt de cît născociri.

Regele n'a primit demisia cabinetului şi a rugat pe miniştri să înlăture divergenţele cu majoritatea parlamentară.

Victimele submarinului „Pluvoise"

Calais.—Alte două cadavre au fost scoase din sub marinul „Pluvoise". Din cauza fluxului lucrările au fost iar întrerupte.

In chestia cretană

Londra.—„Agenţia Reuter" află că guvernul francez a făcut celui englez, propunerea de a provoca o conferinţă despre chestiunea cretană.

Camera comunelor

Londra.—In camera comunelor, primul ministru d. Asquith, răspunzind unei interpelări privitoare ştirii despre conferinţa partidelor, şetul guvernului a declarat că săptămîna trecută a fost între el şi d. Balfour, schimbări de vederi, care după cum să speră vor aduce un rezultat mulţumitor.

ANUNCIU

Reţrăgîndu-mă ca profesor de la Institutul „Humpel", dispun de cîteva ore libere pentru a da leţiuni particulare de violină şi Piano.

E. Caudella

Str. Neculai Gane, 18

De vînzare: Doi buhai de rasă, de cîte 2 ani ½; mai multe vaci şi viţei.

A se adresa la Administraţia Fermei D lui Al. A. Badareu Iaşi.

ANUNCIU

Se aduce la cunoştinţa celor interesanţi că subscripţiunile pentru acţiunile **Societăţii Govora-Călimăneşti** se primesc în zilele de 8, 9 şi 10 Iunie şi de Banca Agricolă sucursala Iaşi, Strada Ştefan cel Mare No. 38.

Doritorii de a adera la această subscripţiune sunt rugaţi a se presinta în zilele mai sus indicate în birourile Băncii Agricole Sucursala Iaşi pentru efectuarea subscrierii şi facerea vărsămintelor respective.

Prospecte şi ori-ce informaţiuni cu privire la condiţiunile de subscriere se pot lua lua zilnic de la Banca Agricolă Sucursala Iaşi.

Banca Agricolă

Sucursala Iaşi

Dr. Susana Wexler-Grossi

Boli de femei—faceri.

Strada Anastasie Panu 43

ANUNCIU

Jockey-Club din Iaşi, voind să facă un hipodrom, tribune zidite şi grajdurile necesare pentru 40 cai, plătite cu amortisare, publică spre cunoştinţa d-lor antreprenori, spre a'şi înainta ofertele pînă la 15 Iunie a. c.

Pentru detalii a se adresa la Jockey Club, strada Carol.

Comitetul JOCKEY-CLUB

Profesor special

de

Franceză, germană, latină, matematici. elevi de curs primar, secundar, la domiciliul elevilor.

V. Emil Profesor, Str. Sf. Theodor 36

Dr. H. BLUMENFELD

medic primar al spitalului izraelit din — Botoşani —

s'a stabilit pe tot timpul sezonului băilor la

KARLSBAD

— Markt 3 Mohren —

orele de consultaţiune: 7—9 şi de la 3—5

Important pentru Agricultori

O garnitură de trier în bună stare de funcţionare, de vînzare în condiţii avantajoase.

A se adresa la Atelierul Mecanic.

Gross Kaisermann

— Strada Moţoc Iaşi —

Rugăm pe Onor. consumatori

ai apelor minerale

„Dochia", „Repedea" „Baia" şi „Stînca"

să observe bine etichetele noastre care cuprind aceste nume spre a nu le confunda cu acele ale unor produse pretinse similare; a se observa că multe sticle purtînd marca fabricei noastre dar fără etechetele de mai sus nu sunt produsele noastre.

ADMINISTRAŢIA

„rimei fa brici de ape minerale din Iaşi" pusă sub controlul d-lor chimist D. Cădere şi dr. I. Ţaranu.

— Str. Ghica-Vodă No. 37 —

Nu se poate face sezonul acesta nici o concurenţă tuturor mărfurilor şi noutăţilor aduse de magazinul

„LA VULTUR"

Preţurile fiind la toate articolele mai reduse de cît ori unde.

Mare şi bogat asortiment de Bluze elegante, ultimile modele din străinătate. Voilette, Tuluri, Laize şi garnituri pentru Rochii la toate culorile moderne. Mănuşi ajurate lungi şi scurte, Colerete şi Rijuri cu perle colorate foarte moderne etc.

Mare ocazie! Am pus în vînzare un colosal stok de Bluze gata de linon, aduse din străinătate toate mărimile cu preţ nemai auzit, Lei 3 bucata.

De Arendat Moşia Ruginoasa, com. Osesti judeţul Vaslui, în apropiere gara Buhăesti, proprietatea erezilor defunct. I. Negrea. Intindere 387 fălci.

A se adresa la d. dr. Rătianu Iaşi.

CLINICA BOALELOR DE OCHI

Doctor C. Miclescu

Strada Stefan cel Mare No. 2 bis

(Casele Hirschensohn)

Consultaţiuni 3—6 p. m.

De închiriat

cu inceperea de la 26 Octombre a. c.

Magazine cu locuinţa & atenansele lor

Str. Lăpusneanu No. 32

unde sunt instalate astăzi magazinele

D-lui Arnold Brociner

A se adresa la proprietarul Moritz Vachtel Casa de Bancă, Piaţa Unirei, în orice zi de lucru de la orele 9—12 a. m.

Tănăr, fost 8 ani în unul din cele mai mari birouri din ară, cunoscînd corespondenţa **romînă** şi **germană** precum şi toate lucrările de birou caută post.

A se adresa la administraţia acestui ziar.

BROSSE A TAPIS

Prix : 14 fr.

R. GARIEL

2me, quai de la Mégisserie PARIS

Envoi franco de Catalogue

GRILLAGES

GARIEL 2me quai de la Mégisserie PARIS

Cloture de Chasse, le mètre... 0f 20

Chassis de couche, depuis..... 7 »

Volière pour oiseaux, le mètre carré... 6 50

Parcs de poulailler, depuis... 7 50

Envoi de l'Album sur demande

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE 0f30

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f.

NEVRALGIELE

1030

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele*, *Gastralgia*, *Sciatica*, *Afecţiunile reumatismale acute şi dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâia se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit o'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua zi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, *de* PARIS, *cari se potu găsi la toţi Droghişti şi Farmacişti.*

FONDOIR DÉCOUP

Prix..... 6f 50

R. GARIEL

2me, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

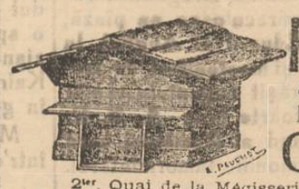

RUCHE

à Cadres mobiles

Prix : 20f

Gariel

2me, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à 0f 20

Important pentru toti Domnii agricultori

Subsemnaţii, unici fabricanţi al renumitelor pluguri universale, **construite numai de oţăl bătut peste tot**, facem atent pe onorb. public cumpărător pentru al feri de imitaţiuni, că numai aceste pluguri care port Marca **Porcul Mistreţ** precum mai jos desemnat şi cu inscripţia firmei Gebrüder Eberhardt Ulm, sunt original ale noastre şi să găsese numai în depozit la casa **fraţii Bachstez în Iaşi** strada de sus No. 127 (sub Cabinetul Istoric.)

FABRICA DE CARAMIZI

cu aburi şi cuptor sistematic

lîngă abatorul comunei Iaşi, legată cu reţeaua tramvàiului electric

Fabrica de tuburi de beton în ciment

(Şoseau Arcu 11 | 19)

Proprietatea fraţilor RAMEDER

Recomandă produsele ei, ca: cărămizi presate şi tuburi de ciment, în ori-ce diametru şi dimensiune.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

3 ani de succes 3

GRADINA BRAGADIRU

In fie-care seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program va începe în fiecare Luni—al doilea în fiecare Joi—ambele programe săptămînale vor fi

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din subjetele deja arătate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Matineurile urmează regulat în tot timpul verei—fiecare Duminică 4 ore ziua în sala Circului Sidolli.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente

în VIENA fondată în anul 1858

Concesionată pentru Romînia prin Înaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembie 1889.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908

PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureştii pentru asigurarii din Romînia

7 MI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate în vigoare la 31 Decembrie 1908 a fost de 86, 92. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,223. 0 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurări.

d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.

e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor la caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurări atîngătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Alfons Herovanu

AVOCAT

a Bărboi No. 15—

— a. m. şi 4— p.

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numerii la de

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 – Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa I-a Loteriei VIII

s'au pus în vânzare

Tragerea la

10 (23) Iunie 1910

Se poate cîştigă în caz fericos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar cîştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vânzare:

1/8 Una optime	Lei	1.50
1/4 Un sfert	Lei	3,00
1/2 Una jumătate	Lei	6,00
1 Loz întreg	Lei	12,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
1,50	3 lei	6 lei	12 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primariei No. 17.—Instalaţiune cu motoare electrice executată de d. Iohann Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17.

6 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

6 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI Str. Primăriei 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII.—No. 1029 Joi 3 Iunie 1910

ACȚIUNE POZITIVA

Am văzut cît de ridicol a început și sfîrșit faimoasa „campania de răsturnare“ a junimiștilor.

Gruparea d-lui Carp a arătat și în afară de parlament — în combaterea guvernului—aceeași lipsă de forță morală, de care ne-a dat dovezi trei ani de-arîndul înăuntrul Parlamentului.

Junimiștii sunt incapabili de a face opoziție serioasă;—n'au nici deprinderea, nici temperamentul, nici priceperea. Ei nu pot trăi de cît alipiți de un partid oare-care, fie la guvern, fie în opoziție; iar cînd se încearcă a trăi prin ei însăși și a se afirma ca grupare politică de sine stătătoare și combativă, sufăr decepția de a se vedea prin ei însăși răsturnați—și înainte de a fi început să răstoarne pe alții.

Se înțelege deci, că unei asemenea grupări, nici o minte serioasă nu poate concepe ideia că i-s'ar putea vre-o dată încredința frînele puterii.

In organizația lor actuală junimiștii nu pot rezista ca opoziție — necum ca guvern. Alăturați de un partid de guvernămînt, ei pot, *făcînd parte din guvern*, utiliza în serviciul țărei și într'o oare-care măsură, ceva din concepțiile lor politice;—dovadă, activitatea lor din marele minister Lascar Catargi de la 1889—1895; iar făcînd parte de opoziție, pot contribui fie la paralizarea forței guvernamentale, cînd sunt atașați lîngă opoziția cea mare, fie la infima micșorare a forței opoziționiste, cînd sunt atașați lîngă cei ce dețin puterea, dovadă întreaga lor activitate de la mortea lui Lascar Catargi și pînă azi.

Deci o foarte mică acțiune positivă cînd au putința să fie un guvern, — și o mare acțiune negativă, cînd sunt în afară de guvern.

Negreșit că printr'un asemenea sistem de a trăi și lupta politicește, un partid nu poate avea nici sorți de a putea lua singur, la un moment dat, frînele puterei și cu atît mai mult de a le conduce Viața politică cere acțiune perpetuă și intensă, indiferent de ești sau nu la putere.

In oposiție, paralel cu controlul ce exercitează asupra actelor guvernului, prepari zi cu zi problemele politice și sociale cu caracter positiv, pe care le socoți utile, pentru bunul mers al țărei.

La guvern, paralel cu resistența ce opui luptelor opoziției, realizezi punct cu punct toate acele probleme a căror aplicare ai meditat o în timpul opoziției.

Cu modul acesta te găsești într'o continuă activitate, și într'o permanentă luptă, pentru servirea intereselor superioare ale țărei, care la rîndul ei, apreciind această acțiune positivă și serioasă, îți confiază toată încrederea și nu numai că te indică, dar te forțează, să iei la un moment dat puterea.

Procedat-au în felul acesta junimiștii, pentru ca să poată avea deșarta ambiție de a împlora țărei încrederea și sprijinul necesar de a veni și ședea la guvern?

Ce să facă la guvern? Rostul acțiunei de guvern, se cunoște după acțiunea de opoziție.

In opoziție se iau toate angajamentele de guvernare într'un fel sau într'altul; în opoziție se critică legile guvernului și se dau soluțiile cele bune; în opoziție se prepară reformele utile și corespunzătoare nevoilor timpului—și cu acest bagaj de activitate politică, opoziția devine, la timpul proprice, guvern—și își îndeplinește pe cît e posibil, toate angajamentele sale și realizează pe cît se poate, toate reformele studiate.

Ei bine, care este programul de activitate politică a junimiștilor din timpul acestei opoziții? El se confundă cu întregul program de guvernare liberală. Și se confundă pentru cuvîntul că amicii d-lui Carp, n'au trăit politicește ca grupare distinctă—n'au avut individualitatea lor proprie, au format un fel de anexă a guvernului și partidului liberal, sprijinîndu-l în toate actele sale de guvern.

Se înțelege deci pentru ce țara i a considerat ca făcînd parte din guvern—și în ocaziile cînd s'au găsit în luptă nu i-a onorat cu mai multă încredere, de cît a onorat însuși guvernul! Iar acum cînd se vorbește de schimbarea guvernului—pare un anacronizm a se trece puterea de la guvernamentalii din cap, la guvernamentalii din coadă.

Iată pentru ce întreaga campanie junimistă începută cu atîta brio a avortat—căci în afară de completa lipsă de tact cu care a fost înconjurată, ea n'a avut la baza ei nici o idee de natură a inspira vr'o încredere în mijlocul diferitelor noastre clase sociale.

Examinînd astfel acțiunea opoziționistă a junimiștilor—am explicat indirect și dintr'un punct de vedere numai rostul întrun rei și congresului nostru de la 6 și 7 lunie.

Junimiștii s'au mișcat în ultimul timp, pentru ca să reclame puterea după liberali—și să se arăte că sunt destoinici de a o avea.

Dar n'au reușit a face dovadă pentru justificarea pretențiunilor lor exagerate.

Din potrivă, au probat că n'au nici dreptul de a solicita puterea, nici forța îndestulătoare de a o deține.

Dreptul la guvernul de mîine îl avem numai noi. Cum numai noi avem forță morală și numerică de a ședea la putere.

Congresul nostru va face și această dovadă, alături de atîtea altele din cursul a trei ani de lupte politice.

De la acest congres, junimiștii să iee toate învățămintele.

Poate le va fi utile, într'o îndepărtată guvernare, cînd vre unul din cele 2 partide de guvernămînt, le vor face cinstea să le dee vr'o dată o mică părticică din guvern.

Vespasian I. Pella

Obrăznicia Grecilor

Noi am avut adese ori a suferi de pe urma obrăzniciei grecilor. Acest popor care n'a cîștigat de la Europa de cît că sunt nepoții strămoșilor lor, și și-au permis toate insolențele, toate neorînduelile, pînă ce li s'a aplicat sechestru financiar pe vămi, pe poște, își dă arama pe față la ori-ce împrejurare, insultînd pavilionul nostru.

Ori-care ar fi fost motivul lor; oricare ar fi fost pornirea lor patriotică, pavilionul vaporului „Traian“ era al nostru, era extensiunea teritoriului nostru și nu puteau să atace un steag Romînesc, pentru a zmulge cu forța pe un *cleft* (haiduc) al lor ordinar.

Frigurile acestea de revoltă grecească și de anarhie, fac parte din firea lor agresivă, căci nu e popor din lume, care să ajungă mai răpede la *mahera* (cuțit) ca grecii.

In Macedonia elementul romînesc după ce a fost aproape incorporat cu duhul la neamul grecesc prin biserică și cultură; după ce patriarhul grec e puruci piedecă la satisfacerea celor mai sfinte interese de lege și neam a tuturor celor ce nu sunt eleni, apoi și în afară de coprinsul sferelor lor etnice și religioase insultă și atacă fără nici un scrupul.

Mai nu e perioadă de 5 ani, în care să nu avem de înregistrat asemenea eșiri anarhice ale grecilor contra noastră. Relațiunile noastre diplomatice sunt în permanență rupte; afacerile noastre, ale supușilor noștri în Turcia sunt încredințate în mîna altor reprezentanți ai puterilor, căci cu grecii e greu de înțeles.

Știm și ne ad cem aminte că au trebuit intervențiile Regelui Greciei pe lîngă Imparatul Austriei, care fiind prieten și intim Regelui nostru să se înceapă tratativele de împăcare, după ce fusese aproape 2 ani rupte relațiunile noastre diplomatice cu Grecia.

Cînd dar un popor, ca cel grecesc, atita se milogește pe la cei mari, ca să se îmbuneze raporturile diplomatice cu Romînia, apoi de ce mai ține coada sus ca și *capra rîioasă?* Ori se vede că e de neam *grețescu* capra, care oricît ar fi ea de rîioasă tot își ține coada sus.

Grecii au dat mult de furcă diplomației grecești, și nu e zi lăsată de D-zeu ca buclucul să nu izbucnească din nou. Tocmai acum cînd ferb și clocotesc lucrurile în Orient, tocmai acum, zic, s'au apucat grecii să ne insulte pavilionul, năvălind vulgul pe vaporul „Impăratul Traian“ ca să ia cu forța pe un bandit ordinar—*cleft*—care se refugiase pe bordul vaporului nostru.

Dacă Turcii boicotează comerțul grecesc, și noi avem chemarea a boicota tot ce e produs grecesc importat la noi.

Congresul liberal

Toată lumea politică este de acord în a recunoaște că întrunirea liberală a fost un mare fiasco.

Citind discursurile rostite, te întrebi, de ce au ținut liberalii această întrunire?

Să răspundă mișcărei junimiștilor? Dar pe d. Carp, nu l'au luat în serios nici oamenii săi — sau mai bine zis d-l Carp, nu a luat în serios campania proprilor săi tovarăși!

Să asigure țara că vor mai sta până la sfîrșitul legislaturei?

Lucrul acesta l'au spus miniștrii liberali și cu ocasia închiderei corpurilor legiuitoare — și aveau tot interesul să'l spună — căci altfel cum ar fi explicat d. Ionel Brăteanu rațiunea de a mai deține guvernul, față cu nevotarea legei sanitare — sau cum ar mai fi rămas în guvern, d-nii Haret și Orleanu, față cu retragerea legilor Universitare și a industriei?

O retragere recunoscută a acestor legi, ar fi însemnat și retragerea imediată a guvernului—pe cînd, sub pretextul ridicol al amînărei, guvernul 'și-a putut amîna și durata existenței sale până la toamnă.

Dar pentru aceasta nu era nevoe de a se convoca un congres — adică o mare întrunire liberală, adunîndu-se oamenii cu deasila de către administrație pentru a-i transporta apoi la București cu certificate de oameni mușcați de cîine turbat!

Că guvernul va rămîne pînă la toamnă la putere—asta o știm cu toții;—că va rămîne pînă la iarnă—asta cu greu ne vine s'o credem, iar ca va rămîne după iarnă, asta nici liberalii n'o cred, de altfel nici n'au pretins'o vre odată și nici n'o pretind acum.

In cît, toată mișcarea liberală de Duminică se reduce la declarațiile formale ale șefului și fruntașilor că vor să-și încheie legislatura prin trecerea cîtor-va legi rămase nevotate în ultima sesiune.

Dar cum vor face alegerile după închiderea legislaturei—lucrul acesta d. Brăteanu s'a ferit să'l spună.

— Să vă pregătiți de alegeri! iată ce a recomandat d. Brăteanu partizanilor săi—dar o atare pregătire liberalii o vor face și fără recomandarea șefului.

Dacă alegerile vin, incontestabil că partidul liberal, ca partid de guvernămînt, va trebui să între în luptă și luptă serioasă fără pregătire, nu se poate concepe —mai ales în opoziție.

Dar pregătiri a recomandat și d. Carp amicilor săi; ba încă șeful junimist le-a declarat enormitatea că va prezida alegerile.

Din acest punct de vedere d. Brăteanu a fost mai cu tact—s'a ferit să declare că va presida viitoarele alegeri—de teama de a nu cădea în ridicolul d-lui Carp!

Chestii economice

Comerțul nostru cu Grecia

Acum, cînd conflictul nostru cu Grecia a luat o formă mai acută, în urma atacului nebunesc ce l'au făcut vaporului nostru „Impăratul Traian“, e bine și edificator pentru cetitorul nostru să i dăm în scurt relațiunile noastre comerciale ce le avem cu Grecia, ca să vază care e starea de fapt a comerțului nostru cu Grecia și ce putem cîștiga noi din o luptă vamală cu Grecia.

Cărăușia maritimă și fluvială, numără foarte multe vase grecești. In navigațiunea maritimă (Sulina, Constanța) au întrat în anul 1908, un număr de 333 vase cu pavilion grecesc, și au eșit 334 vase grecești, iar în navigațiunea fluvială, a porturilor noastre dunărene, au intrat în același an 1908, un număr de 2061 vase cu pavilion grecesc, și au eșit 1979 vase grecești. In privința numărului de vase maritime Grecia ocupă locul al doilea după Anglia; iar în mișcarea fluvială Grecia ocupă locul al patrulea, după Austria, Ungaria și Rusia.

In privința importului și exportului de mărfuri din Grecia, lucrurile stau astfel:

In anul 1908 s'au importat mărfuri din Grecia în cantitate de 17809 tone, și în valoare de 1·469·426 lei. Din aceste mărfuri cele mai numeroase sînt de la următoarele 4 articule:

a) uleiuri vegetale 154·230 lei.
b) băuturi 258,178 lei.
c) fructe și coloniale 444·007 lei.
d) pămînturi, pietre etc. 333.503 lei.

Apoi vin iarăși cîteva articule mai binișor reprezentate; produse animale alimentare (63378 lei); cauciuc și sucuri vegetale (73314 lei), mașini (55604 lei) lemne și industrii derivate (22986 lei). Restul fiind de puțină valoare.

Pentru toate aceste articule noi importăm similarele lor din Turcia în valoare de 14291365 lei, adică tocmai de 10 ori mai mult.

Se prea poate însă că în tot acest comerț cu Turcia să între foarte multe articule grecești, trecute supt firmă turcească, mai ales în urma deselor și neîntreruptelor conflicte diplomatice cu nebunii de greci.

Dacă importul din Grecia atinge un milion și jumătate, noi exportăm în Grecia mai puțin de jumatate. Totalul exportului nostru în Grecia a atins în anul 1908 suma de 631,334 lei, ceia ce reprezintă numai 42% din import.

Deci Grecii cîștigă de pe urma comerțului lor cu noi.

Iată ce le exportăm noi: 1) lemne de 486212 lei, pe cînd ei ne-au adus numai de 22986 lei, cereale se cumpără numai de 87843 lei, în colo cantitățile sînt neînsemnate și valorile ridicule: zahăr de 12 lei, fructe de 41 lei, colori și lacuri de 48 lei, băuturi de 105 lei, ceasornice de 160 lei, etc. etc.

Noi am putea da foarte ușor lupta contra comerțului grecesc, făcînd să dispară milionul ce l plătim în plus Greciei, pe băuturi, fructe și pămînturi și produsele sale.

Obrăznicia grecească trebue înfruntată și mijlocul nu e altul de cît să boicotăm mărfurile grecești, ca să se învețe minte.

***

OAMENI ȘI LUCRURI

REGII STAU BINE

Am vorbit aiurea despre „cuminția“ care pare a încheia activitatea multor luptători și apostoli ai celor oropsiți.

Acea cuminție care vine odată cu anii se manifestă rînd pe rînd în gesturile socialiștilor, gesturi de politețe față de capetele încoronate.

Iată ce înregistrează „Viața Romînească“ în cel mai nou număr al ei: „Londra 7 Mai“. Popularitatea Regelui se vede din cuvîntarea pe care a ținut-o eri într'o adunare conducătorul socialist *Will Brocks*, cu care ocazie a cerut auditorului să cînte imnul național. El adăogă apoi: „Simțesc și știu din adîncul inimii mele, că regele este cel mai mare om de stat pe care l are acum lumea. Pacea lumii e cu desăvîrșire sigură în mînile sale. Știu că el se îngrijește de întreg poporul ca și de buna stare a omului sărman. De fapt el e tatăl nostru al tuturora. Mă rog din adîncul inimii, ca el să ne fie conservat“.

E vorba aici de un socialist englez“. Telegrama o reproduce revista iașană dintr'un ziar german și adaogă:

„E vorba aici de un socialist englez, repetăm și noi. Și să se aibă în vedere și faptul că la 24 Aprilie (7 Maiu) nu se aștepta moartea regelei“.

Vrea oare să spună redacția „Vieței“ că socialiștii engleji sunt politicoși, sunt dinastici? Se prea poate. Adevărul e că —după exemplul dat de .. ai noștri—socialiștii au început pretutindeni să se cuminșească. Iată cum maltratează „România Muncitoare“ de la 27 Maiu pe celebrul Enrico Ferri:

„„In ultimele luni ale anului trecut, cînd în Italia era criza politică și guvernele Giolliti și Sonino se succedase repede și chiar înaintea guvernului Luzzati se vorbea de un guvern condus de un socialist sau de un guvern în care un socialist ar fi avut un portofoliu. Enrico Ferri interviewat răspunse: „Dacă maestatea sa mi-ar face onoarea să mă cheme ași primi“. Vădită manifestare spre dreapta.

In urmă opri printr'o scrisoare ce s'a publicat în ziare, de a se boteza un cerc socialist cu numele său.

Ultimul gest, care desigur va pune capăt tristei sale evoluții, l-a făcut acum două săptămîni cînd a fost desemnat ca orator oficial al serbării centenarului independenței republicei Argentina, la care trebuia să asiste și regele Victor Emanuel.

Se aștepta cu multă nerăbdare discursul laederului de odinioară al socializmului și mai cu seamă dacă se va adresa regelui. Primele sale cuvinte fură: Maiestate, Doamnelor și Domnilor.... Și în timp de 35 minute a vorbit despre libertatea temperată prin ordinea morală, despre principiile naționalizmului și a sfîrșit prin cea mai monarhică profesie de credință.

Și astfel Enrico Ferri, cel mai puternic orator italian și poate împreună cu Jaurès și Sebastien Faure cei trei mari oratori de gintă latină, cel care a propovăduit și a împrăștiat în toată Italia socializmul, spre apusul vieței sale își reneagă toate credințele ce odinioară îi înflăcărau sufletul și intră în cloaca burgheziei pentru a nu mai face nimic pentru cei mulți și asupriți și pentru a apăra dintr'un scaun de ministru mizeria morală și socială a actualei organizații.

Urmează și el șirul, lung din nenorocire, al trădătorilor cauzei socialiste din apus“

...E un simptom al vremei, fără îndoială. Regii încep să aibă noroc și intră în grația celor mai neîmpăcați dușmani de odinioară. Tronurile nu se mai clatină în zgomotul și protestările mulțimei furioase ca acea pe care o vedea Cezarul în „Impărat și Proletar“:

Cezarul trece palid, în gînduri adîncit
Al undelor greu vuet, vuirea în granit
A sute d'echipagiuri, gîndirea n'o înșală
Poporul lui îl face tăcut și umilit..

Și totuși are ceva trist simptomul aceasta al vremei, cînd energiile și violențele se frîng, cînd mîndriile se conrup, cînd spetele se inconvoaie și cînd lumea pare că rămîne mai pustie,—lipsită de o forță însemnată, chiar dacă se sprijină pe jumătăți de adevăruri....

Rodion

Poeții verei

Intr'o serie de cercetări ne-am ocupat aci de poeții Primăverei. Se par de-apururi legate aceste noțiuni de poezie și primăvară iar apropierea între dînsele nu surpinde pe nimeni.

Dar este primăvara singurul anotimp care a inspirat pe cîntăreți? Nu și are fiecare în parte frumusețile lui, darurile, surprinderile lui? Și dacă e vorba de lunile verei, nu aduc ele universului farmec și bogăție; nu ne desfășoară ele comoara unei fecundități care poate inspira imaginațiile și să cheme sufletele spre plăceri și spre cîntări?

Literatura noastră abundă de producțiuni poetice în legătură cu vara. Toți pasteliștii în special au celebrat anotimpul bogăției în care se culeg roadele răsărite pe urma primăverei, cea plină de îndemnuri și de iubire, — cînd natura pare a se arunca, lacomă, în brațele Soarelui dătător de belșuguri.

In prejma verei, în mijlocul capriciilor ei care ne inundă de ploi, credem că e caracteristică bucata semnată de A. Toma — un poet reapărut în publicistică după mai mulți ani de tăcere — in „Viața Romineasceă“: „Ploaie de vară“.

E un pastel așternut cu o excepțională vigoare și plin de culori:

E o rugare 'nsetată,
O lîncedă, caldă dorire,
Sfioasă tînsoare de buze
De cîtăva vreme prin Fire.,
..Dar azi, pe sub ceas de chindie,
Porni prin înnalturi poruncă,
Și sute de mîni neștiute
Largi vilnice sure aruncă
Pe cer și pe țărîni și luncă;
Vor par'că ferită să fie
De orice privire 'ntinată
O taină ce va să se ție
Măreață, în larg de tărie.—

E-o grea adastare 'necată
In toată făptura. Ci iată,
Șoptit, ca de o gură ce 'mbie,
Intîi fu un susur de bură.
Apoi o pripire de picuri —
Urzire zorită și deasă
De lungi argintii borangicuri
Ce par'că vor tainei să-i țesă
Un văl uriaș de mireasă.
Larg freamăt se 'nalță prin fire,
Un plîns de fior și de bine,
Și mintea smerită pricepe
Că 'n zări nevăzute începe
O dumnezeiască nuntire
Durată 'ntre cer și 'ntre glie.
E-o slîntă luare în brațe,
Un spasm aiurit de cuprinderi,
Dulci comunicări de iubire
Primire de dar prin întinderi;
Săruturi se pierd în suspine;
Un vaer de dor și beție

Se-avîntă spre sporul ce vine,
Şi stuhuri se 'ndoaie spre stuhuri,
Şi vînt către vînt, prin văzduhuri,
De svonul nădejdii cuvîntă—
De buna-vestire cea sfîntă !...

...Dar iarăşi se fac mai încete
Şuvoaele ploii destule...
Scăzu ropotirea—şi stete.—
Oboare de hume sătule,
Un miros a grîielor crude,
Crescut din ogoarele ude,
Răsufletul vine să 'mbete.
Pe-aici, pe acolo, rărite,
Se rup pînzeturile ceţii—
Şi'n ramuri e-un cîntec de-odată:
Că uite, şi Domnul vieţii
Stăpîn al tot sporului rodnic,
Pe limpezi tării se arată
Cu dulcea surîdere-a frunţii
Şi-i falnic şi sfînt ca un mire
Ce ese zîmbind dimineţii
Din cortul de taină a nunţii...

. . . . . .

Dar vom urmări încă pe alţi poeţi în căutarea inspiraţiilor izvorîte din anotimpul imbelşugatelor producţiuni ale firei şi ale poeziei. **A.**

Examenul de Capacitate pentru limba franceză

Acest examen scandalos s'a isprăvit. De scandalul petrecut cu ţinerea lui: întocmirea comisiunei, admiterea candidatelor, echivalarea diplomelor de liceu cu licenţa, schimbările în programul de materii, teze, coloquii, lucrări practice, etc, pare a se fi convins consiliul permanent, cîte de tănău, şi chiar însuşi ministrul, care ştie cît de sucit şi anapoda e cumnatul d-sale, d. Pompiliu Eliade, preşedintele comisiunei.

Presa a vorbit în deajuns; criticele drepte aduse acestui examen au exasperat pe cazacii d-lui Haret, şi candidatele văzîndu-se nedreptăţite au apelat la primul ministru, la ministrul Haret, la presă, ori unde au găsit loc şi ascultare.

Haret văzîndu se speriat de atîta nedreptate şi strigăt, a început a scrie la candidatele căzute, că îi vine foarte greu de a le primi ca verbal să-şi exprimă vederile şi tînguirea, şi le-a rugat să-i scrie supt formă de memoriu, ca aşa să ia cunoştinţă de mersul *real* al esamenului şi să avizeze.

Multe memorii de acestea s'au înaintat direct şi personal ministrului. Procurîndu-ne unul din aceste memorii datorit d-rei Eugenia P. Harnagea, licenţiată în litere dela Universitatea din Iaşi, îi facem cu plăcere loc în coloanele ziarului nostru ca *document scolar* de felul cum s'au ţinut şi se ţin examenele supt obrăduirea imaculatului d. Spiru Haret.

Iată textul acelui memoriu, înaintat personal ministrului Haret:

Domnule Ministru,

Indemnată de binevoitoarea atenţiune ce aţi acordat rugăminţii ce v'am adresat, am onoarea a vă aduce la cunoştinţă în scris, întîmpinările ce aşi fi dorit a vi le comunica verbal. Făcînd aceasta îmi voi îndeplini tot odată şi însărcinarea pe care colegele mele mi o încredinţaseră pe lîngă Dv.

Fac parte Domnule Ministru, atît eu cît şi acelea în numele cărora vorbesc, din seria de candidate respinse la examenul de capacitate de limba franceză, aşa că întîmpinarea de faţă nu va cuprinde de cît doleanţele grupului de candidate, care conştiente de munca depusă pentru obţinerea titlurilor academice ce posed şi mai ales de activitatea desfăşurată în ultimul timp pentru prepararea examenului de limba franceză, au fost izbite dureros prin inexplicabilul rezultat al acestui examen.

Solicităm, D-le Ministru de la Dv., din capul locului îngăduirea de a nu ni se lua în nume de rău observaţiile ce ne permitem a supune examinării Dv. Şi vă rugăm să aveţi încredere desăvîrşită în neştirbita noastră supunere şi sincera admiraţie ce vă păstrăm.

Vă reamintiţi fără îndoială D-le Ministru că doritor de a recruta pentru catedrelele vacante de limba franceză elemente cît mai bine pregătite, aţi recomandat pentru şcolele normale din Franţa, o sumă de profesoare şi licenţiate în litere, pe baza unei selecţiuni făcută prin examen.

Instalate în diferite localităţi din Franţa, am muncit fără preget am urmat cursurile de limbă şi literatură, am luat parte activă la lucrările practice pedagogice (cîte-va din noi am făcut lecţii la şcoalele din Paris. avînd chiar certificate), nu ni-am dat înlături de la mari sacrificii băneşti şi am revenit în ţară cu speranţe mari şi cu veleităţi nu mai prejos. Aveam şi dreptul, conştiinţa ne era împacată, fiindcă ast-fel cum eram pregătite nădăjduiam să vă arătăm că suntem gata, a vă da colaborarea de care aveţi nevoe pentru radicala transformare a unei părţi din învăţămîntul nostru public.

Rezultatul examenului a fost contrar tuturor aşteptărilor. Din 18 candidate ce şi au făcut studiile în Franţa, în urma selecţionărei făcută prin examen nu au reuşit de cît 5. E de notat asemenea casul curios că candidatele cari au fost respinse la acest examen fără pregătire prealabilă pe motiv de neposedare de limbă şi lipsă de logică în gîndire, au reuşit la examenul de capacipe cînd altele, cari au primit chiar la udele comisiunei au fost acum respinse —(Lucrările fiind depuse la Minister cerem o nouă cercetare a lor de către consiliul Permanent pentru controlarea afirmaţiunei).—Cazul pare curios, căci posedarea unei limbi şi logică în gîndire nici nu se se pot cîştiga nici nu se pot perde în mod miraculos, timp de patru luni şi jumătate.

Este evident dar D le Ministru, că rezultatul acestui examen, după chiar probele scriptice este şi curios şi anormal şi întrebarea firească ce se impune este negreşit, care sunt cauzele cari au contribuit la aceasta, Şi în această privinţă, vă rugăm respectuos Domnule Ministru, să bine voiţi a permite să prezentăm o serie de observaţiuni.

Prima observaţiune ce avem de făcut este că comisiunea nu s'a ţinut de programul anunţat, în conformitate cu legea prin Monit. oficial din 22 Aprilie 1909 şi repetat în urmă apoi în cîteva numere. Comisiunea a procedat la examen ţinînd seamă exclusiv numai de de instrucţiunile (publicate în Monit. oficial din 9 Apr. 1910) ce au simplificat programul, făcînd examenul şi mai puţin metodic şi în condiţiuni de aşa natură, încît nu putea da ca rezultat aapreciere justă a candidatelor.

După art. 13 din regul. pentru ţinerea exam. de capacitate a profesoarelor şc. sec. de fete gr. I şi II, examenul pentru limba franceză, avea să se ţină asupra materiilor cuprinse în programa publicată în Monit. Of. No. 17 din 4 Iulie 1903, pe cîtă vreme prin noul program acel cuprins în Instrucţiuni publicate în Bulet. Of. al Minist. Cult. şi Instr. comisiunea s'a îndepărtat atît de programa şc. sec. de fete gr. I şi II, cît şi de dispoziţiunile precise ale regulamentului ce cităm mai sus.

A treia probă scrisă — traducerea s'a cerut în 45 minute — într'un interval mult mai scurt de cît cel fixat de art. 17 alin. ultim din regulament.

Această probă scrisă a fost urmată imediat de un examen oral foarte superficial, ţinut pentru majoritatea candidatelor, numai de doi profesori, *în lipsa preşedintelui comisiunei,* a cărui prezenţă este imperios cerută la examen de art. 11 din zisul regulament.

Zic că acest examen a fost superficial, căci a constat din emiterea unei singure cel mult două regule gramaticale, fără să se dea *proporţiunile necesare* unui adevărat examen, din care comisiunea s'ar fi putut convinge, de felul cum candidata mănueşte limba franceză în conversaţie şi dacă ele au într'adevăr cunoştinţe aprofundate de gramatică.

Examenul oral, ce a constat din repetarea orală a traducerei făcute, şi din enunţarea unei sau două regule de gramatică, durînd aproximativ 10 min. e contrar însuşi instrucţiunilor date comisiunii prin ord. minist. No. 22310 „lucrarea va fi urmată de un coloqium de 20 min. asupra regulelor de gramatică întrebuinţate".

Aşa fiind, apreciarea a fost foarte sumară şi lucru e cu atît mai grav, cu cît la această probă s'au dat 3 note: una pentru traducere, una pentru gramatică, o alta pentru conversaţie. Din enunţarea unei simple regule de gramatică se poate vedea întru cît cineva poate conversa în franţuzeşte?

Din punct de vedere, al dificultăţilor. ce prezentau la traducere, textele au fost inegal alese. Se poate compara dificultatea ce prezintă un text ca: „Florile de ghiaţă" (din cartea de citire cl. II-a lic.) cu dificultăţile ce prezintă la tradus Alex. Lăpuşneanu de C. Negrutzi, bucată plină de archaisme şi de termeni netraductibili?

Tot ilegal e şi faptul, că această a III-a probă scrisă fiind urmată imediat de un examen oral, nu s'a putut pastra secretul tezelor.

Cum a fost de superficial examenul oral, ce a urmat după a treia probă scrisă, tot aşa de suferficială a fost şi examinarea tezelor noastre scrise, căci au fost peste 60 de candidate, de la cari s'a obţinut cîte 3 probe în scris, şi socotind în termen mediu, cîte 5 pagini de coală pentru fie-care candidată, comisiunea a avut de citit mai bine de 300 de pagini. Ei bine, examenul scris s'a terminat Sîmbătă 8 Mai, ora 12 jum şi Luni, 10 Mai, orele 2, rezultatul a fost afişat la Universitate. Este aproape imposibil ca într'un interval de timp, aşa de scurt, să se fi putut examina, cum ar fi trebuit, tezele numeroase a celor 60—65 candidate.

(Va urma)

Eugenia P. Harnagea

❑ **Administraţia ziarului „Opinia" primeşte abonamente de viligiatură cu:**

2 lei PE LUNA în ori-ce parte a ţărei, şi

3 lei 50 PE LUNĂ în străinătate.

Litere-Ştiinţe-Arte

Literatura lor.—Prin ziare a circulat o notiţă despre o circulară pe care ar fi dat'o ministrul instrucţiunii publice prin care se interzice elevilor de a colabora la ziare şi reviste.

S'ar zice—cetindu-se o asemenea circulară—că suferim de un exces de producţiuni literare datorite şcolărimei. E oare faptul acesta istoriceşte exact? Sunt oare în adevăr aşa de dese manifestările „intelectuale" din rîndurile elevilor încît e nevoie de intervenţiuni oficiale, de ordine ministeriale, pentru infrînarea tendinţelor publicistice din partea lor?

După cît cunoaştem faptele, se pare că lucrul e exagerat şi această constatare nu inspiră nici bucurie nici întristare. Nu se poate pretinde elevilor să se distingă pe terenul publicistic, nici nu ar fi de regretat dacă—în potriva aşteptărilor—s'ar ivi talente, ori macar merituoase încercări din acea parte. Nimeni nu poate lua în serios naivităţile copilăreşti pe care le încurajează şi le adăposteşte din partea colaboritorilor şcolari revista d-lor Iorga şi Cuza.

Prin reviste propriu zise numai arare ori se pun în evidenţă lucrări reuşite ori chiar numai mediocre. Direcţiunile publicaţiilor nu au nici un motiv să le însereze cu prea mare uşurinţă.

Ce a înţeles dar circulara ministerială prin ordinul în chestiune?

*

A apărut „Sanatatea" anul X No. 7 cu data de 1 Iunie 1910. Excelenta publicaţiune conţine ca de obiceiu numeroase articole de popularizare, medicină uzuală şi multe articole distractive. Deasemenea multe ilustraţiuni artistice.

*

Cercurile literare austro-germane sărbătoresc in ziua de 4—17 Iunie, a suta aniversare a naşterei poetului Ferdinand Freiligrath.

*

„L'Education joyeuse" se intitulează o lucrare a lui Henri Chantavoine, în editura Hachette din Paris. Autorul arată cum trebue să se facă educaţia copiilor în vacanţă şi în familie pentru ca să se aplice vechiul dicton; unirea plăcutului şi folositorul.

*

O carte care ne poate interesa este acea apărută în editura Ernest Leroux din Paris; „Les Mavroyeni, histoire de l'Orient de 1700 à nos jours". Autorul Théodore Blanard, făcînd biografia fostului domn romîn Nicolai Mavroyeni şi a descendenţilor lui, insistă foarte pe larg asupra evenimente'or timpului, încît scrie o adevărată istorie a orientului european.

*

STRUNA ZILEI

ŞCOALA NECESARA

...Atunci intristatul părinte aplică o bine simţită corecţiune atît eroinelor cît şi eroilor adunaţi în acea cameră cu perdele.

Fulgerul

Despre **aceasta-i** *vorbă oare*
Cînd în adunări se spune
Că-i la Iaşi trebuitoare.
Şcoala de... corecţiune?

INFORMATII

❑ **Iată numele absolvenţilor şcoalei superioare de comerţ din anul acesta: Agapiescu Dumitru, Alexandrescu Constantin, Antohi Ioan, Banu Atanasie, Bazgan Vasile, Bergman Jacque, Burghelea Victor, Chiruoagă Eugenia, Ciolan I. Dornas, Ciudin Aiecu, Cogălniceanu Paul, Brahă Const., Damsker Moişi, Ghitnic Iancu, Goldştein Hermann, Margulies Z., Mazilo Dumitru, Sadoveanu P. Titus, Sebastian C. Alex., Siretean Cristofor, Spiegel B., Stamboliu Mihai, Ştefănescu Gh, Steinberg Natan, Schor M., Ticamis V., Vasilescu Ant. Leon, Veveriţa. Dumitru şi Zacopceanu Dumitru.**

❑ **Am vorbit eri despre crima săvîrşită în mahalaua Frumoasa, a cărei victimă, e d. Al. Neculau pensionar.**

Iată cîte-va amănunte asupra acestei crime.

Autorul crimei, Gh. Ipate, cu o zi înainte de comiterea crimei, dădu nişte ouă clocite la un rîmător al d-lui Neculau, în scopul de a 'l otrăvi. Ipate mai făcuse şi alte isprăvii, pentru care d Neculau îl mustră făcîndu-i observaţii asupra purtărei lui.

Fire răutăcioasă, Ipate îşi puse în gînd să îşi răzbune. Alaltă-eri după amiazi, Ipate îşi luă un pistol ce îl avea acasă şi ştiind că d. Neculau se afla dus în oraş, se duse la cofetăria de lîngă halta Nicolina, ca să 'l aştepte. Cînd îl văzu că vine, Ipate apucă pe la rampă, prin dosul staţiei Nicolina, pînă ce ajunge pe şesul din faţa caselor d-lui Neculau. Aci criminalul descarcă mai multe focuri de pistol asupra d-lui Neculau.

❑ **Cursurile de gimnastică suedeză încep la 15 Iunie. Maeştrii din provincie vor fi găzduiţi la Internatul Liceului Sf Sava, iar maestrele la şcoala centrală de fete de la Icoană.**

❑ **Din Huşi.**—Administratorul de plasă Niculescu, acela care a pălmuit pe sub comisarul Blăniţă la 10 Maiu, a fost condemnat de judecătoria ocol. Huşi la 500 lei amendă.

Culmea, însă, neobrăzării este că pe cînd acest d. suprefect era judecat şi condemnat la Huşi, el era dus la Bucureşti în delegaţia d lui dr. N. Lupu ca să reprezinte partidul liberal, nuanţa socialistă.

Ce face d. Brăteanu cu aşa exemplar de suprefect?

❑ Ni se scrie din Huşi următoarele: Pentru congresul liberal s'au dus 3 delegaţii: 1). Dobrenii Munteanu Răşcanu; 2). Cişman-Irimia Leonida; 3). Dr. Lupu, cu poporul.

Prefectul Corbescu din Bucureşti a telegrafiat lui Dinescu şi Poliţaiului Teodor să nu părăsască postul; ei n'au ţinut samă şi au plecat în fruntea unei delegaţii de ţărani şi Primari şi la Bucureşti s'au grupat în jurul dr. Lupu. Toţi au rămas indignaţi, ce face Prefectul cu Dinescu, Mărgărint, Teodor, Poliţaii, primarii, notarii etc.? In listă nu s'a trecut toţi funcţionarii care au fost. A cerut şi Lupu să-i primească delegaţia lui în cazul cînd se primeşte pe a celor alte grupuri, Brăteanu însă n'a primit de cît pe deputaţi, senatori şi primari, şi a încercat să-i împace, lucru ce a rămas să se continue pe ziua de 9 Iunie cînd sunt convocnţi din nou în Bucureşti. Gruparea Dobreanu-Munteanu cîştigă teren fiind mai compactă, de inimă de principii şi oameni curaţi şi hotăriţi, pe cînd a lui Cişman a perdut, căci el se bizue pe catolici şi primari care s'a alipit de Lupu; Irimia a văzut goliciunea lui Cişman. A fost şi Niculescu subprefect, la Bucureşti şi azi l'a condamnat judec. cu 500 lei amendă pentru pălmuirea lui Blăniţă de la 10 Mai.

❑ **Pentru complectarea studiilor comerciale, absolvenţii şcolii superioare de comerţ din Iaşi, vor pleca Duminică 6 Iunie c. ora 9 în excursiune pe valea Prahovei, unde vor vizita toate stabilimentele industriale şi instalaţiunile petrolifere de acolo. De aci, vor pleca la Constanţa, spre a vizita portul şi docurile.**

In această excursiune vor fi conduşi de d. prof L. E. Sinigaglia. Direcţia c. f. r., le-a acordat o reducere de 50 la sută. Excursiunea va dura 10 zile.

❑ **C. F. R.**—D. Vladimir Levandovschi, impegat de mişcare de la Cucuteni, a fost avansat şi mutat ca şef de staţie la Baragan; iar în locul d-sale a fost numit d. Juţescu, d. Vasile Preutescu şeful staţiunei Radiana, a fost mutat în interesul serviciului, ca şef al st. Talaşmani (linia nouă Bîrlad-Talaşmani).

Intreruperea liniei Comarnic-Sinaia va dura încă cel puţin 15 zile, din cauză că restabilirea liniei se face cu multă greutate, dat fiind slăbirea terenului, şi ploile neîntrerupte.

Pentru staţiunile dintre Comarnic şi Predeal, traficul de mărfuri este suspendat pînă la restabilirea liniei, iar călătorilor li se eliberează bilete numai pînă la Comarnic, urmînd ca de acolo şi pînă la Sinaia, transportul lor şi al bagajelor să se facă cu trăsuri pe cheltuiala pasagerilor.

❑ **Preotul Manole din comuna Ţibana s'a plins parchetului în contra lui Iosub Lehrer, comerciant din strada Cucu, cum că l'ar fi înşelat cu nişte poliţi.**

❑ **In ziua de 20 Mai Petru Vidraşcu din judeţul Vaslui a făcut reclamaţie parchetului din acel oraş, contra lui Ion Sandu Vieru, fost primar în comuna Gîrbeşti pentru că a dispensat pe Nastase Murgu de serviciul militar, iscălind pe trei locuitori în certificat fără ca aceştia să ştie, făcîndu'l unic fiu la părinţi pe cînd în realitate dînsul mai avea trei fraţi. Pînă în prezent ne luîndu-se nici o măsură contra acestuia, de oare ce este protejat de deputatul Sasu, d. Petru Vidraşcu a trimes o reclamaţie procurorului general.**

Numitul fost primar mai are un proces la 11 Iunie tot pentru fraude de recrutare şi care durează de mai bine de 3 ani, graţie stăruinţelor lui Sassu.

❑ **Funcţionarii percepţiilor statului, din localitate n'au primit salariile nici pe luna Aprilie, de şi suntem în luna Iunie.**

Ce zice d. ministru de finanţe?

◑ **Luni 7 Iunie, se va serba cu o deosebită solemnitate, hramul bisericei „Sf-ta Treime", din strada Păcurari.**

❑ **Ministerul instrucţiunei publice a decis să înfiinţeze un curs special froebelian, la şcoala normală de fete din Iaşi.**

❑ D. Gh. Străjescu, diplomat al şcoalei superioare de comerţ, împiegat auxiliar cl. I, în serviciul depozitului regiei, a fost avansat împiegat cl. II-a, în acelaş serviciu.

❑ **Mîine dimineaţă, la orele 10, se va ţinea un consiliu de miniştri, la ministerul de interne.**

❑ **Cine** are necesitate de lemne de construcţie, sau or-ce alte articole de lemn să se adreseze la Fabrica „Fortuna", Iaşi str. Moţoc.

SPECTACOLE

— La cinematograful Gaumont, din grădina Cuza-Vodă, strada Lăpuşneanu, în astă-seară Mercuri începe noul şi bogatul program, care cuprinde între altele: oraşul Borneo, după natură, cu străzile şi împrejurimile sale minunate; apoi emoţionanta dramă „Recrutul din anul 1809", interpretată de cei mai distinşi artişti din Paris; hazlia comedie „Un al doilea Wilhelm Tell", frumoasa fantezie în culori „Legenda Stelei", şi alte numeroase piese sportive, umoristice, instructive etc. etc.

In antract va debuta celebrul duet italian „Les Amelias", care a avut onoarea a debuta în prezenţa capetelor încoronate din Europa. Duetul va executa: Wilhelm Tell, duet de mandoline, Aria din Opera Gioconda, executată de soprana primadonă d-na Amalias, Aria din Pagliacci, exscutată de aceiaşi primadonă şi Duetul Napolitan, executat de soţii Amelias.

DIVERSE

— A fost adus şi internat la institutul antirabic, copilul Leon Gh. Pîrlăgeanu, în etate de 12 ani, din Dorohoi, care a fost grav muşcat de un cîine turbat.

Băile OGLINZI

3 kilom. dela tîrgu Neamţ, 50% reducere prin gara Paşcani

Sesiunea de la 1 Iunie la 1 Septembrie

Staţiune climaterică de primul rang, situată în munţii Neamţului, *la o altitudine de 500 metri* de asupra nivelului mărei, de unde domină toată regiunea înconjurătoare, ferită de curenţi, încunjurată fiind din 3 părţi cu o pădure seculară şi un parc splendid.

Clima temperată, aerul curat şi hygienic de aci, unite cu poziţiunea sa pitorească, îi dă coloritul şi farmecul încîntător al naturei bine-făcătoare.

Băile Saline de aci sunt din cele mai concentrate şi rivalizază cu băile similare din Hall, Ischl, Reichenhall etc.

Cabinele de Baie şi Hidroterapie instalate în modul cel mai higienic şi modern, **sunt toate în faianţă.**

Băile au efect miraculos asupra **Rheumatismul, scrophulosei, limfatismul, cloro-anemie, debilitate, rachitism, ischias, paralisii, neurastenie, sifilis, boale pe piele, boale de de copii şi de femei, leucorea, metrită, peri şi parametritele, fibrome, sterilitate,** etc.

Un pavilion modern pentru inhalaţie cu apă minerală, esenţă de brad şi diverse substanţe medicamentoase apropriate.

Hotel şi Restaurant excelent; o Orchestră din cele mai bune amuzează publicul.—**Masa**, table d'ôte 4.50 lei pe zi de persoană, inclusiv cafeaua cu lapte; copii pînă la 10 ani, 3 lei pe zi.

Pentru distracţiuni s'a rădicat pentru sezonul curent o clădire grandioasă, prevăzută cu săli de dans, biliard, de lectură, săli pentru diferite jocuri, casino şi bufet deosebit.

Eftin şi Folositor

Pentru persoanele ce nu se pot deplasa, recomandăm **sarea extrasă din apele minerale de Oglinzi,** care, din cauză că e mult introdusă, ne-a pus în plăcuta posiţiune, a scădea preţul unei cutii de 2 kilo de la lei **1·50** la **1·20.**

Sarea minerală de oglinzi se află depusă spre vînzare, în Bucureşti: la farmacia d-lui Stoenescu, şi *Centrala* în Iaşi la farmacia Fabini şi în Tg. la Ad-ţia Băilor.

Serviciul medical este încredinţat d-lui **Profesor Universitar Dr. V. Bejan,** medic şef al malternităţei din Iaşi, care va face şi operaţiunile cerute, asistat de d-uu Dr. *I. Rosenfeld.*

Persoanele cari nu vor să stee la Oglinzi, găsesc în Trg. Neamţ numeroase loeuinţi confortabile şi eftine, cu sau fără menaj şi cari se vor transporta la băi cu tramcarele administraţiei la fiecare 15 minute.

Pentru ori-ce informaţiuni, a se adresa de pe acuma la subscrişii în Trg. Neamţ.

Exploatatorii băilor Oglinzi: *Rudolf Fritz & Dr. I. Rosenfeld.*

Ultime INFORMAȚII

❑ **Procesul Bălăşescu.** — *Am arătat noi că d. Bălăşescu, preşedintele Trib. Tutova, a fost dat înaintea consiliului superior de judecată.*

D. Toma Stelian, a trebuit să cedeze stăruinţilor Prefectului de Tutova, pentru a putea face loc d-lui Dumitriu, actual preşedinte al Trib. de Suceava, care de multă vreme doreşte să fie transferat la Bîrlad.

Despre această creatură a Prefectului de Tutova ne-am ocupat în diferite rînduri şi vom avea ocazia să ne mai ocupăm, de oare-ce prin lipsa sa de caracter şi de cunoştinţe juridice, constitue o ruşine pentru corpul judecătoresc din care face parte.

*

Putem afirma cu siguranţă că d. Toma Stelian, a dat asigurări formale chiar de acum o lună, atît prefectului de la Bîrlad cît şi d lui Dumitriu că cel mult pînă la jumătatea lunei lui Iunie, mutarea d-lui Bălăşescu de la Tutova va fi un fapt îndeplinit.

Pentru a'şi putea îndeplini asigurările sale, ministrul de justiţie n'avea de cît două căi.

Sau să obţină cu bună voe o cerere de transferare din partea d-lui Bălăşescu, sau să l traducă înaintea consiliului de judecată pentru ca pe cale disciplinară să se acorde Ministrului transferarea cerută.

*

Inainte de a ajunge la mijlocul acesta extrem, Ministrul a căutat să transigă cu integrul magistrat de la Bîrlad, propunîndu-i la început o transferare în ori-ce oraş afară de Bucureşti şi promiţîndu-i, că în scurt timp, după aceia îl va avansa. D. Bălăşescu a refuzat acest tîrg, declarînd categoric Ministrului, că o consideră o chestie de demnitate şi amor propriu, şi nu primeşte transferarea, cît timp prefectul judeţului Tutova se laudă prin toate părţile, că are deja aranjată această mutare. Cît timp, n'are să-şi reproşeze nimic conştiinţei sale de om şi magistrat, d. Bălăşescu a spus Ministrului, că nu va consimţi ca nici un preţ să se mute de bună voe, ceia ce ar însemna că singur s'ar pedepsi, cînd se ştie cu sufletul atît de curat.

*

Hotărîrea această a d-lui Bălăşescu a scos din fire pe d Stelian.

D sa a chemat telegrafic la Bucureşti pe prefect şi i-a cerut să-i furnizeze noi dovezi în potriva preşedintelui de Tutova, cele de pînă acum ne putînd constitui un motiv serios de a fi trimes înaintea judecăţei şi pedepsit cel puţin cu transferarea.

*

Prefectul s'a pus pe lucru, şi în cursul acestor două săptămîni a cules, şi alcătuit materialul de dovezi pe baza cărora d. Bălăşescu urmează a fi judecat.

Odată materialul adunat, ministrul a şi făcut demersurile necesare pentru înjghebarea procesului şi trimeterea d-lui Bălăşescu în judecata comisiunei disciplinare.

Imputarea cea mai gravă consistă în faptul că în nenumărate rînduri acest magistrat îşi tradează sentimentele de simpatie pentru partidele de opoziţie,

*

Pentru ca judecata să se facă cît mai repede, Ministrul de justiţie a pus de s'a îndeplinit de îndată toate formalităţile şi s'a şi fixat ziua de judecată pentru mîne Joi 3 Iunie oarele 10 dim.

Procesul se va judeca la ministerul de justiţie într'o sală anume aranjată în acest scop.

Comisiunea de judecată se compune între alţii şi din doi d ni Consilieri ai Curţii de Apel din Iaşi, din circumscripţia căreia face parte Trib. de Tutova.

Unul din membri a fost tras la sorţi ieri şi a eşit d-l consilier Grigorovici.

Cel alt numit de Ministrul de justiţie, e d. Burada, primul preşedinte al Curţii. Ambii consilieri au plecat la Bucureşti, fiind vestiţi telegrafic pentru a se presenta mîine la Minister.

*

Un amic al nostru, venit acum din Falticeni, ne comunică că d. Dimitriu ar fi comunicat că transferarea se poate considera ca fapt îndeplinit—de oare-ce Ministrul de justiţie ar fi declarat unor solicitatori pentru preşedenţia trib. de Tutova, că locul este deja promis—atît de sigur e Ministrul, atît pe judecata comisiunei disciplinare, că va admite transferarea d lui Bălăşescu, cît şi că consiliul superior de numiri va admite aducerea d-lui Dimitriu la Bîrlad.

❑ *In şedinţa de astă zi a consiliului comunal, ce a avut loc la orele 5 p. m. s'a votat transacţia ce s'a încheiat între comună şi societatea de electricitate din Nürenberg, pentru stîngerea procesului, ce există între ambele aceste două părţi.*

❑ Primul procuror a continuat azi cu anchetarea scandalului ce s'a petrecut Duminică la casa de economie din Tataraşi.

Au fost ascultaţi azi cîţiva din bătăuşei de Duminică, între care şi perceptorul de la abator Gr. Botez, care se afla în fruntea bătăuşilor şi sub directa comandă a lui Toma.

In afară de plîngerea făcută de d. dr. Al. Simionescu, care a fost lovit, eri a mai depus o plîngere la primul procuror şi prietenul nostru d. Gh. Ciurea.

❑ Revizoratul şcolar a cerut ministerului instrucţiunei publice, să întocmească cele trei comisiuni examinătare a elevilor de curs primar, pregătiţi în particular.

❑ Casa şcoalelor a trimes revizoratului şcolar, formulare pentru recensemîntul copiilor de şcoală.

❑ Societatea de salvare, înfiinţată de curînd în localitate va fi definitiv constuită zilele acestea.

Pănă în prezent societatea are un fond de 18000 lei adunat din subscripţie publică.

Inaugurarea localului societăţei se va face la toamnă.

❑ **Din Huşi.**—Prefectul I. Corbesco a jignit amorul propriu al multor familii huşane, care voind să facă aşa zise vizite de politeţă, la unii s'a dus în persoană, la alţii a lasat bilete în persoană, iar la alţii le-a trimes cu aprodul de la prefectură. E o mare mişcare contra acestei atitudini a prefectului, care şi-a permis a neconsidera societatea huşană.

—*Politice.*—Cu prilejul întrunirei liberale, din Huşi au fost 3 delegaţii, în număr de 70 persoane, din cari foarte mulţi primari şi subprefecţi, duşi cu bilete de liberă circulaţie. Numai grupului dr. N Lupu i s'au dat bilete; celorlalte nuanţe nu li s'a dat bilete, ci au cotizat chiaburii partidului. Sîmbătă seară la gară s'au scos 25 bilete în alb, pentru ciracii socialişti. La Bucureşti, delegaţiile n'au fost prezentate primului-ministru, căci s'au temut de păruială şi discuţie; s'au prezentat numai deputaţii şi senatorii, fără a se împăca, rămânînd taberile în luptă ca şi mai înainte.

Delegaţiile de la Huşi au stat la 3 mese: una dată de d. D. A. Teodor, secretar general la instrucţie, care şi-a ales culcuş politic Fălciul; cu d-sa era Irimia Gheorghiu şi Nec. Cişman. A doua masă era a dr. N. Lupu cu primarii şi subprefecţii; a treia masă s'a dat de grupa Dobrenii—dr. Munteanu.

Vom stărui mai pe larg asupra acestor fapte.

Revizorul şcolar de Fălciu a făcut jocul secretarului general influenţînd asupra învăţătorilor să se ducă la întrunire.

❑ Bucatarul Ilie Budrigă din Piaţa Halei, luîndu se la ceartr cu Gh. Olariu, la un moment dat l'a lovit pe acesta din urmă cu un cuţit, rănindul grav la mînă.

❑ Eri la orele 4 p. m., consiliul de administraţie al cassei de economie din Tataraşi, complectat cu cei doui membri aleşi în adunarea generală de Duminică, s'a constituit, realegînd ca preşedinte pe d. Gh. Daraban.

❑ **Ni se aduce la cunoştinţă şi suntem rugaţi de mai mulţi învăţători să atragem atenţiunea celor în drept, asupra faptului că revizorul cl. II-a. Dodon Ioan —numele îl arată cine e,—„ţiganul dela Dumeşti," cum îi zic învăţătorii, persecută şi chiar a început o adevărată goană contra învăţătorilor. Făcîndu-se unelta celebrului inspector Sachelarescu, ţiganul revizor şcolar face rapoarte nedrepte contra învăţătorilor, neţinînd samă nici de vechimea acestora în învăţămînt, nici de purtarea lor, stăruind pentru pedepsirea lor numai şi numai pentru că sunt bănuiţi a nu ar avea simpatii pentru regimul muribund care se afla la cîrma ţărei.**

Ar face bine acest Dodon să se astîmpere, spre a nu fi scuturat puţin şi de a nu pune în practică proverbul:

Ţiganul ajuns împarat, întă-i pe tatăl seu l'a spînzurat!

❑ **In urma numeroaselor cereri primite din partea publicului, direcţia teatrului cinematografului Pathé-Frères, din grădina Bragadiru, a dispus ca şi mîine seară Joui, să se intercaleze în program, splendidul film al „Imormîntărei Regelui Eduard al Angliei", luat după natură.**

❑ **D. Gr. Ştefănescu, consilier la Inalta Curte de casaţie, a fost delegat în funcţiunea de inspector, al Curţilor de Apel, în locul d-lui Sc. Popescu, înaintat procuror general la aceiaşi Curte.**

❑ **Seziunea de vară a Curţei cu Juri din Botoşani, se va deschide de la 16 Iunie a. c.**

Curtea va fi prezidată de d. I. Corjescu, consilier al Curţei de Apel, din Iaşi.

❑ **Ni se comunică asupra diplomei d-lui C. B. Penel, că d-sa este absolvent al şcoalei de Bele Arte în baza certificatului de absolvire No. 220 (901), certificat semnat de fostul director C. D. Stahi, şi de fostul secretar al comisiunei examinatoare, d. G. Popovici actual profesor, aşa că diploma care i s'a eliberat mai tîrziu din eroare şi de care s'a vorbit în procesul de la Bele Arte, nu prezenta nici o utilitate faţă cu certificatul de mai sus.**

❑ Din Vaslui ni se telefonează trista veste, despre încetarea din viaţă a d-nei Zoe Ionescu, mama prietenului nostru d. E. Ionescu.

Defuncta era în vrîstă de 58 ani.

Imormîntarea se va face mîine Joui 3 Iunie, la moşia Ciorteşti.

Condoleanţele noastre îndureratei familiei.

❑ **Biblioteca defunctului Mitropolit al Moldovei, Partenie Clinceni, va fi cumparată de la moştenitori pentru suma de 40 mii lei.**

Biblioteca cuprinde peste 10 mii volume legate, tablouri etc.

Ministerul instrucţiunei, care cumpără această bibliotecă, o va distribui internatului teologic şi bibliotecei Academiei.

❑ La examenul de capacitate de la şcoalele Normale de învăţători şi învăţătoare, la lucrarea în scris de matematici, s'au dat următoarele 2 probleme:

I). La o marfă cumparată şi vîndută succesiv de către patru negustori, cei doi dintăi au cîştigat cîte 10 la sută din preţul său de cumparare, iar cei doi din urmă au avut fie-care 10 la sută perdere la vînzare.

Cît a plătit cel dintăi marfa, ştiind că cel de al 4-lea a vîndut-o cu 2450,25? (suma aceasta a rămas în mîna celui de al 4-lea). R. 2500 lei.

II) Diagonala cea mare a unui romb este de 1,90 m. iar cea mică are lungimea laturei. Să se calculeze suprafaţa rombului. R. 1,0434 m. p.

❑ In „Ordinea" de astăzi 2 Iunie „Scrisorile din Iaşi" relatează despre următoarele actualităţi: „Intre două primejdii — Ploi şi secetă — Iaşul rustic — Fermele în oraş — Intreprindere generoasă—Razii sanitare — Diverse inundaţii — Musafirii negri — Poliţia fricoasă — Servicii de nesiguranţă—Asasinul diplomat—Părinţii artei—Morţi şi vii—Tenorul nomad —On revient toujours — Epopeea emigranţilor — Iaşul peste ocean".

❑ Ministerul comerţului şi industriei a confirmat alegerea Camerei de Meserii din Iaşi, făcută în persoanele d-lor: N. V. Ştefăniu, tipograf, V. Arsenie, cismar şi Al. Funiak, cofetar.

Peste cîte va zile Camera se va întruni pentru a alege biuroul.

❑ Sămbătă se va oficia la capela cimitirului „Eternitatea" un parastas pentru pomenirea morţilor, cu ocazia „Sîmbetei moşilor".

❑ E vorba ca, cu începere de mîine, soldaţii bacalaureaţi, să fie consemnaţi în cazarmă.

❑ Cursurile şcoalelor secondare din localitate se vor termina la 10 Iunie.

❑ **Judiciare.** — Comerciantul D. G. Goldştein, a cărui declarare în stare de faliment se ceruse de către „The Banka Off Roumania",—achitînd acceptul care i s'a fost protestat, tribunalul a închis dosarul în urma cererei creditorului.

— Camera de punere sub acuzare a trimes parchetului de Fălciu, dosarul afacerei învăţătorului Berenghi, confirmînd ast-fel ordonanţa judecătorului de instrucţie prin care numitul învăţător este trimes în judecată penală, pentru art. 140 c. p. combinat cu art. 17 din legea băncilor populare.

Berenghi, care se află deţinut va fi judecat de judecătoria rurală din Ruducăneni, după legea băncilor populare.

— Eri s'a deschis seziunea curţilor cu juri din Vaslui şi Dorohoiu.

La Vaslui sunt două procese: unul de omor şi altul de tălhărie. Curtea e prezidată de d. consilier C. Grigoriu.

La Dorohoiu prezidează d. consilier D. Porfiriu.

Seziunea curţii de Botoşani se va deschide la 16 Iunie. Se vor judeca 7 procese.

❑ Astă seară Mercuri 2 Iunie, teatrul Pathé Frères din grădina Bragadiru, reproduce exact pe miraculoasa sa pînză, funeraliile regelui Eduard al Angliei. In grupul de monarhi şi moştenitori de tronuri cari au întovărăşit augustele rămăşiţe, se distinge foarte bine A. S. R. Principele Ferdinand al României, care a luat parte la cermoniile înmormîntărei. In acest grup se află apoi regii Norvegiei, Greciei, Spaniei, Bulgariei, Danemarcei, Portugaliei, Belgiei, Prinţul moştenitor al Turciei, Arhiducele moştenitor al Austriei. In cele 8 trăsuri cari urmează se află Regina Alexandra cu fiicăsa, Impărăteasa văduvă a Rusiei, Mary noua Regină a Angliei cu micul duce de Cornouailles. Exprezidentul Roosevelt şi d. Pichon ocupă a opta trăsură.

Tot astă-seară reapare Pathé Journal într'o ediţie cu totul specială, care va fi o adevărată surpriză pentru spectatorii cinematografului.

Ziarul ne aduce ştirile zilei şi evenimentele mari din lumea întreagă. Pathé-Journal are o „rubrică" specială: Moda la Paris, ultimele creaţiuni ale lumei elegante pariziane—bine înţeles însufleţite.

Iată o parte din sumarul Pathé-Journalului de astă seară: Primirea Dramaturgului Brieux la Academia franceză—Cursa de biciclete Bordeaux-Paris—Astronomul Flammarion la observatorul din Paris, calculînd trecerea cometei Halley —Cincantenarul Garibaldienilor la Genua (Italia)—Cursa de baloane din Berlin—Procesiunile religioase din Bruges (Belgia)—Serbările proclamărei Noului Rege George al V-lea al Angliei—etc. etc.

Interesantul program de astă seară cuprinde în partea sa ştiinţifică: Microbul febrei recurente (Spirilul d rului Obermeyer). Este a doua serie a Microcinematografiei Pathé, invenţie proprie a acestei cel bre case

Vedem pe pînză colosal mărit, microbul acestei boli precum şi toate fazele experienţelor.

Mîine Joi, program nou.

GRĂDINA BRAGADIRU

Cinematograful Pathé Frères

Cel mai perfecţionat Cinematograf din lume

JOI 3 IUNIE 1910

REPREZENTAŢIE EXTRAORDINARA

PROGRAM absolut NOU

care cuprinde, între altele, emoţionanta dramă

Eugenie Grandet,

piesă tetrală după celebrul roman a lui **BALZAC;** *rolele interpretate de cei mai mari dramaturci.*

Nodul în batistă, *scene foarte comice pariziene;* **Cum mănîncă şi unde dorm saracii Parisului.**

Nu va lipsa simpaticul Max Linder *Pentru ultima oară:* **Inmormîntarea Regelui Eduard.**

Telegrame

Pe ziua de azi firul special telefonic Iaşi-Bucureşti, s'a deranjat iarăşi, aşa că n'am putut convorbi cu corespondentul nostru din Capitală.

Ploi torenţiale

Aberweller (Prusia).—Ploi torenţiale au provocat o inundaţie în care au pierit multe persoane. O cantină ocupată de italieni a fost luată de apă şi 15 din ei s'au înecat; soarta altor lucrători e necunoscută. Au dispărut în total 87 persoane.

In chestia cretană

Paris.—Ziarul „Petit Parisien", vorbind de chestia cretană, zice că diplomaţia consideră situaţia ca foarte delicată şi complicată. Măsurile provizorii nu mai sunt suficiente actualmente Franţa a făcut noi propuneri în această chestie; Italia şi Rusia au primit favorabil aceste propuneri şi Franţa ar fi propus ţinerea unei conferinţi la Londra sub preşedinţia d-lui Grey, ministrul de externe englez.

Camera austriacă

Viena.—Camera a hotărît cu 214 voturi contra 189, să ceară discuţia bugetului pe articole. Incidentul dintre deputaţii Markof şi Pinljoş a fost aplanat în urma declaraţiunilor făcute de cei doi deputaţi.

Record de aviaţie

Indyanopolis.—Aviatorul american Brockins a atins cu un biplan „Wright" o înălţime de 4385 picioare, stabilind un nou record mondial.

DUMA

Petersburg.—Un număr de 166 deputaţi din stînga şi 25 octobrişti, au supus dumei o propunere, tinzînd la desfiinţarea domiciliilor fixe pentru evrei în Rusia.

Deputaţii au relevat că menţinerea mai departe a restricţiunilor privitoare la o liberă alegere a evreilor a domiciilor este foarte nedreaptă în Rusia regenerată şi e în contrazicere cu manifestul din 30 Noembrie.

Camera Comunelor

Londra.— Răspunzînd unei interpelări, d. Grey a declarat că aminteşte notele colective trimise comitetului executiv din Creta şi adaugă că atitudinea Angliei, precum şi celorlalte puteri protectoare ale Cretei, tinde să menţină suzeranitatea Sultanului, să apere mahomedanii şi să asigure buna guvernare a insulei sub regim autonom. Afirmaţia unor cercuri engleze că guvernul ar fi de altă părere e neexactă. Cretanii ar fi foarte imprudenţi dacă ar provoca o intervenţiune, care numai în interesul lor n'ar fi.

Maria şi Gr. Ionescu, cu copii, Natalia şi Gh. Botez cu copii, au durerea a face cunoscut încetarea din viaţă a mamei şi rudei lor

✝

ZOE IONESCU

în etate de 58 ani

Inmormîntarea va avea loc Joi 3 Iunie, la moşia Ciorteşti.

In loc ori-ce invitaţia.

Vaslui, 2 Iunie.

LAXIN

Bonboane purgative

din fructe

UŞOB DE LUAT DE COPII ŞI ADULŢI

Gust plăcut.- Efect sigur

Aprobat de Onor. Consiliu Sanitar Superior No. 9499

Se recomandă în special contra:

Constipaţiei, Leneviei intestinale, Hemoroizilor, Congestiunei, Migrenei, etc.

Preţul unei cutii LEI 1.75

Depozit la toate farmaciile şi drogueriile

Depozit general Farmacia Rothbard-Iaş

Tănăr, cu o practică îndelungată într'o mare întreprindere tecnică, cunoscînd bine lucrările de birou, corespondenţa romînă şi Dactilografia, caută post.

Pretenţiuni modeste.

A se adresa la Administraţia acestui ziar sub iniţiala **L.**

Important pentru Agricultori

O garnitură de trier în bună stare de funcţionare, de vînzare în condiţii avantajoase.

A se adresa la Atelierul Mecanic.

Gross Kaisermann

— *Strada Moţoc Iaşi* —

De vînzare: Doi buhai de rasă, de cîte 2 ani ½; mai multe vaci şi viţei.

A se adresa la Administraţia Fermei D lui Al. A. Badareu Iaşi.

Doctor GRIGORE BRAUER

medic romîn la KARLSBAD

Casa „Goldener Löwe" Kaiserstrasse

Telephon 701

INŞTIINŢARE

De oare-ce sunt persoane, care se dau drept funcţionari ai serviciului barometric şi încasează sume de bani, în numele acestui serviciu fac cunoscut onor. public de a nu plăti nimănui, nici o taxă şi nici un fel de sumă, pentru curăţirea latrinelor, căci acele sume rămîn perdute. Taxele pentru curăţirea latrinelor se plătesc *numai* la percepţia comunală, aşa că acei care ar plăti altor persoane, vor fi nevoiţi a plăti a doua oară, la comună. Oamenii din serviciul meu n'au dreptul a pretinde nici o plată, de oare-ce ei sunt salariaţi.

Antreprenorul serviciuiul barometric

A. TEITLER

Tănăr, fost 8 ani în unul din cele mai mari birouri din ară, cunoscînd corespondenţa **romînă** şi **germană** precum şi toate lucrările de birou caută post.

A se adresa la administraţia acestui ziar.

300,000 lei, se oferă de dat cu împrumut în prima ipotecă sau în a doua după credit.

A se adresa la d-l avocat Lascar Antoniu, strada Anastasie Panu No. 4.

ANUNCIU

Jockey-Club din Iaşi, voind să facă un hipodrom, tribune zidite şi grajdurile necesare pentru 40 cai, plătite cu amortisare, publică spre cunoştinţa d-lor antreprenori, spre a'şi înainta ofertele pînă la 15 Iunie a. c.

Pentru detalii a se adresa la Jockey Club, strada Carol.

Comitetul JOCKEY-CLUB

AVIS

Aducem la cunoştinţa Onor. Public, că am deschis astă-zi în piaţa de aci, strada de Sus, No. 186, un debit de desfacere a produselor fermelor şi viilor A. Badareu şi Dr. Manolescu de la Strunga, unde se vor găsi zilnic lapte dulce şi produsele: unt, smîntînă, brînză de vaci, lapte etc. preparate după sistemul olandez cu ajutorul aparatelor speciale.

De asemenea se găsesc cele mai renumite calităţi de vinuri vechi şi noi, în butelii, recoltate din viile noastre; precum şi ţuică în butelii.

Preţuri avantajoase.

Cu toată stima

A. Badareu şi Dr. Manolescu

dela Strunga

BROSSE A TAPIS
Prix : 14 fr.
R. GARIEL
2me, quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco du Catalogue

GRILLAGES
GARIEL 2me quai de la Mégisserie PARIS
Clôture de Chasse, le mètre... 0f78
Châssis de couche, depuis..... 7 »
Paillassons pour abris, le mètre carré... 2 50
Poulailler Sénégalais, pour 200 Pintades..... 7 »

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE 0f30

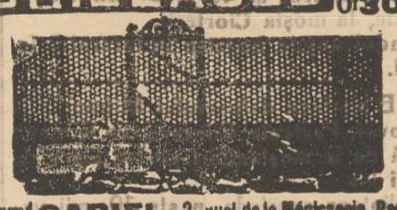

Baym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

PONDOIR déposé
Prix..... 6fr.50
R. GARIEL
2me, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

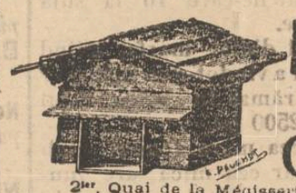

RUCHE
à Cadres mobiles
Prix : 20f
Gariel
2me, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à 0f 20

NEVRALGIELE
1630
Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiŭ să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere : Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghiştii şi Farmacistii.*

Important pentru toti Domnii agricultori

Subsemnaţii, unici fabricanţi al renumitelor pluguri universale, **construite numai de oţăl bătut peste tot,** facem atent pe onorb. public cumpărător pentru al feri de imitaţiuni, că numai aceste pluguri care port Marca **Porcul Mistreţ** precum mai jos desemnat şi cu inscripţia firmei Gebrüder Eberhardt Ulm, sunt original ale noastre şi să găsesc numai în depozit la casa **fraţii Bachstez în Iaşi** strada de sus No. 127 (sub Cabinetul Istoric.)

FABRICA DE CARAMIZI
cu aburi şi cuptor sistematic
lingă abatorul comunei Iaşi, legată cu reţeaua tramvàiului electric

Fabrica de tuburi de beton în ciment
(Şoseau Arcu 11 | 19)
Proprietatea fraţilor RAMEDER

Recomandă produsele ei, ca: cărămizi presate şi tuburi de ciment, în ori-ce diametru şi dimensiune.

OPINIA
Organul partidului conservator-democrat
Cel mai raspândit ziar din Moldova
Primeşte anunciuri, reclame
etc. pentru pagina III şi IV-a
Se primesc şi inserţii la
MICA PUBLICITATE
a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primariei No. 27

3 ani de succes 3
GRADINA BRAGADIRU
In fie-care seară
CINEMATOGRAFUL
Pathé Frères -- Paris
Program complect nou
de două ori pe Săptămînă

Primul program va incepe în fiecare Luni—al doilea în fiecare Joi—ambele programe săptămînale vor fi
Absolut noue
Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Matineurile urmează regulat în tot timpul verei—fiecare Duminică 4 ore ziua în sala Circului Sidolli.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

„ANCORA"
(ANKER)
Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente in *VIENA fondată in anul 1858*
Concesionată pentru Romania prin Inaltul Decret Domnesc No. 1984 din 19 Decembrie 1869.

Fenduri de garanţii la 31 Decemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI
Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureştiţ pentru asiguraţii din Romania
LEI 6,547,500
Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 40|100 şi fr. 1,144,228.10 rentă.
S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:
a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.
e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor la caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.
Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Alfons Herovanu
AVOCAT
a Bărboi No. 15—
— a. m. şi 4— p.

Cine vrea să cîştige la Loterie
să cumpere bilete numai la de
NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA
Th. P. Maximovici IASI
Debit oficial al Loteriei Statului
Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 85 – Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"
oferă publicului cele mai
Mari Şanse de Bogăţie
BILETELE
Clasa I-a Loteriei VIII
s'au pus în vânzare
Tragerea la
10 (23) Iunie 1910
Se poate cîştiga în caz Norocos cu un singur Bilet suma de
Lei 900,000 lei
Iar cîştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de
LEI 7.322.000 LEI
Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara
Lozuri Norocoase
de la
Noua şi Principala Colectură Romană
Th. P. Maximovici.—Iaşi
Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vânzare:

1/8	Una optime	Lei	1,50
1/4	Un sfert	Lei	3,00
1/2	Una jumătate	Lei	6,00
1	Loz întreg	Lei	12,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
1,50	3 lei	6 lei	12 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primariei No. 17.—Instalaţiune cu motoare electrice executată de d. Iohann Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI Str. Primăriei 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII.—No. 1030 Vineri 4 Iunie 1910

Al doilea bilanț politic

Luna Iunie e sorocită cu încheeri de bilanțuri politice.

Anul trecut, tot în Iunie, partidul conservator-democrat ținuse în Brăila o mare întrunire, ca încheere a activității primului an de existență. Delegațiuni numeroase luase parte la un mare banchet, care cimenta partidul conservator-democrat în Brăila.

In primul an partidul nostru repurtase multe succese: cîștigase 3 scaune la colegiul al 2 de București; cîștigase izbînda de la primul scrutin la Vaslui și Craiova, și-și numerase forțele la Romanați, col. III și Prahova col. II de Senat.

In primul an partidul își avea organizarea sa și se putea zice, că noi reprezentăm țara.

Guvernul liberal era anul trecut în plină criză. Opt luni de zile au ținut interimatele și aceste lungi interimate erau un indiciu suficient pentru țară, că putreziciunea începuse a intra în rîndurile guvernului.

De astă-dată sîntem chemați la București cu toții și comitetul executiv central și partidul întreg să încheem *cel de al doilea bilanț politic*. Și e tot în luna Iunie. Dacă în aparență întrunirea noastră ar sta în legătură cu întrunirile carpiste și liberale, în fond însă, ea este urmarea unei tactice politice a noastră, de a ne vedea noi partidul cu șeful, și de a se vedea și șeful cu partidul, pentru a ne comunica reciproc impresii și a lua cuvîntul cel bun și de îmbărbătare la luptă în ajunul vacanței de vară.

Fiind ast-fel, e numai o coincidență întrunirea noastră cu cele ale adversarilor; deci ne întrunim, fiind-că credem, că prin exercițiul mai des al concentrării maselor, se dă prilej de întărire și strîngere de rînduri.

Fiind ast-fel, se simte nevoe a ne face un al doilea bilanț, întru cît la activul partidului au venit noi puteri, iar adversarii au scăpat mai multe termene de scadență—fără să le poată face față.

In țară, organizarea partidului a mers sporind, ba așa de mult, că ici pe colea s'au produs dislocări în masă de la adversari—trecînd la noi. Cazul cel mai cunoscut, e la Ploești, unde întreaga organizare politică a d-lui Gogu Negulescu a trecut la noi. Ca la ori ce fenomen de adaptare se observă ici pe colea încă rămășițe din felul vechiu de a fi, fără să surpe unitatea și a directivei și a bazei. Nu e partid mai omogen în alcătuirea sa ca partidul conservator-democrat, întru cît are de șef pe cel mai impus om din tustrele partidele politice.

Cea mai bună dovadă, că organizările noastre din țară sînt complecte, e că întîmplarea a făcut să fie alegere chiar la Muscel și în cel mai greu colegiu, colegiul I. Ei bine, candidatul nostru a întrunit atîtea voturi ca să pună în balotaj pe candidatul guvernului, acolo fiind chiar ministrul de războiu; pe cînd carpiștii din contra au dat bir cu fugiți la 2 alegeri parțiale, Tecuci și Roman, unde n'au contat drept ceva.

Deci un adevăr politic se desprinde: partidul conservator-democrat contează în toată țara; pe cînd partidul carpist nu contează de cît în unele județe.

Supt raportul organizărei dar, noi reprezentăm țara mai complect și mai efectiv de cît partidul carpist, și aceasta în numele ideii conservatoare.

Alt fapt trebue constatat la încheerea celui de al 2-lea bilanț. Majoritatea statului major conservator, care a reprezentat partidul de la moartea lui Lascar Catargi în coace, e grupată în jurul d-lui Take Ionescu, cu care au mers 75 la sută din parlamentarii conservatori, și că dar, nu noi am avut nevoe de a ne reface cadrele, ci carpiștii; așa că și supt raportul coheziunei și al cantității numerice, noi reprezentăm și ideia conservatoare și partidul conservator.

De altmintrelea acestea sînt adevăruri politice așa de evidente că nu noi spunem, ci le-au spus oratorii carpiști la întrunirea de la Eforie. Și cînd adversarul îți recunoaște faptul, dovada este făcută.

Vom declara țării că musafirii partidului conservator—am numit pe junimiști—nu pot pretinde că ei reprezintă ideia conservatoare *ab origine*, întru cît d. Carp este acela, care a afirmat în plin parlament, că istoria partidului conservator începe pentru d-sa, de cînd d-sa a devenit șef.

Vechimea, tradiția, numărul partizanilor conservatori e la noi; și dar noi putem cere succesiunea puterii.

Dar bilanțul de al doilea va mai cuprinde ceva: succesele electorale în cel de al doilea an.

In acest timp am bătut la Iași; am învins la București; am învins la Roman, am învins la Tecuci. Repetata încredere ce țara a dat candidaților noștri e o dovadă că țara simte cine o reprezintă bine. Știe cine are să-i vroiască binele ei mare și larg, și deci și-a dat fără șovăire creditul pentru noi.

Guvernul liberal a eșit sdrobit, iar carpiștii anemiați, istoviți. Țara a dat indicația decisivă, că singuri noi îi avem încrederea și că dar, acum la facerea bilanțului celui de al doilea an, e pentru luarea netăgăduită a succesiunei puterii.

In bilanț se va spune, că partidul a muncit și în parlament prin reprezentanții săi și în țară prin organizările puternice, cari au mers sporind. In parlament a susținut ideia contenciosului; a menținut sus prestigiul bisericii, a apărat cu căldură puterea armată a Romîniei și șeful ca și fruntașii au fost stegari calzi ai dreptății, ai legalității, ai civilizației față de căzăcismul liberalilor.

Iar la încrederea și dragostea îndelung repetată și încercată a Capitalei, țara, prin numeroasele sale delegații, va întări încrederea Capitalei, că partidul în care și-a pus ea încrederea sa toată, e și în țară cel mai bine văzut, cel mai popular, și deci e cel mai îndrituit a lua puterea.

O dată bilanțul făcut, va fi încheiat în duplu exemplar, din care unul va merge direct la Măria Sa Regele—prin șef; iar altul va merge direct la Măria Sa Poporul, prin soldații devotați și strîns uniți în jurul șefului, pentru prosperarea ideii conservatoare-democrate.

Iar la anul, cînd vom încheia bilanțul, vom fi noi de mult guvernul Măriei Sale.

Gh. Ghibănescu

Unde sînt Junimiștii?

Aceasta este întrebarea ironică, cu care te întîmpină fiecare. „Unde sînt junimiștii“ ne întrebăm și noi adesea de un timp. Apăruți de odată pe scena luptelor politice cu o nuanță de energie regretabilă, au dispărut tot atît de subit în întuneric și uitare.

Ca și o cometă, care apare din cînd în cînd împrăștiind groaza, și dispare apoi, în ironia voinicoasă a fricoșilor de mai înainte. Cînd d. Carp și ai săi au apărut cu cunoscutele lor profeții și amenințări, lumea avea aerul să se întrebe cu oare care grijă: ce o să iese? Cînd însă s'a văzut în ce mod și-a „descărcat“ energia partidul d-lui Carp, lumea a zîmbit și l-a înmormîntat în întuneric și tăcere.

Dar zîmbetul acesta n'a arătat numai veselie. In el s'a desemnat mai mult desgustul și oroarea.

Partidul, la suprafața căruia se răsfața liniștea, liniștea de cadavru, a izbucnit deodată vijelios. Furtunile cele mari nu vin adesea după liniștea cea mai desavîrșită? Dar aceste furtuni niciodată nu aduc îmbelșugare. După o scurtă burzuluială ele se risipesc și liniștea revine mai clară, mai frumoasă. Nici vijelia carpistă n'a putut fi altfel. Acum ca și mai înaite, partidul d-lui Carp a căzut în amorțire. Și de aceia ne întrebăm: „unde sînt junimiștii“?

A, dacă i-am lua în parte, i-am găsi de sigur. D. Carp e negreșit la... Tîbănești, d. Marghiloman în.... inspecția nume oaselor sale grajduri, d. Filipescu în... căutarea unor planuri de intrigi și... și ceilalți la gospodăriile lor fie-care. Dar **junimiștii**, *acei matadori ridicoli ai veacului al 20-lea nu sînt, au dispărut pentru a reapare poate mai târziu tot atît de vijelioși, tot atît de de ridicoli.*

Vania.

D. Ferichide și Casația

Neruşinatul care a 'învestit cu a sa semnătură și cu sigiliul Adunărei deputaților legea contra trusturilor arendășești, nu s'a sfiit să pledeze înaintea instanțelor noastre judecătorești, împotriva acestei legi. D. M. Ferichide, omul fără scrupule și fără rușine, a primit să apere pe Frații Fischer, într'un proces pentru călcarea legii trusturilor.

Președintele Camerei, care a votat reformele agrare, nu s'a sfiit să se înfățișeze înaintea Curții de Casație și să încerce a răstălmăcii, prin argații și sofismé grecești, una din legile pe care partidul liberal o consideră drept piatra unghiulară a întregei reforme rurale.

Ba ceva mai mult, d. Ferechide nu s'a sfiit să ia apărarea trustului Fischer, împotriva căruia a fost mai cu seamă îndreptată legea trusturilor, — care poate fi considerată din acest punct de vedere, ca o lege personală.

Inaintea Curții de Casație d. Ferichide și-a primit răsplata ce i se cuvinea. Procurorul general al supremei noastre instanțe a înfierat cum se cuvinea neruşinarea Președintelui Camerei.

Recursul lui Fischer a fost respins stante pedes, *fără deliberare, deși d. Ferechide a vorbit timp de aproape două ore.*

In altă țară și cu alte moravuri, un Ferechide ar fi trebuit să se retragă în viața privată; la noi însă neruşinatul acesta va continua să pîngărească și mai departe fotoliul prezidențial și va continua să se folosească de înalta sa poziție în parlament, pentru ca acoperit de autoritatea prezidențială să se poată duce înaintea instanțelor judecătorești și să răstălmăcească legile după cum îi convine.

Chestii politice

Oglindirea regimului

Se laudă liberalii că prin căratul la București a țării au dat dovadă că ei și numai ei sînt partid mare, omogen, unitar și deci în stare de a guverna. Dl. Emil Costinescu ministru, a avut îndrăzneala să facă această afirmare, mai adăugind și pe aceia că numai liberalii sînt cinstiți și deci merită a guverna.

Gogorițele acestea emfatice se pot respinge de la început. Cred că n'a fost județ, unde ruperile, animozitățile, neînțelegerile să nu fie mari. Din unele județe s'au abținut grupuri întregi, cum a fost d. Stoicescu la Ploești; în alte părți nuanțele au cărat duzini de cetățeni in colori, inodori și insipizi, pentru a se arata centrului că cu ei e numărul.

Județul care a oglindit această stare de anarhie în spirite e *Fălciul*.

La Fălciu se simte nevoe de un șef la liberali; și în lipsă de șef unitar fie care se dă de șef, și-și cultivă partizani.

La liberalii vechi — cu Cișman, — s'a adăugat dr. I. Munteanu, venit mai tîrziu în Huși; generalul Catargi a hrănit și încălzit situația dr. I. Munteanu între 1901—1904. Dr. Munteanu a scos la iveală pe Ir. Gheorghiu și Alecu Rășcanu.

A venit apoi dr. N. Lupu, inventat prefect în o zi, zi de chin și durere, 12 Mart 1907. Dr. Lupu a jucat țîțele: începînd a se da de partea dr. I. Munteanu, și s'a dat apoi cu Cișman; de fapt însă a crezut că șefia i se cuvine d-sale. Și în acest senz a început să lucreze.

Dar gustul de șefie l'a hrănit și Ir. Gheorghiu, numai până acum n'a nimerit procedura. In cele din urmă a găsit una: coaliția cu ruralii liberali; ca să facă liberali cu nași și cumătrie. Cît de ridiculă n'a fost atitudinea celor 3 liberali rurali care au crezut că pot revendica pentru ei centrul politicei liberale, fără a-și da sama că unde-i Irimia e și oiște, nu proțap.

In fine la această anarhie de șefie a mai venit una nouă:

D. D. A. Teodoru, secretar general la ministerul de instrucție, născut și crescut în Huși, cu rude ca de al de Irimia Gheorghiu, a crezut că e momentul să transforme slujba sa în factor prim politic. Și a început a lucra la Fălciu în tovărășia lui Ir. Gheorghiu; a vizitat satele, a inspectat școlile, a luat parte la cercuri culturale; pretutindeni alaiu, tămbălău, reclamă. Dar toate au fost farse.

Iată-i acum pe toți duși la București. Care pe care? Cine să aibă întâetatea? Și s'au ales 3 nuanțe: Dr. Munteanu cu frații Dobreni și Alecu Rîșcanu cu ai lui de o parte, la o masă în fund, ei sunt mai departe de centru, căci trăesc la Huși fără autorizarea și știrea centrului.

La altă masă cărdășia Irimia Gheorghiu—N. Cișman—D. A. Teodoru, căci nimic comun nu-i leagă. Cișman rîde de pretențiile băeților; tinerii se uită cu neîncredere la vulpoiul cel bătrîn. Dar ceata lipsește; cei tineri credeau că ruralii sînt cu ei, știind bine că urbanii sînt cu cealaltă nuanță.

In fine dr. N. Lupu la altă masă cu ceata lui administrativă, cea mai efemeră și mai puțin stabilă masă electorală.

Apoi dacă cu asemenea stări sufletești se laudă guvernul liberal că e omogen, că are partid unitar, că cere și pretinde puterea se înșală amar. In sinul partidului liberal e atîta dihonie, atîta deosebire de suflet, de credință, de tendințe, că numai interesul puterei ține guvernul la putere, iar nu soliditatea și unitatea partidului.

In opoziție se va vedea cum se va reface partidul liberal și care nuanță va învinge și cum va învinge. Cu șefia impusă de oculta d-lui Ionel Brătianu partidul liberal nu e la largul lui, ci e la un stăpîn și mercenar, și nepriceput și aristocrat.

Deci nu vă lăudați, d-lor liberali, cu omogenitatea și unitatea voastră la bază. Cum e la Huși e pretutindeni aiurea.

***

OAMENI ȘI LUCRURI

VÎNDUT!...

Către seară, eri, am perdut cîteva minute pentru a regăsi oarecari numere mai vechi de ziar la depozitul Brumer. Și am asistat astfel la un fenomen de necrezut. Rînd pe rînd sosia cîte un client să caute o anumită gazetă săptămînală din Iași—și tuturor li se răspundea:

— S'a vîndut, n'avem.

Și amatorii plecau deziluzionați, întocmai ca vizitatorii cari nu mai găsesc bilete la cassa teatrului la un spectacol foarte atrăgător.

Iată un militar însoțit de o doamnă tînără,—poate chiar o domnișoară, iată un domn singur, iată o doamnă în vîrstă. Și tuturor li se răspunde cu regret:

— S'a vîndut!

E o gazetă săptămînală, singura, care a înregistrat zvonul în privința unor triste ori. dacă vreți scandaloase întîmplări socialo-școlare; e gazeta pe care acum toată acea lume vrea s'o citească vrea cu ori ce preț, judecînd după aerul contrariat cu care pleacă toți acei amatori ce se perindează des, după părerea de rău cu care, vădit, primesc neplăcuta știre:

— S'a vîndut.

Și în imaginație vedem spăimîntătorul tablou, pe care l'ar oferi în acel moment vasta piață, plină de lume, dacă numerașii și îndrăzneții vînzători de gazete și de senzații ar apărea cu teancuri mari de gazete strigînd:

„Cetiți scandalul din strada Scăricică! Ori altele la feliu.

Cu ce lăcomie s'ar smulge miile de foi din mînile lor; ce formidabilă urcare de tiragiu pentru ziarul ori ziarele în chestiune, ce încîntare pentru sutele, miile de cumpărători!

Și atunci, privind piața populată, mesele de berării ocupate de... cetitori, mi am amintit că primisem cu poșta de dimineață o anonimă datată „Berăria Azuga 1 Iunie 1910“.

După ce aduce laude exagerate rubricei de față, cetitorul îmi face... morală:

„Dar de ce atîta părtinire și frică? Un adevărat cronicar *sincer* și *cavaler* nu-și vinde conștiința. De ce filosofezi pe „Canarusso“ și nu vorbești nimic de educația necesară și mîrșavul exemplu de la..?“

Anonimul nu se va supara că am înlocuit numele cu cîteva puncte, cu riscul de a nu fi nici sincer, nici cavaler și a purta pe conștiință că n'am comentat ori că n'am comentat *încă* întîmplările de care vorbește, dar despre care circulă tot feliul de zvonuri necontrolate și mai cu seamă necontrolabile,— penibile în tot cazul și anevoie de atins..

Psihologicește mă întreb: ce 'nseamnă furioasa dorință de a vedea publicate anumite lucruri pe care tu—cumpărător—le știi dinainte? Ce însamnă contrarietatea și enervarea pe față a acelor doamne, domnișoare și domni, civili și militari, cînd *nu* găseau ziarul dorit, cînd știau dinainte ce anume fapte erau publicate? Ce însamnă—în altă ordine de idei—nemulțumirea, sinceră ori prefăcută, a cetitorului anonim care la masa de la Azuga, ne găsind comentariul așteptat, exprimă aproape aceeași reflecție față de publicist pe care o exprima depozitarul despre ziar:

— Vîndut!

Căci de sigur nu e vorba de dorința de a se informa, de a afla adevărul, ci de *altă ceva*.

Publicul, compus din variate elemente își face o ciudată idee despre ziaristică și publicitate. Intr'aceasta își împart vinovăția, în măsură egală, atît cetitorii cît și ziariștii. Dar ar fi prea mult să filosofăm asupra tuturor acestora într'o singură zi. E material de un volum.

Rodion

Ideile unui moralist

Sunt idei, care pe unii îi turbură într'atît, încît devin adevărați dușmani ai acelora ce le susțin. Sunt ideile nouă, ideile mari și frumoase, care sfărîmînd tradițiile dăunătoare, fac pe cei cari sunt în imposibilitate de a le înțelege să se simtă stingheriți prin lățirea lor.

Cele ce vor urma nu sunt date la lumină de cît pentru cei „cu al șeselea simț: *sufletul*“ să împrumutăm o expresie a D-rei de Lespinasse.

Căci este oare o mulțumire mai deplină de cît comunicarea tacită a sufletelor?... Și poate fi plăcere mai mare de cît descoperirea unui suflet?... Și unde ne putem simți mai bine de cît lîngă un suflet mare, ce prin strălucirea lui ne conduce ca un far și ne face să ne placă viața mai mult?...

Un astfel de suflet găsim în persoana lui *Auguste Forel*, medic, fost profesor de psihiatrie la universitatea din Zürich cunoscut în toată lumea ca moralist, bun orator și ca om de bine. A ținut nenumărate conferințe în fericita lui țară cît și în alte părți ca în Africa și Asia.

Fiind mulți ani medic la un spital de nebuni, și în rîvna cu care lucră—preocupat prea mult de cei nenorociți—simți că se pierde ne mai putîndu-și lua gîndu-l de la ei. Căută atunci a-și îndrepta preocupările în altă parte. Demisionă și începu un studiu asupra furnicilor.

La una din vilele sale de pe lîngă Laussane construi un palat de cristal în miniatură— unde își aduse tot soiul de furnici de prin toate părțile lumii. Studiul lui Forel e foarte interesant și e citat în toate lucrările cele mai de seamă.

Doctorul Forel e antialcoolist lucrînd din răsputeri pentru a stîrpi otrava, care degenerează omenirea. El luptă și contra prostituției, altă plagă ce mineazǎ și degradează făptura umană.

E femenist înfocat, îndrumînd și încurajînd, pe femeile care luptă pentru regenerarea societăței prin cultura sănătoasă și binefăcătoare.

Auguste Forel a scris: *L'âme et le système nerveux*. In această lucrare el susține că sufletul și creerul e unul și acelaș. Această teză o sprijină pe faptul că nu s'a putut proba pănă azi existența sufletelor fără creer și a creerelor *cerveaux vivants*, cum se exprimă el, fără suflete. El arată că sentimentele morale voința sunt reflectul intern al vieței creerului și că higiena socială e cu totul dependinte, supusă higieniei sistemului nervos. Scriind această carte el a voit să stabileas ă regulele higeniei nervoase deființînd cauzele comune epilepsiei și a sleirei puterilor fizice sub toate formele.

O altă lucrare de mare valoare este *La Question sexuelle exposée aux adultes cultivés*.

S'au găsit critici cari au acuzat pe Forel că a comis o crimă de *lèse éducation* tratînd, chestia sexuală pe față fără încunjur, și fără sub înțelesuri; ci cu toată seriositatea ce conmportă acest fel de chestiuni. Dar în urma criticelor, rău voitoare, 3000 de lectori mulțumiră lui Forel prin publicitate, aratindu i recunoștința lor că a rupt cu convențiile și cu tradiția.

Aceste două lucrări sunt mai vominoase. In ceea ce privește broșurile și conferințele acestea sunt nenumărate.

Pentru a da idee despre geniul bun și neîntrecut al acestui om ce lucrează spre fericirea tutulor fără preget vom arata în trăsături mari vederile lui în mai multe ramuri ale activității omenești, sperînd cu aceasta că vom infiltra ideea doritorilor de bine și de fericire că lumea nu stă pe loc, că răul nu va dăinui veșnic și oameni buni și

suflete mari se întîlnesc în lume mai des de cît cred unii.

Am spus că Forel e femenist, dar nu se lasă a fi orbit nici odată de ideile extreme. Totdeauna caută a fi drept, totdeauna ia în seamă numai sufletul în afară de preocuparea de sex sau alte consideraţiuni. Iată ce zice în privinţa *mentalităţii celor două sexe.*

Nici un sex de ponegrit. Sexele sunt equivalente şi-şi aparţin unul altuia ca două jumătăţi ale unui tot. Barbatul are imagjnaţia creatoare, facultatea de a combina şi a descoperi cît şi spiritul critic. Femeea are facultate de recepţie şi de comprehensiune cît şi de uşurinţa de a reproduce. Judecata ei este intuitivă sau *sub conştientă.*

Cît priveşte *sentimentul*, barbatul îl are mai scurt şi mai brutal; al femeei e mai delicat, mai plin de nuanţe estetice şi morale. Ei se pot complecta însă brutalitatea barbatului e contrabalanţată prin tactul femeei. De aici ese armonia cea mai frumoasă şi mai înaltă într'o comunitate sexuală fericită.

In privinţa *voinţei* femeea e mai superioară: barbatul nu are perspicacitatea, tenacitatea, elasticitatea pe care le posedă femeea şi care constituesc adevărata forţă a voinţei. Intr'o căsnicie bărbatul dă ideile, dar femeea alege pe cele bune de cele rele.

Negreşit că Forel presupune un barbat şi o femee formaţi prin cultura adevărată nu cea convenţională, un barbat şi o femee legaţi prin sentiment şi în chip conştient, nici de cum nu e vorba aici de oamenii ce-şi tîrăsc viaţa întocmai ca doi boi în jug.

In general, conchide Forel, femeea e mai şireată, mai pudică; barbatul e mai brutal, mai cinic.

Limbuţia şi intriga nu-s apanajul special al femeei. Aceste 2 vicii se găsesc de o potrivă la unii ca şi la alţii. Cauzele se găsesc în defectele educaţiei cît şi în chipul greşit cum ştiu oamenii să iee viaţa.

Proorocia lui Forel este că facultăţile femeei încătuşate pînă acum în robie, îşi vor lua zborul îndată ce vor fi libere de a se dezvolta egal, în aceleaşi condiţii ca şi ale barbatului.

Cercetînd *originea căsătoriei*, iată ce găseşte Forel. Animalele cele mai apropiate de noi, momiţele anthropomorphe, au constituit căsătoria monogamă. De aici el deduce că şi la oamenii primitivi, să se fi petrecut tot astfel. Legenda că omul ar fi trăit în promiscuitate e respinsă de către *Westermark.* Datoria barbatului de a-şi nutri familia a fost totdeauna şi s'a întins dincolo de apetitul sexual, căci murind barbatul, fratele lui a fost silit să ia pe văduvă pentru ca familia să nu rămîie fără sprijin.

In epoca primitivă omul trăia în familie, apoi în horde, de unde se trage şi începutul vieţei intelectuale şi a vieţei sociale din trebuinţa de a se hrăni mai uşor. Prin urmare tot familia a fost şi simburele societăţii. Ceea ce e sigur este că promiscuitatea n'a existat şi nici nu există la nici un popor sălbatec. Aceasta se găseşte—adaugă Forel—la popoarele civilizate, care au instituit prostituţia. Obiceiurile primitive sunt în general caste; civilizaţia însă le a corupt.

Ceea ce a ajutat această corupere a fost celibatul care la greci se pedepsea aspru, iar la Romani se supunea la impozite grele. Civilizaţia a stricat căsătoria prin trebuinţa de bani, prin salarii mici. Pe burghezi femeea îi costă mult.

Astăzi condiţiile în care caută să se facă o căsătorie au evoluat. Cultura intelectuale a exaltat nevoia unui ideal ceea ce a contribuit, ca acest ideal să se găsească cît mai rar. Cultura superioară a dus către o monogamie relativă, mărind gradat drepturile femeei şi tinzînd ca femeea să nu mai fie o simplă proprietate a bărbatului. Forel citează pe *Westermark* care zice: „Istoria căsătoriei umane e istoria unei uniri în care femeile au triumfat puţin cîte puţin, asupra pasiunilor, prejudecăţilor şi egoizmului bărbaţilor". Aşa că termenul de *reemancipare* a femeei ar fi în fond, istoriceşte, mai adevărat de cît simplu, termen de *emancipare*, căci înaintea instituţiei căsătoriei, femeea era liberă. Cuvîntul *emancipare* a fost inventat de barbaţi care fusese tari şi avusese pe femei ca roabe.

Astăzi se merge către egalitatea complectă a drepturilor celor două sexe în căsătorie şi prin urmare şi în societate. Dar pentru a ajunge la libertatea complectă e nevoe de transformarea radicală a căsătoriei tradiţionale ce dăinueşte şi azi.

Vom vedea de unde voeşte să înceapă Auguste Forel această transformare.

Maria C. Buţureanu

STRUNA ZILEI

CONGRESUL LOR

Printre delegaţii iaşani la congresul liberal a fost şi d-rul Löbell, sub-directorul institului antirabic.

Simpaticului sub-director
Să dovedească i a fost dat
Că liberalii 'n Capitală
Ţinut-au un congres... turbat.

Examenul de Capacitate pentru limba franceză

(Urmare)

S'au suprimat apoi, Domnule Ministru *examenele orale*, din programele oficiale relative la limba franceză, astfel cum prevede art. 29 din regulament şi s'a ţinut numai un examen oral de pedagogie, în condiţiuni cu totul în afară de lege şi aci suntem nevoite a insista asupra unei scăpări de vederi la alcătuirea comisiunei.

Intr'adevăr examenul nostru trebuia să se ţină în conformitate cu dispoziţiile precise din regul. pentru numirea profesoarelor la şc sec, de fete gr. I şi II, iar nu cu acele prevăzute în legea asupra învăţămîntului secundar şi superior şi deci în conformitate cu art. 9 din acel regulament; comisiunea trebuia să se compună din 5 membri, profesori ai universităţilor din Bucureşti şi Iaşi, sau din profesori de liceu, din care unul din ei, *trebuia neaparat* să fie profesor de filosofie, care să reprezinte pedagogia la exam. oral de pedagogie, astfel cum glăsueşte art. 33 al. 2 şi 3 din acelaş regulament. Că astfel trebuia alcătuită comisiunea, o dovedeşte faptul că examenul de partea literară, s'a trecut în faţa unei comisiuni compusă din 5 membri, preşedinte fiind d. D. Onciul.

Cît priveşte de singurul examen oral al acestui concurs, examenul oral de pedagogie, aceasta s'a petrecut în aşa împrejurări în cît se poate zice, că nu a fost un examen în adevăratul înţeles al cuvîntului. De altfel, cu ocazia acestui examen, lumea din sală s'a convins, că examenul astfel cum a fost organizat, n'a dat adevărata selecţiune de candidate meritorii, cum ar fi trebuit să fie, căci (9) nouă dintre candidate, însuşi după mărturisirile comisiunei în public, au fost afară din subiect; iar (7) şapte au avut cîte 2 şi 3 greşeli de ortografie în plan. Or aceasta e aproape imposibil de strecurat, atunci cînd cunoşti limba, într'un plan scurt, preparat în 20 min. compus din 5 sau 6 fraze tipice. Cu toate acestea şi la acest al II-lea examen, aceste candidate au fost admise, căci la proba orală au căzut numai patru candidate, dintre care una, neştiind chestiunea, s'a retras de bună voe.

Dintre curiosităţile şi părţile inexplicabile ale acestui examen cităm următoarele:

1). Una dintre candidatele reuşite şi la proba orală e d-na I. Această doamnă n'a putut să spună, cu toate îndrumările date de toţi membrii, nimic asupra unei chestiuni generale de didactică franceză: „La méthode directe dans l'enseignement des mots abstraits". Mai mult încă singură mărturiseşte că nu ştie chestiunea şi că a făcut un alt plan. Cităm textual şi cuvintele d-lui Preşedinte, care revoltat la sfîrşit de tăcerea candidatei, îi spune: „Ce n'est pas un plan, Madame!", apoi indicînd mai multe fraze din plan — repetă de trei ori: „C'est du français, ceci?" şi apoi: „Et vous voulez être professeur de français!"

2). O altă candidată reuşită e d-ra Hep. care neputînd scoate la capăt chestiunea dată întrebuinţează un argument valabil de sigur în alte împrejurări, în tot cazul nu la un examen de capacitate: „C'est la seule source de mon existence, que cet examen".

3). In schimb, comisiunea a fost foarte riguroasă cu d-ra L., eminentă studentă a Facult. din Iaşi, pentru care examenul oral n'a fost un coloquium, după cum se cerea prin instrucţiunile date comisiunei. Chiar dacă d-şoara n'a fost în subiect, dar fiind-că (9) nouă candidate admise la acest examen n'au fost în subiect (rugăm cu insistenţă cercetarea planurilor) şi fiind că d-şoara n'a fost de loc îndrumată ca şi candidatele de mai sus şi examinarea ţinînd numai 6—7 minute, d-şoara se poate considera ca una dintre candidatele vădit nedreptăţite.

4). Tot la acest examen de pedagogie cade şi d-ra A. I. una dintre cele mai distinse licenţiate în Filosofie de la Universit. din Iaşi, pentru că a dezvoltat chestiunea: „L'éducation par l'instructtion" din punct de vedere general, iar nu din punctul de vedere special al lui Herbart, aşa cum avusese intenţia *inexprimată*, d nii Profesori. A se cerceta acest caz în comparaţie cu d na I., care n'a răspuns nici la chestiunea: Ce este metoda directă? Ce este intuiţia?

5) E poate bine de semnalat şi cazul d-rei V. care nescriind nimic în timpul celor 20 min., acordate pentru prepararea planului — fiindcă n'a ştiut ce însamnă, chiar după mărturisirea d-rei, ce e cuvîntul psitacism în chestiunea: „La méthode mécanique et le psittacisme dans l'éducation" după ce i se dă lămuririle de către comisiune asupra cuvîntului psitacism, i se acordă un alt interval de 20 min. după care e examinată în nici 6 min. D-ra V. figurează printre reuşite.

*

Tot o scapare de vedere, e de sigur şi faptul că s'a admis printre candidate, d-şoare cu titluri inferioare sau rău echivalate, şi cari nici într'un caz, n'ar fi putut fi admise la un asemenea examen, dacă s'ar fi ţinut seamă de dizpoziţiile art. 4 al. 2, 3 şi 4 din regulamentul ce ne preocupă. Pe lîngă că e ilegal e şi nedrept, a se pune alături candidate ce au muncit în mod inegal şi ca atare nici nu posed în mod egal cultură generală.

Ceva mai mult, deşi art: 4 din citatul regulament prevede *categoric* epoca pînă la care se pot depune actele necesare, totuşi comisiunea a primit la examen, candidate cari n'au avut acele acte (şi ceia ce e mai grav, diplome de licenţă) şi cari au fost învitate să prezinte actele chiar în cursul ţinerei examenului, printr'un avis special al d-lui Preşedinte.

Tot o abatere de la regulament este şi faptul că s'a permis intrarea în sală a candidatelor cu cărţi, hîrtie, serviete, fapt despre care d. Preşedinte a avut cunoştinţă, dovadă propriile d-sale cuvinte: „Jos cărţile". Or art. 13 din regul. pentru numirea profesoarelor la şc. sec. de fete sună: „Candidatele nu vor avea cu ele nici cărţi, nici caete, nici note de nici un fel etc."

Cam acestea sunt observaţiile, pe cari respectuos le supunem la cunoştinţa Dv. (pe lîngă acele, ce am avut onoarea a vi le prezenta în memoriul iscălit de 30 candidate) şi încredinţate că ele nu cuprind de cît purul adevăr, vă rugăm cu insistenţă a dispune mai întăi verificarea lor, în urmă să hotărîţi casarea examenului, care s'a ţiuut cu calcarea unor dispoziţii exprese din regulamentul respectiv.

Convingerea în dreptatea cauzei noastre, merge pînă acolo încît primim ori ce control riguros al lucrărilor noastre scrise, fie chiar prin publicitate.

Printre candidatele vădit neîndreptăţite mai enumăr: d-na Zoe Aposto lescu, foastă profesoară de limba franceză, pe punctul de a obţine doctoratul în litere la Paris, d-na Eug. Popescu născută Victor Castano, profesoară de limba franceză, timp de 9 ani la Reuniunea din Iaşi, d-ra Patărlăgeanu, d-na Maximoviei, d-ra Blanche Magdov, franceză de origine, eminentă studentă a Univers. din Bucureşti, dra Ol. Dimitriu.

In aşteptarea hotărîrei D-voastră, vă rugăm respectuos, Domnule Ministru, să bine-voiţi a primi încă odată asigurarea neştirbitei noastre supuneri şi expresiunea încrederei noastre în spiritul de dreptate al Domniei-Voastre.

Eugenia P. Harnagea

Litere-Ştiinţe-Arte

Literatura şcolară.—Urmînd reflecţiile începute eri în acest loc, vom observa că nu are absolut nici o importanţă faptul opririi prin circulară ministerială a colaborării la ziare şi reviste din partea elevilor.

In primul loc e o chestiune de formă. Nimeni nu va putea interzice cuiva—în specie, unui elev—să publice sub adăpostul anonimatului ori al unui pseudonim primele sale încercări literare. Iar dacă, prin vre'o fericită întîmplare, s'ar ivi un talent remarcabil sau extraordinar în rîndurile şcolărimei, am vrea să vedem pe acel monstruos ministru ori director, care să „pedepsească" un asemenea talent precoce, eliminîndu l din şcoală, ori aplicîndu-i... notă rea la purtare.

Iată de ce, în fond, nu are nici o însemnătate zisa circulară şi de sigur, nu va întîrzia nici cu o clipă nici cu un pas, mersul normal al publicisticei şi al literaturii romîneşti.

La capitalul poetic al elevilor se poate renunţa fără multă hezitare. Ceea ce ar fi de dorit e ca ei, elevii înşişi, să nu devină prea de timpuriu „eroi" de literatură ori de gazetărie prin anumite isprăvi cum se înregistrează din neferi cire, prea multe de cînd se inspiră din anumite cercuri şi exemple...

*

Pînă acum cea mai interesantă perfecţiune cinematografică era fotografiarea microbilor, despre care am avut şi noi probe la cinematograful Pathé. Acum o revistă anunţă că s'a rezolvat problema cinematografiării celor mai repezi mişcări. Graţie acestei descoperiri se fotografiază, de exemplu, mişcările extrem de repezi ale aripelor insectelor în zbor, care au o durată numai de o sutime dintr'o secundă.

*

Zilele aceste se împlinesc zece ani de la moartea nenorocitului poet Oscar Wilde. Puţinii prieteni ai scriitorului vor organiza o ceremonie de comemorare.

*

La 29 Iunie stil nou se va inaugura la Berlin monumentul defunctului Wirchov.

*

In Parlamentul austriac se va discuta în curînd o lege asupra asigurării sociale obligatorii. Guvernul fixase la 2400 coroane limita inferioară a venitului anual de la care începînd interesaţii să aibă drept la asistenţa medicală. Comisiunea parlamentară însărcinată cu facerea raportului asupra proiectului în chestiune îşi propune de a rîdica această limită la 3,600 coroane, fapt contra căruia medicii protestează. Mişcarea de protestare a luat mare proporţii. Medicii ameninţă cu greva generală.

.. O adevărată fericire pentru bolnavii austriaci!

*

O editură din Amsterdam a vîndut zilele aceste foarte interesante autografe şi manuscrise. Intre altele scrisori semnate de Ludovic XVIII, Napoleon I-iu, Goethe—despre nişte experienţe chimice ale sale, Schiller şi alţii.

In scrisoarea lui Ludovic al 18 lea aceste vorbeşte despre încercările memorabile din noaptea de 20 Iunie 1791 de a face să evadeze Ludovic XVI şi Maria Antoaneta.

INFORMATII

❑ Un ziar din capitală anunţă din izvor autorizat că M. S. Regina a avut zilele trecute, un uşor atac de apendicită însoţit de puţină febră şi fenomene generale uşoare.

Starea M. S. este astă-zi mult mai bine şi să speră ca în cîteva zile să fie complect restabilită.

❑ Ministerul cultelor face cunoscut revizorilor să pue în vedere delegaţilor însărcinaţi cu examinarea absolvenţilor de clasa V-a rurală, că nu le este îngăduit să găzduiască sau să ospeteze pe la învăţători. Aceesta pentru a nu da naştere la bănueli.

❑ Toţi tineriii cari au fost recrutaţi pentru diferite arme şi cari voesc a trece în trupa cu schimbul a cavaleriei vor trebui să prezinte depozitului de recrutare recipisa de 500 lei plătiţi la administraţia financiară în comptul ministerului de război.

● După reîntoarcerea în localitate, I. P. S. S. Mitropolitul Pimen se va ocupa cu reorganizarea mînăstirei Cetăţuia, unde se ştie, că se va înfiinţa şcoala de pictură bisericească, care după toate probabilităţile, va începe să funcţioneze de la toamnă.

Superior al M-rei va fi numit Archimandritul Teotist Stupcanu, de la M-rea Vorona. Se vor numi apoi doui preoţi şi un diacon.

❑ I. P. S. S. Mitropolitul Pimen al Moldovei şi Sucevei, se află în inspectarea mînăstirilor.

I. P. S. Sa a inspectat M-rea Neamţu, M-rea Varatec, M-rea Secu şi va continua inspecţiile astă-zi şi mîine.

Sîmbătă dimineaţă, I. P. S. S. Mitropolitul se va reîntoarce în localitate.

❑ Legea repaosului duminical a intrat în vigoare cu începere de astă-zi Joui.

❑ După cum anunţat, Vasile Pelin, presupuţnul autor al furtului de 24 mii lei, comis la d. Bogonos, a fost înaintat parchetului.

Afacerea a fost repartizată la cabinetul II de instrucţie.

❑ D. colonel Cristodulo Georgescu, comandantul batalionului 4 vînători, va inspecta Sîmbătă compania IV-a a activilor şi rezerviştilor, perioada I şi II-a.

❑ Consistoriul spiritual al Mitropoliei va judeca în ziua de 18 Iunie, procesul preotului I. Murarasu, din Dracseni, jud. Botoşani,

❑ Ministerul instrucţiunii a cerut preşedinţilor comisiunilor examinatoare a elevilor de curs secondar pregătiţi în particular, să examineze pe elevi după programa analitică a materiilor făcute după programa de studii în licee.

❑ Se afirmă că numirea unui inspector de poliţie în localitate se va face în cursul săptămînei viitoare.

Se vorbeşte din nou depre numirea în acest post, a d-lui D. G. Bogdan, actualul poliţaiu de Vaslui, iar în cazul cînd acesta va refuza, va fi numit d. Puiu Alexandrescu.

❑ Am publicat alaltă-eri locurile vacante din învăţămîntul primar rural, din jud., nostru.

Cererile pentru aceste locuri, precum şi pentru transferări, vor trebui să fie trimese ministerului cel mai tîrziu pînă la 10 Iunie:

SPECTACOLE

— Cinematograful Gaumont, din grădina Cuza-Vodă, atrage în fie-care seară din ce în ce mai multă lume, avînd bucăţi din cele mai interesante.

In astă-seară Joui, programul cuprinde între altele: oraşul Borneo, după natură, cu străzile şi împrejurimile sale minunate; apoi emoţionanta dramă „Recrutul din anul 1809", interpretată de cei mai distinşi artişti din Paris; hazlia comedie „Un al doilea Wilhelm Tell", frumoasa fantezie în culori „Legenda Stelei", şi alte numeroase piese sportive, umoristice, instructive etc. etc.

In antract va debuta celebrul duet italian „Les Amelias", care a avut onoarea a debuta în prezenţa capetelor încoronate din Europa. Duetul va executa: Wilhelm Tell, duet de mandoline, Aria din Opera Gioconda, executată de soprana primadonă d-na Amalias, Aria din Pagliacci, exscutată de aceiaşi primadonă şi Duetul Napolitan, executat de soţii Amelias.

Miine-seară Vineri program nou.

DIVERSE

— Administratorii de plăşi au înaintat prfecturii judeţului rapoartele de inpecţiile făcute comunelor, în cursul lunei Mai.

— Casa şcoalelor a hotărît cu toate şcoalele urbane şi rurale să fie înzestrate cu icoane, în toate clasele şi în cancelerie.

— S'a stins epidemia de febră tifoidă ce bîntuia în comuna Ţiganaşi.

— Duminecă, 6 Iunie, va avea loc în sala Teatrului Regal (foasta sala Pastia), o frumoasă serată dansantă, organizată de către Societatea „Unirea" a lucrătorilor tipografi.

— Ministerul de interne a cerut prefecturii judeţului un tablou de media încasărilor efectuate în cursul ultimilor trei ani.

Cereţi pretutindeni şi întrebuinţaţi ca

APA DE MASA HIGIENICA

— NUMAI —

APELE Mineralizate „SINTEZA"

Aprobate de Direcţia Generală a Serviciului Sanitar

PREPARATE DE

Doctorul RATIANU

Doctor în Chimie de la Universitatea din Geneva Fost Director al Laboratorului de Chimie al Comunei Iaşi

Apele mineralizate „SINTEZA" sunt preparate în mod ştiinţific cu apă sterilizată şi cu componentele chimice, riguros dosate, care se găsesc în apele minerale naturale. — Compositia lor fiind constantă rivalizează în calitate cu apele de Vichy, Vittel, Giesshübler etc., şi constitue ast-fel

SALVAREA

D-voastră contra boalelor infecţioase epidemice fiind în acelaş timp indispensabile ca apă de masă persoanelor ce suferă de guttă, artritism, nisip la rinichi sau beşică, acreală exagerată a stomacului, diabet etc.

— SEDIUL FABRICEI STRADA ALEXANDRI No. 14 —

— La cerere se expediază la domicilin cu 20 bani flaconul de un litru. —

— Preţul se înţelege fără sticle, care se socotesc cu 30 bani bucata şi se primesc înapoi. —

Depozit la Marele Magazin de Coloniale şi delicatese ERMACOV Piaţa Unirei

Se expediază contra ramburs în toată ţara

GRĂDINA BRAGADIRU

Cinematograful Pathé Frères

Cel mai perfecţionat Cinematograf din lume

JOI 3 IUNIE 1910

REPREZENTAŢIE EXTRAORDINARA

PROGRAM absolut NOU

care cuprinde, între altele, emoţionanta dramă

Eugenie Grandet,

piesă tetrală după celebrul roman a lui **BALZAC;** *rolele interpretate de cei mai mari dramaturci.*

Nodul în batistă, *scene foarte comice pariziene;* **Cum mănîncă şi unde dorm saracii Parisului.**

Nu va lipsa simpaticul Max Linder

Pentru ultima oară: **Inmormîntarea Regelui Eduard.**

Ultime INFORMAŢII

❑ **D. Ferichide şi legea trusturilor.**— *Eri secţia I-a a Curţii de Casaţie s'a rostit în afacerea de călcare a legei trusturilor arăndăşeşti de către Froim Fischer.*

Se ştie, că în acest proces a pledat d. M. Ferichide, cinstitul preşedinte al Camerei liberale.

Avocatul lui Fischer a pledat timp de aproape două ore şi a încercat să răstălmăcească legea trusturilor. D. Ferichide nu s'a sfiit să se amareze, în faţa supremei instanţe, de rolul de legiuitor pe care l'a avut în confecţionarea legei.

I-a răspuns d. Scarlat Popescu. Noul procuror general pe lîngă Curtea de Casaţie a fost cît se poate de drastic cu preşedintele adunării deputaţilor. D-sa şi-a exprimat mirarea, că d. Ferichide caută să sofisticheze adevărul şi să supună legea trusturilor la nişte interpretări, cari nu puteau fi în intenţia legiuitorului.

Filipica d lui Scarlat Popescu şi-a produs efectul aşteptat. Curtea, în unanimitate, a respins recursul lui Fischer, **fără a mai intra în deliberare.**

Înţelege ori-cine postura mizericordioasă în care se găsea d. Ferichide.

*

Odată recursul respins, parchetul de Dorohoi va trebui să deschidă acţiunea publică împotriva lui Froim Fischer şi se ştie că, în conformitate cu legea trusturilor, minimul pedepsei este de 15 zile închisoare.

Să vedem dacă d. Ferichide va pleda şi în penal.

❑ *Conferinţele pastorale ale preoţilor din oraşul şi judeţul nostru, vor avea loc anul acesta la 17 şi 18 August.*

❑ *Diaconul Gh. Popa, de la Mănăstirea Neamţu, a fost numit diacon la Mitropolie în locul vacant.*

❑ *Se vorbeşte că, la toamnă, cu ocazia curselor de cai ce vor avea loc în Octombrie, odată cu serbările jubiliare ale Universităţei, se vor organiza şi curse de automobile.*

❑ *D. prof. dr. Dragomir Hurmuzescu, a intervenit pentru a se înfiinţa un post de telegrafie fără fir în turnul rezervor de la Casa apelor a Universităţei.*

Acest turn, care are o înălţime de 27 metri, rămînînd liber prin recordarea instalaţiunei vechi de apă, cu conducta de alimentare a oraşului, va fi cedat laboratorului de fizică şi va fi utilizat şi pentru determinarea potenţialului atmosferic, precum şi pentru un post meteorologic cu aparate înregistrătoare.

Un post similar de telegrafie fără fir se va înfiinţa la Focşani, aşa că la toamnă cu prilejul serbărilor jubilare M. S. Regele va putea avea convorbiri prin telegrafia fără fir, din localul Universităţii cu postul regimentului de geniu din Focşani.

❑ **Ministerul instrucţiunii a comunicat revizorului şcolar că, pe viitor suplinitorii inspectorilor şcolari şi ai revizorilor să fie plătiţi cu 60 la sută din salarul titularului, iar ai acelor ce ocupă funcţiuni administrative, cu 50 la sută.**

❑ **După toate probabilităţile, sanatorul pentru tuberculoşi ce se construeşte la Bîrnova, va fi inaugurat la 15 August.**

Sanatoriul va avea 100 de paturi şi vor fi primiţi tuberculoşii în ultimul grad.

❑ Din eroare de zaţ s'au omis eri dintre absolvenţii şcoalei superioare de comerţ, pe Mogâldea Ioan, Păun Neculai şi Popescu Dumitru.

❑ Mîine dimineaţă se va întruni în comunele Miroslava şi Mogoşeşti, comisiunea prevăzută de legea poliţiei sanitare, pentru a constata febra aftoasă ce s'a ivit printre bovinele acelei comuni.

❑ Duminecă 6 Iunie va avea loc în sala Pastia, o întrunire de protestare a membrilor „Ligei Culturale" secţia Iaşi pentru a protesta, în contra sălbătăciilor maghiarilor la alegerea care a avut loc.

❑ **Cei trei sub-comisari din localitate, care s'au prezentat la examenul de capacitate, n'au reuşit.**

❑ **D. locot-colonel Vrabie a fost numit comandant al pieţei, pe ziua de 1 Iunie.**

❑ Subcomisarii din localitate care au căzut la examenul de capacitate ce s'a ţinut alaltăeri, au cerut ministerului de interne casarea examenului, de oare ce nu s'a ţinut conform cu regulamentul suprimîndu-se mai întăi candidaţii la proba orală în loc de cea scrisă.

❑ Servilism şi lichelism:

Protorul judeţului, preotul Ţin-coca, a chemat azi la telefon pe preoţii din comunele, unde Duminică d. ministru Haret va veni să viziteze şcolile dîndu-le ordin ca să i iasă întru întîmpinare şi să oficieze Te-deum.

Servilism şi licheism.

❑ **Comitetul pentru rîdicarea statuei lui M. Kogălniceanu, se va întruni astăzi la orele 6 p. m, în cancelaria senatului universitar.**

◔ **Congresul membrilor corpului didactic al învăţămîntului primar rural, se va începe la 15 Iulie c., la Constanţa.**

❑ **Azi dimineaţă, delegaţia judeţeană a ţinut a doua şedinţă, aprobînd mai multe credite cerute de comuni.**

❑ **D. C. Ionescu, profesor din Buzeu a fost numit membru în comisiunea examinatoare a elevilor preparaţi în particular pentru cursul inferior, pentru matematică.**

❑ **Ministerul de interne a comunicat prefecturii judeţului că a autorizat ca serbările organizate la Ungheni de către societatea de gimnastică din localitate, să aibă loc în lazaretul de acolo.**

❑ **Universitare.**—D. prof. D. Alexandrescu va începe examenul de Drept Civil, în ziua de 18 Iunie.

— D. V. Iamandi va începe examenul de Drept Comercial, în ziua de 9 Iunie.

— D. Aurel Zeuleanu va începe examenul de Internaţional privat, la 14 Iunie, ora 8 jum. p. m.

— Senatul universitar, unit cu consiliul facultăţei de litere în şedinţă de aseară a admis ţinerea, ca şi în trecut a catedrei de Archeologie, de la facultatea de Litere din Iaşi.

❑ **Pentru timpul verei, au fost detaşaţi la serviciul telegrafo-postal din Slănicul Moldovei, următorii:**

Of. gr. I Roiu Claudiu, auxiliara a 80 lei, Sorescu Steliana, oficiant gr. I Voişel Petre, oficiant gr. III Mihăilescu Dumitru II, eleva gr. III Bălănescu Maria, oficiant gr. II Tabacu George, oficiant gr. III Vasilescu Ştefan II, oficiant gr. III Stoicescu D-tru II.

❑ **Consiliul de miniştri se va întruni astă-zi spre a discuta măsurile ce sunt de luat faţă de barbariile sevîrşite de greci, în portul Pireu.**

❑ **Revizoratul şcolar în urma cererii casei şcoalelor, întocmeşte un tablou de nouile posturi ce se vor creia la unele şcoli din judeţ.**

❑ **Titularii, institutori şi învăţători, doritori de a fi transferaţi, vor trebui să adreseze ministerului cereri arătînd, tot în ordinea de preferinţă, localităţile şi şcolile la cari ar dori să fie permutaţi la caz de vacanţă eventuală, provenită din permutarea altor titluri.**

Membrii corpului didactic, cari vor fi fost pedepsiţi cu transferarea, nu vor putea obţine o transferare cerută de ei, nici a fi transferaţi din oficiu de minister, înainte de prescrierea acelei pedepse, conform art. 193 din acest regulament.

Nici o transferare în învăţămîntul urban nu se va acorda decît potrivit prevederilor art. 75, iar în învăţămîntul rural, potrivit prevederilor art. 61 din regulamentul legii învăţămîntului primar.

❑ D. Balş, inspector al judecătoriilor şi tribunalelor, a sosit azi dimineaţă în localitate.

D sa a inspectat judecătoria ocolul II urban.

❑ Şcoala primară de fete No. 8 a fost închisă pe timp de 3 zile, din cauză de epidemie de scarlatină. Medicul primar opiniase închiderea şcoalei numai pentru o zi.

❑ **Cine** are necesitate de lemne de construcţie, sau or-ce alte articole de lemn să se adreseze la Fabrica „Fortuna", Iaşi str. Moţoc.

❑ **Din Huşi.**—Eri a făcut plîngere la parchet d. C. Lupu, magistrat stagiar la ocol. I, contra d-lui C. Cozma avocat pentru loviri grave, pricinuitoare de incapacitate de lucru. C. Lupu magistrat îşi întemeia acţiunea sa pe un certificat medical doveditor că prezintă pe obraz mai multe leziuni provocate de un ropot îndelung de palme.

Imprejurările în care s'au produs acest incident merită a fi relevate.

D. C. Cozma fiind plecat la Bucureşti la congresul liberal, unde ştim că liberalii s'au dus în 3 cete deosebite una de alta, d. C. Lupu, magistrat a crezut că e timpul să se dea la ceva aventuri. Intălnind pe sergentul din pontul Berep, îi poronci să cheme servitoarea de la d-na Cozma. O dată servitoarea venind, d. C. Lupu îi poronci să se ducă la stăpîna sa şi să-i spună că el C. Lupu, magistrat stagiar, doreşte a fi primit în gazdă, soţul fiind plecat la Bucureşti. Mai mult încă pentru a se arata către servitoare că e invincibil, începu a i povesti pe nume şi alte doamne, care-l primiră fără întărziere.

Servitoarea mirată de îndrăzneala tînărului şi berbantului magistrat spuse stăpînei sale, care reţinu lucrul pînă ce sosi soţul său de la Bucureşti.

Urmarea fu că eri Mercuri pe la 12 jum., din zi, d. Cozma întîlnind pe d. Lupu îi aplică o duzină de păreche de palme, că ameţit tînărul berbant căzu la pămînt, apoi.. urmarea se ştie.

C. Lupu e stagiar numit de d. Stelian în hatîr că fratele său dr. N. Lupu a fost prefect. D-sa s'a făcut nedem de postul ce-l ocupă şi deci o permutare sau revocare se impune.

Magistratura huşană a mai avut de suferit de pe urmele unor asemenea aventuri provocate fie de avocaţi pălmuiţi, fie de judecători aventurieri.

Situaţia d-lui C. Lupu a devenit insuportabilă, întru cît d-sa a greşit cariera schimbîndu şi pe acea de fecior în prefectul Corbescu în acea de magistrat fie chiar stagiar.

❑ Trupa Ramon Garcia, familia maxicană care fece furori actualmente la Paris, este redată de cinematograf în noul program de astă seară Joi 3 Iunie din grădina Bragadiru. Noul program al teatrului Pathé Frères cuprinde sujete alese, excepţional de frumoase din cari mai menţionăm Eugenie Grandet, celebrul roman al lui Balzac înscenat şi interpretat de forţe artistice ale marilor teatre franceze.

O a doua piesă, încorporată de asemenea în noul program de astă seară, este „Soţia ofensată" înscenată după scrierea lui Giacometti şi interpretată de artiştii teatrului Regal din Roma. Se va desfăşura de asemenea gazeta însufleţită Pathé-Journal care se va aduce faptele şi evenimentele mari ale zilei din lumea întreagă.

După îndemnul vizitatorilor s'a menţinut în noul program:

Funeraliile regelui Eduard al Angliei. In grupul de monarhi şi moştenitori de tronuri cari au întovărăşit augustele rămăşiţe, se distinge foarte bine A. S. R. Principele Ferdinand al României, care a luat parte la cermoniile înmormîntărei. In acest grup se află apoi regii Norvegiei, Greciei, Spaniei, Bulgariei, Danemarcei, Portugaliei, Belgiei, Prinţul moştenitor al Turciei, Arhiducele moştenitor al Austriei, etc. etc.

KALODONT

PASTĂ DE DINŢI indispensabilă

TUBUL 75 bani

de vânzare la: PARFUMERII, FARMACII, DROGUERII etc:

F.A.SARG's Sohn & Co. Viena-Paris.

Ultima Oră

— SERVICIUL TELEGRAFIC SPECIAL AL „OPINIEI" —

Bucureşti 3 Iunie

Procesul preşedintelui Bălăşescu

Bucureşti.— Consiliul superior al magistraturei a judecat astăzi procesul d-lui Bălăşescu, preşedinte al tribunalului Tutova, intentat de ministrul Stelia.

Inainte de a se începe procesul, s'a procedat la alegerea preşedintelui consiliului superior al magistraturei. A fost ales d. Julian, consiler la casaţie.

Consiliul s'a compus din d-nii: Juvara, consilier la Casaţie, Oscar Niculescu, prim-preşedinte al Curţei de Apel, Panait Ionescu, consilier la Casaţie, Gh. Buzdugan, preşedintele sec. IV a curţei de Apel, I. T. Burada prim-preşedinte al Curţei de Apel din Iaşi şi D. Grigorovici, consilier al curtei de Apel din Iaşi.

Şedinţa a ţinut de la 10 şi jum. dim. şi până la orele 1 şi 20 p. m.

Singurul act pe care s'a bazat consiliul, a fost raportul d-lui Suciu.

Pronunţarea s'a amînat probabil pentru mîine.

Greva din Brăila

Brăila. — Greva a devenit aproape generală. Se simte o mare lipsă de braţe. Trăsurile nu mai circulă în oraş, căci toţi birjarii s'au pus în grevă.

Din această cauză tramvaiul a început să circule de la 5 dimineaţa, în loc de 6 jum., ca până acum. Vagoanele tramvaiului sunt supraveghiate de funcţionarii superiori ai societăţei.

Poliţia a trimes agenţi acasă la birjari, somîndu-i să iasă cu trăsurile. Ei însă au refuzat. In astă seară muncitorii vor ţinea o întrunire.

Ploi torenţiale

Bucureşti.—Din Vîrciorova vine ştirea că eri seara a căzut acolo o torenţială ploaie, însoţită de grindină.

Două-zeci de case au fost inundate şi distruse. Apa a ajuns la înălţime de 3 m. Un mare număr de vite s'au înecat.

Au fost şi victime omeneşti.

Linia ferată a fost distrusă în apropiere de Palota.

Cerealele au fost distruse.

La Craiova a căzut de asemeni aseară o mare cantitate de grindină. Un fir cântărea 35 gr.

Articol interesant

Bucureşti.—Ziarul „Adevărul" publică un interesant articol în chestia procesului trusturilor arendăşeşti, în care relevă incidentul de la Casaţie, cînd d. Scarlat Popescu a infierat pe d. M. Ferekyde, spunîndu-i că umblă cu trucuri, ca să convingă pe magistraţi.

Propunerea Angliei în chestia Cretei

Londra. — „Agenţia Reuter" află că ultima desvoltare a situaţiunei cretane este propunerea făcută de Anglia, că, pentru a se da tărie terenurilor din recentele note comune, adresate cretei cu privire la tratamentul musulmanilor, fie ce putere protectoare să trimeată în creta cîte un vapor de război.

Chestia incidentului de la Pireu

Bucureşti.—Din Constantinopol se comunică că d. Butaria, senator romîn în parlamentul otoman, a adresat o interpelare în chestia incidentului de la Pireu.

*

Constanţa.—Aci se pregăteşte pentru astă seară o mare manifestaţie de protestare contra grecilor.

S'au luat măsuri pentru a nu se da loc la excese.

Prinţul Nicolae şi Principesa Maria, care se află încă tot în Constanţa, vor pleca mîine dimineaţă în Capitală. Din cauza întîrzierei plecărei în Bucureşti a prinţilor, s'a scos svonul că Prinţul Nicolae şi Principesa Maria s'ar afla suferinzi din cauza emoţiei ce au avut'o cu ocazia incidentului de la Pireu.

Svonul însă se desminte.

*

Bucureşti.—D. Comandor Perieţianu, comandantul vasului „Imparatului Trajan" a fost chemat telegrafic în Capitală, pentru a face un raport verbal M. S. Regelui asupra incidentului din portul Pireu.

Asupra incidentului de la Pireu

Constantinopol. — Ministrul Greciei a exprimat Kedivului Egiptului regretele guvernului elen, cu privire la incidentul care a avut loc pe vaporul romîn la Pireu pe bordul căruia se aflau principii şi principesele egiptene.

Torenţiale ploi în Austria

Viena. — Din cauza marilor ploi, se semnalează înecuri mai în toate părţile alpine ale ţării. Din Salzburg se comunică ştirea că mai multe comune au fost înecate; podurile, şoselele sunt distruse.

Inundaţiile din Serbia

Belgrad.—Fluviile Morava şi Resava s'au revarsat şi au înecat străzile oraşelor. Pagubile pricinuite de ploile torenţiale căzute peste oraşele şi satele din valea Moravei sunt mari. După primele ştiri primite, oraşul Svilagnac este înecat, apa a ajuns la 2 metri înălţime şi locuitorii au putut scapa suindu-se pe acoperemînturi.

Azi dimineaţa s'au găsit 38 înecaţi, în cea mai mare parte copii.

Dieta Bosniei

Sarajevo.—Dieta a fost deschisă în mod solemn de către guvernatorul Varesanin. Toţi deputaţii erau prezenţi; galeriile pline de un public distins. După alocuţiunea guvernatorului, membrii biuroului au depus jurămîntul.

Preşedintele Alibey Fvidus lipsind din cauză de boală, vice-preşedintele Salo a deschis şedinţa ţinînd un discurs, invitînd la lucru pentru binele ţării şi a rugat pe guvernator de a transmite tronului; lealitatea şi fidelitatea dietei; a încheiat strigînd: trăiască Imparatul Franciscu Iosef.

Atentat contra guvernatorului Bosniei

Sarajevo.—Autorul atentatului contra guvernatorului se numeşte Bogdan Zerajic şi e originar din Novosinje (Herţogovina), e în vrîsta de 24 ani, student în drept la Universitate din Agram. La 4 Iunie a venit din Mostar la Sarajevo, unde a primit bursa din partea guvernului. După hîrtiile găsite asupra lui, pare a avea legături cu anarhiştii.

Indată după atentat, cei doi vice-preşedinţi ai dietei au exprimat ajutor guvernatorului, groaza ce le-a inspirat atentatul.

PRIMARIA COMUNEI IASI

Se aduce la cunoştinţa publicului că s'a fixat ca ultim termen ziua de 15 Iunie a. c., pentru procurarea de mărci de metal cu număr de ordin, pentru cîni. Costul unei mărci este de un leu şi se eliberează de Serviciul Contabilităţei.

De la acea dată, toţi cînii care nu vor purta la zgardă marca metalică, se vor considera conform art. 4 din Regulamentul pentru prevenirea cazurilor de turbare, ca vagabonzi şi vor fi rîdicaţi de serviciul pentru stîrpirea cînilor şi transportaţi la stabilimentele respective, unde vor fi ucişi.

No. 10474 24 Mai 1910

Profesor special

de

Franceză, germană, latină, matematici. elevi de curs primar, secundar, la domiciliul elevilor.

V. Emil Profesor, Str. Sf. Theodor 36

Dr. H. BLUMENFELD

medic primar al spitalului izraelit din — Botoşani —

s'a stabilit pe tot timpul sezonului băilor la

KARLSBAD

— Markt 3 Mohren —

orele de consultaţiune: 7—9 şi de la 3—5

ANUNCIU

Retrăgîndu-mă ca profesor de la Institutul „Humpel", dispun de cîteva ore libere pentru a da leţiuni particulare de violină şi Piano.

E. Caudella

Str. Neculai Gane, 18

Important pentru Agricultori

O garnitură de trier în bună stare de funcţionare, de vînzare în condiţii avantajoase.

A se adresa la Atelierul Mecanic.

Gross Kaisermann

— Strada Moţoc Iaşi —

De vînzare: Doi buhai de rasă, de cîte 2 ani ½; mai multe vaci şi viţei.

A se adresa la Administraţia Fermei D-lui Al. A. Badareu Iaşi.

Doctor GRIGORE BRAUER

medic romîn la KARLSBAD

Casa „Goldener Löwe" Kaiserstrasse

Telephon 701

ANUNCIU

Jockey-Club din Iaşi, voind să facă un hipodrom, tribune zidite şi grajdurile necesare pentru 40 cai, plătite cu amortisare, publică spre cunoştinţa d-lor antreprenori, spre a'şi înainta ofertele pînă la 15 Iunie a. c.

Pentru detalii a se adresa la Jockey Club, strada Carol.

Comitetul JOCKEY-CLUB

Debitul Fermelor Badareu şi dr. Manolescu

Strada de Sus No. 189 (lîngă Piaţa Sf. Spiridon)

Se găsesc în fie-care zi, proaspete şi de cea mai bună calitate:

		L.	B
Lapte nesmîntînit	litru	0.	25
„ bătut	„	0.	40
Smîntînă dulce	„	2.	00
Unt pentru cafe	kgr.	4.	50

HIGEYA

APA DE MASA NATURALA ALCALINA
M. MIHAILESCU & I DAVIDESCU
Izvorul proprietatea M. MIHAILESCU
Dacă vreţi să aveţi un stomac sănătos
BEŢI NUMAI APA ALCALINĂ
„HIGEYA"

„HIGEYA" se recomandă de către somităţile noastre medicale ca CEA MAI BUNA APĂ MINERALĂ pentru combaterea boalelor de Al. Gută, Rinichi şi Desinteria —

De vânzare la principalele magazine de consum, droguerii şi farmacii din ţară.
Comenzile de en gros sunt a se a dresa: Domnului I. DAVIDESCU Tecuciu
Reprezentant pentru Oltenia şi Muntenia ISAKKOFFLER BUCUREŞTI

a 1½ L. 0.85 bani. — a 1 litru 0.70. — a 1/2 litru 0.50 bani
(Preţurile se înţeleg ori un)

Important pentru toti Domnii agricultori

Subsemnaţii, unici fabricanţi al renumitelor pluguri universale, **construite numai de oţăl bătut peste tot,** facem atent pe onorb. public cumpărător pentru al feri de imitaţiuni, că numai aceste pluguri care port Marca **Porcul Mistreţ** precum mai jos desemnat şi cu inscripţia firmei Gebrüder Eberhardt Ulm, sunt original ale noastre şi să găsesc numai în depozit la casa **fraţii Bachstez în Iaşi** strada de sus No. 127 (sub Cabinetul Istoric.)

FABRICA DE CARAMIZI

cu aburi şi cuptor sistematic

lîngă abatorul comunei Iaşi, legată cu reţeaua tramvàiului electric

Fabrica de tuburi de beton în ciment

(Şoseau Arcu 11 | 19)

Proprietatea fraţilor RAMEDER

Recomandă produsele ei, ca: cărămizi presate şi tuburi de ciment, în ori-ce diametru şi dimensiune.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

GRILLAGES 1 m de haut. La mètre Of30c.

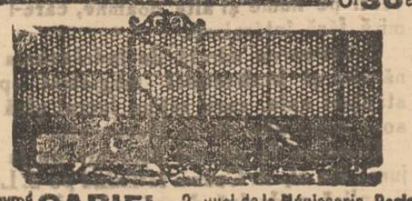

Baym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES. les 100 mèt. 5f.

FONDOIR
DÉPOSE
Prix..... 6fr.50
R. GARIEL
2me, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

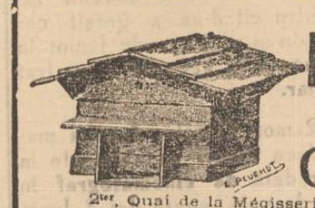

RUCHE
à Cadres mobiles
Prix: 20f
Gariel
2me, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à 0f 20

3 ani de succes 3

GRADINA

BRAGADIRU

In fie-care seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program va începe în fiecare Luni—al doilea în fiecare Joi—ambele programe săptămînale vor fi

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Matineurile urmează regulat în tot timpul verei—fiecare Duminică 4 ore ziua în sala Circului Sidolli.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente
în VIENA fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fenduri de garanţii la 31 Decemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia
LEI 6,547,500

Starea asigurărilor afiate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 48|100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" incheie asigurări:
a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.
e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor la caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Alfons Herovanu
AVOCAT
a Bărboi No. 15—
— a. m. şi 4— p.

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai la de

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 — Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa I-a Loteriei VIII

s'au pus în vânzare

Tragerea la

10 (23) Iunie 1910

Se poate cîştigă in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar cîştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vânzare:

1/8 Una optime	Lei	1,50
1/4 Un sfert	Lei	3,00
1/2 Una jumătate	Lei	6,00
1 Loz întreg	Lei	12,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
1,50	3 lei	6 lei	12 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primariei No. 17.—Instalaţiune cu motoare electrice executată de d. Iohann Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI Str. Primăriei 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII.—No. 1031 Sîmbătă 5 Iunie 1910

CREZUL MEU

Eram în una din zile, mai an vară, în vizită la un preut, la țară. Incepusem mai de parte vorba de nevoia ca fie-care cetățan să se declare pentru un partid, și făceam apologia partidului democrat-conservator, pentru a căruia prosperare ca aderent colindau dealurile și văile. Părintele era un bătrîn respectabil ce-l cunoșteam de mult, tacticos la vorbă, sfatos, și văzuse multe. Cu toată strădania mea. părintele rămase la ideia că e mai bine să fii totdeauna cu guvernul, căci la ori ce întîmplare, tot îți prinzi nevoia ce ai; pe cînd așa te expui.

O întorsei atunci cu vorba; bine, părinte; trebue să fie și de aceștia căci dacă n'ar fi nu s'ar putea guverna; de cît tocmai noi luptăm să împuținăm zestrea guvernelor și să sporim numărul partizanilor politici; și e bine ca să meargă țara într'acolo, căci numai așa se întărește țara, și se slăbește Vodă. Și ce ai dori, sfinția părinte, să avem un Vodă tare și o țară mămăligă. ori o țară puternică și cu Vodă în funcțiune de țară? Sau ceva mai aproape de sfinția ta: ești preut bătrîn, ai văzut multe, ai trecut prin multe; nu cred să te fi mulțumit totdeauna de toate celea, și ai fi observat unele lipsuri; te-ai întrebat atunci dacă n'ar fi mai bine să se schimbe în cutare sau cutare fel? Ei bine; dacă ți-ai pus întrebarea aceasta, cum ai crede că ai putea contribui și sfinția-ta cu cunoștințele sfinției-tale să îndrepți răul văzut? Prin partide ori în afară de partide?

Cu cît îl aduceam la prochimen, părintele mieu se da în lături și la urma urmei a încheiat-o: știi, ce Coane Ghiță, eu unul drept să-ți spun, că nu m'am gîndit nici o dată la lucrurile acestea. Ce să-mi bat eu capul de nevoile altora; de abia îmi văd de ale mele, de casa mea, de copii, nepoții și strănepoții mei.

Am plecat tot prieten cum întrasem, de și nu putusem izbuti nimic. Și acum mă întorc; eu, unul, ca soldat devotat partidului meu, mai știu una că voința mea, năzuințele mele, idealurile mele, nu sînt un patrimoniu al meu, ci un reflex mai mult sau mai puțin al stărilor sociale în care mă aflu și eu, și că dar dîndu-mi seamă de rolul individului în mediu, în partid, departe de a face din eul meu centrul partidului mieu și deci din crezul *meu politic* singura rațiune de a sta sau nu în sinul unui partid, cred că acum cînd fruntașii partidului nostru se întrunesc să pună țara la cale, să-mi spun și eu vederile mele, ca unul care port condeiul aproape zilnic în numele acestui partid.

Și crez:

Avem un popor bun, cuminte, deștept, harnic, muncitor și îndelung răbdător, însă needucat politicește, și îndată se rătăcește, ca oile. Deprins de veacuri a fi guvernat prin *voințe* abuzive de oameni, nu prin legi abstracte, el nu s'a ridicat la conceptul ordinei și autorității prin respect, ci prin frică. Fiu al acestui popor de jos, în care îmi număr strămoșii cu sutele de ani, port sufletul acestui popor în mine, mi-i drag, și-l știu prețui.

Poporul acesta trebue luminat, și dacă prin școala statului se cultivă încet, este și el de vină, dar și statul, care i a dat ce i-a trecut printre dinți. Să pornim o ligă pentru cultivarea poporului. Să unim cei 3 factori sociali, ca de la 7 la 21 ani să l tot instruim. *Prin școală* de la 7—14 ani; *prin biserică* în mod obligator toți credincioșii să-și cetească ei moliftele de spovedanie și împărtășanie la 15—20 de ani; prin armată de la 21 ani, ca așa, prin aceste 3 ciururi să nu scape nici unul. Pentru aceasta, să ne coordonăm legile, să ne coordonăm organele de stat, așezemintele; aceasta să ne fie ținta.

Poporul trebue îmbogățit; pentru aceasta să-i sporim mijloacele de producere. A-l mai lăsa numai la ogorul lui pipernicit și secătuit nu mai merge. Un întreg program economic rural se impune; și în aceasta e marele rol al marei proprietăți, unde este, și al statului să găsească mijloacele.

Poporul trebue rîdicat spre noi pre toate căile. Noi avem 2 suflete, 2 tendinți, două popoare. Cei rurali, guvernați prin legi speciale; cei urbani își au legile lor. Pentru această rîdicare a sătenilor spre noi, să nu lăsăm numai vremei rostul ei, ci statul s'o grăbească, lărgindu-și sfera acțiunei sale și introducînd în cercul său și în mod direct, cît mai multă lume să ia parte la viața de stat. Să nu ne ferim de săteni, către care nutrim acea neîncredere seculară, căci numai așa, prin exercițiul de stat va primi și el în sufletul său mai mult civism de cît astăzi. Cu sufletul lui bun, cuminte, supus și respectuos, statul romîn nu va pierde, ci va cîștiga, scoborîndu-se mai mult spre dînsul, și tratîndu-l în om nu în vită.

De la acest exercițiu mai larg al vieții de stat vor decurge toate bunurile. Intreaga noastră viață contimporană stă în dovedirea acestui mare adevăr, că precum secol. al XIX a luptat pentru spargerea oligarhiei și a privilegiilor, secol al XX-lea să fie pentru lățirea statului la tot ce e suflare romînească. Cine iubește poporul nostru, trebue să facă acest lucru de absolută și imperioasă datorie.

Cu un popor mai cult și mai bogat și mai cu mult exercițiu de stat vom avea și un soldat mai devot t căzărmei și steagului. Dacă armata a început la noi cu arcanul, și azi numără dezertori cu miile, e pentru că țăranul vede, că nici statul nici armata nu e încă pentru el, ci pentru alții prin el. Mai mult de 6000 de flăcăi de la țară ies din armată, ca slugi, ordonanțe ofițerești, în loc să iasă cetățeni devotați pînă la sacrificiu țării lor. Să facem din căzărme, școli populare pentru adulți și izvoare de înălțare patriotică pentru flăcăii noștri. Trecutul îndepărtat de tot să ni l luăm de călăuză, dacă cel mai apropiat de noi ne-a slujit ca îngenunchiare și răsipă de dragoste de țară.

Cu un popor rural mai chiabur și fiscul va fi mai în larg, căci va putea încasa mai ușor, chiar mai multe dări. Să ne rîdicăm toate acele legiuiri fiscale, cari scot pe săteni de supt lege și i lasă să zacă încă în întunecimea satelor, fără apă, fără lumină, fără drumuri, fără higienă. Comuna rurală e o ficțiune pentru săteni; ea este așa de anemiată, că nu mai poate răspunde cu nimic la sarcinele ei pentru stat. Să ne schimbăm așa legile, ca comuna să priiască și satelor, creîndu-le mijloace. In contactul de viața rurală cu cea urbană, se face apropiere pe nesimțite, în loc însă ca întîmplătorul să predomnească, trebue ca voința luminată a clasei diriguitoare să arăte drumul.

Precum însă clasa burgheză, o dată întrodusă în stat și-a croit ea drumul spre putere și avere, ori cît ne am bate noi capul să legiferăm pentru rurali, crez că dîndu-le lor exercițiul vieții de stat mai în largă măsură, se vor găsi atunci dintre ei lor care vor cumpăni mai bine rostul lor pentru sporul traiului lor.

Dacă Sinaia este rodul unei vieți politice, așa din senin și din gustul lui Vodă; mîne cînd acest popor în marea lui intindere își va avea el frîul vieții sale de stat va ști dînsul să-și croiască Sinae pe tot intinsul țării, numai noi să fim dispuși a binevoi pentru ei.

Dacă trecutul a fost nepăsător și rece pentru săteni, e datoria prezentului democrat conservator să fie cu interes și drag pentru popor. Toate clasele sociale se pierd în popor, ca și fluviile în mare. Iar dacă noi am răzbit ceva-ceva la mare, să răzbim și în inima poporului nostru, căci acolo e viitorul.

Gh. Ghibănescu

Bulevardul Dinastiei

Dinastia și-a schimbat apărătorul—delegat. Nemulțumită de pledoaria d-lui Dinu în afacerea Răteşti, s'a delegat cu apărarea în chestia bulevardului pe d. Vintilă.

Fostul primar al Capitalei, sub care s'au decretat exproprierile și traseul bulevardului, dă o mulțime de amănunte cu privire la deschiderea de noui artere de comunicație ce urmează a se deschide în Capitală.

Ce-o fi adevărat din lunga scrisoare a d-lui Vintilă, numai D-zeu poate să știe. Nouă totuși ne-au rămas neexplicate cîte-va puncte, pe care fostul primar al Capitalei are datoria să le lămurească:

1) De ce decretul noului traseu s'a confecționat pe vremea scurtului ministeriat al d-lui Ferichide? Nu cum va d. I Brătianu, s'a jenat să contrasemneze un decret în care era interesat personal?

2) Dacă în adevăr s'a decis a se deschide atîtea străzi și bulevarde noui, cum arată d. Vintilă Brătianu, de ce s'a început tocmai cu bulevardul Griviței—Obor? Oare nu tocmai, pentru că interesa pe d. I. I. Brătianu? și în fine,

3) Cum putem crede că d. I. I. Brătianu a clădit o casă, un palat costisitor, fără ca să i dea o fațadă? Se știe în adevăr, că în fața noului palat Brătianu se află vechea casă Fălcoianu, azi proprietatea primului-ministru; iar la spate, ne zice d. V. Brătianu, că e închis de proprietatea d-lui Em. Kreţulescu. Se va zice poate că d. I. Brătianu are de gînd să dărîme casa Fălcoianu. Se știe însă că d. I. Brătianu a închiriat acest imobil c. f. r. pentru *cinci-spre-zece* ani.

Iată dar o mare nedumerire: d. I. Brătianu își clădește un palat și nu cugetă a-i da o fațadă Dacă în adevăr d-sa e așa de rău gospodar, în ce-l privește personal, apoi de ce s'a mai apucat să gospodărească întreaga țară?

Dar, pare-se, că d. I. Brătianu nu-i tocmai rău gospodar cînd e vorba de „afacerile particulare" ale sale..

Congresul nostru

Intrunirea liberală de duminică, care s'a ținut cu tămbălău, promisiuni și amenințări va avea un răspuns; și întîmplarea a făcut, ca acel răspuns să fie prompt. Congresul nostru de duminică 6 Iunie va fi fără îndoială cel mai drastic răspuns ce se poate da îndrăznelii brătenisté, care aruncă praf în ochii norodului cu mulțimea adunată cu arcanul, în scopul unei demonstrații politice de mare popularitate.

Pe lîngă faptul că guvernul a simțit nevoia unei asemenea demonstrații, fapt, care el însuși pledează contra tezei brătenisté, și care face și pe naivi să vadă falsitatea ei; mai este încă și modul cum s'a înjghebat această intrunire. Cine nu știe acum cine a participat la intrunire și pentru ce a participat și manifestat.

Negreșit, că nu e lucru greu să aduni pe reprezentanții tuturor autorităților administrative—mai ales pe cei mai umili—ca să te proslăvească pe tine prim ministru. Dar o asemenea manifestație politică nu are nici o importanță; nici o valoare politică. Subalternul, funcționarul tău te urmează, dar te urmează pentru că ți-e subaltern, pentru că nu poate face altfel de cum vreai, pentru că în sistemul nostru politic și administrativ subalternul nu are voință, nu are libertate de acțiune.

Dar care este valoarea manifestației acestor oameni? Nici una. A, ar fi cu totul altfel, dacă participanții la intrunirea liberală ar fi manifestat pentru guvern și șeful lui din liberul lor arbitru. Aceasta însă nu s'a întîmplat; aceasta nu era posibil să se întîmple.

Guvernul d-lui Brătianu nu putea avea cinstea unei asemenea acțiuni cetățenești.

In opoziție cu această intrunire se va ține congresul partidului conservator-democrat. Și netăgăduit, că nu numai numărul participanților va fi mai mare—cea ce nu-i de mirare, știută fiind tăria partidului și intensitatea acțiunii sale—dar valoarea morală a manifestării conservator-democrate capătă o însemnătate cu totul deosebită, prin aceia că, cetățenimea conștientă și stăpînă pe voința sa va determina succesul congresului.

In vederea congresului nostru nu s'au pus în circulație, nici promisiuni, nici liber parcursuri pe calea ferată. Nu. Cetățeanul, care va merge duminică la București știe că trebue să meargă, știe că e bine să meargă, știe că manifestînd pentru partidul conservator-democrat își îndeplinește o înaltă datorie cetățenească. El face aceasta cu sacrificiul timpului și al banului său, deși poate mulți din aceia cari fac acest sacrificiu își dau seama că trec peste limitele puterilor lor.

Dar acolo unde este libertate de acțiune și conștiență sacrificiul nu este ceva supra natural, neobișnuit. Și în toată acțiunea sa partidul conservator democrat a dovedit, că sacrificiul este indispensabil unei acțiuni politice înalte și dezinteresate.

Din această comparație între întrunirea liberală și congresul nostru reese lămurit marea deosebire a cuprinsului moral al acestor două manifestații.—Slujbașii și budgetivorii vor fi fiind cu ei în aparență, nu se știe însă dacă sentimentele lor intime se potrivesc manifestărilor ce fac. Ceea ce se știe însă cu siguranță, e că cetățenimea conștientă și liberă manifestează cu noi și va participa la congresul nostru de Duminică.

De aceea, toate aprecierile presei liberale asupra întrunirii de la Băile Eforiei sînt exagerări caraghioase; precum insinuări interesate sînt „prevederile" ce face aceiași presă pentru congresul nostru.

In atîtea rînduri partidul conservator-democrat și a dovedit simpatia ce o are în norodul acestei țări. Alte dovezi nu e nevoe să mai facă; dar congresul de Duminică va fi fără îndoială încoronarea unei activități politice uriașe, presărate cu multe, cu foarte multe succese.

Manoliu

OAMENI ȘI LUCRURI

Glossa Gazetăriei

Pe cînd observam numeroșii curioși, grăbiți să apuce ziarul pentru a găsi anumite lucruri publicate, vedeam în gînd, pe de altă parte, pe *ceialalți* cari vor fi atins, tot atunci, ziarele cu speranța de a *nu* găsi nimic în ele din detaliile unei oare-cari penibile afaceri, cu teama ca nu cumva să se fi aflat cîte ceva ori să se fi strecurat ceva cu rea voință și cu exagerare.

Căci ziarul se compune de fapt din două părți: una e conținutul zilnic, cealaltă parte este a faptelor cari *nu* s'au publicat. Da, care *nu* s'au publicat și nu se vor publica.

Lăsînd de o parte elementul politic al unei gazete, rămîne reportagiul de diverse naturi și rubricile de reflecții,—cari pot fi în felul lor tot un soiu de reportagiu comentat, o cronică a faptelor, a unora din faptele întîmplate Toate aceste coloane de gazete reflectează însă, pînă la un punct, dispoziția personală a celor ce scriu și în ele se resfrînge adevărată putere a ziaristului în societate.

Ți s'a întîmplat ceva: fie o neplăcere, fie o aventură, fie o nenorocire, fie o surpriză cel dintâiu gînd e să dai fuga la gazetarii pe care-i cunoști, în vedere de a i opri să înregistreze cele întîmplate. Și lucrul e ușor. Un gazetar n'are nici un cuvînt să refuze pe un prieten și nu va merge nici odată cu simțimîntul datoriei și a răspunderei pînă acolo ca să nu-ți facă acest serviciu, ori să nu-ți arăte că poate face, la ocaziune, o asemenea mare îndatorire.

Cel mult te va întreba dacă ai vorbit și te-ai înțeles cu *ceilalți*. Odată stabilită *această* înțelegere între cei cîți-va ziariști, ești omul cel mai norocos din lume, cel mai puternic și mai fără grijă. Poate orașul să fiarbă de zvonuri, de larmă, de comentarii. Ce-ți pasă? Gazetele nu spun nimic și aceasta va fi.... dovada că nu s'a întîmplat nimic și de nimic n'ai a te teme.

In cele mai multe cazuri eroul unora anumite întîmplări nu se va gîndi, în primul moment, nici la justiție, nici la autorități, nici la familie, nici la diverse alte consecinți ori relațiuni ce derivă din acea întîmplare,— ci se va gîndi numai la gazetele de a doua zi și în această direcțiune va cheltui toată energia, pentru că își dă seama de puterea extraordinară a publicității, singura primejdie reală în anumite împrejurări.

Gazeta—mai drept reportagiul—determină victoriile și decepțiile; face celebritățile, crează aureolele, conrupe reputația și ridiculează, înalță și scoboară, condamnă și iartă, împodobește și compromite, idealizează și înfierează,— după circumstanțe, fie în ocaziuni mari, fie în lucruri mici, frivole. In societatea modernă nu există o forță mai hotărîtoare și societatea și-a dat prea tîrziu seama de pericolul ce și-a creat ea însă-și, cultivînd reclama și publicitatea fără măsură, exteriorizîndu-și toate mișcările și manifestările vieței pînă la imposibil, pînă la neînfrînare.

De aceea reporterul e factorul suveran în societate. De aceea mii, milioane de fapte cari se petrec sub ochii noștri *nu* sunt înregistrate în ziare, pe cînd altele, de aceiași natură ori chiar mult mai neînsemnate sunt afișate și exploatate. Insamnă oare că gazetăria nu e onestă, nu e corectă, nu e sinceră? Depinde, cetitorule, de ce înțelegi prin aceste cuvinte; dar în ori ce caz cu *această* realitate trebue să comptezi.

E însă tot atît de adevarat că în unele împrejurări ziariștii sunt destul de cavaleri, ca să se oprească de a exploata întîmplări prea penibile, torturînd—bună oară—familii onorabile pentru greșeli sau prostii săvîrșite de copii. Iar cetitorul care se revoltă de *această* nesinceritate, nu e nici dezinteresat, nici franc, ci pescuitor în ape tulburi.—E poate o victimă a practicei gazetărești, nu însă un prieten al ei.

Rodion

Robert Koch

— 1843—1910 —

In unul din ultimele numere ale revistei „Presse Medicale" cunoscutul bacteriologist francez Henri Roger face elogiul lui Robert Koch. Nu se putea o apeciere mai caldă a activității defunctului savant, de cît aceea pe care o face un fost elev al lui Pasteur.

Vom spicui părți din acest panegiric, îndreptînd întîrzierea pe care am pus-o de a vorbi de Koch, printr'un articol în care se resfrînge tot adevărul cu care se gîndește de mare'e bacteriologist german.

„Un om a murit, al cărui nume este intim legat de marea mișcare științifică care în ultimii trei zeci de ani a renovat o parte din medicină. Robert Koch a fost unul din primii lucrători, unul din aceia care au contribuit mai mult de a fonda bazele pe care se reazămă astăzi bacteriologia.

Născut la Chansthal la 11 Decembrie 1843, Koch a făcut studiile sale la Gœttingen, de la 1863—1866, după ce a fost asistent la spitalul general din Hamburg, a practicat medicina succesiv la Langehangen (Hanovra) și la Rackwitz (Posen) și deveni în 2871 medic de județ în Wolstein.

Aci începu el primele sale lucrări asupra boalelor infecțioase. Studia la început baccilul cărbunelui și descoperi sporii pe cari Delafond încercase a-i căuta, încă din 1864, dar pe cari nu parvenise a-i pune în evidență. Koch arată preparațiile sale lui Cohn, marele botanist german și sub consiliul acestuia refăcu de sute de ori experiențele sale. Abia în 1875, după trei ani de muncă asiduă, el publică rezultatul cercetărilor sale.

In 1878 a apărut o nouă lucrare asupra boalelor traumatice și în care reluase și complectase lucrările anterioare ale lui Davaine și Pasteur, descriind o serie intreagă de infecțiuni experimentale. Continuă lucrările sale asupra cărbunelui, demonstră posibilitatea contaminării prin intestin și începu o luptă în contra teoriilor lui Pasteur asupra chipului de propagare a boalelor. Descoperi cam în același timp *cilii* microbilor și indică nn metod relativ ușor de a fi colorați. Cu Gaffky indică tetragenul.

In cele din urmă făcu cunoscută o metodă care trebuia să contribuiască la progresul bacteriologiei.

Pînă la Koch, microbii erau cultivați în mediuri lichide, el întroduse mediurile solide: gelatina, geloza, serul coagulat, și propuse în curînd metoda de plăci, azi zilnic utilizată pentru separarea bacteriilor.

Toate aceste lucrări menționate ar fi fost suficiente să-i asigure un renume colosal. La 24 Martie 1882 apăru memoriul care trebui să facă pe veci ilustru numele său. Koch anunță că a descoperit baccilul tuberculozei; indica caracterele morfologice și proprietățile tinctoriale, el arăta chipul de a fi cultivat pe serul sanguin solidificat, arată că inoculația culturilor pure reproduc la animal boala tuberculosa. El înzestră în acelaș timp clinica cu un important procedeu diagnostic; prezența baccilului în scuipat, în diferitele exudate și fragmente de țesături permiteau să se afirme natura tuberculoasă a unei afecțiuni.

Din toate părțile se puseră pe lucru. S'a verificat descripția savantului german și s'a confirmat perfecta exactitudine.

Koch devenise astfel primul baetereologist german, unul din primii bactereologi ai lumei. Fu însărcinat de guvern de a studia holera care amenința să năvălească în Eurdpa. El parcurse Egiptul, Indiile și cercetările sale se incheiară cu o nouă descoperire: agentul

holerei, baccilul, virgula sau vibrionul holerei fu izolat şi definitiv clasat.

Reîntors în 1884 în Germania, Koch primi o dotaţie de 100,000 mărci şi anul următor fu numit profesor ordinar la Facultatea din Berlin şi directorul institutului de igienă din acest oraş.

*

Cariera lui Koch n'a fost de cît o urmare de succese şi triumfuri. Partea a doua a vieţei sale fu mai agitată şi mai puţin fericită. Lucrările sale provoacă polemici, contradicţiuni din ce în ce mai adînci veniră să sape fundamentul noului edificiu pe care-l clădise. El avusese ca mulţi alţi visul de a face să dispară cel mai teribil flagel din cîte nimicesc omenirea. După descoperirea cauzei tuberculozei el crezuse că va găsi şi mijlocul de a o vindeca.

Aşa într'una din şedinţele generale ale congresului din Berlin, el declară că a reuşit să facă refractare animalele la acţiunea baccilului tuberculos şi să oprească boala la animalele inoculte. La 13 Noembrie 1890 el făcu să apară un memoriu într'un număr suplimentar al revistei *Deutsche medicinische Wochenschrift* în care anunţă că a preparat un remediu nou a cărui compoziţie însă nu o indică.

Entuziasmul fu colosal, dar şi decepţiile urmară curînd.

Cînd fu desvăluit secretul compoziţiei chipul cum el prepară tuberculina, decepţia generală fu enormă.

Totuşi lucrarea lui Koch n'a fost uitată. Tuberculina şi întrebuinţarea ei a dat servicii medicinei şi mai ales medicinei veterinare.

In loc să se descurajeze Koch se puse pe lucru. In 1897 el indică o nouă metodă de preparare a tuberculinei, tuberculina reziduală (tuberculina R.) mai puţin periculoasă de cît prima şi cîţi-va medici pretind că în doze slabe ar fi avînd o influenţă binefăcătoare asupra mersului tuberculozei.

De vre-o zece ani Koch a călătorit în Africa, unde a studiat boalele parazitare. El făcu lucrări interesante asupra ciumei, paludismului şi mai ales asupra trypanosomilor. In fine în 1908 îl găsim la Washington la congresul internaţional de tuberculosă unde reluînd ideea de mai mult emisă de el susţinu că tuberculoza animală, aviară şi bovină, sunt complect distincte de tuberculoza umană. Concepţia asta nu avea numai un interes teoretic, ea conduce la importante deducţii practice. Koch conchide că propagarea tuberculozei prin lapte şi carne nu e mai frecvenfă de cit tuberculoza ereditară şi că e inutil de a lua măsuri profilactice contra tuberculosei bovinei.

Aceste concluzii dacă ar mai fi fost admise ar fi avut un rezultat desastruos asupra sănătăţei publice. Laudonzy în numele bacteorologiei şi higenei, a susţinut unicitatea tuberculosei la diferite specii animale şi ideile aceste fură acceptate de majoritatea Congresului.

De cît va timp sănătatea lui Koch era atinsă. Cu vrîsta se dezvoltase o arteoriosclerosă teribilă care se manifesta cu crize de angină de piept. In cursul unei atare crize ilustrul savant s'a stins la 27Mai 1910 la Baden-Baden la vrîsta 67 ani.

Cu el dispare una din figurile cele mai mari ale epocei noastre. Koch a fost cel mai mare ilustru bactereolog al germaniei, savantul pe care mulţi l-au opus lui Pasteur. Opera sa este imensă dar ea este inegală. Totuşi cînd observăm mersul bacteorologiei din ultimul timp, teoriile noui asupra contagiosităţei, vedem ce imensă este opera lui Robert Koch. El a fost cu Davaine şi Pasteur unul din veritabilii fondatori ai bacteorologiei. **S.**

Cronică bisericească

Reorganizarea monastirilor şi monahilor

Am mai spus, în alte rînduri, în acest ziar, că monastirile şi monahismul, în starea actuală, lasă mult de dorit din toate punctele de vedere şi că o reorganizare a lor se impune de urgenţă, ca mai mult să nu se compromită şi discrediteze în faţa lumei, care le consideră ca locaşuri de trîndăvie şi de imoralitate şi folositoare şi plăcute numai în timpul verei, ca locaşuri de recreare şi odihnă, prin poziţia pitorească şi sănătoasă la care sunt aşezate.

Se auzea într'un rînd, că I. P. S. Mitropolit al Moldovei se ocupă de reorganizarea monăstirilor şi a monahilor; dar pînă acum n'am auzit de nici un proiect serios înjghebat în această privinţă, afară numai dacă se auzea că a numit o comisiune de cîţi-va stareţi şi egumeni de monastiri, cari sub preşedinţia I. P. Sale să se ocupe cu această chestiune.

Se zicea chiar că, în acest scop membrii acestei comisiuni au vizitat mai multe monastiri din Rusia şi din alte ţări ortodoxe, studiind organizarea de acolo, dar pînă astăzi n'am văzut, nici auzit de vreun raport ori dare de samă de cele observate şi studiate.

Iar Sinodul s'a ocupat numai de zarvele din sînul său, fără ca s'o rezolve şi pe aceasta, dar să se mai ocupe şi de alte lucruri mai folositoare şi mai importante pentru Biserică!

Aşa că par'că se adevereşte vorba ceea: „Rominului îi greu pînă ce se apucă de o treabă, c'apoi de lăsat se lasă degrabă".

Dar de sigur acea comisiune a făcut importante studii şi folositoare observaţii în vizitele sale. De sigur ar fi observat, mai ales în Rusia, că monastirile sunt mai bogate, mai bine organizate ca la noi. Va fi observat de sigur că acolo monăstirile sunt obligate să ţină sau o şcoală, sau spital sau azil pentru infirmi etc.,—cu excepţie a cîtor-va, care însă plătesc—pentru această scutire—o sumă oare-care la casa centrală a fondului bisericesc.

Acea comisiune însă ar face mai bine —dacă încă n'a făcut aceasta—dacă ar studia trecutul monăstirilor noastre, unde va găsi multe lucruri interesante, folositoare şi potrivite şi vremei de astăzi.

Aşa va observa, că monăstirile noastre în trecut erau nu numai institute de religiositate şi pietate, ci singurile aşeză minte cari lucrau în ţară pentru binele sufletesc şi trupesc al romînilor. Unele monăstiri susţineau şcoli şi tipografii, altele spitaluri; unele erau menite a fi case de corecţie; altele de a sta într'ajutor călătorilor; unele de a înzestra fete sărace; altele de a se ocupa cu diferite mici industrii şi lucrări manuale. Iar în timpuri grele, atît la tulburări lăuntrice cît şi la desele invazii ale duşmanilor, monastirile serveau ca puncte strategice şi erau locuri de scăpare pentru cei neputincioşi şi asurpriţi. Ba încă 'şi întindeau aripele lor ocrotitoare şi filantroape şi asupra bisericilor şi monastirilor din Imperiul otoman!

Să nu se obiecteze, că în trecut monăstirile posedau avuţii şi deci erau în stare a satisface atîtor nevoi sociale. Azi de sigur Statul le va subvenţiona, cînd ar vedea foloasele mari ce aduc societăţei şi Terei româneşti.

Pe lîngă acestea, Comisiunea mai studiind şi diferite scrieri din trecut, relativ de reorganizarea monăstirilor, bună-oară ca a regretatului Episcop de Roman Melhisedec, de sigur ne va da un proect de reorganizare bine înjghebat, care pus în practică va contribui de a reda iarăşi gloria şi renumele de odinioară al monastirilor noastre! **Ezechil.**

Litere-Ştiinţe-Arte

Citate latine.—In unul din articolele „Opiniei" m'a surprins aseară o locuţiune latinească greşită: „stante pedes" în loc de „stante pede". E una din locuţiunile cele mai uzitate, cele mai frequente. Cu toate aceste scriitorul care o cunoaşte numai din auzite comite lesne un „lapsus calami" cum ziceau străbunii latini.

Acum de curînd uu colaborator ocazional într'un bun articol literar a întrebuinţat citatul „nihil novi sub sole"—„nimic nou sub soare"—în forma aceasta surprinzătoare: nihil novis sub solem. Evident, era o neştiinţă a regulelor de acord care indică exclusiv genetivul după adverbul „nihil" şi o necunoaştere a regulelor propoziţionale pe care le învăţăm în gramaticele latine sub forma metrică tradiţională:

ante, apud, ad, adversus
Circum, circa, citra, cis.

Şi aşa mai departe.

Citatul e foarte primejdios, cînd se face din auzite şi nu din amintirea celor învăţate. In presa noastră citatele abundă şi abundă în acelaşi timp lapsurile. Nu numai în latineşte, dar şi în citate din alte limbî ne întîmpină asemenea frequente lapsuri. Intre cele mai dese vedem prin ziare dictonul „à la bonheur" în loc de „à la bonne heure". Nu mai vorbim de dublare de consonatate, de lipsuri ori de abuzuri de accente şi circonflexe, sau de repetiri, cum este fraza „a reuşit *cu* „magna cum laude".

Ar fi timpul se renunţăm la citate, pentru ca să riscăm mai puţine erori.

*

Ziarul „Figaro" face socoteala că vor veni atîţia americani în Europa—judecînd după locurile reţinute pe vapvare—încît vor lăsa vr'o 750 milioane de franci în diversele ţări europene, socotind numai cîte 5000 franci de fiecare călător Yankee-Parisul, bine înţeles, va încasa partea leului...

*

In ocna de la Leopldshall a izbucnit în 1904, din stînca de Carnalit un curent de gaz, care s'a aprins şi arde şi acum. Au ars multe mii de metri cubi de gaz. Gaura e adîncă de 450 m. Erdmann a aflat că 'n el se află mai ales hidrogen, apoi methan, acid carbonic, oxid de carbon, acetilen, etc.

Dar mai de seamă e că se află Heliu şi Nuon. In 4 jum., vor fi curs în atmosferă de 12 m. cubi.

*

Theodore Roosevelt e de mult cunoscut ca un scriitor de vază. Acum, după recordul cuvîntărilor în diverse capitale europene, un publicist german dr. Max Kulmik, îl fixează pentru posteritate ca pe un filosof, extrăgînd din scrierile şi cuvîntările lui numeroase sentimente şi păreri sub titlul: „Staets nud Lebenskunst—„Artă politică şi socială" — Opininni despre familie, educaţie, muncă, succes, capitalism, speculaţiune, stat societate, drept, armată, flotă, morală şi altele.

*

STRUNA ZILEI

POLITICA MEDICALA

Cu ocazia congresului din Bucureşti, urez guvernului durată lungă...
Dr. Possa: Telegramă

Ce alt' putea el să urmeze
Guvernului? Ca doctor, ştie
Că cel mai greu e să dureze
Cine-a intrat în agonie

INFORMATII

❑ **Administraţia ziarului „Opinia" primeşte abonamente de viligiatură cu:**

2 lei PE LUNA în ori-ce parte a ţărei, şi

3 lei 50 PE LUNĂ în străinătate.

◑ **Devastarea vaporului „Imparatul Traian".**—Un prietin al nostru din Constanţa ne scrie cîte-va amănunte asupra devastărei vaporului „Imparatul Traian" care n'au fost publicate în ziare, amănunte culese din sursă foarte bună.

Toţi oamenii, în număr de 70, ai vasului au fost maltrataţi şi pradaţi. Comandantul vasului Perieţeanu a fost bătut şi cu dinţii i s'au tras inelele din mîni, avînd un inel preţios ce'l capatase de la o prinţesă străină. Cabinele au fost devastate. Steagul de pe vapor a fost rupt şi calcat în picioare de greci.

La Constantinopol Turcii au făcut o primire grandioasă vasului, i-au eşit în întîmpinare cu toată flota. Oraşul era pavoazat cu drapele romîneşti. Prinţişorilor li s'au oferit flori.

Cetăţenii din Constanţa au pregătit o mare întrunire de protestare, lansînd următorul manifest:

Cetăţeni ai Constanţei!

Romîni, Aromîni, Musulmani, Bulgari, Albaneji, Armeni, Evrei. Toţi cîţi simţiţi şi cugetaţi Romîneşte.

Telegraful ne-a adus veşti rele despre devastarea vaporului nostru *„Imparatul Traian"*, în portul Pireu.

N'am vrut să dăm crezare acestor veşti—simţimîntul nostru neadmiţînd asemenea barbari în secolul al XX-lea din partea unui popor pretins civilizat.

Cu inima tremurîndă de grije de a nu se adeveri acele veşti, am aşteptat la debarcader azi 2 lunie ora 5 a. m., sosirea vaporului Imparatul Traian.

Ceea ce ne-au văzut ochii şi ne-au auzit urechile întrece ori ce margine de sălbătăcie omenească, am constatat fapte cari cadrează cu pornirile omului-fiară din pustiile Africei sau ale Pieilor Roşii din America.

Un popor complectamente degenerat, lipsit de tot ce este omenesc, perzînd ruşine şi raţiune, năvăleşte în vapor înarmat cu cuţite, ciomege, cîngi, revolvere şi în iureş turbat devastează tot ce îi eşă înainte.

Sparge uşile cabinelor, violează cufere şi colete, schingiueşte personalul vaporului şi îi fură îmbrăcăminte şi tot ce are de valoare, şi în furia lui canibalică nu cruţă nici pe bravul comandant Lt.-Col. Perieţeanu, nici pe AA. LL. RR. Principii Nicolae şi Marioara cari îngroziţi le răspund cu blîndeţe:

„Luaţi totul, numai de noi
să nu vă atingeţi".

Smulge inele din mîinele a o mulţime de pasageri, jefueşte pe Al. Sa. Imp. Sora Majestăţei Sale Sultanului de toate giuvaericalele ce poseda asupra ei, ameninţă cu moartea personalul vaporului să le arate unde sunt banii, încearcă să dea drumul păcurei şi să incedieze vaporul, în fine comite atîtea vandalisme cari întrec vechea piraterie greacă şi îl pun în adevărata şi trista lui lumină arătîndu-ne de ce sunt capabili vitejii de la *Domocos*.

Faţă cu trista şi cruda realitate a evenimentelor petrecute, văzute şi confirmate nouă de întregul personal.

Cetăţeni ai Constanţei!

Ar fi o crimă de les-naţionalism a nu trimite dispreţul nostru şi a 10 milioane de romîni acestui popor decăzut—şi ar fi o laşitate din partea noastră a nu ne manifesta paşnic mîine Joi seara cu ocazia plecărei vaporului Impăratul Traian aducînd cu toţii salutul nostru frăţesc bravului comandant şi personalului său.

Cetăţeni ai Constanţei,

Veniţi dar cu mic şi mare mîine seară la ora 8 jumătate, în Grădina Publică, de unde vom porni în corpore spre debarcader, ca prin prezenţa noastră să spălăm ocara adusă stindardului romînesc de vrednicii strănepoţi ai lui Efialte trădătorul de la Thermopile!!

Un comitet de iniţiativă

❑ Cu adresa No. 11240 din 3 lunie s. c. primăria de Iaşi mulţămeşte d-lui Ion Motăş, fruntaşul nostru cetăţan, pentru subscrierea cu 200 lei la monumentul Independenţei, ce Primăria de Iaşi voeşte a rădica în Iaşi.

Felicităm şi noi pe d. I. Motăş de frumosul act făcut, care trebue pilduit.

❑ **C. F. R.** — Direcţiunea generală a C. F. R. a luat dispoziţia ca şi în staţiunea Bacău, să nu se mai dea semnale prin fluere de maşină la sosirea, plecarea, manevra etc. trenurilor. Această dispoziţiune se aplică până acum numai în staţiunile: Bucureşti N., Filaret, Iaşi, Craiova, Brăila, Galaţi, Constanţa, Bacău şi Piteşti.

❑ Cu începere de la 1 Iulie st. n. se pun în circulaţie trenurile accelerate 33 şi 36 între Paşcani şi Iaşi, cel dintăi cu plecarea din Paşcani la ora 1, sosirea în Iaşi ora 2.55 p. m.; iar cel de al doilea cu plecarea din Iaşi ora 1.25 şi sosirea în Paşcani ora 3 27 p. m. Tr. 33 are legătură în Paşcani cu trenul expres dela Berlin, Viena, Lemberg, Burdujeni, Botoşani etc.; iar trenul 36 are legătură în Paşcani cu trenul expres spre Botoşani, Burdujeni, Lemberg, Viena, Berlin.

Tot de la această dată se pun în circulaţie şi trenurile accelerate 37 şi 38 între Bucureşti-Predeal, trenurile 53 şi 54 între Ploeşti-Predeal. Toate aceste trenuri vor circula zilnic până la 1 Octombrie st. n. esclusiv.

❑ D ing. Richard Niţescu, inspector de mişcare, s'a înapoiat din concediu, reluîndu-şi postul în primire.

❑ Elevii anului al IV din şcoala superioară do comerţ, au vizitat eri fabrica de bere „Zimbru" sub conducerea d. director al şcolii, V. Cocuz.

❑ O nenorocire care a costat viaţa unui om, s'a întîmplat eri între staţiunile Faraoani şi Valea Seacă. Locuitorul Dumitru I. Părău, voind să treacă rampa liniei ferate, şi neobservînd că în acel moment trecea trenul accelerat, a fost prins de botul maşinei şi tărît pe o distanţă de 12 metri. Corpul său a fost prefăcut în bucăţi, omorîndu-l pe loc. Sesizîndu-se autorităţile, procurorul a dispus transportarea cadavrului la morga din Bacău.

❑ Monitorul Oficial de azi publică regulamentul legei asupra repauzului duminical.

Se ştie că articolul 2 din legea repaosului duminical prevede o excepţiune cu privire la acele comune în cari se ţin tîrguri săptămînale sau periodice.

In zilele de tîrg, cari cad Duminică acele comune nu sînt obligate să ţie repaosul duminical, rămînînd ca personalul să se bucure de repaos în altă zi.

Iată comunele din jud., nostru, în care au loc tîrguri săptămînale, şi bîlciurile periodice: Socola (Bucium), Damachi (Hermeziu), Podul Iloaia, Bivolari, Copou, Galata, Poeni, Sculeni şi Ţiganaşi.

Comunele în care au loc tîrguri în zilele de Duminică: Bivolari, Mironeasa, Podul-Iloaia, Slînca, Sculeni, Poeni.

❑ Membrii Camerei de comerţ au hotărît să ia parte la expozţia ce se organizează la Odessa.

❑ Din Cernăuţi ni se scrie că la serbările jubilare ale Universităţei din Iaşi, va asista o numeroasă delegaţie din partea universităţei din Cernăuţi, precum şi o delegaţie de studenţi. Va veni, de asemeni, Mitropolitul Bucovinei dr. Vladimir de Repta, vicarul general P. C. S. Miron Călinescul şi un mare număr de preoţi.

Vor mai asista: guvernatorul Bucovinei şi deputaţii romîni, ai ţărei.

❑ **Din Bucovina.**—Comitetul executiv al marilor proprietari romîni, s'a întrunit eri şi a ales ca preşedinte al societăţei pe d. Modest cav. de Grigorcea, în locul defunctului I. Volcinschi. S'a însărcinat apoi pe d-nii: Niculiţa-Popovici, Flondor şi Kraigher, ca să se ocupe prealabile pentru alegerile viitoare.

— Profesorii de gimnastică din Bucovina, au pus bazele unei societăţi, Preşedinte a fost ales d. Leonida Bodnarescul, profesor la şcoala reală.

SPECTACOLE

— In astă seară cinematograful Gaumont din grădina Cuza-Vodă, str. Lăpuşneanu, va începe un program nou şi splendid.

Intre alte bucăţi, admirabil reuşite şi foarte bine redate, putem cita; Crăciunul peticarilor, mare dramă, „De dragoste joci şi pe sărmă", o hazlie comedie, Crucea de onoare, dramă, Trenul electric din Chamonix, după natură, precum şi alte piese instructive, hazlii. şi sportive.

In curînd va rula: Estera, mare dramă biblică, Cristofor Columb, descoperitorul Americei.

Dar şi neîntrecutul duet italian, Les Amelias, va executa în astă seară bucăţi noui: Rapsodie op. 43 de Hauser; Barcarola din opera Povestirile lui Hoffman; duet de mandolină; Cavatina din opera Bărbierul de Sevila, muzica de Rosini; Aria din Cavaleria Rusticană muzica de Mascagni; cîntece veneţiene etc.

Publicul şi-a dat seama de superioritatea acestor artişti, care te farmecă cu vocea lor.

DIVERSE

— Societatea femeilor israelite pentru ajutorarea lehuzeler sărace — fondată în 1878 — a convocat o adunare generală a membrelor, în localul societăţii Fraterna Ajutorul, pentru ziua de Marţi 8 Iunie. Se va alege un nou comitet.

— A fost arestat în piaţa halei evreul Moise Bercovici de loc din Vaslui, care a furat o pungă cu bani de la un ţaran.

— Spărgîndu-se un tub de la lucrările apei pe strada Lăpuşneanu, apa a inundat pivniţa d-nei Diamant.

— La Institutul Antirabic a fost adus copilul Neculai I. Damian din Tg.-Frumos, muşcat de un cîine turbat.

— Duminecă, 6 Iunie, va avea loc în sala Teatrului Regal (foasta sala Pastia), o frumoasă seată dansantă, organizată de către Societatea „Unirea" a lucrătorilor tipografi.

Băile OGLINZI

3 kilom. dela tîrgu Neamţ, 50% reducere prin gara Paşcani

Sesiunea de la 1 Iunie la 1 Septembrie

Staţiune climaterică de primul rang, situată în munţii Neamţului, *la o altitudine de 500 metri* de asupra nivelului mărei, de unde domină toată regiunea înconjurătoare, ferită de curenţi, încunjurată fiind din 3 părţi cu o pădure seculară şi un parc splendid.

Clima temperată, aerul curat şi hygienic de aci, unite cu poziţiunea sa pitorească, îi dă coloritul şi farmecul încîntător al naturei bine-făcătoare.

Băile Saline de aci sunt din cele mai concentrate şi rivalizează cu băile similare din Hall, Ischl, Reichenhall etc.

Cabinele de Baie şi Hidroterapie instalate în modul cel mai higienic şi modern, **sunt toate în faianţă.**

Băile au efect miraculos asupra **Rheumatismul, scrophulosei, limfatismul, cloro-anemie, debilitate, rachitism, ischias, paralisii, neurastenie, sifilis, boale pe piele, boale de de copii şi de femei, leucorea, metrită,** peri şi parametritele, fibrome, sterilitate, etc.

Un pavilion modern pentru inhalaţie cu apă minerală, esenţă de brad şi diverse substanţe medicamentoase apropriate.

Hotel şi Restaurant excelent; o Orchestră din cele mai bune amuzează publicul.—**Masa**, table d'ôte 4.50 lei pe zi de persoană, inclusiv cafeaua cu lapte; copii pînă la 10 ani, 3 lei pe zi.

Pentru distracţiuni s'a rădicat pentru sezonul curent o clădire grandioasă, prevăzută cu săli de dans, biliard, de lectură, săli pentru diferite jocuri, casino şi bufet deosebit.

Eftin şi Folositor

Pentru persoanele ce nu se pot deplasa, recomandăm **sarea extrasă din apele minerale de Ogliuzi,** care, din cauză că e mult introdusă, ne-a pus în plăcuta posiţiune, a scădea preţul unei cutii de 2 kilo de la lei **1·50** la **1·20.**

Sarea minerală de oglinzi se află depusă spre vînzare, în Bucureşti: la farmacia d-lui Stoenescu, şi *Centrala* în Iaşi la farmacia Fabini şi în Tg. la Ad-ţia Băilor.

Serviciul medical este încredinţat d-lui **Profesor Universitar Dr. V. Bejan**, medic şef al malternităţei din Iaşi, care va face şi operaţiunile cerute, asistat de d-uu Dr. *I. Rosenfeld.*

Persoanele cari nu vor să stee la Oglinzi, găsesc în Trg. Neamţ numeroase loeuinţi confortabile şi eftine, cu sau fără menaj şi cari se vor transporta la băi cu tramcarele administraţiei la fiecare 15 minute.

Pentru ori-ce informaţiuni, a se adresa de pe acuma la subscrişii în Trg. Neamţ.

Exploatatorii băilor Oglinzi: *Rudolf Fritz & Dr. I. Rosenfeld.*

GRADINA BRAGADIRU

Sîmbătă 5 Iunie, Mare Representaţie cu Program bogat şi variat la Cinematograful Pathé Fréres

Ultime INFORMAȚII

❑ **Un proces original.** —*Foță cu neregulele mari făptuite la ținerea examenului de capacitate pentru limba franceză grupa candidatelor căzute la acest examen, văzîndu-se pe nedrept respinse, iar altele mult inferioare scoase de urechi, au hotărît darea în judecată a comisiunei examinatoare și deci implicit a ministrului Haret. Intru cît legea școlară este expresă în felul ținerei examenului și că dar s'au călcat fățiș prevederile legii, grupa de domnișoare crede că va izbuti nu numai să se caseze examenul, dar să tragă d lui Haret o lecțiune zdravănă de respectarea legilor țării.*

S'au și găsit avocați cari să le ia apărarea.

D-nii Alex. Marghiloman și Petre Missir avînd și cevi rude și cunoscute între candidatele căzute, s'au oferit benevol să susție acuzarea înaintea instanțelor judecătorești, de oare-ce acum contenciosul fiind desființat, nu rămîne celor lezați de cît calea tribunalelor ordinare pentru a-și cuceri dreptul lor călcat în picioare.

Se zice că ministrul Haret s'a făcut ne-aude ne-a vede din cauză că președinte comisiunei a fost numit cumnatul d-sale, d. Pompiliu Eliade, care e capabil să comită toate boațele.

❑ Liga culturală va ținea Duminică în sala Pastia, o întrunire publică de protestare contra ororilor săvîrșite de Unguri, contra romînilor, cu ocazia alegerilor.

Vor lua cuvîntul d nii A. D. Xenopol, I. Găvănescul, Mîrzescu, Cuza și Petrovici, precum și un delegat al studenților.

❑ D. Alexandru Stamatiade, șef de cabinet al ministrului de domenii, a zosit azi dimineață în localitate, în interes de serviciu.

❑ Registratorul N. Niculescu, de la școala militară, dispăruse eri din localitate, delapidînd suma de 2000 lei.

Azi dimineață Niculescu a fost prins de agenții poliției de siguranță și trimes la parchet.

❑ Ministerul industriei și comerțului a dat 15,000 lei Camerei de comerț Iași, pentru a se înscrie printre acționarii băncii meseriașilor ce se va înființa în localitate.

❑ Ministerul domeniilor a trimes o circulară prefecturii județului, prin care face cunoscut că, pentru a se asigura în viitor în mod mai eficace paza pădurilor, urmărirea delictelor silvice, noul cod silvic a prevăzut condițiile sub care funcționarii silvici din administrațiile independente de administrația pădurilor statului, pot avea calitatea și atribuțiile de funcționari silvici și agenți recunoscuți de ministerul agriculturii și domeniilor.

❑ Următoarea mișcare s'a făcut printre notarii din județul nostru: d-nii V. Cucu, a fost numit secretar arhivar la administrația plășii Șipote; Vasile Mohoreanu, transferat de la Cucuteni la Țiganași; Vasile Andriescu, numit din nou la Cucuteni și Ioan Purcaru, numit din nou la Fîntînele.

❑ Trupele din localitate vor face mîne manevre de garnizoană: regimentul 13 Ștefan cel Mare la Horlești, iar batalionul 4 vînători la Mărzești.

Batalionul 4 și batal. 2 din regimentul 13 Ștefan cel Mare vor avea defensivă, iar batal. 1 și batal. 3 ofensiva.

❑ Eri după amiază d. Fîntînaru prim ajutor de primar, a inspectat lucrările de amenajare ce s'au făcut la Piața Nicolina.

❑ D. Romulus Voinescu inspector general al polițiilor, va sosi în inspecție în localitate zilele acestea.

❑ Examenul pentru cîntăritori publici ce trebuia să aibă loc în ziua de 9 Mai s'a amînat pentru 20 Iunie.

❑ Consiliul profesoral al școalei normale de învățători Vasile Lupu, se va întruni în astă-seară în cancelaria școlei, pentru a hotărî situația școlară a elevilor normaliști și a stabili și itinerarul excursiunei școlare ce vor face 50 de elevi ai școlii, cu profesorii lor, la 18 Iunie, în Bucovina.

❑ Comisiunea examinatoare a tezeloor candidaților la examenul de capacitate al normaliștilor, a început de eri în București, citirea tezelor. Rezultatul nu se va da de cît peste 10 zile, după care va începe examenul oral al normalistelor.

❑ Ministerul cultelor a trimes prefecturei județului, 400 de exemplare din enciclica Sf-lui Sinod, cu privire la turburările ce s'au ivit în timpul din urmă în sinul bisericii pentru a fi distribuite primăriilor și autorităților din județ.

❑ Comuna București a trimis camerei de comerț, un studiu întitulat: Cunoștinți asupra represiunilor fraudelor alimentare la noi și în alte părți.

❑ Ministerul instrucțiunei publice a luat hotărîrea să alcătuiască un anuar al învățămîntului profesional și particular din țară. Cu strîngerea datelor pentru această lucrare a fost însărcinat d. Truțescu, funcționar în minister.

❑ **Cine** are necesitate de lemne de construcție, sau or-ce alte articole de lemn să se adreseze la Fabrica „Fortuna", Iași str. Moțoc.

❑ La Craiova, inspectorul închisorilor d. Tălpășeanu, face o anchetă la penitenciarul Bucovăț, de oarece s'a primit un denunț, cum că grefierul Dănescu, ar permite deținuților să umble liberi prin sat. Denunțul s'a găsit ca întemeiat.

❑ Cu începere de la 15 Iunie se va deschide oborul de cereale și vite, ce s'a înființat în piața Badareu.

❑ D. C. Alexandrescu, comerciant din dispărțirea IV-a s'a prezentat azi la redacția noastră și s'a plîns cum că un fiu al său, Gh Alexandrescu, care se afla eri la stîna sa de la Ezăreni, a fost sculat noaptea și bătut grav de străjeri și jandarmi.

Recomandăm cazul parchetului spre a cerceta.

❑ Sumarul numărului de mîine din *Noua Revistă Romînă*, de sub direcțiunea d-lui C. Rădulescu-Motru, este:

Noutăți: Ex libris: Constantin (Dinicu) Golescu, însemnare a călătoriei sale făcută în anul 1824, 1825, 1826, tipărită din nou și însoțită de o introducere de Nerva Hodoș.

Cestiuni actuale: G. Murnu. Știința și morala în polemică.

Cestiuni sociale: N. Em. Teohari. Democrația și disciplina în școală. II.

Literatura: Haralamb G. Lecca. Cel mai mare poet; A. G. Ionescu-Ioan. După bal.

Folklor: Th. D. Speranția. Plugușorul descîntec.

Note și discuțiuni: S. Mehedinți. Un post-scriptum.

❑ D. Potin, profesor la Conservatorul din Capitală, a fost numit în comisiunea de examen a Conservatorului de muzică și declamație din Iași.

❑ Camera de comerț din Tulcea a înștiințat camera noastră de comerț că a înființat un serviciu special de informațiuni comerciale pentru țară și străinătate, percepîndu-se o taxă de 1 leu 50 b. pentru țară și 2 lei pentru ori-ce informație din străinătate.

❑ Dintre chestiunile date de ales la teza examenului de capacitate al normaliștilor, ținut în Iași, Bîrlad și Galați, nici unul din candidați n-a ales chestiunea „Personalitatea lui Ștefan cel mare în poezia și literatura romînă", care cerea oare-care sintetizare a cunoștinților; ci candidații s'au mulțumit să aleagă cîte o chestiune ce cerea simpla reproducere a unor cunoștinți învățate.

❑ **Judiciare.**—Camera de punere sub acuzare a respins cererea de eliberare pe cauțiune a lui Iorgu G. Cristea, fost primar în comuna Odobești, arestat pentru că a omorît pe M. Ojag, notarul acelei comuni.

— Tribunalul secția II-a a confirmat mandatul de arestare a țiganilor: Gh Dumitru, Matei Dumitru, N. Zamfir și alții, deținuți pentru furt de cai.

— Primul procuror a continuat astă-zi cercetările în afacerea scandalului și bătăielor de la alegerea Casei de Economie din Tatarași.

— Ministeral de justiție prin o circulară trimisă tuturor președinților tribunalor din țară, face cunoscut ca pe viitor să nu se servească de telegrame de cît în cazuri extrem de urgente și grave, utilizînd poșta în corespondența ce au cu ministerul.

Ministerul motivează circulara pe faptul, că anul acesta a fost nevoit să verse direcției poștelor pentru costul telegramelor, o sumă prea mare.

— Tribunalul s. I. a condamnat astăzi pe Lupu Weinștein pentru bancrută simplă și frauduloasă, și pe Isac Horovitz și Lazăr Damster ca complici, la cîte un an închisoare corecțională.

❑ Trupa Ramon Garcia, familia mexicană care face furori actualmente la Paris, este redată de cinematograf în noul program de astă seară Vineri 4 Iunie din grădina Bragadiru. Noul program al teatrului Pathé Frères cuprinde sujete alese, excepțional de frumoase, din cari mai menționăm Eugenie Grandet, celebrul roman al lui Balzac înscenat și interpretat de forțe artistice ale marilor teatre franceze.

O a doua piesă, încorporată de asemenea în noul program de astă seară, este „Soția ofensată" înscenată după scrieree lui Giacometti și interpretată de artiștii teatrului Regal din Roma. Se va desfășura de asemenea gazeta însuflețită Pathé-Journal care ne va aduce faptele și evenimentele mari ale zilei din lumea întreagă.

După îndemnul vizitatorilor s'a menținut în noul program: Funeraliile regelui Eduard al Angliei, cortegiul parcurgînd străzile Londrei și ceremoniile de la Wiadsor. In grupul de monarhi și moștenitori de tronuri cari au întovărășit augustele rămășițe, se distinge foarte bine A. S. R. Principele Ferdinand al României, care a luat parte la cermoniile înmormîntărei.

In acest grup se află apoi regii Norvegiei, Greciei, Spaniei, Bulgariei, Danemarcei, Portugaliei, Belgiei, Prințul moștenitor al Turciei, Arhiducele moștenitor al Austriei, etc. etc.

Ultima Oră

— SERVICIUL TELEGRAFIC SPECIAL AL „OPINIEI" —

Bucureşti 4 Iunie

In chestia preşedintelui Bălăşescu

Bucureşti.—Consiliul superior al magistraturei chemat a se pronunța dacă pe baza rapoartelor procurorilor generali Alexiu, Leonescu și Suciu, este cazul de a se admite transferarea d-lui Bălășescu, președintele trib. Tutova, și-a dat azi părerea.

Consiliul în unamitate, a opinat pentru transferare, fără însă a considera aceasta ca o pedeapsă dat fiind, că în sarcina acestui integru magisrat nu s'a produs nici o dovadă de natură a atinge demnitatea și conștiința sa de magistrat.

Transferarea se spune a fost admisă de consiliu, în interesul d-lui Bălășescu căruia ad-ția din Bărlad îi făcea mari neajunsuri.

Rămîne acum ca ministrul să aleagă tribunalul, unde urmează a'l transfera pe d. Bălășescu.

Manifestații contra Grecilor

Constanța.—Aseară s'a ținut în grădina publică, o grandioasă întrunire de protestare contra vandalizmului Grecilor asupra vaporului „Imparatul Traian în portul Pireu.

Au asistat peste 6000 de persoane. După întrunire, mulțimea a pornit, cu torțe aprinse pe străzi, demonstrînd contra Grecilor.

Din cauza atitudinei provocatoare a Grecilor, s'au spart geamurile la mai multe locuinți ale Grecilvr de aci.

Mulțimea s'a dus apoi la port și a făcut ovațiuni vasului „Imparatului Traian" înainte de plecare. Vaporul a plecat la Alexandria, fără a mai atinge portul Pireu. Vasul e condus de d. inspector Mihailescu, căci se știe că d. comandor Perieșteanu se află în Capitală, fiind chemat de M. S. Regele

*

Poimîne dimineață se va ținea în Capitală, o mare întrunire de protestare, organizată de toate partidele politice.

Vor vorbi d-nii: C. Disescu și C. Istrati, foști miniștri, din partea conservatorilor democrați, Delavrancea și I. Lahovary din partea junimiștilor și Cernescu și Duca din partea liberalilor.

Va prezida d. amiral Murgescu.

*

Bucureşti.—Austria și Germania stăruie ca Romînia să capete de la Atena o satisfacție complectă.

*

Bucureşti.—Guvernul nostru pretinde următoarele din partea Greciei, în urma vandalismelor de la Pireu:

O misiune specială, din care să facă parte și un aghiotant al Regelui Greciei și un trimes extra-ordinar al guvernului din Atena, să vină la Constanța spre a face salutul reglementar în fața vaporului „Imparatul Traian"; iar apoi misiunea să se ducă la prefectura de județ, de unde să expedieze o telegramă de scuze guvernului nostru, după care apoi să plece, fără a mai fi primită sau salutată de autoritățile noastre.

Se cere să fie și un aghiotant regal din Atena, de oare ce se știe, că și pavilionul regal de pe vasul „Imp. Traian" a fost atacat.

In caz cînd misiunea nu va sosi, conflictul cu Grecia va fi deschis.

*

Bucureşti.—Primul ministru a comunicat eri la Sinaia, ministrului Italiei, care reprezintă interesele Greciei, conținutul raportului comandorului Perieșteanu, cu privire la vandalismul de la Pireu.

Furtuni groaznice

Buda-Pesta. — Furtunile din ultimile zile au pricinuit pagube enorme, mai cu seamă în comitatul Caraszn.

Telegraful, telefonul, precum și podurile au fost distruse. O sută de case s'au prăbușit și altele au fost luate de curentul apelor. Sunt aproape cam la o sută de morți.

*

Belgrad.—In urma furtunilor cari au bîntuit în regiunea orașului Svilajnac, o mare parte din populație a perdut toată averea. Dintr'o mie de case la Svilajnac, numai o mică parte au rămas intacte. Pănă aseară 62 cadavre au fost pescuite în satele din valea Reseva. Cea mai mare parte dintre case au fost luate de apele furioase și locuitorii înecați.

Cererea albanejilor

Sofia.— Societatea albaneză „Dasir", în numele coloniei a înmînat principelui Izzendi, cu prilejul vizitei sale aci, o adresă in care albanejii de aci își exprimă sentimentele lor credincioase față de Turcia și roagă pe principe să intervină pe lîngă Sultan spre a inaugura în Albania o politică de pace și de civilizație.

In chestia cretană

Constantinopol.—Camera și prasa otomană au primit cu satisfacție, discursul ministrului englez Grey, despre chestiunea Cretei. Ziarele turcești declară că îndoelile opiniei publice, în ceia ce privește atitudinea Angliei sunt de acum înălturate.

Revoltă într'o închisoare

Lahore.—O revoltă s'a întîmplat în închisoarea centrală die Fattigarh, unde 300 de criminali au încercat să forțeze poarta principală, spre a se elibera. Guarzii au trebuit să tragă focuri asupra lor. Au fost 7 criminali omoriți și 50 răniți.

AVIS

Aducem la cunoștința Onor. Public, că am deschis astă-zi în piața de aci, strada de Sus, No. 186, un debit de desfacere a produselor fermelor și viilor A. Badareu și Dr. Manolescu de la Strunga, unde se vor găsi zilnic lapte dulce și produsele: unt, smîntînă, brînză de vaci, lapte etc. preparate după sistemul olandez cu ajutorul aparatelor speciale.

De asemenea se găsesc cele mai renumite calități de vinuri vechi și noi, în butelii, recoltate din viile noastre; precum și țuică în butelii.

Prețuri avant-joase.

Cu toată stima

A. Badareu și Dr. Manolescu

dela Strunga

De închiriat

cu începerea de la 26 Octombre a. c.

Magazine cu locuința & atenansele lor

Str. Lăpusneanu No. 32

unde sunt instalate astăzi magazinele

D-lui Arnold Brociner

A se adresa la proprietarul Moritz Vachtel Casa de Bancă, Piața Unirei, în orice zi de lucru de la orele 9—12 a. m.

CLINICA BOALELOR DE OCHI

Doctor C. Miclescu

Strada Stefan cel Mare No. 2 bis

(Casele Hirschensohn)

Consultațiuni 3—6 p. m.

INȘTIINȚARE

De oare-ce sunt persoane, care se dau drept funcționari ai serviciului barometric și încasează sume de bani, în numele acestui serviciu fac cunoscut onor. public de a nu plăti nimănui, nici o taxă și nici un fel de sumă, pentru curățirea latrinelor, căci acele sume rămîn perdute. Taxele pentru curățirea latrinelor se plătesc *numai* la percepția comunală, așa că acei care ar plăti altor persoane, vor fi nevoiți a plăti a doua oară, la comună. Oamenii din serviciul meu n'au dreptul a pretinde nici o plată, de oare-ce ei sunt salariați.

Antreprenorul serviciuiul barometric

A. TEITLER

Tănăr, fost 8 ani în unul din cele mai mari birouri din ară, cunoscînd corespondența **romînă** și **germană** precum și toate lucrările de birou caută post.

A se adresa la administrația acestui ziar.

Sala Teatrului Regal

(FOST PASTIA)

Duminică 6 Iunie 1910

va avea loc o frumoasă

Serată DANSANTA

DE PRIMAVARA

Organizată de

Societatea „UNIREA" a lucrătorilor-tipografi

Rugăm pe Onor. consumatori *ai apelor minerale*

„Dochia", „Repedea" „Baia" și „Stînca"

să observe bine etichetele noastre care cuprind aceste nume spre a nu le confunda cu acele ale unor produse pretinse similare; a se observa că multe sticle purtînd marca fabricei noastre dar fără etechetele de mai sus nu sunt produsele noastre.

ADMINISTRAȚIA

„rimei fa brici de ape minerale din Iași" pusă sub controlul d-lor chimist D. Cădere și dr. I. Țaranu.

— Str. Ghica-Vodă No. 37 —

Nu se poate face sezonul acesta nici o concurență tuturor mărfurilor și noutăților aduse de magazinul

„LA VULTUR"

Prețurile fiind la toate articolele mai reduse de cît ori unde.

Mare și bogat asortiment de Bluze elegante, ultimile modele din străinătate. Voilette, Tuluri, Laize și garnituri pentru Rochii la toate culorile moderne. Mănuși ajurate lungi și scurte, Colerete și Rijuri cu perle colorate foarte moderne etc.

Mare ocazie! Am pus în vînzare un colosal stok de Bluze gata de linon, aduse din străinătate toate mărimile cu preț nemai auzit, Lei 3 bucata.

LAXIN

Bonboane purgative din fructe

UȘOB DE LUAT DE COPII ȘI ADULȚI

Gust plăcut.- Efect sigur

Aprobat de Onor. Consiliu Sanitar Superior No. 9499

Se recomandă în special contra:

Constipatiei, Leneviei intestinale, Hemoroizilor, Congestiunei, Migrenei, etc.

Prețul unei cutii LEI 1.75

Depozit la toate farmaciile și drogueriile

Depozit general Farmacia Rothbard-Iaș

Tănăr, cu o practică îndelungată într'o mare întreprindere tecnică, cunoscînd bine lucrările de birou, corespondența romînă și Dactilografia, caută post.

Pretențiuni modeste.

A se adresa la Administrația acestui ziar sub inițiala **L.**

De vînzare: Doi buhai de rasă, de cîte 2 ani ½; mai multe vaci și viței.

A se adresa la Administrația Fermei D-lui Al. A. Badareu Iași.

Doctor GRIGORE BRAUER

medic romîn la KARLSBAD

Casa „Goldener Löwe" Kaiserstrasse

Telephon 701

ANUNCIU

Jockey-Club din Iași, voind să facă un hipodrom, tribune zidite și grajdurile necesare pentru 40 cai, plătite cu amortisare, publică spre cunoștința d-lor antreprenori, spre a'și înainta ofertele pînă la 15 Iunie a. c.

Pentru detalii a se adresa la Jockey Club, strada Carol.

Comitetul JOCKEY-CLUB

Important pentru Agricultori

O garnitură de trier în bună stare de funcționare, de vînzare în condiții avantajoase.

A se adresa la Atelierul Mecanic.

Gross Kaisermann

— Strada Moțoc Iași —

Vaccinări si revaccinări

Cu limfă proaspătă, garantată practică

Dr. A. Steuerman

Strada Golia No. 13

HIGEYA

APA DE MASA NATURALA ALCALINA

M. MIHAILESCU & I. DAVIDESCU

Isvorul proprietatea M. MIHAILESCU

Dacă vreţi să aveţi un stomac sănătos

BEŢI NUMAI APA ALCALINĂ

„HIGEYA"

„HIGEYA" se recomandă de către somităţile noastre medicale ca **CEA MAI BUNA APĂ MINERALĂ** pentru combaterea boalelor de **Ficat, Gută, Rinichi şi Gastrite**

De vânzare la principalele magazine de consum, droguerii şi farmacii din ţară.

Comenzile de en gros sunt a se adresa: **Domnului I. DAVIDESCU** Tecuciu

Reprezentant pentru Oltenia şi Muntenia **ISAKKOFFLER** BUCUREŞTI

a 1½ L. 0.85 bani. — a 1 Litru 0.70. — a 1/2 litru 0.50 bani

(Preţurile se înţeleg ori un la)

Important pentru toti Domnii agricultori

Subsemnaţii, unici fabricanţi al renumitelor pluguri universale, **construite numai de oţăl bătut peste tot,** facem atent pe onorb. public cumpărător pentru al feri de imitaţiuni, că numai aceste pluguri care port Marca **Porcul Mistreţ** precum mai jos desemnat şi cu inscripţia firmei Gebrüder Eberhardt Ulm, sunt original ale noastre şi să găsesc numai în depozit la casa **fraţii Bachstez în Iaşi** strada de sus No. 127 (sub Cabinetul Istoric.)

FABRICA DE CARAMIZI

cu aburi şi cuptor sistematic

lîngă abatorul comunei Iaşi, legată cu reţeaua tramvàiului electric

Fabrica de tuburi de beton în ciment

(Şoseau Arcu 11 | 19)

Proprietatea fraţilor RAMEDER

Recomandă produsele ei, ca: cărămizi presate şi tuburi de ciment, în ori-ce diametru şi dimensiune.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

GRILLAGES 1 m de haut. 0f30c.

Baym^d **GARIEL,** 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

FONDOIR DÉPOSE Prix..... 6f50

R. GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

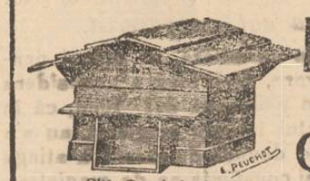

RUCHE *à Cadres mobiles* Prix: 20f

Gariel 2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à 0f20

3 ani de succes 3

GRADINA

BRAGADIRU

In fie-care seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program va începe în fiecare Luni—al doilea în fiecare Joi—ambele programe săptămînale vor fi

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Matineurile urmează regulat în tot timpul verei—fiecare Duminică 4 ore ziua în sala Circului Sidolli.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra viete şi rente

în VIENA fondată în anul 1858

Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1984 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908

PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate în vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86, 92. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurări.

d) De zestre pe termia hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.

e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor la caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER. Str. Lăpuşneanu No. 10

Alfons Herovanu

AVOCAT

a Bărboi No. 15—

— a. m. şi 4— p.

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai la de

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 85 — Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa I-a Loteriei VIII

s'au pus în vânzare

Tragerea la

10 (23) Iunie 1910

Se poate cîştigă în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar cîştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpăra

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vânzare:

1/8 Una optime	Lei	1,50
1/4 Un sfert	Lei	3,00
1/2 Una jumătate	Lei	6,00
1 Loz întreg	Lei	12,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
1,50	3 lei	6 lei	12 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primariei No. 17.—Instalaţiune cu motoare electrice executată de d. Iohann Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17.

6 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

6 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacţia şi Administraţia: IAŞI Str. Primăriei 27 | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul VII.—No. 1032 Duminică 6 Iunie 1910

Statul şi activitatea individuală

Este astă-zi un adevăr netăgăduit, că, ceea ce altă-dată forma doctrina liberalismului economic, adică amestecul cît mai puţin al Statului în ordinea economică, e părăsită de toată lumea. Mai mult încă. S'a ajuns acum a se justifica atît cuvîntul cît şi doctrina socialistă, atît de hulită cu cîte-va decenii în urmă. Ast-fel, un partid politic cu pretenţia de a fi cel mai mare şi mai tare din ţara noastră, am numit pe cel liberal, se face astă-zi campionul unor asemenea idei, sub cuvînt că pretutindeni statele îngrijesc de muncitori, fără ca pentru aceasta să li se impute că comit vre-un păcat.

In lumina analizelor economice făcute în timpurile noastre, am ajuns cu toţii la convingerea, că nu ori-ce intervenire a Statului e socialism, şi de aceia nu se găseşte partid politic, care să nu înţeleagă restul, şi să nu primească nici un fel de amestec al Statului în ordinea economică.

Că liberalii vor să fie şi socialişti, deci să primească tot ceia ce doctrina acelora comportă, îi priveşte Este însă un fel de intervenţionism asupra căruia nu s'ar putea îndeajuns stărui, pentru clarificarea şi înţelegerea lui. Voim a vorbi de rolul Statului în ramurile muncei naţionale, şi mai în special a comerţului şi industriei.

Nimănui nu i va scăpa de sigur, că în toate ocupaţiunile Statul s'a îndeletnicit în timpurile din urmă a sustrage cîte-ceva de la iniţiativa individuală, luîndu-le pe seama sa. Acolo însă, unde conflictul între tendinţa de acaparare a Statului şi stăruinţa individului să-şi păstreze locul, dacă nu să mai lărgească cercul de activitate, e negreşit, cum am spus comerţul şi industria.

Să enumărăm numai în fugă cîteva îndeletniciri ale Statului, în ordinea de lucruri de care ne ocupăm. Statul exploatează pescuitul, poşta, telegraf, căi ferate, a monopolizat o sumă de industrii şi comerţuri, face operaţiuni de bancă. Acum se cere ca el să monopolizeze *alcoolul*—fabricaţiunea, ca şi vînzarea lui—precum şi *asigurările*.

Pentru unele din industrii Statul şi-a creiat un monopol legal. Deci, întru-cît legea îl stabileşte, este evident că particularilor le e exclusă ori-ce participare la exerciţiul lui. Pentru altele, dînsul are monopol de fapt. Aşa, pe lîngă exploatarea căilor ferate de interes general, reservată lui, Statul a dat voe şi particularilor să construiască şi să exploateze oarecari linii de interes privat.

E fără de îndoială, că în ochii noştri Statul s'a reabilitat. Statului modern nu i se mai potriveşte vechea concepţiune, că: *face prost şi scump*. Cel puţin în cît priveşte executarea lucrărilor, Statul face lucru tot atît de bine macar, cît întreprinderea particulară.

Păşind aşa şi tot căutînd a întinde domeniul seu de activitate, Statul restrînge pe cel al indivizilor.

Dar Statul este reprezentantul tuturor, el nu lucrează în interesul seu personal, interes care ar sta contra celui al indivizilor. El nu poate avea în vedere de cît interesul general, şi numai aşa poate găsi justificare acţiunea sa. Se poate găsi însă o atare justificare în tot ce întreprinde el?

De aceia se şi pune întrebarea, dacă în loc să se facă el exploatator, cu alte cuvinte, în loc să iea pe seama sa riscurile întreprinderilor, limitînd mijloacele de ocupaţiune a indivizilor, n'ar face mai bine să se mărginească la o legiferare şi control, care fără a jigni iniţiativa particulară, ar satisface totuşi interesele generale?

Se ştie că monopolul este expresiunea scumpetei, după cum concurenţa este aceia a eftinătăţii. Şi în linii generale, chiar aşa stă lucrul. Negreşit, dacă n'ar fi monopol, am putea cumpăra cutia de chibrituri, cu un preţ mai mic, chibriturile ar fi mai bune, iar numărul beţelor din cutie ar fi cel arătat pe aceasta. Dar dacă e monopol, trebue să ne supunem lui.

In ce priveşte alte exploatări, ca cea a căilor ferate sau poştei, Statul se laudă astă-zi, şi poate cu drept cuvînt, că numai el a fost în stare să le construiască bine, şi în acelaşi timp să scadă preţurile. Faţă cu ceia ce a fost acum două decenii necontestat este, că transportul poştal şi cel pe cale ferate, a scăzut în preţ în mod simţitor.

Deci, din două puncte de vedere ar trebui examinată activitatea Statului în ordinea de lucruri, ce studiem şi anume: întru cît el face bine sau nu, restrîngînd domeniul iniţiativei particulare şi apoi, întru cît satisface el interesul general, prin activitatea ce desfăşoară.

Fără a căuta să intrăm aici în discuţiuni înalte, ne vom întreba, dacă e bună socoteala ce-şi face Statul dînd luptă contra activităţei indivizilor, luptă în care el caută a se substitui acestora?

Din punct de vedere al realităţii lucrurilor, răspund cei interesaţi, Camerile de Comerţ şi Industrie reunite în congres, au putut auzi voacea multora, cari cer desfiinţarea cooperativelor şi a monopolurilor. Intru cît însă, comerţul ca şi industria particulară, pot să-şi creeze un monopol, prin carteluri, negreşit Statul trebue să aibă acţiune pentru stavilirea lor, dar nu să iea chiar el asupra-şi comerţul ori industria, care prin practica aici arătată provoacă o mulţime de plîngeri.

S'a putut auzi cu acea ocaziune, că nu avem comercianţi romîni. Cei întrebuinţaţi în industriile şi comerţul Statului nu pot fi consideraţi ca atari, căci de ar fi altfel, desigur protestarea pentru neexistenţa comercianţilor romîni nu s'ar avea locul.—Patronii, cari să conducă afacerile comerciale ori industriale, nu se improvizează. Nici o şcoală din lume nu ni poate da formaţi gata. Ei au nevoe de experienţe, de capital, pe care nu le pot avea de cît după eşirea din şcoală.—Dar cînd cercul de aplicări a multora, şi dintre cei mărunţi e micşorat prin aceia că Statul a monopolizat multe ocupaţiuni de acest fel, se înţelege că iniţiativa lor este descurajată.

Dar cel puţin, satisface Statul prin modul lui de a proceda interesul general, adică acel de a da tuturor lucruri bune şi eftine? Se ştie că grija unui traiu mai bun şi cît mai comod al tuturora, trebue să fie preocuparea neîncetată a unui Stat modern. Or, prin explotările ce face Statul, multe articole, chiar din cele considerate ca strict necesare, cum ar fi de exemplu, peştele, s'au scumpit. Măsurile de protejare a acestui produs au fost bine venite şi au dat rezultate bune. Nimeni nu o contestă. Dar articolul s'a scumpit.

Statul nostru are bălţile lui. E proprietar şi a voit să fie şi exploatator. De sigur nici o lege nu-l împedică. Rezultatul a fost că prin acest monopol de fapt, peştele s'a scumpit. El a început a deveni un articol de lux, şi nu credem că aceasta ar trebui să fie menirea Statului. Din contra el trebue să lupte pentru uşurarea traiului şi nu procedarea aceasta, duce la rezultatul dorit.

Dar aceste chestiuni prezintă importanţă deosebită Ele pot fi privite din deosebite puncte de vedere. De aceia ne vom permite a mai reveni.

V. I. Radu

LEGILE LIBERALE

Noi am spus adesea, că legile liberale, care au eşit nu din priceperea sănătoasă a necesităţilor reale ale populaţiunii; ci din concepţiunile înguste ale cîtor-va oameni de cabinet, nu sunt aplicabile,—că aplicarea lor forţată duce la nimicirea forţelor sociale în contra cărora se aplică, şi că aceasta este periculos.

Astăzi faptele vin să ne dovedească dreptatea ce am avut susţinînd acestea. Exemplu viu şi recent este greva generală de la Brăila, care prin forţa ineluctabilă a împrejurărilor, se înalţă ca un puternic protest împotriva legiuirii scandaloase a guvernului liberal, privitoare la dreptul de asociaţie şi grevă.

Muncitorimea brăileană este astăzi în plină grevă. Nu vom zice că a făcut bine,—constatăm numai faptul. Că este o lege, care le interzice muncitorilor de a se pune în grevă în alte condiţiuni de cît acelea ce indică, muncitorii din Brăila nici n'au vrut nici nu vor să ştie. Şi este firesc.—Dacă nevoile lor, dacă complecsul forţelor economice îi determină la grevă, nu ar fi ridicol ca ei să mai ceară permisiunea de a face grevă?

Şi ce poate face legea în contra unor asemene încălcări? — Nimic. Căci legea, ori cît e lege, ea nu e deasupra legilor sociale şi economice, nu e mai puternică de cît fatalitatea evoluţiunii. Legile sunt respectate şi au autoritate numai întru cît consfinţesc relaţiunile, pe cari complexul social le naşte. Dar cînd legile tind să creeze ele şi prin ele numai stări şi raporturi economice, atunci legile acelea sunt moarte, ele sunt mereu incalcate; ba mai mult, ele trebuesc nesocotite ca fiind un pericol social.

Acesta este cazul multora din legile liberale, şi în special a legii d-lui Orleanu, smulsă la repezeală în urma atentatului lui Jelea. Legea aceasta a şi căzut în desuetudine după puţin timp şi această cădere în desuetudine este binevenită.

Omul politic, cînd vrea să facă o lege, trebue să se gîndească întîi la necesităţile reale la cari crrespunde acea lege; altfel face operă moartă, muncă inutilă, dacă nu chiar primejdioasă.

Cazul legii d-lui Orleanu să fie pildă tuturor.

Em.

Transferarea preşedintelui Bălăşescu

Preşedintele tribunalului Tutova, d. Bălăşescu, a fost judecat de către consiliul superior al magistraturei, întocmit în virtutea noei legi a d-lui Toma Stelian. Rezultatul acestei judecăţi se cunoaşte: d. Bălăşescu a fost transferat.

Viitorul *îşi freacă mîinile de bucurie şi exprimă întreaga sa satisfacţie asupra hotărîrii consiliului magistraturei. Ba încă ziarul liberal nu se sfieşte să adauge:*

„Dacă ministrul n'a luat pînă acum nici o măsură în contra lui, a fost tocmai pentru a nu se zice că-l persecută şi fiind-că tot spera că se va îndrepta".

Cîte cuvinte atîtea minciuni. Se ştie în adevăr, că d Toma Stelian a mai trimis odată pe preşedintele Bălăşescu în judecată disciplinară, dar că atunci comisiunea de judecată era compusă după vechea lege şi deci a achitat pe cel invinuit de ministru.

Azi însă, comisiunea impestriţată, ticluită şi combinată de ministru, la adăpostul unei legi păcătoase, nu se putea să nu dea o hotărîre conformă cu dorinţa d-lui Toma Stelian.

Judecata de azi, judecata cea nouă a preşedintelui Bălăşescu şi hotărîrea dată de comisiunea d lui Toma Stelian, învederează odată mai mult, spiritul în care a fost concepută legea cea nouă pentru organizarea magistraturei.

Azi e eşit la lumină dreptatea fruntaşilor noştri, atunci cînd s'au rîdicat în Parlament contra spiritului în care a fost făcută legea d-lui Stelian. Judecata preşedintelui Bălăşescu, şi împrejurările în care ea s'a efectuat, arată odată mai mult că independenţa magistraţilor noştri inamovibili a dispărut.

Excrocherie futuristă

Viitorul se foloseşte de puţinile ocazii, în cari guvernul ar putea avea creditul public, spre a deduce concluzii favorabile guvernării dinastiei. Ocupîndu-se de incidentul de la Pireu, care a stîrnit o indignare generală în toată ţara, *Viitorul* socoate că în această chestie toată lumea şi toată presa şi-au exprimat încrederea în guvern.

Iată cm se exprimă oficiosul liberal: „am făcut încă de la început constatarea îmbucurătoare, că în afacerea atentatului din portul Pireu ziarele noastre, fără deosebire de partid, şi-au exprimat încrederea că guvernul va şti să obţină satisfacţiunea deplină ce ni se cuvine".

Este inexact şi desfidem pe cei de la *Futurul* să dovedească lucrul acesta. Increderea în guvern şi-a manifestat-o *Voinţa Naţională*, *Independenţa*, franceză şi *Viitorul*, Dacă aceste trei foi imunde formează presa, atunci da, *Viitorul* are dreptate.

Dar aceste foi sînt presa guvernului şi increderea ce i-o manifestă ele n'are importanţă. Presa în general, presa independentă şi aceia a celorlalte partide şi au manifestat numai voinţa nestrămutată, ca guvernul să obţină satisfacţiunea meritată, fără a avea chiar toată încrederea.

Este de datoria guvernului, ca în conflictul cu Grecia să nu dea îndărăt şi să ducă acţiunea pînă la ultima consecinţă. Demnitatea unui popor, grav atinsă prin obrăznicia grecească, este în joc. Şi dacă guvernul d-lui Brătianu a ştiut să fie—pe nedrept—atît de drastic faţă de însăşi ţara care l-a ales; are cu atît mai mult datoria să fie—pe drept—energic cu un popor străin, care prin bande de basbuzuci ultragiază poporul romînesc.

Aceasta cere ţara, aceasta a spus presa romînească, exclusiv cele trei foi ale guvernului. Dar de aci şi pînă la desăvîrşita încredere în guvern mai e un pas, şi ce pas!

Futurul a crezut, că va putea de astă dată măcar să facă o mică excrocherie ca şi cum ar fi vorba de mici sume cuvenite unor nenorociţi incendiaţi şi să facă pe lume să creadă că guvernul se bucură de încrederea generală.

Zădarnic. Dacă în adevăr guvernul va şti cum să procedeze şi acţiunea sa va da rezultatele dorite, vom fi cei dintăi să-i mulţumim.

Pînă atunci însă ne mărginim a-i atrage atenţia asupra datoriei ce are, fără a-l credita cu ceva; căci de mai bine de trei ani, guvérnul acesta ne-a făcut să pierdem în el ori-ce speranţă.

OAMENI ŞI LUCRURI

Lunca lui Alexandri

O împrejurare prozaică—un proces de diviziune ori ceva la feliu — a făcut să se vorbească zilele aceste de Mirceştii defunctului poet Alexandri în... sălile tribunalelor.

Nu cunoaşte în detaliu în ce consistă, exact, afacerea în chestiune. Dar ori cari ar fi amănuntele, nu te poate prinde de cît regretul cetind că se construesc dosare judiciare în jurul acestei coroane de suveran: căci a fost un adevarat suveran poetul care a tronat acolo şi Mirceştii i-au fost coroana de briliante sclipitoare, semnul de distincţiune şi de consacrare.

Generaţia de eri ca şi acea de astăzi, începînd din anii de şcoală cunoaşte şi gustă acele melodioase inspiraţiuni lirice răsărite toate în aerul parfumat al „Luncei" din Mirceşti, pe care în oare de extaz o invoca marele cîntăreţ:

Lunică, lunică, dragă lunică! raiu frumos al
ţării mele
Mîndră'n soare, dulce'n umbră, tainică la foc
de stele
Ca grădinele Armidei ai un farmec răpitor
Şi Siretul te încinge cu-al seu braţ desmierdător.

Umbra ta răcoritoare, adormindă, parfumată,
Stă aproape de lumină prin poene tupilată.
Ca o nimfă pînditoare de sub arbori înfloriţi
Ea la sinul ei atrage călătorii fericiţi

Şi-i încîntă, şi-i imbată şi-i aduce la uitare
Prin o magică plăcere de parfum şi de cîntare,
Căci în tine, lunică dragă, tot ce are suflet, graiu,
Tot şopteşte de iubire în frumoasa luna Mai.

In adăpostul vrăjit al luncei, în tovărăşia naturei Alexandri a învăţat numai să iubească şi să viseze; acolo a căpătat şi acea fecunditate fără seamăn, acea imaginaţie vie, acea putere descriptivă, acele sute şi mii de cu'ori pe care le-a pus în pastelurile sale ca să le reverse, sub forma imnurilor de pace şi chemărilor la armonie asupra întregei ţări:

O pătrunzătoare şoaptă umple lumea, se rîdică.
Ascultaţi... Stejarul mare grăeşte cu iarba mică,
Vulturul cu ciocărlia, soarele cu albul nor,
Fluturul cu plinta, rîul cu limpedele izvor.

Şi stejarul zice erbei: mult eşti vie şi gingaşă,
Fluturaşul zice floarei: mult eşti mie drăgălaşă!
Vulturul uimit ascultă ciocîrlia ciripind;
Rîu, izvoare, nouri, raze se împreună iubind.

De aceea ni se pare oarecum straniu să cetim că s'au încins judecăţi ori certe — fie chiar familiare — în jurul poeticei „Lunci", că se abuzează de tăierea pădurei, ori că se lasă în părăsire fostul castel al bardului. Sunt acolo relicvii a căror valoare istorică va creşte, cu cît va trece vreme mai multă şi tot ce se află acolo va căpata însemnătatea monumentară destinat a fi admirat de miile de călători şi curioşi, atraşi să viziteze localitatea cu drept cuvînt celebră. Poetul va fi adormit de mult, dar în taina pădurii privighetoarea—ca în poema lui Rostand—va fi luat locul vechei privighitori moarte şi va urma să scoată ecouri duioase în nopţile fermecate:

Dar tăcere!... Sus pe-un frasin freamăt în
văzduh s'aude
Toţi rămîn în aşteptare. Cîntăreaţa'ncet prelude
Vîntul tace, frunza deasă stă în aer neclintită...
Sub o pînză de lumină lunca pare adormită

In a nopţii liniştire o divină melodie
Ca suflarea unui geniu printre crengi alin adie
Şi tot creşte mai sonoră, mai plăcută, mai
frumoasă
Pîn' ce umple 'ntreaga lunică de-o vibrare—
armonioasă.

...E privighitoarea dulce care spune în uimire
Tainele inimei sale, visul ei de fericire...

Pentru aceasta însă se cuvine a se da o deosebită luare aminte Mirceştilor, păstrîndu-se neatinse şi în bună stare tot ce leagă existenţa ei de existenţa şi de opera marelui poet, tot ce a aparţinut lui şi aparţine de acum înainte ţării şi istoriei.

Rodion

Ideile unui moralist

Căsătoria. — Coeducaţia. — Convenienţa. — Banii.

Inainte de a arăta calea care trebue urmărită pentru regenerarea omenirei, reînoirea obiceiurilor şi înlăturarea prejudecăţilor care amărăsc viaţa, Forel arată toată ipocrizia şi oroarea în care se contractează, în zilele noastre, căsătoriile. Morala noastră convenţională—zice el—sancţionează nu numai căsătoria de bani şi de convenienţă, dar chiar şi ignominia, care se chiamă în mod ipocrit inocenţa şi puritatea fetei. Se lasă printr'o falşă morală tînăra fată onestă şi bine educată în neştirea chestiunilor celor mai importante îndemnînd-o a semna pentru viaţă un contract al cărui conţinut ea nu-l cunoaşte.

In numele unei false pudori, i se ascunde destrabalarea barbaţilor, boalele de tot soiul, perversiunile şi calculele josnice la care trebue să se supue şi să sufere consecinţele, căci s'a legat pentru viaţă, înaintea preotului şi a legii, spre a deveni servitoarea umilită a unui om pe care ea nu-l cunoaşte de cît pe deasupra. Acest fapt e admis de moravurile noastre, e sancţionat de morala convenţională şi e fixat pînă şi de legi. Şi cînd se vorbeşte de iniţiarea fetei la timp asupra vieţei reale, cu toate surprizele ei, atunci se acuză de imoralitate, de pornografie, de corupere etc...

Dar aceasta este morala bazată pe ipocrizie şi minciună. Adevarata morală cere din contra o instrucţie onestă şi pe faţă a tinerei fete asupra vieţei aşa cum se prezintă ea şi nu cum o înţeleg cei cari au voit să profite de avutul, corpul şi sufletul altuia. Cele ce află fata în ascuns şi într'un chip falş, îi dăunează şi-i strică moralul, îi perverteşte adevăratul ei simţ moral şi o predispune şi pe ea, ca şi pe ceilalţi, la minciună şi la ipocrizie.

Forel e pentru *coeducaţie*, căci numai crescînd şi educînd copii împreună — băeţi şi fete — îi vom deprinde cu adevărata viaţa aşa cum li se va presinta mai tîrziu.

Coeducaţia, zice Forel, îşi are folosul ei şi din punct de vedere sexual, nu numai moral. Acest fapt e recunoscut şi în multe părţi coeducaţia s'a introdus în Universităţi şi în şcolile infantine cu multă uşurinţă. De asemenea se vede des şi prin şcoalele primare din ţările cele mai înaintate. Au mai rămas gimnaziile şi liceele.

In Olanda, Italia şi Elveţia — la *Winterthur* coeducaţia a fost introdusă şi în multe gimnazii, fără cel mai mic inconvenient şi a dat cele mai bune rezultate. In Finlanda rezultateie sunt excelente.

Adversarii acestei minunate idei îşi sprijină tema lor pe motivul că vocaţia femeei e deosebită de cea a barbatului. Dar experienţa a aratat că se pot educa sexele astfel ca să nu se denatureze de loc vocaţia lor naturală.

„Spiritele conservatoare şi burgheze—se exprimă Forel—care trăesc din prejudecăţi şi încredere în autoritate, îşi fac o plăcere de a califica de utopie orice ideal ce n'a fost legalizat şi sfinţit de timp, de obiceiu sau de autoritate. Aceasta e mare greşală. Norocul e că nu persistă, căci altfel s'ar opri în drum orice progres social. Cîte utopii nu sunt astă-zi realizate, cum e: transitul internaţional, uniunea postală universală, suprimarea robiei în ţările civilizate. alimentarea artificială a noilor născuţi, telefonul, telegraful fără fir... Pentru ce atunci să nu credem că

şi răsboaele se vor suprima? Şi de ce să nu admitem că şi o limbă universală va înlocui pe toate celelalte? De ce să nu sperăm în suprimarea alcoolurilor, a narcotecilor? Şi ce ne-ar opri să nu aşteptăm şi repartiţia dreaptă a salariilor prin sistemul eseperativ sau reducerea capitalului privat la minimum? Şi dacă ne putem aştepta la toate acestea, pentru ce n'am fi şi în aşteptarea reformelor raţionale în domeniul moral?

Iată ce remediu dă Eorel pentru înbunătăţirea societăţei. Trebue de luptat —zice el—contra: 1) cultului pentru bani—banul fiind principala rădăcină a degenerării sociale; 2) contra întrebuinţării narcoticelor—a doua rădăcină a degenerescenţii omenirei şi 3) pentru desrobirea femeei—conştiinţii femenine.

Nici o lege naturală nu supune pe femee barbatului. Forel caută să clasifice ideea de femenism, care a amestecat falşul cu minciuna. El spune că mişcarea femenistă nu voeşte a transforma pe femei în barbaţi, dar caută a da femeilor drepturile lor umane, naturale. Se tinde a da femeilor o posiţie independentă, care să corespundă cu atribuţiile lor normale în societate. Şi fiind-că rolul sexual al femeilor e aşa de important şi preponderant, femeile îşi iau dreptul de a avea cele mai înnalte pretenţii sociale, care le strică lor şi altora atît de mult.

Numai cînd femeile vor putea lucra liber, după propria lor voie şi după geniul lor femenin, într'un chip tot aşa de decisiv ca şi barbaţii, asupra destinelor comunităţii,—avînd drepturi egale—numai atunci abuzurile sexuale vor fi suprimate.

Şi diferenţa ce există între cele două sexe, nui-i un motiv pentru ca barbatul să acapareze pentru el singur toate drepturile sociale şi politice.

4) Alt mijloc de îndreptarea societăţii, Forel recomandă lupta contra prejudecăţilor şi a autorităţii tradiţiilor, care constituesc inimicul cel mai vajnic al ori cărei reforme. 5) Să se lupte contra pornografiei. 6) Să se lupte contra boalelor ce cu atîte mister se ascund înlesnind lăţirea lor şi grăbind degenerarea tutulor.

Aceste mijloace le numeşte Forel, îndatoriri negative. Mai arată însă şi altele care le numeşte pozitive, cum sunt:

1) *Selecţia umană*, adică atenţie la procrearea copiilor şi 2) *Reforma educaţiei* prin care să se desvolte armonic inteligenţa, sentimentele şi voinţa, caracterul, altuismul şi estetica după grija ce trebue de avut pentru corp. Cu toate acestea nici odată cea mai raţională pedagogie nu va putea înlocui selecţia.

August Forel e pentru *Cercetarea paternităţei* zicînd că civilisaţia va face să se dea la lumină pe toţi cei cari fug de la datorie, căci resposibilitatea părinţilor e mare întinzîndu-se până la a împedica procrearea copiilor invalizi de corp ca şi de suflet.

El e pentru *unirea liberală* care nu trebue confundată cu o legatură uşoară gata a fi schimbată pe o alta la fie-ce moment.

Adevărata monogamie—zice Forel—nu va perde nimic, ci va cîştiga. Va fi unire liberă în privinţa formei, dar va fi unire mai întărită prin datoriile naturale şi instinctive dictate de legături libere cu adevărat raţionale.

Căsătoria să fie considerată tot-odată ca mijloc de a satisface apetitul sexual şi ca o şcoală morală şi socială a vieţei, dar nici de fel, ca portul refugiului egoismului, cum a fost până acum. Impărţirea datoriilor, egalitatea absolută a drepturilor şi a muncii sociale în comun sunt făcute pentru a întări din ce în ce mai mult legătura dintre cei 2 soţi.

Cu ajutorul pătrunderei din ce în ce a nevoilor societăţei umane, soţii vor învaţa a-şi înălţa sentimentele lor egoiste, dorinţele lor poligame, gelozia lor etc. etc.

Ei nu vor avea timp atunci de a şi face viaţa amară prin reaua dispoziţie clevetire, mînii sau dispute. Barbatul nu se va mai conduce, cu despotizmul unui senior umilindu-se în acelaş timp prin linguşirile unei pisice Dogmele religioase nu vor mai pune răceala între soţi. Şi nu va mai fi nevoe de amestecul preoţilor în căsnicie—zice moralistul de care ne ocupăm. Frica de moarte va dispărea. Somnul vecinic va fi considerat ca un repaos bine venit după o muncă îndelungată şi după ce cineva şi-a îndeplinit bine datoria vieţei. Acest ideal s'a văzut realizat deja de către barbaţi şi femei de calitate superioară. Şi pentru ca aceste idei să se răspîndească, educaţia copiiilor trebue schimbată. Aşa că chestia educaţiei devine o chestie socială.

S'a zis că chestia socială e chestia stomahului, dar Forel ne spune că e şi chestia pasiunilor sexuale care trebue înfrînate prin educaţie, care se ridice conştiinţa socială a celor 2 sexe, căci influenţs sentimentelor sexuale personale se simte foarte mult şi în acţiunile sociale.

In politică şi în întreaga viaţa socială se interpune chestia sexuală. Aici vine rolul femeei şi însemnătatea muncii ei în comun cu bărbatul în chestiile sociale. Munca în comun a celor două sexe va face să se înţeleagă marea importanţă a datoriei lor sociale. Numai atunci viaţa socială, va progresa cu adevărat.

In ţările în care femeea are drept de vot ea ştie să se servească de el numai în folosul progreselor sociale. Şi dacă se spune că femeea e mai conservatoare şi mai rutinară de cît bărbatul, apoi ea e mai plecată de a se entuziasma şi a se antrena cu naturile nobile ale bărbaţilor cari au simţul idealului. Marele curaj al femeilor şi perseverenţa lor sunt calităţi de nepreţuit pentru munca socială neapăratului progres.

Forel se revoltă contra comunităţii averilor sau a veniturilor într'o căsnicie. „Comunitatea bunurilor e aşa de imorală încît nu numai că n'ar trebui să fie regulă, dar ar trebui să fie legalminte considerată ca nevalabilă, în caz de conflict ulterior—cînd s'a prevăzut prin contract privat".

Şi cîtă dreptate nu are acest mare om! E afacerea soţilor care fac o inimă şi un suflet de a pune în comun şi bunurile lor materiale; altfel nimic din cele legalizate nu au preţ.

Vom vedea cum înţelege Forel căsătoria viitorului.

Maria C. Buţureanu.

Cronică bisericească

— Lichelism şi slugarnicie —

Cetim în jurnale: „Protoereul Iaşilor printr'o circulară vesteşte pe toţi preoţii din acele comune din jud Iaşi, pe cari le va vizita d. Ministru Haret, să iasă în întimpinarea d-sale şi să oficieze cîte un serviciu religios cu această ocazie".

Noi ne-ar interesa aproape de loc, dacă păr. *Ţincoca* (Protoereul) ar face acest act de lichelism şi slugărnicie singur el, ca un simplu preot în comuna sau parohia sa; dar cînd îl face ca Protoereu, ca persoană oficială, învestită cu autoritate, atunci actul său e de domeniul public şi deci e criticabil.

Nu putem în destul protesta şi a ne arăta profunda indignare ce ne a cuprins la auzirea acestei veşti!

După ce Ministrul Haret a terfelit şi înjosit biserica prin actele sale ilegale şi necanonice—sprijinit însă la aceasta chiar de capii bisericei—acum vine şi acest Protoereu să-i dea lovitura de graţie, ordonînd preoţilor să primească cu „Osanele" pe acel Ministru!

Dacă *Inaltul cler* a contribuit la îngenuncherea şi umilirea bisericei, nu ne aşteptam ca şi un *preot de mir* ca (Protoereul) să facă acest lucru; căci nu ştim dacă este şi cu aprobarea şi din ordinul şefului său erarhic, care acum este în vizitarea monăstirilor, dar ori cum ar fi e condamnabil.

Noi credem, că asemenea întimpinări cu „Osanale" din partea bisericei se cuvin numai capului statului şi capului bisericei, iar nu şi unui simplu *Ministru* care-şi face vizitele şi inspecţiile de serviciu; căci chiar cuvîntul Ministru arată că-i în serviciul Statului, că-i *servitorul* Statului (ca să nu zicem ca d. D. A. Sturdza, „rîndaşul Statului") şi deci nu i se cuvin acele „Osanele" de cît numai în cazuri excepţionale, adică în caz de serviciu prea mare, prea cu devotament adus bisericei! Dar tocmai acum, după cele petrecute în biserică şi după partea ce-a luat la ele Ministrul, aceasta-i ca o profanare, ca un sacrilegiu!

Acesta-i un act imprudent, nesocotit, de jignire a intereselor Bisericei, de îngenunchere, de umilire a puterei bisericeşti înaintea celei lumeşti.

Dar pe de altă parte n'ar trebui să ne mirăm atîta, cînd sluga'şi imitează în slugărnicie pe şeful seu erarhic „Cum e sluga şi stăpînul"— „Cum îi turcul şi pistolul"!

Pe lîngă aceste o singură scuză mai are Pr. Protoereu şi aceasta ne mîngâe puţin. De sigur—cînd a făcut acest gest nenorocit—s'a avut în vedere pe sine înălţarea sa, iar nu umilirea Bisericei.

Venit aici de pe ţărmurile Dunărei, necunoscut de nimeni, ignorat de toţi, de sigur vra să iasă în relief să-şi facă reclamă înaintea mai marilor sei, ca să-l cunoască ce fel de *poamă* este. De, speră omul la vre-o avansare, la vre-o dicoraţie, mai ştim noi ce!

Dar e regretabil că vrea să se înalţe prin umilirea Bisericei şi sf-sa trebue să ştie că Hristos zice:

„Că tot cel ce se înalţă se va umili!"

Ezechil.

STRUNA ZILEI

AVOCATUL PATRIDEI

In contra exceselor greceşti de la Pireu se organizează o acţiune politică şi represalii severe. *Ziarele.*

In această 'mprejurare
Grecii, iar, ne vor desfide,
Căci ei au, spre apărare,
Avocat pe... Pherekyde.

Litere-Ştiinţe-Arte

Celebritate pe pînză.—Pînă acum se ştia că un artist dramatic poate deveni celebru sau popular prin anumite calităţi de joc. Acum însă mijloacele de celebritate s'au înmulţit, ori poate, s'au uşurat: se cîştigă şi de la distanţă prin pînza cinematografică. E tipic la noi cazul cu artistul Max Linder de la Olympia din Paris. De cîte ori afişul cinematografului Pathé anunţă vre o comedie executată de acest admirabil comic, lumea are perfect aceeaşi curiozitate şi plăcere, ca şi cum ar fi vorba de o interpretare aevea, ca şi cum ar avea de aface cu un actor favorit angajat la vrio scenă iaşană. Lucrul s'o fi petrecînd în acelaşi feliu şi aiurea, aşa în cît iată rezolvată problema popularităţei artistice internaţionale pe calea cea mai modernă,—cu ajutorul pînzei cinematografice.

Lucrul e atît de adevărat, încît se anunţă că artistul parizian Max Linder prepară un turneu în acele oraşe din lume unde se află sucursale de ale cinematografului Pathé graţie căruia Linder a ajuns la un renume universal.

*

Din eroare s'a tipărit în „Struna" de eri „să-i urmeze" în loc de „să-i ureze".

*

A propos de cinematograf Guvernul turc autorizase pe nişte impresari să instaleze în Constantinopole un circ pentru lupte cu taurii. S'au angajat în această întreprindere capitaluri însemnate. Guvernul însă a revenit asupra autorizării şi numai după mari insistenţe le-a reautorizat, aşa că jocurile şi luptele vor avea loc Duminică pentru prima dată.

Unul din directorii casei Pathé a plecat în capitala Turciei ca să organizeze cinematografiarea scenelor senzaţionale cînd Turcii vor asista pentru prima dată la asemenea spectacole escluziv latine pînă acum.

*

Se vorbeşte din nou despre descoperirea unui ser „sigur" contra tuberculosei. De la descoperirea defunctului Kock pînă acum, s'au anunţat atîtea leacuri „sigure" contra oftigei, încît nu mai în registrăm decît cu mari rezerve asemenea stări, chiar dacă vin din surse berlineză.

*

S'a constituit în Geneva un comitet pentru rîdicarea unui monument în amintirea marei tragediane Rachel, cea mai glorioasă artistă a Franţei. E primul monument în onoarea unei artiste dramatice şi va fi gata în curînd. Rachel s'a născut în Mumpf, cantonul Aarsgrau, Elveţia.

INFORMATII

❑ Administraţia ziarului „Opinia" primeşte abonamente de viligiatură cu:

2 lei PE LUNA în ori-ce parte a ţărei, şi

3 lei 50 PE LUNĂ în străinătate.

❑ *Din cauza sărbătoarei de poimîine Luni, Sf.-ta Treime,—viitorul număr al ziarului nostru nu va apărea de cît Marţi 8 Iunie, la orele obicinuite.*

❑ Cu începere de mîine Duminică 6 Iunie, se va pune în aplicare noua lege a repausului Duminical complect şi neîntrerupt 24 ore, care începe la 6 ore dim. a Duminicei şi Sărbătorilor şi se sfîrşeşte a doua zi la orele 6 dimineaţă.

❑ Eri s'a ţinut la Conservator, examenul elevilor clasei de teorie şi solfegiu; astă-zi a avut loc examenul la clasele de: flaut, oboae şi clarniet, corn trompetă şi trombon.

La 8 Iunie se va ţinea examenul la clasa de violină, la 8 Iunie la clasa de piano, iar la 10 Iunie clasa de declamaţie.

Producţia de fine de an va avea loc în ziua de 13 Iunie.

❑ Direcţiunea şcoalei de menaj „Principesa Maria" face cunoscut că expoziţia de finele anului a fost amînată pentru 6 Octombrie, din cauza lucrărilor de instalaţia apei în localul şcoalei şi în vederea sosirei A. S. R. Principesa Maria.

Onor public va fi înştiinţat la timp. Se primesc comande până la sfîrşitul lunei curente.

❑ Examenele elevilor de curs primar pregătiţi în particular, se vor ţinea între 15 şi 20 Iunie.

❑ Azi dimineaţă s'a oficiat la biserica Sf. Spiridon, un parastas pentru pomenirea rominilor din Ungaria ucişi cu ocazia alegerilor.

A oficiat P. S. S. Arhiereul Nicodem Munteanu.

❑ Curtea cu juri din Huşi se va deschide de la 15 Iunie c.

Curtea va fi prezidată de d. Ioan Corjescu consilier al Curţei de Apel din Iaşi.

❑ D. Petre Poni, preşedintele consiliului superior al agriculturei, se află de cîteva zile bolnav.

❑ *Statuea Kogălniceanu.*—D. profesor universitar Ilie Bărbulescu, a ţinut în ziua de 27 Maiu a. c. la Ploeşti, în sala cooperativa, o conferinţă despre „starea Bulgariei de azi în comparaţie cu România". D-sa a fost mult secondat pentru organizarea acestei conferinţi de domnii Teodor Raica profesor la liceu, fost senator şi Ion Basarabescu, profesor la liceu, membru corespondent al Academiei Romîne.

Produsul acestei conferinţi, d. Bărbulescu l'a oferit pentru sporirea fondului statuei Kogălniceanu, şi a şi depus în mînile d lui C. Climescu, casierul comitetului suma de lei 438. Din această sumă s'a chetuit cu organizarea conferinţei 38 lei.

Comitetul mulţumeşte pentru aceasta d-lui Bărbulescu, cît şi celor doi domni profesori menţionaţi.

S'a mai încasat de la d. Tiberiu Popescu, prof, la Tg.-Jiu suma de 110 lei, adunaţi prin subscripţie.

❑ Aflăm că mişcarea în poliţie ce se va face zilele acestea va cuprinde şi următoarele: D. Puiu Alexandrescu va fi numit poliţaiu la Tulcea, în locul d-lui Cimbru.

D. Cimbru va fi numit inspector de poliţie la Iaşi, în postul pentru care se aţin atîţia.

❑ **Cine** are necesitate de lemne de construcţie, sau or-ce alte articole de lemn să se adreseze la Fabrica „Fortuna", Iaşi str. Moţoc.

❑ Au reuşit în ordinea clasificării, la examenul de capacitate pentru limba franceză, în învăţămîntul secundar al fetelor, următoarele candidate:

Beşlegeanu Eugenia, Pompic Virginia, Dumitriu Olga, Lecca Natalia, Donici Andrea, Repezeanu Cec., Teodorescu Matilda, Georgescu Smaranda, Vasilescu Maria, Cecropid Varvara, Hristescu Susete, Nedelcovici Virg, Raiciu Adela, Burada Natalia, Vrînceanu, Malaxa Alice, Protopopescu Prof., Comşa Ecaterina, Gheorghiade Const., Dumitrescu Dolorès, Iosif Natalia şi Zeuleanu Laurenţia.

❑ Colegiile electorale ale judeţului Fălciu au fost convocate pentru alegerea membrilor consiliului general, ale căror mandate expiră la 18 Iunie, după cum urmează:

Colegiul I la 10 August; colegiul II la 12 August; colegiul III la 14 August.

Alegerea delegaţilor col. III va avea loc în ziua de 1 August.

Se vor alege de fie-care colegiu cîte 6 consilieri judeţeni.

❑ *Ministerul de interne a cerut eri telegrafic, prefecturilor de judeţe, un tablou exact al grecilor, indicarea dacă sunt supuşi otomani, greci sau ruşi.*

❑ Direcţia generală a serviciului sanitar a trimes o circulară medicilor de plăşi din judeţ, prin care le cere ca să observe în de aproape, apariţiunea devoltarea şi stîngerea epidemiei de scarlatină, de oare ce origina acestei epidemii nu e încă bine cunoscută.

❑ S'a aprobat regulamentul pentru organizarea serviciilor medicale şi administrative ale spitalelor şi ospiciilor casei s-tului Spiridon.

❑ Poimîine Luni se va oficia, cu o deosedită solemnitate hramul paraclisului de la spitalul Paşcanu, pendinte de Epitropia sf. Spiridon.

Serviciul religios va fi oficiat de P. S. S. Arhiereul Nicodem Munteanu egumenul bisericei Sf. Spiridon, asistat de mai mulţi preoţi şi acompaniat de corul bisericei Sf. Spiridon.

❑ Societatea „Moldova", cu prilejul serbărilor ce le va avea Luni, va îmbraca mai mulţi copii meritoşi, elevi în şcoalele primare,—din suma de 200, alocată de consiliul societăţei.

SPECTACOLE

— In programul cinematografului Gaumont, din grădina Cuza-Vodă, în afară de frumoasele bucăţi: Crăciunul peticarului, Trenul electric din Chamonix, după natură, etc. etc., s'a intercalat pentru astă seară Sîmbătă marea dramă din Persia antică „Esthera": Regele Ahasverus, care şi părăsise soţia, dădu poruncă să i se aducă pe cele mai frumoase fete pentru a'şi alege o altă soţie. Intre acestea era şi Esthera, nepoata unui negustor evreu, care era foarte frumoasă. Regele se amorezează de ea şi o face regină. S'a organizat odată un atentat contra Regelui şi el a fost descoperit de unchiul Estherei. Atentatorii au fost aspru pedepsiţi. Mai pe urmă, din cauza unor intrigi, Mordehai, unchiul Estherei fu condamnat la moarte de ministrul Haman. Regele a aflat şi graţie pe Mordehai, care altă dată descoperise complotul, îl scapase de la moarte.

In curînd Cristofor Columb şi Fiul pădurilor.

DIVERSE

— S'a dat autorizarea de a vinde produsele monopolizate de Stat, lui G. Moşuleţ, din comuna Hermeziu şi Magdalina I. Petrescu, din Hermeziu.

— Pensiile civile şi militare pe luna curentă se vor plăti cu începere de la 16 Iunie.

— Miine-seară Duminecă, 6 Iunie, va avea loc în sala Teatrului Regal (foastă sala Pastia), o frumoasă *Serată Dansantă* organizată de către Societatea „Unirea" a lucrătorilor tipografi.

Intre orele 12—1 de noapte, va avea loc o frumoasă batae de flori naturale, precum şi diferite surprize noi, se rezervă publicului vizitator.

— La 22 Iunie c., se va ţinea la prefectura de judeţ licitaţie pentru darea în întreprindere a aprovizionărei cu pietriş de Siret, pentru şoselele vicinale şi comunale din judeţul Iaşi: Podul-Iloaia—Hoisăşti—Păuşeşti; străzile din Podul-Iloaia; şoseaua vicinală Feteşti-Podul-Iloaia; şoseaua Sineşti-Popeşti-Podul-Iloaia; şoseaua de acces gara Cucuteni-şoseaua Naţională şi şoseaua Cucuteni gara Cucuteni.

Orenstein & Koppel-Arthur Koppel

SOCIETATE PE ACŢIUNI

BUCUREŞTI — No, 18, Strada I. C. Brătianu, No. 18 — BUCUREŞTI. — Telefon 6/97

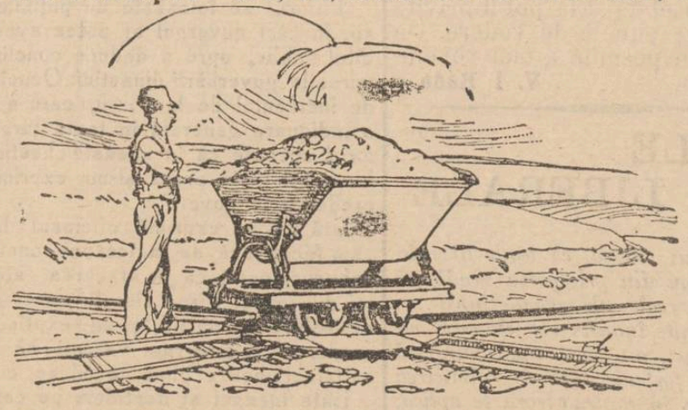

Deposit şi Fabricaţiune de:

Şine de oţel.—Vagonete.—Macazuri.—Plăci turnante.—Locomotive.—Roate.—Osii.—Cutii de unsoare.—Eclise.—Buloane.—Crampoane etc.—Şine şi accesorii de cale Ferată Normală pentru linii de garaj.

FABRICA SPECIALA de LOCOMOTIVE

Furnisează D-lor Antreprenori şine şi vagonete CU LAGĂRE, CU ROLURI speciale patent „Koppel" cari produc o economie DE TRACŢIUNE CU 50 LA SUTĂ, pentru transport de PĂMÂNT PETRIŞ şi CĂRĂMIDĂ

SE DĂ CU CHIRIE IN CONDIŢIUNI AVANTAGIOASE

GRADINA BRAGADIRU

Sîmbătă 5 Iunie, Mare Representaţie cu Program bogat şi variat la Cinematograful Pathé Fréres

Cei Trei frați și Țara

Trăim parcă pe altă lume. Cele ce auzim și vedem nici nu ne vine a le crede și cu toate astea *le auzim și le vedem*, pentru că se petrec în realitate.

Ați auzit de noul gheșeft al dinastiei din fruntea guvernului. Este scandalos, nu-i așa? Ei bine te întrebi pînă cînd? Noi am avut și altă dată, mai ales *alta dată* guverne fără de scrupule; dar ca guvernul d-lui Brătianu de la 1910,—nu.

Pentru a-și satisface ambiții și vanități ridicole frații ce constitue dinastia Brătianu nesocotesc, mai mult, fură banul contribuabilului fără rușine. Ce-i mai lipsia dinastiei? După toate prădăciunile ca în codru ce a operat; după toate fără de legile ce a făcut, în contra tuturor claselor sociale și numai în profitul ei, dinastia din fruntea guvernului și partidului liberal avea ambiția, să facă o.... stradă, care să deschidă fața caselor celui mai în vrîstă dintre tinerii șefi ai dinastiei.

O stradă! Iată visul de aur al pungașilor dinastiei. Și acest vis de aur și-l realizează, pentru că: pe de oparte dinastia n'are nimic sfînt de cît interesele ei; pe de alta, nu se găsește nimeni în țara aceasta care să se opună voinței primejdioase a cuteriei Brătianu. Că acest vis de aur se va realiza cu milioanele stoarse din punga sleită a cetățeanului,—aceasta nu importă. Voința a trei indivizi hrăpareți este mai presus în țara romînească, de cît interesele a șepte milioane de oameni!

In alte timpuri se făcea zarvă și scandal numai pentru simplul fapt că un puternic al zilei își alinia strada,—cea ce în definitiv era un bine pentru oraș. Astăzi, nu se spune nimic, cînd „cei trei frați" fraudează primăria Capitalei, cu milioane pentru un simplu gust al lor, simplu gust, care e în vădită contrazicere cu interesele legitime ale celui mai mare oraș al țării.

Aici am ajuns! Și cîte surprize nu ne mai sînt rezervate încă pe viitor! Căci lipsa de rușine a guvernului Brătianu, deși a întrecut cea mai fertilă imaginație în asemenea materie, totuși pare că abia își face cursul ei ascendent, către culmea.... pe care mintea noastră n'o poate zări ori cît s'ar strădui.

Vrea oare cu ori-ce preț dinastia să legitimeze revolta generală în această țară? Ține numai de cît gașca brătenistă să reînvieze un 1907 mai mare, mai groaznic?

W.

Ultime INFORMAȚII

❑ *Marele colegiu universitar a hotărît ca la serbările jubiliare a universității locale, cari vor avea loc în toamna acestui an, ca un semn de manifestare contra sălbătăciilor șovinismului maghiar să nu fie invitată universitatea din Buda-Pesta.*

❑ *Zilele aceste, marele colegiu universitar, compus din 55 profesori, va fi convocat pentru a se pronunța asupra atitudinei pe care urmează să o ia așezămintele culturale ale Moldovei, față de purtarea incalificabilă pe care a avut'o poporul și autoritățile eline, față de drapelul romîn și vlastarele dinastiei noastre.*

Prima manifestare va fi, precît se aude, un mare meeting convocat printr'un manifest semnat de toți profesorii universitari, secundari și institutori eșani.

Manifestul probabil că va fi redactat de marele istoric al neamului, nostru, d. A. D. Xenopol.

❑ *D. Spiru Haret, ministrul instrucției publice își anunțase sosirea pentru mîine dimineață în Iași, spre a merge la inaugurarea unor școli rurale, din județ.*

O telegramă din Valea Călugărească, sosită azi dimineață, anunță că d. Haret a contramandat venirea sa, fiind indispus.

❑ **Serbările Universității.**—*La serbările jubilare ale universității noastre, care vor avea loc la toamnă, au fost invitați rectorii următoarelor universități din străinătate:*

Aachen (Aix la-Chapelle), Aix en Provence, Amsterdam, Barcelona, Belgrad, Berlin, Berna, Besançon, Bolognia, Bombay, Bonn, Bordeaux, Boston, Breslau, Bruxelles, Cambridge, Chamberg, Cristiana, Cernăuți, Dijon, Dresda, Dublin, Edinburg, Florenza, Geneva, Gand, Genua, Göttingen, Grenoble, Hall, Heidelberg, Iena, Kiew, Bologne, Constantinopol, Kracovia, Laussane, Leipzig, Lemberg, Lille, Lyon, Louvain, Madrid, Moscova, München, Nancy, Neapole, Odessa, Oxford, Paris, Petersburg, Praga, Roma, Sofia, Strassburg, Toulouse, Tokio, Upsala, Varșovia, Viena, Zurieh, Montepellier.

Au mai fost invitați, decanul facultății de medicină din Paris, decanul facultății de litere, al facultății de științi, al facult. de drept din Paris;—toți profesori pe lîngă universitatea din Paris, prof. dr. Sextil Pușcariu din Cernăuți.

De asemeni vor mai fi invitați conducătorii principali ai școalelor Romîne din Ardeal, Basarabia, Macedonia, Bucovina, deputații romîni din parlamentul maghiar și din cel austriac.

Organizatorii jubileului au intervenit la ministrul lucrărilor publice, să dispună iluminarea cu electricitate a gării locale. Aceasta în vederea jubileului universității.

❑ *La marea întrunire publică, organizată de partidul conservator-democrat, pentru mîine în București, vor lua parte din Iași peste 100 de delegați.*

O parte au plecat aseară, iar parte vor pleca în astă-seară.

❑ Direcția generală a căilor ferate a trimis circumscripției de mișcare Iași, următoarele relații cu privire la măsurile luate contra întrodu cerei în țară a holerei din Rusia.

1). Intrarea în țară a călătorilor din localitățile indicate mai sus se va face pe apă numai prin porturile Constanța și Sulina, unde aceștia vor fi supuși la visitarea medicală, iar pe uscat numai prin punctele Ungheni, Gura-Prutului și eventual Burdujeni pentru călătorii din regiunile rusești contagiate care vor intra în România prin acel punct, de oare ce toate cele l'altte puncte de intrare în țară, precum și portul Mangalia sunt închise pentru aceste călătorii.

Rufele murdare, veștmintele purtate, efectele echipagiurilor și ale călătorilor vor fi desinfectate.

Călătorii din guvernamentele contaminate vor fi supuși la domiciliul lor, la o supraveghere de 5 zile, socotite de la data sosirei lor.

Nu se va permite intrarea în țară a cetelor de lucrători și emigranți din menționatele localități, nici a produselor de alimentațiuni de origină animală în stare proaspătă sunt prohibite.

❑ Corul mitropolitan va lua vacanție cu începere de la 1 Iulie și pănă la 15 August c.

◑ In ziua de 22 Iunie se va ține la prefectura județului, licitație publică pentru darea în antrepriză a furnizării lemnelor de foc, necesare școalelor și instituțiile de cultură din județul Iași.

❑ D. prof. V. Dimitriu s'a recuzat din comisiunea de examinare pentru docență în drept comercial a d-lui V. Iamandi.

In locul d-lui Dimitriu a fost numit d. prof. Matei Cantacuzino.

❑ Direcțiunea serviciului sanitar, a adresat o circulară medicilor funcționari publici, asupra epidemiilor de scarlatină de care sufere țara noastră.

Circulara atrage atenția asupra epidemiilor de scarlatină, care sunt foarte frecvente la noi în țară și roagă pe d-nii medici să observe cu o deosebită atențiune mai ales în comunele rurale, apariția și stingerea ei.

Această cerere a direcției sanitare e făcută în scopul că medicii prin observațiunile lor ar putea descoper origina acestei epidemii care până acum este necunoscută.

La această circulară direcțiunea serviciului sanitar a alăturat și un chestionar la care d-nii medici vor trebui să răspundă.

Chestionarul conține 17 puncte, care trebuesc lămurite.

Toate observațiunile d-lor medici aare vor prezenta o importanță mai deosebită vor fi date publicității ca astfel prin conlucrarea mai multor persoane să se reușească a se deslega o problemă care până acum a ramas un punct de întrebare în știință.

❑ Poimîne Luni societatea de binefacere „Moldova" își va sărbători a 10-a aniversare de la sfințirea drapelului. Membrii societății în frunte cu drapelul și muzica, se vor duce la biserica sf Treime din Păcurari, unde va asista la serviciul religios. Vor asista și celelalte societăți de bine-facere din localitate.

La orele 12 va avea loc un banchet în sala societății, sport și muzică din str. Școala de Arte.

❑ Senatul universitar, unit cu consiliul facultății de litere a ales următoarele comisiuni: pentru catedra de istorie și enciclopedia de filosofie de la facultatea de filosofie din București, pe d-nii prof. A. D. Xenopol, P. Rășcanu și I. Găvănescu.

Comisiunea va înainta raportul în timp de 2 luni; iar pentru catedra de Estetică și Etică, pe d-nii prof. A. D. Xenopol, P. Negulescu și I. Găvănescul.

❑ Din Tg.-Frumos, au plecat la București pentru a lua parte la marea întrunire de mîine a partidului conservator democrat, d-nii: P. Alexandrescu, proprietar; Cezar Menciu, fost polițai. C. Munteanu proprietar; I. Ciuhureanu, N. G. Ionescu, proprietar, C. Paiu proprietar și N. Marcopol, fost primar.

◔ In comunele Bosnița—Sinești și Sculeni, s'a ivit printre vite, epizootia de febra aftoasă.

❑ Celebra trupă Ramon Garcia, familia mexicană care face furori actualmente la Paris, este redată de cinematograf în noul program de astăseară Sîmbătă 5 Iunie din grădina Bragadiru. Noul program al teatrului Pathé Frères cuprinde sujete alese, excepțional de frumoase, din cari mai menționăm Eugenie Grandet, celebrul roman al lui Balzac înscenat și interpretat de forțe artistice ale marilor teatre franceze.

O a doua piesă, încorporată de asemenea în noul program de astă seară, este „Soția ofensată" înscenată după scrieree lui Giacometti și interpretată de artiștii teatrului Regal din Roma. Se va desfășura de asemenea gazeta însuflețită Pathé-Journal care ne va aduce faptele și evenimentele mari ale zilei din lumea întreagă.

După îndemnul vizitatorilor s'a menținut în noul program: Funeraliile regelui Eduard al Angliei, cortegiul parcurgînd străzile Londrei și ceremoniile de la Windsor. In grupul de monarhi și moștenitori de tronuri cari au întovărășit augustele rămășițe, se distinge foarte bine A. S. R. Principele Ferdinand al României, care a luat parte la ceremoniile înmormîntărei.

In acest grup se află apoi regii Norvegiei, Greciei, Spaniei, Bulgariei, Danemarcei, Portugaliei, Belgiei, Prințul moștenitor al Turciei, Arhiducele moștenitor al Austriei, etc. etc.

Mîne Duminică matineu la Circul Sidoli—(4 ore ziua)—și mîne seară seară reprezentație obișnuită la Grădina Bragadiru.

Poimîne Luni program nou.

Ultima Oră

— SERVICIUL TELEGRAFIC SPECIAL AL „OPINIEI" —

București 5 Iunie

In chestia Bălășescu

București.—Ministrul justiției a luat parte eri la ședința consiliului superior al magistraturei.

Se spune că roșul ministru de justiție ar fi vorbit în particular, ca să i se aplice d-lui Bălășescu, suspendarea pe timp de 2 ani. D. Stelian, a afirmat se zice, că a intervenit la d. Bălășescu ca să fie transferat, dar că președintele trib. Tutova n'a primit de cît să fie transferat la București și avansat.

Consiliul superior al magistraturei, a opinat însă, după cum se știe, la transferarea d-lui Bălășescu, neținînd în samă de stăruințele d-lui T. Stelian, pentru suspendare.

Experiențele lui Vlaicu

București.—Aseară d. inginer Vlaicu a făcut primele experiențe cu aparatul său de sburat, construit de arsenalul armatei. A asistat și Prințul Carol.

Experiențele au reușit foarte bine.

Turcii boicotează vasele grecești

Constantinopol—Azi a început aci boicotarea generală a vaselor grecești și ale negustorilor greci locali.

Respunzînd reprezentanților d-lui Griparis în această privință, Rifaat Pașa a zis că guvernul nu aprobă boicatarea și va face tot posibilul ca ea să înceteze.

Holera

Potersburg.—Odessa a fost declarată amenințată de holeră; tot astfel și districtul Nicolaief.

Atentat

Varșovia.—In stația Grodisk, în trenul Varșovia-Viena, o bombă a fost asvîrlită asupra șefului poliției rurale și cinci polițiști. Ș-ful poliției a fost ușor rănit.

Atentatul e pus în legătură cu asasinarea colonelului Wonsjatki.

In chestia vandalismului de la Pireu

Bucuvești.—M. S. Imparatul Germaniei a trimis A. S. R. Principelui Ferdinand o telegramă prin care vestejește, în cuvinte destul de aspre, vandalismele de la Pireu și pentru ofensa adusă micilor principi ai Romîniei.

In timp ce din toate părtile se dezaprobă vandalismele grecilor față de romîni, familia regală din Atena nici nu se gîndește macar, să trimeată cel puțin scuze platonice familiei noastre regale!

Preotul Vasilescu

București. — Se afirmă că d. Haret a recurs la o nouă infamie în contra preotului Vasilescu, denunțătorul contra Mitropolitului Primat.

Ministrul instrucției a intervenit, se zice, la statul major al armatei, ca să înroleze în armată pe preotul Vasilescu.

Dezastrul Inundatilor

București.—După știrile primite în ținutul Seghedinului, inundațiile au făcut mare dezastru. Cea mai mare parte din victime sunt romîni.

Sunt foarte multe sate distruse; numărul celor înecați de asemeni este mare. Mii de familii au rămas pe drumuri; 120 de copii au dispărut.

Proces interesant

Copenhaga.—Curtea a achitat pe fostul prim ministru Christensen. A condamnat la 1000 coroane sau 60 zile închisoare pe fostul ministru Berg, acuzat de neglijență pentru că n'a procedat contra fostului ministru de justiție Alberti.

Nou record

Indianopolis.—Aviatorul american Brookins a stabilit un nou record mondial, urcîndu-se cu aeroplanul său la o înălțime de 5000 picioare.

Comisiunea finlandeză

Petersburg.—Comisiunea finlandeză a consiliului Imperial, a hotărît să propuie modificarea dreptului finlandez, care să se facă fără întîrziere de instituțiunile Imperiului.

Comisiunea a hotărît că, consiliul Imperiului trebue să aibă dreptul să ceară dietei finlandeze, părerea ce o are asupra chestiunilor interesînd Imperiul și Finlanda.

Din camera franceză

Paris.—D. Berteaux, interpelînd guvernul asupra politicei generale, cere în numele radicalilor socialiști, explicări cu privire la declarațiunea ministerială care a fost interpretată ca un apel la concursul dreptei și a progresiștilor. Oratorul a imputat declarațiunei, că era mută cu privire la unele puncte și în special cu privire la reorganizarea armatei și la chestiunea pensiilor pentru lucrători.

AVIS

Aducem la cunoștința Onor. Public, că am deschis astă-zi în piața de aci, strada de Sus, No. 186, un debit de desfacere a produselor fermelor și viilor A. Badareu și Dr. Manolescu de la Strunga, unde se vor găsi zilnic lapte dulce și produsele: unt, smîntînă, brînză de vaci, lapte etc. preparate după sistemul olandez cu ajutorul aparatelor speciale.

De asemenea se găsesc cele mai renumite calități de vinuri vechi și noi, în butelii, recoltate din viile noastre; precum și țuică în butelii.

Prețuri avant-joase.

Cu toată stima

A. Badareu și Dr. Manolescu
dela Strunga

Doctor Alex. Rudescu

vechiu medic șef de Spital
— MAMOȘ —

Specialist în boale de faceri, femei și copii.

Consultațiuni 8—9 a. m. și 2—6 p. m.

Str. Mitropoliei 12
(lîngă Baia Comunală)

Tînăr cu o practică de doi ani și jumătate în un mare birou technic, cunoscînd bine lucrările de birou corespondența romînă, dactilografia și serviciul contencios, caută post.

A se adresa la Administrația acestui ziar sub inițiala **L.**

O frumoasa fotografie

puteți căpăta numai la

Fotografia artistică WEISS

IAȘI—PIAȚA UNIREI

GRATIS *un tablou mare la fie-care comandă de 12 fotografii cabinet.*

Rugăm pe Onor. consumatori
ai apelor minerale

„Dochia", „Repedea" „Baia" și „Stînca"

să observe bine etichetele noastre care cuprind aceste nume spre a nu le confunda cu acele ale unor produse pretinse similare; a se observa că multe sticle purtînd marca fabricei noastre dar fără etechetele de mai sus nu sunt produsele noastre.

ADMINISTRAȚIA

„rimei fa b rici de ape minerale din Iași" pusă sub controlul d-lor chimist D. Cădere și dr. I. Țaranu.

— Str. Ghica-Vodă No. 37 —

Profesor special

de

Franceză, germană, latină, matematici. elevi de curs primar, secundar, la domiciliul elevilor.

V. Emil Profesor, Str. Sf. Theodor 36

Dr. H. BLUMENFELD

medic primar al spitalului izraelit din — Botoșani —

s'a stabilit pe tot timpul sezonului băilor la

KARLSBAD
— Markt 3 Mohren —

orele de consultațiune: 7—9 și de la 3—5

ANUNCIU

Retrăgîndu-mă ca profesor de la **Institutul „Humpel"**, dispun de cîteva ore libere pentru a da lecțiuni particulare de violină și Piano.

E. Caudella
Str. Neculai Gane, 18

De vînzare: Doi buhai de rasă, de cîte 2 ani ½; mai multe vaci și viței.

A se adresa la Administrația Fermei D-lui Al. A. Badareu Iași.

Doctor GRIGORE BRAUER

medic romîn la KARLSBAD

Casa „Goldener Löwe" Kaiserstrasse

Telephon 701

LAXIN

Bonboane purgative din fructe

UȘOB DE LUAT DE COPII ȘI ADULȚI

Gust plăcut.- Efect sigur

Aprobat de Onor. Consiliu Sanitar Superior No. 9499

Se recomandă în special contra:

Constipatiei, Leneviei intestinale, Hemoroizilor, Congestiunei, Migrenei, etc.

Prețul unei cutii LEI 1.75

Depozit la toate farmaciile și drogueriile

Depozit general Farmacia Rothbard-Iași

ANUNCIU

Jockey-Club din Iași, voind să facă un hipodrom, tribune zidite și grajdurile necesare pentru 40 cai, plătite cu amortisare, publică spre cunoștința d-lor antreprenori, spre a'și înainta ofertele pînă la 15 Iunie a. c.

Pentru detalii a se adresa la Jockey Club, strada Carol.

Comitetul JOCKEY-CLUB

Important pentru Agricultori

O garnitură de trier în bună stare de funcționare, de vînzare în condiții avantajoase.

A se adresa la Atelierul Mecanic.

Gross Kaisermann
— Strada Moțoc Iași —

Nu se poate face sezonul acesta nici o concurență tuturor mărfurilor și noutăților aduse de magazinul

„LA VULTUR"

Prețurile fiind la toate articolele mai reduse de cît ori unde.

Mare și bogat asortiment de Bluze elegante, ultimile modele din străinătate. Voilette, Tuluri, Laize și garnituri pentru Rochii la toate culorile moderne. Mănuși ajurate lungi și scurte, Colerete și Rijuri cu perle colorate foarte moderne etc.

Mare ocazie! Am pus în vînzare un colosal stok de Bluze gata de linon, aduse din străinătate toate mărimile cu preț nemai auzit, Lei 3 bucata.

Sala Teatrului Regal

(FOST PASTIA)

Duminică 6 Iunie 1910

va avea loc o frumoasă

Serată DANSANTA

= DE PRIMAVARA =

Organizată de

Societatea „UNIREA" a lucrătorilor-tipografi

HIGEYA

APA DE MASA NATURALA ALCALINA
M. MIHAILESCU & I DAVIDESCU
Izvorul proprietatea M. MIHAILESCU
Dacă vreţi să aveţi un stomac sănătos
BEŢI NUMAI APA ALCALINĂ
„HIGEYA"

„HIGEYA" se recomandă de către somităţile noastre medicale ca **CEA MAI BUNA APĂ MINERALĂ** pentru combaterea boalelor de **Ficat, Gută, Rinichi şi Desinterie**

De vânzare la principalele magazine de consum, droguerii şi farmacii din ţară.
Comenzile de en gros sunt a se adresa: **Domnului I. DAVIDESCU Tecuciu**
Reprezentant pentru Oltenia şi Muntenia **ISAKKOFFLER BUCUREŞTI**

a 1½ L. 0.85 bani. — a 1 Litru 0.70. — a 1/2 litru 0.50 bani
(Preţurile se înţeleg ori unde)

Important pentru toti Domnii agricultori

Subsemnaţii, unici fabricanţi al renumitelor pluguri universale, **construite numai de oţăl bătut peste tot,** facem atent pe onorb. public cumpărător pentru al feri de imitaţiuni, că numai aceste pluguri care port Marca **Porcul Mistreţ** precum mai jos desemnat şi cu inscripţia firmei Gebrüder Eberhardt Ulm, sunt original ale noastre şi să găsesc numai în depozit la casa **fraţii Bachstez în Iaşi** strada de sus No. 127 (sub Cabinetul Istoric.)

FABRICA DE CARAMIZI

cu aburi şi cuptor sistematic

lîngă abatorul comunei Iaşi, legată cu reţeaua tramvàiului electric

Fabrica de tuburi de beton în ciment

(Şoseau Arcu 11 | 19)

Proprietatea fraţilor RAMEDER

Recomandă produsele ei, ca: cărămizi presate şi tuburi de ciment, în ori-ce diametru şi dimensiune.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICĂ PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

GRILLAGES 1 m de haut, le mètre 0f30c.

Baym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIERES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

PONDOIR DÉPOSÉ
Prix..... 6f.50
R. GARIEL
2me, quai de la Mégisserie, PARIS
Adresoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

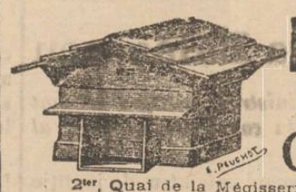

RUCHE à Cadres mobiles
Prix: **20f**
Gariel
2me, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à. **0f 20**

3 ani de succes 3

GRADINA

BRAGADIRU

In fie-care seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program va începe în fiecare Luni—al doilea în fiecare Joi—ambele programe săptămînale vor fi

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Matineurile urmează regulat în tot timpul verei—fiecare Duminică 4 ore ziua în sala Circului Sidolli.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente
în VIENA fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romania prin Inaltul Decret Domnesc No. 1984 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI
Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asigurarii din Romania
LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86, 92. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 45|100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:
a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.
e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.
Direcţiunea pentru Romania Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER. Str. Lăpuşneanu No. 10

Alfons Herovanu
AVOCAT
a Bărboi No. 15—
— a. m. şi 4— p.

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai la de

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului
Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 – Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa I-a Loteriei VIII

s'au pus în vânzare

Tragerea la 10 (23) Iunie 1910

Se poate cîştiga în caz fericos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar cîştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua şi Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vânzare:

1/8	Una optime	Lei	1,50
1/4	Un sfert	Lei	3,00
1/2	Una jumătate	Lei	6,00
1	Loz întreg	Lei	12,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz intreg
1,50	3 lei	6 lei	12 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primariei No. 17.—Instalaţiune cu motoare electrice executată de d. Iohann Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mirzescu 27

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul VII.—No. 1033 Mercuri 9 Iunie 1910

Dela Congresul partidului conserv.-democrat

Măreața intrunire a partidului conservator-democrat ar fi fost știrbită, fără întrunirea în Congres a membrilor comitetului central al partidului.

Intrunirea în congres a comitetului, dovedește că partidul conservator-democrat nu a voit să facă dovada tăriei sale, căci a stabilit'o în deajuns prin victoriile cîștigate în țară, ci a crezut că e momentul de a arăta țării ce crede să facă în binele țării, mîne, cînd va fi chemat la putere.

Șeful partidului, d. Take Ionescu, a făcut o luminoasă expunere a punctelor din program, alipind la expunerea sumară din 3 Februarie 1908 toate cele petrecute de atunci pînă astăzi în luptele parlamentare și în care însuși șeful în numele partidului și-a spus cuvîntul său.

Astăzi toate acele vederi trebue să între în programul partidului. Cum însă pentru discutarea acestui program partidul trebue să ia o parte activă va pune în discuția comitetului central toate punctele, urmînd ca fiecare să-și spună vederile supt formă de deziderate, care vor fi apoi reluate și discutate în sînul comisiilor ce se vor întocmi.

Cu ce adîncă mulțumire fie-care orator și-a expus vederile sale, în dorul larg de a contribui cu ceva vederilor generale ale programului.

Contribuirea aceasta a tuturor pentru grăbirea cu un ceas în soluțiile de dat îmbunătățirilor țării.

Acest nou procedeu, dovedește duhul nou ce stăpînește viața partidului conservator-democrat, care și-a pus înainte atîtea probleme mari, lăsînd pe sama altora clocotirea de intrigi și calomnii. Iar țara vede cu încredere că singur partidul conservator democrat își are unica preocupare în înălțarea țării și sporirea bunurilor fie-cărei clase sociale.

Tineri și bătrîni din partid, teoreticiani și practici, oameni de ideal și oameni de acțiune, toți într'o vădită unire de gîndire, au concentrat în șeful partidului priceperea de a ști să ia din toate părerile emise cele mai alese și mai rodnice pentru bunul renume al partidului.

Congresul nostru compus din toți foștii parlamentari ai partidului ori siguri viitori parlamentari ai partidului, constitue pentru țară o garanție, că lucrarea noastră e serioasă, e legală și că are în vedere binele general al țării.

Dacă alegerile parțiale ne-au dat autoritatea și superioritatea politică, față de adversarii noștri, congresul nostru de azi ne-a dat autoritatea morală, întru cît a dovedit țării, că noi și numai noi îi purtăm interesul viu al vieții sale.

Comisiunile, ce s'au numit pentru a elabora proectele de legi și a-și exprima vederile sale în toate chestiile puse la ordinea zilei, departe de a însemna înmormîntarea tuturor acelor chestii, va fi încă un nou prilej de a dovedi superioritatea noastră în misiunea ce avem de îndeplinit.

Congresul nostru de azi e treapta ce duce la pragul puterii, care nu se cuvine de cît nouă.

Gh. Ghibănescu

Mai rău de cît Ungurii

Infamia consumată în portul Pireu s stîrnit indignarea nu numai a țării intregi, ci și a lumii intregi civilizate, cu deosebire numai că, pe cînd indignarea altor popoare poate fi platonică, indignarea noastră insă nu poate, nu ni este îngăduit, să fie la fel. De la manifestarea sentimentelor noastre de revoltă, față de sălbătăcia grecească, poporul romînesc prin guvernul său — dacă guvernul se mai crede al său — este dator să treacă la fapte.

Bine înțeles, că noi nu ne gîndim la fapte similare celor petrecute la Pireu; nu ne gîndim la nici un vandalizm, la nici o acțiune, care ar periclita viața supușilor greci din Romînia. Asemene acțiuni nu sînt demne de o țară civilizată și guvernul romîn nu le poate comite.

Noi ne gîndim la o satisfacțiune, pe care trebue să o obținem pe cale legală, chiar dacă va trebui să forțăm puțin nota și să recurgem la o cale legală extraordinară.

Cu această ocaziune, poporul romînesc a putut constata un lucru, care-i va procura un mare învățămînt. In momentele ce trăim, doi dușmani hotărîți ai poporului nostru se ridică. Pe unul îl cunoaștem de mult, fiind-că luptă fățiș în contra noastră și ne lovește, nu direct, dar prin frații noștri fără curmare: este poporul maghiar. Știm la ce ne putem aștepta de la el, și suntem totdeauna în măsură să prevedem și să parăm loviturile, atunci cînd ni sînt adresate și întru cît ni sînt adresate.

Cel de al doilea dușman insă, nu apare ca atare, de cît la intervale. Sub masca prieteniei, el caută să ne sape, incearcă să ne dea lovituri, și cînd se ivește ocazia nu se sfiește să lovească în modul cel mai mișelesc. Ințelegeți, că e vorba de poporul grec, care tinde să dovedească, că îi convin apucăturile de piraterie, fără sentimentul rușinei și al răspunderii.

Care dușman e mai rău? Care i mai scîrbos? De sigur că nu Ungurii, cari deși comit sălbătăcii, le fac insă pe propria lor răspundere; spre deosebire de greci, cari se manifestă ca niște hoți de codru și pentru cari nu este nimica sfînt, nici demnitatea pavilionului unui stat străin, ce se adăpostește cu încredere și conform regulilor stabilite în portul lor.

CONGRESUL NOSTRU

Miile de cetățeni din Capitală și din toate unghiurile țării, cari au ținut să manifeste solidaritatea lor politică cu partidul conservator-democrat, au dat congresului nostru un aspect grandios. Nu era —cum a fost la întrunirea liberală—o adunătură de oameni, cari nu știau pentru ce au venit; și nici valoarea morală a participării lor. Nu era—cum a fost la întrunirea carpistă—adunarea oamenilor amăgiți de profețiile mai mult de cît optimiste ale șefului. Nu. Manifestanții de la congresul partidului nostru au participat cu entuziasmul luptătorilor neobosiți și încercați, cari își dau bine seama de greutatea luptelor purtate și de grandoarea succeselor repurtate.

Speranțele venirii la guvern, ca și nădejdea rămînerii la guvern noi le lăsăm altora. Noi știm, că guvernul de mîne trebue să fie al nostru, pentru-că ni se cuvine, pentru-că țara ni l a încredințat; atunci cînd i-a dat vot de blam guvernului actual, și cînd a tratat de fantastice pretențiunile d lui P. P. Carp.

Congresul nostru, care-și are rațiunea în însăși organizațiunea democratică a partidului conservator-democrat a avut de scop să pue în contact pe șef și pe fruntașii cu partidul și pe acesta cu cei dintîi. Și această atingere s'a făcut cu scopul, ca atît șeful și fruntașii pe de oparte, cît și partidul pe de alta să trăiască în spațiu acea armonie sufletească, care au trăit-o în timp în decursul unui an de lupte titanice.

Avem convingerea, că măreția congresului nostru de Duminecă va fi pus pe gînduri pe adversarii noștri. Ei au văzut, dacă n'au știut pînă acum, că cetățenii acestei țări au pentru partidul conservator-democrat acea nestrămutată simpatie politică, care ne face invincibili și ne desemnează ca pe viitorul guvern.

Și cînd ne gîndim la scepticizmul ironic a d-lui P. P. Carp, care, despre formațiunea partidului nostru, a zis că e o aventură, și că după trei luni nici nu se va mai auzi de ea.

Te prinde mila de atîta nepricepere politică din partea unui om cu pretențiunile d-lui Carp.

OAMENI ȘI LUCRURI

DUȘMANII MICI

S'a socotit cu drept cuvînt ca un succes al artei cinematografice putința de a expune pe pînză imaginea organizmelor invizibile — microbii— cu mișcările lor, cu viața lor particulară prinsă de ochiul ager al savantului în laboratoriu. Firește imaginea unui microb nu se poate reda de cît mărită de mii și mii de ori; iar închipuirea profanului vede ast feliu pe micii dușmani așa cum e bine să-i vadă: colosal măriți așa feliu în cît inspiră toată groaza pe care trebuie s'o inspire un pericol neîntrerupt și nebiruit, mereu la pîndă și veșnic nesățios.

Dar viața de toate zilele se însărcinează la rîndul ei cu învățăminte mult mai grozave de cît arta cinematografică. Bună oară recentele întîmplări din Rusia, unde lumea putu să afle, înspăimîntată, ce rol au jucat microbii într'un mare număr de crime, extraordinare prin inogeniozitatea lor și prin grozăvenia lor. E vorba de acel doctor Pavcenco, otrăvitorul lui Buturlin, în schimbul plății de un milion, făgăduită de O'Brien de Lacy, —recompensă în schimbul căreia medicul avea să-și omoare clientul pentru a lasă liberă o avere imensă și o... văduvă veselă: două moșteniri la care rîvnea fericitul în perspectivă care conrupsese pe omul de știință și-l determinase să-i fie complice. Și ce complice!

Nici imaginația unui Edgar Poë n'ar fi putut găsi ceva mai uimitor și mai oribil în același timp.

Căci zisul doctor Pavcenco, strîns cu ușa, a mărturisit că a făptuit și în multe alte dăți asemenea isprăvi și ia servit de mijlocitor în repetate rînduri ca să asigure unor veseli moștenitori sume mari, angajîndu-se să expedieze pe mulți bogătași în lumea celor ce nu se mai întorc. Cu deosebire în timpul epidemiei de holeră, „afacerea" pare să fi mers foarte bine. Doctorul purta în fiolele sale culturi de microbi ori numai toxine și le injectà nenorociților, pregătind astfeliu bucuria moștenitorilor și pe a sa proprie.

Că în țeara tuturor exceselor și a tuturor abuzurilor—în Rusia—s'a putut ajunge la o asemenea... perfecțiune a crimei, e întru cîtva explicabil, dar nu mai puțin spăimîntător. Prin specialitatea sa, medicul de casă, bucurîndu-se de încredere, purtînd și răspunderea și speranța familiilor, luînd parte și la suferinți și la bucurii, are o situațiune socială cu totul excepțională, după cum și încrederea pusă în el e neasemănat de mare. Atît de mare, încît pacienții—ca în cazul relatat —i-au întins brațele ca să le injecteze otrava ucigătoare, cu acel sînge rece pe care criminalul—cînd e și om de laboratoriu — îl posedă mai mult ca ori care altul.

Dar ce uriașă primejdie socială, dacă profesiunea cea mai puțin expusă controlului obiectiv s'ar deda unor complicități de acest feliu! Ce consecinți dezastroase ar decurge din atari împrejurări și ce incalculabile pierderi — de viețe și de credințe, — pentru toată societatea omenească!

Din fericire monștrii sunt aparițiuni rare, iar microbii sunt primejdii permanente numai ca unelte ale naturii oarbe, dușmana cea neîmpacată a fiecărui muritor în parte.

Rodion

Intrunirea noastră de Duminică

Discursul d-lui Take Ionescu

Iubiți cetățeni,

Mai erau înscriși să vorbească d nii Mișu Antonescu, Titulescu, Șerban Cantacuzino, Toma Cămărășescu, Istrati și Xenopol; dar în căldura pe care o îndurați și față cu această puternică manifestațiune care poate înlocui toate discursurile, d-nealor vă roagă să-i dispensați de astă dată; va fi vreme să vă vorbească în alte împrejurări. (Aplause prelungte).

Iubiți cetățeni,

Se petrece în această țară de cîteva luni încoace un fenomen foarte ciudat: în toate țările constituționale, partidele politice cari luptă pentru putere, fac două lucruri în opozițiune: își măsoară forțele în alegerile parțiale, își propagă ideile prin presă și întruniri.

Ei bine, pentru prima oară văd acest fenomen, că partidele vă chiamă la întruniri nu ca să vă ceară voturile cînd sînt alegeri, nu ca să vă spună ce au să facă cînd vor veni la guvern, dar pentru ca să vă comunice cu un fel de indiscreție, știința pe care au luat-o de la cărturărese despre cînd are să plece și despre cine are să vină la putere (Aplause prelungite, rîsete).

Concepția politică a conservatorilor-democrați

Această singură concepție, d-lor, este tăgada absolută a drepturilor națiunei; și-mi înfățișează pe acești oameni ca niște adevărate fosile politice, așa de puțin sînt în curent cu viața de astăzi a omenirei. (Aplauze prelungite).

Cum? Să chemi națiunea ca să-i spui că ai să vii la putere, în loc să o chemi ca să-i zici: dă-mi susținerea ta, dă-mi aprobarea ta, dă-mi inima ta, ca să pot să cer puterea!? (Aplauze prelungite).

Ei, d-lor, aici stă deosebirea adîncă, deosebirea fundamentală între concepțiunea noastră politică și concepțiunea politică a junimiștilor alloiți cu cîțiva, cu foarte puțini, din vechii conservatori.

Dînșii pornesc de la ideia: ei au dreptul de a guverna Romînia cu sau fără voia ei. (Rîsete) pe d voastră vă chiamă doar ca să bine-voiți să nu le prea faceți o prea mare opozițiune la acest drept al lor, iar la rege se adresează doar ca să le consfințească un drept, un drept care, zic ei, stă scris unde-va, unde, eu nu am putut încă să aflu, cu toate migăloasele mele cercetări. (Aplauze prelungite și îndelung repetate).

Alta e concepțiunea noastră. Concepțiunea noastră este că națiunile prin acele mari curente pe cari nimic nu le poate stîrni, dacă cauza nu este dreaptă, pe cari nimeni le poate opri cînd cauza este dreaptă (ovațiuni), națiunea indică pe cei în care își pune încrederea, îi alege pentru trecutul lor, îi alege pentru speranțele pe cari le pune în priceperea lor și în curățenia sufletelor lor. (Aplauze prelungite, îndelung repetate, ovațiuni).

De aci d-lor și soarta cîte odată grotescă, a celor cu șoaptele despre tainele politice; vă chiamă la 2 Maiu ca să vă dea soluțiunea; la 2 Maiu vă amînă pe o săptămînă;—știți ca celor mai răi platnici, acesta este creditul cel mai scurt: prelungirea termenului pe o săptămînă și pe urmă vă amînă la un termen nehotărît. (Rîsete, aplauze prelungite.

După doui ani și jumătate

Nu v'am chemat nici odată, nici la termen, nici cu termen, nici pentru termen. V'am chemat acum doui ani și jumătate în această sală, și v'am spus: sîntem aci o mînă de oameni cu un trecut cunoscut, cu un program pe care vi-l citesc, cu o curățenie de suflet pe care vă dăm dreptul să o verificați în toată viața noastră și publică și privată. (Ovațiuni).

Și vă adăogam atunci: o singură grijă am: ca nu cumva sarcina pe care o puneți pe umerii noștri să fie prea grea pentru ei și să ne strivească!

După doi ani și jumătate, am dreptul să vă spun: ne-am pipăit; sarcina, nu este prea grea, umerii noștri nu vor fi striviți. (Aplauze prelungite, ovațiuni).

De ce d-lor? De ce îndoială atunci, de ce siguranță astăzi?

Pentru că atunci nu cunoșteam de cît forțele mele, și de ale mele sînt dator să mă îndoiesc — dacă sînt om cu conștiință, dacă nu sînt un nebun.

Acum însă cunosc forțele d-voastră, și de ele nu am dreptul să mă îndoiesc, după dovezile pe cari mi le-ați dat din belșug. (Aplauze prelungite, ovațiuni).

Judecată după slăbiciunea omenească, judecată după ceasurile de îndoială pe cari le au și cei mai bravi, sarcina putea să apară grea, judecată după forța unei națiuni întregi, nici o dată sarcina nu e prea grea, este cu neputință să fie prea grea, fiindcă trebuie îndeplinită. (Ovațiuni).

Și în adevăr, d lor, ați răspuns la chemarea noastră, cum nu răspunseseți pănă acum nici odată la chemarea unei opozițiuni. Nu ne-ați drămuit nici încrederea, nici sacrificiul, da, insist, sacrificiul sub toate formele, nici devotamentul d-voastre fără de margini și fără de condițiuni. Intr'un partid nou a-ți dat exemplu de mai multă disciplină de cît s'a dat în partidele cele vechi.

Ați adus aci nu numai puterea de muncă, dar ați adus și veselia la muncă. N'a fost ceas chiar atunci cînd se proorocea de ambele partide că noi sîntem înlăturați pentru totdeauna dela deliciile puterei, în care să nu vă văd surîzînd, să nu vă aud spunîndu-mi: „nu face nimic" sîntem gata să așteptăm ori cîtă vreme va trebui, dar vom intra în cetate, nu vom desarma nici odată. (Ovațiuni prelungite).

Inregistrez acest fapt ca o bogăție națională, mai mult chiar de cît ca bogăție pentru partidul nostru. (Ovațiuni).

Inregistrez acum după doi ani și jumătate acest fapt ca o chezășie pentru desvoltarea viitoare a acestei țări, ca cel dintăiu pas spre îndeplinirea marelui ideal la care s'au gîndit generațiunile cari au creat Romînia modernă, acei uriași cari n'au avut norocul să trăiască ca să-și vadă toate visurile lor împlinindu-se. (Ovațiuni prelungite.)

Importanța alegerilor

Mă iertați d lor, dacă voi fi silit să vă iau cîteva minute mai mult, mă iertați, dacă voi insista să vă arăt astăzi importanța alegerilor cari au avut loc nu numai pentru partidul nostru, dar pentru viața întreagă a Romîniei,—și pot să adaog d-lor, a romînilor în general. (Urale).

D-lor, sînt două feluri în care se pot guverna țările, spre binele și folosul lor. Ele pot fi guvernate prin guverne cesariane,—și cînd zic cesariane nu uit că pot să fie și despotismuri fericite și despotismuri aurite—, ele pot fi guvernate și prin ele însăși și marea generațiune care a fundat Romînia modernă, nu putea să aleagă, nu avea cum să aleagă.

Guvern cesarian nu se poate de cît într'o țară, care nu are o dinastie cu cel puțin două, trei veacuri la spatele ei, veacuri de mărire și de putere, veacuri cari au sădit în națiune un așa sentiment de legătură către casa domnitoare,—în cît poate la rigoare să suporte și domnii rele din cînd în cînd, sau ca în Bavaria, chiar domnii de bolnavi.

Sentimentul este prea puternic ca să fie știrbit, și statul merge înainte.

Istoria, vitregă cu noi, nu ne dedese o asemenea piatră pe care să se poată înalța clădirea națiunii romînești.

Atunci d-lor, marea generațiune de la Divanul ad-hoc, marea generațiune dela Constituțiunea din 1866 și-a zis: ce putem face pentru Romînie, ce putem face pentru romîni, căci zidind o Romînie puternică se întărește și simțul demnității în romînii de pretutindeni? Să întemeiem aci un stat care să se guverneze prin el însuși. De aceea încă dela 1858 s'au hotărît pentru regimul parlamentar.

Or, d-lor, regimul parlamentar poate să fie un adevăr, și atunci este de binefaceri cu toate cursurile ei; dar poate să fie și o caricatură, și atunci nu e de cît un rău fără nici un bun. (Ovațiuni).

Regimul parlamentar, guvernarea țării prin ea însăși, însemnează alegeri făcute de alegători pentru ca din ele să iasă guvernele; caricatura din regim parlamentar însemnează guverne venite din vînt pentru ca să mistifice alegerile și să maimuțească regimul parlamentar. (Ovațiuni prelungite.)

Nu vreau să exagerez nimic, nu vreau să pretind în acest ceas de spovedanie politică, că nici odată pînă acum n'a fost nici o independență electorală, ori că astăzi independența aceasta este desăvîrșită; pretind însă că sîntem la aurora

la zorile unei lumi noui, că acum ţara în adevăr a pornit pe drumul din care esă neatîrnarea alegătorilor în faţa guvernului, adevărul regimului parlamentar. (Aplauze, ovaţiuni).

Această deşteptare a naţiunii va atrage după ea o mulţime de schimbări. Ca toate lucrurile bune va avea şi greutăţile ei. Că va trebui să ne schimbăm moravurile şi guvernele şi opoziţiunile—este sigur şi eu v'am dat dovada că am înţeles această nevoi cînd m'am opus la toate manifestaţiunile de stradă şi la toate spargerile de geamuri, căci spargerile de geamuri arată dispreţul pentru suveranitatea naţională, nu omagiu pentru suveranitatea naţională! (Aplauze prelungite, ovaţiuni)

Că va trebui să schimbăm şi obiceiurile noastre administrative, scoţînd administraţia cu desăvîrşire din politică; că va trebui să revizuim şi Constituţiunea, da toate acestea sînt adevărate. (Ovaţiuni prelungite).

Dar eu zic oamenilor de bună credinţă: dacă nu vreţi regimul parlamentar, dacă îl credeţi periculos, veniţi aci, veniţi cu curagiu şi spuneţi: ţara aceasta este în greşală de cincizeci de ani şi mai bine, şi-a croit o haină care nu o încape îi ofer eu altceva. Şi tot i-aşi întreba ce alt pot să ofere unei ţări ca a noastră, în care istoria nu ne-a lăsat mai nimic, şi în care aproape totul s'a creat de ultimele trei generaţiuni!

De aceea, d-lor, daţi mi voie să fiu adînc mîhnit şi pentru inteligenţa lor şi pentru patriotismul lor, cînd văd acest nihilism politic al junimiştilor, cari propovăduesc nebunia că acestei ţări care începe să se înalţe spre neatîrnare, vin decarea relelor de cari sufere ar sta în ideia că la schimbarea guvernelor sforţările ţării manifestate prin alegeri să nu însemneze nimic, că guvernul să nu treacă dela cei cari au căzut în alegeri la cei cari au învins în alegeri, ci să fie al acelora cari au stat după perdele privind cum se luptă atleţii. (Aplauze prelungite, ovaţiuni).

Credeţi-mă, d-lor, nu mă prefac cînd vă spun că această mentalitate nu mă doare atîta pentru partidul nostru, de al cărui viitor sînt sigur, nu mă doare pentru mine care am sorbit pînă la fund întreg paharul vanităţilor omeneşti, care n'am ce să mai gust de aci înainte din acest pahar, (aplauze, ovaţiuni) cît mă doare pentru viitorul ţărei mele, pentru pacinica ei desvoltare, cînd mă gîndesc că oamenii politici cari au guvernat, ca oamenii politici cari se pretind capabili să guverneze, oameni politici cari trec trept serioşi, declară la întruniri, scriu la gazete, îţi spun cînd stai de vorbă cu ei, că schimbarea de guvern o să se facă în potriva şi fără nici o consideraţie de voinţa ţării care s'a manifestat în alegerile din aceşti doui ani. (Ovaţiuni).

D-lor ştiu bine că nu este aşa, cunosc prea bine frumoasa domnie de 44 de ani ca să ştiu că nu poate să fie aşa, dar eu mă preocup de mintea celor cari cred altmintrelea.

O nouă viaţă politică

D-lor, i-a presupuneţi un minut că s'ar întîmpla ca guvernul ţării să nu fie nici al celor cari au luat opt alegeri, cu zestrea guvernamentală cu tot, nici al celor cari au luat nouă în contra zestrei guvernamentale, ci să fie al celor cari nu au putut lua nimic—care ar fi rezultatul?

Este o lege pe care o cunoaşte toată lumea; mişcarea brusc oprită, nu se întoarce de unde a plecat, se întoarce mai îndărăt! Avîntul acesta al ţărei, încrederea aceasta a ţărei, în forţele ei, dacă s'ar izbi de o adevărată imposibilitate ne-am întoarce prin reacţiune, la cea mai abjectă stare de supunere materială şi de răzvrătire sufletească. (Ovaţiuni).

Ei bine d-lor, aceasta este starea politică a tiraniilor orientale unde oamenii se supun materialiceşte de frica jandarmului, dar trăiesc cu răzvrătirea în conştiinţă, unde legea nu este de cît suferită, iar nici odată acceptată, unde autoritatea este numai temută dar nici odată respectată. (Ovaţiuni).

Altul esté idealul nostru, pentru altceva luptăm noi. Noi luptăm ca să se ştie că poporul romîn, acolo unde bunătatea istoriei i-a îngăduit să se fiinţeze în stat romînesc, a fost în stare să creeze o viaţă de sine stătătoare, a fost în stare să ajungă la o voinţă conştientă, a fost în stare să se guverneze prin el însuşi, căci numai popoarele cari se pot pot guverna prin ele însăşi pot să aspire la un viitor strălucit şi pot să aibă şi încredere în viitorul lor. (Ovaţiuni prelungite).

Atunci d-lor, dacă chestiunea este aşa de înaltă, dacă în realitate problema nu este a partidului conservator democrat şi atît mai puţin a mea, dacă problema este a pacinicei desvoltări a acestei ţări, cum vreţi d-voastră să mi pierd eu vremea replicînd d-lui Carp: tu spui că la două Maiu are să se întîmple cutare lucru: eu spun că la nouă are să se întîmple alt ceva!

Prooroc nu sînt, nici barometru nu sînt, dar judecător politic da! Ovaţiuni prelungite). Şi ca judecător politic vă zic: Fiind dată cunoştinţa pe care o avem toţi de marea şi netăgăduiia înţelepciune care a prezidat la desvoltarea Romîniei moderne, nu este cu putinţă nici ca guvernul învins să trăiască mult, nici ca acei cari n'au fost în stare să învingă, să fie chemaţi la viaţă! (Ovaţiuni).

Aşa că d-lor, putem să spunem astăzi: la Februarie 1907 noi trăgeam o poliţă asupra viitorului. Viitorul a achitat această poliţă, şi nu mai rămîne de cît execuţiunea ei, cari nu se poate să nu se îndeplinească. (Ovaţiuni prelungite).

Cui se cuvine Puterea

Iar dacă acum las de o parte voinţa naţiunei, aşa cum s'a manifestat şi mă gîndesc la celelalte aşa zise cuvinte pentru cari aceşti oameni ne tăgăduesc dreptul de a veni la guvern, liberalii din interes — acum au mai scăzut glasul, —junimiştii din inconştienţa omului care nici odată n'a fost puternic şi nu poate să priceapă ce este puterea, tot nu găsesc nimic.

Liberalii ne spun: noi avem pentru noi în contra voinţei naţiunei gloria reformelor trecute şi speranţa reformelor anunţate. (Ovaţiuni).

Gloria reformelor trecute? Apoi nu spun tot dînşii că dacă nu mai înving în alegeri este că au nemulţumit pe toată lumea?

Ce fel de glorie de reforme trecute este acea care rîdică o ţară întreagă în contra unui partid? (Ovaţiuni prelungite).

Speranţa reformelor anunţate?

Cari d-lor? Legea industriei care cum bine spunea d. Bădăreu este alege în contra muncei?

Legea sanitară din care dacă se scot scopurile de partid nu mai rămîne nimic?

Legea colegiului unic la judeţe, care este o adevărată păcăleală?

Căci d-lor, una din două: dacă a venit ori n'a venit ceasul revizuirei Constituţiei în ce priveşte legea electorală, dar nu poate să fi venit doar ceasul revizuirei legei electorale pentru nişte consilii judeţene cari ştiţi bine că sînt lipsite de ori ce atribuţiuni şi cărora nimeni nu le dă nici o importanţă. (Ovaţiuni prelungite).

Ascultaţi pe ceilalţi: „Ni se cuvine puterea pentru că sînt mai capabili"!

Mai capabili? Au condus opoziţiunea lor doi ani şi jum., am condus-o şi noi pe a noastră.

Cine a condus-o mai capabil? Ei sau noi? (Ovaţiuni).

Au avut ajutorul liberalilor mai tot timpul, au avut d-lor de! şi toate avantagiile de a fi firmă veche. Unde au ajuns după doi ani şi jumătate? Sînt mai slabi astă-zi de cît erau la Februarie 1908! (Aplauze prelungite).

Program? Al nostru e cunoscut, a fost propăvăduit, pe al lor nu l'am auzit!

Ştiu, le rămîne un singur lucru: au mai mulţi foşti miniştri!

Dar, peste vre-o 15—20 de ani, nu are să mai fie mai nici unul din actualii foşti miniştri! Ce are să devie Romînia fără de aceşti foşti miniştri?! (Rîsete ovaţiuni). Şi aci găsesc urma gîndului lor intim. Ei nu se adresează la ţară, pentru ca ţara încălzindu-i cu încrederea ei să se rîdice dintre ei oameni cari puşi la încercare să dovedească că merită să fie miniştri, sîntem în drept să stăpînim ţara cu sau fără voia ei, fiind-că am mai stăpînit-o! (Aplauze prelungite, ovaţiuni).

Şi d lor, ca să închei această discuţiune, fiind-că d. Carp a spus că d-sa, ştie că nu va face alegerile nici d sa, nici eu, nici d. Brătianu, dar le va face naţiunea sub preşedinţia d-sale, am să vă fac şi eu o profeţie. (rîsete).

Iar profeţia mea: D. Carp nu poate să facă alegerile în această ţară! (Ovaţiuni prelungite).

Dacă d. Carp ar încerca să facă alegerile, lupta noastră de pînă acum ar fi floare la ureche pe lîngă lupta pe care am da-o. (Ovaţiuni entuziaste.)

Cine este aşa de slab la minte şi aşa de rece la inimă ca să-şi închipuiască că este posibil ca oameni cari au stîrnit atîta mişcare în această ţară, fără a-i da nici o făgăduială, fără a spune nici odată: veniţi că aici este împărţirea prăzilor cereşti, cînd noi cînd am cîştigat în chip aşa de curat încrederea ţării, am nimici acest capital, l-am asvîrli pe fereastră ca nişte netrebnici. Aceasta nu se poate. (Ovaţiuni entuziaste îndelung repetate.)

Şi cum vă spuneam la început, vă repet, vă repet şi acum: dacă ar fi vorba pentru noi oamenii, pentru noi partidul, poate d lor, că ne am rnsemna, cînd am vedea că lupta noastră nu capătă dreptatea; dar eu am convingerea adîncă că este în joc viitorul acestei ţări, că este în joc o cestiune aproape vitală: trebue să se facă dovadă că atunci cînd naţiunea se simte în stare să umble pe picioarele ei, drumul îi este deschis! (Ovaţiuni prelungite şi îndelung repetate, mare entuziasm).

Şi ştiţi d-lor pentru ce trebuie aceasta?

Pentru că organismele vii ori cît le-ai sta în cale tot umblă; dar eu vreau să umble pe şoseaua largă, sub cerul albastru, iar nu prin tuneluri ascunse unde nu pătrunde lumina. (Ovaţiuni).

Tocmai fiindcă 'mi dau seama că s'a deşteptat opinia publică, vreau ca în ea să pătrundă convingerea că în statul nostru actual sînt destul căile legale ca să se satisfacă toate dorinţele legitime. Eu nu voiu să se întoarcă combinaţiunile politice aşa, încît lumea să creadă că pe căile legale nu se poate nimic! O astfel de credinţă ar stîrni o aşa turburare sufletească încît eu m'aşi îngrozi de urmările ei. (Ovaţiuni).

Şi dacă d-lor, un lucru ca acesta la care nu mă aştept, care în ce mă priveşte sînt sigur că nu are să fie, dacă un lucru ca acesta totuşi s'ar întîmpla noi, tot la postul de luptă am rămîne! (Ovaţiuni prelungite).

Cînd cineva a ridicat steagul pe care l'am ridicat noi acum doi ani şi jumătate, moare cu steagul în mînă, dar nu'l lasă nici odată. (Aplauze prelungite şi îndelung repetate, ovaţiuni entuziaste).

Discursul d-lui Al. A. Badareu

Revista trupelor

Capitala vede astăzi a treia întrunire cu delegaţi din provincie în sala Eforiei, în timp de mai puţin de o lună. Un congres tradus în termeni militari este o revistă generală a trupelor. Din cei trei şefi de partid, singurul care era legitimat să treacă o astfel de revistă era şeful partidului conservator-democrat. El este singurul, care poate trece în revistă trupe glorioase, fanioane pe care stă scris Bucureşti, Iaşi, Craiova, Tecuci. etc. Ce rost putea să aibă revista junimiştilor? Să treacă în reviste soldaţii de operete, cari nu ştiu nici în care parte se poartă tesacul, ce seriozitate poate să prezinte? Junimiştii pretindeau că au să răstoarne guvernul. In realitate revista lor era o manevră în vederea sărbătorirei la toamnă a jubileului unui record: 15 ani de opoziţie — 5 Octombrie 1895—5 Octombrie 1910 — pe cînd vechiul partid conservator nu făcuse de cît 12 ani de opoziţie 1876—1888. Era şi natural ca o adevărată opoziţie extra-ordinară, să-şi prepare jubileul, nu cu surle şi cu trîmbiţi, ci cu zîngănit de geamuri sparte pe la casele miniştrilor.

Dar revista şefului liberal! Revistă de soldaţi cari se întorc de la batălie încărcaţi de noroi şi ruşine şi cari voesc cu ifosul lor să scape de huidueli. Intrunirea partidului liberal a avut, de netăgăduit, în felul cum a fost compus publicul din sală, un caracter care trebue să ne oprească; foarte puţin public din Capitală, foarte puţină surtucărime din provincie, multă ţărănime din judeţ. Tînărul şef al partidului liberal şi-a schimbat deci centrul de gravitate. El nu se mai bazează pe burghezimea creată de părintcle său, cel puţin nu se mai bazează pe burghezimea din oraşe, ci pe burghezimea satelor.

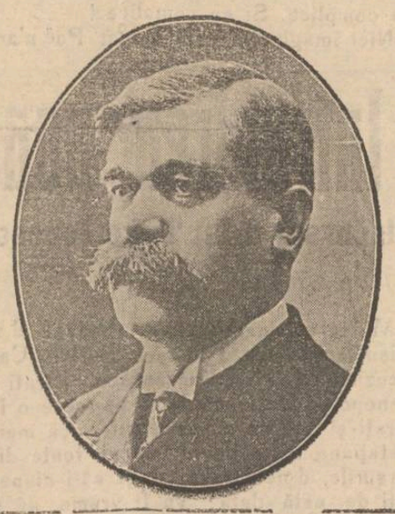

Liberalii şi ţaranii

In adevăr, ţaranii aduşi de partidul liberal la întrunire, pe cari i-aţi văzut pe strade Duminica trecută, nu sunt ţăranii pe cari vă aşteptaţi să-i vedeţi. Dacă ne-am lua după frazele corifeilor liberali, tot sufletul lor şi toată activitatea lor ar fi închinată ţărănimei care munceşte şi sufere şi aceste suferinţi şi-au luat misiunea în 1907 să le lecuiască. Ţaranii lor însă, cu burta cît roatele de la căruţele primăriei, cîntărind cel puţin 120 kgr. de cap, nu ne-au prea făcut efectul că sînt ţăranii cari au muncit şi suferit din moşi strămoşi, sau trebue să credem în minuni, că legile liberale au putut transforma în timp de 3 ani pe ţaranii sfrijiţi şi uscaţi de foame şi de intimperii în ţaranii cu burta de rentieri.

Noi, conservatorii-democraţi ne am bucura cei dintăi dacă ţărănimea reală ar semăna cu ţărănimea de moşi şi întrunire a partidului liberal. Adevărul este că ţărănimea adusă de partidul liberal la întrunire, în vagoane de cl. I are de comun cu ţărănimea reală, numai locuinţa la ţară, dar în realitate aceşti ţarani de ocazie sînt primarii şi funcţionarii comunelor rurale, figuri cari le-am mai văzut la jubileul regal din 1906, îngrăşaţi de exploatarea satelor.

Iată noua burghezime a d-lui Ionel Brătianu, cu care speră ca într'o zi, sub formula colegiului unic, să guverneze ţara într'o domnie de 12 ani, cum a guvernat şi părintele său în numele funcţionarilor cari formau pe atunci burghezia oraşeler.

In această speranţă, d. Brătianu ne a ameninţat cu continuarea misiunei guvernului său, pînă la întronarea colegiului unic. D. Brătianu cu lipitorile satelor, în tovărăşia d-lui Haret, cu învăţătorii şi preoţii cu activitate extraşcolară şi extra-bisericească, speră să distrugă elementele conservatoare.

Ţara legală cu simţul său just, a simţit de mult în ce aventură voeşte d. Brătianu să vîre ţara şi de aceia toate centrele mari şi luminate ale ţărei cu cele trei capitale în frunte, s'au pronunţat continuu contra guvernului şi contra partidului liberal.

In cursul anului curent în toate alegerile parţiale, fără nici o excepţie, ţara legală prin glasul a trei colegii mari şi luminate, colegiul al II-lea de Senat de Iaşi, Roman şi Tecuci, s'a pronunţat că dă partidului conservator-democrat de sub şefia celui mai vrednic om de guvern din timpul nostru, misiunea să împiedice aventura, în care direcţiunea nouă a partidului liberal voeşte să vîre ţara.

Angajamentul conservatorilor-democraţi

Ne luăm formal angajamentul înaintea ţărei, să ne îndeplinim această misiune, ori cît ne-ar face de grea sarcina partidul conservator oligarhic, ai cărui fruntaşi au iluzia că dacă stau ei pe loc, stă pe loc şi pămîntul şi minuntarele orologiului pe cadranul căruia nu lasă, de groază, să cadă ochii lor.

Şeful guvernului liberal, în întrunirea de Duminica trecută, a pretins că guvernarea sa trebue să continue pentru că guvernul nu şi-a împlinit încă misiunea ce i se dase la 1907. In adevăr, noi ne-am retras de la guvern la 1907 pentru a face loc unui guvern liberal, căruia i am promis că-i vom face totul ca să-i uşurăm guvernarea. Ne am retras nu pentru că ne simţeam neputincioşi, dar pentru că nu voiam să liniştim ţara cu tunul, cu vărsare de sînge, şi pentru că speram că era destul ca partidul liberal să-şi recheme pe agenţii cari răsvrătiseră satele, pentru că credeam că numai punerea în slujbe a instigatorilor satelor, va aduce liniştea. Le-am acordat un lung credit, pentru ca prin reforme economice şi sociale să însănătoşeze terenul vulcanic de la ţară. Au abuzat însă de acest credit, căci în loc de a face reforme serioase pentru a îmbunătăţi soarta ţăranilor, le-au stricat mintea cu oare-cari dispoziţiuni nestudiate şi artificiale cum a fost acea relativă la fixarea preţului pămîntului, dar s'au servit de creditul nostru pentru a face legi foarte practice cu cari să acapareze comerţul şi industria naţională, care sleieşte budgetul ţărei şi duce la foamete pe locuitorii oraşelor în folosul militanţilor liberali, pe care i-au pus în societăţi anonime şi în carteluri de societăţi în toate ramurile economiei noastre naţionale. De geaba pledează d. Brătianu circumstanţe atenuante şi se plînge că şi-a perdut popularitatea din cauza soluţiunilor pe cari le-a dat la nevoile ţărei şi greutăţilor prin cari a trecut.

Moratoriul Liberalilor

D. Brătianu ne mai cere un moratoriu de 6 luni ca să-şi treacă legea sanitară, legea industrială, şi colegiul unic. Ar fi o primejdie să-i acordăm acest moratoriu, căci cu legea sanitară voeşte să-şi creeze un regiment de doctori rurali, a căror activitate extramedicală să complecteze activitatea extraşcolară învăţătorilor şi extra-bisericească a preoţilor, pentru a da ţărănimea politiceşte în mîinele partidului liberal, ca apoi acesta să ne terorizeze cu această ţărănime.

Legea industrială asemenea o cunoaştem şi ea ar însemna nu încurajarea muncei naţionale ci distrugerea ei. Colegiul unic chiar pentru judeţ ar fi o pacoste, dar încă cînd ne gîndim la a firmarea d lui Brătianu că colegiul unic la judeţ e precursorul colegiului unic pentru parlament, ceea ce ar însemna înecarea col. I şi al II-lea, care sub impulsiunea noastră au dovedit în aceşti din urmă 2 ani că sunt colegii reale, conştiente de datoria lor, în col. al III-lea colegiul—minciună prin excelenţă.

Noi socotim că guvernul liberal şi-a terminat veleatul nu numai pentru că s'a scurs timpul obicinuit cît ţin guvernele în ţara noastră, dar pentru că şi-a făcut dovada neputinţei sale ca guvern al ţărei, şi cînd un guvern devine neputincios ca guvern al ţărei, începe a fi primejdios căci din acel moment nu mai este decît guvern al partidului.

Guvernul liberal a devenit exclusiv un guvern al partidului în ziua cînd a turburat biserica, vîrînd-o în controverse canonice foarte grave, pentru a organiza acel consistoriu bisericesc, o momeală a d-lui Haret, pentru a pune stăpînire pe sufletele preoţilor în vederea viitorului colegiu unic.

Şi primejdia e cu atît mai mare, cu cît această instituţie a colegiului unic căruia i se jertfeşte pănă şi biserica noastră strămoşească, este în mintea liberalilor o simplă făţărnicie, căci ce însemnează oare extensiunea dreptului de vot din partea unui partid care, cînd e la guvern, suprimă dreptul de vot al alegătorilor existenţi? Teroarea de la Tecuci, unde au ajus la ungerea cu petrol a caselor alegătorilor pentru a le da foc şi teroarea de Isaccea, unde în timpul nopţii au încercat să trimeată pe ceea lume pe fruntaşi adversari sînt fapte cari dovedesc cu prisos că pentru liberali, dreptul de vot există numai dacă îl exerciţi în favoarea lor. Cum să nu fie primejdios un guvern care a făcut din justiţie, a treia putere din stat, justiţie care ne garantează munca, averea şi onoarea, o anexă a administraţiei cu inspectori judecătoreşti care examinează nu ce s'a pledat înaintea instanţei, ci cine a pledat; cu judecători de tribunal cari judecă sau refuză să judece după porunca administraţiei şi a doua zi sînt numiţi deputaţi ai partidului, cu substituţi ca substitul de alaltă-eri de la Bîrlad care, gelos de laurii fostului supleant, azi deputat, părăseşte tribunalul în plină şedinţă, pentru a se putea duce să ridice primul tuast în sănătatea prefectului care obţinuse transferarea presidentului care se îndărătnicea a nu se face instrumentul partidului. Cum să nu fie primejdios guvernul al cărui şef pentru motive de politică internă a partidului, aşteaptă cu remaniarea 9 luni pentru ca să facă acea remaniere în ajunul deschiderei parlamentului pentru ca apoi miniştrii să aducă legi neehibzuite, cum este legea industriei, iar din puterea legislativă, una din cele trei puteri în stat, să facă un simplu birou de înregistrare înaintea căruia să aducă proecte de legi cu sutele şi încă pe acelea să nu le mai supue la formalitatea depunerii bilelor în urnă, ci să le declare votate pentru a nu mai pierde timpul cu o formalitate inutilă.

Jesuitismul d-lui Ionel Brătianu

D. Ionel Brătianu în afară de legile pe cari le-a anunţat mai pretinde că trebue să-şi continue guvernarea pentru că cele două opoziţii conservatrare nu se pot pune de acord pentru a da un guvern. Ce jesuitism! Acelaş d. Brătianu care timp de trei ani a complotat cu una din opoziţii şi a aţitat'o la o luptă de distrugere contra opoziţiei conservatoare-democrate, azi cînd vede că „le petit bonhomme vit encore" şi chiar cu acest „petit bonhomme" a devenit un gigante cum e azi Take Ionescu şi partidul conservator-democrat, îşi resuceşte limba pentru a ne spune că ne acordă un an de încredere pentru a ne reconcilia.

Iată un adevărat generos! Să nu ne poarte grija d. Brătianu. Ţara s'a trezit. Colegiile electorale cel puţin majoritatna lor au devenit o realitate, au devenit o putere conştientă, singura putere care şi după legea fundamentală şi după natura lucrurilor este hotărîtoare în guvernarea ţărei.

Această putere reală strigă de 2 ani cu o energie extra ordinară şi cu o perseverenţă ne mai pomenită: Jos guvernul liberal, sus guvernul conservator-democrat. Este timpul ca glasul atît de limpede al ţărei să fie ascultat şi să fie chemat la cîrmă partidul în fruntea căruia stă d. Take Ionescu.

Dacă la forţele guvernului nostru se vor putea adăuga în mod leal forţele celuilalt partid conservator, a cărora valoare n'o tăgăduim, cu atît mai bine; ne vom putea cruţa mai mult puterile. Dacă însă partidul junimist se va îndărătnici să şi bată propriul record, să-şi serbeze jubileul de argint—25 ani de opoziţie—ne vom îndoi cu toţii energia şi ne vom face pănă la capăt datoria către ţară şi neam.

Litere-Ştiinţe-Arte

Omagiu frumuseţei.—In una din zilele aceste a avut loc la Madrid o serbare originală consistînd într'un cortegiu artistic, reprezentînd în opt grupuri cîte un omagiu simbolic. Aşa în primul loc un omagiu al Capitalei pentru frumuseţea spaniolelor. O trăsură de mare gală, în proporţii monumentale: „Trono de las bellezos". A urmat apoi simbolul *economiei şi industriei*, urmat de alegorice figuri reprezentînd provinciile spaniole diverse, omagiul *literaturei şi eloquenţei* avînd în frunte pe Don Quichote calare pe Rosinonte, pe Sancho calare pe măgarul său. Intre simboluri se vedeau academiile spaniole, statuia lui Cerventes busturile scriitorilor clasici ai Spaniei.

Apoi venia trăsura simbolică a oştirei cu o miniatură a palatului regal, cu monumentele eroice şi altele. A urmat nelipsita trăsură a *luptelor cu taurii*, cu tradiţionalele privelişti strîns legate de aceste jocuri pasionante atît de obişnuite în viaţa caldei Spanii cu temperamente iuţi. Simbolul *artelor frumoase*, în mijlocul căruia se distingea o statuie a lui Valasquez şi statuele altor artişti naţionali.

In general serbarea această originală făcută mai mult spre admiraţia străinilor a avut un mare succes şi a dovedit că ori cîte neajunsuri deplorabile are regatul meridional, poporul spaniol n'a renunţat la calitatea de popor artistic prin excelenţă.

*

In editura „Lumen" din Bucureşti va apare peste cîte va zile: *„Henirich Heine şi Ed. Grenier"*—răspuns prinţului V. I. Ghika,—de Rodion.

❑ **Administraţia ziarului „Opinia" primeşte abonamente de viligiatură cu:**

2 lei PE LUNA în ori-ce parte a ţărei, şi

3 lei 50 PE LUNĂ în străinătate.

INFORMATII

❑ **Generoşii şi votul universal.**—*Ridicolul Jorj Bébé din Bucureşti şi-a găsit un pendant la noi: pe d. Ibrăileanu.* Viaţa Romînească *apărută eri publică un articol al diletantului Ibrăileanu, prin care d-sa oftează după votul obştesc. Lăsînd la o parte stilul lăbărţat şi argumentele quasi-copilăreşti pe cari d. Ibrăileanu îşi sprijină cererea—întreg articolul respiră o atmosferă de candidă naivitate. Căci e, în adevăr, o naivitat din partea d lui Ibrăileanu, ca să ceară şefului acordarea votului universal. Generoşii au obţinut un singur lucru de la d. Brătianu: crearea Casei Rurale. Dacă mai au de făcut şi alte propuneri în acest fel, poftească. Poftească d. Ibrăileanu, poftească chiar ridicolul Jorj, şi i asigurăm, că vor fi satisfăcuţi pe deplin,—dar cînd e vorba de reforma electorală, e păcat de bunătatea de hîrtie şi cerneală pe care le cheltueşte d. Ibrăileanu.*

Şi acum, pour la bonne bouche,—*să nu se supere d. Jorj, că aducem vorba despre* bouche—*d. Ibrăileanu găseşte de cuviinţă să-şi însoţească articolul de o notiţă, precum că lipsind d. Stere din ţară, d-sa publică articolul pe răspunderea personală.*

Pe cît ştim, Viaţa Romînească *are doui directori şi iarăşi, pe cît ştim, cellalt director, d. dr. Cantacuzino, se află întîmplător, în ţară. De ce dar, n'a supus d. Ibrăileanu articolul în chestie d-lui Cantacuzino?*

Una din două: sau că d. dr. Cantacuzino nu aprobă articolul d-lui Ibrăileanu; sau că e un simplu interpus la Viaţa Romînească, *un fel de Dimitriu în chestiunea Răt·şti.*

❑ Iată lista delegaţilor clubului conservator-democrat din Iaşi, care au luat parte la marea întrunire de Duminecă; d-nii: Alexandru A. Badareu, fost ministru, Alexandru D. Xenopol, profesor universitar, N. Nanu, fost senator, Dim. Alexandrescu fost senator, Gh. Lascar, senator, fost primar, N. Cananău, deputat, fost prefect, Boroianu D. fost senator, Lascar Antoniu, fost deputat, Constantin Chirilă fost deputat, Pella Vespasian fost deputat, fost primar, Gh. D. Şerban fost deputat, Cristea T. Cristea fost deputat, dr. Drag. Hurmuzescu, fost secretar general, Em. Buznea fost deputat, Gh. Ghibănescu fost deputat, Peretz Ioan, prof. universitar, dr. Ştefănescu-Galaţi prof. universitar, Gh. Şendrea fost prefect, Tabacovici Gh. profesor universitar, Atanasiu A. D, Aurescu Al., Băicoianu C. mare proprietar, Culiano Al. dr., dr. C. Enăşescu, mare proprietar, Filipescu T. Dim. mare proprietar, Herovanu Eugen, Hogaş Calistrat, Iuster L. mare proprietar, Mezzetti Enrico, Jaques Lewin mare proprietar, dr. maior C. Miclescu, Oiaga V. prof., Păun Const. Econom, I. V. Popescu profesor, Paraschivescu C. Naiman, dr. V. Roşculeţ, V. Radu, Rîşcanu Aurel, Stăulescu Gh., Ţilenschi Mihai, Wachtel M. mare industriaş, Zarifopol Ioan, Alexandrescu P., Atanasiu V. I., Artino Al. Anastasiu Gh., Alexandrescu N. Spinoasa, Antoniu Mihai, Bădareu N. Andrei, Brudea Dim., Buznea D. Const., Bottez N. căpit., Băncescu N., Bottez Const., Bottez M. Dimitrie, Borş Dimitrie, Ciurea Al., Ciurea I. Anibal, Ciurea I. Gh., Cujbă Al. maior, Cruceanu S., Cocea Ilie, Caracaş Gh., Ciureanu A. C., Cuppa I., Cogălniceanu C. M., Dobias Gh., Dumitrescu Radu maior, Daraban Gh., Duzescu Gh, Dragoş M., Ermacov A. I., Filipescu D.-Tingujei, Georgescu Ştefan, Gheorghiu Al., Custi Atanase, Hociungescu C., Herovanu Alfons, Hulubei Didie, Hax Leopold, Irimescu Spiridon, Ionescu S. D., Jornescu Const., Ionescu Neculai, Ionescu Gh. N., Chirilă C. Gh., Lupaşcu N., Mandrea T. Dim., Maximovici T., Marcopol N., fost primar, Munteanu C, Maxim Gh., Mavrodi A. Grig., Mihailescu C. căpit., Molla Gh., Menciu Cezar, Neculau Gh., Olănescu, N., Onu I. Petru, Oarză Gr. Petrăchescu., Pavelescu Gh, Paiu C., Rotbard I. Rozin I. C. Romanescu Gr., Romano C. C, Socor Em., State Gh. Gh., Sadoveanu Liviu, Simionescu I. Cezar, Ştefănescu N. Dim., Ştefănescu Neculai, Stamatopol Gh., Teodor Ştefan, Tisescu Gh., Teodor C. Gh., Ţuţurman Gh., Voluţă, Gh., Vasiliu Petru şi Vlaicu Gh.

❑ Primăria oraşului Iaşi a fost autorizată să sporească taxele asupra venitului net al proprietăţilor cu clădiri şi asupra locurilor virane de la 3 la sută la 4 la sută, şi de la 6 la sută la 7 la sută asupra chiriilor berăriilor, restaurantelor, cluburilor, cafenelelor şi grădinelor publice.

❑ Eri s'a oficiat, cu o deosebită solemnitate, hramul paraclisului de la spitalul Paşcanu, pendinte de Epitropia Sf. Spiridon.

Serviciul divin a fost oficiat de P. S. S. Archiereul Nicodem Munteanu, Egumenul bisericei Sf. Spiridon, asistat de preoţii acestei biserice şi acompaniat de corul Sf. Spiridon, sub conducerea d-lui C. Cortez.

A urmat apoi o mică recepţie.

❑ La serbarea dată Sîmbătă seara, în grădina Copou, în folosul „Cantinei şcolare", s'a încasat 1400 lei.

❑ Dintre ofiţerii admişi anul acesta în şcoala superioară de războiu, a reuşit şi d. căpit. Moruzzi, fiul Princepelui D. Moruzzi, deputat.

❑ **C.f.r.**—Direcţia generală a c.f r., a trimes următoarea circulară, inspecţiei de mişcare:

Se aduce la cunoştinţa generală că în scopul de a se înlesni cercetările şi grăbi descoperirea făptuitorilor, pe viitor toate atentatele asupra trenurilor comise prin aşăzare de bolovani, şine sau traverse pe linie, înfigeri de buloane la capetele şinelor, debulonarea liniei, aşăzarea de pietre pe la pasagele de nivel, spargeri de geamuri prin aruncare de pietre asupra trenurilor, prin atacare cu arme de foc, etc. precum şi pentru furturi prin trenuri, vor fi avizate imediat telegrafic şi Direcţiunea Poliţiei şi Siguranţei Generale din Ministerul de interne.

Telegramele de avizare adresate sus zisei Direcţiuni, vor fi întocmite în conformitate cu dispoziţiunile prevăzute la art. 1, 5 şi 5 bis din instrucţiunea specială de accidente.

❑ Joi 10 Iunie a. c. va avea loc adunarea generală a societăţii anonime pe acţiuni pentru industria de tricotage „Moldova" la sediul societăţii în Şoseaua Naţională No. 8.

❑ La 15 Iunie se vor începe în localul liceului Lazăr, din Bucureşti, cursurile de gimnastică suedeză.

Cursurile vor fi predate de d. Bucovineanu, maistru de gimnastică din Iaşi. Ele vor dura o lună de zile.

❑ Duminecă 13 Iunie a. c., se va face slujba sfinţirei bisericei cu hramul Sf. Gheorghe din satul Hălceni, comuna Şipote, jud. Iaşi.

Serviciul sfinţirei se va oficia de către S. S. P. Arhereu Necodim Munteanu, vicarul Sf. Mitropolii.

❑ Dintre cei 52 elevi, cari au absolvit şcoala superioară de comerţ, următorii 10 au obţinut diplomă:

Antohi Ioan, Bazgan Vasile, Chirnoagă Eugeniu, Cogălniceanu Petre, Goldştein Herman, Mazilu Dumitru, Schor Michel, Spiegel B, Stamboliu Mihai şi Vasilescu Leon.

❑ Direcţia generală a c.f r. a acordat o reducere de 50 la sută pe calea ferată, pentru elevele şcoalei secondare de fete „Doamna Oltea", din localitate, pentru a face excursiuni.

De asemeni, a acordat reducere d lui V. Negruţi, prof. de gimnastică, împreună cu elevii săi, pentru turneul ce 'l va face în provincie.

❑ Ceata scandalagiilor de la casa de economie din Tataraşi, s'a dus alaltăeri la numita societate şi spărgînd poarta, s'a introdus înăuntru, făcînd un simulacru de alegere a doui membri în consiliul de ad-ţie, în locurile în care, se ştie, că au fost deja aleşi d-nii I. Vărlănescu şi N. Bottez.

Spre a'şi continua opera de scandal, începută acum o săptămînă, şi pe care o anchetează primul-procuror, scandalagii au hotărît să vină în astă-seară la şedinţa consiliului societăţei, spre a face un nou scandal.

D. Gh. Daraban, preşedintele societăţei, s'a prezentat azi la parchet şi a avizat de aceasta pe primul procuror, spre a lua măsuri pentru păstrarea ordinei.

❑ Suntem rugaţi să atragem atenţia celor în drept asupra următorului fapt:

Architectul Lardel, însărcinat cu lucrăiile de restaurare a bisericei Trei Erarhi, ca o sfidare la demonstraţiile ce se fac contra grecilor, în urma barbarismului de la Pireu, a angajat şi a adus 10 lucrători greci din Atena, deşi în Iaşi erau atîţia meseriaşi.

❑ **De la Belle-Arte.**—Ministerul instrucţiei a cerut direcţiei şcoalei de Belle-Arte să-i înainteze un tablou de actualii profesori ai şcoalei, pentru a-i servi la întocmirea anuarului ministerului de culte şi instrucţie.

— Expoziţia de lucrările elevilor şcoalei noastre de arte-frumoase, se va deschide la 15 Iunie şi va fi închisă la 21, cînd urmează a se face examinarea lucrărilor de concurs.

Comisiunea pentru examinarea concursurilor, se va compune din d nii profesori ai şcoalei şi consiliul şcolar, alcătuit astfel: preşedinte d. N. Gane, primarul oraşului, C. D. Stahi, Gh. Popovici, C. Bălăcescu şi Em. Bardasare.

— Ministerul instrucţiei a cerut direcţiei şcoalei să-i trimită o listă de materialul didactic de care are nevoie şcoala pentru viitorul an şcolar.

— Examenele la şcoala de Belle-Arte vor lua sfîrşit în sara de 15 Iunie.

❑ Alaltă-eri dimineaţă femeea Fanny Samuel, din str. Nemţească, şi-a curmat firul vieţei strangulîndu-se.

Soţul ei care e comerciant de cereale plecase Simbătă la Galaţi. Cînd se reîntoarse Duminică dimineaţa, găsi pe soţia sa strangulată pe uşorul uşei.

S'au anunţat autorităţile şi d. procuror Vincler, care a fost la faţa locului, a dispus transportarea cadavrului la morga spitalului israelit.

Numita suferea de mai mult timp de neurastenie.

❑ **Militare.**—Pe ziua de 1 Iulie se vor face mai multe avansări în armată. Intre acestea va şi avansarea d-lui col. Cantea, la gradul de general de brigadă, şi a locotenenţilor Rosetti Mihai din regimentul 8 roşiori, Gîrbea Victor din reg. 4 roşiori, la gradul de căpitan.

— Căpitanul Sutzu, din regimentul 4 roşiori, a fost trecut în dispobilitate, pentru concediu mai mare de 6 luni.

❑ Duminică 13 Iunie va avea loc, în aula Seminarului „Veniamin Costache" adunarea generală a membrilor Societăţei culturale „Viitorul".

Cu acest prilej Părintele C. Dinescu va vorbi despre „Doctrina bisericei noastre faţă de teoriile teologico-filosofice cu cu privire la problema răului.

❑ Consiliul comunal va fi convocat zilele acestea, în seziunea ordinară.

❑ D. Cimbru poliţai al oraşului Tulcea a fost numit inspector de poliţie la Iaşi.

❑ Aflăm cu multă părere de rău că eri dimineaţă, la orele patru a încetat din viaţă, în urma unei grele suferinţe, la locuinţa sa din strada Albinet, presvitera Elisa Popa, soţia prietenului nostru econom stavrofor Dimitrie G. Popa dela biserica sf. Spiridun, şi mama redactorilor noştri Nicolae şi D. Popa.

Inmormîntarea regretatei se va face mîne Mercuri 9 Iunie, la orele 2 p. m.

Transmitem greu încercatei familii sincere condoleanţe.

❑ Ministrul instrucţiei pune în vedere direcţiunei liceelor şi şcoalelor secundare, că potrivit articolului 206 din regulamentul şcoalelor, lista cărţilor pentru viitorul an şcolar trebuie fixată în conferinţă şcolară, în ziua de 1 Septembrie şi tot în acea zi trimisă ministrului spre aprobare.

In caz contrar ministerul va alcătui o listă din oficiu.

❑ A apărut No. 17 şi 18 pe 1 şi 15 Mai, a revistei culturale şi bisericeşti „Viitorul" care apare în Bucureşti, avînd următorul sumar:

Pentru ce ţin Romînii la Biserica lor Ortodoxă ca la viaţa şi lumina ochilor? —Cooperaţia în Romînia.— Relaţiunile între preotul şi învăţătorul sătesc.—De vorbă.—Monismul.—Cronica bisericească—Epoca şobolanilor.—Informaţiuni.—Bibliografie.

❑ Societatea „Moldova" a sărbătorit eri în chip deosebit, împlinirea a 10 ani de la sfinţirea drapelului.

La serbătorire au luat parte toate societăţile locale, care au fost invitate.

Cortegiul a plecat de la sediul societăţii, din strada Alexandri, a parcurs sărtăzile Golia, Lăpuşneanu şi Păcurari, pînă la biserica S-fta Treime, unde au asistat la oficiarea hramului bisericei.

După aceea, în sunetul fanfarei, s'au reîntors la societatea de gimnastică sport şi muzică, unde a avut loc banchetul.

Societatea cu această ocazie a îmbrăcat patru elevi sîrguitori şi săraci.

Tot eri societatea „Frăţia" a dat o serbare în grădina berăriei Zimbru.

❑ In comisiunile însărcinate de a studia dezideratele ce s'au emis în congresul conservatorilor-democraţi, ţinut Duminică în Capitală, au fost aleşi şi următorii fruntaşi din Iaşi:

D-nii Al. A Badareu, în comisiunea reformei electorale, pentru justiţie şi învăţămînt, Al. D. Xenopol în comisia agrară; Gh. Lascar, N. Cananău şi Vespasian Pella în comisiunea administrativă; D. Alexandrescu, Tabacovici, Lascar Antoniu, în comisia justiţiei şi a consiliului legislativ; dr. Hurmuzescu, în comisia învăţămîntului; G. D. Şerban în comisia industriilor şi a meseriilor; dr. V. Roşculetz în comisia sanitară şi Gh. Ghibănescu în comisia sinodală.

❑ Cînd părinţii nu sunt acasă, este titlul unei frumoase comedii, cuprinsă în noul program al teatrului cinematografic Pathé Frères din grădina Bragadiru, care se reprezintă astă seară Marţi 8 Iunie a. c. Doi copii de un talent superior—artişti în toată puterea cuvîntului—ţin rolurile principale în această gingaşă comedioară.—Hanul in creerii munţilor o înscenare, cinematografică într'un gen cu totul nou, apoi „Recunoştinţa" un epizod din revoluţia cea mare franceză,—Cîntăreţul Catelan, de asemenea un epizod eroic din glorioasa Istorie a Franţei şi multe comedii: D-na iubeşte flirtul, scene comico-sportive de moravuri pariziane,—Un cine de ocazie.—Maistrul jocului de popici,—Un servitor model etc., piese teatrale şi alte sujete reuşite sunt cuprinse în programul nou de astă-seară Marţi 8 Iunie la cinematograful Pathé Frères din grădina Bragadiru.

Mîne Mercuri va fi adaos la program: Impăratul Frantz Iosef vizitînd provinciile subjugate (Serajevo etc.), cinematografieri înregistrate de trimisul special la Casei Pathé Frères.

Doctor Alex. Rudescu

vechiu medic şef de Spital

—MAMOŞ—

Specialist în boale de faceri, femei şi copii

Consultaţiuni 8—9 a. m. şi 2—6 p. m.

Str. Mitropoliei 12

(lîngă Baia Comunală)

Ultima Oră

— SERVICIUL TELEGRAFIC SPECIAL AL „OPINIEI" —

Bucureşti 8 Iunie

Meetinguri de protestare

Bucureşti.—Aseară la Giurgiu şi Mizil s'au ţinut mari meetinguri de protestare, în contra vandalismului grecesc din Pireu. La ambele întruniri s'au votat o moţiune de protestare, cerîndu-se intervnţia grabnică a guvernului pentru obţinerea unei satisfacţiuni depline.

*

Caracal.—Grecii din localitate au alcătuit un memoriu prin care protestează în potriva faptelor sevîrşite de conaţionalii lor din Pireu.

*

Constantinopol. — Senatul turcesc s'a ocupat în şedinţa sa de eri de cele întîmplate la Pireu.

Mareşalul Fuad Paşa a înfierat cu vehemenţă cele petrecute.

Intre altele a zis:

De vreme ce s'a atacat drapelul romîn, negreşit că Romînia va şti să-şi apere drepturile sale şi ofiţerii romîni nu vor tolera cele petrecute.

Dar prin faptele lor, grecii au atins şi drepturile otomane, căci pe vapor se aflau femei şi ofiţeri turci.

Credem că guvernul turcesc va trebui să dea o deplină satisfacţie.

A luat cuvîntul şi senatorul romîn Bataria, care a vestejit cu ultima vehemenţă sălbătăcia grecească.

Senatorul romîn a relevat curajul femeelor musulmane, care au aparat pe prinţişorii romîni.

*

Bucureşti.—Din Londra se comunică, că Anglia a trimis la Atena un protest împotriva celor petrecute la Pireu.

*

Cairo.—Populaţia din Egipet a început boicotarea mărfurilor greceşti.

Se ştie că pe vaporul romînesc Traian, se aflau şi două principese egiptene.

Muntenegru regat

Bucureşti.—Din Cetinge se vesteşte, că Muntenegrul va fi rîdicat la rangul de regat, cu prilejul jubileului prinţului.

Catastrofă

Lemberg.—Azi-noapte la ora 2 jum. o casă cu 2 etaje s'a prăbuşit îngropînd vr'o 30 persoane. S'au scos pînă acum 2 cadavre. Sunt temeri că au perit 18 persoane, 18 sunt rînite unele grav altele contuzionate.

Un caz de holeră la Lemberg

Bucureşti.—**Ştiri din Rusia arată că holera i-a proporţii îngrijitoare, mai ales în Rusia de sus.**

In Galiţia s'a luat măsuri mari prevestive şi s'au închis frontierele spre Rusia.

La Lemberg s'au rîdicat baratce pentru holeriri.

Se svoneşte că la Lemberg s'ar fi constatat un caz de holeră.

Imparatul Frantz Iosef

şi opiniarea naţionalităţelor din Ungaria

Viena.—Imparatul Frantz Iosef primind în audienţă pe primul ministru ungar, şi-a exprimat tot regretul seu de felul cum noul guvern Unguresc a ştiut să nemulţumească naţionalităţele în ultimele alegeri.

Primul ministru a răspuns că guvernul nu e vinovat, şi că toată responsibilitatea cade asupra prefecţilor din diferitele centruri.

Unul dintre aceşti prefecţi a şi fost înlocuit—şi treptat se va proceda şi la înlocuirea celorlalţi.

Ciocnire de trenuri

Paris.—O groaznică ciocnire de trenuri a avut loc în gara Villepreux.

Trenul expres ce vine dinspre Paris s'a ciocnit cu un tren de persoane.

Sunt peste 30 morţi şi numeroşi rîniţi.

Regele Spaniei grav bolnav

Madrid.—Regele Alfons al Spaniei se află grav bolnav.

Conferinţă

Buda-Pesta.—La 24 Iunie va avea loc aci o conferinţă a fruntaşilor romîni din Ardeal.

Chestia Cretană

Fez.—Toţi instructorii turci au plecat în Turcia. Intenţia guvernului ar fi după d. Venizelos, reproduse de un ziarist străin, să sfatuiască adunarea să amînă convocarea din 28 Iunie şi a se supune dorinţelor puterilor. In ceea ce priveşte funcţionarii şi deputaţii musulmani, ministrul s'a declarat de asemene pentru imediata închidere a adunării.

Groaznic incendiu

Monilew (pe Dnipru).—Au fost distruse de incendiu 600 case de lemn, 2 biserici şi mai multe şcoli. Incendiu a putut fi localizat ieri seara. Sunt 10 victime.

CONVOCARE

Domnii acţionari ai Societăţii anonime pe acţiuni *Olea* din Iaşi, sînt convocaţi în *Adunare Generală*, ce va avea loc în ziua de 22 Iunie st. v., în localul societăţii, Iaşi Str. Zugravilor No. 66, orele 10 a. m., la ordinea zilei fiind:

1) Raportul consiliului de administraţie;

2) Raportul cenzorilor;

2) Aprobarea bilanţului pe gestiunea anului 1909;

4) Descărcarea consiliului de administraţie pe această gestiune;

5) Alegerea noilor cenzori.

Se atrage atenţiunea d-lor acţionari, cari vor să participe la adunarea generală, că acţiunile şi procurile trebuesc depuse la sediul societăţii cu cel puţin *trei* zile libere înainte de ziua fixată.

Acţionarii pot fi reprezentaţi numai prin actionari.

Femeile, minorii, interzişii şi persoanele morale pot fi reprezentaţi prin mandatar, care nu va fi acţionar.

(ss.) vice-preşed. Cons. de Ad-ţie

Dr. **S. Konya**

Indureraţii: Preot Econom Stavrofor Dimitrie G. Popa soţ, Alexandru şi Camelia fiu şi noră, Dimitrie şi Neculai Popa fii, Emilia şi Lucreţia Popa fice, au nemărginita durere a face cunoscut încetarea din viaţă a prea iubitei lor:

†

ELIZA D. POPA

în etate de 45 ani

trecută din viaţă după o lungă şi grea suferinţă, Luni 7 Iunie 1910, orele 4 p. m. Imormîntarea va avea loc Mercuri 9 Iunie, orele 2. p. m.

Cortegiul va porni de la locuinţa din strada Albinetz 21.

In loc de ori-ce invitare.

Iaşi 7 Iunie 1910.

PRIMĂRIA COMUNEI IAŞI

In ziua de 19 Iunie curent ora 11 a. m. se va ţinea în Camera acestei Primării licitaţie publică orală cu respectarea dispoziţiunilor art. 72—83 din legea comptabilităţei publice vinderea parcelelor ramase nevîndute şi anume:

1. Parcelele din Mah. Frumoasa
2. „ „ „ Arapu
3. „ între viile de la Copou

Garanţia provizorie pentru fiecare parcelă 40 lei.

Condiţiunile de licitaţie şi planurile de parcelare se pot vedea în fiecare zi de lucru la Serviciul Administrativ.

No. 11668 5|18 Iunie 1910

De vinzare casele din str. Păcurari No. 126, compusă din 9 camere, ogradă mare, grajd, şură, pivniţă, fîntînă în ogradă, grădinuţă etc.

A se adresa la proprietar, *Cozma Alexief* Păcurari 126.

LAXIN

Bonboane purgative

din fructe

UŞOB DE LUAT DE COPII ŞI ADULŢI

Gust plăcut.- Efect sigur

Aprobat de Onor. Consiliu Sanitar Superior No. 9499

Se recomandă în special contra:

Constipaţiei, Leneviei intestinale, Hemoroizilor, Congestiunei, Migrenei, etc.

Preţul unei cutii LEI 1.75

Depozit la toate farmaciile şi drogueriile

Depozit general Farmacia Rothbard-Iaşi

BROSSE A TAPIS
Prix : 14 fr.
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco du Catalogue

GRILLAGES
GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS
Clôture de Chasse, le mètre 0f 75
Châssis de couche, depuis ..... 7 »
Paillasson pour serre, le mètre carré 4 50
Porte-Bouteilles, contenant 20 Flacons ..... 3 »
Envoi de prix de 5 pages franco sur demande

NEVRALGIELE
1430
Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute* și *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere : Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toți Droghiștii și Farmacistii.*

Important pentru toti Domnii agricultori

Subsemnații, unici fabricanți al renumitelor pluguri universale, **construite numai de oțăl bătut peste tot,** facem atent pe onorb. public cumpărător pentru al feri de imitațiuni, că numai aceste pluguri care port Marca **Porcul Mistreț** precum mai jos desemnat și cu inscripția firmei Gebrüder Eberhardt Ulm, sunt original ale noastre și să găsesc numai în depozit la casa **frații Bachstez în Iași** strada de sus No. 127 (sub Cabinetul Istoric.)

FABRICA DE CARAMIZI
cu aburi și cuptor sistematic
lîngă abatorul comunei Iași, legată cu rețeaua tramvàiului electric

Fabrica de tuburi de beton în ciment
(Șoseau Arcu 11 | 19)
Proprietatea fraților RAMEDER

Recomandă produsele ei, ca: cărămizi presate și tuburi de ciment, în ori-ce diametru și dimensiune.

OPINIA
Organul partidului conservator-democrat
Cel mai raspîndit ziar din Moldova
Primește anunciuri, reclame
etc. pentru pagina III și IV-a
Se primesc și inserții la
MICA PUBLICITATE
a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

GRILLAGES 1 m. de haut. 1 m. 50 Of30c.

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 35 f.

FONDOIR déposé
Prix..... 6f 50
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

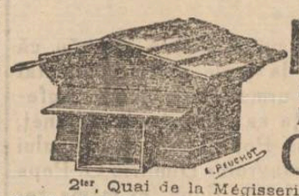

RUCHE à Cadres mobiles
Prix : 20f
Gariel
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à 0f 20

3 ani de succes 3
GRADINA
BRAGADIRU
In fie-care seară
CINEMATOGRAFUL
Pathé Frères -- Paris
Program complect nou
de două ori pe Săptămînă

Primul program va începe în fiecare Luni—al doilea în fiecare Joi—ambele programe săptămînale vor fi
Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.

Inceputul la 9 și un sfert seara.

Prețurile: Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Matineurile urmează regulat în tot timpul verei—fiecare Duminică 4 ore ziua în sala Circului Sidolli.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

„ANCORA"
(ANKER)
Societ. de asigurare asupra vieți și rente
în VIENA fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romînia prin Înaltul Decret Domnesc No. 1984 din 19 Decembrie 1869.

Fenduri de garanții la 31 Decemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI
Garanții depuse la casa de depuneri din București pentru asigurații din Romînia
LEI 6,547,500
Starea asigurărilor aflate în vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 43|100 și fr. 1,144,228.10 rentă.
S'a plătit asiguraților de la fondarea societăței peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:
a) Caz de viață pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.
e) Caz de deces mixte cu și fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd și o rentă anuală de invaliditate precum și
Diferite alte combinațiuni de asigurări atingătoare de branșa vieței.
Direcțiunea pentru Romînia București
Agent general pentru Iași:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpușneanu No. 10

Alfons Herovanu
AVOCAT
a Bărboi No. 15—
— a. m. și 4— p.

Cine vrea să cîștige la Loterie
să cumpere bilete numai la de
NOUA ȘI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA
Th. P. Maximovici IASI
Debit oficial al Loteriei Statului
Iași—Strada Lăpușneanu No. 35 — Iași

„Loteria Regatului Romîn"
oferă publicului cele mai
Mari Șanse de Bogăție
BILETELE
Clasa I-a Loteriei VIII
s'au pus în vânzare
Tragerea la
10 (23) Iunie 1910
Se poate cîștiga în caz fericos cu un singur Bilet suma de
Lei 900,000 lei
Iar câștigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de
LEI 7.322.000 LEI
Șapte Milioane Trei sute două-zeci și două Mii de Lei

Grăbiți-vă a cumpara
Lozuri Norocoase
de la
Noua si Principala Colectură Romană
Th. P. Maximovici.—Iași
Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Prețurile oficiale pentru vânzare:

1/8	Una optime	Lei	1,50
1/4	Un sfert	Lei	3,00
1/2	Una jumătate	Lei	6,00
1	Loz întreg	Lei	12,00

Prețurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
1,50	3 lei	6 lei	12 lei

PLATA CAȘTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iași Strada Primariei No. 17.—Instalațiune cu motoare electrice executată de d. Iohann Krzyzanovski, Lăcătuș și Electrician, Iași Str. Păcurari No. 17.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mîrzescu 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII.— No 1034 Jo 10 Iunie 1910

DUPA PERDELE

Șeful nostru a avut ferecite expresie de a caracteriza acțiunea politică a Junimiștilor în ultimii doi ani de *după perdea*. Cine nu știe jocul păpușilor, în care Vasilache ocupă locul principal. Păpușerul cere voe de la cei ai casei dacă poate să le joace *cu perdea* ori *fără perdea*. Iar dacă păpușierul capătă voe să le joace păpușele fără perdea, dă Doamne bine, îi merge gura de ți vine să-ți astupi urechile.

După perdele în acțiunea junimiștilor înseamnă a nesocoti națiunea, iar dacă te adresezi la ea o faci numai ca un sport politic, ori cumpărîndu-i votul, ori asmuțindu-i patimile, nici într'un caz însă a face apel la adevăratele ei sentimente.

In teză generală, junimiștii nu ating de fel în acțiunea lor politică colegiul 3-lea. Cei 46,000 de alegători nu există pentru ei, iar dacă se încumetează a le cerceta nevoile și a le legifera interesele, o fac fără pricepere, căci nu trăesc prin ei, ci în afară de ei

Alegătorul rural e așa de neînsemnat lucru în ochii lor, că nu-l bagă în seamă; el e o creațiune factice a regimului nostru electoral, venit fără rostul lor și dacă funcționează astă-zi, nu e că are rațiunea sa constituțională, ci pentru a îngroșa cu 38 deputați mașina administrativă a guvernelor.

Venind la colegiul 2-lea de Cameră, burghezia liberală, orașele, Carpiștii și aici abia au încercat norocul în Capitala țarei. De ce? Pentru că acolo fiind marii lor bogatași, au crezut că pot întreprinde sportul electoral prin comercianți și meseriașii, cari alimentează curțile boierești cu carne, lapte, pîne, verdețuri ori dreg ciubotele la slugile boerești și au văzut că în culorile unde locuesc fruntașii junimiști, prin punga lor s'au sporit voturile d-lui Deșliu.

In restul țării, unde Carpismul nu contează, partidul lor nesocotește masa celor 36,000 alegători urbani. In mare parte fiind funcționari ai statului, județelor ori comunelor, d. Carp a formulat teoria că funcționarul trebue să voteze cu guvernul, fiind pururi zestre guvernamentală.

Că țăranul alegător are un gînd, o inimă, o vrere, un suflet; că urmărește un ideal: revărsarea unei mai mare dreptăți în societate, de toate acestea habar n'are.

Că alegătorul funcționar are și el un ideal, un suflet, un gînd de mai bine pentru ziua de mîine; că dorește ceva pentru sine, pentru țara lui; de toate acestea iarăși habar n'are.

Sufletul națiunei întrupat în acești 80,000 de alegători, e acoperit cu o perdea groasă de cercetașii d-lui Carp, și națiunea e restrînsă la cei 16,000 alegători ai colegiului I, în care ei își răsfață trupele, și își numără victoriile. Dar dragostea aceasta excesivă numai pentru un colegiu al marilor proprietari și a intelectualilor trădează la carpiști indolența orientală de a munci, de a gîndi.

Colegiul I de și are cel ma deplin exercițiu al vieții politice, și poate da dovadă de rezistența politică nu încheagă în el întreaga națiune. El cuprinde foarte multă ignoranță cu capital, cum celelalte colegii cuprind foarte multă carte fără capital. Și nu știm pînă cînd capitalul moral va fi mai puțin resistent de cît capitalul material, întru cît el este o mai mare putere de conservare și resistență la ori-ce curent rău și periculos.

In necunoașterea acestei voințe a masei alegătorilor romîni, în nesocotirea intereselor vitale ale obștiei cetățenilor țării stă stîngăcia politică a carpiștilor și că dar, cum o perdea acoperă ori împedecă vederea limpede a luminei, asemenea și politica carpistă făcută în afară de marea masă a cetățenilor romîni e acoperită cu perdelele indiferenței și nesocotirei politice.

Ea a dat faliment.

Nevoile mari ale societății se îndreaptă către alți oameni, către alte partide, căci națiunea n'are nevoe de oameni, care să le vadă interesele prin ochelari, ci de-a dreptul în față și iată de ce ori cît s'ar bizui ei pe cuvîntul Măriei Sale de a fi preferați, pentru că sînt ei, curentul popular dă căștig de cauză acțiunei partidului conservator-democrat, care singurul reprezintă interesele obștiei poporului romînesc.

Gh. Ghibănescu

Operă de guvern

Grandioasa întrunire de Duminică a avut darul să arăte, odată mai mult, că partidul conservator-democrat e cel mai popular și mai bine organizat partid din țară; întrunirea comitetului de a doua zi, a pus însă în evidență alt ceva, a arătat țării că partidul conservator-democrat conștient de puterea lui, se gîndește la ziua de mîine și că ține că, atunci cînd va fi chemat să ia frînele țării în mînă, să fie pregătit și să poată răspunde cu îndestulare la toate legitimele așteptări ce se pun în el.

Instituirea comisiunilor numite ca să studieze diferitele chestiuni politico-sociale, este preludiul operei noastre de guvern. Partidul conservator-democrat se pregătește pentru ziua cea de mîine.

Vai sărmana disciplină

Lumea a fost surprinsă zilele acestea de cuvîntul de ordine emanat de la șeful carpiștilor, potrivit căruia ori-cărui bun carpist îi este interzisă participarea la meetingurile de protestare în contra vandalizmelor grecești.

De ce un asemene cuvînt de ordine? Se vede că pentru d. Carp și partidul său nu numai Macedonia, ci și demnitatea țarii și a suveranului nostru este o chestie a „Hecubei“. Cît este de ridicol acel ordin nu mai este nevoie să relevăm. Ceea ce însă trebue să relevăm, ie faptul că un fruntaș carpist, d. Grigore Cantacuzino a găsit cu cale să ignoreze ordinul șefului și să ia parte activă—ca orator—la meetingul de Duminecă din Capitală. Ba ceva mai mult: Epoca *de astă-zi publică in extenso discursul d-lui Cantacuzino, sfidînd pentru a doua oară ordinul șefului.*

E locul să ne întrebăm: ce să fie? Explicația n-o putem găsi de cît în straşnica disciplină *din partidul d lui Carp, sau în marea autoritate morală ce are d. Carp asupra partizanilor săi*

D. Carp a crezut și de astădată—indiferent dacă acesta a dat ordin direct sau prin vicele său—ca și în totdeauna de alt-fel, că d-sa și partidul său trebue să se ție în afară de ori-ce acțiune romînească, națională. D-sa își bate joc de asemenea „excentricități ridicole“, cari sunt cel mult pentru oamenii de guvern și nu pertru filosofi ca d sa.

Intîmplarea a făcut însă, ca în partidul d sale să se găsească și oameni, cari să cugete alt-fel și să găsească că aceste „excentricități“ nu sunt numai necesare, dar că nici nu snnt excentricități. Și iată-l pe d. Grigore Cantacuzino luînd cuvîntul la meetingul de la Bălle Eforiei.

Și atunci s'a întîmplat acest fenomen firesc și logic, că disciplina—mult căutata disciplină—din partidul d-lui Carp e în pericol.

Comicul devine tragic. Și cum să nu devie, dacă șeful junimiștilor uitîndu-și aptitudinile sale filosofice încearcă la bătrînețe să devie strateg politic.

Vai sărmana disciplină! **W.**

Intrunirile publice

Cînd junimiștii și au adus aminte că sunt partid de opoziție, după ce trei ani de-a rîndul au „valsat“—vorba d-lui C. C. Arion—cu liberalii; după ce d. Marghiloman și-a adus aminte că are serioase motive de a fi supărat pe d. Ionel Brătianu—carpiștii au pornit contra guvernului campanie de răsturnare.

Lăsînd la o parte vandalizmele din noaptea de 28 Aprilie, campania junimiștilor se reduce la două întruniri publice, din cari una a fost rezervată pentru o profeție a d-lui Carp,—cînd a promis soluția satisfăcătoare—iar a doua întrunire a fost prilej pentru junimiști să vadă că d. Carp se înșelase din nou și că profeția d-sale, ca atîtea altele, nu se implinise. Intr'un cuvînt, soluția satisfăcătoare făgăduită n'a sosit și probabil nu va sosi nici odată.

După junimiști s'au manifestat liberalii cu o mare întrunire publică. D. Ion I. Brătianu somat de cei cîți-va foști socialiști din jurul d-lui Jorj Diamandy, s'a decis să-și convoace partidul la o întrunire. Ce s'a spus la acea întrunire se știe:—nimic; ce-a dovedit întrunirea liberală, iar se știe:—că partidul e frînt în multe județe, în două și chiar în trei desidențe.

Astfel s'au manifestat cele două partide așa zise istorice, cîtă deosebire între ele și partidul conservator-democrat.

Strînși uniți în jurul șefului, avînd un singur conducător și un singur ideal partidul conservator democrat, care s'a bucurat de o așa de mare încredere din partea țarei și a alegătorilor dă azi dovezi că a meritat întreagă această încredere și că nu se gîndește numai la ziua de azi ci și la cea de mîine, luînd în studiu toate marile chestiuni, care frămîntă azi societatea românească.

Congresul partidului nostru

— Discursul d-lui A. A. Badareu —

Să-mi dați voe să fac cîteva observații de ordin general și particular.

Să ne dăm bine seama că intrăm pe o cale de mare răspundere și avem o datorie de conștiință ca să răspundem cît se poate mai bine misiunei ce ne dă țara, misiune pe care a dovedit-o întrunirea de ieri.

De aceea atrag atenția tuturor prietenilor: cînd în momentul acesta discutăm aci, țara își dă seama că și aci e un parlament, dar care își face datoria, deși n'are încă răspunderea.

Aceasta dovedește că în [illegible] activitate, noi mergem spre ceva real. Și să nu vă închipuiți că comisiunile alese înseamnă îngroparea chestiilor, deoarece noi nu avem sistemul bizantin.

Ca să ajungem la un bun rezultat, — dezideratele de azi au să ia forma unor soluții — e necesar ca toți cei cari au ceva de spus asupra acestor deziderate, să-și formuleze părerile lor. Comisiunile aceatea trebue să vie nu cu un raport academic, ci cu soluții potrivite ideilor partidului.

Ași ruga comisiunile ca înaintea viitorului congres, să comunice raportul membrilor congresului.

Acum trec la observațiunile de ordin special.

In ce privește reforma electorală, vă atrag atenția asupra unei tactice de partid. Noi am făcut o experiență foarte favorabilă. De aceea azi plecăm dela punctul că, cele două dintăi colegii sunt reale. Dar avem și un colegiu, cel de al treilea, care nu e real. Atunci, nu e bine oare ca partidul nostru să contribue cu ceva la împingerea spre realitate și a acestui colegiu?

In ce privește orientarea comisiunei, eu socot să-i lăsăm toată libertatea, în limitele a două principii: colegiile să nu fie dependente de guvern și în același timp, guvernul să nu fie prizonierul acestor colegii.

Eu socot că liberalii au suprimat comerțul rural și de acea cred că comisia industrială și comercială să studieze dacă noi trebue să facem încă pentru industrie mari jertfe și cari ar fi compensarea ce s'ar putea da celor mici ca să poată trăi sub regimul unei industrii tolerată pînă la carteluri.

Un deziderat relativ la chestia învățămîntului: eu cred că trebue să reparăm mai întăiu rălele făcute de liberali și numai după aceea să cadă de acord ambele partide pentru a scoate partidele din învățămînt.

Mai cer ca comisia să studieze și chestiunea activității extra-școlare a învățătorilor și să vadă ce măsuri luăm ca acțiunea învățătorilor să nu fie o acțiune de sectar liberal național.

Pentru mine e o mare bucurie că intrăm pe calea precizărei programului nostru. Dar la acest program cu formule precise, se impune o tactică nouă, pentru că unele puncte interesează numai anume clase sociale. Eu cred că greșim dacă ne mărginim în conlucrarea noastră politică numai la circumscripții electorale. La program nou, trebue tactică nouă și de aceea eu cred că, atunci cînd vom avea programul, propaganda s'o facem pe clasă electorală.

OAMENI ȘI LUCRURI

SPRE REPAOS

Orașul avea în această din urmă Duminică o înfățișare cu totul neobișnuită și întru cîtva originală. Prima zi de aplicare a unei legi noue are ceva solemn, ceva impozant; aduce ceva din farmecul unei alte vremi, necunoscută încă, ceva din regimul nou, trăit sub o lege nouă, ceva din amețeala unei stări nelămurite, cu toate îndoielele legate de dînsa.

De astă dată e vorba de o lege cu totul osebită de alte legi: acea a repausului duminical complet. Ca ori care altă lege însă, ea nu cuprinde mai puțin în sine principiul obligațiunii cu forța, germenele nevoinței la supunere și ca ori care alta, cere la rîndul ei o educare a spiritelor pînă să intre, cu totul disciplinate, sub imperiul legei acesteia.

Dar, în esența ei, ce omenească, ce bună și ce necesară lege, acea a repaosului, fie chiar a repaosului impus, a repaosului forțat!

De ce nu se poate generaliza, așa feliu ca omul să fie într'adevăr silit a se supune odihnei, chiar în contra voinței sale proprii, și ascultînd de cerințele unei legi superioare care este însăși legea vieței, cuprinzînd întrînsa condițiunea odihnei?

Munca, de ori-ce natură și sub ori-ce formă, e istovitoare, după cum însăși viața omenească e o treptată istovire a mărginitei puteri de traiu. Intreruperea muncei, fie fizice, fie intelectuale, devine astfeliu o trebuință organică fundamentală pentru cruțarea organizmului.

Natura a stabilit acest principiu împărțind traiul în somn și în activitate, iar cugetătorii tuturor timpurilor au ajuns a slăvi repausul ca un element de întremare și de împrospătare. Bătrînul Homer—despre care dictonul spunea „dormitat bonus Homerus — celebrează „somnul care distinde mușchii“, în înțelesul că dă omului nuoi puteri de gîndire și de lucru. In timpurile noastre însă, chiar Tolstoi,—de sigur un om extraordinar de harnic în feliul său,—ajunge la o apoteozare a nesupunerei la lege, întrucît aceasta ar sili pe om la o muncă sub forma de sclăvie neîntreruptă și ascultare oarbă. Un scriitor ca Paul Lafargue, socialist militant și filosof, propagă „dreptul la lene“, ca un drept sacru al omului din ori-ce categorie socială.

Nu de lenea propriu zisă e vorba, ci de odihnă. Repaosul poate fi o formă a lucrului, după cum, în împrejurări, lucrul poate fi o formă a odihnei. Aceasta e chiar o aplicare a unei doctrine pedagogice moderne.

Odihna se recompensează ea însăși prin un spor de energie proaspătă și nu constitue o pierdere socială. De aceea, după multă și neîntreruptă încordare se ridică gemătul lăuntric, cerința din adînc a sufletului ca și a trupului, dorul de odihnă.

Suntem acum în ajunul marilor vacanțe, —serbătorirea liniștei și odihnei pentru mulți, dar nu pentru toți. Cu toții însă ne întristăm gîndind că mai curînd ori mai tîrziu ne îndreptăm fatalmente către odihna cea de-apururi, în care vom dispărea ca într'o mare de eternă și ireparabilă nesimțire. E senzația pe care o rostește poetul-filosof, Eminescu cînd întrupează setea veșnică de liniște și nesimțire:

Căci din repaos ne-am născut,
Ni-i sete de repaos...

Rodion

Din lumea orbilor

Se cunosc peripețiile prin care a trecut, de cîte-va luni încoace, instituția creată de Carmen Sylva pentru a da adăpost orbilor din Romînia: „Vatra Luminoasă“. Această instituțiune se poate considera astă-zi ca desființată, așa încît miile de orbi cari ar fi putut spera o mîntuire, vor rămînea ca și înainte pe seama alor lor sau pe seama carității publice.

In legătură cu aceasta credem instructiv să reproducem din o lucrare recentă ad-lui Dr. Robin — în legătură cu reînființarea unei organizațiuni a „Vetrei Luminoase“ — cîte-va date asupra situațiunii și statisticei orbilor din diferitele țări:

Elveția.

In cursul anului 1910, cu ocaziunea nouei numărători a populației elvețiene, urmează a se face și o nouă numărătoare specială a infirmilor de toate categoriile. O numărătoare a orbilor în 1870, făcută cu ocaziunea statisticei generale, a arătat un număr de 2,032 persoane sau 7, 6 la mia de locuituri. O a doua numărătoare specială s'a făcut în 1896 din inițiativa particulară, dar cu sprijinul cel mai larg al Consiliului Federal și al autorităților cantoanelor. Ca inspirator al acestei frumoase opere a fost profesorul doctor Pflüger din Berna, Această numărătoare a indicat o țifră de 2,107 persoane oarbe, adică 7,2 la mia de locuitori. Intre aceste două nu se făcuse o alta, dar Biroul statistic al Elveției a stabilit de multe ori tablouri importante privitoare la cazurile de reformă din serviciul militar din cauza vederei, cum și relative la copiii în vrîstă de școală ce nu erau în plinătatea simțurilor lor.

*

Franța.

Iată 8 rezultate ale recensămîntului orbilor din Franța. Recensămîntul din urmă din 1906 nu va putea fi cunoscut de cît foarte tîrziu, de oarece despuierea celorlalte a durat ani de zile.

In 1851, erau în Franța 37,662 orbi; în 1859 au fost 38,413; în 1861 au fost 30,780; în 1866 au fost 31,968; în 1872 au fost 30,214; în 1876 au fost 28,491; în 1883 au fost 32,056; în 1901 au fost 27,174 orbi.

In acest interval de o jumătate secol, populațiuuea numara de la 35,860,000 locuitori pînă la 38 962,000; așa dar, sporirea populațiunii generale și micșorarea numărului orbilor. In 1851 era un orb la 950 locuitori, iar în 1901 era un orb la 1433 locuitori. Numărul cel mai mare de orbi s'a găsit în departamentul Corsicei, adică 161 orbi la 100 mii locuitori. De asemenea în departamentul Creuse, unde s'a găsit cel mai mic număr de orbi, adică 26 la 100,000.

Bine înțeles, că nu se poate compta pe absoluta exactitate a acestor țifre, căci într'un departament s'a putut calcula ca orb unul care mai vedea mai puțin, iar în altul nu s'au calculat de cît cei complectamente orbi. S'au constatat 14,721 orbi de sex masculin, 12,453 de sex femenin, 3,147 barbați sunt celibatari, 5,923 căsătoriți, 2,813 văduvi sau divorțați, 2,704 femei celibatare, 2,459 femei oarbe măritate și 4,567 văduve sau divorțate.

In stabilimentele publice sunt 3,052 orbi, 1,499 de sexul masculin și 1 553 de sexul femenin. Se mai socotește apoi 1,437 băeți și 1,011 fete oarbe ce nu trec vîrsta de 10 ani; 15,502 au trecut de 60 ani; 19.042 au mai mult de 50 ani; 5,194 sunt între 20 și 50 ani, aceștia sunt deci în etatea de a putea lucra.

*

Ungaria.

Cu ocazia recensămîntului din 1900 s'au constatat în Ungaria 26.483 orbi, din cari 2350 în vrîstă de școală (8 — 20 ani). Față de acest număr de orbi există în Ungaria numai 5 instituțiuni cari adăpostesc un total de 262 orbi.

Comparativ, găsim în Germania pentru 3000 de orbi de școală 34 instrucțiuni, în Franța 20 de institute (din cari în Paris 4); în Austria 29 de institute.

*

Anglia.

Local Gouvernement Board din Londra a studiat mult timp chestiunea mijloacelor prin cari s'ar putea descoperi prezența boalelor de ochi la adulți și trata aceste boli înainte ca ele să se agraveze și să aducă orbirea.

Din ultima statistică se constată în Anglia și Walas 25827 orbi, în Scoția 3253, în Irlanda 4254; în întregul regat sunt deci 32823 orbi. In anul 1851 era un orb la 979 persoane și în anul 1901 era un orb la 1235 persoane. Această simțitoare îmbunătățire ar fi putut fi și mai pronunțată; astfel din cei 25327 orbi, un mare număr au fost din naștere orbi și la mulți dintre aceștia infirmitatea ar fi putut fi combătută prin un tratament la timp și rațional. După cum știința modernă ne învață, orbirea noilor născuți se poate vindeca prin un tratament preventiv și la timp. Afară de aceasta s'a constatat că 33 la sută dintre copiii de școală din London Coutny orbesc tot din cauza netratării

KALODONT

PASTĂ DE DINŢI indispensabilă F.A.SARG's Sohn & Co, Viena-Paris.

TUBUL 75 bani

de vânzare la: PARFUMERII, FARMACII, DROGUERII etc.

la timp a cazurilor ce se prezintă.

Din această cauză, Local Gouvernamental Boad, în unire cu autorităţile sanitare, au luat măsuri ca să oblige pe medici de a denunţa la timp autorităţilor în drept ivirea cazurilor de inflamaţiuni, infecţiuni sau ori-ce alteraţiuni ale ochilor. Această măsura a fost primită cu mare bucurie, căci ea a fost impusă pe cale de regulament cu putere legală.

*

Lucrarea cuprinde încă detalii instructive asupra numărului şi asistenţei orbilor din alte părţi ale lumei. Asupra lor vom insista într'un articol viitor, cînd vom vorbi despre cele ce propune d. Dr. Robin pentru orbii noştri, în urma desfiinţărei „Vetrei Luminoase" de actualul guvern. **A.**

Litere-Ştiinţe-Arte

Pentru copii. — Numărul cel mai nou al revistei „Luceafărul" din Sibiu deschide o serie de 3 premii ce se vor acorda celor mai bune trei poezii scurte —de 2 pînă la 4 strofe—pentru copii: 50, 30 şi 20 coroane.

„Cei chemaţi să îmbogăţească aceste ramparagănii a literaturii pentru copii sunt numai scriitorii, zice „Luceafărul". Pînă acum s'au gîndit numai puţini dintre ei la miile de copii de la oraşe şi dela sate, atît de dornici de cărţi bune şi frumoase. La alte neamuri sunt scriitori cari viaţa lor întreagă scriu numai pentru odraslele tinere, mulţumindu-se cu cununile de lauri împletite de sufletele nevinovate şi curate ale celor mici. Credem chiar că scriitorii de talent cari se adresează copiilor trăesc mai viu şi mai durabil în conştiinţa întregului popor. Cei în vrîstă, cu cîtă duioşie îşi aduc aminte de poveştile şi poeziile frumoase din copilărie şi cu ce aureolă de dragoste împodobesc numele celor ce le au trezit în suflet fiorii primelor lucruri estetice".

*

Relativ la cele înregistrate aci cu privire la primul spectacol de luptă cu taurupole mai adăugăm că spectacolul a fost autorizat cu condiţiunea ca să nu apară *picadorii* în scenă. Va fi dar o luptă cu taurii dar fără vărsări de sînge. Impresarii au intentat proces guvernului turc, iar directorul casei Pathé, von Eywo, a plecat la Constantinopol să fotografieze luptele aceste originale prin modul cum au fost acomandate... coranului care domneşte încă sub regimul Turciei constituţionale.

*

A apărut No. 5 din anul IV al excelentei publicaţiuni literare „Convorbiri critice" cuprinzind articole, nuvele, versuri, critice, recenzii semnate de M. Dragomirescu, Liviu Rebreanu, M. Săulescu, Ioan Chiru-Nanov, Leon Feraru, Artur Gorovei, V. Zaborowski, M. D. Rădulescu, I. Dragoslav, I. Netzler, Armasu etc.

*

H. Heine: *Amintiri duioase,—sau mémoriile domnului de Schnabelwodski.* Traducere de St. Antim. Bucureşti, p, 78.

Cine n'a cetit proza lui Heine nu ştie ce este spiritul şi voiciunea, nici jocul îndrăzneţ al combinaţiilor fantastice, nici puterea nuanţelor şi a iluziilor discrete. Cine n'a cetit proza lui Heine rămîne un om fericit, căci nu ştie ce greu se digeră proza greoaie ce ni se serveşte zilnic de gazetele noastre. Cine n'a răsfoit prin criticele lui, prin multele descrieri de nopţi florentine şi n'a rîs cu hohot, cetind satirele lui sănătoase, nu cunoaşte deliciile prostiei omeneşti şi rămîne în lume ca orbul, care nu-şi dă seamă de existenţa atîtor ciudăţenii, atîtor tipuri caricaturale, cari forfotesc în jurul nostru.

Lumea în care Heine ne întroduce este udeseori lumea lui Democrit, cum a trăit ea în faimosul oraş Abdera din Tracia şi cum trăeşte şi astăzi, pe ici şi colo, resfirată pe la toate neamurile. Abderiţi găseşti pretutindeni. I-a găsit Wieland la Biberach şi i-a făcut nemuritori. I-a găsit Heine la Hamburg şi ni i-a fixat în lucrarea de faţă. Şi i ar găsi prea bine şi-un prozator romîn pe la noi, numai să aibă puterea de observaţie şi de reflexiuni ironice.

Fireşte, Heine este un modern şi nu operează numai cu metafore, ca Democrit cu umbra măgarului. Nici nu se mulţumeşte cu zîmbetul placid al bufonului Til-Buh Oglindă. El este personificarea eleganţei, a capriciului şi a graţiei în felul de a-şi trata, în amintirile aceste, numeroasele victime din Hamburg. E liric, e crud şi brutal cînd trebue, şi din cea mai cumplită violenţă, se avîntă deodată în regiuni patetice şi în fiori de stil strălucitoare.

Lucrarea pe care ni-o prezintă d. St. Antim în traducere—d. Antim a mai tradus corect şi „Nopţile florentine" ale aceluiaşi autor—cuprinde însemnările domnului de Schnabelewopski (Heine însuşi) din viaţa lui, petrecută într'un colţ al Germaniei, unde personagiile de un ridicol drastic şi de o vulgaritate deosebită nu sunt rare. Cetăţenii din Hamburg, oameni buni cari mînîncă bine; armata germană care vrea să fie spartană, fără însă să audă ceva despre zama cea neagră; durduliile hamburgheze, pentru cari existenţa inimei este încă o taină,— toţi şi toate constitue acea societate, care „seamănă mai mult cu vîntul otrăvitor al Africei, a cărui suflare usucă toate florile".

Sunt nişte marionete aceste figuri, cari „mişcă numai din fălci, cu aceleaşi feţe, cu aceleaşi mişcări şi-şi fac socoteli". Acţiunea între ele se leagă mai mult pe sărite. Cîte un cîntec vechiu, cîte un epizod ca cel din circiuma „La vaca roşie", cîte o discuţie asupra moralei şi a religiilor, cu observaţii pururea surprinzătoare, încheagă amintirile între ele. Iar sfîrşitul, cu scena din familia unui negustor de bandage, cu povestirea de un înduioşitor efect a stingerei lui Simeon, conţine scîntei de genialitate.

Cetiţi deci proza lui Heine şi urmaţi-l în studiul său despre abderiţii germani. Veţi vedea acolo cu cîtă măiestrie trebuie făcută o critică socială şi cît de roşu este fierul, ca să ardă, unde trebuie. **Il. Chendi.**

*

In analele universităţilor germane se constată din nou o creştere însămnată a numărului femeilor cari studiază. In semestrul de iarnă 1909 — 1910 au urmat cursurile universitare 2324 femei, adică cu 644 mai mult de cît 1908—909.

Dintre cele patru facultăţi cea de studii filosofice e cea mai frequentată de femei, pentru că aci intră şi studiul de profesorat.

La aceste facultăţi au urmat 2004 femei faţă cu 1453 din anul trecut. La medicină au fost 226 faţă cu 118 din anul precedent. Pînă şi la teologie numărul femeilor a crescut de la 22 la 39. In schimb la drept numărul lor a scăzut de

*

La Novaggio, pe malul lacului Lugano din Italia din Nord s'a aşezat primul apostol budhist, Nyatiloka, originar din Germania şi convertit la budhism. El duce în pădurile italiene viaţa de ascet în înţelesul doctrinei religioase la care s'a alipit.

*

La Opera cea Mare din Paris a avut loc Duminică o reprezentaţie de bine facere în adevăr extra-ordinară. Au luat parte franceji, germani, engleji, italiani, austriaci şi ruşi, între cari: Carusso, Buriau, Slezak, d-nele Farrar Fremstad şi Bella Alten, baletul rus. Preţurile au fost şi ele extra-ordinare: o lojă 2000 lei, un fotoliu de orchestră 500 fr. S'au încasat vr'o 300,000 de lei.

*

La fie-care period de zece ani are loc în America un recensămînt general al populaţiunii. Cum postul de funcţionar la recensămînt se plăteşte binişor, pe lîngă că dă ocaziuni de observaţiuni instructive istorico-sociale, s'au oferit o mulţime de studenţi şi de studente pentru aceste ocupaţiuni.

Lew York, cu toate condiţiunile grele ce se cer pentru aceasta, au fost admise 150 femei în serviciul recensemîntului. Plata se face după cîte nume s'au înregistrat în statistică cu datele cuvenite.

*

O deciziune a guvernului Spaniol, sancţionată de regele Alfons permite înscrierea femeilor în universităţi, ceea ce nu era învoit pînă acum.

*

Ca să poată folosi în caz de războiu, un aeroplan trebuie — după opinia unui tecnician—să stee în văzduh timp de 5 ani; să zboare la cel puţin 1000 metri înălţime; să se mişte cel puţin cu iuţeala de 80 km. pe ceas; să ducă 250 kgr. greutate; să se poată urca din ori-ce punct şi... să fie condus de un om îndemânatec.

*

STRUNA ZILEI

PE CĂI BATUTE

Elevii clasei IV comercială sub conducerea profesorului *** au vizitat berăria Zimbru.

Ştire şcolară

Drumuri nefolositoare!
Căci elevii singuri,—oare
V'aţi temut că n'au să ştie
Drumul către berărie?

Discursul d-lui Take Ionescu

— rostit la congresul partidului conservator democrat —

Deschizînd prima şedinţă, sunt dator întâi să fac scuze pentru acei cari, în grabă, au fost omişi.

Cred că putem să ne felicităm că după doui ani şi jumătate, suntem liniştiţi cu toţii în conştiinţa noastră. Ne-am întrunit aci ca să organizăm roadele muncei noastre.

E o parte pe care nu voiu s'o ating de cît în treacăt. Să fac un apel călduros la prietenii din cele 2—3 judeţe în cari sunt neînţelegeri, ca să înţeleagă că asemenea lucruri nu trebue să fie în partidul nostru. Dar dacă apelul nu va reuşi tot de la d-voastră cer autoritatea morală ca să impun disciplină acelor cari nu înţeleg disciplina voită.

Voiu trece acum la lucruri mai importante.

Programul nostru a căpătat, fireşte dezvoltările pe cari i le-au dat împrejurările. Părerea mea e că misiunea unui guvern nou nu e să distrugă ce a făcut guvernul cel vechiu. Şi cu legislaţia liberală tot aşa vom proceda. Nu vom veni ca nişte sălbateci, dar iarăşi nu e cuvînt să primim lucrurile cari s'au făcut numai pentru că s'au făcut.

Am crezut că, prin comisiile ce se vor alege, să se studieze punctele noui din program. Le voi lua pe rînd.

Primul punct din program care arată că suntem un partid monarhic, nu se schimbă pentru că e o adîncă convingere a noastră. In chestia armatei, înregistrez cu regret necapacitatea guvernului liberal în ce priveşte organizarea armatei. Pe de altă parte nu s'a dat armatei ce trebuia să i se dea.

Noi vom lua de unde vom găsi şi de unde nu vom găsi, pentru a pune armata la adăpost de toate nevoile ei. Şi iau un angajament: în administraţia armatei nu vom face să treacă nici un spirit de partid şi nici un interes electoral. De aceea ţin să se ştie că favoruri la ministerul de războiu nu vor fi sub noi.

Acum intrăm în lucrurile asupra cărora fatal partidele trebue să se deosibească.

In primul rînd se afirmase încă de acum 2 aoi necesitatea revizuirei Constituţiei în vederea reformei electorale. Nouă colegiile electorale de azi ne-au dat toată încrederea. Pentru ce am pus totuşi la ordinea zilei reforma electorală. Pentru că partidele conservatoare cuchid ele singure zăgazurile. Chestia trebue rezolvată cu moderaţie de conservatori. Dar nu se poate reformă de asemenea natură, fără acordul partidelor de guvern. De aceea cred că o comisie a noastră să studieze chestia şi să ţină seamă de trei principii: 1) nu e rezultat ori cît de dorit, care să fie plătit cu preţul independenţei colegiilor; 2) în ori ce alcătuire electorală trebue căutată o mai mare nesubordonare a organelor administrative intereselor electorale; 3) alcătuirea electorală să asigure că minoritătile vor avea glasul lor.

E un singur mijloc ca luptele politice să fie mai blînde: toţi să poată vorbi în parlament. In rest comisiunea noastră are toată libertatea.

O a doua comisiune: chestia agrară. Foarte mare chestie. Aci ne aflăm într'un cîmp în mare parte angajat prin reformele liberale. In chestiunea agrară trebue în primul rînd să ne dăm seama real cari sunt rezultatele reale ale reformelor liberale?

In această ordine de idei, e o chestiune uşor de prevăzut: izlazurile. Această reformă e azi compromisă prin scumpetea preţului cu care ţăranii cumpără pămîntul. Am o idee personală: Statul să-şi ia asupra sa o parte. Rog comisiunea să se gîndească şi la transformare Casei rurale.

Trec la comisia care ar avea să se ocupe cu chestiunile privitoare la justiţie. La alegerea inamovibilităţei noi am criticat judecătorul unic, inspectorii judiciari, consiliul superior şi în fine desfiinţarea Contenciosului şi am propus lărgirea atribuţiunilor lui.

E bine să dăm gradaţie magistraţilor ca să i facem neatîrnaţi. Dar până cînd nu vom profita de revizuirea Constituţiei ca să punem în ea principiul inamovibilităţei, până atunci nu vom fi făcut operă definitivă. Aceeaşi comisiune să se ocupe de creiarea unui consiliu legislativ.

La ordinea zilei e pusă legea industriei şi chestiunile meseriaşilor.

O comisiune să se ocupe cu creiarea creditului meseriaşilor şi cum am putea ca să dăm micile lucrări publice, fără licitaţie, la meseriaşi.

O altă comisiune să se ocupe de chestia asigurărei bătrîneţelor pentru lucrători şi răspunderea patronilor.

Se impune apoi şi creiarea unui minister al sănătăţei publice, în care va intra şi tutela administrativă asupra lucrărilor de edilitate publică.

E azi la ordinea zilei o chestiune religioasă: această chestiune a venit fatal din creiarea consistorului. Eu cred că reforma trebue să pornească de la această concepţie: Sinodului tot ce al Sinodului şi ceva de la casa bisericei la Consistoriu. Iar în consistoriu să nu fie numiţi prin alegere, ci aleşi. Apoi un episcop pentru două judeţe.

O comisie pentru Dobrogea care trebue asimilată cu restul ţărei.

Mai e comisiunea învăţămîntului şi aşi ruga să nu se uite învăţămîntul primar superior. Nu e concepţie democratică aceea ca toţi să plătească numai pentru unii. Prin urmare, fără a împuţina cursul secundar, creiarea învăţămîntului primar superior e o necesitate a ţărei noastre.

Iată dar comisiile la cari m'am gîndit eu şi deschid discuţiunea pe aceste baze.

INFORMAŢII

❑ Administraţia ziarului „Opinia" primeşte abonamente de viligiatură cu:

2 lei PE LUNA în ori-ce parte a ţărei, şi

3 lei 50 PE LUNĂ în străinătate.

❑ *Epoca* numeşte congresul partidului nostru „congres studenţesc".

Nu este de loc nimerit că un ziar junimist să vorbească despre studentismul în politică, cînd sunt cincisprezece ani de cînd d. Carp face pe studentul candidat la guvern.

❑ D. Gh. Şendrea, distinsul nostru prieten, se află puţin indispus.

Ii urăm grabnică însănătoşare.

❑ Comisiunile pentru elevii de curs primar, pregătiţi în particular, vor fi întocmite astă-zi la minister şi mîine se vor comunica revizoratului, care va face tot mîine repartiţia elevilor.

❑ Comerciantul M. Moscovici, din Iaşi, str. Sărărie, a fost declarat ieri în stare de faliment, din oficiu.

❑ Joi 10 Iunie se va serba hramul bisericei Nicoriţa (Sf. Ioan cel nou, de la Suceava) de către un sobor de preoţi.

Cu această ocazie S. S. Părintele C. Dinescu, harnicul paroh al acestei biserici, va ţinea o frumoasă şi instructivă predică, despre „efectele dragostei creştine". Corul ceremonial al Mitropoliei va cînta răspunsurile Sf. Liturghii.

❑ **Şcolare.**—In ziua de 15 Iunie încetînd cursurile se vor închide şi expoziţiile de lucrări ale elevilor liceelor şi gimnaziilor. Tot la acea dată, maiştrii de desemn vor alege şi înainta ministerului, lucrările cele mai bune ale şcoalei care urmează a figura la expoziţia şcolară ce se va deschide la Floreşti, în ziua de 27 a. c.

— Examenul de capacitate al elevilor clasei a VIII-a liceale se va începe la 20 Iunie.

— In urma consultărei tuturor directorilor şi directoarelor de şcoli secundare, cu privire la alegerea celui mai bun camarad ales de elevii din clas, a reeşit pentru Minister convingerea că această măsură a dat în aproape unanimitatea locurilor, rezultate bune, şi deci trebue menţinută.

Privitor la unele nedumeriri arătate prin rapoarte Ministerul face cunoscut că dispoziţia aceasta fiind o măsură luată pentru educaţia şcolarilor, pe de oparte, ea nu poate fi răspunzătoare de relele pe care tocmai ea le-a descoperit, iar pe de alta spre a ajunge la efectul necesar, Ministerul, cere colaborarea directorilor şi diriginţilor de clase, care prin poveţe cu cuprins general date elevilor să stăruie şi să observe alegerea ce urmează a se face în cursul acestei luni, de elevii fie cărei clase.

❑ Implinindu-se o lună de la depunerea fostului avocat C. Stoica, tribunalul s. III-a ia reconfirmat ieri mandatul.

❑ I. P. S. S. Milropolitul Moldovei s'a întors ieri în Iaşi, venind de la Mănăstirea Bistriţa.

❑ D-na Eliza Conta, institutoare şi-a regulat drepturile la pensiune cu trei sute lei lunar.

❑ **Cine** are necesitate de lemne de construcţie, sau or-ce alte articole de lemn să se adreseze la Fabrica „Fortuna", Iaşi str. Moţoc.

❑ **Parchetul general al Curţei de Casaţie a luat dispoziţia ca recurentul, condamnat la închisoare, să se constitue prizonier în localitatea unde a fost condemnat.**

❑ **Absolvenţii Liceului Model „Costachi Negri.**—*Secţia Modernă*: Abdulachim Selim, Beceanu Octav, Botez Ioan, Cădere Vasile, Ciomac Ioan, Ciulei Alexandru, Dimitrescu Emil, Dimitrescu S, Donea P., Goilav Ioan, Marinescu C. Eugeniu, Munteanu Ed., A Nicolaesei G., Podhorschi Alex., Racoviţă Vasile, Sassu A., Solomon Gr., Tătăranu Vasile, Tărnoveanu L., Tomida M. Octav, Vasilescu I., Vasiliu G, Vidraşcu R.

Secţia clasică: Antonescu E., Constantinescu V., Coruscnik Gh., Dimitriu Ar., Munteanu G., Naum Theodor, Sevastos Mihai, Vasilescu Ioan, Popeseu Mihai.

*

La 20 Iunie c., începe examenul de capacitate atît de cursul inferior cît şi cel superior.

SPECTACOLE

❑ **Astăzi Mercuri 9 Iunie, reprezentaţie dată de cinematograful Gaumont în scop de binefacere, cu următorul program:**

Cristof Columb (film de artă), apoi o vînătoare de toamnă, după natură. Dansuri moderne în colori, după natură, şi alte numeroase piese, sportive, umoristice, instructive, în plin aer, etc.

In curînd: Fiul pădurilor, mare dramă de scriitorul german Halm. Jucată de cei mai [illegible] artişti din Paris şi care a fost reprezentată pe scena Teatrului de aici de d-na Birsescu şi D. Leonescu. Beneficiul duetului italian „Les Amelias".

DIVERSE

— Duminică a avut loc căsătoria d-lui Andrei Munteanu, cu d-şoara Eufrosina Tiron din Vaslui.

Nuni au fost d-na şi d. Victor Munteanu şi d-na şi d. Ioan Bădăreu.

Băile OGLINZI

3 kilom. dela tîrgu Neamţ, 50% reducere prin gara Paşcani

Sesiunea de la 1 Iunie la 1 Septembrie

Staţiune climaterică de primul rang, situată în munţii Neamţului, *la o altitudine de 500 metri* de asupra nivelului mărei, de unde domină toată regiunea înconjurătoare, ferită de curenţi, încunjurată fiind din 3 părţi cu o pădure seculară şi un parc splendid.

Clima temperată, aerul curat şi hygienic de aci, unite cu poziţiunea sa pitorească, îi dă coloritul şi farmecul încîntător al naturei bine-făcătoare.

Băile Saline de aci sunt din cele mai concentrate şi rivalizază cu băile similare din Hall, Ischl, Reichenhall etc.

Cabinele de Baie şi Hidroterapie instalate în modul cel mai higienic şi modern, **sunt toate în faianţă.**

Băile au efect miraculos asupra **Rheumatismul, scrophulosei, limfatismul, clorо-anemie, debilitate, rachitism, ischias, paralisii, neurastenie, sifilis, boale pe piele, boale de de copii şi de femei, leucorea, metrită, peri şi parametritele, fibrome, sterilitate,** etc.

Un pavilion modern pentru inhalaţie cu apă minerală, esenţă de brad şi diverse substanţe medicamentoase apropriate.

Hotel şi Restaurant excelent; o Orchestră din cele mai bune amuzează publicul.— **Masa**, table d'ôte 4.50 lei pe zi de persoană, inclusiv cafeaua cu lapte; copii pînă la 10 ani, 3 lei pe zi.

Pentru distracţiuni s'a rădicat pentru sezonul curent o clădire grandioasă, prevăzută cu săli de dans, biliard, de lectură, săli pentru diferite jocuri, casino şi bufet deosebit.

Eftin şi Folositor

Pentru persoanele ce nu se pot deplasa, recomandăm **sarea extrasă din apele minerale de Oglinzi,** care, din cauză că e mult întrodusă, ne-a pus în plăcuta posiţiune, a scădea preţul unei cutii de 2 kilo de la lei **1·50** la **1·20.**

Sarea minerală de oglinzi se află depusă spre vînzare, în Bucureşti: la farmacia d-lui Stoenescu, şi *Centrala* în Iaşi la farmacia Fabini şi în Tg. la Ad-ţia Băilor.

Serviciul medical este încredinţat d-lui **Profesor Universitar Dr. V. Bejan,** medic şef al malternităţei din Iaşi, care va face şi operaţiunile cerute, asistat de d-uu Dr. *I. Rosenfeld.*

Persoanele cari nu vor să stee la Oglinzi, găsesc în Trg. Neamţ numeroase loeuinţi confortabile şi eftine, cu sau fără menaj şi cari se vor transporta la băi cu tramcarele administraţiei la fiecare 15 minute.

Pentru ori-ce informaţiuni, a se adresa de pe acuma la subscrişii în Trg. Neamţ.

Exploatatorii băilor Oglinzi: *Rudolf Fritz & Dr. I. Rosenfeld.*

Ultime INFORMAȚII

❑ *Un membru al consiliului superior al magistraturei, consilier la înalta Curte de Casație, a povestit unui coleg al seu ce rol josnic are acest înalt consiliu în pretinsele recomandări ce le face pentru numiri sau înaintări în magistratura inamovibilă:*

— Am recomandat ministrului, spunea înaltul magistrat, în numele întregei Curți să înainteze pe procurorul Stătescu și am insistat foarte mult și pentru numirea la Casație a d-lui Al. Gh. Hinna, de la Curtea de Apel din Iași. N'am reușit nici pentru unul, nici pentru celalt.

D. Stelian nu s'a jenat de loc să spună unor intimi ai săi, că nu va ierta nici o dată lui Stătescu, că, într'un proces civil, luase concluzii contra avocatului Stelian și că nu poate avansa pe Hinna, care a fost, în două rînduri, contra lui Stelian, ca ministru.

Oribil consiliu superior al magistraturei; oribil și rușinos!

❑ *Se știe că consiliul permanent al instrucției și-a dat avizul pentru numirea unui director strein de școala de Bele Arte din Iași, la acea școală.*

Steriștii stărue pentru numirea d-lui Pompei, profesor de Matematici la Universitate.

Nici n'ar fi reu!

❑ *Celebra comisie istorică a d-lui Haret n'are noroc. După ce Senatul respinse înființarea ei, ministrul instrucției o introduse, precum se știe, pe cale budgetară.*

Acum d. Iorga a atras atenția Academiei asupra acestei comisii, care se compune, a spus d. Iorga, din niște profesorași, cum sunt domnii Pârvan și Giurescu, și a cerut ca să nu pună nici un document la dispoziția acelei comisiuni, Academia avînd comisiu ei istorică.

Cu toate protestările d-lui Bianu, Academia a luat dispoziție în senzul propunerei d lui Iorga așa că, nemai avînd întrare în Academie, comisia istorică a d-lui Haret nu mai are nici un rost de a exista.

❑ D. Haret a cerut tuturor direcțiunilor școalelor secundare să iee avizul conferințelor școlare asupra faptului dacă trebue să continue sau nu sistemul alegerilor premianților de către elevi,

Răspunsurile, în majoritate, au fost contra sistemului. De la unile direcțiuni s'a arătat ministrului, că elevii, cu prilejul alegerei premianților, scot ziare de propagandă, fac manifeste și întruniri.

D. Haret n'a cerut însă, ci a hotărît ca alegerea premianților să se facă mîine, joi, ora patru în toată țara.

❑ *Sub pretextul înaugurărei unei școli, miniștriii Costinescu și Morțun vor fi mîine la Piatra N.*

Adevărul, însă, este, că d. Costinescu, care este șeful liberalilor din Neamț, vine să-l convingă pe d. Teodor Dornescu, ca să reintre în partid.

D. Dornescu, după cum sîntem informați, va refuza.

*

A doua zi, Vineri, d. Costinescu va fi la Neamț unde liberalii vor oferi un banchet în localul grădinei publice.

D. Costinescu, care are poliță de recunoștință de plătit primarului Popovici, va ratifica enormul gheșeft ce s'a făcut, în principiu de d. Constantinescu, ministrul domeniilor, privitor la pădurea statului din Grași.

Enorma pădure, care are cel mai frumos stejar din țară, va fi dată lui Popovici, fără licitație, și cu renunțarea la clauza de a defrișa terenul.

Afacerea aceasta este finanțată de de bancherul Șmil A. Weissmann din Neamț și prezintă un gheșeft enorm.

❑ *Ministrul școalelor hotărîse ca listele de cărți, profesorii să le dcă elevilor până cel mai tîrziu la 15 Iunie.*

Astă-zi termenul a fost prelungit până la 1 Septembrie.

❑ *In felul promoției elevilor de curs secundar, ministrul instrucției a întrodus astă-zi următoarele modificări: dacă elevul are nota patru la ultimul bimestru, va rămînea corigent; dacă are patru la purtare sau la frecventare, rămîne repetent; la dexterități urmează să hotărească conferința școlară, dacă elevul să rămîie repetent sau corigent.*

❑ D. C. Sporea, profesor de limba germană la gimnazul Ștefan cel Mare din Iași, va pleca în străinatate. pe timp de șase luni, în contul ministerului, pentru audiarea de cursuri.

D. P, Mihăileanu a fost numit suplinitor al Catedrei de latină de la aceeași școală, în locul d-lui Pîrvan, numit agregat de Istorie la București.

❑ Producțiuni muzicale și teatrale vor avea loc la toate școlile secundare din țară, în ziua de 15 Iunie.

❑ **Soldații din garnizoana locală vor pleca Vineri dimineață pentru a face manevre, în împrejurimile Iașilor și nu se vor înapoia de cît Sîmbătă seara.**

❑ Un fenomen rar: ieri dimineață a nins la Moinești.

❑ **S'a reclamat contra jandarmilor rurali din Fîntînele (jud. Iași), că ar fi torturat pe mai mulți locuitori.**

Cazul se cercetează de parchet.

❑ **Pentru astă-seară, orele 8, sunt convocați, în localul Camerei de Comerț, sub prețidența d-lui G. D. Șerban, membrii Camerei de Meserii și comitetele tuturor corporațiunilor din localitate, pentru a discuta asupra înființărei Băncei Meseriașilor, ce se crede că pe la finele lunei acesteia va lua ființă.**

❑ **Duminică, 13 Iunie, va avea loc punerea pietrei fundamentale la lucrările pentru restaurarea și complectarea clădirilor „Maternității“.**

La serbare au fost învitați: actuali și foști deputați și senatori ai Iașului; foști și actuali primari, prefecți și foști efori.

Serviciul religios va fi oficiat de P. S. S. Nicodem Munteanu; iar darea de scamă a lucrărei o va face d. efor Penescu.

❑ **Comuna Iași a varsat și anul acesta suma de 93,000 lei, subvenție pentru serviciul de pompieri.**

Dacă în cursul anului, comuna își va organiza un serviciu propriu, subvenția 'i va fi restituită.

❑ **Politice.—Pe ziua de astăzi, senatorii și deputații de Fălciu au fost chemați la București de d. Ionel I. Brăteanu pentru a mijloci o împacare.**

La Huși sunt 3 tabere în luptă: vechii liberali, grupați în jurul d-lui N. Cișman, la care s'au alăturat d-nii Irimia Gheorghiu și Leonida Constantin; iar ca suprafață la centru și-au asociat pe d. D. A. Teodor, secretarul general la ministerul de instrucție. Cu această grupă merge pentru moment prefectul Gh. Corbescu și deci urmează a avea asentimentul și al primului ministru.

Se prevede că d. Ionel Brăteanu va da diriguirea politicei liberale la Fălciu, în formă, d-lui Irimia Gheorghiu, în fond însă tot d-lui N. Cișman, el fiind și rămînînd marele elector la Fălcii. Cum însă și d. Cișman e trecut de 70 de ani, iar Irimia Gheorghiu e de 45 de ani, probabil că prin d. Irimia Gheorghiu se va da direcțiunea efectivă d-lui D. A. Teodoru, care se bucură de avantajul că este element nou în politica Fălciului, e fiu al Hușilor și are suprafața de fost inspector general.

In centralizarea acestei acțiuni politice în jurul grupului Gheorghiu—Cișman—Teodor, vin în ajutor următoarele 2 lovituri:

Prefectul Gh. Corbescu, motivat de faptul că d-nii C. Dinescu, directorul prefecturei și Gh. Teodoru, polițaiul orașului, au trecut peste ordinele sale de a nu se duce la București, la întrunirea de la 30 Maiu, și au ascultat mai mult de dr. N. Lupu, fostul prefect, în jurul căruia au făcut cerc în mod demonstrativ cu toți primarii și administratorii de plasă, luînd masa de o parte de celelalte 2 tabere—zilele acestea prefectul le-a cerut demisiile.

Cu toate văicărelele și ale unuia și ale altuia, demisiile au fost primite și deci prin demiterea lor se aduce o spărtură în rîndurile generoșilor de la Fălciu, de oare-ce atît Dinescu, cît și Teodor, dr. Lapteș, Hobincu, Panaitescu și alții erau mîna dreaptă a dr. N. Lupu.

Altă lovitură e cu Primăria. Se zice că prefectul Gh. Corbescu a cerut demisia primarului Dobreanu. Lucrul însă stă așa: grupa Dobreanu-Munteanu-Rîșcanu cere pentru dînșii prefectura pentru dr. I. Munteanu. In acest caz d. Dobru Dobreanu se va demite de la Primărie, nu pentru a da loc d-lui Bendorf sau altui Cișmănist, ci pentru a se provoca alte alegeri pentru comună.

Prefectura însă nu se va da dr. I. Munteanu, iar de alegeri n'au ce să face acum, cînd au alegeri de județ în luna August, la care alegeri ambele opoziții conservatoare vor lupta cu înverșunare, întru cît fostul consiliu județian disolvat era conservator.

Deci lucrurile la Huși în loc de a se limpezi se încurcă și nu se știe ce va aduce ziua de mîne.

❑ **D. colonel Călinescu, comandantul regimentului 7 roșiori, va pleca Vineri seara la Galați, pentru a lua parte în comisiunea care urmează a judeca pe locotenentul Ioanid din regimentul 10 roșiori, chemat înaintea consiliului de reformă.**

❑ **Astă-zi 10 Iunie se va judeca înaintea secțiilor unite ale Inaltei Curți de Casație procesul jurămîntatului „More Judaico“. Rabinii iașani, condemnați în diferite rînduri la amenzi, pentru refuz de serviciu vor fi asistați de d nii C. C. Arion și C. Disescu.**

❑ Ziarele colectiviste, ca să dovedească dreptatea d-lui Stelian în cazul Bălășescu, subliniază faptul că avizul de permutare, consiliul superior l'a dat cu unanimitate.

Această subliniare entuziastă se publică pentru profani, de oare ce legea prevede că opiniile separate nu se admit și minoritatea este datoare să se ralieze cu majoritatea.

Poate afirma d. Stelian că n'a fost și o minoritate defavorabilă prefectului de Tutova?

❑ D. Stelian a chemat la București pe d. G. L. Dimitriu, prețedintele trib. Suceava căruia i-a propus să consimtă a fi permutat la trib. Tutova.

D. Dimitriu refuză să primească; dar va fi convins căci tot scandalul a fost înscenat pentru a da colectiviștilor un prețedinte la ordinele lor și d. Dimitriu este un ideal în această privință.

❑ **Judiciare.**—C. Ferariu și alți trei indivizi din comuna Bălăușești, județul Roman, aveau un tipar de fer cu ajutorul căruia, spuneau ei, pot topi monede de aur și de argint și să facă din una mai multe.

Au păcălit mulțime de săteni, pe cari i-au atras punîndu-i mai întăi să jure pe cruce, că nu vor destăinui secretul.

Descoperiți și dați judecății fură condemnați la cîte un an închisoare.

— Numitul A. I. Veinberg avea un birou clandestin de avocătură în Botoșani. Dat judecății, el a fost condemnat la două luni închisoare.

❑ In aula Seminarului „Veniamin“ din localitate purintele Dinescu va vorbi Duminecă, 13 c., ora 5 p. m. despre „Problema Răului“.

❑ Recenta vizită a Imparatului Franz Iosef în provinciile subjugate, a fost cinematografiată de un trimis special al casei Pathé-Frères și în astă-seară Mercuri aceste scene și vederi se vor desfășura pe Pînza Teatrului Pathé Frères din grădina Bragadiru. Bătrînul monarh al imperiului vecin este perfect redat—ca nici odată—și-l vedem vizitînd catedrala, parcurgînd cu automobilul străzile orașului Serajewo etc.; de asemenea e minuțios redată defilarea elevilor și elevelor tuturor școalelor și spectatorii vor putea observa entuziasmul Imparatului la vederea acestei impozante defilări.

Programul de astă-seară cuprinde apoi:

„Cînd părinții nu sunt acasă“, doi copii de un talent superior — artiști în toată puterea cuvîntului — țin rolurile principale în această gingașă comedioară. — Hanul in creerii munților o înscenare cinematografică într'un gen cu totul nou, apoi „Recunoștința“ un epizod din revoluția cea mare franceză, — Cîntărețul Catelan, de asemenea un epizod eroic din glorioasa Istorie a Franței și multe comedii: D-na iubește flirtul, scene comico-sportive de moravuri pariziane,— Un cîne de ocazie.—Maistrul jocului de popici,—Un servitor model etc., piese teatrale și alte sujete reușite sunt cuprinse în programul de astă-seară Mercuri 9 Iunie la cinematograful Pathé Frères din grădina Bragadiru.

Mîine Joi program nou cu Pathé-Journal (număr nou).

In fie care Luni și Joi program nou și în fie-care Duminecă matineu la Circul Sidoli (4 ore).

ULTIMA ORA

— SERVICIUL TELEGRAFIC SPECIAL AL „OPINIEI“ —

Bucureşti 9 Iunie

Sanatatea Reginei

Bucureşti.—M. S. Imparatul Austriei s'a interesat foarte de aproape de starea sănătății Reginei Romîniei.

Regele și Regina au plecat astăzi la Sinaia.

Dreptul Basarabian

Bucureşti.—Din Odessa se comunică, Senatul universitar al Odessei și consiliul facultății de drept au hotărît să întrodică la cursuri și dreptul Bararabean (condica lui Donici).

Delta Dunărei

Bucureşti.—Delta Dunării s'a revărsat inundînd localitățile din apropriere.

Condemnare la moarte

Cernăuți. — Curtea cu juri de aci a condemnat la moarte pe Ivan Veiko care a ucis pe comerciantul D. Renner.

Sinucidere

Bucureşti.—Un tînăr N. Paraschivescu a fost găsit sinucis într'o alee din șosea.

N'a lasat nici o lămurire.

Zapada în timpul verei

Bucureşti.—Din Bușteni se comunică: ieri noaptea a nins aci.

Sălbătăcia de la Pireu

Bucureşti. — In cercuri politice se afirmă că Regele George al Greciei ar fi făcut să parvie un răspuns M. S. Regelui Romîniei în chestia pirateriei de la Pireu.

In acel răspuns M. S. Regele își exprimă regretul pentru cele întîmplate și arată, că el nu este întru nimic vinovat, întru cît el singur a avut, în ultimul timp, să sufere multe lovituri de la supușii săi.

Cutremur

Belgrad. — Un mare cutremur de pămînt s'a simțit azi în direcția Sud est, de o durată de 15 minute.

Pe valea Moraviei s'a deslănțuit apoi o ploaie torențială, timp de 2 ore, care a distrus multe recolte.

Plecare

Sofia. — Regele, Regina și miniștrii Malinoff, Papricoff și Monchannof, precum și șeful statului major Fitscheff cu suita, pleacă astă seară spre Paris.

Imparatul German[illegible]

Berlin. — Imparatul a viz[illegible] orele 5 după amiază pe d. Bet[illegible] Hollweg. Impăratul are intențiunea [illegible] mîine la Altona.

Decorare

Berlin.—*Reichsanzeiger* anu[illegible] că s'a acordat ordinul Vulturului ro[illegible] III locotenentului austroungar [illegible], ataşat militar la Sofia.

Incăerare

Cernăuți.—Intre studenți ruteni—ruși și studenți romîni a avut loc ieri seara o sîngeroasă încăerare, provocată de ruteni.

Sunt mulți gravi răniți dintr'o parte și cealaltă.

Arestare senzatională

Bucureşti.—La frontiera austro-rusă Noua Suliță a fost arestat consilierul imperial rus Gh. Toikoff, acuzat de spionaj.

Convenție

Cetinge.—Azi au avut loc între ministrul afacerilor streine și însercinatul de afaceri al Angliei schimbarea ratificațiunelor convenției de Comerț Anglo—muntenegrean.

Incendiu

Mohilew.—Un incendiu a distrus aci peste 300 case.

Francejii și Bulgari

Paris. —Ziarul „Le Siécle“ publică un articol prin care salută în mod simpatic pe regele Ferdinand al Bulgariei ale căruia dispozițiuni sînt apreciate de guvernul francez care va vedea cu plăcere desvoltarea raporturilor financiare cu Bulgaria. Relațiunile politice între Franța și Bulgaria nu pot fi de cit excelente mai ales dacă diplomația franceză va ști a se abține.

Congres internațional

Londra.—Al patrulea congres internațional al camerilor de comerț a fost inaugurat de către ministrul de comerț d. Buxton.

Inmormintarea victimelor de pe „Pluviose“

Calais.—Inmormintarea victemelor de pe submarinul „Pluviose“ a fost hotărîtă pe mîine la ora 12.

Discuție în Cameră

Paris. — Camera discută interpelări. D. Turmel, radical-socialist cere ca legile uvriere să fie întinse și asupra muncitorilor rurali. D. Augagneur, socialist independent constată că cu toată prosperitatea economică, situația financiară a țărei, nu e satisfăcătoare. D-sa preconizează stabilirea de monopoluri. D. Deschanes, republican din stînga, cere a se pune la ordinea zilei reforma administrativă și judiciară.

Deces

Principesa Fiodora de Seleswig-Holstein, sora mai mică a împărătesei Germaniei a murit azi dimineață la Keersosbach, din cauza unei slăbiciuni a inimei.

Societatea filantropică „STEAUA“

Școala primară israelito-romînă

DE FETE

D-nele și d-nii membrii ai acestei societăți sunt rugați a lua parte la ceremonia înmormîntărei regretatului

SIMON ORNSTEIN

Membru fondator al Societății

care va avea loc mîne Joi, 10 Iunie, orele 2 d. a.

Cortegiul va pleca de la locuința defunctului, strada Sf. Nicolae 21 spre cimitirul Păcurari.

Prețedinte, **Jacques Leibovici**

Secretar, *M. Brauchfeld*

Doctor GRIGORE BRAUER

medic romîn la KARLSBAD

Casa „Goldener Löwe“ Kaiserstrasse

Telephon 701

Profesor special

de

Franceză, germană, latină, matematici. elevi de curs primar, secundar, la domiciliul elevilor.

V. Emil Profesor, Str. Sf. Theodor 36

Dr. H. BLUMENFELD

medic primar al spitalului izraelit din — Botoșani —

s'a stabilit pe tot timpul sezonului băilor la

KARLSBAD

— Markt 3 Mohren —

orele de consultațiune: 7—9 și de la 3—5

ANUNCIU

Jockey-Club din Iași, voind să facă un hipodrom, tribune zidite și grajdurile necesare pentru 40 cai, plătite cu amortisare, publică spre cunoștința d-lor antreprenori, spre a'și înainta ofertele pînă la 15 Iunie a. c.

Pentru detalii a se adresa la Jockey Club, strada Carol.

Comitetul JOCKEY-CLUB

ANUNCIU

Retrăgîndu-mă ca profesor de la Institutul „Humpel“, dispun de cîteva ore libere pentru a da lecțiuni particulare de violină și Piano.

E. Caudella

Str. Neculai Gane, 18

Cereți pretutindeni și întrebuințați ca

APA DE MASA HIGIENICA

— NUMAI —

Apele Mineralizate SINTEZA

— Aprobate de Direcția generală a Serviciului Sanitar —

PREPARATE DE **Doctorul RATIANU**

Doctor în Chimie de la Universitatea din Geneva. Fost Director al Laboratorului de Chimie al Comunei Iași

Apele mineralizate **„SINTEZA“** sunt preparate în mod științific cu apă sterilizată și cu componentele chimice, riguros dosate, care se găsesc în apele minerale naturale. — Compositia lor fiind constantă rivalizează în calitate cu apele de Vichy, Vittel, Giesshübler etc., și constitue ast-fel

SALVAREA

D-voastră contra boalelor infecțioase epidemice fiind în acelaș timp indispensabile ca apă de masă persoanelor ce suferă de guttă, artritism, nisip la rinichi sau beșică, acreală cxagerată a stomacului, diabet etc.

— SEDIUL FABRICEI STRADA ALEXANDRI No. 14 —

— La cerere se expediază la domiciliu cu 20 bani flaconul de un litru. —

— Prețul se înțelege fără sticle, care se socotesc cu 30 bani bucata și se primesc înapoi. —

Depozit la Magazinul de Coloniale ERMACOV Piața Unirei

Se expediază contra ramburs în toată țara

BROSSE A TAPIS
Prix : 14 fr.
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco du Catalogue

GRILLAGES
GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS
Clôture de Chasse, le mètre... 0f 95
Châssis de couche, depuis... 7 »
Fil de fer pour poulailler, le mètre carré... 4 50
Porte-Bouteilles, pour 100 Pièces... 2 »
Envoi franco de l'Album sur demande

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE 0f30c.
Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

PONDOIR
DÉPOSÉ
Prix..... 6fr.50
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

RUCHE
à Cadres mobiles
Prix : 20f
Gariel
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à 0f 20

4430 **NEVRALGIELE**
Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi : 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere : LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

Important pentru toti Domnii agricultori

Subsemnaţii, unici fabricanţi al renumitelor pluguri universale, **construite numai de oţăl bătut peste tot**, facem atent pe onorb. public cumpărător pentru al feri de imitaţiuni, că numai aceste pluguri care port Marca **Porcul Mistreţ** precum mai jos desemnat şi cu inscripţia firmei Gebrüder Eberhardt Ulm, sunt original ale noastre şi să găsesc numai în depozit la casa **fraţii Bachstez în Iaşi** strada de sus No. 127 (sub Cabinetul Istoric.)

FABRICA DE CARAMIZI
cu aburi şi cuptor sistematic
lingă abatorul comunei Iaşi, legată cu reţeaua tramvàiului electric
Fabrica de tuburi de beton în ciment
(Şoseau Arcu 11 | 19)
Proprietatea fraţilor RAMEDER
Recomandă produsele ei, ca : cărămizi presate şi tuburi de ciment, în ori-ce diametru şi dimensiune.

OPINIA
Organul partidului conservator-democrat
Cel mai raspândit ziar din Moldova
Primeşte anunciuri, reclame
etc. pentru pagina III şi IV-a
Se primesc şi inserţii la
MICA PUBLICITATE
a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primariei No. 27

3 ani de succes 3
GRADINA
BRAGADIRU
In fie-care seară
CINEMATOGRAFUL
Pathé Frères -- Paris
Program complect nou
de două ori pe Săptămînă
Primul program va începe în fiecare Luni—al doilea în fiecare Joi—ambele programe săptămînale vor fi
Absolut noue
Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.
Inceputul la 9 şi un sfert seara.
Preţurile : Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.
Matineurile urmează regulat în tot timpul verei—fiecare Duminică 4 ore ziua în sala Circului Sidolli.
Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

„ANCORA"
(ANKER)
Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente *în VIENA fondată în anul 1858*
Concesionată pentru Romania prin Inaltul Decret Domnesc No. 1984 din 19 Decembrie 1869.
Fonduri de garanţii la 31 Décemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI
Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureştiţ pentru asiguraţii din Romania
LEI 6,547,500
Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.
S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.
Societatea „ANKER" incheie asigurări :
a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.
e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.
Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi :
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Alfons Herovanu
AVOCAT
a Bărboi No. 15—
— a. m. şi 4— p.

Cine vrea să cîştige la Loterie
să cumpere bilete numai la de
NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA
Th. P. Maximovici IASI
Debit oficial al Loteriei Statului
Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 85 — Iaşi
„Loteria Regatului Romîn"
oferă publicului cele mai
Mari Şanse de Bogăţie
BILETELE
Clasa I-a Loteriei VIII
s'au pus în vânzare
Tragerea la
10 (23) Iunie 1910
Se poate cîştigă în caz Norocos cu un singur Bilet suma de
Lei 900,000 lei
Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de
LEI 7.322.000 LEI
Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei
Grăbiţivă a cumpara
Lozuri Norocoase
de la
Noua si Principala Colectură Romană
Th. P. Maximovici.—Iaşi
Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere
Preţurile oficiale pentru vânzare :

1/8	Una optime	Lei	1,50
1/4	Un sfert	Lei	3,00
1/2	Una jumătate	Lei	6,00
1	Loz întreg	Lei	12,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
1,50	3 lei	6 lei	12 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primariei No. 17.—Instalaţiune cu motoare electrice executată de d. Iohann Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mîrzescu 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII.— No 1035 Vineri 11 Iunie 1910

DUPA CONGRES

Extra-ordinar de mare e impresia pe care a produs-o în țară congresul nostru. Ori d n ce punct de vedere ar fi privit, congresul a făcut în chip admirabil dovada strălucitei organizații a partidului nostru, și l'a prezentat în fața țărei ca singurul partid politic, care e adînc preocupat de marele probleme sociale ce frămîntă azi toate straturile populațiunii noastre.

E fără precedent în istoria partidelor pol tice, manifestarea de înaltă gîndire și acțiune politică, desfășurată în ziua de 7 Iunie în sala Liedertaffel din București.

Pentru prima oară în opoziție, un partid politic representat prin cele mai de seamă căpitenii, se adună sub presidenția șefului și discută toate ideile și soluțiile politice, economice și sociale, cari vor trebui să formeze preocuparea viitoare a guvernărei sale.

Pînă acum, dacă schimbările de guverne, nu se operau la noi prin surprindere—opera lor de guvernare era însă o surprindere. Țara nu știa nici o dată de mai înainte cu ce legi va veni guvernul; nici chiar acei chemați să voteze legile, nu luau cunoștință de ele de cît, cînd se depuneau pe biroul Parlamentului. Și n'am exagera, dacă am spune că însuși ministrul de resort, nu concepea ideia unei reforme, cu mult mai înainte de a o prezenta Parlamentului.

Din această cauză, mai toate legile noastre, în afară de lipsa complectă de pregătire preliminară, păreau mai mult opera personală a unui ministru, de cît a unui partid politic și datorită neseriositătei cu care a fost făurită, era de natură a produce mai mult perturbare în mijlocul claselor noastre sociale, de cît satisfacțiune.

Partidul nostru a schimbat cu totul sistemul acesta, atît de învechit și dăunător, în materie de legiferare. Și era și natural; căci de la un partid nou, se cerea și un sistem nou.

Partidul nostru, vrea să legifereze din opoziție chiar; el își constitue parlamentul seu, care de și fără răspundere legală, are însă o mare răspundere morală față de țară,—și punînd în discuție publică și liberă toate problemele politice și sociale, cari agită astă-zi societatea noastră—se adresează țărei și îi spune din vreme, tot ce cugetă și voește să facă mî ne cînd va deveni guvern.

Cu modul acesta țara ia din vreme cunoștință, în linii generale, de opera legislativă a partidului nostru—și dacă o găsește corespunzătoare aspiraț unilor și nevoilor ei de moment, grăbește și mai mult schimbarea regimului, pentru a vedea cu un moment mai de vreme transformate în realitate, ceia ce era un simplu desiderat.

S'a afirmat din chiar ziua constituirei partidului nostru, că prin înjghebarea acestui partid, o mare evoluțiune se va produce în viața noastră politică.

Evenimentele cari s'au desfășurat în curs de 2 ani au probat cît de întemeiată a fo t o asemenea afirmare. Prima evoluțiune s'a produs în conștiința generală a publicului, căci ne a fost dat să vedem acest fapt extra-ordinar, ca într'un timp atît de scurt, să devină cel mai puternic; atrăgînd spre ele, toate clasele noastre sociale; a doua evoluțiune s'a produs în masele restrînse ale colegiilor noastre electorale, deșteptînd și îndrumînd spre libertate și indepenpență spiritul alegătorului, prin strălucitele rezultate ale luptelor electorale; și în fine, a treia evoluțiune s'a produs în însăși mintea și sufletul clasei diriguitoare a partidului, care a trebuit să-și schimbe mentalitatea de pînă acum, pentru a fi la înălțimea cerințelor vremei.

De aceia, cînd s'a anunțat congresul de Luni, — țara a văzut cît de serios își ia partidul conservator-democrat, misiunea sa; iar acum cînd congresul s'a închis, țara s'a încredințat pe deplin, din discuțiunile urmate și din lucrările ce s'au efectuat, că nu se poate vorbi de alt partid la succesiunea treburilor publice, de cît de partidul nostru.

Nevoi mari și multiple, se fac cît mai mult simțite în mijlocul claselor noastre sociale — și satisfacerea lor se impune pentru bunul mers al țărei.

Partidul nostru,—și-a înțeles și rostul și înalta-i chemare, și abandonînd pentru un moment lupta cu adversarul său, a trecut la acțiunea cea mare și superioară care constitue opera de guvern. pentru ca ziua de mîne să'l găsească complect pregătit spre a-și îndeplini greaua, dar frumoasa sarcină ce și-a luat.

Vechile part'de — cari invoacă în favoarea lor numai istoria—căci alt fel, nici nu s'ar numi istorice, să iee pildă de la noi— și să se pătrundă de acest mare adevăr, că numai cu gloria mai mult sau mai puțin contestată a trecutului—nu se poate trăi astăzi, și că legea neînvinsă și perpetuă a progresului social cere nu vecinică dușmănie dintre noi cînd și cui i se cuvine guvernul, ci veșnica luptă de idei și acțiune cît mai intemeiată pentru binele comun cînd vom fi să avem guvernul.

Vespasian I. Pella

JUBILEUL JUNIMIST

D. A. A. Badareu a anunțat, în discursul seu rostit la Eforie, jubileul pe care junimizmul îl va serbători curînd: 15 ani de opoziție sau 15 ani de candidatură la putere.

Jubileul acesta este foarte important prin raritatea sa și un ziar carpist se mîndrește chiar cu el.

„D. Carp, spune acel ziar, nu umblă după putere. Din contra: șeful partidului conservator a dat sprijin [illegible] guvern, ca să se menție la putere. Acum a retras acel sprijin guvernului."

Retrăgînd sprijinul guvernului, d. Carp vrea, negreșit, să vie el la putere. Căci nu ne închipuim, că vrea să cadă guvernul liberal, ca să vie unul takist și să-l sprijine pe acesta.

Adevărul este, că d. Carp a retras creditul guvernului, în speranța că, lipsit de girul junimist, guvernul va da faliment și va veni în loc un guvern Carp.

Cu toate acestea se pretinde că d. Carp nu vrea să vie la putere, că preferă să-și serbătorească nunta de tinichea, premergătoare nunței de argint; că junimiștii viitori, credincioși tradiției, vor fi fericiți să serbătorească nunta de aur, apoi cea de diamant și apoi cea a veșnicei veșnicii.

D. Carp este un barbat politic pur ideal, care, contrar celorlalți oameni politici, nu umblă după putere. El visează doar ca puterea să umble după el, ca să-i se supuie ca Nababul. Compromisurile ce le face, întrunirile publice, preumblările în fruntea mulțimei avinate—nu sunt pentru a veni la putere, ci pentru a rămînea în opoziție.

Aceasta este explicația ce se dă și noi trebue să credem, că ea este perfect adevărată.

E absurdă, dar adevărată: d. Carp pretinde că se căznește ca să nu vie la putere. Inaintea guvernelor, înaintea posibilității de a putea guverna și legifera, d. Carp preferă să serbeze jubilee de opoziție.

N'avem să ne amestecăm în gusturile politice ale d lui Carp. Dar în afirmarea, că él nu umblă după putere cînd vedem că se dă în vînt după ea, noi vedem aceeași doză de falsitate și de exagerare fantastică, pe care o vedem și atunci cînd ne vorbește despre monopolizarea autorității morale de către partidul seu.

La baza politicei d-lui Carp rezidă falsitatea. Și ea este urmarea firească a jubileului opoziției junimiste.

Școala de Bele-Arte

Școala aceasta are un păcat și pace; n'are noroc de profesori cum se cade, n'are parte de elevi. Cu tot procesul provocat mai dăunăzi, care s'a întors contra celor ce-l provocase, provocatorii nu se astîmpără, ci continuă campania de calomnii și intrigi. Ministerului i-a trebuit liber locul de director al școalei, în loc de a-l cere de-a dreptul, l'a căpătat prin scandal. De vină e tocmai autoritatea școlară. Dînsa crede că a apărat autoritatea directorului școalei pedepsind pe cei 2 profesori, că au publicat prin ziare știri tendențioase, dar aceiași autoritate trece pe lîngă secretarul școlar, care alimentează campanii de infamii. pentru că secretarul e liberal, iar cei 2 profesori sunt carpiști.

Ce fel conduce d. Haret departamentul său! Ce fel se poartă cazacii săi! Dovada o avem cu școala de Bele-Arte. Autoritățile școlare încurajază ca un secretar de la o școală să se comporte ca un intrigant și colportor de știri de la direcție la presă. Iar un inspector școlar s'a făcut veriga lanțului de infamii, ca să răstoarne o familie de artiști.

Scribii anonimi ai ziarului Carpist ori cît ar lătra nu vor putea șterge din cadrul Iașilor artistici figura aleasă a lui Panaiteanu. Fostul director, timp de 32 ani. al școalei de Bele-Arte, a fost o figură aleasă. care nu se mînjește din seninătatea cadrului nemuririi artei prin mocirla scribului anonim, fie el chiar și *frătuț ghe ghincolo*. Cînd pe scribul anonim îl interesează chiria casei de 1000 lei, lemnele de 300 lei, lumina 100 lei, servitorul de 300 lei, natural că în fața stomahului artistic se duce dracului arta și artiștii.

Cu profesori artiști, care abia știu mînji o pînză, nici școala de Bele-Arte, nici Pinacoteca de Iași n'ar fi ajuns ce este, o podoabă a Iașilor. Cel ce a muncit 32 de ani, și a îndurat peregrinările Pinacotecei și ale școalei, pînă ce și-a văzut fixat pentru de-a pururea localul artei, astă-zi se vede feștelit în ochii urmașilor că a fost un hoț ordinar de tablouri, că a îndosit tablouri de Rembrandt, Albari și Theniers, a îngăduit a se pune copii fără valoare și altele. Cel ce a trăit printre Iașeni și a fost multora ca un părinte, ca un sprijinitor, cel ce a ridicat valoarea artistică a Iașilor, a creiat un mediu artistic, cel ce era cinstea personificată, azi după 10 ani de la moartea lui, se găsește ziarul *Elitei sociale* să publice calomnii pe sama mortului. Se vede că elita socială e greacă nu latină, căci strămoșii ne-au lăsat vorbă că despre morți [illegible] de bine.

A! dar se vede rînjitura dinților! Îi doare că după ce Ministerul a întinat școala și autoritatea d lui Bardasare, nu l'a alungat cu jandarmii de la școală, ca pe generosul de la școala Militară. Milioanele Pinacotecei păzite de un Bardasare!!

Ce oameni mici mai sînt și secretarii de la o școală de Bele-Arte! Ce oameni mici mai sînt și frătuții ghe ghincolo! Ce joasă e și presa Elitei sociale, că s'a făcut canalul de scurgere atot ce e murdărie în frumosul oraș al Iașilor!

Stop.

„Către alegătorii mei"

— *Manifestul elevului Comarnic Gheorghe, candidat la premiul I, către colegii sei.* —

MOTTO: „s'a constatat că elevii, ca și fie alegi premianți de colii lor de clas, uzează de mipace politice: tipărind ziare cazionale, făcînd manifest și ținînd întruniri». («Opia» de ieri).

Scumpi colegi,

Ora fatală se apropie! [illegible] ține veți fi chemați la urnă ca să v exercitați dreptul vostru scolastic la ot. La urnă să mergeți cu fruntea sus cu inima deschisă, asemenea acelor ravi soldați cari merg cu pași siguri pe cîmpul de luptă.

Aveți să alegeți între me, Comarnic Gheorghe, fiul operilomele, fiul slabelor mele resurse meriale, fiul muncei—și între celalalt, pe care nu voesc nici să-l insult, ni să-i citez numele.

Colegi,

Am stat de vorbă cu cstiința mea și mi-am dat seamă, că'am nimic a mi reproșa; am privit ină în fundul sufletului meu și m'a convins de complecta lui curățenie. Cruntea sus, cu gîndul curat, cu ini liberă de ori ce prejudecată socialu pot cere votul vostru pentru careu nu dau nimic, nu numai fiind că, excelenți patrioți, nu cereți nimic nu numai fiind-că eu, patriot eminente sarac, nu pot da nimic, dar fiind, fiul propriei mele autorități, eu înscris pe frontispiciul programului meu: „jos conrupția, să trăiască libertatea individuală"

Colegi și frați,

Generațiile trecute au at timp de un secol, care vrea să exact zece decenii, ca să se emanc de jugul profesoral, nedrept și apăsător, și să ajungă națiune de sine stătătoare liberă și independentă și ca elevii, adică guvernul de mîine, să aleagă pe cei de ales, ei în de ei.

Frați și colegi,

Cîntînd Marseilleza romînă să mergeți la urnă și să puneți în ea buletinul cu numele meu, care are ca semn tricolorul romîn.

Uitați, vă conjur, micele mizerii, nu dați importanță șoaptelor, intrigilor de culise și scrisorilor anonime și votați-mă pe mine.

Votîndu-mă pe mine, veți vota: cinstea, abnegația, munca și virtutea

Colegi,

Cadranul sufletului meu a bătut totdeauna curat romînește. Cosmopolitismul, după convingerea mea sinceră, este filoxera care caută să distrugă pămîntul neamului și deci trebue distrus el—cosmopolitismul—exact cu o oră înainte.

Dar lucrul se schimbă cu străinii crescuți și născuți, sau, ca să mă es plic mai bine, născuți și crescuți pe teritoriul Patriei Mume. Căci nu trebuie să uităm. că nașterea este un capriciu al firei și noi muritorii, încă n'am ajuns la perfecțiunea de a putea lupta contra capriciului firei.

De aceea, cu profund respect colegial apelul meu electoral se adresează și colegilor evrei din clasa mea, de la cari solicitez voturile.

Legiuitorul, în înalta lui dreptate, n'a exclus pe evrei de la dreptul de vot scolastic. Noi, credincioși principiului de echitate, nu trebue să alegem pe evrei premianți, dar avem datoria să-i onorăm cu dreptul de a ne a'ege ei pe noi.

Deci dar: la urnă colegi. Cu fruntea sus, cu inima curată și cu sufletul entuziast.

Al vostru devotat
Comarnic Gheorghe
candidat la premiul I
p. c. c.
Un smintit

OAMENI ȘI LUCRURI

DIN CENUȘA...

Acum cîte-va luni drama Ferrer preocupa toată lumea civilizată. Detaliile se cunosc din cale afară bine ca să fie nevoie a le repeta.

Profitînd la revoluția din Barcelona, clericalii au pus la cale arestarea și osîndirea lui Francisc Ferrer, cu totul străin de evenimentele acele, dar vinovat de o altă revoluțiune, mult mai radicală, mai crîncenă și mai primejdioasă pentru Portugalia catolică: reforma învățămîntului pe bază laică, emanciparea lui de prejudecata clericală. Realizarea deplină a unei atari emancipări ar fi însemnat răpirea din mînile iezuiților a atîtor generațiuni de copii smuleși de sub jugul lor și redați spiritului de libertate, de cugetare liberă; ar fi cunoscut scoborîrea sau încetarea a tot puterniciei bisericești și ridicarea treptată a unui popor conștient pe sine, sănătos nu numai la trup, dar și la suflet.

Și pe altarul unei atari semețe revoluțiuni Ferrer a trebuit să cadă, spre indignarea întregei lumi civilizate.

Dar opera lui de educațiune rațională n'a fost distrusă. Ea face proseliți în toate țările, ca un ecou al tragediei de la Montjuich și ca semnul celei mai demne protestări în potriva crimei săvîrșite.

Zilele aceste s'a reconstituit în Capitala Franței „Liga pentru Educația rațională a Copilăriei", întemeiată de Ferrer în 1908. Presedinția de onoare a luat o cel mai mare scriitor și cugetător al Franței de astă zi, Anatole France, iar presedinția efectivă o are d-na Soledad Villafranca, devotata și curagioasa colaboratoare a lui Ferrer. Un numeros comitet s'a asociat inițiativei și, avînd atîtea energii asigurate, asociația va putea să și urmărească ținta care este—în mod concis—de a face din școală o acțiune de pregătire a copilului pentru o viață complectă, liberă și sănătoasă, așa cum cere idealul cel mai înalt al omenirii.

Statutul ligei prevede că: Membrii vor lucra ca să modifice în acest sens metodele și programele de învățămînt și în chip general condițiunile materiale și morale ale vieței școlare;

Vor ajuta pe membrii învățămîntului să dobîndească, prin toate mijloacele, libertatea profesională condițiunea primordială a ori cării perfecționări în materie de educațiune.

In acest scop vor edita manuale și materiale didactice conform acelor metode; vor da sprijin moral și material tuturor sforțărilor de a crea școli conforme ideilor ligei; vor interveni în conflictele născute între apostolii acelor idei și reprezentanții rutinei oficiale; vor ajuta crearea sindicatelor de institutori și altor asociațiuni avînd scopul emancipării culturii profesionale.

E de prisos a mai simți că învățămîntul e cu desăvîrșire laic, lăsînd de oparte ori-ce legende de natură religioasă, după cum cerea Ferrer în primul rînd.

Școlile aceste înfloresc în Spania; se vor înmulți în Franța și în Berlin și aiurea, formînd monumentul neperitor al celui sacrificat în modul știut și a cărui operă, întocmai ca pasărea Phoenix, reînvie din cenușă, mai puternică și mai largă.

Rodion

Ideile unui moralist

Căsătoria viitorului.—Arta menagiului.—Amorul, flirtul, morala sexuală.—Morala socială.

A ceti cărți ca acea a ilustrului moralist Forel e o mulțumire sufletească așa de mare încît odată cunoscute ideile lui, simți o putere neînvinsă de a le împărtăși și altora. Și dacă ne găsim în imposibilitate de a trăi într'o lume așa cum o visează marii gînditori nu-i oare un bine de a ne hrăni sufletul cîte-va minute cel puțin pe zi, cu asemenea idei?...

Iacă cum ne arată Forel *căsătoria viitorului:*

El ne transportă într'o lume în care oamenii sunt complect instruiți încă din copilărie asupra raporturilor naturale și asupra periculelor eventuale; toți sunt crescuți fără alcool și posedînd dreptul de a-și întrebuința produsul muncii lor numai pentru ei și pentru copii lor; fetele și băeții sunt crescuți împreună, avînd conștiința datoriilor după sex și individualitate Grație prestiinței fidanțatei, cei doi soți în perspectivă vor putea vorbi despre tot ce i privește în viitor. Orice lux este inutil; asemenea și ori-ce formalism convențional.

Ambii soți muncesc. O parte din cîștig e consacrat copiilor. Raporturile conjugale sunt mai puțin intime, dar rădăcinile lor au o valoare mai mare. Complicațiile de tot felul lipsesc, ca: ceremonii, vizite inutile... Un prieten ca și o cunoștință e învitat fără ceremonie să ia parte la masa familiară. Sentimentul de artă estetică și curățenie domnesc cu scrupulositate în casă.

Servitoarea, care va avea și ea oare care cultură, va fi considerată ca și un neam, stînd la aceiași masă cu stăpînul, căci nici o muncă casnică nu va mai fi considerată ca ceva înjositor. Pentru aceasta rari vor fi acei cari vor avea nevoe de servitoare.

Cine nu va avea copii, va adapta numai de cît unul.

Acești oameni ideali vor avea, se înțelege, cu totul o altă concepție și despre *amor*. Atracția sexuală unită cu armonia caracterelor — în urma unei cunoștințe mai temeinice, va fi baza unei uniri în care soții să se consacre muncii sociale educîndu se mutual pentru ca mai tîrziu să-și poată educa cît mai bine ființele care le sunt mai aproape: copiii. Numai această concepție ascute amorul, purificîndu-l așa fel în cît să-și piardă toate scăderile ce-l micșurează. Munca în comun a unui barbat și a unei femei uniți prin afecție adevărată, plină de devotament și gingășie îi incurajează și i face să triumfe asupra tuturor reacțiunilor instinctive ale amorului natural.

Nici *flirtul* în înțelesul bun al cuvîntului nu-l lasă rece și indiferent pe acest pion al moralei noi. Iată ce zice el. *Flirt* pe englezește înseamnă cochetărie, fantazie, capriciu. Acum însă a devenit un cuvînt internațional, cu care se exprimă o serie de fenomene, un limbaj polimorf ce arată clar dorințele sexuale ale unui individ. Dar cochetăria atribuită numai sexului femeesc nu-i sub dependința apetitului sexual; ci este o radiare indirectă numai, pur psihică. Cu toate acestea cochetăria dispune spre flirt, fără a trece oare-care limite.

Flirtul are varietăți intelectuale exprimate prin vorbă. Și în această privință femeia are o finețe ramarcabilă.

Ca expresie momentană și pasageră a tuturor nevoilor amorului, flirtul își

Debitul Fermelor Badareu şi dr. Manolescu

Strada de Sus No. 189 (lângă Piaţa Sf. Spiridon)

Se găsesc în fie-care zi, proaspete şi de cea mai bună calitate:

		L.	B
Lapte nesmîntînit	litru	0.	25
„ bătut	„	0.	40
Smîntînă dulce	„	2.	00
Unt pentru cafe	kgr.	4.	50

are locul normal sub soare şi dreptul la existenţă; dar făcîndu-se din el singura preocupare, e un semn de degenerescenţă, de depravare.

Acestea sunt chestiile care preocupă neîncetat pe bătrînul savant; dar mai presus de cît toate e *chestia sexuală* care a studiat-o foarte mult şi a scris mult despre ea, provocînd chiar şi răspunsurile cetitorilor. A ţinut conferinţe în acest sens luptînd pentru a răspîndi idei mai juste asupra relaţiilor dintre bărbaţi şi femei.

In broşura sa „La *Morale sexuelle* se ocupă mai întâi de Morala socială şi de sentimentul datoriei în general. El zice că sentimentul datoriei este o dispoziţie naturală, e născut în om, e o combinare individuală a puterilor ereditare a ascendenţilor noştri. Această dispoziţie nu se cîştigă prin educaţie; dar se poate desvolta prin exerciţiu sau atrofia prin neglijare.

Dar acest sentiment al datoriei variază enorm până chiar a se transforma şi în contrar, ceea ce face ca Morala socială să nu fie de cît relativă. Această schimbare se datoreşte transformismului şi ştiinţelor naturale.

Pămîntul e mic şi relaţiile umane vor fi mai mari şi mai uşoare; uniunea oamenilor cultivaţi, pentru o singură umanitate cultivată est *inevitabilă*. Etica trebue neaparat, să fie diriguită spre acest ideal. Pentru viitor morala va ajunge la un sentiment social într'adevăr omenesc; morala va fi socială. Sentimentul social va trebui nu numai să învingă egoismul dar încă şi exclusivismul simpatiilor individuale, căci astă-zi multe din familii nu sunt de cît cuiburi de briganzi; patriotismul implică răsboiul; asociaţiile chiar şi cele care au cel mai nobil scop degenerează uşor în şurubării de interes.

Intre datoriile noastre însă, sunt mai multe grade, care de multe ori vin în conflict unele cu altele. Sunt datorii către *sine* care servesc a ridica valoarea socială a eului. Sunt şi datorii către familia şi cei care ne înconjoară precum şi datorii către umanitatea actuală cît şi cea viitoare. Cultura şi ştiinţa de care ne bucurăm azi - datorăm strămunilor, cari au muncit şi-au varsat sîngele şi au suferit martiriul adesea.

Şi cea mai nobilă datorie a noastră este de a prepara succesorilor noştri o viaţă mai înaltă, mai fericită şi mai demnă. Aşa că Morala raţională trebue să subordoneze binele unuia, binelui tuturor.

Principiul omului lipsit de prejude căţi dotat cu un simţ moral social va va fi următorul: „Inainte de orice să nu strici nimănui; apoi aţi educa personalitatea pentru binele social la maximul posibil, şi a te face folositor, cît mai mult cu putinţă umanităţei".

Şi din acest principiu Forel scoate porunca următoare a eticei sexuale: „Trebue, ca prin apetitul tău sexual, prin răspîndirea lui în tot sufletul tău şi mai ales prin toate actele tale sexuale, să nu strici nici unei fiinţe umane; trebue, din potrivă, să cauţi a ridica din toate puterile tale valoarea lor prezintă şi viitoare.

El se revoltă asupra obiceiurilor „ipocrite până la desgust" care susţin dreptul celui mai tare şi abuzurile cele mai rele sub falşa mască a moralei. Examinînd lucrrurile mai de aproape se găseşte că mai curînd, consecinţele şi derivatele instinctului sexual aduc conflictele cu Morala şi nu instinctul însuşi. Concluzia cercetărilor numeroase ce le-a făcut Forele este că: e moral tot ceea ce produce fericire şi mulţumire umanităţei: iar imoral e ceea ce strică omenirei.

In privinţa ideilor din domeniul sexual Forel nu admite în totul pe Tolstoi şi cine cunoaşte, ideile marelui filosof credem că dă dreptate moralistului elveţian.

Maria C. Buţureanu.

Litere-Ştiinţe-Arte

Mikszàth.—A murit zilele aceste cel mai mare poet contiporan al Ungurilor, tocmai cînd atinsese apogeul mărirei.

Sunt abia cîteva săptămîni de cînd şi-a serbat jubileul de 40 de ani ca scriitor fiind slăvit în mod deosebit de înălţător. Toate societăţile culturale ale Ungurilor i-au prezentat omagiile, i s'au dat decoraţii, titluri academice „honoris causa" şi i s'a cumpărat, ca dar din partea naţiunei ungureşti o moşie în valoare de peste 200,000 de franci. Satul lui natal, obscurul sat din nordul Transilvaniei, s'a numit după numele lui; Mikszàthfalva".

Copleşit de atîtea manifestări de simpatie, Mikszàth a zis oaspeţilor care l serbătoreau: „Innapoiaţi-vă la căminurile voastre cu convingerea că aţi văzut un om fericit".

A avut însă numai o moarte fericită, căci s'a văzut adorat de o ţară întreagă în culmea gloriei. Sfîrşitul i-a venit în momentul cel mai norocos, ca o apoteoză în literatura ungurească Mikszath ocupă locul dintâiu, alături de Jókai. Cu o fantazie mai puţin avîntată de cît a acestuia, îl întrece mult în observaţiile spirituale, în umorul sănătos cu care zugrăveşte comicul vieţei de provincie.

A trăit, şi a muncit mai cu seamă, în gazetă pînă şi-a impus faima de mare scriitor. Scrisorile lui au fost traduse mai în toate limbele culturale. In romîneşte s'a tradus o schiţă: „Umbrela Sfîntului Petru".

*

Zilele aceste pictorul suedez Bruno Liljefors şi-a serbat iubileul de 50 de ani de la naştere. E unul din cei mai mari zugrăvitori de animale. Pe vremuri Academia din Stockholm îl dase afară din cauza „lipsei de talent". Acum a fost serbătorit de toată Suedia.

*

La Basel, în Sviţera, se ţine actualmente o expoziţie de artă ţărănească a tuturor popoarelor europene. In deosebi e bine reprezentată arta ţăranilor elveţieni în toate îndeletnicirile. Se crede că obiectele expuse vor servi unui muzeu special ce urmează a se înfiinţa.

*

In galeria Carfax din Londra se află expus tabloul lui Rembandt: „Călăreţul poton", în aşteptare ca să fie transportat în America unde a fost cumpărat—se zice—cu 1,400,000 lei!

*

Cîntăreaţa Charles Cahier de la Opera din Viena a fost decorată de guvernul francez cu „Palmes d'officier d'Accadémie" pentru propagarea muzicei franceze în străinătate.

*

La München s'a reluat o veche operă a lui Richard Wagner „Feele".

*

In „Ordinea" de astăzi „Scrisorile din Iaşi" se ocupă de „Istoralele. [illegible] rul unor aventuri—Indiscreţiuni gazetăreşti—Ei şi ele—O generaţie de elevi—Suflet şi fizic—O iniţiativă necesară—Cultul brutalităţii—Ce se discută în aulă—Jubileul universitar universal—Entuziaşti şi sceptici—Ce vom arata străinilor—Din mizeriile laşului—Suntem nepregătiţi—„Salvarea" bine venită.

*

Maxim Gorki a înştiinţat pe editorul său din Berlin, Ladyşnikov, că pe lîngă drama pe care a terminat o — şi despre care s'a vorbit la timp—a mai scris şi un vodevil. In zisa editură vor apărea amîndouă lucrările.

*

Cunoscutul dramaturg Frank Wedekind, care odinioară a debutat la Berlin ca actor fără noroc a scris o lucrare asupra „artei dramatice". Dată fiind faima lui de scriitor şi psiholog, noua lucrare găseşte multă curiozitate.

*

O Psaltire şi un Evangheliar al Mitropolitului Varlaam din Moldova, de supt V. Lupul.

In urma confruntării ce a făcut d. Gh. Ghibănescu a manuscriptului d sale de Psaltire, scris de uricarul Apostol Tecuci către 1663, şi a Evangheliarului lui Contăş logofătul (1653), cu manuscriptele de la Academia Romînă (No. 170, şi 296) reiese că ambele aceste texte sînt traduceri de ale Mitropolitului Varlaam, dar pe care n'a avut parte să le tipărească.

Dovedirea acestor fapte de cea mai mare însemnatate literară pentru Moldova în secol. al XVII, o va face d. Ghibănescu într'un studiu, ce a întreprins să publice în *Arhiva* din Iaşi.

*

STRUNA ZILEI

MODERNISM...

„Din cauza acestei lipse de prevedere peştele a devenit la noi un articol de lux.

V. I. Radu „Opinia"

Profesor de economie
Era dator de mult să ştie
C'articolul acesta: „peşte"
Nu numai la bucătărie
Se cere mult şi se... scumpeşte.

❑ **Cine** are necesitate de lemne de construcţie, sau or-ce alte articole de lemn să se adreseze la Fabrica „Fortuna", Iaşi str. Moţoc.

INFORMATII

❑ **Iarăşi „colectura Providenţa"** a avut norocul să împartă clienţilor săi premiul de 40,000 lei de la clasa I a, de la tragerea de astă-zi în plus cîştigul de 2000 lei, care fac împreună 42.000 lei, pe No. 31726 a loteriei regatului romîn.

E într'adevăr fenomenal norocul acestei colecturi.

◔ D. dr. N. Hortolomei, care fusese însumat ca medic ajutor la spitalul militar, a fost avansat la gradul de medic sub locotinent în regimentul 33 infanterie Tulcea.

❑ **Un mare faliment la Bucureşti.**—Ziarele din Capitală ne aduc vestea că negustrrul L. Stork de acolo a dat faliment al cărui pasiv atinge cifra uriaşă de 1.200.000 lei. Falitul a fost arestat, de oarece s'a constatat fraudă.

De fapt falimentul acesta a fost pregătit de Stark de multă vreme, căci e încă în aducerea aminte a tuturor că falitul a înscenat acum două luni un furt cu un unchiu al său.

❑ D. Rişcanu, inginer al cassei St. Spiridon, a plecat în Bucovina, spre a lua parte la lucrările de limitare a graniţei austro-romîne, pe teritoriul moşiei Sănăuţi proprietatea Epitropiei.

❑ Astă-zi s'au terminat examenele de fine de an la conservatorul de muzică şi declamaţie din localitate.

Duminică va avea loc producţia de fine de an.

❑ Consistoriul spiritual al Mitropoliei se va întruni, cu începere de mîine până la 19 Iunie, spre a judeca mai multe procese.

❑ D. G. Panu a publicat o nouă operă: „o încercare de mistificare istorică, sau cartea d-lui R. Rossetti „Pămîntul, Sătenii şi stăpînii". (Bucureşti, 1910, preţul 250).

Asupra cărţei d-lui Panu se va reveni pe larg în ziar.

❑ Starea sănătăţei d-lui P. Poni, preşedintele consiliului agricol superior, s'a ameliorat.

❑ Măsurile de represiune contra grecilor vor fi publicate în „Monitorul oficial" de mîine.

❑ Consiliul profesoral al facultăţei de litere a fost convocat pentru astă-zi ora 5 p. m., spre a fixa zilele de examen.

❑ Colegiul universitar din Iaşi a expriuat [illegible] Anna Contă Kernbach, care a făcut dar facultăţei juridice bogata bibliotecă a regretatului ei soţ, G. Kernbach.

❑ Onorabilul Public este rugat să bine voiască a visita expoziţia lucrurilor şi Desemnelor lucrate de elevele şcoalei Profesionale de fete Sf. Sava, care expoziţie în obiecte de lengerie, Croitorie, Flori şi Ţesetorie expoziţie ce va fi deschisă Duminică 13 a. c. şi Luni 14 a. c. oarele 1—6 p. m.; şi să asiste la serbarea cetirei notelor, serbare ce va avea lor Marţi 15 a. c. ora 9 a. m.

❑ **Un revizor căpchiu.**—E vorba tot de revizorul şcolar de Fălciu, d. D. Dimitriu, coada de topor a liberalilor. A prins în dragoste pe N. Mocanu, cel cu boclucul de la Avereşti şi-i joacă după cum ise cintă. De şi îşi alesese şi şcoala dela Bohotin să examineze absolvenţii, lar a făcut bine de a dormit şi N. Mcanu şi-a ascultat singur băeţii, i-a promovat pe toţi, deşi se ştie de toţi, că d mai neglijent docent rural e tocma Mocanu.

Revizorul Dimitriu a mers mai departe; nu s sfieşte a întreba pe învăţător de e prieten cu Mocanu sau ba; asta e form de a şti dacă este liberal sau conservor-democrat; bieţii învăţători văzînd trîmtoarea răspund: „cum nu, d le revor, sunt prieten cu Mocanu, înain de a se mocăni; da, da, sunt prieten ne vedem foarte des, da, ne vedem"— „Dar cărţi i ai cumpărat lui Mocu?" — „Cum nu, d-le Revizor, am cumpărat; cum să nu cumpăr, cînd sînt aşa de interesante; interesante, de Revizor". — Ştii că ai elevi buni, ţi ai d-tale vor trece; bravo, d-le învăţator.

Aşa se fac examenele de absolvire la Fălciu. Iar nde învăţătorul nu e prieten cu Mocu, vai de pielea lui; îi prezintă ca; revizorul scrie la condică că n'a caete; răspund elevii, revizorul pun notă rea; nu ţine seamă nici ca cule activitatea elevilor, din cursul anu.

Facem dar de toate acestea pentru a le utiliza vreme, contra celor ce azi îşi bat de şcoală şi de dascalii ei.

❑ **Ministrul finanţelor a pus în circulaţie, cu-epere de azi, monedele de argint de 2 lei, 1 leu şi 50 bani, pe care a fost auzat a le bate prin legea sancţionată drecetul regal No. 1,069, din 24 Mai 1909, şi că toate cassele publice aut autorizate să dea şi să primească plăţi noele monede.**

Monedele 2 lei poartă pe avers efigia Maiestii Sale Regelui şi pe mărgini cuvintele „Carol I Rege al României"; pe revers, în mijloc, reprezintă o tînără ţărancă cu furca în brîu, păşind pe un lan cu snopi de grîu; la dreapta cuvintele: „2 lei" şi milesimul „1910"; la stînga cuvîntul „România".

Monedele de 1 leu poartă aceleaşi efigii şi inscripţii, afară de cuvîntul 2 lei, care este înlocuit cu cuvîntul „un leu".

Monedele de 50 bani poartă pe avers aceiaşi efigie şi inscripţie ca şi monedele de 2 lei şi 1 leu; pe revers în mijloc coroana regală şi o ramură bogată de oliv, iar pe margine cuvintele: „România, 50 bani, 1910".

❑ Azi cu trenul de 12, o comisiune din partea societăţei de gimnastică, sport şi muzică, compusă din d-nii: V. Teodoreanu, M. Viorescu, Em. Stratan, d r Stihi, D. Brudea şi T. Berescu, au plecat la Ungheni, în vederea serbărilor ce le va organiza societatea acolo, la 27 Iunie.

❑ **Coloniile şcolare.** — Eri la ora 5 după amiază a avut loc întrunirea comitetului societăţei „Colonia şcolară" sub preşedinţia d-lui P. Fîntînariu.

S'a luat mai multe hotărîri pentru marea serbare ce se va da în seara de 19 Iunie în grădina Copou, în folosul societăţei.

S'a hotărît a se interveni pe lîngă distinsele doamne ce fac parte din comitetul societăţei, pentru a da bine voitorul concurs în reuşita serbărei.

O nouă întrunire a întregului comitet s'a hotărît a se ţine Sîmbătă, cînd se va hotărî programul definitiv al marei serbări de la Copou.

Dl. Gh. Nedelcu, profesor de desemn la gimnaziul Alexandru cel Bun, a binevoit a oferi societăţei „Colonia şcolară" un prea frumos tablou pictat de d-sa, în culori de efect pentru loteria de tablouri ce se organizează de comitetul societăţei.

*

Se organizează un bazar de caritate pentru desfacerea frumoaselor obiecte lucrate în folosul coloniilor şcolare.

Bazarul va fi deschis în seara de 19 Iunie la grădina Copou.

❑ **Situaţie şcolară.**—Asară profesorii şcoalei normale „Vasile Lupul" s'au adunat în conferinţă şcolară pentru a face situaţia de fine de an, cursurile încetînd în sara zilei de 9 Iunie.

Iată care e situaţia şcoalei la finele anului şcolar 1909—1910.

Elevi înscrişi 312 şi anume 57 cl. I A, 55 cl. I B, 60 cl. II, 41 cl. III, 46 cl. IV, 31 cl. V, 22 cl. VI.

Promovaţi 282 elevi şi anume 45 cl. I A, 49 cl. I B, 54 cl. II, 36 cl. III, 46 cl. IV, 30 cl. V, 22 absolvenţi ai clasei a VI, care trec examenul de capacitate. Cum numărul elevilor neprezentaţi la şcoala şi retraşi în cursul anului e de 2, procentul promovaţilor la restul de 303 elevi e de 93%.

Repetenţi s'au declarat următorii elevi: Cucu Gh., Ionescu C. Ion, Stamate M., Salariu C., Zărneanu P., Naforniţă M., Patrichi Nec., Săvescu Alex., Suceveanu Nic., Lăzărescu Ion.

Corijenţi s'au declarat următorii elevi: Amariei Toader, Cămpeanu Ion, Climescu Ion, Luca Anton, Rugină Nicolae, Onofrei Constantin.

Eliminaţi **după regulament s'au declarat următorii elevi din clasa I: Jora Ilie, Popovici C., Pleşescu Mih., Stoica V., Stupcanu V. şi Lipciuc Gheorghe.**

❑ Casa şcoalelor a făcut cunoscut revizoratului şcolar că, începînd de la 4 Iulie se va deschide la azilul „Elena Doamna", un curs de lucru manual. Specialităţile care se vor preda vor fi ţesăturile, sericicultura, bucătăria şi medicina populară. In acest scop, cere ca să trimeată pentru a preda aceste cursuri, patru învăţătoare titulare din judeţul Iaşi.

❑ Se comunică prefecturei judeţului că alaltăeri noaptea o ploaie însoţită de grindină, a cauzat mari stricăciuni semănăturilor de pe moşiile Cucuteni şi Cîrjoaia, distrugînd mai bine de 300 hectare.

❑ Pe ziua de eri, soldaţii din contingentele 1903 şi 1905 care fuseseră concentraţi pentru 20 de zile instrucţie, au fost desconcentraţi.

Cu începere de azi a fost chemată a doua serie.

❑ Astă-zi s'a oficiat, cu o deosebită pompă, hramul bisericei Nicoriţă, din Tataraşi.

Corul mitropolitan a acompaniat serviciul liturgic.

A urmat apoi o mică recepţie la păr. C. Dinescu, parohul bisericei.

❑ Haret va sosi mîine în Iaşi. Va fi însoţit de d. Jean Demetrescu, şeful său de cabinet.

❑ Miniştrii Haret şi Costinescu vor rămînea în ţară pe tot timpul vacanţei.

SPECTACOLE

❑ **Astăzi Joi 10 Iunie, reprezentaţie dată de cinematograful Gaumont în scop de binefacere, cu următorul program:**

Cristof Columb (film de artă), apoi o vînătoare de toamnă, după natură. Dansuri moderne în colori, după natură, şi alte numeroase piese, sportive, umoristice, instructive, în plin aer, etc.

In curînd: Fiul pădurilor, mare dramă de scriitorul german Halm. Jucată de cei mai renumiţi artişti din Paris şi care a fost reprezentată pe scena Teatrului de aici de d-na Bărsescu şi D. Leonescu. Beneficiul duetului italian „Les Amelias".

DIVERSE

— In vederea sezonului de vară, staţiunile climaterice urmînd a fi vizitate de multă lume, ministerul de interne a trimis o circulară prefecturei judeţului prin care-i atrage atenţiunea de a da ordin staţiunilor climaterice din judeţ, ca să se conformeze dispoziţiunilor prescrise de direcţia generală a serviciului sanitar, pentru a se preveni ori ce epidemii.

— In satul Poiana Lungă a încetat subit din viaţă, bătrînul Ioan Matei, în etate de 97 ani.

— In comuna Ţuţora, s'a ivit printre vitele locuitorilor, epizotia de febră aftoasă.

Băile OGLINZI

3 kilom. dela tîrgu Neamţ, 50% reducere prin gara Paşcani

Sesiunea de la 1 Iunie la 1 Septembrie

Staţiune climaterică de primul rang, situată în munţii Neamţului, *la o altitudine de 500 metri* de asupra nivelului mărei, de unde domină toată regiunea înconjurătoare, ferită de curenţi, încunjurată fiind din 3 părţi cu o pădure seculară şi un parc splendid.

Clima temperată, aerul curat şi hygienic de aci, unite cu poziţiunea sa pitorească, îi dă coloritul şi farmecul încîntător al naturei bine-făcătoare.

Băile Saline de aci sunt din cele mai concentrate şi rivalizează cu băile similare din Hall, Ischl, Reichenhall etc.

Cabinele de Baie şi Hidroterapie instalate în modul cel mai higienic şi modern, **sunt toate în faianţă.**

Băile au efect miraculos asupra **Rheumatismul, scrophulosei, limfatismul, cloro anemie, debilitate, rachitism, ischias, paralisii, neurastenie, sifilis, boale pe piele, boale de de copii şi de femei, leucorea, metrită, peri şi parametritele, fibrome, sterilitate,** etc.

Un pavilion modern pentru inhalaţie cu apă minerală, esenţă de brad şi diverse substanţe medicamentoase apropriate.

Hotel şi Restaurant excelent; o Orchestră din cele mai bune amuzează publicul.—**Masa**, table d'ôte 4.50 lei pe zi de persoană, inclusiv cafeaua cu lapte; copii pînă la 10 ani, 3 lei pe zi.

Pentru distracţiuni s'a rădicat pentru sezonul curent o clădire grandioasă, prevăzută cu săli de dans, biliard, de lectură, săli pentru diferite jocuri, casino şi bufet deosebit.

Eftin şi Folositor

Pentru persoanele ce nu se pot deplasa, recomandăm **sarea extrasă din apele minerale de Oglinzi,** care, din cauză că e mult întrodusă, ne-a pus în plăcuta posiţiune, a scădea preţul unei cutii de 2 kilo de la lei **1·50** la **1·20.**

Sarea minerală de oglinzi se află depusă spre vînzare, în Bucureşti: la farmacia d-lui Stoenescu, şi *Centrala* în Iaşi la farmacia Fabini şi în Tg. la Ad-ţia Băilor.

Serviciul medical este încredinţat d-lui **Profesor Universitar Dr. V. Bejan,** medic şef al malternităţei din Iaşi, care va face şi operaţiunile cerute, asistat de d-uu Dr. *I. Rosenfeld.*

Persoanele cari nu vor să stee la Oglinzi, găsesc în Trg. Neamţ numeroase loeuinţi confortabile şi eftine, cu sau fără menaj şi cari se vor transporta la băi cu tramcarele administraţiei la fiecare 15 minute.

Pentru ori-ce informaţiuni, a se adresa de pe acuma la subscrişii în Trg. Neamţ.

Exploatatorii băilor Oglinzi: *Rudolf Fritz & Dr. I. Rosenfeld.*

Ultime INFORMAȚII

❑ Ziarul carpist local, în numărul seu de eri, publică o notiță—spirituală se'nțelege—care se termină că „vuuz".

Intr'un alt articol, în același număr, același ziar scrie: „răspundem d-lui Cuza, că nici „vuuz", nici „dija", ne sunt arme, cari fac pe polemist invincibil."

Așa este. Dar dacă d. Cuza mănuește la opt zile odată cele două arme „antisemite", ziarul colectivist le usează, de ani de zile, în fie-care zi, și acum ci-că le repudiază!!!

❑ Potrivit recomandației Senatului universitar local, d. prof. dr. Al. Obreja a fost numit la catedra de psihiatrie de la facultatea de medicină din București.

❑ **Comitetul instituit pentru ridicarea statuei lui Cuza Vodă, a admis de a se bate o medalie comemorativă, cu ocazia solemnității inaugurărei acestui monument, care va avea loc la toamnă.**

❑ **Conferențele păstorale ale preoților din județele cuprinse în Eparchia Moldovei și Sucevei, se vor ținea în cursul lunei August.**

La Iași, se știe, că conferențele au fost fixate pentru 17 și 18 August.

Conferențele se vor ținea în sala de cîntări bisericești de la Mitropolie.

❑ **In secții unite, la Curtea de Casație, urma să se judece astă-zi recursurile rabinilor dr. Niemirower și Taubes, cari au fost condemnați la amenzi fiindcă au refuzat să oficieze la prestarea jurămîntului more-judaico.**

După cum ni se comunică din București, procesul a fost amînat sine die, unul din avocații rabinilor, d. C. Arion, fiind indispus.

❑ D. A. A. Badareu pleacă astă-seară la București.

❑ Delegația județeană, s'a întrunit azi după amiază la orele 2 și a aprobat mai multe credite cerute de unele comuni.

❑ D. dr. Emil Boteanu a fost numit medic al spitalului comunal din Lespezi.

❑ Mîine va sosi de la ministerul instrucțiunei publice, comisiunile examinătoare a elevilor de curs primar pregătiți în particular.

❑ Revizoratul școlar a întocmit azi tabloul de repartizare la cele trei școli a elevilor de curs primar pregătiți în particular.

❑ **Colegiul universitar se va întruni mîine, 11 Iunie, ora cinci jumatate p. m., spre a se ocupa de următoarele: așezarea bustului lui V. Conta în grădina Universității; alegerea a patru profesori cari vor lua cuvîntul la desvelirea statuei lui Cogălniceanu; la deschiderea cursurilor universitare și la serbările jubiliare universitare.**

❑ **Ministrul instrucțiunei publice, în urma unei cereri ce i s'a făcut a delegat pe inspectorul școlar Valaori să facă o anchetă în ce privește svonurile privitoare la cele ce s'ar fi petrecut la o școală privată din localitate.**

D. Valaori a luat mai multe interogatorii și a avut și o intrevedere cu primul procuror.

❑ **Cursurile claselor I II și III de la școalele primare s'au terminat astăzi.**

Duminică vor începe examenile elevilor din clasa IV.

❑ **Ministerul instrucției publice a trimis școlilor particulare confesionale din țară o circulară prin care le face cunoscut că acest minister a hotărît ca toți copii interni ortodoxi, supuși romîni, cari urmează cursurile acestor școale, să fie trimiși în fie care Duminică la Biserica ortodoxă din apropiere, sub conducerea unei persoane chemate a îndeplini această însărcinare.**

❑ **Iată programul producțiun i generale a Conservatorului de muzică și de camație:**

Partea I: 1). Beethoven: Trio în do minor pentru Piano, Violină și Violoncelo, executat de d-șoara Elena Botez (absolventă) d-nii J. Bobescu și Breviman Flor.

2). Rietz: Concert pentru Oboe, executat de d. C. Ionescu (absolvent), la piano d-șoara C. Botez.

3). Mozart: Sonata în do major pentru piano, ex. de d. Marcel Aflalion clasa d-lui prof. Sibianu I.

4) a. M. Eminescu: Satira a II-a recitată de d. Gh. Slavnicu (absolvent). b. Ținc (Grennet Dancourt): „Viața" monolog zis de Ioan Dimitrescu (an III).

5). Donizetti: Fantasia pentru Trompeta din opera Polinto exec. de d. Const. Rusovici (absolvent), la piano d-șoara E. Botez.

6) Beethoven: Patetica pentru Piano va executa partea I d-șoara Elena Oiagă clasa d-șoarei Sion. 7) Viotti Alard: Concert No. XXIV pentru violină, exec. de d-șoara M. Dimitrovici, la piano domnișoara E. Botez. 8) a. Mayerbeer: Romanța din opera Roberto il Diavolo, cîntată de d-ra C. Cațichi. b. Rosini: Cavatina din opera Semiramis cîntată de d-ra Bălăceanu.

Partea II 9) Chopin: Ballada la bemol major pentru piano exec., de d-șoara Alisa Sion, clasa d-șoarei A. Sion. 10) Goltermann: Concertul al III pentru violoncel exec., de d. F. Breviman, la piano d-șoara A. Sion. 11) Fragment din Satira a III-a, recitată de d. Ch. J. Dimitriu (absolvent).

12) Spohr: Concertul No. 11, în Sol major pentru violină exec. de d. J. Bobescu, la piano D-șoara Botez. 13) Arditi: „Il Bacio" vals pentru canto, cîntat de D-șoara C. Arteni. 14) Chopin: Ballada in Sol minor pentru piano exec. de D-șoara Silvia Apostolescu cl. d. Sibianu. 15) Mozart: „Uvertură" «Nunta lui Figaro", 16) Beathoven: Simfonia No. 2 op. 36 în re major, executate de orchestra conservatorului, sub conducerea d. A Theodorini Dir. Conservatorului.

❑ **D. Gh. Panu răspunde d-lui Radu Roseti.** — Lucrarea d lui Radu Roseti „Pămîntul, sătenii și stăpînii", așa de primită în cercurile oficiale ale presei liberale, ca argument istoric pentru susținerea cauzei liberale în mișcarea de la 1907, a găsit în d. Gh. Panu un protivnic serios:

In lucrarea sa „Cercetări asupra stării țaranilor", d. Gh. Panu a combătut fundamentul teoriei d-lui Roseti, că adică țaranii n'au fost proprietari de fapt pe pămînturile lor și că mai apoi au fost deposedați de proprietarii boeri, ci din contra proprietatea a luat altă cale, de s'a ajuns la urbariile sec. al XVIII.

La lucrarea judicioasă a d-lui Panu, d. Radu Roseti a răspuns ironic în *Viața Romînească*, negînd d-lui Gh. Panu priceperea d sale în cercetările istorice.

In adevăr d. Panu n'a scris de mult istorie, dar dat fiind talentul său și perspicitatea spiritului său i-a fost prea ușor ca să desprindă din pretențioasa lucrare eruditā a d lui Radu Roseti, partea șubredă a fundamentului teoriei sale.

Nu numai d. Radu Roseti singur, dar și redacția *Viții Romînești*, prin redactorii ei de samă au luat la vale pe d. Gh. Panu.

Astă-zi d-sa răspunde, dar cu atita brio, și expune ridiculului teoria burlească a d-lui Radu Roseti, că vom împărți cetitorilor noștri noile argumente ce aduce d. Gh. Panu în combaterea teoriei d lui Radu Roseti.

Avea dreptate un mare proprietar din Moldova, care cetind lucrarea d-lui Roseti a calificat'o ca o urmare *a pierderii Căiuțului*. D. Radu Rosetti de n'ar fi pierdut Căiuțul, n'ar fi scris cartea aceasta. D-sa și-a zis dacă eu am pierdut de fapt o moșie, am să fac că în drept toți proprietarii să piardă dreptul lor de proprietate în fața istoriei. Nici Prudhon n'ar fi scris o lucrare mai anarhică ca a d-lui Radu Roseti.

❑ Astă zi elevii școalei Normale „Vasile Lupu" au vizitat cîte-va fabrici din localitate, între care și fabrica de frînghie a lui Wachtel, supt conducerea d-lui profesor St. Popescu.

Mîne aceiași școală va vizita cîteva biserici din oraș, supt conducerea d-lor profesori Pr. I. Andriescu și Gh. Ghibănescu.

❑ Eri Liceul Internat a fost în escursie școlară la Cetățuia, Hlincea și Ciurea, fiind conduși de d. profesor Vellea.

❑ **Judiciare.—Ispas Raicu, bulgar domiciliat în Roman, se făcuse vinovat de mai multe încercări de ademenire la homosexualitate. In seara de două Mai 1910, Raicu reușì să ademenească pe I. Pelin, de 15 ani, elev de gimnaziu, pe care-l duse din dosul grădinei publice. Expertiza medicală a dovedit că faptul a fost pe deplin consumat.**

Camera de punere sub acuzare a trimis pe Raicu în judecata Curții cu juri din Roman.

— **Gh. Arghir și alți 19 indivizi s'au făcut vinovat de furturi cu efracție ce au fost comise încă în Octombrie 1906, în prejudițiul lui Țară Lungă.**

Toți au fost trimiși în judecata Curții cu juri din Roman.

❑ **Un număr nou al primului ziar însuflețit din lume „Pathé-Journal" apare astă-seară Joi 10 Iunie pe pînza cinematografului din grădina Bragadiru. Ziarul se ocupă de toate și ne dă știrile aevea, cum se întîmplă ele, însuflețite. Iată cîteva noutăți cuprinse în numărul de astă-seară: Sborul lui Lesseps la Calais—Instantanee cinematografice de la procesul Tarnowska din Veneția—Misiunea chineză la Paris—Femeile pariziane și pălăriile moderne ultimele creațiuni ale modei etc. Abonamentul la acest ziar însuflețit este gratuit pentru vizitatorii grădinei Bragadiru.**

Noul program de astă seară Joi cuprinde apoi: La marginile crimei sau gelozie nejustificată, o splendoare fără seamăn în arta cinematografiei mederne —o mare vînătoare de cerbi în pădurile din Vincennes lîngă Paris. — Max Linder și floarea Edelweiss comedie superbă compusă și jucată de simpaticul actor, o mare parte a acestei acțiuni se desfășoară pe piscurile înzăpădite ale Pirineilor Franceji. Din viața și moravurile băștinașilor Americei de Nord—Indienii din Sioux—multe comedii excelente etc. etc. prcum și recenta vizită a Imparatului Franz Iosef în provinciile subjugate. Bătrînul monarh al imperiului vecin este perfect redat—ca nici odată—și-l vedem vizitînd catedrala, parcurgînd cu automobilul străzile orașului Serajewo etc.; de asemenea e minuțios redată defilarea elevilor și elevelor tuturor școalelor și spectatorii vor putea observa entuziasmul Imparatului la vederea acestei impozante defilări.

Reprezentațiiile au loc în toate serile în grădina Bragadiru.

In fie care Luni și Joi program nou și în fie-care Duminecă matineu la Circul Sidoli (4 ore).

❑ **Intrunirea dela Camera de Meserii** —Aseară s'au întrunit în localul Camerei de Comerț sub prețedinția d lui Gh. D. Șerban, membrii camerei de meserii și comitetele tuturor corporațiunilor pentru a discuta înființarea Băncei Meseriașilor.

D. Șerban arată importanța și foloasele ce va aduce banca clasei meseriașilor, care avînd la îndămînă mijloace materiale va putea să se ocupe cu interprinderi mai mari.

D sa mai spune că d. Ministru al industriei în congresul Camerilor de Comerț ce a avut loc la Focșani a declarat că încredințează d-lui Șerban, prețedintele camerei de Comerți din Iași 15000 lei, ca prim fond pentru banca Meseriașilor, ce se va înființa în Iași.

In urma mai multor discuțiuni s'a numit o comisiune din cîte un membru de fie care corporație ca împreună cu Camera de Meserii să studieze proectul de statut și a întroduce modificările necesare.

Mîine seară Vineri orele 7 seara se va întruni comisiunea.

Ultima Oră

— SERVICIUL TELEGRAFIC SPECIAL AL „OPINIEI" —

București 10 Iunie

LOTERIA

București.—Astă-zi s'a efectuat tragerea loteriei cl. I a regatului romîn.

Au cîștigat:

2000 și pr. **40,000**.—No. 31726.

20,000.—No. 36538.

5000.—No. 43773.

1000.—No. 43479.

500.—45553.

300. — 21730. 43442, 30487, 21730, 43442, 30487, 48491.

200.—3551, 6859, 17569, 309.

150.—1952, 3813, 6040, 23352, 33478, 35273, 37491, 44224, 44050, 52033, 12432, 13763, 21109, 23078, 58952, 13763, 21109, 23078, 58952, 5845, 27118, 29999, 39648, 46171, 46990, 52268, 54888, 36102, 57384, 32933.

Arestarea a doui Șpioni

București.—Din Măcin se telegrafiază că azi dimineață au fost arestați acolo doui indivizi suspecți, care veneau din Tulcea și cari s'a dovedit că erau niște șpioni ruși.

La ei s'au găsit mai multe fotografii, scoase din împrejurimele orașului Tulcea.

Șpionii au trecut Dunărea cu o barcă prin dreptul Satului-nou și de acolo cu trăsura. Ei aveau intenția de a se duce la Babadag unde se știe că sunt concentrările armatei noastre.

S'a constatat că unul din ei este ofițer din armata rusă, iar celalt aghiotant.

Ninsoare

Bacău.—De eri dimineață domnește un frig teribil.

La Dărmănești și în munți a nins. Zapada e la înălțimea de o jumătate metru.

In chestia conflictului cu Grecia

București—Pînă eri la amiazi n'a sosit nici un răspuns din partea guvernului grec, în urma ultimatului dat de guvernul nostru.

Agenția Romînă anunță că guvernul romîn a dat eri o nouă notă Greciei.

Se zice că întîrzierea răspunsului ar fi pricinuit din cauză că Grecia ar vrea să pună condiții, ceia ce nu s'ar putea admite nici odată.

Astăzi la orele 4 un nou consiliu de miniștri se va ținea, pentru a discuta ce este de făcut.

*

Se afirmă că guvernul nostru a și pregătit măsurile ce le va lua, în cazul cînd Grecia nu va vroi să dea satisfacția cuvenită.

In primul rînd se va hotări expulzarea în masă a Grecilor din România. Deja s'a și întocmit lista a primilor 50 greci care vor fi expulzați, chiar mîine, după cum se spune. Expulzările se vor face în timp de 3 zile.

Misiunea chineză la Viena

Viena.—Misiunea militară Chineză, a căruia șef e principele Tsaita, a sosit aci azi dimineață și a fost primită la gară de către arhiducele Frantz Salvator, în numele Imparatului.

Congresul internațional al Camerilor de Comerț

Londra.—Camera de Comerț a oferit un banchet membrilor congresului internațional al Camerilor de comerț. Lord Desbrongh, care prezida acest banchet, a declarat că scopul acestui congres e de a îndeparta și înlătura dificultățile în comerț, de a face ca concurenții comerciali să devie prieteni și în fine de a susținea străduințele diplomației spre a menținea pacea în lumea întreaga.

Aeronautice

Friedrichshafen.—Balonul Zepplin No. 7 s'a înalțat azi la ora 3 dimineața spre a face o cursă până la Dusseldorf.

Mișcarea bandelor

Salonic. — De oare ce mișcarea bandelor sporește în districtul din Ghevgheli, autoritățile au distribuit puști și munițiuni locuitorilor.

Inmormîntarea victimelor submarinului „Pluviose"

Calais.—Inmormîntarea victimelor submarinului „Pluviose" a avut loc azi. Erau de față prețedintele Fallières, primul-ministru Briand, ministrul de război și ministrul marinei.

Prețedintele Fallières a rostit un discurs, aducînd omagiile țării celor morți.

Inaugurare

Buda-Pesta.—Imparatul Frantz Iosef a sosit aci la ora 6 seara, spre a inaugura parlamentul.

După o recepțiune solemnă la gară, Imparatul s'a dus la Hofburg în mijlocul aclamațiilor entuziaste ale mulțimei.

Conferința partidului Justh

Buda-Pesta.—Partidul lui Justh a avut o conferință aseară. D. Justh a fost ales prețedinte și d-nii Teodor Batthyany și Hollo, vice-presedinți.

Partidul Kosutist a ales aseară prețedinte pe d. Kossut, care a declarat că partidul eău va face opoziție în cameră iar nu obstrucționism.

PRIMĂRIA COMUNEI IAȘI

In ziua de 21 Iunie, a. c. ora 11 a. m. se va ține în Camera acestei Primării, licitație prin oferte închise conform art. 72—83 din legea Comptabilității publice, pentru facerea îngrădirei de la Cimitirul Eternitatea. Valoarea lucrărei după deviz 3085.

Garanția provizorie 150 lei.

Devizul se poate vedea în fie-care zi de lucru la Serviciul Arhivei.

No. 11784 9 Iunie 1910

LAXIN

Bonboane purgative din fructe

UȘOB DE LUAT DE COPII ȘI ADULȚI

Gust plăcut.- Efect sigur

Aprobat de Onor. Consiliu Sanitar Superior No. 9499

Se recomandă în special contra:

Constipatiei, Leneviei intestinale, Hemoroizilor, Congestiunei, Migrenei, etc.

Prețul unei cutii LEI 1.75

Depozit la toate farmaciile și drogueriile

Depozit general Farmacia Rothbard-Iași

ANUNCIU

Jockey-Club din Iași, voind să facă un hipodrom, tribune zidite și grajdurile necesare pentru 40 cai, plătite cu amortisare, publică spre cunoștința d-lor antreprenori, spre a'și înainta ofertele pînă la 15 Iunie a. c.

Pentru detalii a se adresa la Jockey Club, strada Carol.

Comitetul JOCKEY-CLUB

Rugăm pe Onor. consumatori

ai apelor minerale

„Dochia", „Repedea" „Baia" și „Stînca"

să observe bine etichetele noastre care cuprind aceste nume spre a nu le confunda cu acele ale unor produse pretinse similare; a se observa că multe sticle purtînd marca fabricei noastre dar fără etechetele de mai sus nu sunt produsele noastre.

ADMINISTRAȚIA

„rimei fa b rici de ape minerale din Iași" pusă sub controlul d-lor chimist D. Cădere și dr. I. Țaranu.

— Str. Ghica-Vodă No. 37 —

De vînzare casele din str. Păcurari No. 126, compusă din 9 camere, ogradă mare, grajd, șură, pivniță, fîntînă în ogradă, grădinuță etc.

A se adresa la proprietar, *Cozma Alexief* Păcurari 126.

AVIS

Aducem la cunoștința Onor. Public, că am deschis astă-zi în piața de aci, strada de Sus, No. 186, un debit de desfacere a produselor fermelor și viilor A. Badareu și Dr. Manolescu de la Strunga, unde se vor găsi zilnic lapte dulce și produsele: unt, smîntînă, brînză de vaci, lapte etc. preparate după sistemul olandez cu ajutorul aparatelor speciale.

De asemenea se găsesc cele mai renumite calități de vinuri vechi și noi, în butelii, recoltate din viile noastre; precum și țuică în butelii.

Prețuri avant joase.

Cu toată stima

A. Badareu și Dr. Manolescu

dela Strunga

Nu se poate face sezonul acesta nici o concurență tuturor mărfurilor și noutăților aduse de magazinul

„LA VULTUR"

Prețurile fiind la toate articolele mai reduse de cît ori unde.

Mare și bogat asortiment de Bluze elegante, ultimile modele din străinătate. Voilette, Tuluri, Laize și garnituri pentru Rochii la toate culorile moderne. Mănuși ajurate lungi și scurte, Colerete și Rijuri cu perle colorate foarte moderne etc.

Mare ocazie! Am pus în vînzare un colosal stok de Bluze gata de linon, aduse din străinătate toate mărimile cu preț nemai auzit, Lei 3 bucata.

Important pentru Agricultori

O garnitură de trier în bună stare de funcționare, de vînzare în condiții avantajoase.

A se adresa la Atelierul Mecanic.

Gross Kaisermann

— Strada Moțoc Iași —

Doctor GRIGORE BRAUER

medic romîn la KARLSBAD

Casa „Goldener Löwe" Kaiserstrasse

Telephon 701

Profesor special

de

Franceză, germană, latină, matematici. elevi de curs primar, secundar, la domiciliul elevilor.

V. Emil Profesor, Str. Sf. Theodor 36

Doctor Alex. Rudescu

vechiu medic șef de Spital

—MAMOȘ—

Specialist în boale de faceri, femei și copii.

Consultațiuni 8—9 a. m. și 2—6 p. m.

Str. Mitropoliei 12

(lîngă Baia Comunală)

De închiriat

cu inceperea de la 26 Octombre a. c.

Magazine cu locuința & atenansele lor

Str. Lăpușneanu No. 32

unde sunt instalate astăzi magazinele

D-lui Arnold Brociner

A se adresa la proprietarul Moritz Vachtel Casa de Bancă, Piața Unirei, în orice zi de lucru de la orele 9—12 a. m.

HIGEYA

APA DE MASA NATURALA ALCALINA
M. MIHAILESCU & I. DAVIDESCU
Izvorul proprietatea M. MIHAILESCU
Dacă vreţi să aveţi un stomac sănătos
BEŢI NUMAI APA ALCALINĂ
„HIGEYA"

„HIGEYA" se recomandă de către somităţile noastre medicale ca CEA MAI BUNĂ APĂ MINERALĂ pentru combaterea boalelor de Ficat, Rinichi şi Desinfecţie.

De vânzare la principalele magazine de consum, droguerii şi farmacii din ţară.
Comenzile de en gros sunt a se adresa: Domnului I. DAVIDESCU Tecuciu
Reprezentant pentru Oltenia şi Muntenia ISAKKOFFLER BUCUREŞTI

a 1½ L. 0.85 bani. — a 1 litru 0.70. — a 1/2 litru 0.50 bani
(Preţurile se înţeleg ori un l.)

Important pentru toţi Domnii agricultori

Subsemnaţii, unici fabricanţi al renumitelor pluguri universale, **construite numai de oţăl bătut peste toţ,** facem atent pe onorb. public cumpărător pentru al feri de imitaţiuni, că numai aceste pluguri care port Marca **Porcul Mistreţ** precum mai jos desemnat şi cu inscripţia firmei Gebrüder Eberhardt Ulm, sunt original ale noastre şi să găsesc numai în depozit la casa **fraţii Bachstez în Iaşi** strada de sus No. 127 (sub Cabinetul Istoric.)

FABRICA DE CARAMIZI

cu aburi şi cuptor sistematic

lîngă abatorul comunei Iaşi, legată cu reţeaua tramvaiului electric

Fabrica de tuburi de beton în ciment

(Şoseau Arcu 11 | 19)

Proprietatea fraţilor RAMEDER

Recomandă produsele ei, ca: cărămizi presate şi tuburi de ciment, în ori-ce diametru şi dimensiune.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai răspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

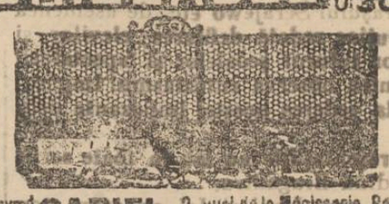

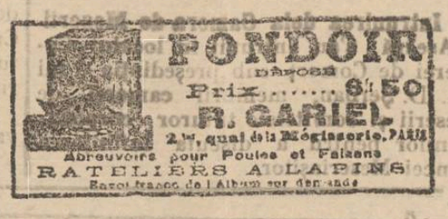

3 ani de succes 3

GRADINA

BRAGADIRU

In fie-care seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program va începe în fiecare Luni—al doilea în fiecare Joi—ambele programe săptămînale vor fi

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din subiectele deja arătate.

Începutul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Matineurile urmează regulat în tot timpul verei—fiecare Duminică 4 ore ziua în sala Circului Sidoli.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente în *VIENA fondată în anul 1858*
Concesionată pentru Romania prin Inaltul Decret Domnesc No. 1954 din 19 Decembrie 1859.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI
Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asigurăţii din Romania
LEI 6,547,800

Suma ai garăntiei aflate în vigoare la 31 Decembrie 1908 a fost de 86, 92. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 40|100 şi fr. 1,144,323 10 rente.
S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 280 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:
a) Caz de viaţă pentru un capital cu rezultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractantului.
e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.
Direcţiunea pentru Romania Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Alfons Herovanu
AVOCAT
a Bărboi No. 15—
— a. m. şi 4— p.

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai la de

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 55—Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa I-a Loteriei VIII

s'au pus în vânzare

Tragerea la 10 (23) Iunie 1910

Se poate cîştiga în caz fericit cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar cîştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua şi Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vânzare:

1/8 Una optime	Lei	1,50
1/4 Un sfert	Lei	3,00
1/2 Una jumătate	Lei	6,00
1 Loz întreg	Lei	12,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
1,50	3 lei	6 lei	12 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primariei No. 17.—Instalaţiune cu motoare electrice executată de d. Iohann Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17.

2700

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mirzescu 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII.—No 1036 Sîmbătă 12 Iunie 1910

COMUNALE

Prin însăși legea care-i dă ființă, Administrația comunală are îndatorirea a se ocupa de buna stare fizică, intelectuală și morală a locuitorilor din comună. Și de sigur, este de lăudat acea administrație, care-și înțelege chemarea ei.

Actuala noastră administrație comunală va fi trasă la răspundere pentru modul cum s'a achitat de obligațiunile legale. Aceasta se va face negreșit cînd toate actele ei vor putea fi cercetate.

Pentru moment, acțiunea ei are ceva misterios. Pare că totul e concentrat între cele patru ziduri ale cabinetului Primarului. Lumea de din afară nu poate constata de cît o activitate negativă generală, iar cînd e vorba de ceva positiv, atunci nu știm cum se face, dar partea cea rea, partea de critică esă mai mult la iveală. Se vede că așa e felul activității edililor noștri.

Nu găsești astă-zi om, adversar politic ori prieten, care să nu critice cîte-ceva din ceia-ce se face, ca chestiune de îmbunătățire a vieței noastre comunale. Negreșit cei de al doilea sunt mai blînzi, dar tot găsesc și ei cîte ceva de zis. Și în afară de criticele de detaliu, cari nu se mai isprăvesc sunt acte mari, acte cari ar avea pretențiunea să atragă numai mulțumiri pe capul administrației noastre comunale și totuși nici ele nu scapă de controlul acelei critice. Nu e locuitor al orașului, care să nu știe, să nu fi văzut cîte-ceva, care numai spre lauda administrației n'ar putea fi, Primăria are îndatorirea a se ocupa de îmbunătățirea traiului locuitorilor, din toate punctele de vedere.

Din punct de vedere al vieții fisice dînsa e chemată prin lege chiar, să facă tot posibilul, ca să înlesnească tuturor procurarea în condițiuni cît mai avantajoase a ceia ce constitue strictul necesar al nostru.

Primăria are acțiune directă în ce privește carnea, pînea; are putere mare, dacă nu directă pentru alte articole, cari împreună cu acele două formează baza traiului nostru.

In ce privește, pînea, negreșit, că se poate face ca ea să fie mai ef ină. O oare-care scădere de preț am putut'o observa cu toții. Este ea însă în proporție cu prețul materiei prime care servește la fabricarea pînei?

Dar în afară de aceasta, controlul administrativ ar trebui să meargă mai departe. Ar trebui pînea să se dea în cantitatea fixată și pentru care se cere prețul, iar de altă parte fabricarea ei să se facă în condițiuni higienice și de bunătate, care să mulțumească pe toată lumea.

Iașul e un oraș în care populațiunea, așa cum e compusă ea, consumă mai mult pîne, așa că nu s'ar putea zice că clientela pentru asemenea produs e redusă. Deci brutarii nu s'ar putea plînge că le lipsesc mușterii.

Acum cîți-va ani se instalase pe la cele mai multe brutării balanțe pentru cîntărirea pînei. Se luaseră o serie de măsuri energ ce și pînea se vindea exact la cîntar. Astă-zi acele balanțe au dispărut, ori sunt puse la un dos, așa că nu le mai vede nimeni. Se vede că moravurile administrative ale noastre s'au civilizat. Ar fi fost un semn de înapoere, dacă s'ar fi continuat a se obliga brutarii să vîndă cu cîntarul. Zic de administrație, căci nu-mi închipuesc că brutarii au ajuns să facă pînea egală ba chiar mai mare de un k lo, atunci cînd cer preț pentru asemenea cantitate.

S'a eftinit puțin pînea acum. Aceasta e cert. Dar cum stăm cu cîntarul? Ce zice administrațiunea noastră comunală?

Apoi întru cît privește fabricarea pînei, cu cît ne aflăm astă-zi mai bine? Ni se dă o pîne care nu mai albă nu e. Nu e nici neagră, ci stă așa cam la mijloc. Pînea e mai mult acră, și de multe ori nu tocmai bine coaptă. De sigur acestea sunt meșteșugiri pentru a răspunde la scăderea prețului pînei. Dar, datoria administrației comunale este tocmai de a le împedica, de a uza de severitate, atunci cînd găsește de acei cari înfrîng toate dispozițiunile cele bune.

Rămîne cine-va viu impresionat și nu în bine cînd compară pînea ce consumăm noi aici, față de ceia ce se consumă în București ori în alte orașe mari.

Căci evident este, că și noi avem dreptul să cerem nu numai ca pînea să fie—fie ea ori cum—ci să o avem bună și în condițiuni higienice, așa ca să satisfacă toate exigențile. Și aceasta trebue s'o cerem tot de la administrația comunală.

Dar trebuințele noastre fisice nu se satisfac numai cu pîne. Strictul necesar, ori cît de modest ar fi el, mai cere și alt-ceva pe lîngă dînsa. Carne, lapte, etc., sunt atîtea articole asupra cărora nici odată nu se va putea îndeajuns atrage atenția Comunei. Și fericiți am fi cînd administrația ar face măcar o jumătate din ceia-ce cerem noi.

In afară de controlul sanitar, care ar trebui să fie vigilent exercitat, toată lumea se plînge de scumpetea lor. Chiriile sunt scumpe. Și aici trebue să observăm un fenomen ciudat, care cred că nu se întîmplă în multe locuri. Chiriașii se plîng de chiriile prea mari. Proprietarii se găsesc cu neputință de a le scădea. Și aceasta pentru că Primăria a încărcat cu atîtea sarcini imobilele din oraș, în cît scăderea chiriilor rămîne ca o dorință greu de realizat. Mărirea taxei maximului pe venitul imobilului, taxa pentru gunoaie, taxa pentru apă, canal etc. Se opun la o micșorare de chirie. De aceia asistăm la straniul spectacol că mulțime de case au rămas anul acesta deschiriate. Printre cauze s'a citat și aceia că chiriile sunt mari. E oare-care dreptate aici, dar cum am arătat atîtea sarcini au proprietarii, că nu pot scădea prețurile chiriilor. Și astfel mergem din rău în mai rău pînă vom ajunge iarăși la o criză imobiliară orășenească.

Comisiunile de constatare a Primăriei, pentru așezarea dărilor au rîdicat anul acesta veniturile imobilelor, în loc să le scadă, ceia ce de sigur nemulțumește pe toți.

Dar în materie de edilitate, cîte nu sunt de spus la adresa administrației comunale? Pe unde te întorci vezi numai pornituri, grămezi de gunoae fără ca cine-va să se îngrijească de ele. Dacă lîngă piața Unirei unde este centrul vieței orașului s'a făcut loc liber, ca să se servească ca un fel de vespasiană pentru trecători, ce că mai zicem de alte străzi mărginașe? In tîrgul cucului dărămături, strada Albă de asemenea și toate servesc pentru a se svârli gunoaele, a se face focare de infecții, orașul întreg e răscolit, parcă ar fi vreme de rezmeriță. Se vede că aceasta e o pregătire, o impodobire a orașului pentru ceva serbări.

Și în adevăr la toamnă vom avea serbări. Universitatea noastră a invitat pînă astăzi peste 70 Universități streine, ca să trimeată delegați la jubileul de 50 ani a ei. Nu vor veni toți, dar vor veni 40 ori 50. Și desigur cei ce vor veni, vor avea ce vedea și vor duce și în localitățile de unde au venit, impresiile, pe cari le vor comunica celor de pe acolo.

Nu zău. Administrația noastră comunală vrea să cîștige premiul de neglijență. Și tare ne temem că are să-l dobîndească.

De altfel cam știm ce are să se răspundă la toate aceste întrebări.

Ni se va zice: tu care scrii acolo, faci politică și încă politică de opozant, deci orice am face noi, n'ai să fii nici odată mulțumit. Dar ceia ce e astăzi, n'a fost și mai înainte?

Apoi se va zice: dar ia să comparăm situația noastră cu a altor orașe, să vedem c'ne are dreptate?

Aici însă este cazul de a se zice: comparaison: n'est pas raison.

Dacă e vorba, de timp, apoi fiecare epocă aduce cu sine o sumă de probleme, pentru care cere deslegare Și este slabă apărare cînd ni se spue că ceia ce se face astăzi, se făcea și acum 6 ori 7 ani. Alta era viața de atunci, alta cea de astăzi. Iar dacă ne comparăm cu alte orașe, unde sarcinile și greutățile ar fi tot ca la noi în ă nu se n'merește mai bine.

Iașul e într'o situație excepțională. E unul din orașele mari ale țerei.

Prin trecutul său și chiar pentru present însemnătatea lui nu scapă nimărui. Deci el trebuie să aibă și o viață potrivită cu acea însemnătate.

E de datoria administrației comunale să ajute și chiar să forțeze lucrurile ca orașul să nu-și piardă demnitatea lui.

Am vorbit de necesitățile fizice ale comunității care trăește în zidurile orașului ș' se pun atîtea întrebări, la cari nu se întrevede răspunsul. Ce să mai zicem despre necesitățile intelectuale și morale? Intru cît comuna a ajutat la progresul lor.—**R.**

MIZERICORDIE

Epoca publică textul unei scrisori a d-lui N. Filipescu către președintele consiliului de miniștri, scrisoare prin care deputatul de Vaslui propune ca guvernul, pe cale de decizie ministerială, întru cît corpurile legiuitoare sunt închise, să vină în ajutorul inundaților din Banat.

Cu foarte multă dreptate propunătorul amintește că asemenea ajutoare au fost votate și pentru sinistrații din Sicilia, am putea adăugi și pe acei din Paris și pe alții.

Propunerea d-lui Filipescu, pe care toată lumea o va aproba, prilejește să vorbim despre felul foarte curios cum noi, în România, înțelegem să fim miloși.

Ajunge ca o țară străină să fie lovită de o nenorocire pentru ca public și guvern să se gîndească imediat a ajutora victimele sau pe urmașii lor.

Banatul vine mai aproape de noi de cît Parisul și cu frații din Banat suntem pare ni se mai în de aproape înrudiți, de cît cu prietinii de pe malurile Senei. Dar astă primă-vară, la revarsarea apelor Senei, a fost în țară la noi o adevărată revarsare de compătimire pentru Parisiani, compătimire pe care noi o prețuim, dar care ni se pare [illegible] vedem, ca entuziasm la fel n'are loc pentru adevărații noștri frați.

Guvernul nostru, multe consilii comunale, public și teatre, n'au trebuit trezite și invitate ca să vină în ajutorul fie al Sicilienilor, fie al parazienilor.

Acum însă, fiind-că victimele inundațiilor nu sunt nici italieni, nici francezi, inițiativa publicului n'are loc, ea nu poate trezi pe acea a guvernului, ci a trebuit apelul d-lui Filipescu, ca să ne aducem aminte de o mare nenorocire întîmplată nu departe de fronterele Romîniei libere.

Dar fiind-că este vorba de fapte și nu de observații, să sperăm că guvernul va da curs, repede și culant propunerei d-lui Filipescu și că și publicul se va asocia la fapta lăudabilă pe care—sperăm—guvernul o va face.

Congresul nostru

Congresul partidului conservator-democrat a avut mare importanță prin faptul că, nu s'au discutat în el chestii de politică militantă, ci numai de acele privitoare la interesele țării.

Și dacă toate partidele ar face astfel, s'ar limpezi foarte multe chestiuni, care acum zac în întuneric.

S'a pus, în congres, o mare valoare, întâi pe reforma electorală, nu din punct de vedere al intereselor partidului conservator democrat, pentru care colegiile de azi sînt o bază atît de puternică, dovedită prin triumfuri repetate în alegeri, ci din punct de vedere al interesului obștesc, întru cît nu se poate tăgădui că lărgirea colegiilor electorale se cere.

Apoi, cum a rpus-o cu destul cuvînt d. Dimitropol, lărgirea colegiilor electorale va avea un efect asupra relațiilor dintre proprietari și țărani, cînd alegerea acestora va atîrna de bunăvoința colegiilor, care vor cuprinde și elemente din societatea de jos.

S'a discutat mai mult timp chestia agrară, căreia partidul conservator democrat îi dă însemnătatea deosebită pe care o are.

Comisiunea care s'a numit și care e cea mai numeroasă din toate, în frunte cu d. C. Cantacuzino-Pașcanu și A. D. Xenopol va avea să se ocupe, întâi cu o anchetă care să constate rezultatele legilor liberale și după aceea să propună mijloace de îndreptare.

S'au emis idei foarte sănătoase asupra nevoei absolute de îmbunătățirea culturei pămîntului, din partea sătenilor, fără de care împărțirea de pămînturi la ei, este numai cît o iroseală și pagubă pentru țară; asupra casei rurale, a maximului și minimului și mai ales asupra islazurilor comunale, exprimîndu-și dorința ca să se îndemne cît se poate mai mult pe țaran la producerea fîneților artificiale.

S'a mai discutat apoi chestiunea învățămîntului, cea religioasă, cea a armatei, pe care toți au găsit'o că nu corespunde cu situația și nevoile țării. Și dovada cea mai bună e tocmai măcelăria romînilor din Ungaria și atacul adus flamurei noastre în Pireu, îmbele fapte ce nu s'ar fi produs dacă România ar fi avut 300,000 oameni sub arme și ar fi știut a impune statelor cu care e în relație, respectul intereselor și acel al neamului romînesc. **Crin.**

CATE-VA NOTE

D. Garabet Ibrăileanu are și păreri politice. La intervale foarte mari le publică în „Viața Romînească" cu observația, că părerile sale nu sunt ale unui politician, ci ale unui diletant politic. Probabil din această cauză părerile politice ale d lui Ibrăileanu sunt precedate de o notiță explicativă: „redacția nu împărtășește ideile emise în acest articol —s'a zis la publicarea studiului asupra partidelor noastre politice".

Acum d. Ibrăileanu publică un articol asupra „sufragiului universal" tot cu nota esplicativă: „aceste opiniuni nu angajează de cît pe acel ce le iscălește. D. Stere, lipsind din țară, n'a putut lua cunoștință de ele".

Partea primă a notei n'are pereche ca deliciu. D, Ibrăileanu scrie și iscălește un articol și crede necesar să mai afirme, că are responsabilitatea acelui articol.

Ni se pare că nu este necesar ca X declarînd la starea civilă, că nevasta a născut un copil, să adauge: „acest copil este al meu și nu angajează pe nimeni altul".

Dar nota d-lui Ibrăileanu are și o parte a doua. Ea vorbește despre absența din țară a d-lui Stere, fără de [illegible] d. Stere a lipsit din țară s'a publicat în „Viața Romînească" un studiu asupra țăranului zestre guvernamentală.

D. Stere nu prea face treabă multă cînd este în țară. Fac, însă, alți cînd d. Stere ie dus la Champelle.

OAMENI ȘI LUCRURI

Cîte-va... note

Asupra măsurii școlare introdusă de actualul ministru al instrucțiunii publice—de a lăsa ca elevii să desemneze din rîndurile lor premianții clasei, se poate discuta dacă și întru cît are în vedere psihologia copilului în general, sufletul elevului nostru în special. Dar nu aceasta e chestiunea cea mai însemnată și cea mai interesantă la ordinea zilei, din punctul de vedere al psihologiei.

Suntem în toiul conferințelor școlare, — a acelor consfătuiri decisive cari vor decreta, zilele aceste, soarta sutelor, miilor de școlari de toate vrîstele, de toate categoriile și de amîndouă sexele. In vederea conferențelor acelora ministrul a dat și dă zilnic tot felul de circulări, tot felul de interpretări și de explicări. Așa, în una din zile s'a dispus că nota patru la un singur obiect principal în bimestrul din urmă însamnă că elevul e repetent. Dacă nu ne înșelăm s'a mai revenit în parte, prin o nouă circulară, asupra acestei sentințe de moarte, îngăduindu-se corijarea în asemenea cazuri. Din moment în moment însă pot surveni surprize; pe neașteptate poate porni iară din biroul ministerial o altă dispoziițiune interpretînd încă odată în cine știe ce chip vre-o chestiune de medie parțială ori generală, — vr'un nou exercițiu pe seama elevilor: căci sunt pure ingeniozități și exerciții toate acele zeci, sute de circulări și ordine, care de care contra,—zicînd tot ce a fost pînă acum și introducînd măsuri neprevăzute pe urma cărora se schimbă, de o zi pe alta, soarta atîtor elevi!

Și aci începe paradoxul; aci e partea ciudată a sistemului—care face ca unul și același elev poate fi, după diversele circulări ale birourilor ministeriale, cînd promovat, cînd corigent, cînd repetent; poate fi astăzi un om care face onoare școalei, mai drept: statisticei școlare, iar peste zi omul compromis, elementul de dezonoare, îngroșînd lista căzuților...

In jocul acesta de... curbe ministeriale nu se ține seama de un lucru: că nu e vorba de cifre, de scări bugetare, de statistici ori de salarii,—ci de vieți, de temperamente, de oameni într'un cuvînt. Și toate aceste nu se lasă, nu e bine să se lase la discreția unor formule moarte, inventate prin circulări, în cabinete misterioase. Ci se cere toată priceperea, toată luarea aminte, toată bunavoința, toată solidaritatea posibilă între profesori și elevi pentru ca aceștia din urmă să fie nu numai judecați, ci măsurați, cunoscuți și înțeleși. Vrista elevilor e cea mai complexă, pentru că ea insumează epoca de schimbări repezi de flexibilitate și de elasticitate intelectuală în gradul culminant. Ce au de a face toate aceste cu „nota patru" — sau oricare notă—obținută într'o zi, într'o oară, la un anumit obiect și întru cît resfrînge acea notă adevărata putere de gîndire și de înțelegere, mai cu seamă adevărata fire a elevului?

Iată o temă de nesecate reflecții, care la rîndul lor nu se pot mărgini la cîte-va note fugitive, întocmai cum sufletul și viitorul elevului nu se oglindesc și n'ar trebui oglindite în cîte-va... note din catalog. **Rodion**

În lumea orbilor

Continuăm a cita oarecari documente și statistice relative la opera socială a întreținerei și instruirei orbilor, în diversele țări europene.

Orașul Berlin întreține pentru orbi mai multe instituțiuni și între acestea este una pentru a asigura meseriașilor orbi lucrul continuu și deci mijloacele de a-și cîștiga prin muncă existența lor zilnică. Această instituție e în Oranienstrasse 26; orbii sunt externi și vin în fie-care dimineață la atelier cu călăuze pe cari și le caută singuri sau li se dă din partea instituției. Multora li se plătesc cheltuelile de tramvai etc. Sunt ocupați orbi și oarbe la împletitura de scaune, la facerea de coșuri, perii, mături, la lucrul de mînă și la tipărire. In iarna anului 1908—9, frecventau Institutul de ocupație 175 orbi, 95 barbați și 80 femei. 162 dintre aceștia luamiazi la 4 în diferite ateliere; 13 au fost puși la lucrări deosebite cîte 3 zile pe săptămînă. Acestea sunt femei și lucrează cu acul.

Cei 162 orbi sunt astfel distribuiți: la împletitura de scaune 30 barbați și 23 femei; la coșuri 33 barbați; la perii, 5 barbați și 23 femei; cu facerea de mături 22 barbați și 24 femei; cu tipăritul 2 femei.

In cursul anului financiar 1908—909, institutul a plătit pentru lucru 55,874 mărci. Această plată se divide astfel: la 53 împletitori de scaune 8,534 m.; la 33 împletitori de coșuri 11,043 m.; la 28 perieri 8,880 m.; 46 legători de mături s'a plătit 25,956 m.; la 13 cu lucrul de mînă 388 m.; cele 2 lucrătoare tipografe au primit 1,174 m.

Aceasta s'a făcut din produsul vînzării mărfurilor lucrate de orbi și a celorla te lucrări efectuate de ei. Impărțind aceste sume după lucrul fie-căruia în timp de o lună, ar veni pentru fiecare scăunar m. 13.40; fie-care împletitor c te 29,78 m.; fie-care perier 22,86 m.; fie-care legător de mături 44,26 m.; fie-care lucrătoare cu acul 7,56 m.; fie-care tipografă 58,70 mărci.

*

In Germania sunt numeroase alte aziluri importante în favoarea orbilor. Așa la Hanovra s'a cumparat nu de mult un întins teren în apropiere de oraș pe prețul de 160,800. în scop de a clădi un azil pentru orbi de ambele sexe, incapabili de a lucra. Din această sumă numai 75,000 mărci vor fi acoperite prin colecte în Hanoara.

Un alt important institut se află la Königsberg:

In Octombrie 1819, Contele Bülow von Dennewitz, pe atunci comandant al trupelor din Prusia de Est și Vest, în urma unei subscripțiuni publice, înființă prima instituție pentru soldații orbiți în timpul răsboiului ce tocmai se terminase, pentru ca aceștia să învețe o meserie și să-și poată apoi cîștiga singuri o existență. Cu tot timpul critic, Contele adună o sumă de 180,000 taleri. Succesul nouei instituții nu putu fi mare, căci în 1830 ea fu transformată într'un azil. Gîndul însă de a da orbilor posibilitatea de a învăța a condus în 1843 la înființarea unei societăți pentru instruirea orbilor din Provincia Prusiei. Societatea își propunea să asigure instrucțiunea intelectuală și profesională a orbilor și în acest înființă institutul din Haderberg.

In 1892 fundațiunea Bülow trecu în mînile administrației provinciei și fu pusă sub o singură administrație împreună cu institutul din Haderberg. Apoi, cu ocazia nunții de argint a pere-

KALODONT

PASTĂ DE DINŢI indispensabilă

TUBUL 75 bani

de vânzare la: PARFUMERII, FARMACII, DROGUERII etc:

F.A.SARG's Sohn & Co, Viena-Paris.

chii imperiale, administraţia provinciei hotărî înfiinţarea de ateliere pentru a da de lucru orbilor meseriaşi şi de oarece pe locul unde se afla institutul de învaţare nu se puteau înfiinţa aceste ateliere, se hotărî transferarea tuturor acestor localuri pe terenul achiziţionat la porţile oraşului, unde urma să se construiască în acest scop noi şi mari localuri. Durata construcţiei a fost relativ foarte scurtă (2 ani) faţă de ceia ce era de făcut şi costul aproximativ s'a urcat la 1.700.000 mărci. Instituţia este plănuită pentru 400 orbi în etate de a învăţa, asiguraţi pentru tot timpul educaţiunii şi instrucţiunii.

*

In capitala Bohemiei, la Praga, se află unul din cele mai mari institute de orbi. Existenţa lui datează din Octombrie 1832. Fundatorul, d-rul A. Klar, primi mai tîrziu din partea Imparatului Franz Ioseph un teren şi apoi o clădire. Graţie unei loterii autorizate de stat s'a putut înfiinţa mai tîrziu un azil în stil mare sub conducerea lui Rudolf Klar, fiul întemeietorului din 1832.

*

In Italia merită o deosebită menţiune Institutul din Milan.

El îmbrăţişează trei instituţii deosebite, care l formează şi complectează. *Institutul* propriu zis, *Azilul Mondolfo*, *Laboratorul Zirotti*, la cari se poate alătura *Azilul pentru copii* (Asilo Convitto Infantile) de curînd întemeiat.

Institutul fondat în 1840, cu un orb şi o oarbă, ocupă astă-zi o suprafaţă de 15,000 metri pătraţi (din cari numai clădirile ocupă 6,000 m. p.) şi dă instrucţiune la 125 copii în o perioadă de 8 ani. Invăţămîntul coprinde: învăţămînt şcolar, muzical şi industrial. Cursul primar cuprinde cele patru clase primare, la care se adaogă limba franceză; învăţămîntul muzical îmbrăţişează, pentru bărbaţi, studiul orgei, piano, acordajul, un instrument special cu coarde sau de suflat, cîntul şi pentru femei, piano, cîntul şi numai pentru unele harpa şi orga; învăţămîntul industrial pentru barbaţi coprinde: fabricarea de rogojini, împletirea a tot felul de coşuri, covoare, împletitura de scaune; pentru femei împletitul. cusutul, crosetatul, brodatul, [illegible], înşirare de mărgele pentru coşuri şi coroane mortuare.

Azilul Mondolfo a fost întemeiat în 1872, cu scop de a primi provizoriu pe orbii saraci cari terminînd cu succes cursurile din *Institut* n'au mijloace de existenţă, nici ocupaţiune de la început. Aci continuă a se exercita perfecţionîndu-se în cele învăţate pănu ce li se găsesc ocupaţiuni. De multe ori şederea orbilor aci, cari după statute ar trebui să fie temporară, devine perpetuă.

Azilul copiilor s'a deschis la 5 Mai 1905 cu 5 băeţi şi 5 fete. Copiii sunt primiţi aci de la 4—5 ani, după care vrîstă sunt trecuţi în *institut*.

*

Foarte important este apoi azilul de orbi din Lausanne, fondat acum 60 de ani—de oculistul Dr. Rabordon şi filantropul Holdiman. Acesta din urmă lasă instituţiunei o moştenire de 500000 franci. Se mări atunci şi azilul şi serviciul consultaţiilor gratuite pentru boli de ochi.

La aceste două instituţiuni menţionate se mai adaogă un atelier pentru orbi adulţi, de sexul bărbătesc. Intre aceştia se află vechi elevi ai institutului, cari n'au familie sau a le căror familii nu-i pot ţine acasă. Apoi persoane orbite la vrîsta adulta, cari vin la institut spre a învăţa un meşteşug. Orbii străini sunt primiţi cu condiţia însă de a nu lua locul celor localnici.

Un azil pentru femei s'a înfiinţat la 1895 şi s'a mărit în chip considerabil, la 1904. Această instituţiune cuprinde un azil pentru femei şi un atelier, în care toate pensionarele sînt ţinute să lucreze. In fine anul acesta filantropii au avut bucuria de a deschide un azil lucrătorilor, cari până acum erau nevoiţi a locui în oraş pe cheltuiala lor. Să notăm că o tipografie Braille funcţionează în institut de la 1854.

*

In *Rusia* funcţionează mai multe aşezăminte pentru orbi sub o epitropie comună şi purtînd numele „Impărătesei Maria Alexandrovna" soţia lui Alexandru II care a înfiinţat patronajul pentru orbi, obţinînînd sprijinul guvernului în favorea lor prin ukazul de la 10 Martie 1873.

Şi pentru că vorbim de Rusia vom încheia cum este organizată asistenţa orbilor în *Japonia*.

Istoricul asistenţei orbilor în Japonia începe din anul 830—872, prin acea că unul din fii imparatului de atunci orbise şi lăsase toată averea lui orbilor ţării sale. In decursul veacurilor, ea a avut diferite schimbări, dar baza ei a fost organizarea în castă ca şi a celorlalte categorii de locuitori, cu ranguri şi privilegii, avînd şefi renumiţi. Prin secolul al 17 lea averea prinţului orb tu reluată de imparatul de atunci şi apoi redată în parte de mari stăruinţe, Orbii aveau ca ocupaţiune principală cîntecul de biva (un instrument ca harpa), acupunctura (un fel de tratare a boalelor prin împunsături) şi masagiul toate acestea încă din primele timpuri fiind apoi perfecţionate de marii conducători ai castei, de doctori renumiţi, etc.

Odată cu restaurarea imperiului în 1868, schimbîndu-se întreaga organizaţie a statului, asistenţa orbilor avu şi ea o radicală schimbare şi îmbunătăţire modernă. Un trimis al Japoniei în Europa se ocupă şi de chestiunea asistenţei din Paris, făcînd un raport în această privinţă. Raportul se referea la învăţămîntul din institutul de orbi din Paris şi în special la scrierea Braille, In 1875 cîţiva filantropi, printre cari Furukuva, Nakamura, Dr. Burhard, Dr. Henry Fauld, s'au unit pentru fondarea unei societăţi în scop de a întemeia la Tokio o şcoală pentru orbi şi surdomuţi. In special d. Furukuva înfiinţă din propria lui avere o şcoală pentru instruirea orbilor şi surdo-muţilor în Tokio, pe cînd cea dintăi şcoală de orbi primi abea în 1879 permisiunea de a funcţiona. Actualmente sunt în Japonia 41 şcoli pentru orbi şi afară de cîte-va, majoritate sunt fondate din iniţiativa privată şi susţinute de dînsa.

Invăţarea în aceste şcoli se face prin scrierea Braille adaptată pentru altabetul japonez de d-l Ishikava. Ca meserii se invaţă cîntecul biva, acupunctura şi masagiul. Profesorul acestor şcoli ţin în fie care an congres sau participă la congresele similare din Europa. Masagiul e atît de întrodus ca meserie pentru orbi, în cît în toate staţiunele balneare din Japonia nu se întîlnesc de cît masseuri orbi. Unii se plimbă pe stradă cîntînd cu un fluer, ca şi cum ar anunţa trecerea lor; cei mai buni stau acase şi aşteaptă să fie chemaţi, din care cauză sînt şi mai bine plătiţi.

*

...Se ştie că prin scrisoarea M. S. Re- [illegible] din „Monitorul" din 27 Noembrie 1909 se vorbia de intenţia guvernului de a înfiinţa un azil al orbilor. De fapt intenţia a fost părăsită, ba chiar foarta „Vatră Luminoasă" e pe punctul de a fi lasată în voia soartei, guvernul liberal dezinteresîndu se din ce în ce mai mult de acest generos aşezămînt.

A.

Un inspector şcolar uneltitor

Cine ar crede că toată acţiunea de ponegrire contra şcoalei de Bele-Arte pleacă de la persoana unui inspector şcolar, a d-lui Solomon Haliţa! Lucrul pare aşa de straniu, şi greu de admis şi cu toate aceste este aşa.

Pentru cei din jurul şcoalei şi pentru împricinaţi, adică pentru director, fostul secretar al şcoalei şi actualul secretar lucrul e mai mult ca vădit; iar pentru cei 2 profesori avertizaţi şi amendaţi cu leafa pe 10 zile, faptul e şi mai vădit, căci ei ştiu cuvîntul inspectorului.

De ani de zile în cancelaria şcoalei de Bele-Arte nu era linişte. In acţiunea lor duşmănoasă a unora împotriva altora profesorii îşi asociau elevi şi lucrurile mergeau şchiopătînd.

Se urzise o acţiune legată din partea unora pentru a scoate direcţia şcoalei din mîna *familiunei*. Se zice că şcoala de Bele-Arte e patrimoniul familiei Panaiteanu, care a fost director 32 de ani (1860—1892), apoi a urmat Stahi, un nepot, şi acum d. Bardasare, alt nepot. Mai mult încă; cum d. Atanasiu ginerele d-lui Stahi reuşise a fi profesor de perspectivă la această şcoală, se prea putea ca direcţia şcoalei să încapă pe mîna d-lui Atanasiu, şi iată dar a 4 serie de membri din familie tot directori la şcoală.

Ponegrirea a început intăiu că fiind lucrurile ast-fel s'au făcut neregului în arhivă şi pinacotecă.

In arhivă neregulile ar fi constat în acordarea de diplome cui ar fi vrut ei, ca Penel, Atanasiu, etc. In pinacotecă, că începînd cu Panaiteanu s'ar fi înstrăinat tablouri de valoare din şcoala lui Rembrandt, Albani şi Theniers, şi că s'ar fi furat, însuşindu-şi însuşi Panaiteanu tablourile pinacotecei.

In formă acţiunea de calomnie prindea; căci ce e mai alunecos de cît a pune o pînză proastă în locul unui tablou clasic!

Ei bine, toate acestea n'ar fi avut nici un răsunet, dacă la spete n'ar fi fost în curajarea inspectorului Haliţa, care prin autoritatea lui putea urni o anchetă, putea mişca pe ministru, şi chiar da loc la presa de partid.

Presa a fost alimentată zilnic cu articule scrise de secretarul şcoalei, care întrînd în complot era asigurat că nu va fi urnit din loc fiind şi inspectorul cu dînşii.

Cei loviţi aduc în sprijinul lor mai multe dovezi spre a arăta complicitatea inspectorului: a) l'a luat pe d. Popovici în vacanţă în Ardeal la d. Haliţa acasă, spre a lucra mai multe portrete în familii; b) d. Mureşanu e şi d-sa Ardelean şi interesat a fi plasat, c) d. Haliţa a împedecat pe un alt profesor al şcoalei de Bele Arte, de a se amesteca cu scrisoare deschisă contra neregulilor de la şcoală, zicîndu-i se că nu e treaba d-sale de a şi da părerea, lucrurile trebuind să se petreacă ast-fel, d) Intr'una din sări, venind în cancelaria şcoalei către seară domnii Penel şi Atanasiu şi aprinzînd lumînarea, s'a pomenit directorul şcoalei cu servitorul de la d. Gr. Bîrsan, de peste drum că e învitat din partea d-lui Haliţa că nu e bine a umbla cu lumînarea noaptea prin cancelarie să nu se crează de cei trecători că fiind anchetă la şcoală, d. director umblă pe furiş să schimbe foile din matricule.

Şi altele şi altele.

Se ştie că ancheta s'a făcut după se s'a sigilat cu pecete toate dulapurile, saltarele, arhiva, pare că ar fi fost directorul un pungaş şi şcoala în codru.

Acum cînd se întorc foile de la anchetă şi judecata e făcută, se vede cît de anarhică e administraţia d-lui Haret. Cazacii d-sale sînt în stare de ori-ce, şi în loc de a cere pur şi simplu d-lui Bardasare demisia, de şi d. Haliţa era prietin personal cu d. Bardasare, a căutat că prin anarhie, ponegrind şcoala şi pe morţi, să-l scoată căzăceşte din direcţie.

Dar povestea e lungă şi pentru edificarea cetitorilor eşeni o vom spune toată; să se vază de ori cine unde e anarhia.

Stop.

Litere-Ştiinţe-Arte

O mie şi una de nopţi.—Colecţia de poveşti orientale cunoscută sub numirea de „Halima", e desigur mult prea puţin răspîndită la noi în raport cu frumuseţile ce le conţine. Cele două traduceri mai vechi, una făcută la noi de Barac şi cealaltă tipărită de I. Gherasim Gorjan la 1836, sunt cu totul rare şi de altfel nici n'ar mai putea satisface astăzi în toate privinţele gustul cetitorilor, limba lor fiind învechită. A fost deci o bună idee a nuvelistului nostru Em. Gîrleanu de a se gîndi să pună din nou în circulaţie aceste minuni ale Orientului, cu poezia lor romantică, cu sensualismul şi fantasmagoriile lor. Ceea ce ni se pare [illegible] este ca d. Gîrleanu, [illegible] de a imita de pildă pe un prozator german, care în editura splendidă a revistei moderne „Die Insel" a tipărit o traducere proprie a „Halimalei", d-sa se mulţumeşte să tipărească în „Universul literar" fragmente din traducerea lui Barac revăzîndu-le şi îndreptînd asprimile de limbă. Procedările aceste sunt curioase. Lasă că nimeni n'are dreptul să se atingă de texte vechi, devenite oare cum istorice. Dar se întîmplă, ca cu toată revizuirea, să rămînă barbarisme lingvistice. Se ştie anume că Barac a tradus «Halimaua» din nemţeşte şi că paginile lui sunt pline de nemţisme. Cuvîntul «şlaier» de pildă, care înseamnă văl, e foarte des la Barac, iar d. Gîrleanu îl admite în varianta sa... Noi credem că nuvelistul nostru, cu stilul său frumos, în loc de a ne reînvia o traducere veche, ar săvîrşi o operă mult mai utilă, traducînd el singur cartea asta populară, pentru care desigur se vor găsi mulţi editori

*

«Din lirica germană modernă» se intitulează un elegant volum de versuri cuprinzînd traduceri din un mare număr de poeţii, făcute de d. Valentin Bude. In cercurile literare, d sa e cunoscut prin volumaşul de «Epigrame» apărut cu cîţi va ani în urmă. Despre volumul de traduceri ne vom ocupa mai pe larg.

*

A apărut No. 5, anul V al revistei lunare «Viaţa Romînească» sub direcţia d-lor C. Stere şi dr. I. Cantacuzino, cu următorul sumar: C. Sandu-Aldea, Scrisori; I. Minulescu, Romanţa Soarelui, (versuri); T. A. Bădărău, Din lumea furnicilor, cu două figuri în text; A. Toma Sora Irina (versuri), M. Sadoveanu, Ion Rusu Ungureanu; M. Codreanu, Satan (sonete: In ceasul întăiu.—In ceasul de apoi); T. P., Din carnetul unui om de ieri (Bărbaţii uriţi şi amoru'); C. Hogaş, Cucoana Marieta; G. Ibrăileanu, Votul Universal (Opiniuni ale unui diletant); Izabela Sadoveanu, Cronica literară (Profiluri literare: Girolamo Rovetta); G. C. Ionescu-Şişeşti, Cronica economică I. G. Duca, Cronica externă. N D. Cocea, Cronica Teatrală; Gh. Topîrceanu, Cronica veselă (Adio); Gh. Poenaru, Scrisori din Ardeal; P. Nicanor et Co., Miscellanea.

*

Comitetul iubilar însărcinat să organizeze serbările centenarului universităţii din Berlin—în Octombrie curent—studiază diversele propuneri relative la comemorarea iubileului. Intre altele se întocmeşte o revistă a tuturor persoanelor în viaţă cari au absolvit universitatea berlineză. Se proiectează a se înfiinţa, in amintirea serbărilor din Octombrie, un cămin studenţesc în apropiere de localul universităţii, o clădire monumentală.

Serbările au loc la 10 Octombrie stil nou, adică puţin înaintea serbărilor iubilare ale universităţii ieşane.

*

STRUNA ZILEI

O PROBLEMA GREA

Un inspector şcolar superior ancheteză la un institut de domnişoare.

Ziarele.

Fiecăreia din ele
Să-i spună sincer, — îi va cere —
Dacă 'nainte *de examen*
Nu-i s'a 'nt'mplat vre o... cădere

INFORMATII

Administraţia ziarului „Opinia" primeşte abonamente de viligiatură cu:

2 lei PE LUNA în ori-ce parte a ţărei, şi

3 lei 50 PE LUNĂ în străinătate

D. D. A. Grecianu, ilustrul barbat de stat al Romîniei, a plecat ieri seara la Sinaia.

In ziua de 13 Iunie va avea loc inaugurarea clubului conservator-democrat din Constanţa.

Solemnitatea va fi prezidată de d. Take Ionescu.

Parchetul tribunalului Dorohoi va deschide acţiunne penală, chiar în cursul lunei acestia, contra d-lul Fr. Fischer, pentru contravenire la legea trustului arendăşesc.

D. I. Coroi a fost numit impiegat cl. II-a, în serviciul exterior al finanţelor.

Absolvenţii şcoalei superioare de comerţ, au plecat în excursiune în Bucuvina.

D. maior Mihail Racoviţă, inspectorul circ. 4 al jandarmăriei, va sosi zilele acestea, pentru a inspecta compania jandarmilor rurali Iaşi.

Un incendiu a isbucnit eri la cofetăria lui H. Herşcovici, din Tg.-Frumos, distrugînd o parte din clădire.

De unde a luat naştere focul nu se ştie. Poliţia face cercetări.

D. Cimbru, care a fost numit în postul de inspector al poliţiei Iaşi, va sosi poimîne în localitate, spre a'şi lua postul în primire.

D-na Sofia Lupaşcu a fost reintregată ca institutoare la şcoala de fete No. 2 din Vaslui.

Sumarul numărului de mîine din «Noua revistă romînă» de sub direcţiunea d-lui C. Rădulescu-Motru este:

Noutăţi; O legendă politică.—Un articol de dr. Chr. Rahovski asupra Macedoniei—Politica balcanică a Romîniei.

Chestiuni actuale: C. Rădulescu-Motru. Din nesjunsurile învăţămîntului universitar. Dr. I. Duscian. Modernismul german: Realismul şi naturalismul.

Politica sanitară: Dr. Ioan Jianu. Toţi să luptăm contra tuberculozei.

Literatură: Eugen Porn. Din viaţa lui Gabriele D'Annunzio.

Chestiuni sociale: N. Em. Teohari. Democraţia şi disciplina în şcoală III.

Note şi discuţiuni: Al. Tzigara-Samurcaş. Răspună d lui G. Murnu.

D. Atanase Dumitrescu, oficiant la poştă a demisionat.

Au fost numiţi aspiranţi a 60 lunar şi transferaţi: Ernest Lang, de la Bacău la Tg. Ocna, Teodorescu Constantin, Titu Diculescu de la Iaşi telegraf la Burdujeni gară.

D-nii: Dim. Porfiriu consiler al Curţei de Apel şi N. Teodorescu, directorul fabricei de tutun au fost decoraţi cu medalia „Răsplata muncei", clasa I-a.

In asta-seară se întruneşte comisiunea pentru modificarea statutului pentru banca meseriaşilor, comisiune compusă din membrii camerei de meserii şi cîte un delegat al Corporaţiilor

Ministerul instrucţiunei publice a dispus ca să se trimeată 4 învăţătoare, titulare, din judeţul Iaşi, la cursul de lucru manual, ce se va deschide la 4 Iulie la azilul Elena Doamna.

Cine are necesitate de lemne de construcţie, sau or-ce alte articole de lemn să se adreseze la Fabrica „Fortuna", Iaşi str. Moţoc.

Prefectura judeţului a cerut administratorilor de plăşi, ca cel mai tîrziu pînă la 10 Iulie să trimeată o dare de seamă amănunţită asupra situaţiei plăşilor, de la data de 1 Ianuarie 1909 pînă la aceiaşi dată 1910, spre a se avea în vedere întocmirea expunerei situaţiei judeţului, care se va prezenta consiliului general în sesiunea ordinară de la 15 Octombrie.

Delegaţia judeţeană care a fost convocată pentru eri, va mai lucra azi şi mîine la verificarea compturilor generale ale comunelor.

Revizoratul şcolar a trimes tuturor învăţătorilor din judeţ o circulară, prin care-i învită să răspundă dacă vor să ia parte la excursia ce s'a proiectat cu ocazia conferinţelor generale şi în caz afirmativ să trimeată suma de 30 lei, cu care se va forma fondul pentru preîntîmpinarea cheltuelilor escursiunii.

Răspunsul se va trimete cel mai tîrziu pînă la 18 Iunie a. c.

D-na Rosina Ciornei a fost numită, pe ziua 1 Septembrie, institutoare la şcoala de fete No. 7 „Elena Doamna" în locul ramas vacant prin retragerea la pensie a d-nei Elena Conta.

Primii clasificaţi la examenul învăţătorilor pentru înaintarea pe loc din seria 1903, d-nii: V. Grigoraşi din Bucium şi C. Brudariu din Podul Iloaia, vor fi trecuţi pe ziua de 1 Septembrie, în învăţămîntul urban.

Invăţătorii din judeţul nostru vor face la sfîrşitul lunei aceştia o excursiune în valea Prahovei, Ploeşti, Azuga, Cîmpina etc. iar de aci se vor duce la Constanţa spre a lua parte la congresul general al învăţătorilor care se va ţinea acolo la 3 Iulie.

Revizoratul şcolar a trimes o circulară directorilor şcoalelor primare, prin care le cere ca să întocmească un registru inventar, în care să fie trecut tot materialul didactic ce posedă şcoalele şi care să fie pus la dispoziţia inspectorului şcolar pentru cele urbane şi la dispoziţia revizorului pentru cele rurale.

Stareţii mînăstirelor vor fi convocaţi, în cursul săptămînei viitoare la Mitropolie, unde vor avea o consfătuire.

SPECTACOLE

— In interesantul program nou din astă-seară de la cinematograful Gaumont, din grădina Cuza-Vodă, se cuprinde şi marea dramă „Fiul pădurilor", jucată de cei mai renumiţi artişti din Paris, dramă care a fost jucată şi la Iaşi de d-na Bîrsescu şi Leonescu. Programul din astă-seară mai cuprinde: Vederi din Peru, după natură, O vînătoare din America, după natură; aci sunt lilieci, comedie; parcul din Caserta, după natură; Satan scamator fantezie; Camera la hotel comedie; lanţul comedie etc.

Mai e apoi unicul duet „Les Amelias", care va executa potpouri din Carmen, Violeta şi Esmeralda.

Cereţi pretutindeni şi întrebuinţaţi ca

APA DE MASA HIGIENICA

— NUMAI —

Apele Mineralizate SINTEZA

— *Aprobate de Direcţia generală a Serviciului Sanitar* —

PREPARATE DE **Doctorul RATIANU**

Doctor în Chimie de la Universitatea din Geneva Fost Director al Laboratorului de Chimie al Comunei Iaşi

Apele mineralizate „SINTEZA" sunt preparate în mod ştiinţific cu apă sterilizată şi cu componentele chimice, riguros dosate, care se găsesc în apele minerale naturale. — Composiţia lor fiind constantă rivalizează în calitate cu apele de Vichy, Vittel, Giesshübler etc., şi constitue ast-fel

SALVAREA

D-voastră contra boalelor infecţioase epidemice fiind în acelaş timp indispensabile ca apă de masă persoanelor ce suferă de guttă, artritism, nisip la rinichi sau beşică, acreală exagerată a stomacului, diabet etc.

— SEDIUL FABRICEI STRADA ALEXANDRI No. 14 —

— La cerere se expediază la domiciliu cu 20 bani flaconul de un litru. —

— Preţul se înţelege fără sticle, care se socotesc cu 30 bani bucata şi se primesc înapoi. —

Depozit la Magazinul de Coloniale ERMACOV Piaţa Unirei

Se expediază contra ramburs în toată ţara

Ultime INFORMAȚII

❑ In toate orașele au fost numite comisiunile de examinare pentru elevii de curs primar preparați în particular, numai la Iași încă n'au fost numite.

Se zice, că abia mîine va sosi lista comisiunilor. Va fi o comisiune pentru institutul Sacre-Coeur, o altă pentru școala parochiei Catolice și alte 3 comisiuni, care vor examina, după cum urmează: comisiunea I-a la școala primară „M. Kogălniceanu"; comisiunea II-a la școal „Gh. Asaki"; comisiunea III-a la școala „Vasile Adamachi".

Mîine se va face repartizarea, după comisiuni, a elevilor admiși la examen.

❑ Duminecă, la inaugurarea clubului conservator-democrat din Constanța, vor lua parte și domnii A. A. Badareu și D. Alexandrescu, cari au fost special învitați.

● Se asigură, că apa de la Timișești va începe să curgă în Iași în ziua de 9 Iulie.

Incercările, făcute pe distanță de peste 60 km., au dat rezultate foarte bune.

❑ D. inspector școlar Valaori, a continuat astă-zi ancheta în afacerea delicată, despre care lumea vorbește atît de mult, ce s'ar fi petrecut cu niște eleve de la o școală din localitate.

Inspectorul școlar a fost dimineață la Liceul Național, unde a ascultat pe elevul Manu.

❑ In ziua de 29 Iunie, se va sărbători, cu o mare solemnitate, hramul bisericei Bărboi (Sf-ții Petru și Pavel), al căreia paroh este S. S. păr. C. Știubei.

Serviciul religios va fi oficiat de P. S. S. Archiereul Nicodem Munteanu, vicarul Mitropoliei și de mai mulți preoți.

❑ D. Spiru Haret, ministrul instrucțiunei publice, care trebuia să sosească în Iași azi dimineață, după cum se anunțase, și-a contramandat pentru adnoa oară sosirea, fiind indispus.

Printr'o telegramă sosită aseară, d-sa anunță că nu poate lua parte la inaugurarea școalelor rurale anunțate.

❑ A doua serie de concediați și rezerviști din contingentele 1903—1905, vor fi concentrați pe ziua de 18 Iunie curent.

❑ La 29 Iunie cu ocazia sărbătoarei Sfinților apostoli Petru și Pavel, corpul sergenților de oraș din localitate, își va serba patronul.

❑ I. P. S. S. Mitropolitul Pimen al Moldovei și Sucevei va pleca în concediu o lună de zile cu începere de la 1 Iulie.

P. S. S. Arhiereul Nicodem Munteanu, va gira afacerile Mitropoliei.

❑ De oare ce n'a sosit încă de la ministerul instrucțiunei lista comisiilor examinătoare a elevilor de curs primar pregătiți în particular, revizoratul n'a putut întocmi încă tabloul de repartizarea elevilor înscriși la aceste examene.

❑ D. Vintilă Brătianu, directorul Băncei Naționale a sosit azi dimineață în Iași.

D-sa a înspectat Banca Națională din localitate.

❑ D. Take Ionescu și a comandat mobilierul necesar pentru vila sa de la Sinaia, de la fabrica «Fortuna» din Iași.

❑ Examenul de capacitate pentru absolvenții claselor a IV-a și a VIII-a de liceu, se va începe la 20 Iunie.

❑ Curtea de Apel, pentru vacanță, s'a constituit astfel: d-nii D. Porfiriu, președinte, D. Grigorovici și Em. Cernătescu, consilieri.

● O nenorocire s'a întîmplat eri dimineață:

Fata Anica V. Costin, suindu se într'un cireș, craca pe care se afla, s'a rupt și a căzut jos, murind pe loc.

❑ O ceartă violentă se iscase eri după amiază între Vasile Matei din Bivolari și consăteanul seu, Ioan Săndulescu.

La un moment dat, cel dintăi a tras cu pușca în Săndulescu, rănindu l în șold. Intr'o stare gravă, victima a fost transportată la spitalul din Bivolari, iar criminalul arestat.

❑ Examenele de absolvire la școalele primare de băieți și de fete, se vor începe Duminică.

◔ Noul inspector de poliție d. Cimbru, a obținut o permisie de cîteva zile.

❑ **Premianții de camaraderie.**—*Liceul Național:* cl. I, Minculescu Pavel; cl. II Handoca Teodor, cl. IV Mayer Octav; cl. V modernă Brudaru; cl. V reală Chiriac; cl. VI modernă Negrescu I; cl. VII modernă Popa T. Grigore.

Gimnaziul Ștefan cel Mare: cl. I Patrognet Petru; cl II Verdeș Const; cl. III Gheorghiu X; cl. IV Gelip I.

Gimnaziul Alexandru cel Bun: cl. I Oiaga Gh; cl. Mihailescu Anton; cl. III Grigorescu Nec; cl. IV Gavrilescu Vladimir.

❑ D. inspector general I. Valaori a dat ordin Direcțiunilor școalelor secundare din Iași, ca să elimineze din școală pe toți elevii, cari vor umbla cu uniforma nereglementară (fără numere la guler) sau în haine civile.

Direcțiunea liceului Național va face cunoscut Ministerului orice abatere de asemenea natură și va elimina din școală pe elevii, cari nu se vor conforma ordinului de mai sus.

❑ **Absolvenții liceului național.**—Secția modernă: Andriescu M., Anastasiu Em., Batcu Tr., Bădulescu Nec., Cronwald R., Ciugulescu R., Constantinescu I., Călin P., Decusară L., Gane C, Gheorghiade Ștef., Ghețu Teodor, Hotineanu R., Ionescu V., Iamandi V., Kieselevschi A.. Lupu C., Manea M., Manoliu D., Mardari P., Marteau I., Musteața A., Nistor C., Oprescu Gh., Petrescu M.. Petrovanu Gh., Popovici C., Rășcanu Ed., Săndulescu Gh., Șimenschi T., Spiru I., Serafimi I., Vasilescu A., Weintraub L., Zăhărescu V., Xenopol F.

Secția reală: Balif L., Cernătescu A., David I., Iacovitz L., Ivanciu Gh., Locher J., Matac B., Munteanu A., Pennescu R., Popovici I., Polingher B., Rintzler L., Roth V., Topliceanu A., Urziceanu Gheorghe.

❑ Ministerul justiției a intervenit la prefectura județului, ca să ia măsuri pentru construirea localului propriu judecătoriei din Țiganași, pentru care ministerul pune la dispoziție fondurile necesare.

❑ Poimîne Duminică vor avea loc, la școalele secondare, sărbări, cu ocazia închiderei anului școlar.

❑ Mîine se vor întocmi comisiunile de examinare pentru capacitate, pentru absolvenții claselor a IV și a VIII-a.

❑ In astă-seară se va întocmi la conservatorul de muzică și declamație, situația de fine de an a elevilor, iar mîine va avea loc repetiția generală, în vederea producției de finele anului, care va avea loc Duminică după amiazi, în sala Teatrului Național.

❑ Fostul avocatul Stoica a făcut apel la camera de punere sub acuzare, contra confirmărei mandantului lui de arestare.

Apelul i-a fost respins.

❑ Cele trei comisiuni examinatoare pentru elevii preparați în particular pentru cursul primar, vor fi prezidate: comisiunea I-a de d. Ștefănescu, a doua de d. L. Matasaru și a treia de d. Cozmiță.

Examenul începe la 15 Iunie c.

Sunt înscriși la aceste examene 250 de elevi.

❑ **Vizita elevilor Normaliști.**—Astăzi elevii Normaliști din cl. IV și V, au făcut o excursie școlară pe la cîte-va biserici din Iași, supt conducerea d-lor profesori, pr. Ioan Andriescu și Gh. Ghibănescu.

Biserica Trei Ierarhi fiind în reparație, căci toate bronzurile aurite s'au oxidat și s'au demontat pentru o nouă poleială, elevii au mers și au vizitat bis. Sf. Neculai *domnesc* zis și cel *bogat*. Aici d. Ghibănescu le-a povestit despre începutul, trecutul acestei bisericei și importanța sa istorică, fiind biserica unde s'au uns toți domnii Moldovei. Zidită în secl. al 15 ea a fost Mitropolie supt Antonie Ruset Vodă, care a îmbogățit'o cu3 altare și i-a dat odoare scumpe.

Elevii au decalcat inscripțiile de pe cele 2 clopete din care unul e pus jos pe o estradă, iar al doilea mai mic e spînzurat de niște lemne.

Primul clopot are următoarea inscripție: „Acest clopot al bisericei Sfîntului erarh Neculai din Iași sau înoit de prea Sfîntul Mitropolit Gavril Calimah din anul 1774;] iară acuma stricîndu-se s'au prefăcut în iznoavă în zilele prea sfinți tului Mitropolit al Moldovei Kirio Kirio Veniamin Costach] prin osердia și ajutorul prea cuviosului protosinghel Kir Isaia și altor pravoslavnici creștini. Și s'au lucrat în sfînta Mitropolie la anul 1817 Octombrie 30. Veniamin Costachi Mitropolit al Moldovei.. marca țării.

Al doilea clopot are această inscripție: „Acest clopot sau făcut din nou în zilele prea înălțat domn Ioan Scarlat Alexandru Calimah Voevod, și a prea [osfințitului Kirio Kirio Veniamin Costachi cu ajutorul pravoslavnicilor creștini întru cinstea] sfîntului Ierarh Neculai, *ce au fost mitropolia veche iar acum metoh*, la anul de la Hristos 1817 Iunie 30.

De la Sf. Neculai elevii au mers la sf. Sava.

După ce au vizitat biserica, și văzut odoarele pe care preutul bisericei le-a pus cu multă bună voință înainte, d. Ghibănescu le-a povestit despre vechimea acestei biserici din secol. al XIV-a, restaurată în 1625 de postelnicul Ioan, că a fost un centru de cultură slavonă în secl. al XVIII-a; aici a fost centrul grecismului, a fost o mare bibliotecă de cărți și manuscripte vechi, cari azi sînt la Universitate; biserica are formă de corabie și armenii susțin că vechea lor biserică a fost aceasta a sf. Sava și mai apoi s'a clădit actuala biserică armenească în 1806.

Intre odoarele vechi este o lădiță cu toate cele sfinte ale proscomidiei; apoi un disc de argint dăruit de Duca Vodă, cu marca țării cap de bou, și inițialele: I. D. V. G. Z. M. (Io Duca Voevod Domn Țării Moldaviei).

Apoi o Evanghelie slavonă, ediție de lux legată în aur. Ediția e tipărită la Moscva, al 24 an al Țarului Mihail Teodorovici, și al 3 lea an al patriarhului Kir Iosef. S'a început a se tipări la 1 August 7144 (1636) și s'a săvîrșit la 3 Februarie 7145 (1637); deci s'a tipărit în 6 luni.

Probabil că această ediție a slujit de model Mitropolitului nostru Varlam. cînd a intreprins traducerea Evangheliarului său, pastrat în manuscript în redacția lui Conteș logofătul din 1652, și acea a Academiei Romîne (ms. No 296). Legătura în aur e făcută de o jupînească în 7150 Mart 21 zile și dăruită bisericei Dancului cu hramul Sf. Voevozi Mihail și Gavril,

Cel mai vechi clopot de biserică din Iași e acel de Sf. Sava, din 1570, fabricațiune polonă; apoi este cel de la Galata a lui Petru Șchiopul din 1578; apoi cel de la mănăstirea Barnovski Vodă din 1628.

După Sf. Sava, elevii au făcut o primblare la bis. Golia, și de acolo au vizitat Arhiva Statului, unde d. Gh. Enescu, șeful Arhivei, le-a arătat depozitele de dosare și originalele actelor vechi, lucru care a impresionat adînc, mulți din elevi fiind deja iscusiți paleografi.

❑ Societatea funcționarilor comerciali a lansat următorul manifest către public:

Cu începere de la 6 Iunie a. c., intrînd în vigoare legea repausului duminecal integral, potrivit căreia toate magazinele urmează să fie închise întreaga zi de Duminecă de la ora 6 dim pînă a doua zi Luni ora 6 dim., facem un călduros apel către onor. public din Iași de a-și face toate cumpărăturile necesare în cursul săptămînei, evitînd ori ce încercare de tîrguială în ziua de Duminecă sau de sărbătoare legală.

Nu ne îndoim că apelul nostru va găsi ascultare, urmîndu-se cu modul acesta stricta aplicare a repauzului, atît de necesar după o săptămînă întreagă de lucru;

Și un al doilea manifest către toți funcționarii comerciali din Iași.

Iubiți colegi, pentru sărbătorirea primei zile de repauz duminecal integral, toți funcționarii comerciali fără deosebire, atît înscriși cît și neînscriși în Societate, sunt rugați a lua parte la adunarea generală care va avea loc Duminecă 13 Iunie ora 9 dimineață în localul Societății Funcționarilor Comerciali strada Primăriei No. 24. Față de importanța cea mare a acestei zile este de datoria fie-cărui funcționar comercial de a asista la întrunire.

❑ **Judiciare.**—Desbaterile în importantul proces Palauz—Cosmovici, pentru revizuirea acțiunei privitoare la testamentul lui Cosmovici din Botoșani vor continua luni la secția I-a a Curții.

— Judele Instructor cabinetul II a început instruirea privitoare la polița de 25.000 lei găsită în portofoliul def Fokschaner, semnată de d. Prilogeanu poliță pe care acesta o contestă.

Eri a fost interogată d-na Maria Fokschaner.

❑ Un număr nou al primului ziar însuflețit din lume „Pathé-Journal" apare astă-seară Vineri 11 Iunie pe pînza cinematografului din grădina Bragadiru. Ziarul se ocupă de toate și ne dă știrile aevea, cum se întîmplă ele, însuflețite. Iată cîteva noutăți cuprinse în numărul de astă-seară: Sborul lui Lesseps la Calais—Instantanee cinematografice de la procesul Tarnowska din Veneția—Misiunea chineză la Paris—Femeile pariziane și pălăriile moderne ultimele creațiuni ale modei etc. Abonamentul la acest ziar însuflețit este gratuit pentru vizitatorii grădinei Bragadiru.

Noul program de astă seară Vineri cuprinde apoi: La marginile crimei sau gelozie nejustificată, o splendoare fără seamăn în arta cinematografiei mederne —o mare vînătoare de cerbi în pădurile din Vincennes lîngă Paris. — Max Linder și floarea Edelweiss comedie superbă compusă și jucată de simpaticul actor, o mare parte a acestei acțiuni se desfășoară pe piscurile înzăpădite ale Pirineilor (Franța). Din viața și moravurile băștinașilor Americei de Nord—Indienii din Sioux—multe comedii excelente etc. etc. precum și recenta vizită a Imparatului Franz Iosef în provinciile subjugate. Bătrînul monarh al imperiului vecin este perfect redat—ca nici odată— și-l vedem vizitînd catedrala, parcurgînd cu automobilul străzile orașului Serajewo etc.; de asemenea e minuțios redată defilarea elevilor și elevelor tuturor școalelor și spectatorii vor putea observa entuziasmul Imparatului la vederea acestei impozante defilări.

Reprezentațiile au loc în toate serile în grădina Bragadiru.

In fie care Luni și Joi program nou și în fie-care Duminecă matineu la Circul Sidoli (4 ore).

ANUNCIU

Jockey Club din Iași, voind să facă un hipodrom, tribune zidite și grajdurile necesare pentru 40 cai, plătite cu amortisare, publică spre cunoștința d-lor antreprenori, spre a'și înainta ofertele pînă la 15 Iunie a. c.

Pentru detalii a se adresa la Jockey Club, strada Carol.

Comitetul JOCKEY-CLUB

Ultima Oră

— SERVICIUL TELEGRAFIC SPECIAL AL „OPINIEI" —

București 11 Iunie

Răspunsul Greciei

București.—Astă noapte guvernul nostru a primit răspunsul din partea guvernului grecesc, la nota ce i s'a trimes.

Răspunsul nu convine însă de loc guvernului nostru.

Guvernul grecesc, în răspunsul său, zice că satisface numai 3 din cererile guvernului nostru, iar a patra, cu privire la despăgubiri, refuză de a o satisface, zicînd că despăgubirile au fost evaluate de România singură și că ar fi trebuit să fi fost evaluate de niște abitri.

Guvernul grecesc cere ca chestia să fie adusă inaintea tribunalului de la Haga.

Guvernul romîn însă se opune la aceasta.

*

Pentru astă-zi la orele 5 p. m. a fost convocat consiliul de miniști, spre a se ocupa cu măsurile de represalii ce trebue să le ia contra grecilor și cari vor fi puse în aplicare chiar de mîine.

*

București.—Presa grecească continuă de a debita cele mai murdare calomnii la adresa Romîniei, inventînd în acelaș timp tot soiul de minciuni.

Așa, între altele, presa greacă inventează că la Galați publicul ar fi atacat un vapor grecesc, rănind mai multe persoane.

*

București.—Pentru Duminică s'a organizat un mare meeting de protestare contra răspunsului Greciei la nota guvernului romîn.

Holera

Lemberg.—Contrar știrei publicată de ziare, despre două cazuri de holeră constatate aci, se constată oficial că au fost în realitate trei cazuri suspecte, dar nu de holeră, căci s'a stabilit că bolnavii sufereau de un catar intestinal.

Arestarea unui asasin

New-Jork.—Parter Charleton, barbatul artistei Maj Castle Charleton, al căreia cadavru a fost pescuit în lacul Como acum 15 zile, a fost arestat la Hobaken cînd sosia în Europa, sub inculparea de a-și fi asasinat nevasta.

Intervenția guvernului Sîrbesc

Be'grad.—Guvernul sîrbesc a ordonat ministrului său la Constantinopol să facă noui demersuri energice pe lîngă Poartă, pentru ca să se ia măsuri spre a se reprima cruzimile comise de cît-va timp de armata turcă, contra populației sîrbești din vilaetul Kossovo.

Un caz de holeră la Berlin

Berlin.— (oficial) Azi dimineață un emigrant s'a îmbolnăvit, prezentînd simptome suspecte de holeră. Bolnavul a încetat din viață, holera a fost constatată microscopicește. Examenul bacteriologic n'a fost însă terminat.

Nu există pericol de propagare.

Situația în Creta

Londra.—„Agenția Reuter" află că situațiunea în Creta poate fi considerată ca îmbunătățită, de oarece Cretanii au făcut cunoscut că vor asculta de sfaturile celor patru puteri protectoare, care negociază actualmente în vederea trimeterii unei note comune cretanilor. Nota va menține cererea de a se admite deputați musulmani în adunarea națională, fără prestare de jurămînt către regele Greciei.

Camera austriacă

Viena.—După o discuție de două săptămîni, camera a adoptat budgetul așa cum a fost prezentat de comisiunea budgetară.

Prînz de gală

Viena.—Astă seară a avut loc la Hofburg un prînz de gală în onoarea misiunei militare chineză de studii.

Asistau archiducele Francisc Salvator, înlocuind pe împaratul Franț Iosef, ministrul Chinei, etc.

PRIMĂRIA COMUNEI IAȘI

In ziua de 22 Iunie curent, ora 11 a. m., se va ținea în Camera acestei Primării, licitație orală, pentru închiriarea parcelelor de serbii din Hală. Inchiriarea se va face pe metru de fațadă, plătindu-se în plus și taxa asupra caselor.

Serbiile ce se scot în licitație sunt împărțite în două parcele. Parcela I cuprinde serbile construite din piața lemnelor, avînd fațada înspre acea piață, iar fundul dinspre Hală va fi închis cu scînduri. Parcela II se va așeza în fața parcelei I, iar dosul lor dinspre piață va fi înfundat cu scînduri. Intre ambele parcele, va fi un drum pe care vor circula atît carele care duc verdețurile la serbii, precum și căruțele cumpărătorilor.

Garanția provizorie pentru fie-care serbie va fi de 40 lei.

Dispozițiunile art. 72—83 din legea comptabilității publice sunt aplicabile acestei licitațiuni.

No. 12017 24 Iunie 1910

CONVOCARE

Domnii acționari ai Societății anonime pe acțiuni *Olea* din Iași, sînt convocați în *Adunare generală*, ce va avea loc în ziua de 22 Iunie st. v., în localul societății, Iași Str. Zugravilor No. 66, orele 10 a. m., la ordinea zilei fiind:

1) Raportul consiliului de administrație;

2) Raportul cenzorilor;

2) Aprobarea bilanțului pe gestiunea anului 1909;

) Descărcarea consiliului de administrație pe această gestiune;

5) Alegerea noilor cenzori.

Se atrage atențiunea d-lor acționari, cari vor să participe la adunarea generală, că acțiunile și procurile trebuesc depuse la sediul societății cu cel puțin *trei* zile libere înainte de ziua fixată.

Acționarii pot fi reprezentați numai prin acționari.

Femeile, minorii, interzișii și persoanele morale pot fi reprezentați prin mandatar, care nu va fi acționar.

(ss.) vice-președ. Cons. de Ad-ție

Dr. **S. Konya**

Française désire place dans une bonne famille; Elle instruit et parle le français, l'allemand l'anglais et le piano. S'adresser au bureau du Journal.

Tănăr israelit, de bună familie dorește căsătorie cu o d-ră de bună condiție socială, care să-i procure mijloacale pecuniare spre a-și continua studiile universitare.

Ofertele se vor adresa la Hotelul Engles Iași sub inițiala **A.**

PRIMARIA COMUNEI IASI

Se aduce la cunoștința publicului că s'a fixat ca ultim termen ziua de 15 Iunie a. c., pentru procurarea de mărci de metal cu număr de ordin, pentru cîni. Costul unei mărci este de un leu și se eliberează de Serviciul Contabilității.

De la acea dată, toți cînii care nu vor purta la zgardă marca metalică, se vor considera conform art. 4 din Regulamentul pentru prevenirea cazurilor de turbare, ca vagabonzi și vor fi rîdicați de serviciul pentru stîrpirea cînilor și transportați la stabilimentele respective, unde vor fi uciși.

No. 10474 24 Mai 1910

De vînzare: Doi buhai de rasă, de cîte 2 ani ½; mai multe vaci și viței.

A se adresa la Administrația Fermei D lui Al. A. Badareu Iași.

LAXIN

Bonboane purgative

din fructe

UȘOB DE LUAT DE COPII ȘI ADULȚI

Gust plăcut.- Efect sigur

Aprobat de Onor. Consiliu Sanitar Superior No. 9499

Se recomandă în special contra:

Constipatiei, Leneviei intestinale, Hemoroizilor, Congestiunei, Migrenei, etc.

Prețul unei cutii LEI 1.75

Depozit la toate farmaciile și drogueriile

Depozit general Farmacia Rothbard-Iași

Dr. Susana Wexler- Grossi

Boli de femei—faceri.

Strada Anastasie Panu 43

HIGEYA

APA DE MASA NATURALA ALCALINA
M. MIHAILESCU & I. DAVIDESCU
Izvorul proprietatea M. MIHAILESCU
Dacă vreţi să aveţi un stomac sănătos
BEŢI NUMAI APA ALCALINĂ
„HIGEYA"

„HIGEYA" se recomandă de către somităţile noastre medicale ca CEA MAI BUNA APĂ MINERALĂ pentru combaterea boalelor de Ficat, Gută, Rinichi şi Deşinterie —

De vânzare la principalele magazine de consum, droguerii şi farmacii din ţară.
Comenzile de en gros sunt a se adresa: Domnului I. DAVIDESCU Tecuciu
Reprezentant pentru Oltenia şi Muntenia ISAKKOFFLER BUCUREŞTI

a 1½ L. 0.85 bani. — a 1 litru 0.70. — a 1/2 litru 0.50 bani
(Preţurile se înţeleg ori unde)

Important pentru toti Domnii agricultori

Subsemnaţii, unici fabricanţi al renumitelor pluguri universale, **construite numai de oţăl bătut peste tot,** facem atent pe onorb. public cumpărător pentru al feri de imitaţiuni, că numai aceste pluguri care port Marca **Porcul Mistreţ** precum mai jos desemnat şi cu inscripţia firmei Gebrüder Eberhardt Ulm, sunt original ale noastre şi să găsesc numai în depozit la casa **fraţii Bachstez în Iaşi** strada de sus No. 127 (sub Cabinetul Istoric.)

FABRICA DE CARAMIZI

cu aburi şi cuptor sistematic
lîngă abatorul comunei Iaşi, legată cu reţeaua tramvàiului electric

Fabrica de tuburi de beton în ciment

(Şoseau Arcu 11 | 19)

Proprietatea fraţilor RAMEDER

Recomandă produsele ei, ca: cărămizi presate şi tuburi de ciment, în ori-ce diametru şi dimensiune.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat
Cel mai raspîndit ziar din Moldova
Primeşte anunciuri, reclame
etc. pentru pagina III şi IV-a
Se primesc şi inserţii la
MICĂ PUBLICITATE
a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

GRILLAGES 1 m. de haut. 0f30c.

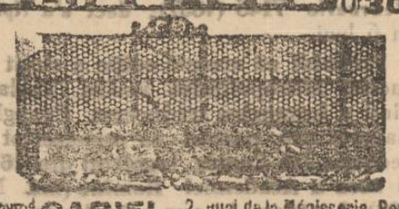

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, FOULAILLERS
BORDES ARTIFICIELLES. les 100 mèt. 5 f.

FONDOIR
Prix..... 6f 50
R. GARIEL
2bis, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

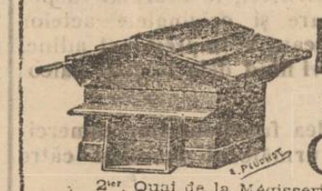

RUCHE
à Cadres mobiles
Prix: 20f
Gariel
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à 0f 20

3 ani de succes 3

GRADINA
BRAGADIRU

In fie-care seară
CINEMATOGRAFUL
Pathé Frères -- Paris
Program complect nou
de două ori pe Săptămînă

Primul program va începe în fiecare Luni—al doilea în fiecare Joi—ambele programe săptămînale vor fi
Absolut noue
Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Matineurile urmează regulat în tot timpul verei—fiecare Duminică 4 ore ziua în sala Circului Sidolli.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

„ANCORA"
(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente
în VIENA fondată în anul 1858
Consecionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI
Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asigurăţii din Romînia
LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate în vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86, 92. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 48/100 şi fr. 1,144,228.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:
a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.
e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.
Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Alfons Herovanu
AVOCAT
a Bărboi No. 15—
— a. m. şi 4— p.

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai la de
NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA
Th. P. Maximovici IASI
Debit oficial al Loteriei Statului
Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 85—Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"
oferă publicului cele mai
Mari Şanse de Bogăţie
BILETELE
Clasa I-a Loteriei VIII
s'au pus în vânzare
Tragerea la
10 (23) Iunie 1910

Se poate cîştiga în caz Norocos cu un singur Bilet suma de
Lei 900,000 lei
Iar cîştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de
LEI 7.322.000 LEI
Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara
Lozuri Norocoase
de la
Noua şi Principala Colectură Romană
Th. P. Maximovici.—Iaşi
Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vânzare:

1/8 Una optime	Lei	1,50
1/4 Un sfert	Lei	3,00
1/2 Una jumătate	Lei	6,00
1 Loz întreg	Lei	12,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz intreg
1,50	3 lei	6 lei	12 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primariei No. 17.—Instalaţiune cu motoare electrice executată de d. Iohann Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mîrzescu 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII.—No 1037 Duminică 13 Iunie 1910

CONTRADICȚII ?

Ziarele liberale ne mai avînd ce iscodi asupra întrunirei și congresului nostru, caută nod în papură. Escesul de critică, ce aduc ei întrunirilor, acțiunei și programului desfășurat de șeful nostru, la congres, arată că acțiunea noastră îi ustură, iar proclamațiunile de principii îi descoperă în fața țării, arătîndu-i cît de seci sunt ei ca idei, și cît de burgheză e acțiunea lor politică.

Cred că n-a fost guvern, care să dovedească o mai mare lipsă de unitate politică în acțiunea sa legislativă ca guvernul pus supt șefia d-lui Ionel Brătianu! Faptul acesta dovedește nulitatea politică ca șef de guvern a d-lui Brătianu, lipsa de cultură politică, slujind cel mult ca mijlocitor de afaceri veroase pentru frați, iar nici de cum ca acțiune politică de partid în folosul țării.

Șeful nostru a avut nimerita expresie, că nu crede ca legile liberale să fi trecut prin consiliul de miniștri, căci alt-fel nu s'ar fi prezentat parlamentului. Așa e de slabă diriguirea politică a d-lui Ionel Brătianu.

Ei bine, presa liberală știindu-și lipsurile șefului și ca idei și ca tactică, și văzînd că partidul nostru și prin luptele sale electorale și prin enunțarea de principii a luat înainte caută a ne pune în contradicție cu noi înșine.

Șeful a zis: „nu e cu putință ca vre-o alcătuire electorală oare-care să fie mai prielnică și să dea mai mare putere partidului nostru de cît ne-a dat organizarea de astă-zi. De aceea de la început salut și mulțumesc colegiilor electorale de astă-zi pentru încrederea, care ne-au dat-o toate acelea, cari pînă acum au dovedit că au conștiința și că pot înfrunta lupta cu stăpînirea".

Așa a vorbit șeful!

După 25 de ani de viață constituțională actualele colegii atît de tare s'au conservatorizat în alcătuirea lor că 80 la sută din alegători au arătat simpatie și încredere ideii conservatoare, întrupată în cele 2 partide și numai 20 la sută au arătat încrederea ideii liberale, reprezentată prin guvernul d-lui Ionel Brătianu.

Conservatorizarea colegiilor actuale electorale este un adevăr evident și liberalii cei întăi simțesc urmările acestui fapt, pentru că nu numai că au pierdut regulat alegerile dar *s'au ciocoit* ei singuri. Astă-zi partidul liberal e reprezentantul ciocoilor închiaburiți prin politică, departe de partidul ideologilor de la 1848. Burghezirea și ciocoirea liberalismului romîn este urmarea politicei de înaviţire pe ori-ce cale a lui Ion Brătianu.

Pe cînd liberalii au tras toate foloasele materiale ale acestui regim electoral în care ei au guvernat 15 ani, iar noi numai 11 ani (1885—1910), partidul conservator-democrat a știut să hrănească idealuri mai înalte în luptele noastre cu adversarii, căpătînd asentimentul politic fără bănci, fără credite, fără case rurale și fără chiar să hrănim venirea la putere, deci perspectiva budgetului.

Cărui fapt se datorește acest reviriment moral în conștiința politică a actualelor colegii electorale? In primul loc încrederea ce țara a căpătat în șeful nostru prin opera sa pozitivă de legiuitor în lunga sa carieră de ministru, și în al doilea loc zidului de prietenie caldă, sinceră și desinteresată ce partizanii au pus în jurul șefului nostru, demarcînd un pas înainte în luptele noastre politice.

Dar acest ascendent politic, căpătat de șef și de partidul nostru nu e numai în ochii țării legale, ci mai ales în al țării reale. Omul care circulă sufletește mai mult pe buzele fie-cărui cetățan romîn e Take Ionescu. Acestui ascedent în ochii țării reale a șefului nostru se datoresc minunile făcute de colegiile electorale.

Alegătorii nu sînt ficțiuni constituționale, ci persoane reale, cari trăesc în societate, au legăturile lor, interesele lor, prietenii lor, cărora și de la care primesc înrîuriri. Acest mediu înconjurător e factorul inconștient politic, care a stărnit curentul și el merge potopind ori-ce în cale și chiar Corona se va împedeca ca de un stavilar, în caz cînd nu i-ar înțelege pulsul.

Scînteia aprinsă acum 2 ani în urmă, azi a devenit pojar mare, și arde și va arde ori ce în cale, fără să se oprească.

Dar ne zic adversarii: dacă actualele colegii ne-au dat atîta cîștig de cauză, de ce atunci le surpăm? Nu este aci un act de inconsecvență politică? Nu este aici una din multele contradicții takiste?

Se înșeală adversarii noștri. Noi nu ne temem că vom pierde încrederea colegiilor, lărgindu-le baza. Știm că în dosul sutelor de alegători sînt alte mii, cari au toată încrederea în șeful și acțiunea noastră politică. Știm că nu e nimeni cari în dosul unui interes de moment să se treacă peste simțul de dreptate politică. Actualul regim electoral cuprinde în el atîtea ilegalități născute cu vremea, că o îndreptare se impune. Noi avem încredere în conștiința țării, și ori cum s'ar contopi colegiile, nu ne vom pierde ascedentul căpătat pînă acum, ci-l vom spori.

Dacă la Vaslui am învins cu 53 voturi, dacă la Roman am învins cu 86 voturi, dacă la Tecuci am învins cu 100 voturi, dacă la Iași am învins cu 226 voturi, dacă la Craiova am învins cu 283 voturi, la București am învins cu 1360 voturi și mîne vom bate cu alte mii de glasuri în ori ce ungher al țării, căci cu cît numărul voturilor crește cu atîta interesele personale se eterează pentru a da loc la interesele obștești, pe care noi le avem în vedere în primul loc; și în puterea acestor năzuinți de mai bine general noi pășim cu încredere la o reformă a regimului nostru electoral în chip cuminte și drept, fără a sări din lac în puț.

Contradicții dar nu sînt, de cît în condeiul presei liberale, care ține să caute nod în papură. Și cred că l'au găsit.

Gh. Ghibănescu

Conflictul cu Grecia

Dintre toate statele vechiului continent, statul grec e acela care a ajuns o pricină de permanentă îngrijorare pentru marile cabinete europene. Descendenții vechei Elade au moștenit de la marii lor înaintași toate defectele, fără a fi păstrat măcar una din însușirile cari împodobeau așa de frumos sufletul Grecului antic.

Ani de-arîndul Grecia a organizat și a susținut bande de antarți în Macedonia, cari amenințau fără încetare pacea europeană.

Pînă mai eri Grecia era în plină revoltă militară, care amenința și existența statului și dinastia.

Azi neastîmpărații Elini sunt în conflict cu Turcia din pricina Cretei și nemulțumiți de această ispravă au găsit cu cale să-și mai complice situația internațională cu actul banditesc de la Pireu

Odată mișelia faptuită, normal și logic ar fi fost ca Statul grecesc să ceară scuze, cei de la Atena refuză însă să ne dea satisfacția ce ni se cuvine.

De datoria guvernului Brătianu e ca să procedeze față de Statul elin cu aceiași energie cu care a procedat și guvernul conservator de la 1906. Măsuri de represalii se impun și măsurile acestea ne stau la îndemînă. D. Al. Djuvara, deși nu e nici pe departe un Jack Lehovary, are totuși datoria să procedeze cu energie și să aplice ferul roș cu toată hotărîrea cu care se cuvine într'o chestiune în care se află angajate și demnitatea și siguranța noastră de stat liber și independent.

Cît ne costă guvernarea liberală

Incă pe cînd Parlamentul era deschis am atras luarea aminte publică asupra felului cum înțeleg liberalii să administreze banul public. Toți deputații și senatorii guvernamentali, cu ceva trecere în provincie, s'au strădănuit din răsputeri să contracteze împrumuturi pentru județele și comunele reședințe respective.

N'a rămas comună mare sau mică în țară, n'a rămas județ bogat sau sărac, care să nu contracteze un împrumut de cel puțin 100 mii lei. Cine cunoaște moravurile de provincie și felul cinstit în care banul public e administrat în țara noastră, sub un guvern liberal, își va da pe deplin seama de uriașul gheșeft făptuit în rate de actuala administrație liberală, sub forma împrumuturilor mărunte.

Dar să dăm cuvîntul cifrelor. Zilele trecute a apărut în *Monitorul Oficial* lista complectă a lucrărilor Camerei, în ultima sesiune; extragem din această listă cifrele privitoare la împrumuturile comunelor, județelor și așezămintelor publice.

In ce privește comunele, statistica noastră arată că au contractat împrumuturi 16 comune și că valoarea acestor împrumuturi atinge suma de 16,107,000 lei. Iașul figurează cu 1,650,000 lei. Apoi au mai contractat împrumuturi 11 județe, în valoare de 4,720,000 lei. Adică în total, într'o singură sesiune, datoria comunelor și județelor noastre a sporit cu aproape 21 milioane lei.

Cine cunoaște enorma datorie publică care apasă orașele și tîrgurile noastre, în majoritate sărăcite, își va da pe deplin seama de însemnătatea acestor noui împrumuturi admise de guvernul d-lui Brătianu pentru a-și îndestula partizanii din provincie.

Trebue să adăugăm că aceste împrumuturi s'au votat într'o singură sesiune și că precedentele două, proectele de împrumut pentru comune, județe erau cel puțin tot atît de numeroase ca și cele din sesiunea din urmă. Sunt comune, cum e de pildă, Craiova, cari s'au împrumutat — în intervalul ultimilor trei ani — de cîte de două și de trei ori, asemenea sunt multe județe în aceiași categorie.

Iată dar cît ne costă guvernarea liberală numai cu privire la comune și județe; dacă ar fi să înșirăm aici lista întreagă a împrumuturilor și creditelor votate pe socoteala statului, în ultima sesiune parlamentară, am ajunge la niște cifre cu adevărat fabuloase.

Cinstea de a avea la guvern pe cei trei frați de la Rătești costă scump pe țară; scump dar nu face!

Chestii istorice

Hrisovul Podului Iloaei

In 1816 Scarlat Alexandru Calimah Vodă încuviință hatmanului C. Paladi să înființeze tîrg pe locul moșiei sale Totoeștii, în dreptul unde era trecătoare pe Bahlui, și anume Podul-Iloaei amintit în Cronicari încă de prin secl. al XVII după ce Iașii devenise capitală de țară.

Podul Iloaei a devenit în gura poporului *Podu-Leloaei*, prin trecerea articulului de la numele *podu* ca parte componentă a cuvîntului *Leloaei*.

In desvoltarea economică a Moldovei în secl. al XIX apar ca factori unei mișcării economice înființarea de tîrguri în diferitele puncte ale țării, pe moșiile boerești. Pentru organizarea acestor tîrguri boerii simțeau nevoe de a aduce străini, și în special Evrei, pentru alijverișul țării. Pe această cale a roit la noi în Moldova elementul jidovesc, ca factor necesar în desvoltarea vieții economice a Moldovei. Nici că se putea ca o țară compusă de plugari și boeri să arăte pricepere în ale comerțului, și că dar pentru această nouă ramuri trebuiau elemente nouă. Și Evreii din Polonia împărțită au răspuns la această nevoe a momentului și s'au hultuit în țară.

Șepte ani au trecut de la întemeierea tîrgului. Proprietarul moșiei tîrgului prin vechilul său Ștefan Ruset biv vel vornic cere în 1823 întărire de la Ioan Sandu Sturdza Vodă a hrisovului lui Scarlat Alexandru Calimah Vodă. In noul hrisov de întărire a Voevodului Sturza cetim următoarele ponturi, prin care se reglează raporturile dintre tîrgoveți și proprietarul moșiei Totoești, C. Paladi hatmanul. Toate ponturile sînt în număr de 16 și cuprind dispozițiuni cu privire la comerțu de vin, rachiu, dohot și păcură; pîne, carne, luminări; imașul vitelor, cereale, fere, mied, bezmănul locului; iarmaroc, etc.

Iată principalele ponturi:

1) Crîșmarii, cari vor vinde rachiu, vor plăti 40 parale de vadră.

2) Crîșmarii cari vor vinde vin, vor plăti 30 parale de vadră.

3) Negustorii, cari vor vinde păcură și dohot, vor plăti 10 parale de vadră.

4) Jidovii vor ține un trunchiu de carne (scan de căsăpie), și vor plăti: 30 parale de bou, 20 parale de vacă, 10 parale de mînzat și gonitor, 10 parale de viță și de berbec, 4 parale de oae, 2 parale de miel.

5) Jidovii vor fi slobozi a vinde pîine și covrigi.

6) Fabricarea de luminări e slobodă pentru casă; vînzînd însă se va contracta cu proprietarul.

7) Imașul pînă la 3 capete de vite pe toloacă e slobod.

8) Comerțul de fîn și orz e slobod.

9) Bezmenul dughenilor va fi de un 1 leu de stîngen fața, fundul fiind de 18 stînjeni la ori ce proprietate.

10) Vînzarea berei și a medului se va autoriza special de proprietar.

11) Sînt scutite de bezmen 2 scoli jidovești, 2 case a hahamului, feredeul jidovesc și țintirimul.

12) Iarmarocul și zilele de tîrg se vor fixa de proprietar.

13) Tărăbile cu marfă la trotuar se îngădue.

14) Dijma livezilor dînd a zecea din rod.

15) Forțarea proprietarilor pentru a face clădiri nouă pe locurile virane ca să sporească venitul din bezmăn.

16) Oprirea ori cărei fabrici fără autorizarea proprietarului moșiei.

Cine va întreprinde studiarea formării tîrgușoarelor de a 2-a și a treia mînă din Moldova, și va cerceta urzirea lor, creșterea lor și întru cît au contribuit la sporirea economică a țării, făcînd să se valorifice produsele solului și a muncii țăranului va arunca cea mai vie lumină asupra rostului economic al țării în secl. al XIX, crearea de tîrguri fiind un vechiu privilegiu al domnilor, care venind în Moldova cu domnia în secl. ai XIV-a, au găsit un lanț de tîrguri și le-a sporit numărul și valoarea.

Baia, Siret, Suceava, Neamț, Hotin, Hîrlău, Cotnari, Iași, Trotuș, Vaslui, Bîrlad, Tecuci, Galați, trec peste începuturile domniilor în Moldova, ca să avem apoi Piatra, Roman, Tîrgu-Frumos, Botoșani, Huși, Fălciu, de origină mai nouă, iar altele dispărute ca *Putna*, *Săratu*, *Crăcima etc.*

***

OAMENI ȘI LUCRURI

CUNOAȘTE-TE!...

Nu e mult de cînd se vorbia mult despre o măsură școlară proiectată, dar nerealizată pînă acum: desființarea catalogului. Ar fi fost nu numai o schimbare mică, de formă; ci noi vedeam în această simplă inovare o radicală transformare a întreg uzului stabilit și o revoluționare a moravurilor, a psihologiei școlare însăși.

Și am fi vrut să se îndeplinească acest fapt, extraordinar în fond, simplu cu desăvîrșire în aparență: ca profesorul să fie nevoit a privi elevul în față,—iar nu între două linii ale catalogului, întocmai cum în anumite instituțiuni oamenii nu există decît după.. număr. Nu există oare și astăzi în școli tendința de a se grupa elevii după cifrele uniformei?

A privi în față pe elev și pe elevă—sunt, domnilor profesori, eleve așa de drăguțe de privit! — însamnă a studia în întregime și a cunoaște de aproape ceea ce trebuie cunoscut: tot sufletul școlăresc, cu ceea ce are bun și rău, normal și ciudat, comun și extraordinar; însamnă a scruta și a descoperi în adîncul ochilor anumitele manifestări mai caracteristice ale gîndirei și ale simțirei și a discerne ceea ce se poate realiza cu fiecare inteligență în parte și ceea ce nu se poate.

Căci este multă absurditate în concepția că dascălul dispune cu desăvîrșire de soarta elevului, indiferent de sufletul de voințe, de firea acestuia din urmă și fără a ținea seama tocmai de ceea ce este caracteristic și neobișnuit la dînsul; este cea mai îngustă și cea mai falșă noțiune de pedagogie, aceea care consacră dreptul absolut de viață și de moarte a profesorului asupra școlarului, întru cît cel dintăiu îl poate scoate pe cestalat din rîndul oamenilor și să-l clasifice pentru totdeauna într'o categorie căreia nu i aparține.

Acea tradițională muncă profesorală și profesională de a „explica" și de a „asculta" — amîndouă avînd drept corolarii punerea notei în catalog—nu are, de fapt, în cele mai de multe ori, nimic înălțător, nimic serios, nimic pedagogic în sine. Și mai cu seamă punerea notei!

Ni s'a povestit despre unii profesori liceali și gimnaziali că găsesc, din primul trimestru, de cuviință să „sparie" pe elevi cu cîte o notă rea, foarte rea, așa numai din principiu. Căci nu ne încumetăm a afirma că e din capriciu: ar fi un feliu de sadism pedagogic. Dar auziți psihologie educativă: să-i sparie! Mai drept: ca să i plictisească, să-i dezguste?

Cunoaștem alte lucruri tot așa de curioase. Un profesor scoate un șir de elevi, pe la sfîrșitul oarei. Iată însă că... sună clopotul fără să aibă vremea să-i asculte. „O să vă chem altă dată" le spune și în același timp le pune... nota trei!...

Foarte frequente sunt cazurile în care pentru abateri de purtare, — pentru zgomote ori alte asemenea lipsuri de disciplină — cărora ar trebui să li se găsească explicația și cauza — profesorii aplică notele minime — nota unu! — la... studiu.

Vă închipuiți ce reprezintă apoi în munca unui an școlar, în frica, în frămîntarea, în rușinea și în viitorul elevului acest „unu", provocat *nu* de neștiință, ci de alte pricini cu totul!

...Și asemenea fenomenale absurdități —numai exemple între mii și mii!— provin numai de acolo că dascalii nu și cunosc elevii, nu pot, nu vor să-i cunoască și nu se cunosc nici pe ei însă-și cu neajunsurile și abaterile lor.

Rodion

Ideile unui moralist

Precepte de morală.—Adevăr și dreptate. Simțul moral.—Scrisoarea unei fete — Elevă și maestru.

Iată preceptele ce le dă Forel—percepte dictate de o morală într'adevăr umană.

1) Nimeni nu poate schimba natura ereditară a membrilor actuali ai umanității, dar datoria fie căruia este de a prepara descendenților mai multă fericire și o mai mare valoare socială de cît avem noi. Trebue combătută suveranitatea copitalului, care corupe tot, mijloacele lui de exploatare și otrăvurile narcotice, ca alcoolul.

2) In domeniu sexual să se înlocuiască prin *adevăr* și *dreptate*, ipocrizia de astă-zi arătată sub titlul înșelător de „*morală*".

3) Nimeni să nu mai privească cu sînge rece neglijența și inconștiența cu care oamenii bolnavi și perduți dau naștere unor copii nenorociți, ce sunt meniți a deveni o calamitate pentru ei singuri, cît și pentru cei din jurul lor.

4). Să se arate mijloacele de a regula și a împedeca procreațiile celor infirmi de corp sau de spirit cari din prostie sau neștiință dau naștere atîtor stîrpituri, criminali, imbecili sau infirmi...

5). Să se stimuleze cei viguroși, capabili și buni cu calități alese, a procrea cît mai mult. In această categorie Forel numără pe toți oamenii dotați cu *simț moral*.

6). Să se ocrotească femeia care are copii mulți, scutind-o de prea multe sarcini și de o muncă prea grea.

Urmînd aceste precepte, se poate prepara adevărata selecție a rasei umane pentru viitor ajungîndu se la o umanitate mai bună și mai fericită. Iată adevărata *morală sexuală*.

Ca să avem idee de impresia produsă asupra cetitorilor prin cetirea cărții lui Forel, asupra *Chestiei sexuale*, dăm o parte din scrisoarea unei fete de 21 ani, adresată ilustrului autor

„Iți mulțumesc, mai întăi, de impresia profundă și inalterabila ce cartea d-tale a produs asupra-mi. Sunt o fată de 21 ani și d-ta știi cît suntem de împedecate de a vedea clar lucrurile naturale ce ne privesc așa de aproape. Nu pot dar, să-ți mulțumesc îndestul de lămurirea pacinică ce ai produs în mine și de cuvintele așa de umane ce consacri d-ta educării sexului nostru. Sper, să am odată fericirea de a aplica copiilor mei ideile pe care d-ta ai făcut să se nască în mine asupra educației.

Am citit mult. Mama mea m'a crescut liber și sunt o fată lipsită de prejudecăți. Cu toate acestea un fel de frică interioară, dacă vrei, sau o rușine falșă m'a împedecat de a vorbi despre toate lucrurile de care tratezi d-ta. Tot ce știam cetisem prin cărți sau ghicisem prin instinct. Pe mama nu îndrăzneam s'o întreb.

Iți mărturisesc că acum în urmă, un adevărat haos se făcuse în capul meu. Eram obsedată și turmentată de o frică de tot ceea ce nu știam și trebuia să aflu, cu toate acestea, într'o zi. Iată pentru ce mă grăbii cu bucurie să citesc cartea pe care o prietenă mi-o adusese. Voiam în sfîrșit să mă lămuresc.

Primele capitole fură *tari* pentru mine, nu pentru că nu puteam să le înțeleg, dar din pricina impresiei stranii și nouă ce-mi făcea tot adevărul înșirat rece și științific înaintea mea.

Voind să citesc tot, mă pusei pe muncă neîntreruptă. Prima mea reacţiune fu desgustul de oameni şi ne'ncrederea în toate.

Dar avui îndată bucuria să constat că sunt o fată foarte normală. Nu mă mai escitai auzind unele conversaţii şi cîştigai un adevărat interes fiind fericită că am putut cunoaşte pe cineva care ne înţelege aşa de bine pe noi tinerele fete.

Sunt o fată normală ale căre sensaţii nu sunt nici reci, nici perverse şi m'am bucurat citind cartea d-tale de a vedea cu ce adevăr descrii d-ta impresiile noastre sexuale. Cele care pretind că noi simţim în această privinţă ca şi barbaţii mă fac să rîd. Zici într'un loc, în cartea d-tale, că ideea de măritiş trezeşte la fata tînără normală, un fel de frică şi desgust şi că acest sentiment dispare îndată ce ea a găsit pe cel care îl iubeşte. Aceasta e foarte adevărat şi foarte fin observat. Sunt perfect de acord cu o prietenă cu care am discutat'adesea cu privire la cartea d-tale; noi fetele suntem foarte puţin atrase de partea pur sexuală a măritişului şi preferăm să vedem copii vin în alt chip de cît cel în care voeşte natura. Această idee va face poate, să rîzi; atîta paguba. Cred, de altfel, că vei înţelege sentimentul meu.

Cînd isprăvii cartea d-tale devenisem absolut liniştită şi ideile mele se limpezise. Se înţelege că nu'mi mai este posibil să mai fiu naivă. Dar aş voi să ştii ce se cîştigă prin aceasta naivitate. E foarte uşor de a fi inocentă cînd nu ştiu nimic şi atunci aceasta nu are nici un preţ. N'am gîndit nici un moment să găsesc cartea d-tale imorală şi iată pentru ce eu nu cred să mă fi făcut mai rea prin d-ta. Iartă-mă că am scris aşa de mult, dar nu puteam să spui mai puţin într'o chestie aşa de serioasă şi care o avem atît pe inimă".

*

Cam acestea sunt ideile medicului filosof în ceea ce priveşte Morala socială.

Maria C. Buţureanu.

Cronică religioasă

„Religia noastra se clatină,
credinţa piere"...

Ast-fel grăeşte şi dă alarma fostul deputat *Radu N. Mandrea* în articolul său: „Decăderea religiei în România" din „Noua Revistă Romînă".

D-sa declară, că spune aceste, fiind pe deplin convins—„cu dreptul unuia ce nu trăesc de cît printre săteni"; şi „precum religia piere, aşa cinstea se duce".

„Chiar revoluţia noastră agrară ne-a arătat cît de jos a căzut morala şi cinstea săteanului, lipsit de credinţa în Dumnezeu".

Insă d. Mandrea atribue decăderea religiei numai şi numai *preotului*, mai ales a preotului modern nou, de modă nouă—adică cu alte cuvinte acelui cult, teolog, slăvind pe vechiul preot necărturar, dar religios:

„Şi dacă acum ne svîrlim privirile asupra clerului nostru, cu ce întristare trebue să recunoaştem cît de departe sunt ei de menirea sfîntă ce o au.

„De la obîrşia de unde ei sunt recrutaţi, trebue să constatăm că tinerilor nu li se dă o învăţătură de înaltă credinţă; şcolile noastre religioase nu au ca scop de a schimba şcolarul în apostol pătruns de greaua misiune ce i este dată de a duce turma, ci sunt nişte simple licee de care ies preoţii precum au întrat, lipsiţi de încredere în Domnul, lipsiţi de Duhul Sfînt, dar însufleţiţi numai cu ambiţia de slujbaşi doritori a fi popă, spre a-şi cîştiga viaţa şi a se îmbogăţi cătînd doar parohie bună şi numai fată cu zestre. Pe cînd bietul nostru preot din vechime, slab cărturar, dar bun creştin, cu încrederea în Domnul şi biserica lui, şi-a dus turma timp de veacuri prin vremuri de restrişte, numai cu evlavia credinţei şi sfinţenia purtărei sale; preotul nostru de azi, nepăsător de toate acestea, consideră slujba sa de popă numai ca un mijloc, ţelul lui fiind îmbogăţirea personală".

Poate o fi şi aşa. Dar nu ne putem uni în totul cu d-sa asupra cauzelor ce au provocat decăderea religiei.

Mai trebue de adaos aici şi cauză principală încă: „Peştele de la cap se strică"—adică, că şi *Inaltul cler*, tot de modă nouă—adică cult, teolog, trecînd prin a celeaşi şcoli religioase ca şi preoţii de mir, nu-i mai „breaz" ca clerul de mir, poate încă mai ceva; dar mai ales s'a deochiat de tot, în urma tulburărilor şi scandalurilor ultime din biserică.

Deci anarhie sus, anarhie jos, anarhie pretutindene. Vîntul anarhiei bisericeşti a bîntuit şi bîntuie pretutindene şi în capetele şi în membrele bisericei, şi în biserica învăţătoare, conducătoare (cler) şi în acea ascultătoare, condusă (credincioşi).

Iar soluţia de îndreptare a acestei stări de lucruri ce o dă d. Mandrea este cît se poate de superficială şi unilaterală. D-sa crede mai ales, că numai prin o altă educaţie dată în seminarii viitorilor clerici, răul se va îndrepta.

Noi credem că răul are rădăcini mai adinci. Cauza nu-i numai de ordine culturală şi educativă, ci de multe feluri, socială, economică etc, politică chiar. Şi deci nu stă îndreptarea numai în mîna clerului, ci a noastră a tuturor, *Cler, stat şi particulari*.

De altfel atinge şi d-sa în treacăt acest lucru zicînd: „Cu toţii să privim deci reul şi cu toţii să muncim spre îndreptare". Indreptarea—pe care pecît posibil—să ne fie permis a o arăta într'un articol de ziar în linii generale.

Anume: *Clerul* trebue reformat, începînd cu căpiteniile, cărora trebue a li se restabili iarăşi *autoritatea morală*, sdruncinată acum, fiindcă au irosit o în calcule şi potriveli de interese personale şi nu de interese ale Bisericei.

Statul a nu se mai amesteca în afacerile interne ale Bisericei—cum a făcut'o în timpul din urmă prin *legea sinodală*, cauză a tuturor relelor şi tulburărilor ce bîntue azi Biserica: a nu mai înjuga preoţii la *carul politic*, încărcat cu tot felul de meschinării şi pehlivănii politice ce-i face şi mai odioşi în faţa lumei.

Iar pe de altă parte a-i da statul tot sprijinul Bisericei în „cele dinafară" ale ei.

Tot în folosul Religiei este şi *îndreptarea economică* a săteanului prin o bună lege agrară şi Casă rurală, nemai puţind săteanul atunci cărti şi a se reavrăti contra ordinei şi autorităţilor, pe cari Biserica trebue să le susţină şi apere.

Particularii, credincioşii, văzînd autoritatea morală a clerului iarăşi restabilită, îi vor da respectul şi consideraţia cuvenită.

De aceea îi lăudabilă iniţiativa luată de *Doamnele romîne* de aici şi din Bucureşti de a înfiinţa şcoli de educaţie religioasă morală pentru viitoarele mame creştine şi romîne.

Iar noi credincioşii şi de sigur şi d. Mandrea să nu credem că toate duhurile sunt de la Dumnezeu şi să ne amintim de evlavia şi pietatea adîncă a strămoşilor noştri şi să-i imităm.

Cu toate vremurile grele, mai grele ca acele de astăzi, prin care au trecut, un moment n'au şovăit în credinţa lor, nici nu s'au „turcit", nici „catolicit".

Nu i-a fost frică romînului de „fesul roş" al Mahomedanului — dovadă Constantin Brîncoveanul—, nici nouă nu credem să ne fie frică azi de „tiara albă a papilor" — cum pare a-i fi frică d-lui Mandrea.

Conclud cu d-sa: „Biserica rîdicată, morala îndreptată, temelia ţării va fi reîntocmită întru fericirea României; şi precum în trecut Biserica ne-a scapat ţara de hordele străine, tot aşa prin crucea strămoşească să scăpăm neamul şi ţara de peirea la care e dusă".

Ezechil.

Litere-Ştiinţe-Arte

Multatuli.—După cum anunţat la timp numele scriitorului cunoscut sub acest pseudonim, a fost reactualizat în Olanda şi cu următorul prilej:

Cercurile literare şi toată populaţia a sărbătorit ziua în care Multatuli—pseudonimul lui Douves Dekker—a tipărit pe „Max Havelaar", o carte care cuprinde toată tragedia suferinţelor îndurate de coloniştii olandezi din lava. A fost una din cele mai frumoase lucrări, ce s'au scris în timpul din urmă pentru omenire. Intr'un stil strălucit, cu mult sarcasm şi în acelaş timp cu multă dragoste a ridicat vălul de pe atîtea răni ce bîntueau în acele colonii, iar strigătul lui de revoltă a avut ecou în toată lumea. Multatuli—pe latineşte „am suferit multe"—cu tot talentul său cel mare de a scrie drame, proză şi versuri, cu toată strălucirea „Ideilor" sale, prin cari a intrat în rîndul cugetătorilor contimporani de frunte, a trăit în mizerie şi a murit sărac, la 1887, în vîrstă de 67 ani.

Iată, cu această ocaziune cîte-va „apropouri" de ale lui Multatuli:

Lumea crede, că eu sunt împotriva tuturora. Asta, dragii mei, este o vorbă de clacă. Ah, dacă ar şti lumea, cîte lucruri îmi sunt sfinte!

Greşim mult supărîndu-ne aşa de tare pe cei răi. Cei mai buni dintre noi sunt cei mai aproape de cei răi.

Din Biblie am înţelege mai mult, dacă am lăsa teologia la o parte. Căci sunt multe lucruri frumoase în cartea asta.

Nu-mi vine greu să mi recunosc o greşală. Şi o fac destul de des. Dar vă mărturisesc, că numai din mîndrie.

Nici o prostie nu este atît de proastă ca să nu se găsească filozofi şi s'o ia sub scutul lor.

Un scriitor, care are vreme să dea explicări la toate, n'are ce să scrie. Un cetitor, care n'are vreme să se întrebe la toate: ce este asta?—nu mai trebuie să cetească.

Este o durere în orice creaţie intelectuală. Ţi-ai dat seama, cetitorule, că cugetătorului trebuie să-i dai aceeaş îngrijire ca femeii lăhuze?

*

De astă dată se pare că descoperirea contra sifilisului, datorită doctorului Ehrlich din Berlin şi de pe acum celebră sub denumirea „Ehrlich 606" e foarte serioasă şi definitiv cunoscută. Preparatul se afirmă, e tot aşa de specific în contra sifilisului cum este şi chinina contra frigurilor. Cazuri în care n'au avut nici un efect iodul, mercurul şi celelalte s'ar fi vindecat prin o injecţie cu serul lui Ehrlich.

Numai de ar fi într'adevăr aşa?

*

Pentru călătorii cu aeroplanul s'au fixat în Statele-Unite următoarele premii: 150,000 lei pentru o călătorie dela New-Jork la St-Louis; 125,000 de la N York la Chicago; 100,000 dela N York la Washington; 200,000 de la St-Louis la Indianopolis şi Chicago; 50,000 de la St-Louis la Kausas. Toate premile se acordă de către cîteva mari ziare americane, şi de către Camera de comerţ şi Aeroclubul din Washington.

*

Psihologul italian Reuda, într'un articol de revistă, dă instrucţiuni asupra modului cum poate cineva, după voie, să-şi provoace uitarea, să-şi şteargă din amintire anumite icoane şi fapte.

Iată învăţăminte de cari s'ar folosi mulţi în materie de dragoste bunăoară, putînd să dee uitării chipului obsedant al dragei şi aşa mai departe.

*

Asupra „Inchiziţiei" a apărut o nouă serie de lucrări dintre cari sunt de menţionat: „Histoire de l'Inquisition en France" par Th. de Cauzons, un studiu asupra originilor şi cauzelor cari au dat naştere acestei grozave instituţiuni în Franţa; „Storia dell' Inquisizione", de Ed. Bocca, apărută la Torino. Autorul explică inquiziţia ca produsul fatal al unei evoluţiuni a diferitelor forţe ce se găseau în acţiune în sec. XIII.

*

In numărul de 1 Iunie din „La Revue" Henri Poincaré studiază raportul dintre „morală şi ştiinţă". O morală ştiinţifică, spune el, este imposibilă, pentru motivul că nu poate comanda nici odată, cel puţin direct, cum de altfel ea nu se poate întemeia nici pe religie, nici pe interes, nu poate fi deci nici dogmatică, nici demonstrativă; ea nu se poate baza decît pe sentiment.

Asupra sentimentului însă ştiinţa poate influenţa în mod direct; întăi, ea e moralmente sănătoasă cînd ne oferă continuu bucuria de a ghici ceva mai mare şi mai vast decît noi: apoi prin dragostea de adevăr care o inspiră. Cînd facem ştiinţă, simţim că muncim pentru omenire şi omenirea ne devine mai scumpă.

Pe de altă parte însă dragostea de adevăr poate face pe oameni indiferenţi la durerile omenirei; în oamenii slabi ştiinţa poate veşteji avînturile nobile, entuziasmul.

Adevarata ştiinţă poate ajuta moralei; semi ştiinţa însă e totdeauna vătămătoare.

*

STRUNA ZILEI

EROISM PROFESIONAL

Pe vaporul «Ramas» un tigru a scăpat din cuşca de menagerie şi a mîncat imediat pe bucătarul vaporului.

Ziarele

Mor preoţii lîngă altar
Mor generalii ling'armate,—
Dar mai erou e un bucătar
Servind el singur drept... bucate.

INFORMATII

❑ Regulamentul asupra personalului şi organizaţiunii administraţiei căilor ferate romîne din 8 April 1910, prevede că nici o distituire nu se poate face fără avizul unei comisiuni de disciplină.

Pentru anul 1910—1911, următoarea comisiune a fost numită la circumscripţia VI mişcare Iaşi:

Membrii: Tocilescu Alexandru sub şef de secţie, Iordănescu Nicolae şef de staţie principală, Marteau Anton şef de depozit principal, Botez Eugen inginer ataşat.

Membri suplianţi: Armăşescu Ion şef de staţiune principală, Grigoriu Nicolae P. şef de depozit principal.

❑ **Impacarea liberalilor din Huşi.**—In sfîrşit am văzut'o şi pe aceasta. Cele 3 tabere în formă s'au împăcat. D. Ionel Brăteanu a pus mijlocitor pe d. Emanoil Porumbaru, deputat al colegiului I de Fălciu şi calea a fost aceasta: să se înfrăţească toţi la un dejun copios plătit de d. Porumbaru la Enescu, avînd în capul mesei pe d. I. Brăteanu. De o cam dată s'au oprit la mănţinerea statului quo ante bellum. Fiecare rămîne la locul lui, Dobreanu la primărie, Corbescu la prefectură, numai directorul prefecturei Dinescu mazilit şi poliţaiul Teodoru, iar la primărie să se repună toţi slujbaşii daţi afară de d. Dobreanu ca fiind partizani ai d-lui N. Cişman.

Ne pare bine că s'au împăcat lucrurile şi că dar acţiunea vechilor liberali progresişti a rămas baltă. Era şi timpul ca să se ştie că la Fălciu e posibilă o acţiune unitară a liberalilor, lucru care nu s'a petrecut de 35 ani în urmă.

Fie, fie!

❑ Inaugurarea şoselei construite între Tg. Ocna şi Slănic, se va face între 20 şi 27 Iunie c.

❑ Monachul Visarion Dometian, dela M-rea Horaiţa, a fost exclus din monahism, pentru totdeauna, din cauză de grave abateri.

❑ Noile instalaţii de hidroterapie şi de aier comprimat de la băile Slănic, vor fi inaugurate la sfîrşitul lunei.

Tot atunci va fi terminată şi şoseaua Trg.-Ocna Slănic.

❑ Comitetul consultativ sanitar militar se va compune după cum urmează:

D-nii medici general C. Papilian, colonelii Mihail Călinescu, locot.-colonel D. Papadopol, Popescu Grozeanu D., Ioan Butză, Andriescu Gh., locot.-colonel Vicol Nicolae.

Pentru chestiunile veterinare şi farmaceutice comitetul se completează cu d-nii veterinar locot.-colonel P. Stavrescu, maiorii C. Văleanu şi Focşa Nicolae şi d. locot.-colonel farmacist Constantin Merişan.

❑ Comitetul consulativ al geniului se va compune din d-nii general Mihail Boteanu, inspectorul geniului, locot-coloneli Octav Boian, D. Ştefănescu, Ioan Teodorescu şi maior Ioan Macri.

❑ **Vandalismele rutenilor.**—„Patria" din Cernăuţi, care ne-a sosit astăzi, publică următoarele cu privire la vandalismele rutenilor, patrecute Marţi, la Cernăuţi:

„Ieri seara (Marţi în 21 l c) s'au fost întălnit un număr mai mare de Ruşi (Ruteni bătrăni) în restaurantul din palatul naţional. Afară de aceştia, era adunată însă şi multă altă lume, între care şi mulţi Romîni. Deodată au năpăstuit însă o bandă de vr'o 40—50 de studenji, învăţători, ect. ruteni, cu o furie căzăcească. In local se purtau tocmai ca un anumit soiu de animale, aşa că a trebuit conducătorul stabilimentului să-l dee afară. Ei au întrat pe altă uşă şi au început a arunca cu ouă clocite, cu sticle, cu calamare, cu cerneală şi cu tot ce le venea în mînă, asupra întregului public, aflător în local, fără deosebire. Localul a fost devastat într'un mod oribil. Toaletele damelor, hainele barbaţilor, toate feţele de masă, pe scurt zis, totul, a fost bajocurit cu cerneală şi cu gălbanuş de ou. Ba şi bălţi de sînge au rămas, căci mulţi au fost foarte grav răniţi; aşa bună oară a remas studentul Octavian Voronca cu capul spart în mod îngrozitor. A intervenit poliţia, care cu mare greu a putut să puie capăt acestor nemai pomenite acte de brutalitate.

❑ Comisiunea romînă pentru delimitarea frontierei Prutului, a plecat la Huşi, unde se va întîlni cu comisiunea rusească.

De aci comisiunea va pleca la Galaţi.

Lucrările de delimitare vor dura probabil, 3 luni.

❑ D-na Elisa Brătianu soţia primului ministru, a fost eri în oraşul nostru, însoţită de d. G. Duca deputat.

Cu trenul de 9 aseară, D-na Brătianu s'a reîntors în Capitală.

Tot aseară au plecat d-nii Vintilă Brătianu, directorul Băncei Naţionale, şi Alimănişteanu, cenzor, care au inspectat eri sucursala Băncei Naţionale din localitate.

❑ Amicul nostru din capitală d. Em. Socecu a fost eri în localitate.

❑ Inaugurarea celor cîte-va localuri de şcoală din judeţul nostru, la care urma să ia parte şi d. ministru Haret, se va face în cursul lunei August.

❑ Sf. Sa preotul Romano Gh., a fost numit paroch al parohiei Măcăreşti, judeţul Iaşi.

❑ Citim în „*Ordinea*".

Confraţii de la *Vremea*, în puterea vechimei—vremea e eternă—ne dojenesc pentru că nu am avut tactul să aşteptăm să publice dînsa mai întăi lista conservatorilor-democraţi din Galaţi, cari au asistat la congresul partidului, şi apoi noi s'o copiem.

Mulţumim de sfat pentru tact, dar să ne ferească Dumnezeu de tactul *Vremei* din Galaţi, căci atunci partidul ar putea deveni un balamuc.

Amicii *Vremii* au dat, din nenorocire semnalul dizolvărei organizaţiilor noastre din provincie, noroc că n'au găsit imitatori.

De altfel asupra publicărei listelor delegaţilor am consultat pe şeful nostru L'am consultat chiar după ce aflasem că unii din delegaţii din Galaţi, ameninţase cu disolvarea partidului; deci ziarele conservator democrate din Capitală nu se vor supune ostracismului exercitat de delegaţii cu patentă.

Dacă *La Roumanie* ar fi publicat liste de delegaţi ar fi publicat aceleaşi liste ca şi noi.

SPECTACOLE

— In interesantul program nou din astă-seară de la cinematograful Gaumont, din grădina Cuza-Vodă, se cuprinde şi marea dramă „Fiul pădurilor", jucată de cei mai renumiţi artişti din Paris, dramă care a fost jucată şi la Iaşi de d-na Bîrsescu şi Leonescu. Programul din astă-seară mai cuprinde: Vederi din Peru, după natură, O vînătoare din America, după natură; aci sunt lilieci, comedie; parcul din Caserta, după natură; Satan scamator fantezie; Camera la hotel comedie; lanţul comedie etc.

Mai e apoi unicul duet „Les Amelias", care va executa potpouri din Carmen, Violeta şi Esmeralda.

DIVERSE

— Un început de incendiu s'a declarat astă-noapte în strada Socola, la cîrciumarul Şmil David.

— Carolina Stingher din strada Sf. Teodor fiind într'o stare de ebrietate a încercat să se stranguleze în grădina Primăriei.

— Lucrătorul Iani Stavri, de la lucrările de restaurare ale palatului administrativ, a căzut depe schele, rănindu-se grav.

— La 22 Iunie se va ţinea la prefectura judeţului licitaţie publică pentru aprovizionarea cu pietriş de Siret, în depozitul staţiilor P. Iloae şi Cucuteni, necesar soselelor vecinale şi comunale.

— La clinica veterinară din strada Păcurari 100, a d lui Veterinar Lupaşcu în cursul lunei Maiu a. c. care este a treia lună de la deschidere s'au potcovit 285 de cai din care peste 100 schiopi cărora li s'au aplicat potcoave speciale şi cauciucuri.

In spital au fost trataţi 8 cai şi 5 cîni s'a mai dat 60 de consultaţiuni şi executat mai multe operaţii.

Orenstein & Koppel-Arthur Koppel

SOCIETATE PE ACŢIUNI

BUCUREŞTI—No, 18, Strada I. C. Brătianu, No. 18—BUCUREŞTI.—Telefon 6/97

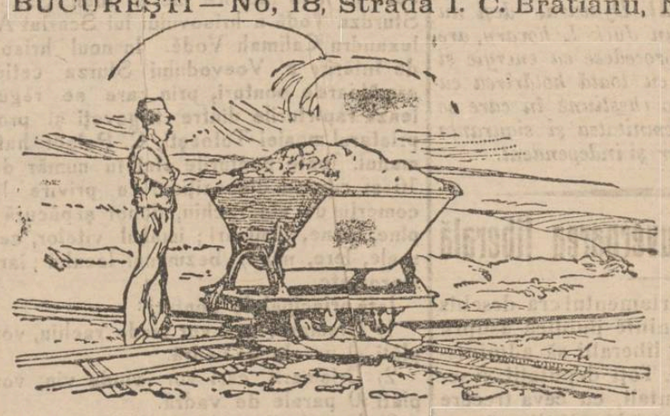

Deposit şi Fabricaţiune de:

Şine de oţel.—Vagonete.—Macazuri.—Plăci turnante.—Locomotive.—Roate.—Osii.—Cutii de unsoare.—Eclise.—Buloane.—Crampoane etc.—Şine şi accesorii de cale Ferată Normală pentru linii de garaj.

FABRICA SPECIALA de LOCOMOTIVE

Furnisează D-lor Antreprenori şine şi vagonete CU LAGĂRE, CU ROLURI speciale patent „Koppel" cari produc o economie DE TRACŢIUNE CU 50 LA SUTĂ, pentru transport de PĂMÂNT PETRIŞ şi CĂRĂMIDĂ

SE DĂ CU CHIRIE IN CONDIŢIUNI AVANTAGIOASE

Ultime INFORMAȚII

❑ **Ştiri foarte alarmante sosesc despre întinderea holerei.**

Flagelul a început să bîntue şi în Basarabia, unde s'au constatat 3 cazuri, din care 2 au fost mortale.

Guvernul nostru a decis să ia măsuri energice la frontiera Prutului. Paza pe frontieră va fi îndoită şi nu se va permite întrarea mărfurilor şi a pasagerilor, de cît pe la Ungheni, unde va fi un foarte riguros control medical şi pe la Gura Prutului.

❑ *Şeful partidului conservator-democrat, d. Take Ionescu, va pleca în ziua de 17 Iunie, pentru două luni în străinătate.*

D. Take Ionescu se va duce întâi la Londra, iar de aci la Aix-les-Bains.

❑ *Vineri 18 Iunie c., se va deschide provizor, noua linie ferată Podul-Iloaia Hîrlău.*

❑ Se ştie, că în urma unei dispoziţiuni a d-lui ministru de războiu, s'a permis ofiţerilor superiori şi căpitanilor, ca în afară de serviciu, să poarte haine civile.

D-lui ministru de războiu i s'a părut însă că unii ofiţeri abuzează de dispoziţie cu portul hainelor civile şi în consecinţă a dat al 2-lea ordin, prin care face cunoscut comănduirei că ofiţerii superiori şi căpitanii sunt toleraţi să poarte haine civile în afară de serviciu dar nu în cursul zilei şi nici prin localuri publice unde se pot întîlni cu superiori.

Ei pot schimba uniforma cu hainele civile în timpul nopţei cînd se duc în vre-o vizită, în familii sau la vre o serată, unde nu riscă să se întîlnească cu superiorii.

❑ Direcţiunea generală a serviciului sanitar, atrage atenţiunea prefecturii judeţului că, pe viitor să fixeze dînsa ziua, cînd trebuie să se întrunească comisiunea veterinară, pentru a lua măsuri de combaterea epizotiilor. Aceasta din cauza prea marilor întârzieri, ce se făceau pînă acum cu întrunirea lor.

❑ Sub pseudonimul Justus, un fost magistrat superior relevă în *Epoca* numirile ce le-a făcut d. Stelian la Curtea de Casaţie şi la Curţile de Apel.

Autorul articolului subliniează fie care numire, arată nedreptăţile ce au fost făcute celor cari n'au fost numiţi şi constată că partidul liberal, după ce are un om al şcoalei, mai are acum şi un om al justiţiei.

❑ Comuna Iaşi a donat 400 lei societăţi Viticole, pentru organizarea expoziţiei de struguri şi fructe ce se va deschide la toamnă.

❑ Ministerul instrucţiei publice a trimis şcoalelor profesionale de fete şi şcoalelor comerciale o circulară prin care le aduce la cunoştinţă următoare:

In ziua de 15 Iunie expoziţiile acestor şcoale vor fi închise, în scop de a se lăsa maeştrilor libertatea de a putea să aleagă obiectele mai de seamă, spre a le trimite Expoziţiei, ce se va inaugura în ziua de 27 Iunie, la Ploeşti.

❑ **Se zice că inaugurarea sanatoriului de tuberculoşi, ce se construeşte la Bîrnova se va face la sfîrşitul lunei August c.**

❑ Pînă acum la concursul pentru locurile vacante de medici primari de oraşe şi judeţe s'au cetit 20 de teze ale candidaţilor.

Marţi se va termina cetirea tezelor, după care se va ţinea proba orală.

Proba clinică se va amîna pe la toamnă, în Septembrie.

❑ **Cursurile de lucru manual de la azilul „Elena Doamna" pe care-i vor urma 4 învăţătoare din judeţul Iaşi vor ţinea de la 4 Iulie pănă la 8 August.**

❑ **O delegeţie a lucrătorilor brutari s'a prezentat astă-zi la primărie şi prefectura poliţiei, reclamînd că patronii nu vor să repecteze repausul duminical obligîndu-i să lucreze şi în zile de Duminecă şi sărbători.**

❑ Casa bisericei a cerut prefecturei judeţului ca să scoată la licitaţie terenurile bisericeşti, ale căror termin de arendă se expiră la 1 Octombrie. Arendările acestor terenuri se vor face pe un period de 5 ani.

❑ A doua concentrare a rezerviştilor din contingentele 1903 şi 1905 se va face începînd de la 18 Iunie.

La această concentrare vor fi chemaţi şi învăţătorii cari au fost amînaţi pentru întâia perioadă.

❑ Serviciul veterinar al judeţului a trimes comunelor rurale, instrucţiuni relative la îngrijirea vitelor, Ele se vor afişa la primăria satului.

❑ Următoarele absolvente ale şcoalei de gimnastică din oraşul nostru au fost admise cursurile de gimnastică în suedeză din Bucureşti.

D-rele Natalia Mărgărint, Maria Ţuţurman, Maria Băncescu, Ortansa Merlescu, Lucreţia Florescu, Calupşa Tănăsescu, Adela Creţescu, Margareta Dugeşcu, Maria Popovici, Maria Cateliu.

❑ Comisiunile examinatoare al elevilor de curs primar, pregătiţi în particular, au fost întocmite ast-fel:

Comisiunea I-a la şcoala „Gh. Asaki": Ed. Cozmiţă, preşedinte; Gr. Roiu, Laura Nicolau şi Lucia Vasiliu, membri.

Comisiunea II-a la şcoala „V. Adamachi": Victor Munteanu, preşedinte; Alex Tene, Viorica Atanasiu şi Elena Popovici, membri.

Comisiunea III-a la şcoala „M. Kogălniceanu": I. Petrescu, preşedinte; Natalia Popescu, Maria Buţureanu şi Heloisa Constantinescu, membre.

Comisiunea IV-a la şcoala catolică: I. Apostol, preşedinte; preot Al. Popovici, membru.

Comisiunea V-a la Notre Dame de Sion: Ana Scobai, preşedintă; Natalia Lateş, membră.

Comisiunea VI-a la şcoala C. F. R. Paşcani: C. Tăzloanu, preşedinte; Ioan Lambrior, Vasiliu Natalia şi Mălinescu (Fălticeni), membri.

❑ D-nii I. Plateş şi Th. Barlos din Galaţi au cerut declararea în stare de faliment a lui Peisih Solomon, din str. Tăietoarei.

Termen la 15 Iunie.

❑ **Absolvenţii Seminarului.**—Iată, în ordinea alfabetică, lista absolvenţilor clasei a VIII-a a seminarului „Veniamin Costache":

Andrei Constantin, Arion Ştefan, Brăescu Mircea, Brudiu Ioan, Chiorpek Toma, Chiriacescu Ioan, Coadă Neculai, Constantinescu Gh., Danielescu Vasile, Economu Petru, Furtună Dimitrie, Georgescu Ioan, Ghervescu Neculai, Hodoroabă N., Lazăr Neculai, Leca Mihail, Mihailescu Vasile, Moisescu Victor, Munteanu C., Nestor Dimitrie, Nicolaescu Dimitrie, Palaşanu Neculai, Paşnicu Petru, Petrovanu Gh., Rafael Ştefan, Romanescu Grigore, Rusu Constantin, Simionescu Sotir, Stoica Victor, Ştefănescu Gh., Taşcă Ioan, Tenie Ioan, Tebeica Dimitrie, Toniţă Vasile, Ţaranu Ioan, Vasiliu Andrei, Vuza Cezar, Zăhărescu Eugen, Zugravu Atanasie.

❑ Inspectorul şcolar Valaori a plecat aseară la Bucureşti.

D-sa a dec'arat că de cînd e inspector, n'a găsit o situaţie şcolară mai destrăbălată, ca la Iaşi.

❑ Casierul cassei de economie din Tataraşi, Zamfirescu, şi-a dat demisia.

❑ La 18 Iunie c., se va începe la Universitate examenul de docenţă.

D. Zeuleanu va da docenţa pentru Dreptul Civil, înaintea comisiunei compusă din d-nii profesori: M. Cantacuzino, preşedinte; G. Tabacovici, D. Alexandrescu, I. Peretz şi Demetrescu, membri.

D. Berceanu pentru dreptul roman, înaintea comisiunei compusă din d-nii profesori: Dim. Alexandrescu, T. Burada, C. Stere, Demetrescu şi Gr. Demetrescu.

❑ Marele colegiu universitar, în şedinţa de aseară, a stabilit ca la serbările nniversităţei, care vor avea loc la toamnă, să ia cuvîntul un d. profesor de la medicină, la solemnitatea deschiderei cursurilor; un d. profesor de la facultatea de litere la desvălirea statuei lui M. Kogălniceanu; un d. profesor de la facultatea de ştiinţi la şedinţa solemnă de la Teatrul Naţional şi un d. profesor de la facultatea de drept, la banchetul de la Teatrul Naţional.

❑ La secţia I-a a curţei urma să se judece astă-zi contestaţia pe care a făcut-o d-na Olga Alexandri, văduva nemuritorului poet, privitoare la uzufructul luncei din Mirceşti.

Procesul s'a aminat la 22 c. pentru citare de martori noui.

— Aceeaşi secţie judecă procesul în daune dintre domni: Ghica şi Weintraub, fostul arendaş al moşiei Deleni.

In acest apel pledează domnii; M. B. Cantacuzino, Rosental, Ramiro Săvinescu şi I. Niculeanu.

— Procesul fostului director al băncei populare Răducăneni, Berenghi, se va judeca la 26 c. la judecătoria locală.

Vor pleda d-nii Vespesian Pella şi Moisiu din Huşi.

❑ Tribunalul secţia II-a a confirmat mandatul de arestare, lansat contra lui Gh. Babut, şi Petrea Temis, inculpaţi pentru furt de cereale.

❑ **Absolvenţii Conservatorului.**—Teorie şi Solfegiu. Elevele: Bordeanu Elena, Acontz Sofia, Avramovici Penelopa, Popovici Florica, Bălăceanu Maria, Ionescu Gh. Margareta. Elevii: Jora V. Mihail Zamfirescu P., Popovici V., Moraru V. *Piano prof. d ra Sion,* Dimitriu Natalia, Ghiulea Honorina.

Armonie Baciu C., Tarnoschi Irina Natalia, Rusovici C., Bongart Leon, Ghiulea Honorina, Ionescu C. Munteanu D.

Contrabas Climescu Pavel. *Oboi* Ionescu C., Popovici Mihai, *Trompet.* Rusovici C., *Piano.* prof. I. Sibiano, Botez M. Elena.

Declamatul. Dimitriu Gh., Slovnicu Gh.

❑ **Examenele particulare ale elevilor de curs primar încep mîne.**

Examenele se vor ţinea la orele 2 p. m., cînd elevii de cl. III şi a IV vor da teze, iar cei de cl. I şi II vor fi ascultaţi la oral.

❑ **La teatrul Naţional din Iaşi au fost numiţi ieri de consiliul de administraţie: stagiare de cl. I: d-na Profir şi d-şoara Anicuţa Cîrjă; stagiare cl. II: doamna Marcelian şi d-ra Horga; stagiari cl. III, domnii: Slovnicu, Beligan, Ionescu şi Dimitriu.**

Au mai rămas două locuri vacante de stagiari, cari urmează a fi împlinite.

S'a decis ca stagiunea să înceapă cu piesa *Ovidiu.*

S'a hotărît ca licitaţiile pentru furnizarea lemnelor şi darea în arendă a bufetului, să se ţie la 24 c.

❑ **Suntem rugaţi de către mai mulţi locatari din strada Palat, să atragem atenţiunea d-lui comandant al pieţei, asupra unei bande de soldaţi, care în frunte cu un sergent major din batalionul 4 vînători, în uniformă şi descins, staţionează zilnic şi acostează damele care trec pe strada Palat, dînd naştere la scandaluri.**

❑ **La parchetul Curţii de Apel d. procuror Al. N. Gane va gira afacerile în cursul lunei Iulie şi d. M. Ghinea Ionescu în cursul lunei August.**

❑ **Universitare.**—Astă-zi se întruneşte comisiunea compusă din d-nii prof. P. Rişcanu preş., X. Gheorghiu şi I. Ursu, membri, pentru a proceda la examinarea pentru licenţă în Istorie.

Candidat: d. Petrovanu.

— De asemeni se va întruni comisiunea compusă din d-nii: A. D. Xenopol, preşedinte, Ştefan Popescu şi Ursu, membri, pentru examenul de licenţă în Istorie a d-şoarei Aurelia Demetrescu.

❑ D. B. Demetrescu, doctor în drept de la Paris, şi a susţinut astă-zi, echivalarea diplomei, în faţa comisiunei compusă din d-nii: D. Alexandrescu, M. B. Cantacuzino, I. Peretz, Iulian Teodorescu şi G. Tabacovici.

❑ **Examenul particular curs primar.** Iată cum au fost repartizaţi elevii înscrişi la examen preparaţi în particular pentru cursul primar, după lista exactă, de la revizoratul şcolar:

Comisiunea I: şcoala „Gh. Asachi", strada Negruzzi:

Şcoalele: „Humpel", Parochia catolică, Institutul Knoch, Teodoreanu Laurenţiu, Wachtel Charlotte, Leibovici Beatrice, Vaintraub Saly, Diamant Arnold Jacques, Hodan Laura, Hălăceanu Profiriţa, Wincler Cazimir, Miclescu Jeanne Marie, Alpern Strul, Şpigler Raşela, Stan Mihail, Stan Janeta, Longhin Maria, Lupescu Elena, Haller Heinrich, Ialer Leivi, Oringher Leizer, Cernătescu Matei, Cernătescu Alexandrina, Schlaicher Rafail, Hascalovici Ita Hana, Schvartz Sura Haia, Kahane Zigfrid, Şeptelici Arcadie, Machedon Andrei, Nacht Corita, Kamer Ieti, Fränkel Osias, Aronovici Avram, Grimberg Iosub, Vaintraub Leon, Wexler Bernard, Waintraub Margareta, Ghelerter Iuliu, Leobell Natalia, Grimberg Camelia.

Comisiunea II, şcoala „V. Adamachi" str. Albă:

Şcoala Evanghelică, şcoala Junimea No. 1, şcoala Junimea No. 2, şcoala Cultura, Inst. Champalbert-Herovanu, Iuster Eremia, Filip Lazăr, Marcus Simon Jacques, Vlangali Ana, Nelken Mauriciu, Ber Silvia, Mihailescu Elena, Handoca Alisa, Handoca Ortansa, Handoca Const., Handoca Maria, Handoca Dutrie, Handoca Ecat., Weler Friedrich, Şelaru Mândica, Abramovici Ernestin, Kaner Maxim, Vexler Benedict.

Comisiunea III Şcoala „M Kogălniceanu" str. Romînă.

Şcoalele: „Notre Dame de Sion„ „Institutul Rang", „Şcoala David Herman".

Tabacovici Gh., Alexandrini Alex., Andrei Magd. Marin, Hurmuzescu Radu, Hurmuzescu M. Rodicu, Hurmuzescu Dan Guţu Vera, Antonescu T. Eug. Adriano, Cucea Antoaneta Maria, Gatoschi Dim. Gatoschi Georgeta, Gatoschi George, Vasilescu Maria Magdalena, Em. Mihai Catargi Angelina, Stănescu Alex. Sovenschi Aglaia, Sovenschi Vasiliu, Claos Petru Alex., Brăileanu Gh., Zarifopol Ioan, Nanu Suzana, Negrutzi Leon, Grigoriu Gh., Bartsch Ferdinand, Crupenschi Nec., Penescu Maria, Ghica Const. Ghica Grigore, Şelariu Mândica, Abramovici Ernestina.

❑ **Inspectorul poliţienesc Cimbru s'a presintat astăzi la postul său.**

Biroul inspectorului se află instalat în camera de alăturea de acea a directorului prefecturei.

❑ **Cine** are necesitate de lemne de construcţie, sau or-ce alte articole de lemn să se adreseze la Fabrica „Fortuna", Iaşi str. Moţoc.

❑ Un număr nou al primului ziar însufleţit din lume „Pathé-Journal" apare astăseară Sîmbătă 12 Iunie pe pînza cinematografului din grădina Bragadiru. Ziarul se ocupă de toate şi ne dă ştirile aevea, cum se întîmplă ele, însufleţite. Iată cîteva noutăţi cuprinse în numărul de astă-seară: Sborul lui Lesseps la Calais—Instantanee cinematografice de la procesul Tarnowska din Veneţia—Misiunea chineză la Paris—Femeile pariziane şi pălăriile moderne ultimele creaţiuni ale modei etc. Abonamentul la acest ziar însufleţit este gratuit pentru vizitatorii grădinei Bragadiru.

Noul program de astă seară Sîmbătă cuprinde apoi: La marginile crimei sau gelozie nejustificată, o splendoare fără seamăn în arta cinematografiei mederne —o mare vînătoare de cerbi în pădurile din Vincennes lîngă Paris. — Max Linder şi floarea Edelweiss comedie superbă compusă şi jucată de simpaticul actor, o mare parte a acestei acţiuni se desfăşoară pe piscurile înzăpădite ale Pirineilor (Franţa). Din viaţa şi moravurile băştinaşilor Americei de Nord—Indienii din Sioux—multe comedii excelente etc. etc. prcum şi recenta vizită a Imparatului Franz Iosef în provinciile subjugate. Bătrînul monarh al imperiului vecin este perfect redat—ca nici odată—şi-l vedem vizitînd catedrala, parcurgînd cu automobilul străzile oraşului Serajewo etc.; de asemenea e minuţios redată defilarea elevilor şi elevelor tuturor şcoalelor şi spectatorii vor putea observa entuziasmul Imparatului la vederea acestei impozante defilări.

Reprezentaţiile au loc în toate serile în grădina Bragadiru.

In fie care Luni şi Joi program nou şi în fie-care Duminecă matineu la Circul Sidoli (4 ore).

❑ **Administraţia ziarului „Opinia" primeşte abonamente de viligiatură cu:**

2 lei PE LUNA în ori-ce parte a ţărei, şi

3 lei 50 PE LUNĂ în străinătate.

Ultima Oră

— SERVICIUL TELEGRAFIC SPECIAL AL „OPINIEI" —

Bucureşti 12 Iunie

In chestia conflictului cu Grecia

— O nouă notă a guvernului romîn —

Bucureşti —Guvernul romîn a trimes aseară o nouă notă guvernului grecesc,—de care-ce răspunsul Greciei nu este satisfăcător.

In consiliul de miniştri, ce s'a ţinut eri după amiazi, s'a hotărît,—aceasta probabil în urma intervenţiei unor cabinete străine,—ca să se dea un nou termen pînă Luni, cînd, dacă Romînia nu va capata satisfacţia deplină, se vor începe represaliile.

In nona notă, guvernul nostru, cere în primul rînd, restituirea dezertorului; în ce priveşte despăgubirile, guvernul nostru arată, că se cere mai mult despăgubirile pentru pasageri, căci guvernul romîn fixează despăgubirile la suma de 1 leu.

*

Bucureşti.—O consfătuire a urmat între d-nii Djuvara ministrul de externe, Brătianu prim-ministru şi Em. Costinescu, ministru de finanţe.

S'a stabilit definitiv, în această consfătuire, care vor fi măsurile de represalii contra Grecilor, în cazul cînd până Luni nu se va capata satisfacţie.

*

Bucureşti.—Regele Gheorghe al Greciei a trimes o scrisoare M S. Regelé Carol, prin care îşi exprimă regretele, pentru cele întîmplate la Pireu.

Scrisoarea d-lui Filipescu

Bucureşti.—Primul ministru a răspuns d lui N. Filipescu, la scrisoarea ce i-a trimes'o şi prin care cerea să se intervie pentru inundaţii din Banat.

Primul ministru a răspuns că guvernul nu poate lua nici o măsură, dar că d. Filipescu poate deschide o listă de subscripţie, pentru ajutorarea inundaţilor.

Parlamentul ungaresc

Buda-Pesta.—Astă-zi s'a deschis parlamentul ungaresc.

In discursul tronului, se vorbeşte de necesitatea reformei legei electorale.

Suveranii Bulgariei la Paris

Paris.—Suveranii Bulgariei însoţiţi de d. şi d-na Fallières au fost primiţi de preşedintele consiliului municipal, care a făcut elogii pentru marele rol al ţarului bulgarilor şi pentru virtuţile de devotament şi generozitate ale reginei.

Accident pe calea ferată

Mexico.—Trenul militar a suferit pe linia Manzanillo un accident. Sunt 37 morţi şi răniţi, printre cari 5 ofiţeri.

Dispariţia unui vapor

Londra.—După o depeşă a societăţii Lloydului Austriac, de 4 patru zile nu să ştie nimic despre vaporul „Trieste" al societăţii, care merge de la Treist la Bombay.

DIRECŢIUNEA

Teatrului Naţional din Iaşi

ANUNCIU

Se face cunoscut tuturor acelora cari voesc a concura la furnizarea lemnelor necesare teatrului, că se primesc oferte închise la cancelaria acestei direcţiuni pînă în ziua de 24 Iunie. Cantitatea, esenţa lemnetor şi orice alte informaţiuni se pot lua în fie care zi de la Teatru.

Se mai face cunoscut că tot în ziua de 24 Iunie se va ţine licitaţie pentru închirierea bufetului teatrului.

Direcţiunea

Profesoară cu experienţă, diplomată, caută lecţiuni private de germană şi franceză. Adr. *Notre Dame de Sion.*

Rugăm pe Onor. consumatori *ai apelor minerale*

„Dochia", „Repedea" „Baia" şi „Stînca"

să observe bine etichetele noastre care cuprind aceste nume spre a nu le confunda cu acele ale unor produse pretinse similare; a se observa că multe sticle purtînd marca fabricei noastre dar fără etechetele de mai sus nu sunt produsele noastre.

ADMINISTRAŢIA

„rimei fabrici de ape minerale din Iaşi" pusă sub controlul d-lor chimist D. Cădere şi dr. I. Ţaranu.

— Str. Ghica-Vodă No. 37 —

De vînzare casele din str. Păcurari No. 126, compusă din 9 camere, ogradă mare, grajd, şură, pivniţă, fîntînă în ogradă, grădinuţă etc.

A se adresa la proprietar, *Cozma Alexief* Păcurari 126.

AVIS

Aducem la cunoştinţa Onor. Public, că am deschis astă-zi în piaţa de aci, strada de Sus, No. 185, un debit de desfacere a produselor fermelor şi viilor A. Badareu şi Dr. Manolescu de la Strunga, unde se vor găsi zilnic lapte dulce şi produsele: unt, smîntână, brînză de vaci, lapte etc. preparate după sistemul olandez cu ajutorul aparatelor speciale.

De asemenea se găsesc cele mai renumite calităţi de vinuri vechi şi noi, în butelii, recoltate din viile noastre; precum şi ţuică în butelii.

Preţuri avant joase.

Cu toată stima

A. Badareu şi Dr. Manolescu

dela Strunga

Nu se poate face sezonul acesta nici o concurenţă tuturor mărfurilor şi noutăţilor aduse de magazinul

„LA VULTUR"

Preţurile fiind la toate articolele mai reduse de cît ori unde.

Mare şi bogat asortiment de Bluze elegante, ultimile modele din străinătate. Voilette, Tuluri, Laize şi garnituri pentru Rochii la toate culorile moderne. Mănuşi ajurate lungi şi scurte, Colerete şi Rijuri cu perle colorate foarte moderne etc.

Mare ocazie! Am pus în vînzare un colosal stok de Bluze gata de linon, aduse din străinătate toate mărimile cu preţ nemai auzit, Lei 3 bucata.

De închiriat

cu începerea de la 26 Octombre a. c.

Magazine cu locuinţa & atenansele lor

Str. Lăpuşneanu No. 32

unde sunt instalate astăzi magazinele

D-lui Arnold Brociner

A se adresa la proprietarul Moritz Vachtel Casa de Bancă, Piaţa Unirei, în orice zi de lucru de la orele 9—12 a. m.

Profesor special

de

Franceză, germană, latină, matematici. elevi de curs primar, secundar, la domiciliul elevilor.

V. Emil Profesor Str. Sf. Theodor 36

BROSSE A TAPIS
Prix : 14 fr.
R. GARIEL
2me, quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco du Catalogue

GRILLAGES
GARIEL 2me quai de la Mégisserie PARIS
Clôture de Chasse, le mètre... 0f 22
Châssis de couche, depuis..... 7 »
Paillasson pour serre, le mètre carré... 2 50
Porte-Bouteilles, pour 50 Pièces..... 2 60
Modèles Spéciaux de Jardins sur dessins

NEVRALGIELE
Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute* și *dureróse* cari au resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiâ să se ia 3 hapuri, unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, sera. Dacă bolnavul n'a simțit vre ușurare, va lua 4 hapuri a doua di : 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, sera. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere : LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potu găsi la toți Droghiștii și Farmaciștii.*

Important pentru toti Domnii agricultori

Subsemnații, unici fabricanți al renumitelor pluguri universale, **construite numai de oțăl bătut peste tot,** facem atent pe onorb. public cumpărător pentru al feri de imitațiuni, că numai aceste pluguri care port Marca **Porcul Mistreț** precum mai jos desemnat și cu inscripția firmei Gebrüder Eberhardt Ulm, sunt original ale noastre și să găsesc numai în depozit la casa **frații Bachstez în Iași** strada de sus No. 127 (sub Cabinetul Istoric.)

FABRICA DE CARAMIZI
cu aburi și cuptor sistematic
lîngă abatorul comunei Iași, legată cu rețeaua tramvàiului electric

Fabrica de tuburi de beton în ciment
(Șoseau Arcu 11 | 19)
Proprietatea fraților RAMEDER

Recomandă produsele ei, ca : cărămizi presate și tuburi de ciment, în ori-ce diametru și dimensiune.

OPINIA
Organul partidului conservator-democrat
Cel mai raspândit ziar din Moldova
Primește anunciuri, reclame
etc. pentru pagina III și IV-a
Se primesc și inserții la
MICĂ PUBLICITATE
a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE Of30.

Baym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIERES, POULAILLERS
BONCES ARTIFICIELLES. les 100 mèt. 5f.

FONDOIR
DEPOSE
Prix..... 6f.50
R. GARIEL
2me, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

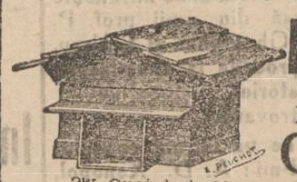

RUCHE
à Cadres mobiles
Prix : 20f
Gariel
2me, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à 0f20

3 ani de succes 3
GRADINA
BRAGADIRU
In fie-care seară
CINEMATOGRAFUL
Pathé Frères -- Paris
Program complect nou
de două ori pe Săptămînă

Primul program va începe în fiecare Luni—al doilea în fiecare Joi—ambele programe săptămînale vor fi
Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.

Inceputul la 9 și un sfert seara.

Prețurile : Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Matineurile urmează regulat în tot timpul verei—fiecare Duminică 4 ore ziua în sala Circului Sidolli.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

„ANCORA"
(ANKER)
Societ. de asigurare asupra vieți și rente
în VIENA fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romania prin Inaltul Decret Domnesc No. 1984 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanții la 31 Décemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI
Garanții depuse la casa de depuneri din București pentru asigurații din Romania
LEI 6,547,500
Starea asigurărilor aflate în vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86, 92. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 și fr. 1,144,228.10 rentă.
S'a plătit asiguraților de la fondarea societăței peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări :
a) Cas de viață pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termin hotărît cu sentire de plata premiilor după decesul contractatului.
e) Cas de deces mixte cu și fără dividende, cu sentirea de plata premiilor în cas de invaliditate acordînd și o rentă anuală de invaliditate precum și
Diferite alte combinațiuni de asigurări atingătoare de branșa vieței.
Direcțiunea pentru Romania București
Agent general pentru Iași :
IOSEPH POPPER, Str. Lăpușneanu No. 10

Alfons Herovanu
AVOCAT
a Bărboi No. 15—
— a. m. și 4—

Cine vrea să cîștige la Loterie
să cumpere bilete numai la de
NOUA ȘI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA
Th. P. Maximovici IASI
Debit oficial al Loteriei Statului
Iași—Strada Lăpușneanu No. 85 — Iași

„Loteria Regatului Romîn"
oferă publicului cele mai
Mari Șanse de Bogăție
BILETELE
Clasa 2-a Loteriei VIII
s'au pus în vânzare
Tragerea la
6 și 7 Iulie 1910
Se poate cîștigă în caz Norocos cu un singur Bilet suma de
Lei 900,000 lei
Iar cașigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de
LEI 7.322.000 LEI
Șapte Milioane Trei sute două-zeci și două Mii de Lei

Grăbiți-vă a cumpara
Lozuri Norocoase
de la
Noua si Principala Colectură Romană
Th. P. Maximovici.—Iași
Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Prețurile oficiale pentru vânzare :

1/8 Una optime	Lei	4,00
1/4 Un sfert	Lei	8,00
1/2 Una jumătate	Lei	16,00
1 Loz întreg	Lei	32,00

Prețurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
2,50	5 lei	10 lei	20 lei

PLATA CAȘTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iași Strada Primariei No. 17.—Instalațiune cu motoare electrice executată de d. Iohann Krzyzanovski, Lăcătuș și Electrician, Iași Str. Păcurari No. 17.

6 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

6 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mîrzescu 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII.—No. 1038—Marți 15 Iunie 1910

ȘCOLARE

S'a isprăvit anul școlar 1909—1910. Acum se culeg roadele ostenelilor de peste an, atît ale elevilor, cît și ale profesorilor. Ministerul Instrucțunii Publice ne procură oare-cari date, din cari ar rezulta că ne aflăm astă-zi în evident progres.

Ast-fel ni se spune, că în urma unor cercetări amănunțite și mai serioase, n'am avea de cît 60 analfabeți la sută, pe cînd acum trei patru ani, toată lumea era convinsă că numărul acestora se rîdică la cel puțin 80 la sută. Se poate zice, și sunt cari susțin părerea aceasta, că numai grație stăruinței puse în acești din urmă ani am putut sări de la 20 știuitori de carte la sută la patruzeci.

Eu cred însă, avînd în vedere scurtul timp pe cînd se zice că s'ar fi făcut un atare salt, iar de altă parte cunoscîndu-se împrejurările, dacă astă-zi avem un număr frumos de 40 la sută știutori de carte și dacă aceasta e adevărat, cauza e că statisticele anterioare erau rău făcute. Să luăm însă de bune aceste date. Ne punem totuși întrebarea, dacă nivelul cunoștinților e mai ridicat astă zi, dacă învățătura cu care ies cei ce au terminat deosebite cursuri e mai solidă ori mai superficială ca altă dată.

Și din acest punct de vedere, cei ce avem cîte puțină experiență școlară, n'am putea să ne pronunțăm categoric în mod favorabil.

Profesorul în afară de apreciarea generală ce o poate face asupra capacității unui elev, are la îndămînă o măsură practică pentru aceasta, are note. Or, cîți din elevii eșiți astă-zi au putut obținea note, dacă nu la limita cea mai superioară, adică 10, dar cel puțin aproape de ea? O comparație cu trecuttul de acum 10 ori 15 ani sau și mai mult n'ar strica.

In lipsă de date însă, opiniunea comună este că nivelul cunoștinților e mai scăzut.

Cauzele sunt multe. Putem cita numărul prea mare de elevi în fiecare clasă, programe prea încărcate și nearmonizate mediului în care trăesc elevii.

Căci, dacă lăsăm de o parte pentru moment pe cele dintăi cauze, e necontestat că mediul influențează mult asupra gradului de învățătură. In starea în care trăim noi, negreșit cunoaștem și vedem mult mai multe lucruri, avem, se poate zice, cunoștințe mai întinse, dar mai superficiale.

In societate fie-care e grăbit să ajungă. In școală fie-care e grăbit să treacă mai curînd prin ea, s'o isprăvească mai curînd, obținînd un titlu de absolvire. Nu s'a văzut încă dintre cei ce la finea anului stăruesc pentru promovarea elevului să întrebe dacă acela știe ceva. Nu s-a văzut încă, și aceasta pentru majoritatea elevilor, de acei cari să se întrebe, dacă știu ceva, ci numai ce note i s'a pus și dacă are nota de promovare.

In această atmosferă și severitatea profesorilor a mai slăbit.

Dar tot aici e locul a se cerceta, care au fost efectele, unei măsuri introduse de cîți-va ani la noi, voiu să vorbesc de suprimarea examenelor. Negreșit că rațiuni puternice au militat în favoarea acestei măsuri, dar ceea ce ar fi interesant, ar fi să cunoaștem, dacă ea a contribuit la rîdicarea nivelului învățăturii sau nu? Se poate ca după asemenea măsură numărul celor ce pot trece cursurile, deci să le absolve să fie mai mare, dar cum ziceam, partea delicată a chestiunii stă în aceea, dacă absolvenții s'au asimilat un număr mai mare și în mod mai adîncit cunoștințile.

Eu cred, că a trecut vremea, cînd cu o sumă de cunoștiințe mai mult sau mai puțin superficiale, putea fi chemat cine-va la ori-ce însărcinare.

Cazul citat unde-va ca o glumă, că un consiliu comunal ar fi numit inginer al unei comune pe un farmacist numai pentru că e neamț, deci trebue să știe de toate, nici ca glumă nu poate fi pentru epoca în care trăim noi. Ne-am specializat și poate prea mult. Dar aceasta e o chestiune, care ar merita o discuțiune mai întinsă. Și de sigur, că discuțiunea aceasta ar avea o bază mai solidă, cînd am avea o sumă de date comparative. Se poate ca specializarea, așa cum am făcut'o noi, să fi dat roade îmbucărătoare, ceea ce nu prea se vede astă-zi.

De aceia chestiunea trifurcării sau mai bine zis a plurifurcării, căci cele patru clase inferioare de liceu servesc astă-zi de bază nu numai pentru continuarea studiilor specializate de liceu, ci pentru o sumă de alte școale speciale, ar trebui din nou adusă în discuțiune publică, cercetate amănunțit și rezolvate potrivit noilor nevoi ale societății. Deocamdată trebue bine stabilit și recunoscut, că avem nevoe pentru fie-care ramură de ocupațiune, de o sumă de elemente bine pregătite, mai adînci cunoscătoare ale chestiunilor ce exercițiul profesiunii suscită.

Prin specializarea de care am amintit mai sus, negreșit că se are în vedere așa ceva. Tot ce zic este, dacă s'a reușit a se vedea, care e cauza? Dacă nu cum-va specializarea i aplicată prea de timpuriu sau nu e bine organizată?

Socotesc că și desființaraa examenelor de fine de an, a contribuit a face ca ceea ce se învață astă-zi, să nu fie bine învățat.

Regulamentele școlare de astă-zi au căutat să înlocuiască acel examen socotit fără folos și împovărător, prin alte dispoziții, ca repetarea materiei învățate peste an în bimestrul din urmă, lucrări scrise de sinteză etc. Toate însă nu fac cît un examen bun și conștiincios. Părinții ca și elevii se interesează de notă. Un elev care'și asigură note bune în două trimestre, n'are nevoe să se ostenească mult în cele următoare. Se trece astă-zi prin școală fără absolut nici o emoțiune. Și eu socotesc că e bine că cel ce are să treacă deosebite cursuri să aibă puțină emoțiune.

Cînd ai un corp profesoral așa de bine pregătit și conștient de misiunea lui, ești sigur că dîndu i pe mînă examinarea elevilor pentru fine de an, el n'are să abuzeze de acest drept în dauna elevului și fără folos pentru școală.

Apoi, dacă măsura de a se suprima examenele ar fi fost generală, ea ar fi avut alt caracter. Ea s'a menținut însă, pentru cursul inferior și superior de liceu. Și fiind că elevii nu sunt deprinși cu examene întîmpină dificultăți mari, cînd li se pune înainte o necesitate de acest fel.

Imi amintesc că la început cînd au avut loc aceste examene, comisiunile respective ziceau că trebue să uzeze de indulgență pentru că măsura e nouă și elevii nepregătiți. Astăzi mi se pare că se face cam tot așa. După o experiență de cinci ori șase ani ar fi fost să ne așteptăm la mai mult. De multe ori s'a mărturisit de cei ce au făcut parte din asemenea comisiuni de examinare, slăbiciunea elevilor, și ceia ce era mai surpinzător. chiar a acelor cari de altf l erau bine notați în timpul anilor, cît au frecventat școla.

Să nu fie aceasta și un rezultat al împrejurării că s'au desființat examenele?

Cred că obligația elèvului de a și revedea materia cu ocaziunea acelui examen, solemnitatea lui, importanța sa nu erau de natură a face rău, și nici chiar nu era inutil.

Poate că ar fi fost locul numai de a se da altă formă acelui examen, a i se da mai multă însămnătate și în asemenea caz cred că s'ar fi făcut mai multe de cît ceia ce vedem astă-zi.

V. I. Radu

GUVERNUL ȘI CONFLICTUL cu GRECIA

Actualul guvern a contractat un obicei foarte periculos față de împrejurările externe de azi.

In adevăr, d. Ionel Brătianu s'a deprins, în ultimul timp al guvernării sale, să amîne totul: legea industriei, conflictul sinodal. Procedeul acesta nenorocit, inaugurat de primul-ministru cu privire la politica noastră internă. pare a se aplica și acum, cu prilejul conflictului cu Grecia.

Dreptatea e de partea noastră, întreaga Europă o recunoaște, ba o recunoaște și Regele grecilor și însuși guvernul grecesc, de oarece ce și-a exprimat regret,—cu toate acestea d. I. Brătianu esită în măsurile de represiune, cari ar fi trebuit imediat luate. E încă în aducerea aminte a tuturor chipul prompt și energic în care a procedat guvernul conservator, față de Grecia, în 1906.

Azi avem la departamentul afacerilor străine pe d. Al. Djuvara, om reputat a bil, azi avem în fruntea guvernului pe I. Brătianu, care nu perde prilej să nu facă paradă de patriotismul și de simțimintele lui naționale,—de ce dar nu procedează cu ferul roș?

In măsurile pe cari le va lua împotriva Greciei, guvernul va avea asentimentul întregei țări, cu o singură condiție însă: să procedeze cu promptitudine. Chestiile cari privesc demnitatea națională a unui popor nu trebuesc amînate, și mai cu seamă atunci cînd dreptatea e în chip vădit de partea noastră.

Onorabilul Stelian

S'a relevat în ziar articolul ce l'a publicat un fost magistrat superior în chestia numirilor ce le-a făcut ministrul Stelian în magistratura inamovibilă.

Actualul ministru al justiției a reușit să-și compună o magistratură personală, întrecînd chiar, în această privință, pe nemuritorul Stătescu,

Că d. Stelian are o aseminea foarte puțin ideală magistratură a dovedit-o cu cazul Bălășescu.

Inaltul consiliu superior al magistraturii, care în cazul special, s'a pus cu totul la dispoziția nu numai a d-lui Stelian, dar chiar și a prefectului Poicoavă; acelaș înalt și superior consiliu al magistraturii, care în recomandările de magistrați ce le-a făcut, n'a fost în stare să refuze nimic ministrului—acest superior și înalt consiliu a dovedit cu prisosință, că este cu totul la porunca lui Stelian.

Și-a mai dovedit un lucru, consiliul acesta: că desființarea lui se impune, ca fiind chestie de prestigiu pentru magistratură.

D. Stelian a cerut mutarea d-lui Bălășescu, fiind-că președintele tribunalului Tutova cînd a venit la el prefectul după o stăruință, l'a dat afară.

D. Stelian nu se grăbise de loc să dee în judecată pe judecătorul Bantaș; nici nu l'a dat în judecată pe procurorul Albu, care s'a făcut vinovat de un odios refuz de serviciu; n'a fost dat judecății nici macar nenorocitul acela de stagiar de la Huși, C. Lupu, care ar fi voit să facă pe Don-Juanul în oropsita Capitală a Fălciului.

Fiind că ceea ce viează banditul de la justiție, este o justiție devotată lui și devotată prefecților, așa cum a fost cu ani în urmă.

OAMENI ȘI LUCRURI

Cînd inimile bat. . .

S'a părut una din cele mai îndrăznețe ingeniozități ale lui Edmond Rostand scena în care Chantecler se servește de un crinișor drept telefon și de la distanță, cere informațiuni despre ai săi. E, fără îndoială, cea mai delicată poetizare a unui aparat tecnic—cum e telefonul, despre care însă nimeni n'ar putea spune că, prin el însuși, nu e lipsit de oare-care frumusețe, de oare-care poezie chiar.

Dar iată dovada că știința modernă merge înaintea celor mai semețe imaginațiuni poetice. Grație descoperirii inginerului englez Brown se pot transmite prin firul telefonic.. bătăile inimei într'atîta în cît să li se distingă calitatea sau defectele. Un medic a putut să examineze starea inimei unei paciente din Londra din cabinetul lui situat în insula Wight, adică la o depărtare de 160 kilometri.

Principiul este simplu: printr'un aparat special—un stetoscop—bătăile inimei sunt întărite; intensitatea sunetelor lor este dublată și triplată, iar în aceste condițiuni, firul telefonic le prinde și le transmite cu multă ușurință. Intărirea se poate urca pînă la două zeci de ori bătăia normală,—după cum se pare că s'ar fi făcut în cazul examinării medicale dintre Londra și Wight.

Ori cum însă, sistemul e cunoscut și lesne de aplicat. Pe viitor aceasta e încă una din cuceririle sigure ale tecnicei—și ale științei în general—iar urmările ei sunt incalculabile. Inchipuiți-vă pe tînărul înamorat ascultînd din depărtare ritmul unor bătăi și știind că sunt bătăile de inimă ale aleasei lui: „aleasa inimei lui“ cum spun poeții. Și pentru că veni vorba de poeți, prevedem o revoluționare a întregei gîndiri și cîntări, de oare-ce distanța, depărtarea nu va mai avea nici o însemnătate și nu va mai fi un motiv de mîhnire. Bună oară în celebrul cîntec al liricului Heine:

Lieb' Liebchen, leg's Händchen auf's Herze mein
Ach, hörst du, wie's pochet im Kämmerlein?

N'ar mai fi nevoie ca ea să pună mîna și să priceapă bătăile emoționatului înamorat,—ci ar putea să simtă acelaș lucru prin telefon, ori chiar prin telegrafia fără fir...

Același lucru în cazul marelui nostru poet Eminescu, care n'ar mai avea cuvînt să spună adoratei sale:

Tu nici nu știi, a ta apropiere
Cum inima-mi de-adînc o liniștește
Ca răsărirea stelei în tăcere...

Apropierea materială, fizică, ar înceta de a fi condițiunea esențială pentru liniștirea inimei, care s'ar înțelege foarte bine cu inima *cealaltă* de la distanța de sute de kilometri!

... Nu e greu de prezis că dacă știința va face progrese tecnice tot așa de repezi, într'un viitor oare-care iubirea, în întregimea ei, se va putea realiza și.. mulțumi de la distanță.

Englejii—cari se mîndresc cu aparatul lui Brown—vor fi cei dintăiu încîntați de un asemenea progres, căci sunt oameni practici și iubitori de economie în toate..

Rodion

CATE-VA NOTE

Față de actul banditesc de la Pireu, d. Al. Djuvara va lua următoarele măsuri împotriva cîtor-va greci din țară.

1). Dl. M. Pherajchydes va fi obligat să ia apărarea judecătorească a statului, județelor și comunelor.

2). Dl. St. Meitanis, baron de Kakalogos va fi osîndit să ție un discurs de două ore.

3). Dl. dr. Manicatides va fi numit din oficiu președinte al secțiunei centrale a Ligei pentru unitatea culturală a tuturor Romînilor.

Intre cele două Universități

In „Noua Revistă Romînă“, distinsul profesor și publicist, d. C. Rădulescu-Motru se ocupă de „Neajunsurile Invățămîntului Universitar“. Articolul fiind cu deosebire interesant și referindu-se în primul rînd la Universitatea ieșană. reproducem partea esențială a articolului:

„Cum stăm, noi Romînii, cu învățămîntul universitar? Mai rău de cît Francezii, evident. Noi avem pe de o parte dorința tuturor profesorilor universitari să vină la București, și de altă parte, neavînd de cît o singură universitate în afară de București, pe aceea din Iași, nu putem opri ca influențele politice să ne aducă la catedrele universității din București pe ori care dintre profesorii de la Iași. Universitatea din Iași se alege dar cu răul, că nu-și poate forma o tradiție proprie, prin care să prindă rădăcini adînci în cultura moldovenească, fiindcă profesorii ei, în mare parte, (sunt și excepții, negreșit, pe care nu este nevoie să le numesc), se consideră la Iași numai de pasaj, ca făcînd un stagiu, pînă să vină ocazia de a fi transferați la București; iar universitatea din București se alege și ea cu răul, că nu are mînă liberă în selectarea personalului său didactic; mai totdeauna ea trebuie să lase la o parte elementele formate în sînul său pentru a arăta politeță surorei sale din Iași. (De alfel chiar cînd nu o arată universitatea din București această politeță o poate arăta după lege Ministrul, care are și interesul).

Continuitatea unei activități profesorale pe timp îndelungat, din care ar putea să rezulte lucrări originale și să ducă la o desvoltare de școli științifice cari fac gloria tuturor universităților de aiurea, este cu neputință atît la Iași cît și la București. La Iași, universitatea, deși avantajată, prin aceia că mai toți profesorii săi sunt recrutați din elemente tinere, cari ar avea deci tot timpul să înceapă lucrări de „longue haleine“, este desavantajată prin nestatornicia sufletească a acestor elemente. Tinerii de la Iași nu se așează bine pe lucru, fiind că ei așteaptă să vină la București Fără îndoială nu ajung toți la București, dar aceasta nu împiedică pe cei mai mulți să fie cu bagajele gata.

La București situația nu este mai favorabilă. Elementele tinere sunt înlăturate de profesorii cari vin de la Iași, iar cei veniți de la Iași adese ori nu mai au timpul să și dea noi deprinderi. Astfel, de fapt, noi nu avem două universități, cu personalitatea lor fie-care, așa cum suntem obișnuiți să vedem universitățile din țările culte, ci avem un monstru cu două trupuri, un fel de organizme lipite, în care organele sunt duble, dar în care circulă același sînge, și aceiași viață. In aceste condițiuni, evident, nu poate fi vorba de producerea unei emulațiuni între Universitatea din Iași și universitatea din București, și încă mai puțin de afirmarea caracterului special al vre uneia dintre ele. Este știut însă, că fără această afirmare o universitate nu poate avea cea mai mică influență asupra culturei unui po por.

Cum s'ar putea remedia această stare de lucruri? Prin legi, inutil a mai încerca. Legea nu poate opri aceea ce decurge din moravurile noastre. Chiar dacă legea învățămîntului superior ar interzice în mod absolut transferarea profesorilor universitari, tot s'ar găsi modalități pentru ca transferarea să se facă în anumite cazuri. Dar legea noastră nu poate să interzică transferarea profesorilor pentru motivul că ea subînțelege această transferare, proclamînd egalitatea deplină între cele două universități. Legea însă stabilește că nu trebuie să avem două universități, ca personalități distincte, ci două trupuri identice, ca a copiilor lipiți din naștere. Recrutarea profesorilor, numărul și felul catedrelor, salariile și dotațiunilor sunt aceleași la Iași ca și la București. De ce dar n'ar fi acelaș corp didactic care să circule de la un loc la altul? Dreptul de transferare este prin urmare subînțeles de legea actuală, chiar dacă el nu este prevăzut în mod expres.

Pentru ca universitățile noastre să-și poată afirma fie care o personalitate proprie nu este nevoe de lege, ci numai de o anumită revizuire a conștiinței profesorilor universitari. Să se întroducă în această conștiință mîndria de a aparține unei singure universități în locul mîndriei seci de a aparține ori cărei universități la întîmplare, (adaog și a ori cărei instituțiuni la întîmplare, fiind-că la noi sunt profesori cari aparțin și altor instituțiuni în afară de universitate); să se introducă apoi în această conștiință și un sentiment mai adînc de răspundere față de viitorul culturii naționale; cu un cuvînt să se identifice conștiința profesorilor noștri mai mult de cît s'a identificat pînă acum cu menirea unei singure universități, și atunci, fără, nici o lege, vom vedea ridicîndu-se în curînd în a doua capitală a țărei o universitate cu caracter propriu care să rivalizeze și să întreacă poate în glorie pe cea din București,—fiind-că în Iași o universitate are o menire mai importantă de cît în ori-ce alt oraș al țării,—și așa nu vom mai avea de legiferat în contra răului pe care îl constatarăm. Nu o nouă lege, ci o nouă conștiință la profesorii noștri.

Și dintre profesorii noștri, la cei din Iași, în primul rînd.

Universitatea din Iași, după toate aparențele cari ne sunt date a le judeca astă-zi, se pare că nu are un alt ideal în vedere, în afară de idealul de a ajunge întru totul similară universității din București. Orice inovație dorită de universitatea din București găsește numai de cît ecou la universitatea din Iași. Chiar cînd nu este o trebuință simțită care să motiveze inovația, universitatea din Iași face totuși cererea, pentru cuvîntul că altminteri s'ar produce o deosebire (ieșenii zic inferioritatea) între universitatea din Iași și cea din București. Pe de-asupra acestei tendințe de similaritate vine apoi dorința particulară a profesrrilor de a fi transferați la catedrele vacante din București.

Idealul ieșenilor nise pare nepotrivit cu menirea unei universități.

O universitate nu-şi perde menirea , şi în tot cazul nu devine inferioară prin faptul că are mai puţine catedre, sau mai puţine mijloace materiale de cît o altă nniversitate; menirea şi importanţa unei unversităţi depind de felul muncei pe cari o depun profesorii. Dacă ar fi altfel, atunci ar trebui să căutăm universităţile cele mai bune în America, unde numărul catedrelor şi instalaţiunilor sporesc pe fie care an ; pe cînd noi ştim că în realitate universităţile americane sunt astă-zi numai nişte sucursale ale universităţilor germane. Universitatea cea bună, adică universitatea care îşi îndeplineşte menirea sa culturală, este universitatea care stă de sine ca o personalitate şi care se desvoltă după trebuinţele sale proprii. Intre aceste trebuinţe în primul primul rînd vin acelea, care rezultă din avîntul pe care îl dă într'o anumită ramură de cercetări ştiinţifice munca unui distins profesor. Această muncă produce pe discipolii, cari se grupează în jurul maestului, şi cari la rîndul lor ajunşi cu reputaţiune, împing la creaţiuni noui în instituţia universitară. O muncă bine începută şi cu răbdare continuată este pentru universitate o temelie cu mult mai solidă de cit toate ajutoarele budgetare. Ce ar fi ajuns, bunioară pentru a da un simplu exemplu,—dar tipic—facultatea de filosofie din Iaşi, dacă toţi profesori ei distinşi, un V. V. Conta, un Titu Maiorescu, un C. Demetrescu-Iaşi... ar fi rămas să continue activitatea lor în sînul ei ? De sigur un adevărat focar de cultură !

Dar o ursită rea ţine în mînă firul după care se desvoltă universitatea din Iaşi. Corpul didactic al acestei universităţi sufere de atracţia Bucureştilor : de un fel de „tropism" : nu de heliotropism, fiind-că vai ! Bucureştii nu sunt soarele.

Inceta-va această boală după serbarea jubileului ? Atunci ar fi, în adevăr o mare victorie cîştigată pentru universitatea din Iaşi.

Sunt acolo profesori cari îmi dan nădejdea că o aşa victorie are să fie organizată pentru viitor.

PROBLEMA RĂULUI

Cea mai însemnată problemă a tuturor timpurilor şi care a dat mult de lucru tuturor intelectualilor, a fost problema răului. Omul de la început a văzut bine, că răul există în lume, că se manifestă, că întrece cu prisosinţă binele, şi aşa fiind, a căutat să-l înlăture, cercetînd — ca în ori şi ce altă chestiune — origina, cauzele şi mijloacele prin care l'ar mai putea îndulci. Din nefericire, puterile omului singure n'au fost în stare să-i dea putinţa de a cunoaşte şi descoperi asemenea premise şi din această pricină, nu numai că încercările lui au rămas zadarnice, dar mihnit profund de acest lucru a sfirşit prin descurjare isvorînd din aceasta: melancolia, fatalismul, desgustul de viaţă, sinuciderea.

Mai tărziu după săvîrşirea operei de răscumpărare a Mîntuitorului în creştinism chiar, diferitele secte dintre creştini ca şi o mulţime de cugetători, care nu voiau să vadă în lume degetul lui D-zeu, sau îl vedeau numai prin ochii lor personali, au dat la iveală o mulţime de teorii şi învăţături, cu privinţă la problema răului, care din motivul, de mai sus, erau cît se poate de neconforme cu viaţa, curioase şi mai toate avînd la bază aceiaşi eroare fundamentală: ignorarea influenţei dezastroase ce răul ar asupra omului; cu alte cuvinte răul, du linşii, era atribuit felului de a fi al fir omului, în sens strîns dar, înlăturarea perfecţiunii din planul creaţiunei prin mistificări şi întîmpinări sofistice.

Această înşelare de sine a acestor sisteme filozofice însă, au avut şi vor avea ca stîlpi sfidători şi necruţători: boldul conştiinţei, simţimîntul vinovăţiei şi pedeapsa meritată pentru păcat.

Căci ori unde s'ar petrece răul: fie în domeniul fizic, fie în cel moral, partea de vinovăţie o are în cel întâiu loc omul. Chiar faptele rele, petrecute independent de om ca: Erupţiunile vulcanice, cutremurile, focul, ploile cele mari, furtunile etc., care cauzează mult rău omului, au la obîrşia răului lor şi o parte din vinovăţia omului. Omul n'ar fi suferit atît de mult după urma producerei unor astfel de rele de ordin fizic, dacă ar fi fost mai puţin lacom şi mai mult prevăzător; căci cîte incendii nu-s pricinuite din lăcomia şi neglijenţa omului ?

Cîţi copilaşi nu-şi găsesc mormîntul în vatra părintească din pricina celei mai culpabile neglijenţi a părinţilor...!

Aşa dar, rămîne stabilit că omul dacă ar întrebuinţa în mod potrivit toate facultăţile lui trupeşti şi sufleteşti cu care l-a înzestrat creatorul, el n'ar suferi atît de mult după urma răului.

Dar omul nu numai că nu observă aceasta, dar chiar intenţionat caută pe toate cărările a săvîrşi răul întrecînd cu mult pe animale chiar în cruzime şi de multe ori face răul nu din necesitate sau din lupta aprigă pentru existenţă ci numai de gust.

Care animal se sinucide ?—Nici unul, omul face şi aceasta, şi încă cu mare lux.

Cine exterminează animalele cu blăni frumoase şi păserile cu penile strălucitoare ? Omul ! Pentru ce? Pentru gustul de a se împopoţina ca Pieile roşii din Africa ? Deci după cum cei vechi numai prin propriile lor puteri n'au putut ajunge să cunoască răul. După cum cei noui au ajuns la acelaş rezultat cu toate că unii din trînşii au fost corifeii cugetărei omeneşti, căci au înlăturat din concepţiunile lor ideia de divinitate şi legile ce aceasta le-a sădit în sufletul omului tot aşa ori şi cine care nu va ţine seamă de scînteia D zeiască conştiinţa, va ajunge la rezultate şi mai eronate şi nu va şti în mod precis nici odată ce-i răul şi va suferi totdeauna influenţa lui nimicitoare. Din istorisirea ce ne-o face Sf. Scriptură într'un chip cît se poate de simplu şi admirabil de înţeles despre păcatul primilor oameni, reese cu cea mai mare claritate că omul făptueşte răul—fiind perfect liber—din propria sa voinţă, neîmpedicat absolut de nimeni, iar promotorii voinţii sale sunt ispita şi mîndria contopite apoi ambele în egoism. Lepede de la sine ori cine egoismul, această patimă scîrboasă care nu trebue să murdărească suflarea de viaţă a lui D-zeu—sufletul—şi va deveni un „alter ego", un om nou plin de frumuseţă şi bunătate D zeiască ; Va fi în adevăr chipul şi asemănarea lui D zeu.

Pr. I. Dinescu

Litere-Ştiinţe-Arte

Sărăcie de talente.—In unul şi acelaşi număr al „Opiniei" s'a publicat darea de seamă a examenelor de la conservator şi acea a noilor angajamente la teatrul naţional. Cei doi absolvenţi ai clasei de declamaţie—căci numai de această ramură de artă ne ocupăm aci—au fost ambii primiţi la teatrul naţional unde au rămas încă vacante oarecari locuri de stagiari.

Nu se poate vorbi dară de loc de o pletoră de absolvenţi ai clasului de declamaţie. Dacă nu ne înşelăm, avem chiar impresiunea că e dintre cele mai slab freqmentate aşa că nu poate să alimenteze teatrul naţional măcar cu stagiari, cu modeste utilităţi de care are totdeauna nevoie o instituţiune ca teatrul nostru.

Că a dispărut emulaţiunea de altă dată că nu se mai văd candidaţii cu iluzii de a pătrunde în teatru pentru cucerirea vre unui viitor bogat în succese—e lucru ştiut. Dar se pare că peste un timp nu vom mai avea de loc elevi la declamaţie întru cît legătura între acest curs şi *cariera* dramatică este tot mai slabă şi întru cît teatrul e tot mai puţin atrăgător pentru tinerii cu oarecare cultură,—şi nu se pot primi în conservator decît asemenea tineri, iar nu cei dintâiu.

Ni se pare chiar subiectul destul de interesant ca să mai revenim asupra lui cu alte reflecţiuni, fără însă de a invinui pe cineva, personal de această situaţie. Sunt însă de vină o *serie* de împrejurări, unele sociale, altele de natură artistică.

*

Profesorul Vincent a comunicat academiei de medicină din Paris că a descoperit un mijloc de a preveni tifosul, prin inocularea unei culturi bacilare preparată de dînsul.

Se laudă în genere modestia şi siguranţa cu care profesorul şi a făcut comunicarea şi se acordă multă încredere comunicării lui.

*

La Frankfurt pe Main se va intemeia un institut de navigaţie aeriană, ca o urmare a expoziţiei care a avut loc în acel oraş anul trecut.

*

In mica localitate Bernay, Normandia, a murit zilele aceste ziaristul Eugene Corneille, cel din urmă descendent al marelui poet francez Pierre Corneille.

*

Un număr de admiratori ai defunctului Bjoernson au făcut demersuri pentru a se păstra ca un avut naţional casa natală a marelui scriitor, la Kvikne, în Oesterdal. E casa în care a locuit preotul Bjoernson, tatăl scriitorului.

*

Odată cu noua piesă a lui Ludovig Fulda.—Talismanul—se anunţă şi o operă cu acelaşi titlu, terminată de curînd de către Adela Maddisoo şi care se va monta în stagiunea viitoare la Lipsca.

*

STRUNA ZILEI

NEISCUSINŢĂ...

In strada Palat un sergent major din Vînători în fruntea unei bande de soldaţi acosteaza damele cari trec.

«Opinia»

Cu aşa o bandă umbli
La... vînat după femei ?
Miţa care prinde şoareci
Nu e cea cu clopoţei...

❑ **Administraţia ziarului „Opinia" primeşte abonamente de viligiatură cu :**

2 lei PE LUNA în ori-ce parte a ţărei, şi

3 lei 50 PE LUNĂ în străinătate.

Excrocherii şi falş cu un bilet de loterie

Colectura „Providenţa".—Biletul cîştigător.—Planul de escrocherie.—La Huşi.—Falşul şi escrocheria lui Duff.—Cum s'a descoperit.—Reclamaţia la parchet Alte amănunte.

La tragerea clasei I-a a loteriei regatului romîn. de la 10 Iunie, a eşit cîştigător cu 2000 lei şi un premiu de 40 mii lei, No. 31726, din care două sferturi se aflau în colectura „Providenţa" a d-lui M. Duff, din strada Ştefan cel Mare.

Unul din aceste sferturi fusese vîndută d-lui Kligher, agricultor şi proprietar din Huşi. Biletul acesta, împreună cu un altul, fusese trimes, cu poşta lui Kligher, împreună cu o scrisoare scrisă cu maşina „Jost".

Duff nu cunoştea pe Kligher, dar ştia că are un prieten la Iaşi, un anume Şnaier, cu care plecase împreună la Huşi în seara de 10 Iunie. Duff şi Şnaier se înţălesseră, probabil, în drum, ca să'l escrocheze pe Kligher de oare-ce el avea să afle abia Vineri dimineaţă la orele 11, din ziarele din Bucureşti că una din sferturile sale a eşit cîştigătoare.

Sosiţi în Huşi Vineri dimineaţă, Duff şi Snaer, eşiră în piaţă şi în drum întîlniră pe Kliegher. Şnaier recomandă pe Duff ca fiind comerciant de cereale din Iaşi şi rugă pe Kliegher că dacă va avea nevoie să vîndă cereale, să se adreseze lui Duff.

Din această recomandaţie reiesă şi planul de escrocherie şi înţelegerea ce a avut loc între Duff şi Şneier, de oare ce Duff nu este negustor de cereale.

După ce recomandaţia fu făcută, Şneier zise lui Duff :

—„Acum să'l rugăm pe d. Kliegher să ne arate casa d-sale, care este foarte frumoasă şi din nou zidită.

Kliegher primi şi tus trei merseră să vadă casa. In timpul discuţiei, Duff zise lui Kliegher că el este nu numai negustor de cereale, dar şi colector de lozuri şi dacă nu greşeşte cum-va şi Kliegher este clientul seu.

— Aşa mi se pare şi mie zise Kliegher.

Şi ca să se convingă, scoase un plic, în care se aflau cele două sferturi, trimese de Duff şi scrisoarea acestuia.

In timpul acesta intră un ţaran şi ceru lui Kliegler să 'i dea o cergă. Kliegher ieşi afară, lăsînd plicul pe masă.

Cît a stat afară cei doui excroci au scos sfertul de bilet cîştigător, iar pe scrisoarea de expediţie, Duff scrise cu mîna lui : „Din aceste două sferturi, am retrimis d-lui Duff, No. 31726". (Adică numărul cîştigător).

*

In Huşi este un colector de bilete de loterie, cu numele de Steinberg. Acesta aflînd că Duff a fost în Huşi şi l'a vizitat pe Klieger şi ştiind că Klieger juca şi la colectura „Providenţa" a bănuit numai de cît că trebuie să fie vorba de un cîştig, şi a mers la Kliegher să se intereseze de adevăr. Şi cînd a aflat de la Kliegher că Duff n'a venit la el în calitate de colector, ci de negustor de cereale, Steinberg înţălese numai de cît că la mijloc trebuie să fie o excrocherie şi ast-fel totul fu descoperit.

Azi dimineaţă Kligher a venit la Iaşi şi a reclamat czzul autorităţilor.

Poliţia îl caută pe Duff de azi dimineaţă, dar pînă cînd scriu aceste rînduri ora 12, el încă n'a fost găsit.

INFORMAŢII

❑ **Catedrele vacante**.—Pe ziua de 1 Septembrie a., sunt vacante următoarele catedre, de la liceele şi gimnaziile din ţară :

Alexandria, religia 2 ore, l. romînă 4 ore, l. franceza 3 ore, istoria 2 ore, geografia 3 ore, matematica 3 ore, şt. naturale 2 ore, muzica-vocală 2 ore, desemnul 1 oră, caligrafia 3 ore, gimnastica 1 oră. — Botoşani, agricultura 12 ore. — Brăila, agronomia 9 ore. — Buzău, şt. agricole 12 ore, religia 10 ore. — Cîmpulung, religia 3 ore, l. romînă 7 ore, l. latină 3 ore, l. franceză 5 ore, l. germană 3 ore, dreptul 1 oră, istoria 4 ore, geografia 5 ore, matematica 6 ore, şt. naturale 3 ore, şt. fizico chimice 2 ore. igiena 1 oră, muzica 4 ore, desemnul 2 ore, caligrafia 2 ore, gimnastica 2 ore. — Călăraşi, l. germană 9 ore. — Caracal, religia 5 ore. — Fălticeni, religia 5 ore, l. germană 9 ore. — Galaţi, chimie technologică 12 ore. — Piatra-Neamţu, agronomia 12 ore, gimnastica 10 ore. — Ploeşti, italiană 12 ore. — Pomîrla, l. franceză 8 ore, l. germană 17 ore, istoria 7 ore, religia 7 ore, gimnastica 10 ore. — Rîmnicu-Sărat, religia 3 ore, l. romînă 7 ore, l. latină 3 ore, l. franceză 5 ore, l. germană 3 ore, dreptul 1 oră, istoria 4 ore, geografia 5 ore, matematica 6 ore, şt. naturale 3 ore, şt. fizico-chimice 2 ore, igiena 1 oră, desemnul 2 ore, caligrafia 3 ore, gimnastica 2 ore, muzica 4 ore. — Tîrgovişte, religia 5 ore. — Tecuci, religia 5 ore. — Tulcea, desemn liniar 6 ore, şt. comerciale 12 ore. — Turnu Măgurele, l. germană 6 ore — Turnu Severin, agronomia 12 ore — Vaslui, religia 8 ore, l. romînă 4 ore, l. franceză 3 ore, istoria 2 ore, geografia 3 ore, şt. naturale 2 ore, muzica 2 ore, desemnul 1 oră, caligrafia 3 ore, gimnastica 1 oră.

2. In învăţămîntul secundar al fetelor : Bucureşti, muzica 22 ore. = Craiova, gimnastica 12 ore, plus 4 ansamblu, istoria 17 ore, franceza 10 ore, germana 15 ore, şt. fizico naturale 8 ore. — Galaţi, l. franceză 16 ore, l. germană 13 ore. — Iaşi, şt. naturale 11 ore. — Tulcea, geografia 10 ore, matematica 11 ore, muzica 16 ore, gimnastica 12 ore

3. In învăţămîntul seminarial : Bucureşti, liturghia practică 11 ore. — Iaşi, omilectica şi exerciţii de predică 9 ore, şt. agricole şi practica agricolă 7 ore. — Bistriţa, caligrafia şi desemn 7 ore.

4. In învăţămîntul normal: Bîrlad, practica agricolă 12 ore. — Buzău, religia 4 ore. — Cîmpulung, istoria 7 jum. ore. — Galaţi. practica agricolă 12 ore — Iaşi, industria naţională 7 ore. — Bucureşti, gimnastica 7 ore.

❑ **Un accident nenorocit s'a întîmplat aseară, pe la orele 8 şi jum., la Copou**

In trăsura cu un cal No. 127 se afla tînăra Elena Vasiliu, din str. Bas-Ceauş No. 6, care se ducea la preumblare. In acel timp trecea pe acolo automobilul d lui Miclescu, care a dat peste trăsură, răsturnînd'o.

Tînăra Elena Vasiliu s'a ales cu un picior fracturat şi a fost transportată la spital.

❑ **Solemnitatea de la „Maternitatea".** Eri dimineaţă, s'a făcut, cu o deosebită solemnitate, punerea pietrei fundamentale a noilor clădiri de la „Maternitatea", în prezenţa: I. P. S. S. Mitropolitului Pimen al Moldovei, d-lor C. B. Pennescu, D. Botez şi dr. Puşcaru, epitropi ai spitalului, I. Burada, prim preşedinte al Curţii de apel, Erbiceanu preşedinte de tribunal, P. S. S. Arhiereul Nicodem Munteanu, procuror Skarlet, C. Pop, dirigintele oficiului poştal, dr. Bejan, dr. Russ, dr. Demetriade, dr. Stihi, d-na dr. şi dr. Lambrior, dr. Nimereanu, dr. Possa, col. C. Langa, col. Călinescu, Georgel Mărzescu etc.

La orele 10 jumătate s'a oficiat un serviciu divin de către Arhiereul Munteanu, egumenul bis. sf-lui Spiridon, după care d. epitrop C. B. Pennescu ţinu o cuvîntare, arătînd nevoia ce se simţea pentru construirea noilor clădiri, care costă 730 mii lei, în afară de mobilier, instrumente chirurgicale, etc. Se vor construi trei pavilioane în centru ; lîngă uzina teatrului va fi dormitorul elevelor, sala de meditaţie, etc,, iar în locul unde există actuala clădire va fi clinica, săli de operaţie, locuinţele medicilor secondari, intendentului, etc.

D. Pennescu vorbeşte apoi de donatori, dintre cari Başotă cu 12 mii de galbeni, relevînd că de la 9 Iunie 1852, adică de la înfiinţare şi pănă la 9 Iulie 1909 au fost primiţi în leagănul Maternităţii 10 mii de copii lepadaţi, găsiţi pe atradă, născuţi în institut, din care au murit din cauza răului tratament 7000, iar din trei mii cîţi au trăit, au fost unii cari au eşit medici, ofiţeri şi meseriaşi. In decursul acestui timp au fost primite spre căutare 15 mii de gravide.

I. P. S. S. Mitropolitul Pimen, mulţumeşte epitropilor pentru invitaţia ce i s'a făcut şi exprimă cuvinte de laudă la adresa M. S. Reginei, care e în fruntea tuturor instituţiunilor de binefacere, şi slăveşte numele fondatorilor institutului Grigorian. Promite că va da călugăriţe pentru a servi în spital şi a da ajutor gravidelor şi copiilor.

D. profesor d-r Bejan, medicul primar al institutului, arată cum actualul local al Maternităţii nu mai corespunde cerinţelor şi face o dare de samă de gravidele şi copii ce au fost primiţi în institut de la înfiinţarea lui. Mulţumeşte epitropilor pentru iniţiativa ce au luat-o de a clădi noul local, şi ca profetul Simeon, aşteaptă să se termine clădirea şi să o vadă în stare de funcţiune ca să poată zice : „acum slobozeşte Doamne pe robul tău în pace..."

D. Penescu invită pe I. P. S. S. Mitropolitul să semneze pergamentul, arătînd că vechiul act de fondaţiune, a fost iscălit de mitropolitul Sofronie.

Pergamentul a fost semnat de toţi cei de faţă şi a fost aşezat în temelie.

Au urmat apoi o mică recepţie.

❑ Un grup de 37 elevi ai şcoalei Normale „Vasile Lupu", au plecat eri, sub conducerea profesorului lor d. D. Cădere, în excursiune la Galaţi.

❑ Din Cernăuţi ni se scrie, că membrii corpului didactic romîn, organizează pentru poimîne Mercuri, o serbare comemorativă, cu ocazia împlinirei a 20 de ani de la moartea mareiui nostru poet Vasile Alexandri.

O elevă a şcoalei normale va vorbi despre viaţa şi opera lui Alexadri; un elev va vorbi despre Alexandri şi Bucovinenii. Vor urma apoi recitări din Alexandri, coruri etc.

❑ Consiliul de higienă al oraşului se întruneşte mîine după amiazi, la orele 5, în şedinţă ordinară.

SPECTACOLE

— In interesantul program nou din astă-seară de la cinematograful Gaumont, din grădina Cuza-Vodă, se cuprinde şi marea dramă „Fiul pădurilor", jucată de cei mai renumiţi artişti din Paris, dramă care a fost jucată şi la Iaşi de d-na Bîrsescu şi Leonescu. Programul din astă-seară mai cuprinde : Vederi din Peru, după natură, O vînătoare din America, după natură ; aci sunt lilieci, comedie; parcul din Caserta, după natură; Satan scamator fantezie; Camera la hotel comedie ; lanţul comedie etc.

Mai e apoi unicul duet „Les Amelias", care va executa potpouri din Carmen, Violeta şi Esmeralda.

Băile OGLINZI

3 kilom. dela tîrgu Neamţ, 50% reducere prin gara Paşcani

Sesiunea de la 1 Iunie la 1 Septembrie

Staţiune climaterică de primul rang, situată în munţii Neamţului, *la o altitudine de 500 metri* de asupra nivelului mărei, de unde domină toată regiunea înconjurătoare, ferită de curenţi, încunjurată fiind din 3 părţi cu o pădure seculară şi un parc splendid.

Clima temperată, aerul curat şi hygienic de aci, unite cu poziţiunea sa pitorească, îi dă coloritul şi farmecul încîntător al naturei bine-făcătoare.

Băile Saline de aci sunt din cele mai concentrate şi rivalizază cu băile similare din Hall, Ischl, Reichenhall etc.

Cabinele de Baie şi Hidroterapie instalate în modul cel mai higienic şi modern, **sunt toate în faianţă.**

Băile au efect miraculos asupra **Rheumatismul, scrophulosei, limfatismul, cloro-anemie, debilitate, rachitism, ischias, paralisii, neurastenie, sifilis, boale pe piele, boale de de copii şi de femei, leucorea, metrită,** peri şi parametritele, **fibrome, sterilitate,** etc.

Un pavilion modern pentru inhalaţie cu apă minerală, esenţă de brad şi diverse substanţe medicamentoase apropriate.

Hotel şi Restaurant excelent ; o Orchestră din cele mai bune amuzează publicul.— **Masa**, table d'ôte 4.50 lei pe zi de persoană, inclusiv cafeaua cu lapte ; copii pînă la 10 ani, 3 lei pe zi.

Pentru distracţiuni s'a rădicat pentru sezonul curent o clădire grandioasă, prevăzută cu săli de dans, biliard, de lectură, săli pentru diferite jocuri, casino şi bufet deosebit.

Eftin şi Folositor

Pentru persoanele ce nu se pot deplasa, recomandăm **sarea extrasă din apele minerale de Oglinzi,** care, din cauză că e mult introdusă, ne-a pus în plăcuta posiţiune, a scădea preţul unei cutii de 2 kilo de la lei **1·50** la **1·20.**

Sarea minerală de oglinzi se află depusă spre vînzare, în Bucureşti : la farmacia d-lui Stoenescu, şi *Centrala* în Iaşi la farmacia Fabini şi în Tg. la Ad-ţia Băilor.

Serviciul medical este încredinţat d-lui **Profesor Universitar Dr. V. Bejan,** medic şef al malternităţei din Iaşi, care va face şi operaţiunile cerute, asistat de d-uu Dr. *I. Rosenfeld.*

Persoanele cari nu vor să stee la Oglinzi, găsesc în Trg. Neamţ numeroase loeuinţi confortabile şi eftine, cu sau fără menaj şi cari se vor transporta la băi cu tramcarele administraţiei la fiecare 15 minute.

Pentru ori-ce informaţiuni, a se adresa de pe acuma la subscrişii în Trg. Neamţ.

Exploatatorii băilor Oglinzi : *Rudolf Fritz & Dr. I. Rosenfeld.*

Ultime INFORMAȚII

Holera a început să bîntue și în Basarabia și prin urmare suntem și noi amenințați de pericolul grozavului flagel.

Serviciul sanitar al comunei, a intervenit către administrația comunală de a'i pune la dispoziție, din timp, un local, care să servească, eventual, de lazaret.

Administrația comunală însă a răspuns serviciului sanitar, să se adreseze direcției generale a serviciului sanitar, ceia-ce a făcut.

Aceasta însă a găsit de cuviință de a nu răspunde nimic intervenției serviciului sanitar din Iași, de și pericolul ne amenință.

*

Ca să se vadă cu cîtă nepricepere și nechibzuință se procedează la noi, în măsurile ce se iau pentru controlul călătorilor ce vin d'n Rusia, în vederea pazei contra holerei, — vom cita exemplul, că de data aceasta, de și suntem mai amenințați poate de cît ori cînd, nu se mai impune pasagerilor de a depune pașapoartele, la întrarea în țară la noi. Mai înainte se obișnuia de a se lua pașapoartele călători or, cari erau supraveghiați timp de 5 zile de medici și după care timp li se restituiau pașapoartele. Era și mijlocul cel mai bun de control, pentru a constata de unde vine pasagerul. Acum însă, cînd nu i se ia pașaportul poate foarte bine să plece cînd vrea și să nu se mai supuie controlului de 5 zile.

D. Stelian a încercat să convingă pe foarte mulți prețedinți de tribunale din provincie ca să consimtă a fi mutat vre unul la Bârlad.

Nimeni n'a voit să audă.

Acum d. Stelian stăruie pe lîngă prețedintele trib. R.-Sarat d. Atanasiu, doar va consimți să schimbe cu d. Bălășescu.

Ministerul instrucției conform votului facultății de litere a aprobat menținerea în budget a catedrei de arheologie de la facultatea locală.

Consiliul de disciplină al baroului din Iași s'a întrunit astă-zi la orele 2.

Din cercuri muzicale ni se scrie:

La producția Conservatorului, care a avut loc eri în sala Teatrului Național, debutul micului elev Marcel Oltalion,— care n'are de cît 8 ani,—a făcut ca această producție să iasă din obișnuitul cadru, relevîndu-ne un talent de o prodigioasă forță.

Micul pianist,—drăguț și cu înfățișare și prestanță,—a executat *Sonata în do major*, a lui Mozart, cu o finețe și nuanțare, care a uimit pe adevărații cunoscători de muzică.

Publicul din sală i-a fărut ovațiuni, scoțindu-l la rampă de 5 ori.

Acest copil, elev al profesorului Ilie Sibianu, e înzestrat cu un talent excepțional, avînd un simț muzical și o ureche mai fină de cît a lui Raul Koczalscky, așa că dacă aceste calități i se vor menține, micul Oftalion va ajunge un mare pianist.

Un grup de 15 elevi, absolvenți ai clasei a VII-a a liceului Național, vor pleca în excursie mîine Mercuri, sub conducerea d lui profesor Iancu.

Elevii escursioniști vor vizita: Suceava și tot sudul Bucovinei, Dorna, regiunea Bistriței, Ceahlău, Tarcău, Palanca, Moinești, Slănic, T. Ocna, Piatra, T. Neamț, și mănăstirile din împrejurime. Escursia se face pe baza fondului strîns la serbarea de la 7 Martie mărit cu cotizația elevilor.

O crimă oribilă s'a comis eri dimineață în comuna Balțați.

Săteanul Costachi, luîndu-se la ceartă cu femeea sa Elena, care se afla în ajun de a naște, a maltratat'o astfel că femeea a născut înainte de timp și a murit în durerile cele mai mare.

Medicul plășei d. dr Popescu, împreună cu ajutorul medicului legist d. dr. Grossi au fost dimineață la Balțați și au făcut autopsia.

Fabricanții de manufactură din străinatate, în vederea multelor falimente ce au fost anul acesta în Iași, refuză să acorde credite toptangiilor locali.

Din această cauză să prevede o încasare de cel puțin un milion franci în minus la vama locală, față de anul trecut, cînd diferența față de anul 1908 fusese de două milioane de franci.

Comisiunea de examinare a absolvenților Gimnaziului Ștefan cel Mare, se compunii din d-nii: Pompei, prețedinte; Neagoe Popeia, V. Cireș, A. Patrognet și C. Sporea, membri.

In mai multe localități din Rusia ivîndu-se holera, direcțiunea generală a serviciului sanitar a cerut prefecturii județului să-i fixeze locurile, unde la caz de nevoie să se instaleze lazareturi.

Astăzi a sosit în localitate d. Vășescu, membru în consiliul agricol superior, pentru a inspecta cu începere de mîine principalele comune din județul Iași.

Absolvenții liceului național din localitate, au fost în escursiune sub conducerea d-lui profesor Roiu, în munții Sucevei. Ajunși la Fălticeni, li s'a făcut aci o grandioasă primire de către d. profesor Drăguțeanu, ajutor de primar, care a oferit elevilor un dejun.

Ministrul instrucției a hotărît ca profesorii de curs secondar să ție colocvii cu toți elevii ramași corigenți.

Pe lîngă cologvii, care vor avea loc poimîne elevii vor da și o teză.

Preotul Tănăsescu—Dobrotă, din Roman a fost numit prețedinte al consistorului Episcopiei de Roman, în locul preotului de Toma Petrescu, numit protoereu la Bacău.

Consiliul de resboi al corpului IV de aramată, a fost convocat pentru zilele de 21 și 22 Iunie, c. cînd va judeca mai multe procese.

Starețiii și starețele mănăstirilor din Eparhia Mitropoliei Moldovei și Sucevei au fost convocați pentru astăzi la o consfătuire la palatul mitropolitan, spre a discuta asupra reorganizărei mănăstirilor.

Camera de comerț a comunicat tuturor comisionarilor ce sunt supuși la plată, că conform legei să depnnă pe biroul Camerei de urgență, procesele caselor ce le reprezintă.

In caz contrar, vor fi dați judecății și pedepsiți, conform legei.

Coloniile școlare.—In ședința de Sîmbătă 12 a. c. a societății „Colonia Școlară", la care ședință au asistat și d-nele: dr. Socor, Climescu, Netter, s'a luat hotărîrea de a se forma un comitet pentru organizarea marei serbări de la 19 Iunie la Copou, în folosul Coloniilor.

Programul serbărei și mai cu seamă scopul atît de însemnat și umanitar, al serbărei, va face ca și în Iași orașul cultural, să se strîngă un fond suficient pentru a veni în ajutorul elevilor săraci și bolnavi ce se vor trimite în colonii școlare.—Vom ținea în curent pe cetitorii noștri cu pregătirile serbărei de la 19 Iunie.

Aflăm cu plăcere, că printre elevele care s'au distint eri la producțiunea Conservatorului de muzică, de la Teatrul Național, a fost și d ra Elena Oiaga, la clasa de piano, fiica amicului nostru d. V. Oiaga.

Mîine la orele 4 p. m. au loc la toate școalele secondare din localitate. au loc serbări de sfîrșit de an.

Părinții și corespodenții sunt rugați să asiste.

Primul procuror a însărcinat pe comisarul de siguranță să ancheteze afacerea lozului de lotorie, despre care vorbim în altă parte.

Ancheta începe azi la orele 2.

D. avocat Suțu, care apără interesele escrocatului a depus plîngere la parchetul general în această privință.

Tribunalul de vacanță în ce privește prețedinții, va fi compus din: d. Diaconescu în cursul lunei Iulie și Erbiceanu, în cursul lunei August.

In ce privește pe ceilalți judecători, ei au fost convocați pentru mîine la ora 4, pentru a se înțelege în această privință.

Un număr de vre-o 15 lucrători brutari, au cutreerat eri pe la toate brutăriile din localitate, îndemnînd pe colegii lor să nu lucreze Duminica și distrugînd cuptoarele de la principalele brutării.

Cazul a fost anchetat astă-zi la parchet.

Tulburătorii au fost dați judecății pentru provocarea la grevă și distrugere.

Pentru mîine la orele 10 dimineață toți patronii brutari au fost convocați la prefectura poliției, unde se va hotărî ce este de făcut, ca populațiunea să nu sufere de lipsa de pîine în zilele de repaos.

Probabil că se va conveni la rotație, în senzul ca în fie-care Duminică, cîte 3 lucrători de la fie care brutărie să aibă repaosul complect.

Cavalerul Baurath Pischhof, directorul societății Union, concesionara lucrărilor pentru alimentarea Iașului cu apă, a stat cîte-va zile în localitate.

Directorul a declarat, că încercările de soliditatea tuburilor ce s'au făcut pînă acum au dat rezultate strălucite. Încercările au a se mai face pe o întindere de 50 km. și dacă și ele vor da rezultate la fel, vom avea apă la Iași în primele zile ale lunei Iulie; dacă, însă, ultimele încercări nu vor da rezultate bune, apa va curge abia în Septembrie.

Judiciare.—Procurorul general va susținea acuzările în procesele de la jurați din Botoșani și Bîrlad.

— La secția I a tribunalului, urma să se judece astăzi acțiunea pentru anularea actului de împărțeală ce a intervenit între moștenitorii defunctului Muți Balș.

Judecarea s'a amînat la 12 Septembrie, cu obligația pentru reclamanți de de a depune acte originale.

— Numitul Gh. Ștefan Neghină din Vaslui, pîndind la drumul mare pe fetița Olimpiada Cojocea, care ducea niște mîncare la stăpînul ei, a atentat la pudoarea fetei. Neghină a fost condamnat la un an de zile închisoare.

— Negustorul M. Goldner din Huși a fost condemnat la două luni închisoare, iar negustorul S. Nacht din P.-Neamț la o lună, ambii pentru faliment.

— Ungurii Ianoș Coșuna și Juja Sepos, din Bacău făcuți vinovați de falșificare de bancnote romînești, fiind puși în libertate de judecătorul de instrucție, procurorul de Bacău a făcut apel la Camera de punere sub acuzare pentru menținerea lor în stare de arestare.

— A fost trimes în judecata Curții cu Juri din Botoșani, numiții Gh. N. Voinea și alți doi, cari au ucis pe C. Păduraru din comuna Corni pentru a-l prada.

O duioasă reminiscență de la catastrofa balului „Charité" din Paris, care a făcut atîtea victime, ne-o reconstitue într'un mod splendid, cinematograful Pathé Frères din Grădina Bragadiru, în noul său program de astă-seară Luni 14 Iunie. In această reconstituire se desfășoară în același timp o dramă, plină de scene emoționante.

Intreg programul de astă-seară Luni este cu desăvîrșire nou și vom menționa aci, unele sujete din el: „Albă ca zapada", basmul universal al fraților Grimm (Schneewittchen) special înscenat pentru cinematograf, ne este redat la perfecție de artiștii Comediei franceze din Paris, interpretînd rolul principal D-ra Dumontel în Blanche-Neige.— „Un barbat căruia îi plac numai blondele", o comedie pariziană de Charles Brio, interpretată de simpaticul comic Landrin și alți artiști.—„Creșterea struților în Europa și aclimatizarea lor", ne oferă scene și vederi după natură pe cît de interesante pe atîta de instructive. Și Max Linder, simpaticul actor al lumei întregi, își va face apariția în astă-seară, în programul nou, interpretîndu-și comedia sa nouă „Max miopul și duelul său". Piese noue teatrale, înscenări artistice, comedii și vederi după natură complectează frumosul și incomparabilul program de astă-seară Luni 14 Iunie, din grădina Bragadiru.

Reprezentațiile au loc în toate serile în grădina Bragadiru.

In fie care Luni și Joi program nou și în fie-care Duminecă matineu la Circul Sidoli (4 ore).

Cine are necesitate de lemne de construcție, sau or-ce alte articole de lemn să se adreseze la Fabrica „Fortuna", Iași str. Moțoc.

OPINIA la „Bîrlad"

Scandalurile școlare din Bîrlad.—Cu ocazia examenului elevilor pregătiți în particular de la liceul „Codreanu" s'au petrecut scandaluri, care au revoltat pe toată lumea și care denotă lipsa de scrupule a acelor, care sunt în fruntea școalelor.

Mai întâi, la constituirea comisiunei examinatoare, au fost excluși toți profesorii distinși și integri, umplundu se golurile cu creaturile puternicilor zilei și cu aceia care, lipsiți de caracter, au știut să profite de vestitul și rușinosul cartel, pentru a-și face afacerile.

Apoi, contrar uzului de pe la alte școli, în locul directorului liceului, s'a numit prețidinte al comisiunei un alt profesor, care este și senator și are o copilă, care avînd 7 clase ale școalei profesionale din localitate se prezintă spre a da examen de diferență;— iar directorul liceului, prof. de limba latină a fost pus să exameneze la Gimnastică.

Să se noteze, că, deși ministerul a refuzat să admită anul trecut pe elevele școalei profesionale din localitate, ca să treacă examen de deferență la liceu, totuși, pentru hatîrul senatorului în chestie, a revenit anul acesta în mod scandalos, permițând fiicei prețedintelui comisiunei să treacă examenul de deferență, și încă după un program ticluit anume și fără nici o legătură cu programele celor 2 școli.

Ceva mai mult: deși este strict interzis și să pedepsește cu cea mai mare asprime faptul ca un profesor să facă parte dintr'o comisiune peatru examinarea elevilor pregătiți în particular, cînd acel profesor ar fi preparat un elev, totuși la Bârlad profesorul suplinitor de limba germană și titular de limba latină, care a preparat pe fiul unui deputat, a fost numit în comisiune și a examinat fără scrupul și cu vădită parțialitate pe acel elev, simțindu-se obligat să-l promoveze.

Gurile rele spun chiar, că numai acest elev e promovat la limba germană din toată clasa lui.

De altmintreli toată lumea școlară din Bîrlad știe că acest suplinitor de limba germană, a profitat anul acesta ca să învețe nemțește pe spinarea elevilor săi.

Cînd așa fapte scandaloase se petrec în școală, va fi o datorie pentru un viitor ministru, ca să caseze și să revizuiască asemenea examene incorete și să pedepsească pe cei culpabili.

Iată singura dată cînd procedeul d-lui Haret va fi spre folosul școalei.

Doctor Alex. Rudescu

vechiu medic șef de Spital

—MAMOȘ—

Specialist în boale de faceri, femei și copii.

Consultațiuni 8–9 a. m. și 2—6 p. m.

Str. Mitropoliei 12

(lîngă Baia Comunală)

Telegrame

Scandalul judecătoresc din Bârlad

Bîrlad.—E cunoscut scandalul ce s'a petrecut la tribunalul Tutova, în ziua de 4 Iunie, cu prilejul procesului Natansohn cînd procurorul tribunalului, Albu, s'a retras din ședință, pretextînd diferite motive cît se poate de ridicole, numai în scopul de a zădărnici judecarea procesului.

Astă-zi a venit din nou înaintea acelui tribunal judecarea divergînței în procesul Natansohn.

Tribunalul se compune din d-nii preș., Bălășescu, asistat de d-nii Vernescu și Petrescu Dîmbovitza.

Procurorul tribunalului, slugă credincioasă a prefectului de Tutova vrea să continue scandalul și mai departe, în scopul ca procesul să fie judecat după placul prefectului.

De aceea, procurorul, la deschiderea ședinței, face o cerere de recuzare a prețedintelui tribunalului, sub cuvînt că aceasta s'ar fi pronunțat pentru achitarea inculpatului, cu ocazia divergînței de rîndul trecut.

După legea actuală de reorganizare a magistraturei, recuzarea nu poate fi discutată în public. Și tribunalul a trecut în deliberare, — prețedintele retrăgîndu-se bine înțeles.

Recuzarea s'a admis, spre uimirea tuturor și trib., s'a complectat astfel:

D. Petrescu-Dîmbovitza preș., Vernescu și judecătorul de pace Bottez, asesori.

Apărarea reprezentată prin d. avocat A. A. Badareu, ridică incident, relevînd fazele prin care a trecut compunerea tribunalului și face declarația că de oare-ce tribunalul s'a constituit în neconformitate cu legea, ne retragem din instanță și refuzăm de a ne judeca.

Presidentul dă ordin grefierului să ia notă exactă de declarațiile d-lui Badareu.

Indignarea deveni și mai mare, în cercurile avocățești, cînd după retragerea inculpatului, ședința reîncepe și faimosul procuror cere ca declarația făcută de apărare să o considere nulă și neavenită.

Tribunalul, constituit după dorință, admite cererea procurorului, consideră nulă și neavenită declarația apărării, se face apelul nominal și se începe judecarea procesului în lipsa inculpatului.

Procurorul cere ca procesul să se amîne, pentru a se aduce un martor, care a lipsit și rîndul trecut, aflător în Germania și pe care procurorul îl desemnează ca pe unul din cei mai principali marturi, deși la termenul trecut n'a insistat de loc pentru chemarea acestui martur.

Tribunalul respinge cererea procurorului și intră în judecarea fondului.

Manifestații sîngeroase

Paris. — Cu ocaziunea înmormîntării tîmplarului ucis într'o încăerare cu poliția, s'au tras focuri de revolver asupra gardiștilor, fără a-i răni. După eșirea din cimitir numeroși manifestanți purtînd steaguri roșii și negre au întonat „Internaționala".

Manifestanții au fost opriți de cavalerie. Neascultînd de somațiile ei, cavaleria a șarjat cu săbiile scoase. Au fost mulți răniți.

*

Paris.—Numeroase organizații sindicaliste au asistat la înmormîntarea tîmplarului care a fost ucis de curînd în cursul unei încăerări cu poliția. In momentul cînd cortegiul trecea prin mahalaua St. Antoine, s'au tras cinci focuri de revolver asupra polițiștilor rănind pe unul. S'au făcut mai multe arestări.

Incendiu pe un vapor

Lacrosse. (Statul Visconssin Statele Unite).—Eri seara un incendiu a isbucnit pe bordul unui vas care făcea serviciul pe fluviul Missisipi. Pe bord se aflau 1500 pasageri. Căpitanul a dat ordin ca vasul să se lipsească de țărm.

Aproape toți pasagerii au scapat. Cîte-va mame au aruncat copii lor în apă, aruncîndu-se și ele în fluviu, înecîndu-se.

Nota Vaticanului

Madrid. — Ziarele spun că guvernul a primit eri o notă a vaticanului, prin care să protesta contra decretului privitor la semnele externe ale cultului și exprimînd întristarea vaticanului pentru politica religioasă a cabinetului.

Nota menționează discursul tronului și zice că speră că guvernul va restabili sensul articolului 11 din constituție și amînă luarea unei hotărîri definitive cu privire la asociațiile religioase.

Crrse de cai

Paris. — Rezultatul marelui premiu Longschamps este următorul: a eșit întâi calul Nuage, al doilea Reinhart, al treilea Bonzino.

Suveranii Bulgariei și prețedintele Fallières, au asistat la curse.

Accidentul d-nei Grădișteanu

București.—Un accident nenorocit s'a întîmplat eri după amiazi d-nei Maria Grădișteanu, soția d-lui P. Grădișteanu.

D-na Grădișteanu, împreună cu soțul ei, și cu tînărul Grădișteanu și d-șoara Maria Brote, veneau cu trăsura de la moșia Baloș.

In momentul cînd treceau pe podul plutitor de pe Ialomița, caii s'au speriat și d-na Grădișteanu, speriată sări jos din trăsură. A făcut însă, din nenorocire, o săritură greșită și căzu în apa Ialomiței înecîndu-se.

Cadavrul n'a mai fost găsit.

Ceilalți au scapat.

O crimă oribilă

București. — In gara de Nord s'a întîmplat azi o crimă oribilă.

Un frînar luîndu-se la ceartă cu soția sa, a aplicat acesteia 13 lovituri cu un foarfece, rănind'o mortal.

Criminalul s'a predat autorităților.

Conflictul cu Grecia

București.— Ziarul „Fremdenblat" cunoscut ca semioficios al Austriei are astăzi o notă în chestia conflictului cu Grecia, și afirmă că conflictul cu Grecia e aproape aplanat.

In schimb „Pester Lloyd" are o notă în care spune că conflictul e departe de a fi aplanat.

Agenția Romînă, comunică că Italia și Rusia s'ar fi hotărît să se facă arbitre în chestia despăgubirilor cerute de guvernul romîn.

Se asigură că guvernul romîn admite arbitrajiul.

Profesoară cu experiență, diplomată, caută lecțiuni private de germană și franceză. Adr. *Notre Dame de Sion.*

Rugăm pe Onor. consumatori *ai apelor minerale*

„Oochia", „Repedea" „Baia" și „Stînca"

să observe bine etichetele noastre care cuprind aceste nume spre a nu le confunda cu acele ale unor produse pretinse similare; a se observa că multe sticle purtînd marca fabricei noastre dar fără etechetele de mai sus nu sunt produsele noastre.

ADMINISTRAȚIA

„rimei fabrici de ape minerale din Iași" pusă sub controlul d-lor chimist D. Cădere și dr. I. Țaranu.

— Str. Ghica-Vodă No. 37 —

AVIS

Aducem la cunoștința Onor. Public, că am deschis astă-zi în piața de aci, strada de Sus, No. 186, un debit de desfacere a produselor fermelor și viilor A. Badareu și Dr. Manolescu de la Strunga, unde se vor găsi zilnic lapte dulce și produsele: unt, smîntînă, brînză de vaci, lapte etc. preparate după sistemul olandez cu ajutorul aparatelor speciale.

De asemenea se găsesc cele mai renumite calități de vinuri vechi și noi, în butelii, recoltate din viile noastre; precum și țuică în butelii.

Prețuri avantajoase.

Cu toată stima

A. Badareu și Dr. Manolescu

dela Strunga

Important pentru Agricultori

O garnitură de trier în bună stare de funcționare, de vînzare în condiții avantajoase.

A se adresa la Atelierul Mecanic.

Gross Kaisermann

— *Strada Moțoc Iași* —

Doctor GRIGORE BRAUER

medic romîn la KARLSBAD

Casa „Goldener Löwe" Kaiserstrasse

Telephon 701

ANUNCIU

Retrăgîndu-mă ca profesor de la Institutul „Humpel", dispun de cîteva ore libere pentru a da lecțiuni particulare de violină și Piano.

E. Caudella

Str. Neculai Gane, 18

BROSSE A TAPIS
Prix : 14 fr.
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco du Catalogue

GRILLAGES
GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS
Clôture de Chasse, le mètre... 0f 95
Châssis de couche, depuis..... 7 »
Paillassons pour abris, le mètre carré.... 4 50
Porte-Bouteilles, pour 200 Flacons..... 4 60
Envoi Franco de l'Album sur demande

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE 0f30c.
Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

FONDOIR
DÉPOSE
Prix..... 6fr.50
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

RUCHE
à Cadres mobiles
Prix : 20f
Gariel
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à 0f 20

1430 **NEVRALGIELE**
Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele*, *Gastralgia*, *Sciatica*, *Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ţi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ţi.

A se cere : LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

Important pentru toti Domnii agricultori

Subsemnaţii, unici fabricanţi al renumitelor pluguri universale, **construite numai de oţăl bătut peste tot,** facem atent pe onorb. public cumpărător pentru al feri de imitaţiuni, că numai aceste pluguri care port Marca **Porcul Mistreţ** precum mai jos desemnat şi cu inscripţia firmei Gebrüder Eberhardt Ulm, sunt original ale noastre şi să găsesc numai în depozit la casa **fraţii Bachstez în Iaşi** strada de sus No. 127 (sub Cabinetul Istoric.)

FABRICA DE CARAMIZI
cu aburi şi cuptor sistematic
lîngă abatorul comunei Iaşi, legată cu reţeaua tramvàiului electric

Fabrica de tuburi de beton în ciment
(Şoseau Arcu 11 | 19)
Proprietatea fraţilor RAMEDER

Recomandă produsele ei, ca: cărămizi presate şi tuburi de ciment, în ori-ce diametru şi dimensiune.

OPINIA
Organul partidului conservator-democrat
Cel mai raspîndit ziar din Moldova
Primeşte anunciuri, reclame
etc. pentru pagina III şi IV-a
Se primesc şi inserţii la
MICA PUBLICITATE
a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

3 ani de succes 3
GRADINA
BRAGADIRU
In fie-care seară
CINEMATOGRAFUL
Pathé Frères -- Paris
Program complect nou
de două ori pe Săptămînă
Primul program va începe în fiecare Luni—al doilea în fiecare Joi—ambele programe săptămînale vor fi
Absolut noue
Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.
Inceputul la 9 şi un sfert seara.
Preţurile: Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.
Matineurile urmează regulat în tot timpul verei—fiecare Duminică 4 ore ziua în sala Circului Sidolli.
Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

„ANCORA"
(ANKER)
Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente
în VIENA fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1984 din 19 Decembrie 1869.
Fenduri de garanţii la 31 Décemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI
Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia
LEI 6,547,500
Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,[illegible]82. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,228.10 rentă.
S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.
Societatea „ANKER" încheie asigurări:
a) Caz de viaţă pentru un capital cu rezultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractantului.
e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.
Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No 10

Alfons Herovanu
AVOCAT
a Bărboi No. 15—
— a. m. şi 4—

Cine vrea să cîştige la Loterie
să cumpere bilete numai la de
NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA
Th. P. Maximovici IASI
Debit oficial al Loteriei Statului
Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 — Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"
oferă publicului cele mai
Mari Şanse de Bogăţie
BILETELE
Clasa 2-a Loteriei VIII
s'au pus în vânzare
Tragerea la
6 şi 7 Iulie 1910
Se poate cîştigă în caz Norocos cu un singur Bilet suma de
Lei 900,000 lei
Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de
LEI 7.322.000 LEI
Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei
Grăbiţivă a cumpara
Lozuri Norocoase
de la
Noua si Principala Colectură Romană
Th. P. Maximovici.—Iaşi
Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vânzare:

1/8 Una optime	Lei	4,00
1/4 Un sfert	Lei	8,00
1/2 Una jumătate	Lei	16,00
1 Loz întreg	Lei	32,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
2,50	5 lei	10 lei	20 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primariei No. 17.—Instalaţiune cu motoare electrice executată de d. Iohann Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mirzescu 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII.— No 1039 Mercuri 16 Iunie 1910

Propoveduirea programului

Partidul conservator-democrat s'a pus de la început pe două căi bune, ce duc sigur la izbîndă: a întreținut în masa alegătorilor o vie propagandă de adesiuni și a sporit numărul partizanilor cu miile. Din masa electorală, din acei 96000 alegători direcți, partidul nostru a înregimentat cît a putut fi înregimentat, dat fiind marele număr de funcționari administrativi—peste 50000—a căror adesiune nu o poți căpăta formal, din cauza regimului nostru politic, și afară de cei legați politicește de celelalte două partide.

Pentru noi tot alegătorul își are valoarea sa electorală și politică; nu-i cotăm că este sau nu este de la colegiul întăi și așa am format un curent favorabil în toate straturile societății legale și politice. Grație acestei propagande de fapt am cules cele 9 succese electorale în toate colegiile și mai în toate județele. Tot grație acestei vii propagande electorale noi am împuținat zestrea guvernamentală, căci chiar în masa celor de peste 50000 de funcționari alegători, noi am căpătat atîta ascedent, că ne-au dat votul prin simpatie și încredere politică, noi fiind cei mai reali reprezentanți ai dorinților lor: stabilitatea și îmbunătățirea materială a soartei lor.

Față cu această propagandă activă noi am descoperit goliciunea politică a Carpiștilor, iar guvernului i-am făcut să-și închee bilantul activității sale de guvern. Guvernul liberal e spre lichidare, căci prin legiuirea lui nesăbuită și-a perdut ori ce încredere în țara legală și reală. Iar dacă mai trăește, e că țesutul organic mai rezistă, chiar după ce viața politică i-a dispărut din vine.

Țara legală a dat cu necurmare verdictul pentru șeful nostru, pentru partidul conservator; și nu se poate ca Vodă văzînd, că țara legală a trimis în parlament pe N. Fleva, pe Barbu Păltineanu, pe I. Th. Florescu, pe D. P. Moruzi, pe Nicu Economu, pe dr. Riegler, pe Octav Arbizani, pe Gh. Lascar, și *nici un junimist*, să nu zică și El că țara vrea un guvern conservator democrat, căci e lucru evident și clar ca lumina zilei.

Dar partidul nostru a mai apucat o cale bună și positivă: propaganda de idei. La 8 Februarie 1908 șeful nostru, după prealabile discuții cu comitetul general al partidului, a cetit unele declarații de principii, care formează Evangheliul nostru politic. Cum însă o enunțare generală de principii nu e de ajuns, șeful și fruntașii noștri în rodnica lor acțiune parlamentară, combătînd legile liberale au avut prilej de a mai formula vederi politice și asupra unor fapte de detaliu, în ceia ce privește legislația agrară, legislația juridică, militară, scolară. Tot acel stoc de idei, de și cuprinse în germene în declarația de principii, trebuia coordonat, clasificat și clarificat.

Viața celor 2 ani a dat prilej șefului nostru, ca să formuleze noi deziderate, noi puncte de program, izvorîte în mod fatal nu atît din modul *direct* al înjghebării de idei apriorice, ci din mentalitatea adversarilor și răspundența lor cu adevăratele nevoi reale ale țării.

In viața publică un partid nu trăește numai prin sine și pentru sine, ci stă în o incontinuă mobilitate de adaptare cu adversarul firesc. Și tu trebue să stai în funcțiune de el, lucrînd, discutînd, primind sau respingînd o serie de vederi, dar și el se influențează de tine, ținînd seamă de unele vederi, cînd ele sînt obiective, drepte și izvorite din miezul nevoilor reale.

Un partid, un program de partid nu e un sistem cosmogonic sau filosofic clădit la lumina lămpii în întunericul cabinetului de lucru, ci el e plămădit din rostul țesutului nevoilor maselor adînci sociale.

Din acest punct de vedere, și șeful și partidul conservator-democrat au fost în proces incontinuu de adapțiune, ast-fel numai fiind pururi în circulațiune de fapt.

Dacă asupra declarațiilor de principii din 3 Februarie 1908 erau unele hezitări, astă zi, cînd acele declarații de principii s'au desvoltat în punctele de program, desvoltate de șef în marea întrunire a comitetului central al partidului, sîntem la închegarea definivă a programului nostru.

Și dacă nu s'au redactat definitiv toate, șeful a jalonat planul, cadrul, rămănînd ca prin comisiunile speciale rînduite de congres, să se creioneze conturul, dîndu-se corp și viață principiilor partidului nostru.

N'a rămas cîmp de legiferare socială, care să nu fie atins.

Iar noi ca presă de partid, noi avem chemarea nu numai de a înfiera activitatea hatîrgie a liberalilor, ci de a face și operă positivă de propagandă. Vom pune în slujba cetitorilor noștri desvoltarea principiilor enunțate, că așa fiind tribună de control să fim și tribună de propagandă politică

Și acum. cînd ne-am lămurit asupra celor 2 căi sănătoase și drepte pe care a îmblat partidul nostru și șeful de la început: acțiunea electorală și propoveduirea de idei, datori sîntem ca pentru vacanța politică să strecurăm în sufletul tihnit al cetitorului nostru, a rîdica duhul politic al partidului, pentru a vedea, că la noi e vie deviza: *totul pentru țară și nimic pentru noi*, și că uitîndu-ne numai în jos spre popor, avem ca deviză a-i cuceri sufletul său, mintea sa, inima sa, voința sa, prin satisfacerea cît se poate mai în largă măsură a marilor sale nevoi obștești, făcînd ca răul și nedreptatea să fie cît mai mici, iar binele public să încolțească cît mai adînc și bine pe întinsele holde ale sufletului neamului nostru.

Din această cale dreaptă și bună nu ne vom abate, căci e s ngura care duce la izbîndă. Și vom învinge.

Gh Ghibănescu

Falimentul justiției

— IN CAZUL DE LA BĂRLAD —

Prefectul de Tutova, banditul Gr. Vasiliu, simpatia consiliului superior al magistraturii, are un frate la Bărlad, care frate este camatar. Pe acest camatar, care face operații de uzură și cu banii fratelui seu, al banditului, simpatia mult superiorului consiliu al magistraturei, îl concurează în daraveri un alt profesionist la fel, Nathansohn.

Nathansohn trebueste dar distrus, căci Vasiliu banditul și Vasiliu camatarul, cît is colectiviștii la putere, n'au a fi supărați. Lui Nathansohn i s'au inscenat fel de fel de procese, pe cari le-a păgubit, căci justiția de la Bărlad este sclava Vasililor.

Actualminte există un proces între direcția C. F. și Nathansohn. Ori de cite ori este termen, asistă fratele prefectului, camatarul, care are nobila misiune să așeze cu atitea procente în sus și în jos, biata testemea care acopere ochii zeiței Dreptății.

La un prim termen al procesului special, în primele zile ale lunei curente, am avut de inregistrat faptul extra ordinar, pălmuitor al dreptății, că procurorul a dezertat, pur și simplu, dela locul seu.

Eri s'a judecat divergința ivită la termenul anterior, care n'a mai putut fi judecată din cauza dezertărei reprezentantului ministerului public.

Dar ieri a fost și mai frumos. Procurorul, acelaș intinat Albu, a ridicat un incident pentru recuzarea presedinteiui, sub motivul că acest magistrat, în audiența trecută, fusese pentru achitarea lui Natahusohn.

Tribunalul a admis incidentul. Pentru prima oră, în justiție, se admite o asemenea recuzare. Nu s'a mai întîmplat pînă ieri o asemenea monstruoasă recuzare și ea dovedește falimentul complect, falimentul rușinos al justiției din Bărlad.

Tribunalul de Tutova, pus astfel la ordinul prefectului, nu mai prezintă astăzi nici o garanție de dreptate, ci a devenit culcușul unor magistrați nedemni, excepțional de nedemni, o simplă bandă de bandiți ordinari, căci cine este pus să împartă dreptatea și își bate joc de dînsa în halul descris, nu este judecător, ferească Dumnezeu, ci un bandit și un execrabil falit moral.

Asemenea justiție nu poate dăinui. Ea este exact la idealul prefectului Vasiliu, ea întrunește condițiile ce i le cere actualul ministru al justiției și tocmai de aceea este o bandă de necinstiți, ci nu justiție.

Cu ferul roș trebue stigmatizați banditii aceștia, prefectul acesta și ministrul acesta odios, ticălos, nerușinat.

DOUA MANII

D. C. Rădulescu-Motru, învățatul profesor, a scris în revista sa, atît de apreciată, un articol foarte simpatic pentru Universitatea din Iași și pentru rolul frumos ce-l are ca focar cultural.

Articolul d-lui Motru are însă, și o paranteză, care tratează, în chip spiritual, despre două manii ce le-ar avea Universitatea și profesorii: 1) revolta universității de cîte ori este vorba să se facă ceva pentru București și nu și pentru Iași; 2) nostalgia după București a profesorilor iașani. Fiecare profesor din Iași năzue să fie mutat în Capitală și cu tot acest dor pentru București, profesorul ar dori să vadă puse pe picior de egalitate cele două Universități.

D. C. Rădulescu-Motru arată, că acest dor nestrămutat după București, a păgubit Universitatea de Iași de Vasile Conta și de Maiorescu și că nu este idealul unei Universități să aibă catedre multe, ci puține dar alese.

Dorul de București, despre care vorbește d. Rădulescu, este generic. Și institutorul și funcționarul; magistratul și medicul, toate profesiunile și toată lumea ar dori să se mute la București. Țara românească toată ar dori să se concentreze în inima ei și locuitorii, toți oamenii modești, s'ar simți fericiți să se poată expune zilnic între Capșa și Palat.

„Spre București“ este, deci, o boală endemică și nu știm de ce profesorii de universitate ar fi scutiți de dînsa.

Cealaltă manie, însă, acea a luptei pentru egalizarea celor două universități, are un fond foarte serios. In mod foarte regulat, sub toți miniștri de instrucție, în afară de d. C. Dissescu, s'a îmbogățit universitatea din București, fără a se fi dat ceva, macar de ochii lumei celei din Iași.

Noi n'avem catedră la Iași, care să nu fie și la București, dar suntem lipsiți de foarte multe catedre, laboratorii și biblioteci, pe cari universitatea din Capitală le are.

Facultatea noastră de medicină este lipsită de laboratorii absolut necesare, fără de cari este o facultate necomplectă —și dacă luptăm să le căpătăm, o facem nu din spirit de invidie, ci din spirit de necesitate.

Dacă universitatea noastră a rămas necomplectă, este că, timp îndelungat, s'a tolerat anomalia de a prea îmbogăți universitatea cealaltă și de a da uitărei pe acea din Iași.

Și luptele profesorilor din Iași în chestii universitare nu trebuesc considerate ca fiind manii, ci ca fiind lupte ideale: pentru cultură și pentru a nu se stirbi Iașului singura rămășiță ce-i a fost lasată din toată bogăția, din toată strălucirea de altă dată.

Chestii sociale

Nominalismul în educație

Fără a ne ridica la discuție dintre *nominaliștii și realiștii* medievali, și a arăta superioritatea celor din urmă asupra celor dintăi, cu școala lui Erasmus cu tot, nu vom tăgădui că și nominaliștii aveau un temeiu în formularea doctrinei lor. In fața complexului social, ce sta înnaintea copilului și a tînărului, ceia ce izbește simțurile sunt formele lucrurilor, nu fondul, sînt cuvintele nu ideile, și pe nesimțite omul își clădește o lume de cunoștinți, a căror verbalism e evident.

Deci în domeniul vieței practice al obiectelor, copilul învață graiul pe lucruri, pe obiecte, alăturînd în mod direct cuvîntul la obiect; nu tot așa e în domeniul abstractiv al ideilor de educație. Foarte adesea noi ne plătim cu cuvinte crezînd că am sămănat idei, și la fie-ce pas ne prindem că posedăm cuvîntul fără să avem ideia. Inversul e mai rar, căci ideile nu încolțesc de la sine în capul nimărui, dacă n'au datele psihologice de a se produce și anume dacă n'au exercițiul științei desăvîrșită, opera educației intelectuale, și numai atunci se trece definitiv din domeniul formal al monismului termenilor în acel real al posedării ideilor abstracte; iar memoria e mai ușor de pus la muncă, de cît judecata: una premerge pe cealaltă; și ne putem închipui cunoștinți memorizate fără să fie judecate, cum nu ne putem închipui idei judecate fără să fie memorizate.

Exercițiul vieții cere o anumită vrîstă, o anumită situație; și în formalismul său exterior el poate da loc la imitațiuni de un nominalism suggestiv, departe însă de a cuprinde rostul lucrurilor în sine. Zburdălniciile, viociunile, șăgalnicul, naivitatea întovărășesc aceste stări imitative ale unei lipse de exercițiu. Iar cel ce dă educația, fiind deja om matur și în plinul exercițiu al vieței simte la fie care pas adînca deosebire între cel ce posedînd expresiile cu referință la viață crede că posedă viață și între cel ce în adevăr o posedă.

De la cele mai josnice trepte ale educației vulgare pînă la cele mai alese scări ale creșterei sufletului cei mici imită pe cei mari, fără să prindă rostul efectiv al ideilor. Luați sudălmile; ele au rost în gura celor mari; părintele e în real cînd înjură pe copilul lui; copilul însă va prinde vorba grobiană din gura tatei și o va întrebuința zilnic în daraverile lui.

Asemenea și literatura estetică. Dînsa fiind produsul gândirii și experienții vieții a celor maturi, va cuprinde la fiecare pas oglindiri ale acestei vieți; cetitorul tînăr va lua cunoștință de verbalismul vieții și-și va clădi apriori o stare sufletească de lume, iar dacă în discuții se va utiliza unele vederi, unele aprecieri ale literaților, ce stîngăcie în chipul de a fi al ideilor împrumutate, ca cuvinte, nu ca fapte.

Și în definitiv ori cît s'ar căzni educatorii să îngrădească cu gard de fer sufletul educaților să nu auză nimic, să nu vază nimic, să nu priceapă nimic, este un exces de doctrină în toată această metodă preservativă. Cînd educatul va fi să dea cu nasul în realitatea vieții va fi stingherit tocmai de acest exces de separatism. Dar contra complexul vieții, familia, rudele, cunoștinți, strada, societatea întresesc la fiecare pas vrutul cu nevrutul, permisul cu nepermisul, și cum nu putem închide curțile cu juri și tribunalele, unde se oglindește realismul brut al vieții, așa nu putem țărmui educația în acea sferă de beatitudine voită.

De cît să nu ne speriem de umbre; să ne scoborîm în sufletul celor ce stăpîniți de nominalismul vieții în zburdăciunile sufletului lor, doar iluzia unei realități de viață ce le lipsește.

Iar buhul ce mai zilele din urmă s'a răspîndit pe sama unor precoci în ale vieții, să-l luăm mai mult ca o exagerare a noastră, cari stăpîni pe realismul vieții, ne mărim pervazul sufletului imitativ al celor tineri, cînd însă mai e mult de mers pînă la pragul vieții. ***

OAMENI ȘI LUCRURI

ȘAPTE MII!

In darea de seamă cetită cu ocazia inaugurării noilor lucrări ale „Maternității“ s'au putut remarca oare cari cifre din cale afară eloquente. Din numărul total de zece mii reprezentînd copiii născuți în institut, lepădați în leagănul Maternității, ori găsiți în stradă și internați —n'au supraviețuit de cît trei mii, iar restul, de șapte mii reprezintă mortalitatea!

E vorba, ce i drept, de un interval foarte lung de timp—de la 1852 pînă astăzi.

Dar nu cifra însă-și ne preocupă, ci proporția teribilă între născuți și morți. Pe seama institutului nu poate fi pusă întreaga cifră, de oare-ce o parte din acei copii au fost aduși de afară, lepădați ori culeși în condițiuni mizerabile. Dar nu e mai puțin adevărat că și mortalitatea noilor născuți a fost mare, excesiv de mare.

Nimeni nu se va mira că dintre pruncii găsiți în modul cum se găsesc copiii lepădați, ori dintre cei pe cari i-aduc, ca să-i azvîrle în tradiționalul leagăn, acele mame, mai mult nenorocite de cît perverse—scapă cu viața numai o mică parte. De multe ori ființele ast feliu născute în contra voinței alor lor se află pe pragul morții în momentul regăsirii lor. Ceea ce numiam noi „leagăn“ era de fapt un— mormînt.. Dar celelalte ființe, —copiii institutului propriu zișî?

Se știe că în genere copiii născuți sub auspiciile Maternității sunt dați pe mîna unor doici în afară de oraș, femei ignorante, lipsite și de simțul matern — prin forța împrejurărilor — și de simțimîntul compătimirii și altruismului— prin situația lor socială. In condițiunile aceste nu e surprinzător că așa de puțini scapă cu viață din mînile unor atari îngrijitoare, —acele „remplaçantes“ pe care le osîndește cu atîta dreptate literatura modernă, începînd cu Brieux și cu ceilalți moraliști.

Și ast-feliu s'a făcut că mortalitatea a bîntuit cu furie. Nu puțin a contribuit la aceasta și localul insuficient și nehigienic al Maternității însăși, care n'a corespus nici pe de departe marei necesități sociale care a inspirat crearea instituțiunii.

Ori-cum au fost lucrurile,— rezultatele funeste s'au simțit și ele constitue o pagină dureroasă—rușinoasă aproape!— din istoria, din viața Iașului în ultima jumătate de veac.

Din cei trei mii de copii „scăpați“— spune iară raportul cetit de primul efor al Spiridoniei,—unii au ajuns medici, ofițeri și meseriași. E lesne de văzut cîți s'ar fi ridicat dintre mîile celelalte, dacă ar fi avut norocul să se nască în alte condițiuni și ce uriașă pierdere însemnează aceasta pentru un oraș atît de lovit de neajunsul social al depopulării— cîte valori au pierit pentru totdeauna în acel ocean de dispăruți! Legiunea celor șapte mii reprezintă morții într'un războiu,—războiul prefacerei Iașului de eri, nesănătos și apatic,—în Iașul de mîne,— oraș de viitor și de progres care va fi mai gelos de născuții săi și nu-i va lăsa să moară, cu atîta nepăsare.

Rodion

Turgheniev inedit

Moartea d-nei Garcia-Viardot.—Un amor al lui Turgheniev.—Romanul trăit. Opera postumă.—In așteptare.

Ziarul „Berliner Tageblatt“ sosit astăzi cuprinde oarecari detalii asupra operei postume ce s'a găsit printre hîrtiile rămase pe urma d-nei Garcia-Viardot. Acea operă este a lui Ivan Turgheniev, genialul romancier rus ale cărui legături sentimentale cu de curînd decedata d-nă Viardot sunt istorice,— deși nu încă pe deplin clarificate.

Sunt pline de interes detaliile ce se publică acum, reminiscențele asupra legăturilor dintre ilustrul scriitor și defuncta doamnă. Vor fi însă mai interesante detaliile ce — peste zece ani — se vor cunoaște din romanul inedit și incomplet al lui Turgheniev.

*

Pauline Garcia-Viardot, sora ilustrei Malibran, a fost o cîntăreață vestită pe la jumătatea veacului al XIX-lea.

Paulina Garcia a făcut cunoștință cu Turghenev la 1843, la Petersburg pe cînd marele scriitor avea 25 de ani

Turghenev o admira pentru surprinzătoarea ei inteligență și pentru talentul ei, el spunea: „geniul“. De altmintrelea, și George Sand o numea „le plus beau génie de femme de notre époque“...

Dar Turghenev n'a fost numai admirator, ci și un adorator al ei. Se zice că într'o zi a fost atît de fericit că Paulina i-a trecut batista ei parfumată pe frunte, și l-a plictisit pe Bielinski atît de mult cu expansiunea acestei fericiri, încît criticul s'a supărat și i-a spus că sufere de sadism.

La 1847, Turghenev părăsește Rusia odată cu Paulina, care în acest timp devenise d-na Viardot. De acum înainte el va colinda Europa, urmărind pe cîntăreață în toate peregrinațiile ei, la Paris, Bruxelles, la Courtavenel în Brie, unde familia Viardot avea o casă, și unde și scrie unele opere, între altele și o parte din nemuritoarele Povestiri ale unui vînător. Acum, învață și spaniolește, ca să se înțeleagă cu mama și mătușa Paulinei.

Desigur, că pricina pentru care Turghenev și a petrecut viața în Franța, a fost și d-na Viardot. El singur spunea, că ceia ce-l face să stea departe de patrie e d-na Viardot și fiica lui, pe care încă din 1850 o încredințase prietenei sale.

La 1864, d-na Viardot se retrage din teatru și se stabilește la Baden. Turghenev își face, și el, o casă în această localitate, în vecinătatea prietenilor săi, și începe să ducă o viață cu totul artistică.. Rușii, care au fost în totdeauna geloși oare cum de străinii care le răpiseră pe marele lor compatriot, pun în circulație o mulțime de răutăți: că

Turghenev e un factotum al familiei Viardot, că aduce acasă vînatul Domnului, că poartă prin oraş caetele de muzică ale Doamnei (mai tîrziu vor vorbi de „guvernanta“ lui Turghenev !) şi alteie. De fapt, Turghenev se găsea foarte bine, familia aceasta îi satisfăcea nevoia de societate, iar talentul muzical al d-nei Viardot era o veşnică desfătare pentru acest mare iubitor al frumosului.

Acolo, la Baden, el scria livrete pentru operetele compuse de d-na Viardot, scria cuvintele cîntecelor ruseşti, a căror muzică o aranja ea. Asculta pe Gluck şi pe Mozart, favoriţii prietenei sale, căreia Wagner nu i plăcea, — şi juca uneori piese de teatru. Aşa, se spune că într'un rînd ei au jucat „Krakamiche ultimul vrăjitor“, cu Turghenev în rolul Krakamiche, în faţa regelui şi reginei Prusiei, a marelui duce şi a marei ducese de Baden şi a altor alteţe şi că, cu această ocazie, a ţinut şi un *speeck*, în care a imitaţ, uşor, pe Napoleon III, lucru care a produs mult haz în... asistenţă.

La 1871, după războ, familia Viardot strămutîndu-se în Franţa, Turghenev a urmat'o. „Şi'n Australia m'aşi duce după dînşii“ zicea el. La Paris el stătea la etajul al treilea al unei case, ale cărei etaje de desubt erau locuite de prietenii săi. In curînd îşi cumpărară, în tovărăşie, o vilă la Bougival.

La 1883, Turghenev moare sub ochii d-nei Viardot, care a povestit într'o scrisoare, dată de mult publicităţii, agonia moartea bătrînului ei prieten.

După moartea lui Turghenev, d na Viardot a făcut cunoscut multe din scrisorile primite de la el, scrisori foarte importante prin ştirile ce conţin, prin observaţiile sale pătrunzătoare şi prin stilul său unic. In cartea lui Emile Haumont—Ivan Turguénef, la vie et l'oeuvre—după care am luat mai toate datele acestea, se citează multe fragmente din aceste scrisori.

Şi acum, după 27 ani de la moartea marelui ei prieten Ivan Sergheici, aceia care străbătea odată triumfător Europa a murit în vrîsta de 90 de ani! Desigur că acuma vor eşi la iveală multe scrisori ale lui Turghenev, cele mai intime, care vor arunca lumini nouă asupra vieţei şi operei sale. Deocamdată, s'a găsit un roman, care, după titlu, Viaţă de artă, şi după faptul că d-na Virdot a hotărît să nu se publice de cît peste 10 ani, desigur că conţine povestirea legăturilor dintre ea şi Turghenev.

Din romanul acesta lipseşte o parte de pe la mijloc. Turghenev, care a zugrăvit episoade din viaţa sa în Prima dragoste, în Asia, în Ape de primăvară etc., n'a zugrăvit nicăeri „romanul“ său cu d-na Viardot, al cărui caracter, pe cît ştim, încă nu e bine definit—şi nici macar n'a pus în vre-o operă tipul prieteniei sale... Ivan Turghenev a fost cel mai delicat scriitor din toate timpurile.

*

Şi acum lumea curioasă nu are decît să aştepte un deceniu—un deceniu întreg—pentru a lua cunoştinţă de cuprinsul misteriosului manuscris.

Va aştepta într'adevăr atît de mult?

Coloniile Şcolare

Sîmbătă, la şcoala de băeţi No. 7, „Gheorghe Asache“ a avut loc o interesantă întrunire convocată de d-na dr. Socor, la care au luat parte cîte-va doamne din elita societăţei noastre ieşene, care în unire cu comitetul şi cu preşedintele activ al societăţii, d. inspector general Haliţa, să chibzuiască asupra modului de organizare a *Serbării de la Copou*, care va avea loc la 19 Iunie şi a cărei produs va fi utilizat pentru colonii e şcolare. Şedinţa a durat dela 5 jum. până la 7 jum. seara.

Comitetul acestei societăţi, încă de la înfiinţarea ei, s'a adresat către mai multe doamne din înalta societate ieşană, cu rugămintea de a coopta să fie membre a acestei societăţi.

D-nele, care conduc cu glorie alte societăţi de binefacere, luînd sub patronajul d-lor şi aceasta vor contribui foarte mult pentru protejarea tinerei generaţii, lipsită de vlagă din cauza nenoilor în care înoată părinţii lor.

La această şedinţă, prezidată de d-na Socor, pe lîngă comitetul de administraţie compus din: d. S. Haliţa, Natalia Popescu, d-na dr. Tudor, d-ra Eloiza Stoica, N. D. Matasariu şi Eduard Cozmiţa, au luat parte şi d-nele Climescu soţia d-lui Vice-Preşedinte a Senatului şi d na Neter, precum şi d. Petre Fîntînariu prim ajutor de primar. Prin stăruinţa d sale s'a obţinut de la Primăria Iaşi o sumă mulţămitoare şi promisiunea că o va înscrie şi în viitor în budget.

La această şedinţă, d. inspector general Haliţa, a făcut o dare de seamă amănunţită, asupra mersului acestei societăţi şi a fondului bănesc de care dispune până în prezent, ca să pună în curent pe d-nele Climescu, Socor etc., de situaţia actuală a societăţii, în ceia ce priveşte mijloacele de care dispune astă-zi, arătînd şi un mandat de de 800 lei, ajutor obţinut de la casa şcoalelor prin stăruinţa d-sale.

S'a luat hotărîrea de a se convoca pe toate d-nele şi d-rele institutoare, pentru a se distribui rolurile ce vor avea fie care pentru bunul succes al sărbărei şi a pregăti cele trebuitoare la serbare, în ceea ce priveşte organizarea ei.

D-nii institutori vor asista pe d-ne şi vor conlucra în tot timpul serbării.

Tot la această şedinţă s'a luat hotărîrea de a se organiza o bogată loterie, cu deosebite obiecte şi se va organiza tot pentru acea seară şi un bazar cu lucruri de artă, care se vor vinde în folosul coloniilor şcolare, cu preţuri foarte convenabile.

Se vor confecţiona ţigări numite „Colonia şcolară“ cari se vor vinde cu valoarea lor proprie.

Vor fi chioşcuri de flori şi alte surprize, cari vor oferi publicului o distracţie plăcută şi ocazia solemnă de a veni în ajutorul şcolarilor silitori şi debili cari în lunile de vacanţă să se întremeze, iar cei bolnavi să-şi cîştige sănătatea, în loc de a se pierde necăutaţi, căci sunt mulţi, a căror părinţi nevoeşi nu le pot da o hrană suculentă şi o îngrijire higienică, din care cauză la la finele anului şcolar ajung cu totul istoviţi.

Numai societatea prin mizericordia ei îi poate salva.

Ezechil ameninţat

— „Nu cu lopata, ci cu judecata“ —

Se zvoneşte că *unul* dintre cei „vizaţi“ în timpul din urmă, de către Ezechil, prin „Opinia“, s'a burzuluit în sinea lui şi, în lipsă de alte argumente, mai cioplite, civilizate, injură ca „la marginea Dunărei“ şi se laudă cu *ghiontul*.

Noi nu ne vom eşi din fire, nu ne vom spăria, nu ne vom coborî aşa de jos, nu-l vom urma pe calea aceasta; ci atîta 'i vom spune, că aici suntem în oraşul culturii şi al luminei, al luptei drepte, pe calea armelor leale, cinstite, pe calea publicităţei, singura şi civilizata armă de lovit şi de răspuns—dacă aice—; ori a justiţiei lumeşti—dacă i calomnie.

Aşa că „nu merge cu lopata, ci cu judecata“.

I mai punem în vedere acelui zvăpăios, că Ezechil este ecoul „opiniei publice“ şi înjurînd şi ghiontind pe Ezechil, înjură şi ghionteşte opinia publică şi nu credem pe acela în stare de a se putea lupta cu un asemene puternic adversar, care are la îndămînă ca mijloc de control şi cenzură a actelor omului, mai ales public — o armă foarte puternică de luptă şi invincibilă, adică libertatea tiparului, a gîndirei, a presei—o mare cucerire a veacurilor trecute; aşa că presa se consideră ca a patra putere într'un stat şi căria nu i se poate pune frîu cu una cu două şi-i mai puternică chiar de cît răţoiala omului cu pricina şi cu care nu ne punem de tot mintea, fiind că „nimeni nu strică un foc de puşcă pentru o muscă“.

Dar totuşi treacă de la noi, căci vroim să îmblînzim pe furiosul ameninţător şi Ezechil 'i dă de astă dată un sfat prietenesc, ca din partea opiniei publice:

De cît să se gîndească şi să se ocupe cu rezbunări meschine—lucru nedemn de un creştin, dar încă de un reprezentant al creştinismului—, mai frumos i ar sta, fiind că e şi educator—din pacate—să-şi prepare bine lecţiile de acasă, ca să nu urmărească de pe catedră cartea cu degetul şi la *explicare* şi la *ascultare*, ca ast-fel să-şi rîdă elevele de dînsul.

Ezechil.

Litere-Ştiinţe-Arte

Erori şi echivocuri.—Mai eri, într'un articol, scrisesem propoziţia: „ei inşi-i nu se cunosc...“ Zeţarul—sau poate corectorul chiar—au „îndreptat“ fraza şi în ziar a apărut: „ei însă-şi...“ Nici macar „însu-şi“, ca să fie eroarea mai puţin bătătoare la ochi.

Dar e aci una din acele greşeli cari au libertaţea de a circula,—fiind îngăduite, tolerate în virtutea unei obişnuinţi curioase. Şi nu e singura în această categorie. Există un număr de erori gramaticale—de sintaxă şi de etimologie—care ne întîmpină pretutindene fără jenă şi fără să izbească prea mult luarea aminte, fără să ridice protestări, fără să indigneze pe nimeni. Intre acestea este şi acordul de natura celui pomenit mai sus. In gazete cetim zilnic: „ei însu-şi“ ori chiar „ei însă şi“, „ele însu-şi“ şi aşa mai departe!

Altă categorie de greşeli gramaticale tolerate ne-a amintit prima bucată din „Viaţa Romînească“ semnată de talentatul scriitor Sandu Aldea. D-sa repetă de 2—3 ori infinitivul *a scri* în loc de *a scrie*. E inexplicabil din partea unui literat de valoarea d-lui Aldea, că întrebuinţează o formă inadmisibilă. Tot aşa de inexplicabil e că zeţarii ori corectorul „Vieţei Romîneşti“ n'au făcut... greşala de a îndrepta abaterea.

Suntem încă în plin echivoc şi nimic nu tolerăm mai cu uşurinţă decît abuzurile gramaticale.

*

„Mercure de France“ publică oare-cari documente inedite, scrisori de ale lui Stendhal, de Mareste, Didot, Egron şi alţii, cum şi diferite note şi compturi din care se vede preocuparea marelui scriitor Beyle de a-şi cîştiga cu operile sale mijloacele materiale de care avea aşa de mare nevoe în viaţa lui de turist şi de om de aventuri. Din cele publicate aici se vede că, cu toată modestia pe care o arată Henri Beyle, succesul operelor sale nu-i era aşa de indiferent cum ar părea uneori,—e vorba, bine înţeles, de succesul literar, căci cel material l'a interesat totdeauna, fiind constrîns de situaţia sa.

*

Zilele acestea a încetat din viaţă la Grantham, în etate de 103 ani, Henric Iohnson, cel mai vestit acrobat din secolul trecut. In etate de 14 ani, Iohnson a debutat în circul Hughes, care pe atunci dedea reprezentaţii la Peking. La 1830 el dădu reprezentaţii în palatul Buckingham, în faţa împăratului Vilhelm IV, care uimit de jocurile acestui acrobat, îi dădu o mulţime de daruri bogate.

Regina Victoria ţinea mult la acest om. Regele Eduard însă n'a vorbit cu el decît o singură dată.

*

Se ştie că s'a încins o luptă în jurul unui celebru tablou al pictorului Van der Goes, cumparat în Spania pentru un muzeu german. Ministrul artelor Busell a afirmat în Senat că opera nu va părăsi pămîntul Spaniei atîta timp cît va fi dînsul ministru.

*

A murit la Petersburg unul din cei mai originali pictori ruşi, Michael Wrubel, foarte popular în Rusia, după ce a trăit mult timp în obscuritate.

Tablourile lui care decorează multe catedrale şi locuinţi private trec drept lucrări foarte de seamă.

*

Universitatea din Basel şi-a serbat a 450 a aniversare a existenţei. S'a facut cu această ocaziune de către societatea academică din Basel o donaţiune de 350.000 pentru instituirea unui fond de pensiuni pentru văduvele şi orfanii profesorilor universitari.

*

La Frankfurt pe Main s'a inaugurat un monument al poetului german Heinrich von Kleist.

*

Cu privire la faimoasa reprezentaţie de lupte cu taurii, anunţată, contramandată şi din nou autorizată în Constantinopole, un ziar german publică o interesantă corespondenţă. Ministrul, după ce permisese construirea arenei şi pregătirea pentru zisul spectacol a revenit, pe motivul că religia musulmană opreşte torturarea şi uciderea animalelor. Spectacolul a avut loc Duminică, dar în proporţii deplorabile. In loc de 16.000 de asistenţi cari ar fi încăput în arenă, au fost de abia vr'o mie...

*

STRUNA ZILEI

SOLIDARITATE

Ieri inspectorul a ascultat mai mulţi elevi; mîni va cerceta cîteva eleve.

„Opinia“ 10 Iunie

La un astfel *de examen*
N'are haz ce o să-i spună
Ei *a parte*, ele *a parte*.
— *Să-i „asculte“... împreună.*

INFORMATII

❑ **Administraţia ziarului „Opinia“ primeşte abonamente de viligiatură cu:**

2 lei PE LUNA în ori-ce parte a ţărei, şi

3 lei 50 PE LUNĂ în străinătate.

❑ Un aviz extra-ordinar.

Consultat de direcţiunea C. F. R. asupra tarifelor de transport pe căile ferate romîne, consiliul superior de comerţ a opinat pentru desfiinţarea clasei III-a la trenurile accelerate, pentru desfiinţarea biletelor de cl. III dus şi întors şi pentru o serie de alte măsuri menite a îngreuia foarte mult călătoria cu clasa III-a.

In toate ţările din lume tendinţa este, pentru ieftinirea tarifului de transport, mai ales pentru populaţia mai săracă, care călătoreşte în clasa III a.

Direcţiunea C. F. R. a decis să nu ţină absolut nici o seamă de consultaţia reacţionară a consiliului superior de comerţ.

❑ D. Văsescu, membru în consiliul agricol superior, a plecat azi dimineaţă, întovărăşit de d. Krupenski, prefectul judeţului şi maior Văleanu, inspector agricol, în inspectarea comunelor din plasa Bivolari şi Podul-Iloae.

❑ Pentru Vineri 18 Iunie au foschemaţi 120 rezervişti din contigentele 1903 şi 1905, pentru a doua periodă de concentrare pe timp de 20 de zile.

❑ D. P. P. Carp, care a sosit ieri dimineaţă în Capitală, a plecat la Viena cu trenul de cinci seara. Din Viena d. Carp va pleca la Vitel.

❑ Consiliul profesoral al şcoalei de Bele-Arte se va întruni probabil mîine sub preşedinţia d-lui Teodoru, secretar general.

D. Teodoru a fost delegat să facă o nouă anchetă la această şcolă, d. Haret nefiind mulţumit cu rezultatul judecăţei consiliului permanent.

D. Haret vrea să distrugă şcoala de Bele Arte din Iaşi.

❑ Azi Marţi dimineaţă, începe la Ministerul de interne (sala consiliului sanitar superior) concursul de medici primari de judeţe, în ordinea următoare:

Seria I-a, Marţi 15 c. orele 8 şi jum. a. m. d-nii: Pompei Samarian, Cost. Filipescu, Const. Tănăsescu, Alex. Spiru, Nicolae Mărgărint, Const. Petrescu şi Vasile Popovici.

Seria II-a, Miercuri 16 c. orele 8 şi jum. a. m. d nii: Radu Andrei, Andrei Iliescu, Nicolae Marinescu, Ion Boian, Nicolae Petrescu, Nicolae Lapteş şi D. Stănescu.

Seria III-a, Miercuri seara d nii I. Rădulescu, I. Panea, C. Macovei, I. Bordea, C. Vlădeanu, I. Guţu, C. Vasilescu şi C. Bobulescu.

❑ La depozitul de recrutare s'a început astăzi repartizarea pe arme, a tinerilor recrutaţi pentru clasa anului 1911.

❑ La finele lunei, serviciul statistic de pe lîngă prefectura judeţului va trimite ministrului agriculturii şi comerţului, probe de grîu din recolta anului acesta.

❑ Casa şcoalelor a cerut revizoratului şcolar să i trimeată un tablou de învăţătorii, care s'au distins în cultura grădinelor sistematice, pentru a li se acorda premii în bani.

❑ Inspectorul şcolar D. Sachelarescu a făcut o anchetă la şcoala primară de băeţi „Marchian“.

❑ Pensiile civile şi militare pe luna Iunie, se vor plăti cu începere de mîine.

❑ Pe ziua de 13 Iunie au fost numiţi la Cassa Rurală d-nii: Şt. Gh. Dimitrescu, diplomat al şcoalei superioare de agricultură de la Herăstrău, ca administrator-agronom la Cucuteni Iaşi.

Gh. Dobreanu, diplomat al şcoalei superioare de agricultură de la Herăstrău ca administrator agronom la Leorda Ilfov şi detaşat vremelnic ca ajutor la Cucuteni.

Gh. D. Pavliuc, diplomat al şcoalei superioare de agricultură de la Herăstrău, ca administrator la Frunzaru Olt şi detaşat vremelnic la Brăeşti Iaşi.

❑ Elevii şcoalei normale „Vasile Lupu“ au vizitat azi dimineaţă la 8 şi jumatate, fabrica de bere Zimbru din Păcurari, la orele 10 jumatate, manufactura de tutun, vizitînd în amănunţime fabrica şi atelierele, iar de aci, la orele 11 jumatate s'au dus la Galata. Elevii au luat dejunul la Leagănul Fluturului,

După amiazi, la orele 3, elevii au continuat escursia, ducîndu-se la Cetăţuia, iar de aci, venind spre oraş, s'au oprit de au vizitat atelierele de la Frumoasa a C. F. R.

❑ Absolvenţii şcoalei comerciale superioare, s'au reîntors eri dimineaţă, din escursia ce au făcut'o, în diferite părţi ale ţării.

❑ Examenul de absolvire a elevilor din clasa IV-a şi V a a şcoalelor rurale s'a terminat.

Revizoratul şcolar va întocmi zilele acestea tabloul general de reuşiţii la acest examen, pe care-l va înainta ministerului instrucţiunii.

❑ Lucrătorii brutari-franzelari din Iaşi, au trimis astă zi ministrului Indutriei şi Comerţului telegrama ce urmează:

In numele lucrătorilor brutari, cei mai oropsiţi dintre toţi lucrătorii orăşeneşti, vă rugăm a da ordin strict şi grabnic ca legea repausului săptămînal să se aplice şi meseriei noastre întru cît patronii cu învoirea poliţiei ne silesc a lucra Dumineca.

Noi muncim zi şi noapte şi nu cunoaştem nici un fel de odihnă. Bratăria ne este locaşul de muncă şi de somn. Nu avem nici un răgaz de a îngriji de cele trupeşti şi sufleteşti ale noastre şi familiilor noastre.

Dacă nu ni se îngăduie cel puţin o zi de repaus pe săptămînă, acum cînd legea repausului este în vigoare, desperarea noastră va atinge culmea.

Cu bună nădejde că ne veţi face dreptate, vă rugăm D-le ministru a primi asigurarea respectului nostru.

Socitatea lucrătorilor brutari şi franzelari

❑ Iată lista exactă a premianţilor de la liceul Naţional, aleşi de colegii lor:

Cl. I Mocnilschi, cl. II Handoca, cl. III Gircineanu; cl. IV-a Mayer, cl. V Reală, Soroceanu; cl. V modernă Brudariu; cl. VI reală Chiriac, cl. VI modernă Negoescu; cl. VII reală Stoicescu, cl. VII modernă Popa Grigore, cl. VIII reală Cernătescu: cl. VIII-a modernă Simenski.

❑ Şedinţele consiliului de războiu ale corpului IV de armată, vor fi prezidate de d. colonel Cruţescu Haralambie.

Ca membri ai consiliului vor figura d-nii: maiori Engherliu şi Costăchescu şi căpitanii Şoimaru şi Saegiu.

❑ Petru Cozma, fost preşedinte al corporaţiei Constructorilor din localitate, a încetat din viaţă azi dimineaţă.

SPECTACOLE

❑ Pentru astă-seară la cinematograful Gaumont, din grădina Cuza-Vodă, str. Lăpuşneanu, programul s'a schimbat.

Noul program cuprinde, între alte bucăţi aplendide,—Erupţia Vulcanului Etna, din Martie 1910, film de actualitate şi după natură. Vulcanul a fost cinematografiat în timpul erupţiei de acum două luni în urmă.

Programul mai cuprinde apoi: Vederi din Monaco, după natură, Chantecler, parodie, precum şi emoţionanta dramă „Răsbunarea marinarului“, interpretată de cei mai de samă artişti. E de notat că interesantul film al Erupţiei vulcanului Etna va putea fi văzut numai mâine şi poimîne. Scenele ce se desfăşonră dinaintea ochilor sunt din cele mai instructive şi interesante.

In curînd Iuditha, salvatoarea israeliţilor.

Orenstein & Koppel-Arthur Koppel

SOCIETATE PE ACŢIUNI

BUCUREŞTI — No, 18, Strada I. C. Brătianu, No. 18 — BUCUREŞTI. — Telefon 6/97

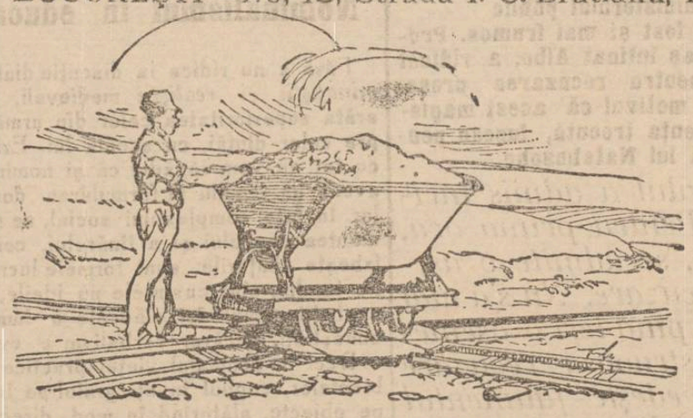

Deposit şi Fabricaţiune de:

Şine de oţel.—Vagonete.—Macazuri.—Plăci turnante.—Locomotive.—Roate.—Osii.—Cutii de unsoare.—Eclise.—Buloane.—Crampoane etc.—Şine şi accesorii de cale Ferată Normală pentru linii de garaj.

FABRICA SPECIALA de LOCOMOTIVE

Furnisează D-lor Antreprenori şine şi vagonete CU LAGĂRE, CU ROLURI speciale patent „Koppel“ cari produc o economie DE TRACŢIUNE CU 50 LA SUTĂ, pentru transport de PĂMÂNT PETRIŞ şi CĂRĂMIDĂ

SE DĂ CU CHIRIE IN CONDIŢIUNI AVANTAGIOASE

REGULAMENTUL

pentru cazuri de afurisenii şi anatema

D. Spiru Haret, ministrul instrucţiunei publice şi cultelor, a supus M. S. Regelui un regulament pentru cazuri de afurisenii şi anateme.

Iată acel regulament :

Art. 1.—Nimenea, din toate treptele clerului din Biserica Autocefală Ortodoxă a Romîniei, nu va putea aplica această măsură extremă de blestem bisericesc, orcui, fără autorizaţia înaltă prevăzută de acest regulament, art. 3, al. *b*.

Art. 2.—In cazuri de abatere a vreunuia din credincioşii creştini ortodoxi sau clerici, cari ar cădea în vre-o abatere de la prescrierile religioase şi evanghelice, aşa că ar scandaliza pe alţi credincioşi, i se va aplica măsurile duhovniceşti prescrise de Mîntuitororul Domnul Isus Hristos : a-l sfătui în particular, apoi împreună cu două sau trei persoane, de care neascultînd, îl va arăta sf. Sinod prin chiriarhul respectiv.

Sf ntul Sinod, tot după învăţătura Domnului, îi va face sfătuirea cuvenită.

Dacă nu va asculta nici de Sf. Sinod, acesta îl va putea mustra ca pe un păgîn, cum învaţă Sf. Evangelie.

Art. 3.—Dacă s'ar întîmpla cazuri extrem de scandaloase, precum acelea de care pomeneşte Sf. Apostol Pavel, atunci după ce se va fi întrebuinţat mijloacele descrise şi răul ar fi tot neîndreptat, Sf. Sinod va fi sezizat prin chiriarhul eparhiot spre a decide Sf. Sinod, deliberînd asupra cazului adus la cunoştinţa sa, şi neaflînd alt mijloc de întoarcere şi îndreptaree, va putea da autorizare de anatemă şi afurisenie, cu rezervă de a se putea primi în adunarea credincioşilor cel blăstemat, dacă se va pocăi pe deplin.

Art. 4.—Nimenea nu are dreptul să rostească afurisenia sau anatema asupra membrilor ierarhici bisericeşti în toate treptele ierarhice. Contravenitorii se vor face vinovaţi de caterisire.

Art. 5.—Afurisenia, anatema sau ori ce alt blestem nu e permis nici unei persoane bisericeşti a aplica fără de regula prescrisă de acest regulament.

Art. 6.—Dacă cineva din clerul inferior sau superior ar aplica astfel de epitemii, fără autorizarea sfîntului Sinod, va fi dat în judecată bisericească în care, constatîndu-se intenţia abătută şi nevrînd a semna acea epitemie, va fi caterisit.

Art. 7.—Acest regulament se va aplica cu începere de la data sancţionării sale de M. S. Regele.

Ultime INFORMAŢII

❑ *Nimeni nu va crede, că scandalul judecătoresc de ieri de la Bîrlad, s'a terminat cu achitarea lui Nathanson, de şi acesta se retrăsese din instanţă.*

Magistraţii prefectului Vasiliu şi au dat, probabil, seamă de fapta lor nedreaptă şi au achitat pe Nathanson, care fireşte, dacă ar fi fost condemnat, ar fi cerut strămutarea procesului pentru suspiciune legitimă şi atunci scandalul ar fi fost desbătut înaintea Casaţiei.

Ce ar fi zis această înaltă instanţă, aflînd că există un tribunal, care admite recuzarea unui magistrat la judecarea unei divergînţe, fiind că acel magistrat la o audienţă precedentă, fusese pentru achitare?

De ce tribunalul n'a recuzat în cule şi pe judecătorul, care fusese pentru condemnarea lui Natansonn.

● *Din ale lui Stelian.*

Preşedintele tribunalului Tutova a reclamat ministrului de justiţie cazul procurorului acelui tribunal, care a dezertat de la şedinţă, făcînd imposibilă judecarea unei divergînţe.

D. Stelian, în loc să fi însărcinat cu anchetarea cazului fie pe inspectorul judecătoresc, fie pe procurorul general, a trimes raportul, în original,... membrului de şedinţă, care este şi inferiorul preşedintului şi una cu procurorul.

Să zicem din ale lui Stelian şi să punem punct.

❑ **Consulul Romîniei din Odessa, a comunicat ieri direcţiei generale a serviciului sanitar superior, că în ultima săptămînă au fost 16 cazuri de holeră în Odessa, din cari şase mortale.**

❑ Revizoratul şcolar întocmeşte un tablou de toţi învăţătorii şi învăţătoarele din judeţ, cari au luat parte la conferinţele cercurilor culturale, şi care se va înainta casei şcoalelor, urmînd ca să li să plătească acestora îndemnizaţii pentru transport.

❑ Iată lista absolvenţilor clasei a IV-a a liceului Naţional: Andriescu Ioan, Antoniu Gh, Berea E., Bunea Gh., Burlă E., Comarnescu C., Coniver L., End E., Goldenberg L., Handoca Dim., Hirsch A., Hurmuzescu P., Ionescu I., Kasner I., Lăzărescu I., Leibovici F., Leibovici L., Linteş P., Mayer O., Naftalovici O., Olivenbaum S., Paraschiv C., Pompei M., Stanciu Ed., Stănculeanu V., Stroian Gh, Teodoreanu A. şi Turtureanu V.

❑ Astă-seară, se întruneşte conferinţa profesorilor de la liceul internat, gimnaziul Ştefan cel Mare şi Alexandru cel Bun, pentru a alcătui listele absolvenţilor acestor şcoli.

❑ D. Văsescu, membru în consiliul agricol superior, inspectează astă zi comuna Dumăeşti.

❑ Casa de bancă Moritz Wachtel din Iaşi va fi prefăcută într'o societate anonimă pe acţiuni, cu un capital de 1.500 000 lei.

Banca comercială din Pesta, casa Marmorosch Blanc şi casa Moritz Wachtel, vor face parte din noua societate.

Director va fi d. M. Wachtel şi subdirector Dinermann.

❑ Casa Dreyfus din Brăila a cumparat ieri 500 vagoane grîu, de predat în August-Septembrie, cu 1560 lei vagonul.

❑ Inscrierile la şcoala normală de fete „Mihail Sturza" se primesc direct la ministerul instrucţiunii pînă la 10 August.

Concursul de admitere va consta în proba orală şi scrisă şi se va ţinea la Bucureşti, Galaţi, Craiova şi Iaşi, între 25 August şi 9 Septembrie.

❑ Iată lista promovaţilor clasei a IV de la gimnaziul Alexandru cel Bun :

Agaţştein David, Andriescu Constantin, Andriescu Mihai, Apostoliu Dumitru, Bontaş Neculai, Brumă Neculai, Captaru Dumitru, Constantiniu Const., Criep Leopold, Gavrilescu Vladimir, Gheorghiu Ştefan, Hütschneker R., Kracauer Bernard, Luca Mihai, Mihalachi, Naht Osias, Niculescu Ioan, Rîşcanu Lazăr, Rozenştein Sami, Rotărescu Valerie, Şaim Rachmil, Şfarţ Leon, Şternberg, Stroescu, Vasiliu Dumitru, Iurist Max.

❑ In ziua de 17 Iunie, consistoriul spiritual al mitropoliei va judeca procesul privitor pe preotul Anastase Popovici din Botoşani, pentru abateri dela canoane.

● Următorii elevi au absolvit cursul seral de la şcoala comercială superioară : Ionescu Neculai, Mirăuţă Alexandri, Zaliş M. Rotman J. Reinbarn O şi Zimand B.

❑ In privinţa colocviilor ce profesorii au a le ţinea cu elevii ramaşi corigenţi ministrul a dispus ca profesori să înainteze rapoarte în scris asupra acelor colocvii.

❑ Ministrul instrucţiunei a numit următoarea comisiune pentru examinarea elevilor de la şcoala de adulţi de pe lîngă manufactura de tutun din localitate : d. N. Arbore, preşedinte şi d-na Cleopatra Popescu membră.

Examenul se va ţinea în zilele de 21, 22 şi 23 Iunie.

❑ Ministerul Industriei a acordat brevetul cuvenit invenţiei d-lui farmacist dr. N. Racoviţă din Iaşi *Ampoules-Sjnèses* cu stovaină, sistem profesor dr. Toma Ionescu.

❑ D. Vásescu, membru în consiliul superior agricol, după inspecţiile făcute în judeţ, a plecat în judeţul Vaslui.

❑ **Coloniile şcolare.** — Ieri la ora 5 jum., p. m. s'a întrunit la şcoala Gh. Asachi toate d-nele Institutoare din localitate, împreună cu d-nele : dr. Socor, Netter, Dimitrescu, Climescu etc., pentru a se sfătui asupra organizărei serbărei de la 19 Iunie de la Copou, în folosul societăţei „Colonia şcolară" din Iaşi.

D-na dr. Socor, prezidentă, printr'o inimoasă cuvîntare a arătat cît e de sublimă opera de asistenţă socială a coniilor şcolare de vacanţă. Face apel călduros la toate d-nele de societatea „colonia şcolară", să dea tot sprijinul pentru reuşita serbărei de la 19 Iunie şi pentru consolidarea societăţei.

Se discută apoi asupra organizărei chioşcurilor şi se aleg d-nele ce le vor conduce.

Flori—bazar de obiecte.— Adevărate surprize se pregătesc asistenţilor la această mare serbare.

❑ **Cine** are necesitate de lemne de construcţie, sau or-ce alte articole de lemn să se adreseze la Fabrica „Fortuna", Iaşi str. Moţoc.

❑ Mîine dimineaţă la ora 9 se întruneşte membrii camerei de Meserii pentru a proceda la alegerea biuroului.

❑ **Judiciar.**—Procurorul Skarlet şi judecătorul de instrucţie Volanschi, au descins ieri la colectura de bilete M. Duff. Personalul biroului a fost interogat şi registrele luate de judecător spre cercetare.

Ancheta continuă la judecătorul de instrucţie.

— La secţia I-a a tribunalului urmau să se judece astă-zi apelurile lui Segall şi Anania Daniloff, cari au fost condemnaţi, primul la trei luni închisoare, celalalt la patru luni, pentru furturi de material comise în prejudiţiul soc., Union.

Judecarea s'a amînat.

— D. procuror de Curte M. Ghinea Ionescu a fost delegat să susţie acuzările în procesele Curţii cu juri din Huşi.

— Juriul din Botoşani va judeca mîine procesul de calomnie prin presă, pe care avocatul Abgar Buicliu l'a intentat corespondentului ieşan al *Dimineţei*.

Curtea va fi prezidată de d. consilier Hinna.

— La secţia II-a a Curţii urma să se judece astă-zi opoziţia lui Segall, care a fost condemnat în lipsă, la trei ani închisoare pentru complicitate la falşificarea semnăturii d-lui C. Stroici.

Curtea ia respins opoziţia.

❑ O duioasă reminiscenţă de la catastrofa balului „Charité" din Paris, care a făcut atîtea victime, ne-o reconstitue într'un mod splendid, cinematograful Pathé Frères din Grădina Bragadiru, în noul său program de astăseară Marţi 15 Iunie. In această reconstituire se desfăşoară în acelaşi timp o dramă, plină de scene emoţionante.

Intreg programul de astă-seară Luni este cu desăvîrşire nou şi vom menţiona aci, unele sujete din el : „Albă ca zapada", basmul universal al fraţilor Grimm (Schneewittchen) special înscenat pentru cinematograf, ne este redat la perfecţie de artiştii Comediei franceze din Paris, interpretîud rolul principal D-ra Dumontel în Blanche-Neige.— „Un barbat căruia îi plac numai blondele", o comedie pariziană de Charles Brio, interpretată de simpaticul comic Landrin şi alţi artişti.—„Creşterea struţilor în Europa şi aclimatizarea lor", ne oferă scene şi vederi după natură pe cît de interesante pe atîta de instructive. Şi Max Linder, simpaticul actor al lumei întregi, îşi va face apariţia în astă-seară, în programul nou, interpretîndu-şi comedia sa nouă „Max miopul şi duelul său". Piese noue teatrale, înscenări artistice, comedii şi vederi după natură complectează frumosul şi incomparabilul program de astă-seară Marţi 15 Iunie, din grădina Bragadiru.

Reprezentaţiile au loc în toate serile în grădina Bragadiru.

In fie care Luni şi Joi program nou şi în fie-care Duminecă matineu la Circul Sidoli (4 ore).

❑ **D. I. Boncescu îşi va susţinea Vineri dimineaţă examenul de doctor în drept.**

Comisiunea se compune ast fel : I. Th. Burada, D. Alexandrescu, Peretz şi C. Arion.

Ultima Oră

— SERVICIUL TELEGRAFIC SPECIAL AL „OPINIEI" —

Bucureşti 14 Iunie

Furtuni mari

Bucureşti.—Aseară s'a deslănţuit asupra Capitalei o groaznică furtună, însoţită de o ploaie torenţială, cu trăsnete şi fulgere.

Casa d-nei Paul, din apropiere de poliţie a fost trăsnită. De asemeni trăsnetul s'a descarcat asupra palatului soc. de asigurare „Dacia".

*

Ploeşti.—Şi aci, a fost aseară o mare furtună.

Numeroase case au fost descoperite, cauzînd pagube mari.

Aplanarea conflictului cu Grecia

Bucureşti.—O telegramă din Buda-Pesta, anunţă că „Pester Lloyd" anunţă că află din sursă oficială că conflictul cu Grecia e aplanat.

Punctul privitor la despăgubiri a fost admis de Grecia. Se vor plăti despăgubiri pentru pagubele cauzate pasagerilor, în urma evaluărilor ce le vor face consulii rus şi italian din Pireu.

Aceasta va fi probabil pînă cel mult, Sîmbătă.

Celelalte puncte, admise de asemeni, vor fi satisfăcute la cea dintăi sosire a vasului „Imparatul Traian" în portul Pireu.

*

Bucureşti.—In capitală, oficial nu se ştie nimic de aceasta de şi din Buda-Pesta se comunică faptul că fiind luat din sursă oficială.

Un consiliu de miniştri se va ţinea astăzi la oarele 5 p. m.. în chestia conflictului.

Comisiunile pentru capacitate

Bucureşti. — Iată comisiunile de examinare pentru capacitate, ale absolvenţilor claselor IV şi VIII-a secondară, din Iaşi :

Gimnaziul Alexandru cel Bun, d-na I. Simionescu, preşedinte; Valentin Bude, Călinescu, P. Culiano şi Babencu, membri.

Gimnaziul Ştefan cel Mare: D. Pompei, preşedinte; Neagoe Popea, V. Cireş, Al. Patrognet şi C. Sporea, membri.

Liceul Naţional: Pentru cl. IV: Teodor Vasiliu, preşedinte; I. Constantinescu, V. Bottez, E. Ciolac şi O. Bottez, membri.

Pentru clasa VIII-a reală şi modernă: P. Răşcanu, preşedinte; L. Roiu, I. V. Praja, X. Gheorghiu şi Sinigaglia, membri.

Liceul Internat: Pentru cl. IV: Ch. Drouhet, preşedinte, Gh. Lascar, M. Jacotă, Velea şi Bedreag, membri pentru clasa VIII-a reală şi modernă: I. Rallet preşedinte, A. D. Ionescu, O. Erbiceanu A. Frunză şi T. Neculau membri.

Pentru *şcoala secondară de fete* grădul I şi II, pentru cl. IV: V. Buţureanu preşedinte, Al. Neculau, Dea Bogonos, Ana Severin, P. Fîntînaru, membri; pentru clasa VIII a: A. Obreja, preşedinte Elena Bută, Elena Stroja şi Al. Prassa membri.

Declaraţiile d-lui Briand

Paris.—Răspunzînd interpelării asupra politicei generale, d. Briand zice că voeşte să guverneze cu justiţie şi cu libertate, sprijinindu-se pe o majoritate republicană statornică, fără a desarma de ideile sale şi căutînd a înlătura excesele în urma victoriei. D. Briand nu voeşte o majoritate cu scadenţa scurtă, ceia ce ar permite guvernului numai să vegeteze şi să comunice slăbăciunea sa şi ţării şi partidului.

Trece apoi în revistă programul reformelor conţinute în declaraţiunea ministerială şi să arăte satisfăcut de aspiraţiunile majorităţei. Anunţă realizarea programului naval.

în chestia Cretei

Constantinopol.—Se asigură că Poarta va răspunde la nota cretană de eri, declarînd că socoteşte că a venit timpul să se decidă despre regimul definitiv al insulei.

Direcţiunea poliţiei a ordonat funcţionarilor poliţiei să observe pe boicotari să nu facă cu sila camera a sfîrşi discuţiunea generală a legei pentru urmărirea bandelor.

*

Constantinopol.—Ambasadorii puterilor protectoare au remis Porţii o notă de răspuns la nota din 13 Mai. Răspunsul comunică demersul comun al consulilor pe lîngă comitetul executiv cretan, cum şi deciziunile puterilor de a spori numărul staţionarilor. Puterile au probat în modul acesta încă odată intenţiunea ce au de a salva garda drepturile de suveranitate ale Sultanului. Puterile invită pe guvernul otoman a lua măsuri eficace.

Odată excitaţiunea potolită, puterile să deschidă discuţiunile asupra regimului definitiv al Cretei. Aceste discuţiuni pot începe numai cu participarea tuturor puterilor semnatare ale tratatului de Berlin.

Declaraţiile d-lui Canalejas

Madrid.—D. Canalejas răspunzînd ultimului mesagiu de protestare a episcopatului, a arătat că guvernul a intreprins o operă de toleranţă şi de pace. Decretul care interpretează art. 11 al constituţiunii nu violează întru nimic concordatul, ci consfinţeşte în Spania spiritul universal de libertate a conştiinţei.

PRIMĂRIA COMUNEI IAŞI

In ziua de 26 Iunie a. c., ora 11 a. m. se va ţinea în Camera acestei Primării, licitaţie prin oferte închise pentru darea în concesiune pe timp de trei ani, a serviciului stărpirei cînilor şi transportul cadavrelor de animale.

Garanţia 200 lei în numerar sau efecte garantate de Stat.

Condiţiunile speciale se pot vedea în fiecare zi de lucru la serviciul Administrativ.

Dispoziţiunele articolului 72—83 din Legea Comptabilităţei publice se vor aplica acestei licitaţiuni.

No. 12180 12|25 Iunie 1910

De vînzare, un imobil din Iaşi Str. Lascar Catargi (foastă Romînă) No. 40 compus din două corpuri de casă :

Una mare, cu şase odăi şi vitraj, cu instalaţie pentru lumina electrică, bucătărie, spălătorie, odăi pentru servitori, şuri pentru lemne, pivniţă, zemnic, grădină şi ogradă.

Una mai mică, situată în fundul Curţei, compusă din 3 odăi cu instalaţie pentru lumină electrică, bucătărie, camară, odăi pentru servitori şi ogradă separată.

Hazna în aproape şi canal.

A se adresa proprietarei D-na Elena I. Manu Str. Păcurari No. 32.

Profesoară cu experienţă, diplomată, caută lecţiuni private de germană şi franceză. Adr. *Notre Dame de Sion.*

DIRECŢIUNEA

Teatrului Naţional din Iaşi

ANUNCIU

Se face cunoscut tuturor acelora cari voesc a concura la furnizarea lemnelor necesare teatrului, că se primesc oferte închise la cancelaria acestei direcţiuni pînă în ziua de 24 Iunie. Cantitatea, esenţa lemnetor şi orice alte informaţiuni se pot lua în fie care zi de la Teatru.

Se mai face cunoscut că tot în ziua de 24 Iunie se va ţine licitaţie pentru închirierea bufetului teatrului.

Direcţiunea

De închiriat

cu începerea de la 26 Octombre a. c.

Magazine cu locuinţa & atenansele lor

Str. Lăpusneanu No. 32

unde sunt instalate astăzi magazinele

D-lui Arnold Brociner

A se adresa la proprietarul Moritz Vachtel Casa de Bancă, Piaţa Unirei, în orice zi de lucru de la orele 9—12 a. m.

Profesor special

de

Franceză, germană, latină, matematici. elevi de curs primar, secundar, la domiciliul elevilor.

V. Emil Profesor Str Sf. Theodor 36.

Dr. H. BLUMENFELD

medic primar al spitalului izraelit din — Botoşani —

s'a stabilit pe tot timpul sezonului băilor la

KARLSBAD

— Markt 3 Mohren —

orele de consultaţiune: 7—9 şi de la 3—5

Française désire place dans pour l'été une bonne famille; Elle instruit et parle le français, l'allemand l'anglais et le piano.

S'adresser au bureau du Journal.

Doctor Alex. Rudescu

vechiu medic şef de Spital

— MAMOŞ —

Specialist în boale de faceri, femei şi copii.

Consultaţiuni 8—9 a. m. şi 2—6 p. m.

Str. Mitropoliei 12

(lîngă Baia Comunală)

Cereţi pretutindeni şi întrebuinţaţi ca

APA DE MASA HIGIENICA

— NUMAI —

Apele Mineralizate SINTEZA

— Aprobate de Direcţia generală a Serviciului Sanitar —

PREPARATE DE **Doctorul RATIANU**

Doctor în Chimie de la Universitatea din Geneva. Fost Director al Laboratorului de Chimie al Comunei Iaşi

Apele mineralizate **„SINTEZA"** sunt preparate în mod ştiinţific cu apă sterilizată şi cu componentele chimice, riguros dosate, care se găsesc în apele minerale naturale. — Composiţia lor fiind constantă rivalizează în calitate cu apele de Vichy, Vittel, Giesshübler etc., şi constitue ast-fel

SALVAREA

D-voastră contra boalelor infecţioase epidemice fiind în acelaş timp indispensabile ca apă de masă persoanelor ce suferă de guttă, artritism, nisip la rinichi sau beşică, acreală exagerată a stomacului, diabet etc.

— SEDIUL FABRICEI STRADA ALEXANDRI No. 14 —

— La cerere se expediază la domiciliu cu 20 bani flaconul de un litru. —

— Preţul se înţelege fără sticle, care se socotesc cu 30 bani bucata şi se primesc înapoi. —

Depozit la Magazinul de Coloniale ERMACOV Piaţa Unirei

Se expediază contra ramburs în toată ţara

BROSSE A TAPIS
Prix : 14 fr.
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco de Catalogue

GRILLAGES
GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS
Clôture de Chasse, le mètre... 0f 25
Châssis de couches, depuis... 7 »
Faisanderie pour faisans, le mètre carré... 3f »
Bouteilles, pour vin Fleurie... 3 »
Envoi Franco de Tarif sur demande

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE Of 30c.
Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

FONDOIR
DEPOSE
Prix..... 6fr.50
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

RUCHE
à Cadres mobiles
Prix : 20f
Gariel
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à 0f 20

4830 **NEVRALGIELE**
Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute şi dureroase* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiŭ să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghişti şi Farmacişti.*

Important pentru toti Domnii agricultori

Subsemnaţii, unici fabricanţi al renumitelor pluguri universale, **construite numai de oţăl bătut peste tot,** facem atent pe onorb. public cumpărător pentru al feri de imitaţiuni, că numai aceste pluguri care port Marca **Porcul Mistreţ** precum mai jos desemnat şi cu inscripţia firmei Gebrüder Eberhardt Ulm, sunt original ale noastre şi să găsesc numai în depozit la casa **fraţii Bachstez în Iaşi** strada de sus No. 127 (sub Cabinetul Istoric.)

FABRICA DE CARAMIZI
cu aburi şi cuptor sistematic
lingă abatorul comunei Iaşi, legată cu reţeaua tramvàiului electric

Fabrica de tuburi de beton în ciment
(Şoseau Arcu 11 | 19)
Proprietatea fraţilor RAMEDER

Recomandă produsele ei, ca: cărămizi presate şi tuburi de ciment, în ori-ce diametru şi dimensiune.

OPINIA
Organul partidului conservator-democrat
Cel mai raspândit ziar din Moldova
Primeşte anunciuri, reclame
etc. pentru pagina III şi IV-a
Se primesc şi inserţii la
MICĂ PUBLICITATE
a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

3 ani de succes 3
GRADINA
BRAGADIRU
In fie-care seară
CINEMATOGRAFUL
Pathé Frères -- Paris
Program complect nou
de două ori pe Săptămînă
Primul program va începe în fiecare Luni—al doilea în fiecare Joi—ambele programe săptămînale vor fi
Absolut noue
Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.
Inceputul la 9 şi un sfert seara.
Preţurile: Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.
Matineurile urmează regulat în tot timpul verei—fiecare Duminică 4 ore ziua în sala Circului Sidolli.
Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

„ANCORA"
(ANKER)
Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente *în VIENA fondată în anul 1858*
Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1984 din 19 Decembrie 1869.
Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI
Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asigurarii din Romînia
LEI 6,547,500
Suma asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,[illegible]92. Contraste pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.
S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.
Societatea „ANKER" încheie asigurări:
a) Cas de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.
e) Cas de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor la cas de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.
Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Alfons Herovanu
AVOCAT
a Bărboi No. 15—
— a. m. şi 4—

Cine vrea să cîştige la Loterie
să cumpere bilete numai la de
NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA
Th. P. Maximovici IASI
Debit oficial al Loteriei Statului
Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 85 – Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"
oferă publicului cele mai
Mari Şanse de Bogăţie
BILETELE
Clasa 2-a Loteriei VIII
s'au pus în vânzare
Tragerea la
6 şi 7 Iulie 1910
Se poate cîştigă în caz Norocos cu un singur Bilet suma de
Lei 900,000 lei
Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de
LEI 7.322.000 LEI
Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei
Grăbiţivă a cumpara
Lozuri Norocoase
de la
Noua si Principala Colectură Romană
Th. P. Maximovici.—Iaşi
Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere
Preţurile oficiale pentru vânzare:

1/8 Una optime	Lei	4,00
1/4 Un sfert	Lei	8,00
1/2 Una jumătate	Lei	16,00
1 Loz întreg	Lei	32,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz intreg
2,50	5 lei	10 lei	20 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primariei No. 17.—Instalaţiune cu motoare electrice executată de d. Iohann Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mirzescu 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII.—No. 1040 Joi 17 Iunie 1910

Principiul monarhic

Romînul are o vorbă veche și plină de înțeles, că *schimbarea Domnilor bucuria nebunilor.*

Am avut prilej a tălmăci rostul acestei vorbe, nu ca eșită din mentalitatea țăranului plugar, vecin cu o cina pe moșia stăpînului său; ci vorba a eșit din cercul lumei de slujbași ai statului, care se schimbau de-a totului tot o dată cu domnia.

Țara, adică norodul, era cel mult *gata la domnie nouă*, căci pentru el privitor nepăsător și re la jocul politic al venirii și ducerii domnilor rînduiți de Poartă, era mai mult o curiositate să mai vază un nou domn, cum e la față, la statură, are barbă, e frumos, e om întreg, nu e însemnat la nas și la urechi, are toate organele; și atîta; iar curiozitatea lui străveche fu botezată de cercul boerinașilor slujbași ca o bucurie de nebun.

Noi am avut în țară principiul dinastiei, însă elective; și de la închegarea statelor romînești pînă în plin secl. al XVII s'a ținut pe cît s'a putut firul dinastiei în succesiune la putere, făcîndu-se spărtura în Moldova—cu Tomșeștii, și apoi în Muntenia cu domnii greci.

Toată istoria noastră politică se resimte de acest rău capital al schimbării prea dese a domniilor, și a puținei stabilități în chipul de succesiune, putîndu-se naște-lupte între frați pentru succesiune, ceia ce a adus decăderea dinastiilor și prăbușirea acestui principiu politic la pragul secl. al XVIII.

In 1710 prințul Dimitrie Cantemir visa o domnie ereditară în familia lui la Moldova. Țarul Rusiei Petru cel Mare îi admisese principiul și dacă soarta armelor de la Stănilești ar fi fost ceva-ceva mai prielnică Rușilor, am fi avut realizat principiul cu 150 ani mai înainte. Și atunci în sfatul țării boerii mari de divan au discutat chestia: primi vor au ba să fie domnie meree la Moldova? Și sta tare în protivă Iordache Ruset-Vornicul, că *nu e bine să fie domnie statornică la Moldova, ci să se schimbe*, căci ce strică unul drege altul, fără a se gîndi că ce drege unul strică toți.

Dacă secl. al XVII a înmormîntat dinastiile cu drept electiv la succesiune ale Basarabilor și Mușeteștilor; secl. al XVIII a experimentat domniile *familiilor*, căci în acest secol vin rînd pe rînd domni din familia Racoviță, Ghica, Mavrocordat, Calimah, Moruz, Ipsilant, etc.; și curțile suzerane s'au gîndit către sfîrșit să fixeze domniile pe 7 ani și să le aleagă din 4 mari familii domnitoare.

Veacurile cu toate vicisitudinile lor nu au surpat din sufletul poporului nostru respectul puterii și încrederii în mintea luminată a Măriei Sale lui Vodă. Numai acolo țăranul știa că poate găsi dreptate și cînd era tare pe dreptul lui se ducea cu pieptul deschis și înaintea lui Vodă, căci știa că e drept judecător.

Are un cusur poporul. El atîta ține și pune la sufletul lui cît vine în atingere cu dînsul. Din mulții și mărunții voevozi prea puțini îi știe norodul. Știe de Stefan Vodă cel bătrîn, căci ca oștean și-a împroprietărit toți voinicii săi din desele lui războaie, și deci prin pămînt și a legat numele pe veci în țară.

Tot în această cale a îmblat și Cuza Vodă și scurta lui domnie n'a fost o piedică ca el să răsbată adînc în popor și să rămîie pentru neam un simbol, *un idol*!

Mai departe poporul nu știe ce-i doctrina politică a monarhiei, căci nici nu face nici nu desface el domniile în țară.

Această formulare a principiului monarhic cu drept de ereditate hotărîtă e opera păturei politice, care ori cît de îngustă a fost la început, dar a închegat prin voința sa un postulat politic, care a devenit azi crezul politic constituțional al tuturor partidelor politice.

Netăgăduit că partidele politice nu s'au adaptat cu una cu două la acest principiu, întru cît s'a crezut și se crede că dinastia ar fi o uzurpare a vechi titluri ereditare. Suflarea liberală burgheză s'a adaptat cea mai cu zgomot și, de și Corona de la început a avut tactica de a și apropia această burghezie liberală, prin o vădită înclinare de educație și scop politic, fără a cădea în camarilă, totuși stabilirea definitivă a principiului monarhic pe numele Regelui Carol e opera solidă a lui Lascar Catargi, care la 1871 a salvat dinastia, a salvat principiul, a slujit țării cu demnitate și credință.

Baronul de Hahn a fost o dată; azi a devenit sluga devotată a Coronei și noi cei născuți și crescuți supt lunga și glorioasa domnie a Regelui Carol, ne-am deprins a-l vedea ca pe străjerul cel mai neadormit veghiind la interesele țării și ale neamului.

Cu tot substratul supțire politic asupra căruia s'a hultuit cu zguduiri principiul monarhic, bâzâeli mai sunt la unii și alții și din cînd în cînd izbucnesc și în presă și în vorbele oamenilor politici accente de revoltă contra dinastiei.

Toate aceste șovăeli nu întră în cadrul politic al partidului nostru, ci avem stabilit un bun politic cîștigat, că *sîntem partid monarhic.* Noi credem că monarhia constituțională ereditară e singura formă politică, care ne garantează normala noastră desvoltare etnică. Monarhia este pentru noi o înălțare din toate punctele de vedere.

Cu monarhia s'au spulberat toate luptele pentru putere. Una e cînd capul statului se schimbă cu votul, și alta e cînd capul statului e permanent la locu-i, ca și națiunea însăși. In stabilitatea capului statului noi ne putem apropia mai bine unii de alții, căci toți fiind sfetnici ai aceluiași Cap de stat, ei nu pot face operă de distrugere, ci de mers înainte al carului statului, cînd mai bine cînd mai rău după pricepere și după putința.

Secl. al XX va întări definitiv principiul monarhic, cînd se va face experiența acestui sistem pe o scară mai întinsă și pe nume deosebite. Pentru a înlesni ca experiența ideii monarhice să se facă cuminte și cu folos țării și neamului, partidele trebue să contribue cu duhul lor, cu mentalitatea lor, pentru înrădăcinarea acestui principiu salutar.

Că liberalii vor mai aprinde focul în țară—sînt capabili—și o vor mai face; că la conservatorii Carpiști le-e ața tare supțire în monarhismul lor doctrinar și la fie care an apare așa cîte o foiță clandestină ca să însulte corona, iar vom mai vedea.

„Acest punct, zice șeful nostru, la noi nu se schimbă după cum sintem sau nu la putere, după cum sîntem sau nu, încredințați că vom fi sau nu vom fi favorizați, după cum se șoptește sau nu se șoptește despre mersul viitorului, ci este o convingere politică adîncă. Este o convingere adîncă și nestrămutată în sufletele noastre...".

Gh Ghibănescu

AMICII NOȘTRI

In actul de piraterie de la Pireu, România a rămas absolut izolată. In afară de Turcia, pe care interese absolut egoiste au îndemnat'o să fie energică în protestul ei contra sălbătăciei, nici o altă țară n'a protestat

Presa austriacă, specialistă în articole prea lungi, doar dacă a inregistrat telegramele oficiale ale Agenției telegrafice romîne; presa franceză, în special le Temps, *care are legături pecuniare cu poliția din București, a luat chiar partea Greciei.*

Dacă am fi acum la început de deschidere a Parlamentului, situația aceasta n'ar împedica de loc ca mesajul Tronului să sublinieze relațiile noastre cordiale cu puterile din afară. Altruizmul romînesc n'are margini. Și cum omul prea bun cade victima bunătății sale și țara românească, în mod regulat, este batjocorită pentru altruismul ei.

Amicii noștri din afară prețuiesc caritatea noastră de țară liniștită, singura din peninsula balcanică foarte cuminte, care se lasă suptă, exploatată, care plătește interese și comisioane foarte grase onorabililor uzurari din afară.

Cînd, însă, nu este nimic de cîștigat, noi încetăm, pur și simplu, să fim țară. Suntem doar țară pentru interesele lui Disconto și ale lui Bleichröder și cînd capete incoronate binevoiesc să fie bine inspirate ca să vadă frumusețile firești ale Sinaiei.

O țară sălbatecă, înecată în anarhism, o țară cu care noi mai dè mult am rupt orice relație—găsește prilej să se răzbune printr'o piraterie, demnă de hoți de codru și să atace un vapor al nostru pè care se aflau între alții, și nepoții Regelui nostru, Suveranul cel mai ospitalier și cel mai iubitor de pace. In contra unui asemenea act de piraterie nu protestèază bunii prieteni cu cari noi ne fudulim de nenumărați ani, că avem relațiile cele mai bune.

Dar noi, ospitalierii, altruiștii ce n'am fi făcut, dacă fapt la fel s'ar fi petrecut numai cu vre-un prințișor german oarecare, cu un biet Reuss al „100 lea sau cu un banal Otto.

Ba chiar ni se spune, că noi suntem vinovați, că noi am asmuțit pe greci, fiind că s'au luat măsuri contra covrigarilor lor, stabiliți în România.

Va fi fost un mare punct de demnitate cîștigat de noi, dacă vom ști să ținem samă de noua dovadă de prietenie ce au crezut de cuviință să ne-o dee falșii noștri prieteni.

IMPRESII

Cu cât te primbli prin jurul Iașilor cu atît ți i mai drag orașul acesta prin priveliștea frumoasă ce ți se desfășură ochilor. Așezat pe colina dealului Copoului și a Sărăriei, clădirile albe cu două și trei rînduri, clopotnițele bisericilor, hogegele fabricilor dau Iașilor acel aspect pitoresc, care te încîntă, te mul țumește.

De ești pe dealul Gălăței, în dosul zidurilor mănăstirei, ai în față masivul orașului, care stă descoperit ochiului tău. Dacă mijlocul orașului sufere de verdeață, în schimb mărginile apar ochiului ca o livadă deasă și înverzită, care face să se piarză ochiului clădirile pitite. Păcurarii, cu Copoul și Sărăria o luncă, Tataraștii un crîng, iar Nicolina așezată în văgăuna unei văi o grădină. Ce frumos a dăruit D-zeu locul acestui tîrg, pe care însă mîna omului, ori cît se silește îl întinează.

In vale șesul Bahluiului brazdat de linia ferată, care cară, aduce și duce belșugul și sărăcia. E în toiul zilei și nici o mișcare nu se vede, căci așa ni e mișcarea trenurilor ca în faptul zilei să se odihnească această nouă urzeală a geniului omenesc.

Culcat la umbra zidurilor Gălății îți evoci în minte veacuri în urmă, cînd blajinul și blagocestivul Petru Vodă poreclit cel Șchiop și-a înălțat șie rugă către D-zeu această frumoasă mănăstire, mai întăi pe costișa dealului, care s'a prăbușit în 1578 de ploi și apoi pe creasta dealului; iar călugării de mai apoi prin 1750 au împrejmuit'o cu zid exagonal, vînzînd moșia Babicenii din gura Crasnei, danie mănăstirei de Duca Vodă, proprietarul satului.

De abia urzit Iașii de capitală, ochiul celui din Galata a privit la desfășurarea tuturor faptelor mari ce s'au perindat în tîrgul cetate al Iașilor timp de 300 de ani. Șesul mlăștinos și cu stuhărie al Bahluiului s'a schimbat; dealul păduros al Muntenimelor (Sărărie, Copou și Păcurar) s'a acoperit cu clădiri și așii s'au întins la deal, la dreapta, la stînga, luînd forma unui oraș masiv, European. Iar Voevozi, și boeri cucernici au făcut să se înalțe biserici din pajiște, înfrumusețînd tabloul acestui oraș cu clopotnițele de la peste 60 biserici, din cele 18 cîte erau pe vremea cînd Șchiopul ridica Galata.

De urci mai apoi la Cetățuia pe coastele dealului rîpos și prăbușit de ploile mari din 1752, cînd s'a surpat și zidul dinspre Nicolina, priveliștea devine și mai măreață. Ești ceva mai sus cu aproape o sută de metri. Biserica, chiliile, baia, sala tronului în dărăpanare, clopotnița, totul îți vorbește de nestatornicia vremilor, cînd Voevozi în slăvire s'au dus în sunet de trîmbițe. Vîntul adie și mai puternic și oboseala suișului e luată cu mîna cînd sus tolănit pe ruinele palatului lui Duca Vodă, stai și privești trecutul și prezentul Iașilor în față.

Ruga rădicată din pajiște de Duca Vodă pe creasta celui mai înalt deal ce stăpînește intrarea veche a Iașilor, arată ochiul cel de estet și iubitor de frumos al Voevozilor noștri. Imitînd biserica plină de artă a lui Vasile Lupul, urmașul său cu 30 de ani mai tărziu a vrut să dea și o sală gotică, a căreia proporții se păstrează azi întocmai. Supt dărămăturile ei și pospăiala de restaurare nu știi ce să admiri: gustul celor vechi și lîngoarea istor de azi? ori te lași furat de amintirile trecutului frumos și treci cu scîrbă peste indolența noastră!

La Cetățuia s'a făcut o batjocură cu restaurarea, cam cum s'a procedat la toate. Fie că noul arhipăstor să învieze rostul acestei mănăstiri, un centru de mișcare literară în secl. al XVII-a spre sfârșit, aici fiind tipografie, unde s'au tipărit și cărți arăvești, cînd țările Romănești erau un centru de viață culturală și religioasă, în lumea orientului.

Am scoborît pieptul dealului și pare că auziam zingănitul săbiilor, pintenii cailor, puștcăturile catanelor lui Ferenț căpitanul; pare că vedeam figura de răzeș boerit a voevodului Racoviță opintind călare la deal să între în Cetățue, iar cetele de Tatari de la Aroneanu dînd pinteni cailor să-i secere mai de sărg pe răpile apei Nicolinei spre Hlincea. Aici supt Cetățuia a fost multă mișcare de arme, de săbii, de puști, de cătane. Cazaci și Tatari, Tătari și Nemți; Turci și Muscali pe aici le-a fost șleahul și dealul cu mănăstire a fost nu numai centru de rugi către D-zeu ci și azil de scapare pentru puternicii zilei.

Azi vîntul lui D-zeu bate a pustiu, iar păserile cerului nesupărate de nimeni îți trăesc anii prin crenèlele sălei gotice a lui Duca Vodă. Tot fâpturi de ale lui D-zeu și păserile și oamenii!

Iar Iașii stau culcați supt ochiul tău pe pieptul fericitului deal, care a văzut urzirea tîrgului pe holmul dinspre Bahlui; iar acum se înalță mîndru orașul istoric al Moldovei, centrul ideilor și a mișcării naționale, Iașii fiind leagănul tuturor ideilor frumoase încă de la pragul veacului al 17 a.

Cum te fură spre visări dulci și frumoase acest oraș, care e atît de măreț văzut de sus și de departe!

***

CATE-VA NOTE

Cu prilejul punerei pietrei fundamentale la clădirea *Maternității* din Iași, ziarul *Furturul* a aflat că d. C. B. Pennescu, efor și deputat, este prim-episcop.

D. Pennescu, care de multe ori a botezat pe cei de la *Furturul* cu fondurile Spiridoniei, a bine meritat s'ajungă peste episcop, adică prim episcop.

*

Ziarul ieșan al carpiștilor, definește astfel ce este regatul romînesc: „regatul romînesc este un falș stat romînesc: regatul romînesc servește în genere politicei nemțești și, în special trebuințelor particulare ale politicei casei habsburgice.

*

Dejun cu jambon.

Oficial se anunță: „d. Constantinescu ministrul domeniilor, a fost invitat la dejun, la palatul din Cotroceni".

OAMENI ȘI LUCRURI

GLOSSA INTÂLNIRILOR

„...Nu s'a putut dovedi altă ceva de cît că unii elevi și unele eleve se întîlneau în stradă".

Chiar dacă raportul oficial ar fi scris că-și „dădeau întîlniri în stradă", lucrul n'ar fi fost mai precis și mai puțin vag de cît în fraza de mai sus. Dar este evident, o accentuare plină de înțelesuri în această concluziune și fără de voie ne punem întrebarea: ce însamnă a-și *da* întîlniri pe stradă? Nu este oare strada locul de întîlnire al tuturor? Nu se încrucișează toți și toate în ori-ce moment, mergînd în direcții opuse?

Strada! E un cuvînt prozaic și a căpătat în anumite împrejurări un sens de dispreț și de osîndă, tocmai pentru faptul că strada este bunul tuturor; ea nu poate fi nici păzită nici garantată Strada însemnează întîmplarea; însemnează mișcarea; aceeași ziua și seara și noaptea; însemnează surprinderea și calculul în același timp, căci nimeni nu poate spune dacă întîlnirea cuiva cu cineva într'un punct oare-care, la un colț anume, s'a făcut într'un feliu ori într'altul — în urma unei așteptări ori în chip spontan. E așa de curios hazardul și se întîmplă de atîtea ori să-ți scoată în cale tocmai pe cine ai fi dorit să-ți iasă. Cine va putea ști că pentru această norocoasă întîmplare ai străbătut drumul în sus și în jos și împrejur, ceasuri întregi, — așteptînd, ocolind, rătăcind și trudindu-te nu de oboseală, dar de frică să nu te simtă cine-va că tremuri de emoțiune în așteptarea cuiva?

Strada,—este ocrotitoarea tuturor: și a celor îndrăzneți și a celor sfioși; a celor bogați și a celor săraci. Acolo s'a văzut și se vor vedea încă de mii și mii de ori—pentru a nu se mai uita nici odată și uneori pentru a nu se mai revedea în viață—atîtea tinere perechi!

Fără să se cunoască fără să se mai fi zărit—pe stradă s'a întîmplat să se încrucișeze și acolo privirile s'au îmbrățișat într'un dor comun, într'o dorință născută din clipă. Și dacă-și „dau" intîlnire, nu însemnează că-și scriu ori își fixează punctul anume unde să se regăsească, ci instinctiv vor nimeri un punct comun pentru a retrăi, în mod platonic, plăcerea primei întîlniri și să-și dee asigurarea reciprocă a unei simțiri împărtășite.

Lumea s'a schimbat. Casele sunt grămădite în orașe, iar nu încunjurate de vaste și romantice grădini liniștite, în cari amanții se pot strecura din balcoane, pe scări de frînghii, ori pe ferești. Ochii sunt indiscreți. Balurile sunt rare și nu pentru toți. Strada iea din zi în zi un rol mai, însemnat ca loc de întîlnire. Aci vorbele zboară ușor: cine să le prindă în treacăt? cine să bănuiască? O pereche a trecut; ei și? Oamenii se pot întîlni „din întîmplare"; *el* poate fi ruda *ei*, vecinul ei, amicul ei, fratele ei. Iar dialogurile mici, scurte, întrerupte,—pot acoperi lesne atîtea schimburi de făgăduinți, atîtea stăruitoare rugăminți!

Pentru că „strada" e a tuturor și a nimănui, pentru că strada are poezia ei și simbolizează în același timp ceea ce e legat de simțimintele omenești: condiția de a fi trecătoare, ca vorba, ca vîntul, ca jurămintele, ca scînteierea ochilor, ca întîlnirile și ca iubirile însăși.

Rodion

Un pedagog modern

Dr. AUGUSTE FOREL

I

Numele acesta a mai fost pomenit în coloanele ziarului acestuia, cînd s'a expus cîteva din ideile bătrînului profesor asupra moralei sociale. In cele ce urmează vom face un scurt rezumat al părerilor sale în ceea ce privește chestiunile de educație, cari ni s'au părut foarte interesante.

Titlu de mai sus nu e tocmai potrivit, poate, pentru că, cu chipul acesta ar trebui să numim astfel pe prea mulți. In adevăr, astăzi ori cine se ocupă de chestiunile sociale nu poate să nu atingă măcar în treacăt și chestiunile pedagogice, cu care, după părerea celor mai mulți, trebue să înceapă, cînd e vorba de înbunătățirea condițiilor de viață. Dar, dr. Forel, are prea mult în minte chestiunile de educație pentru ca titlul, ce i am dat, să nu fie îndreptățit. Căci nu este lucrare, nu e conferință, nu este călătorie, în care să nu atingă aceste chestiuni.

In afară de lucrările sale în domeniul psihiatriei mai are 2 lucrări foarte importante: *La Question sexuelle expo é aux adultes cultivés*, care a fost tradusă în 6 limbi și mai cu seamă: *L'Ame et le système nerveux*, în care tratează chestiuni de pedagogie cu competența unui specialist.

*

Sufletul și activitatea creerului viu, zice el, sunt unul și acelaș lucru, întru cît pînă acum nu s'a putut proba că sunt suflete fără creer și creere vii fără suflete. Inteligența este facultatea în virtutea căreia ne putem asimila ușor și în ordine bună impresiile lumei exterioare ori noțiunile pe care le putem culege de la altă persoană prin vorbă sau scriere și poate face uz de ele, le poate aplica în orice împrejurare a vieței. Inteligența este de mai multe feluri, unii înțeleg ușor abstracțiile și au o bună inteligență pentru matematici, alții o au mai ales în domeniul artei.

Sistemul nervos se poate compara cu o instalație electrică. Substanța grie și ganglionii sunt acumulatoarele, iar conductoarele sunt fibrele nervoase.

Copiii se desvoltă foarte inegal. La început ei nici n'au percepții complecte ci numai amestec confus de sensații La început sensațiile tactului se asociază mai lesne cu ale mișcărilor. Organul care înregistrează, coordonează și combină aproape toate impresiile lumei externe și care provoacă stăpînirea omului asupra lumei externe, este creerul. *Creerul este omul.* Exercițiul face pe maistrul. Dar nu trebue să luăm rău înțelesul acestei legi. Orice activitate istovește, dacă nutriția și repaosul nu vin să împrospăteze și să reformeze țesutul nervos istovit. Somnul este repaosul creerului, în timpul căruia neuronii istoviți se reconstituesc cu ajutorul sîngelui și a limfei, ca și celelalte organe ale corpului. Iar sîngele și limfa o procură digestiunea și nutrițiunea.

Experiența a dovedit că sforțări mari

făcute o singură dată şi apoi urmate de un lung repaos sunt mai mult vătămătoare de cît folositoare, pe cînd o activitate multiplă, repetată cu stăruinţă, întreruptă de scurte pauze, dar întreţinută de o nutriţie suficientă, fortifică toate organele care participă la ea. Activitatea creerului trebue echilibrată în toate sensurile. Armonia muncei creerului este condiţia activităţii solide şi aceasta din urmă este mijlocul cel mai bun pentru a desvolta un creer sănătos, întărindu-l în acelaş timp.

Dar nu e destul numai a evita *surmenajul* pe de oparte şi *lenea* pe de alta. Trebue încă evitat toate substanţele cari ar putea să vateme creerul, cum sunt substanţele narcotice.

Copilul mic nu poate prinde de cît cunoştinţele curente, el are chiar setea cunoştinţelor curente. Abstracţiunile, cari sunt produsul reprezentaţiunilor fasonate combinate de creerul adult în timp de mai mulţi ani, pe aceste copilul nu poate să le priceapă. Creerul lui nu este populat de nici o suvenire cu care să facă asociaţie. După ce el a început (a ceti şi a scrie), îndată ce a început a poseda instrumentul vorbirei şi al gîndirei, el începe să se joace cu lucrurile ca elemente concrete ale cuvintelor. El nu pricepe sensul, gîndirei simbolizată prin curenţi de cot, cînd e vorba de un obiect, sau sentiment simplu şi pe care-l cunoaşte de la cîne, pisică, de la lucrurile încunjurătoare.

Cuvintele abstracte, copilul le învaţă ca un papagal. Pentru dînsul cuvintele abstracte: artă, industrie, politică sunt sunete ori litere lipsite de înţeles. Un pedagog care ar sili pe copil să înveţe pe de rost tot felul de frase ale căror înţeles nici el singur nu ştie să-l dea, face o cruzime sau o crimă cu creerul copilului. Faimosul adagio după care memoria trebue să fie exercitată în mod mecanic este cu totul falş, contrar psihologiei şi un aseminea exerciţiu mecanic nu face de cît să desvolte una din cele mai rele calităţi omeneşti, aceea de a înlocui gîndirea adevărată, printr'o vorbire lipsită de înţeles. Acesta este al şcoalei actuale, pe cari nu putem indestul să-l blamăm şi să-l combatem şi de al cărui rezultat ne plîngem pretutindene.

Copilul, din contra, are sete de cunoştinţi concrete şi această sete trebue satisfăcută. Mai mult încă. Trebue combătută la el ori ce tendinţă pentru abstracţie prea timpurie. Abstracţia vine mai pe urmă de la sine. Ea se formează în creer după o lege naturală şi spontană cu ajutorul comparaţiei şi a asociaţiei reprezintărilor concrete, fără să fie nevoe să se exerciteze desvoltarea sa. Tot aşa este rău de a baga în mintea copiilor adevăruri sau proposiţiuni făcute gata. Ele trebue să se facă de la sine şi de către copil.

Copiii se deosebesc fără îndoială între ei. Unii au o tendinţă precoce pentru abstracţie, pentru matematici, pe cînd alţii pentru concreţie pentru inducţie. Dar aceasta ce are aface? Toţi trebue să priceapă înainte de a învaţa, pentru că numai ceea ce-am înţeles rămîne în tipărit în minte pentru multă vreme. Trebue dar să ne ferim a învaţa pe copii cuvinte neînţelese. Un pedagog a zis: *Este o mare fericire că să găsesc copii neatenţi în clasă, căci altmimtrelea şi-ar ruina creerul prin surmenagiu.* Prin aceste vorbe el condamnă tot sistemul nostru şcolar.

Ceea ce aduce *surmenagiul* nu este atenţia încordată spre a învaţa un lucru, ci desgustul, plictiseala, silinţa sterilă de a pricepe şi de a învăţa lucruri indigeste, urmate de frica de pedeapsă, de examen şi de note rele. Toate aceste stîrnesc în copii ori ce sentiment, orice dispoziţie şi pier plăcerea de a învăţa. Dar îndată ce greutatea aceasta dispare şi echilibrul armonic al activităţilor psihice se menţine printr'o varietate suficientă în munca zilnică, atenţiunea vine de la sine. Atenţia nu se oboseşte aşa de iute şi copilul rămîne vesel, dacă i se respectă orele de somn şi este bine nutrit.

C. V. Buţureanu

Vandalismele de la Pireu

— Excesele Grecilor descrise de o călătoare care a suferit pe urma lor. —

„Mă întrebi dacă am scăpat teafără din mîna grecilor. Am scăpat, dar numai eu ştiu cum! Poate am avut de tras un păcat mai mare şi mulţumesc lui Dzeu că m'am ales cu atîta. Ori cît aşi vrea să-ţi scriu, mi ar fi greu să le înşir pe toate într'o scrisoare.

„Am ajuns la Pireu dimineaţa. N-a trecut nici un sfert de ceas de cînd s'a aruncat ancora şi numai ce văd o grămadă de bărci, cum se deslipesc de la ţărm şi se îndreaptă cu iuţeală spre vapor. In acelaş timp, pe uscat, o mulţime de lume aleargă în fuga mare spre ţărm. Părea că are de văzut ceva extra-ordinar! Privesc din cabina mea de cl. II-a, fără să înţeteg ce se petrece în jurul meu. Dar n'apuc a-mi descurca bine gîndurile, cînd, din bărcile cari s'au oprit lîngă vapor, încep a se revărsa peste noi sute de greci, strigînd şi urlînd de-ţi lua auzul! Mă îndrept spre punte. Călătorii—şi mai ales noi, femeile—înspăimîntaţi de această îndrăzneaţă năvălire, ziua în amiaza mare, a atîtor zmintiţi, începem a striga şi a lua fuga, care încotro, spre cabinele noastre, ca să ne apărăm avutul. Mulţimea de pe ţărm încuraja pe fraţii lor de pe vapor bătînd din palme şi scoţînd strigăte de bucurie. Erau nişte strigăte aşa de curioase că ni s'au întipărit în inimă, dar nu le pot descrie.

„Ne-înţelegînd nimic din tot ce vedeam, înmărmuriţi de groază, ne uitam cum sparg uşile cabinelor închise, scot cuferile şi geamandanele, strică lăcăţile, umblă prin bagaje, răstoarnă paturile, şi cîte şi mai cîte grozăvii de acestea...

„Eu una am fost aşa de zăpăcită, că nici acum nu pot să-mi dau seamă cît timp a ţinut devastarea acestor zurbagii. Unii spuneau că ar fi ţinut 4—5 ceasuri, dar eu şi azi am impresia că a ţinut de trei ori pe atîta!

„De la o vreme au găsit un dezertor, care ziceau că e grec şi l au aruncat cu sila într'o barcă. Mă uitam cu jale la bietul om, care se ruga de călători să-l scape. Dar cine ar fi îndrăznit să se împotrivească acestor furioşi maslinari. Un moment ni s'a părut că s'au mai liniştit, dar ei nici gînd n'aveau! Ba şi mai înfuriaţi de cum s'au arătat înainte, ca nişte adevărate fiare de codru, încep din nou să sfarme uşile, să răstoarne lucrurile, să scotocească prin bagaje. Dar data aceasta sunt atacate şi persoanele: Comandantul vaporului, ofiţerii, călătorii şi chiar şeful mecanic al vaporului—căci au ajuns şi la maşină—cu toţii sunt bătuţi şi schingiuiţi. Au sfărîmat pănă şi uşele de la cabinele băilor şi de la magaziile de provizii... Doresc să te ferească D-zău să ţi se întîmple vr'o dată aşa!

„Prinţişorul Neculaie plecase de la început cu comandantul vaporului, iar biata prinţesă Mărioara tremura şi plîngea de spaimă. Ea a fost aparată de un grup de doamne. Sora Kedivului egiptean, care se afla şi dînsa pe vapor, cuprinsă de groază, striga într'una; „Luaţi-mi tot numai lăsaţi-mi viaţa!" De la un timp a şi leşinat sărmana.

*

„După cum vezi am avut de aface cu nişte adevăraţi talhari! Toţi călătorii suntem convinşi că pleava grecească a dat navală pe vapor numai ca să prade, şi aceasta în înţelegere cu autoritatea, fiind-că dînsa nu s'a aratat de cît *după 4 ceasuri*! Şi mulţimea de pe ţărm era înţălesă cu cei de pe vapor, alt-fel nu scotea atîtea strigăte de mare veselie şi plăcere.

„De perderile mele nu'ţi mai scriu. Alţi au suferit perderi cu mult mai mari. Dar nici n'am fost lovită, ci numai ameninţată bine că mi-a intrat frica în adîncul oaselor.

*

„Tare m'au impresionat tînguirile bieţilor călători de cl. III cari au suferit cu mult mai mult de cît noi. Mai toţi au fost maltrataţi! Şi li s'au smuls şi micele buccele în care aveau cine ştie ce lucruri scumpe.... pentru dînşii Dintre ceilalţi de al de noi, unul se plîngea de lipsa ceasului de aur, altul de a juvaerurilor, dar tot ne-au rămas cîte ceva. Pe cînd cei din cl. III au fost cei mai nenorociţi, fiind-că nu numai că au fost bătuţi, dar n'au rămas nici cu puţinul ce l'au avut.

Examenele particulare

Sub acest titlu citim în „Evenimentul" de Sîmbătă 12 a. c. cele ce urmează:

„In toată ţara se ştiu comisiunile particulare pentru învăţămîntul primar, afară de Iaşi.

Care să fie cauza? Noi credem că în comisiuni s'au puş persoane, care au mai fost anii trecuţi, eliminîndu-se pe cei ce au dreptul. Şi înadins, nu publică comisiunile pentru a nu se putea protesta la minister.

Se înşală dacă cred că în felul acesta vor putea liberalii servi pe prietinii lor politici.

Le promitem, că imediat ce vom cunoaşte acele comisiuni, le vom denunţa ministerului, dacă se va fi calcat regulamentul cu formarea lor".

Din alarma dată de sus citatul ziar ar urma că la alcătuirea comisiunilor de examinare se comit neregularităţi în favoarea aderenţilor din registrele clubului liberal şi în dauna celor din registrele clubului conservator-junimist.

De curiozitate am urmărit regulat ştirile „Evenimentului" chiar după alcătuirea comisiunilor, în care figurează şi un d-n institutor—conservator de nuanţă junimistă—şi trecut deja şi prin celelalte *partide* în cursul vremei; ca prin farmec au amuţit toţi cei cari au strigat că vor protesta la minister, deşi sunt în deplină cunoştinţă de cauză că regulamentul s'a calcat în picioare de cei puşi în fruntea ad-ţiei şcolare.

Iată cum glăsueşte „regulamentul pentru examinarea copiilor pregătiţi în familii ori în institute private": la art. 3, al. 5, cităm textul.

„Institutoarele şi Institutorii examinatori se vor lua pe rînd dintre toţi cei titulari din oraş, în aşa fel ca nici unul să nu fie chemat din nou într'o comisie, pînă nu s'a sleit toată lista institutoarelor şi institutorilor titulari din oraş".—Ori ce vedem în comisiile alcătuite în cursul zilei de Sîmbătă? d. institutor, Grigore Roiu, figurează ca membru în una din cele trei comisiuni, d-sa care a protestat prin „Evenimentul", a luat parte şi în comisia examinatoare din anul una mie nouă sute opt şi a examinat copiii particulari la şcoala de băeţi „Trei-Ierarhi" în calitate de preşedinte al comisiunei.

De atunci pînă în prezent nu sunt de cît doi ani şi dar suntem în drept a întreba şi noi: *s'a sleit* lista institutoarelor şi institutorilor cu drept de a participa în comisiile examinatoare? Iar în cazul că nu *s'a sleit* ci s'au *topit* listele de la 1902, atunci desfidem pe d. inspector Sachelărescu să ne dezmintă cu registrul de la cancelaria revizorului şcolar, unde sunt trecuţi toţi dascalii, cari au participat în comisiuni pînă în anul current.

Aducem cazul la cunoştinţa d-lui Ministru, omul şcoalei, după cum strigă toţi dălcăuşii din ceata dascalilor colectivişti—şi-l rugăm a cerceta cu imparţialitate şi va afla că legile şi regulamentele şcolare se calcă în picioare, de subalterni cu o afruntată neruşinare.

Inregistrăm aceasta fără să ne aşteptăm la îndreptarea moravurilor din partea celor stăpîniţi de lăcomia stomahului.

Moş Baltag.

Litere-Ştiinţe-Arte

Istoria scrisă.—Telegramele de aseară au anunţat că incidentul cu Grecia s'a tranşat. „Tout est bien qui finit bien". In cartea conflictelor noastre cu Grecii s'a scris încă o pagină şi dintre acele care nu se vor uita aşa de curînd.

Şi pentru că diplomaţia îşi încheie rostul, va veni rîndul documentării şi istoriei spre a pastra amintirea evenimentelor. Intîmplarea ne-a făcut să luăm cunoştinţă de cuprinsul unei scrisori primită de d. Magder, publicist, de la o doamnă care se afla pe vaporul „Imparatul Trayan" în momentul devastărilor. In altă parte a ziarului redăm cuprinsul scrisoarei care adaugă încă oarecari interesante amănunte la cele ce se cunosc din corespondenţele ziarelor.

Ceea ce însă nu va împiedeca pe cavalerii de la Pireu să-şi reia, în vr'o apropiată ocaziune, opera de sfidare, singura care constituie „eroismul" urmaşilor vitezei Helade de altă dată.

*

Ambele broşuri cari inaugurează noua bibliotecă „Lumina" în editura „Librăriei Nouă" din Bucureşti ne încredinţează că e vorba de o întreprindere foarte serioasă. No. 1 cuprinde „Trei Vedenii" ale excelentului nuvelist Em. Gîrleanu; No. 2 cuprind „Calăul" de H. de Balzac traducere de A. Mîndru. Asupra acestor lucrări de reală valoare literară vom mai reveni.

*

După o statistică publicată de d-rul Pandy medic şef al azilului public de alienaţi din Budapesta, alcoolizmul intervine în Ungaria ca şi aiurea în proporţie tot mai mare în originea bolilor mentale. Printre clienţii zisului azil, proporţia alcoolicilor s'a ridicat succesiv de la 5—25 la sută—pentru perioada 1891—95, la 10—21 la sută pentru perioada 1895—1900 şi la 13—80 pentru perioada 1901—1908.

*

Un statistician publică observaţiuni asupra cauzelor mortalităţii mai dese în rîndul medicilor şi găseşte că 44 la sută mor de boli de inimă, 20 la sută de afecţiuni nervoase, 20 la sută de morfinomanie şi 7 la sută de tuberculoză.

INFORMATII

❑ Duminecă 20 Iunie, toţi membrii partidului conservator-democrat din oraşul Huşi şi judeţul Fălciu sînt convocaţi la club, pentru a discuta chestiunile la ordinile zilei.

Comitetul executiv al partidului a lansat în acest sens invitări personale la toţi membri partidului.

❑ Acum cîtva timp fusese prins călătorind cu un bilet de liber parcurs falşificat, d. P. Stoenescu-Dunăre, maestru conferenţiar la Universitateă din Iaşi.

După o anchetă făcută de comisarul gării de Nord şi o alta în administraţia Căilor ferate, afacerea fusese încredinţată spre cercetare d-lui judecător de instrucţie Slătineanu, de la cabinetul 5 din Bucureşti.

După o instrucţie de aproape o lună, d-sa descoperi că autorul falşului este C. Negoescu, funcţionar cu servciul în secretariatul general al căilor ferate,

In consecinţă s'a deschis acţiune publică în contra lui, iar eri dînsul fu arestat şi depus la Vacăreşti.

Mandatul de arestare emis de judele instructor va fi supus astăzi tribunalului secţia întaia, spre confirmare.

❑ Cu ocazia serbărilor de fine de an dela şcolile secundare, ministerul instrucţiunii a hotărît să dea elevilor cari au fost aleşi premianţi de camaraderie, cîte o diplomă.

Formularele de diplomă au fost trimise deja direcţiunilor şcolare.

❑ Cadavrul d-nei Maria P. Grădişteanu a fost pescuit ieri în dreptul comunei Copuzu. judeţul Ialomiţa.

❑ Ministerul de război a trimes corpurilor de trupă un ordin circular, prin care le pune în vedere că, pe viitor tinerii care pentru motivele legale aŭ fost recrutaţi conform art. 84 din legea de recrutare, să faca anul în plus numai pentru serviciul de gardă.

❑ Pe ziua de 1 Iulie se vor face numirile de agenţi sanitari în locurile vacante din comunele rurale.

❑ Salarele personalului didactic secondar şi primar pe lunile Iulie şi August, se vor achita în primele zile ale lunii Iulie.

❑ Inscrierile pentru examenul de capacitate pentru ocuparea catedrelor de comptabilitate de la şcolile superioare de comerţ, se vor primi la ministerul instrucţiunii pînă la 15 August. Concursul se va ţinea la 15 Septembrie.

❑ Ministerul agriculturii şi domeniilor, a aprobat vînzarea de veci a mai multor bunuri de ale statului, din judeţul Iaşi.

◔ Aseară după terminarea repetiţiei corul mitropolitan de sub conducerea d lui D. Dimitriu, a dat o audiţiune muzicală, la care a asistat un numeros public.

S'a cîntat un număr de peste 30 bucăţi din cele mai frumoase, care au fost mult aplaudate.

❑ Inspectoratul circumscripţiei Iaşi, întocmeşte un raport amănunţit asupra modului cum s'au ţinut examenile de absolvirea cursului primar rural, care va fi trimes casei şcoalelor.

❑ Următoarea mişcare s'a făcut pe ziua de 1 Iulie st. n., la c. f. r.

D. Traian Pătărlăgeanu, sub-inspector de mişcare, mutat de la Iaşi la Bucureşti. D. Alex. Comarnescu, controlor din Inspecţia 6 de Mişcare Iaşi, înaintat pe loc ca sub-inspector.

D. Dumitru Triandaf, şef de staţie la Adjud mutat în centralul inspecţiei la Iaşi.

D. Ioan Popovici, şeful staţiei Nicolina, mutat şef de staţie la Spinoasa (linia nouă Podul I. Hîrlău).

D. Gh. Haluş, impiegat de mişcare la Sîrca, mutat ca şef de staţie la Nicolina. D. Gheorghe Daraban, sub-şef de staţie la Ploeşti, mutat ca şef de staţie la Cotnari. D. Nicolai Lelescu şeful staţiei Schitul Goleşti, mutat ca şef de staţie la Belceşti (linia nouă P. Iloaei-Hîrlău)

D. Ioan Neculau, impiegat de rezervă din inspecţia 6 mişcare, mutat ca şef de staţie la Leorda. D. Em. Serbenciu şeful staţiei Leorda mutat ca şef de staţie la Hîrlău.

D. V. Levandowschi impiegat de mişcare dela Cucuteni, mutat ca şef de staţie la Baragan. D. I Drăguţescu numit impiegat de mişcare la Cucuteni. D. G. Grigorcea impiegat de mişcare la Bîrzeşti, şi d. Ion Florescu impiegat de mişcare la Constanţa, mutaţi unul în locul celuilalt, prin consimţimînt reciproc.

❑ **Conferenţa de la Belle-Arte.**—Eri a avut loc la şcoala de Belle-Arte, conferinţa profesorilor, sub preşidenţia d-lui secretar general D. A. Teodoru, pentru întiia promovare, după noul regulament în aplicare, cu elevii din anul I-iu.

Au fost 8 elevi înscrişi anul I-iu, din care unul s'a retras, iar 7 au urmat pînă la finele anului.

Au promovat: d rele Lucia Cugler, Maria Vrabie, Rosa Fichman şi Ana Popovici-Acontz, iar trei elevi notaţi bine şi foarte bine la toate cursurile, avînd însă rău la istoria artelor pe ultimul trimestru. Se va interveni la Minister pentru admiterea corijenţei în Septembrie.

*

Cu prilejul acestei conferinţe s'a discutat asupra programei analitice de diferite cursuri şi s'au făcut mai multe propuneri de modificare, aşa: d-l dr St. Posa, profesor de anatomie a propus să se întroducă mimica şi studiul mişcărilor; d. A. D. Atanasiu a propus să se dea o dezvoltare mai mare cursului propriu de perspectivă, de cît cursurilor accesorii la această catedră, perspectiva fiind cea mai însemnată şi folositoare în aplicaţiile învăţămîntului artiitic.

Incidental s'a discutat asupra metoadelor de predare cu care ocazie d. D. A. Teodoru a dat foarte multe lămuriri folositoare asupra metodei la cursul de istoria artelor.

S'a hotărît a face propunerea să se întroducă nota la conduită în noul regulament, ca elevul să fie bine observat tot timpul şcolarităţii sale, în ceia ce priveşte ordinea, îndeplinirea datoriilor, disciplina, etc., ca dintre aceştia, cei mai buni să se aleagă ca profesori în învăţămînt.

D. Teodoru a zis că, pe lîngă cunoştinţele speciale, candidaţii la profesorat trebue să îndeplinească şi condiţiunile unui bun membru al învăţămîntului; căci un dezordonat, un detracat poate produce o lucrare de artă într'un moment oare care fără a avea calităţile unui bun maestru sau profesor.

S'a discutat apoi asupra modalităţii ca elevii de sub vechiul regulament să fie adnotaţi ca şi cei de sub noul regulament cu foarte bine, bine, binişor etc. suprimînnu se cu totul concursurile de fine de an şi medaliile. In acest scop d-nii Atanasiu şi Popovici s'au oferit a întocmi cîte un tablou de equivalenţa notelor şi recompenselor din cele două regulamente, pe care l'au şi prezentat d-lui Secretar General. In locul concursurilor se va întroduce frequenţa, importanţa studiilor de peste an care vor fi notate trimestrial după noul regulament.

Conferinţa a durat de la ora 8 jum. pănă la 12.

❑ Ministerul nostru de externe a fost înştiinţat astăzi, că d. Kiderlen-Waechter ministrul plenipotenţiar al Germaniei în Bucureşti, a fost numit ministru de externe al Germaniei, în locul secretarului de Stat Schoen.

❑ La 1 Iulie se va ţinea la serviciul de măsuri metrice şi greutăţi, examen pentru obţinerea titlului de cîntăritori publici autorizaţi.

SPECTACOLE

❑ Pentru astă-seară la cinematograful Gaumont, din grădina Cuza-Vodă, str. Lăpuşneanu, programul s'a schimbat.

Noul program cuprinde, între alte bucăţi splendide,—Erupţia Vulcanului Etna, din Martie 1910, film de actualitate şi după natură. Vulcanul a fost cinematografiat în timpul erupţiei de acum două luni în urmă.

Programul mai cuprinde apoi: Vederi din Mexico, după natură, Chantecler, parodie, precum şi emoţionanta dramă „Răsbunarea marinarului", interpretată de cei mai de samă artişti. E de notat că interesantul film al Erupţiei vulcanului Etna va putea fi văzut numai mâine şi poimîne. Scenele ce se desfăşonră dinaintea ochilor sunt din cele mai instructive şi interesante.

In curînd luditha, salvatoarea israeliţilor.

DIVERSE

— Pe ziua de eri au fost chemaţi pentru 15 zile gardă, un nou schimb de oameni rezervişti din contigentul 1908.

— S'a acordat dreptul de a vinde produsele monopolizate de stat, d-nului Spiridon Andrieş din com, Gropniţa.

— D. M. A. Simionescu, învăţător la şcoala din Molniţa (Dorohoi) a fost transferat după cerere, pe ziua de 1 Septemb., la şcoala de băeţi din Tg.-Burdujeni, în locul vacant.

— In lista absolvenţilor clasei a IV-a de la liceul naţional, publicată eri, s'a omis din eroare pe elevii Renescu Gh. şi Rozen Emanoil.

Cereţi pretutindeni şi întrebuinţaţi ca

APA DE MASA HIGIENICA

— NUMAI —

Apele Mineralizate SINTEZA

— Aprobate de Direcţia generală a Serviciului Sanitar —

PREPARATE DE **Doctorul RATIANU**

Doctor în Chimie de la Universitatea din Geneva Fost Director al Laboratorului de Chimie al Comunei Iaşi

Apele mineralizate **„SINTEZA"** sunt preparate în mod ştiinţific cu apă sterilizată şi cu componentele chimice, riguros dosate, care se găsesc în apele minerale naturale. — Compositia lor fiind constantă rivalizează în calitate cu apele de Vichy, Vittel, Giesshübler etc., şi constitue ast-fel

SALVAREA

D-voastră contra boalelor infecţioase epidemice fiind în acelaş timp indispensabile ca apă de masă persoanelor ce suferă de guttă, artritism, nisip la rinichi sau beşică, acreală exagerată a stomacului, diabet etc.

— SEDIUL FABRICEI STRADA ALEXANDRI No. 14 —

— La cerere se expediază la domiciliu cu 20 bani flaconul de un litru. —

— Preţul se înţelege fără sticle, care se socotesc cu 30 bani bucata şi se primesc înapoi. —

Depozit la Magazinul de Coloniale ERMACOV Piaţa Unirei

Se expediază contra ramburs în toată ţara

Ultime INFORMAȚII

❑ *Inaugurarea soselei Trg. Ocna—Slănic va avea loc în ziua de 27 Iunie, cînd va fi și înaugurarea instalațiilor de hidroterapie și aer comprimat de la Slănic.*

Ministrul lucrărilor publice, inginerul șef Elie Radu, toți inginerii care au construit șoseaua și epitropii Spiridoniei vor lua parte.

Un banchet va fi oferit de epitropie, care va invita la serbare și pe rsprezentanții presei.

❑ *D. Ferekide se specializează tot mai mult în punere de termene la înalta Curte de Casație. Termene foarte îndepărtate sau foarte apropriate, specialistul le pune după cererea clientului.*

Exemple: o afacere foarte urgentă — acea a trusturilor — d. Ferekide a reușit s'o ție șapte luni la Casație. Curtea de Apel din Iași, s. I, s'a pronunțat la 29 Mai în vestitul proces Pruncu-Ciolac. Doamna Ciolac, clienta d-lui Ferekide, perzînd procesul și făcînd recurs, s'a pus termen la 18 Iunie, la secția II.

Acordăm ori-cè premiu, dacă ni se va dovedi un termen urgent la fel pus de Casație.

Mari sunt minunele onorabilului specialist!

❑ *Conservatorul de muzică și declamație din Iași își va serba jubileul de 50 ani de existență, odată cu Universitatea, în Octombrie 1910.*

❑ Șeful partidului conservator, d. P. P. Carp, este cunoscut ca om foarte econom. D. Carp n'a cheltuit un ban cu politica, n'a plătit cotizație nici abonament la ziar.

Alaltăeri s'a întervenit la d. Carp ca să subscrie pentru inundații din Banat, întru cît inițiativa subscripției a fost luată de d. Filipescu și au subscris, între alții, și d-nii: Brătianu, Take Ionescu, Costinescu și Morțun.

D. Carp a răspuns, că va subscrie cînd se va reîntoarce în țară, dată la care subscripția va fi cu siguranță închisă.

❑ Cu prilejul terminărei cursurilor universitare, profesorii facultății de litere s'au întrunit ieri, la otelul Traian, într'o agapă prietenească.

Au luat parte domnii: A. D. Xenopol, Al. Philippide, I. Găvănescul, Ilie Bărbulescu, Charles Drouhet, D. Gusti, Garabet Ibrăileanu, I. Caragiani, P. Rîșcanu, Bratu, Popescu, Ursu și Erbiceanu.

❑ Ministerul de războiu a dispensat de mobilizări, concentrări și manevre pe anul 1910—1911 pe următorii membri ai corpului didactic din Iași: Agapi Vasile, institutor și Cojocaru D. N. agronom la școala normală „Vasile Lupu".

❑ Absolvenții gimnaziului real „M. Kogălniceanu" din Vaslui:

Cordaș Șt., Leibovici D., Isăcescu Al., Aramă C., Ciulei Al., Cihodaru I., Galin W., Herșcovici Iițcovici Iițic, Rîșcanu Gh, Ionescu A., Manoilescu M., Meza C., Meza V., Stratulat I., Țurcanu M., Sghibarț T.

❑ D. P. P. Carp a sosit ieri dimineață în Pașcani. Cu trenul de 8.30 a plecat înainte, ajungînd astăzi dimineață în Viena.

❑ Ministerul de interne comunecă prefecturii județului că pe viitor județul Iași va fi inspectat de d. Gh Em. Bogdan, membru în consiliul superior administrativ.

❑ Casa școalelor a comunicat prefecturii de județ, că nu poate plăti primele dd asigurare contra incediilor pentru școlile rurale asigurate la casa centrală a statului, de cît numai polițile de asigurare care au fost încheiate la 1 April 1910.

❑ **Tribunalul de vacanță.**—Iată cum va fi compus tribunalul Iași în timpul vacanței mari: în luna Iulie, președinte d. Diaconescu; în August—d. Erbiceanu, judecători: de la 1—11 Iulie, d. Gr. Suțu; de la 11 la 21 Iulie, d. Hipolit Mîrzescu; de la 21—31 Iulie, d. Iulian Teodorescu; dela 1—11 August, d. Gr. Demetrescu; dela 11—21 August, d. V. Bușilă și de la 21 la 31 August, d. D. Cihodariu.

Fie care judecător va expedia și afacerile privitoare la sindicatul falimentelor.

— Parchetul tribunalului va fi ast-fel compus: de la 1—15 Iulie, d. prim-procuror; dela 15 Iulie la 1 August, d. Aslan; de la 1 la 15 August, d. Winkler și de la 15 August la sfârșit, d. Skarlet.

❑ Președintele cougresului învățătorilor ne comunică:

Congresul învățătorilor se ține, anul acesta, la Constanța în zilele de 14, 15 și 16 Iulie, iar în seara zilei de 16 vom pleca în excursiune la Constantinopole.

Programul congresului și condițiunile escursiunii se vor anunța prin publicațiile Asociației.

● Ministerul de interne face cunoscut prefecturii județului că pentru a nu stînjeni interesele economice și comerciale, a permis ținerea tîrgului de vite din orașul Iași. Pentru aceasta ministerul cere ca să se ia măsuri severe că vitele bolnave de febra aftoasă, să fie oprite de a fi aduse la tîrg.

❑ Răpirea norei Bulibașei.

Bulibașa țiganilor din Cîrlig, Mihalache Stănescu, pus în haine de mare ținută, cu salbe la tunică, își preumbla astă zi durerea și o povestea prin sala pașilor perduți a palatului justiției.

O răpire sensațională a avut loc în numeroasa familie a fruntașului nomad: alți țigani i-au răpit nora, pe Marița, femeia cu cununie a lui Ghiță Stănescu, care este succesor la titlul de bulibașă

Șapte țigani și cu mama norei au invadat duminică noaptea în cortul de la Cîrlig al Bulibașăi. L'au legat, l'au bătut, i-au răpit nora și au fugit cu ea.

De aceea Bulibașa este foarte afectat.

Partea adversă, ceilalți țigani, susțin, însă, că Bulibașa s'a făcut vinovat de o gresală de procedură: anume că ar fi făcut din nora Marița amanta sa.

Codul țigănesc este foarte culant cu asemenea acte de promiscuitate.

❑ Următorii studenți ai facultății de medicină din Iași, au trecul în anul al VI-lea, în urma depunerii examenului de anul al V-lea: Al. Brumă, Margareta Burada, C. Gheorghiu, L. Ghețeŭ, N. Iancu, W. Goldemberg, G. Mareș, C. Michiu, I. Mironescu, H. Ottoiu, C. Popovici, C. Stoian, V. Rișcanu, N. Trufinescu, V. Troia și I. Țugulea.

❑ La 1 Iulie se vor începe la școala normală „Vasile Lupu", cursurile de vacanță pentru pregătirea ajutorilor de învățători. Cursurile vor dura până la 14 August.

❑ Ministerul agriculturei și domeniilor a înaintat prefecturii județului niște formulare model, care să fie distribuite agricultorilor spre complectare, în vederea alcătuirei unei statistice agricole.

❑ In corpul telegrafo-postal din Iași, s'au făcut următoarele transferări: d. Constantin Smanțuc, elev gr. II dela Burdujeni-gara, la Iași poștă; Const. Fotin, elev. gr. II, dela Hârșova, la Iași la telegraful central București.

❑ Procurorul general a anchetat ieri la o judecătorie din jud. Bacău. Astăzi d sa va susținea acuzarea, la Botoșani, în procesul de presă de la jurați.

❑ Subinspectorul sanitar Bușilă a inspectat ieri circumscripțiile de-a lundul Prutului; astă-zi a inspectat comunele Belcești, Cucuteni, P.-Iloae. Mîine va fi la Tg. Frumos.

❑ Din comuna Poeni se comunică: fata Sevastia Gh. Sandu Rusu, dînd naștere unui copilaș de sex masculin, l'a ucis, și l'a îngropat. — Pe corpul copilului sunt multe urme de violență.

Primul procuror și medicul legist au plecat la Poeni.

❑ Examenele candidaților la doctoratul în drept vor avea loc la 18 și 19 Iunie; iar cele din anul întâi al doctoratului la 20 și 21.

❑ Rezultatul examenelor de licență la facultatea de drept se va afișa în seara zile de 27 Iunie.

❑ **Absolventele școalei profesionale Sf. Sava.**—*Secția croitoriei*: Damaschin Lucreția, Filipescu Maria, Făgărășanu Anuța, Pascu Safta, Vasiliu Eleonora, Gheorghiu Profirița, Țugulea Aneta, Trifan Aneta, Schvartz B., Stupcanu Anuța, Petrovici Eleonora.

Secția lengeriei: Chirilă Elenuța, Chiriețescu Anuța, Forvia Maricica, Botez Profira, Stihi Cornelia, Anania Alexandrina.

Secția florilor: Botez Eugenița, Brudea Florica, Gogălniceanu Anuța, Patriciu, Lucreția și Mircea Olga.

❑ Astă-zi candidații la licența în filosofie au trecut probele scrise. Li s'au dat următoarele chestiuni: 1) Natura și condițiunile metodei exprimentale în logică și aplicarea ei la psihologie. 2) Evoluționismul în primile principii ale lui Herbert Spencer.

Candidează d-nii M. Rădulescu, Balaban, Lupan și C. Teodorescu.

Astă-zi la 6 se va da rezultatul tezelor iar mîine dimineață începe examenul oral.

❑ Judecătorii de instrucție la Tribunalul Iași pe timpul vacanței: de la 1 la 20 Iulie, d. Gr. Kessim; de la 21 Iulie la 10 August, d. C. Sculi; de la 11—31 August, d. D. Volanschi.

❑ Revizoratul școlar a delegat pe următorii institutori ca să ia parte la lucrările pentru recensemîntul copiilor de școală: circomscripția I-a d. M. Pastia; circ. II-a C. Andriescu; circ. III-a Gr. Roiu; circ. IV-a V. Grigoraș; circ. V-a C. Bujureanu; circ. VI-a Alex. Tene; circ. VII-a Popovici Alex. preot; circ. VIII-a I. Cucu; circ. IX-a Em. Manoliu; circ. X-a N. Sebastian.

Din partea comunei au fost delegați d-nii: D. Andriescu, Ștef. Leontovici, V. Silvestru, Simion Leahu, Alexandru Popescu, N. Băncesu, Lazer Grigoriu, Leon Popovici, Gr. Grigoriu și Const. Botez.

❑ **Administrația ziarului „Opinia" primește abonamente de viligiatură cu:**

2 lei PE LUNA în ori-ce parte a țărei, și

3 lei 50 PE LUNĂ în străinătate.

❑ Consiliul comunal a hotărît ca pe viitor să nu mai scutească societățile de bine facere, de taxa comunală, pentru serbările date, de cît pentru cel mult trei serbări de fiecare societate.

❑ Locuitorii din mai multe comuni din județ, au cerut prefecturii județului să li permită să-și pășuneze vitele în pădurile statului, de oare ce imașul lor e uscat.

❑ Linia nouă Podul-Iloaei Hărlău, se deschide în mod provizoriu pe ziua de 1 Iulie st. n. pentru toate traficurile, precum și pentru expedieri de mărfuri numai în vagoane complecte. In acest scop s'au înființat 4 trenuri mixte pe distanța Podul Iloaei-Hărlău, care sunt în legătură cu trenurile 34, 35, 143 și 144 dintre Iași și Pașcani.

Instalațiile de stațiuni, și toate rechizitele necesare serviciului pe această linie s'au terminat în mod complect.

❑ Linia Ploești Predeal care fusese întreruptă între Comarnic și Valea Largă, din cauza inundațiilor s'a redeschis pentru toate traficurile.

❑ **Absolvenții gimnaziului Ștefan cel Mare.**—Anghel I., Ber D., Borcea Victor, Casetti Ioan, Ciobanu Vasile, Constantinescu Gh., Dimitrescu Ioan, Gelip Ioan, Gh. A Niței Vasile, Grigorovici Anton, Grün Avrum, Haimovici Motel, Herșcovici David, Herșcovici Herman, Ionescu Gh., Leibovici Leon, Mates David, Manoliu D., Nebuneli N., Mersesian Minas, Oprescu Virgil, Polingher Aurel, Popescu V., Rubin Ribin, Sand Beniamin, Saint Pierre, Stoica Alecu, Teodorescu M., Ullea Cezar, Varduba Temistocle, Wachtel Aizic, Zalman Aron.

● **De la Camera de Meserii.**—Astă-zi dimineața la orele 9, membrii Camerii de meserii, s'au întrunit în ședință pentru a proceda la constituirea biuroului.

D-l Gh. D. Șerban dă citire oficiei ministerului industriei, prin care se confirmă alegerea nouilor membri. D-sa și-a exprimat dorința ca președintele camerei de meserii să fie ales un meseriaș, aceasta fiind și dorința meseriașilor. D-sa propune a se alege ca președinte pe d. N. V. Ștefăniu, iar ca vice-președinte pe d. V. Arsene.

S'a proclamat ca președinte al biuroului pe d. I. Motăș D-sa roagă pe d-l Șerban să primească tot d-sa demnitatea de președinte al camerei de meserii și roagă în acelaș timp pe d. Ștefăniu a primi d-sa demnitatea de vice președ.

Dl. G. Dimitriu, secretar inspector luînd cuvîntul, arată pe larg cum d. G. D. Șerban și a îndeplinit greaua sarcină de președinte al Camerei de meserii, zicînd că meseriașii au găsit cu drept cuvînt un sprijin în persoana d-sale și-l roagă în interesul clasei meseriașilor să primească a fi reales din nou în demnitatea de președinte și pe d. N. V. Ștefăniu, ca vice-președinte.

D. Ștefăniu luînd cuvîntul mulțumește d-lor membri pentru vederile ce au asupra persoanei sale și mulțumește d-lui Șerban pentru propunerea ce a făcut de a i se încredința demnitatea de președinte al camerei de meserii.

Procedîndu-se la alegere prin aclamații, d. Șerban este ales președinte, iar d. N. V. Ștefăniu, vice președinte.

Toți d-nii membrii mulțumesc d-lor Șerban și Ștefăniu pentru bunavoința ce a avut de a primi această demnitate.

Se procedează apoi la rezolvirea mai multor chestii ce aveau la ordinea zilei.

❑ **Judiciare.**—In chestia lozului cari a eșit cîștigător părțile au convenit la un arbitraj, care urmează să se pronunțe astă-zi.

— Procesul Ghica-Weintraub, pentru daune, continuă astă-zi la secția I-a a Curței.

— Curtea a condemnat la 180 lei amendă, pentru bancrută; pe negețitorul M. Goldner din Huși.

❑ O duioasă reminiscență de la catastrofa balului „Charité" din Paris, care a făcut atîtea victime, ne-o reconstitue într'un mod splendid, cinematograful Pathé Frères din Grădina Bragadiru, în noul program de astă seară Mercuri 16 Iunie. In această reconstituire se desfășoară în același timp o dramă, plină de scene emoționante.

Intreg programul de astă-seară Luni este cu desăvîrșire nou și vom menționa aci, unele sujete din el: „Albă ca zapada", basmul universal al fraților Grimm (Schneewittchen) special înscenat pentru cinematograf, ne este redat la perfecție de artiștii Comediei franceze din Paris, interpretiud rolul principal D-ra Dumontel în Blanche-Neige.—„Un barbat căruia îi plac numai blondele", o comedie pariziană de Charles Brio, interpretată de simpaticul comic Landrin și alți artiști.—„Creșterea struților în Europa și aclimatizarea lor", ne oferă scene și vederi după natură pe cît de interesante pe atîta de instructive. Și Max Linder, simpaticul actor al lumei întregi, își va face apariția în astă-seară, în programul nou, interpretîndu-și comedia sa nouă „Max miopul și duelul său". Piese noue teatrale, înscenări artistice, comedii și vederi după natură complectează frumosul și incomparabilul program de astă-seară Mercuri 16 Iunie, din grădina Bragadiru.

Reprezentațiiile au loc în toate serile în grădina Bragadiru.

In fie care Luni și Joi program nou și în fie-care Duminecă matineu la Circul Sidoli (4 ore).

POȘTA REDACȚIEI

Informator.—Treceți pe la redacție.

Ultima Oră

SERVICIUL TELEGRAFIC SPECIAL AL „OPINIEI"

București 16 Iunie

Incidentul romîno-grec

Atena.—Instigatorii incidentului de pe vaporul romîn „Imparatul Traian", au fost trimeși în fața tribunalului corecțional.

Ziarele află că ministrul de externe a răspuns cererii de îndemnizare făcută de guvernul turc, în favoarea pasagerilor otomani de pe vaporul romîn „Imparatul Traian" că Grecia îndemnizază S. M. R. și că prin urmare aceasta va plăti la rîndul său ori-ce îndemnitate care ar reveni eventul pasagerilor.

Nenorocirea de pe Ialomita

București.—D. P. Grădișteanu a telegrafiat d lui V. Kogălniceanu că corpul regretatei d-ne Grădișteanu, care a fost pescuit eri, va fi adus în București, în astă-seară cu trenul de 9, iar înmormîntarea va avea loc mîine.

Non cutremur

Roma.—Azi dimineață pe la ora 4 și 20, un puternic cutremur de pămînt a fost simțit la Saint André de Conza, unde casele, cari au fost crapate în urma sguduirei dela 7 Iunie curent, au suferit și mai mari stricăciuni. Populația locuește afară pe cîmp. Victime nu sunt.

Vaporul rătăcit

Bombay. — N'a sosit nici o știre despre soarta vaporului Lloydului Austriac „Triest". Se presupune, că mașinele vaporului trebue să fie stricate și vaporul a fost împins de valuri spre Nord.

Crucișătorul englez „Fox" și vaporul austriac „Gisela", au plecat din Aden spre a căuta vaporul „Triest", lîngă coastele Arabiei.

Caz suspect

Lemberg.—„Monitorul Oficial" anunță că un individ, sosit ieri la Rzesow, din Jarmolince (Padolia), într'o stare de desăvîrșită istovire, dînd simptome grave de vărsături, a fost transportat în bărăcile de izolare unde el a murit aseară.

Cu toate că examenul bacteriologic al excrementelor trimese la Lemberg a dat rezultat negativ în ceia ce privește holera, totuși autopsia cadavrului a fost ordonată și toate măsurile sanitare au fost luate.

Greva avocaților din R.-Sarat

București.—Acum cîte va zile, la judecarea unui proces la ocolul I din R.-Sărat, ivindu-se un incident între avocatul Mihailescu și judecătorul de pace Balasan, judecătorul condemnă pe avocat la 40 lei amendă pentru ultraj. Afacerea s'a judecat eri în apel înaintea tribunalului și aproape întreg baroul din R.-Sărat a asistat pe avocatul Mihailescu.

După-ce tribunalul a respins apelul avocatului, toți avocații s'au retras ostentativ din ședință, și după o scurtă conferință în camera lor, au decis greva generală, făcînd cunoscut cazul ministrului printr'un memoriu, prin care arată că judecătorul Balasan a devenit imposibil pentru împricinați și avocați.

Boala M. S. Regina

Sinaia.—Starea M. S. Reginei e mai puțin mulțumitoare de două zile. M. S. a fost dureros impresionată de trista veste a morții A. S. R. Principesa Maria de Wied. De la aflarea acestei știri, starea M. S. Reginei, fără să prezinte gravitate, e puțin mai bună. (Comunicată oficial de Agenția Romînă).

Sinucidere

București.—Șeful de tren Ion Velt s'a sinucis astăzi dimineață, aruncîndu-se înaintea unui tren care intra în gara de Nord.

Corpul nenorocitului a fost oribil mutilat.

Proces de presă

Botoșani.—La curtea cu juri de aci, ca instanță de trimitere, urma să se judece astă-zi opoziția făcută de corespondentul ieșan al ziarului *Dimineața*, care a fost condemnat, în lipsă, la 500 lei amendă în procesul pentru calomnie prin presă ce i a fost intentat de avocatul Abgar Buicliu.

La audiența de astă zi, lipsind din martorii apărărei d-nii C. Mille, directorul *Adevărului*, P. Fîntînariu, primajutor de primar și Osv. Teodoreanu, avocat, apararea a declarat că renunță la acești martori.

Reclamantul, însă, a declarat că-și însușește pe martorii absenți și a cerut amînarea procesului.

Curtea, în neunire cu coucluziile procurorului general, a admis amînarea pentru seziunea viitoare.

Somnambulistul Alexandrescu

București.—Celebrul somnambulist de la Pantelimon, părăsind spitalul de acolo, a devenit actor și urma să debuteze eri în Dorohoi.

Debutul ne-putînd avea loc din cauza timpului ploios, Alexandrescu a dat în timpul nopții o reprezentație de somnambulism, hoinărind pe casele oamenilor.

Un moment toată poliția a fost în picioare, crezînd că este vorba de un talhar.

Drama din Craiova

București.—Din Craiova se comunică următoarele: magistratul Gh. Proica fiind delegat zilele aceste cu o anchetă în județ, luînd masa într'o comună, s'a intoxicat și a încetat din viață.

Soția sa Maria, născută Băltineanu, fiica unui inspector comunal, aflînd despre moartea soțului ei, a luat o mare cantitate de acid fenic concentrat și a încetat din viață după puține ore.

In urma nenorociților părinți rămîne un copilaș de 2 ani.

Numiri importante

Berlin.—„Monitorul Oficial" al imperiului, publică punerea în retragere, după cerere, a d-lui Dreihenbaben, ministrul de finanțe; d. Lentze, primarul orașului Magdeburg, a fost ministru de finanțe al imperiului; principele Radolin, fost ambasador al Germaniei la Paris, a fost pus în retragere, după cerere, și a primit marea cruce cu briliante a ordinului Casei Hohenzolern. Se crede că va fi înlocuit la Paris de către d. de Schoen, secretar la externe, care a fost înlocuit cu d. de Kiderlen Waechter, actualul ministru al Germaniei la București.

Profesoară cu experiență, diplomată, caută lecțiuni private de germană și franceză.
Adr. *Notre Dame de Sion.*

DIRECȚIUNEA

Teatrului Național din Iași

ANUNCIU

Se face cunoscut tuturor acelora cari voesc a concura la furnizarea lemnelor necesare teatrului, că se primesc oferte închise la cancelaria acestei direcțiuni pînă în ziua de 24 Iunie. Cantitatea, esența lemnetor și orice alte informațiuni se pot lua în fie care zi de la Teatru.

Se mai face cunoscut că tot în ziua de 24 Iunie se va ține licitație pentru închirierea bufetului teatrului.

Direcțiunea

De vînzare: Doi buhai de rasă, de cîte 2 ani ½; mai multe vaci și viței.
A se adresa la Administrația Fermei D-lui Al. A. Badareu Iași.

CONVOCARE

Domnii acționari ai Societății anonime pe acțiuni *Olea* din Iași, sînt convocați în *Adunare generală*, ce va avea loc în ziua de 22 Iunie st. v., în localul societății, Iași Str. Zugravilor No. 66, orele 10 a. m., la ordinea zilei fiind:

1) Raportul consiliului de administrație;
2) Raportul cenzorilor;
3) Aprobarea bilanțului pe gestiunea anului 1909;
4) Descărcarea consiliului de administrație pe această gestiune;
5) Alegerea noilor cenzori.

Se atrage atențiunea d-lor acționari, cari vor să participe la adunarea generală, că acțiunile și procurile trebuesc depuse la sediul societății cu cel puțin *trei* zile libere înainte de ziua fixată.

Acționarii pot fi reprezentați numai prin acționari.

Femeile, minorii, interzișii și persoanele morale pot fi reprezentați prin mandatar, care nu va fi acționar.

(ss.) vice-președ, Cons. de Ad-ție
Dr. S. Konya

Doctor GRIGORE BRAUER
medic romîn la KARLSBAD
Casa „Goldener Löwe" Kaiserstrasse
Telephon 701

BROSSE A TAPIS
Prix : 14 fr.
R. GARIEL
2me, quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco du Catalogue

GRILLAGES
GARIEL 2me quai de la Mégisserie PARIS
Clôture de Chasse, le mètre...
Châssis de couche, depuis...
Paillasson pour abris, le mètre carré...
Porte-Bouteilles, pour 200 Places...

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE 0f30c.

Raymd **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f.

PONDOIR DÉPOSÉ
Prix..... 6fr.50
R. GARIEL
2me, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

NEVRALGIELE
Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele*, *Gastralgia*, *Sciatica*, *Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghiştii şi Farmacistii.*

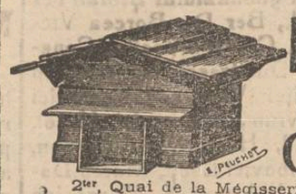

RUCHE
à Cadres mobiles
Prix : 20f
Gariel
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à 0f20

Important pentru toti Domnii agricultori

Subsemnaţii, unici fabricanţi al renumitelor pluguri universale, **construite numai de oţăl bătut peste tot,** facem atent pe onorb. public cumpărător pentru al feri de imitaţiuni, că numai aceste pluguri care port Marca **Porcul Mistreţ** precum mai jos desemnat şi cu insripţia firmei Gebrüder Eberhardt Ulm, sunt original ale noastre şi să găsesc numai în depozit la casa **fraţii Bachstez în Iaşi** strada de sus No. 127 (sub Cabinetul Istoric.)

FABRICA DE CARAMIZI
cu aburi şi cuptor sistematic
lîngă abatorul comunei Iaşi, legată cu reţeaua tramvàiului electric

Fabrica de tuburi de beton în ciment
(Şoseau Arcu 11 | 19)
Proprietatea fraţilor RAMEDER

Recomandă produsele ei, ca: cărămizi presate şi tuburi de ciment, în ori-ce diametru şi dimensiune.

OPINIA
Organul partidului conservator-democrat
Cel mai raspîndit ziar din Moldova
Primeşte anunciuri, reclame
etc. pentru pagina III şi IV-a
Se primesc şi inserţii la
MICĂ PUBLICITATE
a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

3 ani de succes 3
GRADINA BRAGADIRU
In fie-care seară
CINEMATOGRAFUL
Pathé Frères -- Paris
Program complect nou
de două ori pe Săptămînă
Primul program va începe în fiecare Luni—al doilea în fiecare Joi—ambele programe săptămînale vor fi
Absolut noue
Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.
Inceputul la 9 şi un sfert seara.
Preţurile: Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.
Matineurile urmează regulat în tot timpul verei—fiecare Duminică 4 ore ziua în sala Circului Sidolli.
Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

„ANCORA"
(ANKER)
Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente *în VIENA fondată în anul 1858*
Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1334 din 19 Decembrie 1869.
Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI
Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia
LEI 6,547,500
Starea asigurărilor aflate în vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,.92. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,228.10 rentă.
S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.
Societatea „ANKER" încheie asigurări:
a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.
e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.
Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Alfons Herovanu
AVOCAT
a Bărboi No. 15—
— a. m. şi 4—

Cine vrea să cîştige la Loterie
să cumpere bilete numai la de
NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA
Th. P. Maximovici IAŞI
Debit oficial al Loteriei Statului
Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 – Iaşi

„Loteria Regatului Romin"
oferă publicului cele mai
Mari Şanse de Bogăţie
BILETELE
Clasa 2-a Loteriei VIII
s'au pus în vânzare
Tragerea la
6 şi 7 Iulie 1910
Se poate cîştigă în caz Norocos cu un singur Bilet suma de
Lei 900,000 lei
Iar cîştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de
LEI 7.322.000 LEI
Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei
Grăbiţivă a cumpara
Lozuri Norocoase
de la
Noua si Principala Colectură Romană
Th. P. Maximovici.—Iaşi
Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vânzare:

1/8	Una optime	Lei	4,00
1/4	Un sfert	Lei	8,00
1/2	Una jumătate	Lei	16,00
1	Loz întreg	Lei	32,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz intreg
2,50	5 lei	10 lei	20 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primariei No. 17.—Instalaţiune cu motoare electrice executată de d. Iohann Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mirzescu 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII.— No 1041 Vine i 18 Iunie 1910

Programe politice

Nu poate exista partid politic pe al cărui drapel să nu stea înscris: conservarea națională și progresul. Or, progresul se rezumă în crearea unei mai bune stări a națiunei, stare mai bună atît din punct de vedere fisic, cît și intelectual, precum și moral.

Ferice de acel, care mai bine de cît altul vede și înțelege în ce stă conservarea acea națională de care vorbiam mai sus, dar mai ales discerne ceia ce contribue la progresul social!

Or, fie-care din aceste două postulate provoacă o sumă de probleme, cărora partidele politice sunt chemate a le da dezlegare.

Fără îndoială o națiune trebue să îngrijească de asistența sa față de alte state, trebue să țină cu rîvnă la independență. Dar tot ea trebue să se întărească în interior, și această întărire atunci va fi așezată pe baze temeinice, cînd cei mai mulți vor fi mulțumiți.

Nu se poate nega că, cu ocaziunea întrunirei și congresului partidului conservator-democrat, nu s'au atins chestiuni din cele mai vitale pentru conservarea noastră națională și de viitor, și că schimbul de vederi, ce cu acea ocaziune a avut loc, nu este de natură a impresiona pe toți fiii acestei țări.

Nu sunt mulțumiți de acestea, cum de altminterea era de așteptat, cei al căror crez politic stă în tradițiune, precum și acei cari cred, că ei singuri au monopolizat ideile și activitatea politică. Acești din urmă, liberalii, de și recunosc însemnătatea problemelor rîdicate în congresul conservator-democrat, găsesc învinuire acestuia că n'a dat soluțiunile.

Dar mai întâi asemenea soluțiuni cer o matură și adîncă chibzuială. Și este o lecțiune de democratism, pe care acest partid, îl dă acelora cari se socotesc a fi numai ei adevărați democrați. Lecțiunea stă în aceia că șefuł partidului împreună cu fruntașii lui discută, cercetează toate și prin acordul lor se stabilește programul de lucrări.

Aceasta e de alt-fel procedarea demnă a unui partid de guvernămînt, cum e cel conservator democrat. Apoi e și prudent ca soluțiunile categorice și precise să-și afle locul mai tîrziu și potrivit situațiunii. E destul pentru moment, această frumoasă manifestare a partidului conservator-democrat, care a arătat că nimic din ceia ce contribue la mersul înainte a țării, la buna stare a ei, nu-i e străin; că chestiunile momentului în toată complexitatea lor, ca și prevederile viitorului fac obiectul unei deosebite solicitudini a șefului și partidului.

Să vedem însă, cum înțeleg adversarii, manifestația de care vorbim aici.

Un ziar liberal local, după ce arată că partidul conservator-democrat se preocupă între altele de sănătatea publică, găsește că însemnătatea ce dînsul vrea să dea acestei probleme, prin rîdicarea administrațiunii acestei sănătăți publice la rangul unui minister, e ceva nepotrivit, neadmisibil.

Este nevoe de legi, zic liberalii, iar nu de crearea unui nou minister. Concepțiune pentru concepțiune. Liberalii cred că prin legi se remediază totul, conservatorii-democrați vor legi mai puține, administrațiune mai bună și mai înțeleaptă. Și drept e că regimul liberal ne-a dat exemple atît de multe de legiferări grăbite, în cît încă una pe lîngă celelalte al căror număr e așa de însemnat, n'ar face nici bine nici rău.

Or, este evident, că partidul conservator-democrat se găsește pe calea cea dreaptă. Pentru sănătatea publică este nevoe de o mare administrațiune, administrațiune care să se bucure de independența unui ministeriu.

Dar în materia administrativă garanția de stabilitate ce s'ar da celor buni și meritoși, cari înțeleg a face sacrificiu de muncă și interese particulare în interesul general, de sigur că va face mai mult de cît un car de legi.

Stabilitatea pe care partidul conservator-democrat voește a-o da prefecților, ca și primarilor va face ca despărțirile administrative, județul și comuna să fie mai bine îngrijite și toate în stare înfloritoare.

Reforma administrativă de alt-fel este la ordinea zilei și în alte țări. Unele din ele, ca Franța, cari pînă astă-zi au centralizat întreaga administrație, înțeleg să mai distindă coarda și să dea satisfacție acelor, cari vor o parte mai largă în administrarea proprie a intereselor lor, fără o mare tutelă din partea Statului. In programul de lucru pe care guvernul francez îl pune înaintea parlamentului său, stă tocmai această reformă administrativă.

Și negreșit acolo chestiunea prezintă mai multe părți grele ca la noi. La Francezi ex'stă încă o tradițiune puternică. Lumea se resimte și astă-zi de relele regimurilor dinainte de Revoluția din 1789 cînd particularismul provinciilor dădea a'ît de mult de lucru administrației centrale. Astă-zi însă, după ce coarda a fost întinsă în sensul de a face să dispară acel particularism, Francezii cred că a sosit vremea a se da mai multă libertate de administrație diferitelor regiuni, din care țara se compune fără vre-o primejdie de a se reîntoarce la ceia ce a fost și s'a găsit reu.

Prin inamovibilitatea prefecților, prin garanția unei mai îndelungate stabilități a Primarilor, negreșit că se va aduce o mai bună ordine în administrație.

Ch'ar dacă n'ar fi să se facă mai mult, chiar dacă n'ar fi să se acorde o mai mare descentralizare județelor și comunelor. De cît, ceia ce s'a făcut pînă astă-zi, totuși prin măsurile amintite mai sus se va fi făcut mult în sensul unei bune și înțelepte administrări.

Legiuitorul astă-zi de mul e ori e stînjenit în măsurile și legile ce le face prin diversitatea de regiuni, unde au a se apl ca ele. O lege generală poate conveni unor anume părți din țară și altora nu. Dar ea fiind aceiași pentru toți, trebue să se aplice cu toate asperitățile și neajunsurile ce ar prezinta pentru unele locuri. Și neapărat că e mult mai bine cînd se lasă fie cărui despărțiri administrative o latitudine mai mare de administrație, căci aceasta va face ca multe inițiative, cari astă-zi stau amorțite, să iasă la iveală.

Stabilitatea prefecților și primarilor este negreșit un pas către această lărgime administrativă.

V. I. Radu.

Cîrciumarul fiu al statuei

Oamenii de treabă din țara aceasta au avut obișnuit aceiași meteahnă: treceau și trec de oameni necinstiți; pe cînd ceilalți, necinstiții și gheșeftarii, au avut și au același avantaj: trec de oameni cinstiți.

S'a găsit, de și cam tîrziu, un răsbunător al oamenilor cu adevărat cinstiți și tot odată, un neobosit biciuitor, cu exemple din faptele lor necinstite, al necinstiților cari vorbesc despre pretinsa necinste a celor cinstiți. Răsbunătorul acesta este d. C. Mille, distinsul director al *Adevărului*, căruia țara îi datorește o serie de descoperiri privitoare la cinstea fraților Brătieni cari, de și născuți și crescuți în atmosfera patriotică a Băncilor și a Creditelor—se plasau în rîndul pretinșilor cinstiți și duceau campanie în contra pretinșilor necinstiți.

D. Mille a devenit exploratorul cinstei Brătienilor. Această explorare preocupă veșnic pe meritosul polemist și cine a fost în biroul directorului *Adevărului*, a putut vedea planuri, fotografii, schițe—conținînd fie-care cîte un alt gheșeft al celor trei frați sau fie-cărui în parte.

Descoperirea cea mai recentă este o cîrciumă brătienistă. Ea aparține exclusiv d-lui C. Brătianu, deputat și director al Creditului rural.

Nimic nou sub soare—pînă aci. Brătienii sunt toți cîrciumari, toți deputați, toți directori. Combinațiunile aceatea cam curioase sunt ereditare în ilustra lor familie; viță americană și director la Credit sau la Banca Națională—mișmașul aceata nu-i costă nimic, statul le dă viața pe gratis și de cum închide ochii un Carada oare care sau un altul de la Credit, în loc vine un Brătianu.

Că d. C. Brătianu, director și deputat, face și dever cu vinațuri— aceasta n'ar fi de mirare. Dar ceia ce a descoperit d. Mille în combinația aceasta, este că cîrciuma fiului Costache al statuei, este situată nereglementar potrivit cu legea liberală asupra bețivilor.

In adevăr, legiuitorul liberal, voind să combată beția și în schimb, să inspire individului respect pentru biserică, a légiferat ca debitele de vinuri să fie așezate 70 metri departe de biserică.

Dar cîrciuma d-lui C. Brătianu, d. Mille o dovedește fotografic, este așezată la 10 metri de o biserică și de... lucrul este rușinos, pentru ortodocși de speța Brătienilor, de și unul din ei a divorțat în biserică.

Inainte, d-le Mille. Explorează și fotografiază, căci fotografia s'a dovedit foarte necesară pentru acei necinstiți și d ta d-le Mille, ai avut șansa să dovedești necinstea acelui tr'o de frați.

Proceduri anarhice

In ziarul nostru s'au relatat eri pe larg cele ce a făcut secretarul general de la ministerul de Instrucție în vizita sa didactică de la școala de Bele-Arte.

Școala de Bele-Arte are un regulament de la 1883, pe care însă în mod constant consiliul școlar l'a evitat ca neaplicabil Reglementul cerea diplome și medalii, ca în apus și școala abia putea da certificate și acelea ca vai de capul lor.

Pe baza acelui regulament inaplicabil a lucrat de capul său corpul didactic al școalei 27 ani, eliberînd numai certificate și cîte-va diplome prizărite, la așa zișii absolvenți mai meritoși.

Intîmplarea face că în corpul didactic al școalei să intre ca coleg d. Gh. Popovici, pictor talentat, dar ciudat coleg. Tocmai atunci intrase ca director d. Bardasare, al treilea în serie după moș Panaiteanu. Ei bine o ciocnire s'a produs de la început și 3 tînduri de anchete s'au cerut și venit în acești 8 ani. Profesorul își avea partida sa în elevi și împărțeala în darea disciplinei merseră adînc. Era în mic ceia ce e în mare la Universitate cu d. A. C. Cuza—Șișcală.

Din incinta acelei cancelarii cu profesori în dușmănie adîncă a eșit acea ponegrire în presă contra școalei, contra pinacotecii, contra directorilor ce au fost mai de demult.

Era dată în întreaga țară ca cea mai decăzută școală, unde se fură ca în codru Vlăsiei și unde o familie acaparase succesiunea la direcție.

Urmarea a fost: anchetă, judecată, condemnare, directorul să se demită A rămas atunci în picioare că reglementul școalei nu se poate aplica și trebue privighiat da la centru însăși promoțiunea. Pentru acest sfîrșit d. secretar general s'a deplasat să vină la Iași și se inventeze de metodist al predării desemnului și să asiste la promoțiunea anului I, după noul regulament cu notația; eminent, bun, bunișor, rău, etc., Pas de acum medalia; se va zice *eminent;* pas diplomă, se va nota *bine*.

Am fi curioși să știm dacă formalismul în metodă sporește fordul și dacă elevii se vor lasa mai pletoși devin chiar și artiști. Și ministerul a căzut în doaga pletoșilor artiști: școala va putea progresa schimbîndu-i forma procedurei.

Dar în sfîrșit; dacă ași fi profesor al acelei școli m'ași simți puțin onorat să vină însuși secretarul general și să mi cantiteze promoțiunea mea și să mă lumine asupra procedării promoțiunii Dar fiind că acolo sînt mai mult plete de cît cap, și mai multă sfadă și desarmonie de cît armonie, au ajuns lucrurile aici.

Dar mai este un dar; nu de dragul promoțiunii a venit secretarul general, ci de a verifica unele date—zice-se contra tocmai a inspectorului general Lupu Antonescu. Și culmea anarhiei! Secretarul general controlînd pe un inspector școlar cu secretarul școalei!

Noi știm că d. Haret ține strașnic la demnitatea de director, și că la cea mai mică atingere a unui director face scandal mare, cum a fost cu profesorul Vîrcol de la Severin! Ei bine la Iași procedura s'a întors!

Aici secretarul e mare; el unelteste cu răzvrătiții contra directorului, aici secretarul controlează pe însuși inspectorul general, și arătările lui fac dovadă contra tuturor. Frumoasă procedură n'am ce zice! Un prof. titular e amendat cu leafa pe 10 zile pentru că a scris contra directorului, de și l'a dat afară cu scandal din direcție; iar secretarul, care scrie la gazetă, alimentează zilnic presa de partid, e lăsat în pace, ba lucrează confidențial cu mai marii școalei contra directorului și a inspectorului.

E o bubă la școala de Bele Arte; și buba e lăuntrică. Peirea ta prin tine, Istraile; așa și aici; coadă de topor fiind profesorii școalei e lesne acum toporului a hăcui în școală și în director cum îl tae capul!

Ori ce-a mai eși nu mai însamnă nimic. Administrația d-lui Haret, e anarhie, căci încurajază răsvrătirea subalternilor contra superiorilor. **Stop.**

CATE VA NOTE

Mihalache Stănescu, bulibașa țiganilor și mare specialist în furturi de cai este un barbat foarte mîndru de situația sa socială. Cine cunoaște pe ruda aceasta a fostului marxist de la *Voința Națională*, știe cu cîtă mîndrie poartă Stănescu cizmele date cu untură de pește, tunica împodobită cu franjuri, care are salbe în loc de nasturi, chinorosul cu cap de argint și pălăria cu borurile largi.

Bulibașa, pus astfel foarte cochet, este directorul general al vastei interprinderi, vastă și cu laturi multe: el—bulibașa—trimite pe țigănci să ghicească tuturul, să lege ochii damelor, cari întind latul palmei, ca să ghicească baba de noroc și să fure cît va putea; tot el trimite la spoit și la furat; la vîndut căldări și cazane și la furat cai, specialitatea excesivă a țiganilor.

Bulibașa conduce toată afacerea și lui i se aduce prada.

Zilele acestea situația bulibășiei a devenit, asemenea chestiei cretane, șubredă și nesigură. Tronul de la Cîrligi se clatină rău și toată istoria devine de la Amor.

Bulibașa profitînd de faptul că succesorul la tron, fiul său Ghiță, era dus la spoit și la furat, a devenit el din tată fiu, și s'a dedat, fie-i lui acolo, la atribuțiile conjugale ale fiului seu.

Deși asemenea schimburi de dame sunt permise în legea bulibășiei, s'au revoltat ceilalți țigani, mai ales cuscra și fii ei—au invadat în cortul fruntașului, tocmai cînd acesta spunea norei că el este fiul seu, l'au legat pe bulibașa și l'au bătut, de se vaită și acum țiganul de-așa sfîntă de bataie.

Iai pe Nora, pe Marița, au răpit o de la locul banalului desastru și acum îi caută alt barbat, care să hie cum a hi numai tată să n'aibă.

Iar Bulibașa dă tîrcoale pe la parchet, de la care pretinde să-i dee nora înapoi: restitutio in integrum.

OAMENI ȘI LUCRURI

SEARA COPIILOR

Ca un preludiu al lunilor de tăcere și de repaos ale vacanței—vom avea în seara de 19 Iunie în grădina Copoului acea zgomotoasă și veselă seară, pe care o numim „seara copiilor“.

In Capitală s'a organizat acum de curînd o Duminecă a copiilor; s'au strîns sume foarte însemnate de bani în folosul acelor școlari slabi, bicisnici și saraci în același timp, cari vor trebui neaparat trimiși în locuri climaterice ca să-și recapete sănătatea ori, macar să nu și ieasă prea curînd puțina vigoare pe care o au.

La noi o atare duminică ar fi mai puțin rentabilă. In schimb se prevede că va aduce un însemnat folos bănesc serbarea de la Copou. Dată în același scop de către noua societate a „Coloniilor școlare“ pentru a se veni în ajutor unui număr de copii mai puțin înarmați în viitoarea luptă pentru traiu.

Ar fi nedrept dacă n'am înregistra în rîndul celor mai însemnate întîmplări ale vieții noastre sociale, această manifestare spontană și entuziastă, această mișcare într'adevăr sănătoasă pentru cucerirea unui bun scump, pentru înfăptuirea unui ideal înalt—sănătatea copiilor.

S'a întîrziat cam mult în această privință.

Și dacă am amintit și deplîns, cu ocazia reînoirii Maternității dezastroasele rezultate ale unei lipse, mult timp tolerate, a unui adevărat institut de „maternitate“ în orașul nostru,—în același feliu se poate spune că în lumea copiilor mai mari, în domeniul școlar, a domnit o prea mare indiferență. Se perindau la olaltă, în fața institutorilor și copii sănătoși și bolnavi, și teferi și ologi și buni și răi. Se pregăteau, se ascultau, se clasificau și se promovau,—dar în toate acestea fizicul nu avea nici o însemnătate, nimeni nu se ocupa de dînsul, nimeni nu intrevedea că ar fi cu putință să se cultive, pe lîngă minte—și gîndire,—buna stare a trupului, de o importanță covîrșitoare în viața cuiva. In acest timp, însă, o făceau *alții*,—o făceau, bună oară, vecinii noștri Bulgari. imitînd într'aceasta pe Germani, pe Elvețieni și pe alții cari au înțeles de mult că trebuia aplicat în realitate dictonul vechiu „mens sana in corpore sano“.

Nu există un cult mai înnălțător, decît acel al omului puternic și rezistent. In fiecare generație de copii trebue să privim atîtea generații anterioare și atîtea generațiuni viitoare, și gîndind la aceasta—să pricepem marea respundere socială față cu generația de azi—în care ne acuză cea de eri și ne amenință cea de mîne.

Spartanii, odinioară, îngroziți de răspunderea socială, generală, sacrificau de la început copiii slabi. Astăzi viețele omenești se cruță mai mult, pentru că se cunosc mai multe mijloace spre a le salva. De aceea în jurul acestei mari datorii ce încumbă tuturor e bine venit semnalul de acțiune și de deșteptare dat de către corpul institutorilor ieșani și serbarea de la Copou va arăta că în sprijinul energiei lor lăudabile, vine toată societatea cultă a Iașului,—orașul școlar prin excelență—vine însuflețit de sentimentul binelui și al solidarității.

Rodion

Savanți și scriitori

E oare vr'o contrazicere între aceste două noțiuni?

In ultimul timp se vorbește din nou—căci s'a mai vorbit și altă dată despre un asemenea „conflict“ între oamenii de știință și scriitori, sau literați.

Chiar la noi avem de înregistrat oarecari reflecții datorite nuvelistului de talent, d. Sandu-Aldea și cuprinse ori „strecurate“ în „Scrisorile“ publicate în cea mai nouă „Viață Romînească“ și referindu-se la o astfeliu de incompatibilitate între știință și... poezie.

*

De la cunoscuta carte a lui Gaston Paris „Penseurs et poètes“ — unde se publică biografii extrem de instructive ale căror cugetători și poeți ca Sully-Prudhomme, James Darmstaetter și alții — nu s'a mai tipărit în Franța o carte așa de interesantă cum este acea apărută acum sub titlul de „Savanții și scriitorii“ și datorită d-lui H. Poincaré.

Vom reprodace în rezumat conținutul cărții lui Poincaré, o culegere de notițe biografice și cuvîntări ocazionale ale marelui matematician, vechiu membru al Institutului, ales acum de curînd membru al Academiei, pentru merite literare.

Intr'o admirabilă întroducere, autorul caută să desprindă cîte-va trăsături caracteristice tuturor savanților despre care ne va vorbi.

„Toți sînt oameni muncitori. Ori cît de bine ai fi înzestrat, nu poți face nimic de seamă fără muncă“.

Nu toți savanții au însă același fel de a munci: unii lucrează în mod regulat, înaintînd pe fie-care zi cîte un pas; alții dau asalturi furioase greutăților ce li se impun în cale neavînd răbdarea să lase învingerea lor pe seama timpului.

Pasiunea savantului, ne spune Poincaré, comparînd'o cu credința religioasă, nu provine din nevoia de siguranță a ortodoxului; ea seamănă mai mult cu credința neliniștită a ereticului, care cercetează mereu și nu e nici odată satisfăcut; făcindu-ne să întrevedem un ideal, ea ne dă convingerea că fără a-l putea atinge vre o dată, sforțările noastre de a ne apropia de el nu vor rămînea sterpe.

Toți savanții adevărați sunt modești: „Cînd te măsori cu un ideal ceva mai înalt, e firesc să te găsești mic.

Cea mai mare parte dintr'înșii rămîn tineri la suflet pînă la adînci bătrînețe; chiar naivitatea lor proverbială e un semn de tinerețe. Un exemplu frumos în această privință, îl găsim în biografia lui Lord Kelwin care schimbîndu-și la bătrînețe ideile asupra unor fenomene fizice, nu a putut fi urmat în această evoluție de propriii săi discipoli erau mai puțin tineri decît dînsul.

„Savanții ar trebui să fie indiferenți în ce privește gloria“ spune oratorul, ocupîndu-se și de defectele lor. Ce este

satisfacţia de a da numele tău unei descoperiri faţă de bucuria de a fi privit o clipă adevărul în faţă? N'ar trebui să'şi spue ei că, în definitiv lumea e tot aşa de recunoscătoare inventatorului anonim al roţii sau a focului, ca şi cum ar cunoaşte silabele numelui lor!

Ceia ce permite să judeci mai cu seamă caracterul unui savant, ajuns este purtarea sa faţă de cei tineri „Văd ei întrînşii nişte rivali în perspectivă, cari îi vor eclipsa poate în amintirea oamenilor? Le arată numai o bună voinţă provizorie, care se va alarma faţă de succese prea repezi sau prea strălucite? s'au din contra, în consideră ca nişte viitori camarazi de oaste, cărora le vor trece lozinca, cînd se vor retrage din luptă; ca nişte colaboratori la opera cea mare, destinată dinainte a nu fi terminată nici odată!"

Pe lîngă biografiiile a o mulţime de matematiciani, astronomi şi fiziciani—Curie. Halphen, Tisserand, Faye, Lord Kelwin, Westrass, Loewy, etc.—volumul cuprinde şi discursul de recepţie al lui Poincaré, la Academia Franceză, tratînd despre precesorul său, Sully Prudhomme.

Analiza fină a operii acestui poet, va convinge desigur pe literaţii noştri, cărora le va cădea cartea în mînă, că a fi matematician, chiar mare matematician, nu însemnă a fi necesarminte lipsit de simţul poeziei şi de talent literar. Iar noi fie în domeniul ştiinţei vom cugeta poate că ar fi bine dacă am cultiva ceva mai mult literile, pentru ca multe din cîte se ştiu la noi, fie în domeniul ştiinţei pure, dar mai cu seamă în al acelei vulgarizate, să nu fie atît de neatrăgătoare, tocmai din pricina asperităţii stilului... Imi aduc aminte de un fost coleg de la facultatea de matematici azi prof. secundar şi autor, care îşi făcea un titlu de glorie faţă de cine voia să-l asculte, că n'a citit în viaţa lui nici un roman.

Litere-Ştiinţe-Arte

Eminescu ilustrat.—In editura librăriei Alcalay a apărut o ediţiune complectă a poeziilor lui Eminescu, revizuită de d. I. Scurtu. Original şi nou cu desăvîrşire este faptul că avem pentru întăia dată o ediţie *ilustrată* a poeziilor marelui nostru scriitor.

Lucrul e de mare importanţă, [illegible] u cît se introduce în librărie tradiţia [illegible]erelor ilustrate, dîndu-se astfeliu generaţiunii de astăzi prilejul de a înţelege şi-a gusta mai deplin farmecul operei de oare ce contribuie şi artistul penelului la deschiderea orizonturilor largi de frumuseţe şi de artă.

Era natural ca începutul, în această direcţiune, să se facă cu poeziile lui Eminescu. Nici un alt poet romîn, pînă la dînsul n'a adîncit atît de mult gîndirea şi n'a ridicat atît de mult graiul nostru ca dînsul; nimeni n'a avut atîta vigoare întru exprimarea limbei noastre şi nimeni n'a consacrat o ca limbă poe[illegible] în tre cele mai bogate.

De aceea în[illegible]eprinderea lib[illegible] ei Al[illegible]ay de a ne da[illegible] „Eminescu [illegible]ustrat" [illegible]rită toată [illegible]auda.

*

Astăzi s'a pus în vînzare la principalele librării broşura *„Heinrich H[illegible]re şi Ed. Grenier"*—un răspuns prin[illegible]ului V. I. Ghica de *Rodion*. Editur[illegible] „Lum[illegible]" preţul 30 de bani, 16 pagin[illegible] format m[illegible]re.

*

Invierea.—celebrul roman al lui Lew Tolstoi apare pentru prima dată într'o traducere complectă şi conştiincioasă.

E destul să arătăm că traducerea e făcută de d. dr. I. Duscian, da-adreptul din originalul rusesc, ca să fie convinşi cetitorii că au de a face cu o încercare nu numai meritoasă, dar garantată, spre deosebire de obişnuitele „traduceri" din ruseşte, făcute după texte imitate.

„Biblioteca pentru toţi" are meritul de a fi editat traducerea d-lui dr. Duscian.

*

A apărut No. 8, anul al zecelea din „Sănătatea", excelentă revistă medicală de popularizare cuprinzind un sumar variat şi bogat

*

De la moartea lui Karl Lueger domneşte o atmosferă de pudoare—sau de „pruderie" în consiliul municipal al Vienei. El a refuzat schiţa unui monument pentru Priesnitz, pe motiv că în grup se află o figură goală de nimfă. De asemenea a refuzat proiectul unei statui „Călăreţul gol" care fusese acceptat de Lueger.

Şi cu toate aceste sunt atîtea.. goliciuni intelectuale în rîndurile consilierilor clericali!

*

In „Ordinea" dela 16 lunie „Scrisorile din Iaşi" se ocupă de următoarele actualităţi „Sub regimul repaosului duminical—In oraşul tăcerei—Iaşul rustic—Intre tristeţe şi serbătoare—Dura Lex—Comisiile de recensemînt—Paradoxe fisicale—Chirii şi biruri—Casele goale—De la linişte şi zgomot—Scandale la ordinea zilei—Iaşii sub anchetă—In plină destrăbalare—Oraş conrupt?—Dochina la modă—In ajunul vacanţei—Populaţia creşte—Maternitatea nouă—In taina nopţilor veci.

*

Sumarul numărului de mîine din „Noua revistă romînă" de sub direcţiunea d-lui C. Rădulescu-Motru este:

Noutăţi: Un nou atentat la independenţa învăţătorilor.—Mistificările istorice şi Academia Romînă.—Ex libris: „Invierea" roman de L. Tolstoi, traducere de Dr. I. Duscian.

Chestiuni sociale: N. Em. Teohari. Democraţia şi disciplina în şcoală, IV. (urmare şi sfîrşit). G. Aslan. Necesitatea unui ideal în viaţă.

Literatură: N. Zaharia. Din Martirologiul iubirii George Sand şi Alfred de Musset.

Istoria: Vasile V. Haneş. Bucureştii în secolul al XIX-lea.

Note şi discuţiuni: G Murnu. Sfîrşitul unei campanii. I. M. Vasilescu. O vizită la şcoala de poliţie ştiinţifică din Roma.

*

STRUNA ZILEI

SUBSCRIPŢIE NAŢIONALA

D. Gh. Panu propune o statuie ministrului Al. Constantinescu pentru că a reuşit să efteneasca peştele în ţeară.

Nu de piotră, ci de aur
Poate statuia să fie,—
Căci obolul lor de sigur
Toate... babele or subscrie.

INFORMATII

❑ Duminecă 20 Iunie, toţi membrii pardidului conservator-democrat din oraşul Huşi şi judeţul Fălciu sînt convocaţi la club, pentru a discuta chestiunile la ordinea zilei.

Comitetul executiv al partidului a lansat în acest sens invitări personale la toţi membri partidului.

❑ *Silinţele comune ale unui număr de doamne din societatea ieşană şi ale corpului didactic primar vor contribui la reuşita complectă a marei serbări organizată pentru seara de 19 Iunie, în grădina Copoului.*

Serbarea fiind dată în folosul Coloniei şcolare, *nu ne îndoim că Iaşul întreg, va ţinea să-şi deé obolul şi să iee parte la această festivitate, a cărei rezultat material se cuvine să corespundă înaltului scop social ce urmăreşte.*

❑ Recensemîntul fiscal în oraş se va termina în cursul lunei August.

Comisiunile de apel vor începe operaţiunile la 1 Octombrie.

❑ Prefectura judeţului a trimes direcţiunii generale a serviciului sanitar, un tablou de comunele unde s'ar putea instala case de izolare în vederea holerei ce bîntue în Rusia.

❑ P. C. S. Archimandritul Teoctist Stupcanu, de la M-rea Vorona, a fost numit stareţ al M-rei Cetăţuia.

Pe ziua de 1 Iulie, I. P. S. S. Mitropolitul va mai numi la această M-re 3 preoţi.

❑ In urma cererii ministerului instrucţiunii ca fie care şcoală să trimeată elevi la staţiunile climaterice din ţară, se vor trimite cîte patru elevi dintre cei mai silitori la învăţătură de la şcolile secondare din Iaşi, la diferite staţiuni climaterice.

Prima serie va pleca la sanatorul din Predeal.

❑ **Din HUŞI.**—Societatea noastră fu, mai zilele trecute, tulburată de faptul că, un magistrat de curînd numit, şi-a permis a se socoti fie în mahala, fie în Arsura, pentru a transmite în modul murdar care se cunoaşte, vorbe şi propuneri scandaloase unei doamne — pildă de corecţiune — prin servitoarea acesteia şi în lipsa soţului de acasă.

Soţul încunoştiinţat şi-a murdărit, cîteva ziie mai tîrziu, palmele de obrazul scîrbos a acelui netrebnic. Nenorocitul avu şi neşansa de a fi fost pălmuit în faţa mai multor oameni de seamă din oraş — şi zic neşansa pentru că cu siguranţă dacă nu s'ar fi întîmplat în faţa lumei ar fi fost în stare să nu spună nimănui o vorbă. Reclamă cazul parchetului; ancheta şi depoziţiile servitoarelor cu care avusese diferite conversaţiuni intime, precum şi sergenţii de stradă, care îi serveau de intreprinzătorii diferitor aventuri, scot la iveală o sumedrnie de josnicii cu care 'şi trecea timpul tînărul magistrat în loc de a deschide codul şi a vedea că e un articol de lege. Ţin să adaog că mai alăturează lîngă reclamaţia parchetului şi un certificat medical cît se poate de indulgent care probează că insuficienţa mintală i se datoreşte acelor lovituri—adevărul e că suferea de acea insuficienţă încă de la naştere.

Nu trec două zile de la fericitul eveniment şi acea creatură abjectă, ce purta cu prisosinţă pe fălcile nespălate şi grosolane un număr infinit de urme de degete, în loc de a nu mai necinsti societatea cu prezenţa sa, apare pe la serbări cu aceiaşi neruşinare caracteristică şi acelaş tupeu de parvenit obraznic.

Aventurierul şi-a luat pedeapsa care regretăm că a fost atît de uşoară; societatea totuşi nu e satisfăcută căci individul nu s'a extradat singur din Huşi, rămînînd deci, numai dacă alţii nu vor interveni să fie scos pe barierele oraşului în mijlocul batjocurei tuturor.

Mirarea e, cum d. ministru al justiţiei tolerează ca alături de cei mai integri magistraţi să ocupe un loc şi acel microb periculos din societate? Ce siguranţă în stat, cînd suntem siliţi să ne expunem judecăţei celui ce nu s'a judecat pe el întăi dacă merită să fie numit „magistrat" şi dacă merită să ocupe vr'un loc de cinste?

Dacă cea mai înaltă autoritate judiciară nu a intervenit imediat, e de datoria magistraţilor să alunge din mijlocul lor pe acel ce nu le face cinste şi o face astfel să vadă toată lumea că puşlamalele şi oamenii fără cinste şi demnitate îşi au locul în altă parte de cît în magistratură. **G. G. B.**

❑ **Din Slănic.**—Timpul este splendid şi lumea a început să sosească din ce în ce mai mult.

Se prevede că anul aceata vor fi mai mulţi vizitatori de cît anul trecut. La 27 va fi aci serbarea, cu ocazia inaugurărei instalaţiilor de inhalaţie, precum şi a şoselei Tg.-Ocna-Slănic.

Vor participa cîţi va miniştri, autoritătile din Bacău şi epitropii casei.

In intervalul de la 10 Iunie şi pînă astăzi au mai sosit aci:

Lucia general Tasian (Iaşi), Al. Callerghi (Iaşi), M. Orzescu (Bîrlad), Paraschiv comuna (R. Sărat), preot Dimitrie G. Popa (Iaşi), d-şoarele Emilia şi Lucreţia Popa (Iaşi), Em. Colea Corneşti, M, Friciu (Iaşi) I. Stoiculescu Tg.-Severin,) V. Taban (Bacău), I. Quintescu (Bucureşti), Aristide Brănescu (Nicoreşti), Filip Ionescu, P. Alexandrescu (Galaţi), M. Horovitz (Tulcea), maior Niculescu (Constanţa), Elena Panişoara (Tg.-Jiu), C. Grigorescu (Iaşi), preotul N. Gherea (Focşani), colonel Manolescu Mladian (Iaşi), Const. Jacomi (P.-Neamţ) Emilia Cernătescu (Tg.-Jiu), Alex. Taban (Iveşti), preotul Gr. Groagă (Trg. Ocna), preotul D. Popovici (Coţofăneşti) Ioan C. Velcian prop. (Craiova), preotul Gr. Deliu (Botoşani), Stavre Georgescu (Constanţa), N. Ştefănescu, Eugenia Raicovici (Craiova), H. Abramovici (Piatra Neamţ), Elisa Triandaf (Bacău), I. N. Dobrotescu (Tg.-Jiu), preot I. Hîrţescu (Focşani), Gh. Vasiliu (Galaţi), Alexandru Georgescu (Bucureşti), Aurelia Ioanovici (Bucureşti), Virgil Ionescu, Gh. Klein (Iaşi), Alex. Panaite (Nicoreşti) Dimitrie Popescu, propr. C. Mihailescu, etc. etc.

❑ I. P. S. S. Mitropolitul Pimen a primit o scrisoare din partea Mitropoliiului Transilvaniei, în care se ocupă de Capela din Baden-Baden.

Mitropolitul Transilvaniei constată că de un timp în coace totul merge bine la acea capelă şi în acelaş timp aduce laude preotului Ciceone Iordăchescu, care a fost numit superior al acelei Capele.

❑ Ministerul industriei şi comerţului comunică camerei de comerţ că s'a început instalarea de muzee comerciale la Rusciuc şi Belgrad, în care se vor expune probe de diferite produse industriale ce s'ar confecţiona în ţară şi din care s'ar putea exporta.

Pentru a putea ajunge scopul, ministrul cere camirei ca să inştiinţeze secţiunile camerei spre a aduce aceasta la cunoştinţa fabricanţilor şi comercianţilor importanţi, cari ar dori să exporteze produsele lor, punîndu-le în vedere că ori ce expediţie ar dori să facă pentru Rusciuc, trebuie trimisă la Giurgiu iar pentru Belgrad la T. Severin.

❑ De la 1 Iulie a. c. intră în vigoare următoarea dispoziţie:

Afară de ligitimaţiile de călătorie, ce se eliberează obicinuit, se vor mai elibera încă, pentru călătoria în lunile: Iulie, August şi Septembrie şi următoarele 2 feluri de legitimaţiuni:

a) Bilete de abonament personale, pentru o zonă sau pentru întreaga reţea a c. f. r. şi cu o valabilitate pe timp de *o lună*, şi

b) carnete combinabile de cupoane pentru călătorii, insumînd un itinerariu de cel puţin 1000 kilometri şi valabile pe timp de *30 zile*.

Aceste carnete sunt personale şi itinerariul trebue să fie compus din călătorii în formă de circuit sau să conţie pe lîngă călătorii de ducere şi întoarcere şi călătorii în formă de circuit.

Preţul unui bilet de abonament pe o lună este egal cu jumatatea preţului unui bilet de abonament pe 3 luni, iar preţul carnetelor combinabile este:

pentru cl. I, 6,3 bani de klm.
„ „ II, 4,2 „ „ „
„ „ III, 2,63 „ „ „

❑ Se ştie că cu ocazia sărbătorilor paştelui, I. P. S. S. Mitropolitul Pimen preşedintele comitetului pentru înfiinţarea unei şcoli de corecţie în Iaşi, a luat iniţiativa ca în seara Invierii să se adune fonduri în bisericele din judeţ şi oraş pentru acea şcoală.

Suma totală adunată a fost de 973 lei şi 30 bani care a fost înaintată de protoieria judeţului, casierului comitetului.

❑ D. Căpitan Gh. Stăncescu a fost numit comandant al companiei de grăniceri din punctul Burdujeni, în locul d-lui căp. Bădulescu, trecut comandant al şcoalei corpului de grăniceri.

❑ Ni se scrie din Huşi că pentru aplanarea diferendului iscat între directorul prefecturei şi d. Gh. Corbescu, prefect, acum în urma împăcării liberalilor, s'a căzut la următoarea rezoluţie: I. Dinescu va fi trimes ca administrator de plasă la plasa Mijloc, cu reşedinţa tot în Huşi, iar d. Oconel Cireş, administrator de plasă la Fălciu va fi însărcinat cu direcţiunea prefecturii.

Aceasta este prima consecinţă a împăcării liberalilor pe spetele generoşilor d-lui dr. N. Lupu.

Pentru locul d-lui Gh. Teodor, poliţaiul în demisie, sunt mai mulţi postulanţi: Ion Panaitescu administratorul plăşii Elanului şi d. Ion Constantinescu avocatul comunei Huşi. O a doua urmare a împăcării liberalilor va fi numirea tînărului N. N. Cişman avocat al comunei Huşi şi trecerea d-lui I. Constantinescu ca poliţai.

❑ **Biletele de băi.**—Iată dispoziţiile pentru călătoria cu biletele de băi: Biletele de băi se vînd şi sunt valabile numai în timpul de la 1 | 14 Mai pînă la 15 | 28 Octomvrie inclusiv a fiecărui an, pentru toate clasele şi se pot întrebuinţa atît la trenurile accelerate, afară de trenurile Expres Orient şi Ostanda, cît şi la cele de persoane.

Posesorii biletelor de băi trebue să plece în ziua şi cu trenul, exprimate pe ele prin timbru la ducere.

La întoarcere biletele trebuesc vizate de cassierul staţiunei balneare, respectiv climaterice.

Posesorii biletelor de băi pot întrerupe călătoria, odată la ducere şi odată la întoarcere.

In aceste cazuri călătorii respectivi vor trebui să prezinte biletele lor, imediat după coborîrea din tren, în staţia de întrerupere, şefului de staţie, spre a le face valabile prin viza sa, pentru continuarea călătoriei.

Călătoria întreruptă, trebue să se continue cu un tren care pleacă la staţiunea de destinaţiune în aceeaşi zi sau în ziua următoare.

Militarii de orice grad, precum şi copii de la 4 ani împliniţi pînă la 10 ani împliniţi, plătesc preţul pe jumătate.

Insoţitorii copiilor trebue să îndeplinească pentru ei, toate formalităţile prescrise de articolele precedente.

Biletele de băi trebuesc prezentate la întoarcere, casierului de bilete spre vizare.

❑ **Clericale.**—La 29 Iunie, sărbătoarea Sf-ţilor Petru şi Pavel, se va oficia cu o mare solemnitate, hramul M-rei Cetăţuia, a căreia reorganizare se face în vara anului acesta.

Hramul va fi oficiat de I. P. S. S. Mitropolitul Pimen al Moldovei şi Sucevei şi de mai mulţi preoţi.

— Sîmbătă I. P. S. S. Mitropolitul va pleca la Bucureştii

Mai mulţi preoţi, din parohiile rurale care cu ocazia inspecţilor au fost găsiţi în neregulă şi în neştiinţă faţă de slujba religioasă, au mai fost chemaţi la mitropolie pentru a sluji mai multe zile.

— I. P. S. S. Mitropolitul Pimen a inspectat eri biserica Sf. Neculai domnesc şi apoi monumentala biserică Trei Ierarhi, pentru a vedea lucrările de restabilirea picturilor din această biserică, care se ştie, că fusese deteriorate.

— P. S. S. Arhiereul Nicodem Munteanu, vicarul Mitropoliei, va pleca la 24 Iunie, la M-rea Agafton, spre a oficia hramul acelei M-ri.

— Stareţul M-rei Neamţu P. S. S. Arhimandritul Valeriu Moglan, care fusese la Iaşi, pentru a lua cunoştinţă de noua reorganizare a M-relor precum şi de modul cum se vor încasa anul acesta chiriile de la vizitatorii M-rei Neamţ, a plecat azi la Mînăstire.

— I. P. S. S. Mitropolitul a dat ordin stareţilor şi stareţelor Mănăstirelor din Eparhia sa ca să întocmească memorii pentru fie care călugăr în parte, în care să se specifice purtarea în mănăstire şi activitatea lor.

❑ Aflăm cu multă părere de rău, că eri a încetat din viaţă fetiţa Ortansa, copila simpaticului ajutor de Grefă cl. I a de la Curtea de Apel din Iaşi Gh. Vartic.

Trimitem îndureratei familii expresiunea sincerelor noastre sentimente de condoleanţe.

SPECTACOLE

❑ Pentru astă-seară la cinematograful Gaumont, din grădina Cuza-Vodă, str. Lăpuşneanu, programul s'a schimbat.

Noul program cuprinde, între alte bucăţi splendide,—Erupţia Vulcanului Etna, din Martie 1910, film de actualitate şi după natură. Vulcanul a fost cinematografiat în timpul erupţiei de acum două luni în urmă.

Programul mai cuprinde apoi: Vederi din Mexico, după natură, Chantecler, parodie, precum şi emoţionanta dramă „Răsbunarea marinarului", interpretată de cei mai de samă artişti. E de notat că interesantul film al Erupţiei vulcanului Etna va putea fi văzut numai mâine şi poimîne. Scenele ce se desfăşonră dinaintea ochilor sunt din cele mai instructive şi interesante.

In curînd Iuditha, salvatoarea israeliţilor.

DIVERSE

— Casa şcoalelor a făcut cunoscut prefecturii judeţului că a numit pe d. D. Bahrim, ca epitrop la biserica „Schimbarea la faţă" din Socola, în locul d-lui Th. Scriban, revocat.

— D. Gh. Botez, administratorul plăşii Cîrligătura, a obţinut un concediu de 30 zile.

— Societatea Sf. Cruce a organizat pentru seara zilei de 19 Iunie a. c. o frumoasă serbare cu dans în grădina berăriei Zimbru.

Comitetul de organizare al acestei serbări a pregătit onor. vizitatori frumoase surprize de vară.

— D. V. Teleorman a fost numit agent sanitar la cercul Brăeşti-Balţaţi, în locul d-lui C. Cocea demisionat.

— Printre vitele locuitorilor din comuna Cristeşti, s'a ivit epizotia de febră aftoasă.

Băile OGLINZI

3 kilom. dela tîrgu Neamţ, 50% reducere prin gara Paşcani

Sesiunea de la 1 Iunie la 1 Septembrie

Staţiune climaterică de primul rang, situată în munţii Neamţului, *la o altitudine de 500 metri* de asupra nivelului mărei, de unde domină toată regiunea înconjurătoare, ferită de curenţi, încunjurată fiind din 3 părţi cu o pădure seculară şi un parc splendid.

Clima temperată, aerul curat şi hygienic de aci, unite cu poziţiunea sa pitorească, îi dă coloritul şi farmecul încîntător al naturei bine-făcătoare.

Băile Saline de aci sunt din cele mai concentrate şi rivalizază cu băile similare din Hall, Ischl, Reichenhall etc.

Cabinele de Baie şi Hidroterapie instalate în modul cel mai higienic şi modern, **sunt toate în faianţă.**

Băile au efect miraculos asupra **Rheumatismul, scrophulosei, limfatismul, cloro-anemie, debilitate, rachitism, ischias, paralisii, neurastenie, sifilis, boale pe piele, boale de de copii şi de femei, leucorea, metrită,** peri şi parametritele, **fibrome, sterilitate,** etc.

Un pavilion modern pentru inhalaţie cu apă minerală, esenţă de brad şi diverse substanţe medicamentoase apropriate.

Hotel şi Restaurant excelent; o Orchestră din cele mai bune amuzează publicul.— **Masa,** table d'ôte 4.50 lei pe zi de persoană, inclusiv cafeaua cu lapte; copii pînă la 10 ani, 3 lei pe zi.

Pentru distracţiuni s'a rădicat pentru sezonul curent o clădire grandioasă, prevăzută cu săli de dans, biliard, de lectură, săli pentru diferite jocuri, casino şi bufet deosebit.

Eftin şi Folositor

Pentru persoanele ce nu se pot deplasa, recomandăm **sarea extrasă din apele minerale de Oglinzi,** care, din cauză că e mult introdusă, ne-a pus în plăcuta posiţiune, a scădea preţul unei cutii de 2 kilo de la lei **1·50** la **1·20.**

Sarea minerală de oglinzi se află depusă spre vînzare, în Bucureşti: la farmacia d-lui Stoenescu, şi *Centrala* în Iaşi la farmacia Fabini şi în Tg. la Ad-ţia Băilor.

Serviciul medical este încredinţat d-lui **Profesor Universitar Dr. V. Bejan,** medic şef al malternităţei din Iaşi, care va face şi operaţiunile cerute, asistat de d-uu Dr. *I. Rosenfeld.*

Persoanele cari nu vor să stee la Oglinzi, găsesc în Trg. Neamţ numeroase loeuinţi confortabile şi eftine, cu sau fără menaj şi cari se vor transporta la băi cu tramcarele administraţiei la fiecare 15 minute.

Pentru ori-ce informaţiuni, a se adresa de pe acuma la subscrişii în Trg. Neamţ.

Exploatatorii băilor Oglinzi: *Rudolf Fritz & Dr. I. Rosenfeld.*

Ultime INFORMAȚII

După știrile particulare sosite din Basarabia,—s'ar fi constatat eri la Bălți cîte-va cazuri de holeră.

Populația din Basarabia este foarte alarmată de întinderea flagelului.

Privitor la greva avocaților din R.-Sarat, ni se telefonează că ministrul a delegat pe inspectorul judecătoresc Panaiteanu să facă ancheta.

D. A. C. Cuza, de și a avut eri examene la Universitate, a fost totuși la Botoșani ca să asiste pe amicul său Buicliu în pasionantul, interesantul și interminabilul procas de presă, în care d. Buicliu figurează ca parte civilă.

Frumos exemplu de solidaritate!

Azi dimineață au sosit în localitate d-nii Iordan Marcoff, medic veterinar al orașului Rusciuc și inginerul Ștefan Iancoff care's însărcinați de statul bulgar să studieze la noi în țară reorganizarea abatoarelor.

Ei au vizitat abatorul nostru, rămînd încîntați de modul în care se prezintă și cum e întreținut abator.

In astă-seară medicii veterinari din localitate le vor oferi o agapă.

Produsul brut al producției de fine de an al elevilor Conservatorului, care a avut loc în ziua de 13 Iunie, a fost de 265 lei, bani 75. Scăzînd toate cheltuelile a ramas neto 109 lei bani 59, sumă care s'a împărțit elevilor lipsiți de mijloace.

Cu începere de Dumineca viitoare se pun în circulație trenurile pentru băi de Prut. Pe lîngă cele obicinuite. vor mai circula și trenurile 301, cu plecarea din Iași ora 6.25 dim. sosirea în Ungheni ora 7 și 44 d. și 302, plecarea din Ungheni ora 8.40 dim. și sosirea în Iași la 10·5 a. m.

Prețul biletelor sunt cl. I 2 lei, cl. II 1.50 bani, și cl. III 1 leu, pentru ducere și întoarcere.

Cu începerea de mîine, 19 Iunie și pînă la 18 Septembre, va circula trenul de 1.25 p. m., în legătură cu expresul Berlin și va sosi în Iași trenul de 2.55, în legătură cu același tren.

Comisiile de Apel pentru noul recensămînt vor funcționa de la 1 Octombre la sfîrșitul lui Decembre.

D. A. Rosnovanu a reclamat, acum cîtva timp, companiei de jandarmi rurali, că la moșia sa, de la Stânca—Sculeni, de mai mult timp se furau diferite lucruri și cereale.

D. Comandant al companiei, după cererea expresă a d-lui Rosnovanu, a delegat pe sergentul major secretar Nicolăiță cu cercetarea faptului. Acesta, transportîndu-se la fața locului, a reușit să descopere autorii. Ei sunt: Gh. Parasca, chelarul moșiei, Ion Hodorogeanu morariul d-lui Rosnovanu, și Niță Bocescu, focar.

Ei operau ast-fel: Gh. Parască dădea cheile de la hambar morarului Hodorogeanu și acesta venea noaptea cu un car și încarca saci cu popușoi și alte cereale pe care'i aducea și'i vindea în Iași.

S'au găsit peste 2000 de Kgr. de popușoi, din cei furați și vînduți de Hodorogeanu.

Dintre absolvenții școalei superioare de comerț din localitate, următorii au obținut diploma, în ordinea clasificării:

Chirnoagă Eugenia media 8 44, Mazliu Dumitru 7.70, Antohi Ioan 7.68, Stamboliu Mihai 7.56, Cogălniceanu Petru 7.47, Vasilescu A. Leon 7.38, Goldștein Herman 7.24, Șor Michel 7.17, Spiegel B., 7.11, Bozgan Vasile 7.09.

Conform dispoziției ministerului, toți profesorii școlilor secundare au ținut azi un coloquium cu elevii rămași corigenți.

Din Tg.-Frumos ni se comunică următoarele: azi dimineață a fost găsit strangulat la locuința sa numitul Gh. Pavel zis Bîrliță.

Din cercetările făcute de autorități, s'a aflat că acesta suferea de mai mult timp de pelagră și că chiar în ajunul sinuciderei eșise din spital.

Comandamentul corpului IV de armată avînd nevoie de o mare cantitate de furaj, a cerut perfecturii județului să înștiințeze pe micii proprietari cari ar dori să vîndă furaj armatei, ca să-și adreseze cererile lor d-lui col., Musteață, comandatul brigăzei a X de roșiori.

Ministerul industriei și comerțului a cerut prefecturii ca să pună în vedere comunelor rurale, să trimeată în mod regulat recipisele de încasările la stat, a sumelor prevăzute în legea de măsuri metrice și greutăți.

Delegațiunea județeană a fost convocată cu începere de astăzi și până la 21 Iunie, pentru a verifica compturile generale de gestiune ale comunelor din județ.

Pe ziua de 1 Septembrie s'a făcut următoarea transferare printre membrii corpului didactic din circumscripția inspectoratului școlar Iași: d-na Maria C. Nițescu, de la Roman, la Galați; d-na Ecaterina Ciocan, dela Tg. Frumos, la Bîrlad; d na El. Brătianu, de la Brăila la Roman și d-na Maria Buhlea, de la Babadag, la Dorohoi.

Coloniile școlare.—D-na Sofia Rosin, directoara școalei primare de fete No. 1 „Carmen Sylva", luînd inițiativa de a aduna fonduri pentru coloniile școlare, a încredințat elevilor școalei, liste de subscripțte în care au subscris următoarele eleve: Manciu I. Constanța 9 lei; Vinograski A. Cleopatra 18 lei; Sachelarescu Florica 7 lei; Țimer Renea 2.70 lei; Ciudin Elena 3 lei; Văcăreanu Eugenia 5,50; Daniil Friderica 1.50; Leonti Maria 10 lei; Ochiană Maria 8 lei; Bădărău Margareta 5 lei; Coniver Aneta 2,60 lei; Strulovici Leia 2 lei; Vasilescu Elena 2 lei; Geler Efrosina 2.50 lei; Haimovici Friderica 3 80; Rabinovici Motla 2 lei; Ecștein Roza 3.50 lei; Gavriliu Aglaia 4 lei; Constantinescu Marcela 2 50 lei; Vasiliu Lucreția 0 60 bani; Faisilber Sonia 0.60 bani; Terzici Milița 1 50 lei; Stere Natalia 5.50 lei; Costin L. Ana 1.40 lei; Hulubei Eufrosina 2.90 lei; Andriescu D. Maria 2.50 lei; Abramovici Betti 3 lei; Rabinovici Debora 1.30 lei; Vasilescu Elisabeta 2.20 lei; Iosipovici I. Adela 5 lei. Total 126 lei 70 bani, care au fost înaintați comitetului societății.

Ministerul de interne comunică prefecturei județului că, comisiunea mixtă romîno-rusă însărcinată cu ridicarea în comun a hărții Prutului, urmînd a-și continua pe teren lucrările începute anul trecut, cere ca să dea ordin autorităților administrative să dea tot concursul lor, membrilor acestei comisiuni.

Din Podul-Iloaei se comunică următoarele: servitorul Toader D. Prisacaru, de loc din comuna Cucuteni, suferind în ultimul timp de pelagră, ducîndu se să se scalde în Bahlui, în dreptul morii Brill, s'a înecat.

Ne existînd bănueli, s'a autorizat înmormîntarea cadavrului.

Revizoratul școlar a înaintat astă zi ministerului instrucțiunii, un tablou de învățătorii și numirile posturilor, pentru a servi la alcătuirea anuarului ministerului, care va apare la 1 Iulie.

Administrația ziarului „Opinia" primește abonamente de viligiatură cu:

2 lei PE LUNA în ori-ce parte a țărei, și

3 lei 50 PE LUNĂ în străinătate.

Noul număr al ziarului însuflețit Pathé-Journal apare astă-seară, Joi 17 Iunie, în programul, de asemenea nou, al teatrului Cinematografic Pathé-Frères din grădina Bragadiru. Acest ziar însuflețit face furori în lumea întreagă, atît pentru ingeniozitatea lui cît și pentru repeziciunea în transmiterea știrilor și faptelor mari ale zilei. In noul său număr de astă-zi Joi, Pathè-Journal ne redă între altele: Tenorul Caruso la Berlin.—Greva la căile ferate din Franța.—Roosevelt la Berlin.—Exploratorul Nordic Peary este primit la Edinbourg de către profesorii universitari.—Submarinul Pluviose și locul catastrofei etc. Nu lipsește de asemenea rubrica însuflețită „Moda la Paris" care cuprinde ultimele creațiuni în „Robes de Soirée".

Programul nou cuprinde apoi: „Farmacistul sau Ertarea Insultei", piesă teatrală.—„Puterea revolverului", comedie compusă și jucată de simpaticul Max Linder de la Olympia din Paris.—Vederi din Sicilia, multe comedii precum: „Vînătorul extra-ordinar".—„Jandarmul iscusit etc. apoi trupa Iuliani compusă din zece artiști în cele mai periculoase sărituri, apoteoze mărețe în vîrful cărora copiii svîrliți în spațiu ca mingile, zboară de la o piramidă la alta. E un spectacol unic de artă și curaj pe care'l oferă publicului trupa Juliani, cinematografiată la Folies-Bergère din Paris.

Peste cîte-va zice: Vaporul Imparatul Trajan, înregistrare cinematografică fidel luată după natură.

Reprezentațiile au loc în toate serile în grădina Bragadiru.

In fie care Luni și Joi program nou și în fie-care Duminecă matineu la Circul Sidoli (4 ore).

DIRECȚIUNEA

Teatrului Național din Iași

ANUNCIU

Se face cunoscut tuturor acelora cari voesc a concura la furnizarea lemnelor necesare teatrului, că se primesc oferte închise la cancelaria acestei direcțiuni pînă în ziua de 24 Iunie. Cantitatea, esența lemnetor și orice alte informațiuni se pot lua în fie care zi de la Teatru.

Se mai face cunoscut că tot în ziua de 24 Iunie se va ține licitație pentru închirierea bufetului teatrului.

Direcțiunea

Ultima Oră

— SERVICIUL TELEGRAFIC SPECIAL AL „OPINIEI" —

București 17 Iunie

Chestia conflictului cu Grecia

— Noui dificultăți —

București.—Se pare că o nouă dificultate ar fi intervenit în tratativele de aplanarea conflictului cu Grecia. Astă-noapte, se svonise chiar, că s'ar fi trimes la Monitorul Oficial să se publice decisia măsurilor de represalii contra Grecilor. Svonul însă nu e confirmat

Cu toate acestea, ziarul „Pester Lloyd" din Buda-Pesta, anunță că în aplanarea conflictului a intervenit o dificultate și anume aceia în privința despăgubirilor pasagerilor otomani Guvernul grecesc ar refuza să trateze în această privință cu guvernul romînesc, vroind să trateze direct cu guvernul otoman. Guvernul nostru însă susține că, de oare-ce vandalismele s'au întîmplat pe vaporul romînesc, pe care se aflau otomanii devastați, cu el e în drept să trateze.

Călătoria d-lui Brătianu

București.—Se afirmă că d. Ionel Brătianu ar fi decis să interprindă un turneu politic în țară.

Primul ministru va vizita, mai ales centrele unde liberalii sunt divizați, spre a stărui la împacarea nemulțumiților.

Măsuri de ordine

Belgrad.—Stiri din Uescub spun că au sosit ordine stricte din Constantinopol către autoritățile din vilaetul Kosov spre a nu se face violențe, populațiunei creștine, cu ocazia dezarmărilor. De atunci sîrbii arestați sunt bine tratați.

Un articol cu efect

București.—Articolul directorului „Adevărului" relativ la calcarea legei contra beților de către d. Dinu Brătianu a avut efect.

Cîrciuma acestuia, din calea Grivăței, colț cu strada Manea Brutaru, a fost închisă, ceia ce e o dovadă că s'a găsit că dinastia Brătianu contravenise la legea contra beției.

Neînțelegeri între profesori

București.—Din Craiova se comunică că profesorii liceului din acel oraș s'au împărțit în două tabere: în haretiști și în Iorganiști.

Lupta între aceste două tabere se dă pe spinarea bieților elevi, căci profesorii dintr'o tabără, persecută pe elevii susținuți de profesorii din cealaltă tabără.

S'a reclamat cazul ministerului.

Pentru inundații din Banat

București.— Consiliul comunal, în ședința sa de astăzi, a votat 20.000 lei pentru inundații din Banat.

*

Consiliul a mai votat 5000 lei pentru inundații din Capitală.

Un balon cu pasageri

Ploești.— Astă noapte a trecut, pe deasupra orașului, un balon cu pasageri.

Nu se știe nici de unde vinea, precum nici încotro a apucat.

Funeralile d-nei Grădișteanu

București.—Rămășițele pămîntești ale d-nei Maria P. Grădișteanu au fost aduse aseară la orele 10, în Capitală.

Corpul defunctei a fost transportat și așezat la locuința ei din strada Dionisie.

Astă-zi, la orele 4, după amiază, într'o jale de nedescris, a avut loc înmormîntarea.

Cursele internaționale de automobile

Tsarskojesolo.—Azi au început cursele internaționale de automobile pe distanța Petersburg—Kiev—Moscova—Petersburg. Un număr de 55 trăsuri iau parte la aceste curse. Distanța o de 3300 verste, împărtită în 10 etape. Mai membri ai familiei imperiale vor asista la aceste curse. Imparatul a oferit o cupă ca premiu.

Holera

Petersburg.—S'au constatat azi aci, două cazuri de holeră.

Boicotarea contra grecilor

Constantinopol.—Să afirmă că ambasadorii puterilor protectoare ale Cretei, au recomandat din nou Porții, să pună capăt boicotării.

*

Salonic.—Șefii mișcării de boicotare contra grecilor, canduși de Kerimagna, șeful hamalilor, au năvălit într'o cîrciumă greacă, au aruncat în stradă marfa și mobile ecîrciumarului.

Acesta fiind supus american, consulatul Statelor Unite, a intervenit imediat, reclamînd daune interese și pedepsirea vinovaților.

Moartea subită a unui deputat

Roma. — Pe la finele ședinței de azi, deputatul Mazza a luat cuvîntul spre a propune un ordin de zi. De odată a căzut jos fără cunoștință Deputații medici au trebuit să constate moartea, datorită unui atac de apoplexie.

Ședința a fost ridicată în mijlocul consternației generale.

Congresul internațional al camerilor de comerț

Paris.—Vorbind la banchetul camerilor de comerț, președintele republicei franceze a adus laude politicei economice de care s'a inspirat guvernul și camerile dela comerț cu ocazianea revizuirei tarifului vamal și cînd a avut cumințenia a se mărgini la o simplă punere la curent a tarifelor. D. Fallières a arătat prosperitatea crescîndă a comerțului francez, care a crescut de la 900 milioane cît era în secolul trecut, la 12 miliarde.

Intervenția Patriarchului

Constantinopol.—Sinodul și consiliul laic al patriarhului ecumenic, au hotărît să remită un memoriu sultanului, arătînd drepturile patriarhatului și bisericilor contestate.

Patriarhul a cerut din nou sultanului telegrafic, să retragă legea. Din cercurile grecești să afirmă că patriarhul și Sinodul, precum și, consiliul laic, vor demisiona în corpore în caz de nesucces al memoriului.

Intristații Gh. Vartic și Elena Vartic, părinți; Margareta, Georgeta, Gheorghiță, Eugen și Viorica, surori și frați; și familiile Ilie Nedelschi, Haralamb Vartic, Preot Al. Vartic, Ioan Vartic, au durerea de a face cunoscut moartea prea iubitei lor

†

ORTANSA VARTIC

decedată în ziua de 16 Iunie a. c. orele 5 jum. p. m. în etate de 6 luni.

Inmormîntarea va avea loc la cimitirul Eternitatea la 18 Iunie a. c. orele 5 p. m.

In loc de ori-ce altă înștiințare.

PRIMĂRIA COMUNEI IAȘI

In ziua de 30 Iunie curent ora 11 a. m. se va ținea în Camera acestei Primării în conformitate cu art. 72—83 din Legea asupra comptabilității publice, licitație prin oferte închisă pentru furnizarea pe timp de un an de la data semnărei contractutui, a unei cantități de 2000—2500 m. c. lemne de foc necesare Serviciilor Comunale și Școlare.

Nu se vor primi oferte care contrar caetului vor prevedea alte esențe de lemne sau de o lungime mai mare de un metru.

Garanția provizorie 500 lei în numerar sau efecte a statului sau garantate de Stat.

Condițiunile de licitație și caetul de sarcini se pot vedea în fiecare zi de lucru la Serviciul Administrativ.

No. 12369 15—28 Iunie 1010

Important pentru Agricultori

O garnitură de trier în bună stare de funcționare, de vînzare în condiții avantajoase.

A se adresa la Atelierul Mecanic.

Gross Kaisermann

— Strada Moțoc Iași —

Française désire place dans pour l'été une bonne famille; Elle instruit et parle le français, l'allemand l'anglais et le piano.

S'adresser au bureau du Journal.

Beraria „Zimbru"

— Piața Unirea —

Administrația berăriei aduce la cunoștiința onor. publicului Ieșan, cum că, cu începere de *Sîmbătă 19 Iunie c.*, în fie-care seară de la orele 8 pînă la 1 noapte, vor fi distrați cu cele mai frumoase cîntece romînești și străine, executate de o orchestră compusă din 8 persoane și o cîntăreață,—sub conducerea *capel-maistrului Angheluș Marinescu*, ploeștean, artist, care a debutat la expoziția din Paris și decorat de d. Loubet, fostul președinte al republicei franceze, ca și de M. S, Regele Carol.

Publicul va fi servit cu berea „Zimbru", cea mai excelentă bere din țară, care n'a avut rival pînă acum. De asemeni, *un bufet, bine asortat, e în permanență. Mîncări calde și reci*, la ori-ce oră din zi și noapte. Serviciul prompt și conștiincios. Prețurile moderate.

Mulțumind clientelei noastre, rugăm onor. public a ne da tot concursul.

Ad-ția berăriei „Zimbru"

Fên 2 Stoguri

De vînzare, 400 lei amîndouă

Hotel Cernăuți, Loco

Doctor Alex. Rudescu

vechiu medic șef de Spital

—MAMOȘ—

Specialist în boale de faceri, femei și copii.

Consultațiuni 8 - 9 a. m. și 2—6 p. m.

Str. Mitropoliei 12

(lîngă Baia Comunală)

AVIS

Aducem la cunoștința Onor. Public, că am deschis astă-zi în piața de aci, strada de Sus, No. 186, un debit de desfacere a produselor fermelor și viilor A. Badareu și Dr. Manolescu de la Strunga, unde se vor găsi zilnic lapte dulce și produsele: unt, smîntînă, brînză de vaci, lapte etc. preparate după sistemul olandez cu ajutorul aparatelor speciale.

De asemenea se găsesc cele mai renumite calități de vinuri vechi și noi, în butelii, recoltate din viile noastre; precum și țuică în butelii.

Prețuri avant-joase.

Cu toată stima

A. Badareu și Dr. Manolescu

dela Strunga

ANUNCIU

Retrăgîndu-mă ca profesor de la Institutul „Humpel", dispun de cîteva ore libere pentru a da lecțiuni particulare de violină și Piano.

E. Caudella

Str. Neculai Gane, 18

Dr. H. BLUMENFELD

medic primar al spitalului izraelit din — Botoșani —

s'a stabilit pe tot timpul sezonului băilor la

KARLSBAD

— Markt 3 Mohren —

orele de consultațiune: 7—9 și de la 3—5

Profesoară cu experiență, diplomată, caută lecțiuni private de germană și franceză. Adr. *Notre Dame de Sion.*

Profesor special

de

Franceză, germană, latină, matematici. elevi de curs primar, secundar, la domiciliul elevilor.

V. Emil Profesor Str Sf. Theodor 36.

Nu se poate face sezonul acesta nici o concurență tuturor mărfurilor și noutăților aduse de magazinul

„LA VULTUR"

Prețurile fiind la toate articolele mai reduse de cît ori unde.

Mare și bogat asortiment de Bluze elegante, ultimile modele din străinătate. Voilette, Tuluri, Laize și garnituri pentru Rochii la toate culorile moderne. Mănuși ajurate lungi și scurte, Colerete și Rijuri cu perle colorate foarte moderne etc.

Mare ocazie! Am pus în vînzare un colosal stok de Bluze gata de linon, aduse din străinătate toate mărimile cu preț nemai auzit, Lei 3 bucata.

Doctor GRIGORE BRAUER

medic romîn la KARLSBAD

Casa „Goldener Löwe" Kaiserstrasse

Telephon 701

HIGEYA

APA DE MASA NATURALA ALCALINA
M. MIHAILESCU & I DAVIDESCU
Izvorul proprietatea M. MIHAILESCU
Dacă vreţi să aveţi un stomac sănătos
BEŢI NUMAI APA ALCALINĂ
„HIGEYA"

„HIGEYA" se recomandă de către somităţile noastre medicale ca CEA MAI BUNA APĂ MINERALĂ pentru combaterea boalelor de st. Gută, Hiniehi şi Desinfierie

De vânzare la principalele magazine de consum, droguerii şi farmacii din ţară.
Comenzile de en gros sunt a se adresa: Domnu ui I. DAVIDESCU Tecuciu
reprezentant pentru Oltenia şi Muntenia
I. AKKOPFLEI BUCUREŞTI

a 1½ L. 0.85 bani. — a 1 Litra 0.70. — a 1/2 litru 0.50 bani
(Preţurile se înţeleg ori un)

Important pentru toti Domnii agricultori

Subsemnaţii, unici fabricanţi al renumitelor pluguri universale, **construite numai de oţăl bătut peste tot,** facem atent pe onorb. public cumpărător pentru al feri de imitaţiuni, că numai aceste pluguri care port Marca **Porcul Mistreţ** precum mai jos desemnat şi cu inscripţia firmei Gebrüder Eberhardt Ulm, sunt original ale noastre şi să găsesc numai în depozit la casa **fraţii Bachstez în Iaşi** strada de sus No. 127 (sub Cabinetul Istoric.)

FABRICA DE CARAMIZI

cu aburi şi cuptor sistematic

lîngă abatorul comunei Iaşi, legată cu reţeaua tramvàiului electric

Fabrica de tuburi de beton în ciment

(Şoseau Arcu 11 | 19)

Proprietatea fraţilor RAMEDER

Recomandă produsele ei, ca: cărămizi presate şi tuburi de ciment, în ori-ce diametru şi dimensiune.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE Of 30 c.

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 3 f.

FONDOIR DÉPOSS
Prix..... 6fr.50
R. GARIEL
2er, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

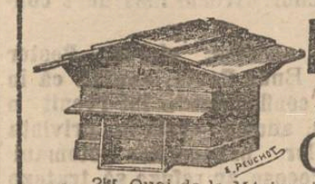

RUCHE
A Cadres mobiles
Prix : 20f
Gariel
2er, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à 0f 20

3 ani de succes 3

GRADINA

BRAGADIRU

In fie-care seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program va începe în fiecare Luni—al doilea în fiecare Joi—ambele programe săptămînale vor fi

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Matineurile urmează regulat în tot timpul verei—fiecare Duminică 4 ore ziua în sala Circului Sidolli.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente
în VIENA fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romînia prin Înaltul Decret Domnesc No. 1884 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asigurarţii din Romînia
LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate în vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 36, 82. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 43|100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:
a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termin hotărît cu zestire de plata premiilor după decesul contractatului.
e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu zestirea de plata premiilor la caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.
Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Alfons Herovanu
AVOCAT
a Bărboi No. 15—
— a. m. şi 4—

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numerii le de

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului
Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 — Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa 2-a Loteriei VIII

s'au pus în vânzare

Tragerea la 6 şi 7 Iulie 1910

Se poate cîştigă în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar cîştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua şi Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vânzare:

1/8 Una optime	Lei	4,00
1/4 Un sfert	Lei	8,00
1/2 Una jumătate	Lei	16,00
1 Loz întreg	Lei	32,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz intreg
2,50	5 lei	10 lei	20 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primariei No. 17.—Instalaţiune cu motoare electrice executată de d. Iohann Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mirzescu 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII.—No. 1042 Sîmbătă 19 Iunie 1910

Armata și politica

Separaţiunea acestor 2 organisme în stat devine o necesitate. Armata a fost în ori-ce stat organizat un factor puternic politic şi foarte multe evenimente politice, cari au însemnat epoce în istoria popoarelor, sînt opera militarilor.

Tocmai amestecul prea mare al armatei în mersul politic al trebilor obşteşti a fost unul din motivele scăderii multor state. Dacă prin arme unele naţiuni s'au rîdicat în anumite momente la apogeu, tot prin armată s'a scoborît nivelul politic al unei ţări, căci devenind organ de facţiune pol tică, fu cel mai primejdios organ politic.

Serbia şi Grecia ne slujesc drept pildă. In Serbia armata a complotat contra dinastiei şi a mers pînă la drama de la Conak; iar în Grecia este fapt de toate zilele răzvrătirea ofiţerimei, chiar contra Regelui şi a Casei Regale.

Iar dacă la no', prin armată s'a săvîrşit 11 Februarie 1866, şi tot prin armată s'a proclamat republica de la Ploeşti şi mai apoi candidatura generalului Dabija ca domn, nu mai puţin însă armata a fost destul de ordonată ca să readucă liniştea în desele mişcări agrare şi la 1888 şi la 1907.

E dar, cel mai cuminte lucru, ca armata să-şi păstreze chemarea de a fi apărătoarea propăşirei ţării în loc de a fi întrebuinţată ca armă de partid.

Liberalii au întinat armata; şi ei sînt în recidivă. Au provocat pronunciamentul de la 1894, contra generalului Iacob Lahovari; iar supt guvernarea actuală a d-lui Ionel Brătianu, guvernul liberal a dat dovada cea mai vie de o lipsă totală de vederi unitare, în organizarea armatei. Supt acelaşi guvern s'au dat în 3 ani 2 legi de organizare a armatei în opunere făţişă între ele.

Se pune o întrebare: dacă guvernul liberal ar fi avut vre-o părere în privinţa armatei, s'ar fi oprit ori la o formă ori la alta; dar aşa să le patroneze un an pe una şi alt an pe alta, înseamnă că habar n'ai de ce e armata şi ce înseamnă a buleversa lumea militară.

Şeful nostru şi-a făcut datoria în privinţa aceasta şi a dovedit la timp în parlament, cît de străin e guvernul d-lui Ionel Brătianu de organizarea armatei. Criticele aduse în parlament au avut ca urmare, că şeful nostru a întregit declaraţiunile de principii de la 1908 cu mai multe puncte ce privesc armata.

Intâiu. In chestia armatei e de dorit ca toate partidele să cadă de acord, pentru a nu fi deosebiri politice aşa de adînci. Armata e a ţării, nu e a partidului; şi nu e nici cuminte, nici folositor ca armata s'o pui în slujba unui partid, ci partidele să le pui în slujba armatei, întru cît ea reprezintă ţara în cea mai aleasă a ei expresie.

Acest desiderat al căderii de acord asupra situaţiei partidelor politice faţă de armată e cu atît mai necesar şi la vreme, cu cît guvernul liberal în lipsă de unitate de vedere şi de continuitate de operă politică a dat armatei două organizări. Intr'un fel a organizat'o generalul Averescu; într'altfel cu totul opus a organizat'o generalul Crăiniceanu.

Acest fapt compromite armata şi ştirbeşte autoritatea ei în ochii ţării. „De către acelaşi partid, zice d. Take Ionescu, prin schimbări de miniştri nu este permis să se facă aceasta, pentru că cel puţin cît ţine guvernarea unui partid, trebue să ne bucurăm de continuitate".

Al doilea. Guvernul liberal a fost foarte zgîrcit cu armata; pe cînd pentru slujbe nouă de partid s'au cheltuit 44 milioane în plus, pentru armată a trebuit ca după criticile la fel ale opoziţiilor conservatoare, d. Emil Constinescu să vină ca un credit extra-ordinar de 14 milioane pentru complectarea armamentului şi a echipamentului.

Efectivul şi echipamentul sînt 2 lucruri esenţiale în ale armatei. Liberalii au redus efectivul cu 11.000 oameni şi echipamentul e tot întrebuinţat.

„Pe de altă parte, zice şeful, nu s'a făcut de bogăţiile budgetare pe care le-am lăsat partidului liberal, uzul care trebuia să se facă; armatei nu i s'a dat ceia ce trebuia să i se dea. *Noi vom lua de unde vom găsi şi de unde nu vom găsi, şi vom pune armata la adăpost de tote nevoile*".

Al treilea. Legea poziţiei ofiţerilor a fost încălcată de liberali de a totului tot. Am avut însumi prilejul a ceti scrisoarea unui tînăr ofiţer, care trebuia să fie avansat şi s'a trecut peste dreptul lui legal, pentru a se face loc altora cu hatăr şi spete. Tonul în care scria tatălui său arăta adînca nemulţumire ce domneşte în armată, de hatărurile şi nedreptăţile ce se fac.

Această sdruncinare a sufletului armatei e partea cea mai primejdioasă în funcţiunea sa. Nici un aşezămînt nu cere mai mult să aibă la bază dreptatea ca armata; tocmai pentru că aici nu se discută, ci se execută.

„Celora cărora le ceri ca o necesitate profesională să primească în totdeauna toate ordinile, fără chiar dreptul de a reclama, nu poţi să le ceri aceasta de cît, dacă cel puţin, pe cît omeneşte îţi e posibil, tu dînd ordinile, nu ai nici un alt gînd de cît gîndul superior al intereselor armatei".

Dacă armata alunecă lesne la castă, la privilegii, ea trebue să cultive în lăuntrul ei dreptatea. Ierarhia în armata este un prilej de ciocoire, întru cît tresa are preferinţă nu între grade, ci şi la copiii de militari. O dată însă duhul militar croit pe acest pedestal de erarhie, trebue să fie stupărat prin simţul dreptăţii.

Politica ar înăspri acest ciocoism al tresei, căci s'ar introduce considerente străine de armată. Liberalii din acest punct de vedere au întinat armata. La această atitudine de înjosorîre a liberalilor faţă de armată, şeful nostru răspunde prin 2 declaraţiuni categorice:

„Iau angajament pentru D-voastră toţi, şi nu este o simplă vorbă, este un adevăr pe care îl simt: în administraţia armatei nu vom lăsa să se strecoare nici un spirit de partid şi nici un interes electoral; de aceia *favoruri, treceri înainte la ministerul de războiu supt noi nu vor fi*".

Acesta e punctul din programul partidului conservator-democrat cu referinţă la armată.

Gh Ghibănescu

D. M. G. ORLEANU

ignorează cele mai elementare regule juridice

Singurul titlu, unicul merit al d-lui Orleanu este avocatura. Actualul ministru al Comerţului trece—din fericire, numai la Galaţi!—drept un mare jurisconsult.

Prea adevărat, ca ministru d. Orleanu n'a prea dat dovezi de înalta sa capacitate; iar proectele sale au dat mult de lucru juriştilor liberali din parlament.

In zilele din urmă d. Orleanu a publicat un ante-proect pentru darea în gaj a concesiunilor petrolifere. In expunerea de motive, care însoţeşte acest proect, d. Orleanu comite una din acele gafe, cari ne cam lasă pe gânduri şi ne fac să ne îndoim şi de unicul titlu al ministrului industriei: acela de mare jurisconsult.

In adevăr, în expunerea motive a susnumitului proect de lege, citim:

„O concesie poate fi de mai multe ori pusă în gaj; în acest caz rândul transcrierei va stabili preferinţa. Am înlăturat ideia că contractele transcrise în aceeaşi zi au acelaşi rang, pentru a evita fraudele ce se pot uşor face în această materie. Este foarte uşor că după un gaj transcris dimineaţa, un concesionar de rea credinţă să constitue şi transcrie un alt gaj peste câte-va ceasuri, fără ştirea primului creditor gagist.

Cu sistemul rândului, fraudă nu se poate face, pentru că registrul de intrare arată dacă da sau nu, un alt gaj a fost constituit până în momentul când concesionarul şi creditorul se prezintă să transcrie gajul".

Sermanul domn Orleanu! d-sa se crede novator şi reformator, cînd în realitate nu face decât să copieze legile actualminte în vigoare.

D. Orleanu e un sieur Jourdain al Jurisprudenţei. Precum eroul lui Molière făcea proză fără să ştie, tot aşa d. Orleanu copiază procedura civilă fără să bănuiască.

Adevărul e că legiuitorul (art. 1779 c. civ). a admis că ipotecele înscrise în aceeaşi zi au acelaş rang; în ce priveşte însă transcrierile, rangul lor îl determină numărul de ordine.

D. Orleanu ignorează însă aceste elementare regule juridice şi anunţă cu emfază, că d-sa a înlăturat un sistem care nu există şi că a adoptat inovînd — un sistem care dăinueşte de patru decenii în legislaţia noastră de drept comun.

Acesta e omul; atita vreme cît d. Orleanu nu ieşise la suprafaţă, ori-ce legendă, ori cât de exagerată, putea prinde în jurul persoanei d-sale; azi însă, cînd avocăţelul de la Galaţi a avut imprudenţa să accepte un scaun prea înalt pentru bicisnica—i talie, azi d-sa se apare în toată goliciunea unei crase ignoranţe.

De cînd e ministru, d. Orleanu a comis o mulţime de gafe. Obîrşia lor nu poate fi decît una: totala, dar absolut totala, ignoranţă a acestui individ.

Un specialist romîn

D. M. Ferekide are anotimpuri cînd este avocat mare. Nu avocat mare în înţelesul literal al cuvîntului, ci avocat în daraveri mari. Anotimpurile acestea coincid totdeauna cu fiinţa liberală la putere. Atunci îl vedem pe d. Ferekide figurînd în mari daraveri procesuale.

Dar nici odată singur. Şi Stătescu regretatul, de şi fusese bun avocat, apărea însoţit la bară. Genul acesta are rosul său; el represintă, în materie avocăţească, pe specialistul romîn, care este foarte puţin împrietenit cu dosarul afacerei de [illegible] în proces ca să fie văzut.

Pentru văzutul acesta, pentru figurarea aceasta în proces, specialistul romîn este mai bine plătit de cît avocatul celalalt, care munceşte, studiează şi pledează.

Acum este încă anotimpul în care nu dl. Ferekide, ci prezidentul Camerei, este angajat în afaceri mari, cu condiţia ca să pledeze cît mai puţin, dar cît mai mult să-l facă pe specialistul romîn.

Specialitatea principală a prezidentului Camerei este punerea termenelor la procese. Legiuitorul, acum în urmă, a legiferat foarte sever în punerea de termene şi în repartizarea proceselor pe secţii.

Termen nu mai poate pune de cît primul-preşedinte, sau în lipsa acestuia preşedintele sau în fine, cel mai vechiu consilier. De la punerea în aplicare a legei acesteia, specialitatea dea pune termene, după durerea clientului, s'a devenit extra-specială şi de aceea preşedintele Camerei, care a luat partea la acea legiferare, este chemat s'o aplice pe dos—ca avocat.

D. Ferekide a deveni mare specialist în a pune termene la înalta curte de casaţie.

Specialitatea aceastanu este de loc banală, cu atît mai puţi banală, cu cît vedem, că specialistul atins recordul, reuşind să pună termen la Casaţie, pentru ziua de 18 Iunie, în un proces care s'a judecat la Iaşi în zua de 29 Maiu, proces al cărui dosar putut fi trimis abia ieri înaltei instanţ.

Din vechi oamenii mergeau foarte departe pentru a-şi asigura o justiţie cît mai bună, cît mai dreptă; să piară lumea, spuneau cei din trecut, numai să fie dreptate.

Acum nu mai ie de ce voie să piară lumea. E nevoe, numa să avem specialişti.

Şi-i avem, ducă-se e pustii!

Chestii scolare

Examenul de capacitate al normalistilor

Iată, sînt 18 zile, cînd elevii şi elevele şcoalelor normale de învăţători cască aşteptînd rezultatul lucrărilor în scris de la Bucureşti şi fericitul rezultat nu mai vine.

Scrisori, poştă, tegraf, telefon, ziarele presărate cu şi sînt devorate de elevii să vadă rezultul.

Nimic, nimic, nim

Comisiunea rîndu cu cetirea tezelor lucrează pe îndele Au înaintea lor de cetit aproape 500 te, fiind la 250 numărul absolvenţilor normalişti. Lăsînd de o parte tezele de romînă, care sînt scrise ceva mai copios, tezele de matematice se pot cerceta cel mult în 2 zile de un profesor special, findu-i greu până ce clasează felul lucrărilor pe categorii. Şi cu toate acestea comisiunea stă şi puchindeşte 15 zile, 16 zile, 18 zile, iar elevii pierd răbdarea aşteptînd pe degeaba.

Ne revoltăm contra acestui sistem, care face ca totul să vină de la Bucureşti: Chiar hotăritoriul în cariera modestă a unui biet învăţălor tot de la Bucureşti să vină şi tot prin poştă. Mare lucru! Şase ani de zile elevii normaliţti stau supt controlul corpului lor profesoral, aceşti profesori îi învaţă carte, îi prepară, îi controlează, le îndoapă ştinţa şi metodica ei şi cînd e să fie calificaţi vine statul şi printr'un sistem rău înţeles le centralizează lucrările ca să aibă tabloul fatal general.

De 17 ani stau şcolele Normale supt acest sistem nenorocit; şi cu toate acestea nimenea nu ia iniţiativa desfiinţării lui. Unitatea tabloului are aşa de puţină valoare, că cuprinde în el mai mult interes şi clică de partid la calificarea elevilor.

In alt sistem de descentralizare examenul de capacitate era isprăvit de la 10 lunie. Profesorii fiecărei şcoli cu un simplu delegat al ministerului dînd teze, ei cetindu-le, ei notîndu-le, ei procedînd imediat la oral şi practica pedagogică. Iar rezultatul comunicat ministerului pentru a i servi de normă la numire, fiecare şcoală normală deservind o anumită regiune. Aşa de pildă; Moldova are 4 şcoli normale, din care 2 la Iaşi, una la Bîrlad şi una la Galaţi, trebue să se dea fiecărei şcoli normale anumite judeţe, liber fiind candidatul prin cerere specială a cere ori ce loc aiurea, dar în zona lui are a se ţinea în samă clasificarea.

Nici nu e bine să ne purtăm învăţătorii de la un capăt la altul al ţării. Şi popa şi învăţătorul să fie mai legaţi cu satul, dacă trebue să facă spor. Separarea asta de locul de naştere, de vatra pe unde ai crescut o poate suporta altă carieră, nu acea modestă de popă şi învăţător.

S'ar face lucrurile mai repede, mai bine, mai mulţumitor. Prea se lasă hazardul şi momentul în calificarea unei activităţi de 6 ani. Cu neprevăzutul se strecoară mai mulţi slabi; cu controlul absolut al profesorilor respectivi promoţiunea şi capacitatea vor fi mai riguroase.

Descentralizarea se impune a se începe cu ministerul de instrucţie, întru cît are cele mai multe şi mai bine preparate organe pentru a o putea îndeplini cu bine şi cu izbîndă. Face-se va vre o dată?

* * *

OAMENI ŞI LUCRURI

CEI VAGABONZI

O întîmplare hazlie — sau dacă vreţi, scandaloasă—din tabăra ţiganilor a dat prilej cronicarului „Opiniei" să facă oarecari şarje spirituale pe seama nomazilor cari—de o scurtă vreme—au cotropit din nou străzile oraşului.

E aci numai un eufemism; căci li se dă voie doară să treacă prin oraş,—dar locuiesc numai în împrejurimi, pentru foarte puţin timp, după care vor fi din nou goniţi îşi vor strămuta din nou corturile aiurea.

Grozavul *aiurea!* Să doarmă *numai* sub cerul liber, să peregrineze din loc în loc; să nu cunoască nimic din statornicia, din mulţumirea, din odihna unei vieţi propriu zise,—cine le-ar mai pretinde, după toate aceste, să mai fie oameni în rînd cu ceilalţi şi nu oameni... de rînd?

Fireşte; acum ţiganii nu mai sunt ce au fost. Binefăcătorul lor Mihail Cogălniceanu—un ieşan—scria povestind actul emancipărilor:

„Chiar pe uliţele oraşului Iaşi, în tinereţele mele, am văzut fiinţe omeneşti purtînd lanţuri la mini sau la picioare, ba unii chiar coarne de fier aninate de frunte şi legate prin coloane împrejurul gîtului. Bătăi crude, osîndiri la foame şi la fum, închidere în închisori particulare, aruncaţi goi în zapadă sau în rîuri înghe-ţate,—iată soarta nenorociţilor ţigani Apoi dispreţul pentru sfinţenia şi legăturile de familie. Femeia luată de la bărbat, fata răpită de la părinţi, copiii rupţi de la sînul născătorilor lor şi răsleţiţi, despărţiţi unii de alţii şi vînduţi ca vitele la deosebiţi cumpărători în cele patru colţuri ale Romîniei. Nici umanitatea, nici religiunea, nici legea civilă, nu aveau ocrotire pentru aceste nenorocite fiinţe; era un spectacol grozav, strigător la cer".

Această stare a inspirat cu timpul multă milă boerilor tineri cari, în copilărie, crescuse la olaltă şi petrecusa cu mulţi copii de ţigani, învăţînd să preţuiască unele calităţi şi să fie indulgenţi cu anumite ale lor defecte. Bună oară Alexandri în o „Scrisoare" către Ioan Ghica, vorbind despre moartea ţiganului Vasile Porojanu, se înduioşează cu totul:

„Am pierdut în el pe cel din urmă martor al începutului vieţei mele, rivalul meu în jocul de arşice şi în azvîrlitura de pietre de asupra bisericei Sfîntului Ilie din Iaşi, vecină cu casa părintească". Şi cu cîtă indulgenţă aminteşte pe alţi ţigani ca „Stoica, vizitiul tătăni-meu, care avea mania de a fura tingirile cu bucate din curţile boereşti, pe unde părintele meu se ducea în vizită şi le ascundea în lădiţa trăsurei fără a se gîndi că va fi trădat de mirosul bucatelor şi de zinghănitul tingirilor urducate; Ana, femeia lui, pe care el cerea s'o lese, sub cuvînt *că i s'a învechit ţigancă*"....

Din partea lui Alexandri nu e de mirat. N-avea el să idealizeze mai tîrziu pe „Barbu Lăutarul", ţigan de origine ca şi alţi diletanţi şi artişti de mare talent, după dînsul?

Dar mai interesant de cît ceea ce vedem noi despre dînşii, este ceea ce gîndesc ei despre noi,—judecînd după o anumită literatură, precum vom vedea în rîndurile ce urmează.

Rodion

Un pedagog modern

— Dr. AUGUSTE FOREL —

II

Cînd se vorbeşte de educaţie să nu uităm că discursurile educatorilor nu însemnează nimic, dar exemplele formează partea principală.

Sforţărite educaţiei nu dau nici un rezultat acolo unde lipsesc cu totul predispoziţiile ereditare. Cine aşteaptă totul de la educaţie se înşală. Dar şi cel care consideră, predispoziţiile ereditare ca fatale predestinării individului nu se înşală mai puţin.

Educaţia este care ţine mijlocia. O bună parte din adevărata educaţie pedagogică se sprijină pe suggestie bine înţeleasă şi aplicată la locul ei. Ea constitue cel mai bun leac pentru relele apucături ale copilului, dar ea nu este cu efect de cît în unire cu simpatia şi încrederea, în timp ce provoacă antipatia, împedică efectul.

Pedagogia nu poate să schimbe dispoziţiile ereditare, caracterul omului. Sarcina educaţiei nu poate să fie de cît să îndrepte dispoziţiile înăscute pe căi utile, sănătoase. Dacă se întîlnesc dispoziţii perverse, educaţia morală le va combate în mod general, combătînd apetiturile rele. Ea nu va putea schimba nimic din calitatea lor.

O pedagogie aplicată de-a'ndoaselea, dînd copilului rele suggestii, poate să strice sistemul nervos prin acţiune rău făcătoare asupra sentimentului. Educaţia îndreptată numai asupra inteligenţii, cu excluderea celei a sentimentelor şi a voinţei, pe care le lasă să se atrofieze, produce adesea oameni anormali, cu idei false şi nesănătoase.

In creerul omului, inteligenţa şi sentimentele sunt intim legate între ele şi din combinarea lor iesă *voliţiunile*, cari la rîndul lor lucrează asupra vieţei cerebrale cu mai multă sau mai puţină putere, după soliditatea sau durata lor. Prin urmare este mare greşală dacă se crede că s'ar putea trata separat, cu ajutorul dogmelor teoretice, cele 3 domenii ale sufletului omenesc: inteligenţa, sentimentele şi voinţa. Nu se poate lucra asupra sentimentului etic, asupra conştiinţei cu predici morale, cu pedepse, cu învăţămînt moral teoretic. Nu se poate îndopa cu sentimente altruiste spiritul copilului, care nu-i apt de cît de a primi idei corente. In tot cazul copilul nu merită nici un reproş dacă la asemene încercare el răspunde cu neatenţie. Reproşurile trec asupra copiilor ca vîntul peste zid, fără a lasa vre-p urmă. Adevăratul învăţămînt al moralei constă în maniera de a-i trata de a le vorbi, de a le da exemple. Ceea ce nu vine din inimă nu merge la inimă, zice proverbul german. Ceea ce nu vine din inimă, nu merge la cap, vom zice noi.

Educaţia sexuală a copilăriei se poate face, pentru că ceea ce este un excitant pentru adult în chestia sexuală, pentru copil este indiferent. Dacă obicinu-

im pe copil să considere ca nevinovate raporturile sexuale, ca ori ce lucru natural, aceasta va excita mai tîrziu mai puţină curiositate. Cacă copilului nu i se va face cunoscut nimic din acestea, el vede la animale şi interpretează mai rău. Toate mamele, ori aproape toate, cresc pe fete pentru măritiş. S'ar putea pretinde că fac bine? Nu. Ele se mărită atunci în ignoranţa cea mai deplină. Rutinarii răspund că aceasta a fost de cînd lumea. O tînără femee, care părea la măritiş în nourii idealului, are decepţii după el. In teorie, după pedagogia usuală, nu trebue minţit copilului, dacă vrem ca ei să păstreze încrederea în noi. Este de regretat că pedagogii nu s'au ocupat de această chestie şi au lasat o să fie tratată de către camarazi depravaţi şi de cărţile pornografice.

Pentru a înţelege bine pedagogia trebue să mergem la şcoală şi să aprofundăm psihologia copilului. Copilăria este epoca în care se continuă perioada vieţei vegetative şi desvoltarea puterilor fizice, dar pe de altă parte şi epoca în care se desvoltă repede activitatea intelectuală, sentimentală şi voluţională. Tot felul de obiceiuri rele, minciuna, mînia..., se pot încuiba foarte lesne în copii prin exemple, prin răul tratament sau chiar prntr'o iubire rău înţeleasă. Principiile unei bune educaţii cer ca copilul să fie observat ca să lucreze într'un mod logic, tot ce este bun şi recomandabil.

Principiul fundamental al educaţiei intelectuale sunt *lecţiile de lucruri* Trebue să ne păzim de a îmbîcsi capul copilului cu cunoştinţi abstracte, căci el nu le poate pricepe ca adultul şi nu le poate învăţa de cît pe dinafară ca un papagal. Metoada este aceea a comparaţiei. Noţiunile abstracte se formează cu încetul de la sine. Este o mare greşală de a crede că pentru a desvolta memoria trebue să punem pe copil să înveţe pe de rost lucruri pe cari el nu le pricepe. Acestea îl desgustă de studiu.

In domeniul sentimentului trebue vărît din timp în capul copilului dispreţul şi oroarea de tot ce este rău, făcîndu-l conştient de independenţa lui. Se va desvolta sentimentul datoriei... In domeniul voinţei trebue să ţinem cu copilul să sfîrşească ceea ce a început In această privinţă cei mai buni maiştri sunt Englejii şi Japonezii.

C. V. Buţureanu

Tot „Examenele particulare"

Prin „Evenimentul" cu data de 18 a. c. d. institutor Gr. Roiu, ţine cu tot dinadinsul să ne convingă că numirea sa in comisîune este în conformitate cu regulamentul. Se vede cît de colo că n'a înţeles spiritul regulamentului ori se preface că nu-l înţelege şi în acest caz devine de o naivitate mai mult de cît copilărească.

Faţă cu mentalitatea d sale de a interpreta regulamentul, mă văd silit a reproduce din nou al. 5 din art. 3 al regulamentului pentru examenul copiilor pregătiţi în particular: „**Institutoarele** *şi institutorii examinatori se vor lua pe rînd dintre toţi cei titulari din oraş, in aşa fel ca nici* **unul** *să nu fie chemat din nou într'o comisie, pînă nu s'a sleit toată lista* **institutoarelor** *şi institutorilor titulari din oraş*".

Mai clar nici că se poate, aşa că chiar şi un analfabet ar fi priceput sensul acestor rînduri, dacă ar fi avut prilejul s'audă pe cineva cetindu-le.

In relevarea făcută în unul din numerele precedente ale ziarului, am ţinut s'arăt Onor. public cititor modul cum se interpretează legile şi regulamentele şcolare, de către autoritatea şcolară, reprezentată prin d. Sachelarescu, inspectorul circumscripţiei şcolare, iar nici de cum de a mă preocupa de d. Roiu personal.

Dacă am citat nume, am făcut'o pentru a scoate în evidenţă ilegalităţile comise de inspectorat. D. Roiu a luat parte şi în comisia din 1908, prin urmare, faţă cu regulamentul, participarea d-sale în comisiunea anului cureut este ilegală, întru cît singur recunoaşte că multe dintre d-nele institutoare n'au participat încă nici odată în vr'o comisiune. Regulamentul este precis şi nu face nici o deosebire în ceea ce priveşte sexul. Singur d. Roiu caută a strecura o interpretare copilărească că, dacă numărul institutoarelor este întreit mai mare ca al institutorilor, trebue neaparat ca un institutor să ia parte în comisiune de trei ori, iar colega, numai datorită faptului că-i de sexul contrar celui al d-lui Roiu, abia dacă i s'ar cuveni să facă parte din comisiune o singură dată, ori nici de cum, căci de ce a lasat'o natura femee şi nu barbat ca d. Roiu!!? Rău serveşi cauza colegială, d-le Roiu, cînd ai avut ocaziunea de a face un gest frumos şi a arata celor ce te-au pus în comisiune că menirea d-tale de dascal al poporului este de a forma caractere, iar nu de a ne fofila prin interpretări bizantine la un loc ce nu ţi se mai cuvine, chiar în anul prezent, întru cît ai mai fost abia cu doi ani în urmă.

Te puteai demite, motivînd cu regulamentul in vigoare, că sunt membri ai corpului didactic, carî n'au participat nici cînd în comisiune şi nici chiar ca delegaţi. E timpul de a ne solidariza pentru tot ce-i sfînt şi drept, arătînd celor mai mari că a trecut vremea ilegalităţilor şi cine ar fi mai în drept s'o facă aceasta de cît corpul didactic, începînd cu dascalul rural şi terminînd cu seniorii de la cursul secundar şi universitar. Ah! ce idealist incorigibil sunt! Cînd zi de zi mi se prezintă ochilor scene demne de locuitorii din centrul Africei, mai în toate ramurile noastre, şi eu un biet visionar caut a conviuge pe un dascalaş primar să fie la înălţimea mult mai mare de cît *a celor ce-şi schimbă ideile pentru chestii personale chiar, deşi par a fi oameni cu* **greutate**, majoritatea ajunşi la această pondere *prin moşteniri, ori zestrea soţiilor*, pentru cari d-ta, d le Roiu încerci a le scoate din rîndul membrilor corpului didactic, sau ai aparenţa a arata că femeile institutoare n'au acelaşi drept ca d-ta. Să-mi fie iertată această digresiune, dar cred că pentru d. Roiu—personal am fost constrins s'o fac.

Dl. Roiu se încăpăţinează, şi susţine că nu d sa este acela, care a protestat prin ziarul „Evenimentul" dela 12 a. c., în felul cum s'a procedat cu întocmirea comisiunilor examinatoare; cu atit mai trist pentru un dascal, care se leapădă de adevăr ca dracul de tămîie. Chiar admiţînd că nu d. Roiu personal a insistat pentru înserarea acelei note, dar totu-şi cred că va conveni a declara că tot un membru al corpului didactic, indignat de procedarea ilegală a celor însărcinaţi cu executarea legilor şi regulamentelor şcolare, a strecurat acea notă.

Dl. Roiu ar avea aerul să susţină că d-sa este unul din dascalii cei mai puţin căpătuiţi. Uită însă a spune de cîte ori a fost în delegaţie—fie chiar şi la Paşcani cu 360 lei pe timp de 3 zile şi pentru care are deosebită obligaţie către *persoana* ce l'a trimis în această rentabită misiune; dar apoi la şcoala comunităţii catolice nu s'a împărtăşit de loc!?

Facă bine, pentru luminarea colegilor să arăte singur şi nesilit toate favorurile ce i s'a arătat şi tot-o-dată, dacă e sincer să declare întru cît este adevărată *maţiliositatea*!, ce i s'a adresat cînd va, că în primăvara anului 1901 ar fi solicitat unor oarecari politiciani din loc, cu ocazia schimbării de guvern, că dacă i s'ar da o direcţie şcolară—fie chiar şi la bariera tîrgului, apoi dînsul va aduce 9—10 voturi de ale rubedeniilor şi după sînge şi a celor din alianţă.

Aici nu e oare ceva tendenţios de a se substitui în locul colegului său la direcţie?

Apoi cînd lucrurile stau astfel, atunci pentru ce, vecinic tînărul institutor Roiu susţine că dînsul a fost năpăstuit cu *„repetirea"* în alcătuirea comisiunilor, că trebuia de drept să figureze chiar din anul 1909, adică consecutiv şi în 1908 şi 1909 şi în 1910 şi în vecii vecilor.

Aceasta reesă din declaraţiunea d-sale faţă cu ceilalţi colegi ai săi, cînd afirmă că sunt mulţi la fel cu d-sa, (a se citi în „Evenimentul" de Vineri 18 a.c., pag. I col. a V a, rîndul.... la titulatură „Un răspuns la *Examenele particulare*").

Nu cunosc personal pe institutul V. Munteanu şi nici de crezul său politic n'am idee dar am informaţiuni precise că e un dascal de ispravă şi eminent coleg în raporturile sale cu colegii şi nu cred că *repetirea* d-lui Roiu a fost tot aşa frecventă la dl. Victor Munteanu ca la specimenul de care fără voe suntem siliţi a abuza în coloanele ziarului şi dar păcătueşte d. Roiu cu o crimă colegială cînd devuigă pe colegul său că ar fi de aceiaşi nuanţă politică caşi Moş-Baltag care face declaraţie publică că n'a auzit nici văzut vr'o dată pe d. Victor Munteanu manifestîdu-se şi pentru ideile ce i se atribuesc de prea tînărul dascalaş!?—Vrabia tot pui pare a fi şi Aghiuţă la coada Magarului se bagă, zice o veche zicătoare provincială.

Acum după ce-am abuzat atît de mult de ospitalitatea ziarului rog şi pe onor public cititor să crează că numai din spirit de revoltă pentru calcarea legilor şi regulamentelor şcolare am fost constrîns a face chiar chestie personală, după părerea şi insistenţa d-lui Roiu de veselă amintire pentru *repetirea* d-sale cît mai des repetată, fie în comisiuni, fie în delegaţie şi rog pe toţi puternicii să-i fie într'ajutor acum şi pururea şi peste vecii vecilor, căci Moş-Baltag nu-i răvneşte ge loc poziţiunea de a trece prin *repetiţie* prin tragerea de mînecă a puternicilor zilei din capul şcoalelor. Şi ca să încheem, declar că, ilustrul şi celebrul d. Roiu, n'a înţeles nici concluzia celor arătate de mine în „Opinia" de la 17 a. c. Se vede cît de colo că şi d-sa e stăpînit tot de lăcomie şi ar vrea să se erigeze în îndreptătorul moravurilor, fără să aibă această calitate în cazul citat. Aceasta îi priveşte pe cei din capul ad-ţiei şcolare, ori poate că se speră vr'o transformare de personal mai ştii...

Paşte murgule iarbă verde.

Tot Moş Baltag

Astăzi s'a pus în vînzare la principalele librării broşura *„Heinrich Heine şi Ed. Grenier"*—un răspuns prinţului V. I. Ghica de *Rodion*. Editura „Lumen" preţul 30 de bani, 16 pagini format mare.

*

Litere-Ştiinţe-Arte

Portrete.—Aceasta e titlul noului volum al celor doi poeţi D. Anghel şi St. O. Iosif, apărut în „Biblioteca pentru toţi"—No. 580.

De cînd conlucrează, cei doi scriitori—talente şi temperamente deosebite—cultivă genurile literare toate, afară doar de genul romanului. Va veni, poate şi rîndul lui cîndva, dacă vom şti să aşteptăm cu răbdare. Poeţilor trebuie totdeauna să li se acorde credit şi răgaz: dovadă că şi „Viaţa Romînească" a acordat celor doi poeţi de talent repaosul necesar pînă să-şi regăsească acea notă spirituală şi atrăgătoare pe care o găseau cetitorii revistei în producţiunile lor lirice şi satirice „Portrete" sunt excelente bucăţi literare, sub pretextul de a vorbi de cineva—de un scriitor mort sau de unul în viaţă cei doi literaţi evocă impresiuni şi amintiri proprii, aşternute în chip suggestiv şi într'un stil colorat, bogat, impresionant,—sau într'un ton de pamflet viguros. In genul dintâiu sunt amintirile despre N. Beldiceanu Gruber, Gh, din Moldova, A. Stavri şi alţii; în celalalt gen sunt portretele lui A. D. Holban şi Pompiliu Heliade. E regretabil numai că scriitorii au păstrat în volumul de „portrete" o polemică nedreaptă cu d. Gh. Panu. Dar despre aceste personalităţi am mai vorbit şi cu altă ocaziune.

*

Acum cînd afacerile şcolare sunt pretutindene la ordinea zilei nu e fără interes să înregistrăm că la un institut catolic din oraşul german Banberg profesorul de religiune, preotul Max Hofinger a dat fetelor—de 15 ani în majoritate—următoarea temă de rezolvat, ca teză: „Fiecare va scrie unei amice o scrisoare de poveţe; amica în chestiune şi-a pierdut inocenţa şi are intenţiunea de a se sinucide."

E lesne de înţeles ce agitaţie a provocat în oraş ştirea curiosului gest al preotului, care a dat domnişoarelor o asemenea teză.

*

Opera cea mare din Berlin a fost supusă unei însemnate restaurări aşa feliu ca să încapă mai multă asistenţă.

*

Alfred Schumann, un strănepot al marelui componist a tipărit, cu ocazia centenarilor lui Schumann o carte intitulată „Tînărul Schumann" o culegere de scrisori şi publicaţiuni de tinereţe ale arlistului care începuse prin a fi poet şi scriitor.

Cartea probează cît de mult aceste din urma însuşiri au predominat în temperamentul de mai tîrziu al componistului.

*

In pachetul de acte vechi ce d. Aurel Rişcanu mare proprietar în Vaslui, a încredinţat d-lui Gh. Ghibănescu spre studiare, se găsesc cîteva documente romîneşti din secl. al XVI a lucru foarte rar în documentele din Moldova. Actele se referă la cumpărăturile ce Mecoară Bantăş vornic le-a făcut în satul Drăguşani, Vaslui.

Cum se vede judetul Vaslui prezintă cel mai mare interes arheologic, aici găsindu-se cele mai vechi acte de proprietate, cum şi cele mai vechi texte romîneşti de acte, Psaltiri şi Evangheli.

*

STRUNA ZILEI

BAUTURA CEA DE VINĂ

La zece metri de biserică d. Dinu Brăteanu a deschis o cîrciumă.

„Adevărul"

Dup'a lui xperienţă
Ştie bine domnul Dinu
Că se cuceeşte raiul
Nu cu ruga ci cu... vinu.

INFORMATII

Duminecă 2 Iunie, toţi membrii pardidului conservator-democrat din oraşul Huşi şi ţinutul Fălciu sînt convocaţi la club, pntru a discuta chestiunile la ordineazilei.

Comitetul exectiv al partidului a lansat in acest sens invitări personale la toţi membri pstidului.

Silinţele comune ale unui număr de doamne din societatea ieşană şi ale corpului didactic prinr vor contribui la reuşita complectă a marei serbări organizată pentru seara de 19 Iunie, în grădina Copoului.

Serbarea fiind dat în folosul Coloniei şcolare, *nu ne îndoim că Iaşul întreg, va ţinea să-şi dee obolul şi să iee parte la această festivitate, căreei rezultat material se cuvine să cespundă inaltului scop social ce urmăre.*

Consistoriul Mropoliei a judecat eri pe preotul Popovi de la Borşa şi preotul Gaşpar de Popăuţi, judeţul Dorohoiu.

Celui dintăi i s'a at admonestarea, iar celalalt a fost acat.

Ambii au fost apari de econ. Const. Stamati, fost protoere

I. P. S. S. Mitropolitul Pimen a invitat pe d. D. Dimitriu, şeful corului mitropolitan, ca împreună să alcătuiască programul bucăţilor ce corul le va cînta cu ocazia jubileului universităţii, la care va participa şi familia regală.

Administratorii de plăşi au comunicat prefecturii judeţului că grînele au început a se secera, iar porumbul pînă acum să prezintă destul de bine.

Din Cernăuţi ni se scrie că pentru poimîne Duminică, a fost convocată la Storojinetz, o mare adunare generală de protest contra teroarei rutenilor, în lupta faţă de elementul romîn.

— Studenţimea romînă a hotărît, ca în fie care an să serbătorească amintirea marelui Eminescu, iar din venitul ce ar rezulta de la aceste serbări, să se creseze un fond de burse pentru studenţii romîni, ce urmează la Universitatea din Cernăuţi studiul limbei şi literaturei romîne, spre a putea merge pentru cîteva semestre, la Bucureşti, sau Iaşi, ca să'şi perfecţioneze graiul.

Sîmbătă va avea loc prima serbare de asemenea natură.

Iată numele membrilor corpului didactic primar, din judeţul Iaşi, care sunt dispensaţi de mobilizări, concentrări şi manevre în 1910—1911:

Andreescu C., Zaharia C., Ştefănescu Gl, Buţureanu, Roiu Gr., Grigoraş V., Teodoru Gh., Dodon I., Ciobanu G., Mihăilescu D., Cososchi V., Mircea N., Munteanu D., Pădure T., Gavrilescu N, Panărbeanu P., Ripeanu N., Toma Ion., Andriescu I, Cososchi I, Dimitriu C., Sachelarie Gh., Ulman V., Galeriu V., Leonescu G., Mircea C., Voinea D., Ciocan S., Gaspar G.. Mardar N., Racoviţă Gr.

Se ştie că ministerul industriei şi al comerţului a permis debitanţilor de băuturi spirtoase să ţie deschise debitele lor Duminicele şi sărbătorile cu condiţia ca personalul să aibă o zi de repaos în cursul săptămînei.

Mulţi băcani însă, au debite de băuturi şi pentru că s'ar putea întîmpla ca sărbătorile şi Duminicile să vîndă în ascuns lucruri de băcănie, păgubind astfel pe băcanii cari, ne avînd debite de băuturi, trebue să şi ţie prăvăliile închise ministerul a hotărît că numai acele debite care sunt separate printr'un zid—şi nu prin o simplă uşă—de băcănie pot rămîne deschise.

Această hotărîre a fost comunicată Camerilor de comerţ şi poliţiilor din întreaga ţară.

Cei trei sub comisari din localitate care au căzut la examenul de capacitate, ce s'a ţinut la 1 Iunie, aa fost puşi în disponibilitate

Sumarul numărului de mîine din „Noua revistă romînă" de sub direcţiunea d lui C. Rădulescu-Motru este:

Noutăţi: Un nou atentat la independenţa învăţătorilor.—Mistificările istorice şi Academia Romînă.—Ex libris: „Invierea" roman de L. Tolstoi, traducere de Dr. I. Duscian.

Chestiuni sociale: N. Em. Teohari. Democraţia şi disciplina în şcoală, IV. (urmare şi sfîrşit). G. Aslan. Necesitatea unui ideal în viaţă.

Literatură: N. Zaharia. Din Martirologiul iubirii George Sand şi Alfred de Musset.

Istoria: Vasile V. Haneş. Bucureştii în secolul al XIX-lea.

Note şi discuţiuni: G. Murnu. Sfîrşitul unei campanii. I. M. Vasilescu. O vizită la şcoala de poliţie ştiinţifică din Roma,

Administraţia ziarului „Opinia" primeşte abonamente de viligiatură cu:

2 lei PE LUNA în ori-ce parte a ţărei, şi

3 lei 50 PE LUNĂ în străinătate.

Şcoala profesională „Reuniunea Femeilor Romîne", organizează pentru Marţi 22 Iunie, o frumoasă reprezentaţie la grădina Cuza-Vodă, din strada Lăpuşneanu, cu cinematograful Gaumont.

In zilele de 16, 17 şi 18 Iunie a avut loc la şcoala de Belle-Arte, examenul de perspectivă, practică şi teoretică cu d. prof. A. D. Atanasiu.

D. Cimbru, inspectorul poliţiei locale a, început inspectarea comisiilor de dispărţire, din localitate.

Printre membrii corpului didactic din circumscripţia inspectoratului şcolar Iaşi, s'a făcut următoarele transferări: învăţătorul Bondescu de la Boronia (Suceava), a fost suspendat pe 3 luni cu începere de la 1 Septembrie; Tomicescu Vasile de la Răseşti, la Poponeşti Stalmaţi (Fălciu) şi Petre Nicuiescu, de la Stolniceni la Simioneşti (Roman).

O deputaţie a patronilor frizeri din Iaşi s'a prezintat ieri prefectului poliţiei, cerînd să intervie la ministrul Comerţului, ca să permită ca frizeriile să rămîie deschise Duminicele pănă la orele 2 p. m. şi apoi închise pănă Luni la orele 2.

Din cauza căldurilor excesive, s'a dispus ca soldaţiii să nu mai facă instrucţie după amiază.

Ministerul de interne a cerut prefecturei judeţului să dea ordin comunelor rurale să înfiinţeze cimitire pentru vitele moarte.

D. dr. Mamulea, examinînd ieri starea sănătăţei M. S. Regina, a găsit-o mult mai bine.

Peste cîteva zile M. S va putea face preumbări mai mari la aer liber.

La facultatea de drept din Iaşi au început astă-zi examenele de docenţă ale d-lor:

Aurel Zăuleanu, în specialitatea dreptului civil, avînd în comisiune pe domnii: M. B. Cantacuzino, preşedinte; D. Alixandrescu, G. Tabacovici, V. Dimitriu şi I. Peretz; M. Berceanu, în specialitatea dreptului roman avînd în comisiune pe domnii: I. Th. Burada, preşedinte; V. Dimitriu, D. Alixandrecu şi Gr Demetrecu; Vasile Iamandi, în specialitatea dreptului comercial avînd în comisiune pe domnii: M. B. Cantacuzino, preşedinte; I. Peretz, Iulian Teodorescu, D. Alixandrescu şi G. Tabacovici.

SPECTACOLE

Pentru astă seară, la Cinematograful Gaumont, din strada Lăpuşneanu, se anunţă un program nou şi ales.

Programul cuprinde între altele: pentru prima oară „Juditha", salvatoarea israeliţilor, mare dramă, care se reprezintă în culori; apoi: „Castelul fermecat", fantezie în culori; o frumoasă şi hazlie comedie, intitulată „Micul detectiv"; din valurile turnului Aifel, după natură, precum şi alte piese sportive umoristice şi instructive.

„Juditha", celebra dramă, e interpretată de cei mai de seamă artişti din Paris.

DIVERSE

— Sfatul satului Holm, pendinte de comuna rurală Podul-Iloaie, a fost disolvat.

A fost numit ca delegat special, care să gireze afacerile satului Vasile Busuioc.

— Vasile Teleman a fost numit în postul de agent sanitar la, cercul Brăeşti—Balţaţi din judeţul nostru, în locul lui Constantin Cona, demisionat.

— D. inginer Teodorescu directorul manufacturei de tutun, a donat 1000 de ţigarete cu inscripţia „Coloniile şcolare", pentru a se vinde la serbarea de la grădina Copou, în beneficiul societ. Coloniile şcolare.

Cereţi pretutindeni şi întrebuinţaţi ca

APA DE MASA HIGIENICA

— NUMAI —

Apele Mineralizate SINTEZA

— *Aprobate de Direcţia generală a Serviciului Sanitar* —

PREPARATE DE **Doctorul RATIANU**

Doctor în Chimie de la Universitatea din Geneva Fost Director al Laboratorului de Chimie al Comunei Iaşi

Apele mineralizate **„SINTEZA"** sunt preparate în mod ştiinţific cu apă sterilizată şi cu componentele chimice, riguros dosate, care se găsesc în apele minerale naturale. — Composiţia lor fiind constantă rivalizează în calitate cu apele de Vichy, Vittel, Giesshübler etc., şi constitue ast-fel

SALVAREA

D-voastră contra boalelor infecţioase epidemice fiind în acelaş timp indispensabile ca apă de masă persoanelor ce suferă de guttă, artritism, nisip la rinichi sau beşică, acreală exagerată a stomacului, diabet etc.

— SEDIUL FABRICEI STRADA ALEXANDRI No. 14 —

— La cerere se expediază la domiciliu cu 20 bani flaconul de un litru. —

— Preţul se înţelege fără sticle, care se socotesc cu 30 bani bucata şi se primesc inapoi. —

Depozit la Magazinul de Coloniale ERMACOV Piaţa Unirei

Se expediază contra ramburs în toată ţara

Ultime INFORMAȚII

❑ **In cercuri militare superioare se afirmă, că plecarea de dăunăzi a d-lui general Crăiniceanu la Constantinopol avusese de scop stabilirea unui tratat militar secret între Rominia și Turcia.**

In legătură cu aceasta, se mai afirmă, că la redeschiderea corpurilor legiuitoare, guvernul romin va veni cu un proect de lege, prin care se va acorda un credit de 50 milioane, pentru armată.

❑ *In ziua de 4 Iulie vor fi expediate cu un tren special din București, noile emisiuni de rentă 4 la sută, din care, parte vor fi predate la Paris și parte la Bruxella.*

Remiterea se va face de către d. Jipescu și un funcționar superior al căilor ferate, va însoți pe acesta.

❑ *Am anunțat zilele trecute, că d. Ferekyde, ca avocat al d-nei Ciolac, a reușit să pună termen, la secția II-a a Casației, pe ziua de 18 curent, în recursul pe care clienta președintelui Camerei, l'a făcut în contra deciziei Curții de Apel din Iași, secția I.*

Adresa Curței de Casație a venit la Iași în ziua de 16 curent și cerea să se trimeată imediat dosarul, întru cît termenul este fixat pentru a treia zi.

Hotărîrea nefiind transcrisă, au fost puși la lucru o mulțime de copiști, pentru ca lucrarea să fie terminată cît mai repede.

Sosind astăzi în Iași d. Pruncu, care este partea reclamantă, în procesul special, și aflînd despre adresa Curței de Casație. a aratat la toată lumea citația pentru ziua de 28 Iunie, și a afirmat că înadins a făcut un falș în adresa Curței, punîndu-se 18 în loc de 28 Iunie, d. Ferekide temîndu se că hotărîrea nu va fi făcută așa curînd.

D. Ferekide este dar nu numai specialist în punerea de termene dar și specialist falșificator în aceiași materie.

❑ Unele ziare din București anunță, că d. M B. Cantacuzino și-a dat din nou demisia din șefia grupărei carpiste din Iași.

D. Cantacuzino n'a revenit asupra demisiei sale de acum trei luni. Prin urmare nu putea demisiona acum,

❑ In *Epoca* s'a publicat un articol contra d-lui Haret, semnat A. H.

Un ziar liberal a afirmat că inițialele de mai sus presintă numele d-lui A. Holban. Acesta declară, că nu iscălește A. H., ci A. D. H.

Foarte interesant.

❑ *Toți brutarii din localitate au fost convocați pentru azi la orele 5 p. m., la primărie spre a se chibzui ce masuri să se ieie, pentru ca Duminicile și sărbătorile, prevăzute în legea repaosului duminical, populația să nu sufere de lipsa pînei și să se admită rotația pentru repaosul în ce privește pe lucrători.*

❑ *După un ordin sosit astă-zi de la ministerul cultelor, ornamentele și odoarele dela biserica Trei Erarhi din Iași vor fi ridicate și trimese la Mitropolia din București.*

Nu se cunoaște rostul acestui ordin.

❑ *In urma multelor proteste ce au venit la ministerul de instrucției, în contra modului cum s'a ținut examenul de capacitate pentru limba franceză, d. Haret a însărcinat eri pe d. secretar general Teodoru să citească toate tezele și să facă un raport, care va fi înaintat consiliului permanent al instrucției.*

❑ Față cu întinderea holerei în Rusia, autoritățile au intervenit la ministerul de răsboiu ca să dea ordin comandanților de trupe din localitate, ca paza pe întreaga întindere a Prutului să fie făcută de soldați.

In acest scop, pe malul Prutului de la Dorohoi și pănă la Reni, vor fi postate la distanțe pichete de soldați, iar la fiecare ceas vor circula patrule.

❑ Astă-zi consistoriul spiritual al Mitropoliei a început cercetarea procesului preotului I. Morarașu, din comuna Dracseni jud. Botoșani.

Procesul va continua și mîine.

❑ D. Popeia demisionînd din comisiunea de capacitate de la gimnaziul Ștefan cel Mare, a fost numit în loc, d. profesor Petrovanu.

❑ In zilele de la 1 pănă la 4 Iulie, va face parte din curtea de vacanță, d. consilier S. Zăhărescu în locul d-lui consilier Porfiriu, care va fi ocupat la juați.

❑ Primul procuror a făcut o anchetă la Poeni în ce privește cazul de pruncucidere, despre care am vorbit într'un număr trecut.

Ancheta a stabilit că proncuciderea a fost sărvîrșită de mama numitei Sevastia Radu, care imediat după ce a născut s'a rugat de mama ei să ucidă copilul, ca să nu afle tatăl fetei, că ea a născut.

❑ **Jurisprudență**.—Cu prilejul judecărei și respingerei recursului celor 3 muncitori sindicaliști: D. Marinescu, Gh. Cristescu și I. Frimu, Curtea de Casație s. II. a stabilit următoarea jurisprudență în materie de delict politic:

Deși legiuitorul nostru nu definește delictul politic, nu face o enumerațiune a acestor delicte, totuși este necontestat că există delict politic, atunci cînd se interprinde un atac nedrept, exclusiv contra ordinei politice s statului, pentru motive politice și cu scopul de a schimba orpinea statului sau în parte, sau fără a se mai avea în vedere scopul care se urmărește, se pot considera ca delicte politice și acelea care aduc atingere exclusiv ordinei politice.

Prin urmare, nu se pot considera ca delict politic, violențele exercitate contra puterei administrative, dacă nu sunt făcute cu scopul politic de a suprima această putere, adică a schimba ordinea existentă a Statului în părțile ei principale, sau să mai aducă numai atingerea ordinei politice.

Astfel, faptul unor muncitori, cari părăseau localul unde ei, se adunase, de a răni, prin aruncare de cărămizi, pe agenții forței administrative, care își îndeplineau datoria de a menține ordinea și libera circulațiune pe strade, nu poate fi considerat ca un delict politic chiar dacă a fost săvîrșit cu ocaziunea exercitărei unui drept politic, căci n'a fost îndreptat exclusiv în contra ordinei politice. Și afară de aceasta, delictul comun săvîrșit cu ocaziunea sau în timpul exercitărei unui drept politic, nu-și schimbă caracterul său de delict comun.

Prin urmare, faptul aratat mai sus este de competința instanțelor ordinare de a-l judeca, de oare-ce el nu constinici un delict politic nici rebeliune pentru a fi judecat de Curtea cu Juați.

❑ O nenorocire s'a întîmplat azi dimineață, lîngă stația Ciurea.

Pe cînd trenul No. 1 de București, ieșise din stație, venind spre Iași, la o distanță de un km. de stație, focarul Alexandru Morariu, care se afla pe mașină, făcu un pas greșit lîngă scara mașinei și căzu jos.

Nenorocitul focar a rămas aproape în nesimțire. A fost readus în stația Ciurea, unde i s'au dat primele ajutoare, iar apoi a fost adus la spitalul Sf. Spirdon. Starea lui e foarte gravă.

❑ Sunteu informați că I. P. S. S. Mitropolitul Pimen, a intervenit ca, pînă la toamnă, cînd orașul va fi vizitat de familia regală, să se alinieze și complecteze fragmentul de stradă nepavată, din dosul Mitropoliei, dărămîndu-se grajdurile vechi situate drept în mijlocul străzei Mitropoliei și în vecinatatea cancelaria Mitropolitane.

Ar trebui că cei în trept să facă această îmbunătățire cît mai curînd.

❑ **Cu toată statuia ce urmează a fi ridicată ministrului Constantinescu, care a luat măsuri pentru ieftinirea peștelui, la Iași Kilogramul de pește se vinde tot cu 1.20 lei Kilogramul.**

❑ **Pe ziua de 25 Iunie vor fi desconcentrați soldații schimbași din regim. 7 roșiori, cari fusese concentrați pentru 20 zile instrucție.**

❑ **Consiliul profesoral al școalei de Belle-Arte se va întruni Duminică spre a se ocupa cu lucrările elevilor.**

❑ **I. P. S. S. Mitropolitul Pimen al Moldovei, va pleca la 1 Iulie în concediu de o lună de zile și se va stabili la Govora.**

Lucrările Mitropolioi vor fi girate de P. S. S. Archiereul Nicodem Munteanu vicarul Mitropoliei.

❑ **Consiliul Comunal va fi convocat pentru joia viitoare.**

La 1 Iulie primarul va pleca în concediu pentru tot timpul vacanței, iar ajutoarele de primar vor rămînea tot timpul în Iași.

❑ **Aseară s'a celebrat logodna d-rei Aglaia Gane, fiica primarului Iașului, cu d. M. Grumăzescu, profesor și director la liceul Basotă din Pomîrla.**

❑ **Acum două luni în urma unui denunț primit la parchet, se dispune exhumarea și autopsiarea cadavrului I. Fokșaner.**

O parte a intestinelor fusese trimise consiliului sanitar superior, iar o alta chimistului parchetului.

Concluziunile au fost depuse zilele acestea și din ele se deduce că moartea lui Fokșaner a fost naturală, determinată de o insuficiență aortică și complicată cu o degenerescență grasă a cordului.

❑ **Băetul Neculai Luca, din comuna Miroslăvești, plugar la d. Berman Juster pe Moșia Cîrjoaia, a fost găsit astăzi plin de sînge și cu o tăetură după ceafă.**

Fără a putea spune ce-a pățit, nenorocitul, pe cînd era dus la spitalul din Hîrlău, a încetat din viață.

Din cercetările făcute, s'a constatat că numitul suferea de epilepsie și că fiind lovit în timpul nopții de un acces a căzut cu capul peste cuțitele plugului, care i-au făcut acea tăetura la cap.

❑ D. Chicoș, inspector al ministerului industriei ;sosit azi dimineață în inspecție în localitate.

❑ **Examenele elevilor preparați în particular vor lua sfîrșit mîine.**

In astă seară se va întruni conferința pentru particulari cl. IV și a VIII-a, pentru a da mîine rezultatul.

Examenul de absolvire a elevilor preparați în particular, se vor ținea astfel: Clasa IV de la institutul liceal „Humpel" la liceul Național; clasa VIII a de la această școală, la liceul Internat.

La gimnaziul „Alexadru cel Bun": Segal I., Șraer Eug., Șarf Moise, Stoinescu I, Vinograschi C, Varduca I.

La gimnaziul Ștefan cel Mare: Ionescu E., Sîrgeanu C., Mihailescu C., Mardare V., Macinlski G., Măcărescu Ioan.

La liceul Internat (cl. IV): Stavăr G., Abeles Maria, Apostoleanu I, Bulgariu E., Cătulescu C., Ionescu Gh.

La liceul Național cl. VIII-a: Baldovin Sergiu, Manolescu C., Oghină G., Rișcanu A., Climescu E., Cicherschi M Georgescu Dimitrie, Patrichi G. Șvartemberg Avram.

La școala secondară gradul II (Oltea Doamna): Nagler Z., Dimitriu Eugeniu, Cătulescu Maria.

❑ Medicul veterinar al orașului Rusciuc, d. Iordan Marcoff, și d. inginer Ștefan Iancoff, care au fost trimeși în Iași să studieze organizarea abatorului, au vizitat astă-zi Universitatea, conduși fiind de d. A. Brandia, secretar general.

❑ **Universitare**.—D-nii Al. Balaban, Enache Lupan, M. Teodorescu și M. Rădulescu, au fost proclamați astă-zi licențiați în filosofie.

— Consiliul facultății de drept a delegat pe d. profesor I. Peretz, ca raportor pentru teza d-lui Danielopol, candidat la ultimul examen de doctorat.

— Pentru examenele de docență ale d-lor A. Zăuleanu, M. Merceanu și V. Iamandi, au fost numiți raportori: d-nii M. Cantacuzino, T. T. Burada și G. Tabacovici.

— D ra Estera Safrin, își va susținea Luni, teza de doctorat, tratînd despre „Contribuțiuni la studiul morții subite prin inhibațiune.

Comisiunea examinatoare se compune din d-nii George Bogdan, Russ, Anghel, P. Zosin și Teodorescu.

❑ Autoritățile din Ungheni și Sculeni au luat cele mai severe măsuri, pentru paza malului Prutului, în vederea holerei ce bîntue în Rusia.

❑ Primele serii de elevi și eleve, ce vor fi trimise de coloniile școlare la diferite stațiuni climaterice, vor pleca la 1 Iulie la Bacău și Neamț.

❑ D. C. Stere, care se află tot la Champelle, va sosi în ziua de 1 Iulie la Iași și de aci va pleca la M rea Neamț, unde va sta tot timpul verei.

❑ Țaranii din județul Neamț au subscris fie care cîte 10 bani pentru sporirea fondului statuei lui Kogălniceanu.

Subscripția a dat 275 lei, care sumă a fost trimeasă astăzi de prefectul județului Neamț, președintelui comitetului statuei.

❑ Consiliul profosoral al facultății de științi, se va întruni astăzi, pentru a delega un profesor, care va lua cuvîntul la serbarea jubilară universitară de la 3 Octombrie.

Se crede că va fi delegat d. profesor P. Poni.

Consiliul facultății de drept, a delegat pe d. profesor D. Alexandrescu, ca să rostească discursul în numele Universității, la banchetul ce va avea loc în sala teatrului național, în seara de 5 Octombrie, tot cu prilejul sărbărilor jubiliare.

❑ Vasul nostru „Imparatul Traian" care a fost devastat la Pireu, este redat astă-seară Vineri 18 Iunie, pe pînza cinematografului Pathé-Frères din grădina Bragadiru. Scenele sunt redate după vandalismul de la Pireu și în momentul înregistrărei se aflară pe bordul vasului mica Principesă Elena și micul Principe Nicolai ai Romîniei. Sunt de asemenea la perfecție redați: Dl. Perieșeanu, comandantul vasului, d rul Zaharot, medicul vasului și întregul echipagiu.

Noul număr al ziarului însuflețit „Pathé-Journal apare de asemenea astăseară, în programul, cu totul nou, al teatrului Cinematografic Pathé-Frères din grădina Bragadiru. Acest ziar însuflețit, face furori în lumea întreagă, atît pentru ingeniozitatea lui cît și pentru repeziciunea în transmiterea știrilor și faptelor mari ale zilei. In noul său număr de astă-zi Joi, Pathè-Journal ne redă între altele: Tenorul Caruso la Berlin.—Greva la căile ferate din Franța.—Roosevelt la Berlin.—Exploratorul Nordic Peary este primit la Edinbourg de către profesorii universitari.—Submarinul Pluviose și locul catastrofei etc. Nu lipsește de asemenea rubrica însuflețită „Moda la Paris" care cuprinde ultimele creațiuni în „Robes de Soirée".

Programul nou cuprinde apoi: „Farmacistul sau Ertarea Insultei", piesă teatrală.—„Puterea revolverului", comedie compusă și jucată de simpaticul Max Linder de la Olympia din Paris.—Vederi din Sicilia, multe comedii precum: „Vînătorul extra-ordinar".—„Jandarmul iscusit etc apoi trupa Iuliani compusă din zece artiști în cele mai periculoase sărituri, apoteoze măreațe în vîrful cărora copiii svîrliți în spațiu ca mingile, zboară de la o piramidă la alta. E un spectacol unic de artă și curaj pe care'l oferă publicului trupa Juliani, cinematografiată la Folies-Bergère din Paris.

❑ **Cine** are necesitate de lemne de construcție, sau or-ce alte articole de lemn să se adreseze la Fabrica „Fortuna", Iași str. Moțoc.

Ultima Oră

— SERVICIUL TELEGRAFIC SPECIAL AL „OPINIEI" —

București 18 Iunie

Starea M. S. Reginei

București.—Agenția Romînă comunică că M. S. Regina a petrecut noaptea în liniște și se află acum bine.

Aplanarea conflictului cu Grecia

București.—O telegramă a ministrului Italiei anunță aplanarea conflictului cu Grecia.

Grecia a cedat în fine toate punctele prevăzute în nota Romîniei, dînd deplină satisfacție.

Conflictul este deci aplanat.

Anghina difterică

In comitatul Bihorului

Buda-Pesta.—In comitatul Bihorului, în cercul locuit de romîni, bîntue anghina difterică.

Starea sanitară a cercului este foarte rea; nu se afla nici un doctor.

Medicul de plasă vine odată pe săptămînă și nu se abate de cît în casele unde-i chemat.

In multe familii au murit toți copii.

Un preot greco oriental povestește că pînă acum au murit 18 copii. Numărul bolnavilor, însă, e de 5 ori mai mare. Familiile mai bine situate își părăsesc locuințele. Multe din ele au plecat în Romînia.

Pentru inundații din Banat

Bucureșsi. — Un grup de profesori transilvăneni, din Capitală, într'o consfătuire ce au ținut'o, au hotărît să înceapă și ei o acțiune pentru a strînge fonduri, spre a veni în ajutorul inundaților din Banat.

Camera comunelor

Londra.—Primul ministru, d. Asquith declară că guvernul a decis ținerea unei sesiuni, în toamnă. De asemeni propune amînarea Camerei comunelor de la începutul lui August pînă la Noembrie. In sesiunea de toamnă se va discuta și va sfîrși discuțiunea budgetului. D. Lloyd George a prezentat budgetul cheltuelilor, care se cifrează cu 198.930.00 lire între cari 40 jum., milioane, pentru marină iar la încăsări cu 199.790.000 lire.

Din Rusia

Petersburg.— Consiliul imperiului a luat vacanță pînă la 23 Octombrie. Duma a luat vacanță pînă la 18 Octombrie.

D. Gutchow a renunțat la prezedența Dumei, pentru a-și face terminul de închisoare din cauza duelului ce l'a avut cu deputatul Uvarow.

In chestia Cretei

Constantinopol.—In urma unei decizii a consiliului de ministri, ministerul de interne a adresat autorităților competinte, o depeșă prin care să relevă că cheatiunea crétană să apropie de soluțiune așa în cît să răspundă drepturilor și intereselor turcești.

Presa străină și barbariile de la Pireu

Viena.—Ziarul „Wiener Allgemeine Zeitung" vorbind despre afacerea incidentului de pe vaporul „Traian". crede că acest atac neprevăzut și ușuratec nu este scuzabil în nici o împrejurare și trebue firește să fie reparat. Ziarul amintește Greciei, că în mod sistematic s'a pus rău cu toate statele balcanice. Atitudinea guvernului grec în afacerea de la Pireu, face cea mai rea impresia asupra celor mai buni amici ai Greciei și dacă ea nu voește să piardă simpatiile tuturor amicilor săi, trebue să pună capăt cît mai curînd posibil acestei supărătoare afaceri.

Parlamentul ungurese

Buda-Pesta.—Camera deputaților a ales ca președinte pe d. Berzewiczy, iar ca vice-președinți pe d-nii Navax și Kabos. Cîte'și trei fac parte din partidul muncei.

De vînzare, un imobil din Iași Str. Lascar Catargi (foastă Romînă) No. 40 compus din două corpuri de casă:

Una mare, cu șase odăi și vitraj, cu instalație pentru lumina electrică, bucătărie, spălătorie, odăi pentru servitori, șuri pentru lemne, pivniță, zemnic, grădină și ogradă.

Una mai mică, situată în fundul Curței, compusă din 3 odăi cu instalație pentru lumină electrică, bucătărie, camară, odăi pentru servitori și ogradă separată.

Hazna în aproape și canal.

A se adresa proprietarei D-na Elena I. Manu Str. Păcurari No. 32.

Beraria „Zimbru"

— Piața Unirea —

Administrația berăriei aduce la cunoștiința onor. publicului Ieșan, cum că, cu începere de *Sîmbătă 19 Iunie c.*, în fie-care seară de la orele 8 pînă la 1 noapte, vor fi distrați cu cele mai frumoase cîntece romînești și străine, executate de o orchestră compusă din 8 persoane și o cîntareață,—sub conducerea *capel-maistrului Angheluș Marinescu*, ploeștean, artist, care a debutat la expoziția din Paris și decorat de d. Loubet, fostul prezedinte al republicei franceze, ca și de M. S, Regele Carol.

Publicul va fi servit cu berea „Zimbru", cea mai excelentă bere din țară, care n'a avut rival pînă acum. De asemeni, *un bufet, bine asortat, e în permanență. Mîncări calde și reci*, la ori-ce oră din zi și noapte. Serviciul prompt și conștiincios. Prețurile moderate.

Mulțumind clientelei noastre, rugăm onor. public a ne da tot concursul.

Ad-ția berăriei „Zimbru"

Fên 2 Stoguri

De vînzare, 400 lei amîndouă

Hotel Cernăuți, Loco

CONVOCARE

Domnii acționari ai Societății anonime pe acțiuni *Olea* din Iași, sînt convocați în *Adunare generală*, ce va avea loc în ziua de 22 Iunie st. v., în localul societății, Iași Str. Zugravilor No. 66, orele 10 a. m., la ordinea zilei fiind:

1) Raportul consiliului de administrație;

2) Raportul cenzorilor;

3) Aprobarea bilanțului pe gestiunea anului 1909;

4) Descărcarea consiliului de administrație pe această gestiune;

5) Alegerea noilor cenzori.

Se atrage atențiunea d-lor acționari, cari vor să participe la adunarea generală, că acțiunile și procurile trebuesc depuse la sediul societății cu cel puțin *trei* zile libere înainte de ziua fixată.

Acționarii pot fi reprezentați numai prin acționari.

Femeile, minorii, interzișii și persoanele morale pot fi reprezentați prin mandatar, care nu va fi acționar.

(ss.) vice-președ. Cons. de Ad-ție

Dr. **S. Konya**

AVIS

Aducem la cunoștința Onor. Public, că am deschis astă-zi în piața de aci, strada de Sus, No. 186, un debit de desfacere a produselor fermelor și viilor A. Badareu și Dr. Manolescu de la Strunga, unde se vor găsi zilnic lapte dulce și produsele: unt, smîntînă, brînză de vaci, lapte etc. preparate după sistemul olandez cu ajutorul aparatelor speciale.

De asemenea se găsesc cele mai renumite calități de vinuri vechi și noi, în butelii, recoltate din viile noastre; precum și țuică în butelii.

Prețuri avant joase.

Cu toată stima

A. Badareu și Dr. Manolescu

dela Strunga

Doctor GRIGORE BRAUER

medic romin la KARLSBAD

Casa „Goldener Löwe" Kaiserstrasse

Telephon 701

De închiriat

cu inceperea de la 26 Octombre a. c.

Magazine cu locuința & atenansele lor

Str. Lăpusneanu No. 32

unde sunt instalate astăzi magazinele

D-lui Arnold Brociner

A se adresa la proprietarul Moritz Vachtel Casa de Bancă, Piața Unirei, în orice zi de lucru de la orele 9—12 a. m.

Profesoară cu experiență, diplomată, caută lecțiuni private de germană și franceză. Adr. *Notre Dame de Sion.*

HIGEYA

APA DE MASA NATURALA ALCALINA
M. MIHAILESCU & I DAVIDESCU
Isvorul proprietatea M. MIHAILESCU
Dacă vreţi să aveţi un stomac sănătos
BEŢI NUMAI APA ALCALINĂ
„HIGEYA"

„HIGEYA" se recomandă de către somităţile noastre medicale ca CEA MAI BUNA APĂ MINERALĂ pentru combaterea boalelor de Ficat, Gută, Rinichi şi Vesiculă — Desinfecţie —

De vânzare la principalele magazine de consum, droguerii şi farmacii din ţară.
Comenzile de en gros sunt a se adresa: Domnului I. DAVIDESCU Tecuciu
Reprezentant pentru Oltenia şi Muntenia ISAKKOFFLER BUCUREŞTI

a 1½ L. 0.85 bani. — a 1 Litru 0.70. — a 1/2 litru 0.50 bani
(Preţurile se înţeleg ori un)

Important pentru toti Domnii agricultori

Subsemnaţii, unici fabricanţi al renumitelor pluguri universale, **construite numai de oţăl bătut peste tot,** facem atent pe onorb. public cumpărător pentru al feri de imitaţiuni, că numai aceste pluguri care port Marca **Porcul Mistreţ** precum mai jos desemnat şi cu inscripţia firmei Gebrüder Eberhardt Ulm, sunt original ale noastre şi să găsesc numai în depozit la casa **fraţii Bachstez în Iaşi** strada de sus No. 127 (sub Cabinetul Istoric.)

FABRICA DE CARAMIZI

cu aburi şi cuptor sistematic

lîngă abatorul comunei Iaşi, legată cu reţeaua tramvàiului electric

Fabrica de tuburi de beton în ciment

(Şoseau Arcu 11 | 19)

Proprietatea fraţilor RAMEDER

Recomandă produsele ei, ca: cărămizi presate şi tuburi de ciment, în ori-ce diametru şi dimensiune.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspândit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICĂ PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE 0f30c.

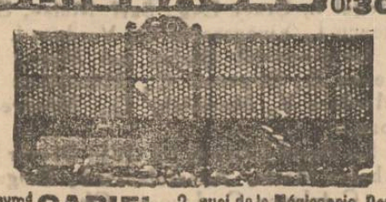

Baym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

PONDOIR DÉPOSE Prix..... 6f.50
R. GARIEL 2er, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

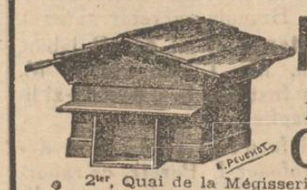

RUCHE à Cadres mobiles Prix: 20f
Gariel
2er, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à 0f20

3 ani de succes 3

GRADINA

BRAGADIRU

In fie-care seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program va începe în fiecare Luni—al doilea în fiecare Joi—ambele programe săptămînale vor fi

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Matineurile urmează regulat în tot timpul verei—fiecare Duminică 4 ore ziua în sala Circului Sidolli.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente
în VIENA fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1384 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia
LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,[illegible]32. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46/100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:
a) Caz de viaţă pentru un capital cu rezultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.
e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor la caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Alfons Herovanu
AVOCAT
a Bărboi No. 15—
— a. m. şi 4—

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai la de

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului
Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 – Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa 2-a Loteriei VIII

s'au pus în vânzare

Tragerea la

6 şi 7 Iulie 1910

Se poate cîştigă in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar cîştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vânzare:

1/8	Una optime	Lei	4,00
1/4	Un sfert	Lei	8,00
1/2	Una jumătate	Lei	16,00
1	Loz întreg	Lei	32,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
2,50	5 lei	10 lei	20 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primariei No. 17.—Instalaţiune cu motoare electrice executată de d. Iohann Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mîrzescu 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII. — No 1043 Duminică 20 Iunie 1910

Brătenii și reformele

Că cei trei frați Brătianu calcă codul penal, nu e nici o mirare: codul penal doar nu are de autori pe cei trei frați. Mirare e însă, că fiii lui I. C. Brătianu calcă propriile lor legi, din moment ce ele vin în conflict cu interesele personale ale „dinastiei".

O mică revistă a călcărilor de lege ne va edifica pe deplin.

In adevăr, legea pentru tocmelile agricole are de autor pe d. I. I. C. Brătianu, actualul președinte al consiliului. Să vedem dar, cum înțelege familia Brătianu să respecte legea delfiuului ei.

E încă în aducerea aminte a tuturor felul cum și-a secerat d. Vintilă Brătianu moșiile sale din Muntenia. Neputîndu-se învoi cu țăranii, d. Brătianu n'a uitat un moment să ceară soldați, cari să înlocuiască pe țărani. Dacă ar fi făcut aceasta alt proprietar, n'am fi avut nimic de zis; dar d. Vintilă Brătianu e un propietar excepțional. Cu cîte va luni înainte de seceriș,—în Fevruarie—d. V. Brătianu rostise un discurs în Cameră, discurs în care sfătuia, pe acei proprietari, cari nu se pot înțelege cu țăranii, să părăsească țara, să-și vîndă moșiile și să se expatrieze. Cînd a fost însă vorba despre d-sa, despre moșiile sale și despre sătenii de pe acele moșii, d. Vintilă Brătianu, în loc să-și facă geamantanele, a făcut apel la comandamentul corpului II de armată și a lăsat pe sateni muritori de foame.

Dar aceasta nu e singura dată, cînd familia Brătianu calcă legea d-lui Ionel Brătianu. A doua oară Brătenii au călcat legea pentru învoelile agricole, cînd cu prilejul vînzării unor pămînturi destinate islazului.

Cei trei frați Brătianu nu s'au sfiit să ceară și să obțină de la o comună din jud. Vîlcea un preț peste maximul statornicit de consiliul superior agricol. Prinși asupra faptului, a răsărit d. Dinu și a legitimat matrapazlîcul pe motivul că, Consiliul agricol a fixat pentru acel pămînt un preț mai mic, de cît chiar datoria ipotecară, care apasă acea moșie. Insăși această scuză dădea în vileag o pungășie a dinastiei. In adevăr, se știe, că frații Brătianu au fost și sunt atot-puternici la Creditul Rural. Or, însăși mărturisirea că datoria ipotecară către Credit e mai mare de cît prețul oferit pentru islaz, nu e oare o dovadă că frații Brătianu au izbutit să împrumute pe moșie mai mult de cît face?

Iată dar, chipul în care frații Brătianu au înțeles să respecte legea pentru învoelile agricole, lege care are de autor pe Delfinul dinastiei și care constitue piatra unghiulară a întregei reforme agrare, de după răscoale.

* * *

Deși seria neagră nu se oprește aici. Cu prilejul demascării afacerei Rătești, opinia publică s'a putut edifica asupra felului în care dinastia celor trei frați, a înțeles să respecte legea pe tru arendarea domeniilor publice către obștiile sătești.

* * *

Legea pentru mărginirea dreptului de-a ține moșii în arendă n'a fost mai norocoasă sub guvernul Brătienilor.

Dar legea aceasta a fost votată în vederea trustului fișeresc; de și d. Ionel Brătianu e prim ministru,—d. M. Ferekide, președintele Camerei, care a votat legea, și-a permis să se întățișeze înaintea instanțelor noastre judecătorești și să susțină interesele lui Froim Fischer contra Statului. Și aceasta sub privirea obladuitoare a d lui Ionel Brătianu.

* * *

Acum în urmă s'a dovedit o nouă călcare de către dinastie, a unei legi din seria legilor rurale. D. Dinu Brăteanu—un fel de Zelig Schor al Dinastiei—un „om de afaceri (particulare)—și-a deschis cîrciuma la București alături de Biserica Sf. Nicolae.

Prins asupra acestui nou fapt, d. Dinu Brătianu neagă delictul cu aceiași înverșunare cu care a negat gheșeftul Rătești. Dar cu toată această negare d. Dinu Brătianu a fost nevoit să închidă una din ușile cîrciumelor în care se debitează un excelent vin din viile Simulescu, replantate de Dinastie pe socoteala statului.

* * *

Acestea sunt călcările legilor agrare cunoscute pînă azi și făptuite de iubitorii de țărani, frații Brătianu.

Lăcomia și nerușinarea odraslei „sinistrului bătrîn" sunt la înălțimea îndrăznelei celor trei frați. Un singur noroc are pătura noastră țărănească: se apropie ceasul cînd va scăpa de marii ei iubitori...

Interesante cancanuri polițienești

D. N. Filipescu se cuminți se foarte frumos în ultima vreme. Devenise chiar filantrop, făcând o operă foarte românească, prin deschiderea unei liste de subscripții—după recomandarea d-lui Brătianu—în folosul nenorociților din Banat.

Lista de subscripție este încă în toiul ei—dar d. Filipescu nu mai este cuminte. D. Filipescu redevine anti-takist și dacă ar fi numai atît, n'am zice că a încetat a fi cuminte.

Dar d. Filipescu, exact în ziua plecărei d-lui Tache Ionescu, lansează o infamie prin Epoca. *Infamia este de gen nou: Takiștii au pus pe polițiști să împrăștie svonul, că între d. Carp și dl. Tache Ionescu ar fi avut loc o întrevedere. „Cine cunoaște ideile hotărâte ale d-lui Carp, exclamă d. Filipescu, știe că asemenea intrevedere nu poate avea loc".*

D. Take Ionescu s'a fudulit, deci, că a stat de vorbă cu d. Carp, fapt absolut imposibil, căci șeful partidului conservator n'a dat înapoi de la hotărîrea sa, de a nu sta de vorbă cu un om ca d. Take Ionescu.

Acesta este purul adevăr și întru cît „înalți funcționari polițienești" — spune d. Filipescu—susțin că d. Carp—chiar dumnealui—a stat de vorbă cu d. Take Ionescu, svonul devine o adevărata manoperă politică.

Din partea cui? Din partea—firește a takiștilor. Takiștii au zor să acrediteze în lume cancanul îngrozitor, că d. Carp a stat de vorbă cu d. Take Ionescu, takiștii au zor mare să se împace cu carpiștii, cari au succese enorme; politice, electorale, parlamentare—ceea ce de fapt este o grosolană manoperă politică!

Noi nu înțelegem rostul politic al șarjei d-lui Filipescu—nici nu ne interesează de ce a recurs, din senin, la acea sarjă.

O constatare exterioară vom face însă: nici opera filantropică nu s'a dovedit a fi un calmant pentru nervii politici ai d-lui Filipescu, nici pentru sarjele sale absolut inopinate.

Simplă și banală constatare.

Magistrații din Bîrlad

Nici un comunicat din partea d-lui ministru al justiției în chestia scandalului judecătoresc de la Bîrlad.

Nici un comunicat, dar nici anchetă. Nici inspectorul judecătoresc al tribunalelor, nici procurorul general, n'au fost însărcinați să ancheteze asupra grozavei imbecilități de la tribunalul Tutova. Pe ministrul justiției il preocupă Bîrladul, dar în alt sens: să găsească succesor d-lui Bălășescu și pînă acum n'a primit nimeni să se hazardeze în acel cerc viciat al Bîrladului.

Ultimele evenimente însă, îl preocupă foarte puțin pe d. Stelian. El nu s'a gîndit încă să trimeată la Bîrlad pe inspector și pe un psihiatru, ca să constate: unul cunoscuta enormitate juridică și celalalt gradul de nebunie sau de imbecilitate al făptuitorilor.

Fuga procurorului din ședință, apoi recuzarea președintelui pentru motivele cunoscute, apoi achitarea părîtului după ce acesta se retrăsese din instanță—aceste trei enorme ipostase, dacă sunt foarte grave ca erori grosiere judecătorești, trebue să aibă, la bază și ceva momente dacă nu foarte multe, de întunecare mintală.

Magistratura aceasta de la Bîrlad, așa cum o vedem de orbilă, este a prefectului județului. Iarăși ne-am întors la judecătorii sclavi ai zapciilor. Ne-am întors la ei, avînd la justiție pe un ministru, care țipă după idealul în magistratură; avînd, ca chezășie a idealului, două extra-ordinare inovații ale aceluași ministru: inspectori judecătorești și—să ni se ierte expresia—un consiliu superior al magistraturii.

Și dacă este dovedit, cu cazul de la Bîrlad—că avem magistrați robi ai prefectului, avem și dovadă făcută, tot referitor la Bîrlad, că inspectorul judecătoresc și consiliul superior al magistraturei (cu iertare) sunt simple instrumente la porunca ministrului.

Ziarele—de toate nuanțele opoziționiste—au comentat scandalul de la Bîrlad, dar noi n'am auzit ca inspectorul judecătoresc care, în alte împrejurări, aleargă la ori-ce denunț, să se fi deplasat la Bîrlad. După cum ar fi fost și logic și omenesc, ca onoratul consiliu superior al magistraturei—să fi satisfăcut cererea d-lui Bălășescu, de a-i se trimite copii de pe trei rapoarte a trei procurori generali, cari au anchetat în contra lui, fără să-l fi chemat la anchetă.

Cazul Bălășescu a fost, în intregul lui, o mare infamie. Dar el a avut și-o parte sănătoasă: ne-a făcut să vedem ce justiție este la Bîrlad, care este rolul inspectorului și care acel al consiliului superior.

Și-am văzut lucruri extra-ordinare și oameni extra-ordinari de servili.

Iar țara a văzut, că are nevoe mare să se purifice justiția de anume elemente și să se dărîme toată clădirea, pe care a zidit'o, pentru justiție, mîna criminală a d-lui Stelian.

Totul va fi de refăcut. Totul va fi refăcut de un guvern iubitor de țară, iubitor de dreptate.

O condamnare

Ziarele din Capitală ne-au adus azi o veste îmbucurătoare: inspectorul polițienesc de acolo, d. Cotruț, a fost condamnat de Curtea de Apel la o sută lei amendă.

Faptul acestei condamnări face pe d. Cotruț nedemn de a mai ocupa funcția pe care o pîngărește de vre-o trei ani, de cînd avem pe liberali la putere.

Cine cunoaște apucăturile bandițești ale acestui zbir, vrednic de vremurile de urîtă aducere aminte ale lui Radu Mihai, se va bucura sincer de sentința Curții de Apel din București. D. Cotruț nu mai cunoștea margine nepermisului. Canalie din naștere, fostul inspector polițienesc găsise în poliție un cîmp vast de aplicare a apucăturilor sale de criminal născut.

N'a fost pătură socială în București, n'a fost persoană, care odată venită în atingere cu banditul Cotruț, să fi fost respectată. Osîndit Cotruț ajunsese un adevărat pericol pentru liniștea publică și o rușine pentru corpul din care făcea parte.

„A doua magistratură" a regretatului V. Lascar purta cu rușine această nevrednică povară. Dar la București sunt judecători și nevrednicul a fost scos din poliție așa cum se cuvinea—cu o osîndire pentru bătaie.

Inceputul a fost făcut și de datoria justiției e, ca să scoată din poliție și pe ceilalți Cotruți, cari au găsit adăpost acolo pentru a putea da curs mai liber instinctelor de beștie datorite unei nașteri nefericite.

CATE VA NOTE

Secolul publică un articol ditirambic la adresa d-lui Anton Carp și I. G. Bibicescu, cari au subscris 15.000 lei în numele Băncii Naționale, pentru inundații din Banat.

Pentru acest fapt de adevărat altruism — căci este altruism cînd dai banii altora—directorii Băncei sunt calificați mari Romîni.

Cu cît mai mare romîn trebuie să fie, comparativ, d. M. Blanc, care a subscris 6000 lei, în același scop, dar din banii sei proprii ?!

*

Conservatorul.—se'ntreabă „cine este d. P. P. Carp ??

Acum nu-l mai cunosc nici ai lui. Cei lalți nu l'au cunoscut nici odată.

*

Titlul articolului de fond de astă-zi al „Voinței": Jellea, Anarhiștii și domnii Mille, Cocea & Comp.

Mai mult n'a încăput.

OAMENI ȘI LUCRURI

ALBI și NEGRI

A cunoaște țiganii din opereta „Voevodului" ori chiar din „Zigeunerliebe"—cel mai nou succes al lui Lehar—însemnează a nu ști nimic din viața frămîntată a acestui neam nomad. In schimb cercetătorul poate găsi, în literatura foarte abundentă a țiganilor, nespus de interesante lucrări, gîndiri, oftări și reflecții cari dovedesc cît de mult simte această stranie populație vagabondă inferioritatea și nedreptatea stării sale sociale.

E de ajuns, pentru aceasta să deschid colecția lui Wlyslocki „Poezii țigănești din Transilvania", dintre cari am tradus cîte-va strofe:

Ici țiganul se adresează „Domnului" din cer:

Bani trimite-mi mai curînd
Ca să-mi cumpăr un veșmînt.
Mor ca mîni — și ți-ar plăcea
Să vin gol în fața ta?

Aiurea se arată pribegirea, reflectînd în fata Dunării curgătoare:

Curge Dunărea într'una,
Noaptea 'n cer se mișcă luna,
Ziua, soarele-i urmează
Pe nomazi de-i luminează.

Noi, pribegi, ne plîngem halul:
Cum se mișcă luna, valul,
Noi venim, ne ducem iară,
Fără pîne, fără țeară....

Care e pricina, că pentru atîtea mii, zeci de mii de inși, capabili și chiar talentați în multe privinți, nu s'a găsit în decursul secolilor un sălaș și n'au participat întru nimic la civilizația lumei, rămînînd cu totul străini de binefacerile culturii?

Lumea e a acelor cari au știut să și cucească un loc sub soare. Și odată stăpîni pe dînsul nu-l cedează altora. Dar nenorociții cu pielea neagră nu cunosc de cît o filosofie simplă, unică: cei albi sunt despoți, stăpînitorii și cauza suferințelor lor:

Iarăși, iar din sat m'alungă,
Iar pornesc în cale lungă,
Iar — de-oiu cere adăpost
Mi-or striga «tîlhar» și «prost»
Albii!... doamne, toți sunt răi,
Toți sunt proști și nătărăi,
Toți pociți și mincinoși, —
Dar se cred deștepți, frumoși...

E aci tot strigătul de revoltă al țiganului umilit, strîmtorat, care nu și poate statornici traiul, nici pune în evidență priceperea. Și doar e loc și de dragoste în sufletul lui de pribeag! Il vedem uneori melancolic, gîndind la „căminul" lui unde-l așteaptă draga:

„Par'c'o văd cum șade trează
Și de dragoste visează.
Să-i vorbesc, s'o văd și lasă...
O sărut — să-i sting necazul
Și să-i rumenesc obrazul...

Cu toate aceste rîdem de dînșii, de suferințele lor, de soarta lor, de mizeria lor fizică și morală. Ei s'ar putea socoti fericiți dacă viața lor ne-ar inspira *milă*; dar nu ne inspiră de cît rîsete și aceasta e marea lor nenorocire.

Rodion

Cine e frumos...

In legătură cu o recentă și senzațională întîmplare, care avu drept eroine cîteva eleve de pension și drept eroi cîțiva elevi de liceu, cineva povestea că totul a fost dat în vileag de către *un* elev, în curent cu toate faptele, cu atît mai mult cu cît el fusese respins din acel cerc — ori „club", — pe motiv de *urîțenie*.

Rănit în amorul său propriu, nefericitul și-ar fi răzbunat denunțînd locul de întîlnire, provocînd astfel acea întreagă afacere de care s'a vorbit mult prin gazete — și poate se va vorbi încă.

Imprejurarea ne-a amintit că în una din marile noastre reviste s'a atins a cum de curînd problema frumseței fizice la barbați în legătură cu amorul. Autorul pomenitului articol citează o reeentă constatare a lui Emile Faguet care susține că: „Un fapt foarte cunoscut, foarte constatat, căruia încă nu-i s'a dat o explicație mulțumitoare: Bărbații urîți sunt foarte iubiți de femei. atît de iubiți, în cît cei frumoși ar fi geloși, dacă n'ar găsi în fatalitatea lor o răsplată cu totul îndestulătoare

Faguet găsește explicația în faptul că cei urîți ar prezenta femeilor mai multă *siguranță*. La care i se obiectează cu drept cuvînt că elementul de siguranță dispare, din moment ce — dintr'un cuvînt ori dintr'altul — bărbații urîți ar fi *căutați*.

După Schopenhauer ar fi o altă explicație și anume în faptul că slutenia fizică nu esclude forța, vigoarea și aceasta fiind cea dintăi însușire în dragoste, bărbații urîți au destule șanse de a nu fi înlăturați.

Adevărul e că în gingașa temă atinsă aci explicațiile abunde, fără ca vre una să fie esclusiv cea adevărată și singură. Autorii imaginează fapte, înregistrează ciudățenii, dar nu le explică. Așa e cazul acelei frumoase și pudice fete *Orberose* — amintită în articolul menționat în revistă — pe care ne o arată Anatole France în „Insula Pinguinilor" măritată cu „robustul și subtilul Kraken". Cităm din romanul lui France în original:

„A l'heure ou Vénus s'allume dans le ciel pâle, tandis que Kraken allait répandant l'effroi sur les villages, elle visitait, en sa maison roulante, un jeune berger des Dalles, nommé Marcel, dont la forme gracieuse enveloppait une infatigable vigueur. La belle Orberose partageait avec délices la couche aromatique du pasteur.."

Și puțin după ce iubise pe frumosu păstor, va incepe dragostea cu.. boua rul îngrozitor și diform:

...Car ayant vu passer dans la crépuscule un bouvier de Belmont, qui piquait ses boeufs, elle se prit à l'aimer *plus qu'elle n'avait jamais* aimé le berger Marcel. Il était bossu, ses épaules lui montaient par dessus les oreilles; son corps se balançait sur des jambes inégales; ses yeux torves roulaient des lueurs fauves sous des cheveux en broussailles. De son gosier sortait une voix rauque et des rires stridents; il sentait l'étable. *Cependant il lui était beau*".

Cine ar mai putea defini frumusețea, dacă ghebosul care putea a grajd era „frumos" pentru încîntătoarea Orberose? E drept că acțiunea nu e modernă, ci localizată în timpuri primitive.

*

Literatura nu ne poate servi pentru a stabili un criteriu de frumusețe bărbătească și poate că nici nu există. Scrierile femeilor—și ele scriu de ajuns! — sunt în genere discrete în această privință și dacă au accente pasionate, în ce privește simțirea, sunt rezervate în amănunțimi fizice. Cînd Sulamita își chiamă și își slăvește iubitul în „Cîntarea cîntărilor" — scrisă însă tot de bărbați — nu-l arată:

Frumos e-alesul meu — un trandafir
Un strugure de Chipru cu polei
Cules în zori în via En-Gadei.

Doar ici colo cîte o indicațiune mai precisă, fizică:

Părul tău ca penele de corb...

Nu însă perfecțiunea trupească predomină, chiar în acel poem de senzualitate și de voluptăți, ci tot celelalte însușiri:

Puternic ești ca stînca, dragul meu
Și mîndru ca un tigru, ca un leu...

In schimb *el* se pierde în tot momentul în amănunțimi lăudînd esclusiv frumusețea figurii și a corpului. S'ar putea găsi această diferență în toată creațiunea poetică de origine femeiască, — pururea predominînd rezerva în admirația calităților fizice.

La noi cea mai avîntată poetă—Veronica Micle—admirînd pe un poet frumos ca Eminescu, e extrem de discretă în toate poeziile lirice și laudă însușirile sufletești, înălțimea lui de gîndire:

Vîrfu 'naltal piramidei ochiul meu nu-l poate (ajunge

Dintre poetele tinere vedem pe Alice Călugăru de-abia încumetîndu-se a atinge nota unor indiscrețiuni fizice:

Ca răsărit din gîndurile mele
Cu chipul unui rege de altă dată
Cu ochi adînci cu barba 'ntunecată,
Sub răspîndite străluciri de stele
Păreai în sear'aceea minunată.

..Și iarăși tu erai atunci aproape
Părînd desprins ca 'n vise din paloarea
Luminilor...

..Şi ochii mei au adorat frumosul
Din vremuri vechi, ce avea asemeni ţie
O tainică şi adîncă poezie.

Cîtă timiditate! Cîtă depărtare voită —ca să-şi poată îngădui să admire...

Oare Cătălina din „Luceafărul" lui Eminescu are nevoe de multe descrieri ca să ne arate că-i e drag şi de ce-i e drag Cătălin?

.. Şi guraliv şi de nimic.
Te-i potrivi cu mine...

Nu tot aşa e cazul cu literatura barbaţilor. Aci la tot pasul ne întîmpină impresiuni fizice şi nimic din figura şi din trupul femeei nu rămîne nezugrăvit, nedescoperit, nestudiat cu cele mai indiscrete şi scrutătoare insistenţe. Aduceţi-vă aminte de celebrele strofe ale lui Heine

Des Weibes Leib ist ein Gesang..

care rezumă toată îndrăsneala pe care timp de secole au pus-o poeţii întru celebrarea frumuseţii femeeşti rîdicată la înălţimea unui cult, divin şi păgîn în acelaşi timp.

Urîţenia femeilor nu găseşte nici har, nici milă, nici cruţare; iar socialmente *urîta* este o declasată şi în genere o nenorocită. Marele poet Sully Prudhomme a descris, cu toată duioşia şi compătimirea, starea sufletească a femeei fără noroc—din cauza urîciunei fizice. Iată în traducere, cîteva din strofele poeziei lui „La Laide":

Frumoaso, tu ne blestemi şi ne priveşti (cu ură,
Cînd unul nu se 'nchină figurei tale... (Dar
Ştii tu ce-amărăciune, ce umilinţi îndură
Sărmana fată, cării o vitregă natură
I a răpit, născînd-o, al frumuseţei dar?

Nu scîntee iubirea în ochiul ce-o priveşte
Şi, noaptea, ea nu are de ce se teme ('n drum:
Drept scut în contra poftei figura îi (serveşte,
Urîto!... Cine-o vede, degrab' o ocoleşte
Să-şi piardă vremea 'n vorbe îi arde (lui acum?

Conrupţi, tîmpiţi, obraznici, la ce li-i (bună oare
O slută?... N'au ce-i spune: doar cîte- (un guraliv
O sîcîie cu glume şi vorbe 'nţepătoare—
Şi ca să 'mpace firea cu codul de onoare
La bal, o lasă 'n paza vr'unui şcolar (naiv.

Sărmană!... Osîndiţă să n'aibă tinereţe,
Femee cum sunt toate şi 'n lume de (prisos...
Ea ştie că în „lume" se cere frumuseţe
Ca să trăeşti; ei însă mai mult de po- (liteţe
Vr'un unchiu sătos îi spune că are păr (frumos...

...Trece vr'odată barbatul—şi mai cu sdamă bărbatul tînăr—prin asemenea intense amărăciuni şi umilinţe? De sigur că nu; ba chiar unii psihologi — ca Faguet—afirmă că urîţenia creiază bărbatului serioase avantagii în materie de iubire sexuală. Mai ştii! Intre eroii triumfători ai lui Maupasant sunt multe figuri „urîte" — fizicamente — şi cea mai nouă carte a lui Anatole France va putea pune în nedumerire pe mulţi. Detronarea frumosului Adonis prin cocoşaţii şi diformi, reprezntanţi ai vigoarei fizice ar fi o problemă de meditat şi sărmanul Leopardi ar tresări normînt, dacă ar putea să afle a menea noutăţi. El a plîns cu accente sfâşietoare sluţenia nenorocoasă, începînd cu a sa proprie. Dar o psihologie specială a bărbatului urît, în felul acelei care s'a făcut despre femeea urîtă, e necunoscută sau numai accidantală. Şi dacă ne-am ocupat de dînsa, a fost numai în legătură cu un fapt divers de care—macar—nu l-am putut controla mai de aproape.

As.

Cronică bisericească

— O consfătuire monahală —

Cetim în jurnale următoarele: „Starenii şi Starețele monastirilor au fost convocaţi la o consfătuire în palatul Metropolitan din Iaşi, spre a discuta chestia reorganizărei monăstirilor".

Şi altă dată aflasem că I. P. S. Mitropolitul va înfiinţa la monăstirea Cetăţuia, o şcoală de pictură bisericească, o şcoală de gospodărie şi pomicultură, unde vor veni să înveţe călugării de la toate monăstirile.

La monastirea Neamţu se va înfiinţa o şcoală călugărească, unde să se poată da călugărilor tineri o învăţătură de carte, potrivită cu chemarea lor şi de unde să se poată pregăti pentru monastire, diaconi preoţi şi mai cu samă duhovnici şi cîrmuitori pricepuţi.

P. C. Arhimandrit Valerian Moglan, starețul monăstirei Neamţu şi P. C. Arhimandritul Veniamin Perticariu, starețul monăstirei Rîşca, cari au fost însărcinaţi de I. P. S. Mitropolitul Moldovei să studieze reorganizarea monăstirilor, cel dintăi în Basarabia şi celalalt în Bucovina, şi-au înaintat raportul lor, asupra studiilor ce le-au făcut, în vederea reorganizărei monăstirilor de la noi.

Cel dintăi a vizitat 14 monastiri: 11 de călugări şi 3 de călugăriţe din Basarabia, Odesa şi Kiev. Celalat a vizitat: Suceava, Dragomirna, Mirea Putna, Rădăuţi şi monastirea de maice din Cernăuţi.

Dar se pare că pînă acum nu s'a făcut nimica serios şi că „bat apa în piuă" căci ni se pare extra-ordinară şi curioasă consfătuirea şi întocmirea aceasta de comisiune pentru reorganizarea monastirilor, că—adică tocmai acei cari trebuesc a fi organizaţi tocmai acei cari trebuesc înşişi a suferi o schimbare în traiul lor de pînă acum de „dolce farniente" în o viaţă activă şi laborioasă—tocmai ei sunt consfătuitorii, organizatorii monăstirilor, adică a propriei lor vieţi monahale şi ştim principiul că „în propria lui cauză nimeni nu-i bun şi drept judecător".

Sunt negreşit între aceşti consfătuitori şi reorganizatori stareţi şi stareţe, plini de cuvioşie şi înzestraţi cu duhul adevărat călugăresc, dar ne temem că vor mai fi avînd şi calităţi, cari să-i desemneze ca nişte propii şi buni organizatori.

De aceia noi credem, că ar fi trebuit totocmită *o comisiune ad-hoc* pentru studiarea reorganizării monăstirilor, compusă şi din elemente monahale, dar şi din elemente în afară de viaţa monahală, din oameni culţi, teologi, istorici cari cunosc cu deamănuntul trecutul monăstirilor noastre şi de aiurea (nu numai cîteva din Basarabia şi Bucovina), ca aşa din un ast-fel de studiu aprofundat şi comparativ să iasă ceva bun, temeinic şi trainic pentru prezentul şi viitorul monăstirilor noastre,—aceste monumente falnice, cari arată splendoarea şi gloria trecută a neamului şi a credinţei noastre.

Ne permitem a ne da părerea numai şi a o supune la cunoştinţa celor în drept.

Ezechil.

Comemorarea morţii lui Alexandri

IN BUCOVINA

Cernăuţi.—Şcoala Normală de învăţători şi învăţătoare de aici, a făcut, după cum s'a anunţat în numărul trecut al ziarului nostru, o serbare în amintirea lui Alecsandri, comemorând al două-zecilea an de la moartea acestuia. Serbarea aceasta a întrecut, fără îndoială, aşteptările tuturora, chiar şi ale celor mai sceptici, încoronând, pe deplin, străduinţile neobositului profesor, ale d-lui George Tofan, la a cărui iniţiativă şi sub a cărui conducere s'a făcut totul. Publicul numeros, care a fost de faţă la această serbare, a răsplătit cu vii aplause pe debutanţi.

Programul a fost următorul: Discurs de înaugurare, rostit de d. G. Tofan.—Cântecul lui Ştefan, text de V. Alecsandri, musica de G. Musicescu, cor mixt.—Vasile Alexandri, viaţa şi opera lui, discurs de E. Prelipcean (an. 4 fete).—Imnul păzitor, poesic de V. Alexandri, recitată de C. Berariu (cl. II pri.). Alecsandri şi Bucovina, discurs rostit de Emilian Boca (an. IV).—Ceasul rău, text de V. Alecsandri, musica de I. Vorobchievici (cor bărbătesc).—Concertul în luncă, poesie de V. Alecsandri, recitată de Ştefania Grosar (an. 2).—Sergentul, text de V, Alexadri, musică de Caudella, solo cântat de Leontovici (an. III acompaniat de N. Piţul (an. 2).—Steluţa, text de V. Alecsandri, recitat de Viorica Ştefaniuc (an. 2).—Lui Vasile Alecsandri, odă de D. C. Olănescu, recitat de Sinclitica Ursuleac (an. 2).—Vivandiera, text de V. Alecsandri, musica de G. Dima (cor bărbătesc).—Monolog din „Despod Vodă", recitat de Vasile Olinici (an. 2)—Cântec sicilian, text de V, Alecsandri, musica de Ciprian Porumbescu (cor bărbătesc). — Sentinela română, poesie de V. Alexandri recitat de T. T. Zegrea (an. 2).—Grozea, poezie de V. Alexandri, recitată de Jemna (an. IV).—Altariul mănăstirii Putna, text de V. Alexandri, recitat de Elena Bucevschi (cursul II).—17) Hora Dobrogeană, text de V. Alexandri, musica V. Popovici, orchestră de Kirchner.

Toate punctele din programă, au mulţămit, cum am spus, într'un chip neaşteptat publicul, începînd cu discursul d-lui prof. G. Trofan, care a schiţat, pe scurt, opera şi vieaţa lui Alexandri, scoţind, tot odată, în relief rostul unei astfel de serbări pentru noi Bucovinenii. S'a ascultat cu plăcere discursul domnişoarei Prelipcean, fiind ţinut într'o limbă bogată şi vioaie. Discursul elevului Emilian Boca a fost un adevărat discurs, subliniat de timbrul vocei sale puternice, scurt şi obiectiv, amintind foate nimerit pricinile cu care a fost mînat Alexandri de a se lega atît de strîns de viaţa Bucovinenilor. Discursul acesta ar merita să fie cetit şi în alte părţi ca să vadă ce pregătire poate primi un elev în decursul celor patru ani. Dintre cei ceau recitat poesii vom aminti, în special că elevul T. Zegrea a recitat „Santinela" cu talent şi pricepere, am putea spune de artist.

Elevele Elis. Jimna şi Viorica Stefaniuc au recitat bine, subliniind cu vocile lor tari şi clare, locurile din poezii, cum trebuiau să fie subliniate, Vom trebui să amintim apoi prestaţiunile elevelor Sinclitica Ursuleac şi Ştefania Grosar, cea dintăi în oda lui Olănescu iar a doua în „Concertul din luncă" dovedind că au pătruns şi au simţit ceea ce au recitat. Eleva Elena Bucevschi a recitat aşişderea bine, dar prea a impresionat-o mulţimea, de oare ce îi tremura voacea. Elevul Vasile Olinici, recitînd monologul din „Despot Vodă" a dovedit multă sîrguinţă şi exerciţiu.

Drăgălaşul şi isteţul elev din şcoala primară de aplicaţie C. Berariu, a recitat limpede şi sigur.

Deosebită laudă i se cuvine dirigintelui corului Vasile Fediuc care a condus corul ca un adevărat maiestru de muzică. Cîntecele au fost alese nimerit. Aceasta înseamnă un mare progres şi Şcoala normală poate fi mîndră de un aşa cor.—Elevul Leontovici dispune de o voce foarte mlădioasă şi curată, cum a dovedit în solul din Sergentul, pe care l'a cîntat corect şi cu mult simţ.

Dintre numeroşii oaspeţi vom aminti pe; d. inpector Simionovici, d. prof. univ. Eusebiu Popovici, doamna directoare Cuşniriuc, d-na Ursuleac, d-na şi d ra Ţurcan, dr. Luţia, d. prof, Greciuc, apoi foarte mulţi studenţi şi cîţiva învăţători de prin prejurime.

Litere-Ştiinţe-Arte

Literatură şi polemică.—Aparţine oare polemica—literaturei propriu zise? Mai curînd ea trebuie clasificată în ordinea activităţii gazetăreşti Cu toate aceste nu este un gen mai pasionant şi nimic nu atrage atît de mult ca genul polemic. Din acest punct de vedere credem că va fi binevenită lucrarea editată de colecţia populară „Lumen" şi în care se discută pe larg problema dacă e posibil ca un scriitor de geniu ca poetul Heine să fi putut semna lucrări scrise de altul, fie şi de un poet talentat ca Ed. Grenier.

Pe cînd o parte din zisa lucrare apărea sub forma unor articole, d. Mihail Dragomirescu directorul „Convorbirilor critice" scria în „Falanga" cu privire la cele susţinute de prinţul V. I. Ghica în contra lui Heine:

„...Rodion, care de cîtva timp a isbutit să pună în relief activitatea laşului prin interesantele sale cronice din Ordinea" şi „Opinia",—şi a făcut şcoală, întrucît a început să fie imitat şi de un colaborator al ziarului „Mişcarea" din Iaşi,—caută să restabilească adevărul, luînd apărarea lut Heine, şi credem că isbuteşte. In orice caz—şi deşi teza lui Rodion ni se pare cea adevărată—istoria literară ar aci un problem, pe care nu'l putem deslega definitiv de cît cercetînd cît mai deaproape toate isvoarele contimporane".

*

La Viena a murit, în vrîstă de 93 de ani Christina Hebbel, văduva marelui poet Friederich Hebbel. De o rezistenţă uimitoare, bătrîna părea că va sfida încă multă vreme furtunile vieţei, căci vizitatorii o găseau veşnic viguroaaă şi senină. Trăia numai în o evlavioasă retragere, păstrînd neştearsă amintirea marelui poet care o cunoscusa ca tînără artistă şi i a făcut celebritatea prin unele roluri din puternicile sale drame ca: Juditha, Maria Magdalena şi altele.

*

Romancierul german Karl May şi-a atras, prin noul său roman „Winneton" —din viaţa Indianilor—energice protestare din partea unui indian de origine, Brant-Sero.

Acesta declară prin publicitate că romanul în chestiune e „o farsă ridiculă", şi plin de calomnii în contra cărora va protesta prin „rezoluţie" solemnă congresul Indianilor care se va ţinea la finele lui Iunie în Muscogee, Statele-Unite".

Karl May a provocat protestări şi prin oarecari romane din viaţa tineritului.

Muzeul naturalist din München va intra în posesiunea unui schelet de mamulle găsit dăunăzi în localitatea Iphosen, foarte bine conservat. Lungimea animalului e de 5 metri; înălţimea aproape 3 metri.

Cei doi dinţi dinainte—2 10—2·30 metri.

*

Fostul prim-ministru Georges Clémenceanu a plecat în Argentina pentru un turneu de conferinţe. Republica plăteşte onorarii... princiare pentru conferinţi. Se ştie că anul trecut Anatole France a făcut şi dînsul un număr de conferinţi în Argentina.

*

Sumarul numărului de mîine din „Noua revistă romînă" de sub direcţiunea d lui C. Rădulescu-Motru este:

Noutăţi: Un nou atentat la independenţa învăţătorilor.—Mistificările istorice şi Academia Romînă.—Ex libris: „Invierea" roman de L. Tolstoi, traducere de Dr. I. Duscian.

Chestiuni sociale: N. Em. Teohari. Democraţia şi disciplina în şcoală, IV. (urmare şi sfîrşit). G. Aslan. Necesitatea unui ideal în viaţă.

Literatură: N. Zaharia. Din Martirologiul iubirii George Sand şi Alfred de Musset.

Istoria: Vasile V. Haneş. Bucureştii în secolul al XIX-lea.

Note şi discuţiuni: G. Murnu. Sfîrşitul unei campanii. I. M. Vasilescu. O vizită la şcoala de poliţie ştiinţifică din Roma,

*

STRUNA ZILEI

VANITAS VANITATUM

Implinind 80 de ani, regentul Luitpold pretinde demnitatea de Rege în locul nebunului Otto al Bavariei.

Ziarele

Să-i zică 'n preajma groapei: „Rege"
Cum celuilalt *naivii spun...*
Dintre amîndoi cu greu s'alege
Anume care i mai... nebun.

INFORMATII

❑ **Duminecă 20 Iunie, toţi membrii pardidului conservator-democrat din oraşul Huşi şi judeţul Fălciu sînt convocaţi la club, pentru a discuta chestiunile la ordinea zilei.**

Comitetul executiv al partidului a lansat în acest sens invitări personale la toţi membri partidului.

❑ *Silinţele comune ale unui număr de doamne din societatea ieşană şi ale corpului didactic primar vor contribui la reuşita complectă a marei serbări organizată pentru seara de 19 Iunie, în grădina Copoului.*

Serbarea fiind dată în folosul Coloniei şcolare, *nu ne îndoim că Iaşul întreg, va ţinea să-şi dee obolul şi să iee parte la această festivitate, a cărei rezultat material se cuvine să corespundă înaltului scop social ce urmăreşte.*

❑ I. P. S. S. Mitropolitul Pimen a plecat azi dimineaţă la Ruginoasa spre a lua parte la serbarea ce are loc acolo în palatul lui Cuza.

❑ Primăriea Capitalei a donat 4000 lei pentru statuia lui M. Kogălniceanu.

❑ Din judeţul Iaşi este vacant locul de la grădina de copii din Gropniţa Focurile.

❑ **Casa şcoalelor a cerut revizoratului şcolar, să-i înainteze un tablou de normalişti cu diplomă, care făcând un stagiu de trei ani în învăţământ, în urma examenului depus, au fost înaintaţi pe loc.**

SCANDALUL DIN BÂRLAD

— Comunicatul ruşinos al ministrului de justiţie —

D. Stelian „care, înainte de toate are grija de prestigiul magistraturii„ — a lasat să treacă mulţime de zile pînă bine-voeşte să dee comunicat în chestia scandalului judecătoresc din Bîrlad.

Comunicatul, apărut astă-zi în ziarele colectiviste, este un monument de ruşine. Comunicatul face apararea celor trei judecători şi scoate vinovat, se'nţelege, pe preşedintele Bălăşescu.

Ministrul de justiţie al Romîniei afirmă că, în contra tuturor *obiceiurilor*, preşedintele a anunţat, **în şedinţă publică** *părerea sa, care era pentru achitare şi a judecătorului, care era pentru condemnarea preveniţilor.*

Ministrul justiţiei al Romîniei, afirmă, deci, că în justiţie există obiceiuri şi că este în contra tuturor obiceiurilor, ca preşedintele să dee citire, în şedinţă publică, minutei, care cuprinde o divergenţă ce s'ar fi ivit.

Ministrul de justiţie al Romîniei, afirmă, că există obiceiul **minutelor secrete** în justiţia romînă.

Iată unde am ajuns cu extra-ordinarul în justiţia ideală a d lui Stelian.

Nu vom insista prea mult—ne propunem chiar să nu insistăm de loc—asupra infamiilor ce le cuprinde comunicatul oficial la adresa d-lui Bădăreu. Vom releva numai, că ministrul justiţiei afirmă, că, la suspendarea şedinţei, *d. Bădăreu a luat masa împreună cu preşedintele şi cu cei doi preveniţi.* Pentru acest lucru, spune comunicatul, d. Stelian „care, înainte de toate, are grijă de prestigiul magistraturii"—s'a adresat consiliului superior al magistraturei, cerînd transferarea d-lui Bălăşescu.

D. Stelian afirmă, deci, că a cerut transferarea d-lui Bălăşescu, pentru cele întîmplate cu prilejul procesului Natansohn.

Sfruntat neadevăr. Căci consiliul superior se pronunţase înaintea judecarei procesului Natansohn!

D. Stelian ameninţă, la sfîrşit, că va publica mîine avizul consiliului.

Il somăm să se ţie de cuvînt, căci la carte scrie, că asemenea avize rămîn piese secrete.

SPECTACOLE

❑ **Pentru astă seară, la Cinematograful Gaumont, din strada Lăpuşneunu, se anunţă un program nou şi ales.**

Programul cuprinde între altele: pentru prima oară „Juditha", salvatoarea israeliţilor, mare dramă, care se reprezintă în culori; apoi: „Castelul fermecat", fantezie în culori; o frumoasă şi hazlie comedie, intitulată „Micul detectiv"; din valurile turnului Aifel, după natură, precum şi alte piese sportive umoristice şi instructive.

„Juditha", celebra dramă, e interpretată de cei mai de seamă artişti din Paris.

DIVERSE

— Primăria comunei Golăeşti a donat comitetului pentru ajutorarea inundaţilor şi incendiaţilor, 20 lei.

— S'a distribuit ajutoare, din suma trimisă de comitetul pentru ajutorarea incendiaţilor, următorilor locuitori din judeţul nostru:

Mariţa Potroghir din Belceşti 30 lei; Profira Gh. Olcu din Şipote 200 lei; Vasile Varzar Mocanu din Belceşti 100 lei şi Dumitru Ostroianu din Aroneanu 120 lei.

— Societatea Sf. Cruce a organizat pentru seara zilei de 19 Iunie a. c. o frumoasă serbare cu dans în grădina berăriei Zimbru.

Comitetul de organizare al acestei serbări a pregătit onor. vizitatori frumoase surprize de vară.

Orenstein & Koppel-Arthur Koppel

SOCIETATE PE ACŢIUNI

BUCUREŞTI—No, 18, Strada I. C. Brătianu, No. 18—BUCUREŞTI.—Telefon 6/97

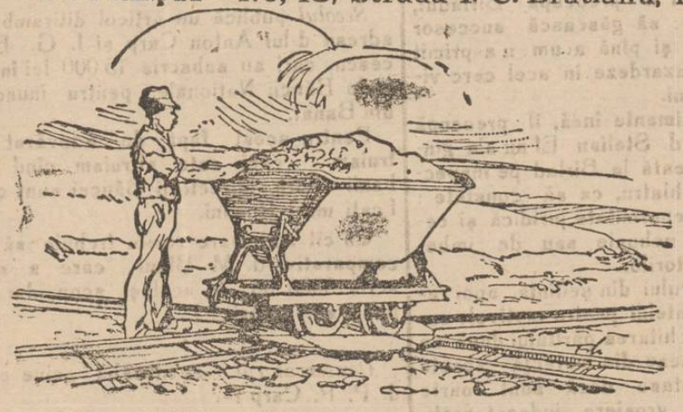

Deposit şi Fabricaţiune de:

Şine de oţel.—Vagonete.—Macazuri.—Plăci turnante.—Locomotive.—Roate.—Osii.—Cutii de unsoare.—Eclise.—Buloane.—Crampoane etc.—Şine şi accesorii de cale Ferată Normală pentru linii de garaj.

FABRICA SPECIALA de LOCOMOTIVE

Furnisează D-lor Antreprenori şine şi vagonete CU LAGĂRE, CU ROLURI speciale patent „Koppel" cari produc o economie DE TRACŢIUNE CU 50 LA SUTĂ, pentru transport de PĂMÂNT PETRIŞ şi CĂRĂMIDĂ

SE DĂ CU CHIRIE IN CONDIŢIUNI AVANTAGIOASE

Ultime INFORMAȚII

❑ *Banca Națională va înființa o bancă intermediară în Iași.*

Domnii Vintilă Brătianu și Aliminișteanu, fiind săptămîna trecută în Iași, în inspecția Băncei, au văzut că operațiile au scăzut foarte mult la sucursala locală.

Această scădere s'ar datora, pe de-o parte, greutăților ce se fac la contractări de împrumuturi, iar pe de altă parte concurenței băncilor private din Iași.

S'a hotărît atunci ca Banca Națională să înființeze o bancă intermediară în Iași, cu un capital de 500,000 lei și cu un credit de un milion ce va fi des his de Banca Națională.

Direcțiunea locală a Băncei Naționale a lansat invitațiuni pentru mîine, Duminecă, ora 3 p. m. mai multor proprietari, oameni politici etc. d n societate, spre a se consfătui asupra planului d-lui Brătianu.

D. Brătianu ar vrea să nu se facă politică la noua Bancă. Cu toate acestea s'a hotărît ca din consiliul de adminstrație, să facă parte trei liberali, un junimist și un democrat.

❑ *Desvălirea statuei lui Mihail Kogălniceanu, se va face în ziua de 4 Octombrie. Din partea Universității a fost delegat să ție discursul, d. profesor A. D. Xenopol.*

❑ *Un ultimatum al d-lui Carp. D. P. P. Carp, înainte de a pleca în străinătate, a spus unor intimi ai săi:*

— Dacă nu voi fi chemat să fac guvernul nici la toamnă, mă voi retrage din viața politică.

Sunt mulți care cred, că d. Carp s'a retras mai de mult din politică.

❑ *Răfuim în altă parte a ziarului „comunicatul" ce-l dă d. Stelian în chestia scandalurilor judecătorești de la Bărlad.*

Comunicatul ministerial ia, fără de rezervă și fără de rușine, apararea procurorului și judecătorilor și dă toată vina tot în spetele bietului președinte.

Fiind-că d. Stelian are cutezanța să spele actele de samavolnicie și de injustiție ale ciracilor săi de la Bărlad, vom spune, că consiliul superior al magistraturii, comunicînd ministrului avizul pentru strămutarea președintelui, a zis d-lui Stelian, prin organul președintelui consiliului:

— Am dat aviz pentru strămutarea d-lui Bălășescu, dar vă rugăm să mutați și pe ceilalți magistrați de la Bărlad, căci situația a devenit intolerabilă.

— Vă promit, că-i voiu muta pe toți, a răspuns ministrul. Voi deschide larg ușile și ferestile tribunalului Tutova, căci recunosc că situația a devenit intolerabilă.

Și iată că d. Stelian a astupat mai rău ușile și ferestile acelui tribunal rău fumat!

❑ D. profesor dr. Russ va pleca la Slănic, septămîna viitoare, spre a lua parte la serbările inaugurale ale pavilionului de inhalație și șoselei Tg.-Ocna—Slănic, pentru construirea cărora d. dr. Russ, în interval de 25 ani cît a fost inspector al băilor, a făcut epitropiei neîntrerupte rapoarte, cerînd înfăptuirea lor.

❑ Membrii consiliului general al instrucțiunei, secția profesională, au fost convocați să se întrunească la minister de luni, ora 10 a. m., timp de 4 zile.

Ordinea zilei: programe analitice.

Din Iași face parte în acea comisie d. profesor V. I. Radu.

❑ **Jubileul Universității.**—Invitațiile la serbările jubiliare ale universității din Iași, vor fi lansate, în țară și străinătate, cu începere de mîine.

Invitațiile au fost executate în litografia Mützner din București.

— D. P. Poni a fost delegat de facultatea de științi să rostească discursul la serbarea de felicitare în ziua de 3 Octombre în sala teatrului național.

❑ Un grup de elevi ai liceului Național, din cursul superior, sub conducerea d-lui profesor Iancu, au plecat în escursie în județul Suceava.

După ce au vizitat Fălticenii elevii excursioniști au plecat la Rădășeni, iar de aci la Baia. Aci au fost primiți de d, Al. Cantacuzino-Pașcanu, mare proprietar și de preotul Vasile Mihailescu. Au vizitat aci cooperativa de consum societatea flăcăilor, societatea de dogărie a sătenilor etc. Elevii au mulțumit preotului Mihailescu, care i-a condus pretutindeni, dîndu-le toate explicațiile.

Din Baia, elevii s'au dus la Mălini, unde au fost primiți de ad torul de plasă Voinescu. Elevii excusiuniști au plecat apoi la Gănești, de unde s'au reîntors la Mălini, iar de aci au luat drumul în Bucovina, prin Cornul Luncei.

❑ Inaugurarea sanatoru'ui de tuberculoși se va face la toamnă,—în cursul lunei Octombrie.

❑ **Vre-o zece țărani s'au introdus astă noapte, prin spargere, în casa locuitorului Ciocan, din Șipote, furîndu-i toate lucrurile.**

Alți trei talhari, tot din Șipote, s'au dedat astă noapte la furturi la drumul mare.

Toți au fost prinși și arestați.

❑ **Universitare.**— D. Ioan N. Boncescu a trecut cu succes la 18 curent ultimul doctorat în drept fiind în comisiunea examinatoare d-nii profesori D. Alexandrescu, I. Peretz, Virgil Arion și V. Dimitriu.

❑ Aflăm că prefectul de Prahova, Dimitrie Anghel, fratele d-lui doctor Paul Anghel, se află greu suferind.

Urăm duiosului poet grabnică însănătoșire.

❑ **Congresul învățătorilor.**—După cum se știe, congresul general al învățătorilor s'a fixat pentru zilele de 14, 15 16 și 17 Iulie, la Constanța.

La 14 Iulie se va face deschiderea congresului. In acea zi se va discuta: Programul studiilor în învățămîntul primar, orarii, divizii, cărțile de studii, cuantumul cunoștinților. A doua zi se va discuta: Școala de adulți: A treia zi: Imbunătățirea stărei materiale a învățătorilor.

In ziua de 16 Iulie va fi plecarea la Constantinopol, unde congresiștii vor sta patru zile, iar la 20 Iulie va avea loc întoarcerea.

S'au înscris pînă acuma, pentru escursie o mie de persoane, din care cauză escursia se va face pe două vapoare. Taxa de înscriere de 18 lei de persoană.

❑ Torențiala ploaie care a căzut eri către seară, a făcut stricăciuni în oraș.

In strada Arcu, str. Zugravilor, str. Morei de foc, și în străzile Broscărie și Sf. Ștefan, au fost inundate mai multe case. In centru apa venise așa de mare că nici trăsurile nu mai puteau circula.

Pe strada Păcurari au fost scoși din rădăcini mai mulți copaci.

Ploia a făcut stricăciuni și în județ.

◔ In cursul lunei viitoare se vor începe lucrările pentru restaurarea haltei Nicolina.

Această restaurare se face în vederea vizitei familiei regale.

Se afirmă că I. P. S. S. Mitropolitul va invita pe Suveran ca să viziteze și M-rea Cetățuia, care va fi complect restaurată și din nou aranjată.

❑ Construirea șoselei Trg. Ocna-Slănic, care va fi inaugurată la 27 c, a costat 1.500.000 lei.

De la toamnă va începe construirea rețelei ferate pe aceeași distanță, construirea se va face pe o lățime de trei metri, rămînînd ceilalți cinci metri pentru trebuința trăsurilor.

Lucrarea va fi isprăvită la primăvară.

❑ Rezultatul examenului de licență și proclamarea noilor licențiați, se va face în ziua de 29 Iunie.

❑ Ministerul lucrărilor publice a făcut cunoscut stațiilor și gărilor că de la 1 Iulie c., se admite la ambalaje de burse pînă la 20 lei, iar ramburse pentru ori-ce sumă.

❑ Consiliul de higienă al orașului a decis să intervină pentru construirea de lazarete, pentru cazul eventual de isbucnirea holerei.

Lazaretele vor fi construite, probabil la Copou, sau pe șesul Ciricului.

Suma necesară pentru construirea lazaretelor, va fi dată de consiliul sanitar superior.

Un lazaret va fi construit și la Ungheni.

❑ Academia Romînă va acorda pentru anul școlar 1910—11, o bursă la facultatea de științi și două la cea de medicină din Iași, pe lîngă care eventual, vor mai rămînea vacante pînă la 1 Noembrie 1910.

Bursele vor fi de cîte 100 lei. Numai studenții lipsiți de mijloace vor putea să se prezinte la concursurile acestor burse.

Pentru acordarea burselor, se va ținea concura la Universitatea din Iași, în ziua de 1 Noembrie 1910, și în zilele următoare, înaintea unui juriu care se va constitui la timp.

Candidații vor adresa pînă în seara zilei de 25 Octombrie 1910, d-lui decan al facultății de științe sau de medicină, cererile lor însoțite de următoarele acte: certificatul de trecerea examenului general de liceu, un certificat de paupertate vizat de Administrațiunea financiară respectivă, cu arătarea tuturor dărilor pe cari le plătesc concurentul și părinții lui, un certificat de bună purtare liberat de direcțiunea școalei secondare în care candidatul și-a făcut studiile.

Concursul pentru candidați din anul I al facultății se va face asupra materiilor părței științifice a programului de liceu. El va consta din o probă scrisă, al cărei subiect va fi ales de juriu după specialitatea candidaților, și din o probă o rală. Pentru candidații din anii următorii ai facultăților, alegerea se va face după notele din certificatele de trecerea examenilor anilor precedenți.

❑ D. Văsescu, membru în consiliul Superior al agriculturei, a raportat ministrului de interne, că inspectând comunele din județul Suceava, a constatat că inspectorul regional al acelui județ, n'a inspectat încă nici o comună.

❑ Curtea de Apel secția I se va pronunța luni în importantele procese Palauz—Cosmovici și Ghica — Weintraub, procese despre cari am vorbit la timp.

❑ Curtea cu juri din Tutova se va deschide la 1 Iulie. Procurorul general va susținea acuzările.

❑ P. S. S. Arhiereul Calist Botoșăneanu a fost ales inspector al seminarilor din țară.

❑ Funcționarii comerciali din Iași, vor ținea mîine, Duminecă, ora 9 dim. o întrunire publică în sala Pastia.

Scopul întrunirei: sărbătorirea introducerei repauzului duminecal complect și consfătuirea asupra mijloacelor de a face ca legea să fie respectată.

❑ **C. F. R.** Direcția generală a c. f. r. a face cunoscut stației Iași, că elevii și elevele, care vor prezinta certificate întocmite după modelul întocmit, care va purta stampila direcției școalei și semnătura directorului, vor putea ștampila discuției școalei și semnătura directorului, vor putea călătorie cu reducere de 50 la sută—, la dus și întors, în trimestrul de la 1 Iulie, până la 25 Septembrie st. n.

— Se știe că de eri s'a deschis, în mod provisor, noua linie ferată Podul-Iloaia Hârlău, punându se în circulație trenurile mixte: 4,19 4,20 2,21 și 4,22.

Trenul 4.19 ore legături, în Podul-Iloaei cu trenul 143 de la București, Galați,—Iițcani și cu trenul 34 de la Ungheni, Iași, Dorohoiu, și Vaslui. Trenul 4.20 ore legături cu trenul 34 spre Roman, Roman, București, și cu terenul 34 spre Roman, București, și cu trenul 14,3 spre Iași, Ungheni.

Iețeala stabilită e următoarea:

De la Podul Iloaei la Hârlău și înapoi 25 Klm.

Resistența în Kilogr. pe tonă: de la Podul-Iloaei la Hârlău—6.

Iar de la Hârlău la Podul Iloaei—3.

Durata de așteptare în Podul Iloaei va fi:

Trenul No. 419 va aștepta nelimitat trenurile No. 34 și 143;—

Trenul No. 143 va aștepta 50 minute pe trenul No. 420;

Trenul No. 421 va aștepta nelimitat pe trenurile No. 35 și 144;

Trenul No. 35 va aștepta 50 minute pe trenul No. 422.

— Trenurile mixte 343 și 342, care circulă pe linia Leorda — Dorohoi se transformă în trenuri personalul sub No. 233 și 234.

❑ In vederea măsurilor stricte de pază la frontiera Prutului, poimâne vor fi trimise la Ungheni, Sculeni și în alte puncte de pe malul Prutului, trupe din localitate și din orașele vecine.

❑ Din Piatra N. se telegrafiază, că astă-zi dimineață a încetat din viață acolo d. Adam, fost judecător de instrucție, retras la pensie pe ziua de 1 Aprilie 1910.

Defunctul era atins de o tumoare canceroasă.

❑ **Judiciare.**—S'a lansat mandat de arestare, după cererea procurorului general, contra d-nei Maria Mazurchevici din Bărlad, care a îndemnat pe moașa Revent, să-i dee avortive.

— Maria Nechitoaia a fost trimisă în judecata curții cu juri din Suceava, pentru pruncucidere.

— Intre Ion I. Nicuță și fratele său Gheorghe, exista o ceartă de la o porțiune de pămînt. In toiul unei certe, acum cît-va timp, Ion ucise pe fratele său.

Ucigașul a fost trimis în judecata curții cu juri din Neamț.

— Pentru delimitarea moșiei Săveni. jud. Dorohoi, exista un vechi proces între d. general Sergiu Băicoianu și d-na Paraschiv.

Curtea, s. II a, în audiența de ieri, a dat cîștig de cauză generalului.

— Secția I-a a tribunalului a reconfirmat astă-zi mandatele numiților Anton Toma și Topor, asasinii lui M. Taman.

Autorul principal al crimei, Beilcic, tot n'a putut fi prins încă.

— Insemnatul proces de fraude silvice, în care este implicat fruntașul junimist nemțan, Șoarec, se va judeca la 22 c. la curtea s. II-a.

❑ **Transportul cerealelor.**— Direcția generală a C. F. R. a pus în vedere stațiilor, următoarele dispozițiuni:

Pentru cerealele ce se aduc în gări spre a fi transportate cu calea ferată și cari în virtutea § 45 din regulamentul de transport local se depun până la posibila încărcare *sub șoproane sau în curtea gărei sub cerul liber* se vor emite de către șefii de stație *adeveriri de depunere*, cari sunt obligătoare atît pentru stațiuni cît și pentru predător, și în care se înscrie cantitățile indicate în scrisooarea de trăsură depusă pentru transportul respectiv.

„Calea ferată garantează numai pentru numărul sacilor depuși iar nu și pentru greutatea, care este declarată de predator și se va stabili de căile ferate abia la încărcarea vagonului".

In ceea ce privește cîntărirea unor astfel de transporturi se va observa ca regulă, că numai acele, care se depun în magazie închisă, se cîntăresc imediat la depunerea lor și anume pe cîntarul zecimal sau centizecimal înscriindu-se greutățile parțiale rezultate la această cîntărire pe versul scrisorilor de trăsură (unicat și duplicat) iar greutatea totală în coloana respectivă din față.

Pentru asemenea transporturturi, depuse în magazii, întocmirea de adeveriri de depunere este facultativă și se eliberează numai cînd predătorul cere, în care caz se înscrie în formular greutatea constatată fără nici o clauză sau observațiune.

Transporturile de cereale însă cari sunt depuse sub șoproane sau sub cerul liber în curtea gărei se cîntăresc sau imediat înaintea încărcărei lor pe cîntarul zecimal sau centizecimal, sau după încărcarea lor pe podul bascul, rectificîndu-se în scrisorile de trăsură greutatea eventual inexact declarată de predător și aplicîndu-se și stampila de cîntărire, prescrisă pentru vagoane complecte.

Cîntărire de probă nu este admisă.

Ori de cîte ori timpul și împrejurările locale permit, se va verifica pe podul bascul și taraua vagonului gol.

❑ Vasul nostru „Imparatul Traian" care a fost devastat la Pireu, este redat astă-seară Sîmbătă 19 Iunie, pe pînza cinematografului Pathé-Frères, din grădina Bragadiru. Scenele sunt redate după vandalismul de la Pireu și în momentul înregistrărei se aflară pe bordul vasului mica Principesă Elena și micul Principe Nicolai ai Romîniei. Sunt de asemenea la perfecție redați: Dl. Perieșeanu, comandantul vasului, d-rul Zaharof, medicul vasului și întregul echipagiu.

Noul număr al ziarului însuflețit „Pathé-Journal apare de asemenea astăseară, în programul, cu totul nou, al teatrului Cinematografic Pathé-Frères din grădina Bragadiru. Acest ziar însuflețit, face furori în lumea întreagă, atît pentru ingeniozitatea lui cît și pentru repeziciunea în transmiterea știrilor și faptelor mari ale zilei. In noul său număr de astă-zi Sîmbătă, Pathè-Journal ne redă între altele: Tenorul Caruso la Berlin. — Greva la căile ferate din Franța.—Roosevelt la Berlin.—Exploratorul polului nord Peary e primit la Edimbourg de către profesorii universitari.—Sub-marinul Pluviôse și locul catastrofei etc. Nu lipsește de asemenea rubrica însuflețită „Moda la Paris" care cuprinde ultimele creațiuni în „Robes de Soirée".

Programul nou cuprinde apoi: „Farmacistul sau Ertarea Insultei", piesă teatrală.—„Puterea revolverului", comedie compusă și jucată de simpaticul Max Linder de la Olympia din Paris.—Vederi din Sicilia, multe comedii precum: „Vînătorul extra-ordinar".—„Jandarmul iscusit etc. apoi trupa Iuliani compusă din zece artiști în cele mai periculoase sărituri, apoteoze mărețe în vîrful cărora copii svîrliți în spațiu ca mingile, zboară de la o piramidă la alta. E un spectacol unic de artă și curaj pe care'l oferă publicului trupa Juliani, cinematografiată la Folies-Bergère din Paris.

Mîne Duminică, Matineu la Circul Sidoli — 4 ore ziua — și mîne seară mare reprezentație la grădina Bragadiru.

❑ **N'am putut converbi astă-zi cu Bucureștii, firul telefonic fiind deranjat.**

Telegrame

Manifestații

Paris.—In timpul manifestațiunilor, cu prilejul executării cismarului Liabeuf, mai mulți manifestanți au fost răniți și multe alte persoane arestate.

Incercare de sinucidere

Allenstein.— (Prusia) D-na Schoenebech-Weber, a încercat azi după amiază să-și taie arterele, dar a fost zărită la timp, așa în cît nu a avut timp să-și facă tăeturi serioase. A fost dusă la azilul de nebuni din Hartau.

Turcia și boicotarea Grecilor

Constantinopol.—Intreaga presă turcă invită populația să pună sfîrșit mișcării de boicotare în contra grecilor, de oare ce Turcia ar putea perde simpatiile Europei. Ministrul de interne a recomandat comitetului pentru boicotare, să pună capăt acestei mișcări comitetul a promis că se va hotărî în conformitatea intereselor țării.

Patriarhatul ecumenic

Constantinopol. — Sinodul consiliului laic al patriarhatului ecumenic, a hotărît să țină o ședință permanentă pînă cînd memoriul prin care s'a cerut Sultanului să nu sancționeze legea bisericilor contestate din Macedonia, va avea un răspuns favorabil.

Sălbstăciile rutenilor

Lemberg. — O mare mulțime s'a strîns împrejurul universității. Magistrații urmează cu interogatorul studenților, păziți de poliție. Numărul răniților e de 9 dintre care 6 studenți și 3 servitori ai Universității.

„Oficialul" spune că în urma mărturisirilor, rutenii au tras prima lovitură de revolver, prin care studentul Koko a fost rănit la cap; atunci, după ce rutenii au tras, poliția au intrat în Universitate, a despărțit pe ruteni de poloni, închizînd cea mai mare parte a sălilor ocupate de ruteni pe cînd ceilalți erau prin culoare.

Comisiunea judiciară, după ascultarea provizorie a studenților, a pus pe cei din culoare în libertate, dînd în același timp ordin ca studenții închiși prin săli, să fie deținuți în mod preventiv. Ambulanțele de salvare au dat primele ajutoare celor 9 răniți, dintre cari trei au fost transportați la spital, unde studentul Kocko a murit aseară.

Arestarea baronului Ungern

Viena.—„Corespondenz Bureau" află dintr'un izor bine informat că baronul Ungern-Sternberg, a fost arestat la Petersburg. El e cunoscut în cercurile competinte numai în calitatea de corespondent al lui „Corespondez Bureau" și nici un fel de relații nu au avut loc între sus numitul și ambasada austro-ungară din Petersburg, unde atașatul militar austriac e contele Spannochi.

Prin urmare e absolut nexactă și cu desăvîrșire lipsită de temei, știrea după care ar fi o conexitate oare care între afacerea Ungern Sternberg și lipsa momentană a contelui Spannochi din Petersburg. Intr'adevăr în fie care an în acest moment, contele Spannochi își ia concediu de mai multe luni și plecă și chiar acum e plecat în concediu de la începutul lunei trecute.

PRIMARIA COMUNEI IASI

ORDONANȚA

Noi Primaral Comunei Iași.

In urma declărărei febrei aftoase la vitele cornute mari din oraș, avînd în vedere că boala se poate transmite și la om, cît și pericolul consumărei laptelui provenit de la vite bolnave.

Dispunem:

Este cu totul interzis vinderea laptelui provenit de la vacile bolnave în perioada febrilă, permițîndu-se vinderea acestui produs numai fiert și după trecerea perioadei febrile.

Contravenienții vor fi supuși judecății.

No. 12660 18—1 Iunie 1910

Beraria „Zimbru"

— Piața Unirea —

Administrația berăriei aduce la cunoștiința onor. publicului Ieșan, cum că, cu începere de *Sîmbătă 19 Iunie c.*, în fie-care seară de la orele 8 pînă la 1 noapte, vor fi distrați cu cele mai frumoase cîntece romînești și străine, executate de o orchestră compusă din 8 persoane și o cîntăreață,—sub conducerea *capel-maistrului Angheluș Marinescu*, ploeștean, artist, care a debutat la expoziția din Paris și decorat de d. Loubet, fostul președinte al republicei franceze, ca și de M. S, Regele Carol.

Publicul va fi servit cu berea „Zimbru", cea mai excelentă bere din țară, care n'a avut rival pînă acum. De asemeni, *un bufet, bine asortat, e în permanență. Mîncări calde și reci*, la ori-ce oră din zi și noapte. Serviciul prompt și conștiincios. Prețurile moderate.

Mulțumind clientelei noastre, rugăm onor. public a ne da tot concursul.

Ad-ția berăriei „Zimbru"

Française désire place dans pour l'été une bonne famille; Elle instruit et parle le français, l'allemand l'anglais et le piano.

S'adresser au bureau du Journal.

Profesor special

de

Franceză, germană, latină, matematici. elevi de curs primar, secundar, la domiciliul elevilor.

V. Emil Profesor Str Sf. Theodor 36.

Important pentru Agricultori

O garnitură de trier în bună stare de funcționare, de vînzare în condiții avantajoase.

A se adresa la Atelierul Mecanic.

Gross Kaisermann

— *Strada Moțoc Iași* —

Doctor Alex. Rudescu

vechiu medic șef de Spital

— MAMOȘ —

Specialist în boale de faceri, femei și copii.

Consultațiuni 8—9 a. m. și 2—6 p. m.

Str. Mitropoliei 12

(lîngă Baia Comunală)

Fên 2 Stoguri

De vînzare, 400 lei amîndouă

Hotel Cernăuți, Loco

De închiriat, chiar de pe acum, casele L-tului Danielopol, din str. Sărărie No. 115, compuse din 5 camere spațioase, 2 bucătării, camară, pivniță lumină electrică și apă.

Pentru orice informațiuni a se adresa în str. Muzelor No. 8.

HIGEYA

APA DE MASA NATURALA ALCALINA
M. MIHAILESCU & I DAVIDESCU
Izvorul proprietatea M. MIHAILESCU
Dacă vreţi să aveţi un stomac sănătos
BEŢI NUMAI APA ALCALINĂ
„HIGEYA“

„HIGEYA“ se recomandă de către somităţile noastre medicale ca **CEA MAI BUNA APĂ MINERALĂ** pentru combaterea boalelor de st. Gută, Rinichi şi Desinterie —

De vânzare la principalele magazine de consum, droguerii şi farmacii din ţară.
Comenzile de en gros sunt a se adresa: **Domnului I. DAVIDESCU Tecuciu**
Reprezentant pentru Oltenia şi Muntenia **ISAKKOFFLER BUCUREŞTI**

a 1½ L. 0.85 bani. — a 1 Litru 0.70. — a 1/2 litru 0.50 bani
(Preţurile se înţeleg ori un)

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE 0f30c.

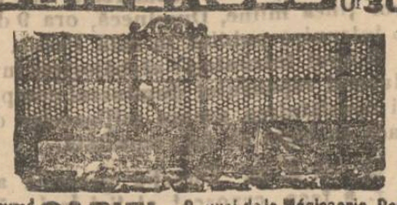

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f.

PONDOIR DÉPOSÉ
Prix..... 6f.50
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

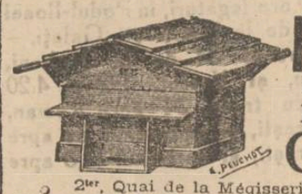

RUCHE
à Cadres mobiles
Prix : **20f**
Gariel
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à. 0f 20

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului
Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 — Iaşi

„Loteria Regatului Romin“

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa 2-a Loteriei VIII

s'au pus în vânzare

Tragerea la
6 şi 7 Iulie 1910

Se poate cîştigă în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar cîştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană
Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vânzare:

1/8 Una optime	Lei	4,00
1/4 Un sfert	Lei	8,00
1/2 Una jumătate	Lei	16,00
1 Loz întreg	Lei	32,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
2,50	5 lei	10 lei	20 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Important pentru toti Domnii agricultori

Subsemnaţii, unici fabricanţi al renumitelor pluguri universale, **construite numai de oţăl bătut peste tot,** facem atent pe onorb. public cumpărător pentru al feri de imitaţiuni, că numai aceste pluguri care port Marca **Porcul Mistreţ** precum mai jos desemnat şi cu inscripţia firmei Gebrüder Eberhardt Ulm, sunt original ale noastre şi să găsesc numai în depozit la casa **fraţii Bachstez în Iaşi** strada de sus No. 127 (sub Cabinetul Istoric.)

FABRICA DE CARAMIZI

cu aburi şi cuptor sistematic

lîngă abatorul comunei Iaşi, legată cu reţeaua tramvàiului electric

Fabrica de tuburi de beton în ciment

(Şoseau Arcu 11 | 19)

Proprietatea fraţilor RAMEDER

Recomandă produsele ei, ca: cărămizi presate şi tuburi de ciment, în ori-ce diametru şi dimensiune.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICĂ PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia“ strada Primăriei No. 27

3 ani de succes 3

GRADINA

BRAGADIRU

In fie-care seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program va începe în fiecare Luni—al doilea în fiecare Joi—ambele programe săptămînale vor fi

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Matineurile urmează regulat în tot timpul verei—fiecare Duminică 4 ore ziua în sala Circului Sidolli.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

„ANCORA“

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente
în VIENA fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romania prin Inaltul Decret Domnesc No. 1984 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decomb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asigurarii din Romania
LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86, 92. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 280 Milioane de franci.

Societatea „ANKER“ încheie asigurări:
a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractantului.
e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Alfons Herovanu
AVOCAT
a Bărboi No. 15—
— a. m. şi 4—

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primariei No. 17.—Instalaţiune cu motoare electrice executată de d. Iohann Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17,

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mirzescu 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII.—No. 1044 Marți 22 Iunie 1910

Mihail Kogălniceanu

Eri s'au împlinit 19 ani de la moartea lui Mihail Kogălniceanu. Cu cît vremea va trece, cu atît figura împunătoare a omului de la 2 Mai 1862 va apare mai măreață.

Născut în Iași, la 1817, Kogălniceanu a avut norocul să fie recomandat lui Vodă-Mihail Sturza, care-l trimite la studii, împreună cu copiii săi, întîi la Luneville și apoi la Berlin. Intors în țară, Mihail Kogălniceanu nu esită un singur moment să se declare potrivnicul binefăcătorului seu, din clipa în care acesta din urmă devine o piedică pentru realizarea marilor scopuri naționale, cari frămîntau pe oamenii de atunci.

Dar rolul cel mare politic al lui M. Kogălniceanu începe abia sub Vodă-Cuza. Mihail Kogălniceanu a luptat din răsputeri pentru alegerea lui Cuza ca domnitor, renunțînd însu-și el la scaunul Moldovei.

Vodă-Cuza odată ales Domnitor, Unirea principatelor — în cea mai mare parte rezultat al străduinții lui Kogălniceanu—odată înfăptuită, Mihail Kogălniceanu se pune pe lucru. In timpul scurtei domnii a lui Vodă-Cuza, Mihail Kogălniceanu a tins să aducă în curent țara romînească cu țările apusului.

In acest scop, el decretează, la 14 August 1864, libertatea țăranului, după ce înainte emancipase pe țigani; pămîntul, care pînă atunci era șerbit de o mulțime de servituți medievale și cari făceau dreptul de proprietate nesigur, sunt desființate prin actul de la 1864. Pămîntul este purgat de toate șerbirile feodale și declarat liber de ori-ce sarcini. Kogălniceanu înfăptuește, într'un cuvînt, proprietatea absolută, proprietatea quiritară. Pe de altă parte sătenii sunt declarați liberi de ori ce corvezi, ba ceva mai mult ei se văd împroprietăriți pe bucățile de pămînt pe cari le lucrau pînă atunci ca șerbi.

In temeiul legei lui Kogălniceanu s'au împroprietărit 516,182 săteni în 1,994,587 hectare.

* * *

Odată cu detronarea lui Vodă-Cuza s'ar fi putut părea că steaua lui Mihail Kogălniceanu a pălit. Dar omul acesta de fier; creierul acesta cu adevărat genial; temperamentul de adevărat luptător, n'au putut lăsa pe Kogălniceanu în neacțiune. Sub domnia M. S. Regelui Carol I, Kogălniceanu joacă un rol de frunte în politica țării.

La 1877, în timpul războiului, Mihail Kogălniceanu e alături de Ion C. Brătianu și se află în primele rînduri; la 1878, cu prilejul congresului de la Berlin, cînd țara a avut să dea o a doua bătălie, pentru a nu pierde ceia ce cîștigase pe cîmpul de război, găsim pe Kogălniceanu la postul seu. El exprimă doleanțele țării; el e purtătorul de cuvînt al Romîniei libere și învingatoare.

Mai tîrziu, la 1881, cu prilejul proclamărei Regatului, Mihail Kogălniceanu joacă acelaș rol de frunte.

La 1883 țara noastră a trecut printr'o grea încercare. Chestia Dunării pusese în discuție pentru a doua oară, după congresul de la Berlin, independența, demnitatea și interesele noastre naționale. M. Kogălniceanu a adus și cu acest prilej servicii mari țării sale.

.. Și-apoi mai tîrziu, îmbătrînit și amărît de aceia cari se rîdicaseră pe umerii lui, Kogălniceanu s'a retras din partidul liberal, pentru a combate un guvern, care ajunsese un adevărat pericol social. Dacă I. C. Brătianu n'a avut vre-o dată un aliat mai puternic ca Kogălniceanu, apoi fără îndoială că nici dușmănia marelui bărbat n'a fost mai puțin redutabilă.

La 1888 găsim pe Mihail Kogălniceanu alături de Lascar Catargi general Florescu, Gh. Vernescu, luptînd contra guvernului liberal. La 1891, după trei ani, Kogălniceanu moare la Paris, în urma unei operațiuni. Rămășițile sale pămîntești au fost aduse în țară și se află înmormîntat la Iași.

* * *

Am schițat, într'o repede ochire, activitatea politică a lui Mihail Kogălniceanu. Dar marele nostru bărbat n'a fost numai om politic, Mihail Kogălniceanu a fost și un mare scriitor, un mare istoric și un literat de valoare.

In adevăr, încă pe cînd era student la Berlin, Mihail Kogălniceanu a făcut cunoscută țara noastră publicînd fragmente din istoria patriei și un studiu mai întins asupra țiganilor.

Intors în țară, după studii strălucite, Kogălniceanu este numit de Vodă-Mihail Sturdza profesor de istoria națională la Academia Mihaileană. Lecțiunea sa de deschidere a acestui curs a avut, la vremea lui un așa răsunet, că în urma injoncțiunilor consulului rus din Iași, Vodă-Sturdza s'a văzut nevoit să-l închidă.

Ca opere istorice ale lui Mihail Kogălniceanu ne au rămas litopisețile și alte cîteva studii mai mărunte.

In literatura propriu zisă, Kogălniceanu a debutat cu nuvele, povești și istorioare. Versuri n'a scris de loc, afară de o singură poezioară —epigramă adresată unei maici.

Genul însă în care Mihail Kogălniceanu, nu numai că a excelat, dar a rămas neîntrecut pînă azi, este elocința.

De pe urma lui ne-au rămas o mulțime imensă de discursuri, rostite în Parlament, la Academie și la întrunirile publice.

Cele două discursuri rostite de Kogălniceanu în adunarea națională la 1862, pentru îmbunătățirea soartei țăranilor, sunt niște adevărate capete de operă ale elocinței romîne, precum sunt și discursurile de la întronarea și moartea lui Vodă-Cuza.

Aceasta este activitatea urașă a aceluia, care a fost Mihail Kogălniceanu. Iașul, totdeauna recunoscător marilor săi oameni, a hotărît ridicarea unei statui, care să comemoreze pentru totdeauna pe marele barbat de Stat, așa că cea de a 20-a aniversare a morții lui Mihai Kogălniceanu va vedea dreptatea făcîndu-se celui mai mare barbat de stat, pe care l'a avut țara romînească.

Ce devine orașul?

Ne pregătim de serbări foarte importante. La toamnă, în Octombrie, multe și însemnate evenimente vor fi serbătorite în Iași.

Pentru una din aceste serbări, pentru jubileul Universității, au fost poftiți să vie la Iași representanți de ai tuturor Universităților.

Incepînd de la Aachen, în parantez Aix la Chapelle și sfîrșind cu Zelanda nouă, toate Universitățile au fost vestite de jubileul focarului cultural de la Iași.

Invitațiuni, artistic executate în litografia Mützner, vor vesti de la Aachen pînă la Zelanda, poate și la Zanzibar, evenimentul nostru cultural și la toamnă sperăm că mulți corifei ai culturei vor vedea Universitatea noastră, vor auzi discursuri rostite romînește și vor vedea tabloul alegoric, în versuri romîne, operă de ocazie a artistului Dragomir.

Și Universitatea noastră a fost invitată la jubileul de 500 ani al Universităților din Lipsca; drept este dar că, la jubileul Universității noastre, să fim dat revanșa tuturor Universităților din lume, începînd de la Aachen. Și dacă la Lipsca s'au ținut discursuri în nemțește, drept este să dăm revanșă cu discursuri romînești.

Sunt unii naivi, cari pretind, că jubileul unei Universități ca a Iașului, jubileu de 50 ani, ar fi trebuit să se petreacă numai în familie, numai între noi, căci dacă vre-unul din noi a învățat carte la Lipsca, spre pildă, nici unul de la Lipsca, setos de carte, n'a venit încă să se adăpe la sursele noastre universitare.

Nu vom discuta nici ca naivi, nici nu vom insista asupra impresiei ce o va produce faptul, că profesorii străini nu vor înțelege nimic din discursurile ce se vor rosti.

Sigur este, că străinii vor vedea impozanta clădire a Universității noastre și cine va nega, că asemenea clădire ar putea sta, cu succes, chiar și în mijlocul Parisului?

Ceea ce ne îngrijește pe noi, este halul în care se află orașul și întrebăm ce vor zice străinii, începînd cu cei de la Aachen sau Aix la Chapelle, despre acest oraș, cu strade devastate, murdar, infect, în care nu se găsește să se hazardeze un medic primar conștiincios?

Nu găsesc oare domnii Fîntânariu și Eraclide, că este momentul venit ca să astupe stradele, să le mai ferchezuiască și să le deie un aspect mai puțin neeuropean?

Un oraș cu 50 ani de universitate, presupune mai multă cultură de cît sălbătăcie și așa cum stăm, nu-i cultură de loc, exces de sălbătăcie este.

Să nu rîdă de noi, ferească D-zeu, reprezentanții pe alfabet ai Universităților străine!

Partidul conservator-democrat

DE LA FĂLCIU

Evenimentele politice la Fălciu s'au precipitat. Prietenii noștri au stiut face față cu multă pricepere și tact pentru a eși din impasul în care se aflau.

Șef partidului conservator democrat la Fălciu era d. T. Cerquez, o personalitate marcantă și cu un trecut politic destul de bogat. De mai multe ori prefect și reprezentant în parlament, d. Cerquez a dat de la început adesiune politicei d-lui Take Ionescu, dela care a primit șefia partidului conservator-democrat de la Fălciu.

Prin acțiunea prietenilor noștri, care se bucură de multă trecere în masa alegătorilor Fălcieni, partidul conservator-democrat reușise a culege adesiunile a peste 200 de cetățeni alegători în toate straturile societății, urbane și rurale.

In timpul din urmă intervenise însă o criză, provocată de starea de sănătate foarte sdruncinată a șefului partidului, căruia medicii îi prescrisese o completă liniște și un regim de adîncă higienă. Din această cauza d-sa a repetat în mai multe rînduri șefului partidului dorința de a se retrage de la diriguirea partidului, fiindcă cît sănătatea nu i permite de a consacra toată munca ce care are nevoe partidul în mersul său progresiv.

In urma acestora partidul, prin organele sale constituite, a crezut că cea mai bună cale de urmat este de a-și proclama de șef activ pe un fruntaș mai mare, care ar face cinste județului Fălciu, și în fața căruia toate disensiunile și personalitățile ar dispărea. In unanimitatea glasurilor membrilor prezenți, partidul a ales ca șef activ pe ilustrul nostru fruntaș d. Al. A. Badareu, care a binevoit, luînd avizul șefului general, a primi această grea sarcină.

De a stăzi dar, partidul conservator democrat de la Fălciu e pus pe calea cea largă a politicei de partid. Entuziasmul a intrat în rîndurile prietenilor noștri, căci s'au văzut onorați cu diriguirea efectivă a d-lui Bădăreu, care a binevoit a primi această sarcină.

Felicităm pe prietenii noștri de la Fălciu, și le dorim din parte ne toată izbînda în luptele politice față cu adversarii așa de calzi, cum sunt tocmai la Fălciu.

Comunicatul omului roșu

Un flecușteț de procuror, slugă la porunca zapciului, cum, din vechi, țiganii fusese robii boerilor—asemenea procuror, acuzînd într'o daraveră penală, rîdică un incident extra-ordinar de imbecil—ca să fie pe placul zapciului: recuză pe un magistrat, care, într'o di virginţă, citind minuta ei, o citise toată, lămurind'o: „ivindu-se paritate, glăsuia minuta: președintele fiind pentru achitare și membrul de ședință pentru condamnare, se va judeca din nou de complectul secției".

Flecuștețul de procuror era deci de avizul, că este ilegal, a se citi minuta în întregul, că există așa dar, o parte a dispozitivului, care ie publică și alta care ie secretă—și că magistratul, care a cetit întreg dispozitivul, s'a făcut vinovat de părtinire și deci nu mai poate judeca în procesul special.

Nimeni nu s'a gîndit să pună beșici cu ghiață pe capul acelui extra-ordinar flecușteț de procuror, nici pe capul lui nici pe capetele celor doui judecători, cari, mai rău să-i vedem, au admis acel memorabil incident.

Dar nici anchetă n'a fost trimeasă la fața locului, dacă nu ca să facă treabă, macar de curiositate, ca să vadă cu ochii și, dacă va fi omenește posibil, să stee de vorbă cu cei trei imbecili.

Ce avea să caute ancheta la fața locului acelui sinistru judecătoresc, dacă ministrul s'a apucat să iee apărarea sinistrului și să-l treacă în fața lumei, prin un comunicat oficial, drept jurisprudență foarte juridică.

Ministrul justiției, care este incontestabil un mare jurisconsult, a afirmat. în adevăr, că foarte juridic a procedat procurorul și cei doi judecători și că vinovat este numai președintele, care a arătat cum s'a produs paritatea.

Felul parităței, după părerea ad hoc a ministrului, căci ea este o părere cu totul specială, felul parităței, trebue să rămîe secret pentru public, dar trebue trecută în procesul verbal, care este tot public!

Părerea aceasta extra-ordinară d. Stelian o are pentru a acoperi imbecilitatea și servilismul unui procuror și unor judecători, cari pornesc de la prefect—și pentru a lovi tot în bietul președinte de Tutova.

Dacă mai era nevoe—comunicatul a luminat pe deplin toată lumea: sub conducerea sceleratului cu părul roș—justiția, în România a ajuns la o cotitură foarte periculoasă.

Falimentul justiției devine evident.

OAMENI ȘI LUCRURI

Păcatul cel dulce

Intr'o comună de peste Carpați—la Oberkirchen—St. Wendel autoritatea polițienească a dat o ordonanță, prin care se interzice așa zisul dans „al sărutului". E obiceiul locului că în timpul numitului dans femeile și fetele trebuiau să se lase sărutate în public de către acei care le jucau...

Era în adevăr original obiceiul acesta. In Apus—unde licența de moravuri e mai mare doară — libertatea sărutului public există numai în o anumită zi pe an — și încă! De aceea nu e de mirat că autoritatea zisei comune a procedat ca energie: mai bine mai tîrziu decît nici odată. Era un pericol social sărutul așa de eftin.

Și cum tema e foarte... plăcută, vom aminti că în literatura sărutării se pomenește de prețuri fabuloase cari s'au plătit în schimbul unei clipe dulci ori îndrăznețe. Așa se citează numele unei amice a doamnei Maintenon, căreia un cavaler de la Curtea Franței i-a dat 100,000 de lei pentru că l'a fericit cu un sărut. Un grande spaniol a dat unei artiste frumoase —în schimbul unei sărutări—un plic închis cu recomandație să nu-l deschidă de cît la sfîrșitul călătoriei, pe care o întreprinsese: plicul conținea un cek de jumatate milion. Aceste sume sunt însă mult mai prejos decît acea pe care un „prinț" al dolarilor, americanul William Barsay a dat o nu de mult tinerei Alice Brookland, tot pentru acest scump dar, al unei sărutări. Americanul, după un act de cavalerism, ceru glumind o atare recompensă; și tot glumind bogata americană răspunse că un asemenea dar, cere o dărnicie extraordinară,—un milion de dolari. Barsay nu hezită o clipă și scrise cecul în rîsul și în uimirea tuturor asistenților. Americana primi cecul și oferi cu grație buzele ei ademenitoare. După puțin timp se serbă însă și logodna—ca să nu nu se înstrăineze milioanele... Sacrificiile aceste, nu-i vorba, sunt mai mici la miliardarii americani — sunt mai mici decît acele pe care le face proletarul intelectual, care cumpără o floare în vremea iernei și mai fermecător e sărutul furat, pe ascuns, fără cecuri și fără tocmeli.

Dar literatura sărutului — o parte din însăși filosofia simțirii omenești—cuprinde și lucruri mult mai serioase. Judecătorii —și cu deosebire cei americani — au aplicat totdeauna pedepse foarte aspre bărbaților care surprindeau femeile și le sărutau în contra vroinței lor. La Roma a existat o adevarată inchiziție în contra acestei abateri. La 1727 sub papa Benedict XIII, a apărut un edict cuprinzînd un articol — 81 — în următorul conținut:

„Și cine ar încerca să sărute o femee cum se cade, cu sila, chiar dacă n'ar fi executat sărutul, ci ar fi îmbrățișat-o numai și ar fi fost aproape s'o sărute va fi osîndit la ocnă pe viață și-i se va confisca avutul; iar dacă un atare act are de scop să silească o femee la căsătorie sau să o împiedice de a se mărita—se va pedepsi cu moartea."

Se acordau indulgențe numai celor mai tineri de 20 ori de 18 ani, după imprejurări.

Cine ar crede că actul cel mai încîntător putea, cînd-va, s'atragă aceeași pedeapsă ca și un omor?

Și cu toate aceste omenirea nu s'a vindecat de acest dulce păcat. Din potrivă!

Rodion

Un pedagog modern

— Dr. AUGUSTE FOREL —

III

Scopul școalei este de a desvolta armonic și rațional cunoștințile, sentimentele și voința copilului atît cît creerul lui este capabil de aceasta. Ea trebue să formeze barbați și femei, folositori, buni și activi, capabili de a isbuti în lupta pentru existență, necerînd nimic de la alții și dînd ei altora cît mai mult. O școală trebue să facă totul pentru desvoltarea bunelor sentimente și voință silită și să nu mobilizeze numai mintea copilului cu cunoștinți multe. Este peste putință de a condensa toată știința omenească, adunată de secoli, în formele școlare și a o pune în capul copilului. Energia cerebrală trebue păstrată pentru judecată, pentru combinările individuale ale reflecției. Formulele reci, compilațiile de fapte sunt un bagaj mnemotecnic care n'are de-aface cu creerul nostru. Locul lor este în rafturile bibliotecilor, de unde noi să le putem consulta de cîte ori avem nevoe. Specialiștii cei mai buni sunt cei exercitați ca să priceapă și să combine în gîndirea lor și nu cei cari fac paradă de erudiția lor și știu să reproducă din memorie formulele învățate la școală.

Pentru a desvolta cu folos mintea copilului trebue să ne punem în serviciul lui ca amic și camarad, studiindu-l cu pricepere. Disciplina nu se obține cu pedepse, ci cu iubire rațională. Copilul trebue respectat și trebue să ne adoptăm noi lui, iar nu să ne luăm aere de superioritate, căci el nu cere de cît să-și cultive sentimentele de simpatie și raționamentul său. Nu este datoria copilului de a se da după învățător, după școală, ci a acestora de a se adopta naturii lui. Invățătorul care dorește să fie un bun educator trebue să pătrundă psihologia copilului și să fie un om de inimă și nici odată un erudit pedant și îngîmfat, *plein de lui-même*. El trebue să trăiască viața copilului, să gîndească cu el și să facă din învățămîntul său ceva viu. Căci numai cu o asemenea libertate de corp și de suflet, copilul se poate desvolta în mod natural, fără constrîngere și într'un chip armonic, judecata, inteligența, sentimentele morale și estetice și voința.

Autorul nostru găsește că singurele școale cari au știut să pue în practică vederile unui Rousseau, Pestalozzi, Froebel, Owen... sunt Landerziehungsheimele fundate în Germania de către dr. H. Lietz și în Elveția de către Zuberbühler și Frei și al căror scop este de a crește pe copii pentru a face din ei oameni cu caracter armonic și independent, sănătoși la trup și spirit, îndemînatici la mînă, practici în ideile lor, capabili din punct de vedere literar, științific și artistic, în stare de a gîndi clar și logic, cu sentimente calde, curajoși și perseverenți în voința lor.

Dr. Forel face o aspră critică școalei oficiale, pentru că nu dă de cît fructe reci, arivești de cea mai rea speță, crescere cari nu sunt de cît ecoul profesorilor lor, cari se tîrăsc înaintea autorităților pentru a fi cocoțați în cele mai înalte posturi și cari se cred cei mai nefericiți cînd nu ajung și pentru că nu știe să judece valoarea oamenilor do cît după reușita de la examen.

El îmbrățișează toate chestiunile mari cari privesc școala și este pentru *luicizarea complectă* a ei și pentru *coeducație*. Șederea împreună a celor 2 sexe, zice el, potolește apetitul sexual. Se obiectează că natura femeei este deosebită de a barbatului și că prin urmare nu trebue dată aceiaș educație unui sex ca și celuilalt. Nu e adevărat, după cum nu există o chimie catolică și alta protestantă, tot așa nu trebue să fie obiecte pentru băeți și obiecte pentru fete, dar obiectele se pot împărți în obligatoare și facultative.

Cam aceste sunt pe scurs ideile pedagogice ale acestui luptător pentru binele omenirei, lucru pentru care n'am destule cuvinte spre a îndemna pe toți

oamenii noştri de şcoală ca să citească cele două opere pomenite şi de sigur că vor găsi în ele nodul multor reforme cari se impun pentru şcoala noastră.

C. V. Butureanu
Institutor

OPINIA LA HUŞI

(Coresp. particulară a ziarului Opinia)

Politice.—Demisia d-lui T. Cerquez.— Alegerea d-lui A. A. Badareu ca şef al partidului conservator-democrat de la Fălciu.—Intrunirea de la club.

In urmarea retragerei de la direcţiunea partidului a d-lui T. Cerquez, din cauză de boală, prietenii noştri s'au concentrat, încă din ziua de 6 Iunie, a. c., cînd cu prilejul congresului de la Bucureşti şi de comun acord au ales ca şef activ pe d. Alex. A. Badareu, aducînd aceasta la cunoştinţa şefului general d. Take Ionescu. D-sa luînd înţălegere cu d. Badareu, a acceptat situaţia creată şi a mijlocit în scris ca d. Cerquez să rămîie preşedinte de onoare a partidului, mulţumindu i de felul cum a condus politica democrată de la Fălciu.

In urmarea acestor fapte, prietenii noştri s'au întrunit în adunare generală în ziua de 20 Iunie a. c., în saloanele cluclubului conservator democrat din Huşi. Au participat peste 60 membri şi alţi 10—20 au trimis adesiuni în scris, scuzîndu-se că n'au putut lua parte efectiv

Adunarea a fost prezidată de d. dr. Gideiu, care a expus în scurt obiectul întrunirei. D. Gh. Ghibănescu a expus apoi în mod luminos mersul evenimentelor politice şi că actul ce se face astăzi este cu aprobarea şefului partidului şi cu primire caldă şi bine voitoare a d-lui A. A. Badareu. D-nii Em. Buznea, Gh. Rişcanu, Ion Ulea şi alţii au vorbit în acelaşi senz. Numai 2 membrii şi-au făcut rezervele lor, din cauză că n'au luat parte la desfăşurarea evenimentelor, cerînd o organizare pînă la toamnă.

In aplauzele unanime ale celor prezenţi s'a aprobat următoarea moţiune adresată din partea partidului d-lui Th Cerquez, care rămîne ca preşedinte de onoare :

Iubitul nostru preşedinte de onoare,

Partidul a luat cu durere cunoştinţă despre demiterea dv., din conducerea activă a partidului nostru, din motive de boală şi în întrunirea de la 20 Iunie a. c., ţinută în saloanele clubului, în unanimitate şi-a dat o nouă organizare alegînd de preşedinte activ al său pe ilustrul nostru fruntaş d. A. A. Badareu, cu dorinţa vie însă de a purta legătura sufletească cu dv., care în cei doi ani şi jum., de la crearea partidului conservator democrat aţi dat tot sprijinul moral şi material pentru organizarea şi întemeierea partidului nostru în jud., Fălciu.

Cea intăiu datorie a noastră este de a arăta în aceste momente solemne dragostea şi devotamentul ce ne leagă de persoana dv., care, cu căldură şi adîncă convingere aţi pus în sprijinul ideei democrate conservatoare toată autoritatea persoanei dv., isvorîtă din o lungă experienţă de oameni şi lucruri.—In viaţa publică asemenea bunuri nu sînt nici întîmplătoare nici fără preţ ; de aceia vă rugăm în numele întregului partid, unind în aceasta şi voinţa expresă a şefului partidului, de a bine voi să continuaţi a ne da sprijinul moral, rămînînd pentru noi sfătuitorul bun şi înţelept în vremuri de cumpănă luminatorul nostru în paşii vieţei publice, şi mentorul sufletesc a partidului.

Rugăm pe bunul D-zeu să vă dea viaţă îndelungată pentru a ne bucura şi noi încă pentru mult timp de sfăturile şi luminile dv., ca aşa în munca legată şi neîntreruptă pentru binele obştesc să putem înfăptui tot binele pentru ora noastră, pentru judeţul nostru, pentru ţara şi neamul nostru.

Apoi s'a cetit şi în unanime aprobări s'a hotărît a se trimite d-lui Badareu următoarea telegramă.

Alex. A. BADAREU
Iaşi.

Membrii partidului conservator democrat din judeţul Fălciu, întruniţi astă-zi în adunare generală au încredinţat destinile partidului în diriguirea luminată a d-voastră, alegîndu-vă preşedinte activ, cu credinţa fermă că ne veţi duce la izbîndă.

Să trăiţi, iubite şefule ; să răsăsească partidul conservator democrat de Fălciu.

preşedintele întrunirii
Dr. T. Gideiu.

Se aşteaptă ca noul şef să hotărască o zi pentru a veni la Huşi, a se convoca din nou întreg partidul şi a se procede la alegerea comitetului executiv.

Coresp

❑ **Administraţia ziarului „Opinia" primeşte abonamente de viligiatură cu :**

2 lei PE LUNA în ori-ce parte a ţărei, şi

3 lei 50 PE LUNĂ în străinătate.

Litere-Ştiinţe-Arte

Un memoriu. — D. D. Drăghicescu, confenţiar de sociologie la facultatea de litere şi filozofie din Bucureşti a prezentat universităţii din Iaşi—în vederea obţinerei catedrei din sociologie, etică şi estetică la universitatea din Capitală un *memoriu* cuprinzînd seria de lucrări şi publicaţiuni ale distinsului conferenţiar. D-sa are licenţa în filosofie şi litere de la Bucureşti ; trei ani de studii la Sorbona ; un semestru de studii la universitatea din Berlin ; titlul de doctor al facultăţii de litere de la universitatea din Paris. E membru al societăţii de sociologie din Paris, a fost suplinitor al d-lui prof. Dumitrescu Iaşi, iar în 1905 a fost numit conferenţiar.

Intre numeroasele lucrări publicate în limba franceză, engleză şi germană amintim „Le problème du déterminisme social" „du role de l' Individu dans le Determinisme social", —asupra căreia s'au scris numeroase recenziuni favorabile ; „le problème de la conscience" ; „Les revoltes agraires en Roumanie" ; De l' idée de loi sociologique" ; „The future of the Peoples in Hungary Contemporary Revieu" ; „Réformes agraires et sociales". Lucrări de pedagogie şi psichologie experimentală. „La psichologie de l' alcoolisme" ; „la pédagogie expérimentale française.

In romîneşte, cărţi şi articole : „Din psihologia poporului romîn ; Raporturile dintre Drept şi Sociologie ; Psichologia socială ; Menirea progresivă a şcoalei ; Creştinism şi democraţie ; Calendarul superstiţios.

Apoi o sumă de comunicări ca membru al Societăţii de Sociologie din Paris.

*

Cele 12 conferinţe ale lui Clémenceau în Argintina — despre care am menţionat în numărul trecut—sunt plătite cu 120.000 de franci. Fostul prim-ministru, plecînd din Franţa, a zis unui amic : „Pînă acum n'am prea cîştigat cu politica. Să vedem dacă pot cîştiga cu... democraţia". Titlul general al prelegerilor este „Dezvoltarea democraţiei", subiect care va forma o carte ce va apărea după întoarcerea lui Clèmenceau. Cele 6 capitole mari ale operei sunt : Inceputul Democraţiei—Democraţie şi parlament—Democraţie şi guvern—Democraţia şi politica—Democraţia şi religia—Democraţia şi războiul.

*

Teatrul Curţii din Stuttgard a fost lovit zilele aceste de un mare doliu prin moartea cîntăreţei de operă şi operetă Anna Gutter, ucisă de muzicantul dr. Obrist, fost şef de orchestră şi acum în urmă critic muzical. El adora pe Anna Gutter care însă, ca în vechea şi trista poveste, iubia pe un altul.

*

Statuia lui Augustus, găsită lîngă „Porta Maggiore" preocupă pe învăţaţii romani. Este singura icoană bine conservată, intactă, a Imparatului, ajunsă pînă la noi.

*

Cu ocazia centenarului localităţii Bayreuth, prinţul regent a decorat pe Siegfred Wagner, fiul celebrului componist

*

Unele ziare franceze şi chiar unele cercuri parlamentare au pus în circulaţie legenda că Roosevelt ar fi primit 10 mii de franci ca plată pentru conferinţa sa, ţinută la Colegiul de Franţa.

E probabil o legendă. Numai americanii sunt aşa de darnici, cînd e vorba de Carusso ori de vr'un alt fenomen. Francejii sunt mai cuminţi.

INFORMATII

❑ **Intrunirea funcţionarilor comerciali.**—Eri dimineaţă la orele 10, a avut loc în sala Pastia întrunirea funcţionarilor comerciali din Iaşi, pentru ca să sărbătorească aplicarea legei repausului duminical, să hotărască măsurile ce sunt de luat, pentru stricta ei aplicare.

Birol a proclamat ca preşedinte, pe d. N. V. Ştefăniu, preşedintele clubului meseriaşilor.

D. Hefter, funcţionar comercial luînd cuvîntul zice că, faţă cu imensul public ce se află în sală, vede că apelul lor a avut răsunet în populaţia Iaşului.

Mulţumeşte harnicilor lucrători brutari, cari alături de funcţionarii comerciali, au venit să sărbătorească legea, de pe urma căreia vor avea un repaos complect. Pînă în present, funcţionarii comerciali n-au apelat la public. De data asta însă s'a convocat publicul pentru a-l întreţinea asupra sărbătorirei acestui repaos şi pentru ca aceasta să fie respectat.

Aduce laude d-lui ministru Orleanu, făuritorul acestei legi, critică ieşirea unor mici comercianţi, cari protestează contra repausului duminical şi zice că o lege ce s'a votat de camere, nu poate fi calcată în picioare de nimeni.

Incheie, rugînd să se socoată legea repaosului duminical ca un triumf al libertăţii tuturor.

Vorbesc apoi lucrători Wexler şi Ciuchin, cari arată că ziua de azi, e o zi de sărbătoare şi de veselie pentru dînşii.

D. N. V. Ştefăniu luînd cuvîntul, zice că societatea funcţionarilor comerciali s'a adresat clubului meseriaşilor romîni ca să-i sprijine în acţiunea lor dreaptă, pentru a mulţumi acelor ce s'au gîndit la această clasă de oameni, pentru a li da un repaos complect.

Clubul meseriaşilor romîni îşi îndeplineşte această datorie şi le dă sprijinul căci cererea lor este justă. Felul cum Hefter a desvoltat necesitatea repausului duminical, este oglinda reală ce a înfăţişat înaintea dv. De aceia nu mai relevez necesitatea absolută a acestui repaus duminical.

Ceia ce vreau să vă spun, e că rău şi fără cale încearcă o parte din comercianţi să aducă reforme legii născută de abia de cîte-va zile. Lucrul acesta zădărniceşte pentru ei o muncă fără folos. Necesitatea unei zile de repaus era de mult vădită ceia ce trebuie să facă funcţionarii comerciali, e ca ei însişi să nu calce legea.

O chestie foarte importantă şi de mare interes : ei nu s'au bucurat nici odată de un repaos. Din doi lucrători cari au vorbit, prin felul lor de a se exprima, se deduce munca lor excesivă şi deci le trebue şi lor un repaus de 24 ore în o săptămînă.

Nu mă voiu întinde mai mult asupra acestei chestinni, însă vă fac o declaraţie că : împotriva acestui repaus s'a născut o mişcare a micilor meseriaşi evrei care ar suferi oare-cari consecinţi de pe urma acestei legi. Nu se poate, zic ei, să sărbătorească 2 zile.

Fac o declaraţie şi anume să recunoaştem că legea repausului e necesară şi să întreprindem o campanie pentru respectarea ei. Şi eu care am căderea de a face contravenţii, mă pun la dispoziţia funcţionarilor comerciali, pentru a merge să facem controlul şi a da în judecată pe contravenienţi.

D. Geller, spune că legea de azi nu e rezultatul unei activităţi de o zi două. Aduce laude ministrului Orleanu pentru făurirea acestei legi şi critică aspru pe unii din comercianţi cari strigă împotriva legii, zicînd că e contra intereselor lor.

La urmă se votează o moţiune prin care se face un apel către comercianţi şi industriaşi fără de osebire şi publicului consumator, de a le da tot concursul lor, pentru îndeplinirea angajamentului de a păzi legea. Legea să fie lege.

❑ Prima serie de copii din şcoalele primare va fi trimeasă de colonia şcolară, la 1 Iulie, pe timp de o lună la Mănăstirea Neamţu.

❑ **C. F. R.**—Pentru înlesniree expedierei de bagaje din gara de Nord, pentru toate staţiunile din ţară şi străinătate, s'a înfiinţat la Bucureşti o casă specială de bagaje, care va fi deschisă în toate zilele de la ora 6 dim. şi pînă la 11,40 seara. Bagajele vor trebui depuse din vreme, şi pot fi primite chiar din ajunul cînd ele trebue să fie expediate, fără adăugire de taxe.

— S'a înfiinţat, cu începere de la 1 Iulie st. n. serviciul complect de poştă şi telegraf în toate staţiunile liniei noi Budeşti Obor.

— Direcţiunea c. f. r. a dispus că, pînă la noi dispoziţiuni, să nu se mai elibereze bilete pentru Mizil, respectiv Băile Boboc.

❑ Eri, în timpul manevrei trenurilor de marfă din staţia Dorohoi, lucrătorul Pintilie Dumitru voind să lege nişte vagoane, printr'o mişcare greşită, a căzut între vagoane lovindu-se cu capul de tampoane, şi căzîndu-i pe spate lanţurile de legătură ale vagoanelor In stare gravă, rănitul a fost transportat la spitalul din Dorohoi unde i s'au dat ajutoarele necesare. S'a deschis o anchetă.

Focarul Moraru Neculai care a cărul alaltăeri de pe maşina trenului de Bucureşti, merge spre însănătoşir. Peste puţin va eşi din spital.

❑ Următorii elevi şi eleve preparaţi în particular, au absolvit şcoala superioară de comerţi : Şibila Alex., Fisch I., Grigorescu Maria—Fălticeni, Romano Eugenia—Vaslui.

❑ In Ungheni s'au constatat două cazuri de febră aftoasă, în vitele locuitorilor.

S'au luat măsuri peutru a se împiedeca propogărea epizootiei.

❑ **Erată.**—In numărul din urmă al ziarului nostru s'a publicat o notiţă referitoare la prefectul de Prahova.

S'a zis în acea notiţă, că d. Dimitrie Anghel, prefectul de Prahova se află greu bolnav şi s'au făcut urări pentru grabnica însănătoşare a „duiosului poet".

Din fericirire toată notiţa amănunţită era o simplă invenţie, de oare-ce prefectului de prahova nu-i zice Dimitriel ci Constantin, nici poet nu este ace nici duios şi nici măcar neduios.

❑ Următorii studenţi ai facultăţei de medicină din Iaşi, au trecut in urma examenului depus, în anul al 5-lea :

Antonescu I., Bazgan Gr., Berbeciu Alex, Dumitraşcu N, Dimitriu M. V. Frandin Mihel, Mihailescu Adela, Niţescu Victoria, Nübert Gr, Pelivan Ecaterina, Puiu Const, Radu Eleonora, Răut Eugen, Sayav Kricov, Şmilovici B, Schiopu Maria, Teodorescu I., Vasiliu Eugenia şi Vasiliu Gh.

Au trecut cu succes examenul de anul al VI-lea, absolvind cursurile facultăţei : d ra Hisch, D-ra Tr. Akermann Emil Weiselberg şi Ionescu Govora.

Au trecut doctoratul al V-lea : d-ra Adela Grossu, Lucia Leon, Natalia Gavrilescu şi Virginia Botez.

❑ **Constituirea Băncei Meseriaşilor**—In urma convocărei ce s'a făcut de camera de Meseri, Meseriaşilor din oraşul nostru în scopul de a înfiinţa o bancă a meseriaşilor şi pentru care d Ministru al Industriei şi comerciului a decis a pune la dispoziţie suma de 15000 lei, au răspuns la convocare mai mulţi meseriaşi subscriind un capital de şapte mii lei, rămînînd lista de subscripţie deschisă pentru a se mai înscri şi alţi meseriaşi, subscrierile se vor face la sediul camerei de comerţ str. Golia 67 pănă la 29 Iunie în fie care zi de la orele 10 | 12 a. m. şi sara de la 7 jum.—8 jum. în mînele Gh. Mirăuţă secretarul camerei de comerţ casier provizor al a acestei bănci. Toţi domnii meseriaşi romîni fără deosebire de secs care dovesc să devină membri ai acestei societăţi să se presinte în acest termen la locul şi în orele mai sus indicate a. ducînd cu ei tot odată şi zece la sută din suma ce voesc a subscri în plus un leu tacsa de înscriere. Dăm mai jos şi lista d-lor membri cari au subscris eri, Ioan Hudris maistru dogar 20 lei ; C. I Lapteş maistru tîmplar 20 lei, N. Rotariu maistru dulgher 20, Lăzăr Stefănus maistru dulgher 50 lei, G. E. Samdra 60 lei, Const. C. Mălăescu maistru dulgher 20 lei, Ioan I, Cupa 500 lei, Vasile Grădinaru maistru tîmplar 3 0 lei, M. Vladimir, maistru zidar, 100 lei, V. Ionescu maistru dulgher 50 lei, I. Gh. Batcu maistru tîmplar 20 lei, Gh. Cănilă maistru tipograf 40 lei, Stefan Lungu maistru tipograf 40 lei Iosefina Lisoschi maistră croitoriţă 50 lei, Iosefina Pompilian maistră croitoriţă 100 lei, Vasile Brăileanu maistru litograf 100 lei, N. Pascu maistru ferar 100 lei, C. Palade maistru ferar 500, I. Constantinescu maistru bărbier 50 lei, Vasile Alexandrescu maistru cofetar 50, Th. Ionescu maistru Pantofar 100 lei, Leon Horga maistru turnător 1000 lei, N. V. Stefăniu, maistru tipograf 400 lei, Alex. Olsanschi maistru cismar 100 lei, C. Blăgianu maistru bărbier, 100 lei Mălăescu maistru tipograf 40 lei, V. Creţulescu maistru croitor 100 lei, I. Alexandrescu maistru cizmar 100 lei, I. C. Fleaşcă maistru brutar 600 lei, Al. Funiac maistru cofetar 100 lei, Ch. Vasiliu maistru bărbier 50 lei, Gh. I. Ghiorghiu maistru Simigiu 40 lei, Gh D. Şerban 500 lei

❑ **Examenele la şcoala normală.**—Iată numele elevelor, care au reuşit la proba scrisă, pentru absolvirea şcoalei normale de fete, din localităţe şi care urmează a trece proba orală :

Alexiu Gheorghiţa, Cristescu Margareta, Dănilă Elena, Dociu Elena, Fedeleş Natalia, Gavrilescu Elisa, Gavrilescu Eugenia, Georgescu Maria, Goleşteanu Gh., Ionescu Alisa, Ionescu Ecaterina, Ionescu Maria, Ionescu Ortansa, Ionescu Tasia, Nicolau Ortansa, Pătraşcu Zenaida, Savin Natalia, Şentea Maria, Sevastos Maria, Simescu Maria, Stefanovici Sultana, Stroescu Eugenia, Tomşa Paraschiva, Veveriţă Sabina şi Vidraşcu Margareta.

Iată şi numele elevilor şcoalei normale „V. Lupu" :

Bogdan D. Bolboros T., Caluian Gh., Conucescu V, Dimitriu P., Fumu N. Const., Cirosu M., Hădîrca G. Const., Leote V., Nantu L., David, Niculescu G., Niculin V., Popescu A. Ion, Popescu I. G., Suceveanu V. Const., Şerban Gh., Ţighiliu V. Gh., Urzică Hen. Const., Urzică Hen. Dim., Zaharia C. Ion, Enăşescu V. C., Tănase V. Const., Nicolaescu şi Petrovan.

Iată şi comisiunile pentru proba orală la aceste şcoli :

Pentru şcoala normală de fete „Mihail Sturdza". D-nii : I. Petrovici, conferenţiar la Universitatea din Iaşi, preşedinte ; G. Nădejde, directorul gimneziului „Ştefan cel Mare" din Iaşi şi V. Dimitrescu, profesor la liceul din Brăila.

Pentru şcoala normală „Vasile Lupu" d-nii : Anastasie Obreja, profesor la Universitatea din Iaşi, preşedinte ; C. Hogaş, profesor la internatul din Iaşi şi V. Cocuz, profesor la şcoala comercială din Iaşi.

D. prof. univ. I. Bărbulescu a fost numit preşedinte al comisiunei din Galaţi ; d. prof. I. Ursu şi Gh. Dima, în comisiunea azilului „Elena Doamna" din Bucureşti, d. N. Popea în comisiunea din Bărlad.

❑ Aseară a avut loc logodna d şoarei Binca Schor, cu d. Marcel Iosephson licenţiat în drept.

Aceasta în loc de ori-ce înştiinţare.

SPECTACOLE

— La cinematograful Gaumont, din grădina Cuza-Vodă, va fi în astă-seară pentru ultima oară bogatul program care cuprinde şi marea dramă „Juditha".

Mîine-seară Marţi 22 Iunie, va avea loc la această grădină, o reprezentaţie extra-ordinară, în beneficiul şcoalei profesionale „Reuniunea Femeilor Romîne".

Splendidul program pentru reprezentaţia de mîine-seară Marţi, va cuprinde, între alte bucăţi de artă şi admirabil redate : Legenda lui Midas, scenă mitologică, în culori ; apoi o frumoasă dramă intitulată „Legenda Stelei", interpretată cu mult talent de cei mai celebri artişti, ca şi celebra dramă „Faust".

Programul va mai cuprinde „oraşul Veneţia", după natură, cu împrejurimile sale fermecătoare şi cu poziţia sa admirabilă.

Atractiv şi interesant va fi „Un uragan în Franţa de Sud", luat după natură şi care cuprinde scene mişcătoare din timpul unei catastrofe întîmplată acum cît-va timp în Sudul Franţei.

Mai sunt de asemeni o serie de alte drame, comedii, scene hazlii şi sportive.

DIVERSE

— Alaltă-eri, a avut loc la cimitirul „Eternitatea" înmormîntarea bătrînului T. Antoneanu, tatăl d-lui Michail Antoneanu, [illegible] din gara Iaşi. Defunctul suferea de mai mult timp de paralizie. Transmitem îndureratei familii condoleanţele noastre.

Băile OGLINZI

3 kilom. dela tîrgu Neamţ, 50% reducere prin gara Paşcani

Sesiunea de la 1 Iunie la 1 Septembrie

Staţiune climaterică de primul rang, situată în munţii Neamţului, *la o altitudine de 500 metri* de asupra nivelului mărei, de unde domină toată regiunea înconjurătoare, ferită de curenţi, încunjurată fiind din 3 părţi cu o pădure seculară şi un parc splendid.

Clima temperată, aerul curat şi hygienic de aci, unite cu poziţiunea sa pitorească, îi dă coloritul şi farmecul încîntător al naturei bine-făcătoare.

Băile Saline de aci sunt din cele mai concentrate şi rivalizează cu băile similare din Hall, Ischl, Reichenhall etc.

Cabinele de Baie şi Hidroterapie instalate în modul cel mai higienic şi modern, **sunt toate în faianţă.**

Băile au efect miraculos asupra **Rheumatismul, scrophulosei, limfatismul, cloro-anemie, debilitate, rachitism, ischias, paralisii, neurastenie, sifilis, boale pe piele, boale de de copii şi de femei, leucorea, metrită, peri şi parametritele, fibrome, sterilitate,** etc.

Un pavilion modern pentru inhalaţie cu apă minerală, esenţă de brad şi diverse substanţe medicamentoase apropriate.

Hotel şi Restaurant excelent ; o Orchestră din cele mai bune amuzează publicul.— **Masa,** table d'ôte 4.50 lei pe zi de persoană, inclusiv cafeaua cu lapte ; copii pînă la 10 ani, 3 lei pe zi.

Pentru distracţiuni s'a rădicat pentru sezonul curent o clădire grandioasă, prevăzută cu săli de dans, biliard, de lectură, săli pentru diferite jocuri, casino şi bufet deosebit.

Eftin şi Folositor

Pentru persoanele ce nu se pot deplasa, recomandăm **sarea extrasă din apele minerale de Ogliozi,** care, din cauză că e mult introdusă, ne-a pus în plăcuta posiţiune, a scădea preţul unei cutii de 2 kilo de la lei **1 50** la **1·20.**

Sarea minerală de oglinzi se află depusă spre vînzare, în Bucureşti : la farmacia d-lui Stoenescu, şi *Centrala* în Iaşi la farmacia Fabini şi în Tg. la Ad-ţia Băilor.

Serviciul medical este încredinţat d-lui **Profesor Universitar Dr. V. Bejan,** medic şef al malternităţei din Iaşi, care va face şi operaţiunile cerute, asistat de d-uu Dr. *I. Rosenfeld.*

Persoanele cari nu vor să stee la Oglinzi, găsesc în Trg. Neamţ numeroase loeuinţi confortabile şi eftine, cu sau fără menaj şi cari se vor transporta la băi cu tramcarele administraţiei la fiecare 15 minute.

Pentru ori-ce informaţiuni, a se adresa de pe acuma la subscrişii în Trg. Neamţ.

Exploatatorii băilor Oglinzi : *Rudolf Fritz & Dr. I. Rosenfeld.*

Ultime INFORMAȚII

❑ † **Mateescu-Buzeu.**—*Din Galați ni s'a telefonat azi dimineață, că într'un sanatoriu de acolo, s'a stins din viață excelentul nostru prietin Mateescu-Buzeu, fostul șef al conservatorilor-democrați din Tulcea.*

Imbolnăvit de antrax acum cît va timp, Mateescu-Buzeu a murit de o infecție generală, lăsînd în urma sa cele mai vii și mai legitime regrete.

La vrîsta de 32 de ani, la care moare, regretatul reușise să ocupe un loc de frunte în partidul căruia-i fusese foarte devotat și foarte util.

Trista știre a fost comunicată azi dimineață d-lui Take Ionescu la Londra, și d-lui A. A. Badareu.

❑ *D. Valaori, inspector școlar, a depus la minister raportul seu privitor la ancheta cunoscută ce a făcut-o la unele școli din Iași.*

In baza acestui raport ministrul va publica zilele acestea un comunicat, prin care va spune, că, în ce privește o școală de fete din Iași, ancheta a dovedit că s'au făcut vinovate unele fete, care nu mai urmează cursurile acelei școli și unele fete, cari sunt înscrise în acea școală ca externe, dar că nici o elevă internă nu s'a făcut vinovată de nimic.

❑ *La Brăila apare un ziar săptămînal* — Romînia — *care s'a dedat la specialitatea de a releva fapte, cari ziarul citat crede că s'ar petrece în partidul conservator-democrat.*

Credincios acestei specialități, ziarul citat, în numărul seu de ieri, publică pretinsul text al unei convorbiri ce ar fi avut loc între d. A. A. Badareu și delegația brăileană la congresul nostru.

Tot ce publică ziarul acela, este tendențios inexact, căci declarațiile reale ale fruntașului nostru față de pristenii de la Brăila, sunt cu totul altele de cît acele publicate în citatul ziar.

❑ Un nou scandal a izbucnit ieri între profesorii școalei de Bele-Arte din Iași.

Eri urma să se dee notele de trecere elevilor. D. Gane, primarul, care era în comisie alături de toți profesorii, după ce toți au stabilit notele, a cerut să se facă procesul-verbal și să-i se trimeată acasă spre semnare.

După ce plecă d. Gane, profesorii Popovici și Mureșianu începură să protesteze contra notelor date, de și ele se dăduse cu consimțimîntul lor.

In toiul certei, coalele de hîrtie cu notele fură rupte..

S'a telegrafiat cazul la București, cerîndu-se anchetă.

❑ **Banca Iașilor.**—Ieri, Duminecă, ora 3 p. m., a avut loc în sala de așteptare a Băncii Naționale din localitate, o adunare a mai multor persoane, în vederea înființării unei Bănci intermediare între Banca Națională, comercianți și industriași. Această adunare a fost provocată de d. C. Marinescu, directorul Băncii Naționale locale.

Au luat parte peste 50 persoane.

Dl. Marinescu, care a făcut convocările, a explicat scopul și caracterul întrunirii.

Astfel d-sa a expus că din experiența ce are ca conducător al Primului Institut de credit din localitate a observat că portofoliul ce se prezintă spre scontare la el e inferior Romanului, care nu se poate conforma din alte puncte de vedere cu Iașii. Toate orașele, chiar cele mai mici au mai multe bănci. Astfel Bîrladul are două asemenea bănci, Botoșanii asemenea. Nu mai vorbește de Craiova care are peste zece, ori Slatina care are patru.

Este deci loc, crede d-sa ca să se înființeze și aici o asemenea Bancă, mai ales că de peste 20 ani nu s'a făcut nimic la Iași în acest sens.

Banca ce s'ar înființa va fi modernă, făcînd adevarate servicii pentru comerț și Industrie ca și pentru Agricultură.

In noua Bancă, politica va fi cu desăvîrșire exclusă, căci de altfel constată d-sa se cam face politică în acest oraș.

Conducerea Băncii va fi încredințată unui consiliu de administrație, compus din persoane făcînd parte din toate partidele politice, iar administrația internă se va face de funcționari cu experiența luată din Banca Națională.

Asupra înființărei unei asemenea Bănci atențiunea i-a fost atrasă de centru, care de altfel promite un credit îndoit cît capitalul de constituire a ei. Intrebat fiind cam ce capital ar fi necesar, d-sa răspunde că ori cît de mare, dar un minimum de 500,000 lei se impune.

Pentru moment e vorba de a se constata adeziunile spre a se vedea dacă se poate conta pe ele pentru întocmirea instituțiunii.

S'a făcut obiecțiune de d. Mateiu Canacuzino că subscrierile de acum n'ar putea angaja pe nimeni întru cît nu sunt Statute, deci nu se cunoaște organizarea și mecanizmul Băncii. Cînd acestea s'ar cunoaște, fiecare ar subscrie pe semeiu sigur.

S'a răspuns că acum e vorba numai de o probă. Se cere a se vedea dacă Ideia prinde și dacă se poate conta pe acțiuni.

S'a deschis o listă de subscriere și capitalul la care s'a ridicat aceasta, numai pentru cei de față a fost de 492000 lei.

S'a hotărît atunci ca să se aleagă o comisiune dintre cei presenți care să se ocupe cu redactarea Statutelor. Banca va avea forma unei societăți anonime pe acțiuni. Acțiunile vor fi nominale și pe valoare de 500 lei una.

In comisiunea pentru Statute se aleg d-nii Gr. Buicliu, V. Dimitriu, C. Marinescu, G. S. Cristofor și V. I. Radu.

Această comisiune va lucra în vacanță și se va prezinta cu lucrarea pe la finea lunei Septembre, cînd va avea loc Adunarea generală a subscriitorilor pentru discutarea Statutelor.

Vărămintele se vor face treptat astfel la început după votarea statutelor se vor varsa la Banca Națională 30% asupra acțiunilor subscrise apoi din 2 în 2 luni restul cîte 55%.

❑ **Situația liberalilor la Fălciu.** Cu toată împăcăciunea făcută între liberali la centru, cu toate cele 2 mese copioase oferite de prefectul Gh. Corbescu și Em Porumbaru, situația liberalilor s'a înrăutățit la Fălciu. Vom comunica lucruri cu totul nouă în raporturile intervenite acum în urmă.

❑ **Ancheta de la Dolbești** (Fălciu).—In urma zvonului răspîndit prin presă că la Dolbești, învățătorul I. Polcovnicu ar fi bătut acum 2 ani jum. o fetiță, din care cauză ar fi murit, s'a rînduit o anchetă. Totul s'a aflat a fi o infamie scornită de un rău voitor pe sama învățătorului. Insuși inspectorul școlar fiind acolo a constatat infamia comisă, a ridicat moralul învățătorului jignit și l'a asigurat că nu vede în el de cît un membru ales al învățămîntului, care face cinste școalei, inferînd indirect prin aceasta felul de control din partea revizorului școlar D. Dimitriu.

Constatăm cu plăcere imparțialitatea arătată în această împrejurare gingașă, întru cît se pot găsi și oameni corecți și drepți în administrarea intereselor morale ale școalei.

❑ Polițaiul Gh. Teodor de la Huși a fost pedepsit cu suspendarea pe 10 zile, pentru faptul că contrar ordinelor date de prefect, a luat parte la întrunirea liberală de la București, îngroșînd rîndurile dr. N. Lupu.

Pedeapsa aplicată a produs o excelentă impresie în Huși.

❑ **Procesul C. Cozma—C. Lupu.**—Ancheta orînduită în diferendul iscat între avocatul C. Cozma și magistratul stagiar C. Lupu a stabilit lucruri extra-ordinare, care fac deliciul cafenelelor și tuturor conversațiilor în Huși. Toate aceste sunt de așa natură că, cu greu pot fi reproduse, atît de tare s'a înjosit administrația și justiția la Fălciu.

Procesul ce se judecă azi, Luni 21 Iunie, promite a fi foarte interesant și vom urmări pertractarea lui.

❑ I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei va pleca la 1 Iulie, pe timp de o lună, la Govora.

Archimandritul Nicodem Munteanu va gira afacerile Mitropoliei în timpul absenței Mitropolitului.

❑ **Absolvenții curs. inferior. institutul Humpel**: Alevra Georgeta, Burghelea Eugenia, Chefneux Sofia, Cogălniceanu Elena, Mihailescu Eliza, Popov Euridiceia, Vasiliu Veronica, Zamfirescu Cleopatra și Zamfirescu Elena.

Absolvenții clasei a 8-a particulară: Climescu Const., Georgescu D., Rișcanu Aurel, Manoilescu Const., Cicherschi Mircea, Uluanu Dim., Dimitriu Elenuța și Cateliu Elenuța.

❑ Delegațiunea județeană a fost convocată pentru zilele de 22, 23, 25 și 26 Iunie, pentru a verifica compturile comunelor din județ.

❑ Casa școalelor a trimis direcțiunilor scolilor din localitate, o circulară, prin care le pune în vedere, condițiunile în care vor fi primiți la stațiunile climaterice din țară, elevii și elevele trimese de coloniile școlare.

❑ D. C. Jornescu și-a susținut cu mare succes, Sîmbătă după prînz, examenul II de doctorat în drept.

Juriul a acordat distinsului tînăr nota maximă—patru bile albe—și a felicitat călduros pe d. Jornescu.

Comisiunea se compune din d-nii: președinte D. Alexandresco, membrii, V. Dimitriu, Virgil Arion și Gion Peretz

❑ Consiliul de administrație al casei de Cepuneri, în ședința sa de Sîmbătă, a votat opt sute lei, pentru fondul statuei lui Kogălniceanu.

❑ **Consiliul de războiu.**—Azi consiliul de războiu s'a întrunit în ședință sub dreședenția d lui colonel Popovici, comandantul brigăzii 7 artilerie; membrii: d-nii maiori Gheleme Adrian, din reg. 16 Suceava, C. Petala, din reg. 13 Ștefan cel Mare și căpitanii Neculau Andrei din reg. 13 și Ioanițiu din 16 Suceava.

Consiliul a judecat și condemnat pe următorii soldați: Butacu Vasile, din reg. 14 Roman, pentru mutilare cu voință, la 3 luni închisoare; Toporaș Gh. din reg. 14 Roman, pentru furt; amînat fiind dezertor; Vasile Marchitan, din comp jand. pedeștri Iași, pentru furt, 15 zile închisoare; Nec. Crișu, din reg. 15 Războeni, pentru furt, 6 luni închisoare; Dum. Secrieru, din reg. 13 Stefan cel Mare, peutru furt, un an închisoare; Vasile Șchiopu, idem, idem și Ion D. Ceriu, soldat concediat din reg. 12 Cantemir, pentru calcare de consemn la 6 luni închisoare.

Consiliul va ținea ședință și mîine.

❑ Inaugurarea noilor localuri de școală ce s'au construit în județul nostru și care urma să se facă la începutul lunei aceștei, se va face în primele zile ale lunei Septembrie a. c.

❑ Școala de pictură bisericească, ce se înființează la Cetățuia, va începe să funcționeze de la Septembrie a. c.

Tot de atunci va funcționa pe lîngă Mrea Cetățuia o școală de pomicultură.

❑ Primim o plîngere din partea cetățenilor din Tg. Frumos, contra actualei administrației comunale și a poliției, care nu iau nici o măsură pentru ușurarea traiului. Pîinea se vinde cu mare lipsă la cîntar și crudă. In afară de aceasta nu se fabrică în deajuns, așa că populația simte mare lipsă.

❑ Procesul preutului I. Murarașu, din Dracsini, județul Botoșani, a continuat la Consistoriu, până Sîmbătă spre seară.

Consistoriul a rămas să se pronunțe mîine Marți 22 Iunie.

❑ Arhitecții frați Rameder din Iași s'au oferit să execute în mod gratuit, fundamentul la statuia lui M. Kogălniceanu.

❑ Administrația comunală a cerut ministerului domeniilor ca și în Iași, peștete să se vîndă pe seama statului astfel ca populația să nu mai fie la discreția precupeților.

Pentru aceasta primăria va pune la dispoziția ministerului, gherete în piețele publice.

❑ Consiliul de disciplină al baroului s'a întrunit astă-zi și a expediat mai multe lucrări curente.

❑ Se știe că consiliul sanitar superior a aprobat cererea consiliului de higienă al orașului de a se construi un lazaret pentru holerici.

Comuna a pus la dispoziție consiliul de higienă, localul unde actualminte e instalată secția de pompieri din Nicolina.

D. dr. Imervol a vizitat însă localul și va interveni să i se facă reparațiile necesare, construirea de latrine, precum și alte îmbunătățiri de care are nevoie localul.

❑ **Judiciare.**—La s. II-a a Curții urma să se judece astă-zi procesul Wechsler-Banca Națională-Koralek Muller.

Curtea, dînd mandate de aducere pentru doi martori cari lipseau, a amînat judecarea proceaului pentru 24 Septemb.

— La secția I-a a Curții la instanță de trimitere, urmează să judece astă-zi afacerea privitoare la d. Nicolaide din R.-Sărat, care este acuzat că ar fi falșificat niște polițe, semnate de adevăratul emitent, dar restul cambiilor scrise de d. Neculaide.

— Aceiași secție urma să judece astă-zi apelurile unor funcționari ai primăriei P.-Ilonie, acuzați de falșuri în scripte.

S'a amînat la Septembrie.

❑ **Universitare.**—D. dr. G. H. Demetriade a fost delegat de facultatea de medicină să ție discursul la redeschiderea cursurilor Universitare.

— Senatul universitar se va întruni astăzi, spre a delega un reprezintant al ei, la serbările jubilare ale Universității din Berlin.

— Senatul Universitar și consiliul facultății de litere, se vor întruni azi la orele 5 p. m., pentru a asculta raportul comisiei relativ la catedra de istoria filosofiei și enciclopedia filosofică vacanță la facultatea de litere din București.

❑ „O răshunare prin dare de foc", înscenată cu o măestrie extra-ordinară, ne-o oferă noul și interesantul program al teatrului cinematografic Pathé-Frères din grădina Bragadiru — de astă-seară Luni 21 Iunie. Crescută la poalele Vezuviului, tînăra Napolitană, parăsită de barbatul ei, recurge la cea mai crudă resbunare, incendiind casa în care se afla rivala sa. Sunt nenumărate, frumoasele sujete, din noul program de astă-zi Luni seara, printre care menționăm: „Sfîrșitul lui Carol Curajosul" (Charles le Témèraire 1433—1477) o splendidă reconstituire din glorioasa istorie a Franței, — „Naufragiatul", scene maritime, — Vederi și îndeletniciri ale indigenilor din Malacca (Indo-China, sudul Asiei), — multe comedii splendid înscenate precum: „Umbrela moștenită", interpretată de excelenții comediani ai Odeonului, — „Explozie", de asemenea de o reușită excelentă — și alte piese teatrale, vederi după natură, scene de „variété", menținîndu-se încă astă-seară vasul romîn „Impăratul Traian" la sosirea sa în Constantinopole, după vandalizmul de la Pireu.

Mîne Marți: „O mare vînătoare de lupi în pădurile moscovite (Rusia)", scene extrem de interesante.

Reprezentațiile au loc în fie-care seară în grădina Bragadiru — în fie-care Duminică, Matineu (4 ore ziua) în Sala Circului Sidoli.

Française désire place dans pour l'été une bonne famille; Elle instruit et parle le français, l'allemand l'anglais et le piano.

S'adresser au bureau du Journal.

Ultima Oră

— SERVICIUL TELEGRAFIC SPECIAL AL „OPINIEI" —

București 21 Iunie

Miscarea în magistratură

București.—Pe ziua de astă-zi s-a făcut o mișcare în magistratură, plăsmuită de d. Stelian, numai pentru o avea prilejul de a transfera de d. Bălășescu, președintele tribunalului Tutova.

D. V. Bălășescu a fost transferat la tribunalul Suceava, în locul d-lui I. Dimitriu, care a consimțit a trece la Bîrlad.

Mișcarea mai cuprinde cîte-va transferări de magistrați stagiari și numiri de grefieri.

Imparatul Wilhelm în Romînia

București.—Se afirmă că la manevrele regale din anul acesta, va participa și M S. Wilhelm, Imparatul Germaniei.

Se zice, că M. S. Regele va invita pe Imparatul Germaniei să ia parte și la serbările jubilare ale Universității ieșene.

Starea M. S. Regina

București.—Din Sinaia se anunță că starea M. S. Regina este satisfăcătoare.

Exportul pestelui

București,—Se desminte știrea că guvernul ar fi luat măsura de a se opri exportul peștelui.

Poarta și despăgubirile devastatilor

București. — Din Constantinopol se comunică că Poarta refuză propunerea Greciei ca supușii otomani, cari au fost devastați pe vasul romîn „Imparatul Traian" la Pireu să fie despăgubiți de serviciul maritim romîn.

Poarta vrea ca despăgubirile să le facă guvernul grecesc.

Greva de la „Independenta"

București.— Tipografii de la „Independența" s'au pus astă-zi în grevă.

Aceasta e rezultanta articoolelor d-lui Nădejde din Voința Națională prin care îndemna pe lucrători să se supue legei repausului duminecal.

Holera

Potersburg.—Holera se întinde din ce în ce mult.

La Harcow numărul cazurilor e de 450. iar în guvernămintele vecine 515. Cele mai multe cazuri au fost mortale.

Mișcări anticlericale

Madrid. — Eri, în întreaga Spanie, au avut loc demonstrații anticlericale extraordinare de mari.

La Madrid convoiul demonstranților era de 2 km.

Turiști victime

Viena.—Trei turiști vienezi, care întreprinseră o excursie pe muntele Schneeberg, acum o săptămînă au fost găsiți morți.

Ciocnire

Budapesta. — Automobilul aparținînd jocheului Geza Ianek s'a izbit cu o trăsură în care se aflau pasageri. Sunt 3 rîniți, între care Ienek foarte grav.

Automobilistul Hirsch a fost ucis.

Alegera de la soc. Gutenberg

București.— Eri s'a făcut la societatea tiprgrafilor «Gutenberg» alegerea noului comitet.

Au fost mai multe liste.

A reușit lista tipografilor sindicaliști, în frunte cu Marinescu, care a fost ales președinte.

Procesul Jelea

București.—Curtea de Casație cercetează astă-zi recursul fixat de Stoenescu Jellea, contra verdictului juraților prin care a fost condamnat la 20 ani închisoare.

Jelea e asistat de d-nii avocați: Mille, Sadoveanu și Ottescu.

Dezbaterile continuă.

Conflictul dintre Brasilia—Peru

Rio de Janeiro.—Tribunalul arbitral pentru rezolvarea conflictului dintre Brazilia și Peru, presidat de către nunțiul apostolic, și-a sfîrșit lucrările, rezolvînd toate chestiile care interesau pe cele două țări spre deplina satisfacția părților.

ROZICA FRIEDMANN
BERMAN OLIVENBAUM
Iași LOGODIȚI Iași
In locul ori cărei alte înștiințări

GISELLE WACHTEL
BERNARD KLEPPER
LOGODIȚI
— In locul ori-cărei înștiințări —
Felicitările se primesc Duminecă 27 Iunie c., în casele proprii ale d-lui Salomon Wachtel, str. de Sus. IAȘI

Profesoară cu experiență, diplomată, caută lecțiuni private de germană și franceză. A *Notre Dame de Sion.*

Fên 2 Stoguri
De vînzare, 400 lei amîndouă
Hotel Cernăuți, Loco

De închiriat, chiar de pe acum, casele L-tului Danielopol, din str. Sărărie No. 115, compuse din 5 camere spațioase, 2 bucătării, camară, pivniță lumină electrică și apă.
Pentru orice informațiuni a se adresa în str. Muzelor No. 8.

CONVOCARE

Domnii acționari ai Societății anonime pe acțiuni *Olea* din Iași, sînt convocați în *Adunare generală*, ce va avea loc în ziua de 22 Iunie st. v., în localul societății, Iași Str. Zugravilor No. 66, orele 10 a. m., la ordinea zilei fiind:

1) Raportul consiliului de administrație;
2) Raportul cenzorilor;
3) Aprobarea bilanțului pe gestiunea anului 1909;
4) Descărcarea consiliului de administrație pe această gestiune;
5) Alegerea noilor cenzori.

Se atrage atențiunea d-lor acționari, cari vor să participe la adunarea generală, că acțiunile și procurile trebuesc depuse la sediul societății cu cel puțin *trei* zile libere înainte de ziua fixată.

Acționarii pot fi reprezentați numai prin acționari.

Femeile, minorii, interzișii și persoanele morale pot fi reprezentați prin mandatar, care nu va fi acționar.

(ss.) vice-președ. Cons. de Ad-ție
Dr. S. Konya

AVIS

Aducem la cunoștința Onor. Public, că am deschis astă-zi în piața de aci, strada de Sus, No. 186, un debit de desfacere a produselor fermelor și viilor A. Badareu și Dr. Manolescu de la Strunga, unde se vor găsi zilnic lapte dulce și produsele: unt, smîntînă, brînză de vaci, lapte etc. preparate după sistemul olandez cu ajutorul aparatelor speciale.

De asemenea se găsesc cele mai renumite calități de vinuri vechi și noi, în butelii, recoltate din viile noastre; precum și țuică în butelii.

Prețuri avant joase.

Cu toată stima
A. Badareu și Dr. Manolescu
dela Strunga

Doctor GRIGORE BRAUER
medic romîn la KARLSBAD
Casa „Goldener Löwe" Kaiserstrasse
Telephon 701

De vinzare pe moșia Dumești, județul Vaslui, gara apropiată Buhăești, 160 boi jugari, 25 cai de muncă, cai de trăsură, diferite mașini și unelte agricole. A se adresa d-lui A. Schönhaus, Iași, str. Lăpușneanu 30, sau la administrația moșiei.

De vinzare la moșia Miroroslava.
O locomobilă, de cai putere în bună stare: și 6 harabale.

Profesor special
de
Franceză, germană, latină, matematici. elevi de curs primar, secundar, la domiciliul elevilor.
V. Emil Profesor Str Sf. Theodor 36

BROSSE A TAPIS
Prix : 14 fr.
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco de Catalogue

GRILLAGES
GARIEL PARIS
Clôtures de Chasse ...
Châssis de couches ...
Paillassons pour serres, le mètre carré ...
Porte-Bouteilles, pour 200 Bouteilles ...
envoi Franco de Catalogue

NEVRALGIELE
Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ameţesc şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele*, *Gastralgia*, *Sciatica*, *Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari ad resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie *de* PARIS *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii*

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE 0f30

Baym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES. les 100 mèt. 5 f.

PONDOIR
DÉPOSÉ
Prix..... 6f.50
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

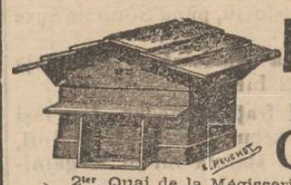

RUCHE
à Cadres mobiles
Prix : 20f
Gariel
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à. 0f 20

3 ani de succes 3
GRADINA
BRAGADIRU
In fie-care seară
CINEMATOGRAFUL
Pathé Frères -- Paris
Program complect nou
de două ori pe Săptămînă

Primul program va începe în fie-care Luni—al doilea în fie-care Joi—ambele programe săptămînale vor fi
Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Matineurile urmează regulat în tot timpul verei—fiecare Duminică 4 ore ziua în sala Circului Sidolli.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

„ANCORA"
(ANKER)
Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente
în *VIENA fondată în anul 1858*
Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1984 din 19 Decembrie 1859.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI
Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia
LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate în vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86, 92. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 280 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:
a) Cas de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.
e) Cas de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor la caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.
Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Alfons Herovanu
AVOCAT
a Bărboi No. 15—
— a. m. şi 4—

Cine vrea să cîştige la Loterie
să cumpere bilete numai la de
NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA
Th. P. Maximovici IASI
Debit oficial al Loteriei Statului
Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 85 — Iaşi

„Loteria Regatului Romin"
oferă publicului cele mai
Mari Şanse de Bogăţie
BILETELE
Clasa 2-a Loteriei VIII
s'au pus în vânzare
Tragerea la
6 şi 7 Iulie 1910
Se poate cîştiga în caz fericos cu un singur Bilet suma de
Lei 900,000 lei
Iar cîştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de
LEI 7.322.000 LEI
Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara
Lozuri Norocoase
de la
Noua şi Principala Colectură Romană
Th. P. Maximovici.—Iaşi
Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vânzare:

1/8 Una optime	Lei	4,00
1/4 Un sfert	Lei	8,00
1/2 Una jumătate	Lei	16,00
1 Loz întreg	Lei	32,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
2,50	5 lei	10 lei	20 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Important pentru toti Domnii agricultori

Subsemnaţii, unici fabricanţi al renumitelor pluguri universale, **construite numai de oţăl bătut peste tot,** facem atent pe onorb. public cumpărător pen ru al feri de imitaţiuni, că numai aceste pluguri care port Marca **Porcul Mistreţ** precum mai jos desemnat şi cu inscripţia firmei Gebrüder Eberhardt Ulm, sunt original ale noastre şi să găsesc numai în depozit la casa **fraţii Bachstez în Iaşi** strada de sus No. 127 (sub Cabinetul Istoric.)

FABRICA DE CARAMIZI
cu aburi şi cuptor sistematic
lîngă abatorul comunei Iaşi,
legată cu reţeaua tramvàiului electric
Fabrica de tuburi de beton în ciment
(Şoseau Arcu 11 | 19)
Proprietatea fraţilor RAMEDER
Recomandă produsele ei, ca: cărămizi presate şi tuburi de ciment, în ori-ce diametru şi dimensiune.

OPINIA
Organul partidului conservator-democrat
Cel mai raspîndit ziar din Moldova
Primeşte anunciuri, reclame
etc. pentru pagina III şi IV-a
Se primesc şi inserţii la
MICA PUBLICITATE
a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primăriei No. 17 —Instalaţiune cu motoare electrice executată de d. Iohann Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17.

6 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei

6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mirzescu 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII.—No.

Opera d-lui Stelian

Se știe că unul din argumentele împotriva democrației, de care au făcut mai mult uz reacționarii din toate vremurile, e că omul din popor odată ajuns într'o situație înaltă, își uită obîrșia și devine cel mai crud apăsător al acelora din mijlocul cărora a eșit și pe care cată să-i guverneze.

Neapărat, în argumentul acesta e o mare doză de exagerare; totuși trebue să recunoaștem că conține și un simbure de adevăr. Proverbul romînesc, cu țiganul împărat care-și spînzură pe autorul zilelor sale—își are fără îndoială rostul lui și partea lui de adevăr.

In cazul d-lui Toma Stelian proverbul acesta își găsește, din nenorocire o deplină aplicare.

In adevăr, pornit din straturile cele mai de jos ale societății noastre, d. Toma Stelian, a ajuns—trebue s'o recunoaștem — prin muncă și talent (mai mult prin muncă de cît prin talent) la situația cea mai înaltă la care ar fi putut spera fiul unui umil cojocar din mahalaua cu același nume din Craiova.

Odată ajuns ministru al justiției, în drept eram să ne așteptăm din partea d-lui Toma Stelian la niște sentimente și apucături cu adevărat democratice, Atît origina d-sale, cît și modul frumos cum a ajuns, obligau pe d. Toma Stelian să se mențină acolo unde toți am fi dorit să-l vedem. *Noblesse oblige.* Și pentru adevărații democrați din această democratică țară, singurul titlu de nobleță a d-lui Toma Stelian, era tocmai obîrșia d-sale atît de puțin aristocrată.

...Dar cîtă deosebire între așteptare și realitate!

Odată ajuns ministru al justiției, d. Toma Stelian, în loc să năzuiască la întărirea magistraturii noastre; în loc să caute a rîdica demnitatea corpului nostru judecătoresc; în loc să consolideze independența magistraturii și să asigure ast-fel țării o justiție la înălțimea unui stat civilizat,—d. Toma Stelian a făcut tot ce poate sta în putință unui ministru fără scrupule, ca să înjosească și să subjuge pe judecător.

E încă în aducerea aminte a tuturor felul în care d. Toma Stelian și-a bătut joc de magistrații Curții de Apel din Iași. Bizuit pe un denunț calomniator, venit de la niște oameni fără scrupule și fără răspundere, d. Toma Stelian a orînduit o anchetă. Cu toate că ancheta aceasta n'a constatat nimic în sarcina celor denunțați, ministrul justiției a găsit totuși cu cale să admonesteze pe cei denunțați și să știrbească ast-fel autoritatea unei instanțe, care și întinde jurisdicția peste un sfert din cuprinsul țării.

Nemulțumit de această ispravă, d. Toma Stelian ticluește o lege a magistraturii, prin care răpește corpului nostru judecătoresc și ultimul razim al independenței sale. Constituindu-și un așa zis consiliu superior al magistraturii, care prin însuși compunerea lui nu poate eși din cuvîntul ministrului, d. Toma Stelian e de drept și de fapt stăpînul soartei judecătorilor așa-zișii inamovibili.

Cazul prețedintelui Bălășescu e prea recent și prea vorbitor pentru ca să fim nevoiți a insista pe larg.

In adevăr, se știa că, sub regimul vechei legi a organizărei judecătorești, d. Toma Stelian, ascultînd de injoncțiunile prefectului de Tutova, a trimis pe d. Bălășescu în judecata disciplinară a Curții de Apel de Iași. Cum însă prețedintele n'avea nici o vină, Curtea în plenul ei a achitat pe valorosul magistrat. Palma primită de d. Toma Stelian cu acest prilej, a însemnat nenorocirea întregei magistraturi. Ea a determinat pe d. Toma Stelian să modifice legea pentru organizarea magistraturii și să modifice felul de a judeca pe magistrați. Și în adevăr, ticluindu-și consiliul superior al magistraturei, d. Toma Stelian a avut îndrăzneala să repete trimiterea d-lui Bălășescu în judecată. Și d. Toma Stelian a știut de data aceasta ce face. Consiliul ministrului de justiție, de și a a recunoscut că nu poate găsi nici o vină magistraturei de Tutova, a dat totuși un avis de permutare.

Iată halul în care democratul domn Stelian, fiul cojocarului Stelian din Craiova, a adus magistratura țării noastre!

Dar opera de distrugere a omului de la care am fi fost în drept să ne așteptăm la contrariul, nu se oprește aci.

In țara noastră, unde puterea executivă a ajuns la o hipertrofie atît de periculoasă libertăților publice și individuale, s'a găsit un ministru al justiției și un guvern, cari să tindă a pune o stavilă arbitrarului, instituind așa—zisul Contencios administrativ.

Rezultatele date de această lege au fost surprinzătoare. Un ministru ca d. Spiru Haret și un primar ca d. Vintilă Brătianu, au găsit în ea un stăvilar pentru fără de legile lor. Era, într'un cuvînt, dacă nu cea mai democratică lege votată la noi, în orice caz însă, una din legile cele mai democratice, după legea pentru împroprietărirea de la 1864.

Ei bine, acela care s'a găsit să desființeze această lege bine-făcătoare, a fost d. Toma Stelian, omul din popor, fiul umilului cojocar din Craiova, ajuns prin puterile sale proprii, acolo unde se găsește azi spre nenorocirea magistraturei noastre.

Gîndind la toate cîte le-a făcut d. Toma Stelian, o jale adîncă te cuprinde. Idealul democrației, care încălzește azi atîtea milioane de inimi, pe toate punctele globului, se desminte în sufletul de Iscariotean al lui Toma Stelian.

Actualul ministru al justiției a uitat de unde a purces și e deci firesc lucru să uite datoriile pe cari îi le impune obîrșia sa craioveană.

Cu toate acestea d. Stelian merită circumstanțe atenuante; d-sa e un om de o rară ingustime intelectuală și sufletească. Dacă d. Toma Stelian a înșelat speranțele acelora cari ar fi dorit să vadă în d-sa pe democratul îngrijorat de prestigiul și de neatîrnarea magistraturi noastre; apoi nu mai puțin d. Stelian a înșelat și speranțele acelora cari vedeau în d-sa pe jurisconsultul consumat, pe omul cu puternice convingeri democrate și cu intinsă cultură a dreptului.

Dar despre capacitatea d lui Toma Stelian, într'un articol viitor.

Sermanul pește!!

S'a prohibit sau nu s'a prohibit exportul peștelui?

Ziarele liberale nu mai conteneau cu osanalele la adresa d lui Al. Constantinescu pentru patrioteca inițiativă de-a opri exportul peștelui. Ministrul Domeniilor era aratat de ziarele liberale ca un bine făcător al populației sărace, ba se zvonise chiar că s'a iscat din această pricină un grav conflict între d-nii Constantinescu și Antipa.

Viitorul a mers atît de departe cu reclama eftenirii peștelui, în cît a dat cliișeu reprezentînd pe oltenii bucureșteni vînzînd peștele destinat exportului.

Partidul și Guvernul liberal era să-și refacă în Capitala întreaga popularitate pe care i-o compromisese atît de profund d. dr. Botescu.

Cînd dar toată lumea și mai cu seamă cei de jos, erau unanimi în a lauda pe d. Constantinescu pentru democratica-i faptă, iată că ziarele liberale,—aceliași ziare cari vestiseră oprirea exportului de pește—ne aduc știrea că totul e o minciună și că dau cea mai favorabilă desmințire acestei prohibițiuni.

Așa dar a învins d. dr. Antipa. Și cum era să nu învingă, el care a învins de atîtea ori Academia!

Magistratura sclavă

— Epilogul unui act de banditism —

Pînă și consiliul superior al magistraturii, care a avut imprudența să se preteze la jocul prefectului de Tutova și ministrului de justiție, pînă și el va înțelege acum, că sforțările ministrului de a vedea mutat pe prețedintele Bălășescu au constituit un act de banditism.

Prefectul de Tutova vrea să aibă o magistratură sclavă, la ordinele lui, o magistratură care, ca din vechi, să-și primească inspirațiile în cabinetul prefectorial. Prețedintele Bălășescu, care a resistat voinicește prefectului, fusese o piedică pentru realizarea tristului ideal prefectorial. Dar acum, că d. Bălășescu a fost mutat, magistratura sclavă ie în plină floare la Bîrlad.

In locul d-lui Bălășescu a fost adus o vechie cunoștință prefectorială, un magistrat extrem de nedemn, dovedit a fi venal și ignorant—acel prea celebru G. L. Dimitriu, care acum un an, fusese avansat prețedinte, răsplata devotamentului său către prefect.

Lui Potcoavă și lui Stelian li surîdea posibilitatea de a avea pe Dimitriu ca prețedinte. Ce are de a face, că părerea sa ca magistrat poate fi cîștigată; ce are de a face că ignoranța sa a fost dată în vileag, publicamente, după cererea primului prețedinte al Curții de Iași. Dimitriu venalul, nevolnicul, ignorantul, este pe placul prefectului — deci trebuie să fie mutat prețedinte la Tutova.

Cînd a fost dat judecății d. Bălășescu, în ziua acea chiar, noi am zis că se urmărește avizul de transferare pentru a face loc lui Dimitriu la Bîrlad.

Un judecător al consiliului superior s'a dus chiar la ministru și l'a rugat să nu mute pe Dimitriu la Bîrlad și ministrul, care s'a angajat să nu l mute—și a calcat cuvîntul.

Acum se vor da ordine prefectului de Suceava și magistraților tribunalului de acolo, ca să înceapă ei lupta contra d-lui Bălășescu, căci d. Stelian nu se va mulțumi cu actul de banditism ce l'a operat la Bîrlad.

Justiția romînească a încăput pe mînele feciorului cojocarului de la Craiova și pe acelea ale Potcoavei de la Bîrlad.

Aci am ajuns!

Jon Mateescu-Buzeu

Ne vine știrea sfășietoare a unei dispariții neașteptate. D. Mateescu-Buzeu, șeful partidului conservator-democrat din Tulcea, s'a stins în plină vigoare și tinerețe, s'a stins atunci cînd sufletul său entuziast, munca și experiența sa politică, erau mai necesare de cît ori cînd luptei în care dînsul era cel mai inimos luptător.

După I. Bănescu, D Mateescu-Buzeu! Dobrogea își va simți ochii umezi, de abia la cîteva luni de cînd și-a uscat lacrimile dispariției neuitatului fruntaș de la Constanța.

Mateescu-Buzău era un entuziast. Senin, cald, simpatic, plin de vigoare și agitat mereu de imboldul muncei, personalitatea lui s'a afirmat încă din anii vieței studențești, cînd fu în fruntea falangei naționaliste, el organiza, participa, lupta pentru idealurile tinereței.

Stabilit la Tulcea era greu să nu se pună în evidență din primul moment.

Avocat distins, el profită ușor de legăturile sale profesionale pentru a-și creia acea popularitate, bazată pe afabilitate și simpatie, care îl susținu în rodnica sa activitate de primar al Tulcei și cari îi cuceri încrederea noastră atunci cînd veni momentul a desemna Tulcei pe conducătorul ei.

Cu ce simțire adîncă a iubit Mateescu-Buzeu partidul din care făcea parte, n'o știu mai bine de cît cei ce au veghiat la trista agonie. Stins, pierdut cu de săvîrșire, el nu visa mai dăunăzi de cît să plece la București, la congresul și întrunirea noastră, deși nu-l mai despărțeau de mormînt de cît cîteva zile.

Să cinstim deapururi memoria acestor suflete ce dispar după ce au lasat în viață tot ce aveau întrînșii mai frumos și mai înalt.

CATE VA NOTE

Felul morții lui Alexandru Brăiescu, răzeșul de la Scurta, s'a presintat diametral opus chipului cum a trăit dînsul; de la Scurta era un adorator al vieței tumultuoase, el vorbea totdeauna cu o nuanță evolutionară și povestirile lui, repezi, voioase, zise trei sferturi pe franțuzește, purtau obișnuit pecetea unei vioiciuni, cari la vrîsta înaintată a regretatului, strnea invidie din partea tineritului blaat.

Cu totul pus a venit moartea răzeșului; o singură gazetă a aflat despre decesul acesta neașteptat și nimeni nu știe unde a murit Brăiescu și de ce boală.

Și cu cîtăresemnare și impasibilitate purtase Brăescu greaua boală, care l'a răsbit! Se știa că este bolnav, dar el nu-o spunea.

Cu dispariția dintre noi a Răzeșului de la Scurta, s'a dus încă o figură simpatică—și Doamne, puține la fel au mai rămas între noi!

*

Un ziar află că d. Costinescu sufere de o extensiune a vocei. Aceasta fiind o maladie specială lăutarilor, care se produce prin topirea zacîzului, starea ministrului de finanțe nu inspiră din fericire, nici o îngrijorare.

*

Sîmbătă, plînă noaptea tîrziu o mulțime, care devenea tot mai compactă staționa în fața berăriei din piața Unirei.

Afișe anunțase că un lăutar din București va cînta din nae. Cum moldovenii știau că naie să scrie cu N mare și că este un diminutiv a lui Nicolae, se grămădise lumea cea multă, ca să vadă minunea muntenească: un lăutar fluerînd dintr'un om.

Mare desiluzie pentru moldoveni, cînd au văzut că nae nu ie om, ci un ostrument găurit.

OAMENI ȘI LUCRURI

SERIOZITATE . . .

Fără îndoială: în psihologia scrisului, a scrisului zilnic destinat marelui public, veșnic variat, vecinic variabil, a scrisului care e *dator* să îmbrățișeze oare-cum toate ramurile activității și toate manifestările, sunt momente curioase.

Ori cîtă deprindere am avea—și întru aceasta scrisul ne amintește psihologia artei dramatice, a artei care exclude emoțiunea dinaintea publicului—ne simțim une ori jenați în alegerea temelor. Și nu fără cuvînt.

In dorința și în trebuința de a varia suntem uneori nevoiți a ne opri asupra unor subiecte puțin corespunzătoare gusturilor noastre proprii și temperamentelor noastre.

Cîte odată temele atinse ori pe cari am vrea să le atingem sunt mai presus de forțele noastre, alte ori—din potrivă—sunt mai prejos de cultura noastră și ni se pare lucru frivol să le mai atingem...

E negreșit o prejudecată cînd declarăm unele—anumite—subiecte ca puțin demne de a fi discutate ori analizate în mod public. Nu există, nu poate să existe o întîmplare, un fapt — fie numai ceea ce se chiamă un „fapt divers“ — care să nu merite și să nu comporte o discuțiune, o reflecție și nu-și aibă o filosofie, o psihologie a lui proprie, după cum fie care lucru își are poezia lui, dacă știi s'o descoperi. Latinul, om de veche rutină și cultură, exprima tocmai această filosofie în dictonul „nihil a me alieni puto“: nu e nimic în lume străin de mine, adică nevrednic ca să mă ocup de el. E strînsa, eterna legătură dintre oameni și lucruri, dintre întîmplările sociale și spiritul de observațiune. Dovadă că, pornind tot de la o prejudecată unii au ajuns la credința, la încheierea că există incompatibilitate între o anumită cultură și o anumită activitate. Cu deosebire s'a insistat asupra acestei separațiuni în materie de știință și de literatură. Ba, se pare mulți au convingerea că ar fi existînd și oare-care gradațiune, oare care clasificare între aceste două ramuri ale activității omenești și că una din ele ar fi avînd vr'o superioritate asupra celeilalte.

De cîte ori n'auzim reflecția și mirarea că cutare om cu titlu de specialitate științifică jertfește multă vreme ocupațiilor... neserioase, fie literare, fie artistice, fie psihologice. Cu deosebire în anumite medii, unde nu predomină experiența unei culturi generale mai vechi, această mirare iea forme mai intense și sparie pe cei mai mulți. Nu tot așa se întîmplă în alte părți, unde domeniul observațiunii obiective și a scrutărilor subiective a devenit mai vast, conform cerințelor unei culturi vechi și enciclopedice. In mod general și în formă simplă se poate exprima gîndirea că nu există incompatibilitate între nici un feliu de activitate omenească și alta; nici o nepotrivire întemeiată pe realitate,—și nu pe prejudecată.

Dar tema e chiar de oare-care actualitate, aiurea și la noi—și ne vom permite a o continua cu toată „seriozitatea“ pe care o cere. Nimic pare că nu-i place și nu-i convine mai mult lumei noastre de cît—seriozitatea!

Rodion

Litere-Ştiinţe-Arte

Academia premiază.—Lumea politică literară discută polemica dintre d-nii . Rosetti şi Gh. Panu, în care a intervenit acum şi d. Ion Nădejde, cu a-a graţie de stil ce i este caracteristică. Mai nostim este că „Noua Revistă omînă" atrage atenţia că volumul d-lui osetti, dovedit de d. Panu ca e o misificare a fost premiat de Academie. ar să cităm din zisa revistă:

„Unde a fost gîndul d-lor istorici de la cademie pe cînd se citea şi se discu- cartea d-lui Rosetti?

Nu avem competinţa de a judeca denitiv toate erorile pe cari le scoate la eală d. G. Panu pentru a proba neeriozitatea scrierii d-lui Rosetti, dar unt totuşi unele pe cari le poate preţui efinitiv şi un om fără cultură istorică. Aşa s. ex. următoarea enormitate:

D. Radu Rosetti consideră ca un argument decisiv, pentru probarea stăpîni rei pe care o aveau înainte ţăranii asupra pămîntului din sat, un articol din pravila lui Vasile Lupu, care glăseşte astfel: «Partea celui ce sămăna pe lo cul altuia, de va fi sămînţa lui şi cu toată cheltuiala, sunt ale lui nouă snopi şi a celui ce a dat pămîntul, un snop; iar cel ce va împărţi într'alt chip, este blăstemat de Dumnezeu».

Acest articol ar fi pentru d. Rosetti estarea vechiului drept romînesc care abilia proprietatea colectivă pentru săni, *căci de aceea se spunea de blăstemul i Dumnezeu!*

D. Panu probează însă că acest artiol este pur şi simplu tradus după leislaţiunile străine, şi dă şi textul lui în mba franceză după cunoscutul istoric Fustel de Coulanges!!

Dar dacă asemeni erori grosolane sunt în cartea d-lui R. Rosetti, ce au cetit şi discutat din ea d-nii membri ai Academiei Romîne?

Sau poate d. Rosetti este „de ai noştri", adică cu „drept romînesc" la diurne şi premii?

Am fi curioşi să cunoaştem răspunsul lor istorici.

Li prevenim însă pe d-nii istorici că pinia publică nu se va mulţumi cu armarea: d. Panu *nu spune adevărul fiind-că nu este istoric.* Opinia publică ede poate mai curînd, că d. Panu spu- adevărul *tocmai fiind-că nu este isto-c...*"

*

D. Dr. N. Leon, profesor la facultaa de medicină din Iaşi a publicat în Centralblatt für Bakteriologie, Parasiten nde und Infektionskrankeiten" un ic studiu în limba franceză despre Un nouveau cas de diplogonoporus rauni". Studiul e însoţit de ilustraţiuni a apărut în broşură separată.

*

In biblioteca populară „Lumen" a arut o nouă serie de articole şi studii b titlul „Monismul—religia celor pui" de prof. Dr. Leon. Cuprinde detalii o-ştiinţifice asupra moniştilor: C. Dart, Ernest Haeckel V. Conta, Gr. Colcescu. Preţul 15 bani.

*

Parizianii vor avea ocazia să vadă în giunea viitoare două prelucrări ale ui opere dramatice shakespereane: Macbeth". Comedia franceză va rezenta piesa adoptată de Jean Richepin d na Bartet în rolul principal. La O ra Comică se va monta un „Macbeth" prelucrare lirică de Edmond Fleg şi och, cu Lucienne Brèval în rolul tiar.

*

STRUNA ZILEI

SIMILIA SIMILIBUS

Conflictul între Spania şi Vatican continuă. Clericalii au ameninţat cu revoluţia în caz cînd reuşeşte Canalijas, primul ministru, cu politica sa.

Telegramă.

Te or învinge clericalii
O **Canalijas**,—*să ştii!*
Căci, între ai lor, **canalii**
Sute se găsesc şi mii...

NFORMATII

Din nou primim plîngeri de la naţii noştri din comunele rurale, că li se fac dificultăţi şi nu pri- regulat ziarul. Unii nu primesc lele, iar alţii primesc ziarul abia ia, sau a patra zi, după ce, bine es, cei de la primărie, opresc ziade'l citesc şi apoi îl duc la destie.

nd oare se vor lua măsuri contra tor urîte apucături?

Consistoriul spiritual al Mitropos'a pronunţat în procesul preotul. Morarasu, pentru faptele grave de era acuzat, cu pedeapsa caterisirei.

Elevii escursionişti. de la liceul onal, care se află în judeţul Suva, au plecat la Dorna (Bucovina). aci, elevii au plecat la Dorna roeasca.

Luni, elevii escursionişti, au trecut Bistriţa, ducîndu-se cu plutele spre Tarcău.

Autorităţile ldcale au fost sesizate asupra unui caz petrecut eri în trenul 1, ce venea dinspre Bucureşti. Individul Rusu Ion, care urma a fi extradat în Rusia, fiind condus sub escortă spre Iaşi de către sergentul de poliţie Nicolai Enache din Bîrlad, s'a strecurat din vagon printre pasageri şi a sărit jos, pe cînd trenul era în plină viteză. Intre staţiunile Ciurea şi Nicolina, reuşind astfel să scape. Sergentul, care pentru moment nu observase dispariţia excortatului, ajungînd în Iaşi, a adus cazul la cunoştinţa autorităţilor.

S'au luat măsuri pentru prinderea fugarului.

Coloniile şcolare.—Marea serbare, care se va da Mercuri seara în grădina Copou în folosul societăţei „Colonia şcolară", va întrece toate aşteptările.

La tombola organizată, toate numerile vor fi cîştigătoare, — Obiecte de o rară frumuseţă şi valoare au fost oferite.

Doamnele, organizatoarele bazarului de obiecte, tombolă, etc., îşi dau toate silinţele ca sărbarea să mulţumească pe toată lumea.

Grădina Copou va fi pentru Mercuri seara feeric iluminată şi vizitată de tot oraşul nostru.

Tg.-Frumos.—Joi 24 a. c. se va da în localul şcoalei de fete o mare serbare în folosul societăţei „Colonia şcolară" Iaşi. S'a format un comitet pentru organizarea acestei frumoase serbări compus din distinsele doamne din localitate: Ortansa Teodor, Clarisa Teodor, Dr. Iamandi, Vlaicu, Malcoci, Marcopol, Hulubei, A. Alexandrescu, M. Iamandi, O. Tesaro, I. Alexandrescu, etc. Se va juca de către elevii şi elevele şcoalelor, 2 piese şcolare. D. Victor Munteanu din Iaşi va ţinea o conferinţă despre Coloniile şcolare.

In a doua parte a programului, seara, se va da un bal cu tombolă, bazar, proiecţiuni electrice, bataie cu flori etc.

Va asista şi d. Solomon Haliţa, preşedintele societăţei, d. N. Ionescu, revizor şcolar şi altă lume din Iaşi.

O nostimadă. — **Se ştie că ministerul de instrucţie geme de inspectori şi para inspectori. S'a ajuns a se numi inspectori pentru cîte un obiect şi nu pentru toate şcoalele din ţară, ci la cîte două ori trei.**

Prin urmare inspectori cu hurta şi inspectori cu bucata.

Unul din aceşti din urmă profesori de limba germană şi el însuşi german, a fost însărcinat pe semne să inspecteze pe profesorii de limba franceză din cîteva oraşe.

Astfel, mergînd la şcoala superioară de comerţ din Galaţi, a găsit că profesorul de limba franceză de acolo e non plus ultra. L'a bătut pe umăr şi i-a spus: pun, pun, Tumta eşti atefarat francez.

Se spune că profesorul în chestiune şi director al şcoalei s'a ruşinat ştraşnic.

Ori cum, dar prea e lată.

Mercuri dimineaţă, 23 a. c., în timpul cînd va cînta muzica, în grădina Copou, va fi *un bazar* de vînzarea lucrurilor de lengerie de masă şi de copii, lucrate de şcoalele de fete în folosul *coloniilor şcolare.*

Publicul este rugat a-l vizita.

Intrarea liberă.

Eri şi-a susţinut teza de doctorat în medicină, cu mare succes, d ra Estera Sufrin, care a scris despre „Contribuţiuni la studiul morţii subite şi, în special, al morţii subite prin inhibiţiune".

Juriul a felicitat călduros pe tînara doctoră. După proclamarea rezultatului o agapă prietinească a avut loc, în cinstea d-rei Sufrin, la Azuga.

— Eri au trecut doctoratul V, domnii N. Rişcanu, I. Fisch, O. Răchiţeanu şi M. Weinstock.

D-na Ecaterina Ciocan, institutoare la Tg. Frumos, a fost transferată, pe ziua de 1 Septembrie la Bîrlad.

D na Maria Buhlea, institutoare la Burdujeni, a fost transferată la Dorohoi.

Serbările de la Ungheni.—Duminică 27 lunie, după cum s'a anunţat, se va face la Ungheni, inaugurarea cabinelor, făcute de societatea de gimnastică, sport şi muzică.

Toată lumea şi-a dat întîlnire pentru Duminică la Ungheni.

Iată programul serbărei: La 6 şi 25 dim., plecarea din gara Iaşi; la 7 şi 12 a. m., sosirea în Ungheni. De la 8 jum., şi pînă la 12 jumatate va avea loc inaugurarea cabinelor, după care, vor urma: tir, jocuri, alergări etc. De la 11—12 baie obligatorie, în noile cabine şi basin.

De la 12 pînă la 2 p m., va fi dejunul în pădure, toată la un loc, şi cu mîncare de acasă. In acest timp va cînta muzica.

După amiază: de la 3 jum., pînă la 5 jumatate: concertul de la 6—7 p. m., baia a II a; de la 7 jum.—8 jum., alergări de cai ţărăneşti, de la 8 jum.—la 9 jumătate masa şi hora ţărănească. La orele 10 se va începe balul, care va dura pînă la 11 jumătate. La orele 12 noaptea va fi primul tren de întoarcere. Biletele vor fi valabile 48 de ore.

Iată şi programul concertului: 1) Corul elevilor şcoalei primare; 2) Scena pastorală de Eminescu, executată din flaut de d. Basile Chefneux; 3) Polonaise de Chopin, executată de d. Jora; 4) Nocturna Burgmüller, executată de violoncel de d. Chefneux; 5) rezervat d şoarei Bălăceanu; 6) Steluţa, executată din piano de d. Jora; 7) Cor

Va veni multă lume şi din Ungheni-Ruşi.

Curtea cu juri la Fălciu e prezidată de d. I. Corjescu, iar d. Ghinea Ionescu este delegat de Curtea ţinea locul procurorului de Fălciu, care se află actualminte în concediu, pentru a reprezenta ministerul public în procesele pendinte înaintea Curţii.

— Procesul de presă intentat de d. C. Dinescu ziarului *Acţiunea*, s'a amînat, cerîndu-se marturi.

— Joi se va judeca un alt proces de presă intentat de d. Iohan Zelinsky, profesor naţionalist de germană contra prietenului nostru dr. Pierre T. Gădeiu.

Mişcări în corpul didactic din Huşi.—D. C. D. Popescu institutor şi director al şcoalei No. 2 băeţi, a fost permutat după cerere la Bucureşti.

— D. Dinescu, fratele înlocuitului director de prefectură C. Dinescu, a fost numit provizor profesor de l. latină la gimnaziul „Anastasie Panu" din Huşi.

— Locuri libere în învăţămîntul primar sînt acestea: un loc la şcoala No. 1 băeţi şi un loc la şcoala No. 2 băeţi. Se crede, că la un loc vacant va fi adusă soţia d-lui Dinescu, institutoare, şi la al doilea d-ra Elena Adrian.

Ploae.—Eri a plouat în tot judeţul Fălciu; starea sămănăturilor e foarte bună. Secerişul grîului a început. Cei mai mulţi speră în o recoltă abundentă, de 7—8 kile la falce. Păpuşoaele sînt bune.

Duminecă 4 Iulie va avea loc în comuna Moşna din judeţul Iaşi, căsătoria religioasă a D-rei Felicia Dimitriu cu studentul P. Platon.

Arhimandritul V. Petricariu, starețul M-rei Rîşca a obţinut un concediu de 40 zile.

Portul ofiţerilor.—D. general Crăiniceanu, ministrul de răsboiu a luat zilele acestea unele dispoziţiuni privitoare la portul ofiţerilor.

D. ministru nu se poate uni cu părerile şi porturile ofiţerilor în chestie de uniformă şi toaletă. Ast-fel d-sa nu poate admite ca ofiţerii să poarte pantalonii cu bufanturi, sistem francez, nici chipiuri cu fundul moale.

Dar mai ales d. general Crăiniceanu nu admite ca ofiţerii să poarte monoclu şi mustăţile tunse englezeşte sau rase.

Toaleta aceasta, care a devenit o modă în armată, d. ministru de război o socoteşte ca neserioasă pentru ofiţeri, cari trebue să dee o dovadă de simplitate şi sobritate.

Ca urmare, d. ministru de război a dat un ordin confidenţial prin care interzice ofiţerilor de a purta pantaloni şi chipiuri sistem francez, de a-şi rade sau tunde mustăţile şi de a purta monoclu.

Ordinul se înţelege că va face revoluţie în sentimentele multor ofiţeri, dar va fi ascultat căci, înainte de toate în armată e disciplină.

S'a admis intrarea în monahism a fraţilor: Nicolai Prisacaru din M-rea Rişca; Ion Obaziu, Petru Dumbrăvianu şi Dimitrie Coadălată din M-rea Vorona; Gh. Chiruţă din M-rea Secul, Ioan Fecioru din M-rea Gorovei, Ioan M. P. Gavril, Constantin N. Todiraş, Ioan N. Volinschi, Mihai I. Radu, Dimitrie Gafencu, Ioan Mandinescu, Ioan I. Jăgăn, Ioan Pantilemon şi Constantin Urnă din M-rea Neamţu, şi a surorilor: Alexandra Ştefanovici şi Marghioala I. Cîrje din M-rea Varatec; Elena I. Botez şi Maria Iordache Zavache din schitul Almaş, Anica V. Ioniţă, Maria C. Gîscă, Eleonora I. Rusu şi Zamfira Ipate din M-rea Agapia.

SPECTACOLE

— La cinematograful Gaumont, din grădina Cuza-Vodă, va fi în astă-seară Marţi 22 Iunie, o reprezentaţie extraordinară, în beneficiul şcoalei profesionale „Reuniunea Femeilor Romîne".

Splendidul program pentru reprezentaţia de mîine-seară Marţi, va cuprinde, între alte bucăţi de artă şi admirabil redate: Legenda lui Midas, scenă mitologică, în culori; apoi o frumoasă dramă intitulată „Legenda Stelei", interpretată cu mult talent de cei mai celebri artişti, ca şi celebra dramă „Faust".

Programul va mai cuprinde „oraşul Veneţia", după natură, cu împrejurimile sale fermecătoare şi cu poziţia sa admirabilă.

Atractiv şi interesant va fi „Un voiagiu în Franţa de Sud", luat după natură şi care cuprinde scene mişcătoare din timpul unei catastrofe întîmplată acum cît-va timp în Sudul Franţei.

Mai sunt de asemeni o serie de alte drame, comedii, scene hazlii şi sportive.

DIVERSE

— Locatarii din str. Baciului, disp. I-a, ni se plîng că, cu toate numeroasele plîngeri, nu se ia nici o măsură pentru curăţirea străzei şi apei care stagnează, făcînd astfel imposibilă circulaţia. Apa e depozitată în multe bălţi, producînd infecţii, cum e mai cu seamă în capătul străzii, ce dă în piaţa Bădăreu, unde sunt aruncate tot felul de murdării şi animale moarte.

Aviz celor în drept.

— Eri 20 lunie, în adunarea generală a societăţei de bine facere şi ajutor reciprroc „Regina Elisabeta" s'a hotărît dizolvarea vechiului comitet şi alegerea unuia nou.

Noul comitet a fost ales astfel: d-nii Dim. C. Vasiliu, preşedinte, Const. Munteanu, D. Zăhărescu, vice preşedinţi, I. Popovici casier, Gr. Dimitriu controlor, V. Ghiorghiu ajutor de controlor, C. Ionescu secretar, Dim. Botez, Dim. Druja, Cuzincu Filimon, Gh. Caralău, Al. Ghiorghiu, M. Cucu şi Const. Butnariu, membri în comitet.

Orenstein & Koppel-Arthur Koppel

SOCIETATE PE ACŢIUNI

BUCUREŞTI—No, 18, Strada I. C. Brătianu, No. 18—BUCUREŞTI.—Telefon 6/97

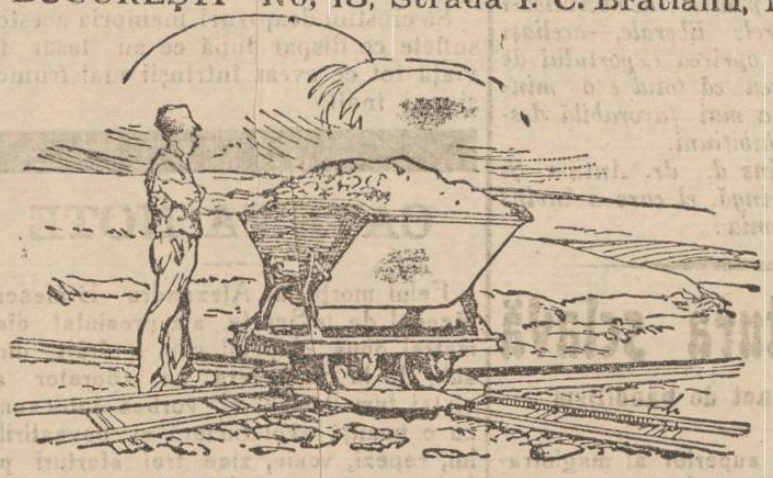

Deposit şi Fabricaţiune de:

Şine de oţel.—Vagonete.—Macazuri.—Plăci turnante.—Locomotive.—Roate.—Osii.—Cutii de unsoare.—Eclise.—Buloane.—Crampoane etc.—Şine şi accesorii de cale Ferată Normală pentru linii de garaj.

FABRICA SPECIALA de LOCOMOTIVE

Furnisează D-lor Antreprenori şine şi vagonete CU LAGĂRE, CU ROLURI speciale patent „Koppel" cari produc o economie DE TRACŢIUNE CU 50 LA SUTĂ, pentru transport de PĂMÂNT PETRIŞ şi CĂRĂMIDĂ

SE DĂ CU CHIRIE IN CONDIŢIUNI AVANTAGIOASE

Ultime INFORMAȚII

❑ *Este prea cunoscut, că directorul local al Băncei Naționale, d. Marinescu, este agent colectivist.*

D. Marinescu, poftind la o întrunire de consfătuire pe oameni, aparținînd tuturor partidelor politice, ca să expună planul înființărei în Iași a unei Bănci intermediare, nu s'a putut reținea să-l facă pe agentul colectivist, afirmînd că toate casele de economii și de scont din Iași, fac politică.

In gura unui agent colectivist, asemenea acuzări, false și inopinate, sună falș.

Colectivismul a introdus cea mai urîtă politică la toate întreprinderile sale financiare, prefăcîndu-le în tarabe ordinare.

N'a reușit încă nimeni să contracteze un împrumut la un credit colectivist, dacă hîrtiile nu le prezintă un avocat sau un stăruitor colectivist.

Intrebat agentul Marinescu pe d. M. B. Cantacuzino, dacă a putut realiza un împrumut la Creditul rural, pînă ce, sătul de mizeriile ce-i se făceau, n'a protestat la d. D. Sturdza.

Ce fel de politică se face la casele de bancă așa zise takiste? Să ni se dovedească un singur caz, cînd un împrumut n'a putut fi realizat, fiind-că ofertantul n'avea stăruitor takist.

O bancă intermediară la fel cu aceea ce se proiectează acum, a fost înființată și la Botoșani și noi știm, că ea a degenerat în tarabă colectivistă și naționalistă.

❑ *D. A. Xenopol a fost delegat să reprezinte Universitatea din Iași la serbările jubiliare ale Universității din Berlin.*

Serbările vor avea loc în ziua de 1 Octombrie st. n. 1910.

❑ *D. P. P. Negulescu a fost recomandat să fie mutat la catedra de Istoria filozofiei și Enciclopedia filozofică, de la facultatea din București.*

❑ *Magistratul G. L. Dimitriu, care a fost mutat de la Fălticeni la Bîrlad, fusese înainte judecător tot la Bîrlad.*

In această din urmă calitate, Dimitriu se făcuse vinovat de luare de mită de la comerciantul Natansohn și de luare de mărfuri, fără de parale, de la comerciantul Lupu Haimovici, de la care a luat mărfuri și pe cînd acesta fusese cerut a fi declarat în stare de faliment și după ce dosariul fu închis—fiind Dimitriu și președinte de vacanță și jude sindic.

❑ *Azi dimineață un zvon alarmant se răspîndise în oraș: se spunea că în str. Păcurari s'ar fi constatat un caz suspect.*

Adevărul e că o servitoare Maria Teodosiu, de la d. căpitan Antoniu, din str. Păcurari No. 16, fu apucată de dureri stomahale și vărsături și imediat sosind d. dr. Grigoriu, a dispus să fie transportată la spitalul Sf. Spiridon, unde a fost izolată.

❑ *Toate secțiile spitalului central al Sf. Spiridon din Iași, vor fi închise de la 1 Iulie și pînă la sfîrșitul vacanței, pentru a se face meremeturi și a se introduce calorifere.*

Epitropia a luat dispoziția că, **numai în cazuri foarte urgente,** *bolnavii să fie primiți în spitalul Pașcanu.*

Vom reveni asupra acestei extra-ordinare măsuri.

❑ D-ra Ortansa Petrov absolvind cursurile școalei Reuniunea Femeilor române a rămas o bursă plătită din bugetul prefecturei de județ.

❑ Sf. Sa părintele Gh. Florescu, actul registrator în cancelaria Mitropoliei, a fost numit archivar; preotul Brănteanu a fost numit registrator în locul părintelui Florescu.

❑ Parchetul tribunalului Tulcea a cerut urmărirea și prinderea comerciantului Neculai Țudore din Tulcea care fu declarat în stare de faliment, a dărut de acolo.

❑ Administratorul plășei Buciumi a cerut administrației financiare să ia măsuri contra agentului perceptor din Poiu, căci la inspecția făcută, a găsit în sarcina sa oare cari neglijențe.

Ministrul instrucțiunei publice a cerut revizoratului școlar, să-i trimită un tablou de învățătorii cari au obținut un nou termin de gradație.

Eforia spitalului Sf. Spiridon, a trimis o adresă prefecturii județului, prin care să pună în vedere populației din comunele rurale, ca să nu mai trimită bolnavi la spitalul central, de oarece este închis din cauza lucrărilor de instalarea caloriferilor și luminei electrice prin.

Cazurile urgente de chirurgie vor trebui fie trimise la spitalul Pașcanu.

Absolventele școalei profesionale „Munca femeilor".—*Secția croitoriei:* Bălu Maria, Balan Sofia, Coroi Marioara, Eugenia, Neagu Margareta, Mihu Zoe, Mircea Ana, Leontinescu Ol, Leon Nineta, Petrov Ortansa, Pe Elena, Pavalache Leontina, Pilesandriea, Ripan Elena, Rusu Olga, Se Angela, Simionescu Ida, Ștefănescu Sofia, Teodor Zoe și Vereanu Natalia.

Din acestea s'au distins mult: Petrovanca, Coroi Maria, Rusu Olga, și Vereanu Natalia.

❑ **Consiliul de război.**—Astă-zi consiliul de război a ținut ultima ședință.

S'au judecat următoarele procese: brigadirul Mardari Mihai, din reg. 7 roșiori, pentru abuz de încredere, a fost achitat, depunînd suma ce i se încredințase; Ionescu Gheorghe, sub-ofițer din reg 7 Racova No. 25, pentru lovirea inferiorului; în urma pledoariei d-lui locot. Cantuniari, a fost achitat: Zilber Toive Riven, soldat din escadronul 4 tren, pentru loviri cauzatoare de moarte. In urma unei strălucite pleduarii a d-lui avocat Vespasian I. Pella. care a demonstrat consiliului nevinovăția lui Zilber, zicînd că pricina morții soldatului A Luculesei Gheorghe n'a provenit în urma loviturii dată de Zilber, ci în urma infecției ce s'a produs din cauza neîngrijirei medicale ce nu i s'a dat la timp.

Consiliul fiind pe deplin luminat în urma acestei strălucite pleduarii, tre cînd în camera de chibzuință, a răspuns în majoritate da, la întrebarea dacă soldatul Riven a lovit pe soldatul A Luculesei, și a răspuns nu la întrebarea dacă lovitura a cauzat moartea.

In urma acestor răspunsuri, soldatul Zilber Riven Toive, a fost condamnat la 15 zile închisoare.

❑ Un sătean din Trg.-Frumos s'a prezentat astă zi la parchet, reclamînd contra sub-comisarului Ciocoiu, care l'ar fi stilcit în bătăi.

Se face o anchetă.

❑ O interesantă speță s'a judecat astă-zi la s. II-a a tribunalului.

O doamnă din Iași, intentînd acțiune în divorț soțului ei, a cerut ca acesta să fie expulzat din domiciliul conjugal.

Tribunalul a respins cererea.

❑ Azi dimineață, la orele 4, un incendiu a isbuenit la atelierul de stolerie a lui Herșcu Solomon din str. Crucei No. 21. A ars întreaga clădire.

Imobilul era asigurat la soc. Dacia.

S'a deschis o anchetă.

❑ In „Ordinea" de astă-zi se vorbește în „Scrisori din Iași" despre: Săptămîna copiilor.—O clădire istorică.—Născuți și nenăscuți.—Pe cîmpul de războiu. — Infanticid legal.—Știință și bine facere.—Depopularea orașului.—Lux și mizerie.—Gemete în noapte.—Clipe de idilă.—Maternitatea romantică.—O serbare generoasă.—Pentru copiii bicisnici.—Coloniile de vacanță.—Un leagăn închis.

❑ Consistoriul spiritual al mitropoliei a isprăvit ședințele din luna aceasta și nu va mai fi convocat de cît la sfîrșitul lunei viitoare.

❑ Duminică are loc la Ungheni, după cum am anunțat, inaugurarea cabinelor construite de societatea de gimnastică, sport și muzică.

Societatea a construit acolo 12 cabine: 4 pentru doamne și 8 pentru barbați.

Lucrările au costat 1200 lei.

❑ Suntem rugați să atragem atențiunea d-lui director al tramvaiului asupra purtărei grosolane ce o are manipulantul cu No. 39, cu publicul și care în fiecare zi nu se lasă, până nu dă loc la scandaluri.

❑ Lucrările tuturor facultăților Universității locale, vor fi suspendate de la 10 Iulie până la 1 Septembre.

❑ Următoarele domnișoare au absolvit cursul superior de domnișoare „Humpel".

Secția Modernă Elenuța Bogdan, Alma Boghen, Corina Antoniade, Elisa C. Vrabie, Simionescu Elena, Amelia Misihănescu, Aneta Gheorghiu, Augusta Fingherhut, Agatha Constantinescu Camiliea Aritonovici.

Secția Clasică Carmen Eugenia, N. Enăsescu, Maria Tarnoski, Aneta Manea.

❑ Examenul I de doctorat l'au trecut ieri domnii: Gr. Babencu, cu patru bile albe magna cum laude. Eug. Denise, 3 albe și 1 roșie; idem I. Neculau.

❑ Consiliul comunal a fost convocat să se întrunească Luni, în ședință extra ordinară.

❑ **Judiciare.**—Curtea s. I s'a pronunțat ieri, făcînd paritate, în importantul proces pentru revizuirea acțiunei privitoare la testamentul Cosmovici. Primul președinte și consilierul Grigorovici, au fost pentru respingerea revizuirei; d-nii consilieri Sturza și Porfiriu pentru revizuire.

Afacerea se va judeca din nou, Sămbătă, de secția complectată.

— Aceiași secție s'a pronunțat ieri în procesul Ghica-Weintraub. A primit, în parte, apelul d-lui Ghica și l'a condemnat să plătească 14.000 lei daune.

— Afacerea fraudelor silvice de la Neamț a venit astă-zi din nou înaintea Curței. Principalul apelant, Șoarec, nu s'a presintat, ci numai complicele, silvicultorul Meriucă. Avocatul acestuia a rădicat un incident, cerînd o nouă expertiză.

Ivindu-se paritate și Curtea neputîndu-se complecta, incidentul va fi judecat în Septembrie.

— Al. Ionescu, fost ajutor de grefier la judecătoria din Dorohoi, a fost condemnat la 7 luni închisoare pentru sustragerea unui plic.

In apel ieri, pedeapsa i-a fost redusă cu trei luni.

— Contestația doamnei Alexandri, văduva marelui poiet, privitoare la poienile luncăi din Mircești, se judecă astăzi la s. I-a a Curții.

❑ O mare vînătoare de lupi în pădurile moscovite (Rusia) se destășoară astă-seară Marți pe pînza cinematografului Pathé-Frères din grădina Bragadiru.

O asemenea vînătoare de animale sălbatice, foarte periculoasă de înregistrat, este întotdeauna întovărășită de automobile blindate (cuirasate) în care se află operatorii cu aparatele cinematografice. Ei urmăresc mersul vînătoarei și înregistrează din acele automobile cuirasate, astfeliu că nu sunt expuși nici pericolului de a fi sfîșiați de animalele selbatice, nici de a fi loviți de glontele vînătorilor.

„O răsbunare prin dare de foc", înscenată cu o măestrie extra-ordinară, ne o oferă deasemenea interesantul program de astă-seară. Crescută la poalele Vezuviului, o tînără Napolitană, parăsită de barbatul ei, recurge la cea mai crudă resbunare, incendiînd casa în care se afla rivala sa. Sunt nenumărate, frumoasele sujete, din noul program de astă-zi Marți seara, printre care menționăm: „Sfîrșitul lui Carol Curajosul" (Charles le Témèraire 1433—1477) o splendidă reconstituire din glorioasa istorie a Franței, — „Naufragiatul", scene maritime, — Vederi și îndeletniciri ale indigenilor din Malacca (Indo-China, sudul Asiei), — multe comedii splendid înscenate precum: „Umbrela moșteniță", interpretată de excelenții comediani ai Odeonului, — „Explozie", comedie de asemenea de o reușită excelentă — piese teatrale, vederi după natură, scene de „variété", etc., menținîndu-se încă astă-seară vasul romîn „Impăratul Traian" la sosirea sa în Constantinopole, după vandalizmul de la Pireu.

Reprezentațiile au loc în fie care seară în grădina Bragadiru — în fie-care Duminică, Matineu (4 ore ziua) în Sala Circului Sidoli.

Luni și Joi program nou.

❑ **Administrația ziarului „Opinia" primește abonamente de viligiatură cu:**

2 lei PE LUNA în ori-ce parte a țărei, și

3 lei 50 PE LUNĂ în străinătate.

Ultima Oră

— SERVICIUL TELEGRAFIC SPECIAL AL „OPINIEI" —

București 22 Iunie

Presa germană și starea Reginei

București.— Presa Germană publică știri caraghioase și fanteziste cu priviei la starea sănătății M. S. Regina Elisabeta.

Presa germană exagerînd, aduce știri grave cu privire la starea Suveranei noastre și aceasta din cauză că guvernul nostru nu caută să informeze presa străină.

Intinderea holerei

București.—Știrile ce vin din Rusia, cu privire la holeră, sunt din ce în ce mai alarmate și în același timp mai îngrijitoare pentru țara noastră.

Legația romînă din Petersburg comunică oficial, direcțiunei generale a serviciului nostru sanitar, că holera se întinde mereu și că în intervalul de la 30 Maiu și pînă la 5 Iunie, au fost 2054 cazuri, din care 759 mortale.

Acum de curînd, a fost declarat contaminat de holeră și guvernămîntul Orolow, unde de asemeni sunt numeroase cazuri.

Flagelul a pătruns de asemeni și în Basarabia, unde, este temere că va lua proporții.

Rușii iau măsuri urgente. In Basarabia se construesc numeroase lazarete.

*

București.— Legațiunea romînă din Sofia, comunică serviciului nostru sanitar că guvernul bulgar a declarat guvernămîntul Basarabiei curățit de holeră, rîdicînd măsurile ce le luase.

Consistoriul bisericesc

București.—Consistoriul bisericesc s'a întrunit astă-zi la orele 4 p. m., pentru a judeca procesul preoților Păunescu și Drăghici.

Acești preoți sunt judecați de fapt, pentru acuzațiile ce le-au adus Mitropolitului Primat, de și în acuzarea lor se spune că sunt judecați pentru că au lipsit 2 zile de la biserica lor.

Ploaie torențială

București.—O torențială ploaie a început să cadă, azi după amiazi în Capitală.

Ciocnire de trenuri

Chicago.—Astă noapte două trenuri s'au ciocnit aci. Vagoanele, aproape toate au fost sfărămate.

Sunt foarte mulți morți și răniți.

Grevă

București.—„Epoca" a apărut astă-zi numai într'o singură pagină, din cauza grevei lucrătorilor tipografi.

Din Turcia

Constantinopol.— Poarta n'a răspuns pînă acum la ultima notă a puterilor.

După „Jeni Gazeta", poarta așteaptă răspunsul puterilor la întrebările făcute de către ambasadorii guvernelor lor respective. După cele ce spun ziarele turcești, Sultanul ar fi sancționat legea privitoare la bisericile contestate din Macedonia.

Tratatul ruso-japonez

Paris.—Ziarul „Les Debats" afirmă cum că știe, că tratatul ruso-japonez ar fi fost iscălit pînă acum și că acest tratat asigură o perfectă solidaritate ruso-japoneză în Macedonia. Cele două puteri și-ar garanta reciproc situațiunile actuale în Macedonia și statu-quo-ul care rezultă din vechile tratate ruso-japoneze, ruso-chineze, sau sino-japoneze.

Măsuri pentru oprirea boicotărei

Salonic. — Comitetul pentru boicotare, a respins circulara guvernului, care invită populația să pună sfîrșit boicotului anti grecesc.

Reformele în vilaetul Scutari

Salonic. — Generalul Osman Pașa, a fost însărcinat cu punerea în aplicare a reformelor în vilaetul din Scutari. Prin urmare el va părăsi cu divizia sa, teritorul din Melisia, spre a merge în vilaetul Scutari unde are de dezarmat populația.

Adunarea Cretană

Canea. — „Agenția Havas" află că adunarea Cretană care va avea loc astăzi, pare a fi stabilită pentru ziua de 6 sau 7 c. Deputații cretani afară de partizanii lui Venizelas nu ar fi dispuși să admită pe colegii lor mahomedani fără prestare de jurămînt. Să speră însă că strădunințele guvernului provizor vor reuși să înlăture o rezistență desevîrșită a dorinților puterilor.

Congresul ziariștilor slavi

Sofia.—Azi dimineață a avut loc, inaugurarea congresului ziariștilor slavi, de față fiind ministrul Krestew, primarul de Sofia, Zankow, precum și foștii miniștri Gesow, Danew și Balabanow. Intrunirea d foarte numeroasă.

Congresul a fost deschis de către d. Holecek, președintele uniunii panslaviste a presei, care a asigurat pe bulgari de dragostea slavilor relevînd progresele făcute de bulgari; apoi biroul a ales: președinte pe d. Babtsew, care a mulțumit pentru cinstea adusă Bulgariei de a fi ales președinte pe un bulgar. D sa declară că dorește o uniune strînsă a ziariștilor tuturor țărilor slave.

Vorbește apoi ministrul Krestew care urează congresiștilor bună venire și o deplină reușită în scopul dorit.

DEBITUL BADAREU et Dr. MANOLESCU

De la Strunga

— Strada de Sus No. 189 —

Se găsesc zilnic produse proaspete cu următoarele prețuri:

	Kg.	Litrul
Unt de masă	4.50	
Unt da gătit	3 —	
Smântână dulce		2 —
Brânză de vaci	0.70	
Lapte dulce		0.30
Lapte bătut		0.40
Caș	1.30	
Urdă dulce	1.30	

Ouă zilnic proaspete 7 %.

Fructe, cartofe, fasole, mazere, sub prețul zilnic al pieței.

De vinzare **O locomobilă** de 10 cai putere, nouă, 12 hărăbăli, și mai multe pluguri cu una și 2 brazde, toate în bună stare

A se adresa Lupașcu, Păcurari 102.

De închiriat, chiar de pe acum, casele L-tului Danielopol, din str. Sărărie No. 115, compuse din 5 camere spațioase, 2 bucătării, camară, pivniță lumină electrică și apă.

Pentru orice informațiuni a se adresa în str. Muzelor No. 8.

Avis d-lor Ingineri Astronomi

Inginerul **Ioseph V. Swiecinski** din Iași, Reprezentantul **Casei Kern & Co.** din Aarau, Swizera. Fabrica cea mai renumită pentru Instrumente Astronomice, Geodegice și Topografice, face cunoscut interesaților, că în vederea de a facilita cumpărarea de asemenea instrumente, cît și pentru a dovedi superioritatea fabricațiunei acestei Case în toate privințele a înființat un depozit permanent în Iași, în Magasinul **„România Musicală"** *str. Lăpușneanu 24 al d-lor Finkelstain,* unde se pot vedea instrumentele ca:

Theodolite, Tachimetre, Autoreductoare Sangue Kern, Instrumente pentru **Nivelare** de ori-ce Typ, **Alidade Tachimetrice etc.** Sistemele cele mai noi de la 1910, — precum și ori-ce instrumente de Calcule etc.

Se atrage deosebita atențiune d lor Ingineri, că toate instrumentele acestei Casse sunt prevăzute cu **optica Carl Zeis, Jenna,** fabrica cea mai renumită din lume pentru Obiective.

Prospecte franceze și germane la cerere.

Deposit permanent la

„Romînia Musicală.—Iași"

Important pentru Agricultori

O garnitură de trier în bună stare de funcționare, de vînzare în condiții avantajoase.

A se adresa la Atelierul Mecanic.

Gross Kaisermann

— Strada Moțoc Iași —

Doctor Alex. Rudescu

vechiu medic șef de Spital

— MAMOȘ —

Specialist în boale de faceri, femei și copii.

Consultațiuni 8—9 a. m. și 2—6 p. m.

Str. Mitropoliei 12

(lîngă Baia Comunală)

ANUNCIU

Retrăgîndu-mă ca profesor de la Institutul „Humpel", dispun de cîteva ore libere pentru a da lecțiuni particulare de violină și Piano.

E. Caudella

Str. Neculai Gane, 18

Dr. H. BLUMENFELD

medic primar al spitalului izraelit din

— Botoșani —

s'a stabilit pe tot timpul sezonului băilor la

KARLSBAD

— Markt 3 Mohren —

orele de consultațiune: 7—9 și de la 3—5

Nu se poate face sezonul acesta nici o concurență tuturor mărfurilor și noutăților aduse de magazinul

„LA VULTUR"

Prețurile fiind la toate articolele mai reduse de cît ori unde.

Mare și bogat asortiment de Bluze elegante, ultimile modele din străinătate. Voilette, Tuluri, Laize și garnituri pentru Rochii la toate culorile moderne. Mănuși ajurate lungi și scurte, Colerete și Rijuri cu perle colorate foarte moderne etc.

Mare ocazie! Am pus în vînzare un colosal stok de Bluze gata de linon, aduse din străinătate toate mărimile cu preț nemai auzit, Lei 3 bucata.

Doctor GRIGORE BRAUER

medic romîn la KARLSBAD

Casa „Goldener Löwe" Kaiserstrasse

Telephon 701

De vinzare pe moșia Dumești, județul Vaslui, gara apropiată Buhăești, 160 boi jugari, 25 cai de muncă, cai de trăsură, diferite mașini și unelte agricole. A se adresa d-lui A. Schönhaus, Iași, str. Lăpușneanu 30, sau la administrația moșiei.

Vaccinări și revaccinări

Cu limfă proaspătă, garantată practică

Dr. A. Steuerman

Strada Golia No. 13

O frumoasa fotografie

puteți căpăta numai la

Fotografia artistică WEISS

IAȘI—PIAȚA UNIREI

GRATIS *un tablou mare la fie-care comandă de 12 fotografii cabinet.*

BROSSE A TAPIS

Prix : 14 fr.

R. GARIEL

2ter quai de la Mégisserie

PARIS

Envoi franco du Catalogue

GRILLAGES

GARIEL PARIS

Clôtures de chasse, volières, poulaillers

Palissons pour serres, jardins, etc.

Perle Bouteilles, pour vitrages, etc.

Envoi d'après de 3 mètres de grillage

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE 0f30

Baym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele*, *Gălălgia*, *Sciatica*, *Afecțiunile reumatismale acute* și *dureróse* cari au resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâia să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri o dată pe zi: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie de PARIS, *cari se potu găsi la toți Droghiștii și Farmaciștii*.

PONDOIR déposé

Prix..... 6f.50

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoir pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

RUCHE

à Cadres mobiles

Prix : 20f

Gariel

2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à 0f20

Important pentru toti Domnii agricultori

Subsemnații, unici fabricanți al renumitelor pluguri universale, **construite numai de oțăl bătut peste tot**, facem atent pe onorb. public cumpărător pentru al feri de imitațiuni, că numai aceste pluguri care port Marca **Porcul Mistreț** precum mai jos desemnat și cu inscripția firmei Gebrüder Eberhardt Ulm, sunt original ale noastre și să găsesc numai în depozit la casa **fracții Bachstez în Iași** strada de sus No. 127 (sub Cabinetul Istoric.)

FABRICA DE CARAMIZI

cu aburi și cuptor sistematic

lîngă abatorul comunei Iași, legată cu rețeaua tramvàiului electric

Fabrica de tuburi de beton în ciment

(Șoseau Arcu 11 | 19)

Proprietatea fraților RAMEDER

Recomandă produsele ei, ca: cărămizi presate și tuburi de ciment, în ori-ce diametru și dimensiune.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspândit ziar din Moldova

Primește anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III și IV-a

Se primesc și inserții la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

3 ani de succes 3

GRADINA

BRAGADIRU

In fie-care seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères — Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program va începe în fiecare Luni—al doilea în fiecare Joi—ambele programe săptămînale vor fi

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.

Inceputul la 9 și un sfert seara.

Prețurile: Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Matineurile urmează regulat în tot timpul verei—fiecare Duminică 4 ore ziua în sala Circului Sidolli.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra viețe și rente în *VIENA* fondată în anul 1858

Concesionată pentru Romania prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanții la 31 Decemb. 1908

PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanții depuse la casa de depuneri din Bucureștiri pentru asigurații din Romania

LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate în vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86, 92. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 și fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraților de la fondarea societăței peste 280 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:

a) Caz de viață pentru un capital cu resultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurări.

d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.

e) Caz de deces mixte cu și fără dividende, cu scutirea de plata premiilor la caz de invaliditate acordînd și o rentă anuală de invaliditate precum și

Diferite alte combinațiuni de asigurări atingătoare de branșa vieței.

Direcțiunea pentru Romînia București

Agent general pentru Iași:

IOSEPH POPPER, Str. Lăpușneanu No. 10

Alfons Herovanu

AVOCAT

a Bărboi No. 15—

— a. m. și 4—

Cine vrea să cîștige la Loterie

să cumpere bilete numai la de

NOUA ȘI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iași—Strada Lăpușneanu No. 85 — Iași

„Loteria Regatului Romin"

oferă publicului cele mai

Mari Șanse de Bogăție

BILETELE

Clasa 2-a Loteriei VIII

s'au pus în vânzare

Tragerea la 6 și 7 Iulie 1910

Se poate cîștiga în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar cîștigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Șapte Milioane Trei sute douăzeci și două Mii de Lei

Grăbiți-vă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Nona și Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iași

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Prețurile oficiale pentru vânzare:

1/8 Una optime	Lei	4,00
1/4 Un sfert	Lei	8,00
1/2 Una jumătate	Lei	16,00
1 Loz întreg	Lei	32,00

Prețurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz intreg
2,50	5 lei	10 lei	20 lei

PLATA CAȘTIGURILOR

face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iași Strada Primariei No. 17. — Instalațiune cu motoare electrice executată de d. Iohann Krzyzanovski, Lăcătuș și Electrician. Iași Str. Păcurari No. 17

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mîrzescu 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII.—No. 1046 Joi 24 Iunie 1910

Capacitatea d-lui Stelian

Am arătat, în articolul nostru de eri, că d. Toma Stelian, odată ajuns ministru al justiției, în loc să se dedea la o operă democratică de întărire a copului nostru judecătoresc, d-sa, dimpotrivă, a săpat temeliile independenței și inamovibilității magistraturei. Tot în acel articol am zis însă, că d. Toma Stelian are în favoarea sa o temeinică circumstanță atenuantă: lipsa totală de capacitate.

In adevăr, d. Toma Stelian a reușit să se înșele pe sine-și și să înșele pe alții vreme îndelungată. D. Toma Stelian s'a crezut și a fost crezut, timp lung, ca o adevărată capacitate. Și, trebue s'o recunoaștem, aparențele erau pentru d. Toma Stelian. In adevăr, cînd avocatul Toma Stelian se prezenta la bara vre-unei instanțe judecătorești, rostea totdeauna o pledoarie frumoasă, admirabilă; cînd profesorul Toma Stelian se înfățișa studenților săi la Universitate, făcea totdeauna un curs, dacă nu ireproșabil, dar în ori-ce caz acceptabil.

Toată lumea era gata să admire și să aplaude pe d. Toma Stelian.

La aceste calități intelectuale, d. Toma Stelian a avut grija să adaoge și niște toalete de o corectitudine ireproșabilă. Imprejurările vieței și legăturile sociale de tot felul și-au luat grija să ducă mai departe opera personală a d-lui Toma Stelian și să-l rîdice acolo unde se găsește azi.

Azi, d. Toma Stelian, se află într'un loc de unde e văzut de toți; azi d. Stelian nu mai poate pleda înaintea instanțelor judecătorești și nu-și mai face singur cursul de drept cemercial la Universitate. Azi, d. Toma Stelian nu mai are clienți cari să i soarbă cuvitele și nu mai are studenți cari să-i urmeze cursurile. Azi, d. Toma Stelian a întrat și se află în arena politică—și în realitatea aceasta politică ni l'a arătat cu totul alt fel de cum se înfățișa pînă a nu întra în minister.

Sarcina de legiuitor a fost prea istovitoare pentru d. Toma Stelian și ea a avut darul să ni-l înfățișeze pe ministrul justiției așa cum este în realitate.

In adevăr, ca legiuitor, d. Toma Stelian s'a dovedit absolut incapabil. D-sa e primul și singurul ministru, în această de D-zeu blagoslovită țară, care a înscris în una și aceiași lege două articole, cari se bat cap în cap. Legea pentru organizarea judecătoriilor de ocoale se bucură de acest privilegiu cu care a înzestrat-o d. Toma Stelian. Art. 25 din ea admite ca părțile să se înfățișeze la judecătorii, prin procuratori asistați de avocat; iar art. 167 din aceiași lege, nu îngăduie părților să se înfățișeze de cît în persoană sau printr'un procurator avocat. Neapărat bieții judecători habar n'au cari din aceste două texte perfect contrazicătoare trebuesc aplicate. Și nu o singură dată particularii s'au văzut lezați în interesele lor, din pricina legii d lui Toma Stelian.

Singur acest fapt ni-l zugrăvește pe d. Toma Stelian așa cum e în realitate. Adevărul e că țara romînească a avut mulți miniștri, cari nu-și meritau portofoliul pe care l dețineau. Adevărul e că, la noi s'au votat multe, ha chiar foarte multe legi, cari n'ar fi trebuit să iasă din cortoanele Adunărilor Legiuitoare. Dar o asemenea contrazicere în una și aceiași lege, nu s'a văzut încă nici la noi.

Dar lucrul e cu atît mai grav, cu cît vinovatul e d. Toma Stelian. Actualul ministru al justiției întrase în cabinet cu întreaga-i aureolă de avocat cu clienți; șeful și colegii săi și țara toată își puseseră mari speranțe în d-sa și deci cu atît mai crudă e desamăgirea.

Așa dar, d. Toma Stelian e atît de îngust la minte; atît de confuz, de lipsit de metodă și de consecvență în cît e cu putință să înscrie în una și aceiași lege două articole cari se exclud reciproc? Două articole cari se contrazic, cari pun pe judecător în nedumerire și expun pe justițiabili la daune.

Dar e nu numai atît. D. Toma Stelian a comis o eroare și mai gravă, care i-a adus o hotărîre judecătorească din cele mai blamabile.

In adevăr, întocmind regulamentul de aplicare al legii judecătoriilor de ocoale, d. Toma Stelian a înscris art. 96 în acel regulament, articol care e în absolută contrazicere cu art. 144 din procedura civilă. Cazul venind înaintea justiției și judecătorul ocolul I din București chibzuind că un ministru nu poate deroga pe cale de regulamente. la textele expuse de lege a dat o hotărîre prin care anulează pur și simplu regulamentul ministrului.

La așa ceva nu s'a expus încă nici un ministru la noi—necum un Toma Stelian.

*

Și acum întrebarea cea mare se impune: cum d. Toma Stelian, în care atîția își puseseră atîtea legitime speranțe, n'a corespuns marilor așteptări?

Adevărul e că actualul Ministru al Justiției e un om de o rară sărăcie intelectuală. Pune-l să învețe un curs pe dinafară, îl va ști admirabil; pune-l să studieze un proces și-ți va rosti o pledoarie admirabilă, —dar atîta tot. D. Toma Stelian e incapabil să creeze; mintea sa e gata să adune și să conpileze orice dar organele asimilării nu le posedă.

Cîtă vreme d. Toma Stelian s'a mulțumit a fi avocat cu clienți. totul a mers în chip minunat,—d. Stelian creștea ca pe drojdii. Din clipa însă în care d sa a avut imprudența să se cocoțeze într'un loc unde bucherizmul abraș nu slujește la nimic, d. Toma Stelian ne-a apărut în toată golicimea sa intelectuală.

Căderea acestei d-lui Stelian e o pedeapsă neuitată.

Conflictul cu Grecia

Guvernul d lui Brătianu a avut netărmuritul talent de a reduce conflictul nostru cu Grecia la același nivel cu chestia exportului peștelui.

Se știe, în adevăr, că săptămini de arindul presa guvernamentală a adus osanale d lui Al. Constantinescu pentru patriotica inițiativă de a fi oprit exportul peștelui, pentru ca după vre-o după săptămini aceleași ziare să desmintă furioase această măsură. Tot așa și cu prilejul conflictului grecesc. După ce o săptămînă încontinuu, presa liberală se extasia în fața energiei și tactului cu care guvernul a știut să obțină satisfacție de la cabinetul din Atena, aceiași presă publică azi următoarea notă:

Știrea lansată de agenția telegrafică din Atena, după care guvernul romîn ar fi acceptat satisfacțiunile date de guvernul grecesc încă din primul moment și în mod cu totul spontaneu ministerului Italiei la Atena, este neîntemeiată cu totul.

Guvernul romîn nu a primit încă nota guvernului elen conținînd răspunsul la condițiunile de satisfacțiune impuse de guvernul romîn. Cînd această notă îi va fi remisă, guvernul romîn se va pronunța și va declara dacă e loc să se considere incidentul ca închis sau dacă e locul din potrivă a se proceda la măsuri de represalii".

Așa dar, satisfacția cea mult trimbițată era o simplă reclamă, pe care și-o făceau guvernanții noștri.

Regretăm din suflet chipul în care d. I. Brătianu a înțeles să procedeze într'o afacere în care se află angajate demnitatea și interesele noastre naționale. Nu tot astfel a precedat în 1906 guvernul conservator. Dar atunci era ministrul de externe regretatul general Jack Lahovary...

Iașul fără spital!

Nu credem să se fi întîmplat vre-odată o vacanță spitalicească, o avem la Iași—această extra-ordinară vacanță.

Cei doi avocați și medicul, cari conduc, ca efori, spitalele sf. Spiridon, au dispus închiderea, pe tot timpul verei, adică pe timp de 2 luni, a spitalului central, care găzduește obișnuit 400 bolnavi.

Vor fi închise de la 1 Iulie, toate secțiile. chiar și biroul primirei. Medicii, asistenții lor, farmaciștii, vor fi liberi să plece în viligiatură: Spitalul central al Iașului, în afară de care mai avem unul foarte mic, intră în vacanță în interesul foarte superior și foarte sanitar al introducerei de încălzit cu calorifere.

Epitropia sf. Spiridon, care are vaste domenii cu păduri, a hotărît să renunțe la încălzitul spitalului cu lemne, introducînd calorifere. Sistemul acesta de încălzire are o influență atît de covîrșitoare asupra sănătății publice, că s'a recurs la sacrificiul de a se inchide spitalul, ca să se introducă sistemul calorifer, care s'a dovedit a fi excelent remediu contra multor boli.

Bolnavii actualminte internați în spital, vor fi dați afară. Poate să și moară. Lumea li va fi recunoscătoare, căci, murind ei, în interes calorifer, noi sănătoșii, vom deveni și mai sănătoși.

Va veni o epidemie la vară—să vie. O desfidem să vie și la anul, cînd va fi încălzit central la Spiridonie. Cum se numește, mă rog, voinicul, care ucide toți microbii, tifici, holerici? Nu se numește el caloriferul?

Jurisconsulții Pennescu și Botez au făcut această descoperire și ea a fost salutată cu entuziasm de bacteriologul Puș cariu. Acesta a îmbătrînit căutînd microbi și a voit destinul ca doi jurisconsulți să descopere leac sigur contra microbilor: calorifere.

Un oraș cu 60,000 locuitori va rămânea fără spital timp de 2 luni.

Să nu protestăm! Cei trei epitropi ne lasă 60 zile fără spital, dar ar putea să ne lase așa și 6 luni: Spitalul ie în mîna lor.

De aceea zicem epitropilor: bogdaproste, boieri mari—și onoare vouă și caloriferelor.

O RAZBUNARE

Ziarele liberale de eri publică textul procesului-verbal al Consiliului superior al magistraturii, prin care se admite transferarea președintelui Bălășescu.

Ținem în primul loc să relevăm o călcare de lege, pe care o comite d. Toma Stelian, cînd publică acest proces-verbal. In adevăr, în virtutea legei pentru organizarea judecătorească, judecățile disciplinare sunt secrete și deci și toate actele în legătură cu ele, nu pot fi exhibate în public.

D. Toma Stelian, orbit de patima politică, a făptuit cu bună știință și cu rea credință o călcare de lege.

Dar nu e numai atît. D. Toma Stelian s'a făcut vinovat și de o altă neregularitate în judecarea președintelui Bălășescu.

In adevăr, în procesul-verbal al Consiliului magistraturii cetim:

„Avînd în vedere adresa No. 13901 din 1 Iunie 1910 prin care d. ministru ne convoacă spre a examina rapoartele cu No. 6329, 6354 și 10701 din 1908, *7936 din 1907* și 996 din 1910 cu anexele lor ale d-lor procurori generali de pe lîngă Curțile de apel din Galați și Iași, privitoare la..."

Așa dar, printre rapoartele, în baza cărora a fost judecat președintele V. Bălășescu, figurează și cel sub No. 7936/907. Or, se știe că pe baza acestui raport, d. Bălășescu a mai fost trimis în judecată disciplinară și că a fost achitat. Cum dar a mai putut d. Toma Stelian invoca acel act ca piesă de acuzare?

Hotărît lucru, Ministrul Justiției și-a perdut razimul intelectual. In dorința de a vedea pe d. Bălășescu permutat, d. Stelian nu s'a sfiit sá comită un act de-o revoltătoare mișelie și de denegare a celui mai elementar simț de dreptate.

CATE-VA NOTE

Rusia, Japonia și Macedonia.

Opinia de ieri a publicat următoarea telegramă sub titlul „Tratatul ruso-japonez": „tratatul ruso-japonez a fost iscălit; el asigură o perfectă solidaritate *ruso japoneză* în *Macedonia*. Cele două puteri și-ar garanta reciproc *situațiunile actuale* în Macedonia".

Se crede, după informațiile ce le avem, că tratatul ruso-japonez privitor la solidaritatea în Macedonia, va cuprinde și clauza, că Japonia va ceda Rusiei Salonicul, ca desdăunare pentru Port-Arthur.

Se mai crede, că fostul Sultan, Abdul Hamid, care se află în orașul japonez Salonic, va trece la japonizm.

Iar Banca Romînă din Salonic va deveni o bancă romîno-japoneză.

Tot cataclismul acesta se va întîmpla din cauza unei regretabile confuziuni: în *Opinia* s'a tipărit Macedonia în loc de Mandciuria.

Seamănă dar nu se potrivește!

*

Legenda, că servitoarele s'ar intimida la vederea șăpcilor elevilor, a devenit cu adaus: și caii se sparie de asemenea șăpci.

Destăinuirea o face un ziar local, care scrie: „învățătorul I. Neculau, umblînd calare pe cîmp, s'a întîlnit cu un elev al seu, care salutîndu-l, calul s'a speriat trîntind pe învățător".

Morala: elevii să nu salute pe profesorii lor, cînd aceștia vor călări.

OAMENI ȘI LUCRURI

INTRE ȘTIINȚĂ ȘI ARTĂ

In primul rînd—ca să continuăm șirul reflecțiilor începute eri—se vorbește de nepotrivire între spiritul științific și cel literar sau artistic.

„Două suflete deosebite luptă în mine și lupta lor mă istovește. Mă deștept cu rîvna de a scrie o nuvelă și după cîte-va ceasuri de muncă încordată, mă pomenesc gîndind: „uite, cu ce fleacuri îmi pierd vremea!" Atunci rup tot ce am scris și încep a mă ocupa de știința mea. Dar a doua, a treia zi se ridică în sufletul meu o adîncă părere de rău și atunci las cartea de știință ca pe ceva nespus de arid".

Citatul e din schița d-lui Sandu-Aldea „Scrisori" — apărută în „Viața Romănească" și tot acolo autorul amintește versurile din Faust asupra celor două suflete cari nu se împacă între dînsele.

E oare într'adevăr așa de incompatibilă ocupația științifică și cea artistică? Afirmarea, ast-fel enunțată, e foarte riscată.

In această privință poate să ne servească și să ne lămurească următoarea relațiune.

Profesorul dr. Kehr, consilier intim, chirurg de reputațiune universală a organizat în orașul său natal, Halberstadt, o serie de reprezentațiuni wagneriene, montate cu cea mai scrupuloasă îngrijire, cu scopul esențial de a oferi acele concerte-model populațiunii sărace cu prețuri mici.

S'a devotat ca un zel fără seamăn acestei opere artistice și primele reprezentațiuni au avut întreg succesul visat. Iată ce scrie ilustrul chirurg într'o publicațiune ocazională, tipărită în vederea zisele spectacole de artă:

„Pentru mine tot intervalul acelor concerte și cu deosebire cele șase săptămîni ocupate cu repetițiile—au fost un timp de plăcută odihnă și rêculegere. Rar m'am simțit atît de bine, atît de mulțumit ca atunci. Mă sculam regulat la cinci ore, în ziuă, scriam—în sunetul mașinei de cafea—articolele pentru reviste, începeam operațiunile în sanatoriu la șapte oare, iar pe la unsprezece, cînd îmi gătaeam ocupațiile profesionale, mă duceam cu amicul meu W. Cramer la teatru. Cu ce repeziciune urcam scara spre camera decorurilor! La început îmi era greu: după un timp săriam ușor, ca un cerb.

O cură de Marienbad nu m'ar fi făcut așa de sprinten. După amiază se făceau repetițiile, iar serile erau ocupate cu ședinți, pentru rînduirea lucrărilor pregătitoare atît de numeroase și variate,—cum abia își poate închipui cineva. De multe ori rămîneau cu mine până după miezul nopții membrii comisiunii organizatoare și împlineam tot ce era de făcut pentru reprezentația populară următoare: și cîte erau de făcut, de prevăzut și de îngrijit! Dar cînd ești însuflețit pentru o inițiativă, nimic nu-ți pare anevoie. Cu toate neajunsurile și supărările ce aveam une ori din cauza marelui număr de amatori ai spectacolelor populare, nu mi-am făcut nici odată sînge rău; bucuria elementului ideal al operei urmărite îmi dădea cea mai bună dispoziție sufletească. In ce privește somnul și pofta de mîncare,—întreprinderea de artă avea un efect mai simțitor de cît cea mai bună doctorie. Scumpul maestru de la Bayreuth nu-mi era dar numai un medic al sufletului, dar și al corpului și după acele spectacole, eram în stare să mă urc până în culmile munților Turingiei mele, mai ușor ca ori cînd..."

...Cine cunoaște activitatea profesorului Kehr—cu osebire în operațiuni contra calculelor ficatului — poate judeca după cele citate mai sus că e o simplă prejudecată afirmarea că între știință și artă există incompatibilitate și dușmănie neîmpacată. Sufletul larg și cultivat are loc pentru toate senzațiile, — pentru util ca și pentru frumos.

Rodion

„Din lirica germană"

Domnul Valentin Bude a apărut în publicitate — acum cîți-va ani — cu un volumaș de epigrame. Ne-am mira dacă d-sa ar fi renunțat cu totul la acel drăguț gen literar, pe care l cultiva cu destul succes, judecînd după o bună parte din cele publicate în volum. Epigrama e un gen de manifestare a unor anumite temperamente și de aceea chiar în alegerea bucăților traduse în acest nou volum — „din lirica germană" — regăsim foarte adeseori inclinațiunea d-lui Bude pentru epigramă, pentru genul poeziei ușoare, scurte, „pointilate" ori frivole, care se apropie numai pînă la un punct de producțiunile lirice propriu zise.

*

De altfeliu colecțiunea traducerilor d-sale e variată. De la volumul de ciudată amintire al reposatului Grigorie Lazu — „501 poezii traduse" — nu ne aducem aminte să ne fi dat cineva o culegere mai variată de cît acea pe care ne-o prezintă acum d. Valentin Bude.

Traduceri variate din limba germană ne-a dat, bună oară, d. St. O. Iosif sub titlul de „Tălmăciri". Cu diferența că Iosif atacă problema unor traduceri „de longue haleine" — și ne redă unele poeme viguroase, alături de mici bucăți lirice. Fără a mai spune că trebue păstrată toată proporția... poetică, dacă alăturăm volumul d lui Bude, de acel al d-lui Iosif

Dar să revenim la traducătorul ieșan, căruia îi datorim interesanta culegere de versuri „din lirica germană modernă".

*

După cum însuși titlul cărții arată traducătorul nu s'a adresat de cît poeților moderni, poeților din secolul XIX. De aceia nu figurează marii clasici ai literaturii germane. In schimb ne întîmpină un mare, foarte mare număr de poeți necunoscuți, cari ar fi avut nevoie de cîte o notiță biografică, întocmai cum se procedează în antologii. Din cauza numelor obscure, e și greu de controlat textul diverselor traduceri din volum, cu originalul, pentru ca să ne dăm seama întru cît dl. Bude ne oferă traduceri textuale, ori numai literare, libere.

Ne grăbim a spune că, în genere, ni se par strofele redate în mod corect. dar nu ne mulțumesc de cît arareori prin conținutul liric. Iar pe alocurea — unde controlul e mai lesne și autorii mai cunoscuți — textul nu e la înălțime.

Așa e cazul „cîntecului mic" al Mariei von Ebner Eschenbach, în care n'a păstrat toată grația strofelor germane. Tot așa în cele două strofe ale lui Heine pe cari le-a tradus d. Bude, după ce de atîtea ori s'au încercat fără succes diferiți poeți să ni le traducă:

In minunata lună Mai
Cînd dă în muguri firea,
Atunci în sufletu-mi duios
A răsărit iubirea,

La d. Bude au dispărut... trandafirii cari fac parte integrantă din cuprinsul celebrei poezii lirice.

Une ori d. Bude reușește minunat în imitarea armoniilor originale. Bună oară în poezioara lui Anast-Grün:

Cînd îmi alintam iubita,
Și-o sorbeam dintr'o privire,
Ah, ce des gîndeam la moarte,
La eternă despărțire!

Iar acum la groapa-i rece
Gîndu-mi este la iubire
Și la prima sărutare
De la prima întîlnire.

S'ar fi putut însă foarte bine înlocui „prima" cu „întăia".

Dar cînd e vorba de amănunte și de forme, d. Bude are prea multe licențe,—nu totdeauna poetice, ci licențe de diletant.

Așa, în materie de ritmu: chiar pe prima foaie un vers cu:

Fost-am și eu un vecinic

nu poate fi un vers. S'ar fi putut bună oară scrie:

Fost am și eu un statornic,
Un pătimaș călător...

pentru împăcarea ritmului.

Alte versuri defectuoase:

Gurii i poruncesc să tacă.

Sau :

Şi duhovnicul la ce-i bun ?

Erori de acord :

Sermane plutaş te *surprinse*
Fiori fierbinţi şi reci (?!)

Cuvinte nepotrivite :

Contesa *declară* din parte i

Ori

N'ai putut afla spre cine
Inima ei se *aplecă* ?

Intonări ca :

Iar pe dînsul legat cobză
Mi l'a dus ca pe un nemernic.

Dacă stăruim asupra tuturor acestor neajunsuri, e tocmai pentru că sunt în genere dintre acele cari se pot repta la o viitoare ediţiune. Ceea ce am dori însă, mai cu seamă, e ca la a doua ediţiune d-l Bude să se încumeteze a traduce opere poetice de o valoare mai trainică şi mai accesibile iubitorilor de înalte frumuseţi literare, neglijind producţiunile frivole, anecdotice sau chiar cele epigramatice.

Afară dacă ele convin exclusiv temperamentului d-sale. In acest caz încă va fi de folos traducîndu-le în modul cel mai corect posibil, fără abateri şi licenţe,—corectitudinea poetică fiind între condiţiunile esenţiale ale poeziei.

Recomandăm cartea d-lui Valentin Bude iubitorilor de literatură.

As.

Iarăşi examenele particulare

Vădit lucru e, d. institutor Roiu ar dori să-şi ascundă faptele. Intocmai ca şi struţul, care vîrîndu-şi numai capul în nisip, îşi închipue că a dispărut cu totul din faţa vînătorului.

Aceasta se trece la o pasere exotică, dar la un om pretins *sincer*, nu-şi are locul; pe cîtă vreme se referă la un simplu fragment, (aliniatul 4) din art. 3 al regulamentului pentru examenul particular, atunci e un struţ. D-sa ca institutor habar n'are de legile şcolare şi în cazul că le ar cunoaşte, dovedeşte că e de rea credinţă. Cu şapte rînduri mai sus de aliniatul citat de d-sa, se vede scris lămurit, după ce în aliniatele precedente se stabileşte grupa copiilor la cifra de 200 :

„*Examinarea fiecărei grupe se va face de către o comisiune de patru institutori* **sau institutoare**, *dintre cari unul va fi director şi va prezida comisiunea. Comisiunile, cari vor avea să examineze grupe compuse numai din fete, vor fi formate numai din institutoare, dintre care una va fi directoară şi va prezida comisiunea*".

Iată stimabile concetăţean cît de clar şi de prevăzător a fost legiuitorul şi nu numai la grupul de fete, ci chiar şi la grupe mixte *institutoarele* nu pot fi excluse din comisiune, ba poate fi alcătuită comisiunea numai din institutoare. Atunci cum rămîne cu interpretarea d-tale iezuitică, (din răspunsul precedent publicat în „Evenimentul" dela 18 a. c.), că fiind o pătrime institutori şi trei pătrimi institutoare, urmează ca institutorii să fie an cu an la *repeţire*.

Iţi place *repeţirea* şi aceasta numai cînd e cu retribuţie. Apoi în cazul acesta ai probat că nu-ţi repugnă morala glebei.

Dovezi sunt suficiente că interesul te călăuzeşte în toate acţiunile şi fără nici o maliţiozitate ţi le pun în faţă, cu speranţa că pe viitor vei fi mai rezervat în ceeace priveşte stăruinţa pe la puternicii zilei, ca să te aibă în vedere macar c'o delegaţie la vr'un institut particular.

Acum înţelegi bine că certificate, dela cei în drept, nu ţi pot produce, lumea însă îşi dă seama că *repeţirea* prea des repetată nu se observă decît la d-ta. In ambele *răspunsuri* ai evitat cu tot dinadinsul de a mărturisi de cîte ori ai participat, fie în comisiuni, fie ca delegat. Ai pretenţia absurdă ca să-ţi produc *informaţii* dela autoritătile şcolare spre a le convinge că comisiunile nu s'au alcătuite decît pe *criterul* şubred plăzmuit de d ta adhoc. Din aceasta se deduce cu cîtă uşurinţă ocoleşti chestiunea.

Dar a căuta să te convingi pe baza regulamentului, înseamnă se scot unt din ghiaţă, întrucît te văd de tot pedestru în această privinţă. De adevărurile cunoscute de colegii d tale, nu te sfieşti a le numi *răutăţi!?* şi cum ai dreptate fiind că fizicul nu te arată a te roşi nici cînd. Şi să fii bine încredinţat că nu pentru inteligenţa d-tale copilărească am semnalat modul alcătuirei comisiunilor. Absolut de loc nu m'a preocupat simandicoasa d-tale persoană, declar pentru a doua şi... a mia oară, că am ţinut principial să descopăr pe cei din fruntea administraţiei şcolare spre a se face probă palpabilă că legile şcolare se nesocotesc cu cea mai mare uşurinţă. Aceasta nu numai în chestiunea de faţă, în care somez inspectoratul să facă dovadă cu publicarea tabloului de toţi dascalii, cari au luat parte în comisiuni şi în delegaţiuni cu data exactă a participării fiecărui dascal, dar şi în chipul de a şi manifesta activitatea inspectorală nu se aude decît favoruri pentru *ai noştri* plus cei din cartel, iar pentru dascalii suspecta a nu împărtăşi ideile colectiviste, încriminări şi aprecieri inventate pro domo.

In corpul didactic rural încă mai mari infamii se petrec. Aici învăţătorul nu mai e privit ca semenul tău, ca colegul de ieri şi de mîne, ci un paria aservit la capriciul cazacilor d-lui Spiru Haret.

Pornirea e făcută pe un fagaş prea povîrnit şi mă felicit că nu sunt unul ca şi d-ta cu ochii painjiniţi spre a nu-mi da seama de cele ce văd că se petrec.

Dar iarăşi pare că mi fac iluzii a te considera mai dihai decît eşti, pe cîtă vreme trecutul d tale mă încredinţează că nu te călăuzeşte de cît pur şi simplu egoizmul personal.

Nu le ai simţit apucăturile căzăceşti ale celor de sus, fiindcă după proverbul get-beget, românesc, pe care d-ta îl consideri de *ordinar* şi *trivial*, ştii cel cu **Aghiuţă şi Magarul**, ţi-ai mlădiat *coloana vertebrală* (ca să nu zic şira spinării, pe *românească curată, întru cît constat* că neînţelegînd însemnarea zicătorilor îţi declini calitatea de învăţător al poporului, numind filozofia populară românească, trivialitate), şi astfel ai ieşit în evidenţă, mai mult ca toţi colegii d-tale, cu *repeţirea* urmată de o sumuşoară cînd mai mică, cînd mai mare, după vremi şi împrejurări.

De aici constat cu satisfacţie că deşi nu pricepi rostul zicătorilor, întru cît le dai altă interpretare—expresii *ordinare—triviale*, (vezi „Evenimentul" 22 a. c.), totuşi le-ai practicat şi le pui în aplicare la ori-ce ocaziune. Acum, stimabile, să ai puţintică rabdare şi să-ţi lămures înţelesul zicătorii în mod, cum cred că se zice mai intuitiv.

Asculţă! şi bagă de seamă că o să-ţi serviască şi în alte ocaziuni de nu te vei lasa de pacatul sugerei.

Ai fi auzit, cred eu, că pe bălţi sunt un soiu de insecte, cam asemenea lăcustelor, şi cari se numesc *tăuni*.

Aceştia se cam hlizesc pe lîngă dobitoace (poate că nu ţi place expresia, dar te rog să mă ierţi, că drept să-ţi declar, nu prea cunosc zoologia şi ca atare nici clasificaţia animalelor,—pardon a dobitoacelor cum zice romînul cel de la sate, nu ciocoiaşi de la oraş şi aceator tăuni, romînul, le zice : *Aghiuţă*, fiind-că prin antene — (coarne) simpaticule, —cam aduce cu ucigă-l toacă ; iar pe *urechiatul* sunt sigur că n'ai nevoie a-ţi mai tălmăci ce dobitoc înfăţişează. După cum tăunul se tot poartă pe la partea dorsală (ca să nu mai zic coada—cu *trivial* al d-tale) a vitelor, tot ast-fel, cam mulţişori—în vremea de azi—tot bîzîie pe la spatele *puternicilor zilei*. Acum ai priceput poate că am utilizat zicătoarea, aplicabilă la toţi cei cari se codesc,—pardon, se complimentează, în faţa cînd a unuia, cînd a altuia, după cum bate vîntul din cele patru răscruci ale globului. Ei bine aceasta poate fi permis ori şi cui nu însă dascalilor, cari trebue se infiltreze în spiritul copilului, nu interesul bănesc ci dezinteresarea de tot ce-l poate tări la fapte nedemne.

Nu răutate, nici ură către nimeni absolut m'a împins să semnalez aceste incorectitudini în calcarea legilor, ci iubirea de dreptate în general, ca toţi colegii d-tale să participe în măsură egală în toată a lor activitate. Inspectorii, de azi şi de mîne, să fie ca părinţii faţă de copiii lor, în raporturile lor cu colegii de ieri, dojenire pentru cei îndărătnici la datorii, poveţe serioase pentru toţi la împlinirea datoriilor în şi afară de şcoală.

Oare nu această trebue să fie călăuza tuturor celor din capul treburilor în toate serviciile publice şi private ale ţării ? Adevărul să fie mirosit ca rozele parfumate din luna Maiu, iar nu privit ca un spin, ce întîmplător ne-ar înţepa în ochi. Sper că va veni o vreme cînd incidente de natura aceasta să fie privită prin altă prizmă de cît în prezent şi luate în înţelesul binelui ; dar aceasta nu o pot face de cît dascalii fie-cării ţări şi toţi dascalii globului împreună pentru binele omenirei. Toţi să mănînce dintr'un blid şi cu toţii se contribue la umplerea blidului.

Ca mulţii să are numai, iar puţinii să mănînce, aceasta nu poate fi în capul unui făuritor al sufletelor copiilor. Dara mai continua asupra unor rînduri din răspunsul d tale cred de prisos, întru cît miţa, odată prinsă în sac caută să-şi ascundă unghiile, dar cel ce poartă sacul în spate, caută să 'i le taie.

Acestea spre a se auzi şi în alte părţi cu speranţa că se vor mai îndrepta moravurile.—Aud.

Moş Baltag.

Litere-Ştiinţe-Arte

Din trîmbiţe de aur.— Dintre tinerii cari se rîdică spre succese mereu crescînde în publicistica poetică de astăzi se numără fără îndoială şi d. Alex. T. Stamatiad. D-sa apare acum cu primul —şi de sigur nu cel de pe urmă—volum de versuri cu simbolicul titlu „Din trîmbiţe de aur".

Am întrebuinţat epitetul de „simbolic", pentru că poetul aparţine prin manifestările sale şcoalei poetice simboliste, care s'a produs subt auspiciile „Vieţei Noue" şi nu de mult prin publicaţiunea lor proprie, de scurtă durată.

Indiferent însă de şcoală, de grupare şi de clasificaţie, d. Stamatiade e un poet în accepţiunea dreaptă a cuvîntului şi acesta e lucrul de căpitenie. Nu însă aci vom insista asupra calităţilor scriitorului şi a operei. Ci vom reveni peste puţin, vorbind despre cuprinsul interesantului volum care cheamă asupra-şi luarea aminte,—prin armoniile ce conţine, priu frumuseţile ce ne promite în viitor. E trîmbiţa de aur a unui poet de viitor.

*

Familia lui Bjoernson a aranjat definitiv camera de lucru a defunctului Bjoernson ca muzeu al localităţii Aulesfadt.

Acolo s'a depus şi masca de gips a scriitorului,—masca figurii şi a mînii stîngi. Această mînă a fost cruţată pînă la urmă de atacul de paralizie care cuprindea tot mai mult organizmul bătrînului.

Tot acolo se află depuse şi inscripţiile de pe coroanele funerare, nenumărate scrisori şi telegrame de condoleanţă.

*

La Edimburg are loc de la 1 la 5 Iulie stil nou o conferinţă medicală asupra tuberculozei sub preşedinţia profesorului W. Osler.

*

Americanul Charles W. Pease, preşedintele ligei contra tutunului, adresează ziarului „Figaro" o protestare contra sculptorului care a lucrat monumentul lui François Coppée, ridicat la Paris, reprezentînd pe defunctul poet cu ţigara între degete. Se ştie că poetul a fost un fumător pasionat şi boala de care a murit,—cancerul limbei— nu era poate nici ea străină de această pasiune.

Apostolul american crede că acea ţigară de bronz va contribui la popularizarea viţiului, ceea ce inspiră lui „Figaro" întrebarea de ce n'au popularizat virtutea şi eroizmul altfea monumente publice cari le slăvesc de pocole pe pieţele oraşelor mari !

*

A eşit de supt tipar şi se află de vînzare la principalele librării din ţară, vol. V din *Ispisoace şi Zapise*, colecţiune de documente slavo romîne de d. Gh. Ghibănescu, profesor, cuprinzînd documente dintre 1651—1663.

Vol. VI va fi în curînd pus supt presă şi va apărea în cursul acestui an.

*

STRUNA ZILEI

OCAZIA PIERDUTA

D-rul Fuchs a vorbit la Kiel despre primejdia alcoolismului citînd din războiul ruso-japonez importanţa soldaţilor cumpătaţi.

Pe cînd Ruşii cădeau pradă
Japonezilor isteţi
Cîte ar fi putut să vadă!
Dar erau şi atuncea... beţi.

INFORMATII

O circulară a ministrului de răsboi.—D. general Crăiniceanu, ministrul de război, a dat următoarea decizie cu privire la absenţele de la corp ale ofiţerilor în orele de serviciu :

Orice absenţă de la corp, în orele de serviciu, fie chiar ale unei zile pentru interese personale, trebue să fie aprobată în scris de cei în drept conform art. 334—340 din regulamentul serviciului inferior. Pentru permisii sau concedii, această aprobare trebue să fie confirmată prin un bilet de voe, conform modelelor No. 234 şi 235 din nomenclatura generală a imprimatelor.

Aprobarea scrisă sau biletul de voie va servi ca bilet de identitate pentru militari.

Orice absenţă dă loc la o mutaţie de plecare şi alta de înapoere, cari trebuesc trecute în controale nominale md. No. 10. atît pentru ofiţeri cît şi pentru trupă.

Orice absenţă, fie chiar de la serviciul unei zile, se va trece îndată în memoriul calificativ al ofiţerului.

La orice cerere de absenţe se va ţine socoteală de numărul total al zilelor de absenţă din cursul unui an, socotit pe 366 zile înapoi şi se va aplica întocmai prescripţiunile prevăzute la capitolul IV din legea soldei în armată, cum şi capitolul II din legea poziţiunei ofiţerilor.

Pentru comandanţii de unităţi, dela cei de corp în sus, sau capii de servicii superioare, orice absenţă dela serviciu va fi prealabil raportată ministrului de războiu.

Comandanţii sau capii de servicii menţionaţi mai sus, cari vin în garnizoana comandantului lor superior, sau în Capitală, sînt ţinuţi să vadă, în interesul corpului sau serviciului lor, pe comandantul superior sau pe ministrul de război (ţinuta obişnuită).

D. Liteanu Vîrnav, licenţiat în drept, a fost numit în postul de avocat în serviciul ad-ţiei c. f. r.

D. A. A. Badareu a plecat ieri seara la Constanţa.

Baronul de Zotta, unul din apreciaţii luptători romîni din Cernăuţi se va stabili, de la Octombre, în Iaşi.

Ministrul Cultelor a cumparat biblioteca fostului Mitropolit al Moldovei regretatul Partenie Clinceni pentru 40000 lei.

Ministrul justiţiei a aprobat toate concediile pe cari le-au cerut magistraţii din Iaşi pe timpul vacanţei.

Ministerul instrucţiunei a invitat pe directorii şcoalelor primare, ca, cel mai tîrziu pănă la 25 Iunie c. să înainteze ministerului un tablou de numele institutorilor care la 1 Aprilie 1911, împlinesc un nou termen de gradaţie.

Ministerul instrucţiunei a cerut directorilor şcolilor primare de băeţi şi fete ca de urgenţă să-i înainteze statele de lefuri pentru achitarea personalului acelei şcoale pe Iulie şi August a. c. alcătuite în un singur stat în trei exemplare.

In special se va observa următoarele :

Suplinitorii, cari în acest an şcolar au servit de la 5—7 luni pe acelaş titular, au drept leafă pe o lună de vacanţă ; cei cari au servit 7 luni în sus au drept la leată pe ambele luni de vacanţă.

Titularii cari au avut în cursul unui an şcolar 2 sau mai mulţi suplinitori, cari în total au servit de la 5 sau de la 7 luni în sus, însă fie care din aceşti suplinitori nu au dreptul la leată pe o lună sau pe ambele luni de vacanţă ; (de oarece aceştia nu au servit cel puţin 5 luni fiecare nu vor primi pe vacanţă de cît partea de titular ce li se cuvine, iar cei 60—70 sau 80 la sută ce s'ar cuveni suplinitorului,—nu se vor da nici acestuia, nici titularului,—ci se vor varsa la casa şcoalelor.

Suplinitorul care a servit pe mai mulţi titulari, de la 4 sau de 7 luni anică de 7 luni (adică pe unul 2, pe altul 1 lună etc.)—acel suplinitor nu va primi nimic pe vacanţă.

In baza deciziei comisunei disciplinare a institutorilor şi învăţătorilor, d. Ion Georgescu din comuna Buda, judeţul Dorohoi, a fost exclus, pentru totdeauna din corpul didactic.

Comisiunea de examinare pentru admiterea în gimnaziul militar din Craiova şi liceul militar din Iaşi, anul curent, se compune astfel :

Preşedinte : d. Colonel Panaitescu S., comandantul regimentului Mihai-Viteazu No. 6 ; membri : lt-col. Mihăescu A., comandatul liceului militar ; maior Bejulescu I., comandantul gimnaziului militar ; d. Pompei D., profesor de matimatică la liceul militar ; Dumitrescu Mihai, profesor de istorie la gimnaziul militar.

Ofiţerii din comisiune, pe timpul cît sunt în alte garnizoane, vor avea drept la misia reglementară întreagă, iar profesorii civili la îndemnitate conrespunzătoare gradului de maior. Toţi vor avea dreptul la transportul cu foi de drum.

Societatea „Binefacerea" clerului romin din Iaşi, a căreia Capital e de 20000 lei, îşi va serba 14 la Octombre anul curent, al 30-lea an de la înfiinţarea ei.

Ministrul instrucţiei a cerut direcţiunelor şcoalelor secundare din Iaşi, să i recomande un număr de elevi, cari vor fi trimişi la Predeal pe timpul verei.

Din cauza sărbătoarei de mîine „Naşterea Sf. Ioan Botezătorul", viitorul număr al „Opiniei" nu va apărea de cît Vineri 25 Iunie, la oreele obicinuite.

Mîine vor avea loc la şcoalele primare din localitare, serbări de sfîrşit de an şcolar.

Aseară pe la orele 6 un incediu a isbucnit la fabrica de frînghii a d-lui Wachtel, de la Copou.

Imediat ce focul se declară, fură înştiinţaţi pompierii, cari sosiră imediat la faţa locului şi dădură ajutoarele necesare.

Din cercetările făcute s'a constatat că focul a luat naştere de la o caldare cu cărbuni aprinşi ce era pusă de tinichigiii ce lucrau la acoperemîntul atenanselor unde se aflau maşinele.

Ploaia torenţială de aseară care a ţinut pănă azi dimineaţă, a produs mici stricăciuni în oraş.

S'au surpat mici porţiuni din cîteva străzi şi anume : în dreptul casei de economie din str. Palat, în dreptul farmaciei lui Beceanu, farmnciei populare din str. Anastase Panu, în dreptul străzei Muzelor etc.

D. I. Manea, şef de birou de expropieri, în serviciu c. f. r., a fost numit avocat pledant, în locul d-lui Mimi, trecut procuror general la Iaşi ; d. N. Berindey, avocat, a fost înaintat şef de birou în locul d-lui Manea ; d. Gh. Liteanu, a fost numit avocat, în locul d-lui Berindey.

Camera de comerţ a cerut direcţiunii căilor ferate, să înfiinţeze vagoane frigorifere pe timpul verii, pentru transportul peştelui, fructelor, etc., precum şi vagoane care să fie încălzite în timpul ernii, pentru transportul mărfurilor.

Ziarele carpiste din Bucureşti, în special *Epoca*. au înfierat, în multe articole, aşa cum se cuvenea, uritele incidente judecătoreşti din Bîrlad.

Ziarul local carpist, în numărul său de ieri, ia apărarea şi a magistraţilor şi a d-lui Stelian.

Foarte bine face. Trebuia să arate şi cu astă ocasie, că este un ziar ce apare pe ceea lume, nu pe aceasta.

DIVERSE

— La clinica veterinară din str. Păcurari No. 100 d. veterinar Lupaşcu a introdus şi băi pentru cîni, higienice şi desinfectante.

Iar la atelierul de potcovărie, d-sa posedă o pastă elastică care serveşte pentru separarea copitelor detiriorate accidental, dîndu-le forma normală pentru a putea fi potcovite.

Tot din acea pastă confecţionează potcoave şi furcuţe artificiale pentru copitele sensibile şi plăci pentru a împedica alunecările.

Această pastă de curînd întrodusă la clinica veterinară a dat rezultate foarte bune.

— Sîmbătă 26 Iunie c., va avea loc în grădina berăriei „Zimbru", o serbare organizată de cercul tinerilor meseriaşi romîni, pentru sporirea fondului.

— D. Gh. Diaconescu a fost numit supleant al comisarului de pe lîngă corporaţia confecţiilor din Iaşi.

Băile OGLINZI

3 kilom. dela tîrgu Neamţ, 50% reducere prin gara Paşcani

Sesiunea de la 1 Iunie la 1 Septembrie

Staţiune climaterică de primul rang, situată în munţii Neamţului, *la o altitudine de 500 metri* de asupra nivelului mărei, de unde domină toată regiunea înconjurătoare, ferită de curenţi, încunjurată fiind din 3 părţi cu o pădure seculară şi un parc splendid.

Clima temperată, aerul curat şi hygienic de aci, unite cu poziţiunea sa pitorească, îi dă coloritul şi farmecul încîntător al naturei bine-făcătoare.

Băile Saline de aci sunt din cele mai concentrate şi rivalizează cu băile similare din Hall, Ischl, Reichenhall etc.

Cabinele de Baie şi Hidroterapie instalate în modul cel mai higienic şi modern, **sunt toate în faianţă.**

Băile au efect miraculos asupra **Rheumatismul, scrophulosei, limfatismul, cloro anemie, debilitate, rachitism, ischias, paralisii, neurastenie, sifilis, boale pe piele, boale de de copii şi de femei, leucorea, metrită, peri şi parametritele, fibrome, sterilitate,** etc.

Un pavilion modern pentru inhalaţie cu apă minerală, esenţă de brad şi diverse substanţe medicamentoase apropriate.

Hotel şi Restaurant excelent ; o Orchestră din cele mai bune amuzează publicul.— **Masa**, table d'ôte 4.50 lei pe zi de persoană, inclusiv cafeaua cu lapte ; copii pînă la 10 ani, 3 lei pe zi.

Pentru distracţiuni s'a rădicat pentru sezonul curent o clădire grandioasă, prevăzută cu săli de dans, biliard, de lectură, săli pentru diferite jocuri, casino şi bufet deosebit.

Eftin şi Folositor

Pentru persoanele ce nu se pot deplasa, recomandăm **sarea extrasă din apele minerale de Oglinzi,** care, din cauză că e mult întrodusă, ne-a pus în plăcuta posiţiune, a scădea preţul unei cutii de 2 kilo de la lei **1·50** la **1·20.**

Sarea minerală de oglinzi se află depusă spre vînzare, în Bucureşti : la farmacia d-lui Stoenescu, şi *Centrala* în Iaşi la farmacia Fabini şi în Tg. la Ad-ţia Băilor.

Serviciul medical este încredinţat d-lui **Profesor Universitar Dr. V. Bejan,** medic şef al malternităţei din Iaşi, care va face şi operaţiunile cerute, asistat de d-uu Dr. *I. Rosenfeld.*

Persoanele cari nu vor să stee la Oglinzi, găsesc în Trg. Neamţ numeroase loeuinţi confortabile şi eftine, cu sau fără menaj şi cari se vor transporta la băi cu tramcarele administraţiei la fiecare 15 minute.

Pentru ori-ce informaţiuni, a se adresa de pe acuma la subscrişii în Trg. Neamţ.

Exploatatorii băilor Oglinzi : *Rudolf Fritz & Dr. I. Rosenfeld.*

Ultime INFORMAȚII

❑ *Evenimentul* este în elementul său cînd vede intrigi și decapitări în actul politic ce prietenii noștri de la Fălciu au făcut proclamînd de șef activ pe fruntașul nostru d. Alex. A. Badareu. Actul făcut la Fălciu e urmarea unei repetate demisii și în scris și verbal, ce fostul șef d. Th. Cerquez a făcut'o d-lui Take Ionescu. De altfel atît șeful cît și membrii partidului au păstrat între ei un raport moral și politic, întru cît partidul continuă a vedea în d. Cerquez pe președintele său de onoare.

Ziarul Carpist, care a văzut în lagărul său jocul de a demisia, și acea mascaradă de care s'a dus buhul în toată țara, se înșală dacă judecă în același fel și actul politic de la Fálciu.

❑ Direcțiunea generală a regiei monopolurilor statului a comunicat prefecturii județului că, potrivit art. 48 și 49 din legea monopolurilor tutunului, primarii și notarii comunelor rurale erau obligați sub pedeapsa de amendă și destituire, să exercite cea mai severă supraveghere pentru a împedica cultura ilicită a tutunului pe teritorul comunelor lor.

Cu toate că legea este absolut formală, totuși s'au găsit primari și consilieri comunali, că au tolerat cultura de tutun în raionul comunelor lor.

Prin noua lege de organizare c cocomunlor rurale, trecîndu-se asupra notarilor această însărcinare—cere ca să dea ordin acestora să execite pe viitor cea mai de aproape supraveghere pentru a împedica această cultură ilicită.

❑ Ivindu-se holera și în orașele Sebastopol, Theodona și Azoff din regiunea Donului, ministerul de interne a comunicat prefecturii județului că măsurile preventive se vor aplica și pentru călătorii și provenientele din acele orașe.

❑ D. C. B, Pennescu a plecat ieri seara la București, ca să invite pe toți miniștrii să iee parte la serbările de inaugurare a șoselei Trg-Ocna-Slănic și inhalatorului din Slănic.

❑ In urma numirei d-lui G. Liteanu avocat al C. F. d sa va demisiona din postul de avocat al Spiridoniei.

In locul d-lui Liteanu, va fi numit avocat cl. I, d. Velciu iar în locul acestuia avocat cl. II, d. Dimitriu.

❑ Prefectura județului a hotărît ca pentru ziua de 25 Iunie, să se întrunească comisiunea veterinarră, pentru a lua măsurile necesare în vederea epizootiei de febră aftoasă ce bîntue cu cu furie în comunele din plășile Jijia și Stavnic.

❑ Societatea comercianților romîni își va sărbători în ziua de 29 Iunie, patronul.

Membrii societății se vor duce în corpore, în frunte cu muzica, la Biserica Bărboi, unde vor asista la serviciul religios.

La orele 6 seara se va organiza o serbare cîmpenească, în grădinele unite Leagănul Fluturului și Luciafărul stelelor (Perjoaia).

❑ In ultimul timp, două zeci de călugări de la M-rea Neamțu, au părăsit mănăstirea, fiind nemulțumiți cu dispozițiile ce s'au luat cu privire la casele de la M re.

❑ Marți 29 Iunie, sărbătoarea Sf-lor Apostoli Petru și Pavel, se va oficia cu o deosebită solemnitate hramul bisericei Bărboiu, al cărei paroh este Sf. Sa părintele C. Stiubeiu.

Serviciul religios va fi oficiat de P. S. S. Arhiereul Nicodem Munteanu vicarul Mitropoliei și clerul bisericei.

❑ **Camera de comerț a cerut direcțiunii generale a poștelor ca să dispuie a se elibera pentru mărfurile sosite cu ramburs, chitanțe de sumele ce se plătesc; aceasta pentru a servi în justiție la unele cazuri.**

❑ **Absolventele cursului inferior „Reuniunea femeilor romîne.** — *Secția croitoriei:* Eliza Grăjdeanu. Elena Cojocaru, Eliza Gălușcă, Elena Leon, Lucia Costinescu, Alexandrina Dabija.

Secția lengeriei: Tinca Ștefănescu, Aglaia Grina și Lilica Artino.

❑ Examenele de capacitate ale absolvenților normaliști au dat rezultate cît se poate de slabe.

Se observă că numărul celor căzuți la lucrările în scris este relativ destul de mare. Cetind lista celor reușiți abia ajuunge la 160 pentru 8 școale normale. Cînd te gîndești că sunt în învățămînt peste 1400 suplinitori și că școlile Normale abia dau pe an 150 de absolvenți, după ce statul îi întreține în Internat 6 ani de zile. Iar la urmă pentru ascultarea și calificarea acestor 150 de absolvenți, statul prin felul de organizare al examenului de capacitate mai cheltuește încă vre-o 6000 de franci cu comisiile și paracomisiile cari păzesc, citesc și ascultă la oral.

❑ La 1 Iulie, ora 5 p. m., în biserica Banu din Iași, se va celebra cununia religioasă a d-rei Adela Rohr cu d. căpitan Virgil Dumbravă.

Felicitări.

❑ Printre vitele locuitorilor din comuna Larga s'au declarat 18 cazuri de febră aftoasă.

❑ **Farman în Iași.**—*Pentru Duminică 4 Iulie c.*—se anunță un eveniment aeronautic.

Trebuie să atragem atenția publicului, că—după cum ne asigură impresarii, aparatul care va sbura nu are de a face cu aparatul care a dat cinstea pe rușine în luna Aprilie.

Aparatul care vine pentru sborul din 4 Iulie, e un biplan *Farman*, care a executat admirabile sboruri la: București, Brăila, Craiova și Galați, repurtînd mari succese.

Dările de samă ale ziarelor din Capitală asupra sborurilor executate în orașele de mai sus, cu aparatnl Farman, sunt destul de elogioase și cu apreciere bine voitoare pentru cei cari au organizat zborul.

La Iași, sborul va avea loc Duminică 4 Iulie, la orele 6 p. m., la hipodromul de la abator. Sborul va fi făcut de *Osmont*, cunoscutul aviator din străinatate, care a repurtat multe succese.

Sămbătă 3 Iulie, aparatul va fi expus la hipodrom și tot în aceea zi va avea loc un sbor de probă, la care vor fi invitați reprezentanții presei, reprezentanții autorităților și comandantul garnizoanei.

Pentru acea zi va fi și reducere pe c. f. r.

❑ Din cauza timpului nefavorabil reprezentația cinematografică, ce urma să aibă loc aseară în Grădina Cuza-Vodă, în beneficiul școalei profesionale „Reuniunea Femeelor Romîne" s'a amînat pe mîine seară Joui 24 Iunie.

❑ **Nenorociro.**—Locuitorul Gheorghe Bîrlogeanu, consilier comunal la Buciumi a fost găsit mort aseară la orele 8, în șanțul drumului ce duce spre Poeni, avînd carul încărcat cu pietre, răsturnat peste el.

Cadavrul este oribil mutilat.

❑ Ministerul de interne a comunicat prefecturii județului că evreii besmănari din comunele rurale, stabiliți după hrisoave domnești, nu pot face straja în natură, ci urmează să plătească taxa anuală prescrisă de lege, de care-ce dînșii nu pot fi considerați de cît ca străini fiind evrei neavînd dobîndită naturalizarea.

❑ Ploaia de astă noapte a fost generală în întreg județul,

A plouat cu grindină în comunele Șipote, Sculeni și Bivolari, iar în celelalte comuni, ploaia a fost naturală,

● Mîne după amiază se întrunește la teatrul Național, comitetul de administrație și cel de lectură, pentru a lua mai mai multe dispozițiuni, precum și de a alcătui programul pentru stagiunea viitoare și a face complectările de gagiști ramase vacante.

❑ Se știe că s'a decis, încă de mult ca să se ilumineze, gara și peronul cu electricitate.

Lucrările pentru instalarea luminei electrice se vor face prin a doua jumătate a lunei Septembrie.

Se va interveni ca în grădina de lîngă gară, unde stau trăsurile, să se instaleze un stîlp electric.

❑ La mînăstirea Cetățuia, a căreia reorganizare se face acum, au fost numiți ca preoți, ieromonachii V. Ionescu, Benedict Popescu și Ghicherie, de la M rea Vorona.

❑ Aseară, la gară, din cauza ploaei s'a aprins un vagon cu var.

Noroc că s'a prins de veste la timp, căci s'ar fi putut aprinde toate vagoanele cîte ereu alături.

❑ In ziua de 24 Iunie se va face cu o deosebită solemnitate, închiderea anului școlar la școala de adulți de pe lîngă manufactura de tutun din localitate.

❑ **Noua Bancă.** — Privitor la noua Bancă, primim următoarea întimpinare din partea directorului sucursalei locale a Băncei Naționale:

Domnule Director,

In numărul de azi al ziarului d-voastră, găsesc niște aprecieri nedrepte la adresa mea. Cînd, încunjurat de mai mulți, am luat inițiativa înființării unei Bănci locale, am crezut și cred că vom face operă utilă pentru orașul nostru. Intr'un număr anterior al ziarului dv. mi-ați reprodus în întregime cuvîntarea ce am ținut în întrunirea ce am avut în acest scop: n'am atacat și n'am lăudat nici o altă Bancă, fie ea de ori ce nuanță politică. Printr'o practică de 28 ani ce am în afaceri de Bancă, 'mi-am căpătat convingerea, că o Bancă, cu caracter politic pronunțat, nu va merge bine și această credință o afirm, pentru ca să se știe de toți. De aceea am susținut ca în noua Bancă ce voim să înființăm să se excludă politica.

Am fost informat că unii se tem de concurență: le declar că cîmp de activitate se găsește pentru toate, pentru că nevoia de bani e mare în orașul nostru.

Primiți, vă rog, Domnule Director, încredințarea deosebitei mele considerațiuni.

G. Marinescu

*

Din scrisoarea d-lui director Marinescu, reiese, mai înainte de toate, că nu Banca Națională, ci d-sa personal, a luat inițiativa înființărei unei bănci; că această inițiativă se datorește practicei de 28 ani a d-lui Marinescu și nu Băncei.

Prin urmare; d. Marinescu vrea să facă o bancă personală și să continue a fi directorul Băncei Naționale.

In ce privește acuzarea ce i-am adus-o d-lui Marinescu, că a atacat alte Bănci locale că ar face politică, d. Marinescu protestează că ar fi vorbit ast-fel, dar se contrazice imediat de două ori: 1) spunînd că noi am reprodus *în întregime* cuvîntarea sa; 1) afirmă, *ca să se știe de toți*, că d sa este contra politicei în bănci.

Dar d. Marinescu are aerul să afirme. că noi l'am atacat, fiind-că ne este frică că noua Bancă va face concurență băncilor zise takiste.

Ce fel de concurență s'ar putea face așa ziselor bănci ale noastre, dacă credința d-lui Marinescu este că ele fac politică?

Ca și d. Marinescu, avem, din contra, dorința, ca Bănci cît mai multe să resară și să înflorească pe piața lașului, pentru ca banul să se ieftenească și camăta să dispară.

Dar avem ferma convingere că banca, zisă a d-lui Marinescu, va fi o bancă pur colectivistă, precum toate întreprinderile financiare, monopolizate de colectiviști, sunt producătoare de venituri pentru nevoiașii colectiviști.

De aceea, părerea noastră personală, ca gazetă, este—că amicii noștri n'au ce căuta la noua bancă colectivistă, căci nu voim ca, prin prezența a doi democrați într'un consiliu de administrație colectivist, să se acopere gheșefturile pe cari stăruitorii liberali le vor face la viitoarea Bancă.

❑ Din cauza timpului defavorabil, serbarea ce urma să aibă loc la Copou în astă seară, în beneficiul Coloniilor școlare s'a amînat iarăși.

❑ **Procese în vacanță.**— In timpul vacanței, tribunalul va judeca procese: s. I, în fie care Marți; s II, în fiecare Mercuri și s. III, în fiecare Joi.

Curtea va judeca: afaceri penale la 9 și 22 Iulie și la 9 și 16 August, procese civile: 10 și 23 Iulie, 4 și 17 August.

❑ Comitetul organizator al serbărilor ce vor avea loc Duminică la Ungheni, este convocat pentru mîine seară Joui la orele 8 în localul societății de gimnastică.

❑ **Rezultatul examenului particularilor.**—Iată rezultatul examenului elevilor preparați în particular, din cursul superior:

Clasa V-a: Promovați: Ceicowski Emil, Holban Gavriil, Schraer Lupu și Vasiliu Ortansa.

Corijenți: Chefneux Aurel la religie și latină; Popovici Eleonora la germană și matematică.

Clasa VI-a: Promovați: Baraș Leia, Butman M., Eniu Alex. și Tutoveanu G.

Corijenți: Buchman G. la germană; Goldemberg I. la istorie si șt. naturale; Hefter A la matematică; Ștefănescu Neculei la latină și fizică și Mociulski L. la germană și Fizică.

Clasa VII-a: Promovați: Baidaf Magdalena, Antonescu D., Vîrlănescu M., Braunștein I., Dogaru C., Caradja C., Manoil Eugen și Rabinovici Leiba.

Corijenți: Cerchez Const. la latină și șt. naturale; Colceag Eugen la latina și matematică; Handoca Eleonora la șt. fizice și matematică și Zippa Th. la latină și matematică.

❑ Doamna Olga Alexandri, văduva nemuritorului poet, care se află în Iași, pentru procesul ce-l are, se găsește găzduită la d. Brăileanu, litograf, care este finul distinsei doamne.

❑ **Judiciare.**—Curtea s. I s'a pronunțat ieri în importantul proces al d lui Nicolaide, din R.-Sărat, achitîndu-l de falș în materie cambială.

Partea civilă, d. Gaiciu, a făcut recurs.

— Paritatea ce s'a ivit ieri în importanta speță a traudelor silvice din Neamț se va judeca Luni la secția II-a a Curței.

— Administrația financiară din Iași a amendat cu sume mari direcția tramvaiului din localitate, fiind că aceasta n'a plătit timbrul proporțional pentru contractele de angajamente, ce le are cu manipulanții tramvaiului.

Vre-o 34 de apeluri făcute, în această privință de direcție, se judecă astă-zi la s. II-a a tribunalului.

— La trib. Tutova se va judeca mîine importantul proces intentat de d-ra Cecilia Codrescu, d-lui Grigore Boroncea din Focșani, pentru revandicarea moșiei Ghermănești.

Reclamanta va fi asistată de d-nii A. A. Bădăreu, Lascar Antoniu și Vespasian Pella, iar d. Boroncea de d. N. Chirculescu din Focșani.

— Curtea de Apel s. I-a s'a pronunțat astă-zi primind, în parte, contestația făcută de d-na Olga Alexandri, privitoare la uzufructul poienilor de pe pădurea din Mircești. Curtea a recucunoscut dreptul de uzufruct asupra 15 hectare din locul numit „la cioate", rămînînd celelalte poieni în profitul proprietarilor.

D. G. Sturza, făcînd osebită socotință, a recunoscut dreptul de uzufruct și asupra poenilor, cari au eșire pe moșie.

— Au fost confirmate mandatele numiților V. Roibu. Gh. Bocancea și alți doi, deținuți pentru tîlhării făptuite la Șipote.

— Curtea cu juri Suceava se va deschide la 1 Iulie.

— Se știe că între d-nii I. L. Focșăneanu, I. Sigler și Max Wechsler, exista un proces privitor la contractul de asociație ce intervenise între numiții pentru exploatarea moșiei și pădurei Horodnicenii din jud. Suceava.

Afacerea a venit și în apel și ea s'a terminat ieri prin intervenirea unei tranzacții, în baza căreia, în schimbul unei sume de 22.000 lei, d. I. L. Focșăneanu s'a retras din asociație.

Dosarul a fost închis.

❑ O mare vînătoare de lupi în pădurile moscovite (Rusia) se destășoară astă-seară Mercuri pe pînza cinematografului Pathé-Frères din grădina Bragadiru.

O asemenea vînătoare de animale sălbatice, foarte periculoasă de înregistrat, este întotdeauna întovărășită de automobile blindate (cuirasate) în care se află operatorii cu aparatele cinematografice. Ei urmăresc mersul vînătoarei și înregistrează din acele automobile cuirasate, astfeliu că nu sunt expuși nici pericolului de a fi sfîșiați de animalele selbatice, nici de a fi loviți de glontele vînătorilor.

„O răsbunare prin dare de foc", înscenată cu o măestrie extra-ordinară, ne o oferă deasemenea interesantul program de astă-seară. Crescută la poalele Vezuviului, o tînără Napolitană, parăsită de barbatul ei, recurge la cea mai crudă resbunare, incendiînd casa în care se afla rivala sa. Sunt nenumărate, frumoasele sujete, din noul program de astă-zi Mercuri seara, printre care menționăm: „Sfîrșitul lui Carol Curajosul" (Charles le Téméraire 1433—1477) o splendidă reconstituire din glorioasa istorie a Franței, — „Naufragiatul", scene maritime, — Vederi și îndeletniciri ale indigenilor din Malacca (Indo-China, sudul Asiei), — multe comedii splendid înscenate precum: „Umbrela moștenită", interpretată de excelenții comediani ai Odeonului, — „Explozie", comedie de asemenea de o reușită excelentă — piese teatrale, vederi după natură, scene de „variété", etc., menținîndu-se încă astă-seară vasul romîn „Impăratul Traian" la sosirea sa în Constantinopole, după vandalizmul de la Pireu.

Reprezentațiile au loc în fie care seară în grădina Bragadiru — în fie-care Duminică, Matineu (4 ore ziua) în Sala Circului Sidoli.

Luni și Joi program nou.

❑ **Firul special telefonic Iași-București s'a întrerupt iarăși pe ziua de astă-zi.**

Din această cauză n'am putut convorbi cu corespondentul nostru din Capitală.

PRIMARIA COMUNEI IASI

Pentru a se evita ori-ce reclamațiuni sau neînțelegeri asupra exactității devizelor de recordare a instalațiunilor particulare de apă și canal cu instalațiunile de sub calea publică, Primăria roagă pe cei interesați de a măsura contradictoriu cu agenții întreprinderei „Union Baugesellschaft", lungimile branșamentelor de racordare, atît pentru apă cît și pentru canal.

In acelaș timp li se aduce la cunoștință, că lățimtle săpăturilor șanțurilor de racordare se vor socoti de 0,70, iar lățirea tăieturilor în pavage de ori-ce categorie de 0,90 m. In caz cînd un proprietar ar constata greșeli în devizele prerentate de „Union Baugesellschaft", se va adresa Primăriei, specificînd greșelile.

Se amintește că prețurile unitare pentru racordări sunt cele aduse la cunoștința publicului prin publicația No, 20265 din 22 Septembrie 1909.

No. 12915 22 Iunie 1910

Avis d-lor Ingineri, Astronomi

Inginerul **Ioseph V. Swiecinski** din Iași, Reprezentantul **Casei Kern & Co.** din Aarau, Swizera. Fabrica cea mai renumită pentru Instrumente Astronomice, Geodegice și Topografice, face cunoscut interesaților, că în vederea de a facilita cumpărarea de asemenea instrumente, cît și pentru a dovedi superioritatea fabricațiunei acestei Case în toate privințele a înființat un depozit permanent în Iași, în Magasinul **„România Muzicală"** *str. Lăpușneanu 24 al d-lor Finkelstain*, unde se pot vedea instrumentele ca:

Theodolite, Tachimetre, Autoreductoare Sanguet Kern, Instrumente pentru **Nivelare** de ori-ce Typ, **Alidade Tachimetrice etc.** Sistemele cele mai noi de la 1910, — precum și ori-ce instrumente pentru **Arhitecți** și **Forestieri.**

Se atrage deosebita atențiune d lor Ingineri, că toate instrumentele acestei Casse sunt prevăzute cu **optica Carl Zeis, Jenna,** fabrica cea mai renumită din lume pentru Obiective.

Prospecte franceze și germane la cerere.

Deposit permanent la

„Romînia Musicală.—Iași"

ROMANIA

Parohia Bisericei Sf. Voevozi (Roșca) din Iași

PUBLICAȚIE

Epitropia acestei parohii, avizată fiind de către autoritățile respective, a scoate pietrile mormîntale, a nivela și planta curtea bisericei; aducem prin această la cunoștința generală, că pînă în termin de 40 zile de la data acestia. enoriașii care au morminte și pietre mormîntale, în curtea acestei biserici să scoată și să rîdice acele pietre, iar osemintele să le transporte la Cimitirul Eternitatea. Cunoscînd că la neurmare, epitropia va scoate ca pietrile mormîntale și le va vinde sau le va da o altă întrebuințare în interesnl bisericei.

Epitropi, *Paroh Econ. Neculai Agapi, Dim. Măinescu. Panaite Alexandrescu.*

No. 36
1010 Iunie 22

Important pentru Agricultori

O garnitură de trier în bună stare de funcționare, de vînzare în condiții avantajoase.

A se adresa la Atelierul Mecanic.

Gross Kaisermann
— *Strada Moțoc Iași* —

Doctor Alex. Rudescu

vechiu medic șef de Spital
— MAMOȘ —
Specialist în boale de faceri, femei și copii.
Consultațiuni 8—9 a. m. și 2—6 p. m.
Str. Mitropoliei 12
(lîngă Baia Comunală)

Doctor GRIGORE BRAUE

medic romîn la KARLSBAD
Casa „Goldener Löwe" Kaiserstrasse
Telephon 701

Const. Jornescu

AVOCAT
Str. Carp

Cereți pretutindeni și întrebuințați ca
APA DE MASA HIGIENICA
— NUMAI —
Apele Mineralizate SINTEZA
— *Aprobate de Direcția generală a Serviciului Sanitar* —
PREPARATE DE **Doctorul RATIANU**
Doctor în Chimie de la Universitatea din Geneva Fost Director al Laboratorului de Chimie al Comunei Iași

Apele mineralizate **„SINTEZA"** sunt preparate în mod științific cu apă sterilizată și cu componentele chimice, riguros dosate, care se găsesc în apele minerale naturale. — Compoziția lor fiind constantă rivalizează în calitate cu apele de Vichy, Vittel, Giesshübler etc., și constitue ast-fel

SALVAREA

D-voastră contra boalelor infecțioase epidemice fiind în acelaș timp indispensabile ca apă de masă persoanelor ce suferă de guttă, artritism, nisip la rinichi sau beșică, acreală exagerată a stomacului, diabet etc.

— SEDIUL FABRICEI STRADA ALEXANDRI No. 14 —

— La cerere se expediază la domiciliu cu 20 bani flaconul de un litru. —

— Prețul se înțelege fără sticle, care se socotesc cu 30 bani bucata și se primesc înapoi. —

Depozit la Magazinul de Coloniale ERMACOV Piața Unirei

Se expediază contra ramburs în toată țara

BROSSE A TAPIS
Prix : 14 fr.
R. GARIEL
2me, quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco du Catalogue

GRILLAGES
GARIEL PARIS

GRILLAGES le m. de haut. LE RATAT 0f30.
Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

FONDOIR
DÉPOSÉ
Prix..... 6f50
R. GARIEL
2me, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

RUCHE
à Cadres mobiles
Prix : 20f
Gariel
2me, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à 0f 20

NEVRALGIELE
Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ameresdă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele*, *Gastralgia*, *Sciatica*, *Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari au resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'intâiu să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, sêra. Dacă bolnavul n'a simţit vro uşurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, sêra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potu găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii*.

Important pentru toti Domnii agricultori

Subsemnaţii, unici fabricanţi al renumitelor pluguri universale, **construite numai de oţăl bătut peste tot,** facem atent pe onorb. public cumpărător pentru al feri de imitaţiuni, că numai aceste pluguri care port Marca **Porcul Mistreţ** precum mai jos desemnat şi cu inscripţia firmei Gebrüder Eberhardt Ulm, sunt original ale noastre şi să găsesc numai în depozit la casa **fraţii Bachstez în Iaşi** strada de sus No. 127 (sub Cabinetul Istoric.)

FABRICA DE CARAMIZI

cu aburi şi cuptor sistematic

lîngă abatorul comunei Iaşi, legată cu reţeaua tramvàiului electric

Fabrica de tuburi de beton în ciment

(Şoseau Arcu 11 | 19)

Proprietatea fraţilor RAMEDER

Recomandă produsele ei, ca: cărămizi presate şi tuburi de ciment, în ori-ce diametru şi dimensiune.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspândit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

3 ani de succes 3

GRADINA

BRAGADIRU

In fie-care seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères - Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program va incepe în fiecare Luni—al doilea în fiecare Joi—ambele programe săptămînale vor fi

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din subiectele deja aratate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Matineurile urmează regulat în tot timpul verei—fiecare Duminică 4 ore ziua în sala Circului Sidolli.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente în *VIENA* fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romania prin Inaltul Decret Domnesc No. 1984 din 19 Decembrie 1859.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908
PESTE 186 MILIOANE LEI
Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asigurăţii din Romania
LEI 6,547,500
starea şi garanţiile aflate în vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de
86, 82. Contracte pentru un capital de sume 577,684,0.7 4^lei şi fr. 1,144,223 10 rentă.
S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:
a) Cu de viaţă pentru un capital cu rezultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractantului.
e) Cu de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutire de plata premiilor la caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.
Direcţiunea pentru Romînia **Bucureşti**
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Alfons Herovanu
AVOCAT
a Bărboi No. 15—
— a. m. şi 4—

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai la de

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului
Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 85 — Iaşi

„Loteria Regatului Romin"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa 2-a Loteriei VIII

s'au pus în vânzare

Tragerea la

6 şi 7 Iulie 1910

Se poate cîştiga în caz fericit cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua şi Principala Colectură Romana

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu ceea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vânzare:

1/8	Una optime	Lei	4,00
1/4	Un sfert	Lei	8,00
1/2	Una jumătate	Lei	16,00
1	Loz întreg	Lei	32,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz intreg
2,50	5 lei	10 lei	20 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia „H. Goldner, Iaşi Strada Primăriei ... —Instalaţiune cu motoare electrice executată de d. Iohann Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mirzescu 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII.— No. 1047 - Sîmbătă 26 Iunie 1910

Situația tezaurului la 31 Martie

Sîntem în 25 Iunie și abia astă-zi ministerul de finanțe s'a învrednicit să ne dea „Situația tezaurului public" pe ziua de 31 Martie. Intîrzierea aceasta are o îndoită semnificație: cei din ministerul de finanțe merg încet cu lucrările, cari închee un exercițiu budgetar; și al doilea au voit să amîie, pentru marele public golul mare financiar, ce se prezintă în budget, nu atît pentru exercițiul trecut, cît pentru exercițiul în curs 1910—1911, care se prezintă pe baza unui budget *echilibrat*, avînd și la venituri și la cheltueli suma rotundă de 461 milioane lei.

Pe exercițiul 1908—1909 budgetul s'a prezentat la evaluări cu 411 milioane; s'au cheltuit numai 394 milioane; și s'au încasat 446 milioane, dînd un excedent bănesc de 51 milioane, iar plus la încasări față de evaluări de 35 milioane.

Supapa de siguranță era că nu se cheltuiau toate cifrele alocate în budget, și cum evaluările erau foarte sgîrcite, urmau un plus de încăsări, ce întreceau cu mult suma cheltuelilor.

Aceiași normă a fost păstrată și pentru exercițiul 1909—1910; prevăzîndu-se la evaluări 435 milioane; adică cu un plus de 24 milioane lei și cu un minus de 11 milioane față de încasările reale pe timpul de 18 luni ale exercițiului budgetar. Pe timpul pînă la 31 Martie a. c., s'au încasat numai 410 milioane; plățile efectuate însă au fost numai de 365 milioane, lăsînd un excedent bănesc de 45 milioane lei.

Pentru acoperirea diferinței de 25 milioane pînă la suma de 435 milioane, cît sînt evaluările, mai avem cele 6 luni ale exercițiului budgetar 1909—1910, adică pînă la 30 Septembrie a. c. Luînd ca normă cifrele anterioare, reiese că în restul de 6 luni se încasează cam 9 la sută din budget, adică la un budget de 436 milioane, se vor mai încasa un rest de circa 40 milioane; în același timp însă și plățile, ce se vor mai face tot pe sama acelui exercițiu va fi cam 6 la sută, adică peste 20 milioane.

Prevedem dar, că suma evaluărilor va fi încasată și că va rezulta un escedent bănesc destul de însemnat, plățile rămînînd cu mult inferioare încasărilor.

Pentru lămurirea cetitorilor vom arăta pe capitule mersul încasărilor pentru a se ști ce articole au fost în jenă și au produs minusuri de încasări.

Budgetul general al statului se alcătuește din 323 de articule, cuprinse în 8 mari capitule. Unele din aceste se închee la 31 Martie, altele mai produc venituri pînă la 30 Septembrie.

Așa capitulul I al impositelor directe rămîne deschis pînă la 30 Septembrie, întru cît sumele trecute în roluri se execută spre încasare pînă la Septembrie și chiar după aceia, constituind „venituri din exercițiu închise". Tot asemenea și veniturile din domeniile statului, căci arenzile de moșii se plătesc și peste 30 Septembrie, cînd se iscă proces între stat și arendaș.

Sînt însă capitule, cari se închee la 31 Martie, cum sînt impozitele indirecte, monopolurile statului, serviciile publice (poșta, telegraf, C. F. R.), a căror bilanț e definitiv încheiat pe ziua de 31 Martie.

Dintre toate capitulele a căror exercițiu se închide la 31 Martie: timbrul a dat un excedent de 5 milioane; monopolurile un excedent de 5 milioane; indirectele un minus de 1 jum. milion (vămile) și serviciile publice un minus de 22 milioane lei, din care numai C. F. R. au dat 19 milioane lei.

La capitulele ce rămîn deschise pînă la 30 Septembrie mai rămîne a se încasa 4 milioane de la impositele directe; 5 milioane de la domeniile statului; 4 milioane de la subvenții, iar veniturile ministerelor s'au încheiat la 31 Martie cu un spor de circa 2 milioane, care va merge crescînd pînă la 30 Septembrie.

In totul au rămas de încasat în aceste 6 luni suma de 17 jum. milioane lei; cum însă încasările pe aceste 6 luni prezintă 9 la sută din budget, se va încasa circa 40 milioane, și vom avea un excedent bănesc de cîte-va zeci de milioane.

O întrebare se pune: cum rămîne cu budgetul în curs, a căruia bază e perfecta echilibrare a cheltuelilor cu a veniturilor. D. Emil Costinescu, cedînd politicei de risipă a d-lui Ionel Brătianu, a rîdicat cheltuelile în curs de 461 milioane, făcînd plăți obligatorii de aproape 60 milioane lei pentru exercițiul 1911, de unde pentru exercițiul 1909 s'au rîdicat la 396 milioane, iar pentru exercițiul 1910 se vor rîdica la 400 milioane lei. I s'a atras atențiunea ministrului de finanțe, că încă n'a venit vremea să trecem de la budgetele cu excedente la budgete echilibrate, căci încă nu s'a consolidat budgetul în așa fel, ca să poată rezista fluctuațiilor economice ale țării. Nu numai că ne temem, dar avem certitudinea că opera d-lui Costinescu va da faliment, pentru a se dovedi din primul an, că politica guvernului liberal a fost și este o politică de rîsipă: încarcă cheltuelile obligatorii, la niște venituri aleatorii.

Gh. Ghibănescu.

Să nu se închidă spitalul!

Pe din afară și pe dinăuntrul spitalului Sf. Spiridon sunt așezate zeci de tăbliță comemorative: cu litere aurite, au fost săpate în marmoră numele acelor binefăcători, cari au testat, unii toată averea lor, alții o parte—pentru cautarea sănătății celor suferinzi și obijduiți de soartă.

Așezămintele Sf. Spiridon tălmăcesc, în toată frumseața lor, proverbiala caritate moldovenească și clasicul altruizm moldovenesc. Această caritate în loc s'o respecteze, actualii epitropi o batjocuresc, călcînd în picioare voința în veci regretaților testatori.

Căci voința lor a fost, ca spitalul Spiridoniei să rămîe larg deschis bolnavilor, banul ce l'au lasat să nu fie irosit în scopuri inutile, ci să folosească la căutarea sănătății celor suferinzi.

Actualii epitropi au hotărît să închidă spitalul pe timp de cinci luni. Cu aceasta se calcă, în chip flagrant, voința testatorilor și se lasă, pe timpul verei, cel mai periculos pentru sănătatea publică—se lasă fără de spital un oraș cu o populație numeroasă și saracă cum le a Iașului.

Pentru ce? Pentru că nu sunt parale. Sunt parale pentru a se clădi o farmacie, mare, spațioasă, de ar putea servi de local de baluri; sunt parale pentru a se asfalta întreaga curte a spitalului; sunt parale pentru inhalatorii la Slănic—dar nu sunt parale pentru bolnavi.

Căci acesta este adevărul adevărat: mania de a clădi, boala de a irosi, de a devasta bietele păduri—a adus în așa hal budgetul Spiridoniei, că s'a recurs la cea mai singeroasă economie, la acea da a se închide spitalul, de a expulza pe bolnavii actualmiute internați în spital — căci nu sunt parale pentru hrana bolnavilor.

Bolnavii absolut lipsiți de mijloace vor hoinări pe strade; tot personalul inferior al spitalului, vă rămînea pe drumuri — și domnii epitropi, în vilegiatură la Slănic, cu diurnă peste salar, vor șampaniza Duminecă în cinstea operei ce au făcut-o: au închis spitalul la Iași ca să aibă inhalatoriu modern la Slănic!

Judecătorul de instrucție va descinde într'o zi la acea faimoasă Spiridonie, ca să-și dee seamă de situație Căci trebue să fi existînd ceva controversă între faptul, că un spital cu două milioane venituri n'are cu ce cumpăra hrană bolnavilor — și între deochiata condică penală.

Descinderea judecătorului nu se va face acum cînd la putere e lozinca „îmbogățiți vă".

Dar pînă la vremuri mai bune, este de datoria și a serviciului comunei și a serviciului sanitar superior, ca să intervie pentru a nu se închide spitalul.

Anul trecut se închisese numai o secție sau două, de și se devastase complect, fără licitație, regretata pădure cu brazi a Slănicului. Numai două secții se închisese, și încă au fost nevoiți să le redeschidă, telegrafic, bravii epitropi, cari se inhalau la Slănic.

Ce devine Iașul cu spitalul său complectamente închis?

Această întrebare o punem serviciilor sanitare, cari știu prea bine, că Iașul nu poate rămînea fără spital — de-ar rămînea mai bine spitalul fără de epitropi!

Examenul de capacitate al elevilor școalelor normale

Nu sunt tocmai frecvente ocaziile cînd putem să comparăm între dînșii, în mod valabil și obiectiv, elevii școlilor similare a diferitelor centre din țară, și a ne forma astfel opiniuni exacte asupra valorii diferitelor școli. Una din aceste ocazii este cercetarea lucrărilor scrise ale examenului de capacitate al elevilor școalelor normale *Această cercetare se face de* o singură comisiune centrală, *care lucrează în București. Din această pricină putem să facem aicea o comparație valabilă,—ceea ce nu putem, de sigur, cu examenele de capacitate* orale, *unde la fie-care școală normală funcționează o comisie deosebită. Ei bine, la tezele scrise,* școlile normale ale Iașului au eșit în frunte. *Tezele venite de la Iași au fost cele mai bine notate de către comisia centrală, care, e bine tot odată să se știe, că din cei trei membri ai ei numai unul era profesor din Iași (restul din București, și tot odată că toate lucrările sunt după regulament sigilate și notate înainte de cunoașterea numelui candidaților. De la școlile normale din Iași au fost respinși numai 3 candidați, o cifră neînsemnată față de acea pe care o găsim la toate celelalte școli din țară, unde numărul cel mai mic de căzuți a fost 7 sau 8; nu mai vorbim de școala normală din Birlad unde au căzut 13 din 20 și școala Societății pentru învățătura poporului, din București unde au căzut 16 din 30 de candidați. Iașul ține fruntea clasificării nu numai prin micul număr de respinși, dar și prin notele obținute de cei admiși. Cu deosebire tezele de matematică ale elevelor școalei „Mihai Sturza" din Iași au fost așa de desăvîrșite toate, încît o clipă au putut părea chiar suspecte, pînă nu s'au cercetat și alte elemente, și s'a înlăturat cu totul hipoteza că acea perfecțiune surprinzătoare ar putea să aibă alt izvor de cît excelenta pregătire a elevelor.*

Aceeași superioritate s'a putut vedea la examenul de capacitate pentru franceză în care prima clasificată a fost o franceză din Paris, a doua o studentă de la Universitatea din Iași, a treia din București a 4 și 5-a iar din Iași. Tot așa și la concursul de medicină în care a eșit întîi tot un student de la Iași și așa mai departe.

Și tot se pîndește distrugerea școalelor din Iași în frunte cu Universitatea!

A. D. Xenopol

Banca intermediară

Rostul, adevăratul rost al băncii intermediare, pe care o plănuește la Iași d. Vintilă Brătianu, a început a fi pus în evidență de presa liberală din Capitală *Secolul* deplînge starea de decădere în care se găsește Iașul și emite părerea, că noua bancă, proectată de d. Vintilă Brătianu și C. Alimăniș teanu zis „speranța"—va avea darul să ridice vechea Capitală a Moldovei.

Pretențiunea ziarului liberal e pur și simplu absurdă. Există de atîta vreme în Iași o sucursală a Băncei Naționale, și cu toate acestea „proprietarii mari și mijlocii se sbat în mrejele cămătarilor, intelectualitatea scade din zi în zi, iar funcționarizmul ia caracterul unei adevărate epidemii."

Apoi dacă Banca Națională, cu formidabilele ei mijloace financiare n'a putut împiedica această grozavă decădere a Iașului, cum îl va ridica o biată bancă cu un capital de 500 mii lei.

Adevărul e că liberalii, cari au înfățișat totdeauna gheșefturile lor, ca niște mari întreprinderi patriotice, au început să facă aceiași reclamă și viitoarei Bănci ieșene.

Dar *Secolul* nu se mulțumește să constate numai decăderea economică a Iașului, ci enumără și toate îmbunătățirile făcute vechei Capitale a Moldovei ca: Teatrul Național, Abatorul, Catedrala, Universitatea, apa, Antrepositele, etc.

Ar putea *Secolul* să ne arate care din aceste așezăminte este opera partidului liberal? Nimic dar absolut nimic nu datorează Iașul partidului liberal.

Azi, cînd colectivitatea liberală și-a adus aminte că Iașul poate fi un cîmp de exploatare pentru „dinastie", ea ne înfățișează viitoarea întreprindere de bancă ca o mare întreprindere patriotică, menită să facă pentru Iași ceisce ce liberalii și Banca Naționala n'au făcut 40 de ani încoace.

Așa dar, bănuiala noastră că d. Vintilă Brătianu urmărește cu banca intermediară scopuri politice se adevereşte azi pe deplin.

Lt.-Colonel C. Langa

Eri a avut loc la Slănic o serbare rară în societatea noastră. D. Lt.-Colonel Langa își sărbătorește acolo în mijlocul copiilor, nepoților și numeroșilor amici aniversarea a 80 de ani.

Ce rar lucru e să sărbezi în deplinătatea puterilor și cu multă vigoare fisică 80 de ani!

D. Lt.-Colonel Langa este astă-zi dacă nu decanul de vrîstă — căci această onoare i o dispută d. Teodor Bonciu, — vice-decanul de vrîstă al oamenilor politici eșeni, și un veteran printre oamenii politici ai întregei Moldove.

D. Langa în tinerețe a fost aghiotantul principelui Cuza și a pastrat toată viața un cult real pentru marele Domnitor. Amintirea lui Cuza l'a făcut să rămîe multă vreme partizanul domniei pămîntene și l'a determinat să se înroleze în partidul fracționist.

Iubirea Iașilor și a Moldovei l'au călăuzit, cu deosebire, în activitatea sa politică, care a culminat cu prezența sa în capul cartelului liberalo-conservator de la 1889, cunoscut sub numele popular de Liga-Langa, organizat de def. Iancu Ventura, pe atunci prefect al Iașilor și care ligă a provocat organizarea cartelului adversjunimisto-radical.

Văzîndu-se însă înșelat de tovarășii de luptă, pentru cari interesele Iașilor și ale Moldovei erau numai un pretext pentru a amăgi pe cei naivi, s'a retras din viața de militant politic.

Credincios sentimentelor liberale și democrate, însă contra direcțiunei generoase a partidului liberal, d. Langa este astă-zi un independent și în afară de exercitarea dreptului său de vot nu mai face nici o acțiune politică.

In toiul luptelor politice caracterul său a ramas același; spirit adevărat liberal, lipsit de ori-ce sectarism, drept și tolerant față de adversari, lucruri care și astăzi sunt foarte rare și cu atît mai mult pe acele vremuri.

Trăsăturile distinctive ale activității sale sociale sunt: munca cinstită prin sine însuși, economia și filantropia.

După munca independentă și după economie nici n'ai zice că este moldovan. N'a umblat nici o dată după demnități retribuite, iar traiul vieței și l'a redus totdeauna la cea mai simplă expresie și dacă legenda nu i-ar atribui oare-cari slăbăciuni, probabil prin molipsire din contactul cu Marele Domnitor, ai-zice că d. Langa a avut o viață ascet.

A fost în 2 rînduri, în fruntea administrației noastre comunale.

A lucrat la ridicarea bisericei noastre ortodoxe. A fost sub 3 Mitropoliți ai Moldovei sfetnicul cel mai devotat al administrațiunei bisericești.

După ce un lung șir de ani a propovăduit restaurarea Mitropoliei, o dată hotărîtă, s'a pus în fruntea comitetului care supraveghea gratuit restaurarea și ore intregi a fost văzut de dimineață pînă în seară pe scheli, priveghind împreună cu defunctul Scarlat Pastia restaurarea.

A înființat Prima Casă de Economie din Iași, a căreia suflet a rămas până astăzi și încurajînd economiile celor mici, a înzestrat Iașul cu o Societate de economie, care este astăzi în genul ei, cea mai mare din țară, cu depuneri de aproape 7,000,000 lei.

Cu economiile sale a ajutat familia dar și pe străini. Marelui său devotament către familie datorim una din podoabele Universității din Iași: Profesorul Petru Rășcanu cu talentul său și cu toată munca sa extraordinară ar fi rămas probabil institutor sau cel mult profesor secundar, fără jertfele materiale ale socrului său.

A ajutat pe particulari, a făcut daruri continue tuturor societăților de binefacere din Iași, a zidit școli, a făcut daruri în viață și sunt terminate tratativele pentru a-și lăsa întreaga avere Comunei Iași.

A încurajat arta, dînd de lucru pentru a-i ajuta tuturor pictorilor din Iași pe cari îi credea cu talent. Aceasta l'a adus la creațiunea unei mari galerii cu portretele tuturor oamenilor însemnați ai țerei, galerie pe care apoi a dăruit'o Universității din Iași.

Iată pentru ce „Opinia" ziarul cel mai popular din Moldova, se simte datoare să se asocieze la serbarea de astă zi și să aducă omagiile sale de stimă și respect veteranului fruntaș al Iașilor, urîndu i să-și serbeze în plină vigoare și jubileul sutei de ani.

MOȘUROIUL

Amintirile unui post.—Strada Sărăriei.—Mărire și cădere.—Casa visătorilor.—Ideal și realitate.—Portretul d-lui I. Nădejde.

Poietul de mare talent Dim, Anghel publică sub titlul „Povestea unui moșuroiu" — cîte-va pagini de amintiri, de o rară vigoare stilistică. Din lipsă de spațiu reproducem numai părțile esențiale ale excelentei bucăți, acele părți în care poetul evocă trecutul mișcării socialiste din jurul apostolului din strada Sărăriei. Portretul acestuia e de un colorit inimitabil.

„...Acestea le gîndeam urmărind isvorîrea neagră a mărgelilor, și fără voie mi-am adus aminte, că am făcut și eu parte dintr'un moșuroi ca atîția alții, că din nenumăratele străzi ale tăcutului Iași, ne strecuram misterioși, ca niște umbre spre dealul Sărăriei, către un moșuroi ce se alcătuise acolo și care astă-zi s'a risipit, precum dispare un ostrov, deși cei mai mulți din acei ce-l alcătuiau viază încă, stăruind tot mai mult în afirmarea lor personală și a micilor lor ambiții și năzuinți.

Ș'am revăzut atunci ca într'un vis străzile strîmte și tăcute, cu fînare care clipocesc ca niște ochi somnoroși, am revăzut seri de iarnă stăpînite de zăpadă, și în bătaie de vînt zugrăvind umbre viorii după ele, siluete înfrigurate, înotînd din greu prin troian. Am revăzut alte seri tulburătoare, cînd mirosul puternic al florilor urcă de după ziduri și îndeamnă la dragoste, aceleași siluete ciudate, întîlnindu se misterioase la răscruci, și două cîte două, trei cîte trei, strecurîndu se cu pași feriți într'o casă tăinuită... Siluetele de atunci, precum s'au schimbat la suflet s'au deformat și la trup; pletoșii mîndri de podoaba lor au devenit chei, subțirii burtoși, burtoșii subțiri; pe unele nasuri au încălecat ochelarii, miopii au devenit presbiți, presbiții miopi în raport cu situațiile, pingeaua apostolică a străbătut destulă cale și plictisită s'a urcat în echipaj, și în sfîrșit fie-care a făcut cum a crezut că e mai bine, dovedind încă odată, că nu vremurile sunt sub cîrma omului, ci bietul om sub vreme.

Au făcut în așa fel, că umbrele acele, ce întovărășau siluetele de atunci în serile friguroase de iarnă, ori în mirositoarele seri cînd parfumurile urcau de după ziduri, ar sta nedumerite astăzi și s'ar sfii să și mai urmeze stăpînul. Eu le văd însă, așa cum erau, și le zic de la răscrucea unde le-am chemat acuma: puteți să vă duceți și să vă amestecați cu umbra a căror ființă sunteți, că nimeni nu mai are nevoe de tovărășia voastră și umba celor de astă zi și ar bate joc de voi.

.. Generoasele și frumoasele idei ce aveau să slujească mai tîrziu de trampolină viitorilor bărbați politici, erau tronate și trombonate în deosebi, — după ce omul de abanos deschidea ședința, — de o figură jovială de silene marin, cu ochi apoși și albaștri, pleoape acuatice, calchiat par'că aidoma după un tablou de Böklin. Brațele scurte, cu gesturi strîmte în lături ca de matroană adipoasă îngrășată în ghiniceu, cu extremitățile mici, obișnuite celor grași, zgomotos și agitat ca o cotofană, și turbulent ca un ventilator. Teoriile lui Marx sau ale lui Engels nu mai aveau nici o taină pentru el, și mai tîrziu programul de la Erfurt, devenea în vorbele lui ca un talisman bine făcător, un ungvent miraculos, un fel de panaceu universal. Inteligent și neobosit la lucru atuncea precum urmează a fi și acuma, simpatic, ori cum, de multă

viaţă ce o purta în el între toate figurile fatale şi sinistre ce se strîngeau acolo, acest derviş *tourneur* care vorbea în toate ocaziile era pe atunci un factotum, un fel de secretar general al furnicarului, funcţie pentru care probabil avea o vocaţie şi care pîn'la sfîrşit s'a adeverit, căci într'adevăr organul lui neobosit a creat funcţiunea.

O siluetă de femee apărea şi dispărea ca o regină a furnicarului, singura cetăţeană a partidului şi mare scriitoare pe atunci, ca singura ce era de genul ei. *Contemporanul*, acest ţintirim al atîtor scriitori dispăruţi, păstrează încă urma activităţei ei zadarnice şi nerodnice.

...Aspectul obişnuit al întrunirilor se schimbă însă, luminile se înmulţeau după ferești, grămada aceia de capete imberbe ori bărboase se tripla, şi toate căpătau o aparenţă deosebită, cînd era anunţată sosirea celui mai iubit dintre toţi, a celui ce pe atunci purta pe umeri un cap de şeic arab, cu barba creaţă, cu sprincenele stufoase, cu dinţii mai albi ca fildeşul elefanţilor. Straiul lui era simplu: veston de artist, cravată lavalieră care flutura la mişcarea gesturilor, cu ochii scăpărători, vorba caldă, şi toate atitudinile de tragedian rămas neangajat. Avea ceva din Mounet Sully, un Mounet Sully boem şi romantic la debutul carierei lui. Strîngerile de mînă nu mai conteneau, fildeşul dinţilor strălucea ca un fulger permanent, surîs rămas mai pe urmă tic, tic devenit podoabă profesională. Vorbele lui ridicau urale entuziaste, şi era darnic la vorbă, iar vorba lui suna argintiu precum sunau şi arginţii pe care i risipea ca un adevărat Cresus. De altfel, cînd venea el, întrunirile, după ce omul de abanos închidea şedinţa, se prelungeau ptnă tîrziu după miezul nopţei, turbulente şi vioaie, în vre-unul din restaurantele ospitaliere *en vogue* pe vremea aceia. Erau şi secintransigenţi, încăpăţinaţi stupizi, bucheri ai dogmei, canibali de burghezi, extremi în toate şi care erau nesuferiţi. Revăd de o pildă o frunte îngustă, cu părul în sus ca ghimpii ariciului cînd e excitat, cu pleoapele ca două cheotori vechi din care stă nasturul să cadă, cu gura ca friptă de un ardei prea iute, care caută să se manifeste cu orice preţ şi în orice ocazie. Era mai indigest ca un biftec de balenă şi mai sinistru ca un chiparos, şi totuşi era considerat, şi nu ştiu pentru ce, cum nu ştiu nici astăzi cînd au trecut mai bine de douăzeci de ani şi probabil că n'am să ştiu nici odată.

Şi pe cîţi alţii nu-i revăd; unii posomorîţi şi tăcuţi, alţii vehemenţi şi gesticulatori, chipuri timide cu feţe exaltate, barzi începători cîntînd dureri închipuite, prozatori neîndemînateci care îşi făcuse reputaţie printr'o simplă şi saracă nuvelă, oratori de mahala şi oratori de catedră, furibunzi şi epileptici, filosofi şi teoreticiani, publicişti fără cotidian, spioni fără conştiinţă, salariaţi din casa comunităţei, pensionari minori, şi tot gunoiul şi toată pleava de mahala şi de cîrciumă, alături de visătorii şi idealiştii anilor tineri şi toată turpitudinea şi inconştienţa, umăr la umăr cu tot romantismul vînătorilor de himere.

Şi aşa a dăinuit şi a crescut furnicarul, a adns fie care până la un timp ce a putut din prisosul ori din lipsa lui, mărgea cu mărgea risipită, la răstimpuri a luat drumnl casei comune, furtunile nu i-au abătut, până la o vreme nu i-au întors din cale, şi fiştecare ca furnicile acestea pe care le văd cum urcă şi coboară, isvorînd din scorburile adînci ale copacului acestuia vînjos ce mă umbreşte, au urcat şi ei explorînd până departe scorburile şi ramurile arborelui social, din viaţa şi sub umbrarul căruia trăim cu toţii.

...Vremea şi-a întipărtt ghiarele în preajma ochilor, şi-a sculptat faldurile amare împrejurul gurilor, şi-a săpat paralelele adînci pe netezişul frunţilor, şi-a tras neagra estompă sub numărul pleoapelor, a schimbat feţele, le a dat unora masca de melancolie a drumeţilor ce şi au rătăcit drumul, altora jovialitatea celor ce'şi pot satisface orice dorinţi, a semănat morţi în cale, a cicatrizat răni, a aruncat cenuşă peste incendii, a potmolit avînturile, a încovăiat cerbicile, şi ca un pictor fantezist cuprins de o nebunie subită, a intrat în această veche galerie de portrete trecute, şi cu penelul lui a aruncat culorile la întîmplare, a aruncat noapte în strălucirea ochilor, doliul peste surîsul gurilor şi toate le-a făcut de nerecunoscut...

....Şi acum, tu omule de abanos, pîntecosul din altă vremuri, deformatul de oglinda soartei, tu cel cu tăcută zidită de nisip spre care se strecurau oameniiumbre în aşteptarea cuvîntului tău de prooroc, tu cel ce erai totul şi de la care se aşteptau toate, tu cel devenit umbra celui care a fost, contratul zilei de eri, siluetă tristă de ex-om, Ahasver nenorocit, fantoşă desperechiată, renegat al altei biblii, fantomă a steagului roş, spune'mi: în serile tulburătoare de primavară, cînd mirosul florilor urcă peste ziduri, şi-ţi aprinzi luminele după geamuri, îţi mai aduci aminte de trecutul furnicar, mai aştepţi tu pe cine va să vie să bată în uşa ta, te mai recunoşti tu după o zi de trudă, tu, care porţi culoarea zidurilor pe unde treci, aşa şters şi fumuriu cum eşti, cînd dai cu ochii de oglindă, te mai întrebi tu ce ţi-au devenit tovarăşii şi ce ai devenit tu însuţi în curgerea vremurilor!

Vă mai recunoaşteţi, voi tovarăşi de o clipă, furnici întîlnite la o răscruce siluete zugrăvite de lună pe albul zăpezii; vă mai puteţi ţinea de noi acuma dulci umbre viorii ce ne întovărăşeaţi pe atuncea paşii; vă mai întîlniţi, vă mai întrebaţi voi de ce v'am părăsit şi v'am lăsat să rătăciţi stinghere pe tristele străzi ale oraşului, unde clopotele se tînguesc de a pururi...

Serbătorirea preşedintelui Bălăşescu

—Banchet oferit de corpul avocaţilor—

Cu prilejul permutărei la Suceava a preşedintelui tribunalului Tutova, d. V. Bălăşescu, membrii baroului Tutova i-au oferit Miercuri seara, în sala restaurantului Plevna, un banchet, la care a luat parte întreg baroul, avocaţi de toate culorile politice — în afară de următorii: Simionescu, ajutor de primar; Bontaş, deputat; Gheorghiu, avocatul statului. Dorin, avocatul primăriei şi I. Pastia, ginerele şefului lib ralilor Tutoveni.

Faptul că toţi avocaţii baroului, în afară de slujbaşii colectivişti, au luat parte la sărbătorirea d-lui Bălăşescu, dovedeşte cît de neîntemeiată a fost acuzarea, că fostul preşedinte al tribunalului Tutova, ar fi avut legături cu unii avocaţi în dauna altora.

Serbătorirea aceasta dovedeşte din contra, că d. Bălăşescu a fost drept şi amabil cu toţi avocaţii, după cum adevărat este, lucru ce reiesă chiar din raportul fostului procuror general Suciu— că d. Bălăşescu este un distins şi apreciat jurisconsult.

*

La banchet au luat parte domnii:

M. Vasiliu Cristescu, decan; Ion I. Ionescu, membru în consiliul de disciplină; Todiriţă Marinescu; *Take Juvara*, *Neculai Budu*, *Petre Rainu*, *Const. Ştefănescu*, *Const. Drăghici*, Ion Stănescu, Atanasiu Alexandru, Ştefan Paruş, Georgescu-Bîrlad, Victor Artene, Vasile Bercaru, Ion D. Neacşu, Neculai Neacşu, Costache Robescu, Costache Lecache, Panaite Moscu, Alexandru Chiriac, Ion G. Palade.

S'a servit următorul

MENU

Ţuică de *Brăneşti*
Maioneză de nisetru
Pui cu fasole verzi
Pui fripţi
Brînză
Îngheţată, vin, Odobeşti-Cotnar
Şampame, Cordon-Vert
Cafea

La Şampanie a toastat cel întăi, d. Vasiliu Cristescu, decanul corpului de avocaţi, care în numele Baroului, exprimă regretele acestuia pentru plecarea preşedintelui Bălăşescu şi 'i aduce omagiu pentru capacitatea, integritatea şi tactul, cu cari şi-a îndeplinit greaua misiune de şef al Tribunalului. Îi urează să se reîntoarcă cît de curînd la Tribunalul Tutova, ca de aci să-şi ia zborul către ranguri mai înalte din magistratură către care îl indică calităţile lui.

D-lui Vasiliu Cristescu 'i răspunde sărbătoritul magistrat, arătînd meritul mare al avocaţilor în opera dreptului. Mai arată că toată reputaţia judecătorilor este datorită, numai modului cum avocaţii pun chestiunile. Găseşte o mare mîngăere în manifestarea de azi, al cărui suvenir plăcut îi va rămînea ca o dulce amintire, cea mai dulce, pe lîngă cele alte neplăceri îndurate.

Au mai vorbit: Ion Ionescu, membru în consiliul de disciplină, arătînd că aci participă avocaţii pledanţi, nu cei din culise. T. Marinescu, arătînd regretele de plecarea d-lui Bălăşescu, *Ştefănescu* arătînd ca să nu fim egoişti, căci dacă Bîrladul perde un magistrat de talia lui Bălăşescu, cîştigă tot ţara romînească, Suceava, unde e nevoe de un judecător ca Bălăşescu, *Take Juvara*, Artene, Rainu, Atanasiu. Apoi se dă citire unui pergament oferit *de Baroul de Tutova*, şi acoperit de semnăturile celor 21 de avocaţi, din *26* de avocaţi înscrişi.

Iată textul acelui pergament:

„Cropul avocaţilor din jud. Tutova, împreună cu decanul lor M. V. Cristescu, întrunit în seara zilei de 23 Iunie 1910, în agapă dată în onoarea d-lui Bălăşescu, cu ocazia mutărei sale la trib. Suceava, îşi exprimă viile sale regrete pentru plecarea *sa, arătîndu-i* **omagii** *de* **admiraţie** *şi* **dragoste** *pentru modul* **demn, magistral şi integru,** *cu care a condus tribunalul de Tutova, şi-a împărţit* **justiţia** *timp de 3 ani şi jumătate, cum şi pentru* **afabilitatea ce a arătat-o** *membrilor baroului, urîndu-i cele mai frumoase succese, în cariera sa“.*

*

In tot timpul banchetului a domnit cea mai mare animaţie şi o veselie de nedescris.

S'a primit o telegramă din partea d-lui avocat Teodor Emandi, care se scuză că n'a putut lua parte, fiind reţinut de afaceri urgente la Galaţi. Iată textul telegramei d-lui Emandi, adresată d-lui decan al baroului: „Rog a fi interpretul adîncilor mele regrete pe lîngă preşedintele Bălăşescu, că nu pot fi azi în Bîrlad, ca împreună cu colegii mei din corpul avocaţilor să manifestăm, toată dragostea pentru magistratul integru, luminat şi da caracter, care cît a stat printre noi, e fost o adevarată strajă neadormită a justiţiei. Sunt sigur că Bîrlădenii, îl vor regreta din toată inima; din parte-mi, te rog urează-i în curînd la revedere în Bîrlad“.

Banchetul a luat sfîrşit la 11 şi jum. Toţi cei de faţă l'au condus pe jos, pînă la gară pe sărbătorit. Urale nesfîrşite au însoţit pînă departe, plecarea distinsului magistrat.

Litere-Ştiinţe-Arte

O nouă metodă logică —*Domnul* I. Petrovici, *conferenţiarul de filosofie de la Universitatea noastră, a scris de curînd în revista* Studii filosofice, *a d lui C. Rădulescu Motru, un foarte însemnat studiu de logică, intitulat* O nouă metodă inductivă, *în care d-sa atrage luarea aminte asupra unei a 5-a metode, pe lîngă cele 4 cunoscute:* a concordanţei, a diferenţiei, a variaţiilor concomitante şi a rămăşiţelor. *Această metodă se referă tot la aflarea cauzei, însă într'un caz special, a-nume cînd e vorba de a se şti, dacă o cauză este numai iniţială sau trebue să fie permanentă, pentru a-şi avea efectul; cu alte cuvinte aflarea dacă o* cauză care a produs un efect este necesară menţinerei sale *sau dacă, odată născută, fenomenul subsistă şi fără mai departe a ei lucrare.*

Cercetarea d-lui Petrovici dovedeşte un spirit pătrunzător şi credem că lucrarea d sale prezintată în o limbă străină ar fi bine primită de logicianii specialişti.

A D. Xenopol

*

Istoria în imagini. — Belgienii cari sunt astăzi la ordinea zilei graţie minunatei lor Expoziţiuni universale—sunt pe calea de a face o inovaţie originală în felul ei, înfiinţînd o arhivă de... filme cinematografice. Numai capalitatea Bruxelului a hotărît să inaugureze o bibliotecă comunală din filme istoricăo-culturale. Unul ori mai multe exemplare din toate filmele ce prezintă vr'un înţeles pentru viaţa modernă din punctul de vedere istoric, social, colonial, ştiinţific, militar, industrial şi comercial se va păstra în arhive speciale, spre a fi în viitor mărturie vie şi permanentă.

Incetul cu încetul istoria vorbită a celor vechi a fost înlocuită prin istoria scrisă; la rîndul ei, aceasta va face loc istoriei în imagini, istoriei cinematografice, aceasta din urmă înfăţoşînd viaţa aevea, viaţa care pulsează şi vibrează peste tot, — singura istorie nepărtinitoare, de oarece e realitatea însăşi şi nu o realitate născocită şi părtinitoare după dorinţa acelui care o întocmeşte.

De aceea se prea poate ca exemplul Belgienilor să se generalizeze.

*

Profesorul Frederic Mason Blanchard de la universitatea din Chicago, publică un sistem nou de psihologie a degetelor, studiind rolul fiecărui deget al mînii —în eloquenţă, în dialog şi în alte manifestări. Degetul arătător capătă denumire de „degetul intelectului“ degetul mijlociu serveşte de măsură a însuşirilor, spirituale. Inelarul execută mişcări de dragoste, de alintare,—este degetul pasional. Degetul mic este al fineţei, al delicateţei. Are calităţi specific femenine. Degetul gros, din potrivă, serveşte de măsură a energiei, a puterei, a rezistenţei.

*

La teatrul „Odeón“ se va acorda o sală pentru deschiderea unui muzeu „Alfred de Musset“, de iniţiat va „Musetiştilor“ din zi în zi mai numeroşi în Franţa.

*

Făcînd o dare de seamă asupra unei întruniri în favoarea Cretei, un ziar parizian vorbeşte de prezenţa „d-rului M. Nordeaux“. E vorba de dr. M. Nordeaux care locueşte şi scrie de vr'un sfert de secol la Paris!

*

In anul aceasta Facultăţile universităţilor franceze au numărat 3.380 studente şi anume: 2.042 la litere; 1.074 la medicină; 506 la ştiinţi; 152 la drept; 56 la farmacie.

*

Marele astronom italian a murit la Milano, în vrîstă de 73 de ani. Savantul era, alăturea de americanul Newconl decedat nu de mult, cea mai marcantă personalitate în rîndurile ştiinţei astronomice. In special îi se datoresc lui studii importante asupra planetei Marte şi a canalurilor din acea planetă,

*

Tînărul profesor Fichera din Roma a comunicat Academiei medicale din acel oraş un remediu în contra cancerului, consistînd în injectarea unui serum preparat de el. Academia ar fi exprimat un aviz favorabil acestei descoperiri. Dar trebuie aşteptat!

*

Pictorul rus Fabianski a fost învitat să-şi ridice tabloul expus în „Palatul de cristal“ din München şi reprezentînd o scenă din progromul din Kiew, în 1905. Tabloul poartă titlul: „Din Imperiul Ţarului“. S'au făcut intervenţii diplomatice pentru înlăturarea zisului tablou, supărător pentru reputaţia Autocratului.

*

Femenismul francez serbătoreşte un nou succes prin descoperirea unui talent literar foarte însemnat şi cu totul necunoscut pînă eri. D-na Marguerite Andoux, de profesiune cusutoriţă este noua scriitoare descoperită de cîţi-va literaţi fini, între cari şi Octave Mirbeau. Ea debutează acum cu un roman „Marie Claire“ pe care-l publică „La Grande Revue“.

*

D-rul Fuchs a vorbit în aula Universităţei din Kiel despre primejdia alcoolismului pentru poziţia Germaniei în lume.

Germania a făcut propăşire mare în ştiinţă şi artă, în deosebi însă pe terenul economic. Inrîurirea ei politică e urmarea puterei năuntrice. Alcoolismul însă ameninţă poziţia cîştigată, săpînd temeliile desvoltărei economice.

Popoarele cumpătate la băutură o întrec; iar Americanii din Statele-Unite, în loc să irosească banii în spirtoase, îi întrebuinţează la îmbunătăţirea stărei economice, intelectuale şi morale a poporului. Alcoolismul slăbeşte puterea militară pe apă şi pe uscat.

S'a văzut în războiul di'ntre Ruşi şi Iaponezi, ce 'nseamnă a avea soldaţi şi marinari cumpătaţi.

*

STRUNA ZILEI

DEGENERARE

La clinica animală din strada Păcurari s'au deschis băi pentru cîni.
Ştire

Să nu credeţi că e vorba
De-o risipă în zadar:
Cînele-a ajuns, de o vreme,
Ca şi omul de... murdar.

INFORMAŢII

❑ Examenul de capacitate al candidatelor la profesorat, partea literară, s'a încheiat din luna Maiu a. c. şi nici până astăzi ministerul n'a făcut cunoscut candidatelor reuşite ordinea clasificaţiei. Comisia s'a mulţemit să le declare promovate, dar s'a trimes la minister tabloul de note în ordine alfabetică, fără media făcută.

De ce?

Iată ce circulă printre candidate: între membrii comisiunii s'a iscat o divergenţă de păreri asupra calculării mediei; unii, s'au oprit a face media generală din mediile celor 4 serii de probe, cari calificau candidatele. Divizorul fiind 4 se asigură o mai imparţială recrutare a candidatelor. Alţi membri — aceştia sunt clubiştii liberali, au cerut ca divizorul să fie 8, adică suma tuturor probelor ce le-au trecut candidatele. Prin aceasta a două măsură comisiunea dispunea de 5 note, cari puteau cântări pentru mult în calificarea după considerente politice a candidatei.

Aşa de pildă: din cele 2 teze în scris pe bază de licenţă s'a făcut o medie şi a calificat pe cele reuşite la proba întăia. Colectiviştii din comisie vreau să facă 2 note; din seria a 2-a de lucrări la Pedagogie: o teză de doctrină pedagogică şi 2 planuri teoretice cu coloqiul lor, colectiviştii vreau să facă 3 note căci aici fiind ascultarea între 4 ochi şi latitudinea de apreciere mai largă se puteau strecura favoruri. Tot aşa şi la probele de practică pedagogică.

Protestăm contra acestei măsuri, care lasă la discreţia ministrului Haret şi a cazacilor săi soarta atîtor candidate reuşite, cari se văd aruncate din frunte în coadă şi scoase din coadă în frunte, numai pentru că colectiviştii din comisie vreau să dispună de 5 note libere ale lor, lăsînd pe sama ştiinţei candidatei numai 3 note.

Toate candidatele aşteaptă publicarea tabloului de clasificare pe baze de dreptate.

❑ **Incendiul de astă noapte.** — Un violent incendiu a isbucnit astă noapte pe la orele 12 jumatate, în strada Uzinelor No. 84, proprietatea d lui avocat Nicolaide şi care erau locuite de Sali Lăzăroaia, care ţine casă de prostituţie.

Indată ce focul s'a declarat, s'a dat de ştire autorităţilor şi pompierilor.

Au sosit imediat la faţa locului, d. procuror Aslan, comisarii Costescu, Cocioarvă şi Stroian, Dan, comandantul sergenţilor, Ştefăniu ajutorul, etc. care începură primele cercetări.

După cîte va momente sosiră şi cele trei secţiuni de pompieri, cari dădură ajutoare, dară fără nici un folos, căci focul cuprinse întreaga clădire care a ars cu desevărşire.

Din cercetările făcute, s'a constatat că focul a luat naştere dintr'un paravan ce era alăturat lîngă clădire, dar în care nu s'a putut găsi nici un indiciu.

Intrebată chiriaşa caselor, a declarat că presupune ca autor pe Aba Raiter, din str. Sf. Lazer 44, care ţinuse el mai înainte acea casă şi pe care îl scosese dînsa, dînd un plus de chirie. Numitul a fost arestat.

❑ **Mere din sin.**—Dulcineele nu lipsesc şi la ţară.

Ni se scrie din Buneşti (Fălciu), că administratorul de plasă şi medicul din localitate, deprinşi a rătăci prin grădinile şi livezile oamenilor, au nimerit într'o bună noapte în grădina locuitorului I. Filip, căutînd să culeagă mere din... sîn. Stăpînul casei şi al livezei, şi proprietarul legal al merelor moaşei Eva, simţind de veste, a început a manifesta sgomotos făcînd să zboare o ploae de petre de pe drumul petruit în pomul supt care stăteau pitiţi don Juanii rurali. Dacă la Avereşti peste deal fostul revizor şcolar N. Mocanu îşi avea dulcineea lui, de ce cei doi slujbaşi ai statului din Buneşti, unde rîpele sînt mai mari şi gropile mai adînci, nu s'ar fi întrecut în ale dragostei, fiind şi doi la număr!

❑ D. G. Buzdugan preşedintele secţ. IV-a a Curţei de apel din Bucureşti a fost ales membru în consiliul superior al magistraturei în locul d-lui Em. Anastasiu înaintat la casaţie.

❑ Din Bucureşti ni se scrie că de cîtva timp la ospiciul Mărcuţa se fac interesante experienţe, cu serul inventat de profesorul dr. Erlich din Berlin, pentru vindecarea sifilisului.

După cîte aflăm, rezultatele obţinute sunt într'adevăr miraculoase.

S'au făcut o serie de 5 injecţiuni unui sifilitic în ultimul grad paralitic nebun, care îşi perduse memoria şi despre scăparea căruia nu mai era nici o speranţă.

Rezultatul a fost uimitor.

Bolnavul s'a făcut bine însănătoşindu-se perfect.

Memoria i-a revenit complect şi acum e om ca toţii oamenii.

Se continuă experienţele cu un ser trimes în fiole originale, chiar de prof, dr. Erlich.

❑ Am vorbit dăună-zi despre un caz de boală suspect ce s'a constat la servitoarea d-lui căpitan Antoniu din Iaşi.

Ziarele din Bucureşti, exagerînd cazul, au publicat, în această privinţă ştiri foarte exagerate, vorbind despre „un car de holeră la Iaşi“.

Adevărut este că amintita servitoare îmbătîndu-se, a fost lovită de vărsături şi diaree şi concediată imediat din spital.

❑ **S. P. A.**—In ultima şedinţă a societăţei pentru protecţia animalelor, au fost votaţi membrii noui d nii; Nestor Heck-Iaşi, Alois Fischer, Ioan Carpuz, dr. Scripca, Radu Neculae din Scânteia Constantin Manoliu şi Fritz Maranschi din Dorohoi.

❑ Serbarea organizată de societatea „Colonia Şcolară“, în grădina Copou a fost amînată pentru poimîine Duminecă 27 Iunie c.

❑ D. Făgărăşanu, directorul penitenciarului din Tg. Ocna, va fi transferat pe ziua de 1 Iulie la Iaşi.

❑ Duminică 27 Iulie se vor termina examenele de absolvire a cursurilor şcoalelor primare rurale.

❑ Duminică 27 Iulie, comercianţii din localitate se va întruni la sediul societăţii din strada Ghica Vodă, pentru a se consfătui asupra ţinerii unui congres, spre a cere modificarea legii repausului duminical.

❑ „Curierul Slănicului“, a început să reapară, în a 8 a serie, cuprinzind o materie bogată şi variată, cu privire la viaţa din frumoasa staţiune balneară.

Numărul 1, pe care'l primim astă zi, conţine în afară de o bogată materie literară, ştiri din Slănic, numele vizitatorilor şi în fine întreaga activitate din Slănic.

Ziarul este redactat de d. M. Miereanu.

❑ Membrii societăţei ştiinţifico literară „Archiva“ vor sărbători Duminică al 21-lea an de aniversare, printr'o agapă la Zaharia, în dealul de la Galata.

❑ Eri s'a celebrat cununia civilă şi religioasă a d-lui M. P. Harnagea, învăţător, cu gentila d-ra Dumitra Iacomi. Nuni au fost d-l şi d na Gh. Ghibănescu.

SPECTACOLE

— In grădina Cuza-Vodă, din strada Lăpuşneanu, a avut loc aseară o reprezentaţie a cinematografului Gaumont, organizată în beneficiul şcoalei profesionale Reuniunea femeelor romîne“. A asistat o lume imensă şi din cea mai aleasă.

Splendidul program pentru reprezentaţia de astă-seară Vineri, va cuprinde, între alte bucăţi de artă şi admirabil redate: Legenda lui Midas, scenă mitologică, în culori; apoi o frumoasă dramă intitulată „Legenda Stelei“, interpretată cu mult talent de cei mai celebri artişti, ca şi celebra dramă „Faust“.

Programul va mai cuprinde „oraşul Veneţia“, după natură, cu împrejurimile sale fermecătoare şi cu poziţia sa admirabilă.

Atractiv şi interesant va fi „Un voiagiu în Franţa de Sud“, luat după natură şi care cuprinde scene mişcătoare din timpul unei catastrofe întîmplată acum cît-va timp în Sudul Franţei.

Mai sunt de asemeni o serie de alte drame, comedii, scene hazlii şi sportive.

Ultime INFORMAȚII

❑ *D. Alex. A. Badareu primind cu mulțumire diriguirea efectivă politică a partidului conservator-democrat din jud., Fălciu, acesta cu asentimentul șefului general al partidului d, Take Ionescu, comitetul executiv de la Fălciu aduce la cunoștința tuturor prietenilor politici din orașul Huși și jud. Fălciu, că d-sa a lăsat să se fiicseze ulterior ziua, cînd va bine voi a veni la Huși și a prezida adunarea generală.*

Credem a ști că ziua fixată pentru această mare întrunire va fi la 11 Iulie.

❑ *Mercuri am primit următoarea telegramă urgentă din Bărlad: „astă-seară are loc în saloan le restaurantului Plevna banchetul* dat de 20 avocați conservatori, *cu ocazia plecărei d-lui prezedinte Vasile Bălașescu, permutat de la tribunalul Tutova la Fălticeni. Trimiteți în plus 50 foi depozitarului". „Corespondent".*

Am înțeles numai de cît, că telegrama este o șolticărie de a lui Potcoavă, omul lui Stelian și al consiliului superior al magistraturei—și n'am publicat telegrama.

Informațiuni luate, am aflat, că telegrama ne-a fost trimisă de librarul Petroff, din ordinul prefectului.

*

Adevărul este, că un banchet a fost oferit fostului prezedinte. Dar el nu s'a dat de avocați conservatori, nici de avocați conservatori-democrați, ci de întreg baroul de Tutova, în afară de cinci avocați colectiviști, aflători în slujbe.

Prefectul, care aflase de banchet, a voit să i dee un caracter pur politic și, în acest scop, a pus pe Petroff să telegrafieze ziarelor, ba chiar Independența *comentează caracterul politic al banchetului.*

Am demascat și această uneltire a Potcoavei.

❑ *Ministerul de interne n'a aprobat procesul verbal al epitroopiei sf. Spiridon relariv la încălzitul spitalului central cu calorifere.*

D. C. B. Pennescu a plecat la București, să se roage pentru aprobare.

❑ *Printre negustorii din Iași, circulă o ruinoasă listă de subscripție: este vorba să se strîngă 5000 lei* **onorar** *pentru un deputat liberal din Iași, nu știm pentru anume care, care să stăruе pentru decretarea Iașului ca oraș liber.*

Fiind oraș liber repauzul duminecal n'ar mai putea fi aplicat.

Am ținut să dăm în vileag acest proiect de gheșeft.

❑ **Inchiderea spitalului.**—*D. Dr. Imervol, loc țiitor de medic primar al orașului, a făcut un raport d-lui Gane, primarul orașului, prin care-i arată marele neajunsuri ce s'ar face prin închiderea tuturor secțiunilor de la spitalul sf. Spiridon, cerînd să intervie la epitropie, ca macar două secțiuni să rămînă deschise în timpul facerei reparațiunilor.*

D. Gane a trimes raportul în original d-lui Pennescu, care a răspuns că imediat ce se va simți nevoe se vor reschide doua secțiuni.

❑ Un comitet, compus din funcționari și țărani, au luat inițiativa pentru a da o serbare cîmpenească, în parcul palatului „Cuza-Vodă" din Ruginoasa, în ziua de 29 Iunie c., în scop filantropic.

D-na Natalia Vlădoianu, prezidenta „Carităței", a bine voit a permite ca serbarea să aibă loc în parcul din Ruginoasa, proprietatea „Carităței".

In unele ziare, s'a publicat că această serbare ar fi patronată de d. Seb. Moruzzi, sau de I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei, care a inspectat biserica Ruginoasa în ziua de 19 c.

In interesul adevărului, comitetul ne roagă să arătăm că acele știri sunt eronate, de și asemenea patronajii ar fi o deosebită cinste, pentru serbare.

Serbarea se va începe la ora 2 p. m. și va fi anunțară prin 21 salve de tunuri vor fi bataie de flori, jocuri, dansuri naționale executate de elevii școalei sătești, etc. Va cînta muzica reg. 15 Suceava.

❑ **Falsa contesă.**—Secția de vacanță a Curței din Iași, va judeca la 9 Iulie, apelul à minima, făcut de procurorul de Tutova, contra sentinței acelui tribunal, prin care escroaca Popescu Maria zisă și Ștefania Popescu, Grigorovici, Telèchi, Ana Munteanu și Contesa Török, este condemnată la un an de zile închisoare corecțională, pentru multele escrocherii, ce le-a făcut în țară.

Sistemul falșei contese era următorul:

In ce oraș venea, recurgea la un preot mai de samă, la care se spoveduia. Apoi revenea, dîndu-se de soția unui conte din Rusia, decedat și cere a lăsat o avere de milioane, din care ea ar vroi să dea o parte, în scopuri de binefacere, pentru clădiri și reparări de biserici, și pentru a se mărita fete sarace. Ea poftea pe preot să o însoțească pînă în Rusia, ca să desgroape banii, care se află ascunși în sticle și îngropați într'o grădină; în afară de averea din Rusia, escroaca pretindea că are și 2 moșii în țară și anume: Adîncata și Bucecea.

In ziua următoare se prezenta la preot, plîngîndu-se că a pierdut portofelal cu bani și se ruga să-i împrumute o sumă oare-care, lăsînd preotului o scrisoare către vechilii moșiilor ei, ca să-l restitue banii împrumutați.

Picîliți au fost în modul acesta, ieromonahii: Nicodem Ionescu din M-rea Ghiughiu, Averchie Averescu din Predeal, Archimandritul Serafin din București, preotul Durah din T.-Severin și o mulțime de alți preoți și persoane particulare.

*

In August 1909, escroaca se ivește în Bîrlad, împreună cu două copile, Aurelia și Tincuța—și trage în gazdă la Iosefina Chirot Escroaca se prezintă medicului dentist Gh. Gabor, zicîndu-i că este din Transilvania, ținutul Făgărașului, rudă cu preotul Șerban din Vaida și deci rudă și cu dentistul. Pentru fata Aurelia, pe care ar voi să o mărite, are depusă o sumă de 72 mii ruble la o bancă din Viena.

Dentistul Gabor, avînd o rudă pe locot. Popescu din Focșani, se gîndește să-l însoare cu fata escroacei și-i telegrafiază lui Popescn să vie. Escroaca face pe Popescu să vie după ea, la Constanța, la Craiova și la R.-Vîlcea, unde este descoperită de poliție și trimesă parchetului de Tutova.

Escroaca a mai comis în anul 1904, o serie de escrocherii de felul acesta în Iași, fapte pentru care a fost condemnată de Curte la un an închisoare și apoi isgonită, print'un ordin al poliției din Iași, din 5 Octombrie 1905.

❑ Astă noapte a ars casa locuitorulu Valt, din Galata. Femeia lui Valt, Catinca, s'a predat astă-zi singură parchetului, spunînd că ea este autoarea incendiului.

❑ La 20 Iulie vor avea loc alegeri județene complimentare la Vaslui.

D. consilier D. Porfiriu a fost desemnat de sorți să presideze biroul electoral.

❑ Ministrul justiției a încuviințat, ca d. consilier S. Záhărescu să facă parte din secția de vacanță a Curții în zilele de 1, 2 și 3 Iulie, înlocuind pe d. consilier D. Porfiriu, care va prezida Curtea cu Juri.

❑ Următorii oficeri din Regimentul 7 Roșiori: Locot. Ianov I., Leatris G., Petrescu S.; Sub-Lt. Carp și Hina au executat în 3 zile, calare, un marș de rezistență, urmînd itinerarul: Iași—Botoșani—Fălticeni—Neamtz—Bacău—Roman—Iași,

Mîine seară urmează a se înapoia.

❑ **Programul oficial al sărbărilor Universitare.** — Suntem în măsură să publicăm programul oficial și general al serbărilor jubilare ale Universității din Iași, serbări ce vor avea loc în seara de 2 Octombrie st. n. și în zilele de 3, 4 și 5 Octombrie.

Sîmbătă, 2 Octombrie: la orele 8 jum. seara, întrunire intimă a delegaților oficiali, la Universitate. Prezentarea delegaților. Fixarea listei persoanelor cari vor lua cuvîntul a doua zi. Ținută de promenadă.

Duminecă, 3 Octombrie: ora 10 dimineața. Primirea la gară a MM. LL. Regele și Regina și a Principilor Moștenitori. Te-Deum la Mitropolie. La ora 2 și jum, la teatrul Național, prezentarea felicitărilor delegaților. Ținuta de gală. Seara, la ora 9, retragerea cu torți.

Luni, 4 Octombrie: La ora 10 dimineața, inaugurarea statuei lui M. Kogălniceanu. In timpul zilei, vizitarea monumentelor Iașului. Seara, serata de gală la teatrul Național. Ținută de ceremonie.

Marți, 5 Octombrie: ora 10 dimineața, deschiderea solemnă a cursurilor Universitare, ținută de ceremonie. In timpul zilei curse de diferite sporturi. Seara la ora 8 banchet la teatrul Național.

❑ **Absolventele Externatului Secondar.**—Iată numele absolventelor clasei a VIII-a a Externatului Secondar de fete „Oltea Doamna":

Apostolescu Amalia, Bottez Maria, Capșa Elena, Carp Florentina, Cîrjă Ofelia, Constantinescu Ecaterina, Duzescu Olga, Grecea Clemența, Naftulea Adela, Păun Maria, Perlitz Ana, Savinescu Margareta, Strat Ecaterina, Uirich Felicia, Vrînceanu Beatrice, Zalmanovici Estera.

❑ Absolvenții gimnaziului „Alexandru cel Bun în ordinea clasificării:

Rîșcanu L. 8,75, Rozenștein S. 8 25, Sternberg A. 8,25, Nacht O. 8,00, Hutschnecker S. 7,75, Mihalache Gh. 7,50, Criep L. 7,25, Vasiliu D. 7,00, Șaim R. 6,75, Gavrilescu V. 6,50, Schwartz L. 6,50, Captaru D. 6,25, Rotărescu V. 6,25 Stroescu Gh. 6,25, Varduca 6,25, Agatstein D. 6 00, Andriescu M. 6,00, Constantiniu C. 6,00, Grabowieschi R. 6,00, Niculescu I. 6,00, Winograschi 6,00; Gheorghiu 5,75, Krakauer 5,75, Jurist M. 5,50, Apostoliu D. 5,25, Popovici E. 5,20.

❑ Acum cîte-va luni ziarul carpist local avusese accente foarte călduroase pentru administrația comunală. Am lămurit atunci acele accente, că ele se datoresc faptului, că d. Stroja, trubadurul ziarului carpist, fusese numit într'o prozaică comisie comunală.

Ni s'a răspuns atunci, că drept ie că trubadurul a fost numit, dar pentru amorul artei.

Astăzi amorul artei s'a făcut de rîs: pe numele trubadurului s'a mandatat, pentru că a lucrat în acea comisie, suma de 200 lei.

❑ Următorii elevi din clasa IV-a liceului Național, au reușit la examenul de capacitate.

Andriescu I., Berea E., Burlă E., Bunea Gh., Comarnescu C, Coniver L., End E., Goldenberg L., Handoca D., Hirsch E., Hurmuzescu, Ionescu I., Kasner, Leibovici I., Filip, Leibovici I. L., Linteș P., Mayer O., Naftulovici O., Olivenbaum S., Paraschiv C., Pompei, Renescu Gh., Rosen Em. Stanciu E. Stroian Gh., Stănculescu V., Teodoreanu Al. Turtureanu și Antoniu Gh.

Următorii elevi, cari au absolvit clasa VIII-a a liceului Internat, au reușit la examenul de capacitate.

Secția modernă: Drăghici St. R., Goilav Ioan, Ciomac I., Beceanu Octav, Marinescu C. E., Tătăranu V., Tomida M. Octav, Vasilescu Ioan, Abdulachim Selim, Bottez Ioan, Cădere Vasile, Vidrașcu Raul, Racoviță V., Ciulei Alexandru, Bogdan I, Dumitrescu E, Dumitrescu Șt., Munteanu Ed., A Nicolaesei Gh., Podhaischi Gh., Sasu Al., Solomon Grigore, Tárnoveanu Leon.

Secția clasică: Antoneacu Emil, Constantinescu V.. Coruscuik Gh., Munteanu Grig., Dimitrescu Artur, Naum T., Sevastos M. Vasilescu I, Popescu Mihai.

Preparați în particular: Ulmeanu Constantin, Ciceraki M., Manoilescu Const., Rîșcanu Aurel, Climescu C, Dumitriu Maria și Cateliu Elena.

❑ Abuzurile ce le practică cei cari sunt însărcinați cu distribuirea poștei la țară, întrec toate marginile.

Primim zilnic plîngeri din partea abonați'or noștri din comunele rurale, că nu primesc ziarul regulat, sau chiar de loc.

Așa se întîmplă la Popești, așa se întîmplă la Vlădeni și în toate părțile. Un abonat al nostru din Borșa-Vlădeni, ne reclamă că i se fac așa mizerii, că de multe ori i se întoarce ziarul înapoi și îl trimete la adția plășei.

Cerem ca de urgență, să se ia măsuri contra celor ce fac asemenea abuzuri și să se ție samă că există un ordin sever al ministerului de interne, care prevede pedepsirea acelora care șicanează primirea ziarelor la țară.

❑ D. I. Petrov, subrevizor școlar, a fost delegat să ia parte la examinarea elevilor de la școala din Prisacani, care se va ținea în zilele de 25 și 27 Iulie.

❑ Un număr de elevi, din cursul inferior al liceului Național, au reclamat ministerului că li s'ar fi făcut nedreptate, cu ocazia întocmirei situației de fine de an și că ar fi fost lasați repetenți, pe nedreptul.

Ministerul instrucției a cerut direcției liceului, situațiile, pe ultimul bimestru ale elevilor reclamați.

❑ Administratorii de plăși au comunicat prefecturii județului, că grînele care în mare parte au început a se secera, au suferit mult din cauza ploilor.

❑ **Serbarea de la Manufactura tutunurilor.**—Școala de adulți de pe lîngă această instituție și a încheiat eri activitatea printr'o frumoasă serbare. A asistat multă lume: d. C. Crupenschi, prefectul județului, autoritățile școlare în frunte cu d. S. Haliță, inspectorul general, corpul didactic al școalei, precum și un numeros public.

S'au pronunțat mai multe cuvîntări, scurte dar pline de miez, prin care readuceau laude inițiatorilor și corpului didactic pentru munca rodnică ce au depus în cursul anului.

Din cuvîntarea d-nei Maria Tulbure, directoarea, rezultă că școala e deschisă la 3 Februarie a. c. că a funcționat cu un număr de peste 250 de elevi, lucrători și lucrătoare și-au absolvit 49 cursul primar.

După ce vorbește d. Haliță aducînd laude d-lui Teodorescu, directorul fabricei, căruia se datorește inițiativa școalei, d-sa îi înmînează brevetul și insigniile medaliei *răsplata muncei cl. I* pentru școală. D. Teodorescu mulțumește autorităților școlare pentru atenția ce i s'a acordat și d-lui Haliță pentru sprijinul ce i-a oferit pentru a se deschide școala.

După aceea se împart certificatele.

Sala frumos împodobită cu brazi, cîntecele bine executate de corul fabricei compus din lucrători și și lucrătoare sub conducerea d-lui A. Cirilo junior, recitările cu mult simț pronunțate de mai multe lucrătoare, etc. formau ceva înălțător pentru public și pentru mulțimea de lucrători ce asista.

După serbare a urmat o mică gustare la care au luat parte autoritățile, corpul didactic și cîțiva invitați. S'au ridicat mai multe tuasturi în sunetul unei frumoase orchestre, iar la urmă s'a încins o lungă horă.

Pentru cei cari se urmăresc îmbănătățirile ce se fac la această instituție de cîțiva ani, nu rămîne îndoială că tot meritul școalei se datorește d-lui Teodorescu, care ca un om modern numai în ridicarea lucrătorilor din întunericul ignoranței vede și prosperitatea fabricei.

Noi ne așteptam ca în scurt timp să vedem funcționînd alăturea cu școala de adulți și o școală specială pentru copiii lucrătorilor care își consacră toată vremea pentru stat și neglijă interesele urmașilor lor.

❑ In editura „Socec & Co." a apărut ediția VII-a din „Mersul Trenurilor". Pe lîngă datele riguros exacte și cele mai recente modificări mai conțin: Trenurile de plăcere—puse în circulație—precum și absolut toate trenurile accelerate care circulă în străinătate, prin nordul, centrul și sudul Europei de la constantinopole—respecliv București—pănă la Paris, Londra, etc. și înapoi, cele mai importante în Șvițera, Italia Germania etc.

❑ **Accidentul de la maternitate.**—Eri după amiază, pe la oarele 2, un accident nenorocit s'a întîmplat la clădirea ce se construește la institutul Gregorian. Din cauza ploaiei s'a prăbușit niște bolți zidite recent, și căzînd nămolul pe o schelă pe cari se aflau lucrătorii zidari Haralambi Michiliu, I Sfanciu și Ioniță Ciubotariu, care din cauza greutățiii au căzut jos cu lucrătorii cari s'au rănit grav.

Imediat au fost transportați la spitalul Sft. Spirdon unde au fost internați. Cel mai grav rănit e Ion Stanciu.

❑ **Judiciare.** — Un creditor al firmei Donenfeld și Becker, ceruse tribunalului comercial reziliarea concordatului ce a intervenit între acea firmă și creditorii săi.

Secția comercială și a declinat competința, pentru motivul că declararea în faliment a zisei firme se făcuse de secția II. Această secție, la rîndul ei, în audiența de astă-zi, și-a declinat și ea competința, așa că Curtea de casație va fi chemată să dee un regulator de competință.

— La s. III a tribunalului se judecă astă zi 2 cereri privitoare la firma Alexiades: pentru recunoașterea tovărășiei între cei doi frați, pentru expulzarea unuia din asociați.

❑ Astă-seară Vineri 25 Iunie, are loc la Teatrul cinematografic Pathé-Frères din Grădina Bragadiru o mare reprezentație în scop de bine facere.

Programul vast și bogat, compus din patru părți mari cuprinde între altele: Sporturi și distracții în Sumatra (Asia), — Bolnavul, după scrierea lui Xavier de Maistre: Le lépreux de la cité d'Aoste, — O mare vînătoare de lupi în pădurile moscovite (Rusia), — cea mai recentă apariție a ziarului însuflețit „Pathé Journal" cu ultimele evenimente din lumea întreagă, — O înmormîntare în Annam, obiceiuri și moravuri aziatice, — o sumă de comedii reușite: Botniță, — Copilașul tîlhar, — Barbatul în saltea sau berbantul pedepsit, — Lehman distrat din cale-afară etc. etc.

Reprezentațiile cinematografice Pathé-Frères au loc în fie-care seară la grădina Bragadiru. In fie-care Luni și Joi, program complect nou. In toate Duminicele — 4 ore ziua — matineu la Circul Sidoli cu prețurile populare obișnuite.

Telegrame

Intrevedere

Viena. — Ministrul de externe Aehrenthal se va întîlni săptămîna aceasta cu secretarul de stat Kiderlen-Wachter.

Chestia Cretană

Londra.—In cercurile oficiale se crede că poarta nu va mai apela la intervenția Germaniei și Austriei, pentru rezolvarea chèstiei Cretane.

Turcia va trebui să ceară avizul acestor puteri, dacă situația politică a Cretei s'ar schimba.

Holera

Petersburg. — In intervalul dela 5—18 Iunie, s'au mai înregistrat 420 cazuri.

Foarte multe au fost mortale.

Arhiducele Frantz Ferdinand

Bula-Pesta.—Ziarul «Az-Est» pretinde că Arhiducele Frantz-Ferdinand ar avea intenția să vină la începutul lunei Septembrie la Buda-Pesta, spre a sta mai mult timp și a face cunoștința oamenilor politici.

Un svon tendențios

Viena.— Unele ziare anunță că arhiducele Francisc Ferdinand va merge în luna Septembrie la Buda-Pesta, pentru a face cunoștință cu fruntașii politici și cu persoanele marcante maghiare.

Const. Jornescu
AVOCAT
Str. Carp

ROMANIA

Primăria Urbei Piatra

(JUDEȚUL NEAMȚU)

PUBLICAȚIUNE

Noi Primarul orașului Piatra N. aducem la cunoștința amatorilor că în ziua de 1 Iulie 1910 ora 4 p. m. se va ținea în localul acestei Primării licitațiunea pentru darea în întreprindere a executărei lucrărilor de alimentare cu apă potabilă a orașului Piatra

Licitațiunea se va face prin oferte scrise și sigiliate care se vor primi în aratata și între orele 10 a. m. și 4 p. m. cînd licitația se va declara închisă și se va proceda imediat la deschiderea ofertelor.

Proectul complect a acestei lucrări compus din planuri devize și caet de sarcini precum și celelalte condițiuni se pot vedea în toate zilele de lucru la secretariatul Primăriei Peatra între orele 9—12 dim. și 3—5 după amează. Valoarea lucrărilor după deviz se urcă la suma de 762.462 lei.

Pentru a fi admiși să concureze la adjudecațiunea lucrărilor concurenții trebue să probeze prin cortificate că au executat ca ingineri sau ca intreprinzători lucrări semilare sau de artă de o mare importanță în mod conștiincios și satisfăcător.

Aceste cetificate trebuesc depuse la Primărie cu 10 zile înainte de termenul licitațiunei iar Primăria își rezervă dreptul absolut de a aprecia valoarea lor și a hotărî care concurenți vor fi admiși la licitațiune.

Odată cu oferta concurentul va trebui să depună o garanție provizorie de 30498 lei 50 bani în efecte publice garantate de stat. Garanția definitivă va fi de 6% din valoarea totală a lucrărilor.

Disp. art. 72—83 din legea comptabilității publice sunt obligatorii.

Primar, *N. I. Ioaniu*
Secretar, *Mih. Grigoriu*
No. 2180
1910, April2 1

PRIMARIA COMUNEI IASI

In ziua de 3|16 Iulie a. c., ora 11 a. m., se va ținea în Camera acestei Primării, licitație publică orală cu respectarea dispozițiunilor Art. 72-83 din legea asupra Comptabilității publice, pentru închierea următoarele serbii.

I Serbiile din piața Halei împărțite în două parcele, după cum se poate vedea din planul întocmit de serviciul Technic.

II. Două gaște din piața Nicolina, în care se vor putea vinde numai verdețuri sau fructe.

Garanția provizorie 40 lei de fiecare serbie sau gașcă.

Condițiunile de licitație precum planul locului unde se află așezate serbiile se pot vedea în fiecare zi de lucru la Serviciul Administrativ al Comunei.

No. 13080 24 Iunie 1910

PRIMĂRIA COMUNEI IAȘI

Se aduce la cunoștința publică, că din cauza preparativelor ce urmează a se face pentru primirea Augutei Familei Regale în Iași, cu ocazia jubileului Universității, și a altor festivități, nu se vor permite în intervalul de la 10 Septembrie pănă la 10 Octombrie a. c. nici o lucrare de recordare pentru apă și canal în următoarele strade:

Str. Carol	Str. Palatului
„ Lăpușneanu	„ Socola
„ Păcurari	„ Sf. Neculai
„ Stef. cel Mare	„ Lascar Catargi (Romînă)
Str. Golia.	Str. Neculai Gane,
„ Academiei	„ Coroi
„ Bulev. Ferdinand	Str. Carol Lueger (40 de Sfinți)
Str. Toma Cozma	„ Unirei
„ Veche	„ de Sus
„ Gheorghe Mîrzescu	„ Cucu
„ Căpitan Păun	„ Eternității
„ Vasile Alexandri	„ Cuza Vodă
„ Asacki	„ Albă
	„ Anăstase Panu.

și deci publicul este rugat ca să fadin vreme recordările în aceste străzi pentru a se putea executa reparațiunile stradelor la timp.

No. 13008 23 | 6 Iunie 1910

Doctor Alex. Rudescu
vechiu medic șef de Spital
—MAMOȘ—
Specialist în boale de faceri, femei și copii.
Consultațiuni 8—9 a. m. și 2—6 p. m.
Str. Mitropoliei 12
(lîngă Baia Comunală)

BYRRH Cel maĭ bun VIN TONIC ŞI APERITIV

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH

Vînzare anuală **7 Milioane** BUTELII

VIOLET FRERES (THUIR FRANŢA)

De vînzare La toate magázinele de consum. din ţară

HIGEYA

APA DE MASA NATURALA ALCALINA
M. MIHAILESCU & I DAVIDESCU
Isvorul proprietatea M. MIHAILESCU
Dacă vreţi să aveţi un stomac sănătos
BEŢI NUMAI APA ALCALINĂ
„HIGEYA"

„HIGEYA" se recomandă de către somităţile noastre medicale ca CEA MAI BUNA APĂ MINERALĂ pentru combaterea boalelor de Gută, Rinichi şi Pietre — a 1½ L. 0.85 bani. — a 1 litru 0.70. — a ½ litru 0.50 bani (Preţurile se înţeleg ori un l.)

De vânzare la principalele magazine de consum, droguerii şi farmacii din ţară. *Comenzile de en gros sunt a se adresa:* Domnului I. DAVIDESCU Tecuciu Reprezentant pentru Oltenia şi Muntenia ISAKKOFFLER BUCUREŞTI

Important pentru toti Domnii agricultori

Subsemnaţii, unici fabricanţi al renumitelor pluguri universale, **construite numai de oţăl bătut peste tot,** facem atent pe onorb. public cumpărător pentru al feri de imitaţiuni, că numai aceste pluguri care port Marca **Porcul Mistreţ** precum mai jos desemnat şi cu inscripţia firmei Gebrüder Eberhardt Ulm, sunt original ale noastre şi să găsesc numai în depozit la casa **fraţii Bachstez în Iaşi** strada de sus No. 127 (sub Cabinetul Istoric.)

FABRICA DE CARAMIZI

cu aburi şi cuptor sistematic

lîngă abatorul comunei Iaşi, legată cu reţeaua tramvàiului electric

Fabrica de tuburi de beton în ciment

(Şoseau Arcu 11 | 19)

Proprietatea fraţilor RAMEDER

Recomandă produsele ei, ca: cărămizi presate şi tuburi de ciment, în ori-ce diametru şi dimensiune.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

GRILLAGES 1 m. de haut. 0f30c

Baym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

FONDOIR déposé Prix..... 6f.50 R. GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

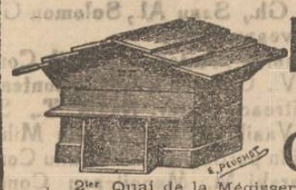

RUCHE À Cadres mobiles Prix: 20f Gariel
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à 0f 20

3 ani de succes 3

GRADINA

BRAGADIRU

In fie-care seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program va începe în fiecare Luni—al doilea în fiecare Joi—ambele programe săptămînale vor fi

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din subiectele deja aratate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Matineurile urmează regulat în tot timpul verei—fiecare Duminică 4 ore ziua în sala Circului Sidolli.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra viaţe şi rente în *VIENA fondată în anul 1858*
Concesionată pentru Romînia prin Înaltul Decret Domnesc No. 1934 din 13 Decembrie 1889.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI
Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asigurarii din Romînia
LEI 6,547,500

Starea ai garănţiilor aflate în vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 88,[illegible]92. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 [illegible]/100 şi fr. 1,144,228.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:
a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractantului.
e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor la caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Alfons Herovanu
AVOCAT
a Bărboi No. 15—
— a. m. şi 4—

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai la de

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului
Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35—Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa 2-a Loteriei VIII

s'au pus în vânzare

Tragerea la

6 şi 7 Iulie 1910

Se poate cîştiga în caz fericos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar cîştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vânzare:

1/8 Una optime	Lei	4,00
1/4 Un sfert	Lei	8,00
1/2 Una jumătate	Lei	16,00
1 Loz întreg	Lei	32,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz intreg
2,50	5 lei	10 lei	20 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei

6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani

„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mirzescu 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII. — No. 1048 Duminică 27 Iunie 1910

Postulatele programului

In programul desfășurat și întregit la 7 Iunie de șeful nostru înaintea congresului partidului conservator-democrat, s'au pus din primul loc 2 postulate, asupra cărora discuție nu s'a încins și s'au admis implicit ca admise.

Am avut prilejul a desvolta rațiunea politică a celor 2 postulate și superioritatea de concept a șefului nostru, cînd le-a formulat.

Șeful a zis, că partidul conservator-democrat este *monarhic*.

Șeful a cerut de la congres și congresul i-a admis că *armata să fie scoasă cu totul din politica de partid*.

Mai stăruim astă-zi asupra acestor 2 postulate, pentru lămurirea și edificarea cetitorului. Monarhismul este un principiu politic, pentru care popoarele au dat cele mai crîncene lupte, fie pentru a-l introduce, fie pentru a-l respinge. Istoria Angliei și a Franției stă martură acestor mari și nesfîrșite lupte. Iar dacă ne uităm la Rusia, introducerea monarhismului a fost așa de idilic, că se arată ca o mare necesitate politică, pentru cîrmuirea popoarelor.

La noi Romînii monarhismul este de dată recentă și întregul trecut istoric al nostru stă în lupta fățișă cu acest fapt, întru cît gospodarii țărilor romînești fiind simpli demnitari turci, punerea și scoaterea lor atîrnă de politica de curte a Sultanului, la care mai apoi s'a amestecat și Curtea proteguitoare a Rusiei.

Starea aceasta impusă de împrejurări a format atît la poporul nostru cît și în pătura diriguitoare o mentalitate politică curioasă: la cei dintâiu ideia că țara-i pururea gata la domnie nouă; la cea de al doilea, că schimbarea domnilor bucuria nebunilor.

Pentru țara care era lăsată de o parte din mersul trebilor obștești, tot fastul schimbărilor de domn era un fapt de simplă curiozitate, curiozitate care și azi se vede în graba mașinală ce are săteanul, chiar atunci cînd își dă samă de rostul schimbărilor politice, că ian să mai vedem și pe ista ce scoală va fi de dînsul, că de cel de dinainte ne-am săturat.

Noi credem că este inconștiință, de fapt este reflexul unor stări istorice, prin care a trecut poporul, și prin care continuă a trece și astă-zi, căci și astă-zi este și stă departe de viața obștească.

Iar pătura diriguitoare foarte supțire, în trecut supțire încă și astă-zi, încă nu s'a desbrăcat de vechea stare sufletească de a purta cu dînsa bunurile și rălele, laudele și ponoasele, graba și ahtiarea după putere, întru cît au văzut și văd în acest fapt mai mult un act volitiv al Coroanei, de cît al împrejurărilor politice.

Ei bine; contra acestor stări sufletești postulatul șefului nostru este un corectiv puternic. Este consfințirea principiului discutat și admis de divanul adhoc, și întrupat în votul de la 1866.

După o viață politică de 44 ani, după trăinicia ce și a asigurat principiul monarhismului, era de datoria partidului conservator-democrat ca la pragul deschiderii și lărgirei cercului vieții politice să pună ca postulat politic întărirea monarhismului, singura chezășie și pentru întărirea norodului și pentru sporul ideii de neam și rasă.

Singura țintă ce o mai urmărim e ca în dosul întăririi ideii monarhice să ne întărim și poporul, ca să avem pururi acest dualism prielnic: popor tare și monarhie constituțională temeinică.

Trecînd la al doilea postulat: *întărirea armatei*, e strigătul națiunei nu numai pentru menținerea stărilor de azi, dar pentru revendicările zilelor de mîne și poimîne.

Ca țară avem hotare mici, ca patrie însă și neam, avem hotare mai mari, prielnice și cu jind. Poeții ne cîntă aceste hotare, istoricii ni le revendică, poporul le dorește, dreptatea lui D-zeu le cere.

Dar pentru a fi gata de ziua de mîne, pentru a fi vrednici în ochii istoriei, pentru a nu fi lași și nedemni în fața neamului trebue să ne întărim forța armata, căci puterea armatei e puterea națiunei, și pentru noi Romînii gurile de tun, oțelele sinețelor noastre, plumbi și glonțele nu vor fi folosite pentru a năpăstui pe alții, nu pentru a face să învingă *forța*, ci pentru a se asigura puterea *dreptății*.

Pentru noi Romînii, dreptatea lui D-zeu stă ascunsă încă în cutele destinului, și de și pietrele, apele, dealurile, munții și văile ne vorbesc de restriște și nedreptăți, nu trebue să stăm cu mîinile încrucișate la piept, ci să ne urzim ca painjenul pînza viitorului din urzala vlagei noastre etnice.

Armata trebue să fie neintinată de pătimile zilei; iar cazarma să fie locașul celor mai curate și senine sentimente de neam și rasă, laboratorul unde să se plămădească Romînia de mîine, mare, puternică, unitară.

De la soldat pînă la general totul să fie sprijinit pe ordine și dreptate iar ca îndrumare să fie idealul armei, căci în țelul armei e țelul națiunei.

Cu cît stai să adîncești mai mult chestiunea, cu atîta vezi actualitatea postulatul. De aceia noi organe de publicitate și de intins ideile cele mai prielnice neamului, stăruim asupra acestor 2 postulate ca un credo politic de cea mai înaltă rațiune de stat.

Gh. Ghibănescu.

BANCA MAGICA

Legăturile pecuniare ale *Secolului* cu Banca Natională sunt bine stabilite. Și faptul că acest ziar, care nu s'a ocupat nici odată de Iași, cîntă, într'un articol de fond, osanale cumplite Băncei intermediare proiectată a fi înființată la Iași —acest fapt invederează, dacă mai era nevoe, că acea Bancă va fi de natură pur colectivistă.

Iașul are Mitropolie, are Universitate, Maternitate, are de toate, scrie *Secolul*, dar n'are capitaluri pentru industria romînă, pentru comerțul romîn și pentru a pune frîu cametei străine. De aceea se va creia Banca asta nouă—cu un capital de *500.000 lei*,

Scopul este extra-ordinar. D'apoi și mijloacele. Cu 500.000 lei se va schimba fața economică, a Iașului: o adevărată bancă magică?

D. C. Marinescu, directorul Băncei Naționale din Iași, revendică pentru d-sa invențiunea unei asemenea formidabile întreprinderi financiare. Noi nu vom contesta nimic d-lui Marinescu, îi lăsăm din contra, brevetul invenției, dar ne miră foarte mult o banală coincidență: de ce ideea Băncei a ieșit a doua zi după plecarea din Iași a d-lor Vintilă Brătianu și Alimănișteanu și de ce aceiași idee coincide cu constatarea pe care ei au făcut'o: *că operațiunile Băncei Naționale din Iași sunt în continuă descreștere și inferioare chiar operațiunilor Agenției din Roman a Băncei?*

Faptul că planul de a înființa o Bancă intermediară a ieșit, a doua zi după plecarea d-lor Brătianu și Alimanișteanu, și după constatarea operațiilor slabe ce se fac la sucursala din Iași—dovedește că Banca „industrială, economică" etc., nu va fi creiată de cît în scopul de a îngroșa portofoliul negutitoresc al Băncei Naționale și de a ucide, dacă va fi posibil, o altă casă de bancă din Iași, pe care d. Marinescu a părît-o mai de mult, că este o bancă takistă.

Pentru a se consfătui asupra formărei Băncei intermediare, s'a ordonat convocarea nu a oamenilor absolut competenți, dar a unor financiari, industriași, economiști — de talia d-lor Pennescu, Gheorghiu, Mîrzescu, fără a se omite chiar pe d. Toma, care la alegerea din Tatarași, dăduse atîtea dovezi de solide cunoștiinți financiare.

Că au fost poftiți și avocați din alte partide—trucul îl înțelegem.

D. Marinescu a convocat înadins oameni nespecialiști, căci vorba i-a fost ușoară față de ei. Piața Iașului are foarte mult capital la dispoziție și aceasta se explică de ce afacerile Băncei Naționale merg rău.

Marile bănci din București: Marmorosch, Banca de Credit, Banca Comercială, Generală, The Bank of Roumania Ld. au angajate capitaluri mari și cu procente variind între 6—8 la sută. Avem apoi Banca Agricolă, care lucrează mult și eftin.

Este dar foarte îndrăzneț să spui că toate aceste capitaluri nu valorează nimic, mai mult nici să nu amintești de ele și să afirmi că o biată Bancă colectivistă, cu 500.000 lei capital, va regenera Iașul economic!

Nu Banca colectivistă va face asemenea regenerare. Sunt alte mijloace, mai mari și mai practice.

Colectiviștii vor să aibă o Bancă la Iași. Facă-și și două. Dar să nu vorbească de „regenerare". Și să nu recurgă la trucuri. De prea multă vreme operează colectiviștii, ca să nu știm cîte parale plătesc vorbile lor late.

Noi o repetăm: amicii noștri n'au ce căuta, nici macar ca subscriitori, la Banca pe care colectivitatea o proiectează pentru Iași.

Steeple-Mase și lawn-tennis

—sau jubileul Universității din Iași—

Am publicat ieri programul oficial și general al serbărilor ce vor avea loc în Iași, în Octombre, cu prilejul serbărilor jubiliare ale Universității.

Noi nu credem, că programul, astfel cum a fost întocmit, se datorește unei conlucrări a corpului profesoral, nici nu credem, că profesor de Universitate este acela, care a întocmit acel program.

Chiar dacă am serbători noi în de noi data importantă pe care focarul cultural din Iași o va înscrie, în Octombre, în analele existenței sale, chiar atunci ar fi trebuit să se dee un caracter mai serios, mai demn, importantei serbări.

Dar jubileului special i s'a dat un caracter internațional; de pretutindeni, din Europa, unde există Universitate, au fost invitați delegați și noi nu credem că străinii, cari vor citi programul festival, [illegible] un jubileu universitar.

Programa începe prin a spune, că, în ajunul primei zile jubilare, se va fixa lista persoanelor, cari vor ținea discursuri de felicitare a doua zi.

Nu știm cine pe cine va felicita, dar ni se pare extra-ordinar, ca, în preziua jubileului, să întocmești lista de oratori, ca și cum discursuri culturale, discursuri cu miez, se pot prepara peste noapte.

A doua zi va fi primirea la gară a familiei regale și princiare. Este oare delicat să spui unui profesor de universitate, din străinătate, că el trebue să vie la gară să primească pe Suverani și să-i mai remarci că ținuta de gală este de rigoare?

In seara zilei a doua, va avea loc, spune programa, o retragere cu torți?

Jubileu universitar cu retragere cu torți —care este nenorocitul muritor, care să fi asistat la o asemenea tristă anomalie?

A treia zi: desvelirea statuei lui Kogălniceanu, vizitarea monumentelor Iașului, serată de gală la teatru, ținută de ceremonie.

A patra zi: deschiderea cursurilor universitare—ținută de gală. Peste zi: *curse și diferite sporturi*.

Vrea să zică: rolul Suveranilor va fi de a fi primiți la gară; cu prilejul jubileului universității, nici o manifestație nu va avea loc la universitate, ci toate la teatrul Național, rămînînd, firește, ca un eventual jubileu al teatrului să se petreacă la universitate; ministrul instrucțiunei n'are nici un rol în festifități, nici guvernul, nici autoritățile, nici armata.

In schimb, însă, vor fi curse și diferite sporturi. Nu „Curse și gratare" — curse de cai: jubileul universității din punct de vedere hipic.

Și diferite sporturi: lawn—tenis, trageri la țintă, fotografii à la minut, baba oarba și monom.

Programul, cum a fost întocmit, este de un comic respingător și nu credem, că el va rămînea în starea deplorabilă în care se află întocmit.

Nu este vorba de o serbare cu confetti și cu căluței, la Copou: ie vorba de jubileul universității.

„Un episcop la două județe"

Șeful partidului conservator-democrat, la congresul din București de la 7 Iunie curent, în programul partidului n'a uitat Biserica — de care totdeauna a avut o deosebită grijă, mai ales cînd a avut puterea în mînă — și a pus în discuție și studiu *chèstia sinodală*, care sub actualul guvern a provocat atîta zarvă și scandal, neterminat încă nici pînă astă zi. S'a întocmit și o comisiune, care să se ocupe cu această chestie și din care comisiune fac parte și cunoscuții noștri amici D. Boroianu și Gh. Ghibănescu, oameni încercați în ale teologiei și ale istoriei bisericei romîne.

Intre altele, șeful partidului a enunțat, relativ de această chestie, ca un punct principal și: *„Cîte un episcop la două județe"*, adică dublarea Episcopatelor.

Multă lume socoate ideia aceasta ca înapoiată și fără nici un rost pentru viața noastră bisericească.

Dar ia să vedem, oare așa să fie?

Mai întâiu, prin dublarea Episcopatelor, nu se atinge principiul dogmatic și canonic al bisericei și nici acel constituțional al țării. Numărul Mitropoliților și Episcopiilor n'a fost limitat și fixat de cît tocmai prin legea din 1872.

Pînă atunci, în diferite timpuri, s'au tot creat Mitropolii și Episcopii după trebuințile politice ale țării, ori după trebuințile administrative ale Bisericei, începînd de la finele secolului al 14-lea, cînd se înființează primele Mitropolii și pînă la Vodă Cuza, care la 1864 înființează ultima Episcopie numită „a Dunării de jos".

Prin întinderea actuală, mare chiar de tot a unor Eparhii, controlul bisericesc se face cu anevoe și deci biserica nu progresează.

Mai ales astăzi, cînd se cere preotului și o activitate extra-bisericească, pentru binele țării 'i trebue o căpetenie mai aproape și în mai des contact cu el, care să-l conducă, orienteze și controleze în această direcție.

Lumea laică și chiar acea clericală văd actualmente rar de tot ori aproape de loc pe șeful bisericei, a cărui influență bine-făcătoare asupra sufletului creștinilor este covîrșitoare și se știe că poporul asamănă pe „Vlădica" cu un sfînt.

In definitiv, dublarea se face numai [illegible] fapt oare cum este și astă-zi; căci ce sunt pe lîngă cei doi Mitropoliți și 6 Episcopi, încă 8 Arhierei titulari? Niște Episcopi fictivi, numai cu numele, nu fac nimica altă ceva de cît numai sevîrșesc actele liturgice, încolo ca și cînd n'ar exista; căci nu se vede nici un alt folos în Biserică de pe urma lor. Pe cînd fiind întrebuințați și în administrația bisericească, parte din ei dimpreună cu alți noui clerici, ce se vor găsi vrednici — numai atunci se va vedea valoarea și importanța lor și numai atunci vor da la iveală puterile de cari sunt capabili.

Prin dublarea Episcopatelor, nu se va aduce apoi nici o îngreuere Bugetului Statului, căci Arhiereii titulari (ce se vor suprima), unii deja au salar și acum ca locotenenți de Eparhii și apoi de sigur se va micșora ori împărți salarul actualilor Mitropoliți și Episcopi ca să se dea acelor din nou înființați.

Dar nu numai la noi, ci și în Grecia ortodoxă, de exemplu încă sunt o mulțime de episcopate—dealtfel foarte modest remunerate— create pentru trebuințile relidioase.

Iar în Rusia, fiind puțini și rari Episcopii, față cu întinderea vastă a imperiului și controlul bisericesc se face foarte cu greu și anevoe. De aici a rezultat și rezultă și azi o mulțime de fanatici religioși și o mulțime de secte religioase acolo, supărătoare marelui imperiu.

Din toate aceste spuse în linii generale, credem că se vede necesitatea imperioasă a dublărei Episcopatelor în țara noastră.

Ezechil

OAMENI ȘI LUCRURI

Rațiunea celui tare

Cele întîmplate în America și repercutate pînă și în Anglia pun în uimire și în revoltă bunul simț,— dacă mai există în lume bun simț.

Negrul Iohnson, la un „match" în care a luptat cu americanul alb Jeffries a ieșit biruitor, după un număr de reprize. Lupta a fost grea, prin urmare biruința a fost cinstit cîștigată. Americanii albi sunt însă de altă părere. De aici, o nemai pomenită izbucnire de violențe și de excese, degenerată într'un adevărat masacru în contra populației negre, din toate orașele americane.

Masacru—de ce? Pentru a pedepsi toată rasa neagră de îndrăzneala unui singur negru!

Indrăzneală nu e cuvîntul, pentrucă Iohnson, primit la luptă trebuia, neaparat, să aibă cel puțin tot atîtea șanse de victorie cîte șanse avea de înfrîngere. Ori fusese cumva primit *numai* cu condiția de a fi învins? In acest caz ce feliu de triumf ar fi însămnat superioritatea lui Jeffries, dacă culoarea feței și nu vigoarea mușchilor, îndemînarea, experiența și inteligența i-ar fi asigurat superioritatea?

Și întru cît poate fi vorba de o vină a sutelor, a miilor de negri ca ei să merite brutalitatea unor noroade dezlănțuite cu toată furia ce le-o dă umilința ciudată, inexplicabilă, față de o întîmplare firească?

E oare, în cazul acesta, negrul Iohnson un simbol? Insamnă oare biruința lui —capitularea rasei albe în fața celeilalte, socialmente atît de inferioară?

Inferioară pe nedrept și în virtutea unuia din acele paradoxe istorice, sociale care impune unor popoare și rase condițiuni nu numai nedrepte, dar și intolerabile.

Acele anumite rase și popoare *nu* au voie să aibă însușiri; n'au voie să biruiască; nu pot avea dreptate și mai cu seamă nu se cuvine să aibă întîietate. Iar caracteristica purtării celor „mai tari" față de dînșii—față de cei slabi—este generalizarea. O greșală, o abatere, a unuia trebuie plătită—și plătită scump —de către toți la olaltă, în virtutea unei logice speciale, care spune că „rațiunea celui mai tare e tot deauna cea mai bună". Nu e vorba de tăria fizică, bine înțeles.

Un exemplu clasic al acestei stări de lucruri este și întîmplarea de acum, cînd rasa anglo-saxonă, în continentul republicelor și al democrației prin excelență, se dedă la vărsări de sînge contra unei rase dezarmate, pentru un pretins [illegible] al unui individ: iar răzbunarea acesta e, din întîmplare, o virtute...

Sainte-Beuve spunea cu drept cuvînt că civilizația e un lucru învățat, născocit. Cultura nu e înnăscută, iar salbătăcia e la doi pași de omul progresului. Ea reapare îndată ce insul nu e ținut în frîu.

.. Dar fenomenul acesta ciudat în viața Lumei Noue, manifestările animalice în contra negrilor sunt de așa natură, în cît se cuvine să ne mai oprim asupra lor.

Rodion

Curiozitatea la animale

Curiositatea, — acest mic defect așa de răspîndit la specia omenească, — există de asemenea și la numeroase animale.

Priviți, de exemplu, o turmă de capre trecînd pe stradă sub conducerea unui cioban care suflă melancolic din fluer. Ați crede fără îndoială că aveți înaintea ochilor o bandă de școlari fără nici un interes și cari au tendința de a se opri înaintea a tot ce le esă în cale: ele scotocesc peste tot, meditează asupra celei mai mici bucățele de hîrtie care le cade sub ochi, răstoarnă vasele cu lapte din fața lăptăriilor pentru a vedea ce e înlăuntru, se cațără de toate obstacolele pentru a-și mări cîmpul cercetărilor.

Cu o nesimțire cam exagerată, pătrund adesea în prăvălii necăjind pe negustori, care-și pun mîinele în cap. Ele nu întîlnesc un coridor fără să nu intre, și să se cațere pe scări pînă la al doilea sau al treilea etaj.

Naturalistul cunoscut Tschudi, povestește o istorioară foarte drăguță relativă la curiozitatea caprelor:

„Un englez, se afla la Grimsel, așezat, nu departe de han, pe trunchiul unui arbore; absorbit în citirea unei cărți, ațipise. Un țap, intrigat, s'apropie, îl miroase, și văzînd pe adormit agitîndu-și capul de cîte ori tresărea, cum face ori-ce om care doarme pe un scaun, a luat un gest drept o provocare. Țapul se retrage, își face vînt, și se repede, cu capul în piept, asupra nenorocitului englez, care răsturnat începe să țipe agitîndu și picioarele în aer. Departe de a fi speriat de actul său, țapul își privește victima care gîfîie, și caută fără îndoială a-și satisface curiozitatea, pînă cînd o bine meritată corecțiune pune capăt acestei mici întîmplări".

In mod obișnuit, de altmintrelea se poate spune că animalele de la munte sunt de o fire foarte curioasă: desele accidente au desvoltat, fără îndoială, la ele, spiritul de observație.

In munții Alpi, cînd vrei să prinzi o capră — ceia ce nu-i tocmai ușor — uzezi de următoarea stratagemă:

Așezi pe o stîncă un obiect neobișnuit, o batistă albă de exemplu, și te postezi la o oare-care distanță. Capra,

aşa de prudentă de obiceiu, nu poate rezista curiozităţei care o îndeamnă a examina obiectul; te apropii şi în timpul cînd îşi face examenul, profiţi pentru a pune mîna pe ea.

*

Acei care cresc maimuţe, fără îndoială, ştiu cît le e de desvoltată curiositatea. La dînsele, e o adevărată pasiune, şi pentru a şi o satisface, sfîrşesc prin a răsturna totul în casă. E o nenorocire pentru acel care lasă o maimuţă în camera sa de lucru; într'un timp de nimic, acest animal amestecă toate hîrtiile şi face din cărţi o adevărată salată...

Curiozitatea maimuţelor e suficientă adesea pentru a învinge chiar şi sentimentele lor de frică. Naturalistul german Brehm a constatat, că maimuţele, cu toată frica mare ce le-o inspiră şerpii, nu pot cîte odată rezista plăcerei de a ridica capacul lăzei unde se găsesc cîteva exemplare din aceste puţin simpatice reptile.

Dar după aceia, vai! ce mai zăpăceală!

Dealtmintrelea, aceasta nu e o observaţie izolată. Darwin a făcut una analoagă. „Am pus, povesteşte el, un şarpe împăiat în cuşca maimuţelor din grădina zoologică pentru a vedea ce se va petrece. Turburarea provocată de acest şarpe fu spectacolul cel mai ciudat la care mi-a fost dat să asist.

Printre cele mai sperioase, se observau trei specii de cercopiteci cari fugeau ca nebunii prin cuşcă şi dădeau nişte ţipete de înştiinţare, pe care tovarăşii lor le înţelegeau foarte bine. In urmă am pus şarpele împăiat pe podele: maimuţele se aşezară cerc împrejurul şi prezentau un aspect foarte interesant prin modul cum observau cu atenţie de intrus. Pusei apoi în cuşcă un şarpe viu înfăşurat prost într'un cornet de hîrtie; una din maimuţe se apropie imediat, desfăcu cornetul cu băgare de seamă, se uită şi fugi cît ai clipi din ochi. Una după alta, maimuţele sosesc cu capul rîdicat şi aplecat puţin într'o parte; nici una nu putu rezista curiozităţei de a nu se uita cu coada ochiului în cornet, în fundul căruia şarpele nostru stătea foarte liniştit".

*

Ciinii constitue de asemenea un obiect foarte favorabil studiului curiozităţei animale. Pentru acei cari se plimbă numai pe străzi scotocind în dreapta şi în stînga, ne care obiect neobişnuit constitue un subiect de uimire. Dacă vroeşti sa-i intrighezi, e deajuns să suflţi înaintea lor cîteva beşici de săpun. Intr'o zi cînele unui dresor arata un mare interes pentru aceste minuscule aerostate, dar părea că nu poate pricepe dacă ele sunt vii sau nu. In sfîrşit după cîtva timp îşi învinse neîncrederea s'apropie cu precauţie şi lovi cu laba băşica de săpun. Băşica se sparse iar cînele fugi zăpăcit complect.

Naturalistul Eimer povesteşte că într'o zi el desemna pe un album, cînd nişte vaci care treceau se apropie din ce în ce, făcură cerc în jurul lui, şi, nemişcate, îşi lungiră gîturile şi fixau cu ochii lor mari albumul, pentru a vedea ce se petrece. Ele se apropiară aşa de mult, încît la un moment dat ajunseră de a incomoda pe desenator, care s'a văzut nevoit să le gonească. Dar ele se reîntorceau mereu pentru a pătrunde secretul pe care căutau să-l descopere şi care pentru ele, părea inexplicabil.

*

Pisica îşi manifestă numai uneori curiositatea. „In toate dimineţile, povesteşte dr. Schmeil, cînd deschideam uşa camerei mele de culcare, pisica venea şi se aşeza sub lavabo, unde stătea cît mă spălam. Apa se prelingea în picături pe unul din colţurile lavaboului, ca dintr'un filtru, şi cădea pe podele.

Pisica, observă acest fenomen, şi din timp în timp, îşi apropia nasul de piciorul care corespundea cu colţul mobilei pe care picura apa. Prima dată mi-am închipuit că-i este sete, dar mă înşelasem, căci a refuzat apa ce i-am dat într'un vas. După cîtva timp, ea nu lipsea nici într'o zi de a asista la acest fenomen cu o adevărata contemplare. In urmă, a început a lipsi deseori şi, acum, foarte rar o mai văd".

*

Un mijloc bun pentru a excita curiositatea la animale este de a le face să se privească într'o oglindă. „D. Meek aşezase, vertical, pe masă o oglindă mică, cu ajutorul căreia desemna pe lemn, după natură, imagina răsturnată a obiectelor care-l interesau. Pisica văzindu-se în această oglindă, căuta în multe rînduri, să-şi dea socoteală de această apariţie. După ce a încercat în zadar, de a pricepe, şi-o fi zis probabil, că trebue să fie ceva care o desparte de celălalt animal se apropie tiptil fără a perde din vedere imagina şi dădu cu laba în sticla oglinzei. Mare ii fu însă mirarea cînd nu dădu peste nimic, şi dădu mai multe incercări sfîrşi prin a rănunţa de a găsi cheia misterului, fie că simţea că interprinderea e peste puterile sale, fie că încetase de a o mai interesa."

N. C.

Din Tg.-Frumos

Serbarea în folosul coloniilor scolare

In ziua de 24 a. c. a avut loc o frumoasă şi foarte reuşită serbare organizată de membrii corpului didactic în folosul societăţei „Colonia şcolară" Iaşi.

Serbarea s'a ţinut în localul şcoalei de fete. Sala era foarte frumos decorată cu: verdeaţă, steaguri, tablouri. Scena cu îngrijire mare îmbracată în crengi de stejar, părea un crîng.

Incă de la ora 2 p. m. lumea începe a sosi. Până la ora 3, sălile erau pline de lumea, care venise şi pentru serbarea anunţată şi pentru darea de seamă de sfîrşit de an.

La rîdicarea cortinei, corul compus din elevii ambelor şcoli execută „Imnul Regal". Urmează apoi conferenţa d-lui Victor Munteanu, despre „Coloniile şcolare". D-sa la sfârşitul conferinţei, aduce mulţumiri tuturor, cari prin o colaborare ini moasă au reuşit să facă o aşa propagandă frumoasă ideei coloniilor şcolare şi care au încercat aşa mulţumire sufletească din satisfacţia umanitară şi înălţătoare a reuşitei morale şi materiale a serbărei.

Urmează apoi în executarea programului recitări şi piesa „Coloniştii" alcătuită de d l Victor Munteanu, care a fost executată admirabil de 5 elevi, corurile din piesă au fost reuşite foarte bine sub conducerea harnicului director Gheorghe Teodor.

Corul fetiţelor în bucata „Fluturaşul" a fost executată admirabil sub conducerea distinsei institutoare din Tg. Frumos, d-na Ana Marcopol.

In timpul execuţiei acestui cîntec, copilele ţineau în mînă diferiţi fluturaşi, cari către sfârşitul cîntecului au fost lăsaţi liberi a sbura prin sală.

In pauza urmată de ½ oră, s'a deschis tombola. Obiecte foarte drăguţe şi de preţ au fost cîştigate de numerosul public care dăduse asalt. Toate numerile anume 173 au fost căştigătoare. S'a pus la mezat cîte-va obiecte mai de preţ.

După pauză s'a jucat piesa şcolară „Poiana Castelului Peleş". Un admirabil tablou decorativ de vr'o 30 fetiţe, simbolizînd florile, împodobesc scena prefăcută în crîng. Dintre acestea se remarcă: „Zîna florilor" rol jucat de fetiţa Ana Lefter cu un remarcabil talent atrage admiraţia sălei; — „Doina" cîntată de fetiţa Lucreţia Florescu smulge aplauzele sălei; Marioara Theodor în Viorica; Georgeta Malcoci în „nu mă uita"; Angela Vasilescu în roza; Marieta Balif în cicoare; Timuş Cecilia în [illegible] Constanţa în lăcrămioară; Maria Macurof în maci; Varnischi în margaretă; Miţa Theodor, Elena Pralea, Garabet Ana şi Chiriac Aglaia drăgălaşi fluturaşi; s'au achitat conştiincios de rolurile lor.

Iorgul Gherman ne-a redat bine şi vioi pe „Peleşul" executînd şi o frumoasă melodie.

In general întreaga alegorie a fost interpretată cu o pricepere de lăudat.

Corurile din piesă condusă de d-na Marcopol cu mult tact şi pricepere muzicală au contribuit la succesul desăvârşit al ei.

Serbarea se sfîrşeşte cu marşul coloniştilor condus de d. Teodor, coriştii purtînd lente tricolore imprimate cu numele judeţelor. După aceasta urmează darea de samă a situaţiei de sfîrşit de an de la cele 2 şcoli din localitate. Indemnuri frumoase la muncă pentru anul viitor dă directorul şcoalei d. Gh. Teodor, aseminea şi d-na Malcoci.

D-na Ana Marcopol într'o cuvîntare înălţătoare arată rolul Institutorului de Apostol al luminei. Analizază momentul psihologic al despărţirei absolventelor de profesoarele lor, după o viaţă de 4 ani, în care timp legăturile sufleteşti aseminea celor dintre părinţi şi fii, se cimentează între educator şi elev. Face o frumoasă urare de propăşire în viaţa socială, absolventelor şcoalei de fete care în timp de 3 ani au fost elevele d sale fiind 2 clase unite. Indeamnă mulţimea a'şi trimite copilele regulat la şcoală spre a forma numărul necesar separărei claselor, impunîndu-se acesta, majoritatea copilelor rămînînd cu învăţămîntul primar. Termină oferind micuţelor eleve daruri frumoase. In închiere laudă activitatea domnişoarei Eugenia Tesaro, care prin o muncă demnă de imitat, a reuşit să organizeze un curs de lucru de mînă (croitorie). Cere obolul tuturor pentru încurajarea acestei merituoase domnişoare. Asemenea d ra Tesaro, d-na Malcoci şi d-na Marcopol oferă cîte un mic dar la cîte va fete din acest atelier. In urmă s'a împărţit copiilor bomboane.

Serbarea s'a sfîrşit într'un entuziasm şi dispoziţie sufletească, care va rămânea neştearsă în sufletele întregei asistenţi.

Tombola a fost derijată de d-nu N. Cocolea un veteran şi meritos Institutor care a muncit cu toată răvna alăturea cu cei l'alţi la reuşita serbăreţ.

Rezultatul material a fost la vre o 400 fr.

Hug.

Litere-Ştiinţe-Arte

Romanele.—Se apropie vacanţa,—vremea cetitului în geueral, a cetitului de romane în special. De aceeea credem de actualitate a nota că la Chicago s'a format un club cu singura deviză de a cultiva pentru membrii săi „frumuseţea", ducînd un război de exterminare în contra tuturor lucrărilor urîte. Principiul fundamental al organizatorilor clubului este că ori ce om—chiar şi cel urît—are cîte ceva frumos care se poate pune în evidenţă dacă se acopere parte din urît şi de defecte. Spre acest sfîrşit statutul clubului prevede anumite condiţiuni, impune anumite regule adepţilor săi, toate fiind păzite prin un jurămînt solemn făcut cu mîna pe biblie. Intre aceste regule se află şi obligaţia de a nu ceti romane. Cauza? Că lectura de romane excită prea mult fantazia şi dezvoltă o stare de nerzozitate care vatămă în chip extraordinar cultului frumuseţei, făcînd să slăbească organizmul.

De oarece însă idealul clubului din Chicago pare a fi femeea... grasă, e locul de a spune că nu e de loc dovedit că lectura romanelor enervează,—afară dacă acolo se cunosc numai romanele de senzaţie de un anumit calibru, iar nu operele însemnate ale literaturii moderne cu atît mai puţin capo d'operele.

*

In numărul de eri s'a vorbit de moartea unui mare astronom italian,—dar s'a omis numele lui: Schiaparelli.

Şi fiindcă vine vorba de nume, se pare că nici zeţarul nostru nu cunoaşte numele d-rului Max Nordau, de oarece—ca şi în ziarul francez—s'a tipărit Nordeaux.

*

Societatea de arte din Londra a acordat d-nei Curie, ilustrei fiziceane franceze, descoperitoarea radiului medalia de aur „Albert",—o distincţiune pe care o posedă numai Regina Angliei, dintre femei.

*

Cunoscutul prinţ rus Paolo Trubetzkoi sculptor de mare talent, a obţinut de la Tolstoi favoarea să „pozeze" în cîte va şedinţi ca să-i sculpteze bustul ceea ce pîn'acum bătrînul scriitor şi filosof n'a acordat nimănui.

*

Asociaţia „studenţilor liberi" din Halle organizează pentru 16 Iulie o reprezentaţie a piesei lui Rostand „Les Romanesques", sub cerul liber.

*

Ziarul „Concordia" publică o interesantă expunere de idei asupra teatrului francez, datorită marelui scriitor Anatole

*

O artistă celebră este Lyane de Pougy, actuala princesă Ghica" mulţumită unei pălării tot aşa de celebră ca şi dînsa. Se ştie că pentru o nepoliticoasă reflecţie făcută de o mică burgheză, d-na Martet cu privire la pălăria Lyanei, s'a încins o bataie între prinţul romîn şi soţul burghezei.

Tribunalul din Versailles a judecat alaltăieri afacerea condamnînd pe Martet la 300 franci cheltueli şi 20 lei amendă, prinţul ceruse 1400 lei cheltueli—în urma leziunilor ce i-a cauzat Martet—şi 1 leu daune.

Cine a cîştigat însă din toată afacerea este Lyana de Pougy care a devenit princesă.

*

STRUNA ZILEI

DISTINGNO

D. Al. Djuvara a aplanat conflictul ca un mare barbat de stat.

„Viitorul"

Mare—*n'am aflat să fie,—*
Insă are-o însuşire
Straşnică 'n diplomoţie:
E ca firul de **subţire.**

INFORMATII

❑ *Am publicat petiţia lucrătorilor brutari din Iaşi, către ministrul comerţului, petiţie prin care ei cereau ca, în Iaşi, brutarii să nu lncreze de Duminecă, ora 6 a. m., pînă Luni, aceeaşi oră.*

Cererea a fost primită.

*

Primim la redacţie un apel al comercianţilor botoşăneni relativ la repaozul duminical.

Se cere ca tîrgul să fie deschis Duminică, întru cît numai Duminicele se face vînzare în Botoşani.

❑ *Eftenirea peştelui pare a fi o măsură excelentă a ministrului de domenii, dar luată numai pentru Bucureşti.*

Prin ieftenirea peştelui, vînzarea acestui obiect de consum s'a înmulţit oşa de mult, că nu se trimite spre vînzare de cît la Bucureşti.

Pe ziua de ieri n'a fost peşte de vînzare, nici icre, în tîrgul Iaşului.

Credem că administraţia comunală este datoare să facă demersuri urgente în această privinţă.

❑ D. I. G. Duca a fost numit director al Creditului rural.

D. Duca mai este 2) membru în consiliul de administraţie al casei rurale, 3) în consiliul de administraţie al Băncilor populare; 4) în serviciul statistic; 5) directorul *Viitorului*.

Cele multe înainte.

❑ Ministerul de interne a cerut prefecturii ca pe viitor, pentru a se face economie de hîrtie, răspunsurile la circulări să se facă pe verso, căci prin această se simplifică mult şi dosarele care până acuma îngreuiau birourile.

❑ Cu începere de la 1 Iulie şi pînă la 15 August, corul mitropolitan va lua vacanţă.

❑ O parte din ofiţerii regimentului 7 roşiori au plecat la Botoşani, pentru că împreună cu cei de acolo, să execute marşuri forţate pe distanţa Botoşani-Paşcani şi înapoi.

❑ Inscrierile la concursul de admitere în şcoala normală „M. Sturza" şi azilul „Elena Doamna" vor începe la 9 Iulie.

Concursul de admitere se va ţinea între 25 August şi 6 Septembrie la Iaşi, Bucureşti, Galaţi şi Craiova.

❑ D. C. Morţun din gara Iaşi a fost avansat impiegat de birou; d-lui I. Nemţanu, telegrafist în gară, i s'a acordat indemnizaţie de chirie.

❑ Mîine seară Duminică, va avea loc la grădina Copou, serbarea organizată de societatea „coloniilor şcolare".

❑ La 15 Iulie vor sosi în localitate, membrii societăţii „Lumina" a cantorilor romîni din Bucovina; membrii societăţei vor vizita mai multe oraşe din ţară şi vor da o serie de concerte.

❑ Din eroare de zaţ, s'a omis eri dintre absolventele externatului secondar de fete, pe d-şoarele Ionescu Elena şi Jellea Constanţa.

❑ Direcţiunea teatrului din Iaşi a hotărît să revie asupra nedreptăţei ce-a făcut-o şi să angajeze gagistă pe d-na Maria Ionescu, care s'a distins ca artistă.

❑ Explicasem dăună-zi, că ziarul carpist din Iaşi are aerul că s'ar tipări pe ceea lume, de vreme ce ia pe faţă apărarea d-lui Stelian în chestia scandalurilor judecătoreşti din Bîrlad, scandaluri vehement dezaprobate de toată presa carpistă.

Apărarea ministrului de către zisul ziar carpist, a apărut alaltăieri. In numărul său de ieri aceiaşi gazetă reproduce, fără a cita sorgintea, deci apropindu-şi conţinutul, un articol al *Epocei*, care sfîrşeşte cu cuvintele: „cazul de la Bîrlad va rămînea o pată pe conştiinţa d-lui Stelian".

Oribil lucru—ceea lume!

❑ Ministerul instrucţiunei publice, avînd în vedere numărul prea mare al candidaţilor căzuţi la examenul pentru obţinerea diplomei de capacitate ca învăţători, ţinut în Iunie a hotărît să ţină un nou examen, acesta în Septembrie, la care nu vor fi primiţi cei cari au căzut de trei ori la examen.

❑ **Noui fire telefonice.**—Un nou fir telefonic special va fi pus la dispoziţia publicului săptămîna viitoare, fir de o utilitate netăgăduită, care va aduce foloase reale comerciului şi industriei noastre. Noul fir care este o continuitate a firului, dat în circulaţie anul trecut şi care leagă Capitala cu Focşanii, R.-Sărat şi Buzăul, va lega pe viitor Capitala cu Piatra-Neamţ, Bacău şi Bîrlad.

Acelaş fir va pune în comunicaţie directă cele trei oraşe de mai sus cu Galaţii şi Brăila, înlesnind astfel comunicaţia cu cele două porturi, în cari se depozitează cherestelele din pădurile Bacăului şi Neamţului.

*

Direcţiunea generală a telegrafelor şi poştelor a mai pus în lucrare construcţia unui fir telegrafic special între Bucureşti şi Viena.

Firul va fi Duplex de bronz, de 3 mm. şi va fi deservit de aparatele Hugues.

Acest fir a fost proectat în urma sporirei împătrite a corespondenţelor telegrafice cu Viena, de cînd s'a încheiat convenţia între Romînia şi Austro-Ungaria.

❑ Noul egumen al mînăstirei Cetăţuia Archimandritul Teoctist Stupcanu, s'a prezentat astăzi la postul seu.

Sf. Sa, împreună cu cei 3 preoţi numiţi la acea mănăstire, va oficia mîine pentru prima oară serviciul divin.

❑ Corporaţia „Progresul", va sfinţi drapelul, Marţi 29 Iunie c.

Membrii corporaţiei, vor porni în corpore, la ora 9 dim. din localul corporaţiei, din strada Golia, la biserica Bărboiu, unde se va face sfinţirea.

Va urma apoi un banchet în grădina Cuza-Vodă.

SPECTACOLE

— Splendidul program—din asta seară, al cinematografului Gaumont, din grădina Cuza-Vodă, cuprinde între altele, frumoasa dramă „Credinţa până la moarte" sau Bietul Touton: Un încasator, pierzînd sacul cu bani, cîinele lui nu scapă din vedere această pierdere şi întrebuinţează toate mijloacele de care dispune, pentru a face pe stăpînul seu, să rămîe acolo unde pierduse banii. Incasatorul crezînd că animalul a turbat, îl maltratează fără cruţare. Ajuns acasă observă lipsa sacului cu bani şi fugi în căutare, împreună cu soţia sa.

In fuga lor, găsesc urme de sînge, lăsate de sărmanul animal rănit, pe care'l şi găsiră, alături de sacul pierdut. La vederea stăpînilor, căinele face o ultimă sforţare, rîdicîndu-se în picioare şi cade mort.

Programul mai cuprinde apoi: legenda lui Midas, mitologic colorat, legenda Stelei, dramă, Un voiaj în sudul Franţei după natură, Faust, senzaţionala dramă, Oraşul Veneţia, vederi după natură, Cum tăetorul de lemne devine paşă, comedie.

DIVERSE

— D-na Maria Coman, moaşă cl. I a, a fost numită în postul de moaşă în comuna Dumeşti, în locul d-nei Ecaterina Teodorescu, demisionată.

— In ziua de 20 Iulie, de S-ftul Ilie, corporaţia Constructorilor îşi va serba patronul prin o mare festivitate în grădina „Zimbru". Va fi şi o reprezentaţie teatrală în programul căreia intră şi „Apoteoza Meseriaşilor" de Gh. Necşanu interpretată de diletanţi Se organizează şi un bazar de obiecte pentru lotărie, de o bogăţie extra ordinară.

Orenstein & Koppel-Arthur Koppel

SOCIETATE PE ACŢIUNI

BUCUREŞTI—No, 18, Strada I. C. Brătianu, No. 18—BUCUREŞTI.—Telefon 6/97

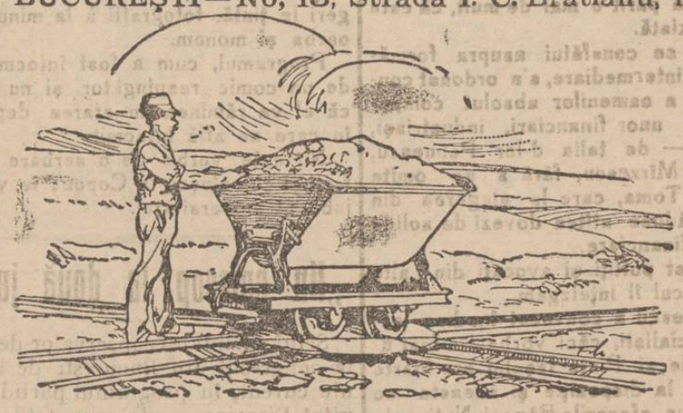

Deposit şi Fabricaţiune de:

Şine de oţel.—Vagonete.—Macazuri.—Plăci turnante.—Locomotive.—Roate.—Osii.—Cutii de unsoare.—Eclise.—Buloane.—Crampoane etc.—Şine şi accesorii de cale Ferată Normală pentru linii de garaj.

FABRICA SPECIALA de LOCOMOTIVE

Furnisează D-lor Antreprenori şine şi vagonete CU LAGĂRE, CU ROLURI speciale patent „Koppel" cari produc o economie DE TRACŢIUNE CU 50 LA SUTĂ, pentru transport de PĂMÂNT PETRIŞ şi CĂRĂMIDĂ

SE DĂ CU CHIRIE IN CONDIŢIUNI AVANTAGIOASE

Jurisprudenţe importante

Depunerea motivelor de casare în penal.—Ina ta curte de Casaţie a stabilit, precum se ştie, jurisprudenţa, că, în materie penală, motivele de casare pot fi depuse chiar în ziua termenului.

Iată considerentele:

„Asupra cestiunei: în ce termen trebuesc depuse motivele de casare în materie penală? chestiune ridicată din oficiu,şi asupra căreia s'a ivit divergintă de opiniuni;

„Avînd în vedere art. 42, 43 şi 44 din legea organică a Curţii de Casaţie şi art. 424 şi 427 din codul de instrucţiune criminală;

„Considerând că nici prescripţiile art. 42 din legea organică a Curţii de Casaţie, privitoare la termenele în cari se poate depune motivele de casare, nici acele ale ari. 43 din aceeaş lege organică, care prevede nulitatea de casare conform cu sus citatul art 42, nu se aplică în penal, de oarece art. 44 din legea organică a Curţii de Casaţie dispune că în materie penală recursul în Casaţie se face în modul şi termenele prevăzute de codul de instrucţiune criminală;

„Considerînd că art. 424 şi 427 din codul de instrucţiune criminală, cari se ncupă de memoriul, adică de motivele de casare pe cari cei condamnaţi au dreptul să le depună, nu prescrie nulitatea recursului, pentru nedepunerea motivelor în termenul prevăzut, nici că, odată expirat acel termen, nu se mai pot depune motive; că de aci rezultă că motivele pot fi depuse şi chiar în ziua judecării recursului; că această soluţie a cestiei este în concordanţă cu procedura de judecare înaintea Curţii de Casaţie, care se urmează fără citarea părţilor, avînd îndatorire Curtea să examinexe din oficiu cum s'a urmat judecata la instanţa de fond, şi să caseze hotărîrea condamnatoare pronunţată cu călcarea formelor şi prescripţiilor legei; că dacă Curtea de Casaţie are această îndatorire, este evident că nu se poate tăgădui condamnaţilor dreptul d'a prezinta Curţii de Casaţie motivele de casare chiar în ziua judecării recursului, înlesnindu-i prin aceasta îndeplinirea indatorirei sus mencionate ce are dela lege. etc.—(Cas, II, dec. No. 1902, din 1 Iunie 1910, dată după divergintă).

Legea trusturi'or.—Respingînd recursul făcut de Prilogeanu şi Fischer, relativ la anularea unui contract de arendare în contra legei trustului, înalta Curte s. I a a stabilit următoarele:

a) Din dispoziţiunile art. 1 şi 2 din legea pentru mărginirea dreptului de a ţine în arendă moşii, rezultă că sunt nule şi de nul efect nu numai contractele încheiate în dispreţul acestei legi, după data promulgării ei, 12 Aprilie 1908, dar şi acelea cari au fost încheiate anterior, dar a căror executare ar începe după data promulgării legei.

b) Nimeni nu poate—singur sau în asociaţie cu alţi, direct sau sub orice formă sau denumire, prin prepuşi sau prin persoane interpuse—lua în arendă sau exploatare decît o moşie oricare iar fi întindera, sau multe moşii a căror întindere însă împreună să nu fie mai mare de 4000 hectare.

c) Constatarea faptelor şi împrejurărilor din care instanţa de fond deduce că cineva esie o persoană interpusă, este de atributul suveran al instanţei de fond, fără ca decisia sa în această privintă să poată fi controlată de Curtea de Casaţie.

d) Instanţa de apel este în drept să conătate din oficiu, dacă un contract de arendare este făcut prin persoană interpusă, şi să-l anuleze pentru acest motiv.

Ultime INFORMAŢII

❑ *Directorul general al serviciului sanitar a declarat ieri unui medic din Iaşi, că are convingerea, că holera se va ivi, în astă vară, în ţară la noi şi anume la Galaţi.*

❑ *Preşedintele Dimitriu a declarat, că a fost silit de d. Stelian să consimtă a fi mutat la tribunalul Tutova.*

Ministrul a acordat d-lui Dimitriu un congediu pe timp de două luni, în care timp a promis, că va găsi un alt tribunal pentru d. Dimitriu.

Faptul, că d. Dimitriu refuză să vie la Birlad, este foarte semnificativ.

❑ *Am arătat ieri, că printre negutitorii din Iaşi circulă o listă de subscripţie pentru a se stringe un fond de 5000 lei, care va fi dat unui deputat liberal din Iaşi, dacă va reuşi să se declare Iaşul tîrg liber.*

Astă-zi aflăm, că suma de strîns s'a urcat la 10,000 lei, de oare-ce încă un deputat a intervenit ca stăruitor.

❑ *Pe urma ultimilor ploi, recolta, în Moldova, a suferit mult. Grînele din judeţul Roman şi o parte din judeţul Neamţ, ar fi cu desevîrşire compromise.*

❑ **Concursul pentru admiterea în şcoalele militare de infanterie, cavalerie şi artilerie, se va ţinea în ziua de 12 Septembrie c.**

❑ **Pentru Conservatorul.** — Ziarul cantacuzinist din Bucureşti se opreşte puţin asupra evenimentelor politice petrecute la Fălciu, în urma demisiunii d lui Th. Cerquez din onoarea de preşedinte activ şi alegerea d-lui Alex. A. Badareu ca preşedinte. Tot ce spune *Conservatorul* e urzială pe deantregul a intrigra.

Faptele la Fălciu s'au petrecut de comun acord între şef şi fruntaşi; n'a fost nici decapitare, nici izolare.

D. Cerquez rămîne şeful de onoare al partidului, şi partidul în marea sa întrunire de la 20 Iunie şi-a exprimat dorinţa de a-l avea în fruntea sa la postul de onoare prin adresa ce s'a votat în unanimitate. Dacă ar fi fost redactorul *Conservatorului* la întrunire, ar fi văzut tonul ce a domnit în cuvîntările tuturor vorbitorilor.

Dacă *Conservatorul* vede intrigi şi răpuneri să le caute în rîndurile patronilor săi, nu la noi, şi va avea multe de spus, dacă nu va fi cu lăcată la gură.

❑ **Consiliul comunal.**— Membrii consiliului comunal se vor întruni poimîne Luni 28 Iunie, la orele 4 p. m., la ordinea zilei fiind următoarele chestiuni:

Cereri de scutiri şi reduceri de taxe, credite, cereri de cărţulii de comerţ ambulant, raportul direcţiei serviciului alimentărei cu apă, relativ la plata onorarului cuvenit d-lui avocat At. At. Gheorghiu, pentru facerea a 1333 acte de servitute, vînzări şi cumpărări de terenuri, devize de lucrări, direcţia Indicatorul-Album al căilor ferate cere ca comuna să înscrie în budget o sumă pentru cheltuielile necesare pertru un asemenea indicator, propunerea d-lor dri. Puşcariu şi Rallet de a se face un canal de scurgere, pe socoteala lor, în strada Rallet, iar comuna în schimb, să le facă o conductă de apă, raportul ad-ţiei domeniilor comunei, relativ la arendarea locurilor pe care a fost sămănată lucernă, cereri de recunoaşteri de proprietari bezmănari, se cere autorizaţia consiliului pentru intentare de procese, cereri de permisii de construcţii în vălătuci, consiliul urmează a hotărî ca economiile rezultate din vacanţele posturilor de podari, să se întrebuinţeze la angajarea de căruţe particulare, se cere autorizarea de a se vinde 5 cleşte care au servit la plumbuitul sacilor de făină, Rebeca Teitler. antreprenoarea vidanjelor, cere să fie iertată de amenda de 250 lei şi cere şi reziliarea contractului; Rebeca Teitler idem, cere să prelungească pînă la 20 August, termenul pentru repararea sacalelor.

❑ **In urma diferendului ce s'a ivit între profesorii şcoalei de Bele Arte din Iaşi, relativ la promoţiunea elevilor, ministrul a delegat pe secretarul general să asiste la noua clasificare ce se va face astăzi.**

D. D. A. Teodoru a sosit astăzi în Iaşi în acest scop.

❑ **Patronii şi lucrătorii brutari.** — Privitor la legea repauzului duminical, există mari neînţelegeri între brutari şi lucrătorii brutari din Iaşi, deşi chestia a fost rezolvită de ministru în favoarea lucrătorilor.

Aceştia au adresat astă zi primarului petiţia ce urmează:

Domnule Primar,

Subsemnaţii, reprezentanţii Societăţii lucrătorilor brutari şi franzelari din Iaşi, cu respect aducem la cunoştinţa Dv., că patronii brutari încearcă a face tot felul de greutăţi aplicării repauzului duminical, prin următoarele mijloace:

1). Concediază în cursul săptămînei din personalul necesar şi obicinuit spre a împuţina în mod voit producţia pînei, spre a putea invoca motiv că din pricina repauzului duminical nu se poate furniza clientelei toată cantitatea cerută.

2). Patronii ne aduc la cunoştinţă că D-voastră nu învoiţi ca în fie-care Duminică noaptea să vie unul din lucrători pe rînd, la brutării, spre a face pregătirile de lucru necesare, ca noi să putem începe frămîntarea fix la orele 6 — spre a găti cuptoarele cu pîine proaspătă pentru îndestularea publică, pentru Luni ora 10 dim, Aceasta tot în scopul spre a lipsi publicul de pîine proaspătă şi a-l face să cîrtească impotriva legei, procurînd astfel patronilor un motiv de a cere abolirea ei.

3). Cu rea voinţă şi tot spre acest scop patronii opresc lucrul Sîmbătă seara, mult mai de vreme ca de obiceiu, iarăşi spre a împuţina în tîrg, cantitatea de pîine pentru Duminecă si Luni.

Pentru aceste motive, pe care vi le vom desvolta în amănunt, vă rugăm d-le Primar, a mijloci convocarea de urgenţă, unei delegaţiuni mixte de patroni şi lucrători, spre a lua înţelegere în faţa D-voastră, pentru stricta aplicare a legei, fără ştirbirea intereselor publicului consumator.

Delegaţii noştri a lucrătorilor sunt: Alexa Macuroff, Bercu Vexler, Vasile Ciukine, Aron Şteinberg şi Pavel Zăhăreanu, toţi la sediul Societăţei, strada Ghica-Vodă No. 32.

❑ **Autorităţile din Roman au cerut poliţiei de siguranţă să cerceteze dacă iudividul Constantin Paraschiv, falşificator de monede şi vechi spărgător, care a fost prins acolo, n'are complici în localitate şi dacă nu cumva se află înscris în registrele de pungăşii ale poliţiei.**

❑ Prefectura de judeţ a trimis o circulară primăriilor din comunele rurale, ca să pună în vedere notarilor, să trimeată cel mai tîrziu pînă la 1 Iulie, statistica despre produsele grînelor din anul acesta, de oarece aceasta e ultima dată pînă cînd trebuesc trimise statisticile la ministerul agriculturei şi domeniilor.

❑ **Din Huşi.**—Eri s'a făcut înmormîntarea lui Neculai Ianculescu, decedat în urma unei lungi suferinţi.

— D. C. Dinescu, fostul director de prefectura de Fălciu, şi înlocuit cu d. Oconel Cireş, şi-a dat demisia din funcţia de administrator al plăşii Mijloc. Demisia şi-a dat'o pe ziua de 1 Iulie; d. Dinescu va face avocătură şi propagandă pe faţă pentru acţiunea politică a dr. N. Lupu.

— Procesul C. Cozma avocat şi C. Lupu magistrat stagiar, s'a amînat din cauza lipsei marturilor. Intre marturii citaţi erau sluga de la d. Cozma, serjentul de pont de la d. prefect şi alte persoane de joasă specie. Din dosarul afacerii reiesă că serjeniul de pont făcea serviciul de misit de adus slugi la onorab. C. Lupu, cum a adus pe servitoarea de la d. Cozma. E un dosar aşa de interesant pentru starea moravurilor noastre, că aruncă o proastă lumină asupra culiselor administraţiei d-lui Corbescu.

— Impăcarea liberalilor dă roade la Huşi. Deputatul Ir. Gheorghiu nu mai vorbeşte cu d. N. Cişman. Prietenii dr. N. Lupu fac acţiune pe faţă contra prefectului. Prefectul Gh. Corbescu a început a întimida pe generoşii dr. Lupu cu controlarea gestiunii lor în clădirea localurilor de şcoli şi spitale, unde a fost o rîsipă colosală şi s'au făcut clădiri ce s'au pornit a doua zi. Liberalii rurali stau în rezervă faţă cu acţiunea prefectului Corbescu; şi altele, şi altele.

— Dr. Lupu a impus prietenilor săi să lupte la alegerile generale de judeţ puind listă aparte la colegiul al 3 lea. Sufletul acţiunii lupiste în Fălciu va fi d. C. Dinescu şi dr. Lapteş, după ce va trece hopul cu examenul de medic primar. Dr. N. Lupu vroeşte a se impune centrului, că el reprezintă forţa electorală la Fălciu şi că ţărănimea e strînsă în jurul persoanei sale.

❑ In urma întinderii holerii în Basarabia, ea ameninţînd de aproape ţara noastră, ministerul de interne comunecă prefecturii judeţului că, cu toate măsurile ce s'au luat la graniţă pentru oprirea invaziei acestei epidemii, totuşi s'ar putea întîmpla ca într'un timp să ne pomeeim cu holera la noi. Pentru a preîntîmpina acestea, ministerul cere ca să se ia măsurile cele mai severe ca satele, soşe e, şanţurile şi localurile publice şi private să fie curăţite şi riguros desinfectate, iar cadavrele animalelor să fie îngropate,

❑ Revizoratul şcolar a înaintat casei şcoalelor, tabloul de învăţătorii cari s'au ocupat cu cultura grădinelor sistematice pentru a le accorda premii de încurajare.

❑ Ziarul *Conservatorul*, reproducînd după noi acuzările de venalitate şi ignoranţă ce le-am adus d-lui G. L. Dimitriu, actualul preşedinte al tribunalului Tutova, cere anchetă urgentă şi ne lasă nouă răspunderea faptelor.

Noi răspunderea o primim, dar garantăm, că anchetă nu se va face. Noi cu prilejul strămutărei lui Dimitriu, am citat din nou acuzările acestea, pe cari, altă dată, le-am publicat foarte pe larg, cu lux de dovezi.

Nici n'am fost traşi la răspundere, dar nici anchetă nu s'a făcut. Nu s'a făcut anchetă nici macar asupra ignoranţei lui Dimitriu, care a fost divulgată nu de noi, biet ziar takist, dar de primul preşedinte al Curţii de Apel din Iaşi, cu un comentar a d lui D. Alexandresco, care spunea, vorbind de o hotărîre a lui Dimitriu: *poate că la portarul ţărei se găseşte o altă ediţie a legilor ţărei.*

Stelian n'a luat nici o măsură contra lui Dimitriu, după cum n'a luat nici una contra stagiarului Lupu din Huşi, fratele d-rului Lupu, care stagiar a fost pălmuit în stradă.

Dar s'a năpustit cu furie, cu consiliul superior al magistraturei cu tot, asupra d-lui Bălăşescu, care este recunoscut, chiar de adversarii sei, a fi integru şi învăţat om de legi.

D. Stelian îşi trage singur palme, cînd se dă de aderent al unei magistraturi ideale.

❑ Mîine are loc marea excursiune la Ungheni, prilejită de înaugurarea cabinelor pe Prut.

Programul este foarte ales. Foarte multe surprize sunt rezervate publicului.

❑ Direcţiunea conservatorului din Iaşi ne roagă să anunţăm că este neadevarată ştirea, că orchestra acelui conservator va cînta în timpul verei la Tg. Neamţ.

Se dă această desminţire, pentru că o orchestră stăină, să nu se dee drept rchesta Conservatorului de muzică din Iaşi.

❑ In curînd se va publica concursul pentu capatarea dreptului de a deschide farmacii, pentru 30 farmacii noui în ţară.

Comisiunea farmeceutică a admis înfiinţarea acestor farmacii rămînînd ca Marţi să se tocmească consilul sanitar superior, pentru aprobare.

Se vor înfiinţa farmacii noui, în Bucureşti 8; Botoşani 2, Ploeşti 1, Galaţi 1, Sinaia 1, Tg. Ocna cu filiala Slănic 1, Piatra-N. 1, precum şi alte farmacii în comunele rurale.

❑ Mîine se întruneşte comisiunea veterinală compusă din medicul veterinar al judeţului, medicul veterinar al zonei respective şi primarul comunei, la Sculeni şi Larga, pentru a lua măsuri contra epizootiei de febră afoasă.

❑ **Judiciare.**—La secţia I-a a Curţii urma să se judece vechiul proces de partaj Marassi-Seriani. In proces aveau să pledeze domnii: M. B. Cantacuzino, V. Sculi, Neculaide şi Rosental.

Retrăgîndu-se apelul, dosariul a fost închis.

— Aceiaşi secţie judecă divergintă în procesul de revizuire Palauz Cosmovici.

Secţia s'a complectat cu d. consilier Porfiriu.

— Perceptorul V. Chilianu din Bîrlad s'a făcut vinovat de delapidare de bani.

Cererea lui Chilianu de a fi eliberat provizor, a fost respinsă astă-zi de camera de punere sub acuzare.

— Numiţii Stroiescu şi I. Socoleanu, ambii în serviciul liceului Internat din Iaşi dîndu-se drept agenţi poliţieneşti, au atras în grădina liceului pe fata Frosa Kart, pe care au violat-o.

Mandatele de depunere ale numiţilor, au fost confirmate astă-zi de secţia I-a a tribunalului.

— La judecătoria ocolului Răducăneni se judecă astăzi procesul învăţătorului Berenghi, care s'a făcut vinovat de delapidări în calitate de director al Băncei Populare din Răducăneni.

— Procesul Palauz-Cosmovici, despre care vorbim mai sus, s'a amînat după cererea părţilor.

❑ **Absolvenţi.**—Următorii elevi absolvind claca VIII-a de la liceul Naţional, au reuşit la examenul de capacitate:

Secţia modernă: Anastasiu Emil, Andriescu Mihai, Batcu Tr., Bădulescu N., Constantinescu Ioan, Groswald Rubin, Călin P., Ciugulescu R., Decusară L., Ganea T., Gheţu T., Gheorghiade St., Ionescu V., Kisielevici A., Lupu G. C., Manoliu Dim., Martean T., Musteaţă Al. Nistor C., Oprescu Gh., Petrescu G., Petrovanu G., Popovici A. Cezar, Riscanu Ed., Săndulescu Gh., Serafim I., Spiru Ioan, Simanschi Teofil, Veintraub B., Xenopol D., Zăhărescu V.

Secţia reală: Baliff Leon, Cernătescu Aurel, David I., Iacovitză I., Ivanciu I., Soker I., Matac B., Polingher B., Roth W. şi Topliceanu A.

Următoarele eleve, absolvente ale clasei a VIII a a institutul liceal „Humpel", au trecut şi reuşit examenul de capacitate la liceul Naţional:

Secţia modernă: Bogdan G. Elena, Alma Boghen, Corina Antoniade, Simionescu Maria, Amelia Misihănescu, Aneta Gheorghiu, Augusta Fingherăut, Agata Constantinescu, Aritonovici Camelie şi Vrabie C. Elisa.

Secţia Clasică: Enăşescu Eugenia Carmen, Tarnoschi Maria şi Manea Ana.

❑ **Asociaţia generală a învăţătorilor a trimes revizoratului şcolar, chestiunile ce se vor trata în congresul de la Constanţa, pentru a fi trimise din timp tuturor învăţătorilor din judeţ.**

❑ Următorii elevi au reuşit la examenul particular de la şcoala superioară comercială: Bergher Leizer, Cirillo Alfons, Dreşer Marcel, Fisch Iacob, Grigorescu Maria, Georgescu Constantin, Moscovici Gheler şi Romano Eugenia.

❑ **Opinia la juraţi.** — Joi s'a judecat la Huşi procesul intentat de profesorul Iohan Zelinsky, şeful naţionaliştilor din Fălciu, contra prietenului nostru P. T. Gideiu, avocat, care prin o corespondenţă atingea gestiunea directorului Codreanu. Juraţii au adus un verdict de achitare, vestejind pe îndrăzneţul naţionalist, care şi a făcut o profesie din sentimentele de neam, el un mazur încetăţenit de cîţiva ani.

Nu ne am îndoit un singur moment de simţul de dreptate al cetăţenilor Huşeni, cari s'au văzut maltrataţi şi exploataţi în creşterea copiilor lor, de acest profesor-director, unealta celor mai josnice apucături. Neservind de model în nimica, el este un specimen singuratic, care ca şi huhurezul şi cucuvaia îşi face apariţia noaptea la lumina stelelor şi a lunei. Atingerea cu oamenii îi e nefastă; şi în procesul său a trebuit să recurgă la sprijinul moral al d-lui Nicu Cişman, cu care se primbla braţ la braţ în desfiderea celor mai elementare principii de dreptate. Credea bătrînul liberal că cu acţiunea sa politică va putea ademeni şi pe zurbagii naţionalişti, sprijinind pe Jalea Iohan în procesul său contra prietenului nostru.

Verdictul juraţilor a spulberat cu mult această nouă cărdăşie.

❑ **Examenele de la drept.**—Iată lista studenţilor din anul al II lea, de la facultatea de drept, care au reuşit în sesiunea de Iunie:

Alexandrescu C., Antonescu G. A., Cristea Artur, Dolijan Ion, Foca I. C., Gheorghiu Emil, Grigoriu C. Al., Grigoraş Emil, Hangan C., Henţescu C., Hodoroabă Gh., Iorga V., Ionescu Alexandru, Jora Mihail, Lesniuc D., Logothetides Scuiy, Marinciu I., Mitache I., Negura Th. M., Nechifor C., Pavelescu Eugen, Popescu Gh. C.-Iaşi, Poclitaru G. V., Popescu Mina, Popovici C. P., Posner M., Răut G., Mina I. Filip, Serbu C., Sandu C. I., Pastia Gh., Stoica V. I., Savul A. Gh., Tudoran D., Tudoran N., Vasiliu Em. Gh., Vasiliu I. Gh., Vasiliu H. N., Scorţean C., Bunescu C., Bozeşeanu E. I., Mihănescu I.

❑ Astă-seară Sîmbătă 26 Iunie, are loc la Teatrul cinematografic Pathé-Frères din Grădina Bragadiru o mare reprezentaţie în scop de bine facere.

Programul vast şi bogat, compus din patru părţi mari cuprinde între altele: Sporturi şi distracţii în Sumatra (Asia), — Bolnavul, după scrierea lui Xavier de Maistre: Le lépreux de la cîté d'Aoste, — O mare vînătoare de lupi în pădurile moscovite (Rusia), — cea mai recentă apariţie a ziarului însufleţit „Pathé Journal" cu ultimele evenimente din lumea întreagă, — O înmormîntare în Annam, obiceiuri şi moravuri aziatice, — o sumă de comedii reuşite: Botniţa, — Copilaşul tîlhar, — Barbatul în saltea sau berbantul pedepsit, — Lehman distrat din cale-afară etc. etc.

Reprezentaţiile cinematografice Pathé-Frères au loc în fie-care seară la grădina Bragadiru. In fie care Luni şi Joi, program complect nou. In toate Duminicele — 4 ore ziua — matineu la Circul Sidoli cu preţurile populare obişnuite.

Nici pînă astă-zi firul *„special"* telefonic Iaşi—Bucureşti, n'a fost restabilit.

Din această cauză n'am putut convorbi cu corespondentul nostru şi suntem nevoiţi să apărem fără ştiri din Capitală.

Telegrame

HOLERA

Petersburg.—De şapte zile nu s'a mai produs nici un caz de holeră, dar azi s'a constatat cinci cazuri noui.

Imprumutul Turciei

Paris.—Ziarul „Action" află că Djand Bey, ministrul de finanţe al Turciei, negociează un împrumut de 250 milioane. Printre condiţiunile puse de guvernul francez, este aceia a concesiunii construirii liniei ferate Samsun—Siwas. Ministrul negociază şi vinderea bijuteriilor coroanei.

Congresul slav

Sofia. — In şedinţa de azi dimineaţă, preşedintele congresului slav a dat citire numeroaselor depeşi de felicitare primite. Printre acestea sunt telegramele d-lor Konyakoff, fost preşedinte al dumei, ale primarilor din Cetinge şi Belgrad, etc.

Eri s'a inaugurat expoziţia de agricultură slavă şi de industrie rusă. Azi s'a deschis expoziţia cărţilor ruseşti.

Accidentul unei aviatoare

Betheny.—Aviatoarea baroneasă Delaroche a căzut de la o înălţime de 30 metri. A avut braţul stîng şi piciorul drept strivite şi contuziuni la cap. Se crede că accidentul să datoreşte unui curent de aer provocat de trecerea pe asupra aviatoarei a aeroplanului lui Lindpairtuer; alţii cred că motorul a avut o întrerupere. Ancheta comisarilor sportifi au stabilit că aviatorul nu era de fel responsabil, medicii spun că vindecarea aviatoarei ur fi posibilă.

Elias Grünberg

Licenţiat şi D-rd în drept

STR. LAPUŞNEANU 15 Iaşi

Primeşte ori ce specie de urmărire silită contra *debitorilor expatriaţi* numai în ţările convenţionale după tariful ţărei în care se operează execuţiunea.

De vinzare pe moşia Dumeşti, judeţul Vaslui, gara apropiată Buhăcşti, 160 boi jugari, 25 cai de muncă, cai de trăsură, diferite maşini şi unelte agricole. A se adresa d-lui A. Schönhaus, Iaşi, str. Lăpuşneanu 30, sau la administraţia moşiei.

De vinzare **O locomobilă** de 10 cai putere, nouă, 12 hărăbăii, şi mai multe pluguri cu una şi 2 brazde, toate în bună stare

A se adresa Lupaşcu, Păcurari 102.

Dr. Susana Wexler- Grossi

Boli de femei—facori.

Strada Anastasie Panu 43

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC ŞI APERITIV

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (THUIR FRANŢA)

De vînzare La toate magazinele de consum. din ţară

HIGEYA

APA DE MASA NATURALA ALCALINA
M. MIHAILESCU & I DAVIDESCU
Izvorul proprietatea M. MIHAILESCU
Dacă vreţi să aveţi un stomac sănătos
BEŢI NUMAI APA ALCALINĂ
„HIGEYA"

„HIGEYA" a fost recomandă de către somităţile noastre medicale ca CEA MAI BUNA APĂ MINERALĂ pentru combaterea boalelor de Rinichi şi Vesica urinară —

De vânzare la principalele magazine de consum, droguerii şi farmacii din ţară.
Comenzile de en gros sunt a se adresa: Domnului I. DAVIDESCU Tecuciu
Reprezentant pentru Oltenia şi Muntenia ISAKKOFFLER BUCUREŞTI

1/1 L. 0.85 bani. — a 1 Litru 0.70. — a 1/2 litru 0.50 bani
(Preţurile se înţeleg ori unde.)

GRILLAGES 1 m de haut 1 mètre 0f30c.

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIERES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

FONDOIR PÉTROSE Prix..... 6f.50 R. GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

RUCHE à Cadres mobiles Prix: 20f Gariel
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à 0f 20

Gine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai la de

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului
Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 85 — Iaşi

„Loteria Regatului Romin"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa 2-a Loteriei VIII

s'au pus în vânzare

Tragerea la
6 şi 7 Iulie 1910

Se poate cîştigă în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar cîştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vânzare:

1/8 Una optime	Lei	4,00
1/4 Un sfert	Lei	8,00
1/2 Una jumătate	Lei	16,00
1 Loz întreg	Lei	32,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz intreg
2,50	5 lei	10 lei	20 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Important pentru toti Domnii agricultori

Subsemnaţii, unici fabricanţi al renumitelor pluguri universale, **construite numai de oţăl bătut peste tot,** facem atent pe onorb. public cumpărător pentru al feri de imitaţiuni, că numai aceste pluguri care port Marca **Porcul Mistreţ** precum mai jos desemnat şi cu inscripţia firmei Gebrüder Eberhardt Ulm, sunt original ale noastre şi să găsesc numai în depozit la casa **fraţii Bachstez in Iaşi** strada de sus No. 127 (sub Cabinetul Istoric.)

GEBRÜDER EBERHARDT ULM. GERMANIA

FABRICA DE CARAMIZI

cu aburi şi cuptor sistematic

lîngă abatorul comunei Iaşi, legată cu reţeaua tramvàiului electric

Fabrica de tuburi de beton în ciment

(Şoseau Arcu 11 | 19)

Proprietatea fraţilor RAMEDER

Recomandă produsele ei, ca: cărămizi presate şi tuburi de ciment, în ori-ce diametru şi dimensiune.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

3 ani de succes 3

GRADINA

BRAGADIRU

In fie-care seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program va incepe în fiecare Luni—al doilea în fiecare Joi—ambele programe săptămînale vor fi

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din subiectele deja aratate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Matineurile urmează regulat în tot timpul verei—fiecare Duminică 4 ore zina în sala Circului Sidolli.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente în *VIENA* fondată în anul 1858 Consecionată pentru Romînia prin Înaltul Decret Domnesc No. 1984 din 19 Decembrie 1859.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia
LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate în vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 56, 92. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:
a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.
e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.
Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
JOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Alfons Herovanu
AVOCAT
a Bărboi No. 15—
— a. m. şi 4—

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primariei No. 17.—Instalaţiune cu motoare electrice executată de d. Iohann Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17.

2:500

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mîrzescu 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII.—No. 1049 Marți 29 Iunie 1910

Consiliul superior al magistraturei

— propria sa condemnare —

In fine, am văzut care este și rostul consiliului superior al magistraturii. După cum s'a bănuit încă de la început, el nu este și n'a putut fi, de cît un paravan al ministrului, după care să'și poată strecura toate sentimentele de răsbunare și toate infamiile, fără teamă de răspundere directă.

Un ziar conservator, vorbind de cazul prețedintelui de la Bîrlad, își termina articolul cu următoarele cuvinte: *„cazul d-lui Bălăşescu va rămînea o pată în cariera politică a d-lui Stelian“*. Ziarul a uitat însă, să adauge: „și o pată neștearsă de sălbatică injustiție și neertată ușurință asupra consiliului superior al magistraturei, care conștient sau inconștient, s'a pretat la infamia ministrului.

Dar, să ne explicăm.

Nimeni n'a contestat capacitatea și cultura juridică a prețedintelui de la Bîrlad. Insuși procurorul general de Iași, d. Anton Suciu, magistrat avansat la Casație de d. Stelian, conchide, în raportul său, că d. Bălăşescu este un distins, muncitor și cult magistrat. Toți avocații din Bîrlad, chiar cei liberali, nu contestă de asemenea sîrguința și valoarea ca om de drept a d-lui Bălăşescu.

Și știut este, că nimeni mai mult ca avocații, nu cîntăresc și apreciază mai bine, cultura sau ignoranța juridică a unui magistrat. Opinia publică din Bîrlad, justițiabilii, persoanele particulare chiar, recunosc cu toții că, rar tribunalul de Tutova a avut în fruntea sa un prezident așa de independent, așa de energic, de priceput și de muncitor. Ar fi poate o fericire, ca în fruntea multor tribunale din țară, să se găsească asemenea prezidenți demni și de valoare. Căci slavă Domnului, cunoaștem noi destui magistrați și chiar prezidenți de tribunale, din acei numiți și făcuți inamovibili de d. Stelian, cari strălucesc și prin ignoranța lor juridică și prin conduita lor puțin recomandabilă. Dar,... tăcere; de cele sfinte,—și justiția e sfîntă, trebue să fie sfîntă,—nu trebue să ne atingem!

Ei bine, acest valoros și demn magistrat, pentru motivul că de la început, de la venirea d-lui Stelian la ministerul justiției, a avut o conduită independentă și plină de curaj față de ministru și față de Prefectul județului, păstrînd intacte prestigiul și demnitatea justiției, d. ministru i-a jurat peirea. Și se știe cît de răsbunător este d. Stelian. Temperament impulsiv și care nu iartă, d. Stelian devine un maniac, cînd e vorba de a lovi pe cineva. Magistrații din Iași îl cunosc de pe cînd era avocat și e știut că nu i-a ertat pînă cînd nu și-a răsbunat cu ocazia infamei anchete din 1908.

Prima încercare de a lovi în prezidentul tribunalului de Tutova o face d. Stelian în Iunie 1908, cînd trimite pe d. Bălăşescu în judecata Curții de Apel din Galați. Motivele au fost așa de ridicole și puțin serioase, în cît Curtea de Galați l'a achitat *în unanimitate*. Văzînd că i-a scăpat din mînă, d. Stelian dă drumul urii sale sălbatice și ordinare. Cu asentimentul și îndemnul seu personal, începe a supune pe distinsul prezident al tribunalului Tutova unor adevărate torturi morale. De acord cu prefectul îi alcătuește un complect din persoane într'adins numite spre a face mizerii d-lui Bălăşescu. Zilnic, timp de trei ani, acestui magistrat, i s'au făcut intrigile cele mai josnice, provocările cele mai îndrăsnețe, divirgențele cele mai absurde și mai nejuridice. Procurorul îl apostrofa și îl spiona. Colegii îi arătau neîncredere, trimiși fiind de Ministru anume pentru a-i face mizerii. Nu numai atît. Insuși grefierul și alți funcționari inferiori, instigați de Prefect cu autorizația Ministrului, erau neascultători și aroganți cu șeful lor. Rar s'a putut vedea la un tribunal, o stare de anarhie, creată de ministru, menținută, ajutată și alimentată de ministru, ca la Tribunalul Tutova. Lucrurile ar părea de necrezut, dacă în calitatea de bîrlădean, n'ași cunoaște în deaproape lucrurile, și n'aș fi simțit în suflet revolta cea mai mare de această procedare a ministrului, care, trei ani de-a rîndul a ofensat și torturat moralmente pe acest îndelung răbdător magistrat.

Dar tocmai aci era secretul persecuțiilor. D. Stelian, credea, avea speranța, că va dezaspera pe acest prezident a cărui peire o jurase, abuzînd de rabdarea lui. Dar față cu stoicismul d-lui Bălăşescu, care suferea tocmai pentru că pricepea ce urmărește ministrul, furia acestuia devenea patologică. Anchete peste anchete, procurori generali peste procurori generali, doar, doar va găsi vre-un cusur d-lui Bălăşescu.

Bîrladul ajunsese un fel de cartier general al procurorilor generali. Cu toate sforțările acestor agenți binevoitori ai ministrului, nimic nu se putea constata contra d-lui Bălăşescu.

Dar, d. ministru înființase prin noua lege consiliul superior al magistraturii!

D. Balăşescu trebuia sacrificat.

Dar despre rolul jucat de consiliul superior al magistraturei, vom vorbi într'un articol viitor.

Lascar Antoniu

Rezultatul rîsipei

—Capitala Moldovei fără de Spital—

La Slănicul din Moldova, pe care Voevodul Racoviță l'a dăruit Spiridoniei, s'a benchetuit ieri, s'au destupat sticle de șampanie și s'au rostit, de oratori banali, pentru fapte banale, discursuri banale.

Două centre importante ale Moldovei. Trg. Ocna și Slănicul, au fost legate între ele, în secolul XX, prin o șosea practicabilă și un inhalatoriu a fost inaugurat la Slănic.

De aceea au pocnit dopurile butelilor de șampanie și a fost sărbătorit, în special, ministrul lucrărilor publice, care a bine voit, după ce l'a mulțumit cu șosele și cu drum de fier pe d. Neron Lupașcu, să admită și refacerea șoselei Tîrg. Ocna-Slănic.

La 27 Iunie a fost chef mare la Slănic și la 1 Iulie se va închide, pe timp îndelungat, din cauză de lipsă de bani, spitalul central din Iași.

La epitropia spitalelor sf. Spiridon gospodărește risipa, gospodărește și inconștiența. Închiderea Spitalului sf. Spiridon, pe timpul verei, n'a fost o măsură incidentală, survenită prin împrejurări extra-ordinare: budgetul pe anul curent a fost întocmit numai pe opt luni; se știa dar că nu sunt bani, fiind-că banii pentru bolnavi, au fost risipiți pentru inhalatorii „mai frumoase de cît cele din străinătate“, pentru calorifere și pentru clădiri luxoase și nefolositoare, cum este „palatul farmaciei“, căci mercurelele, alifiile și pomădurile—se fac într'un adevărat palat.

Epitropii sf. Spiridon sunt de capul lor. Nimeni nu-i controlează și dacă se întîmplă nenorocirea ca să fie epitropi fără pic de orientare—cum sunt cei trei epitropi de acum—este natural să se ajungă la falimentul dureros al menirei adevărate a spitalului.

Asupra ruinei pe care au făcut-o epitropii nu se mai poate reveni. Dar nici spitalul nu se poate închide—nici pentru o zi. Înțelegem să se închidă vre o secție, dar în numele populației îngrozite, protestăm contra închiderei întregului spital și cerem guvernului, responsabil de crima epitropilor, să nu lase ca o asemenea crimă să se săvîrșească.

Iașul nu poate rămînea fără spital. El nu poate ispăși păcatele și nevoinicia unor epitropi risipitori, incapabili.

Numirile dela Creditul Rural

Cetitorii noștri au putut vedea cu ce sfidătoare nerușinare au procedat frații Brătianu, cu prilejul numirilor de la Creditul Rural.

După ce d. Vintilă Brătianu s'o cocoțat la Banca Națională, aducîndu-și ca aghiotant pe d. C. Alimănișteanu, d. Dinu a găsit de cuviință să se instaleze în fruntea Creditului Rural, cu un alt aghiotant, cu d. I. G. Duca.

Cine i-a numit acolo? De ocamdată lucrul e secret.

Numirile acestea nerușinate au venit însă la timp. Ele au darul să înfățișeze ieșenilor icoana viitoarei bănci intermediare, proectată de d. Vintilă Brătianu în orașul nostru.

Azi, cînd e vorba de intemeiarea acestei bănci, se face apel la toate sentimentele și la toate partidele—fără a mai adăuga toate pungile. Azi, cînd e vorba de întemeiarea nouei bănci, sentimentele naționale, interesele superioare sunt mînuite cu aceiași îndemînare cu care liberalii le-au mănuit și atunci cînd au pus baza marilor institute de credit.

Mîine însă, cînd banca se va întemeia limbajul se va schimba și el. Liberalii, în frunte cu frații Brătianu vor uita și de interesele superioare ale celei de a doua Capitale și de toate frumoasele cuvinte pe cari le vîntură azi și vor proceda la alegeri nocturne și la numiri tainice, ca cele făptuite mai zilele trecute la Creditul Rural din București.

Liberalul e liberal pretutindeni—și Alimăniștenii prădători ai Statului și Duci cu vorbă lungă și cu pofte uriașe se mai găsesc mulți în partidul azi la putere.

Trăiască dar Banca Națională, Creditele de tot felul și viitoarele bănci intermediare!

Chestii actuale

Serbătorirea „Arhivei“

Sînt 21 ani, de cînd o mînă de oameni, puși în mișcare prin stăruința lui Gr. C. Butureanu, și grupați în jurul marelui Gr. Cobălcescu, au întemeiat în Iași o societate științifică și literară, pentru a hrăni mișcarea intelectuală a Iașilor și a mănține celei de a doua capitală a țării aureola de Atena României.

După mutarea *Convorbirilor literare* la București, se simția o lipsă în centrul Iași, a unui organ serios și la înălțimea titlurilor Iașilor în fața țării, și atunci a apărut *Arhiva*, organul acelei societăți. Tot ce avea Universitatea de Iași mai de samă s'a grupat în jurul *Arhivei* și îi făcea aerul unei Academii libere, în care munca era încurajată și care constituia pentru cel ales membru, o atențiune și un titlu.

Și *Arhiva* a fost o revistă eminamente ieșană, căci marea majoritate a scriitorilor erau din Iași; ceia ce nu se poate zice despre *Viața Românească* căreia dacă i s'ar lua titlul Iași de pe cupertă, mai nu i-ai găsi scriitor Iașan așa de mult s'a comercializat în întreaga țară.

Universitatea de Iași a fost lipsită aproape 10 ani de organul Arhivei, și cine vorbește de viața literară și științifică a Universității ieșene trebue să răsfoiască colecția *Arhivei* pentru a găsi acolo pe cele mai multe condee de profesori titulari. Dacă Universitatea serbătorește 50 de ani, *Arhiva* reprezintă aproape jumătate din acest jubileu, și ea nu că este ignorată, dar nu există pentru noul rector al Universității, un savant cuprins în sine.

Eri un mănunchiu de prieteni—fără a mai fi Universitari—au sărbătorit pe cel de al 21 an al existenței *Archivei* și modesta revistă de la Iași are o viață mai interesantă de cît voluminoasa „Viața“, căci *Archiva* a dat o notă în mișcarea literară, în privința scrierii limbii literare; Arhiva a însemnat o fază în desvoltarea studiilor de istorie, și tot ce s'a produs în istorie la Iași în Arhiva s'a publicat.

Prietenii adunați la o masă cîmpenească au recapitulat cu drag această viață literară a Arhivei, un simbure, care așteaptă alte ploi pentru a încolți în alte talente nouă și viguroase. Și acele talente trebue să ni le dea Universitatea noastră; dar ea le amînă, căci elementele ce ies sînt prea vlăguite prin formalismul omorîtor al învățămîntului și prin lipsa de avînt, ce stăpînește masele tineretului universitar. Arivismul bîntue în tineret pe o scară, ce noi cei mai înaintați n'am cunoscut'o. Acest arivism svîntă avîntul în loc să l crească; e arșița soarelui de vară care corogește orice spic înainte de o se pîrgui. La munca tihnită și migăloasă a cercetătorului stăruitor se urzesc talentele, se cern personalitățile literare, nu întrimbițate de bile albe și de examene și titluri, ce au început a ameți pe copiii de la școala primară pînă la Universitate. Din reclama aceasta americană ies curioșii, zurbagiii, iar nu hrănitorii serioși și statornici ai talentului pe cîmpul literelor, artelor și științei.

Iașii săraciți, își svîntă talentul său, care i-a dat corona de centru al luminei și culturii. Iar dacă trăim acest vac, e pentru a fi pilda altora de muncă organizată în o anumită direcție, singura cale care duce la ispășire și ispravă.

***

CATE-VA NOTE

Record și supra record.

Acum un an, credeam că, cu erorile și ororile de tipar ce se „strecoară“ în *Opinia* ajunsesem recordul.

Și eram mîndri, firește. Căci puteam privi cu satisfacție la cele multe ce se „strecurase“ și să spunem: „noi, unul din ziarele cele mai tinere, am isbutit să ajungem la recordul erorilor de zaț“.

Acum suntem și mai mîndri. Chiar dușmanii noștri, numeroșii noștri, dușmani recunosc în taină adevărul acesta: am ajuns la supra—record.

Legea seriilor negre s'a abătut cu prisos, la intervale de trei zile, asupra coloanelor noastre. Am reușit să interesăm Rusia și Japonia în chestia macedoneană, făcînd în această privință, cea mai indigestă din toate salatele macedonene; am rîdicat pe Nordau la pluralul franțuzesc, adăugînd un x la numele său; am făcut pe toți sportmanii, jockeii, bookmakerii, pariatorii—să se întrebe, intrigați și desperați, de ultima — nu însă, și cea de pe urmă oroare „strecurată“: steeple mase.

Suntem foarte mîndri de supra—recordul pe care l'am putut atinge.

Onoare zețarilor noștri! In capul lor se sparg toate succesele acestea—succese pe cari nu le-ar putea avea nici zețarii din Urlați, dacă ocolo s'ar tipări o gazetă.

Sărmanii zețari.

*

Iată lămuriri complecte asupra „curselor și diferitelor jocuri sportive“, cari după cum este scris în programul oficial, vor avea loc, în Iași cu prilejul jubileului Universității:

De la orele 2—3, la rond-point, oina în patru executată de delegații facultății de drept, de litere, de știință și de medicină;

de la orele 3—4: alergări de cai, cu obstacole: profesorii facultății de veterinărie din București: de la 4—5: jocuri olimpice: profesorii de grecește; 5—6: „uite popa, nu ie popa“; profesorii de la facultatea de teologie. Ținută de ceremonie. Impărțirea premiilor la Teatrul Național.

*

La București a apărut ziarnl *Aromînul*. Noul confrate are, între altele, o rubrică intitulată „Galeria monștrilor“, în josul căreia se publică o notă explicativă: „*sub* această rubrică, colaboratorul nostru *Rafael*, se însărcinează să *zugrăvească* cîte-va tipuri“...

Noroc, zău, că Rafael, predecesorul aromînului cu același nume, nu zugrăvea și el.

OAMENI ȘI LUCRURI

ROȘU!

In Europa s'a glumit adeseori asupra sîngelui... albastru al nobleței, al albăstrimei. Americanii albi varsă mereu sîngele oamenilor de rasă neagră, cum fu în cazul nenorocitului triumfător boxeur Johnson, de care ne-am ocupat în articolul din urmă.

Nu cu puțină uimire trebuie să fi văzut încă odată mîndrii americani că... negrii au ca și dînșii, sîngele roșu....

O altă recentă întîmplare ne poate arăta cît de adînc și ciudat este prejuditiul cu privire la negri.

E vorba de drama petrecută acum cît va timp în New-Orleans și al cărei erou a fost Eduard von Bülov, o rudă a fostului cancelar german. Un european emigrat cu ani în urmă în Lumea Nouă era stabilit în localitatea amintită, unde se bucura de o excelentă situație socială și unde se căsătorise acum șapte ani cu o tînără indigienă de o frumusețe exotică și răpitoare. Femeea aceasta, cu care el a trăit în fericire și a avut doi copii, avea însă în trecutul ei o.. pată. Nu vre-o imoralitate; nu vre-o abatere gravă de la lege ori de la moravuri.

Ci în sîngele tatălui ei ar fi curs—prin o depărtată moștenire, sînge de.... negressă. Misterul fusese ascuns cu îngrijire. Dar de o vreme încoace femeea îl știa și l'a încredințat într'o zi și bărbatului ei, care primi taina cu un zîmbet alintător și nu simți întru nimic scăzîndu-i sentimentele și buna dispoziție.

Dar se întîmplă că aceiași taină o știa și un rival în comerț, un rău voitor. De la dînsul porni pe ascuns, apoi pe față și în public, în chip documentat, știrea—și ea însămna peirea, ruina. In statul american al Lusitaniei, europeanul emigrat von Bülov, fu boicotat împreună cu familia lui. Nici relații, nici afaceri, nici dreptate, nici milă nu mai găsi — din acea unică pricină că săvîrșise o „mezalianță“, o gravă călcare a tradiției. In scurt timp fu ruinat și dus la disperare, pînă ce într'o zi luat de vijelia nehotărîrei și dezarmat față de atîta cruzime se aruncă în valurile fluviului Missisipi, lăsînd pe urma sa o familie nu numai nenorocită, dar și pe cale de a fi tîrîtă în fața.... justiției pentru abuzul legat de o descendență nenorocită, pentru crima că a.. luat în căsătorie un alb.

Cînd citești asemenea ciudate lucruri îți pare firesc că marele ironist englez Bernard Shaw a refuzat nu de mult propunerea unui impresario de a ține conferințe în țara unde au cules lauri și dolari conferențiari iluștri ca Paul Bourget, Jules Huret și alții. Shaw a zis între altele:

„A mă duce în America ar însemna să merg îndărăpt cu o sută de ani de civilizație. Cultura americanilor e aceiași ca acum două secole, complicată numai prin o oare care dezvoltare a brigandagiului industrial, caracteristic secolului XX.

Cum poate cineva să numească America patria ori țara libertății, cînd vede sărăcia maselor ei și groaznica muncă la care sunt supuși copiii minori în atelierele de bumbac ale Carolinelor, mai rele de cît acele din Manchester de acum o sută de ani?

Noi am găsit mijlocul de îndreptare, dar Americanii nu vor să audă de așa ceva, pentru că nu vor să fie oameni liberi. Ei vor să facă bani; cum—le este indiferent. Nu, nu! Nu vreau să văd statuia libertății în portul Newyorkului. Aceasta e prea mult chiar pentru gustul meu de a face ironie“.

Să fie oare aceasta situația de fapt în libera „Lume Nouă“ înroșită și îngrașată de sîngele sclavilor negri?

Rodion

CUM STĂM CU UNIVERSITĂȚILE

Reproducem o parte dintr'un important articol pe care d. prof. dr. Hurmuzescu îl publică sub titlul de mai sus în „Noua Revistă Romînă“ drept răspuns la articolul de dăună-zi al d-lui C- Rădulescu-Motru.

...De ce dorința aceasta a profesorilor de a părăsi Iașul?

Dorința aceasta este generală, nu aparține numai profesorilor dar și celorlalți slujbași și locuitori ieșeni.

Cauza ei este în centralizarea enormă a vieței noastre sociale.

Și această mișcare eentripetă continuă și se agravează; ea a produs acea depopulare a orașelor de provincie, a sleit ori-ce viață din toate părțile țării, grămădind totul la București, astfel că pe cînd toate orașele pier de inaniție, duc lipsă de viața proprie, elementele mai de seamă se grămădesc la București.

In Iași vinovată întru aceasta este pe de oparte lipsa de prevedere a oamenilor de stat, cari nu numai că n'au căutat să păstreze o viață mai mare acestui oraș dar, oare cum dintr'o pornire nejustificată, au răpit una cîte una din instituțiunile foastei capitale a Moldovei.

Vina mare este și a clasei boerești, care a rupt orice legătură cu acest oraș pentru a se stabili în București sau în străinătate.

Constatînd obligațiunea acestei responsabilități morale, nu putem face însă abstracțiune de interesele personale a indivizilor, care într'o societate sunt în una dintre cele mai importante pîrghii de progres.

Cu regret poate, mulți trecînd peste legăturile sufletești cu acest oraș, s'au dus acolo unde i'a chemat interesul unei dregătorii mai rentabile, unei vieți mai complecte și mai ușoare și a unui mediu mai activ și mai artistic, etc. Intr'adevăr în Iași aceste condițiuni sociale tind a se stînge tot mai mult, fie din cauza indiferenței centrului sau lipsei de inițiative și de energie locală. Dacă n'am da decît un exemplu: în București există o orchestră subvenționată de Ministerul Instrucțiunei Publice cu 80,000 lei; lucrul foarte interesant pentru desvoltarea și trezirea gustului artistic în public.

In Iași, conservatorului de muzică și declamație, îi lipsesc chiar din clasele

1910 21 1889

cele mai importante, instrumentele indispensabile unui orchestre. Nenumăratele cereri au rămas fără de nici un efect, instituţia a rămas tot şchioapă.

După o sforţare a profesorilor şi directorilor precedenţi ai acestei instituţiuni se înjghebase cu greu o orchestră modestă, dar care încurajată de cei în drept ar fi putut îndeplini un gol în viaţa artistică a Iaşului.

Sub ministrul Dissescu se prevăzuse 5.000 lei pentru a încuraja această muncă începută, în urmă însă s'a suprimat, înainte de aplicarea acestui buget, de către administraţia centrală actuală.

Astfel s'a întîmplat şi cu archivele, de unde toate documentele însemnate au fost luate la Bucureşti, astfel că studenţii de aici nu le mai pot consulta pentru studiile lor.

Tot astfel s'a luat Iaşului, una cîte una, pînă l'au adus în starea de anemie actuală. Şcoalele, singura podoabă a Iaşului, trăesc cu teamă că într'o zi sau într'alta pot fi suprimate printr'o singură trăsătură de condei, din capriciul vre-unui ministru reformator.

Nu este lege sau reformă, care prin partea ei centralizatoare să nu ia cîte ceva din Iaşi: aşa a fost cu suprimarea Inspectoratului general al Învăţămîntului, cu legea sanitară şi altele.

Reproşul cum că Universitatea din Iaşi ar avea *idealul de a ajunge întru totul similară Universităţii din Bucureşti*, a mai fost făcut şi în alte ocaziuni.

Să vedem, dar, dacă acest lucru este adevărat, întru cît ar putea fi el dăunător Universităţii din Iaşi şi învăţămîntului în general şi pentru ce acesta ar nelinişti pe colegii din Bucureşti?

Este într'adevăr exact că Universitatea din Iaşi n'ar avea alt ideal decît a imita în mod servil ideile *originale* şi toate inovaţiunile, adică cugetarea şi munca proprie a colegei sale din Bucureşti?

Răspundem, nu este adevărat, şi vom arăta îndată pentru ce.

Dar presupunînd cazul că ar fi aşa, nu vedem întru cît aceasta ar aduce vr'un prejudiciu Universităţii din Bucureşti; din contra, această instituţie ar avea în această imitaţiune o probă că ideile sale sunt bune şi folosesc şi altora; or, menirea cea mai naltă a Universităţii este de a radia împrejur. Orice instituţie ca şi orice om de ştiinţă se simte foarte mîndru cînd metoadele şi ideile sale sunt adoptate şi de alţii. O universitate nu este o intreprindere comercială cu sistemele brevetate, mîndria ei este de a difuza cît mai multă ştiinţă şi cultură. Universităţile sunt instituţiuni serioase de cea mai naltă cultură; într'o ţară nivelul lor moral trebue să dea directive sănătoase, iar nu să prezinte spectacolul geloziei, cum ar fi două cucoane de mahala cari se invidiază şi se critică pentru că una şi-a pus tot atîtea pene la pălărie ca şi cealaltă.

Ar trebui însă să se ştie acest lucru, că complectările cerute de Universitatea de Iaşi nu au fost făcute din spirit de imitaţie, dar pentru că sunt elemente indispensabile ei şi vieţei ei, după cum aerul este indispensabil respiraţiunii tuturor oamenilor.

S'a întîmplat că Universitatea din Bucureşti a obţinut mai de grabă mijloacele de desvoltare, cu toate că în multe cazuri iniţiativa plecase din Iaşi; şi dacă Iaşii reclamă mai departe acelaş lucru, e că într'adevăr simte imperios necesitatea lui.

Astfel chiar de la înfiinţarea universităţii din Iaşi s'a cerut un observator de astronomie; primul muzeu de Ştiinţe naturale a fost cel din Iaşi a Societăţii Medicilor şi Naturaliştilor; tot aşa mai tîrziu grădina botanică datorită iniţiativei doctorului A. Fătu. Dar toate aceste dorinţe şi încercări, au rămas literă moartă; au dispărut, ca grădina botanică, sau vegetează ca muzeul de istorie naturală — din lipsă de fonduri.

Oare cînd prin împrejurări mai fericite pentru Iaşi se vor găsi oameni cu vroinţa şi puterea de a împlini aceste trebuinţe de cultură tot aşa de necesare universităţii din Iaşi ca şi celei din Bucureşti, fi-va ea iarăşi învinuită de imitaţiune?

In ceea ce priveşte *similaritatea*' Universitatea din Iaşi nu o caută în numărul catedrelor, ci în complectarea disciplinilor, astfel ca absolvenţii săi să poată îndeplini măcar condiţiunile cerute la diferitele examene de capacitate.

Astfel Facultatea de Litere şi Filosofie din Iaşi n'a avut un curs de limba şi literatura romînă multă vreme, studenţii ei se găseau deci, într'o situaţiune inferioară pentru examenul de capacitate; acelaşi lucru pentru cursul de geografie şi altele; am avut ocazie să citez la începutul acestui articol lipsa catedrelor fundamentale la facultatea de medicină etc. etc.

Universităţile noastre răspunzînd aceloraşi trebuinţe sunt formate după acelaş statut. De altminterea în nici o ţară nu sunt universităţi, de mai multe grade, cum ar fi s. ex. şcoalele comerciale de gr. I şi gradul II.

In Germania toate universităţile sunt egale ca grad, ca diplome etc., de la cea mai mică cum este cea de la Rostok cu un număr de 33 profesori cuprinînd şi Teologia şi 670 studenţi pînă la cea mai complexă, Berlin cu peste 400 de profesori şi 13000 studenţi.

Aceste universităţi au însă un număr de *discipline fundamentale comune*, iar cursurile anume desvoltătoare sau de interes regional pot să varieze după universităţi.

Fie care universitate ca să fie un organism viabil trebue să aibă toate funcţiunile fizice şi morale în bună stare, şi după cum indivizii cari aparţin aceleaşi specii şi au părţi identice, nu se pot numi „monştri cu două trupuri tot de asemenea nu se pot numi ast-fel universităţile dintr'o ţară.

In ţările apusene se caută a se lega cît mai strînse raporturi între universităţi, prin împrumutări de profesori, nu numai în interiorul aceleaşi ţări, dar chiar de la o ţară la alta. Cităm ceea ce ne interesază pe noi, cazul ilustrului nostru coleg A. D. Xenopol, chemat să facă prelegeri asupra istoriei romîne la Collége de France anul trecut.

Circulaţiunea studenţilor Germani de la o universitate la alta, este un obicei vechiu, cu rezultate admirabile pentru difuziunea, ideilor pentru răspîndirea metoadolor ştiinţifice şi pentru desvoltarea culturii.

Un început de circularea profesorilor au făcut o la noi, întâi, colegul nostru A. D. Xenopol într'un număr de conferinţe la Universitatea din Bucureşti.

In ceea ce priveşte circulaţia studendenţilor, ea nu există încă.

De fapt, încă în universităţile noastre nu există viaţă de student.

Studenţii noştri, afară de cîţiva de la drept şi de la medicină şi alte puţine excepţiuni sunt sau bursieri sau slujbaşi. Iar cei cu dare de mînă să duc în şcolile din apus îndată după terminarea liceului sau chiar înainte de aceasta, şi astfel universităţile noastre sunt lipsite de elementele bogate.

Aşa dar din exemplele aduse până acum şi am putea aduce din toate ţările civilizate, Universităţile avînd o menire comună răspund la anumite condiţiuni comune, şi au un acelaş program de cursuri fundamentale care se deosebesc în părţile accesorii şi aplicative.

Diferenţiarea din această din urmă privinţă poate să fie cît de mare.

Pînă acum la noi diferenţiarea s'a făcut prin înmulţirea, nu a materiilor de studii, dar a catedrelor, creînd mai multe de acelaş fel, pentru anumite persoane, în această privinţă, Universitatea din Bucureşti stă sus de tot; asupra unor materii, avem mai multe catedre chiar de cît la Paris.

Universitatea din Iasi n'a cerut nici odată această risipă prin crearea de catedre de lux, ci a luptat şi va lupta încă pentru a căpăta minimum de catedre indispensabile fiinţei ei.

Profesorii universităţii conştienţi de datoria lor şi-au dat seama că pentru a o asigura pe viitor, şi a o pune la adăpostul ori căror fluctuaţiuni trebueşte complectată — şi întărită printr'o muncă temeinică în Universitate, şi în afară de ea.

Pentru a da studenţilor o pregătire cît mai complectă, cursuri, de pe catedră, or cît de fericite ar fi ele, nu sunt de ajuns, ci trebuesc însoţite în acelaş timp de lucrări seminariale, de lucrări practice exprimentale în laboratoare şi de conferinţi.

Numai printr'ast-fel de lucrări studentul munceşte efectiv, personal, cu getă şi se orientează sub conducer a profesorului, în lumea faptelor şi a ideilor.

Cu toate insistenţele Universităţii facultatea noastră de Literă şi Filosofie nu are nici un seminar pe cînd la Bucureşti toate catedrele aceleiaşi facultăţi au seminarii ba chiăr şi preparatori.

Pentru ce această deosebire? Nu sunt oare aceleaşi trebuinţe?

Lucrări identice se petrec şi la celelalte facultăţi, cum e de pildă cazul Facultăţii de Ştiinţe din Iaşi.

Profesorii facultăţii de Ştiinţe preocupaţi de descreşterea continuă a studenţilor din cauza lipsei de debuşeuri, locurile din învăţămînt împuţinîndu se, s'au gîndit să dea o îndrumare practică, şi urmînd exemplul Belgiei, Elveţiei, şi Franţei, au propus, organizrea unui început de Facultăţi technice pe pe lîngă Facultatea pur ştiinţifică. Incă din anul 1901 s'au şi făcut o serie de cursuri în acest sens.

Dar tocmai tîrziu, după discuţiuni şi cu oarercare greutăţi s'a prevăzut prin lege o catedră de chimie agricolă şi una de chimie industrială.

Din *iniţiativa profesorilor acestei facultăţi*, cu începutul anului viitor va începe a funcţiona o şcoală de Electricitate industrială".

. . . . . .

In cele ce urmează d. prof. Hurmuzescu răspunde la chestiunea „îngrijorării" ce manifestă profesorii din Capitală cu privire la transferarea profesorilor iaşani.

❑ **Administraţia ziarului „Opinia" primeşte abonamente de viligiatură cu:**

2 lei PE LUNA în ori-ce parte a ţărei, şi

3 lei 50 PE LUNĂ în străinătate.

Litere-Ştiinţe-Arte

Asupra unei observaţiuni—pe care am făcut-o în recenzia volumului de traduceri al d lui V. Bude „Din lirica germană" un simpatic cetitor ne atrage atenţiunea că e o confuziune la mij'oc şi anume. Observaţia făcută că în traducerea poezioarei lui Heine: „Im wunderschönem Monat Mai" au dispărut... trandafirii are acrul unei mustrări şi ca atare ar fi nemotivată. Textul lui Heine:

Im wunderschönem Monat Mai
Als alle Knospen sprangen

nu are neaparat înţelesul că „au crăpat bobocii de roze"—cum au înţeles unii interpreţi—ci mai curînd ar fi vorba de „muguri" în general, luna Mai fiind epoca de înflorire şi de încolţire a întreg regnului vegetal.

In traducerea d-lui Iosif cetim:

In Mai cînd mugurii 'ncolţesc
Şi rîde toată firea.

In traducerea d-lui Cuza:

In prea frumoasa lună Mai
Cu mugurii în floare.

La unii traducători a prevalat înţelesul celalalt că ar fi vorba de „bobocii trandafirilor", iar imitatorii poeziei, între cari şi regretatul Traian Demetrescu au creat pe obsendantul.

In Mai, cînd rozele înfloresc.

Imputarea dară nu era îndreptăţită şi am crezut bine să revenim asupra ei cu observaţiile de mai sus.

R.

*

Celebra „Claudina" a cunoscutului scriitor parizian Willy a fost pusă în muzică. D. Rodolphe Berger a terminat partiţia după livretul lui Henri Cain, Ed. Adenis şi Willy.

*

Gabriel d'Annunzio nu-şi caută numai de gloria sa. El va pleca în toamna aceasta la Paris, spre a se ocupa el însuşi de punerea în scenă a piesei Sclava, scrisă de Ricciardi, tînărul poet, elev al său, care a imaginat un nou teatru „în culori". După stările sufleteşti ale protagoniştilor Romei, jocul colorilor se modifică pe scenă, în cursul reprezentaţiunei.

*

De curînd a murit compositorul rus Balakiref, unul din faimoşii membri ai cenaclului de cinci şi anume Musogorski (autorul lui Boris Godunov), Cesar Cui, Rimski-Korsakov şi Borodin. Balakiref a scris o lucrare, „Tamara", care va rămîne un capo de operă. El a fost unul din reprezentanţii marei perioade artistice din jumătatea secolului trecut.

*

Ultima statistică rusă înregistrează o creştere a populaţiei în ultimii 11 ani—din toamna anului 1897 până la Ianuarie 1909—cu tot războiul, holera şi foametea, de 31 milioane suflete. Numărul total al populaţiei este astăzi de mai mult de 160 milioane.

Populaţia Rusiei se măreşte cu două milioane şi 600 mii suflete pe an.

*

STRUNA ZILEI

SARATURA

Ministrul se ocupă acum să avem la dispoziţie cantitatea necesară de peste sărat.

Ziare oficeare.

De asemenea foloase
Domnilor, ne am săturat:
Noi ne plîngem că de-o vreme
Avem peşte prea... sărat.

Solemnitatea de eri de la Slănic

(De la trimesul nostru)

Slănic, 27 Iunie.

Inaugurarea nouei şoseli Tg.-Ocna-Slănic, o îmbunătăţire în adevăr, de mare folos pentru băile Slănic şi inaugurarea instalaţiilor de inhalaţii, şi aer comprimat, s'a făcut astă-zi, cu o mare solemnitate, în prezenţa d-lui V. G. Morţun, ministrul lucrărilor publice, epitropii casei sf-tului Spiridon, reprezentanţii autorităţilor judeţului Bacău, reprezentanţii presei şi numeroşilor vizitatori, aflători în frumoasa staţiune balneară.

D. inginer inspector şef, Ilie Radu, care a condus în deapropape lucrările pentru construirea şoselei Tg.-Ocna Slănic, a fost viu felicitat. Şoseaua se prezintă, într'adevăr, admirabil. De unde până acum distanţa de la Tg.-Ocna la Slănic se parcurgea în 4 şi 5 ore, acum se parcurge numai într'o oră, iar cu automobilul în 30 de minute.

D. ministru Morţun, a sosit eri dimineaţă la orele 7, la Tg.-Ocna, unde a fost întîmpinat de d-nii: C. B. Pennescu, D. Bottez şi dr. Em. Puşcariu, epitropi ai casei sf-lui Spiridon, Vlaicu prefect de Bacău, Delimarcu prefect de Roman, Cr. Gheorghiu primarul Tg.-Ocnei etc., de unde a plecat apoi cu automobilul la Slănic.

Pe tot parcursul nouei şoşele erau arborate drapele tricolore, şi din cînd în cînd, cîte un arc de triumf, împodobit cu verdeaţă şi steguleţe.

La intrarea în Satul Nou, era un mare arc de triumf, pe care erau atîrnate portretele M. M. L. Regele şi Regina.

Foarte multă lume de prin împrejurimi, a venit să ia parte la solemnitate.

*

Dimineaţă, s'a oficiat la biserica din Slănic, serviciul religios, de către sf-sa Economul Stravrofor Dimitrie Popa, de biserica Sf, Spiridon, asistat de mai mulţi preoţi, după care, la orele 10 şi jumătate, s'a făcut sfinţirea apei, într'un chioşc improvizat, în faţa nouei clădiri a instalaţiilor de inhalaţii.

După terminarea slujbei religioase, d. epitrop C. B. Pennescu ţine o cuvîntare, făcînd istoricul Slănicului şi a descoperirii isvoarelor din frumoasa staţiune balneară. Arată cu cîtă anevoinţă se făcea până acum călătoria de la Tg.-Ocna la Slănic, din care cauză, foarte multă lume renunţa să mai viziteze staţiunea balneară, relevînd că statul n'a intervenit o dată, pentru a remedia răul. Acum, spune d-sa, cu construirea şoselei, s'a înlăturat acea mare dificultate şi călătoria de la Tg.-Ocna la Slănic se face cu atîta uşurinţă. Aduce elogii d-lui ministru Morţun, mulţumindu-i, din partea epitropiei, pentru că a adus la îndeplinire, o operă de mult proectată, cît şi din partea locuitorilor de prin partea locului, cărora, de asemeni, li s'a uşurat mijlocul de transport. Pentru neuitare, spune d. Pennescu, a pus de s'a sapat într'o stîncă de la începutul şoşelei, numele d-lui ministru Morţun!

D. prof. dr. Russ, zice că de 25 de ani e în serviciul băilor din Slănic şi că de multă vreme a insistat asupra instalărei de inhalaţii şi aer comprimat, despre care se simţea o mare nevoie. S'a făcut ceva, în mic, pentru asemenea inhalaţii, dar nu era suficient. Astă zi însă aceată mare îmbunătăţire a fost realizată şi le va rîdica şi mai mult renumele staţiei balneare şi se va atrage un număr cît mai mare de vizitatori. La aceasta va contribui şi a doua mare îmbunătăţire ce s'a făcut,—şoseaua Tg.-Ocna Slănic. Aduce laude epitropilor şi ministrului lucrărilor publice.

D. Vlaicu, prefect de Bacău, mulţumeşte d-lui ministru al lucrărilor publice, în numele locuitorilor din judeţul Bacău, pentru interesul ce'l poartă pentru acest judeţ, inspectîndu-l adese ori, şi căutînd să'i aducă îmbunătăţiri.

D. V. Morţun, mulţumeşte pentru urările ce i s'au adus; insistă asupra marei nevoi, ce de atîta timp, se simţea pentru construirea şoselei Tg.-Ocna-Slănic şi recunoaşte că această îmbunătăţire trebuia de mult să fie adusă la îndeplinire. Greutăţile ce s'au întîmpinat, spune d. Morţun, sunt o imagină scăzută a împrejurărilor prin care a trecut ţara. Dar vina e şi a elementului reprezentativ din Moldova, care a dat dovadă, sub toate partidele, că e mai dulce, mai puţin îndrăzneţ în insistenţele ce le pune pe lîngă miniştri, atunci cînd solicită rezolvirea vre unei chestiuni. Şi dacă acum s'a isbutit, apoi, în mare parte, lauda se cuvine locuitorilor din partea locului.

D. prefect Vlaicu a mulţumit pentru grija ce o am pentru judeţul Bacău. E adevarat că duc o deosebită grijă pentru acest judeţ, pentru că judeţul Bacău în Moldova, reprezintă judeţul Prahova din Muntenia; amîndouă au bogăţii de tot felul şi prin urmare trebuesc în deaproape îngrijite.

Voiu face un mic protest, fără răutate însă! D. Pennescu a spus că a pus de s'a sapat într'o stîncă numele meu pentru a rămînea ca o amintire veşnică. Eu cred că nu meritam aceasta: era mai bine să se scrie pe stîncă, numele inginerilor, care au lucrat cu atita iscusinţă, precum şi numele norodului cari a contribuit la construirea ei.

Urează progres frumoasei Staţiuni balneare a Slănicului.

S'a format apoi un cortegiu, cu clerul în frunte, care merse spre capătul şoselei. Aci s'a stropit şoseaua cu aghiazmă şi d. ministru Morţun a tăiat cordonul improvizat,—ca semnificaţie că şoseaua este dată circulaţiei. Cortegiul s'a reîntors la localul inhalaţiilor, construit după cerinţele moderne, lîngă hotelul Racoviţă, unde s'a făcut sfinţirea. Localul se compune din 5 camere mari, unde se fac inhalaţiile, precum şi alte săli.

Aerul comprimat este după sistemul Reichenhall şi anume de la „Salus"; inhalaţiile pentru gură şi nas, sunt după cele mai moderne sisteme de la Ems şi Reinchenhall; inhalaţiile de pulverisaţie în spaţiu, sunt după sistemele „Clar" şi Bullyng din Reichenhall.

La ieşire, fotograful Chaland a fotografiat asistenţa.

*

La orele 12 şi jum, a avut loc, la Casino, banchetul organizat de epitropie, în onoarea d-lui ministru Morţun.

Au participat 100 de persoane, între cari d-nii: V. G. Morţun, ministrul lucrărilor publice, Vlaicu prefect de Bacău, C. B. Pennescu, D. Bottez şi dr. Em. Puşcariu, epitrop, inginer inspector şef Ilie Radu, Delimarcu prefect de Roman, Radu Porumbaru, At. At. Gheorghiu, colonel C. Langa, dr. Ţurcanovici, dr. pr. prof., Brăescu, dr. Konya, Smeltz deputat de Botoşani, dr. Gheorghiu primar Tg.-Ocna, magistraţii din Bacău, Crivăţz prefect de Neamţ, St. St. Şendrea, Panaitescu prefect de Putna, dr. N. Racovitză. Al. Callerghi, Gh. Buţureanu, P. Sion, Matei deputat de Bacău, Ienăşoiu primarul Slănicului, inginerii Popescu şi P. Ionescu, propietarii vilelor din Slănic, Sakelary primar de Bacău, P. S. Alexandrescu, V. Brăescu, dr. Manea etc. etc., şi reprezentanţii presei d-nii: S. Pauker (Adevărul), N. Popa (Opinia), dr. Blumenfeld (Ordinea), M. Mireanu (Universul), I Maxim (Mişcarea), Stelian (Viitorul, Gh. Stoianovici (Evenimentul).

In tot timpul banchetului, muzica militară, de sub conducerea d-lui locot. Vlăduţi, a intonat diferite arii plăcute.

La şampanie, primul care ia cuvîntul e d. ministru Morţun, care închină pentru M. S. Regele şi familia regală.

Muzica militară întonează „Imnul Regal" care a fost ascultat de asistenţă, în picioare.

D. Pennescu bea pentru d. ministru Morţun, precum şi pentru d. inginer inspector şef Radu Ilie.

D At. At. Gheorghiu bea pentru epitropii Sf. Spiridon şi pentru cei care vor conlucra spre înflorirea şi progresarea Slănicului.

D. col. C. Langa bea pentru epitropii Sf. Spiridon.

D. inginer Ilie Radu, face istoricul construirei şoselei Tg.-Ocna, despre care să plănuise încă acum 25 ani şi bea pentru d. Morţun, care a realizat opera.

D. Pennescu închină din nou, pentru medicii spitalului sf. Spiridon, d-nii profes. dri Russ şi Brăescu, precum şi pentru d. dr. Konya, primul care a făcut analiza apelor de la Slănic. Bea şi pentru iuginerii care au ajutat pe d. Ilie Radu la construirea şoşelei.

D. Radu Porumbaru bea pentru d. Ionel Brătianu; d. Pennescu ridică un toast pentru presă, mulţumind reprezentanţilor ei care au răspuns la invitaţia ce li s'a făcut, precum şi pentru concursul ce 'l dă presa, băilor Slănic.

Au mai toastat d-nii: Sion, Manolescu-Mladian, Diaconescu avocat, Sakelary, primar din Bacău, Bottez epitrop etc.

Banchetul a luat sfîrşit la orele 4 şi jumatate.

D. ministru Morţun şi invitaţii au plecat seara.

INFORMATII

❑ *Din cauza sărbătoarei de mîine „Sfinţii Apostoli Petru şi Pavel", viitorul număr al ziarului nostru, nu va apărea de cît Mercuri 30 Iunie, la orele obişnuite.*

❑ D. A. A. Badareu a plecat ieri seara la Galaţi.

❑ D. M. B. Cantacuzino, fostul şef al grupărei junimiste din Iaşi, a plecat ieri seara la Sinaia, unde va sta în tot timpul verei.

❑ D. Dr. I. A. Scriban, a fost însărcinat de direcţia pescăriilor, a face cercetări asupra vermilor paraziţi ai peştilor.

In acest scop, d Scriban, va vizita principalele pescării, în cursul lunei Iulie.

❑ La examenul de capacitate de învăţători şi învăţătoare, s'au isprăvit probele orale de interpretare şi disertaţie.

Mîine încep probele pedagogice, cari vor dura patru zile.

Rezultatul se va da în ziua de 4 Iulie.

❑ D. procuror George Skarlet, va pleca la 1 Iulie la Broşteni, unde va sta pînă la 15 August.

❑ Mîine fiind ziua Sfinţilor Apostoli Petru şi Pavel, hramul bisericei Bărboi, serviciul divin se va oficia cu o deosebisă solemnitate.

❑ In „Ordinea" de eri 27 Iunie se vorbeşte în „Scrisori din Iaşi" despre următoarele actualităţi: „Afişul senzaţional—Holera a sosit—Acum un an—Iaşii în carantină—Linişte şi panică—Amintiri dureroase—Contemporanii holerei—Cele trei epidemii—Microbul de peste Prut—Cum se muria—Lazaretul pregătit—Măsuri preventive—Femeile binefăcătoare—Medicii de eri—Cel dintăiu fugit...

❑ La Piatra N. s'a făcut ieri cu mare pompă, înmormîntarea tînărului avocat Jenică Ioaniu, victima cunoscutului accident.

Luăm vie parte la această mare nenorocire.

DIVERSE

— Eri 27 Iunie, d-na Constantinescu, institutoare la „Carmen Sylva" a făcut o escursiune cu elevele şcoalei la cimitirul „Eternitatea" depunînd flori pe mormîntul elevei Zenobia Elinescu, moartă în timpul epidemiei din anul trecut.

— Agentul Gheorghe Botez, de la poliţia de siguranţă, care suferea de mai mult timp de cord, pe cînd eşea de la poliţie ca să meargă să înmîneze nişte citaţii, venindu-i rău, a căzut jos în stradă, murind subit.

Cadavrul a fost transportat la morgă.

❑ Eri după amiază, la orele 2, o parte din comercianţii manufacturişti, s'au întrunit la sediul societăţei din str. de Jos, unde s'au consfătuit asupra măsurilor ce sunt de luat, pentra a protesta contra aplicărei legei repauzului duminecal şi a hotărî ţinerea unui congres, la care să ia parte delegaţi din toate oraşele.

După ce au vorbit mai mulţi comercianţi, au ales o comisiune compusă din d-nii: M. Rozen, Mantel Brauchfeld, G. Iosup, G. I. Şoil care să se ocupe cu chestiunea congresului şi tot odată să convoace o nouă întrunire pentru Dumineca viitoare cînd să se hotărască ziua definitivă a congresului.

❑ Comisia de judecată a învăţătorilor se va întruni, astă-zi Luni, spre a judeca pe învăţătorul Pogor din Prigoreni.

❑ D. Gh. Neculau, telegrafist la Doltana, a fost mutat la gara Vereşti: iar d. Breviman a fost mutat de la Vereşti la Trg.-Frumos.

❑ Ministerul instrucţiunei publice a acordat 50 la sută reducere, pe C. F., învăţătorilor cari vor pleca la congresul din Constanţa.

❑ Biletele de plăcere la Ungheni, luate eri, rămîn valabile, pentru întoarcere, pînă mîine, Marţi, ora 9 dimineaţă la trenul 302.

❑ Iată numele promovatelor claselor I, II şi III-a, de la institutul liceal de domnişoare „Humpel":

Clasa I-a: Antoni Alexandrina, Bottez Eugenia, Beker Sofia, Costinescu Emilia, Cazaban A, Dimitrescu Margareta, Feierştein N., Ghinsberg R., Iacobovici E., Konya Elena, Mitru Mariana, Motăş B, Popovici E., Popovici Aurora, Bădoan L., Sibi A., Tarnoschi I., Stoianovici L. Petrovici Margareta.

Clasa II-a: Balasan Georgeta, Catana Ar., Crivătz L., Fischman C., Ipser Magdalena, Margulies Olga, Manisuli Maria Rosenthal L, Sibi Lucette, Şarf, Clara, Vaserberg M.. Vecsler S.

Clasa III-a: Antoni Lucia, Botez Maria, Burada Alex., Bărsan Aurora, Cazaban Hanrietta, Caramlău Vera, Claos Elisabeta, Granet Eva, Ionescu Laura, Mitru Margareta, Miclescu Georgeta, Paul Alma, Popovici Lucia, Rallet Maria, Radovici Silvia, Petala Elena, Stoianovici Cecilia Tomida Eugenia.

SPECTACOLE

— Splendidul program—din asta seară, al cinematografului Gaumont, din grădina Cuza-Vodă, cuprinde între altele, frumoasa dramă „Credinţa până la moarte" sau Bietul Touton: Un încasator, pierzînd sacul cu bani, cîinele lui nu scapă din vedere această pierdere şi întrebuinţează toate mijloacele de care dispune, pentru a face pe stăpînul seu, să rămîe acolo unde pierduse banii. Incasatorul crezînd că animalul a turbat, îl maltratează fără cruţare. Ajuns acasă observă lipsa sacului cu bani şi fugi în căutare, împreună cu soţia sa.

In fuga lor, găsesc urme de sînge, lăsate de sărmanul animal rănit, pe care'l şi găsiră, alături de sacul pierdut. La vederea stăpînilor, căinele face o ultimă sforţare, rîdicîndu-se în picioare şi cade mort.

Programul mai cuprinde apoi: legenda lui Midas, mitologic colorat, legenda Stelei, dramă, Un voiaj în sudul Franţei după natură, Faust, senzaţionala dramă, Oraşul Veneţia, vederi după natură, Cum tăetorul de lemne devine paşă, comedie.

Ultime INFORMAŢII

❑ *In cercuri militare se afirmă, că manevrele regale nu vor mai avea loc în regiunea Iaşi—Roman, ci în jurul Tîrgoviştei.*

❑ **In cazul Bălăşescu.**—Confratele nostru *La Roumanie*, are, în ultimul seu număr, un însemnat articol de fond în chestia preşedintelui Bălăşescu.

Polemizînd cu ziarul francez al guvernului, excelentul nostru confrate scrie:

Nu voim să discutăm asupra persoanelor, cari au semnat avizul de strămutare, dar discutăm instituţia şi recrutarea unui tribunal disciplinar, care este chemat în mod fatal, să opineze în senzul ministrului, un tribunal care ar da vot de blam ministrului, dacă n'ar împărtăşi modul seu de a vedea.

Asemenea tribunal n'ar trebui să existe şi noi vom suprima consiliul superior al magistraturei, cum îl va suprima ori-ce guvern, care va succeda aceluia al d-lor Brătianu-Stelian.

Noi vom da satisfacţia cuvenită victimelor acestui guvern. Consilierul de Curte V. Bălăşescu va fi răsbunat de disgraţia de care a fost lovit preşedintele Bălăşescu. El va fi un excelent magistrat la Suceava ca şi la Tutova; pe un jîlţ mai înalt el va fi încă acelaş excelent magistrat.

Cînd presa d-lui Carp se uneşte cu acea a d-lui Take Ionescu, pentru a afirma că d. Bălăşescu nu s'a făcut vinovat de nimic, justiţiabilii din noul seu resort ne pot crede pe cuvînt. Vom deschide şi noi o uşă: aceea prin care va trece agentul răsbunărilor josnice ale d-lui Stelian; vom dărîma şi a doua uşă: aceea care va închide pentru totdeauna sala tribunalului disciplinar al d-lui Stelian, tribunal al cărui compoziţiune este scandaloasă.

❑ *D. Neculai A. Stoianovici*, un distins student al Facultăţii juridice din Iaşi, şi a luat licenţa obţinînd patru bile albe.

❑ **Militare.**—Incepînd de la 2 Iulie, se vor acorda concedii de cîte 25 zile soldaţilor trupelor din localitate.

— Ofiţerii din regimentul Ştefan cel mare No. 13, vor lua concediii de vacanţă în 2 serii. In prima serie, începînd de azi, vor pleca d-nii: maior Engherliu Lazar, căpitanii Nicolau, Băn ciulescu, Drăgulănescu, Ionescu şi locotenenţii V. Gotcu şi Agapi.

— Pe ziua de 1 August, d. locotenent Şumuleanu, va pleca pentru a schimba garda la Tg.-Ocna.

— Se crede că pe ziua de 10 August se vor face concentrările trupelor corpului IV de armată. Ele urmează a se face în 3 tabere: Şipote, Paşcani şi Roman.

❑ P. S. S. Archiereul Nicodem Munteanu, vicarul Mitropoliei, însoţit de protoereul judeţului şi de d. Erbiceanu profesor, a inspectat azi M-rea Cetăţuia.

❑ I. P. S. Mitropolitul Pimen, al Moldovei, care e în Capitală, se află de cîte va zile cam suferind.

❑ **Mîine la orele 3 p. m. se întrunesc în localul camerei de comerţ, acţionarii băncii meseriaşilor, pentru a proceda la alegerea comitetului provizor şi pentru a se primi noui înscrieri.**

❑ **In această sesiune decanatul Facultăţii de Drept a proclamat licenţiaţi** *magna cum laude* **numai pe următorii patru absolvenţi:**

D-nii Romeo Obreja, Justin Vîrlănescu, Stoianovici şi Ernest Triandafil, conform regulamentului numele lor va fi publicat în *Monitorul Oficial* **şi în** *Buletinul Ministerului instrucţiunei publice.*

❑ **Noui licenţiaţi în drept.**—Decanatul Facultăţei de drept din Iaşi a proclamat licenţiaţi pe următorii absolvenţi ai facultăţei de drept:

Apostoliu D, Brumă N. C., Chirculescu Ernest, Cămărăşescu Tacit, Constantinescu N. Doboş C., Grănescu V., Hudescu Ilie, Ionescu C. Aurel, Niculescu Octav, Popovici Ioan, Petrescu S. N., Pretorianu Alex., Popovici Virgil, Răileanu Eugen, Răşcanu Aug. Th., Răşcanu Victor, Roineanu Alex, Rosin Ioan, Scripcă V. D., Sion Florea, Stoianovici N, Săvescu Al., Sişman Alex, Ştiubeiu C. D., Stoenescu Sc. Const., Tuffli Eduard, Triandafil Ernest, Tiron C., Tănăsescu Th., Ţintă N., Vîrlănescu Iustin, Vilke Vilhelm, Anghelescu Gh., Brişcu Grig., Buhuţ Pascal, Doblijan I., Gălinescu Titus, Ioniţescu C. Gh., Obreja Romeo, Polcovnicu V.

❑ **Cine** are necesitate de lemne de construcţie, sau or-ce alte articole de lemn să se adreseze la Fabrica „Fortuna", Iaşi str. Moţoc.

● **Rezultatul examenelor dela Belle Arte.**—Consiliul profesoral al şcoalei de Belle-Arte, întocmit sub preşidenţia d-lui D. A. Teodoru, secretar general, a stabilit astfel rezultatul examenelor teoretice de la şcoala de Belle-Arte din Iaşi:

Perspectiva., Anul I Grigorovici Alex., Menţiune., Hette Richard, Menţiune., Gheorghiu Filaret, Menţiune., Anul II: Simionescu Gh., Medalie de bronz cl. III., D-ra Florescu Veronica, Medalia br. cl. III., Haulică Dimitrie, Med. br. cl. III., D ra Argintoianu Florica, Menţiune, Iuristeanu Eugen, Menţiune., D-ra Bardasare Cecilia, Menţiune., Anul I şi II: Boambă Horia, Medalia br. cl. III., D-ra Popovici Victoria, Menţiune., D-ra Popovici Natalia, Menţiune., Botez Felician, Menţiune.

Desemn geometric, Anul II: D-ra Scriban Laura, Medalia bronz cl. III., Gliga Emanoil, Menţiune.

Caligrafia, Anul I: D-ra Cugler Lucia, Menţiune., D-ra Mierlescu Ortansa, Menţiune., Anul II: D-ra Băncescu Maria, Medalia de bronz cl. III., D-ra Scriban Laura, Menţiune.

Istoria Artelor, Anul I Cicherschi Victor, Menţiunea I., Anul II Rotaru Ioan, Menţiunea II., Anul III Boambă Horia, Menţiunea II., Anul III Grigorovici Alex. Menţiunea I., Anul III D-ra Stroici Lucreţia, Menţiunea II., Anul III., D-ra Scriban Laura, Menţiunea I., Anul IV Filaret Gheorghiu, Menţiunea I.

Estetica, Anul I şi II D-ra Bardasare Cecilia, Menţiunea I.

Anatomia, Anul I Gliga Emanoil, Menţiunea III., Cosmovici L. Ioan, Menţiunea I., D ra Scriban Laura, Menţiunea I., Rotaru Ioan, Menţ. III., Anul II: Briese Otto, Menţiunea II., Rotaru Ioan, Menţiunea III., Cosmovici L. Ioan, Menţ. I., Anul III: Boambă Horia, Menţiunea I., Grigorovici Alex., Medalie de bronz cl. III.. Hette Richard, Menţiunea II., Gavrilescu Elena, Menţiunea I., Scriban Laura, Medalie de bronz cl. III.

Desemn pictură

(*Anul I concurs după bust antic*)

Averescu Emilia menţiune, Carp Blanche menţiune.

Anul II (desem după statua antică), Elevi regulaţi, Gliga Emanoil Med. br. cl. III., Mitescu Ştefan, Med. br. cl. III., Dîrzu Ioan, Med. br. cl. III., Cicherschi Victor, menţiune., Rotaru Ioan, menţiune, Elevi vechi: D-ra Popovici Victoria medalie de bronz cl. III., Simionescu Gh. medalia de br. cl. III., Juristeanu Gh. menţiune, D-ra Popovici Natalia menţiune.

Anul III (des. de figură după natură) Elevi regulaţi: Grigorovici Alex. medalia de br. cl. II., Hette Richard medalia br. cl. III, Boambă Horia menţiune., D-ra Scriban Laura menţiune, Elevi vechi: Haulică Dim. medalia br. cl. II., D-ra Argintoianu Florica menţiune

Anul IV (figură nudă, în pictură) Elevi regulaţi: Cosmovici Ioan medalie de argint cl. II, Briese Otto medalie de argint cl. II, Botez Felician medalie de argint cl II, (Fiindcă regulamentul nu acordă de cît două med. arg. cl. II. s'a intervenit a se aproba şi a treia).

D-ra Florescu Veronica menţiune, Elevi vechi: Simionescu Gh. med. argint cl. II.

Anul V. (Cap de expresie) Haulică Dimitrie, menţiune.

Compoziţie, Haulică Dim. menţiune.

Sculptura

Concurs la sculptură (figură modelată) Haulică Dimitrie., Simionescu Gh, Grigorovici Al. şi Hette Richard (Regulamentul nu acordă nici o recompensă).

Concurs la sculptură modelare rondo-baso Haulică Dim. medalia de argint cl. II.

Concurs la compoziţie Haulică Dim. medalie de argint cl. I.

❑ Consiliul de higienă, al oraşului se va întruni Joi, 1 Iulie a. c.

❑ Pentru cursul de lucruri manuale de la şcoala normală din Cîmpul-Lung, care se va începe la 4 Iulie, vor pleca din judeţul Iaşi următorii învăţători: M. Costăchesc,u de la şcoala din Oneşti, N. Popovici de la Zahorna şi Gh. Dimitriu de la Erbiceni.

❑ Pe ziua de 1 Septembrie, postul 1 şi 2 de la şcoala de fete şi postul 2 de la şcoala de băeţi din Herţa, au fost transformate în posturi rurale.

❑ Rectorul Universităţei va lipsi din ţară 60 zile. D. prof. Tiron va expedia lucrările urgente ale universităţei.

❑ După cum am anunţat preşedintele Dimitriu, transferat la Tutova, refuză să primească transferarea.

Se va căuta alt tribunal pentru d. Dimitriu, iar la Tutova va fi numit d. Tulbure.

❑ Neîntrunindu-se comisia de judecată, procesul învăţătorului Pogor s'a amînat pentru mîine.

❑ Inspectorul Alexandrescu, venind astă-noapte în wagon-lits, din Bucureşti, a fost victima unui furt de 800 lei.

❑ **Judiciare.**—Divergînţa în procesul fraudelor silvice de la Neamţ, în ce priveşte o nouă expertiză, nu s'a putut judeca astă-zi procedura nefiind împlinită.

Divergînţa se vă judeca la toamnă.

— Procesul învăţătorului Berenghi s'a amînat pe la 9 Iulie, Banca Populară urmînd să se constitue parte civilă.

❑ Pentru astă-seară Luni 28 Iunie, Teatrul Pathé-Frères din grădina Bragadiru, inscenează în noul său program: „Trovatore" una din cele mai celebre opere ale nemuritorului maestru Verdi. Este o adaptare specială pentru cinematograf a cărei interpretare este datorită artiştilor lirici ai teatrului Regal din Roma cu d-ra Francisca Bertini în Eleonora, — Gemma Farina în Azucena, — Achille Vitte în Contele de Luna, — Alberto Vestri în Trubadurul, etc.

Intreaga desfăşurare va fi întovărăşită de orchestră, cu ariile din „Trovatore", aşa că cinematograful va oferi spectatorilor un sinchronism scenaro-muzical o simultaneitate armonică a ariei cu desfăşurarea însăşi, bine înţeles pe cît posibil în redare.

Noul program cuprinde apoi o frumoasă reconstituire istorică: „Fouquet", omul cu masca de fer, misteriosul episod din epoca lui Ludovic XIV regele Franţei.

In partea sa distractivă, programul cuprinde comedii noue, interpretate de Prince şi Max Linder, — creaţiunile proprii ale simpaticilor artişti.

Traversarea Cordilierilor-Anzi, lungul şir de munţi din America de Sud, multe scene comice, teatrale, etc. complectează noul şi interesantul program de astă-seară Luni 28 Iunie din grădina Bragadiru.

Reprezentaţiile cinematografice Pathé-Frères au loc în fie-care seară la grădina Bragadiru. In fie-care Luni şi Joi, program complect nou. In toate Duminicele — 4 ore ziua — matineu la Circul Sidoli cu preţurile populare obişnuite.

❑ **Nici pînă astă-zi,—după un leşin de mai bine de o săptămînă, specialul fir telefonic cu Bucureştii, n'a fost încă readus la viaţă.**

Şi probăbil că leşinul va mai dura încă vre-o săptămînă!

SE CAUTA elevi la atelierele Tipografiei H. Goldner.

Telegrame

Adunarea naţională cretană

Canea.—La orele cinci, seara, a avut loc şedinţa publică a adunării naţionale cretane. Guvernul a reuşit să adune 59 deputaţi dintre 114 care compun camera: 55 dintre ei au votat pentru admiterea mahomedanilor în adunare fără prestare de jurămînt, apoi adunarea naţională s'a amînat pentru un termen de 4 luni.

Măsuri contra arnăuţilor

Salonic.—Trupele turceşti care operează pe teritorul dintre Debre şi Juma, caută să risipească bandele de arnăuţi. Mai mulţi şefi răzvrătiţi au fost capturaţi, alţii care nu au voit să se supună, au fost ucişi.

Trei batalioane au plecat spre Redseb, unde arnăuţii se mai războiesc.

Incidentul aplanat

— Grecii cer scuze —

Atena.— „Agenţia Havas" comunică următoarele: Vaporul romîn „Imparatul Trayan" a sosit la Pireu eri Duminica şi căpitanul portului a venit pe bord să exprime în mod oficial regretele guvernului grec, pentru incidentul cunoscut. Barcagii de Pireu descoperind pe dezertorul romîn Clandatos, de orgine greacă, care a pricinuit incidentul l'au adus la căpitanul portului, care trebue să-l remită autorităţilor romîne.

*

Atena.—In urma ordinului guvernului grec, dezertorul Clandatos a fost dat în primirea comandantului vaporului „Imparatul Trayan". Incidentul deci s'a închis.

O Aniversare

Paris. — Mai mulţi miniştri au luat parte la banchetul care a fost organizat cu prilejul aniversării de 50 de ani a anexării provinciilor Nissa şi Savoia. D. Pichon, într'o cuvîntare a amintit fraternitatea de arme dintre italieni şi francezi şi a făcut elogii înţelegerii amicale dintre aceste două popoare.

Congresul slav

Sofia.—Şedinţa plenară a congresului slav a fost deschis azi la orele 11 dimineaţa. Preşedintele Bobcew a anunţat că congresul a primit numeroase depeşi şi scrisori de felicitări, dintre care cele mai principale e depeşa regelui Ferdinand. Apoi s'a trimes o telegramă marelui scriitor Tolstoi.

De vînzare pe moşia Dumeşti, judeţul Vaslui, gara apropiată Buhăeşti, 160 boi jugari, 25 cai de muncă, cai de trăsură, diferite maşini şi unelte agricole. A se adresa d-lui A. Schönhaus, Iaşi, str. Lăpuşneanu 30, sau la administraţia moşiei.

Avis d-lor Ingineri, Astronomi

Inginerul **Ioseph V. Swiecinski** din Iaşi, Reprezentantul **Casei Kern & Co.** din Aarau, Swizera. Fabrica cea mai renumită pentru Instrumente Astronomice, Geodegice şi Topografice, face cunoscut interesaţilor, că în vederea de a facilita cumpărarea de asemenea instrumente, cît şi pentru a dovedi superioritatea fabricaţiunei acestei Case în toate privinţele a înfiinţat un depozit permanent în Iaşi, în Magasinul **„România Muzicală"** *str. Lăpuşneanu 24 al d-lor Finkelstain*, unde se pot vedea instrumentele ca:

Theodolite, Tachimetre, Autoreducţoare Sanguet Kern, Instrumente pentru **Nivelare** de ori-ce Typ, **Alidade Tachimetrice etc.** Sistemele cele mai noi de la 1910, — precum şi ori-ce instrumente pentru **Arhitecţi** şi **Forestieri.**

Se atrage deosebita atenţiune d lor Ingineri, că toate instrumentele acestei Casse sunt prevăzute cu **optica Carl Zeis, Jenna,** fabrica cea mai renumită din lume pentru Obiective.

Prospecte franceze şi germane la cerere.

Depozit permanent la

"Romînă Muzicale.— Iaşi"

De vînzare, un imobil din Iaşi Str. Lascar Catargi (foastă Romînă) No. 40 compus din două corpuri de casă:

Una mare, cu şase odăi şi vitraj, cu instalaţie pentru lumina electrică, bucătărie, spălătorie, odăi pentru servitori, şuri pentru lemne, pivniţă, zemnic, grădină şi ogradă.

Una mai mică, situată în fundul Curţei, compusă din 3 odăi cu instalaţie pentru lumină electrică, bucătărie, camară, odăi pentru servitori şi ogradă separată.

Hazna în aproape şi canal.

A se adresa proprietarei D-na Elena I. Manu Str. Păcurari No. 32.

De închiriat, chiar de pe acum, casele L-tului Danielopol, din str. Sărărie No. 115, compuse din 5 camere spaţioase, 2 bucătării, camară, pivniţă lumină electrică şi apă.

Pentru orice informaţiuni a se adresa în str. Muzelor No. 8.

Profesor special

de

Franceză, germană, latină, matematici. elevi de curs primar secundar, la domiciliul elevilor.

V. Emil Profesor Str. Sf. Theodor 36.

Doctor GRIGORE BRAUER

medic romîn la KARLSBAD

Casa „Goldener Löwe" Kaiserstrasse

Telephon 701

Băile OGLINZI

3 kilom. dela tîrgu Neamţ, 50% reducere prin gara Paşcani

Sesiunea de la 1 Iunie la 1 Septembrie

Staţiune climaterică de primul rang, situată în munţii Neamţului, *la o altitudine de 500 metri* de asupra nivelului mărei, de unde domină toată regiunea înconjurătoare, ferită de curenţi, încunjurată fiind din 3 părţi cu o pădure seculară şi un parc splendid.

Clima temperată, aerul curat şi hygienic de aci, unite cu poziţiunea sa pitorească, îi dă coloritul şi farmecul încîntător al naturei bine-făcătoare.

Băile Saline de aci sunt din cele mai concentrate şi rivalizază cu băile similare din Hall, Ischl, Reichenhall etc.

Cabinele de Baie şi Hidroterapie instalate în modul cel mai higienic şi modern, **sunt toate în faianţă.**

Băile au efect miraculos asupra **Rheumatismul, scrophulosei, limfatismul, cloro-anemie, debilitate, rachitism, ischias, paralisii, neurastenie, sifilis, boale pe piele, boale de de copii şi de femei, leucorea, metrită, peri şi parametritele, fibrome, sterilitate,** etc.

Un pavilion modern pentru inhalaţie cu apă minerală, esenţă de brad şi diverse substanţe medicamentoase apropriate.

Hotel şi Restaurant excelent; o Orchestră din cele mai bune amuzează publicul.— **Masa,** table d'ôte 4.50 lei pe zi de persoană, inclusiv cafeaua cu lapte; copii pînă la 10 ani, 3 lei pe zi.

Pentru distracţiuni s'a rădicat pentru sezonul curent o clădire grandioasă, prevăzută cu săli de dans, biliard, de lectură, săli pentru diferite jocuri, casino şi bufet deosebit.

Eftin şi Folositor

Pentru persoanele ce nu se pot deplasa, recomandăm **sarea extrasă din apele minerale de Oglinzi,** care, din cauză că e mult introdusă, ne-a pus în plăcuta posiţiune, a scădea preţul unei cutii de 2 kilo de la lei **1·50** la **1·20.**

Sarea minerală de oglinzi se află depusă spre vînzare, în Bucureşti: la farmacia d-lui Stoenescu, şi *Centrala* în Iaşi la farmacia Fabini şi în Tg. la Ad-ţia Băilor.

Serviciul medical este încredinţat d-lui **Profesor Universitar Dr. V. Bejan,** medic şef al malternităţei din Iaşi, care va face şi operaţiunile cerute, asistat de d-uu Dr. *I. Rosenfeld.*

Persoanele cari nu vor să stee la Oglinzi, găsesc în Trg. Neamţ numeroase loeuinţi confortabile şi eftine, cu sau fără menaj şi cari se vor transporta la băi cu tramcarele administraţiei la fiecare 15 minute.

Pentru ori-ce informaţiuni, a se adresa de pe acuma la subscrişii în Trg. Neamţ.

Exploatatorii băilor Oglinzi: *Rudolf Fritz & Dr. I. Rosenfeld.*

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC ŞI APERITIV

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (THUIR FRANŢA)

De vînzare La toate magazinele de consum. din ţară

LAXIN

Bonboane purgative din fructe

Uşor de luat de copii şi adulţi

Gust plăcut.- Efect sigur

Aprobat de Onor. Consiliu Sanitar Superior No. 9499

Se recomandă în special contra:

Constupaţiei,
Leneviei intestinale
Hemoroizilor,
Congestiunei,
Migrenei, etc.

Preţul unei cutii lei 1.75

Depozit la toate farmaciile şi drogheriile

Depozit general la farmacia Rothbard Iaşi

1630 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari au resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue de a mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potu găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.*

Important pentru toti Domnii agricultori

Subsemnaţii, unici fabricanţi al renumitelor pluguri universale, **construite numai de oţăl bătut peste tot,** facem atent pe onorb. public cumpărător pentru al feri de imitaţiuni, că numai aceste pluguri care port Marca **Porcul Mistreţ** precum mai jos desemnat şi cu insripţia firmei Gebrüder Eberhardt Ulm, sunt original ale noastre şi să găsesc numai în depozit la casa **fraţii Bachstez in Iaşi** strada de sus No. 127 (sub Cabinetul Istoric.)

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

GRILLAGES 1 m. de haut. au mètre 0f30

Baym^d **GARIEL**, 2, quai de la Megissorie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

PONDOIR pour Poules
Prix..... 6f50
R. GARIEL
2me, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

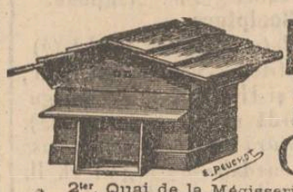

RUCHE à Cadres mobiles
Prix : 20f
Gariel
2me, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à. 0f 20

3 ani de succes 3

GRADINA

BRAGADIRU

In fie-care seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program va începe în fiecare Luni—al doilea în fiecare Joi—ambele programe s'ptămînale vor fi

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Matineurile urmează regulat în tot timpul verei—fiecare Duminică 4 ore ziua în sala Circului Sidolli.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente
în VIENA fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1984 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia
LEI 6,547,200

Starea asigurărilor aflate în vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86, 92. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46/100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:
a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termen hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.
e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Alfons Herovanu
AVOCAT
a Bărboi No. 15—
— a. m. şi 4—

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai la de

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 – Iaşi

„Loteria Regatului Romin"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa 2-a Loteriei VIII

s'au pus în vânzare

Tragerea la

6 şi 7 Iulie 1910

Se poate cîştigă în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar cîştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vânzare:

1/8	Una optime	Lei	4,00
1/4	Un sfert	Lei	8,00
1/2	Una jumătate	Lei	16,00
1	Loz întreg	Lei	32,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz intreg
2,50	5 lei	10 lei	20 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primariei No. 17.—Instalatiune cu motoare electrice executată de d. Johann Krzyzanovski Lăcătuş şi Electrician, Iasi Str. Păcurari No. 17.